

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Et Tidsskrift

til christelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Udgivet

af

I. L. V. Hansen,
fh. Præst i Haderslev Provsti.

~~~~~  
28. Aargang.  
~~~~~

Kjøbenhavn.

I Commission hos Grosserer Millech.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri.

1880.

Register

til

Nordisk Kirketidende.

	Side.
Prædiken paa Nytaarsdag	1
Et Ord i rette Tid	10
Hedningefolkernes Kaldelse, Prædiken paa Helligtrekongeredag (Fenelon).....	17
Den katholske Præst.....	33
Troens Triumph..... 38. 55. 103. 131. 150. 170.	186
Literatur.....	42
Den hellige Ignatius.....	49
Skriftemaalets Nytte.....	58
Sct. Ansgar	65
Fastemandat for 1880.....	81
Den hellige Cornelius.....	84
Katholikernes „Ikke Tolerance, men Kjærlighed“.....	89
Den hellige Chrysostomus.....	97
Den hellige Scholastica	113
Capellet i Kronprindsessegade	118
Mindedage i Aaret 1880	121
Den hellige Benedict, Abbed og Ordensstifter	129. 145
Børnevennen paa Pavestolen	136
Vincentiusforeningen.....	138
Elisabethforeningen.....	140

IV

	Side.
En ny Martyr for Skrifteseglet.....	153
Muhamedanernes Faste	154
Til Sct. Joseph, Kirkens Skytshelgen.....	161
Pave Leo XIII.' Encyclica om det christelige Ægteskab 163. 193.	225
De nyeste Forhandlinger mellem Rom og Rusland	172
Passionsblomster	177
En 1400 Aars Mindedag	181
Ringsted-Kloster, Esrom.....	204
Prædiken paa 1ste Søndag efter Paaske (Reyre)	209
En Paaskecommunion.....	235
Den katholske Mission i det hellige Land	241
Sorø-Kloster	246
Foreningen for christelige Mødre	251
Prædiken paa 4de Søndag efter Paaske (Reyre).....	257
Literatur	267
Paaskelilier	273
Katholsk Sygepleie.....	277. 296
Den hellige Fulgentius	281
Den hellige Makarius af Alexandrien	283
Franz Borgia.....	289
Om Skole og Religion	299
Den hellige Genoveva	302
Et frimodigt Ord.....	305
Den hellige Titus	312
Den hellige Simon Stylites.....	314
Et godt Middel mod Uenighed og Tvedragt	316
Den hellige Anselm	321. 337
De katholske Gudshuses Tiltrækningskraft	326
De hellige tre Konger.....	331
Den hellige Lucianus.....	333
Gudshuse eller Forsamlingshuse!.....	343
Den hellige Severinus.....	348
Jesu-Hjertefesten	353
Den hellige Veronica af Mailand	359
Den hellige Gotfred af Kappenberg	361
Daabs- og Communionsskjerten	363
Sønlig Kjærlighed	364
Jesu Hjerte og Alterets Sacrament	369. 385
Den hellige Eskild	374
Den hellige Theodosius	382
En Boganmeldelse.....	390
Indbydelse til Aloysius-Andagten.....	395
Morgenkvad.....	401
Verdens Fornylse, et Beviis for Christi Guddom (P. Felix) ..	402

	Side.
Aloysius' Ledestjerne	411
Jerusalem og de hellige Steder. 417. 433. 449. 465. 481. 497. 513. 530. 545. 577. 593. 609. 625. 641. 657. 673. 705. 721. 737. 754. 785. 801.....	822
Det vigtigste Skridt.....	424. 441
Den hellige Kentigern	430
Den hellige Hilarius af Poitiers	445
Lilien.....	455
Den hellige Paulus, den første Eneboer	462
Lilien blandt Torne.....	472. 488
Literatur	476
Den hellige Stols Memorandum angaaende Ophævelsen af det belgiske Gesandtskab ved Vaticanet	503
Den hellige Isidor.....	509
En oplyst Moder og hendes Søn	520
Jesu Lov og Priis.....	529
Den hellige Antonius	538
Den hellige Felix af Nola	540
Ledsageren til Himlen.....	561
Bognyt	568
Den hellige Sebastian	572
Den hellige Agnes	574
Om Aarsagerne til Folkenes Forarmelse.....	583
Den hellige Vincentius.....	586
Den hellige Meinrad	588
I Nød lærer man at bede	600
Den hellige Timotheus	604
Den hellige Paula.....	606
Den hellige Polycarp.....	619
Slet Selskab	621
Minder fra den katholske Fortid.....	625
Mon Tilfælde eller Bønhørelse?.....	632
Fordærvelige Bøger	634
En hæderlig Hustru	648. 662
Den hellige Cyrillus af Alexandria	654
Den hellige Franz af Sales.....	670
Thomas af Kempis.....	680. 699. 728. 760. 769
Den sidste Hvid.....	689
Pater Felix	712. 732
Biskop Martin af Tours.....	716
En Datters Kjærlighed	718
Den hellige Elisabeth	733
De Fattiges smaa Søstre i Frankrig.....	744
Den hellige Adelgundis	750

VI

	Side.
Efteraar	753
Christelig Frimodighed	763
Den hellige Petrus af Nolasco	766
Hellig Niels af Aarhuus	773
Den hellige Brigida	781
Julekrybbe, Juletræ og Julegaver	792
Den katholske Kirke i Aarhuus	807
Den hellige Ansgar	814
Vor Frues Rosenkrands	817

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Side 12. 44. 58. 78. 93. 122. 141. 189. 218. 237. 301. 317. 350. 379. 460. 492. 542. 555. 570. 601. 685. 735. 765. 796. 812. — **Frankrig.** 13. 45. 79. 175. 254. 365. 447. 493. 526. 590. 622. 623. 685. 719. 735. 765. 778. 828. — **Østerrig.** 286. 366. 622. 635. 668. 829. — **Spanien.** 286. 350. 557. 571. — **England.** 14. 45. 79. 124. 156. 220. 255. 335. 396. 447. 477. 555. 686. 749. 797. 830. — **Tydskland.** Berlin 718. — Paderborn 59. — Crefeld 59. — Schlesien 59. — Augsburg 60. — Østpreussen 79. 157. — Westpreussen 189. 318. — Cöln 108. 571. — Mainz 109. 123. 319. — München 110. 556. — Nürnberg 795. — Württemberg 142. — Baden 189. 220. 285. — Strassburg 220. — Kempen 318. — Hamburg 366. — Bamberg. 397. — **Belgien.** 46. 123. 142. 190. 287. 395. 494. 571. 652. 797. — **Holland.** 255. 428. 495. 735. — **Rusland.** 15. 156. 190. 270. 478. 702. 812. — **Bosnien.** 380. 495. — **Tyrkiet.** 124. 636. 687. 778. — **Schweits.** 46. 110. 602. — **Kjøbenhavn.** 61. 127. 191. 223. 637. 813. — **Odense.** 397. — **Horsens** 429. — **Aarhuus** 666. **Ordrup.** 335. 461. — **Sverig.** **Malmø** 47. — **Norge.** 95. 477. — **Hammerfest** 157. — **Nordamerica.** 46. 60. 125. 158. 175. 221. 287. 319. 367. 511. 668. 749. 779. 798. — **Sydamerica.** 111. 222. — **Australien.** 47. 143. — **Palæstina.** 366. 603. 831. — **China.** 125. 143. 527. — **Ostindien.** 124. — **Persien.** 653. 735. — **Africa.** 271. 335. 390. 479. 543. 669. — **Japan.** 351.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 1. Søndagen den 4de Januar. 1880.

Indhold: Glædeligt Nytaar i Jesu Navn. — Et Ord i rette Tid. — Kirkelige Efterretninger. Rom, Paris, England, Rusland.

Glædeligt Nytaar i Jesu Navn.

(Nytaarsprædiken).

„Hvo som paakalder dette Navn, han skal frelses“. (Ap. Gj. 2, 21.)

~~~~~

Det er en smuk Skik, at vi ønske hverandre „glædeligt Nytaar“. Kommer denne Lykønskning fra et kristeligt Hjerte, da er den en Ytring af Kjærlighed, som Kjærlighedens Gud vil glædes over og velsigne. Alligevel kunde dog En og Anden tænke: „Hvad Nytte har jeg af venlige Ord og tomme Ønsker? Jeg er nu allerede 30, 50, 60 Aar gammel, har 20, 40, 50 Gange ønsket Andre glædeligt Nytaar, og ligesaa mange Gange have Andre ønsket mig det Samme; men alligevel, med Haanden paa Hjertet, bør jeg sige: Ikke et eneste Aar har været i Sandhed og Virkelighed glædeligt og lykkeligt for mig. Og, siger jeg nu iaar til dem, der ønske mig til Lykke: Tak, kjære Venner; men mene I vel selv oprigtigt, at dette Aar 1880 virkelig vil blive et lykkeligt

Aar for mig? — da ville de tilvisse ryste paa Hovedet og svare: Det troe vi næppe; eller de ville idethøieste trække paa Skuldrene og sige: Min kjære Ven, der spørger Du om altfor Meget; herpaa kunne vi ikke svare“.

Kjære Christen, Du, som paa denne Glædesdag har saa alvorlige Tanker, venter Du det samme Svar paa samme Spørgsmaal af mig, Herrens Præst, saa tager Du aldeles feil. Jeg svarer ganske bestemt og afgjørende: „Ja, min Ven, det nye Aar 1880 vil blive for Dig et glædeligt Aar“. Men jeg bør rigtignok tilføie: „Dog dette kun paa een Betingelse“. Men vær ikke bange, og meen ikke, at denne Betingelse forstyrrer Alt igjen. Nej, den beroer ganske paa Dig. Aaret skal blive for Dig et lykkeligt Aar paa den Betingelse, at du selv vil.

Kirkens Tjener skal ikke være den Sidste med at ønske Eder et glædeligt Nytaar. Præsten er jo Hans Sendebud, ved hvis Vugge Englene sang: Ære være Gud i det Høie og Fred paa Jorden for alle Mennesker, som have en god Villie. Præsten er Hans Sendebud, der efterlod sine Disciple Freden, sin Fred, den sande Hjertets Fred, en Fred, saa fast grundet og saa varig, som Verden aldrig kan give den. Præsten taler jo i den Kirkes Navn, hvis Maal det er at føre alle Mennesker til deres evige Salighed og timelige Lykke.

Og, Gud skee Lov! den Kirke, hvis Tjener han er, har under den Helligaands Veiledning udfundet et Middel til at forskaffe alle dem, som lyde dens Røst, et lykkeligt og glædeligt Nytaar. Kirken ligesom skriver over hvert nyt Aars Port med gyldne Bogstaver et Navnetræk, et helligt og vidunderligt Navnetræk. „Hvo, som paakalder dette Navn, han skal frelses. Og der er ikke noget andet Navn under Himlen givet Menneskene, ved hvilket vi skulle vorde frelste“ ¹⁾ i Evigheden eller lykkelige i Tiden. Kirkens Tjener skal idag pege paa dette Navn og tilraaber

---

¹⁾ Ap. Gj. 2, 21. 4, 12.

Enhver, som vil høre: Frygt dette Navn! stol paa dette Navn! elsk dette Navn! paakald dette Navn! Gjør det hver Dag uden at blive træt, og dette Aar vil i Sandhed blive lykkeligt for Dig. Dette Navn er *Navnet Jesus*. Kirkens Nytaarsønske er den gamle christelige Hilsen: *Lovet være Jesus Christus!*

Vent ei, min Ven, at Du pludseligt bliver til et heelt andet Menneske i det nye Aar 1880; nei, vær meget mere vis paa, og siig Dig det klart og bestemt idag: Ogsaa i 1880 vil hver Dag og hver Time have sin egen Plage; ogsaa i 1880 vil Synd og Fristelse løbe Storm mod Dig. Du trænger til et Skjold; men frygt ei: dette Navn vil være dit Skjold mod allehaande Fristelser. — Siig Dig ogsaa klart og bestemt allerede idag: Du vil have Meget at taale og døie ogsaa i 1880, ligesom hidtil. Du trænger til Trøst og Styrkelse; men lad ei Modet synke; dette Navn vil være din Trøst og Styrke mod alleslags Gjenvordigheder og tunge Tilskikkelser. Thi Navnet Jesus er et Navn, fuldt baade af *Kraft og Sødme*.

Gid Navnet Jesus maatte indprente sig dybt og uud-sletteligt i vore Hjerter; da — og kun da ville alle Nytaarsønsker opfyldes. Jeg begynder med at paakalde Jesu mægtige og søde Navn.

Navnet Jesus er et Navn fuldt af *Kraft*.

Kraft er dette Navn *forjættet*. Da Guds Søn tog Afsked med denne Verden, lode hans sidste Ord til hans Apostle: Gaaer ud i al Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen. Og han tilføiede den Forjættelse: „Disse Tegn skulle følge dem, som troe! de skulle ud-drive Djævle, tale med nye Tunger, tage paa Slinger, og, dersom de drikke nogen Gift, skal den ikke skade dem; paa de Syge skulle de lægge Hænder og de skulle helbredes“. Og ved hvilken Kraft skulle de Troende gjøre disse Tegn? „I mit Navn“, siger den Herre Jesus. — Da det er Guds Søn selv, som giver denne Forjættelse, saa skal den ikke svigte. *Jesu Navn* vil ufeilbarligt være

et Navn af vidunderlig Kraft. Lovet være derfor dette Navn! Lovet være Jesus Christus!

Men lad os nu raadspørge den hellige Historie om, hvorledes Herren har *opfyldt* sin Forjættelse. Kjendsgjerninger tale jo tydeligere end Løfter og Ord. Vel, lad os see efter i Apostlenes Gjerninger. Der, i tredje Capitel, læse vi den første udførlige Beretning om, hvorledes Apostlene benytte sig af Underkraften i Jesu Navn. Petrus og Johannes, heder det der, gik en Dag med hinanden op til Templet ved Bedetimen. Og see, der sidder en fattig Mand. Han har været lam fra Fødselen af, og nu er han alt over 40 Aar gammel. Da han beder Apostlene om en Almisse, svarer Petrus: „Sølv og Guld har jeg ikke; men hvad jeg har, det giver jeg dig! I Jesu Christi den Nazaræers Navn staa op og gaa“. Og pludseligt staaer den halte Betler op, gaaer omkring og følger med Apostlene i Templet og lovpriser Gud, fordi han er helbredet i *Jesu Navn*. Dog, det synes endnu ikke at være nok for at forherlige dette Navn. Petrus skal selv endnu to Gange give høitidelige Vidnesbyrd om, at det var netop i Jesu Navn, at han gjorde dette Vidunder. Folkemængden stimler forbauset sammen og flokker sig omkring Apostlene. Men Petrus erklærer ligefrem: „Hvorfor see I paa os, som om vi af egen Magt havde faaet denne til at gaa? Nei, det er vore Fædres Gud, der har herliggjort sin Søn Jesus. Det er Troen paa Hans Navn, der har givet Manden en saa fuldkommen Helbredelse“. Dog, heller ikke dette Vidnesbyrd er nok. Nu komme endog Præsterne med Tempelvagten over dem, lægge Haand paa dem og stille dem for det høie Raad. Her, for de forsamlede Præster, Øverster og Ældste, spørges de høitideligt: „Ved hvilken Kraft eller i hvis Navn have I gjort dette?“ Og Petrus tager til Orde, fuld af den Helligaand: „Det være Eder alle og hele Israels Folk vitterligt, at det er ved vor Herres Jesu Christi Navn, at denne staaer her helbredet for Eder. Og der er ikke givet Menneskene noget andet

Navn under Himlen, ved hvilket vi skulle vorde frelste“. — Saaledes begyndte Jesu Navn strax i den nye Kirkes første Dage at vise sin almægtige Kraft over den ydre Natur. Lovet være derfor dette Navn! Lovet være Jesus Christus!

Dog er dets Magt langtfra indskrænket til den ydre Naturs Omraade. Den hersker ogsaa i *Aandernes og Hjerternes* Rige. Thi „i Jesu Navn skal hvert Knæ bøie sig, deres i Himlen og paa Jorden og under Jorden“. ¹⁾ Jesu Navns Kraft bøier endog de gjenstridige Menneskehjerner. Menneskets Villie er fri; ingen jordisk Magt kan faae Bugt med den. Men der gives en Magt, der ogsaa kan bøie den ubøielige, modstridende Villie, uden at berøve den dens Frihed; det er Jesu Navns Magt. Ønske I et Beviis? Betragter Saulus! Gaves der vel en hidsigere Forfølger af Jesu Navn? Overalt eftersporer han Bekjenderne af dette hellige Navn; overaltfra slæber han Mænd og Kvinder, der ære og tilbede dette Navn, lænkebundne til Jerusalem. Secr ham i det selvsamme Øie med ile til Damaskus! Da omstraales han pludseligt af et blændende Lys fra Himlen: Saulus styrter til Jorden, og staar op som Paulus. Den hidsigste Forfølger af Jesu Navn er nu omvendt til dets nidkjæreste Apostel. Thi Herren selv siger om ham: „Han er mig et udvalgt Redskab til at forkynde mit Navn for Hedninger og Konger og Israels Børn“. Vistnok en vanskelig, en overmenneskelig Opgave, at forkynde for Hedninger og Jøder den Korsfæstedes Navn, „som er Jøderne en Forargelse, og Grækerne (Hedningerne) en Daarlighed“ ²⁾, et Indbegreb af Ydmyghed, Kydskhed, Afholdenhed, Selvfornægtelse og alle de Dyder, som Hedenskabet ikkun kjendte af Navn. Skulde dette virkelig lykkes? Var Hedenskabets Mørke ikke altfor tykt? — Dog, tør vi tvivle? Jesu-Navnet er jo efter Forjættelsen et Navn

---

¹⁾ Phil. 2, 10.

²⁾ 1 Cor. 1, 23.

med guddommelig Kraft. Thi Paulus har endnu ikke fuldendt sit Løb, førend dette Navns Lys allerede er kommet til at skinne over den hele dengang kjendte Jordkreds. Han selv kan rose sig af, at Evangeliets Sædekorn især ved hans Hænder er udstrøet „i den ganske Verden og er blevet frugtbringende“ ¹⁾ under dette Navns oplivende Sol. I Jesu Navn er hvert Knæ allerede begyndt at bøie sig, deres paa Jorden som deres i Himlen og under Jorden, og enhver Tunge er begyndt at lovprise dette Navn: Lovet være Jesus Christus!

Jesu Navn har altsaa fra Begyndelsen af viist sig som et Navn fuldt af Kraft. Og Ingen skal mene, at dets Kraft er aftaget i Tidens Løb. Ei engang Underkraften i dette Navn er aldeles ophørt, ihvorvel det er sandt, at Undertegn vare mere og oftere nødvendige i de første Tider, da det gjaldt om at grundlægge Christendommen. Fra Tid til anden viser Jesu Navn endnu sin Kraft i Undergjæringer. Dog fremfor alt lægger den sig for Dagen i Naadevirkninger i Hjertets Indre. Ville I lære dem nogenlunde at kjende og skatte, saa tæller de Vantro, hvis Øine ere blevne opladte for dette Navns Lys, saa de tilbedende faldt paa Knæ og med den tvivlende Apostel tilsidst alligevel udbrød: Min Herre og min Gud er Du, o Herre Jesus Christus! Tæller de forhærdede Syndere, som i dette Navns Lys erkjendte Helvedes Rædsler og Syndens Hæslighed og med den omvendte Saulus angerfulde udraabte: Herre, hvad vil Du, at jeg skal gjøre? Tæller alle de rene og fromme Sjæle, som i dette Navns Lys erkjendte Verdens Forfængelighed og høimodigt forsagede den, for i Ensomhed at tjene Gud alene og des sikrere at frelse deres Sjæle, eller dem, som levede midt i den stolte, forfængelige, nydelsessyge Verdens Larm og Bram, for ikke mere at tilhøre denne Verden. Tæller de heltedige Troens Apostle, som reve sig løs fra det kjære Hjem, fra dyrebare Forældre

---

¹⁾ 1 Colos. 1, 6.

og elskelige Sødskende, for med Paulus at bringe dette Navn for Hedninger og Vantroer. Tæller de Blodvidner, som med de første Apostle glædede sig over at agtes værdige til at lide Forhaanelse for Jesu Navns Skyld, og som med den hellige Ignatius af Antiochien kunde uforfærdede tilraabe deres Bøddler: „I kunne vel døde dette Navn paa mine døende Læber; men at udslutte det af mit varme, endnu bankende Hjerte, det mægte I aldrig!“ Og, mine Venner, finde I saa slige Beviser paa Jesu Navns Kraft til alle Tider, ogsaa i Nutiden, da lad os indrømme, at Jesu Navn endnu er et Navn fuldt af Kraft, og gjentage med Mund og Hjerte: Lovet være dette hellige Navn! Lovet være Jesus Christus!

Nu tillader mig at sige det for anden Gang; thi det er et Alvorsord: Skal Aaret 1880 blive glædeligt for os, da trænge vi til et Skjold mod Syndens og Fristelsens Angreb. Thi det vil ikke en eneste Dag mangle paa disse; og vi kunne ikke heller af egen Kraft afværge dem. Dog der er et Skjold, men kun et eneste. *Det er Troens Skjold med Jesu mægtige Navn.*

Velan! hvergang Fjenden anfægter os, lad os da gribe dette Skjold! Lad os sige: Hvorledes skulde jeg gjøre noget Ondt og vanhellige Jesu hellige Navn? I Jesu Navn beder jeg jo daglig: Helliget werde dit Navn. Hvorledes kunde jeg sætte Himmerige paa Spil? I Jesu Navn beder jeg jo daglig: Til os komme dit Rige. Hvorledes skulde jeg forsynde mig mod min Gud og fræk overtræde hans Villie? I Jesu Navn beder jeg jo daglig: Skee din Villie, som i Himmelen, saa og paa Jorden. Nei, i Synderens Hjerte boer ingen Fred og ingen Glæde. Dersom der findes inderlig Glæde nogensteds her paa Jorden, da boer den ene og alene i en reen Samvittighed; og Samvittigheden bevares kun reen under Jesu Navnets Skjærm og Varetægt, ligesom der kun i det findes den Trøst, vi ligesaa meget trænge til.

Jesu Navn er nemlig ikke blot fuldt af Kraft, men ogsaa fuldt af *Sødme*. Thi, hvad betyder Jesus?

Da Englen forkyndte Joseph Guds Søns Fødsel, lagde han til: „Og du skal kalde hans Navn Jesus; thi han skal frelse sit Folk fra dets Synder“. I hvilken Sammenhæng staaer da Navnet „Jesus“ med Frelsergjerningen? I den allernøieste; thi Jesus betyder netop *Frelser*, *Forløser*. Og derved er Navnet saa fuldt af Sødme, det minder om, at Jesus har frelst os *fra den dybeste Elen-dighed*, og det *paa den kjærligste Maade*.

Der havde alt i den gamle Pagt været Mænd, som bare det samme Navn, Navnet „Jesus, Frelser“. Joseph, Jakobs Søn, var en Frelser: han frelste Ægypten fra Hungersnød ved sine kloge Forholdsregler og sin kjærlige Omsorg. Til Tak forandrede Kong Pharaos hans Navn og kaldte ham for „Verdens Frelser“¹⁾. — Jesus, Josedechs Søn,²⁾ var en Frelser; han førte med Zorobabel Folket ud af det babyloniske Fangenskab til Fædrenes Land. Det lader sig til, at Forsynet selv ved en særlig Styrelse strax ved Omskærelsen havde ladet ham give Navnet Jesus. Osee, Nuns Søn, var en Frelser; thi det var ham, der førte Israels Børn fra Ørkenen ind i det forjættede Land, som flød med Mælk og Honning. Moses forandrede derfor hans Navn og kaldte ham Josva eller, hvilket er det samme, Jesus, Frelser. Til disse Navne knyttede sig søde Erindringer for dem, hvis Frelsere disse Mænd havde været; ja, de ere os ogsaa kjære endnu den Dag idag efter mange Aarhundreders Forløb, og de ville vedblive at være det, saalænge Christendommen skal lære Menneskene med religiøs Ærefrygt at læse de hellige Bøger, d. v. s. lige til Verdens Ende. Men, kjære Christne, hvor meget kjærere og sødere maa da ikke vor Jesus, vor Frelseres Navn være! Joseph frelste Ægypten fra Hungersnød; Jesus derimod har frelst os baade fra Sjælens og fra Legemets Død ved selv at døe og igjen opstaa fra de Døde. — Jesus, Josedechs Søn,

---

¹⁾ 1 Moseb. 41, 45.

²⁾ Esr. 2, 2.

frelste Israel fra halvfjerdsindstyve Aars Trældom; vor Jesus, Guds og Marias Søn, har frelst os fra den evige Trældom i Satans Fangenskab. Jesus fører os ei ind i et Land, der flyder med Mælk og Honning, men ud af Hedenskabets Ørken, hint golde, tørre, vansmægtende Land, ind i sin Kirke, den himmelske Have, der vandes af Naadens rige Strømme. Lovet være derfor hans søde Navn! Lovet være Jesus Christus!

Og Kilden til disse Naadestrømme — kjende I den? Den er Jesu hellige Saar. Disse Saar flyde med Guds Søns høihellige Blod. Og det er netop idag, at denne Kilde aabnes. Barnet fik ikke uden dybere Grund Navnet Jesus just ved sin Omskærelse. Navnet selv skal minde os om, at Jesus har frelst os ved sit eget dyrebare, tilbedelsesværdige Blod. For saa ubegribelig stor en Kjærlighed være hans hellige Navn lovet! Lovet være Jesus Christus!

Dette Blod flyder for Alle. „Han skal forløse sit Folk, sit hele Folk, uden at undtage en Eneste, fra deres Synder“. Ingen er altsaa udelukket fra denne Kilde til Frelse. Ligger Nogen i Syndens Lænker, lad ham da tye til dette Navn. Det er Frelserens Navn; det udstraaler Naade til Anger og Bod, og derved til Syndsforladelse. Farer Nogen vild i Mørket, lad ham løfte sit Blik til dette Navn. Jesu Navn er Lysets Navn og udstraaler Sandhed og Klarhed. Tynger Sorg, Bekymring og Fortvivlelse paa dit Hjerte; o, ty til dette Navn! Jesu Navn er Trøsterens Navn og udstraaler Trøst, Gudhengivenhed, Glæde og Fred. Vansmægter Du i Sygdom og Smerte, o, paakald dette Navn! Jesu Navn er en guddommelig, almægtig og barmhjertig Læges Navn, og udstraaler enten Helbredelse eller Taalmod og Tilfredshed med Forsynets Styrelse. Skulde dette Aar end kaste os paa Dødsleiet, selv da, ja isærdeleshed da tør vi med Tillid paakalde dette Navn, fuldt af Kraft og Sødme. Jesu Navn er Livets Navn; det straalere frem endog igjennem Dødens mørke Nat!

Fæste vi altsaa vort Blik paa Jesu Navn, hvad kunde da vel forstyrre vort Hjertes Glæde, Fred og Fryd? Hvad Aaret bringer os, det kunne vi endnu ikke vide, eller rettere sagt: saa meget vide vi bestemt paa Forhaand — at det nye Aar vil bringe os mangfoldig Gjenvordighed, Ubehagelighed, Sorg, Bekymring, Nød, Fare, Fristelse og Kors, ligesom alle foregaaende. Men alligevel, Glædeligt Nytaar! Det ønskes Eder ikke blot paa mine Vegne, men paa Kirkens og selve Herrens. Ønsket vil opfyldes ialfald, naar vi kun under alle Forhold sige af Hjertens Grund: Lovet være Jesus Christus!

Den hellige Bernhards Forsæt skal derfor ogsaa være vort Nytaarsforsæt: Tænker jeg, saa skal Jesus styre mine Tanker; taler jeg, skal Jesus styre min Tunge; arbejder jeg, skal Jesus styre min Arm; skriver jeg, skal Jesus styre min Pen; er jeg glad, saa skal det være i Jesus, at jeg glæder mig; bliver jeg syg, skal det være Jesus, der staaer ved Siden af mit Sygeleie, helbreder min Sjæls Saar og stiller mit Hjertes Uro. Jesus skal tørre Sveden af min Pande, Jesus skal lukke mit bristende Øie. Mit sidste Ord, Suk og Minde skal være Jesus. Jesus vil da optage min hedenfarne Sjæl og ledsage den igjennem Dødens Dal til Fredens Land.

I Liv og Død skal det være mit Løsen: Lovet være Jesus Christus i al Evighed! Amen.

Et Ord i rette Tid.

En ung Adelsmand i Paris førte et udsvævende Liv og tænkte kun paa at nyde et saadant Livs Glæder; Lystpartier, Spil, Drikkelag o. s. v. vare hans Element. Om Fromhed og Dyd, om Død og Evighed gad han Intet høre, og for sin Sognepræst gik han langt af Veien, for ikke at blive bragt paa alvorligere Tanker. En from Ordensmand kjendte meget vel den unge Adelsmands letfærdige Levemaade, og havde allerede gjort mangt et Forsøg paa at forbedre ham; men han forblev uimod-

tagelig for alle Formaninger og søgte, saa ofte han kunde, at holde sig udenfor Skudvidden.

Men en Dag mødtes de begge paa Gaden og kunde ikke undvige hinanden; Ingen af dem lod det mangle paa Venlighed og gjensidige Complimenter; endelig sagde Ordensmanden, at han, hvis det var tilladt, ønskede at aflægge ham et Besøg; han plagedes ofte af melancholske Tanker og troede, at han hos en saadan Verdensmand bedst vilde kunne fordrive sine Skruper; thi hos ham gik det jo altid lystigt til!

Adelsmanden fortrak Ansigtet, som om han havde drukket Æddike; thi Mistanken om en eller anden hemmelig Plan vaagnede strax hos ham; men, bekymrede han sig ogsaa kun lidet om Religion og Kirke, mod Anstanden turde han dog ikke forsee sig, og han forsikrede, at det vilde være ham særdeles behageligt, dersom Præsten vilde bære ham med et Besøg; „og“, tilføiede han, „dobbelt behageligt skulde det være mig, om De imorgen hos mig vilde tage til Takke med en Tallerken Suppe; jeg har nemlig indbudt nogle gode Venner til Middag. Kun maa jeg bede Deres Højærværdighed, ikke at lade falde noget Ord om alvorlige Ting, om Bøn, Skriftemaal og deslige, thi det vilde ganske forstemme mine Gjæster, hvilke jeg skylder den største Opmærksomhed“.

Ordensmanden lovede at komme og at tie som en Grav om slige ubehagelige Gjenstande. Den følgende Dag fandt Maaltidet Sted, og alle vare i det bedste Lune, ogsaa Ordenspræsten viste sig til Gjæsternes Forundring at være meget selskabelig; han spøgede og lo og forstod at underholde dem med de interessanteste Anekdoter. Da han derfor om Aftenen erklærede, at efter Regelen maatte han nu vende tilbage til sit Kloster, vilde de alle gjerne have beholdt ham i deres Midte. Værten fulgte ham ud af Stuen og bad om at maatte vise ham Husets indre Indretning. Præsten tog imod Tilbudet og fandt alt meget smukt og hensigtsmæssigt. Tilsidst viste Adelsmanden ham ogsaa Soveværelset og spurgte, om han nogensinde i sit Liv havde seet saa bekvem en Seng. „Jo“, lød Svaret; „jeg kjender en Seng, med hvilken denne slet ikke kan sammenlignes“. „Hvor“? spurgte den nysgjerrige Adelsmand. Præsten svarede alvorlig: „Paa os alle venter der en Seng, om hvilken Profeten siger: Maddiker skulle være din Underdyne, og Orme din Overdyne“! — Ved disse Ord kom

der en kold Gysen over Adelsmanden, og med Uvillie erindrede han sin Gjæst om, at der ifølge Overenskomsten ikke skulde tales om alvorlige Ting. Præsten undskyldte sig; han havde meent, at det kun gjaldt om Spisesalen, iøvrigt skulde han nok være forsigtigere i Fremtiden og ganske afholde sig fra slige Talemaader. Han anbefalede sig paa det høfligste og ønskede Adelsmanden en god Nat.

Denne vendte tilbage til sine Gjæster, men hverken Mad eller Drikke vilde smage ham; han blev tavs, og smilede han ogsaa en eller anden Gang, saa var det aabenbart kun et tvungent Smil. De lystige Brødre bemærkede meget vel denne Forandring; dog de holdt den for en Følge af den nydtte Vin. Deres Formodning var imidlertid falsk; hvad der i den Grad forstemte Adelsmanden, var hin Orme- og Maddikeseng, paa hvilken Ordenspræsten havde henledet hans Tanker.

Gjæsterne toge først Afsked sent ud paa Aftenen, og vor Adelsmand gik ogsaa til sit Soveværelse; men den saa høit roste Seng havde slet ikke mere noget Tiltrækkende for ham, han gad ikke engang lægge sig i den. Og da han endelig bekvemmede sig dertil, forekom den ham langt fra saa behagelig som tidligere, det syntes ham, som om Orme og andet Utøi krøb omkring i den. Hans Tanker gik videre indtil Evigheden, og hans ængstede Sjæl fordybede sig i Anelser om hans Legemes og hans uddødelige Sjæls tilkommende Skjæbne; kort sagt, han kunde ikke sove et Øieblik. Den næste Morgen opspurgte han Præsten i Klosteret, raadførte sig med ham om Religionen og sin Sjæls Frelse, og begyndte fra denne Dag et ganske andet Levnet, ved hvilket han følte sig meget lykkeligere end tilforn.

Saaledes kan ofte et eneste Ord, udtalt i rette Tid, være nok til at vække Sjælen af dens farlige Tilstand.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. „Osserv. Rom“ bringer følgende Meddelelse: „Da 3 nye Bind af Vaticanerconciliets Historie, (af Ærkebiskoppen af Florents) ere fuldendte, har den hellige Fader bestemt, at de skulle omsendes til alle Conciliets

Fædre som Foræring, saaledes som Pave Pius IX. havde gjort med det første Bind. Den af Hs. Hellighed forærede Udgave kan ikke faaes i Boghandelen; men en Udgave, bestemt for Handelen, vil med det første udkomme.

— Den 8. December f. A. modtog den h. Fader 700 Italienerne fra de forskjellige Provindser i høitidelig Audients. Leo XIII. roste den Bevægelse, som hos alle Katholiker havde kundgjort sig i Anledning af Jubilæet. Denne Bevægelse forkyndte Kirkens Triumph, thi Dogmet om den ubesmittede Undfangelse var selv en Triumph over Materialismen.

— Basilius Gasparian, armenisk Biskop af Cypren, er fornylig bleven stedet til Audients hos den h. Fader. Han havde sluttet sig til det armeniske Schisma, men vendte, efter at have erkjendt sin Feiltagelse, angrende tilbage til Kirkens Skjød. Paa Grund af specielle pavelige Fuldmagter, løste den apostoliske Delegat for Syrien Hr. Gasparian fra de kirkelige Censurer, men denne vilde ikke destomindre personlig begive sig til Rom, for at bevidne Paven sin fuldkomne Hengivenhed for den hellige Stol. Leo XIII. modtog ham med faderlig Godhed, opmuntrede og trøstede ham og meddelte ham den apostoliske Velsignelse.

Paris. Den 22. Novbr. lagdes i Lille Grundstenen til det nye katholske Universitet. Foruden andre fremragende Personligheder bivaanede ogsaa Biskopperne af Arras og Grenoble den glimrende Fest. Biskoppen af Arras holdt Festtalen og lagde Grundstenen i Guds Navn, „ut vigeat vera fides hic“, for at den sande Tro maa blomstre frodigt paa dette Sted.

De Studerendes Tal ved det katholske Universitet i Lyon er i stadig Fremgang; for nogle Dage siden toge 3 Candidater i det filosofiske Facultet Statsexamen; de bestode alle 3, og 1 erholdt første Grads Charakter.

— Den 3. December høitideligholdtes her i „Missionernes“ Seminar den hellige Frantz Xaverius' Fest for at nedkalde Guds Velsignelse over Troesudbredelsens omfattende Forening, der er stillet under denne store Apostels særlige Beskyttelse. Denne katholske Forening, til hvilken Frankrig yder de fleste Bidrag, fortjener i Sandhed den ivrigste Understøttelse, da Missionerne for Øieblikket hemsøges af saa stor Nød, men paa den anden Side ogsaa ere modne for en rigelig Høst. Man erindre

blot, at næsten alle de hedenske Folkeslag i Asien alt i flere Aar lide under en skrækkelig Hungersnød, og at de vente Hjælp og Frelse fra den christelige Kjærlighed og den katholske Forening for Troens Udbredelse. Denne Forening anbefales derfor til alle veldædige Christnes virksomme Understøttelse.

England. Cardinal Manning, Englands fromme, lærde og energiske Primas, ytrede sig i en Prædiken om de nuværende Forhold paa følgende Maade:

Det christelige Samfund falder mere og mere fra Christendommen. Et moderat Hedenskab udbreder sig blandt de Folkeslag, som engang vandrede i Kirkens Skygge. Alt stormer løs mod Kirken og søger med Vold og List at tilintetgjøre den. En ugudelig Presse og et usædeligt Theater undergrave Tro og Sædelighed; Børnene opdrages saare ofte uden Gud og Religion; Forældrenes og Statens Autoritet svinder med rivende Hurtighed, og selv Thronerne ere ei mere sikre. I det østlige Europa hersker Despotismen, i det vestlige det eksperimenterende Demokrati, i hele Europa Militærismen. Kun Vaabnenes Autoritet, Sværd og Kanoner gjælde endnu, ikke Fornuft, Love og Overenskomster. Alene den frie i sine Grundsætninger urokkelige katholske Kirke formaaer at gjøre en Ende paa disse sørgelige Tilstande. Endskjønt England gjælder for at være et frit Land, saa hersker der dog endnu megen Intolerance og Fordom mod den katholske Kirke. I den offentlige Mening ansees Katholikerne endnu hyppigt for Mennesker af en fredløs Slægt. Meget ofte berette Bladene om Gadeoptøier og raae Angreb paa Katholikerne. Det er ikke tænkeligt, at det frie England skulde være saa tolerant, at opstille en Katholik som Candidat ved næste Valg i en eneste engelsk eller skotsk Valgkreds, og sende ham til Westminster. Jøder finde Naade og blive valgte, Katholiker ikke. Denne Fordom holder sig endnu, selv i de fornemste Kredse. Hvor det nogenlunde er muligt, forbigaaes Katholikerne ved Besættelse af de høiere Embeder; selv i det katholske Irland ere de vigtigste Embeder kun besatte med Protestanter. I Kraft af en Parlamentsact tør den katholske Præst i Correctionsanstalterne og Fængslerne undervise de katholske Fanger i deres Religion; men, der er ikke tilføjiet, at han ogsaa kan gjøre Krav paa et Værelse til denne Undervisning. Hvad gjøre nu de protestantiske Geistlige? De indrømme

deres katholske Colleger intet Værelse, og saa maae disse undervise hver enkelt Fange i hans Celle. Ogsaa er det for kort Tid siden skeet, at den høieste Domstol har tilkjendt en Familiefader Ret til at lade sine katholsk døbte Børn opdrage i den protestantiske Religion imod Moderens Villie, endskjøndt han selv ved Indgaaelsen af Ægteskabet høitideligt havde lovet at lade Børnene opdrage i den katholske Religion.

Men tiltrods for alt dette har den katholske Kirke i England udviklet sig betydeligt i de sidste 50 Aar, og den er allerede bleven en Magt, med hvilken Staten maa regne. De sociale Forhold i England ere meget sørgelige. Rige — Fattige, Lords — Tiggere, rige Biskopper — sultende Vicarer, 116 Grundeiere — 1000 trængende Forpagtere, Hundrede umaadeligt rige Fabrikere — Millioner nødlidende Fabrikarbeidere, en lunken Christendom — udpræget Hedendom, Frihed — Tøilesløshed, Intolerance og Haardhjertethed — det er vor Tids England!“

Rusland. Fra Petersborg meddeler „Bohemia“: „Mange Tegn tyde paa, at en gunstigere Stemning overfor den katholske Kirke begynder at bane sig Vei, og navnlig have de notorisk venskabelige Forhold mellem Paven og Czaren bidraget meget hertil. Nylig har den russiske Regjering atter gjort et Skridt i denne Retning. I Petersborg eier Dominicanerordenen et gammelt, rigt Kloster, der forvalter et Sogn paa c. 25,000 Sjæle, for Størstedelen bestaaende af Tydske, Franskmænd og Italienerne. Ligesom Dominicanerordenen overhovedet i de sidste Aartier har lidt betydelige Tab i Rusland (i Polen bleve de fleste Klostre ophævede), saaledes var dette ogsaa Tilfældet i Petersborg. Det manglede aldeles paa nye friske Kræfter, saa at der nufortiden kun ere 13 gamle svagelige Patres tilbage, hvilke det koster Anstrængelse at varetage Sygehjælpen i det udstrakte Sogn. Ved Mellemmænd kom det nu til Forhandling med Dominicanerordenen i Østerrig og med den hellige Stol. Rusland erklærede sig beredvillig til at tage mod fremmede Dominicanerpatres; kun maatte disse ikke være fra Polen; det vil endog udrede Rejscomkostningerne til Petersborg. Saaledes skulle allerede i den nærmeste Fremtid flere Conventualer fra Wien drage til det nævnte Kloster i den russiske Hovedstad.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen d. 4. Januar. 1. Søndag efter Nytaar.

NB. Collect af Peterspengen. — 5. M. Telesphorus, Pava og Mart.

Tirsdagen den 6. Januar. Epiphani, ogsaa kaldet Herrens Aabenbarelses Fest, eller Helligtrekongers Fest. (Gudstjenesten holdes som paa Fsteddagene). 7. O. Knud, Hertug af Danmark, Mart. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. 8. Tø. Severin, Apostel for Østerrig. 9. F. Julian og Basilissa, Martyrer. 10. L. Vilhelm, Biskop af Roskilde.

Søndagen d. 11. Januar. 1. Søndag efter Epiphani.

Søn- og Fsteddags-Gudstjeneste.

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
 „ 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
 „ 8 stille Messe i Sct. Angars Kirke.
 „ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
 „ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
 „ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Angars Kirke.
 „ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
 Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
 „ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Angars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
 „ 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
 „ 7 stille Messe i Sct. Angars Kirke.
 „ 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
 „ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
 „ 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Angars Kirke.
 „ 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
 Almindelige S kriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
 „ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
 hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
 I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 2. Søndagen den 11te Januar. 1880.

Indhold: Hedningefolkenes Kaldelse.

Hedningefolkenes Kaldelse.

Prædiken paa Helligtrekongerfest ¹⁾).

Reis Dig, bliv Lys Jerusalem! thi
Dit Lys kommer, og Herrens Herlighed
gaaer op over Dig. Is. 60,1.

~~~~~

Næppe er Jesus, Folkenes Haab og Længsel, kommen til Verden, see, da komme allerede, veiledede af en Stjerne, Konger fra Østen, Hedningeverdenens ædleste Førstegrøde, for at bringe ham deres Hylding. Snart skulle Folkene skareviis samles om ham og sønderslaae deres Afgudsbilleder, og Kundskaben om den sande Gud vinde Herredømmet over Jorden! Jeg seer i Aanden Folkene og deres Fyrster i Aarhundredernes Løb tilbede Ham, hvem de Vise fra Østerland idag tilbedende nærmede sig. Der tør ventes en Tid, da Her-

¹⁾ Denne Prædiken blev i Aaret 1685 holdt i Paris af den for sin Fromhed og Veltalenhed berømte Biskop Fénelon.

rens Herlighed skal opgaae over dem alle, da et Lys skal oprinde for dem, imod hvilket hin Stjernes Glands kun var en Skygge, — et Lys som fordriver alt Mørke! O Jerusalem! o Christi Kirke! glæd Dig og lad dit Jubelraab høres! Du, som engang i hine Lande var en ufrugtbar Moder, Du skal der føde talløse Skarer af Børn indtil Jordens fjerneste Grændser! Ja, din Frugtbarhed skal fylde Dig med Forbauselse! Oplad dine Øine og see omkring Dig; mæt dine Blikke med at betragte din Herligheds Glands. See, Folkenes Mængder vende sig til Dig, Øerne komme til Dig, og der er givet Dig Magt over Folkene! Nye Vise have i Østerleden seet Forløserens Stjerne og ere komne fra det fjerne Indien for at søge ham¹⁾. „Gjør Dig rede, bliv Lys Jerusalem! thi dit Lys kommer, og Herrens Herlighed gaaer op over Dig!“

Jeg føler mig dybt bevæget i mit Hjertes Inderste, føler mig paa eengang opfyldt af Glæde og greben af Smerte. Thi vel er Afsendelsen af disse apostoliske Mænd saavel som Kaldelsen af disse Folk *en Triumph for Evangeliet*; men den kan muligt ogsaa være Virkningen af *en skjult Forkastelsesdom*, som maaskee allerede svæver over vore Hoveder! Disse Folk skulle maaskee engang hæve sig paa vore Ruiner, ligesom Hedningerne i Kirkens første Dage hævede sig paa Jødernes. Vi see for vore Øine et Værk, som Gud har fuldbragt til sit Evangeliums Forherligelse; men hvo tør sige, om ikke ogsaa, for at tage det bort fra os og overføre det paa hine Folk? Sandelig, man maatte ikke elske den Herre Jesus, dersom man ikke elskede hans Gjerning, men man maatte isandhed ogsaa forglemme sig selv, dersom man ikke bævede ved denne Tanke! Lader os

¹⁾ Denne Tale blev holdt i de udenlandske Missioners Kirke i Overværelse af et Gesandtskab fra Siam og i Anledning af et betydeligt Antal Missionærers forestaaende Afgang til dette Land.

da, mine Brødre, glæde os i Herren, som forherliger sit Navn; men vi ville glæde os med Frygt og Bæven! Dette er de *to Hovedtanker*, hvormed min Tale skal beskæftige sig. Skulde mine Øine end tillukkes for ethvert jordisk Lys, o, maatte de dog stedse være opladte for det Lys, som Du, o Helligaand, hvem Sandheden selv har forjættet alle dem, som søge den, nedsender fra Himlen over dem, som paakalde Dig! Vær Du selv Alt i os alle: Vær Lys, Viisdom og Følelse i dem, som høre mine Ord, og i mig Kraft, Salvelse og Klarhed! Maria bed for os. Ave Maria!

I.

Hvilket, mine Brødre, er det Jerusalem, hvorom Propheten taler? — Denne fredelige Stad, hvis Porte Dag og Nat ikke tillukkes, „som næres af Folkenes Mælk og har Jordens Konger til sine Ammer“¹⁾, hvem de og deres Folk skulle tjene! Det Jerusalem, der skulde blive saa mægtigt, at alle de Riger skulde gaae tilgrunde, som ikke underkastede sig det, og saa lykkeligt, at ingen anden Sol skulde lyse for det end Gud selv, hvis Glands skulde berede det en evig Dag! Hvem kunde vel troe her at see en Skildring af det Jerusalem, som blev gjenopbyggt af de Jøder, der vendte tilbage fra Fangenskabets i Babylon, — en Skildring af den svage ulykkelige Stad, der saa ofte blev hjemsøgt af Krige, og stedse var en Slavinde snart af Perserne, snart af Grækerne og Romerne, som under de sidstes Herredømme gik op i Flamme og saae sine Børn fordømte til en almindelig Adspredelse, der efter sexten Aarhundreders Forløb endnu vedvarer? Det er da en afgjort Sag, at Opfyldelsen af hine Forjættelser maa søges udenfor det jødiske Folk, som er gaaet Glip af deres Herlighed. Ja, her kan ikke være Tale om noget andet

¹⁾ Is. 60, 16.

Jerusalem, end det heroven til, end det, som efter den h. Paulus er Moder til os alle ¹⁾). Det kommer ned fra Himlen, for at føde Børn her paa Jorden. Hvor opløftende er det dog, m. Br., at see, hvorledes hine Forjættelser ere blevne opfyldte! Betragter her Guds Salvendes Herlighed! Han har ikke, som de jordisksindede Jøder i deres Kjødelighed ventede og fordrede det, underlagt sig Folkene ved verdslige Vaabens Magt. Nei, det er ene den Magt, han har vundet over Hjerterne, som paa en langt ædlere, mere ophøiet og Guds Forjættelser værdig Maade skulde samle dem alle om ham i Hans, i Kjærlighedens og Sandhedens Rige!

Jesus Christus kom til Verden, og Jordens Skikkelse blev fornyet! Mose Lov, hans og Propheternes Undergjerninger havde ikke mægtet at reise en Dæmning for Afgudsdyrkelsens brede Strøm og bevare den sande Guds Dyrkelse blandt et eneste paa en lille Afkrog af Jorden sammentrængt Folk. Men Han, som kom ovenfra, er over Alle ²⁾). Ene Jesus var det forbeholdt at samle alle Jordens Folk om sig som sin Arv og Eiendom. Efterat han er bleven ophøiet paa Korset og optaget i Himlen, har han draget Alle til sig ³⁾). Allerede i Christendommens første Aarhundrede var Kirken mere udbredt over Jorden end selve det Rige, der dristigt roste sig af at være den hele Verden ⁴⁾). De fjernest liggende Dele af Jorden oplystes allerede dengang af det himmelske Lys. Selv romerske Kaisere tilbade det Navn, som de tidligere havde bespottet, og bleve den Kirkes Ammer og Fosterfædre, hvis Blod de havde uddydt. Evangeliets Kraft skal derfor aldrig uddøe; efter disse første Kampe og Scire har Tiden ikke havt og vil aldrig faae nogen Magt over det! Jesus Christus, dens og alle dens Idrætters uforgængelige Ophav, er for alle

¹⁾ Gal. 4, 26. ²⁾ Joh. 3, 31. ³⁾ Joh. 12, 32.

⁴⁾ Det romerske Rige kaldte sig „orbis terrarum“, d. c. Verdensriget.

Tider, og er altid den Samme; han var igaar, han er idag, og han vil være i al Evighed! ¹⁾ Ja, jeg seer denne evigt sig fornyende Frugtbarhed! Evangeliet op-hører aldrig med at drage Alt til sig!

Tænker tilbage paa de barbariske Horder, som om-styrtede det romerske Verdensrige! Gud havde mang-foldiggjort dem og ligesom skjult dem i de fjerne nord-lige Lande, for ved dem at tugte det hedenske Rom, der havde udøst Martyrernes Blod. Han lod deres Vildhed og Kraft frit Raaderum, og de oversvømmede Verden; men samtidigt med, at de tilintetgjorde og søn-derlemmede det store Verdensrige, underkastede de sig Verdensforløserens Herredømme og bleve, uden selv at vide det, paa eengang hans Vredes Sendebud og hans Barmhertigheds Bærere. Saaledes førte Gud dem Evangeliet imøde; og man kan bogstaveligt sige om dem, at de fandt den Gud, som de ikke søgte. Hvor mange af disse Folk, som Kirken efter det ottende Aar-hundrede fødte til et nyt Liv i Jesus Christus, see vi ikke endog i de ulyksalige Tider, i hvilke de Børn, der i en senere Tid oprørte sig imod Kirken, ikke und-saae sig ved at bebreide den, at den havde været ufrugt-bar og var forkastet af sin Brudgom! Og i det tiende Aarhundrede, i det Aarhundrede, hvis fordærvede Til-stande ere skildrede med saa mørke Farver, see vi Fol-kene, det ene trænge det andet stedse videre frem og strømme til Kirken; vi see Tydskere, Polakker, Bøh-mere, Ungarer førte til Apostlens Fødder. — Nei, nei — mærker Eder det vel! Dengang skjænkede netop Brudgommen sin Brud mange nye Børn, for dermed at retfærdiggjøre hende og bevise, at hun ikke havde op-hørt at være hans Eneste og over Alle Elskede. Men — hvad seer jeg i de sidste to Aarhundreder? Umaade-lige Strækninger af Jordens beboede Dele aabne sig som ved et Trylleri: — en ny Verden, som tidligere Tider

¹⁾ Hebr. 13, 8.

ikke kjendte, og større end den gamle! Vogter Eder vel for den Urimelighed at troe, at denne vidunderlige Opdagelse udelukkende var et Værk af menneskelig Dristighed! Gud forunder de menneskelige Lidenskaber, selv naar de synes at afgjøre Alt, stedse kun for saavidt Raaderum, som det er nødvendigt, for at de kunne tjene som Redskaber for Udførelsen af hans Hensigter. Vel driver Aandens Uro bestandigt Mennesket fremad; men det er Gud, som leder og fører ham. Den under mange Storme i America plantede Tro bærer allerede de herligste Frugter. Hvad var der saa endnu tilbage? — I, det fjerneste Østens Folk, ogsaa Eders Time er kommen! Alexander, denne bevingede Erobrer, om hvem Daniel siger, at han knap berørte Jorden med sine Fødder, han, hvis Ærgjærighed ikke nøiedes med mindre end med Herredømmet over hele Verden, han nødtes til at standse sin dristige Flugt, længe før han naaede til Eders Egne. Men Kjærligheden formaaer at trænge videre frem end Stoltheden. Hverken Ørkenens glødende Sand eller Bjergenes Skranker, hverken Maalets Fjernhed, eller det oprørte Havs talløse skjulte Farer, eller Luftens giftige Aandepust, eller barbariske Folkefærds Vildhed — Intet af alt dette formaaer at opholde eller standse Guds Sendebud. Ja, „hvo ere disse, der flyve som Skyer?“¹⁾ O, bærer dem paa Eders Vinger, I Vinde! Hvor længselsfuldt ventes de ikke baade i Syden og Østen; med hvilken forventningsfuld Undren imødesee de fjerne Øer deres Komme! O, „hvor yndefulde ere deres Fødder, som man seer stige ned fra Bjergenes Høider for at bringe Fred, for at forkynde Ordet om de evige uforgængelige Goder“²⁾, for at prædike Budskabet om Frelse og sige: „O Sion, din Gud skal herske over Dig!“³⁾ Hvilke nye Erobrere, som ikke komme med Vaaben, men med Forløserens Kors! De komme ikke for at bortføre Rigdomme og ud-

¹⁾ Is. 60, 8. ²⁾ Is. 52, 7. Rom. 10, 15. ³⁾ Is. 52, 7.

gyde de Overvundnes Blod; nei for at tilbyde deres eget Hjerteblood, og for at uddele Himlens Skatte. Hvilken Forbauselse greb eder ikke i Begyndelsen, I Folk, som først saae dem komme, og hvo formaaer at skildre den? Der kommer Mennesker til Eder, hverken for at drive Handel med Eder, eller ledede af Ærgjærrighed eller Nysgjærrighed; Mennesker, som uden nogensinde at have seet eder, ja uden at vide, hvor I færdes, alligevel elske Eder med Æmhed, for Eders Skyld forlade Alt, og, uden at agte paa de talløse Besværligheder og Farer, opsøge Eder hinsides fjerne Have, for at forkynde Eder Ordet om det evige Liv, som ogsaa er blevet deres Liv. O, I Folk, som laae begravne i Dødens Skygger, hvilket herligt Lys gaaer ikke op over Eders Hoveder!

Saa drager da ud, I Biskopper og Præster i Jesu Christi Alt formaaende Navn; gaaer ud og forkynder Evangeliet for al Skabningen! Jeg hører Petri Røst, der sender og begeistrer Eder! Han lever, Han taler igjennem sin Efterfølger; og hans Iver og Magtfuldkommenhed ophører aldrig; han vedbliver altid „at styrke sine Brødre.“¹⁾ Ja, I gaae ud fra Roms ophøiede Bispestol, den christelige Eenheds Midtpunkt, og udbrede Troens klare og befrugtende Lys, som adspredde Heden-skabets Mørke. Gaaer ud, I hurtige, letbevingede Engle! Maatte Bjergene sænke sig for Eders Skridt, maatte Dalene fylde sig, for at alt Kjød maa see Guds Frelse!²⁾

Betragter dog engang, m. Br., hvad Herren har gjort i vore Dage, for at bringe vanhellige og ugudelige Tunger til at forstumme! Hvem andre end Jesus Kristus, den levende Guds Søn, vilde have fordristet sig til at udtale den Forjættelse, at efter hans forsmædelige Død skulde alle Folkefærd samle sig om ham og troe paa hans Navn? Idag, sytten Aarhundreder efter hans Bortgang er hans Ord endnu levende og frugtbart i alle Jordens Egne. Ved Opfyldelsen af denne hidtil uhørte og

¹⁾ Luc. 22, 32. ²⁾ Luc. 3, 5. 6.

omfattende Forjættelse viser Jesus Christus, at han holder alle Folks og alle Tidens Hjerter i sine udødelige Hænder. Og hermed ere vi endnu istand til at vise vore vildfarende Brødre, hvor den sande Kirke er, ligesom den h. Augustinus gjorde dette ligeoverfor sin Tids Secter. Hvor trøsteligt og skjønt er det ikke, m. Br., at kunne tale med de samme Ord og henvise til de samme Kjendetegn paa Kirken, som allerede denne Kirkefader for tretten Aarhundreder siden forkyndte! Her er Staden paa Bjerget, synlig for alle Jordens Folk; her Jesu Christi Rige, som omfatter alle Jordens Riger; her det store vidt udbredte Samfund, som alene har retmæssigt Krav paa Æren for at have forkyndt, og vedvarende forkynder Jesus Christus for Hedningefolkene; her er den Kirke, som ikke blot altid vil være synlig og kjendelig, men indtil Tidernes Ende omstraalet af en uforgængelig Glands! Ja, saaledes maatte det skee! Skulde det guddommelige Forsyn ikke selv forstyrre sit Værk, da maatte der i Christenheden være en høieste aandelig Autoritet, en synlig og levende Myndighed, som til enhver Tid sikkert og uden vanskelige Undersøgelser kan veilede de Eenfoldige til Sandheden. Derfor har Gud ved Siden af en aldrig afbrudt Række af Overhyrder, der have forplantet den aabenbarede Sandhed uforandret fra Slægt til Slægt, nedlagt i den sande Kirke Spirer til en saa vidt udbredt og overordenlig Frugtbarhed, for at gjøre Forskjællen ret kjendelig mellem den og alle andre religiøse Foreninger, som ufrugtbare og indenfor snevre Grændser trindt omkring i Verden forplante en afmægtig Tilværelse.

Hvor storartet og ophøiet er derfor dette Værk, som trøster Kirken, som uophørligt formerer den, som erstatter den alle dens Tab, som saa herligt opfylder Forjættelserne, som gjør Gud synlig for Menneskene, viser dem Jesus Christus som den, der lever alle Dage og, efter sit Ord, hersker i sine Troendes

Hjerter selv midt iblandt sine Fjender ¹⁾); som udbreder hans Kirke i alle Verdens Egne og paatrykker den et Mærke, som er synligt for ethvert Øie, og forvisser alle redelige Sjæle om, at Sandhedens Lære har sin blivende Bolig i den! Ja hvor storartet, hvor ophøiet er dette Værk! Men hvor finde vi Arbejdere, som ere duelige til at fortsætte det? Hvor ere de Hænder, der egne sig til at indsamle den rige Høst, som allerede modnes paa Østerlandenes Marker? — O, alle I, som have sagt til Gud: „Du er min Lod og min Arv“ — I Herrens Tjenere, I som ligeledes ere Hans Deel og Hans Arv, raadfører Eder ikke med Kjød og Blod; siger til Eders Nærmeste: Jeg kjender Eder ikke! kjender ene Gud; hører ene Hans Røst! De iblandt Eder, som allerede her have fundet deres Livs Kald, de blive, hvor de ere! thi Gaverne ere forskjællige, og der kræves blot, at Enhver med Flid benytter det ham betroede Pund; men alle Disse skulle i det mindste befordre Hines Virksomhed for Troens Udbredelse med deres fromme Ønsker og Bønner. De Andre derimod tilraaber jeg: Siger til Eder selv: Vee mig, dersom jeg ikke forkynder Evangeliet!²⁾ Ak! m. Br., maaskee have alle Østens Riger tilsammen knap saamange Præster, som en stor Stads Kirkesogne herhjemme. Dog — hvi tøver jeg da selv? Hvad holder mig tilbage? — Gud, under hvis Øine jeg her taler, er mit Vidne; ja Du, min Gud, for hvis Aasyn jeg idag og altid staaer, Gud, Du som kjen- der Hjerterne og prøver Nyrrerne — Herre, Du veed det! Ak, opfyldt af høi Beundring for Dit Værk føler jeg med Skamfuldhed og Smerte, at jeg hverken har Kraft eller Mod til selv at hengive mig til dets Tjeneste. Men — lykkelige de, som Du har udrustet til denne Gjerning! Ja, lykkelig ogsaa jeg selv, uagtet al min Svaghed og min Uværdighed, hvis det skulde være mit ringe Ord forundt, om end kun i en eneste hellig Præsts Hjerte,

¹⁾ Ps. 109, 2. ²⁾ 1 Cor. 9, 16.

at tænde den himmelske Flamme, af hvilken et saa syndigt Menneske som jeg ikke er værdig til at gennemglødes! Ja, ved disse Mænd voxer Naaden og mangfoldiggjøres Antallet af Troende fra Dag til Dag, Kirken forynger sig og straalere atter i dens fordums Skjønheds hele Fylde. Seer hist, hvor begjærligt hungrende Sjæle opsamle de mindste Brødkrummer af det Sandhedens Ord, som udgaaer af en Præsts Mund; seer, hvor utaalmodigt de hele Ugen igjennem længes efter Herrens Dag, sukke efter den Fryd at samles med hverandre i Herrens Tempel, efter Lovsangen til Guds Ære, efter Lammets hellige Bryllupsmaaltid! Det er, som saae man der for sine Øine Apostlenes Idrætter, deres Vandringer og Farer, som saae man de første fremblomstrende Christenmenigheder lyslevende for sig. Naar skulle vi see saadanne Christne, hvis høieste Glæde og Lyst det er at styrke sig ved Troens Ord, at smage det tilkommende Livs Kræfter, at øve dets Dyder og høre Ordet om det evige Livs Haab? Blandt dem betyder det at være Christen, og det at forsage alt Jordisk Eet og det Samme. Man turde i Sandhed ikke vove at gjøre disse for deres Tro begeistrede Christne bekjendte med Europas lunkne Christendom, for at ikke vort slette Exempel skulde lære dem at elske dette Liv og aabne deres Hjerter for Verdens giftige Smitstoffer. Evangeliet virker endnu paa dem i sin fulde Reenhed og med sine himmelske Kræfters hele Almagt. Det skaber der endnu lyksalige Fattige, Bedrøvede, som finde Trøst i deres Taarer, og Rige, som frygte for at have deres Gode i denne Verden; de forstaae ikke at dele sig mellem Verden og Christus; de forstaae kun at bede, lide og haabe. O salige Eenfoldighed! o jomfruelige Tro! o Guds Børns rene Glæder! o svundne Tiders Skjønhed, som Gud fornyer paa Jorden, og hvorom vi nu kun have en sørgelig og beskæmmende Erindring. Ak, Vee os; fordi vi have syndet, er vor Roes vejet fra os;

den er flygtet bort hinsides Havet, hvor et nyt Folk har indtaget vor Plads. Dette er det, m. Br., som vi have Grund til at frygte!

II.

Naar Gud, forfærdelig i sine Raadslutninger med Menneskene, ikke skaandede det gode Olietræes naturlige Grene,¹⁾ hvorledes turde vi da haabe, m. Br., at han skulde skaane os, som ere blevne døde og ufrugtbare Grene? Uden Barmhjertighed har Guds Retfærdighed aabenbaret sig over hans gamle Folk, Arvingen til hans Forjættelser, dette Folk af Abrahams velsignede Slægt, hvis Gud han havde erklæret, for stedse at ville være. Han slaaer det med Blindhed, forkaster det fra sit Aasyn, adspreder det som Aske for alle Vinde — det er ikke mere hans Folk; Gud er ikke mere dets Gud, og dette af Gud forskudte Folk tjener kun til at være alle andre Folk paa Jorden et afskrækkende Vidnesbyrd om, at det lever under Guds Forbandelse, og vise dem, hvorledes Guds straffende Retfærdighed ligesom draabeviis følger det til Verdens Ende. Hvorledes skete det, at det jødiske Folk gik tabt af Guds Pagt med deres Fædre og af Israels Trøst? Jeg vil sige Eder det, mine Brødre: det havde forhærdet sig midt under de guddommelige Naadesbeviser; det modstod den Helligaand og miskjendte Guds Sendebud. Opfyldt af forfængelige verdslige Ønsker forkastede det en Forløsning, som, langt fra at smigre dets Stolthed og kjødelige Lyster, netop havde til Hensigt at frigjøre det fra dets Hoffærdighed og andre slette Lidenskaber. Det var det, som tillukkede Hjerterne for Sandheden; det var det,

¹⁾ Rom. 11, 17—24.

som skilte det ved Troen; det var Aarsagen til, at Mørket ikke begreb det Lys, som skinnede i det¹⁾). Men har dette Folks Forkastelse ophævet Guds Forjættelser? Ingenlunde! thi det behager just den Almægtiges Haand at vise, hvor ivrigt den vaager over, kun at have sig selv at takke for sine Gjæringer. Den forkaster hvad den kaldte sit Folk, for at kalde dem til sig, som ikke vare et Folk²⁾ — hine adspredte Folkefærd, som aldrig, enten i Henseende til Statsliv eller Religion havde været et Folk. De, som forhen vare nedsunkne i en raa Afgudsdyrkelse, de samle sig, og blive pludseligt et udvalgt, et elsket Folk. Jøderne derimod tabe den Kundskab om Gud, der tidligere var gaaet i Arv iblandt dem, og berige alle de øvrige Folk med deres Arv. Saaledes handler Gud med Troens Naade — efter sit Velbehag og efter sin Villies urandsagelige Hemmelighed! Men, hvad der hidførte Jødernes Forkastelse — lad os her, m. Br., dømme os selv, for at forekomme Guds Dom — hvad der betingede deres Forkastelse, skulde det ikke ogsaa være en Betingelse for i vor? Var dette Folk, dengang da Guds Straffedom overgik det, i høiere Grad end vi hildet i jordiske Begjæringer, nedsænket i kjødelige Forventninger, mere beruset af verdslig Higen og Tragten, mere forblindet af forfængelig Indbildskhed og fattigere paa Kjærlighed til Gud? Nei, nei, m. B., dets Forsyndelser havde langt fra ikke fyldt Maalet af vore. Den Forbrydelse, paany at korsfæste Jesus Christus — Ham, den forlængst erkjendte og forlængst antagne, Ham, som saa længe har hersket iblandt os; den Forbrydelse, frivilligt og forsætligt at træde vort eneste Sonoffer og Pagtens Blod under Fødder³⁾), er den ikke langt skrækkeligere og utilgiveligere, end den Forbrydelse, som Jøderne begik ved at udøse hans Blod uden at kjende ham?

¹⁾ Joh. 1, 5. ²⁾ Rom. 10, 19. 20. ³⁾ Hebr. 10, 29.

Men — var dette Folk det eneste, som saa haardt blev rammet af Guds hævnende Vrede? Lader os dog betragte den ny Pagts Exempler, der ere endnu mere afskrækkende. Vender Eders taarefyldte Blikke, m. B., mod hine vidtudstrakte østlige Egne, fra hvilke Troens Lys, Solen lig, er opgaaet over Eders Hoveder! Hvad er der blevet af dem, de fordem saa berømte Kirker i Alexandria, Antiochia, Jerusalem og Constantinopel, af hvilke enhver havde en Mængde andre Kirker under sig? Det var der, at gjennem flere Aarhundreder de paa almindelige Kirkeforsamlinger forenede Fædre undertrykte de fordærveligste Vildfarelser og forkyndte Udsagn, som have Gyldighed for alle Tider. Der blev Jordan vædet med hellige Martyrers Blod, der herskede i ophøiet Majestæt en christelig Vandel, der er et Forbillede, som vi forgjæves sukke efter at tilkæmpe os. Og dog — det er Alt forlængst henveiret! Paa de Bjerger, som engang fløde med Mælk og Honning, og hvor fordem Israels Hjorder græssede i Fred, der huse nu i øde Klippehuler Øgler og Basilisker. Hvad er der blevet af Africas Kystlande? Der, hvor i hine Tider Forsamlinger af Biskopper næsten vare ligesaa talrige som almindelige Kirkeforsamlinger, og hvor Guds Lov blev tolket ved en Augustinus' Mund? Jeg seer Intet uden et Land, som endnu ryger efter den Alt fortærende Brand, som Guds Straffedommes Lyn der optændte! Og hvilken endnu langt forfærdeligere Dom har Gud ikke i det sidst henrundne Aarhundrede ladet udgaae over Jordan? England sønderrev de Eenhedens hellige Baand, som alene formaae at holde de tøjlesløse Aander i Skranker; en Deel af Nederlandene, Tydskland, Danmark, Sverig — disse Lande ere alle ligesaa mange Grene, som Guds hævnende Sværd har afhugget fra den moderlige Stamme. Vel er det sandt — Kirken veed at erstatte sine Tab. Hinsides Havene fødes den nye Børn, som aftørre de Taarer, den fælder over de tabte.

Vistnok har den Forjættelse om evig Varighed; men vi, m. B. — hvad see vi for os Andet end idelige Trudsler, som ved ethvert Skridt vise os den Afgrund, der aabner sig for vore Fødder? Det er vel sandt, at Naadens Strøm aldrig mere vil udtørres; men — hvor ofte forandrer den ikke sit sædvanlige Løb, for at befrugte nye Regioner, og efterlader kun Steen og Gruus i sit tidligere Leie? Vel siger jeg med Glæde: Troen vil aldrig uddøe! men den er ikke bundet til noget af de Steder, hvor den endnu lyser; og, hvor den forsvinder, efterlader den en mørk og sørgelig Nat for dem, som foragtede dens klare Dag — for at lade sit Lys skinne for renere Øine. Hvorfor skulde ogsaa Troen længere dvæle blandt et til Roden fordærvet Folk, der kun fører Navn af Troende, for at brændemærke og vanhellige Troen? O, I uværdige Christne! ved Eder bliver Guds Navn bespottet blandt Hedninger! Vore Forfædres Tarvelighed, Beskedenhed og samvittighedsfulde Retskaffenhed betragtes som et Tilbehør til en udannet og usleben Tids enfoldige Sæder. Under Foregivende af Forfinelse hengiver man sig til Blødgagtighed, bliver blød og eftergivende ligeoverfor Vellysten, for at forhærde sig mod Dyd og Ære! For at retfærdiggjøre foragtelige Lidenskaber opdager man i det Uendelige nye Fornødenheder, og man bliver tungsindig og kjeder sig, saasnt man ikke bestormes og hidses af en eller anden Lidenskab. Er det at være en Christen? O lad os ile til andre Lande, hvor vi ikke længere ere fordømte til at see saadanne Disciple af Jesus Christus! O hellige Christentro, o dyrebare Evangelium! er det dine ophøiede Lærdomme? O vor Tids bedrøvelige Vidunder: Kundskaben tiltager, og Troen aftager! Enhver vandrer sine egne Veie, og viser sig opfindsom i at bedrage sig selv og forfalske sin Samvittighed! Synden oversvømmer Alt, Kjærligheden bliver kold og Mørket stedse tykkere, jo mere Ugudeligt

hedens Hemmeligheder komme for Lyset; ja, selv de Udvalgte skulle jo, om det var muligt, forføres i disse Forblindelsens og Syndens Dage ¹⁾. Dog — Evangeliets Fakkell vedbliver ufortrødent at udbrede sit Lys over Jordkredsen, og vi ville i vore Bønner kæmpe med Gud, fordi han saaledes vil det; vi ville gjøre Alt for at fængsle Troen til denne syndige Jord og afvende den guddommelige Hævns allerede opløftede Sværd! Herre! Du, som i dit hellige Ord siger: „Kunde endog en Moder forglemme sit eget Barn, sit Livs Frugt, saa vil Jeg aldrig glemme Eder!“ ²⁾ Bortvend ikke dit Ansigt fra os! Lad dit Ord bære Frugt overalt, hvor Du lader det lyse; men antag Dig ogsaa de ældre Kirker, som Du har forundt den Naade at kunne forkynde Evangeliet for nye Folk! Kom Petri Stol ihu, denne urokkelige Grundvold for dine Forjættelser, samt alle de Arbeidere, som den udsender! Tænk i din Barmhjertighed paa os Alle, paa vor Nød og Elendighed! Tænk paa din Søns Blod, som er udøst over os og taler for os, og som alene er Kilden til al vor Tillid og Haab! Bevar de svage Levninger af Troen, som vi endnu have tilbage! Styrk meget mere og levendegjør vor Tro! Lad den oplære vort Mørke, beseire vore Lidenskaber, berigtige vore Domme, for at vi engang, efter her at have troet, i al Ævighed i dit Skjød maae see hvad vi have troet, og Ansigt til Ansigt skue din Herlighed! Amen.

¹⁾ Matth. 24, 24. ²⁾ Is. 49, 15.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen d. 11. Januar. 1. Søndag efter Epiphani.

12. M. Arcadius. Martyr. 13. Ti. Octav af Epiphani. 14. O. Hilarius, Biskop og Kirkel. 15. To. Paulus, Eremit. 16. F. Marcellus, Pave og Mart. 17. L. Antonius, Abbed.

Søndagen d. 18. Januar. 2. Søndag efter Epiphani.

Jesu Navnefest.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste.

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Angars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Angars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 F'm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 F'm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 3. Søndagen den 18de Januar. 1880.

Indhold: Den katholske Præst. Troens Triumph. Literatur. Kirkelige Efterretninger: Rom, Paris, London, Belgien, Sweits, Nordamerica. Australien. Malmø.

Den katholske Præst.

Den luthersk Præst (senere Biskop over Aalborg Stift S. C. W. Bindsbøll) karakteriserer den katholske Præst saaledes¹⁾: „Jeg har ved her (i Wien) at høre Præsterne tale til deres Menigheder, langt lettere kunnet danne mig en Forestilling om, hvad f. E. en Chrysostomus maa have været for sin Tid, end af hvad jeg hjemmefra kjendte til Forholdet mellem Præst og Menighed.

„Den katholske Præst er langt friere og naturligere i sin Fremtræden paa Prædikestolen end den protestantiske. Saalænge han staaer for Herrens Alter som Offerpræst, er han ufri og bunden. Der er han i den betydningsfuldeste Deel af sit Kald. Naar han frembærer Herrens Legeme og Blod, og hele Menigheden knælende

¹⁾ Meddelelser fra og om Udlandet S. 290 f.

tilbeder det Hellige, som kun hans Hænder tør berøre og hans Læber smage, da staaer han paa det høieste Punkt, det forundtes et Menneske at staae paa. Han er her ikke Herre over sit Legeme; enhver Bevægelse, enhver Stilling af Hoved, Hænder, Fingre er afmaalt og forud bestemt, prædestineret efter en høiere Nødvendigheds Love. Skal han derimod træde op paa Prædikestolen, da maa han forlade Choret, Præsteskabets egenlige Hjem, den meest ophøiede Deel af Kirken, og træde ned i Skibet, Menigmands Samlingsplads; han staaer der ikke for Guds Aasyn, han staaer for Mennesker, for sin Menighed; det er fra hans Side en „Synkatabasis“¹⁾. Her bliver han løst af de fængslende Baand, faaer Brugen af Hænderne igjen og bliver, ligesom Barnet, naar det løses af Svøbet, lutter Liv og Bevægelse. Han gaaer over til en lavere menneskelig Function. Hans Tale udgiver sig ikke for at være Andet; den er simpel og naturlig; den er menneskelig, om jeg maa sige. Han behøver ikke at tabe i Mængdens Øine ved en saadan Nedladenhed. Hans Autoritet er bedre befæstet, end at den saa let skulde rokkes. Han har fra først af ikke skaffet sig den ved sin Tales Magt; og, naar han blot vogter sig for at nedbryde den, behøver han ei at vedligeholde den derved. Det er ikke som Individ, han fremtræder, det er som Medlem af en heel hellig Stand. Ordinationen (Præstevielsen) har paa trykt ham en „charakter indelebilis“ (et uudsletteligt Kjendemærke), som bestandig afsondrer ham fra andre Mennesker. Det Baand, som knytter ham til sin Orden (Stand), gjør ham fri, naar han kommer blandt Andre; han kan blande sig mellem Mængden uden at tabe sig i den; han kan bevæge sig frit, uden at komme ud af Ligevægten.

„Efter protestantiske Anskuelser er Prædikestolen det Sted, hvor Præsten egenlig har hjemme i Kirken,

¹⁾ Et græsk Ord, der betyder „en Nedstigen“

hvor hans Dygtighed skal stilles paa Prøve, hvor han skal vise, at han er sit Kald voxen — at sige, naar man ved protestantiske Anskuelse ikke forstaaer dem, som Kirken, som Bekjendelsesskrivterne vedkjende sig, men som maae antages at være de i Mængden for Tiden herskende; thi det synes at være blevet temmelig almindelig Brug i vore Kirker, at betragte Altertjenesten og Alt, hvad der, foruden Prædikenen, hører til Gudstjenesten, som Noget, Præsten vel maa tage med, men Menigheden ikke behøver at deeltage i. Først naar Præsten bestiger Prædikestolen, kan han vente at see hele Menigheden samlet, først da drager han Alles Opmærksomhed hen paa sig; det er Middelpunktet af Gudsdyrkelsen og Culminationspunktet for hans kirkelige Virksomhed. Han føler sig hensat paa et høiere Standpunkt, naar han træder frem som Taler. Ethvert Trin opad, han maa gjøre for at komme paa Prædikestolen, hæver ham et Trin over Mængden. Hans Tale maa da hæve sig over det Almindelige og Dagligdags; den maa gaae paa Kothurner. Hans Holdning maa blive streng, hans Bevægelser afmaalte; han maa være fast, sikker i sin Stilling, som Atlas, der bar Himlen paa sine Skuldre. Alt maa saaledes anlægges og udføres, at man mærker, her foregaaer Noget, der ikke hører med til Livets almindelige Talen og mangehaande mundtlige Afgjørelser.

„Man vil derfor blandt protestantiske Prædicanter lettere finde Exempler paa Feil som: Mangel paa Natur, Affectation, Stivhed, Helgenvæsen, Skinhellighed, laugs-mæssig, fabrikmæssig Behandling af Talen; ¹⁾ hvorimod Protestanten i Katholikens Prædiken vil savne det egenlige Opbyggelige og Opløftende, den Salvelse, der først

¹⁾ Fø, S. 299, havde Forf. sagt: „De protestantiske Prædicanter, saavidt jeg kjender til dem, ere alle saa godt som af een Skole, skrive deres Taler efter samme Regler, efter samme Typus; og de, som søge at rive sig løs fra det Sædvanlige, bringe det snarere til at gjøre Brud paa det Naturlige, end til at komme ud af Maneren.“

skal gjøre det til en gudstjenstlig, kirkelig Handling. I en Gudstjeneste, som den protestantiske, hvor Menigheden i den Grad lader Alt beroe paa Præstens Personlighed, at han bliver en enestaaende „Sandhedens Piller og Grundvold“ ¹⁾, hvor han, hvergang han betræder Talerstolen, maa begynde med at berede Grundvold, tilkæmpe sig selv, sin Tale, og ved dens Hjælp ogsaa det Guddommelige en Plads i Menighedens Indre, vil det være nødvendigt, i Prædiken at følge det strenge Afsondringssystem, vogte sig for Alt, hvorved Talen kunde drages over paa eller blot nærme sig til det Almindeliges Dagligdags-Gebeet. Den hele Gudstjeneste vilde ellers let blive uden Holdning og falde sammen i Intet. Den strenge Stil i Prædikekunsten maa derfor ansees for at være den egenlig protestantiske . . .

„Hos Katholikerne er Prædiken hverken mere eller mindre end Tale. Hvad Menigheden venter sig af den, er Oplysning om, hvad der er fornødent at vide til Salighed, hvilke der ere dens Troes Hovedartikler og Bestanddele, hvilke Laster de skulle flye, hvilke Dyder de skulle lægge Vind paa, ogsaa fornøden Revselse og Tugtelse, gode Raad og Opmuntringer, og det Altsammen fremsat, som det heder i Catechismus Romanus, i jevne korte Ord. Det er ikke mere end hvad menneskelige Kræfter formaae. Taleren drager ikke sine Tilhørere op til sig, han kommer ned til dem; han søger dem der, hvor Folk almindeligviis ere at træffe hjemme, i de Regioner, hvori Enhvers Tanker af Naturen med Lethed bevæge sig som i deres rette Element . . .

„Forsaavidt det kommer an paa at moralisere, har en katholsk Præst en afgjort Fordeel fremfor den protestantiske; hans Forhold til Menigheden sætter ham istand til at være friere, dristigere til at gaac Tilhørerne nærmere ind paa Liv og Levnet. Prædikestolen er for ham et Tillæg til Skriftestolen. Hvad han her

¹⁾ Hentydning til Tim. 2, 15.

har begyndt i det Mindre, fuldender han hist i det Større. Har hver især af hans Skriftebørn maattet paa det sidste Sted staae privat Skrifte for ham, da kommer den hele Menighed under Prædikenen til, under Eet at staae aabenbart Skrifte. Som Skriftefader er Præsten istand til, med en Sikkerhed, som en Hjertekjenders, at dømme om sin Menigheds moralske Tilstand, at kunne lempe sin Tale efter Tidens Leilighed og rette sine Formaninger, Revselse hen mod den Side, hvor det meest gjøres Behov. Han fægter ikke i Luften. Han tiltager sig ingen Magt, som ikke er ham givet. Han lader dem ikke Noget høre, uden hvad de hver især maae vedgaae. Menigheden selv har sat ham i Kundskab om saadanne Ting, at han maatte være aandelig død, om han ikke reiste sig imod den som Vidne og Anklager. Det er jo kun den samlede og forstørrede Gjenklang af deres egne hemmelige Syndsbekjendelser, som de faae at høre i hans Prædiken. Det er jo kun et Vidnesbyrd om, at, som de tør fortroe sig til ham, aabenbare ham, hvad der skjuler sig i deres Privatlivs Mørke, saa tør han fortroe sig til dem, nævne dem enhver Ting ved sit rette Navn og aabenbare dem, hvad der er skjult i Himlen. En katholsk Præst i Skriftestolen er den af Gud beskikkede Levendes (ikke Dødes) Dommer, forsynet med Magt til at løse og binde paa Jorden, som Gud i Himlen. Paa Prædikestolen skal han ikke længere løse og binde, men han skal retfærdiggjøre offentligt den Magt, ifølge hvilken han har vovet at frikjende og fordømme, at det maa blive vitterligt for Enhver, at ham er skeet efter Fortjeneste.“

Troens Triumph.

(Fortsat fra Nr. 51 f. A.)

XII.

Et Afslag.

Pater Borgia's hemmelighedsfulde Besøg kom omtrent hver Aften meget seent. Men Pateren vidste at holde Alt, hvad der stod i Forbindelse med denne Sag, saa hemmeligt for Elvertonhalls Beboere, at de maatte opgive alt Haab om at komme efter Hemmeligheden. Da gjorde en Dag et Besøg af to Damer fra Omegnen, Fru Dünmore og Fru Catesby, det muligt for dem at faae en Nøgle til Gaaden.

Efter at begge Damer i Begyndelsen havde talt om ligegyldige Ting, gik Underholdningen efterhaanden over paa Dagens Nyheder, og Fru Dünmore ytrede sin ikke ringe Forbauselse over, at Familien Leslie ikke endnu vidste, hvad der var skeet med Prædicanten.

„Det er meget paafaldende“, sagde den talefærdige Dame, „at De ikke veed Noget derom; men det forholder sig alligevel saaledes. Vor Prædicant har allerede i lang Tid fra Prædikestolen forkyndt heelt sælsomme Lærdomme om Skriftemaal og Brugen af de hellige Sacramenter. Men nu for Tiden er han aldeles ubegribelig. Han er bleven saa hemmelighedsfuld, rider hver Aften ud, og vender først hjem ved Midnat. Den onde Verden siger, at han har Sammenkomster med en katholsk Præst. Nu, jeg for min Deel troer ikke denne Sladder, men tænk Dem, hvad jeg forleden Søndag i egen Person har hørt og seet! Prædicant Forrester kommer nemlig forleden Søndag paa Prædikestolen og anmelder med skjælvende Røst for sine Tilhørere, at han nu for sidste Gang be- traadte Prædikestolen, fordi han ikke længere kunde forkynde en Lære, paa hvilken han selv ikke længere kunde troe, og fordi han var kommen til den faste Overbevisning, at kun den romersk-katholske Kirke var i Besiddelse af Christi Lære og den saliggjørende Tro. „Derfor“, saaledes sluttede han sin Tale, „er jeg fast besluttet paa at træde over til den katholske Kirke, og ikke at lade mig skræmme tilbage fra at bringe ethvert Offer for min Overbevisning. Jeg er lykkelig ved at

turde kalde mig katholsk, og jeg ønsker Eder alle den samme Lykke af mit ganske Hjerte.“ De kan let forstaae, hvorledes hele Menigheden kom i Oprør ved denne Nyhed.“

Medens Fru Dünnmore meddeelte denne Nyhed, som gjentoges og bekræftedes af hendes Veninde Fru Catesby i alle dens Enkeltheder, kastede Herr Leslie og hans Døttre gjentagne Gange et Blik paa Pater Borgia, og de forstode af hans Gebærder, at hans natlige Besøg og Prædicant Forrester vare een og samme Person.

„Tænk Dem“, sagde Fru Catesby, „Prædicanten har ved sin Overgang til den katholske Kirke mistet et Embede, som indbragte ham mindst to tusinde Dollars aarligt, og min Mand siger, at Prædicanten er besluttet paa at blive katholsk Præst. Det er i Sandhed meget beklageligt; thi Manden var saa lærd, som jeg aldrig har seet Nogen.“

„Slet ikke beklagelsesværdigt“, svarede Herr Leslie. „Den katholske Kirke tæller blandt sine Medlemmer mange Personer af en fremragende Lærdom.“

„Vist saa; jeg havde nær glemt“, afbrød Fru Catesby ham, „at Familien Leslie ligeledes er gaaet over til Katholicismen. Jeg beder Dem tusinde Gange om Forladelse, hvis jeg tillod mig et Udtryk, som kunde være Dem mishageligt. Lad os tale om noget Andet. „Jeg haaber“, tilføiede hun med et Sideblik til Blanca, „snart at have Leilighed til at overvære en katholsk Bryllupshøitidelighed“.

„O! vi kunne dog ikke forstaae Noget deraf“, tilføiede den anden Dame i bidende Spøg, „thi det gaaer jo hos de Romerske altid løs paa Latinen“.

„Det, som Damerne mulig ønske at vide deraf“, svarede Herr Leslie, „skulle vi oversætte dem paa Modersmaalet.“

Familien Leslie havde ved denne Samtale faaet et nyt Beviis paa Pater Borgias Sjæleiver, og Alle beundrede den Beskedenhed og Hemmelighedsfuldhed, hvormed han havde vidst at skille sig ved sin ophøiede Opgave.

Da Corinna henimod Aften spadserede med den lille Irene ved Strandbredden, traadte Herr Leslie til hende med den Efterretning, at Engelbert var ankommen til Elvertonhall, i den Hensigt at tale med hende om en Sag af stor Vigtighed.

„Hvorledes, kjære Fader, kan han endnu fordriste sig dertil?“ sagde Corinna; „den Sag, han ønsker at spørge mig om, er mig bekendt. Han begjærer min Haand; men allerede for lang Tid siden har jeg givet ham min uigjenkaldelige Beslutning tilkjende ved umisforstaaelige Ord.“

„Har han virkelig tilbudt Dig sin Haand, min Datter?“ svarede Leslie. „Han er en Mand af overordenlig Begavelse, der som Advocat har et stort Navn. Var han Katholik, saa havde jeg, saa vidt jeg skjønner, ikke Noget imod, at han blev min Svigersøn.“

„Ja, var han katholsk!“ sukkede Corinna, „men der ligger en stor Kløft imellem os! Jeg har betaget ham ethvert Haab om vor Forbindelse. Jeg vil følge med Dig, Fader, og rette nogle Spørgsmaal til ham i din Nærværelse. Og naar han besvarer dem, saa er jeg vis paa, at Du vil godkjende min Vægning.“

Efterat den lille Irene var bleven bragt til Blanca, fulgtes Herr Leslie hjem med Corinna, og Pigens Udsagn sandedes, nemlig at den Sag af stor Betydning, hvorom Engelbert vilde tale, kun var en gjentagen Bøn om Corinnas Haand.

Endelig sagde Corinna, efter at have hørt paa ham med stor Ligegyldighed:

„Nuvel, Engelbert, De veed, hvad jeg tidligere har sagt Dem. For at jeg nu ikke skal have Noget at bebreide mig, vil jeg i min Faders Nærværelse rette nogle Spørgsmaal til Dem. Jeg vil da gjøre mit Svar paa Deres Anmodning afhængigt af Deres Svar. Det Spørgsmaal, som jeg ønsker besvaret af Dem uden al Tveetydighed, er det: „Troer De paa Religionens aabenbarede Sandheder?“

„I Sandhed“, svarede Herbert, bragt i nogen Forvirring ved Pigens Modstand, „dette Spørgsmaal er meget sært; men jeg skal dog gjerne indrømme, at hidtil har jeg endnu ikke sluttet mig til noget bestemt Religionssamfund. Jeg lader Enhver fuldkommen Frihed med Hensyn til Religionen, ligesom Deres Fader, som jo heller ikke hører til noget bestemt kirkeligt Samfund.“

„Deres Forsøg paa at slippe fra et Svar er tomt og til ingen Nytte, min Herre“, svarede Corinna. „Thi uden Tvivl vil De allerede have faaet Nys om, at ikke blot min Fader, men ogsaa hele vor Familie have fundet en

Religion, som aldeles er i Samklang saavel med vore Hjerters Ønsker, som med vor Fornufts Krav. Min Herre, vi ere Katholiker.“

„Katholiker? er det virkelig sandt!“ udbrød Engelbert overrasket. „Jeg vidste det ikke; thi jeg var længere Tid paa Reiser i Charleston og er først vendt tilbage iaftes. I Sandhed! jeg ønsker af Hjertens Grund til Lykke med den nye Tro“.

„Spar Dem disse tomme Complimenter og Lykønskninger“, sagde Corinna, „og hav den Godhed at give et utvetydigt Svar paa mit Spørgsmaal. Troer De paa vor hellige Religions aabenbarede Sandheder?“

„Engelbert“, sagde Herr Leslie, idet han lagde den unge Mands Haand i sin, „Engelbert, svar som en Mand af Ære! Thi vær overbeviist om, at jeg som Fader umulig kan betroe mit dyrebare Barn til en Mand, som er hengiven til Vantroens haabløse og samfundomstyrtende Philosophi“.

„Nu vel; jeg skal sige Dem, hvad jeg tænker om denne Sag“, svarede Engelbert ligegyldigt. „Jeg hører til dem, som af de Troende henævnes med Navnet Atheister.“

„En Atheist?“ udraabte Fader og Datter som af een Mund.

„Nei, Herbert!“ tilføiede Corinna, „aldrig kan og skal De blive min Gemal“.

„Forlad mit Huus!“ sagde Herr Leslie. „De har hørt Deres Dom af min Datters Mund; hendes Dom er ogsaa min; jeg vil ikke, at der længere skal bestaae noget Forhold mellem Dem og hende. En Mand, som ingen Religion har, kan umuligt være en god Ægtemand eller en lykkelig Huusfader. Engelbert, jeg har inderlig Medlidenhed med Dem; vi ville bede for Dem, for at De kan komme paa bedre Tanker. Men saa længe De ikke har omvendt Dem, er Adgangen til mit Huus lukket for Dem!“

Den unge Advocat forlod, forbitret over disse Ord, Herr Leslie's Huus. Den paafølgende Dag var han allerede paa Veien til Washington.

Literatur.

Hr. Pastor J. C. Lichtle i Odense har skjænket de danske og norske Katholiker en smuk Julegave i en ny Bønnebog med Titlen:

„Den bedende Christen eller Veiledning for den Christnes Andagt i Kirken og Hjemmet.“ (XX, 756 Sider. Det Hele i eet Bind 2 Kr.)

Bogen holder, hvad den lover. Den veileder godt en Christens Andagt baade hjemme og i Kirken, og har ikke blot den Enkeltes private Andagt for Øie, men ogsaa Menighedens fælles Gudstjeneste, da den er Bønnebog og Psalmebog tillige. Af Psalmer indeholder den foruden de smukkeste og meest yndede Psalmer af „katholsk Psalmebog“ endnu en Deel andre danske Psalmer, der — saavidt vi vide — ingensteds endnu haves trykte, deriblandt de smukke Julepsalmer: Dit Hjertes Kjærlighed til mig, og: Et Barn er født i Bethlehem.

Som et yderligere Beviis for Bogens rige Indhold fortjener at fremhæves, at foruden 2 Messeandagter til den Enkeltes Brug og 4 Messeandagter med Psalmer, der kunne bruges hele Aaret rundt, findes deri særlige Messeandagter med Psalmer for Kirkeaarets forskjellige Tider og Fester, som Advent, Juul o s. v., paa Marias Festdage og for de Afdøde.

Størst Vægt lægge vi paa de indstrøede Belærelser og Underviisninger om de Helliges Samfund, Mariadyrkelsen, Alterets Sacrament med Messe og Communion, Aflad m. m. og Veiledningen til Skriftemaal, samt det meget praktiske Skriftespeil. Allevegne røber sig her den praktiske Sjælesørgers Nidkjærhed, f. E. naar det heder S. 79: „Gaa ikke strax efter Communionen ud af Kirken; ellers viser Du, at Du ikke er den Gave værdig, Du har modtaget, men tilbring i det Mindste et Kvarteers Tid efter Communionen i inderlig Tilbedelse, Taksigelse og Bøn; det er Naadens Øieblikke for Dig; benyt dem derfor!“ — og S. 529: „De som i deres Familie have et Barn, der nærmer sig første Gang Herrens Bord, bør paa bedste Maade bidrage til dets aandelige Forberedelse, og paa selve den hellige Dag vogte sig for at forstyrre dets Andagt ved verdslige Fornøielser og forfængelige Adspredelser;“ — og naar det siges klart og bestemt S. 155, at „enhver ukydsk Tanke og

Begjæring, ved hvilken man bevidst, frivillig og med Velbehag opholder sig, er en Dødssynd og bør derfor ogsaa skriftes efter Overtrædelsernes Antal“, og naar der saa strax lægges til: „De som for Gud ere sig bevidste, at de stedse have afskyet al Ureenhed og med Guds Naade have levet i Kydskhed, bør ikke dvæle længe ved Ransagelsen af dette Bud; men, erkjende de dog at have begaaet den mindste Synd mod den h. Reenhed, ydmygt bekjende den; thi dette er det sikreste Middel til at bevare Dyden“ o. s. f.

Men, for ikke at fortie hvad vi synes mindre godt om, saa vilde vi ønske, at adskillige Trykfejl havde været undgaaede. Vi sigte her ikke saa meget til saadanne, som Læseren selv uden Vanskelighed retter, f. E. S. X: „vi maae bede. . . med levende Erkjendelse af din Afmagt“ (istedetfor: af vor A.); S. XIX: „Paa den 2den Søndag i September feires Ihukommelsen af Mariæ 7 Smerter“, medens det heder rigtigt S. 549: „paa 3die Sønd. i Sept.“; S. 67 L. 15 f. n. „Brødets og Vinsens Skikkelserne og flg. S. „Brøds- og Vins-Skikkelser“ (istf.: Brødets og Vinsens Skikkelser); — vi tænke meget mere paa forstyrrende Feil, der nok kunde afstedkomme Misforstaaelser, nemlig i Underviisningen om Skriftemaalet: 1) „Den tilgivelige Synd formindsker Guds Naade“ (S. 142), medens det siges bedre (S. 158), at den formindsker Naadesamfundet med Gud, idet den berøver os mange Naadegaver, som Herren nok vilde meddele os, dersom vi ikke havde krænket ham, — og 2) Vi bør angre vore Synder af Frygt . . . og især af Kjærlighed“ (istf. „eller, hvad der er endnu bedre, af K.“). Der tilføies nemlig strax, at „den ufuldkomne Anger er tilstrækkelig for, ved Bodens Sacrament at opnaae Tilgivelse.“ Her vilde vi ogsaa have tilføiet med „fuldst. Bønnebog“, at den fuldkomne Anger forhverver os umiddelbart Syndernes Forladelse, naar den indeslutter det Forsæt, at skriftes vore Synder ved given Leilighed. Vi ansee det for særdeles vigtigt, dybt at indprente denne Troeslære og tidt at kalde den de Troende i Erindring, især under vore Forhold, hvor Mange leve langt borte fra et Gudshuus og en Præst, saa de trods deres gode Vilje ofte see sig berøvede Skriftemaalets Naade i lang Tid. En mulig Misforstaaelse kan jo let forebygges ved at indskærpe den strenge Pligt, i næste Skriftemaal at anklage sig for

alle Dødssynder, om man end tør haabe, ved fuldkommen Anger allerede at have udslettet dem.

Lad os haabe, at Forfatteren om ikke altfor lang Tid faaer Leilighed til, i et nyt Oplag at rette disse og lignende Feil. Vi ønske selvfølgelig denne gode Bog Indgang i de videste Kredse, tilmed da den godt og med største Nytte lader sig afbenytte ved Siden af vore gamle prøvede Bøger, fuldst. Bønnebog og kath. Psalmebog. Det gaaer jo med det aandelige Liv som med det legemlige: skal det ret trives, saa kommer Meget an paa, at Føden ei blot er nærende og rigelig, men ogsaa forskjellig. Vi dele Forfatterens nidkjære Ønske: „Maatte denne Bønne- og Psalmebog blive et virksomt Middel til at vække og forøge Troens og den sande Gudfrygtigheds Aand i vore Menigheder, baade i Kirken, i Skolen og i Hjemmet, og bære rige Frugter til Guds Ære og Sjælenes Helliggjørelse og Frelse! Maatte „den bedende Christen“ være mange Troende baade i Danmark og Norge en tro Ven, der veileder dem i deres Andagt og christelige Levnet, fører dem stedse nærmere til Gud, vor Saligheds Gud, indtil vi engang blive forenede med ham i de evige Boliger. Dertil give Han sin naadige Velsignelse!“

Ordrup, 9. Jan. 1880.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Et nyt Consistorium vil først blive afholdt henimod Slutningen af Januar Maaned. Nye Cardinaler ville ikke blive udnævnte i samme; paa 3 Pladser nær er nemlig det h. Cardinalcollegium for Tiden fuldtalligt.

Ifølge den nye Studieorden for de pavelige Lærestalter, det Gregorianske Universitet, Apollinar-Seminarieret m. m. er det forbudt Candidaterne til Doktorværdigheden at studere Theologi og den kanoniske Ret samtidigt. Den h. Fader har hermed til Hensigt at fremme et grundigere Studium, thi efter hin Bestemmelse maae De, som attraae Doctorværdigheden, istedetfor 7 nu studere 9 Aar.

— Leo XIII's særlige Omsorg er, som bekjendt, rettet paa det katholske Skolevæsen, for hvilket han i Rom har anviist et aarligt Beløb af 100,000 Lire. For Øieblikket er man beskæftiget med Indretningen af disse Skoler. Blandt de nye Skoler fortjener særlig det efter den berømte Cardinal Mai opkaldte Institut at fremhæves, hvis Ledelse er betroet til Professor Ferri-Mancini fra Sinigaglia. I Apollinar-Seminariets Extern-cursus deeltage 900 Disciple, af hvilke over 300 frequentere Gymnasial- og Lycealafdelingerne. De 10 fra Lyceet dimitterede Elever have alle bestaaet deres Examen, og af Gymnasiets 38 bestode 35, (hvad der vistnok kan gjælde for et tilstrækkeligt Beviis for Anstaltens Fortrinlighed). Og man kan da heller ikke undres over, at selv „Liberale“ med Forkjærlighed betroe deres Børn til „klericale“ Opdragelses- og Underviisningsanstalter. Saaledes sender den „liberale Exminister Grimaldi“, selv en Elev af Skolebrødrene, sin Søn til disse Fædres Institut i Neapel, et Skridt, som rigtignok har udsat ham for mange Angreb.

Paris, 14. Decbr. Biskop Fava af Grenoble blev forrige Torsdag af Statsraadet erklæret skyldig i Misbrug af sin Embedsrettighed. Prælaten havde begaaet den „Forbrydelse“, at publicere et paveligt Breve, og at foretage Kroningen af en Madonnastatue, uden først at indhente Regeringens Tilladelse.

London. I Begyndelsen af October bleve tre Missionærer sendte til Afghanistan fra Mill Hill Seminariet ved London; 4 andre vare reiste tidligere, af hvilke den ene allerede er bukket under for Strabadserne ved den engelsk-ostindiske Armee.

— Sognepræsten Arthur Wagner ved St. Pauls-Kirken i Brighton har nedlagt sit Embede og er traadt over til den katholske Kirke.

— Convertiten Sir Horace Nelson, en Ætling af den berømte Admiral Nelson, befinder sig for Øieblikket i St. Edmunds College, for der i stille Afsondring at forberede sig til sin Indtræden i Præstestanden.

— Ifølge den nye katholske Aarscalender tæller den romersk-katholske Kirke i det forenede Kongerige for Øieblikket 38 Pairs (Medlemmer af Overhuset) blandt sine Tilhængere. I Kongeriget og de britiske Colonier tilsammen har den 14 Ærkebispedømmer og 77 Bispedømmer.

Belgien. Blandt de talrige Offere, som Belgiens Katholiker have bragt til Bygning af nye katholske Skoler, udmærker sig navnlig en Gave fra en katholsk Adelsmand, der i de sidste 3 Maaneder har skjænket en Sum af 100,000 Francs og allerede oprettet 15 katholske Skoler. Denne Adelsmand, paa hvem Belgiens Katholiker see hen med Stolthed, er Prinds Anton af Arenberg. Maatte hans offervillige Gavmildhed til Børnenes Redning fra Fritænkernes Hænder nedkalde Guds rigeste Velsignelse over ham og hele hans Huus!

Sweits. Victor Helg, Borgermester i Delsberg og den derværende Retspræsidents Neveu, har tilligemed sin unge Hustru ved den hellige Faders Fødder afsvoret den gammelkatholske Vildfarelse. Denne uventede Omvendelse af en saa fremragende Gammelkatholik har vakt stor Bevægelse iblandt de Radicale.

Nordamerica. Den 2. Novbr. indviede Ærkebiskop Gibbons høitideligt den nye Pius-Kirke i Baltimore, som blev bygget til Minde om den hellige Fader Pius IX.'s Pave-Jubilæum. Biskop Gross af Sanamak holdt Festtalen. Bygningen paabegyndtes i Februar 1878, og Grundstenen blev lagt i samme Aars Mai Maaned. Kirken er 75' bred og 143' lang, og er en af Byens skjønneste Kirker. Hovedtaarnet, som faaer en Høide af 235", er endnu ikke fuldendt. Samtlige Omkostninger beløbe sig til 80,000 Dollars.

De større Dioceseser i America fornaae nu selv at stille det fornødne Antal Præster og trænge ikke mere til Indvandring fra fremmede Lande; ganske vist et meget glædeligt Tegn.

— I Baltimore er Cathedralen bleven udvidet og forskjønnet. Efter paany at være bleven consecreret, overgaves den høitideligt til Gudstjeneste den 9. Novbr. f. A. Foruden Ærkebiskoppen bærede 8 Biskopper Festen med deres Nærværelse. I Festtalen, som holdtes af Biskop Ryan (St. Louis) blev fremhævet, at ved det første americanske Provindsialconcil, som havde forsamlet sig i denne Cathedrale, vare kun 7 Biskopper nærværende. Ved Plenar-Conciliet i 1866 vare her allerede 45 Biskopper, og hvis der nu skulde afholdes et saadant, da vilde c. 70 Biskopper aflægge Vidnesbyrd om den katholske Kirkes Væxt og Fremskridt i dette Land.

De paa Grund af Culturkampen fra Herford i West-

falen bortreiste Franciskanerinder have bygget sig et stort Hospital paa Pluff ved Pearia.

I Brooklyn (New York), hvor Jesuiterne i 17 Dage holdt Missioner, modtog 7000 Troende de h. Sacramenter, og 21 Protestanter vendte tilbage til den katolske Kirke.

Australien. Forsøget paa at indføre confessionsløse Skoler gjør nutildags sin Reise omkring Jorden. For Øieblikket er den australske Regering beskæftiget med at indføre dem i Australien. At de katolske Biskopper i Ny-Sydwaless ikke stiltiende vilde see paa dette Foretagende, var at forudsee. I en længere Hyrdeskrivelse udtale de deres dybeste Misbilligelse af denne Sag. De beklage Regeringens Handlemaade, fordi den udsætter den christelige Tro for Fare og tillige forgriber sig paa Katholikernes Formue, „ligesom denne Benyttelse af katolske Penge til at oprette Skoler, som Katholiker ikke kunne besøge, maa forekomme ethvert billigtænkende Menneske saa oprørende, at det er os ubegribeligt, hvorledes man endnu kan forblive taus.“ Ogsaa som Borgere modsætte Biskopperne sig den nye Indretning. Katholikerne, som udgjøre en Trediedel af Coloniens Befolkning, forlange ingen Privilegier, men vel samme Behandling som de øvrige religiøse Confessioner. Til Slutning udtale Biskopperne de Grundsætninger, efter hvilke Klerus og Lægfolk maae søge at afværge det truende Onde.

Malma. De herværende Elisabeth-Søstre (de s. k. graae Søstre) pleiede fra 1. Januar til 31. December 1879 9 Syge, nemlig 2 Katholiker og 7 Protestanter; 6 af dem bleve helbredede, 2 døde, 1 var endnu i Pleie ved Aarets Slutning. De havde i deres Hjem 3 Børn i Kost og Pleie, og underviste de katolske Skolebørn i Haandarbeide, Havedyrkning m. m. Maatte Herren rigelig gjengjælde de gode Søstre de Offere, de bringe i en ægte christelig Kjærligheds Tjeneste!

Ved den af nogle Damer foranstaltede Indsamling til Fordeel for Trængende er der indkommet c. 100 Kr. De for Pengene indkjøbte Levnetsmidler ere blevne uddeelte til 20 Familier, bestaaende af c. 100 Personer. Undertegnede benytter denne Leilighed til, paa de Trængendes Vegne at takke Alle, som have bidraget til at berede dem denne Juleglæde, forvisset om, at Jesusbarnet i det nye Aar rigeligt vil belønne, hvad der er gjort mod hans Venner og Yndlinge.

C. Freund.

Marieforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 25. Januar efter Høimessen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen d. 18. Januar. 2. Søndag efter Epiphani. Jesu Navnefest. — 19. M. Knud, Konge og Martyr. 20. Tl. Fabian og Sebastian, Martyrer. 21. O. Agnes, Jomfru og Mart. 22. To. Vincentius og Anastasius, Mart. 23. F. Marias Trolovelse. 24. L. Timotheus, Biskop og Mart.

Søndagen d. 25. Januar. Septuagesima.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste.

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Angars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Angars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Angars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Angars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8½ stille Messe i Sct. Angars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
Iver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 4. Søndagen den 25de Januar. 1880.

Indhold: Den hellige Ignatius. Troens Triumph. Hvad Nytte Skriftemaalet kan gjøre. Kirkelige Efterretninger: Rom, Paderborn, Crefeld, Schlesien, Augsburg, Irland, Nordamerica, Aarhus, Kjøbenhavn.

Den hellige Ignatius¹⁾.

Denne berømte Kirkefader og Martyr, hvis aarlige Minde feires den 1. Februar, var en Discipel af Apostlene og af disse indviet til Biskop for den store Stad Antiochia. Sagnet beretter om ham, at han skulde have været det Barn, som vor Frelser kaldte til sig, fremstillede for Disciplene og sagde: „Naar I ikke omvende Eder og blive som Børn, kunne I ingenlunde indgaae i Himmerige. Hvo sig selv fornædret som dette Barn, han er den Største i Himmerige.“²⁾ Han havde et byrdefuldt Embede, eftersom Kaiser Domitian dengang forfulgte de Christne; men han søgte ved Bøn, Faste og utrættelig Formaning at befæste sine Menigheder i Troen og styrke dem til heltedigt Udholdenhed; og den Helligaand aabenbarede ham ogsaa, at ikke

¹⁾ Efter „Legende von Alban Stolz“. Freiburg 1853. I.

²⁾ Matth. 18, 1—7.

Mange iblandt dem vilde falde fra Christus. — Da Forfølgelsen efterhaanden aftog og tilsidst ophørte, glædede han sig vel over de Troendes Standhaftighed og over, at Kirken igjen havde faaet Fred; men der var dog een Ting, som bedrøvede ham. Han meente nemlig, at han endnu ikke havde opnaaet den sande Kjærlighed til Jesus Christus, fordi Herren ellers vilde have viist ham den Naade og Ære at lade ham døe Martyr døden.

Han vedblev nu ufortrødent at oplyse, belære og formane sit Folk. Hans Sjæl var saa opfyldt af Gud, at alle hans Ord og Handlinger vidnede om en overnaturlig Begeistring. Folket kaldte ham „Theophoros“, d. e. en Mand, som bærer Gud i sit Hjerte. Men nogle Aar efter udbrød en ny Forfølgelse under Kaiser Trajan. Den h. Chrysostomus siger om denne Forfølgelse, at Djævelen fornemmelig rettede den mod Biskopperne, for desto mere uforstyrret at styrte deres Hjorder i Fordærvelse. Kaiseren kom selv paa et Krigstog til Antiochia og lod Ignatius føre frem for sig. Han bebreidede ham, at han vægrede sig ved at tjene Guderne og forførte Andre til den samme Ulydighed mod Statens Love. Den Hellige svarede: „Det er en Vildfarelse at tale om Guder! Der er kun een Gud, som har skabt Himlen og Jorden og Havet og Alt, hvad der er i dem, og — een Jesus Christus, hans eenbaarne Søn, af hvem jeg føler Længsel efter at vide mig elsket. Og denne Jesus Christus bærer jeg i mig; thi der staaer skrevet om ham: „Jeg vil tage Bolig i dem og blive i dem.“ — Da sagde Kaiseren: „Vi befale, at Ignatius, som siger, at han bærer den Korsfæstede i sig, skal føres bunden til Rom, for der at afgive et Skuespil for Folket ved at sønderrives af de vilde Dyr.“ — Da den hellige Biskop hørte dette, udraabte han glad: „Jeg takker Dig, Herre, for, at Du har agtet mig værdig til at bevise Dig en fuldkommen Kjærlighed, idet Du lader mig lægge i Lænker, ligesom den store Apostel Paulus; det er mit inderlige Ønske at blive kastet for de vilde Dyr!“

Han blev nu overgivet til ti Soldater, der skulde bevogte ham paa den lange Reise fra Antiochia (i Syrien) til Rom. De plagede ham grusomt baade Dag og Nat paa mange Maader. Men ligesom der og ellers ofte paa eengang kan møde den sande Christen baade bittert Had og stor Kjærlighed, saaledes modtog han i alle de Byer, han kom igjennem, Beviser paa den store Kjærlighed og Ærefrygt, som alle Troende nærrede for ham. Overalt gik de ham imøde og forsynede ham med Alt, hvad der kunde lindre Besværlighederne ved hans Fangenskab og Reise, ledsagede ham i talrige Skarer og understøttede og styrkede ham ogsaa aandeligt med deres Bønner og al den Glæde, som deres Troskab kunde berede ham, medens han paa sin Side ved sine Formaning og endnu mere ved sit Exempel befæstede dem i Kjærlighed til Christus, saavel som i Alt, hvad der i denne trængselsfulde Tid var dem fornødent.

Reisen førte ham gjennem Smyrna, hvor den h. Polycarp ¹⁾ var Biskop, der, ligesom han selv, var en Discipel af Apostlen Johannes. Ignatius bad sin yngre Ven om at understøtte sig i Bønnen for at hjælpe ham til, som en sand Martyr ret snart at forlade Jorden og forsvinde for Menneskenes Øine, for i Himlen at glæde sig ved Guds Beskuelse. Han frygtede nemlig for, at de Christne i Rom, ved at gjøre Forbøn hos Kaiseren, eller ved indstændige Bønner til Gud skulde forhindre, at han kom til at lide Martyrdøden. Derfor skrev han et Brev til de Troende i Rom, hvori han blandt Andet siger, at „han aldrig vilde faae en saa skjøn Leilighed til at komme til Gud, som netop nu. De maatte ikke elske ham efter Kjødet og forhindre hans Død nu, da det Alter, paa hvilket han vilde offre sig til Gud, allerede var beredet og ventede ham. De skulde hellere med hverandre takke Gud for, at han for Christi Skyld nu

¹⁾ Han led Martyrdøden lidt over 50 Aar senere (A. 167) i den store Forfølgelse under Kaiser Marcus Aurelius.

vilde tage ham bort fra denne Verden og optage ham i sin Herlighed, og ene bede om, at han, styrket ved den guddommelige Naade, maatte faae Kraft til virkelig at udføre sit Forsæt. De maatte paa ingen Maade bevise ham en utidig Medlidenhed; han ønskede, at de vilde Dyr maatte blive hans Grav, og Intet efterlade af hans Legeme. Naar han kun fandt Christus, da frygtede han hverken Ild eller Kors eller vilde Dyr, eller sit Legemes Tilintetgjørelse, eller nogen anden Kval. „Min Kjærlighed“, siger han, „er korsfæstet; den Ild, som brænder i mig, begjærer ikke Vand: Christus i mig siger: kom til Faderen! Jeg er et Guds Hvedekorn, der skal knuses af Dyrenes Tænder for at blive Christi rene Brød.“

Da Ignatius steg i Land i Italien, udbredte sig strax Rygtet om hans Ankomst, og de Christne ilede ham imøde, paa eengang opfyldte af Glæde og Smerte; af Glæde, fordi de fik Leilighed til at see den Hellige og tale med ham; af Smerte, fordi de maatte see en saa herlig Mand blive ført til en saa skrækkelig Død. Mange af dem tænkte paa, hvorledes man bedst skulde vinde Hedningerne for ham, og formaae dem til ikke at forlange hans Død. Men Ignatius besvoer dem at afstaae derfra: „De maatte bevise ham en sand Kjærlighed, og ikke hindre ham i, snart at komme til Gud!“ Den Helige blev kort derefter ført i Amphitheatret.

Dette var et stort ovalformet Rum, der var omgivet af en flere Alen høi Muur. Paa den anden Side af denne Muur var en bred Række af Steenbænke, der hævede sig som Trappetrin over hverandre og løb rundt omkring hele det store Rum; man seer endnu saadanne romerske Theatre ogsaa flere Steder i Italien, Frankrig og Spanien. Paa hine Bænke sad Tilskuerne i lange Rækker, og den Hedenskabet eiendommelige Grusomhed mættede her ret sin blodtørstige Vildhed ved at see de forskjellige af Naturen indbyrdes fjendtlige Rovdyr sønderrive hverandre. Ved begge modsatte Ender af Muren

førte svære Jerndøre ned til de underjordiske Stalde, hvori Dyrene vare indespærrede. Nydelsen af disse blodige Skuespil naaede sit Høidepunkt i Synet af Slaver, der væbnede kæmpede med Dyrene, eller dødsdømte Forbrydere, der værgeløse bleve givne til Priis for deres Vildhed. De Christne bleve i en ganske særegen Forstand betragtede som Statsforbrydere, fordi Hedningerne betragtede Religionen som et Statsanliggende, og deres Lovgivning derfor krævede religiøs Enighed som en borgerlig Pligt. De Christnes Vægning ved at deeltage i den hedenske Afgudsdyrkelse straffedes som en Ulydighed mod Statens Love, der tilsigtede Forstyrrelse i alle undersaatlige Forhold og Opløsning af det store Verdensrige, som omfattede en Mængde forskjellige Folkeslag med ligesaa mange forskjellige Religioner, der alle af Statsmagten vare erkjendte for ligeberettigede, fordi ingen af dem havde Krav paa at gjælde for sandere og bedre end nogen af de andre. De, som nogen Tid, før disse offentlige Skuespil skulde foranstaltes, vare dømte til Døden, bleve da opbevarede, for at give denne især for den raa og sædelig fordærvede Pøbel i de store Stæder tiltrækkende Forlystelse en forøget Interesse. Den Dødsdømté blev da ført i Theatret, og et eller flere af de i Staldene indespærrede Dyr slupne løs imod ham.

Dette skete nu ogsaa med den h Ignatius. Da han var ført ind paa Arenaen og hørte de vilde Dyrs Brølen i deres Stalde, gjentog han med freidigt Mod de ovenfor anførte Ord af sit Brev til de Christne i Rom: „Jeg maa knuses af disse Dyrs Tænder for at blive Christi rene Brød.“ Nu blev Tegnet givet: Døren til et af Burene blev aabnet, og to Løver, hvis Blodtørst man efter Sædvane ved længere Tids Sult havde ophidset, bleve løsladte imod ham. De styrtede sig strax over ham og sønderreve og fortærede hans Legeme saa hurtigt, at der kun blev nogle faa af dets større Been tilbage.

De Christne, som vare Vidner til denne Begivenhed, berette i en fælleds Skrivelse endnu Følgende herom: „Efterat vi med egne Øine have seet dette sørgelige Optrin, der kostede os mange Taarer, forbleve vi hele Natten derefter samlede i Bøn. Vi bade paa vore Knæ til Herren, at han vilde trøste os over denne Død og give os et sikkert Tegn paa, at Ignatius var indgaaet til hans Herlighed. Under vor fælleds Bestyrtelse vare Nogle iblandt os blevne overvældede af Søvn og havde i Drømme seet Ignatius ile imod os og omfavne os Alle; Andre havde seet ham bede for os og velsigne os; atter Andre havde seet ham, dryppende af Sved, som et Menneske, der kommer fra en nylig overstaaet svær Kamp, staaende for Gud med Udtryk af stor Glæde og omgiven af en himmelsk Glands. — Da priste vi alle gode Gavers Giver og glædede os over den Salighed, han havde skjænket den Hellige. Vi have optegnet hans Dødsdag og Dødstime, for at vi kunn forsamle os og feire hans Martyrdød paa den Tid, da han led den, i Haab om, at kunne faae Deel i denne Jesu Christi ædle Stridsmands Seir, som har overvundet Djævelen og indtil sit sidste Øieblik sønderrevet alle hans Snarer ved vor Herres Jesu Christi almægtige Bistand, ved hvem og med hvem Faderen og den Helligaand være Ære i al Evighed!“ Amen.

Den h. Ignatius var en Hedning af Fødsel; og Heds-kabet har frembragt mange saadanne ædle Hvedekorn, der have baaret herlige Frugter for den himmelske Høst.

Troens Triumph.

(Fortsat fra Nr. 3.)

XIII.

Kaldelse.

Nogle Dage derefter sad Herr Leslie med sine Døtre og Gjæster, Pater Borgia, Edgar og Søster Theresia i fortrolig Samtale. Efterat man havde talt om adskillige Ting, baade alvorlige og morsomme, faldt Samtalen efterhaanden paa Valget af Brudgom, og, da Herr Leslie troede, at en alvorlig Forhandling om dette Æmne vilde opvække ubehagelige Minder i Corinnas Hjerter, saa forsøgte han efter Evne at være glad og spøgefuldst og sagde tilsidst smilende: „Jeg tvivler ikke om, at Corinna alt har udvalgt sig den bedste Brudgom“.

„Fuldstændigt gjættet, kjære Fader; mit Valg er allerede truffet“, svarede Pigen afgjort.

„Saa havde jeg virkelig gjættet det? Det er jo at have langt mere Held end Forstand“, udbrød Herr Leslie overrasket, medens de Øvrige med stor Forundring saae paa Corinna. „Og hvem er det, Du har udkaaret?“

„Dyrebare Fader og De, mine gode Venner“, sagde Corinna alvorligt og koldblodigt, „jeg ønsker at optages iblandt Tallet af den hellige Vincents af Paulas fromme Døtre.“

„Pater Borgia!“ raabte Herr Leslie, „havde De Kundskab om denne Beslutning?“

„Ja, min Ven“, svarede Pater Borgia; „men Frøkenen vil gjerne indrømme, at jeg slet ikke har talt et eneste Ord for at bevæge hende til dette Valg.“

„Ja, og hvad der endnu er langt mere“, sagde Corinna, „Pateren har fremstillet Klosterlivets Pligter for mig paa en Maade, som om han vilde indgyde mig Angst for dem.“

„Saa har vist Søster Theresia udøvet megen Indflydelse paa dit Valg“, fortsatte Herr Leslie.

„Hun har havt Indflydelse paa mig ved sit Forbillede“, sagde Corinna. „Forøvrigt har hun aldrig talt et Ord for at drage mig over til Ordensstanden. Det var Gud selv, hvis Røst lød i mit Indre og tilraabte mig:

Forlad Alt, hvad Du har, og følg mig efter. Han, vor guddommelige Mester, som selv var saa fattig paa Jorden, at han Intet havde, hvortil han kunde helde sit Hoved, han har kaldt mig til at efterfølge sig i sin hellige Armød. Dag og Nat følte jeg mig besjælet af den Tanke, at jeg skulde efterligne den hellige Vincents af Paula's Døtre i Kjærlighed, i Offere, i Liv og i Død. Du elsker, kjære Fader, med Inderlighed dit Barn. Nu godt, saa afslaa ikke det Offer, som Gud kræver af Dig for at gjøre mig lykkelig. Lad mig leve heel og udeelt for min himmelske Brudgom!"

„Corinna“, svarede Faderen, „aldrig skal jeg lægge nogen Hindring i Veien for din Lykke. Men tillad mig nu at gjøre Dig et Par Spørgsmaal. Ere de Tanker, som Du nu aabent lægger for Dagen, maaskee kun et Resultat af en forbigaaende Gemytsbevægelse, eller ere de Resultatet af en rolig og alvorlig Overveielse? Vil Du virkelig forlade mig, din gamle Fader, som alt staaer med den ene Fod i Graven? Vil Du virkelig skille Dig fra din elskede Søster Blanca, med hvem Du er opvoxet, og som stedse har elsket Dig saa høit, og som Du til Gjengjæld har holdt saa meget af? Kan Du for bestandigt forlade dine Forældres Huus, hvor saa mange Barndomserindringer omgive Dig, og hvor din Moders Grav befinder sig? Troer Du, Corinna, at dine Hænder, som hidtil ikke havde Andet at bestille, end at sysle med let Kvindearbeide, ville i Fremtiden være i Stand til at befatte sig med al Slags svært Arbeide? Kunde Du tilbringe hele Nætter ved de Fattiges Sygeleie? Har Du modent overveiet, at det vil blive dit Kald, at taale de bittre Lidelser, som ramme denne Verdens Fattige og Forladte? Har Du tænkt paa, at det er en Gjerning, som kræver den allerstørste Selvfornægtelse og Opoftrelse, at indvie sig til saadanne Menneskers Tjeneste, som tilmed ere fremmede for En, og som ere forladte selv af deres Slægtninge og tidligere Venner for de smitsomme Sygdommes Skyld, som de sukke under?“

„Gud vil give sin Tjenerinde Naade og Kraft“, afbrød Corinna ham. „Jeg tænker ikke paa Verden; ei heller paa mit Liv. Hvad er vort Legeme Andet end Støv og Aske, som oplives af en evigt levende udødelig Sjæl? Min Sjæl vil og skal leve evindeligt. Kunde jeg derfor vægre mig ved at bringe mit jordiske Liv til

Offer for en Lykke, som varer i al Evighed? Kunde jeg vægre mig ved at følge Hans Kald, som i sin Ydmyghed, i sine Lidelser og i sine Kjærlighedsgjæringer har givet mig et saa ophøiet Exempel? O, jeg ledes ved Verden, naar jeg betragter Himlen!”

„Kunne saadanne Offere, som min Datter vil bringe, kræves af os?“ spurgte Herr Leslie, idet han vendte sig mod Pater Borgia.

„Tilvisse“, svarede Præsten. „Om Gud vil, saa kan han raade over hele vort Liv. Det er ethvert Menneskes Kald at tjene Gud. Dog skulle ikke Alle paa samme Maade løse denne Opgave. Der gives udvalgte Sjæle, som ikke nøies med at opfylde de almindelige Pligter mod Gud, men som ere kaldede til et Liv fuldt af Selvfornægtelse og Fuldkommenhed. Der gives Personer, som, hvis de ikke høre Guds ophøiede Kald, maa-see geraade paa saa møisommelige Veie, at de løbe Fare for at tabe den lange Vei til Himlen af Syne.“

„Alle vare dybt rørte ved Pater Borgias Ord, og Taarerne i Herr Leslies Øine vidnede om, at han var rede til at bringe ethvert Offer, saa haardt det end faldt ham at skilles fra sin Datter.

„Pater Borgia har befaleet mig“, saaledes fortsatte Corinna, „endnu at vente et Aar med Udførelsen af min Beslutning. Lad os i denne Tid forene vore Bønner, for mere og mere at lære Guds Villie at kjende. Imidlertid beder jeg Dig om dit faderlige Samtykke til min Beslutning.“

„Dyrebare Barn“, svarede Herr Leslie, „det Raad, Pater Borgia har givet Dig, er mig et nyt Beviis paa din hæderlige Skriftefaders Menneskekundskab og Klogskab. Jeg giver mit Samtykke til det vise Raad, han har givet Dig. Og det er mit Ønske, at Du ikke raadfører Dig med nogen Anden, end med denne vor oprigtige Ven. Vi ville bede meget for hverandre i Mellemtiden, og vær overbeviist om, at jeg er fast besluttet paa at bringe Alt til Offer for, hvad der kunde være gavnligt til dit, mit kjære Barns, timelige og evige Vel.“

Hvad Nytte Skriftemaalet kan gjøre.

For nogle Maaneder siden blev der stjaalet flere Tusinder Francs fra Landmandsbanken i Cagliari paa Øen Sardinien. Politiet kunde ikke komme paa Spor efter Tyvene. Men siden — beretter Bladet „Fanfulla“ — have Local-Aviser i korte Mellemrum bragt følgende Meddelelser: „Skriftefaderen i Collegiat-Kirken i B. overgav igaar Cassereren for Landmandsbanken en Sum paa 19,999 Fr., hvilken et Skriftebarn havde givet ham under Skriftemaalets Segl, for at han skulde betale den tilbage.“ — „Sognepræsten i S. erstattede idag Landmandsbanken en Sum af 27,000 Fr., der vistnok høre med til det stjaalne Beløb. Den blev overgivet til den værdige Præst i Skriftestolen, for at han skulde udbetale den til dens retmæssige Eier.“ — „Don Giovanni X., Præst i F., forføiede sig idag til Landmandsbanken og nedlagde der paa et Skriftebarns Anmodning en Sum af 25,480 Fr. — Efter hvad man har beregnet, siger „Fanfulla“, er Banken ikke langt fra at have faaet hele Beløbet tilbage. Bladet, som ellers taler ilde om Præst og Kirke, tilføier: „Stillet imellem Domstol og Domstol, vil udentvivl Enhver foretrække Bodens; thi den bringer ham hvad der er hans tilbage, uden Sagfører, Retskyndig, Forhør, og uden nogetsomhelst Bryderi.“

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Efter Byens Occupering i Aaret 1870 blev blandt andre Reliquier ogsaa den h. Krybbe bragt til Vaticanet for der at være sikret mod Vanhelligelse eller Tyveri. Som Følge heraf bortfaldt fra den Tid af Hovedfestligheden ved Julegudstjenesten i S. Maria Maggiore, nemlig Udstillingen af denne kostbare Reliquie og den høitidelige Procession, som ellers fandt Sted ved Krybbens Reposition. Dennegang blev den nu efter den h. Faders Beslutning nogle Dage før Juul i al Stilhed

atter bragt til den herlige Mariakirke og offentlig udstillet til det katholske Folks Andagt.

— Cardinal Hergenröther har i disse Dage forelagt Hs. Hellighed sine Planer angaaende det pavelige Archiv; de ville endnu blive drøftede i en Commission af Cardinaler.

— Den i liberale Aviser meddeelte Efterretning, at Leo XIII. skulde have opgivet Tanken om det afbrudte Vaticanske Concils Fortsættelse, bliver af Roms katholske Blade betegnet som urigtig. Skillemuren til Concils-Aulaen borttages kun af arkitektoniske Hensyn og i deres Interesse, som besøge Peterskirken. Leo XIII. har samme Interesse for Gjenoptagelsen af Concilsforhandlingerne som hans høisalige Forgænger, men det er en Selvfølge, at under den h. Stols nuværende Stilling og under de revolutionære Tilstande i Italien kan Tidspunktet for Concillets Aabning ikke lade sig nærmere bestemme.

Paderborn. 8. Jan. Adskillige Blade publicere en Skrivelse fra den kgl. Regering i Arnberg til Districtets Landraader, hvori disse opfordres til, saavidt gjørligt, atter at tilstaae de Geistlige Ret til at give Religionsundervisning i Skolerne og at indrømme dem Skolelocalerne til Skritte- og Communionsundervisning.

Crefeld. I „Niederr. Volksztg.“ findes følgende Erklæring: „I Tilslutning til den tidligere gennem Aviserne meddeelte Erklæring om min Tilbagevenden til den romersk-katholske Kirke føler jeg Trang til, offentlig at udtale, at jeg dybt angrer og beklager den store Forargelse, jeg har givet ved min offentlige Nægtelse af den katholske Troeslære om Pavens Ufeilbarhed i Udøvelsen af hans Læreembede, ved at modsætte sig min Overhyrde, den høiærværdigste Biskop af Münster, ved Foragt for de over mig udtalte kirkelige Censurer og overhovedet ved Alt. hvad der staaer i Forbindelse med mit Affald fra den katholske Tro og min Tilslutning til de saakaldte Gammelkatholiker. Jeg beder alle dem, hvilke jeg i nogen Maade har forarget ved min pligtstridige Opførsel, isærdeleshed mine kirkelige Foresatte, mine Embedsbrødre og alle katholske Lægfolk at tilgive mig for Christi Skyld, idet jeg lover, for Fremtiden med Guds Naade urokkeligt at holde fast ved den h. katholske Tro. Crefeld. 21. Decbr. 1879. Jos. Siemes, Præst.“

Schlesien. I Aaret 1879 er der i Dioceset Breslau død 38 Præster, af hvilke de 28 vare Sognepræster. Af

de i Aaret 1871 forhaandenværende 1347 Diocesonpræster ere der nu kun 1041 tilbage. 129 Sogne ere uden Sognepræst; paa 47 af disse virke der endnu Capellaner blandt et Antal af 183.000 Sjæle. 82 Sogne ere aldeles uden Sjælesorg, og Antallet af disses ulykkelige Katholiker beløber sig til 172,950. Af disse Tal kan man, om end kun tilnærmelsesvis, slutte, hvilken aandelig Nød den fordærvelige Culturkamp har foraarsaget.

Augsburg. Den store Albertus Magnus, den h. Thomas af Aquinos berømte Lærer, vil i sin Fødeby Lauingen erholde en Mindestøtte, og man har i dette Øiemed tænkt at reise ham en 8 Fod høj Bronze-Statue paa en Underbygning, der faaer 12' i Høide. Omkostningerne ville omtrent beløbe sig til 20.000 Mark. Det er overdraget Ertsstøberi-Inspector v. Miller i München at udføre Monumentet. I indeværende Aar feires ogsaa den sal. Albertus Magnus' 600aarige Jubelfest, eftersom han den 15. Novbr. 1280 døde i Cöln i sit 87de Leveaar.

Irland. Til Minde om den højærv. Cardinal Cullen skal der efter Forlydende i Dublin bygges en Cathedrale i middelalderlig Stil. Den irske Deputerede, Gray, har lovet et Beløb af 24,000 Kr. i dette Øiemed, og andre katholske Adelige og Gentlemen have erklæret sig beredte til ligeledes at tegne anseelige Beløb.

Nordamerica. Den apostoliske Vicar af Dakota, Biskop Martin Marty (tidligere Benedictinerabbed af S. Meinrad) er vendt tilbage fra sit Besøg hos Siouaindianerne. Hans Bestræbelser, som gik ud paa at bevæge de under Sitting Bull forenede Indianerstammer i Canada til fredelig Underkastelse under de Forenede Staters Regering, maae betragtes som fuldstændigt strandede. Biskop Marty traadte denne Gang ikke i Forbindelse med Sitting Bull, med hvem der allerede saa ofte for-gjæves har været underhandlet, men han henvendte sig til en anden Høvding, som hed Spotted Eagle (d. e. Broget Ørn). Ved Bredden af Frenchmans-Creek havde Siouaerne opslaaet deres Telte; henved 200 fornemme Stridsmænd, Høvdinge af lavere Rang, vare her forsamlede. Biskoppen, der er Siouasproget fuldkommen mægtig, holdt i den britiske Oberst Walsh's Nærværelse en længere indtrængende Tale til Indianerne, hvori han skildrede dem de Fordele, de vilde have ved at ombytte deres nomadiske Jægerliv med Agerbrugerens stadige Levevis; Bøffeljagten blev fra Aar til Aar mindre

indbringende, Jagtdyret truede med at uddøe, Hunger og Elendighed ventede dem, naar de fortsatte det gamle Liv. Men Høvdingerne forbleve døve for alle Biskoppens Raad og Forslag; endnu i de sidste Dage, svarede de, havde de foretaget Bøffeljagter med særdeles rigeligt Udbytte; den „Store Aand“ vilde, at de skulde fortsætte deres Jagtliv; de vilde ikke underkaste sig den „Store Fader“ (d. e. Præsidenten), skjøndt de nok indsaæ, at „Sortkjolen“ (Biskoppen) meente det godt med dem, og at han var en god hvid Mand. Paafaldende var det, at Sitting Bull ikke deeltog i Forsamlingen, men under denne sneg sig omkring Hytterne (Wigwams). De „liberale“ Aviser overfalde nu i Chor de stakkels Sioux; man paastaaer, at de ville ikke arbejde, og at der nu bliver intet Andet tilbage, end at tvinge dem dertil med Prygl eller ganske at udrydde dem o. s. v. Men selv om man indrømmer, at den Indianerne medfødte Træghed og Hang til et omstreifende Liv har spillet en Rolle ved deres Vægning, saa er det paa den anden Side ogsaa utvivlsomt, at den „Store Faders“ Upaalidelighed og den americanske Regerings Troløshed, hvilken Indianerne saa ofte have maattet erfare, som ogsaa den skammelige Maade, hvorpaa de indianske „Agerbrugere“ i Reservationerne blive mishandlede af samvittighedsløse Agenter, især have bidraget til hine Stammers Afslag og Vægning ved at underkaste sig. Hvis de Forenede Staters Regering med samt sine Agenter slet ikke blandede sig i dette Anliggende og overlod Indianerne til „Sortkjolerne“ (de katolske Missionærer) alene, da vilde vi snart see ganske andre Resultater.

Kjøbenhavn. Sct. Josephs Søstrene havde ved Nytaar 1879 i Hospitalet i Griffenfeldtsgade 20 Syge deriblandt 8 Katholiker, i Pleie. De optog i Aarets Løb 104 Syge, hvoriblandt 24 Katholiker. Af de 10 Patienter, som lede af Vandsvulst, bleve de 8 opererede og udskrevet samtlige som helbredede. Af de 15 Personer, der bleve opererede for Kræft, er kun een død, dog først 5 Maaneder efter Operationen. Paa Grund af forskjellige Arter Øiensygdomme have 20 Patienter været Operationer underkastede, og ere alle udskrevne som helbredede. Af mindre Operationer er der foretaget 8. — Blandt de 32 Katholiker, som have været optagne i Hospitalet, ere 18 pleiede gratis i 1,155 Dage;

10 for modereret Betaling i 669 Dage. Af Anderledes-troende ere 4 pleiede gratis i 156 Dage; 17 have havt Moderation i 478 Dage. Hele Aaret rundt havde idetmindste een af Søstrene, ofte 2 eller 3 Nattevagt.

Til disse Oplysninger tillade vi os at tilføje det Ønske, at de gode Søstres Nidkærhed maatte finde den nødvendige Understøttelse hos medlidende og veldædige Mennesker, saa de snart kunde see sig istand til at udføre deres længe nærrede Plan om Hospitalets Udvidelse, og see deres inderlige Ønske opfyldt, at bringe Flere af deres trængende Medmennesker Trøst og Hjælp for Guds Skyld. Vi tør vel paany henlede vore Læseres Opmærksomhed paa Opfordringen dertil i Nr. 46 f. Aarg.

Aarhus. De smaa bibelske Skuespil, som aarligt i Julferien blive opførte af den herværende katholske Skoles Elever, maatte iaar kaldes vellykkede. Det første fremstillede Hyrderne ved Bethlehem og havde tre Afdelinger. I første Afdeling holdt Hyrderne Vagt i Nærheden af Bethlehem, medens i det Fjerne sees Klippehulen, smukt oplyst. Ved Midnat, just som Taarnvægteren giver Signalet, viser en Engel sig for Hyrderne og forkynder det glade Budskab om Christi Fødsel. I anden Afdeling sees Hyrdinder i Skoven; Englesangen indbyder dem til at ile til det nyfødte Barn. Den tredie Afdeling hensætter Tilskueren til Stalden: Maria og Joseph knæle ved Krybben; to Engle ved Siden hylde Barnet med en tostemmig Psalme. og Hyrder og Hyrdinder komme med deres Gaver. Maria tager med Tak imod dem og beder Jesusbarnet om rigelige Naadegaver for alle gode Børn. Til Slutningen synge Alle tilsammen en firestemmig Vuggeviser til Ære for Barnet i Krybben.

Den anden Forestilling, de hellige tre Konger, havde ligeledes tre Afdelinger. Skuepladsen for den første er Herodes' Palads. Kongen iagttager et stort Optog paa Gaden; strax træde de tre Vise fra Østerland ind; Herodes spørger de Skrivtkloge tilraads og kommer tilbage med Oplysninger om den nyfødte Konge; medens Kongerne nu drage bort under gudelig Sang, udkaster han sin grusomme Mordplan. Anden Afdeling viser Stalden ved Bethlehem, hvor først Engle høres synge, saa Maria og Joseph talende med hinanden, medens Stjernen alt nærmer sig. I tredie Afdeling sees Kongerne med deres Følge drage til Stalden. Med en Glædessang over Stjer-

nen, der nu staaer ligeoverfor Klippehulen, træde de ind og ofre deres Gaver.

Ved Hjælp af de Billedhuggere, der arbeide ved den nye Kirke her, var det lykkedes at give Kostumerne og Sceneriet orientalsk Snit og Præg, hvilket bidrog meget til det heldige Indtryk, denne Forestilling gjorde. De flerstemmige Sange og Musikstykkerne tilligemed selve Handlingen egnede sig godt til at veilede det talrige Publicum til at opfatte den dybere Betydning, som de hellige tre Kongers skønne Fest har for ethvert troende Hjerte. Hvad der særlig maa paaskjønses er, at samtlige Roller i begge Stykkerne udførtes af Skolebørn, og med en Dygtighed, der satte Forældrene i en ikke ringe Forbauselse over deres Børns Præstationer.

s.

I afvigte Aars Løb er der udkommet flere tildeels ikke uanselige katholske Skrifter, hvorover vi her give en Fortegnelse for dermed at anbefale dem til Læsning og Udbredelse:

Stub, J. D. P., Ledsagelse fra Fordomme til religiøs Sandhed, med kjærlighedsfulde Mindeblik til Fædrelandet. 2det Oplag. Bergen. Nilssens Bogtrykkeri. 1879.

Manning, Cardinal, Vaticaner-Conciliets sande Historie. Kbh. hos A. F. Høst & Søn. 1879.

Lichtle, J. C. Den bedende Christen, eller Veiledning for den Christnes Andagt i Kirken og i Hjemmet. Odense hos den Hempelske Boghandel. 1880. 2 Kr.

Hagemann, C., Betragtninger over christelige Sandheder for hver Dag i Maanedens o. s. v. Hammerfest 1879.

Himmelbrød, eller Bønnebog for Smaabørn. Aarhus 1879.

Jesusbarnet, Børnenes Forbillede. Kjbh. Høst 1880. 40 Øre.

Katholsk Katechismus for Elementarskolens mellemste og højere Klasser. Aarhus, Backhausen 1879.

Læsebog for katholske Elementarskoler. 2 Dele. Aarh. Backhausen. 1879.

Alle disse Bøger kunne tillige faaes hos de herværende Herrør Geistlige.

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde Tirsdagen den 27de Januar, Aften Kl. 7.

Marieforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 25. Januar efter Høimessen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen d. 25. Januar. Septuagesima. — 26. M. Octav af Sct. Knud.
27. Ti. Ihukommelse af Frelserens Bøn i Gethsemani.
28. O. Petri Bispestol i Rom. 29. To. Frants af Sales,
Biskop og Kirkelær. 30. F. Martina, Jomfru og Mart.
31. L. Petrus Nolascus, Bekj.

Søndagen d. 1. Februar. Sexagesima. Den hel. Ansgarius' festlige Mindedag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste.

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet,
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 højtidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
sgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Ud-
tagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 5. Søndagen den 1ste Februar. 1880.

Indhold: Sct. Ansgar. Kirkelige Efterretninger: Rom, England, Frankrig, Østpreussen.

Sct. Ansgar¹⁾.

„Hører mig, I Øer, og giver Agt, I Folk fra det Fjerne! Herren kaldte mig fra min Moders Liv af, og han gjorde min Mund som et skarpt Sværd . . . Han siger: Jeg har gjort Dig til et Lys for Hedningerne, og Du skal bringe min Frelse til Jordens Grændser.“ Is 49, 1. 2. 6.

~~~~~

Da det gjaldt om at erobre Verden for den christelige Religion trods Herskernes Magt, trods Philosophernes Modsigelser, trods Talernes giftige Spot, trods Afgudspræsternes Raseri, trods Bødlernes Grusomhed, saa udvalgte Gud Mænd, fulde af Naade, Styrke og Underkraft, for at sende dem mod denne Hær af forbitrede Fjender; og han udrustede dem med saadanne Naadegaver, at deres Liv var et levende og uimodsigeligt Be-

---

¹⁾ Prædiken af sal. Pastor Biecker.

viis for Helligheden af den Religion, som de forkyndte, og han gav deres Ord en saadan Kraft, at deres Gjerninger vidnede høit om Guddommeligheden af deres Lære. Det samme guddommelige Forsyn udrustedede 8 Aarhundreder senere den hellige *Ansgar*, hvis ærefulde Ihukommelse vi idag feire, med Naade og Kraft til at blive Danmarks, ja hele Nordens Apostel; og han blev, hvad de første Apostle vare, et Redskab i Guds Haand, et talende Beviis for Evangeliets Guddommelighed og Hellighed, et skarpt Sværd, et Lys for Hedningerne.

Den seirrige Kraft i den h. Ansgars Ord og hans vidunderlige Gjerninger bevise Sandheden og Guddommeligheden af den Lære, han forkyndte, — det skal være vor Betragtningens første Deel.

Hans Livs Hellighed beviser Helligheden af Jesu Christi Evangelium, — det skal være den anden Deel.

Seer her, kjære Tilhørere, Indholdet af vor Betragtning. Hans *Ords Kraft* aflægger Vidnesbyrd om *Sandheden* af den Tro, som han bragte til Norden, hans *Liv* om dens *Hellighed*.

O Helligaand, Du som danner de store Sjæle og fuldbringer i dem vidunderlige Ting, forund os din Naades Bistand til værdigen at prise og berømme Nordens Apostel, og til trofast at efterfølge ham paa Dydens Vei!

I.

Da den h. Apostel Paulus for de første Christne i Korinth vilde godtgjøre, at han var sendt af Gud, og at følgelig den Religion, som han forkyndte, var guddommelig, saa paaberaabte han sig sine Undergjerningers Glands og de glimrende Virkninger, som ledsagede hans Ord og Prædiken. Lignende Tegn udmærke ogsaa den h. Ansgars Sendelse og stadfæste, at den af ham forkyndte Tro er den sande, som har sit Udspring i Himlen og selve Gud til Ophav.

Hvem vandt den h. Ansgar ved sin Prædikens Kraft

for Evangeliet og Christi Kors? Han omvendte Hedninger, som, ubøielige i deres Vildhed og Ulærvillighed, beredte ham de største Vanskeligheder og Kampe. At overtale og vinde sædelige, vel opdragne, om endog i Vildfarelse fængslede Mennesker, kan maaskee ansees for en Virkning af Veltalenhed og Menneskekundskab. Og man forstaaer, at den Lære let finder Indgang, som smigrer Lidenskaberne, Sandseligheden og Nydelsessygen, og som lokker sine Tilhængere med jordiske Goder og Udsigter til Ære og Anseelse. Men at indføre en Religion, som lover det Modsatte af Alt, hvad der smigrer Kjødet og det verdslige Sindelag, det skeer ikke ved naturlige Midler. At forandre et Folks indgroede Væner, dets yndede Tilbøieligheder, ja omskabe, saa at sige, hele Folkets Natur, at gjøre raae og vilde Hedninger til sædelige, fredelskende og fromme Christne, det er Evangeliets Undergjerning, og deri viser sig den h. Ansgars seirrige Kraft.

Den christelige Lære stod i den skarpeste Modsætning til Nordboernes hele Tænke- og Levemaade. Nordboen, fra Ungdommen af opdragen til Kamp, var vant til det vilde Vikingeliv og til selv at tage sig tilrette med Sværdet. Feider, Krig og Strid betragtede han som Livets Gjerning og Maal. Blandt dem herskede ikke Lov og Ret, men den Stærkeres Vold afpressede den Svagere Gods og Eiendom. Ethvert Mord maatte hævnnes med et nyt Drab; selv Venskabet beskyttede ikke mod Voldsgjerning; thi at lade en Slægtning Drab gaae uhævnet hen, ansaaes for den største Vanære.

Og nu kommer Ansgar, Christi Sendebud, til disse grumme Vikinger og forkynder dem Evangeliets Love: Du skal elske din Næste, som Dig selv; Du skal ikke alene elske din Ven, men ogsaa din Fjende. Slaaer Dig Nogen paa den ene Kind, saa vend den anden til, og tager Nogen din Kjortel, forhold ham da heller ikke Kappen. Han forbyder dem Selvtægt, Hævn, Mord og Selvmord, Fleerkoneri og Børneudsættelser. Hvilke Hin-

dringer maatte altsaa den h. Ansgar ikke finde i de nordiske Hedningers Sæder, Skikke og Anskuelser!

Isandhed! et stort, et overmenneskeligt Foretagende, paa eengang at overvinde heftige, dybt indgroede Lidenskaber, at forandre et utæmmet Liv til et sædeligt og tugtigt Levnet, blodtørstende Hævn til Fjendekjærlighed, Gjærrighed til Gavmildhed, at foreskrive hellige Love for Mennesker, der vare opvoxede i Overtro og Ubundenhed, ved Haab om Himlens Lyksalighed! at vinde og fængsle Hjerter, som vare hengivne til tøilesløse Lyster og Lidenskaber! Hvilket Foretagende, at bringe Nordboen til at forsage sine Kampguder, hvis Minde var sammenflettet med hans Fædrelands hele Historie, hvis Roes han havde hørt forkynde fra sin tidlige Barndom i Skjaldenes Sange; ved hvis Hjælp Fædrene troedes at være blevne lykkelige og mægtige. Disse skulde han ombytte med en Christus, en Fredens Gud, om hvis Bedrifter han hidtil Intet havde hørt; og hvis Storhed maatte forekomme ham mat ligeoverfor den tordnende Thor. En Gud, der var bleven naglet til Korset, maatte ogsaa for Nordboen som for alle andre Hedninger være en Daarskab. Og han, som intet Maadehold kjendte, skulde nu spæge Legemet med Faste og Afholdenhed! Valhallas Glæder, Valkyrierne med Mjødhornet i Heltenes Forsamling skulde han ombytte med en Himmel, for hvis Glæder han ikke havde Sands, hvor han var fjernet fra sine Fædre og Venner og i Selskab med Fremmede, som i hans Øine intet Stort havde udrettet paa Jorden! Kunde et dødeligt Menneske, stolende paa sine egne Kræfter, nogensinde gjøre sig Forhaabning om Fremgang i Christendommens Udbredelse under saadanne Forhold? Hvilket Mod da at overtage saa mange og saa haarde Kampe, — Kamp mod Uvidenhed, Kamp mod Afgudspræsternes Trædskhed og Rænker, Kamp mod Høvdingernes Forfølgelse, Kamp mod kjære Sædvaner og forføreriske Exempler, ja Kamp mod Mørkets Kræfter og hele Helvede, som uden en

blodig Strid ikke vilde slippe sit Bytte! Men stolende paa Guds Hjælp og udrustet med Retfærdighedens Pantser og Saliggjørelsens Hjelm, vover den h. Ansgar med Troens Skjold og Aandens Sværd at gaae alle Fjender imøde, og han seirer over dem alle. „Ja, Herren kaldte Dig fra Moders Liv . . . Jeg har gjort Dig til et Lys for Hedningerne, og Du skal være dem til Salighed.“ Ligesom Profeten planter Ansgar og udrydder, opbygger og nedriver; ligesom han, bliver han en Pille af Jern, en Muur af Erts¹⁾). En anden Elias, fortærer han ved sin Ivers Ild Guds Fjender; som en anden Judas Makkabæus berøver han Afguderne den Ære, som de havde berøvet den ene sande Gud, sønderslaaer deres Altere og frembærer paa rene og hellige Altere den nye Pagts Offer, det lydeløse Guds Lam selv. Med eet Ord: de hedenske Nordboers Vildhed og det Ondes hele Magt, som havde sammensvoret sig mod Christendommens Indførelse, skulde ikke overvinde den h. Ansgars Taalmod og Sagtmodighed, hans Bøn, hans Lidelser og hans Prædikens seirige Kraft.

„Herren gjorde hans Mund som et skarpt Sværd.“ Intet modstaaer hans Ord, hvad enten han taler mildt og kjærligt om Guds Naade, eller varsler om Dommen og de Ugudeliges Straffe. Store og Smaa, Rige og Fatte, Konger og Høvdinge, Enfoldige og Kløge, Alle lytte til hans Tale som til en fra Himlen sendt Engels, hans Undervisninger overtale, hans Trudsler afskrække. Han stifter paa forskjellige Steder christne Menigheder baade i Sverig og Danmark, bygger Capeller, Klostre og christelige Skoler. Og talrige Menigheder, som vel først senere kom til at blomstre, skyldte den h. Ansgars Prædiken og Omhu deres Opkomst og Bestaaen. Ere ikke mange Kirker i Danmark og Sverig Døtre af Moderkirken, som den h. Ansgar grundlagde? Hans aposto-

---

¹⁾ Jerem. 1, 10. 18.

liske Aand dannede, trøstede, underviste og begejstrede hans Efterfølgere og Disciple.

Nu spørger jeg: har den h. Ansgar frembragt denne store Forandring i Norden, omvendt de raae og vilde Nordboere til den christelige Tro ved menneskelige Kræfter, ved menneskelige Vaaben? Brugte han Sværdet, tvang eller lokkede han Hedningerne til Daaben ved Haab om timelige Fordele? Nei! Eller omvendte han dem ved usynlige aandelige Kræfter? Ja; men visselig ikke ved Hjælp af Mørkets onde Aander; thi disses Rige ødelagde han. Altsaa ene ved Guds og de gode Aanders Bistand. Han kom som Guds Sendebud, for i Herrens Navn at bringe Norden Troens Lys. „Fra Moders Liv kaldte Herren ham.“

Men, naar den h. Ansgar ene ved Guds Naade og Bistand fremkaldte dette nye guddommelige Liv i Norden, saa var altsaa hans Værk Guds Værk, følgelig var hans Lære den sande Christendom, guddommelig, af Gud aabenbaret. Eller, hvo turde dog mene eller sige, at den sanddrue og uendelig hellige Gud kunde gjøre noget Overordenligt til Vildfarelsens Bedste og stadfæste en falsk Religion ved Undergjerninger? At Underkraften, dette paalideligste Kjendetegn paa Christi sande Sendebud, ikke har manglet Nordens Apostel; at ogsaa han, som alle andre sande Apostle, har legitimeret sig med dette afgjørende Vidnesbyrd om Sandheden af sin Lære, bevidner den Levnetsbeskrivelse, som hans Discipel, den h. Rimbart har efterladt os. Rigtignok havde det ikke været nødvendigt, at den h. Ansgar stadfæstede sin Sendelse ved nye Undergjerninger og godtgjorde den christelige Religions Sandhed ved nye Jertegn. Thi den havde fra først af udbredt sig, ledsaget af Undergjerninger. Overalt og altid beraabte Apostlene sig paa Herrens Undergjerninger og paa dem, som Gud havde gjort ved dem selv. Christendommen havde altsaa eengang for alle ved utallige Undergjerninger tilstrækkeligt og soleklart bevidnet sig som den ene sande

og guddommelige Religion. Men den h. Ansgars Lære var jo den oprindelige Christendom, den samme Lære, som Apostlene havde prædiket. Dog Gud, som gjerne kommer den menneskelige Skrøbelighed imøde, vilde, for lettere at aabne Hedningernes Øine og for at berøve Vantroen enhver Undskyldning, gjøre nye Jertegn ved sin Tjener. Nordboerne skulde kunne sige: Den h. Ansgar har bragt os en Religion, som ikke alene er bleven stadfæstet ved Jesu og Apostlenes Undergjerninger, men ogsaa ved hans egne, ved Tegn, som vi selv have seet. Og hvilke vare disse?

Den h. Rimbært fortæller, at de Syge flokkeviis strømmede til ham, og det ikke alene fra hans Stift, men ogsaa langveisfra, for at han skulde helbrede dem; og han helbredte flere af dem ved sit blotte Ord eller ved at røre ved dem. Og, skjøndt han omhyggeligt skjulte disse Jertegn, rygtedes de dog overalt. Da det nu staaer fast, at et sandt Jertegn er ligesom Guds haandgribelige Tale til Menneskene, at en Undergjerning er Guds Segl, hvorved han gjør sin Gesandts Sendelse og Lære troværdig, saa lader os nu see, hvilken Lære der af den h. Ansgar bragtes til vore Forfædre. Det var den romersk-katholske, aldeles den samme, som endnu den Dag idag den katholske Kirke bekjender sig til. Thi, gjennemgaae vi fra Først til Sidst hans Lære, saa finde vi, at den heelt og holdent nøie stemmer overeens med den katholske Kirkes Lære. Tillader mig, kj. Tilh., at fremhæve blot nogle enkelte Troessandheder. I den katholske Kirke frembæres hver Dag det hellige Messeoffer, den nye Pagts ublodige Offer. Ogsaa den h. Ansgar gjorde dette hver Dag, naar ikke Sygdom eller Svaghed forhindrede ham, og han forberedte sig til denne hellige Handling ved at bivaane to hellige Messer. — Den katholske Kirke lærer, at Christus har indstiftet syv Sacramenter, og blandt dem ogsaa Skriftemaalet, og at vi bør skrifte alle vore svære Synder for at faae Syndsforladelse. Det samme lærte den h.

Ansgar. — Den katholske Kirke lærer, at Paven i Rom er Christi Statholder og Kirkens synlige Overhoved. Det Samme lærte ogsaa den h. Ansgar. Af Paven, som i sin Overhyrdeomhu ikke glemte Hedningerne i Norden, blev han udnævnt til Missionair for Danmark, Sverig, Slavernes Land og hele Norden; fra Paven udbad han sig Velsignelse over sin Sendelse, og under Pavens Overhøihed grundlagde han de nye christne Menigheder i Norden, og forenede dem saaledes med alle øvrige Christne paa Jorden. — Den katholske Kirke lærer, at det er ret og billigt at ære de Hellige, og at det er gavnligt at paakalde dem. Det Samme lærte den h. Ansgar. Thi han ærede de Hellige som Guds kjære Venner og paakaldte dem som trofaste og mægtige Beskyttere i enhver Nød, men fremfor alt stræbte han at efterligne dem i deres Dyder; navnlig havde han taget den h. Martin til sit Forbillede. Dog, lad det være nok herom; at omtale alle de enkelte Troessandheder, som den h. Ansgar forkyndte Nordboerne, tillader Tiden ikke.

Men hvor stor maa ikke vor Glæde være over, at den h. Ansgar bragte det rene og sande Evangelium til Norden. Vi kunne aldrig tilfulde takke Gud for, at han sendte denne h. Apostel til disse Egne; heller ikke kunne vi være taknemmelige nok mod den h. Ansgar, som under saa mange Møisommeligheder og Farer har udstrøet Christendommens Frøkorn her i Norden. Det forekommer mig, som om idag alle de Hellige og Salige, som Norden sendte til Himlens lyse Egne, jublende flokkede sig omkring deres Fader og bragte ham deres Tak og Hyldest og med ham lovede, priste og takkede Gud for, at han har værdiget ogsaa at optage Nordboerne i Kirkens Skjød.

Velan! kj. Tilh., lader os forene vor Røst med vore salige Brødres og idag istemme af ganske Hjerte Takke- og Lovpsalmer til Ære for vor hellige Apostel; men fremfor Alt lader os som dem vise vor Tak i Gjærningen, ved at leve efter den Lære, som han bragte til Nord-

boerne, for at ogsaa vort Liv maa være et levende Beviis for den christelige Religions Hellighed, saaledes som det var Tilfældet med den h. Ansgars Levnet, hvad vi nu ville nærmere betragte.

II.

Den h. Ansgars *Liv* er et Beviis for Christi Evangeliums *Hellighed*. Den sande Religion *er* hellig, den *alene* er hellig og den *alene* kan *danne* Hellige. De falske Religioner kunde paa en eller anden Maade efterligne den sande og danne Mennesker, som have Hellighedens Skin, men dette Skin vil blive aabenbart for ethvert Øie, som veed at skjælne Sandheden fra Løgneren, og erkjende Vildfarelsen. Derfor siger Tertullian, som levede i det andet Aarhundrede: „Troen kundgjør sig i Livet; Livet er Lærens Prøvesteen“. Gjælder dette om enhver Christen, saa finder det dog især sin Anvendelse paa en Religionens Forkynder og Apostel. Thi ham har Religionen dannet med en særegen Omhu, ham har den opfyldt med sin Aand og med sit Lyses hele Fylde, ham har Religionen gjort til Vogter over sine Love.

Med denne Grundsætning for Øie betragter, kj. Tilh., den h. Ansgars Levnet og Vandel; og I ville tilstaae, at den er et uimodsigeligt Beviis for Helligheden af den Tro, som han forkyndte. Alt hvad Religionen foreskrev, udøvede han selv, før han prædikede det; han lagde aldrig Byrder paa Andres Skuldre, som han selv ikke bar. Hele den christelige Lære med alle dens Love afspeiler sig i hans Liv. Hans Liv var en Helgens Liv, og det en Helgens, som var en Jesu Christi Apostel og Evangeliets Forkynder.

Gid her var Tid til at fremstille Eder hans Liv i alle dets yndefulde og opbyggelige Træk! Gid jeg kunde raade over de livligste Farver, for at male denne store

Mands Billede! I vilde da see en Mand, som var død for Verdens Fordringer, for Livets Glæder og Forlystelser; en Mand, som bar Selvfornægtelsen baade i sit Legeme og i sin Sjæls Inderste, en Mand, som var bleven fattig af Kjærlighed til sin fattige Frelser, som havde forladt Verden, forladt sine Bekjendte og Frænder, blandt hvem han var opdragen og som elskede ham inderligt, for bedre at kunne tjene Herren og hellige helt og holdent alle sine Kræfter til Sjælenes Frelse; en Mand, som var et levende Slagtoffer, der daglig hengav sig til Guds Ære og sine Medmenneskers Vel, og hvis eneste Ønske var at ofre sig for dem; en Mand, hvis Hjerte altid brændte af en glødende Længsel efter at lide og døe, for at frelse Hedningerne fra den evige Døds Kvaler. At besøge de Syge i Hospitalet og under de Straahytter, der skjulte deres Elendighed, bestandigt at omgaaes Fattige, at leve i deres Midte, at lytte til deres Klager, at mildne deres Lidelser og Smerter, at oplyse de Uvidende ved en hjertelig Undervisning, at trøste de Bedrøvede, ved at henvise dem til Himlens Lyksalighed og opmuntre dem til Taalmodighed — dette var den h. Ansgars kjæreste Beskæftigelse.

Skal jeg vise Eder, kjære Tilh., vor hellige Apostel, denne store Christi Tjener midt i Lidelser og utallige Farer, for hvilke Iveren for Sjælenes Frelse udsatte ham? Skal jeg fremstille ham drivende paa det stormfulde Hav imellem Skjær og Sandrevler eller flakkende omkring i tætte, fugtige og uveisomme Skove, overalt kæmpende med Frost og Kulde, med Hunger og Tørst, med Besvær og Anstrengelse, med Forfølgelse og Dødsfare?

Alt dette saae Du, store Apostel, forud, da den Helligaand opfyldte dit Hjerte med Længsel efter at udbrede Christendommen blandt det danske Folk! Men jo grueligere Skildringerne om Nordboernes Barbari og Grusomhed var, desto mere opflammedes din Iver! Din Hu stod kun til, at Jesu Navn maatte blive erkjendt i

Norden, og de stakkels Hedninger frelses for Himlen — et aldeles paalideligt Kjendetegn paa den christelige Hellighed, som længes efter Gjenvordigheder og aldrig troer at kunne lide nok, ei heller underkues af Farer, Savn og Møisommeligheder, men stedse paany styrkes ved dem, og atter begynder med usvækket Mod at betræde sin tornefulde Bane for Guds Æres Skyld.

Maaskee kunde Nogen ønske, at jeg skildrede vor kjære Apostels Dyder og opregnede alle hans Helligheds Frugter i det Enkelte; at jeg skulde tale til Eder om hans dybe Nedladdenhed, som bevægede ham til paa sine Visitatsreiser med egen Haand at betjene Byens Fattige, førend han selv gik til Bords, og at kaste sig ned og toe deres Fødder, endskjøndt han var Biskop og pavelig Legat; om hans barnlige Lydighed mod Paven, hvem han elskede som en Fader, og i hvis Person han ærede Christus; at jeg skulde tale om hans rundhaandede Gavmildhed, der tilskyndte ham til hellere selv at savne, end see Andre lide Nød. Saa ofte han drog ud, bar han en Pengepung i sit Belte, for at han uden Ophold kunde have Noget at give bort til de Trængende. I hele sin Embedstid uddelte han til de Fattiges Behov Tiende af sine Indkomster, og af de Penge, som kom til Klosterkirkerne, bestemte han en Fjerdedeel til samme Brug. Jeg skulde fremdeles minde om hans beundringsværdige Afholdenhed og Spægelse. Paa sit blotte Legeme bar han Dag og Nat en Haarskjorte; saa knap var han imod sig selv, at han veiede sig Brødet og maalte sig Vandet til, i hvilket han blandede nogle Draaber Vin. Og da han i sin Alderdom ikke længere kunde leve saa afholdende som før, søgte han at bøde derpaa ved Almisser, Bønner og andre gudelige Øvelser. Heller ikke skulde jeg glemme hans utrættelige Virksomhed, hans fromme og ydmyge Bøn og hans bestandige, aandelige Forening med Gud. Gjerne dvælede han i gudeligt Betragtning, og Guds Lovsange forstummede aldrig paa hans Læber; om Morgenen og om Aftenen, om

Dagen og om Natten lød Psalmer fra hans Mund. Og hvad lod der sig ikke sige om hans Ydmyghed? Den Mand, som, omstraalet af Guds Naade og ophøiet i Dydernes Glands, forherligedes af Gud ved Jertegn, havde en saa ringe Mening om sig selv, at han engang sagde, da disse Jertegn kom paa Tale i hans Nærværelse: „Dersom jeg formaaede Noget hos min Herre, vilde jeg opnaae det Jertegn, at han gjorde et godt Menneske af mig.“

Dog, at skildre nærmere alle disse Dyder, overskrider en Lovtales Grændser. Alligevel kan jeg ikke fortie hans vidunderlige Taalmodighed i Lidelser og hans Hengivenhed i Guds Villie i Modgang. Da Vikinger havde lagt Byen Hamborg i Aske, opbrændt den nybyggede Kirke tilligemed Klosteret og dets Bogsamling, plyndret alle Kirkekar og Klenodier og adspiltet hans Hjord, og han selv maatte flygte hid og did og flakke om fra Sted til Sted, netop da viste sig midt i disse Lidelser og haarde Prøvelser hans Hengivenhed i Guds Villie i dens skjønneste Glands. Han syndede ei alene ikke med sine Læber mod det guddommelige Forsyn, men blev ikke engang tungsindig derover, skjøndt han i et Øieblik havde mistet Alt, hvad han havde samlet, skjøndt den blomstrende Plantning var ødelagt, som han med saa megen Møie og Sved havde opelsket; meget mere gjentog han den ene Gang efter den anden hint Ord af Job: „Herren gav, Herren tog; som Herren vilde, saa skete det; Herrens Navn være lovet!“ Og da han i sit 64. Aar blev angrebet af en svær Sygdom, en uophørlig Blodgang, som plagede ham i fire Maaneder, takkede han altid Gud for dette Kors og sagde, at dette var langt mindre, end han paa Grund af sine Synder havde fortjent, og idelig gjentog han med Job: „Skulde vi alene modtage det Gode af Gud og ikke ogsaa det Onde?“

Men hans dybeste Sorg, som i hans sidste Dage trykkede ham mere end selve de legemlige Lidelser, var,

at han ikke kunde opnaae Martyrdøden og med sit Blod væde den med hans Arbeide og Sved befrugtede Jordbund. Fra Ungdommen af begeistredes han af Længsel efter Døden for Christi Navns Skyld; bestandigt stod dette for ham som hans inderligste Ønske og kjæreste Forhaabning. Ja, han vilde have overtaget endnu mere Besvær og Møie, end han havde udstaaet for vor Herre, naar han blot blev smykket med Martyrkronen. Alligevel var han ogsaa heri hengiven i Guds Villie, ja, ikke alene det, men han jublede af Glæde og lovede bestandigt Gud, da den sidste Dag oprandt for ham. Han bad endog de tilstedeværende Brødre at istemme Takkepsalmen: „Store Gud, vi love Dig!“ — som om han allerede var optagen blandt de Saliges Skarer. Og da Døden nærmede sig, gjentog han idelig Bibelsprogene: „Kom mig ihu efter din Miskundhed, Herre, for din Godheds Skyld! Gud, vær mig Synder naadig! I dine Hænder, Herre, befaler jeg min Aand; Du har forløst mig, Herre, Du Sandhedens Gud!“ Men da Stemmen svigtede ham, og Aandedrættet blev altfor stakket, bad han en af Brødrene om at fremsige dem i hans Sted, hævdede derpaa Øinene mod Himlen, befalede sin Sjæl til Guds Naade og opgav sin Aand.

Seer, kj. Tilh., saaledes dør en Helgen; hans hellige Død er et Eccho af hans h. Liv!

Siger nu selv: maa en Religion, som har dannet saa stor en Helgen, som arbeider paa, kun at have fuldkomne Mænd til Apostle og Tjenere, ikke nødvendigviis være hellig? Er altsaa den h. Ansgars Levnet ikke et levende Beviis for Helligheden af den Religion, som han bekjendte sig til? Maatte Hedningerne ikke høiagte en Religion, som dannede saa store Mænd, saa værdige Apostle?

Saaledes er den h. Ansgar bleven for os ikke alene vor Fader i Troen, men ogsaa vort Forbillede paa et front og gudfrygtigt Liv. Skjønndt død, prædiker han endnu ved sit Exempel høit, og fordømmer mange Christ-

nes ugudelige Vandel. Det er da vor hellige Pligt at efterfølge ham, om end ikke i Alt, saa dog i den trofaste Overholdelse af Evangeliets Forskrivter og Guds og Kirkens Bud. Thi vilde det ellers nytte os at have den samme Tro, som vor h. Apostel, at have Adgang til de samme Naadekilder, af hvilke han øste Kraft og Styrke til at opsvinge sig til den Hellighed, vi beundre hos ham?

Eller mene vi, at vi kunne føre et gudfrygtigt Levnet og ligne den h. Ansgar, uden at bruge de af Gud anordnede Naademidler, uden at bede, uden at rense vort Hjerte i Bodens h. Sakrament, uden at styrke vor Sjæl med Jesu h. Legeme og Blod? Tilvisse ikke. Den h. Ansgar brugte dem hyppigt og værdigt, og derved har han banet sig Veien til den himmelske Salighed, i hvilken han allerede i 10 Aarhundreder har glædet sig, og vil glæde sig i al Evighed.

Lader os altsaa vise os som værdige Børn af den h. Ansgar, vor Fader i Troen, for at vi efter Døden maae forenes med ham for stedse — hele Evigheden igjennem! Amen.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. (Canonisationsproces). Paa den 3. Adventsøndag har Pave Leo XIII. efter Frembærelsen af det h. Messeoffer i sit Privatcapel udstedt et høitideligt Decret, ved hvilket der constateres to Vidundere af den sal. Johan Baptist de Rossi til Fortsættelse og Afslutning af Canonisationsprocessen. Efterat Riternes Congregation i 3 forskjellige Møder omhyggeligt havde prøvet disse Undere, ved hvilke Liv og Sundhed blev gjenlivet to uhelbredelige med Døden kæmpende Kvinder, og godtgjort, at disse Helbredelser fra Naturens og Videnskabens Standpunkt maatte betragtes som et Værk af Guds almægtige Haand, stadfæstede den h. Fader ved ovennævnte høitidelige Decret Congregationens Dom.

— Riternes Congregation har ligeledes indledet den

ærværdige Jesuitpater Claudius de la Colombières Saligerklæring. Han levede som bekjendt i det 17. Aarhundrede og var Margarethe Alacoques aandelige Veileder.

England. Den h. Stol har fornylig oprettet et nyt Bispedømme, Middleborough, og udnævnt den endnu unge Sognepræst Richard Lacy, der under sin syvaarige Gjærning paa dette Sted har vundet Katholikernes saavel som Ikkekatholikernes udeelte Agtelse, til den første Biskop. Cardinal-Ærkebiskop Manning consecrerede ham til Biskop i Overværelse af en talrig Forsamling, i hvilken ogsaa flere Parlamentsmedlemmer og Borgermesteren med Magistraten befandt sig.

Frankrig. Msgr. Féron, Biskop af Clermont, er død den 24. Decbr. i en Alder af 86 Aar. Udnævnt til Biskop af Clermont den 13. Novbr. 1833, har han i 46 Aar beklædt den h. Apollinaris' Bispestol. Hans Efterfølger er den forhenværende Coadjutor, Msgr. Boyer, Biskop af Evaria i. p. i.

Østpreussen. I Insterburg's Straffeanstalt blev der hidtil kun holdt „gammelkatholsk“ Gudstjeneste; paa indgivet Klage er det nu forordnet, at der for Fremtiden ogsaa skal holdes katholsk Gudstjeneste. Ved Optagelsen af en Fortegnelse over de derværende Fangers Confession viste det sig, at omtrent Halvdelen vare Gammelkatholiker, Halvdelen Katholiker. Da Gammelkatholikerne i Østpreussen kun existere i et forsvindende Mindretal, saa er dette høie Tal af gammelkath. Fanger det sørgeligste Vidnesbyrd, som kunde gives Gammelkatholicismens sædelige Virksomhed.

Ansgariusforeningen

afholder Søndagen den 8de Februar efter Høimessen sin aarlige Generalforsamling i Forstanderskabets Forsamlingsværelse i Præsteboligen.

Regnskabet fremlægges.

Meddelelse gives om Foreningens Virksomhed.

Forslag fremlægges til Revision af Lovene.

Valg af tvende Revisorer foretages.

Den offentlige Examen

med Kirkeskolens Elever afholdes i Skolelocalet i Fredericiagade Nr. 15 i Bagbygningen: Mandagen d. 2. Febr. i begge Drengelasser, Tirsdagen d. 3. Febr. i begge Pigealderklasser fra Kl. 8 Form. til Kl. 2, og Onsdagen d. 4. Febr. i Forberedelsesklassen fra Kl. 9 Form. Børnenes Forældre eller Værger samt alle Skolens Venner indbydes herved til at overvære denne Examen.

Mariacongregationen.

Fælledscommunion Søndagen d. 1. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegade.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen d. 1. Februar. Sexagesima. Den h. Ansgars' festlige Mindesdag. 2. M. Mariæ Renselse (feires offentlig paa førstkommande Søndag). 3. Tl. Ansgar, Biskop, Apostel for Danmark. Blasius, Bisk. og Mart. Blasius-Velsignelsen meddeles efter enhver hellig Messe. 4. O. Andreas Corsini, Biskop. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. 5. To. Agatha, Jomfru og Mart. 6. F. Titus, Biskop. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerter; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. 7. L. Romvald, Bekj.

Søndagen d. 8. Februar. Quinquagesima. Mariæ Renselse (Den høitidelige Lysevielse begynder Kl. 9 $\frac{3}{4}$).

Sen- og Festdags-Gudstjeneste.

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsesegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 6. Søndagen den 8de Februar. 1880.

Indhold: Fastemandat. Den h. Cornelius. Katholikernes: Ikke Tolerance, men Kjærlighed. Kirkelige Efterretninger: Rom, Norge. Meddelelser.

Fastemandatet for indeværende Aar

indeholder, ligesom i de foregaaende Aar, følgende Bestemmelser:

- I. Den paabudte Faste, som kun tillader eet fuldstændigt Maaltid og een Collation, men udelukker al anden Nydelse af Spise, forbliver bestaaende paa alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden paa alle Tamperdage og Vigil-Fastedagene før Juul, før Pintse, for Petri og Pauli Fest, Mariæ Himmelfart og Allehelgen. De øvrige Vigil-Fastedage blive herved forlagte til Onsdagene og Fredagene i Adventstiden. Fastedagene skulle hvergang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.
- II. Abstinentsbudet, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kjødspiser, forbliver bestaaende paa Askeonsdag, Skærtorsdag, Paaskeløverdage og Aarets samtlige Fredage. Paa alle øvrige Dage tillades

Nydelsen af Kjødspiser, dog med den Indskrænkning, at der paa samtlige befalede Fastedage (cfr. Nr. 1) kun eengang tillades Nydelsen af Kjød, nemlig ved Hovedmaaltidet, og at paa dem saavel som ogsaa paa Søndagene i Fastetiden den samtidige Nydelse af Kjød- og Fiskespiser er forbuden ved eet og samme Maaltid.

- III. Kjødsupper og med Fidt, Flesk eller Blod tilberedte Spiser tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af den h. Langfredag, og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- IV. De i activ Tjeneste staaende Militærpersoner, og, saafremt disse føre egen Huusholdning, ogsaa deres Huus- og Bordfæller, — fremdeles Gjæstgivere og Spiseværter og deres Gjæster, samt alle de, som regelmæssigt lade deres Mad hente fra et Gjæstgiversted — dog skal hermed en forsætlig Unddragelse fra Abstinentsbudet ingenlunde være tilladt — Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Tjenestetyende og Arbeidere, naar de koster af Ikke-Katholiker, samt de Sidstnævntes Huus- og Bordfæller paa samme Vilkaar, endvidere de paa offentlige Bade- og Kuuranstalter under Kuur værende Personer, Reisende og Fattige ere, med Undtagelse af den h. Langfredag, fritagne for Abstinentsen.
- V. Alle approberede Skriftefædre meddeles herved Myndighed til, i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot Sandseligheden forlanger det, at forvandle Abstinentsbudet for enkelte Troende til en anden from Gjerning.
- VI. Med Hensyn til den for Alle eftergivne Streng-
hed af det oprindelige Abstinentsbud skulle alle Troende, som ere istand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som til den Ende blive at anbringe i alle Kirker med Overskrift: „Faste-Almisser“. Hvo som ikke er istand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene

i den hellige Fastetid bede Litaniet om Christi Lidelse for Kirkens Anliggender.

- VII. Betræffende Faste-Andagterne forblive de tidligere givne Forskrifter ogsaa fremdeles gjældende. Paa hver Dag i den h. Fastetid bliver under eller efter Skole-Messen Litaniet eller Rosenkrandsen om Christi Lidelse at forebede for Kirkens Anliggender. Ligeledes skal den foreskrevne Bøn for Paven, nemlig tre „Hil dig Maria“ med Kirkebønnen for Paven efter enhver h. Messe, saavel som Indskydningen af Collecten pro Papa i den h. Messe, fremdeles fortsættes, indtil Tilbagekaldelse skeer.
- VIII. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske, og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse incl., maa ingen høitidelige Bryllupper finde Sted. Men i selve Faste- og Adventstiden skulle de Troende ogsaa overhovedet afholde sig fra alle Dandse- og andre offentlige Forlystelser.
- IX. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Communionen fastsættes at skulle vare fra Palmesøndag indtil den tredje Søndag efter Paaske, begge Dage incl. Dog skal herved den for enkelte Steder undtagelsesviis bevilgede Forlængelse af Paasketiden ikke være ophævet¹⁾.
- X. Høitideligholdelsen af den første h. Communion bliver fastsat til den første eller anden Søndag efter Paaske, forsaavidt der ikke af særlige Grunde udtrykkeligt maatte blive tilstaaet en Undtagelse fra denne Forskrift.

---

¹⁾ For Katholikerne i Kjøbenhavn er Tiden for den pligtmæssige Annæmmelse af den h. Paaske-Communion ifølge pavelig Indult udvidet indtil Christi Himmelfartsfest; den varer altsaa iaar fra 21. Marts til 6. Mai incl.

Den hellige Cornelius¹⁾.

Det er idag Marias Renselsesfest eller Kyndelmisse (∴ Lysmesse), da Barnet Jesus blev bragt til Templet i Jerusalem, for efter Lovens Forskrift at indvies og offres til Gud. Denne Dags Evangelium beretter, at ogsaa Oldingen Simeon paa denne Dag var kommen i Templet, og at han, oplyst af den Helligaand, kjendte Barnet og dets Moder. Han tog da Jesus paa sine Arme og sagde: „Herre, nu lade Du din Tjener fare hen i Fred efter dit Ord; thi mine Øine have seet din Frelse, som Du har beredet for alle Folks Aasyn, et Lys til at oplyse Hedningerne og dit Folk Israels Herlighed.“

Men det er idag ogsaa en Festdag til Minde om den Mand, for hvem Christus først blandt alle Hedninger blev „Livets Lys“, den Mand, som blev den første hedensk fødte Christen. Den h. Skrivt fortæller selv hans Historie saaledes: „Der var en Mand i Cæsarea ved Navn Cornelius, Hovedsmand ved den italienske Cohorte. Han var from og frygtede Gud med hele sit Huus, gav mange Almisser til Folket og bad stedse til Gud. Han saae ved den niende Time paa Dagen i et Syn tydeligt en Guds Engel, som kom ind til ham og sagde: Cornelius! Men han saae forfærdet paa ham og sagde: Hvad er det, Herre? Englen sagde til ham: „Dine Bønner og dine Almisser ere komne op for Gud, og ihukommede. Og nu, send Bud til Joppe, og lad Simon hente, som kaldes Petrus. Han skal sige Dig, hvad Du bør gjøre!“ Da Englen var gaaet bort, kaldte han to af sine Tjenere og en gudfrygtig Stridsmand af dem, han havde under sig og fortalte dem Alt og sendte dem til Joppe.

Imidlertid havde ogsaa Petrus havt et Syn, der be-

---

¹⁾ Legende v. A. Stolz, til 2. Februar.

lærte ham om, at ikke blot Jøder, men ogsaa Hedninger skulde optages i Kirken og døbes. Da saa Cornelius' Sendebud ankom, vidste han allerede iforveien, hvad dette havde at betyde. Den næste Dag gik han da med dem til Cæsarea. Den h. Skrift fortæller endvidere, at Cornelius ventede dem og havde i denne Anledning indbudt Slægtninge og gode Venner til sig. Da Petrus kom, gik Cornelius ham imøde, faldt ned for ham og tilbad ham. Men Petrus reiste ham op og sagde: „Staa op; ogsaa jeg er kun et Menneske!“ Og medens han taled med ham, traadte han ind og fandt Mange forsamlede. Nu fortalte Petrus, hvorledes Gud havde betaget ham alle Tvivl med Hensyn til Samkvem med Hedninger, og spurgte, hvorfor de havde sendt Bud efter ham.

Cornelius fortalte nu Petrus om det Syn, han havde havt og sagde: „Vi ere nu Alle for Guds Aasyn rede til at høre Alt, hvad Gud har befaleet Dig.“ Men Petrus tog Ordet og sagde: „Jeg befinder i Sandhed, at Gud ikke anseer Personer, men at han i ethvert Folk har Behag i dem, som frygte ham og øve Retfærdighed.“ Petrus belærte derpaa de Forsamlede om, hvem Jesus Christus var, hvorledes Gud havde salvet ham med den Helligaands Fylde, hvorledes han havde gjort store Undergjerninger, hvorledes han var bleven korsfæstet af Jøderne, men var af Gud opvakt fra de Døde, hvorledes han af Gud var beskikket til Dommer over Levende og Døde, og hvorledes han havde givet Apostlene Fuldmagt til, i Hans Navn at forkynde Syndernes Forladelse for alle Folk. Medens Petrus taled saaledes, kom den Helligaand med sine underfulde Naadevirkninger over hele Forsamlingen, ligesom Han paa Pindsedagen var kommen over Disciplene, og viste saaledes, at ogsaa Hedningerne, naar de troe Guds Ord og have en god Villie, kunde blive optagne i Christi Kirke. De første Christne, der jo alle vare fødte Jøder, vare nemlig af den Mening, at Christendommen nærmest blot var bestemt for Jøder, og at en Hedning først kunde blive en

Christen, naar han forinden var bleven Jøde. Derefter døbte Petrus uden Betænkning alle de forsamlede Hedninger, som den Helligaand selv allerede havde forberedt dertil.

Det kunde vel være værdt at vide, hvorledes den Mand har levet som Christen, der allerede som Hedning stræbte at tjene Gud saa alvorligt og med saa stor Troskab, og hvem Gud paa den anden Side har viist saa stor Ære, at han først sendte en Engel til ham, derefter den første blandt Apostlene, og endelig selve den Helligaand, og udmærkede ham ved at lade ham blive den første Christen af Hedningerne. Nogle berette, at Cornelius siden blev Biskop, Andre tillige, at han døde som Martyr, at hans Huus i Cæsarea siden skulde være omdannet til en Kirke; men alt Dette har man ingen Visshed om. Mange hellige Mennesker have levet et stille i Gud skjult Liv, hvorom der ikke er blevet Andet bekjendt, end hvad der kan tjene andre Mennesker til Opbyggelse og Belærelse.

Fortællingen om Høvedsmanden Cornelius er en af de meest tiltalende i hele den h. Skrivt. Hvor skjøn og ædel staaer ikke denne Hedning, den velhavende og ansete romerske Befalingsmand, her for os! Han søger alvorligt Gud, beder, faster, giver Almisse, bliver selv roest af Jøderne for sine Dyders Skyld, og anfører ogsaa sine nærmeste Omgivelser til at føre et gudfrygtigt Levnet; og, da Petrus kommer, ærer Høvedsmanden ham med et uskyldigt Barns ydmyge Hjerte. Og hvor stor er ikke den Godhed, hvormed Gud nærmer sig ham! Blandt Millioner Mennesker udseer sig Gud en Mand, som søger ham af Hjertet. Og hvorledes gjengjælder Gud hans Fromhed og Kjærlighed? Hvad er den høieste Gave, som Gud kan skjænke den Jøde eller Hedning, som har en god Villie? Det er Jesus Christus, Guds eenbaarne Søn, den Høieste i Himlen og paa Jorden! Denne Gave skjænkede Gud Høvedsmanden Cornelius ved at sende

Petrus til ham, for at han ved Underviisning og Daab skulde optage denne fromme Hedning i Christi Kirke.

Dette fører mig ind paa en Sandhed, som det skulde synes overflødigt at fremdrage blandt Christne; men det er desværre ikke overflødigt eller uforment at tale om, hvad de Fleste synes ganske at have glemt, hvad Mange i det Mindste kun lidet tage sig til Hjerter, og endnu Flere maaskee aldrig engang have vidst, uagtet de ansee sig for Christne. Saare Mange mene nemlig, at det er ligegyldigt, *hvad man troer*, og hvilken Religion man har, naar man blot lever retskaffent; derpaa, sige de, kommer Alt tilsidst alene an. Om dette er sandt eller ikke, paa dette Spørgsmaal giver Fortællingen om Cornelius et klart og bestemt Svar. Gud alene veed dog vel bedst, hvad der er nødvendigt til Salighed. Dersom et retskaffent Levnet virkelig var tilstrækkeligt dertil, og man kunde gjøre sig selv salig uden Christus: da havde Gud ikke betjent sig af saa overordenlige Ting og underfulde Midler, for at deelagtiggjøre denne dydige Hedning i den christelige Troes Velsignelser. Tro dog ikke, at Christendommen alene af den Grund er en Velgjerning for Menneskene, at den giver dem sandere og renere Begreber om Gud, og bedre lærer dem hans Villie at kjende, end alle andre Religioner! Dette er ingenlunde den eneste Grund, hvorfor den er nødvendig for Menneskene; thi selv det umyndige Barn, som endnu Intet veed om Gud, kommer kun ved Christendommen i Himlen, naar det dør. Selv det bedste Menneske er jo syndigt og besmittet, og paa ingen Maade værdig til at komme i Himlen til den hellige Gud. Der har kun været Een her paa Jorden, som ved sine uendelig store Fortjenester har aabnet Himlen for alle Mennesker, der ville holde sig til ham. Det er Ham, som har sagt: „*Jeg er Veien, Sandheden og Livet; Ingen kommer til Faderen uden ved mig.*“ Det er Ham, om hvem Apostlen Petrus vidnede for Ypperstepræsterne: „*Der er ikke givet os Frelse i nogen Anden, og der gives*

intet andet Navn under Himlen og blandt Menneskene, i hvilket vi skulle frelses.“ Og det er Ham, om hvem den h. Johannes skriver i sit første Brev: „*Vi have seet og vidne, at Faderen har sendt Sønnen for at være Verdens Frelser.*“

Altsaa — ene ved Christus kan Mennesket blive saligt, og ikke ved sine Gjæringer. Derfor er Christendommen det Bedste, som Gud i dette Liv kan forunde et Menneske, og det Bedste, som Mennesket i dette Liv kan besidde. Vistnok er et retskaffent Levnet derfor paa ingen Maade overflødig. Det Gode, som Mennesket øver uden Christendom, neddrager Guds Naade over det, og beforder dets Opvækkelse til levende Christendom; og den, som allerede er en Christen, men ikke lever overensstemmende med Christendommens Fordringer, hans Tro er død og uden Velsignelse, og selv den udslukkes ofte, idet Gud lader et saadant Menneske ganske synke ned i Vantro. Netop fordi Cornelius var saa dydig og from, benaadede Gud ham med den christne Tro; og fordi mange Lande og Folk, som i Begyndelsen antog Christendommen, ikke forbleve bestandige i Tro og Kjærlighed til Christus, har Gud atter taget Christendommen fra dem; han har flyttet Lysestagen bort fra dem, saaledes som han forud truede dem med at ville gjøre (s. Aab. 2,5).

Og nu betænk, o Christen: Du har faaet Christendommen for langt bedre Kjøb end Cornelius; Du har ikke først gjort Dig værdig til den ved et fromt Liv; Gud har allerede skjænket Dig den kort efter din Fødsel. Men hvad der i ethvert Fald forlanges af Dig, er, at Du ved et dydigt Levnet viser Dig Christendommen værdig. Opdragen i Christendommen og styrket ved dens Naademidler, er det Dig uendeligt lettere at leve vel, end en Hedning. Men, naar Du som Christen ikke bliver saa god, som Hedningen Cornelius var: da er Du et forkasteligt Menneske, og udsat for, at Lystestagen bliver flyttet fra Dig, at Du bli-

ver et Bytte for Vantroen og dør uden at modtage de hellige Sacramenter, eller modtager dem maaskee tilsidst uden Frugt og uværdigt — at Du tilsyneladende dør og bliver begravet som Christen, men i Virkeligheden har forspildt din Andeel i Christus, og uden ham bliver stillet for den evige Retfærdigheds Domstol!

Katholikernes: „Ikke Tolerance men Kjærlighed.“

Læseren husker uden tvivl af Nr. 47 f. A., at „svensk luthersk Kyrkotidning, utgifven af P. A. Berggren“, i sit November-Numer kom frem med den Paastand, at afdøde P. Roh prædikede: Ikke Tolerance, men Had, — medens han dog virkelig prædiker: Ikke Tolerance, ikke blot og bar Fordragelighed, der jo forudsætter, at man hader det, som man seer sig nødsaget til at fordrage, men — oprigtig og fuldkommen Kjærlighed. „Kyrkotidning“ kom til denne sørgelige Misforstaaelse ved et lemlæstet Citat af hvad Roh har skrevet. Den citerede: „Bort med Tolerancen!“ men udelod de lige strax følgende forklarende Ord: „Men Du, guddommelige Charitas (Kjærlighed) vig aldrig bort fra os! Gyd lindrende Balsam i de Saar, hvilke den allersørgeligste Adskillelse har bibragt os! Banlys Hadet!“

Hr. Berggren søger nu i Januar-Numeret i et „Red.“ undertegnet Svar at gjøre Rede for sig; thi det viser sig nu, at han selv var Forfatter til hin første Artikel.

Han vedgaaer, ikke at have taget sit Citat af selve Rohs Skrivt, men som vi formodede, at have fundet det andetsteds; kun Skade, at han ikke siger, hvor han har fundet det!

Alligevel paastaaer han, at Udeladelsen af de betegnede Ord „ikke forandrer Sagen“; med andre Ord: Roh siger udtrykkeligt og utvetydigt, at det ei er nok at taale hverandre, men at vi meget mere bør elske

hverandre; Hr. Berggren derimod paastaaer: Roh maa antages at mene det Stikmodsatte af hvad hans klare og utvetydige Ord udtrykke, maa antages at mene, at vi ei bør taale men hade hverandre. Isandhed, en næsten utrolig Udtydning af klare, bestemte, utvetydige Ord!

Dog endnu utroligere er hvad Hr. Berggren anfører for at retfærdiggøre sin dristige Udtydning. Han siger: Had til Anderledestroende prædikes af selve den katholske Kirke, altsaa ogsaa af P. Roh, dersom Roh virkelig er Katholik.

Vel ere vi vante til at høre mange Beskyldninger mod vor h. Kirke; men at denne skulde fremsættes af en dannet Mand og theologisk Skribent, det havde vi aldrig holdt for muligt; allermindst kunde vi forvente det af en Publicist, der nylig argumenterede som saa: Den katholske Forfatter Roh prædiker Had til andre Christne; altsaa maa vel — hvad jeg rigtignok ei kan fatte — den katholske Kirke selv prædike dette Had. Nu derimod dreier han Spydet om og argumenterer omvendt: Den kath. Kirke prædiker Had; altsaa ogsaa Roh, forudsat at han virkelig er Katholik.

Vi troede ei derfor vore egne Øine; vi læste atter og atter; vi spurgte os selv: Er det nu ogsaa virkelig Redactørens Mening? Vi raadførte os med Andre. Dog heller ikke de kunde forstaae ham anderledes, naar han siger, at kun i den Forudsætning, at P. Roh i Tolerance-spørgsmaalet bestemt afveg fra den katholske Kirkes Grundsætninger, kunde man være berettiget til at lægge Vægt paa de af ham udeladte Ord: „Bort med Hadet: Kjærlighed boe iblandt os!“ Thi — mener han — hvad den h. Kirke som saadan tænker om Tolerance, vise Trienter-Synodens Beslutninger med deres „anathema sit“, den tridentinske Troeskjendelse, Pius VII.' Tiltrædelsesbulle, hvori de protestantiske Bibelselskaber fordømmes, og den i Peterskirken aarlig oplæste Bulle, hvori alle Kjættere (og blandt dem regnes alle Protestanter) højtideligt fordømmes.“

Først og fremmest skulde man dog tænke, at Publicisten maatte vide, at det første Bibelselskab dannede sig i Aaret 1802, at Pius VII. derimod havde tiltraadt sin Regering alt i 1800, og at Pius VII. altsaa ikke kunde fordømme Bibelselskaberne i sin Tiltrædelsesbulle. (Sandheden er, at 20 Aar senere fordømte Leo

XII. dem i en Rundskrivelse af 3. Mai 1824). Angaaende den s. k. Nadverbulle, er den ikke bleven oplæst i over 100 Aar¹⁾, og nu endog afløst af Pius IX.' Bulle „Apostolicae Sedis“ af 12. October 1869. Dog disse historiske Unøiagtigheder ere jo kun Smaating i Sammenligning med den sørgelige Misforstaaelse af, hvad Kirkens Anathema og Excommunication har at betyde. Hr. B. burde dog vide, at den k. Kirke kun fordømmer Vranglærdomme og Vildfarelser, ikke de Vildfarende, — Sager, ikke Personer, — Bibelskabernes Aand, Formaal, Bestræbelser og Midler, ikke Selskabernes Medlemmer. Den tridentinske Troesbekjendelse „fordømmer, forkaster og banlyser vel Alt, hvad der strider imod Kirkens Lære, Overleveringer, Skikke og Anordninger, samt alle Vranglærdomme, som Kirken har fordømt, forkastet og banlyst;“ men den lærer mig paa den anden Side at elske alle Mennesker uden en eneste Undtagelse, ogsaa de Vildfarende, ja selv Vranglærere og „Kjættere“, d. e., efter kirkelig Sprogbrug, dem, som mod deres egen bedre Overbeviisning i haardnakket Modstand mod Sandheden prædike eller fastholde en Vranglære og Usandhed. Og, naar Trienter-Conciliet eller den afskaffede Nadverbulle udtaler Anathem eller Excommunication imod dem, der bekjende sig til en Vranglære, d. v. s. udelukker dem fra det kirkelige Samfund, da er dette det Samme, som allerede A 325 det første Concil i Nicæa gjorde, ved at tilføje til sin bekjendte Troesbekjendelse den Trudsel: „Men dem, som sige, at der var engang en Tid, da Guds Søn ei var til,

---

¹⁾ Selv den protestantiske Polemiker C. Hase fortæller, at Pave Clemens XIV. ikke mere lod Bullen oplæse, hvad der tidligere aarligt var skeet paa Skærtorsdag (deraf Navnet: Bulla Coenae, Nadverbulle) og vedbliver saa: „Den Skik at oplæse Bullen er ikke senere bleven indført. Kun have de protestantiske Polemikere i den et altfor nemt Stykke at forarges og vredes over, til at de gjerne skulde give Slip paa den. Derfor har man, støttet paa en og anden Reisendes Vidnesbyrd paastaaet, at den igjen var indført. Men jeg har flere Gange bivaanet hin Cæremoni (Meddelelsen af den pavelige Velsignelse, som tidligere fandt Sted paa Sct. Peterskirkenes Balkon hver Skærtorsdag); jeg har bivaanet den i den gunstigste Nærhed med den meest spændte Opmærksomhed; og jeg kunde allerede tidligere forsikre, at nu bærer Cæremonien kun Charakteren af en høitidelig Velsignelse.“

dem anathematiserer (udelukker) den katholske og apostolske Kirke“; — da gjør Kirken kun Brug af en uafhængelig Rettighed, nemlig den, at udelukke og udskille fra sig gjenstridige Medlemmer, der ei ville høre til den. Men dette er en Rettighed, hvilken intet religiøst Samfund kan slippe, uden derved at fornægte sig selv; og den maa jo efter Hr. Berggren derfor ogsaa den svenske Kirke af al Kraft arbeide paa at tilkæmpe sig.

Den katholske Kirke handler altsaa overfor falske Lærdomme, som den bør handle, og gjør kun hvad den ei kunde undlade uden at svigte sin Pligt. Trængte Hr. B. til Oplysning herom, da kunde han faae den hos Martensen (Ethik 2, 254), hvor det heder: „Den christelige Tolerance eller den taalende Dyd i Forhold til Andres afvigende Overbeviisning er ingenlunde Eet med at taale Vildfarelsen, hvilken en Christen skal bekæmpe, ikke Eet med den Fordragelighed, der lader Enhver blive salig ved sin Tro og betragter alle Overbeviisninger som lige berettigede“. Dog det behøves jo ikke engang. Berggren selv advarer jo indtrængende mod „al Sammenblanding af Tolerance og Indifferentisme eller Ligegyldighed for Sandheden, der bringer alle aandelige Livssaft til at stivne“, og han selv formaner til at vogte sig for at „besmykke Indifferentismens Dødssøvn med Tolerancens skjønne Navn.“

Tilslidst kan Hr. Berggren være overbeviist om. at Roh rigtigt har forstaaet sin katholske Kathechismus, naar han antog, at den bød ham at elske alle Mennesker, ikke blot hans Troesfæller, men ogsaa Jøder og Muhamedanere, ogsaa hans protestantiske Naboer hinsides Alperne. Heller ikke var den lille Roh forpligtet til at irettesætte sin Fader, fordi denne kaldte deres protestantiske Naboer for gode, elskelige Folk. Ligesom Roh dele alle sande Katholiker med Hr. Berggren „den ydmyge Erkjendelse, at Herren kan lede Personer med religiøse Anskuelser, der afvige fra dem, som vi ere overbeviste om at være de rigtige, til Herligheden, selv om de ikke tænke i Alt som vi.“ Det have vi lært af den salige Pius IX., der i en høitidelig Allocution af 9. Dec. 1854 udtalte: „Det maa fastholdes som en Troessandhed, at Ingen kan blive salig udenfor den apostolske, romerske Kirke; at den er den eneste Frelsens Ark; at hvo som ikke træder ind i samme, vil gaae tilgrunde i Syndfloden. Men paa den anden Side bør

vi ligeledes fastholde den anden Sandhed, at de, som ere uvidende om den sande Religion, saafremt deres Uvidenhed er uovervindelig, ingen Skyld i saa Henseende have i Herrens Øine. Thi hvo vilde fordriste sig til at paastaae, han kunde nøie angive Grændsen for denne (uovervindelige) Uvidenhed i Henhold til Folkeslagenes, Egnenes, Charakterernes og saa mange andre Omstændigheders indbyrdes Forskjæl? Ja, naar vi engang, udfriede af disse legemlige Lænker, komme til at see Gud, som han er, da ville vi visselig ogsaa indsee, hvor fast og skjønt et Baand der sammenknytter den guddommelige Retfærdighed og Barmhjerlighed; men, saa længe vi, betyngede med denne dødelige Byrde, der sløver Aanden, dvæle paa Jorden, saa længe lad os efter den katholske Lære holde urokkeligt fast ved, at der gives kun een Gud, een Tro, een Daab. Videre tør vi ikke gaae i vore Efterforskninger.“

P.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. 10. Jan. Den h. Fader har den 5. Jan. givet en almindelig Audients, som varede i over 2 Timer. Alle, som have seet ham og talt med ham, forsikre, at han har et meget sundt og kraftigt Udseende. Med hvilken Anstrengelse han arbejder baade Dag og Nat, sees af følgende Tildragelse. For nogle Dage siden begav han sig, udmattet og træt af Arbeide, til Apostelfyrsternes Grav, for der at tilbringe nogen Tid i Bøn. Da han ad en hemmelig Vei var naaet til Stedet, bad han sin Omgivelse at bortfjerne sig og lade ham være alene. 2 Timer vare allerede forløbne, og Leo vendte endnu ikke tilbage. Man blev urolig og ængstelig, og en Prælat begav sig derfor til Confessionen (Apostlenes Grav), for at see til den h. Fader. Prælaten blev betaget af Skræk; thi han saae Oldingen sunken i Afmagt foran Graven. Man bragte ham da strax tilbage til hans Værelser, hvor han snart igjen kom til sig selv. Den barmhjerlige Gud bevare ham

endnu længe for Kirken og forunde ham, alt hernelen at skue Frugterne af sine Arbeider og Anstregelser.

— Hvor stor den h. Faders Kjærlighed til Arbeiderstanden er, beviser den sidste Audients, som han gav Pilgrime fra forskjællige Lande. Blandt disse befandt sig nemlig 9 tyske Haandværkssvende, som i den kolde Vintertid vare stegne over Alperne og vandrede hertil, for at see Rom og den h. Fader. Men hvorledes komme vi til Paven? Det var det Spørgsmaal, som her i Rom trængte sig i Forgrunden. Støvlerne revne itu, Frakke og Benklæder luvslidte, ja ikke ganske frie for Huller — hvorfra faae en anden Klædning? Penge havde de ikke, og laane kunde de ikke. Men de havde allerede hørt saa meget om den h. Faders Venlighed og Godhed, navnlig om hans Kjærlighed til Arbeiderne. De tænkte: han er ogsaa vor Fader og vil ikke tage det ilde op, at vi komme uden Kjole og Handsker. De fattede da Mod og meldte sig ved en tysk Præsts Mellekomst til Audients. Deres Bøn blev tilstaaet dem uden ringeste Vanskelighed, og saaledes gave de 9 Haandværkssvende til de høie Herskabers store Forundring Møde i Vaticanet paa den fastsatte Tid. Leo, Hans Stedfortræder, som har sagt: „Salige ere de Fattige i Aanden“, modtog dem med den største Venlighed, Han underholdt sig nogle Minuter med dem, og med en saadan Nædeladenhed, at deres Hjerter svulmede af Glæde, og Glædestaarer traadte dem i Øinene. Den h. Fader velsignede dem og med dem hele den tyske Arbeiderstand. Med glad Hjerter have Haandværkssvendene allerede betraadt Hjemveien igjen, lykkeligere, end om de havde medbragt kostbare Foræringer til Hjemmet fra Christenhedens Hovedstad.

— Msgr. Tripepi har den 1. Jan. udstedt en Indbydelse til alle Lærde i den katholske Verden om at give Møde paa en Congres i Rom den 7. Marts d. A. Paa denne Dag er det nemlig den h. Thomas af Aquinos Fest og tillige 50-Aarsdagen for Pavens Doctorpromotion. Congressens Formaal skal være, at takke den h. Fader for den Iver for Videnskabens Fremme, han har lagt for Dagen, og at give et Beviis paa Underkastelse under den apostoliske Stols Læreautoritet. Ogsaa skal der ved denne Leilighed raadslaes om „Midler til at hæve den katholske Videnskab.“

Norge. Fra Frederikshald skrives til os: „I Jule-tiden holdt her en Præst fra Danmark en Mission, d. e. en Række Prædikener om de vigtigste Religionssandheder, om Menneskets Bestemmelse, Synd, Omvendelse og de s. k. sidste Ting. Foredragene vare godt besøgte, i de sidste Dage endogsaa i den Grad, at vor rummelige Kirke næppe havde tilstrækkelig Plads for Tilhørerne, der alle med spændt Opmærksomhed fulgte den populære Taler. Den guddommelige Naades Virkning viste sig ogsaa øiensynligt i den Iver og Andagt, hvormed Menigheden nærmede sig Herrens Bord. Efter denne Tid er Besøget af Gudstjenesten næsten blevet dobbelt saa stort som før, og mange Troende spørge med Længsel, hvornaar der atter skal holdes en lignende Mission. Iøvrigt kan man danne sig et nogenlunde tilsvarende Begreb om Virkningerne ved at læse Byens Avis, som i Anledning af Missionen har bragt hele 4 Spalter om „den katholske Propaganda“ i Norge. I denne Afhandling eller rettere sagt Jeremiade klages der bitterligt over Katholikernes apostoliske Iver og Virksomhed, medens der paa den anden Side føres Anke over Statskirkens vaklende Stilling og dens Medlemmers Letsindighed, Indifferentisme o. s. v. — Det er vort Ønske, om nogen Tid at see Missionen gjentaget, for at befæste og mangfoldiggjøre dens i alle Henseender velsignelsesrige Frugter; men maatte da ogsaa de andre katholske Menigheder i Norge faae Deel i samme Naade, da vi ere overbeviste om, at der ikke findes noget virksommere Middel til at vække og fremme det religiøse Liv i de enkelte christelige Menigheder, end netop saadanne Missionsprædikener.

Ansgariusforeningen

afholder Søndagen den 8de Februar efter Høimessen sin aarlige Generalforsamling i Forstanderskabets Forsamlingsværelse.

Regnskabet fremlægges.

Meddelelse gives om Foreningens Virksomhed.

Forslag forelægges til Revision af Lovene.

Valg af tvende Revisorer og eventuelt af en ny Bestyrelse foretages.

Elisabethforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 15. Februar efter Høimessen. Ved dette Møde fremlægges Aarsregnskabet og afgives en nøjagtig Beretning om Foreningens Virksomhed i det afvigte Aar. Medlemmerne bedes derfor om at møde saa talrigt som muligt.

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen d. 8. Februar. Quinquagesima. Marla Benskelse. Den høitidelige Lysevielse i Sct. Ansgars Kirke begynder Kl. 9³/₄. 9. M. Blasius, Biskop og Martyr. 10. Ti. Octav af Sct. Ansgar. 11. O. Askeonsdag; i Sct. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Askevielse og Høimesse. 12. Tø. Polycarp, Biskop og Mart. 13. F. Ihukommelse af vor Frelsers Tornekrone. 14. L. Scholastica, Jomfru.

NB. Alle de 40 Ugedage fra Askeonsdag indtil Paaske ere befalede Fastedage, paa hvilke de, som ere forpligtede til at faste, kun maae holde eet mættende Maaltid og en saakaldet Collation.

I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂ i Sct. Ansgars Kirke Fasteandagt med Prædiken.

Søndagen d. 15. Februar. I. Fastesøndag.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste.

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 7. Søndagen den 15de Februar. 1880.

Indhold: Den h. Chrysostomus. Troens Triumph. Kirkelige Efterretninger: Cöln, Mainz, München, Sweits, Sydamerika. Meddelelser.

Den h. Chrysostomus.

~~~~~

Vi have i en tidligere Aargang meddeelt en kortfattet Fremstilling af de vigtigste Begivenheder i denne overordenlige Mands Liv¹⁾ hvori vi, ved Siden af hans øvrige store Fortjenester af den christelige Troes og det christelige Livs Befæstelse i det Østromerske Rige, og hans utrættelige Virksomhed for den katholske Christendoms Forkyndelse og Udbredelse blandt de barbariske Folk, som i det fjerde Aarhundrede trængte ind i det romerske Rige, bl. a. fremhævede hans beundringsværdige Veltalenhed, der i saa høi Grad forøgede Betydningen af hans store Begavelse og omfattende Virksomhed. Medfødt Dybsindighed og ualmindelig philosophisk og theologisk Dannelse, samt den Tact og Smag, hvormed han havde tilegnet sig Udbyttet af den classiske Oltids

¹⁾ S. Aarg. 1874, Nr. 5 og 6.

Talekunst, disse med hverandre harmonisk forenede Egenskaber have gjort den navnkundige Patriarch af Constantinopel til et Mønster for alle følgende christelige Tider baade som aandfuld og lærd Skrivfortolker, og som en ægte folkelig Taler.

Vi troe derfor, at det vil interessere dette Blads Læsere at blive bekendte med en af hans mærkeligste Taler, nemlig den korte Afskedstale han holdt i Anledning af sin første Landsforvisning i Aaret 402, da den rænkefulde Kaiserinde Eudoxia fandt Leilighed til, ved Hjælp af den ærgjærrige og herskesyge Patriarch af Alexandria, Theophilus, at tage Hævn over den Frimodighed, hvormed han havde revset Kaiserindens usædelige Levnet. Kirkens Fred forstyrredes nemlig dengang af Striden om den berømte Origenes' († 254) Rettroenhed. Under denne Strid havde Theophilus tidligere forsvaret Origenes; senere fandt denne karakterløse Mand det betimeligt, at skifte Mening og Parti, og begyndte med stor Hidsighed at forfølge alle Tilhængere af Origenes' eiendommelige Lære. Hans voldsomme Adfærd foranledigede at Kaiser Arcadius til at kalde ham til Constantinopel for at dømmes af en geistlig Ret under den h. Chrysostomus' Forsæde. Men her tog Sagen en anden Vending. Den snue Patriarch vidste at erhverve sig Kaiserindens Gunst, og den svage Kaiser lod sig omstemme i ganske modsat Retning. Chrysostomus blev paa den saakaldte „Synode ved Egen“¹⁾, som lededes af Theophilus, erklæret for en Forsvarer for Origenes' Meninger, og landsforviist af den samme Kaiser, som fire Aar iforveien, paa Grund af den mangeaarige heldbringende Virksomhed, han som Presbyter i Antiochia havde udfoldet under den daværende Kamp dels mod Levningerne af Hedenskabet, dels mod Arianismen, havde udmærket ham ved at foranledige hans Ophøielse til Patriarchværdigheden i Constantinopel.

¹⁾ „Synodus ad quercum“. Den holdtes paa et Ministeren Rufinus tilhørende Landsted i Nærheden af Chalcedon.

Den hellige Biskop henvendte ved denne Leilighed følgende Ord til den store Forsamling, som, opfyldt af Sorg og Harme, var strømmet sammen i Stadens Hovedkirke:

„Høie Bølger, forfærdelige Storme — men vi frygte ikke, thi vi staae paa Klippen! Lad Havet larme, men Klippen bliver staaende! Lad Stormen hyle — Christi Skib synker aldrig! Og — hvad have vi at frygte? Døden? Christus er mit Liv, og Døden min Vinding! Landflygtighed? Jorden og dens Fylde tilhører Herren. Tab af Eiendom? Vi har Intet bragt ind i denne Verden, og vi skal Intet tage med os, naar vi forlade den! Jeg foragter Alt, hvormed Verden kunde forfærde mig, Alt hvormed den kunde friste mig. Jeg skjælver ikke for Armod og begjærer ikke Rigdom; jeg bæver ikke for Døden, jeg hænger ikke ved Livet — det skulde da ene være for Eders Sjæles Skyld! derfor, og især for dets Skyld, som jeg nu vil sige Eder, henvender jeg mig til Eders Kjærlighed med den Bøn: Bevarer et fast og urokkeligt Mod! Ingen Magt i Verden skal kunne sønderrive det Kjærlighedens Baand, der omslynger os. Dem, som Gud har forenet, kunne Mennesker ikke adskille. Gjælder dette Ord om Forbindelsen mellem Mand og Kvinde, hvor meget mere om Forbindelsen mellem Kirken og dens Brudgom! Man reiser sig til Kamp imod os? dog, hvem Du end er, som vil føre an i denne Kamp — hvad vil Du opnaae Andet, end at jeg vinder en ærefuld Seir, men Du bortødsler Din Kraft, og styrter Dig selv i Afgrunden? Det vil blive Dig haardt at slaae ud imod Brodden; thi Du vil ikke afstumpe dens Skarphed, men saare din Hæl! hvad udrette vel de Bølger, der vælte sig frem mod en Klippe, Andet, end at de brydes og blive til Skum? Intet kan maale sig med Kirkens Fasthed. Hvad formaae Mennesker mod Guds Almagt? Hvo vil formaste sig til at rokke ved det, som Gud har grundlagt? Han skuer ned paa Jorden, og den skjælver; han byder, og hvad der vakler,

bliver ubevægeligt. Et Jordskjælv rystede nylig gjentagne Gange denne Stad, men Gud befæstede atter det Vaklende. Hvor meget mere da Kirken! Ja, Kirken staaer fastere — ikke blot end Jorden, men end selve Himlen; thi „Himmel og Jord skulle forgaae, men mine Ord skulle ikke forgaae“. Hvilke Ord? — „Du er Petrus; paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Magter skulle ikke overvælde den“. Troer Du ikke Guds Ord? saa tro dog Kjendsgjerningerne! Hvormange Tyranner ere ikke uddragne for at bekæmpe Kirken? Hvormange Pinsler have de ikke udtænkt, hvormange Baal have de ikke tændt! Hvormange vilde Dyr have de hidset, hvormange Sværd have de hvæstet! Og — hvor ere nu alle disse Fjender? — I Forglemmelsens Grav; de ligge begravne dybt i evigt Mørke; men Kirken overstraaler Solens Glands! Hvad der engang var deres Eie, deres Stolthed og Storhed, er forlængst sunket i Støv, men Kirkens Eie, dens Goder ere uforgængelige. Vare de Christne uovervindelige, dengang deres Antal kun var ringe, hvorledes kunne de nu beseires, da Jordkredsen mere og mere befolkes af dem? „Himmel og Jord skulle forgaae, men mine Ord skulle ikke forgaae“. Medrette! Thi Gud har større Kjærlighed til Kirken, end til selve Himlen. For dens Skyld er hans evige Ord blevet Kjød, ikke for Himlens Skyld? Himlen er for Kirkens Skyld, og ikke Kirken for Himlens Skyld!

Derfor, mine Dyrebare, lader Eder ikke forvirre og forfærde af denne Tids Begivenheder! I vide, at Petrus vandrede paa Bølgerne og begyndte at ængstes og vakle. Det var Svaghed i Troen, og ikke de høie Bølger, som bragte ham i Fare. Har vel menneskeligt Godtbefindende stillet mig paa denne Plads? har et Menneske beklædt mig med denne Værdighed, og kan et Menneske atter tage den fra mig? Dette siger jeg ikke som den, der anmasser sig Noget og bryster sig deraf; det være langt fra! Nei, jeg siger det kun for at

sætte Mod i dem, som maaske kunde blive vankelmødige. Vor Stad styrtede ikke sammen under Jordskjælvet, men nu rokker Satan ved Kirken. Han, som ikke mægtede at omstyrte ravende Mure, skulde han formaae at ødelægge Kirken, som ikke er en Samling af Mure, men et Samfund af alle fromme og troende Mennesker? Seer her de faste og urokkelige Grundpiller, der ikke sammenholdes med Jernbaand, men grundfæstes og forenes ved Troen! Over dette Samfund har Forfølgelsen ingen Magt; ja, om der saa kun var en eneste Troende, formaaer Mørkets Aand Intet over ham. Satan har ikke forglemt, hvilke Nederlag Martyrerne have bibragt ham. Han sønderrev deres Legemer, men rokkede ikke deres Tro. Kjødet maatte give efter, men Troen veg ikke tilbage for hans Forfærdelser; Legemet blev tilintetgjort, men Aanden overlevede det. Naturen bukkede under, men Taalmodigheden overvandt Alt. „Hvor To eller Tre ere forsamlede i mit Navn“, siger Herren, „der staaer jeg midt iblandt dem“; og han skulde svigte det Samfund, som er forenet ved Kjærlighedens Baand? Derfor bygger jeg ikke paa min egen Kraft, men jeg har Herrens Forjættelse for mig og bærer hans Haandskrift hos mig. Til denne støtter jeg mig, som til en Stav; den er min Tillid og Trøst; den fører mig i den sikre Havn. Lad Jorden skjælve; jeg holder Herrens Leidebrev i min Haand; jeg læser dets Indhold; det er mit uovervindelige Værn. Skal jeg forelæse Eder dette min Herres Leidebrev? „Jeg“, siger han, „er med Eder alle Dage indtil Tidernes Ende“. Christus er med mig; hvem skulde jeg da frygte? Lad Bølgerne bruse, lad hele Havet optaarne sig imod mig, lad Magthavernes Vrede opflamme — Alt dette frygter jeg ikke mere end det Spindevæv, der tilsmudser Væggen! og, holdt min Kjærlighed til Eder mig ikke tilbage, vilde jeg endnu idag med Glæde begive mig i Landflygtighed. Thi mit stadige Valgsprog er: Herre! Din Villie skee! — ikke hvad Denne eller Hiin vil, men hvad Du vil!

Dette Ord er mit Taarn, min urokkelige Klippe, min trofaste Støttestav. Vil Gud, at jeg skal gaae i Landflygtighed, da er jeg rede; vil han, at jeg skal blive her, da takker jeg ham ogsaa derfor. Hvorledes det end maatte behage ham at føie det, vil jeg til enhver Tid takke ham. Lad da Ingen forvirre Eder! Vedbliver blot at bede; thi det er Satan, som har fremmanet denne Storm, for at forhindre Eders Bønner. Dog, det er ikke lykkedes ham; jeg seer jo, at Eders Iver tvertimod er tiltaget. Imorgen vil ogsaa jeg følge med Eder paa Eders Bedegang. Hvor jeg er, der ere I ogsaa, og hvor I ere, der er ogsaa jeg. Vi ere eet Legeme, og Legemet kan ligesaalidt skilles fra Hovedet, som Hovedet kan skilles fra Legemet. Skulle vi end i Rummet skilles fra hverandre — Kjærligheden vil stedse bevare os forenede; ja, selv Døden vil ikke kunne adskille os! Om og mit Legeme opløses, min Sjæl vil vedblive at leve og bevare Erindringen om Eder. I indtage en Faders Plads i mit Hjerte; I ere mit Liv, min Roes og min Ære! Min største Glæde har altid været den, at see Eder gjøre Fremskridt paa Frelsens Vei, og selv mit Liv betragter jeg kun som et af de Midler, Gud har forundt Eder dertil. Jeg har til enhver Tid været rede til at ofre mig for Eder; og dermed har jeg aldrig meent, at gjøre Noget, der gik ud over min Pligt; thi en god Hyrde sætter Livet til for sin Hjord. Skulde man end sønderrive mit Legeme — denne Død vil blive min Udødelighed, disse Efterstræbelser min Sikkerhed! Er maaske min Rigdom Aarsag til denne Forfølgelse, saa jeg skulde græmme mig? eller mine Forbrydelser, saa jeg skulde sørge? Nei, det er ene min Kjærlighed til Eder, som er Aarsag til alle mine Lidelser, fordi jeg opbyder Alt, for at sikre Eder imod, at Fremmede indsnige sig i Faarestien og ødelægge Hjorden. Dette er Grunden til den svære og hede Kamp, der allerede her forhverver mig en Krone. Hvad skulde jeg vægre mig ved at lide for Eder? — Eder, mine Med-

borgere, mine Brødre, mine Børn, mine Lemmer, mit Legeme, mit Lys, et Lys som er mig ulige sødere end selv Solens Lys! Eller, skulde dens Straaler kunne byde mig, hvad Glandsen af Eders Kjærlighed skjænker mig? For min Kjærlighed til Eder flettes mig en Krands i det andet Liv, medens Solen kun nytter mig for denne Verden. Jeg taler til Eder, som en Fader til sine Børn, og det saameget mere, som I altid have givet mig Beviser paa Eders Lærvillighed og Iver. Hvor mange Dage have I ikke vaaget med mig, og Intet har rokket Eders Trofasthed, hverken denne tunge Tids langsomme Gang, eller nogen af alle dens Skrække-midler og Trudsler; I have stedse bevaret Eders Fatning! Endnu mere: hvad jeg altid meest af Alt har ønsket, det seer jeg nu til min Glæde hos Eder; I har foragtet det Jordiske, forsaget Verden, løsrevet Eder fra Kjødets Baand, og skride modigt frem paa Dydens og Ærens Vei! Det er min Krone, det er min Trøst, det er hvad der styrker mig i mine haarde Kampe som en forfriskende Salve, det giver nyt Liv og fører til uforgængelig Herlighed!

Troens Triumph.

(Fortsat fra Nr. 4).

XIV.

En Duel.

Det skete tidt, at Herr Leslie underholdt sig med Carinna om hendes Kald til Ordensstanden og ihvorvel Tanken om den tilkommende Skilsmisse fra sit dyrebare Barn faldt ham saare tung, saa havde Corinna dog ved sin Fasthed i den eengang tagne Beslutning, ved sin Fromhed og Ydmyghed vundet sin Fader for sit Valg i den Grad, at han stedse med den største Ro talte derom.

„Jeg mærker, mit Barn“, sagde Herr Leslie en Dag,

til sin Datter, at jeg med Heusyn til dig har mange Forpligtelser og dog er meget karrig og egennyttig! jeg handler altsaa ikke efter vor hellige Religions Forskrivter. Imidlertid ligge Fader og Naade endnu stedse i Strid mod hinanden, og hvorvel den sidste nøder mig til at opgive enhver Undskyldning, saa beholder dog Naturen stedse Overmagten ved sin Veltalenheds Magt og sine ømme Baand. Kjære Datter, beed for mig, at Gud vil styrke mig og give mig Kraft til at handle i Overensstemmelse med hans tilbedelsesværdige Villie“. „Dog“, tilføiede Herr Leslie, ligesom forskrækket over sin store Eftergivenhed, „jeg har endnu een Betingelse, som du maa gaae ind paa, førend jeg fatter min sidste Beslutning i dette Punct“.

„Og den er“? afbrød Corinna ham. „Jeg haaber, du vil ikke kræve Noget af mig, som strider imod mit Hjertes Ønsker“.

„Nei, mit Barn“, svarede Faderen. „Du veed, at det Øieblik nærmer sig, da din Søster vil formæle sig; om faa Dage er hun Edgars Illustru. Istedetfor, som tidligere var bestemt, at gjøre en Fornøielsestreise med de Nyformælede igjennem Norden af vort Land, have vi besluttet, at vi alle, du, Blanca og den lille Irene, ifald du synes derom, skulle gjøre en Reise gjennem Europa. Du skal da see Verden i al dens Storhed og lære den at kjende; og, omendskjøndt jeg ikke ønsker, at du tager Deel i alle tomme Forlystelser, saa haaber jeg alligevel, at du vil gjøre en glad Brug deraf, for derefter at gjøre det vigtige Skridt.“

Corinna indvendte: „Min Fader, allerede den blotte Tanke derom, bringer mig til at skjælve; men jeg vil i Tillid til Gud modtage dette Kors af hans Haand; thi man bør bære sit Kors for at følge Christus efter. Jeg modtager dit Forslag med pligtskyldig Underkastelse, og kan kun trøste mig ved Haabet om, at du ikke vil lægge nogen Hindring iveien for Udførelsen af min Plan efter denne Tids Forløb“.

„Naar du da virkelig“, svarede Herr Leslie, „efter dette Aars Forløb bliver ved din Beslutning og vil blive barmhjertig Søster, saa vil jeg uden Forbehold indvie Dig til Herren, og ikke forhindre dig længere i Opfyldelsen af dit Hjertes Ønske“.

„Tak skal Du have, kjære Fader“, udraabte Corinna begeistret, idet hun undertrykte de i hendes Øine funk-

lende Taarer. „Gud vil give dig en tusindfoldig Løn derfor“.

„Vi ville nu ansee denne Sag for afgjort“, sagde Herr Leslie med stor Tilfredshed. „Lad os nu vælge et andet Stof for vor Underholdning.“

„Men hvo skal da bestyre vort Huus, medens vi ere paa Reisen?“ spurgte Corinna venlig sin Fader.

„Edgar“, svarede denne, „staar for Øieblikket i Underhandling med Willi Stevens, Engelbert Herberts Client. Som man forsikrer mig, er denne Mand flittig, tro, ærlig og tilstrækkelig i Stand til at ordne mine daglige Forretninger, og det troer jeg ogsaa af egen Erfaring og efter Folks Omdømme, som have kjendt ham fra Barndomsdage af“.

„Jeg haaber dog, at Pater Borgia bliver her“?

„Ja, mit Barn, han bliver endnu i sex Maaneder, og, hvis han kan faae Tilladelse af sin Foresatte, saa vil han her afvente vor Tilbagekomst. Biskop C. har kaldt ham til sit Dioces, og derfor er han gaaet ind paa min Anmodning. Han skal hjælpe Præsten A. ved hans vanskelige Arbejder, da denne agter at holde en Mission blandt en Befolkning, som boer 40 Miil herfra og som, da det er fattigt og uvidende, løber Fare for at forsømme sine religiøse Pligter“.

De bleve afbrudte i denne Samtale af Edgar, som traadte ind i Værelset, dødbleg med en Avis i Haanden. Han talte ikke et Ord, satte sig ved Bordet og støttede Hovedet paa Haanden.

„Er du ikke rask“? spurgte Herr Leslie.

„Ikke ganske, kjære Onkel!“ svarede Edgar og stirrede med et forskende Blik paa Corinna.

„Du er i daarligt Humeur, Edgar. Er der hændet Noget“?

„Ikke noget videre; men min gamle Ven, min Skolekammerat — jeg kan ikke forklare mig det! Læs denne bedrøvelige Efterretning, Onkel“!

Herr Leslie tog skyndsomt Bladet, læste det betegnede Stykke og udraabte derpaa forskrækket: „Stakkels Engelbert, stakkels Dreng“!

„Fader“, spurgte Corinna ængstelig, hvad er der hændet? er han død“?

Herr Leslie betænkte sig endnu en Stund, førend han gav sin Datter Bladet; og, da han saae, at hun var smertelig berørt og skjælvede over hele Legemet,

var han overbeviist om, at hun følte en levende Deeltagelse for hin Families huuslige Lykke. Engelbert havde havt en Duel. Ved et Festmaal, som man gav til hans Ære i Washington, udbredte Samtalen sig over en interessant Begivenhed. Til hans store Uheld be fandt ogsaa en Senator fra de nordlige Stater sig i Hovedstaden, som ligeledes var indbudt til Maaltidet. Hans Anskuelse kom snart i Modsætning med Engelberts; men han gjorde Vold paa sig selv af Høflighed saa længe indtil Vinen begyndte at virke, og den sunde Menneskeforstand forvandlede sig til en glødende Lavastrøm, som ikke blot overskred den fine Tones Grændser, men ogsaa Anstændighedens. Man vexlede bitre Bebrejdelser, indtil Engelbert tilsidst sprang op som en tirret Løve og kastede et Glas Viin i sin Modstanders Ansigt.

„Bordfællerne stillede sig strax mellem de stridende Parter, men kunde ikke forhindre, at Engelbert fik et voldsomt Slag i Ansigtet. Dette syntes at have gjort ham pludselig ædru; han mægtede ikke mere at tæmme sit Raseri og raabte med høi Røst: „Kun Blod kan afvaske denne Forhaanelse“.

Duellen blev modtagen, og til Trods for de beggesidige Venners Mellekomst og Politiets Aarvaagenhed ilede de til Bladensborg.

Herberts første Skud ramte hans Modstander i Brystet, og denne sank dødelig saaret til Jorden. Halv vanvittig af Samvittighedsnag knælede Herbert ved Siden af ham for at see ham døe med de hjerteskjærende Ord: „Min stakkels Hustrue, mine stakkels Børn“!

Corinna var dybt rystet. Hun sad taus og gned Avisen i sine rystende Hænder.

Endelig brøde Taarer frem af hendes Øine, idet hun udraabte i stor Ophidselse!

„Skrækeligt! Ak, den falske Æresfølelse! Du skjuler Elendighed og Død bag dit bedrageriske Slør, og hvor mange ere ikke blevne styrtede i den største Ulykke ved dig“!

Idet hun derpaa henvendte sig til sin Fader, sagde hun: „Nei, kjære Fader, det er ikke nogen sand Æresfølelse, som gjør Mennesket til sin Næstes Morder eller faaer ham til at dræbe sig selv; nei, Seirherren er her en Morder, og den Dræbte dør her den Død, han selv har søgt; han dør i sin Blødtørst; truffet af den hævnende Haand, maa han stille sig for en fortørnet Guds

Domstol. Og Engelbert, vort Lands Hæder, er en Morder! O, store Gud; rør hans Hjerter til Bod, styrk hans stakkels Forældre, hvis graae Hoveder ere blevne ramte af saa haardt et Slag“!

„Hans stakkels Forældre! ak, hvor ulykkelige!“ sagde Herr Leslie med blid Røst.

„Fader“, fortsatte Corinna, „skal jeg ikke skynde mig med at trøste de Bedrøvede? Hans Moders Hjerter vil briste af Sorg! Kom, Edgar, følg med mig“!

„Var det ikke bedre“, indvendte denne, „at opsætte det til imorgen“.

„Nei“, svarede hun afgjort. „Hvis Fader giver mig sin Tilladelse, saa gaaer jeg øieblikkeligt; du veed, hun har ingen Ven, intet Hjerter, som tager Deel i hendes Sorg uden hendes Mands, og jeg frygter for, at dette Slag har ramt ham saa alvorligt, at han ikke formaaer at trøste hende; du veed jo, Edgar, hvor meget hun stedse holdt af mig“.

„Maa jeg gaae, Fader“?

„Ja, mit dyrebare Barn! Ogsaa jeg vil følge med dig“, sagde Herr Leslie.

Corinna tog sin Hat og Shawl og begav sig skyndsomt til Oakland.

Der kunde man læse Sorgen paa Enhvers Ansigt. Herr Herbert gik frem og tilbage med nedslaaede Øine.

Da han saa Herr Leslie, bød han ham taus en Stol uden at bemærke Corinna, medens et sørgeligt Angestskrig fra et Værelse i den øverste Etage kaldte den gode Pige til den ulykkelige Moders Soveværelse.

Men ak, hvilket skrækeligt Syn ventede hende ikke her! Da hun traadte til Moderens Seng for at give hende Haanden, trak denne sin hastigt tilbage, udskjældte hende for Aarsagen til al Ulykke, som havde ramt dem, og overøste Corinna med alskens Bøbreidelser.

Uden at sige et Ord knælede Corinna ned ved Siden af Sengen og bad til Gud for den saa svært hjem-søgte Moder.

Eet Anfald af Vanvid fulgte paa det andet, og Corinna havde lige saa let kunnet forsøge paa at formilde en brusende Storm paa Havets oprørte Bølger, som at trøste den stakkels Moder, som i sin Fortvivlelse ikke var modtagelig for nogensomhelst Trøst. Herr Herbert kom ind i Værelset, fulgt af sin Forvalter og en Tjener,

der bar to Lys. Han hilste Corinna venligt, stirrede derpaa i sin Hustrues liigblege, af Sjælesmerte krampagtigt sammentrukne Ansigt, medens en Strøm af Taarer væltede ned over Kinderne.

„Lev vel, Frøken Leslie!“ stammede han, idet han fulgte hende til Døren; døm ikke for strengt om den stakkels Engelbert! Han var for stolt, for anmassende. Men bortseet herfra havde Engelbert ikke tænkt paa at blive en Morder. Jeg tør sige med en af Englands store Statsmænd: havde vi tjent Gud saaledes, som vi tjente Verden, havde vi tilbedet Gud, saaledes som vi gjorde det med denne Skabning, saa vilde denne Skam aldrig være kommet over vore Hoveder. Gaa, min Veninde, og beed for dem, hvis Hjerte saa brat er knust“.

Corinna vendte sig om; hun formaaede ikke at fremstamme et eneste Ord, løftede sine Hænder mod Himlen, traadte til den beklagelsesværdige Moders Seng, trykte et Kys paa hendes Pande og forlod Værelset. Netop da hun traadte ud, red en Herre ind i Gaarden og ved Laternens Skin erkjendte hun Engelberts dødblege Ansigt. Hun standsede ikke, men gik bedrøvet hjem.

Den glade Aand var vegen bort fra Elvertonhall. Enhver, som fornåm den sørgelige Efterretning, havde en inderlig Medlidenhed med Oaklands stakkels Beboere.

Kirkelige Efterretninger.

Cöln, den 13. Jan. „Cöln. Vztg.“ meddeler følgende Skrivelse fra Hs. Høiærv. Ærkebiskop Dr. Paulus Melchers: Ogsaa denne Gang har Nytaarsdagen, allerede den femte, som jeg maatte tilbringe i fremmed Land og ufrivillig Adskillelse fra mit kjære Ærkedioes, tilført mig saamange Lykønskninger fra alle Ærkedioesets Dele, at det er mig umuligt at besvare dem enkeltviis, hvorfor jeg atter maa tillade mig at besvare dem ad denne Vei. Disse Lykønskninger have ogsaa i dette Aar været mig et værdifuldt Vidnesbyrd om inderlig Kjærlighed og trofast Tilslutning til vor h. Kirke. Næsten alle udtale de ikke blot de varmeste Ønsker, men ogsaa det sikre Haab om en nær forestaaende Gjenoprettelse af Freden og af Kirkens Frihed i vort Fædreland. Ogsaa jeg deler af ganske Hjerte disse

Ønsker og dette Haab, forsaavidt som jeg er overbeviist om og nærer den faste Fortrøstning, at Gud vil forbarme sig og i rette Tid høre og opfylde alle de mange fromme Bønner, der i Forfølgelsens henrundne Aar af saa mange Millioner troende Christne ere blevne opsendte til ham for at nedbede hans Velsignelse over Kirken. Men jeg maa tilstaae, at jeg ved Overveielse af alle herskende Omstændigheder og Tidsforhold, forsaavidt de ere mig bekjendte, desværre endnu ikke kan hæve mig til den Overbevisning, at denne Tid skulde være saa nær forestaaende, som der med stor Tillid udtales i de mig tilsendte Skrivelser. Dog vil dette Haab sikkert blive opfyldt paa det Tidspunkt, som i den guddommelige Viisdoms, Retfærdigheds og Kjærligheds urandsagedybde erkjendes for det rette, d. v. s. for det, som meest egner sig til at fremme Guds Ære og Sjælenes Frelse. Saalænge maae og ville vi altsaa forblive urokkelige i standhaftig Troskab og i tillidsfuld Bøn til Gud, Kirkens almægtige Herre! Idet jeg ved disse Linier sender Alle, som have bragt mig deres kjærlige Lykønskninger ved Aarsskiftet, min hjertelige Hilsen samt Tak og Velsignelse, forbliver jeg i trofast Kjærlighed og Hengivenhed

Paulus, Ærkebiskop.

Fra Opholdsstedet i mit Exil d. 8. Januar 1880.

Mainz. Den 12. Januar døde Grevinde Ida Hahn-Hahn i „Den gode Hyrdes“ Kloster. Hun var født den 22. Juni 1805 paa Remplin i Meklenborg og har i lang Tid spillet en Rolle i den store Verden; men de sidste 30 Aar tilbragte hun i klosterlig Ensomhed. Som en Dame af usædvanlig Energi og endnu usædvanligere Talent havde hun allerede i Aarene 30 og 40 vundet et berømt Navn i de høieste selskabelige og literære Kredse. Men et nyt Liv skulde oprinde for hende med hendes Overtræden til den katholske Kirke. Dette Skridt gjorde hun i Berlin i Foraaret 1850, efterat den daværende Provst ved S. Hedvigskirken, Friherre v. Ketteler, paa Fyrstbiskoppen v. Diepenbrochs Ønske, havde overtaget Forberedelsesundervisningen. Snart efter v. Kettelers Udnævnelse til Ærkebiskop af Mainz tog Grevinde H., som da udgav sit selv af Professorer (Hengstenberg og Ebrad) heftig angrebne Skrivt „Fra Jerusalem“ varigt Ophold i Mainz. Her levede hun i

hellig Stræben efter at fuldkomme sig selv og gjøre vel mod Andre. Hun meente det alvorligt med sin Indtræden i den katholske Kirke, og efterlevede det Ord, som Kirkefyrsten af Breslau engang havde tilskrevet hende i Tvivlens Øieblikke: „Med blotte æsthetiske katholiserende Anskuelser er det ikke gjort; man maa indsætte sit hele Jeg for at blive et levende Lem af Kirken.“ Dagen deelte hun mellem Bøn, Bivaanelse af Gudstjenesten, literære Beskæftigelser og en lille Recreation. Man kunde sige, at hun levede som en Klosterdame i det af hende i Mainz byggede Kloster til „den gode Hyrde“. Det var Alt, at hun ved Sommer eller Høst tilbragte et Par Uger hos sin Familie eller nærmere kjendte adelige Familier. Af hendes mange literære Arbejder fra denne Tid nævne vi de poetiske: „Unsrer lieben Frau“ (1851), „das Jahr der Kirche“ (1854), og den i Prosa skrevne saare skjønne „Büchlein vom guten Hirten“ (1853). Sine betydelige, materielle Midler anvendte hun udelukkende til den christelige Kjærligheds Gjæringer, da hun selv ikke mere stillede noget Krav til Livet. — Hende vil der tilgives meget, fordi hun har øvet mange Kjærlighedsgjæringer.

München. Den 23. Decbr. er kgl. Universitetsprofessor og Conservator, Dr. Johan Messmer, bekjendt for sin Deeltagelse i den „gammelkatholske Bevægelse“, i sit 50de Aar afgaaet ved Døden efter en langvarig Brystsygdom. Han var ogsaa Redacteur af „Deutscher Mercur“, Gammelkatholikernes bekjendte Organ. Dette for 10 Aar siden af Fridolin Hoffmann i Cöln grundede Blad vil nu blive redigeret af Prof. Friedrich. Endnu i det sidste af ham udgivne Numer udstedte Messmer „for det andet Aartiende“ en Abonnementsindbydelse, i hvilken der opfordredes til Kamp mod „Menneskeforgudelsens pavelig-jesuitiske Kjætter“ samt mod „det Christendommen bekæmpende Pavedømme“.

Sweits. Den „gammelkatholske Nationalbiskop“ Herzog har rettet en Opfordring til sine Følgesvende om Pengebidrag til Privatcultens Opretholdelse. Efterat i Berner Jura mange Kirker atter vare komne i Katholikernes Hænder, maatte Gammelkatholikerne rømme Pladsen. Pengebidrag skulle nu muliggjøre Privatgudstjenesten for deres lille Flok. Men hvorledes det staaer til med Gammelkatholikernes Offervillighed, skjønnes af en Notits i Genferbladet „Schw. Kirchenztg.“

I det sidste Møde, som det gammelk. Kirkeraad der afholdt, konstateredes det nemlig, at en gammelk. Menighed i et heelt Aar ikke havde ydet en eneste Centime til kirkelige Omkostninger. — Katholikerne i Münster (Jura) have faaet Nøglerne til deres Kirke tilbage. I hele Distriktet Münster befinder kun een Kirke sig endnu i de saak. Gammelkatholikers Hænder.

Sydamerica. Den 19. October blev i Ascension, Republiken Paraguay's Hovedstad, Dr. Sponte under stor Festlighed consecreret til Biskop af den pavelige Nuntius Di Pietro. Man maa takke Gud, for at det er lykkedes den utrættelige Nuntius at bilægge de kirkelige Uroligheder og Forviklinger, som toge deres Begyndelse med det Mord, som Præsident Lopez begik paa Biskop Palacios. Gid at tilligemed den kirkelige ogsaa den borgerlige Fred endelig engang vilde holde sit Indtog i den saa haardt prøvede Republik.

Ansgariusforeningen.

Den endelige Opgjørelse af det paa Generalforsamlingen d. 8. ds. fremsatte Forslag til en Revision af Foreningens Lov vil i Henhold til den nævnte Generalforsamlings Beslutning finde Sted paa en ny Generalforsamling, som herved sammenkaldes til Søndagen d. 29. Februar efter Høimessen.

Ændringsforslag skulle, for at kunne blive Gjenstand for Behandling paa Generalforsamlingen, indleveres skriftligt til et af Bestyrelsens Medlemmer.

I Tiden fra d. 15. til d. 29. Februar vil Revisions-Forslaget henligge til Eftersyn, hver Søndags Formiddag fra Kl. 9—12 i Præsteboligens Forsamlingsværelse. Skulde Lokalet ikke være aabent anmodes man om at henvende sig paa 2. Sal.

Bestyrelsen.

Exercitier (aandelige Øvelser) for Damer.

Ogsaa iaar agtes Exercitier afholdte i Capellet i Kronprinsessegade Nr. 42 De begynde Mandagen d. 1. Marts Kl. 8 om Aftenen og fortsættes hver følgende Aften Kl. 8. Alle Damer indbydes herved venligt til at tage Deel i disse Øvelser.

Vincentiusforeningen

holder Søndagen d. 15. Februar efter Høimessen sit første Generalmøde, hvortil Medlemmerne indbydes at møde saa talrigt som muligt. Til Deeltagelsen i dette Møde er der knyttet en fuldkommen Afraad under de sædvanlige Betingelser. Mandagen den 16de læses den h. Messe Kl. 8 $\frac{1}{4}$, for Foreningens Medlemmer.

Stanislauscongregationen.

Fælledscommunion Søndagen d. 15. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegade.

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde Søndagen den 15de Februar efter Høimessen. Aarsregnskabet fremlægges.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 15de Februar. 1. Fastesøndag. — 10. M. Ihukommelse af vor Frelzers Lidelse. 17. Tl. Pauli Omvendelse. 18. O. Tamperdag. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkel. 19. To. Ignatius, Biskop og Mart. 20. F. Tamperdag. Ihukommelse af vor Frelzers hel. Spyd og Nagler. 21. L. Tamperdag. Johannes af Matha, Bekj.

Fredagen den 20de Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften holdes Fasteandagt med Prædiken. Under Andagten opføres de „Fjorten Korsvei-Stationer“ med Sang og Orgel. (Texten dertil faaes ved Indgangen à 25 Øre).

Søndagen den 22de Februar. 2. Fastesøndag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste.

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

„ 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.

„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42

„ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 8. Søndagen den 22de Februar. 1880.

Indhold: Den h. Scholastica. Capellet i Kronprindsessegade. Kirkelige Efterretninger: Rom, Belgien, Spanien, Tyrkiet, England, Ostindien, China, Nordamerica. Meddelelser.

Den hellige Scholastica ¹⁾).

¶ Italien levede sidst i det femte Aarhundrede et fromt Ægtepar, som i lang Tid ingen Børn havde. Begge Ægtefæller søgte ved Bøn, Faste og rundelige Almisser at opnaae Naade hos Gud til at blive velsignede med Efterkommere, og det skete ogsaa; men det blev ikke med Børn af den Slags, som Folk er fleest. De fik paa eengang en Søn og en Datter. Sønnen var den h. Benedict, Datteren den h. Scholastica.

Det var, som om de fromme Sædvaner og Øvelser, ved hvilke Forældrene havde opnaaet Guds Velsignelse over deres Ægteskab, vare Børnene medfødte. Thi de udmærkede sig siden begge ved Bønnens og Afholdenhedens Aand, saavel som ved Opgivelsen af alle Krav paa egen Eiendom. Den h. Benedict blev Stifter af

¹⁾ Alb. Stolz. Legende. 10. Februar.

den store, i flere tusinde Klosterer over Europas forskjellige Lande udbredte Benedictinerorden, som lige fra den tidlige Middelalder har bidraget meest til Christendommens Forkyndelse og Befæstelse i vor Verdensdeel. Hans Søster, den h. Scholastica, førte ligeledes et til Gud indviet Liv og besøgte sin Broder, da han havde oprettet Klosteret paa Monte Cassino og forestod det som Abbed. Hun udbad sig ved denne Leilighed hans Raad og Anviisning til at tjene Gud paa den fuldkomneste Maade. Men da den h. Benedict, for at undgaae al Mistanke, havde truffet den Bestemmelse, at ingen Kvinde maatte betræde hans Kloster, gik han sin Søster imøde. Paa en Høi nedenfor Bjerget Cassino havde han en lang Samtale med hende. Scholastica besluttede paa sin Broders Raad her at bygge en Celle. Senere samlede sig flere andre Jomfruer om hende, saa at ogsaa den h. Scholastica fik et kvindeligt Kloster oprettet, hvilket hun ledede, ligesom hendes Broder ledede det mandlige Kloster.

Efterat Scholastica ikke blot selv i en Række af Aar med stor Kjærlighed og Iver havde tjent Gud, men ogsaa var bleven en aandelig Moder for en Mængde Jomfruer, som hun veiledte til et gudfrygtigt Liv, blev hun syg og følte, at Gud snart vilde kalde hende bort her fra Jorden. Hun pleiede eengang hvert Aar at besøge sin Broder paa samme Maade som førstegang. Hun gik nemlig ind i et Huus, som laae i nogen Afstand fra Klosteret og lod den h. Benedict underrette om sin Ankomst, hvorefter denne indfandt sig, ledsaget af nogle Ordensbrødre. Da hun mærkede, at hun snart skulde døe, længtes hun efter, endnu eengang at styrkes ved sin hellige Broders trøstende Ord.

Om denne sidste Sammenkomst finde vi en Beretning i den h. Pave Gregor den Stores Skrivter, som vi her gjengive med hans egne Ord:

„En Dag kom den h. Scholastica efter Sædvane, og hendes ærværdige Broder begav sig med sine Brødre

ned til hende. Efter at have tilbragt hele Dagen med at prise Gud og med hellige Samtaler, satte de sig henimod Aften tilbords. Under længere Tids from Samtale nærmede Natten sig, og den hellige Kvinde bad sin Broder og sagde: „Jeg beder Dig, forlad mig ikke i denne Nat, for at vi indtil imorgen tidligt kunne tale om det himmelske Livs Glæder“. Han svarede: „Hvad siger Du, min Søster? Jeg kan ikke tilbringe Natten udenfor Klosteret“. — Himlen var i dette Øieblik saa klar, at der ikke var nogen Sky at see i Luften. Men, da den hellige Kvinde hørte sin Broders Vægning, lagde hun sine foldede Hænder paa Bordet, bøjede Hovedet ned over dem, og bad til den almægtige Gud. Som hun derpaa atter hævede Hovedet fra Bordet. brød et saadant Tordenveir løs, at hverken Benedict eller Brødrene, der ledsagede ham, paa Grund af den voldsomme Pladskregn kunde sætte Foden over Dørtærskelen. Dette Uveir kom saa samtidigt med Bønnen, at Tordenen og Regnen brøde løs i samme Øieblik, som hun hævede sit Hoved fra Bordet. Da Benedict nu saae, at han ikke kunde vende tilbage til Klosteret, blev han bedrøvet, begyndte at beklage sig og sagde: „Den almægtige Gud tilgive dig, Søster! — Hvad har Du her gjort?“. Hun svarede: „See, jeg har bedet Dig, og Du har ikke villet høre mig; da bad jeg Herren, og han bønørte mig“. — Da Benedict nu ikke kunde komme ud af Huset, maatte han mod sin Villie blive der. Og saaledes skete det, at de gennemvaagede hele Natten sammen og opbyggede hverandre med hellige Samtaler om det aandelige Liv. Da den ærværdige Kvinde den følgende Dag igjen havde trukket sig tilbage til sin egen Celle, vendte ogsaa Benedict tilbage til Klosteret. Tre Dage derefter stod han i sin Celle og saae op mod Himlen; da saae han sin Søsters Sjæl, skilt fra Legemet, i Skikkelse af en Due svæve op i Himmelrummet. Han glædede sig over hendes Forherligelse, takkede den almægtige Gud i Hymner og

Lovsange, og kundgjorde hendes Hedenfart for Brødrene. Han sendte derpaa Bud om at lade hendes Lig bringe til Klosteret for at begraves i den Grav, som han havde bestemt for sig selv. Saaledes skete det, at deres Legemer, hvis Aander altid havde været forenede i Gud, samledes i een og samme Grav“. Saavidt den h. Gregor.

Herren siger som bekjendt: „Paa Frugterne kjender man Træet“; men det gjælder ogsaa ofte, at man kjender Træet paa Bladene. Frugterne ere Menneskets Handlinger; men dets Ord ere Bladene. I den foregaaende Fortælling see vi et Selskab af hellige Personer, der en heel Dag og en heel Nat ikke tale om Andet, end om religiøse Anliggender. De tale kun om det, som opfylder deres Hjerter. Og hvor meget saadanne Samtaler behage Gud, har han viist ved, at han ved et Under opfyldte den h. Scholasticas Ønske og Bøn, eftersom den Samtale, der var ført om Dagen, ikke havde været hende nok. Men saa begjærlig hun var efter at høre og tale Meget om Gud, saa lidt Behag fandt hun i at høre Meget tale om verdslige Ting. Hendes Valgsprog var: „Enten skal man tie heel stille, eller tale om Gud; thi hvad er der paa denne Jord, som er værd at tale om!“

Naar vi i Modsætning hertil betragte de Samtaler, som de fleste Mennesker føre, da see vi paa den anden Side klart, hvad der opfylder saadanne Menneskers Hjerter. Man taler sædvanligt i Selskaber om Penge, om Handel og Forretninger, eller om Politik, Rigsdage og Avisberetninger, eller om Embedsbesættelser og Lønningstillæg, eller om Theatret, Baller og smukke Dragter, eller man hører usømmelig Tale og Spøg, eller, hvad der ikke er stort bedre, andre Mennesker at blive ukjærligt bedømte, nedrevne og bagvaskede. Ere de sædvanlige Samtaler end ikke altid syndige, saa ere de dog for det meste tomme og unyttige for det indre Liv, og det viser, hvad der opfylder de fleste Menneskers Hjerter, nemlig Kjærlighed til det Jordiske og Synd.

I hvor mange Selskaber bliver der vel talt om Gud? I de fleste Selskaber, baade hos fornemme og simple Folk er det kommet saa vidt, at man vilde ansee det for en upassende Særhed, om Nogen vilde tale om Gud med Kjærlighed og Ærefrygt. Ja, Mange vilde endog føle sig ubehageligt berørte af en saadan from Tale, hvorimod der rigtignok gives Udtalelser om Gud og Religion, som finde god Modtagelse i mangt et Værtshuus saavel som ogsaa andre Steder, naar man nemlig driver Spot med alt Religiøst, eller bagtaler og forhaaner Kirkens Tjenere og fromme Personer. *Paa Bladene kjender man Træet.*

Hvad have vi da at gjøre?

Har Du virkelig et fromt Hjerte, saa skal Du ikke undsee Dig ved, ofte at tale om det, som Du elsker over alt Andet. Vilde Alle tøve hermed, indtil Andre begyndte derpaa, da kom det aldrig til saadan Tale. Fromme Samtaler ere en Bekjendelse af vor Tro og Kjærlighed til Gud, og bidrage til, at Tro, Kjærlighed og Ærefrygt voxe baade hos Dig selv og Andre. Du kan ofte ved en religiøs Samtale indgyde et forknyt og bekymret Menneske Mod og Tillid, eller Du kan, hvor en svagt ulmende Glød af Christendom er nær ved at udslukkes, bringe den til paany at blusse op. — Vistnok gives der Selskaber og Huse, hvor man, dersom man talte om Gud, vilde kaste Perler for Sviin, og kun give Anledning til Spotterier; men saadanne Steder skal Du holde Dig borte fra, naar Du ikke af en eller anden Grund er nødt til at komme der. Og der gives ogsaa Mennesker, blandt hvilke man vel hører mange fromme Talemaader; men det er for en stor Deel falske Varer; deres Christendom er ikke andet end Snak og er ikke blevet til Sindelag, Liv og Handling; den er ikke blevet til Mere end Blade. Saadanne Mennesker maa Du ligesaalidt ligne. Tal derimod altid ud af et ærligt fromt Hjerte overalt, hvor Du ikke har Vished om, at dine Ord ville blive upaaagtede.

Hvad vore Ord have at betyde, faaer man især en levende Følelse af ved pludselige Dødsfald. Er Nogen uformodet bleven overrasket af Døden, saa betages man af en uvilkaarlig Gru for en saadan Tilskikkelse, dersom den er indtraadt midt under Spøg og verdslig Samtale, medens man finder en stor Trøst i at høre om et Dødsfald, der har fundet Sted under fromme og opbyggelige Samtaler.

En viis Hedning har engang sagt: „Mennesket bør stedse iagttage en saadan legemlig Holdning og Anstand, at han i enhver Stilling fremviser Modellen til en skjøn Billedstøtte“. Til en Christen vilde man hellere sige: Din Tale være altid saadan, at du kunde være bekjendt, at den blev opskrevet og paa Dommens Dag oplæst for Gud og alle Aander og Mennesker!

Capellet i Kronprindsessegade 42.

Den indre Udstyrelse af dette Capel er i Løbet af de sidste Maaneder fuldendt; og, hvor lidet dette Guds-huus end er, synes det os dog ikke blot at være en ny Prydelse for den herværende katholske Menighed, men ogsaa at fortjene Opmærksomhed blandt Kjøbenhavns øvrige Seeværdigheder.

Naar man fra Gaden træder ind i Huset, har man strax paa venstre Haand Døren til Capellet; og saasnart man aabner den, fængsles den Indtrædendes første Blik af det i brunt Egetræ udskaarne og rigt forgyldte Alter, der paa en Øiet tiltalende Maade hæver sig frem fra den grønne Baggrunds med Guld forzirede Tæppe-decoration. Alterets og hele Capellets Midtpunkt er selvfølgeligt vor guddommelige Frelser i hans forskjellige Forhold til os. Nederst eller foran paa Alterbordet throner han som Verdensaltets Herre og Konge med Regnbuen under sine Fødder. I Tabernaklet er han nærværende som vor Sjælespise; over Tabernaklet sees han paa Crucifixet som den Korsfæstede, og bag dette som det Guds Lam, der borttager Verdens Synder;

medens Fremstillingen af Herrens forsonende og forløsende Virksomhed fuldendes ved det ovenover det Allerhelligste anbragte Jesu-Hjertebillede d. e. Billedet af den paa sit Hjerte, som Symbol paa den evige og uendelige Kjærlighed, pegende Forløser -- et Alterbillede, der maa kaldes passende for dette til Jesu Hjerte indviede Capel. Billedet er udført af den bekendte tyske Maler Baumeister, der fortræffeligt har løst denne for en kunstnerisk Behandling, som bekjendt, ikke lette Opgave. Paa begge Sider af Tabernaklet sees i Hautreliefs Statuer af Maria og Joseph. Det lille Chors blaalige Loft er, svarende til Alterets tre Fremstillinger, prydet med Jesu, Marias og Josephs gyldne Navnetræk, omkring hvilke sees tolv større Stjerner, der forestille de tolv Apostle, og flere mindre Stjerner som Symboler paa Himlens øvrige Salige.

Choret adskilles fra Capellets Skib ved Communion-bænken og den sig over denne hævende Spidsbue, hvis indre Side er smagfuldt prydet med symbolske Emblemer, der erindre om Alterets Bestemmelse — Frembærelsen af det h. Messeoffer, idet en Guirlande af gyldne Hvedeax og Viindruer paa mørk Grund snoer sig hen ad den, omslyngende syv røde Medaillons, der fremstille de Redskaber, der symbolisere Christi Lidelse. Axene og Viindruerne betyde Brød og Viin, under hvis Skikkelser Christi Legemes og Blods ublodige Offer frembæres i den h. Messe, og erindre tillige om hint forbilledlige Offer, hvorved Melchisedech offrede den Allerhøieste Brød og Viin. De syv røde Medaillons karakterisere derimod Messen fra en anden Side, nemlig som den høitidelige Cultus, der fornyer Mindet om Christi Lidelse og opfylder Forløserens Ord: „Gjører dette til min Ihukommelse“ (Luc. 22, 19).

Kaste vi derefter et Blik paa den nysomtalte Bues Forside, see vi ovenover den til Høire og Venstre en latinsk Indskrivt, nemlig den fjerde Strofe af den gamle Kirkehymne „*Verbum supernum prodiens*“, som i faa, men indholdsrige Ord sammenfatter vor guddommelige Forløseres fire store Kjærlighedsbeviser: Menneskeverdelsen, Eucharistien, Christi Offerdød og hans himmelske Herlighed:

Se nascens dedit socium,		Ved Fødslen han vor Broder er,
Convescens in edulium		Ved Bordet han vor Næring bli'er,
Se moriens in pretium		Ved Korsets Død vor Frelser kjær,
Se regnans dat in præmium		Og hist som Løn han os sig gi'er.
		(Kath. Psalmebog 116).

Paa Evangeliesiden sees paa Buens Overdeel en Statue af Nordens Apostel den h. Ansgarius i rigt decoreret Messehagel med Krumstav og Mitra, og ovenover ham paa en blaa Medaillon i Loftet de Ord: Ste. Ansgari o. p. n. (Sancte Ansgari, ora pro nobis) „h. Ansgar, bed for os“. Den tilsvarende Statue paa Epistelsiden, som forestiller den h. Ignatius, er endnu ikke ankommet. Ligesom Medaillonene over den h. Ansgarius, saaledes indeholder de øvrige syv Loftmedaillons lignende Paakaldelser af den h. Ignatius, Stanislaus, Franz Xaver, Aloysius, Kongerne Knud og Olaf og den h. Birgitta. De tre sidste ere valgte som Skytspatroner for de tre nordiske Riger. Til Venstre møder Øiet fire med Glasmaleri smagfuldt decorerede Vinduer, hvert med sit forskjællige Mønster, omgivne af en ligeledes afvejlende og med dem harmonerende Væggedecoration.

Vende vi os endelig til Høire, befinde vi os, et Par Trin lavere, i et Sidecapel. Her tiltrækker sig først Skriftestolen vor Opmærksomhed med dens Overskrift: „Poenitentiam agite“ (Gjører Bod), og fremfor Alt Statuen „Piëta“, som fremstiller den smertefulde Gudsmoder, der holder sin af Korset nedtagne afsjælede guddommelige Søns Lig paa sit Skjød. De syv Lilier i Loftet erindre om Marias syv Smerter, og de af „Stabat mater“ tagne Ord (smstds): „Fac me pie tecum flere“ (Lad med Dig mig bittert græde) erindre om dette Sidecapels Bestemmelse: Modtagelsen af Bodens Sacrament.

De forskjællige Arbejder i begge Capeller ere udførte dels i Kjøbenhavn, dels i Udlandet. Hovedalteret, Communionbænken og Skriftestolen ere udgaaede fra Kunstsnedker Mieles Værksted i Münster, der ogsaa ved disse Arbejder har godtgjort sin Dygtighed i kunstnerisk Udførelse af gothisk Træskjærerarbejde. Statuen Piëta er en Gave af en herværende from Dame, og er forfærdiget i München. Glasmalerierne i Vinduerne ere udførte i Victor von der Forsts Fabrik; Vægsmalerierne i det Indre, saavel som Alterets og Ansgarstatuens Polychromering, ere udførte af Maler Brinckmann fra Münster, som har gjort sig hæderlig bekjendt ved Deco-

ration af forskjellige Kirker i Tydskland. Den arkitektoniske Omdannelse af det tidligere Vaaningshuus til et Capel er udført af en herværende Architect, Hr. Sell, som med særdeles Held har løst den vanskelige Opgave, at omdanne flere mindre Værelser til et Capel, og tillige deeltaget i Ledelsen af Udsmykningen.

Dette nye Gudshuses særlige Bestemmelse er at tjene til Forsamlingslocale for to af Mænd og Ynglinge bestaaende Mariacongregationer, saavel som til den daglige Frembærelse af det h. Messeoffer. Det benyttes tillige paa forskjellige Tider af Aaret til særlige Andagter, saasom Exercitier, og Maimaaned igjennem hver Aften til de saakaldte Maiandagter. For disse Aftenandagter egner det sig ganske særdeles, da hele Decorationen ved fuld Belysning er langt mere fremtrædende end ved Dagslyset. Dog, selv uden al Belysning gjør dette lille Gudshuus et eiendommeligt velgjørende Indtryk. Medens den evige Lampe, som altid lyser foran det Allerhelligste, kaster sit milde Lys paa Jesu-Hjertebilledet, indbyder det paa enhver Tid af Dagen de Forbigaaende til, for nogle Øieblikke at samle sig i stille Bøn for Gud. I dette Øiemed staaer det hele Dagen aabent for Enhver, og tilbyder tillige de Katholiker, der maatte ønske det, især i Morgen- og Aften-timerne, Leilighed til at skrifte.

Mindedage i Aaret 1880.

I Aaret 480, altsaa for 1400 Aar siden, fødtes den h. Benedikt, Vesterlandets første Ordensmand og Klosterlivets Stifter. — For 1200 Aar siden, i Aaret 680, holdtes i Konstantinopel den 6. almindelige Kirkeforsamling; paa den forkastedes Monotheleternes Vildfarelse. — I Aaret 1280, altsaa for 600 Aar siden, døde i Cöln den salige Albertus Magnus, der straalte som et af Kirkens herligste Lys. Hans Been hvile i St. Andreas-Kirken i Cöln. — I Begyndelsen af Aaret 1380, altsaa for 500 Aar siden, fødtes i Kempen Thomas a Kempis, Forfatteren til den i alle Verdens Sprog oversatte „Christi Efterfølgelse“. — Den 29. April 1380 døde i Rom den h. Katharina af Siena i en Alder af

kun 33 Aar. I at give Almisse og at pleie de Syge var hun utrættelig; de Omvendelser og Forsoninger, som hun bevirkede ved sine Ord og sine Bønner ere utroligt talrige. Byer og Fyrster henvendte sig til hende for at betjene sig af hende som Fredsmæglerinde og Gesandt. Den h. Fader Urban VI. kaldte hende til Rom, for i vigtige Anliggender des lettere at kunne indhente hendes Raad. Denne Jomfrues Been hvile i Rom under Hovedalteret i Kirken „Maria sopra Minerva“.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Enhver kjender den hellige Faders Kjærlighed til Videnskab og Kunst. Ogsaa vide vi Alle, i hvilken trykkende Stilling den h. Stol for Øieblikket befinder sig. Men tiltrods herfor undlader Leo XIII. Intet, som kan tjene til Videnskabens og Studiernes Fremme. Et nyt Beviis herpaa har den h. Fader atter givet i disse Dage, idet han for en Sum af flere tusinde Francs har erhvervet mange verdifulde Haandskrivter til det Vatikanske Arkiv. Blandt dem forefindes der hidtil utrykte Originalbreve fra de berømte Cardinaler Farnese, Sfondrati, Pole og fra forskjællige tridentiske Concilsfædre. Til denne Skat høre endvidere Breve fra Mænd, der ere høitberømte ved deres Livs Hellighed, saaledes f. Ex. fra den h. Pius V., Carl Borromæus o. fl. En Samling af Breve, der ere af den største Betydning for det 16de og 17de Aarhundredes Historie, gjøre Kjøbet endnu værdifuldere.

— Den 22de Januar har den h. Fader udstedt en Skrivelse, i hvilken han bestemmer, at der skal paa-begyndes en ny Udgave af alle den h. Thomas Aquinos Værker. Den skal udgaae fra Propagandaens berømte Trykkeri. I Spidsen for Foretagendet staae 3 Cardinaler, som den h. Fader særligt har valgt og givet Fuldmagt til, i hans Navn at ordne og afgjøre Alt, hvad de med Hensyn til det hele Foretagende finde hensigtsmæssigt. Især er det den h. Faders Ønske at den store Lærers Værker skulle udgives samlede. Med Summa theologica følger desuden Cajetan's, og med Summa contra gentiles Sylvester af Ferrara's Commentar. Hvad Udgavens Ydre angaaer, skal der stræbes hen

til at frigjøre den for Feil, og ved Siden af god Tryk at give den en tiltalende Form. De Cardinaler, til hvem den h. Fader har overdraget den øverste Ledelse af Foretagendet, ere: de Luca, Simeoni og Zigliara, en Dominicaner, hvem Paven selv har erklæret for at være en fortrinlig Kjender af den h. Thomas. Til Bestridelsen af de første Omkostninger skjænker den h. Fader 3000 Scudi. De manglende Penge skulle udredes af Propagandaens Kasse, der til Gjengjæld vil blive holdt skadesløs ved selve Værkets Salg.

Mainz. Allerede i flere Aar, saaledes berette „Christlich-socialen Blätter“, har der i Mainz under Capellan Landmann's omhyggelige Ledelse bestaaet en „Forening for katholske Haandværker-Lærlinge“, der ved det religiøse Livs Pleie, ved en godt indrettet Uddannelsesskole og fælleds selskabelig Underholdning søger at erstatte Lærlingerne det Hjem, de have forladt. Foreningen benyttede hidtil en Deel af Svendeforeningens Localer. Men da Tallet af de Foreningen tiltrædende Lærlinge stedse tiltog, og de i Svendeforeningen benyttede Værelser tilsidst ikke vare tilstrækkelige, blev Hr. Landmann omsider nødsaget til at tænke paa Anskaffelsen af et eget Local. Vel indkom der ved Gaver et Beløb paa 20,000 Mark, men for denne Sum lod en ny Bgning sig ikke opføre. Da fandt Arbejderne og Haandværkerne en Ven, nemlig Hr. Domcapitular Dr. Moufang († 11te Januar 1880), som alene skjænkede 20,000 Mark til Foretagendet. Hele Bygningen vil komme til at koste henved 60,000 Mark. Den skal indeholde en lille Sal for Lærlingerne, en rummelig Sovesal, Køkken, Kjælder, Gaard og Have. For at tilvejebringe de endnu manglende Pengemidler, er der blevet oprettet en Beskyttelsesforening for Lærlinge, hvis Medlemmer yde et regelmæssigt aarligt Bidrag. Mainz har saaledes vel gjort det alvorligste Skridt i Lærlingespørgsmaalet, og denne nye Anstalt vil forhaabentlig tjene andre Byer til Mønster og Forbillede.

Belgien. Dioceset Gent har i det forløbne Aar givet 362,000 Francs i Peterspenge, 71,000 Francs mere end Aaret tilforn. De Liberale ere rasende, thi de havde troet, at Paven i Fremtiden ikke mere vilde faae noget fra Belgien, da dette jo maa bringe saa store Offere for sine Skoler. — Den uforglemmelige Biskop af Lüttich, Msgr. de Montpellier, har endnu kort før

sin Død givet et Beviis paa sin almeenkjendte Kjærlighed til de Fattige, han tilstillede nemlig Vincents-Foreningens Centralkomitee 6,500 Francs med den Bestemmelse at fordele dem paa alle Provindsens Couferenter.

Spanien. Den protestantiske Pastor i Leon, Hr. Bon, er traadt over til den katholske Kirke. Tilligemed ham aflagde Hr. Robert Kendy, en Presbyterianer fra Skotland, den katholske Troesbekjendelse.

Tyrkiet. Efterat Msgr. Hassun af den h. Fader er bleven udnævnt til armenisk-katholsk Patriarch af Cilicien og nu ogsaa af Porten er anerkjendt som saadan, blev han fornylig modtaget af Sultanen i en høitidelig Audients. — Det armeniske Schisma er nu til Ende, da de to sidste schismatiske Biskopper have erklæret deres Underkastelse og med det førsteville begive sig til Rom. — Vore Troesbrødre, Maroniterne i Syrien, ville lade den h. Thomas af Aquins Værker oversætte paa Arabisk, da de derved haabe at bidrage til Orientalernes Tilbagevenden til Kirkens Eenhed.

England. For det vacante Bispesæde i Northampton skal Paven blandt de 3 af Capitlet foreslaaede Personer have udseet Msgr. Patterson, tidligere Anglicaner og en meget lærd Convertit. — Fornylig have atter flere Conversioner fundet Sted. Særlig Opsigt vækker det, at Arthur Wagner, Ritualisternes Fører i Brighton og Rev. William H. Lyall, Rector ved den anglicanske St. Dionysiuskirke (midt i Londons Hovedkvarter) ere vendte tilbage til Moderkirken.

Ostindien. Det af Jesuiter stiftede og ledede Frants-Kaverius-Collegium virker med de glædeligste Resultater for Tilnærmelse blandt de forskjellige Menneskeclasser. Collegiet er nu den største Mellemskole i Bombay og vel ogsaa i hele Indien, efter hvad den nuværende Præsident af Bombay har erklæret. Disciplenes Antal stiger med hvert Cursus og er allerede naaet til over 700; Jesuiternes andet Gymnasium i Bombay (St. Mary) har 400 Elever. Der gives maaske i hele Verden ingen Anstalt, hvis Disciple opvise en saa stor Forskjællighed i Nationalitet, Hudfarve, Dragt og Religion som Xaverius-Collegiet, og det giver saaledes et tro Billede af den brogede Menneskevrimmel, der trænger sig gennem Bombays Gader: Hinduer af

de forskjellige Kaster, nogle med en hvid eller rød Huc, andre med et broget Bind om Hovedet, Muhamedanere med Turbaner, endelig mange i europæiske Dragter. De katholske Elever i Xaverius-Collegiet, ca. 350, nedstamme for største Delen fra de gamle Portugisere og fra de Indfødte, som dengang bleve omvendte til Christendommen; flere ere ogsaa Irlændere. For at opretholde Tugt og god Orden i denne Blanding af Nationaliteter, maa der selvfølgelig herske en streng Disciplin, og naar da alligevel saa mange Hinduer og Muhamedanere hellere søge dette Colleg end Skolerne af deres egen Confession, saa er det en Virkning af de gunstige Resultater, som Jesuiternes Elever opnaae ved Examinerne. Englænderne see med Glæde, at de Indfødte i Collegiet blive opdragne til Loyalitet og aflægge deres Had og Fordomme mod Europæerne istedetfor i deres egne Skoler at blive fanatiserede mod Englænderne. Derfor har Regeringen, som tidligere skjænkede Terrainet og Subsidierne til Bygningen, nu atter afstaaet et betydeligt Stykke Jord til Husets Udvidelse og udtalt sit Ønske om, at Jesuiterne ogsaa vilde holde Forelæsninger i Naturvidenskaberne, eftersom de besidde de Indfødtes Tiltro, og ved deres Resultater tillige vilde vække de andre Skolars Kappelyst. Collegiet har ogsaa gavnet den katholske Kirke, vel ikke ved mange Omvendelser, men ved forhøiet Agtelse, ved de saa dybt sunkne goanesiske Christnes sædelige og materielle Reisning, ved Uddannelse af dygtige Candidater for den geistlige Stand, og endelig ved Bilæggelse af den fordærvelige Strid, der siden forrige Aarhundrede adspalttede Kirken i Bombay og hidtil havde trodset alle den h. Stols og Missionærernes Forsoningsforsøg.

China. Jesuiterne have i Shanghai et eget Trykkeri for chinesiske Trykkesager. Fornylig have de udgivet en Samling, som indeholder alle de Decreter, der af Kaisere og Mandariner ere blevne udstedte til Christendommens Beskyttelse. I Samlingen er ogsaa optaget den mellem Frankrig og China afsluttede Overenskomst, ifølge hvilken den fri Udøvelse af den katholske Religion i det „himmelske Rige“ garanteredes.

Nordamerica. Til „Propagateur catholique“ i New-Orleans skrives fra Rom, at der skal oprettes 3 nye Bispedømmer i New-Yorks Kirkeprovinds.

I New-York har man optaget Ærkebiskopperne

Hughues, Dubois og Connelly's jordiske Levninger af deres Hvilesteder og bisat dem i den nye Cathedrale.

— I St. Vincents-Abbediet døde den 21de November Nicolaus Sorg, Dr. med., en Mand, hvis bevægede og høist ulykkelige Liv da fik et godt Endeligt. Tidligere var han Professor ved Universitetet i Tübingen; 1854 kom han til America og blev Sognepræst i Sharpsburg ved Pittsburg, gik derpaa over til Dioceset Cincinnati, men vendte snart derefter hjem til Tydskland, studerede Medicin, giftede sig, kom tilbage til America og praktiserede som Læge i New-Port, uden dog directe at falde fra Kirken. For nogen Tid siden traf Abbed Bonifacius Wimmer ham i Covington og gjorde ham uden Omsvøb opmærksom paa hans Sjæls farlige Tilstand. Lægen blev alvorlig og stemt til Eftertanke, og, da han ikke længe herefter rantes af et let Slagtilfælde, forlod han Alt og begav sig til Abbediet S. Vincents, hvor han gjorde Bod og førte et opbyggeligt Levnet, indtil et nyt Slagtilfælde gjorde Ende paa hans Liv.

— I Syd-Carolina befinde Negerskolerne, siden Regeringen er kommen i Demokraternes Hænder, sig i en meget blomstrende Tilstand. Antallet af de skolesøgende Negerbørn beløber sig i denne Stat til 60,732 (mod 41,641 i Aaret 1876). I Charlestons 2 største Negerskoler udgjør Børnenes Tal nu 3,568 (mod 900 under det radicale Herredømme). Tallet af samtlige Negerbørn i Staten overgaaer de hvide Børns; ved Siden af 2000 hvide virke 2019 sorte Lærere.

— Fra Puget Lund har „Catholic Sentinell“ erholdt Meddelelse om en eiendommelig Plan, ved hvilken man vil søge at omvende de ved hine Vande bosatte Indianere til Christendommen. Et stort Skib skal nemlig indrettes til Kirke. I den store Salon opstilles Stole, Kahytterne indrettes til Sacristi, Bibliotek, Spisestue og Soveværelser, og Skibets forreste Deel til Kjøkken. Mandskabet kommer til at bestaae af civiliserede Indianere, som faac en egen Uniform, og af hvilke der ogsaa udtages Chorsangere og Sacristaner. Skibet skal i Række besøge de ved Puget Lund boende Indianerstammer, og et Kanonskud forkynder dets Ankomst.

Kjøbenhavn. Foreningen til Ungdommens Opdragelse har hidtil faaet følgende Bidrag:

i Tiden fra August 1877 til 31. Dec. 1878	309 Kr. 49 Ø.
fra 1. Januar til 31. Dec. 1879 fra sine	
58 Medlemmer.....	174 „ 49 „
fra en høihjertet Giver som Extra-Bidrag	69 „ 2 „
fra to høitstaaende Personer.....	20 „ 0 „
som Extra-Indtægt.....	31 „ 25 „
	<hr/>
Summa 604	„ 25 „

Saa ringe denne Sum end monne synes at være i Forhold til hvad der skal udrettes dermed, udtale vi dog, med hjertelig Tak til de veldædige Givere, det faste Haab, at Foreningens smukke Formaal vil paaskjønes af alle christne Hjerter og aabne endnu mange Hænder til, hver Maaned at yde deres Skjærv til den guddommelige Børneven, der har sagt: „Hvadsomhelt I gjøre mod En af disse Smaa, som troe paa mig, det have I gjort imod mig“. Her tilbydes Alle en let Leilighed til at efterkomme den Helligaands Formaning: „Har du Meget, saa giv Meget; har du kun Lidet, saa frygt dog ikke for at give Almisse efter det Lidet“. Der er dog ikke Mange, der jo kunde finde Raad til det beskedne Maanedsbidrag paa kun 25 Øre; og der er Ingen, som jo gjerne vilde yde det, om han saa end maatte paa-lægge sig et lille Offer for Guds og sin Frelser's Skyld.

Ansgariusforeningen.

Den endelige Afgjørelse af det paa Generalforsamlingen d. 8. ds. fremsatte Forslag til en Revision af Foreningens Love vil i Henhold til den nævnte Generalforsamlings Beslutning finde Sted paa en ny Generalforsamling, som herved sammenkaldes til Søndagen d. 29. Februar efter Høimessen.

Ændringsforslag skulle, for at kunne blive Gjenstand for Behandling paa Generalforsamlingen, indleveres skriftligt til et af Bestyrelsens Medlemmer.

I Tiden fra d. 15. til d. 29. Februar vil Revisions-Forslaget henligge til Eftersyn hver Søndedags Formiddag fra Kl. 9—12 i Præsteboligens Forsamlingsværelse. Skulde Locallet ikke være aabent, anmodes man om at henvende sig paa 2. Sal.

Bestyrelsen.

Exercitier (aandelige Øvelser) for Damer.

Ogsaa i aar agtes Exercitier afholdte i Capellet i Kronprinsessegade Nr. 42. De begynde Mandagen d. 1. Marts Kl. 8 om Aftenen og fortsættes hver følgende Aften Kl. 8. Alle Damer indbydes herved venligst til at tage Deel i disse Øvelser.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 22de Februar. 2den Fastesøndag. — 23. M. Petrus-Damiani, Bisk. og Kirkel. 24. Tl. Petri Bispestol i Antiochia. 25. O. Matthias, Apostel. 26. To. Margaretha af Córtona. 27. F. Ihukommelse af vor Frelser h. Ligklæde. 28. L. De 26 japanesiske Martyrer.

Fredag Aften Kl. 7½ Korsveiandagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søndagen den 29de Februar. 3. Fastesøndag

Sen- og Festdags-Gudstjeneste.

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.

” 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

” 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

” 6½ stille Messe i Hospitalet.

” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

” 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelig Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 F.m.

” Søgnedagene Kl. 6—9 F.m.

hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 9. Søndagen den 29de Februar. 1880.

Indhold: Den h. Benedict, Abbed og Ordensstifter. Troens Triumph. En Børneven paa Pavestolen. Vincentiusforeningen. Elisabethforeningen Kirkelige Efterretninger: Rom, Belgien, Würtemberg, China, Australien.

Den h. Benedict, Abbed og Ordensstifter¹⁾.

Den h. Benedict nedstammede, som hans Historieskriver, den h. Pave Gregor den Store beretter, fra en from adelig Familie i Landskabet Umbrien²⁾, hvor han blev født i Nursia i Aaret 480, og, saasnart han havde opnaaet den for videnskabelig Dannelse modne Alder, sendt til en offentlig Skole i Rom. Men, da han, uagtet han stedse søgte Eensomhed, for at kunne leve uforstyrret for Bøn og Studium, under Samlivet med verdsligsindede romerske Ynglinge ahnede Farer for sin Sjæls Reenhed, tog han den Beslutning ganske at skille sig fra Verden. Han forlod i Aaret 494 hemmeligt

¹⁾ Efter „Leben der Heiligen Gottes. Gesammelt und bearbeitet von P. Theodosius Florentini, Mitglied des Capuzinerordens in der Schweiz.“ Jugendbohl. 1861.

²⁾ S. Nr. 8. S. 113.

Rom, og begav sig til Subiaco (sublacum), et Bjerg der ligger en Dags Reise derfra i Nærheden af dybe Fjeldkløfter.

Paa Veien derhen mødte han en from Munk ved Navn Romanus, der levede i denne Egn, og for hvem Benedict aabenbarede sit Forehavende. Han billigede dette og underviste Benedict om hans nye Stands Pligter, skjænkede ham en Ordensdragt og førte ham til en dyb Hule, som det var vanskeligt at finde Vei til. Denne anviste han ham til Opholdsted, idet han lovede ham at bevare den dybeste Taushed og bringe ham det Nødvendige til Livets Ophold. Den fromme Munk holdt ogsaa Ord; han lagde hver Dag Halvdelen af sit Brød tilside og bragte det paa bestemte Dage til Benedict; men, da han havde ondt ved at stige ned ad den steile Klippevei, der førte til Grotten, hissede han det ned ved en Strikke, paa hvilken der var anbragt en lille Klokke.

Saaledes levede Benedict tre Aar i sin Bjerghule, kun kjendt af Gud og den h. Romanus. Først i Aaret 497 blev hans Opholdsted bekjendt. En from Præst hørte paa en Paaskedag, medens han tilberedte sit Maaltid, en Røst, der sagde: „Du bereder Dig en velsmagende Spise, medens min Tjener Benedict omkommer af Hunger hist henne i sin Hule ved Subiaco“. Da gjorde Præsten sig strax rede og søgte, indtil han fandt den Hellige. Benedict forbausedes over at see en Ubekjendt komme til sig. De holdt da først i Forening Bøn og fortærede saa de medbragte Spiser, medens de gjensidigt opmuntrede hverandre med hellige Samtaler. Snart derefter fandt nogle Hyrder Vei til ham, og, da de saa ham mellem Buskene, klædt i Dyreskind, bleve de i Begyndelsen bange for ham; men, da de kom nærmere og erkjendte, at han var en Guds Tjener, bleve de saa grebne af Ærefrygt, at hans indtrængende Formaninger bragte Flere af dem til Omvendelse. Fra nu af blev Benedict almindelig bekjendt, og der kom allevegnefra

Mennesker for at see ham og nyde Godt af hans Undervisning.

Rygtet om Benedicts Hellighed udbredte sig stedse mere, og mange forskjællige Personer fandt sig ved hans Exempel bevægede til at forsage Verden og føre et strengt bodfærdigt Levnet. Kort Tid efter valgte Munkene i Vicovaro, et Kloster ved Tivoli, ham til Efterfølger af deres Abbed, der nylig var død. Den Hellige vægrede sig i sin Ydmyghed ved at overtage denne Værdighed, men man trængte saa stærkt ind paa ham, at han tilsidst maatte give efter. Men Benedict indsaar snart, at han var bleven Forstander for Munke, hvis Leveviis ikke stemmede overens med Klosterlivets Forskrivter. Hans Alvor og Iver vakte Mishag, og man angrede at have valgt en saa streng Vogter over Reglerne til Forstander. Disse ryggesløse Mennesker fattede da efterhaanden et bittert Had til ham, og det gik saa vidt, at Nogle af dem besluttede at skille sig af med en Forstander, hvis Livsvandel og Lære fordømte deres lastefulde Levnet. De blandede da Gift i den Vin, der ved Bordet var sat for ham; og, da den Hellige efter Sædvane gjorde Korstegnet over Glasset, sprang det pludseligt i Stykker, som om der var faldet en Steen paa det. Benedict reiste sig rolig fra Bordet og sagde alvorlig med et venligt Ansigt: „Gud forbarme sig over Eder, Brødre! hvorfor vilde I gjøre dette imod mig? Har jeg ikke alt for længe siden sagt Eder, at Eders og min Vandel ikke passede sammen? Gaaer derfor hen og søger Eder en Forstander, som ligner Eder; mig kunne I ikke længere beholde!“ Med disse Ord forlod han Klosteret og vendte tilbage til sin een-somme Grotte, boede alene og levede tilfreds med den allestedsnærværende Guds Bifald, som gjennemforsker Hjerterne og ransager vore hemmeligste Tanker.

Kort Tid derefter fik han talrige Besøg, og Mange bade ham om at at være deres Fører paa Fuldkommenhedens Vei og antage dem som sine Disciple. Da han nu

indsaae, at han kunde stifte meget Godt, efterkom han deres Ønske, og erholdt et saa stort Antal af lærelystne Disciple, at han snart kunde bygge tolv Klostere, og i ethvert af dem anbringe tolv Munke under en Forstander. Han forbeholdt sig den øverste Ledelse af dem og besøgte dem afvexlende, bestyrkede de Gode i Dyden, formanede de Lunkne til at stræbe efter Fuldkommenhed og vedligeholdte Kjærlighed og Eendragtighed iblandt dem. En Tid lang syntes det, som om Jorden her havde forvandlet sig til en Himmel; thi Alt i denne Egn glødede af Kjærlighed til Jesus, og denne Ild havde Benedict optændt ved sine Ords, sine Idrætters og sin hellige Vandels Kraft. Allevegne fra strømede Folk sammen for at see denne Guds Tjener. Ansete Personer kom fra Rom og andre Egne til hans Kloster, glemte deres Værdighed og kastede sig ydmygt ned for ham, for at modtage hans Velsignelse og anraabe ham om hans Forbøn. Fromme adelige Familier i Rom bragte deres haabefuldeste Sønner til ham, og deres Opdragelse og christelige Vandel var hans vigtigste Anliggende.

Men Benedict skulde paany prøves og see sig nødsaget til at forlade dette ham saa kjære Sted. Dette gik saaledes til. Der levede i denne Egn en uværdig Præst ved Navn Florenz, som havde Ansættelse i et Nabosogn, og denne Mand misundte den fromme Guds Tjener hans store Anseelse der paa Egnen, og hans Ry for Hellighed. Alle gik til Benedict, og Ingen til ham; Alle priste hans Hellighed og Godhed, men Ingen talte om Florenz; og, da hans Misundelse blev uden Virkning, fattede han tilsidst den afskyelige Plan at myrde den Hellige. Han sendte ham nemlig efter den Tids Skik Brød som Venskabstegn, men dette Brød havde han forgiftet. Nu havde Benedict i sin eenlige Bjerghule vænnet en Ravn til, hver Dag ved Spisetid at komme flyvende til ham og faae noget Brød. Men paa hans Vink om at tage Brødet aabnede Ravnen

Næbet høit, slog med Vingerne, lod sin hæse Røst høre og løb rundt omkring Brødet, som om den vilde sige: Jeg vilde gjerne adlyde Dig, men jeg kan ikke. Benedict, som i Medfør af en høiere Indgivelse erkjendte, hvorledes det forholdt sig med Brødet, befalede nu Ravnene at bringe det hen til et fjernt Sted, hvor Ingen kunde finde det. Ravnene tog det da og bar det bort. Tre Timer efter kom den igjen og modtog sin sædvanlige Føde af den h. Benedicts Haand. Han smertede det mindre, at hans Liv efterstræbtes, end at en Præst havde en saa ondartet Sjæl. Men da Florenz tillige søgte at forføre Benedicts Disciple, besluttede han sig til at forlade Egnen; han haabede nemlig, at, naar han var sin Fjende af Syne, vilde denne lade hans Disciple være i Fred. Benedict søgte da at bringe Alt i den bedst mulige Orden i sine Klostere og forlod Egnen, ledsaget af nogle faa fromme og trofaste Brødre. Han saae nemlig i denne Forfølgelse et Vink fra Gud om, at han skulde begive sig andensteds hen.

Han vandrede nu mod Syd og nedsatte sig paa Bjerget Monte Cassino i det tidligere Kongerige Neapel. Her stod dengang et gammelt Apollotempel, som besøgtes af mange af Omegnens Beboere, som endnu ikke havde aflagt de gamle dybt indgroede hedenske Skikke. Disse Levninger af Afgudsdyrkelsen opflammede den h. Abbeds Nidkjerhed. Han begyndte strax at prædike Christi Evangelium, omstyrtede Gudebilledet, nedbrød Alteret, og hans kraftige af Undere stadfæstede Ord bevirkede mange Omvendelser. Templet omdannede han til en christelig Kirke, og byggede tæt ved den et stort Kloster, hvortil han lagde Grundstenen i Aaret 529 i sit otteogfyrretyvende Leveaar under Pave Felix IV. Det anseeligste Bidrag til Opførelsen af samme modtog Benedict fra den romerske Senator Tertullius, der ved denne Tid besøgte Monte Cassino for at see sin Søn Placidus, hvem han havde overgivet til Benedicts Veiledning til et gudindviet Liv. Denne Mand skjænkede

det nye Kloster ikke blot alt det Jordegods han eiede i denne Egn, men tillige en stor Landeiendom paa Sicilien.

Vel var Benedict ikke synderlig bevandret i menneskelig Videnskab, men han var besjælet af Guds Aand og besad den høieste Videnskab om Alt, hvad der hører til det aandelige Liv. Derfor siger Gregor den Store om ham, at hans Mangel paa verdslig Viden var forenet med høi aandelig Oplysning og sand Viisdom. Hans Ordensregler forfattede han i de sidste Aar af sit Liv paa Monte Cassino, og man erkjender i disse Forskrifter den overordenlige Mand, som Gud opvakte, for at lede Sjælene til det høieste Trin af Fuldkommenhed. Disse Regler aande en Viisdom, som forbause Alle, der kjende dem, og som derfor bevægede alle Vesterlandenes Munke til at lægge dem til Grund for deres Regler. Den Hellige anbefaler i dem Taushed, Bøn, Eensomhed, Ydmyghed og Lydighed. Det guddommelige Forsyn havde øiensynligt udvalgt ham for at modvirke den sædelige Fordærvelse i den til Christendommen omvendte Verden, og det stadfæstede hans høiere Sendelse ved Undere og Spaadomme.

(Sluttes).

Troens Triumph.

(Fortsat fra Nr. 5).

XV.

Afskeden.

Nogle Dage vare allerede henrundne efter de i det foregaaende Capitel skildrede Begivenheder. Da fik Søster Theresia et Brev fra C . . . med Befaling om, øieblikkeligt at begive sig til en af de nordlige Byer, for der at overtage den øverste Ledelse af et Hospital i den afdøde Forstanderindes Sted, dog kun, hvis hendes Hølbred tillod det.

Søster Theresia havde i nogen Tid været syg og var ikke endnu fuldkommen helbredet. Men, da hun havde læst Brevet, tænkte hun ikke mere paa sit Helbred, men alle hendes Tanker vare nu henvendte paa Opfyldelsen af den Pligt, som var paalagt hende af hendes Foresatte.

Da hun den følgende Morgen bebudede sin snarlige Afreise, saa kunde Ingen skjule sin Sorg derover, og selv Madame Murray undlod ikke at tilføie: „Det er ikke min Skyld, Søster Theresia, at De er papistisk; det er mig rigtignok ikke lidet mishageligt; men det er mig endnu langt mere mishageligt, at De nu paa een-gang forlader os. Imidlertid vil jeg, naar det ikke kan være anderledes, kun lægge Dem Eet paa Sinde, at De nemlig skynder Dem, saa snart som muligt at vende tilbage til Elvertonhall“.

„Jeg skal øieblikkeligt komme“, svarede Søster Theresia spøgende, „naar vi eengang af Stormen blive kastede paa Land her igjen. Men saalænge det ikke skeer, tvivler jeg om, at vi sees igjen paa denne Jord. Dog lad det være som det være vil, saa skal det Venskab og den kjærlige Modtagelse, som jeg har fundet i Elvertonhall, stedse leve i min Erindring. Jeg vil vise Dem min Taknemmelighed ved stedse at bede for Dem.“

Madame Murray holdt sine Øine fast hæftede paa Søster Theresia, saa længe denne talte. Men, da hun begyndte at tale om Taknemmelighed og lovede at ville bede for Alle for de modtagne Velgjerningers Skyld, saa gik Hjertet ogsaa af med den gode Husholderske.

„Nei, bedste Søster Theresia“, sagde hun, „det er ikke Dem, som skylder os Tak, men Herr Leslie og hans Døttre tilstaae aabent, at De har viist Velgjerninger imod dem, som de aldrig kunne gjengjælde. Ogsaa jeg er ikke blot forpligtet til at takke, men jeg vil ogsaa altid huske, hvor deeltagende og venlig De forstod at see bort fra mine Brøst og Feilgreb“.

„Nu, velan da, gode Madame“ afbrød Søster Theresia hende, „om det ikke er os forundt at gjensees paa denne Jord, saa skulle vi dog haabe paa og bede om, at vi engang maae gjensees histoppe i Himlen“.

Derpaa tog hun en Medaille frem af en lille Æske, som hun holdt i Haanden og gav den gamle Huusholderske den.

„Tag“, sagde hun, „denne Gave som et lille Minde om den lykkelige Tid, jeg har tilbragt i dette Huus, bedste Madame Murray. Det er et Billede af den ubesmittede Jomfru, og jeg veed, at Ingen har nogensinde taget sin Tilflugt til hende og er bleven ubønhørt“.

Efterat hun paa samme fortrolige og hjertelige Maade havde taget Afsked med de øvrige Huusfæller, blev hun af Herr Leslie og Corinna tilvogns bragt til Jernbanestationen, hvorpaa hun først med Jernbanen og saa med Dampskibet fortsatte Reisen til sit nye Bestemmelsessted.

Da Herr Leslie kom tilbage til sit Hjem, fandt han Willi Stevens, der under hans Ophold i Europa skulde varetage hans Forretninger og nu netop ventede paa ham. Den unge Mands Dannelses og indtagende Manerer vandt ham strax Herr Leslie's Agtelse, medens han ved sin oprigtige Fromhed gav ikke mindre tydelige Tegn paa, at han vilde vise sig værdig til den store Tillid, som den rige Plantagebesidder havde til ham.
(Fortsættes).

Børnevennen paa Pavestolen.

Idag, den 20de Februar, da disse Linier skrives, er det just to Aar siden, at Cardinal Joachim Pecci blev valgt til den høisalige Pius IX.' Fftermand og besteg St. Peters Stol som Leo XIII. I dette korte Tidsrum har den aarvaagne Overhyrde hævet sin Røst allerede flere Gange, har belæret og formanet, advaret og opmuntret. Han rettede sine apostoliske Ord snart til Fyrster og Folk, idet han paapegede den Fare, hvormed Socialisme og Nihilisme truer det menneskelige Samfund, snart til de Lærde og Dyrkerne af Videnskaben, idet han henledte deres Opmærksomhed paa de rige Skatte af sund og dyb Lærdom, som Fortidens kirkelige Skole har opkoblet i sine udødelige, desværre kun saare lidt paa-skjønnede Værker.

Men Kirkens øverste Hyrde har hele Christi Hjord at vogte, ei blot de fuldvoxne Faar, men ogsaa de spæde Lam; ja, det er jo de sidste, som han skal antage sig med særdeles Omhu. Han heder jo „Pave“,

og dette Navn er det samme som „Fader“. Vi kalde ham gjerne og helst „den hellige Fader“, og en Fader tænker jo nærmest paa sine Smaa.

Saa har da Leo ingenlunde glemt de hans Hyrdeomsorg betroede Børn. Strax i sin første Rundskrivelse af Paaskedag 1878 formanede han Forældrene til at opdrage Ungdommen til Befæstelse i den sande Tro og til sædelig Reenhed. Faa Maaneder senere udtalte han i en Skrivelse til Cardinal-Vicaren (hans Stedfortræder som Biskop over Byen Rom) sin dybe Smerte over, at den verdslige Lov banlyste Katechismusunderviisningen fra de romerske Almueskoler; tillige traf han, ved Nedsættelsen af en særlig Commission, Foranstaltninger til at bøde paa den usigelige Skade, som hin uheldige Forholdsregel i Tidens Løb maatte afstedkomme.

Nylig har han givet en nyt smukt Beviis paa den samme Faderomsorg for Ungdommen. I Fastetiden holdes der nemlig i Roms talrige Kirker, ligesom andesteds, overordenlige Prædikener af særligt udvalgte Prædicanter. Disse forestilles tilligemed Byens Sognepræster for den hellige Fader kort før Fastetidens Begyndelse, for at modtage hans Instruxer og Velsignelse. Iaar fandt Audientsen Sted den 10de Februar, og Hs. Hellighed yttrede da bl. A.:

„Særdeles Krav paa Eders Omhu har den opvoxende Slægt, hvilken man søger at give en Opdragelse og Underviisning, der ei befrugtes af Troens Lys, ei heller oplives af Forløsningens Velgjerninger. Paa Grund af denne store og overhængende Fare, og i Bevidsthed om, hvilke farlige Fristelser Ungdommen nutildags er udsat for, agte Vi at imødegaae Ondet med et kraftigt Lægemiddel, idet Vi drage Omsorg for, at Børnene i Vore Skoler her i Byen faae en i Sandhed religiøs og christelig Opdragelse og Underviisning. Den af Os indsatte Commission svarer aldeles til Vore Ønsker, takket være dens beundringsværdige Nidkjerhed og hensigtsvarende Fremgangsmaade. Men, naar dette er en Kilde til Trøst for Os, bør Vi dog paa den anden Side formane Eder indtrængende til at gjøre Eders for, at dette heldbringende Foretagende, stedse maa gjøre Fremskridt og bringe rigelig Frugt.

„Det er Eder, dyrebare Sognepræster, hvem den Pligt paahviler, i de Eders Omsorg betroede Familier med alle de Midler, som Eders oplyste Iver og opfind-

somme Kjærlighed lader Eder udtænke, at arbeide paa, at Børnenes Opdragelse bliver religiøs og christelig. Peger hen paa, hvilke sørgelige Følger en Opdragelse uden Religion og Tro vil have for Kirke, Samfund og Familie. Lægger Forældrene paa Sinde, at de skjønneste Forhaabninger, de nære om deres Børn, skuffes, med mindre Børnene faae en Underviisning, som er i fuldstændig Overensstemmelse med Religionens og Troens Forskrivter. Men fremfor Alt arbeider paa, at de holdes borte fra de giftige Græsgange i saa mange ikke-katholske Skoler, hvis Tal uheldigviis forøges her i Rom til aabenlys Skade for den katholske Tro og Sjælenes Velfærd“.

Katholske Forældre her i Norden! dømm selv! Vedkommer denne faderlige Formaning ikke ogsaa Eder og Eders Børn? r.

Vincentiusforeningen.

Sct. Vincentiusforeningen afholdt i forrige Uge et talrigt besøgt Generalmøde, som havde særlig Betydning for dens Medlemmer, fordi Foreningen samtidigt feirede den 25de Aarsdag for dens Stiftelse. Det var nemlig i Aaret 1855, paa Ansgariusforeningens første Generalforsamling, at hans Højærværdighed Herr Prælat Grüder, dengang Præst ved Sct. Ansgarskirke, henledede Opmærksomheden paa Vincentiusforeningens store Virksomhed i andre katholske Menigheder, og anmodede de Tilstedeværende om, ogsaa i vor Menighed at grundlægge en s. k. Conferents. Hans Forslag fandt gunstig Modtagelse, idet 15 Mænd erklærede sig beredte til at slutte sig til Foreningen, som kort derefter (d. 19. Febr. 1855) constituerede sig under Forsæde af højærv. Herr Pastor Kohues, som ledede Foreningen, indtil han blev kaldet til Osnabrück som Regens for det derværende Præsteseminarium. Efter 2 Aars Bestaaen blev Conferentsen indlemmet i Centralforeningen i Paris, hvorved den fik Andeel i de aandelige Goder og Naadeskatte, som Kirkens Overhoved i saa rigelig Fylde har tilstaaet Foreningens Medlemmer. Man kan i Sandhed sige, at der næppe findes nogen anden Forening i vor h. Kirke,

som er beriget med saa mangfoldige Naadeskatte, som Vincentiusforeningen; og den har i de 25 Aar, den har bestaaet i vor Menighed, udfoldet en velsignelsesrig Virksomhed. Saaledes har den f. Ex. indlagt sig stor Fortjeneste ved Trykning og Udbredelse af katholske Bøger. Ved overordenlige Bidrag af et Æresmedlem, som for længe siden er død, har den i Tidens Løb samlet et Fond, der udelukkende er blevet anvendt i dette Øiemed. „Lille katholsk Katechismus“, „Fuldstændig Lærebog i den katholske Religion“, „Den lille himmelske Veiviser“, „Bibelhistorien“, „Fortrolige Svar af Ségur“ ere blevne trykte af Vincentiusforeningens Forlagskasse. — Ogsaa eier Foreningen et temmelig omfangsrigt Bibliothek, som staaer til Enhvers fri Afbenyttelse. Men Foreningens væsenlige Formaal er dog og har altid været Medlemmernes personlige Opoffrelse for de Fattige. Dette er Foreningens Særkjende, og derved skjælner den sig fra andre philanthropiske Velgjørenhedsselskaber, som der gives saa mange af i vore Dage, og som anvende store Summer til at lindre de Fattiges Nød, ikke sjældent uden Nytte. Det er forholdsviis kun en saare liden materiel Hjælp, som en Vincentsbroder bringer til de Familier, der ere betroede til hans Om-sorg; men alligevel bringer han Mere end nogen Anden, fordi han skiænker den Fattige det kostbareste han eier, sit Hjerte. En ægte Vincentsbroder betragter den Fattige som Jesu Christi Medbroder, løskjøbt ved Guds Søns dyrebare Blod. Han elsker i den Fattige Ham, der har sagt: „Hvad I have gjort mod den ringeste af minc Brødre, det have I gjort mod mig“ (Math. 25, 40). Denne christelige Kjærlighed til de Fattige bevæger ham til, ideligt at opsøge dem i deres Hjem, uden at lade sig afholde ved Magelighed, lang Vei eller daarligt Veir, for med egne Øine at overtyde sig om deres huuslige Forhold, deltage i deres Glæde og Sorg og staae dem bi med Raad og Daad, naar det gjælder om at ordne noget, f. Ex. naar Manden ikke har Arbeide, eller der søges en Lære for Drengen, o. lign. Men hermed nøies en Vincentsbroder ikke. Det er Familiens evige Velfærd, som ligger ham mest paa Hjerte. Kjærligheden lader ham opfinde Midler, hvorved han paa den virksomste Maade kan bidrage til de Nødlidendes Frelse, der indgiver ham passende Ord, der belære den

Uvidende, opreise den Forsagte, føre den Lunkne tilbage til Kirken og Udsone ham mod Gud. Navnlig er det ogsaa Børnenes Skolegang og Opdragelse i Hjemmet, der ikke undgaar hans Opmærksomhed. Kort sagt en sand Vincentbroder bestræber sig for at stifte et christeligt Hjem i den ham betroede Familie, et Hjem, der er gjennemtrængt af Christi Aand, der udbyder Lys og Velsignelse selv i den fattigste Hytte.

Det er i Sandhed et ophøiet Formaal, Vincentiusforeningen har sat sig. Dens Medlemmer arbeide for den eneste praktiske Løsning af det sociale Spørgsmaal, idet de udfylde den Kløft der skiller den Fattige fra den Velhavende. Dersom alle Bedrestillede i Samfundet vare Vincentbrødre i dette Ords fulde Forstand, saa vilde det store sociale Spørgsmaal paa engang være løst, og Samfundets Regeneration fuldbyrdet. Maatte Herren velsigne Vincentiusforeningen og alle dens Medlemmer, og gid ret mange troende og offervillige Mænd ville slutte sig til den, ikke blot her i Kjøbenhavn, men ogsaa i de andre katholske Menigheder her i Landet.

X.

Elisabethforeningen.

Kjøbenhavn, den 22de Februar. I Mødet den 15de ds. fremlagde Bestyrelsen Aarsregnskabet og meddeelte Beretning om Foreningens Virksomhed i det afvigte Aar. Tre af de under Foreningens Omsorg staaende Drengbørn ere blevne confirmerede og anbragte i Lære. Men Foreningen vedbliver ogsaa fremdeles at føre Tilsyn med dem og yder dem den fornødne Bistand. Antallet af de understøttede Børn er for Tiden 7, nemlig 5 Dreng og 2 Piger, for hvilke der i Aarets Løb er udgivet i det Hele 788 Kr. 2 Øre. Foreningen tæller ca. 100 Medlemmer og har havt en Indtægt af 878 Kr. 40 Øre, derunder iberegnet Udbyttet af Paaskebasaren, der beløb sig til 543 Kr.

For ikke at spilde Frugten af sit Arbeide, har Foreningen seet sig nødsaget til at udvide sin Virksomhed saaledes, at den ikke mere betragtes som afsluttet

med Børnenes Confirmation, men at den ogsaa udstrækker sig til de første Aar efter samme, indtil Børnene kunne hjælpe sig selv. Og i denne sin Omsorg for confirmerede Børn har Foreningen fundet velvillig Bistand hos Vincentius-Foreningen, hvis Medlemmer godhedsfuldt have paataget sig det Hverv, at føre Tilsyn med Foreningens confirmerede Drengbørn, der ere anbragte i Lære. Da der iøvrigt vil blive stillet endnu større Fordringer til Foreningens Kasse, gjør den sig ogsaa Haab om, fremdeles at finde den venlige Imødekommen og virksomme Understøttelse hos Menighedens Medlemmer, som den hidtil har kunnet glæde sig ved.

Idet Undertegnede meddeler Foranstaaende, kan jeg ikke undlade, i de understøttede Børns Navn at bringe Alle dem min dybtfølte Tak, der have fremmet Foreningens Sag, i Særdeleshed de nidkjære Medlemmer af Bestyrelsen, som med saa stor Udholdenhed have ofret deres Tid for at varetage Foreningens Tarv. Samtidigt tillader jeg mig ogsaa at anbefale den Basar, der ligesom i de tidligere Aar, i Paasken vil blive afholdt til Fordeel for Foreningen.

C. Freund.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Det i Rom udkommende Blad „Aurora“ bringer en Efterretning, som vil gjøre alle den kirkelige Musiks Venner stor Glæde, Cardinal de Luca, Biskop af Palæstrina og Cæciliaforeningens Protector, har nemlig udnævnt trede Mænd, som have gjort sig særdeles fortjente af Kirkemusikken, til Æres-Domherrer ved Domkirken i Palæstrina; disse ere de Herrer Professor Könen, Domkapelmester i Cöln, Dr. Witt, General-Præses for Cæciliaforeningen i Landshut, og Haberl, Domkapelmester i Regensburg. Denne ærende Udmærkelse viser atter, med hvilken Opmærksomhed og med hvilken Interesse man i de høieste kirkelige Kredse følger og vurderer Cæciliaforeningens Virksomhed; og dennes Medlemmer ville heri see en ny Opfordring til, med Udholdenhed og Lyst at vie den ædle Opgave, de have sat sig, al deres Kraft og Kjærlighed.

Rom. Efterretningen om, at Biskop Massaja, apostolisk Vicar i Abyssinien, er bleven kastet i Fængsel af Kong Theodor, har foranlediget Hs. Hellighed Pave Leo til at paakalde Frankrigs Mellemkomst til Biskoppens Befrielse. Denne er Italiener af Fødsel, en Mand, som forener omfattende Viden med dyb Fromhed, og hvis Indflydelse rækker langt ud over Abyssiniens Grændser, saa at videnskabelige Expeditioner til det Indre af Africa væsenlig ere blevne fremmede ved hans Anbefalinger. Med Ret og Føie har derfor ogsaa den liberale Deputerede de Zerbi rettet en Klage mod Ministeriet, fordi det lader en italiensk Borger vansmægte i Fangenskab blandt Barbarer, indtil Paven befrier ham ved Frankrigs Mellemkomst.

Den 27de Januar modtog Pave Leo XIII. Missionsbiskoppen Msgr. Reynolds af Adelaide i Australien, der forestillede ham 4 Ynglinge, som ville hellige sig Theologiens Studium i Propagandaens Collegium, og blandt disse en Kjøbenhavnerv, Herr Pet. Jørgensen. Tillige overrakte Biskoppen ham et smukt Kort over sit Dioces; det er 6 Meter høit og 4 Meter bredt og blev tegnet paa den engelske Regjeringspræsidents udtrykkelige Opfordring, for at det tilligemed fotografiske Billeder af Byen Adelaide skulde overrækkes Paven.

Til Biskop af Dioceset Perugia, hvis Forvaltning Paven hidtil selv havde ført, er Msgr. Frederik Foschi, tidligere Seminarforstander og nu Ærkediakon ved Katedralen i Perugia, bleven udnævnt.

Belgien. De katholske frie Skoler besøges nu allerede af 379,277 Børn, medens Statsskolerne kun have 240,500 Elever. Og alligevel lade de Liberale, som om dette Intet havde at betyde. De belgiske Katholikers Energi og Offervillighed ere virkelig forbausende, og de ville uden Tvivl bringe rige Frugter.

Württemberg. Kong Carl, der som bekjendt er Protestant, har skjænket Svendeforeningen i Stuttgart en Buste af Hs. Højærv. Hr. Biskop v. Hefele med den Bestemmelse, at den skal opstilles i Foreningens Locale.

China. Det apostoliske Vicariat af Hu-nan er af Propagandaen i Rom blevet deelt i to Vicariater. Den nordlige Deel er overdraget til de spanske Augustinere, medens den sydlige forbliver hos Franciscanerne, der hidtil have forvaltet hele Vicariatet. Vicariatet Hu-nan

blev oprettet i Aaret 1856 og staaer for Øieblikket under Hr. Semprini's (Franciscaner) Ledelse.

I de østlige Dele af China gjør den katholske Religions Udbredelse gode Fremskridt. En Missionær meddeler, at 36 Familier, bestaaende af 300 Personer, paa een Dag have modtaget den h. Daab. Øvrigheden er gunstig stemt for Christendommens Forkyndelse.

Australien. Katholikerne i Australien, hvis Antal beløber sig til ca. en halv Million, staaer under Metro-
politerne af Sidney og Melbourne og 11 andre Biskopper. Præsternes Tal udgjorde for 10 Aar siden 220, men er nu voxet til ca. 350; mindst den Tiendedel af disse høre til Jesu Selskab. Af de 9 høiere Læreanstalter, der forefindes i de tvende Kirkeprovincer (Sidney og Melbourne) staae de 4 under Selskabets Ledelse, nemlig St. Aloysius-Collegiet i Sevenhill (Dioces Adelaide), St. Patriks-Colleg i Melbourne, St. Ignatius-Colleg og en Høiskole i Sidney. De 5 øvrige Anstalter ere: St. Johannes-Collegiet i Sidney, St. Stanislaus-Colleg i Bathurst, St. Kilians-Colleg i Brisbane, St. Patriks-Colleg i Goulburne og Collegiet til det h. Hjerte paa Piusbjerget — Monte Pio — ved Maitland.

En Berigtigelse.

I Nr. 8, S. 123, Lin. 18 fr. n., er efter „Domcapitular Dr. Moufang“ tilføjet: „(† 11te Januar 1880).“ I den meddeelte Beretning fra Mainz er Dr. Moufang bleven forvexlet med Domcapitular Dr. Molitor i Speier, som den ovennævnte Dag er afgaaet ved Døden. Dr. Moufang lever, og vi haabe, at han maa leve længe!

Angariusforeningen.

Den endelige Afgjørelse af det paa Generalforsamlingen d. 8. ds. fremsatte Forslag til en Revision af Foreningens Love vil i Henhold til den nævnte Generalforsamlings Beslutning finde Sted paa en ny Generalforsamling, som herved sammenkaldes til Søndagen d. 29. Februar efter Høimessen.

Ændringsforslag skulle, for at kunne blive Gjenstand for Behandling paa Generalforsamlingen, indleveres skriftligt til et af Bestyrelsens Medlemmer.

I Tiden fra d. 15. til d. 29. Februar vil Revisions-Forslaget henligge til Eftersyn hver Søndags Formiddag fra Kl. 9—12 i Præsteboligens Forsamlingsværelse. Skulde Localet ikke være aabent, anmodes man om at henvende sig paa 2. Sal.

Bestyrelsen.

Exercitier (aandelige Øvelser) for Damer.

Ogsaa iaar agtes Exercitier afholdte i Capellet i Kronprinsessegade Nr. 42. De begynde Mandagen d. 1. Marts Kl. 8 om Aftenen og fortsættes hver følgende Aften Kl. 8. Alle Damer indbydes herved venligst til at tage Doel i disse Øvelser.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 20de Februar. 3die Fastesøndag. — 1. Marts M. Johannes af Britto. Martyr. 2. Th. Raymundus af Pennafort. Bekj. 3. O. Kunigunde, Kaiscrinde; Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. 4. To. Casimir, Bekj. 5. F. Ihukommelse af vor Frelasers hellige fem Vender; Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte. 6. L. Vilhelm, Abbed.

Fredagen den 5 Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften, Korsveiandagt med Prædiken i St. Ansgars Kirke.

Søndagen den 7de Marts 4. Fastesøndag.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste.

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.

„ 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprinsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilio i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

„ 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.

„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprinsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige S kuffetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprinsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 10.

Søndagen den 7. Marts.

1880.

Indhold: Den h. Benedict, Abbed og Ordensstifter. Troens Triumph. En ny Martyr for Skrifteseglet. Muhamedanernes Faste. Kirkelige Efterretninger: England, Rusland, Østpreussen, Hammerfest, Nordamerica.

Den h. Benedict Abbed og Ordensstifter.

(Sluttet).

Der fortælles saaledes, at Gothernes Konge, Totila, der paa sine Krigstog overalt havde udmærket sig ved Vildhed og Grusomhed, under sin Fremtrængen i Italien hørte Befolkningen tale med Beundring om de store Undere, som Benedict ved forskjellige Leiligheder havde virket. For nu selv at overbevise sig herom, begav han sig i Aaret 542, ledsaget af sine Tjenere, til Klosteret og lod sit Besøg melde. Men, istedetfor selv at komme, sendte han en af sine Høvdinge, Riggo, iført kongelige Klæder og omgiven af et talrigt Følge. Men Benedict tilraabte denne formummede Konge, saasnt han nærmede sig: „Aflæg Din Dragt, min Søn; den tilhører ikke Dig!“ Betagen af Skræk og Skam kastede Riggo sig for den hellige Mands Fødder, vendte med sine Ledsagere tilbage til Totila og berettede ham, hvad der var skeet. Da kom denne selv og blev ved Synet af den

Hellige greben af saa stor Ærefrygt, at ogsaa han uvilkaarligt sank ned for hans Fødder. Benedict reiste ham venligt op og sagde med beskeden Alvor: „Konge! Du har allerede før gjort meget Ondt og gjør endnu meget Ondt. Omvend Dig dog engang fra Din onde Vei! Du skal vel komme til Rom, derpaa seile over Havet, og regere i ni Aar; men i det tiende skal Du døe og stilles for Guds Domstol, hvor Du skal gjøre Regnskab for alle dine Handlinger“. Kongen forfærdedes ved disse Ord, bad den Hellige om at anbefale sig til Guds Barmhertighed, og han var fra denne Tid af mindre grusom. Men Benedicts Forudsigelse gik nøiagtigt i Opfyldelse.

En from Ven besøgte engang den hellige Abbed i hans Celle og fandt ham grædende. Han stod i lang Tid uden at sige et Ord; men da Benedict ikke hørte op at græde, spurgte han endelig om, hvad han grød over. Han svarede: „Dette Kloster, som jeg under saa mange Besværligheder har faaet bygget, og Alt hvad jeg har tilveiebragt og indrettet for mine Brødre, skal efter den almægtige Guds Raadslutning ødelægges af Hedningerne. Det Eneste, jeg nu beder Gud om, er, at Brødrene maae komme derfra med Livet“. Denne Forudsigelse gik 40 Aar efter i Opfyldelse. I Aaret 580 overfaldt Longobarderne Klosteret, plyndrede og ødelagde Alt, men Munkene reddede alle deres Liv.

Engang bragte Hungersnød saa stor Mangel over Klosteret, at Munkene en Dag slet Intet kunde faae at spise. Da Benedict fandt dem mismodige og forsagte herover, sagde han til dem: „Hvorfor ere I saa bedrøvede? Idag har vi Intet, men imorgen ville vi have Overflod“. Den næste Dag saae man Sække med tohundrede Skjepper Korn staaende udenfor Klosterporten, uden at man kunde faae at vide, hvem der havde bragt dem.

En anden Gang kom en Landmand der paa Egnen og bragte sin Søns Lig til Klosteret; han forlangte at

tale med den h. Benedict, og man sagde ham, at han var paa Marken. Som han nu var paa Hjemveien derfra, raabte den sørgende Fader, der var gaaet ham imøde: „Giv mig min gode Søn tilbage; han er død! kom og kald ham tillive!“ Den Hellige svarede sukende: „Lad mig have Ro! det kunde kun Apostle gjøre“. Men da den bedrøvede Fader vedblev at gjentage sin Begjæring og tilsidst sagde, at han ikke gik, førend hans Søn igjen blev levende, gik Benedict hen til Liget, kastede sig tilligemed sine Brødre paa Knæ og bad længe. Derpaa lagde han sig over den Døde, stod atter op, hævede sine Øine og Hænder mod Himlen og sagde: „Min Herre og Gud! See ikke paa mine Synder, men paa denne Mands Tro, og lad Aanden vende tilbage til dette Legeme!“ Og strax blev den Døde levende og reiste sig op.

I det sidste Aar af sit Liv, kort efter sin hellige Søster Scholasticas Død, bebudede Benedict nogle af sine meest fortrolige Disciple sin nær forestaaende Bortgang, og lod sex Dage iforveien sin Grav kaste. Næppe var dette skeet, før han blev angreben af en heftig og farlig Feber. Paa sin Sygdoms sjette Dag lod han sig bære til Kirken og modtog det h. Vandringsbrød. Derefter taledede han, støttende sig paa et Par af Brødrene, nogle kjærlige Formaningsord til disse, og opgav staaende sin Aand under Bøn og med Hænderne hævede mod Himlen den 21. Marts i Aaret 543. Den Helliges Lig blev stedet til Hvile i Johannes den Døbers Capel paa Bjerget Cassino. Ved Klosterets Ødelæggelse af Longobarderne blev det begravet under dets Ruiner, indtil det i Aaret 633 blev opdaget og bisat i Abbediet Fleury.

Det guddommelige Forsyns underfulde Indgriben i den historiske Udviklings Gang har vistnok aldrig været mere iøienfaldende, end i hine Aarhundreder, da Christendommen, efter at have gennemgaaet Forfølgelsens

Ildprøve, begyndte uhindret at gjøre sin aandelige Magt over Verden gjældende, ved efterhaanden at udbrede Evangeliet i Europas forskjellige Lande. Det Middel, som Gud betjente sig af til Opnaaelsen af dette hans Viisdoms og Kjærligheds høieste Øiemed, var Opvækelsen af saadanne overordenlige Mænd som den h. Benedict og de forskjellige andre Missionærer og Ordensstiftere, der i de følgende Aarhundreder fortsatte hans Værk. Man kan nemlig med Sandhed sige, at det er den tidlige Middelalders Kloostere, der have civiliseret Europa, ved tilligemed Christendommen at udbrede Levningerne af den hedenske Oldtids Cultur blandt de barbariske Folkefærd, hvis Bedrifter i fjerne Aarhundreder skulde faae en afgjørende Betydning for hele Menneskeslægten.

Det var hine af Gud udvalgte Mænds store Op-gave, at modvirke og overvinde Alt, hvad der i den til Christendommen omvendte Deel af Verden endnu var blevet tilbage af hedensk Overtro og sædelige Forvildelser; og Benedict af Nursia fortjener derfor at leve i et ærefuldt Minde gennem alle christelige Tider. Den af ham stiftede Orden har nemlig store Fortjenester, ikke blot af Christendommens og Kirkens Befæstelse, men ogsaa af Landenes og Staternes Velfærd, samt af Folkernes Forædling, ved at vække og udbrede Sands for Videnskab og Kunst; thi med Christendommen fulgte overalt Cultur og Dannelse i en ny, Verden tidligere ubekjendt Skikkelse, en Cultur, der i Modsætning til den hedenske hvilede paa et sædeligt Grundlag og indre Forædling.

Naar vi anstille en Sammenligning mellem det Trin af Cultur og aandelig Dannelse, paa hvilket baade de enkelte Mennesker og Folkene i den hedenske Oldtid befandt sig, og den Civilisation, der er fremgaaet af den europæiske Folkeverdens Omvendelse til Christendommen, da afgive Oldtidens Grækere og Romere et i alle Retninger gennemført historisk Beviis for, hvorvidt

den menneskelige Aand ved egne Kræfter kan bringe det i aandelig og timelig Udvikling. Disse Folk naaede nemlig vel en høi Grad af Dannelse i begge Henseender; de dyrkede og udviklede Videnskab og Kunst i alle Retninger; deres Philosopher, Videnskabsmænd, Talere og Kunstnere naaede en Fuldenthed i Henseende til Form og Fremstilling, der, som et ophøiet Ideal, har ansporet alle følgende Tiders Videnskabsmænd og Kunstnere til Efterligning. Men Oldtidens saa høit udviklede Sands for det Skjønne og Harmoniske manglede den indre Gehalt, som alene giver det Skjønne, det i Form og Fremstilling Fuldkomne blivende Værd og Betydning. Og — hvad er dette Væsenlige, uden hvilket al jordisk Skjønhed visner og bliver Forfængelighedens Bytte? Dette Væsenlige er Sandheden, Erkjendelsen af, hvad der er det sande, høieste og blivende Gode for Tid og Evighed. Ligeoverfor dette stod den hedenske Oldtid efter flere Aarhundreders tvivlende Søgen og Famlen tilsidst fortvivlende med det Spørgsmaal: „Hvad er Sandhed“? (Joh. 19). Den classiske Oldtids Kjærlighed til det Skjønne var blottet for Kjærlighed til det Gode, til Alt hvad der i Sandhed adler Menneskehjertet, fordi den ikke kjendte Sandheden, den evige og uforanderlige Grundvold for Alt, hvad der har Krav paa Agtelse og Kjærlighed. Derfor kunde Oldtidens, til et saa høit Trin af Fuldenthed udviklede æstetiske Dannelse og Udvikling være forenet med barbarisk Grusomhed, kold Følelseløshed for Medmenneskers Velvære, og al den Sandselighed og Usædelighed, som var uadskillelig fra For-gudelsen af den synlige Skabning, og som derfor tilsidst hidførte den hedenske Culturs og det hedenske Folkelivs Undergang.

Vi skulle endnu blot bemærke, at, hvor lidt end Christendommen befatter sig med eller indblander sig i denne Verdens Anliggender, og hvor liden Vægt dens religiøse og sædelige Grundsætninger end lægge paa Frem-

skridt i reent jordiske Anliggender, paa Opfindelser og Opdagelser, der blot tilsigte timeligt Velvære og Herredømme over Naturens Kræfter: saa er dog Alt dette, ikke mindre end den nye og eiendommelige Retning og den i Sammenligning med Oldtidens Aandsliv uendelig høiere Flugt, som Videnskab og Kunst især i de sidste Aarhundreder have taget, en Frugt af den Cultur, som stedse fulgte med Christi Evangeliums Forkyndelse. Naar da det saakaldte Fremskridts og den frie Tankes Ordførere i en saa udviklet Culturperiode som den nærværende, og i deres Stræben efter at emancipere sig fra al høiere Autoritet, udskrige den i Christendommen begrundede Samfundsorden og det af den udviklede Aandsliv for et udlevet og tilbagelagt Standpunkt, og derfor længes efter en fuldstændig Omdannelse af det hidtil almindeligt anerkjendte religiøssædelige Grundlag for Samfunds- og Familielivet: da viser det sig tydeligt nok, at Gjenstanden for deres Ønsker og Bestræbelser er, hvor lidet de end maatte være sig dette klart bevidste — at grundlægge et Slags nyt Hedenskab, d. e. gjenindføre Hedenskabet, vel ikke i den af Historien engang forkastede og fordømte Skikkelse, men beriget og opsminket med alle den christelige Civilisations for Christendommens egenlige Væsen fremmede Elementer.

Troens Triumph.

(Fortsat fra Nr. 6).

XVI.

Brylluppet.

Morgensolen stod fortryllende og venligt straalende paa Horisonten paa Blancas Bryllupsdag. Det stedse ungdommelige Himmellyses gyldne Straaler skille det lette Skylør og laante de lange Rækker af slanke Træer i

deres Guldklædning et Farvesmykke, som paa den skjønneste Maade svarede til Festdagens Høitidelighed.

Hvor deilige og henrivende vare ikke de Toner, som gjengløde trindt omkring Leslie's Landsæde ligesom en overmaade smuk Musiks Harmoni. Havets sagte Brusen, Fuglenes glade Stemmer, Biernes og Insecternes Summen, det milde Vindpust, som bevægede Vinrankernes brede Blade og legede med Blomsterne i Haven, Echoet fra Skovens tætte Krat — Alt dette dannede en ophøiet Festmusik til Bryllupsdagen.

Allerede tidligt om Morgenen gik de to Søstre i deres hvide Klæder, Ansigterne bedækkede med et langt Slør til Vor kjære Frues Capel, hvorhen Herr Leslie, Pater Borgia og Edgar fulgte dem.

Til deres store Forbauselse fandt de Capellet rigt og zirligt bekrandset med Blomster, medens dette pragtfulde Syn blev end yderligere hævet ved de gyldne Solstraaler, som udgød en høiere Verdens Glands over det Hele ved at brydes i det farvede Glas. Alteret var smykket med Lilier, hvide Roser og vellugtende Orangertrær. Det vilde blevet ubekjendt, hvem der med saa megen Smag havde pyntet Capellet, dersom ikke Willi Stevens, som ikke havde ventet dem saa tidligt, var traadt ind i Capellet med to smukke Blomstervaser, som han opstillede ved begge Sider af Alteret, saa at det Hele fik Udseendet af en Blomster- og Lyspyramide.

Nogle af Tyendet betraadte ligeledes Helligdommen. De vare iførte deres Festdagsklæder og komne for at overvære Høitideligheden, og maaske for sidste Gang at bivaane det guddommelige Offer tilligemed deres Herskab.

Det vilde være umuligt at beskrive de Følelser, som rørte sig i de Tilstedeværendes Indre: Haab, Glæde og Sorg kæmpede med hverandre, og de Grunde, af hvilke de vare mødte her, gave utvivlsomt Anledning nok til disse Følelser. Det var Edgars og Blancas Formælingsdag, og denne Tanke maatte opfylde dem begge med en udsigelig Følelse af Glæde, medens Corinnas fromme Ønsker endnu delte hendes Hjerte i Kamp imellem saligt Haab og ængstelig Sorg, og hendes Fader endnu led meget ved Tanken derom. Den Reise, de skulde tiltræde, den Tanke, at de skulde besøge fjernt liggende Lande, for maaskee aldrig at gjensee deres Fødested — Alt dette vakte endnu en særegen Følelse hos dem.

Taarer perlede paa Alles Kinder, medens en gudhengiven og from Bøn nedbad deres Ønskers Opfyldelse fra Guds Throne. Maaske havde Ingen af dem nogensinde følt sin egen Hjælpeløshed i den Grad som netop i dette Øieblik, og maaske havde Ingen af dem nogensinde længtes saa meget efter det levendegjørende Brød som nu. Da i den hellige Messe Forvandlingens Øieblik var kommet, dette Øieblik, hvori ved et Vidunder af den Almægtige Brødets og Vinens rene Offer forvandles til Jesu Christi helligste Kjød og Blod, da var Hjertet tillukket for enhver fremmed Tanke; det var heelt opfyldt af den ene Tanke, at Pligten bød dem at tilbede og elske Ham, som først har elsket os, som for os Mennesker blev bestemt til, ikke blot at udgyde den sidste Blodsdraabe paa Korsets hellige Træ, men ogsaa til at være vore Sjæles Spise og det ublodige Offer paa Jorden indtil Verdens Ende. Og da nu endelig det salige Øieblik var kommet for dem, hvor de skulde optage deres Frelser i deres rensede Hjerter, o, hvor opløftende var da ikke den Tanke, at de skulde modtage en udødelig Næring for deres udødelige Sjæle! Hvor fattig paa Kjærlighed, hvor taabelig forekom dem da ikke de Menneskers Anskuelse, som ville indskrænke Guds Almagt og Kjærlighed til Naturens snevre Grændser! Ja den forekom dem som en Skygge, som et livløst Billede i Sammenligning med den levende rige Virkelighed.

Efter den hellige Messe holdt Pater Borgia endnu en kort Tale til det unge Brudepar og foreholdt dem hovedsageligen deres indbyrdes Pligter, men frem for Alt, deres første Pligt: Øvelsen af ægte christelig Dyd. Ved Frokosten syntes ethvert Lem af den lille Familie at føle Trang til Ro. Men det var dog ikke Smertens eller Sorgens Stilhed, men den tilfredse Roes Stilhed, som nødte Enhver til at befatte sig med sine egne Tanker, med sine egne Følelser og med sine egne Forventninger.

Men i Huset var Alt i Bevægelse. Man ventede en Mængde Gjæster, og Madame Murray følte, hvorledes hun paa denne Dag skulde vise, hvor godt hun forstod sine Pligter som Huusholderske, i Særdeleshed nu, da hendes Opgave var saa stor, baade for sin Frues forestaaende Afreises Skyld, og for det forudgaaende Bryllupsgildes Skyld. Hun gjorde sig derfor ogsaa sær-

deles Umage, og meddelte idag sine Befalinger saa strengt og saa bestemt som muligt, og regnede sig det til sin første Pligt, at sørge for, at Enhver, som kom til hende, var ligesaa virksom som hun selv. Henimod Middag begyndte Gjæsterne at indfinde sig. Et stort Antal af Vogne bragte et udvalgt Selskab, som Herr Leslie modtog med den Forekommenhed og elskværdige Gjæstfrihed, der udmærkede ham. Selskabet, der kun bestod af Venner, var talrigt og hengav sig til den største Glæde. Men de to Tvillingsøstre i deres hvide Klæder vakte især Selskabets Beundring. Dog ogsaa den gode Pater Borgia, om hvem man havde hørt saa meget siden Prædicant Forresters Omvendelse, tildrog sig Alles Opmærksomhed. Hans blide indtagende Ydre, hans fine, høflige Manerer og hans lige saa lærde som fængslende Underholdning indtog Alle i den Grad, at de gjerne vare rede til oftere at dele hans Selskab.

Da Maaltidet var tilende, bortfiernede de to Søstre sig for at iføre sig deres Reiseklæder; men snart kom de tilbage igjen for at tage Afsked med deres Venner og deres Tyende. Ved deres Afreise fløde rigelige Taarer, isærdeleshed da Alle endnu engang knælede ned for Pater Borgias Fødder, for at modtage hans Velsignelse, førend de stegte ind i Reisevognen og forlode Elvertonhall for lang Tid.

(Fortsættes).

En ny Martyr for Skrifteseglet.

Den i Lemberg i det polske Sprog udkommende „Bonus pastor“ meddeler Følgende: I Aaret 1853 foretog Biskop Borowski i Cathedralen i Shtomir (Russisk-Wolhynien) den smerteligste af alle Cæremonier, nemlig en Præsts Degradation. Mange af de Tilstedeværende græd, ja selve Biskoppen formaaede ikke at tilbageholde sine Taarer, og det saa meget mindre, som Præsten, der skulde degraderes, havde nydt Alles Agtelse og var almindelig afholdt og elsket. Han hed Kobilowicz og var Sognepræst i Oratow (Lille-Rusland, Ukraine). Allerede som Cooperator i Biala-Cerkiew blev han anset for at være en af de frommeste og ivrigste

Præster i Dioceset, og han vandt navnlig Berømmelse som Prædicant og Skriftefader. Efter sin Udnævnelse til Sognepræst i Oratow fordoblede han sin Nidkjærhed, restaurerede og forskjønnede Kirken. Da, pludselig og uventet, blev han til alle sine Bekjendtes Forbauselse anklaget for at have myrdet en Embedsmand. Hovedbeviset for denne Anklage var en Bøsse, som man havde fundet skjult bag Kirkens Højalter; denne Bøsse tilhørte Sognepræsten, og det kunde paavises, at der nylig var skudt med den. Vedkommende Commission erklærede Præsten for skyldig, og Retten dømte ham til livsvarigt, haardt Tvangsarbeide i Siberien. Efterat Biskoppen havde foretaget Degradationen, blev Sognepræsten lænket, hans Hoved raget, man iførte ham Fangedragt og transporterede ham sammen med andre Forbrydere til Siberien, hvor han tilbragte tyve lange Aar. Efter disse 20 Aars Forløb gjorde Organisten ved Kirken i mange Vidners Paahør den Tilstaaelse paa sit Dødsleie, at det var ham, der havde myrdet hin Embedsmand i den Hensigt at ægte den Dræbtes Hustru, og at han, for at henlede Mistanken paa Sognepræsten, havde skjult dennes Bøsse bag ved Alteret, samt foranlediget Øvrigheden til at opdage den. Ved Slutningen af sin Bekjendelse tilføiede Organisten, at han, plaget af Samvittighedskvaler, efter Præstens Arrestation havde besøgt denne i Fængslet, at han havde aflagt sit Skriftemaal hos ham, og aabenbaret sig som den virkelige Morder, men at han senere hen ikke havde havt Mod nok til at angive sig selv for Retten. Præsten Kobilowicz kjendte altsaa den sande Morder, men ene fra Skriftemaalet.

Et Ord kunde have frelst ham fra den skjæbnesvangre Anklage og Dom, men dette Ord vilde have brudt Skrifteseglet; derfor vilde han hellere underkaste sig Degradation og Tvangsarbeide i Siberien, ja, hvad der for ham som Præst maatte være det Haardeste, hellere staae som en Forbryder for Alles Øine, end aabenbaare den Hemmelighed, der var bleven betroet ham i Skriftemaalet. Kobilowicz befandt sig altsaa i den Stilling, at han maatte blive et Offer for sit Kald. For Retten og Biskoppen gjentog han kun de Ord: „Jeg beder Dem at troe mit Udsagn, jeg er uskyldig“. Som Følge af Organistens Bekjendelse, udstedtes naturligviis Befaling til strax at sætte den uskyldigt dømte og til Siberien forviste Præst i Frihed og lade ham veder-

fare fuld Retfærdighed og Opreisning. Men Offeret levede ikke mere. Indtil sin Død, der indtraadte kort før den virkelige Forbryders Tilstaaelse, bevarede han ubrødelig den ham betroede Hemmelighed; som en god Hyrde havde han overgivet den ukrænket i den høieste Dommers Haand.

Muhamedanernes Faste.

Muhamedanerne maae holde en meget streng Faste i hele Maaneden Ramandan, hvilken er den 9de i Aaret. Fasten overholdes paa alle Dage i Maaneden, og fra Daggry af, saasnart det er saa lyst, at man kan skjælnes en mørk fra en hvid Traad, indtil Solnedgang tør der ikke nydes det Allermindste. Tyrken maa da ikke alene afholde sig fra Spise, men ogsaa fra al Drik. fra Rygning og fra alle vellugtende Ting; kort sagt enhver Nydelse er ham forbudt. I et Land, hvor det om Sommeren er meget varmere end hos os, maa dette falde meget besværligt; de Rige kunne rigtignok tilbringe Dagen med at slumre paa deres bløde Polstre; men hvor besværligt maa det ikke være for de Fattige og de mange Arbeidere, som i Dagens Hede skulle fortjene Brødet, at nægte sig enhversomhelst Forfriskning og Vederkvægelse. En Videnskabsmand, der for nogle Aar tilbage gjorde en Reise i Orienten, har meddelt os følgende Træk:

„Det var en overordenlig hed Dag i Maaneden Ramadan, da jeg drog ud af Kairo for at besøge Pyramiderne. En ung Araber, hvis Æsel jeg havde leiet til denne Udflugt, løb hele Dagen ved Siden af det travende Dyr, medens Solen kastede sine Straaler næsten lodret paa vor Isse. Jeg havde taget nogle Oranger meg mig, da de vare meget forfriskende i den stærke Hede; jeg bød da ogsaa Araberen en, og han modtog den takkende og gjemte den i sin Lomme. „Hvorfor spiser Du den ikke“? spurgte jeg; „Du føler dog vistnok ogsaa Tørst, og den vilde vederkvæge Dig“. „Ja, ganske vist, Effendi“ (Herre), svarede han, „men jeg tør ikke, det er Ramadan“. Og virkelig løb den stak-

kels Dreng den hele lange Dag ved Siden af Æslet uden at nyde det Allermindste. Men da Solen gik ned, og et Kanonskud fra Byen forkyndte, at Fasten var tilende, tog han Orangen frem af sin Lomme og fortærede den med Velbehag.

Kirkelige Efterretninger.

England. Efter en Meddelelse fra Rom til „Pall-Mall. Gazette“ skulle nogle engelske Katholiker have gjort Paven opmærksom paa Nødvendigheden af, at den officielle diplomatiske Forbindelse mellem den britiske Regering og Vaticanet atter blev gjenoprettet. Pave Leo skal imidlertid have svaret, at en saadan Forbindelse ikke var nødvendig, eftersom den katholske Kirke i England nu for Tiden kunde glæde sig ved en fuldkommen Frihed. „Italia“ erfarer, at England er Gjenstand for den h. Stols særlige Opmærksomhed, og at de talrige Omvendelser, der jevnlig finde Sted, have foranlediget en livlig Correspondance med Biskopperne. De i lang Tid afbrudte Forhandlinger med Ritualisterne skulle atter være optagne, for at vinde disse for den katholske Kirke. Det overveiende Antal af dem skal være tilbøieligt til, uden hvilken som helst Betingelse at træde over til Katholicismen. Ritualisternes Fører i Brighton, Hr. Arthur Wagner, har taget Initiativet i denne Bevægelse, og, dersom han omvendte sig, da vilde to religiøse Ordenssamfund, alle hans Vicarer og en Trediedel af Brightons Indbyggere gjøre det samme Skridt. Endelig skal Paven have erindret Biskopperne om at tage alle mulige Hensyn, og indrømme de fornødne Lettelser for at hidføre dette gunstige Resultat.

Rusland. „Times“ har nylig faaet Meddelelser fra Rom, ifølge hvilke Vaticanet gennem den pavelige Nuntius i Wien har sendt Depecher til Rusland, hvori det tillader de katholske Biskopper i Rusland at antage visse provisoriske Love, for at der mellem de kirkelige og verdslige Myndigheder kan tilveiebringes en Over-

enskomst. Biskopperne vilde derved blive satte i Stand til at kunne sørge bedre for Kirkens Interesser. Man haaber i kirkelige Kredse, at disse Indrømmelser ville bane Veien for Løsningen af endnu vigtigere Spørgsmaal.

Østpreussen. En Præst ved en Straffeanstalt meddeler følgende Begivenhed:

„Jeg beder Deres Høiærværdighed“, sagde engang en bodfærdig Synder til mig, „at gjøre min Omvendelse bekjendt for saa Mange som muligt til Ære for den allersaligste Jomfru“. Skuepladsen for min Fortælling var et Tugthuus. Det var paa Marias ubesmittede Undfangelses Fest, da jeg med større Begeistring end nogensinde før anbefalede mine Tilhørere, de stakkels Fanger, Dyrkelsen af den ubesmittede undfangne Jomfru og Gudsmoder, og jeg sluttede med de Ord: „Nu, mine Brødre, har jeg af alle Kræfter søgt at fremstille Maria som værdig til Dyrkelse. O! hvis ogsaa kun en eneste blandt Eder besluttede sig til, daglig med et Hil Dig Maria at ære hende som den ubesmittede undfangne Jomfru og Gudsmoder, da vilde jeg være rigeligt belønnet!“ — Julefesten nærmede sig. Da meldte sig En, efterat de Andre allerede havde skriftet, til en Samtale med mig. Det blev tilstaaet ham. „Jeg kan ikke holde det ud længere, Hr. Pastor!“ sagde han, „jeg har endnu aldrig skriftet godt, men stedse uværdigt modtaget de hellige Sacramenter, tre Gange endog de Døendes Sacramenter; vel 100 Gange har jeg gjort Tilløb til at gjøre det godt, men Djævelen har altid holdt min Mund lukket. Alt dette maae jeg nu bekjende, førend jeg skrifter“. Paa mit Spørgsmaal, hvorledes han da nu kunde sige det, ja, var nødt til at sige det, svarede han: „Dengang De Hr. Pastor, den 8. Decbr., saa bønligt raabte: O! gid dog idetmindste Een af Eder vilde beslutte sig til, daglig med et Ave Maria at ære den ubesmittede undfangne Gudsmoder, da tænkte jeg: denne Ene skal Du være. Som sagt, saa gjort; og nu lader Maria mig ingen Ro; men det vil vare længe, og De er saa træt, o jeg beder Dem hør mit Skriftemaal.“ — Efter en Times Forløb var der Glæde i Himlen, da mine Hænder ved Absolution velsignende udbredte sig over en frelst Sjæl.

Hammerfest. I det henrundne Aar er der ogsaa her bleven stiftet en St. Vincents-Forening. Foreningen, der efter Menighedens Forhold tæller ikke saa faa

Medlemmer, har allerede kunnet udfolde en ret glædelig Virksomhed. St. Vincentius-Foreningen har allerede udbredt og udbreder mange Velsignelser over Verden; Gud velsigne ogsaa dens Virksomhed her i Norden, for at den christelige Kjærlighed, i hvilken hele Loven bestaaer, altid mere og mere maa komme til sin Ret og vinde Seir i Hjerterne.

Nordamerica. Endelig har Ærkebispedømmet Cincinnati faaet en Coadjutor med en Administrators Magtfuldkommenhed og med Ret til Succession i det biskoppelige Embede. Det er Hs. Høiærv. Msgr. W. H. Elder, Biskop af Natchez (Mississippi). Han er født i Maryland, studerede i det berømte Seminar i Emmetsburg, og blev ogsaa sammesteds viet til Præst. I Foraaet 1857 viedes han til Biskop, overtog Dioceset Natchez' Forvaltning og erhvervede sig et meget anset og agtet Navn ved sin Nidkjærhed og indsigtsfulde Styrelse af Dioceset. Dette omfatter hele Staten Mississippi og frembød en ligesaa vanskelig som taknemmelig Mark for Prælatens Virksomhed. Flere Gange rasede her den gule Feber med en stor Heftighed; men Biskop Elder holdt modig Stand. Han var utrættelig i at trøste, i at opmuntre og hjælpe, hvad Befolkningen aldrig vil glemme. Paa Conciliet i Baltimore i Aaret 1856, udmærkede han sig ved sin Lærdom og sine vise Raad. I Aaret 1875 kastede den gule Feber ham paa Sygesengen, og længe svævede hans Liv i største Fare. Han staaer nu i sit 56de Leveaar. Hans Udnævnelse bliver hilset med almindelig Jubel.

— Et amerikansk Blad meddeler følgende Træk om Biskop Elder af Natchez, der nylig er bleven udnævnt til Ærkebiskop Purcell's (Cincinnati) Coadjutor: I Aaret 1864, da Unionstroppeerne havde besat Natchez, blev Biskop Elder's Navn med Eet bekjendt i samtlige forenede Stater. General Braymann, som commanderede i Natchez, befalede nemlig Biskoppen at forrette en vis Bøn i Domkirken. Men Biskoppen vægrede sig og gjorde gjældende, at Civil- og Militærmyndighederne ikke havde at blande sig i kirkelige Anliggender. Han havde Intet at udsætte paa selve Bønformularen, men opponerede, fordi man havde befalet ham at bruge samme, idet han gik ud fra den Grundsætning, at Kirke og Stat skulde være fuldstændigt adskilte. Alle de Bønner, man havde forrettet i Kirken, vare Bønner om

Fred og Udsoning mellem de fjendtlige Landsdele, endskjøndt Biskoppen selv afgjort nærrede Sympathier for Sydstatene. Men da han saae, at man vilde give ham Forskrivter, gjorde han Indsigelse og erklærede aabent, at han ikke vilde efterkomme Commandørens Befaling. Følgen var, at han blev udleveret til de militære Myn-digheder og ført som Fange til Louisiana. Krigsminister Stanton fik Meddelelse om denne Affaire, og, efter at have nøie undersøgt Forholdene, befalede han, at Bi-skoppen øieblikkelig skulde sættes paa fri Fod. Han havde været Fange i 7 Dage.

— Af Redemptoristerne i S. Louis er der i Aaret 1879 i 9 forskjællige Diocesser blevet holdt ikke mindre end 58 store Missioner i det engelske, tyske og franske Sprog; deres Kloster i St. Louis bliver derfor ogsaa med Rette kaldet et Missionshuus. Hvormeget Godt de have stiftet ved deres utrættelige Arbejder, hvormange Syndere de have ført til Omvendelse, hvor mange Menne-sker de have gjort lykkelige, det veed alene Gud, og han vil belønne dem derfor.

— Direktørerne for det katholske Colonisations-Selskab have nylig holdt flere Møder i Chicago, i hvilke Biskopperne af Peoria, St. Paul og Omaha toge Deel. Der blev kjøbt 25,000 Acres Land i Greeley (Nebraska), der allerede ere gjorde disponible til Colonisation. I Chicago bestiltes et Antal Træhuse, som skulle trans-porteres færdige til Greeley, deriblandt ogsaa en Kirke og et Opholdssted for Emigranter. To af Gaderne i den By, som bliver anlagt, ville faae Navnene Spalding og O'Connor til Ære for Biskopperne af Peoria og Omaha.

— Msgr. Gibbons, Ærkebiskop af Baltimore, agter strax efter Paaske at gjøre en Reise til Rom.

— Efter Forlydende er Biskoppen af Gibraltar, Jean Baptiste Scandella, bleven udnævnt til apostolisk Delegat for Canada.

— I New-York have Jesuiterne nylig holdt en Mission i Korskirken; 15,000 Personer toge Deel i den, og 25 Protestanter vendte tilbage til Moderkirken.

Trykfeil i Nr. 9.

S. 139, L. 1 fr. n. — der — læs: den

— 140, L. 2 fr. o. — udsone ham mod — læs: for-sone ham med.

— — L. 7 fr. o. — udbryder — læs: udbreder

— — L. 19 fr. o. — ville — læs: vilde

Ansgariusforeningen.

Den, d 19. Februar afholdte Generalforsamlings Forhandlinger forstættets Søndagen d. 14. Marts efter Høimessen. Foreningens Medlemmer anmodes om talrigt Møde.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 7de Marts. 4de Fastesøndag. — 8. M. Johannes af Gud, Bekj. 9. Tl. Francisca af Rom, Enke. 10. O. De 4te Martyrer af Sebaste. 11. To. Thomas af Aquin, Bekj. og Kirkel. 12. F. Ihukommelse af vor Frelasers kostbare Blod. 13. L. Gregor den Store. Pave og Kirkel.

Fredagen den 12te Marts. Aften Kl. 7^{1/2} Fasteandagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søndagen den 14de Marts Passions søndag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste.

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 7 og 8^{1/2} stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

„ 6^{1/2} stille Messe i Hospitalet.

„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 7 og 7^{1/2} stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 8^{1/2} stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8^{1/2} stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige S kriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8^{1/2} Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 11. Søndagen den 14. Marts. 1880.

Indhold: Til Sct. Joseph. Pave Leo XIII.' Eucyclica om det christelige Ægteskab. Troens Triumph. De nyeste Forhandlinger mellem Rom og Rusland. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, Nordamerica.

Til Sct. Joseph,

Kirkens Skytshelgen.

19. Marts.

Joseph, Jesu Pleiefader!
Du som Synd og Uret hader,
See til os miskundelig.
Satan vil sit Hoved reise —
Da til Skytspatron vi keise
Tillidsfulde, Joseph, Dig.

Brudgom til Guds Jomfrumoder,
Helgen paa de lyse Kloder,
Bed med os for Kirkens Sag!
Bed, at Leo, Kirkens Fader,
Ei sin Klippeborg forlader
Før vi skue Seirens Dag!

Bed, at de forfulgte Hjorde
Sig med Kraftens Sværd omgjorde
Til en Dyst mod Helveds Magt;
Bed, at Kirkens Hal paa Jorden
Høit maa hvælte sig i Norden,
Hvor Ansgar dens Grund har lagt.

Du, hvem Herrens Viisdom vilde
Anbetroe sin Jesulille
Mod Herodes' grumme Harm;
Bed, at alle Folk paa Jorden,
Bed, at Sjælene i Norden
Favnes maae af Kirkens Arm.

Bed, at Kirken Seier vinder,
Saa den mørke Nat forsvinder,
Solen frem af Skyer gaaer.
Kirken i sin Forudviden
Dig har viet Foraarstiden;
Skaf os da en yndig Vaar!

A. W.

Pave Leo XIII.' Encyclica
om det christelige Ægteskab*).

Til Vore ærværdige Brødre, alle Patriarker, Primater,
Ærkebiskopper og Biskopper i den katholske Verden,
som ere forenede med den apostoliske Stol,

Leo PP. XIII.

Ærværdige Brødre! Hilsen og Apostolisk Velsignelse!

Det var den guddommelige Viisdoms hemmelighedsfulde Raadslutning, at Menneskeslægtens Forløser, Jesus Christus, ved Sig og i Sig skulde med guddommelig Kraft fornye den under Aarenes Vægt hensygnende

*) af 10de Februar 1880. Oversat efter den autentiske latinske Text.

Verden. Dette udtaler den h. Apostel Paulus i herlige og storartede Ord, naar han skriver til Epheserne¹⁾: „Det var hans Villies Hemmelighed . . . , i Christus at fornye Alt saavel i Himlen som paa Jorden“. Og, i Sandhed, da den Herre Christus begyndte Fuldbyrdelsen af denne Gjerning, da gav han snart alle Ting en ny Form og Skikkelse, og afskaffede det Gamle. Han helbredte de Saar, som vor Stamfaders Forsyndelse havde tilføiet den menneskelige Natur, og forsonede alle Mennesker, der af Naturen ere Vredens Børn, med Gud; han førte den af langvarige Vildfarelser trøtte Menneskeslæggt til Sandhedens Lys, fornyede den i Ureenhed henvisnende Menneskehed til Udøvelsen af alle Dyder; og, efter at have gjort Menneskene til Arvinger af en evig Salighed, har han givet dem et sikkert Haab om, at deres dødelige og forkrænkelige Legeme engang skal blive deelagtigt i Udødelighed og himmelsk Herlighed. Og, for at disse store Velgjerninger kunde vedvare her paa Jorden, saalænge der er Mennesker til, har Herren indsat Kirken til, i sit Sted at fuldende sit Værk, og, da han forud kjendte Fremtiden, har han befalet den at ordne og gjenoprette Alt, hvad der i det menneskelige Samfund maatte være bukket under for Forstyrrelsens og Opløsningens ødelæggende Magter.

Men, ihvorvel denne guddommelige Fornyelse fornemmelig og umiddelbart angaaer de Mennesker, som befinde sig i den overnaturlige Naades Stand, have dens heldbringende Frugter dog ogsaa i vid Udstrækning indvirket paa de naturlige Forhold, saaledes at baade de enkelte Mennesker og hele det menneskelige Samfund i alle Retninger førtes til en højere Grad af Fuldkommenhed. Thi aldrig saasnt var den christelige Ordning af de menneskelige Forhold eengang grundlagt, før de enkelte Mennesker havde den Lykke at lære og vænne sig til at finde Hvile i Guds faderlige Forsyn og

¹⁾ Eph. 1, 9. 10.

nære et Haab om himmelsk Bistand, som ikke beskæmmer. Denne Tillid og dette Haab er en Kilde til Mod, Maadehold, Selvbeherskelse og et af indre Fred gjennemtrængt Sinds Ligevægt, saavel som til alle op-højede Dyder og store Bedrifter. Ja, den Værdighed, Fasthed, Anseelse og Hæderlighed, hvormed Christendommen har adlet baade det huuslige og borgerlige Liv maae i Sandhed kaldes et Vidunder. Den har helliget Fyrsternes Myndighed og beklædt den med Retfærdighed, gjort Folkenes Lydighed frivillig og let, knyttet Borgerne inderligere til hverandre og gjort Eiendomsretten sikrere. Kort sagt: Den christelige Religion har baaret en saa aarvaagen Omsorg for Alt, hvad der maa kaldes gavnligt for Staten, at den, som den h. Augustinus udtrykker sig, ikke kunde bidrage mere til at føre et lykkeligt Liv, selv om den ikke havde anden Bestemmelse, end at befordre Erhvervelsen og Forøgelsen af dette Livs Goder.

Dog, det er ikke Vor Hensigt, her at gaae ind paa denne Betragtning i dens Heelhed og drøfte dens enkelte Dele; Vi agte nemlig blot at udtale Os om det huuslige Samliv, som har sin Rod og sit Grundlag i *Ægteskabet*.

Enhver, ærværdige Brødre, kjender Ægteskabets sande Oprindelse. Thi, om end den christelige Troes Fjender have en vis Sky for i dette Punkt at anerkjende Rigtigheden af Kirkens uforandret overleverede Lære, og alt længe have bestræbt sig for at udslukke eller formørke Sandhedens Lys. Vi tale om almindeligt bekjendte og utvivlsomme Ting, naar Vi sige, at Gud, da han paa Skabelsens sjette Dag havde dannet Mennesket af Jordens Leer og indblæst ham Livsaanden, vilde give ham en Ledsagerinde, som han paa en underfuld Maade fremdrog af den slumrende Mands Side. Dermed tilsigtede Guds Viisdom, at disse to Ægtefæller

skulde være den med Naturens hele Ordning overensstemmende Begyndelse til alle Menneskers Tilblivelse, Livspiren til Slægtens uafbrudte Forplantning og Opholdelse indtil Tidernes Ende. Og denne Mandens og Kvindens Forbindelse blev, for fuldkomment at svare til Guds vise Hensigter, strax fra Begyndelsen af udstyret med to særligt udmærkede, dens Væsen dybt indprægede og dens Eiendommelighed adlende Egenskaber, nemlig *Eenhed* og *Uopløselighed*.

Dette finde Vi i Evangeliet klart og tydeligt stadfæstet ved Jesu Christi guddommelige Autoritet; thi han vidnede baade for Jøderne og sine Apostle, at Ægteskabet efter dets Instiftelse kun bør være en Forbindelse mellem to Personer, nemlig en Mand og en Kvinde, at begge disse ligesom blive eet Kjød, og at det ægteskabelige Baand efter Guds Villie skal være saa inderligt og fast knyttet, at det ikke kan løsnes eller opløses af noget Menneske. „*Manden skal blive hos sin Hustru, og de skulle være To i eet Kjød. Derfor ere de ikke mere To, men eet Kjød. Hvad altsaa Gud har forenet, skal Menneket ikke adskille*¹⁾).

Men denne saa ophøiede, for Ægteskabet eiendommelige Form forvanskedes efterhaanden og gik tilsidst blandt de hedenske Folkefærd ganske tilgrunde; ja selv hos Hebræerne syntes den at blive omtaaget og formørket. Det begyndte nemlig ogsaa blandt dem at blive almindelig Skik og at betragtes som tilladeligt, at een Mand havde mere end een Hustru; og siden, da Moses af Hensyn til *deres Hjerters Haardhed*²⁾ tilstod Mændene Ret til at forskyde deres Hustruer, aabnedes dermed Adgang til Skilsmisse. Og blandt Hedningerne syntes den Fordærvelse, som aldeles forvanskede Ægteskabets Væsen, næsten at nærme sig til det Utrolige, ved at det gaves til Pris for de blandt ethvert Folk herskende Vildfarelsers og skændige Lidenskabers ødelæggende

¹⁾ Matth. 19, 5. 6. ²⁾ Matth. 19, 8.

Magt. Det sande Begreb om Ægteskabet og dets højere Oprindelse syntes mere eller mindre at være gaaet tabt for alle Nationer, og man gav derfor overalt Love, som syntes at afhjælpe det almindeligt følte Savn. men ikke saadanne, som Sagens Natur fordrede. De høitidelige Skikke, der kun vare en Frugt af Lovgavernes Opfindsomhed, bevirkede blot, at Kvinderne snart benævnedes med Hustruens ærbare, snart med Concubinens nedværdigende Navn. Ja, det gik saa vidt, at Øvrighedernes Autoritet, ved Love, der ikke alene strede mod Billighed, men endog begunstigede de største Uretfærdigheder, gave Forskrifter for, hvem der maatte gifte sig, og hvem det ikke var tilladt. Tilmed vare Polygamiet og Polyandriet,^{*)} saavel som Skilsmissen, Aarsager til, at det ægteskabelige Baand i høi Grad løsnedes. Disse Forhold afstedkom den største Forvirring med Hensyn til Ægtefællernes gjensidige Rettigheder og Pligter, idet Manden ved at erhverve en Herres Ret ligeoverfor Hustruen, uden nogen gyldig Grund kunde lade hende ganske skytte sig selv, medens han ustraffet turde hengive sig til den tøilesløseste Usædelighed og *„i uanstændige Huse søge Selskab med utugtige Kvinder, som om Skylden var et Tilbehør til Værdigheden og ikke en Frugt af Villiens Slethed¹⁾).*

Denne Begunstigelse af Mandens Frihed bragte Kvinden i den jammerfuldste Stilling, idet hun fornædredes til blot at ansees for et Middel til Vellystens Tilfredsstillelse og Afkoms Erhvervelse. Man skammede sig ikke ved, i Lighed med blot legemlige Ting²⁾ at købe og sælge Kvinder til Ægteskab; ja man gav ikke sjældent en Fader og Ægtemand Ret til at faae sin Hustru straffet paa Livet. Men det er indlysende, at en Familie, der var en Frugt af saadanne Ægteskaber,

^{*)} Ægteskaber mellem een Mand og flere Kvinder, og omvendt mellem een Kvinde og flere Mænd.

¹⁾ Hieronym. Oper. I. 455. ²⁾ Arnob. adv. Gent. 4.

nødvendigviis enten maatte blive Statens eller Familie-faderens¹⁾ villieløse Eiendom, hvilken sidste Lovene blandt Andet ogsaa gave Ret til, efter Godtbefindende at bortgifte deres Børn og ophæve deres Ægteskaber, ja endog indrømmede en umenneskelig Magt over deres Liv og Død.

Alle disse Laster og al denne Vederstyggelighed, som nedværdigede Ægteskabet, skulde endelig finde et guddommeligt Lægemedel, derved at Jesus Christus, den menneskelige Værdigheds Fornyer og Moselovens Opfylder og Fuldkommer, lagde den største Vægt paa Hævdelsen af Ægtestandens Hellighed. Han adlede nemlig ved sin Nærværelse Bryllupshøitiden i Cana i Galilæa, idet han udmærkede den ved sin første Undergjerning²⁾, saa at alle menneskelige Ægteskaber medrette føre Begyndelsen til deres nye af Gud helligede Værdighed tilbage til denne Dag. Dernæst hævdede Christus atter Ægteskabet til dets oprindelige Adel, idet han misbilligede Jødernes Misbrug saavel af Tilladelsen til at have flere Hustruer, som af Retten til Skilsmisse, men fremfor Alt, idet han strengt forbød, at Nogen fordristede sig til at opløse, hvad Gud selv havde sammenføiet med et vedvarende Foreningsbaand. Han ophævede de af dette Punkt i Moselovens Bestemmelser flydende Vanskeligheder, og gav som øverste Lovgiver følgende Forskrift for alle Ægtefæller: *Jeg siger Eder: Enhver, som forskyder sin Hustru uden for Ægteskabsbruds Skyld, og tager en anden tilægte, han bryder Ægteskabet, og den som tager den Forskudte tilægte, bryder Ægteskabet*³⁾.

Men hvad der i Henseende til Ægteskabet er under Guds egen Autoritet fastsat og anordnet, det have Apostlene, den guddommelige Lovs Forkyndere, i endnu fuldstændigere og tydeligere Ord udtalt i deres Breve

¹⁾ Dionys. Halic. H, c. 26. 27. ²⁾ Joh. 2.

³⁾ Matth. 19, 9.

og overgivet til Traditionen. Det maa derfor føres tilbage til den Apostoliske Lære, hvad *vore hellige Fædre Concilierne, og hele Kirkens Overlevering stedse have lært*¹⁾ — Dette nemlig: at den Herre Christus har hævet Ægteskabet til et Sacraments Værdighed, og derved bevirket, at Ægtefællerne, beskyttede og styrkede af den himmelske Naade, som hans Fortjenester have erhvervet, kunne opnaae Hellighed i Ægtestanden, ligesom han og, ved at gjøre sit mystiske Ægteskab med Kirken til dens Forbillede, baade har fuldkommengjort den naturlige Kjærlighed²⁾, og ved den guddommelige Kjærligheds Baand givet Mandens og Kvindens udeelte Forening større Inderlighed og Fasthed. *I Mænd*, siger Paulus til Epheserne, *elsker eders Hustruer, ligesom ogsaa Kristus har elsket Kirken og hengivet sig selv for den for at hellige den . . . Mændene skulle elske deres Hustruer som deres egne Legemer . . . thi Ingen har nogensinde hadet sit eget Kjød, men nærer og pleier det, ligesom og Kristus Kirken; thi vi ere hans Legemes Lemmer, af hans Kjød og af hans Been. Derfor skal et Menneske forlade Fader og Moder og holde sig til sin Hustru, og de skulle være To i eet Kjød. Denne Hemmelighed er stor; jeg taler nemlig om Kristus og om Kirken*³⁾. Apostlene lære os endvidere, at Christus har befalet, at den Eenhed, Væridhed og Fasthed, som fremgaaer af Ægteskabets Oprindelse, er hellig og for stedse ukrænkelig. *Dem, som ere forenede til Ægteskab*, siger den samme Paulus, *byder ikke jeg, men Herren, at Hustruen ikke maa forlade sin Mand; men dersom hun skiller sig fra ham, skal hun forblive ugift, eller forsones sig med sin Mand*⁴⁾. Og atter: *Kvinden er bunden til Loven, saalænge hendes Mand lever; men henover hendes Mand, er hun bleven fri*⁵⁾. Af disse Grunde er altsaa Ægteskabet et stort, i alle

1) Trid. sess. XXIV. 2) Trid sess. XXIV. 1. de reform. matr. .

3) Eph. V, 25 o. figd. 4) 1 Cor. VII, 10. 11. 5) ibid V. 39.

Maader ærværdigt Sacrament; og det bør, naar det er kydsk og fromt, holdes i Ære som en billedlig Hentydning til de meest ophøiede Ting.

Dog, Ægtestandens christelige Fuldkommenhed og sidste Endemaal er endnu ikke udtalt i det, som hermed er sagt. Thi for det Første er der bleven stillet den ægteskabelige Forbindelse en høiere og ædlere Opgave, end man tidligere kunde have nogen Anelse om: den skulde fra nu af ikke blot have den Bestemmelse, at forplante Menneskeslægten, men den skulde tilføre Kirken Børn, som skulde være *de Helliges Medborgere og Guds Familie*²⁾, for at der herefter kunde fødes og opdrages et Folk, som skulde tilbede og frygte den sande Gud og vor Frelser Jesus Christus³⁾. For det Andet bleve enhver af Ægtefællernes Pligter nøie bestemte og deres Rettigheder fuldstændigt angivne. De skulde nemlig stedse være saaledes sindede, at de indsaae Nødvendigheden af, oprigtigt at elske hverandre, bevare en ubrødelig indbyrdes Troskab, og utrætteligt bære Omsorg for Alt, hvad der kan befordre og betrygge deres gjensidige Velfærd. Manden er Familiens Herre og Hustruens Hoved; men, da hun er Kjød af hans Kjød og Been af hans Been, underordner hun sig sin Mand og adlyder ham ikke som en Tjenerinde, men som en ligestillet Veninde, saaledes at hverken hendes Ære eller hendes Værdighed føler sig krænket ved denne Lydighed. Thi da han, som er Hovedet, er Christi Afbillede, og hun, den Adlydende, Kirkens vil den guddommelige Kjærlighed bestandig ordne deres gjensidige Forhold. Thi *Manden er Hustruens Hoved, ligesom Kristus er Kirkens Hoved . . . Og, ligesom Kirken er underordnet Kristus, saaledes skulle Kvinderne være deres Mænd underdanige i Alt*⁴⁾.

Hvad Børnene angaaer, da skulle de i Lydighed

¹⁾ Eph. V. 32. Hebr. XIII., 4. ²⁾ Eph. II., 19.

³⁾ Catech. Rom. C. VIII. ⁴⁾ Eph. V., 23. 24.

underordne sig deres Forældre og ære dem for Samvittighedens Skyld; og ligeledes skulle Forældrene paa deres Side henvende deres hele Omhu og Opmærksomhed paa Omsorg for deres Børns Velfærd og deres Opdragelse til al Dyd og Dygtighed: *I Fædre, opdrager eders Børn i Herrens Lære og Tugt*¹⁾. Heraf sees, at Ægtefællers Pligter hverken ere faa eller lette, men at de paa Grund af den Kraft, som Sacramentet meddeler, ikke alene blive taalelige, men ogsaa kjære og glædelige.
(Fortsættes.)

Troens Triumph.

(Fortsat fra Nr. 10).

XVII.

Søster Gertrudis.

Herr Leslie begav sig altsaa med sin Familie paa Reisen til Europa. Men hverken de pragtfulde Kunstmonumenter eller al den Glands og Herlighed, hvorved den europæiske Cultur i dens Bygninger og Skikke og ved dens Luxus blænder Verdens Øine, kunde bringe Corinnas Beslutning om heel og udeelt at indvie sig til Gud og indtræde i Ordensstanden til at vakle.

Efter endt Reise bragte Herr Leslie sin Datter til de barmhjertige Søstres Noviciat i B . . . , en By, som laae omtrent 50 Miil fra Elvertonhall. Og, omendskjøndt dette Offer i Begyndelsen faldt ham meget tungt, saa følte han sig dog i den Grad styrket ved Naadens Magt, at han tidt udtalte for Pater Borgia, at han aldrig i sit Liv havde gjort en Gjerning, der havde skjænket ham en saa vedvarende og sød Trøst, som den Lydighed og Selvfornægtelse, hvormed han havde ofret Gud sit Barn, for at lade det leve til Ære for Ham og for Medmenneskers Frelse.

Pater Borgia lod imidlertid ikke noget uforsøgt for at udbrede Troens Velsignelser, og hans Missionsvirksomhed bar saa rige Frugter, at det af Herr Leslie byg-

¹⁾ Eph. VI., 4.

gede Capel ikke længere kunde rumme de Nyomvendtes store Tal, men maatte erstattes af en stor Kirke.

Blandt de mærkeligste Omvendelser hørte den gamle Fru Herberts, der, som Følge af de Lidelser og Smerter Engelberts uheldsvangre Gjerning havde voldt hende, tog sin Tilflugt til Korset og blev et Mønster paa Bodfærdighed og Dyd.

Hvad angaaer Engelbert, saa forlod han, pint og forfulgt af Samvittighedsnag sin Hjemstavn, og Ingen vidste, hvor han var. Den unge kraftige Mand var i faa Dage bleven en Olding; hans Ørneflugt var standset af den giftige Piil, som gjennemtrængte hans Sjæl. medens hans Hjertes Saar bleve med hver Dag mere smertelige ved Manglen af religiøse Lægemidler.

Corinna følte sig saa lykkelig i sin nye Stand, som hun næppe havde kunnet ahne i sit tidligere Liv.

Hun udmærkede sig særdeles ved en stor Punktighed; hun havde en reen Hensigt i alle sine Handlinger og vandt derved en Skat af Fortjenester og aandelig Trøst. Thi ved den gode Hensigt eller Mening bliver vore daglige Syslers raa Metal forvandlet til Guld; og hvilket Værd vore Handlinger opnaae i Guds Øine ved den gode Mening, det lære vi blandt andet af en Aabenbaring til den hellige Gertrudis. „Ligesom en Aagerkarl“, saaledes talte vor guddommelige Frelser til sin Tjenerinde, „kun nødvendig lader en Leilighed gaac forbi, hvorved han kunde vinde en Hvid, saaledes og endnu langt mindre vil jeg, at den ringeste Bevægelse af dine Fingre, der skeer til min Ære, skal blive uden Løn og ikke stedse bidrage til min større Ære og din evige Salighed“. Den samme Helliges Levnetsbeskrivelse fortæller, at, da hun en Dag følte sig ilde tilpas og spiste en Drue i den Hensigt, derved at vederkvæge Frelseren i sin Person, saa modtog Frelseren dette Offer som en kongelig Gave og sagde til hende: „Jeg erklærer Dig, at Du ved dette Offer har givet mig en Løn for den bitre Drik, jeg paa Korset smagte af Kjærlighed til Dig, thi jeg smager en usigelig Sødme i dit Hjerte; jo renere din Hensigt er, naar Du styrker dit Legeme, desto større er den Glæde, jeg smager i din Sjæl“. Ved en anden Leilighed sagde Frelseren til den hellige Gertrudis: „Jeg modtager af Kjærlighed til Menneskene Alt, endog et Halmstraa, et eneste Ord, en Hilsen, et Suk for de lidende Sjæle, en kort Bøn for Syndere og

Retfærdige, naar kun den gode Mening forenes med disse Ting“.

Corinna havde i Særdeleshed gjort sig til Opgave at efterligne denne store Helgeninde og saaledes søgte hun at gjøre sig værdig til det Navn: Søster Gertrudis, som hun havde faaet ved Aflæggelsen af sit Løfte som barmhjertig Søster.

(Sluttes.)

De nyeste Forhandlinger mellem Rom og Rusland.

Enhver, som har Hjerte for den sørgelige Tilstand, i hvilken den katholske Kirke i Rusland befinder sig, vil ganske vist nære det levende Ønske, at der snart maatte indtræde en Vending til det Bedre, og ordnede Forhold maatte vinde Indgang. „Vi troe“, skriver Profæssor Dr. Borovy i 6. Hefte 1879 af Archiv for katholsk Kirkeret, „virkelig at kunne bringe nogle Efterretninger, der synes at varsle om en bedre Fremtid for Katholikerne i hint store Rige. Allerede i Aaret 1878 var den lærde Benedictiner og Historieskriver Dr. Beda Dudik, Ridder af St. Anna Ordenens 2. Classe, reist til Petersborg, for der at træffe de forberedende Skridt til en officiel Forhandling mellem Vaticanet og den russiske Regering. I August 1879 reiste Dr. Dudik atter til Petersborg, og det lykkedes denne Gang hans Bestræbelser at komme til en Forstaaelse med Regeringen, som skal tjene til Grundlag for de videre definitive Forhandlinger med Rom. Disse Præliminærier bestaae i Følgende:

1. Den russiske Regering gaer ind paa, at en pavelig Befuldmægtiget kommer til Petersborg og fører de videre Forhandlinger.

2. Den russiske Regering vil besætte de vacante Bispedømmer med lærde, fromme og det russiske Sprog mægtige Geistlige, der skulle vælges blandt den Slaviske Geistlighed i Østerrig, med Undtagelse af Polakker.

Denne Artikel møder nogen Vanskelighed i Vaticanet paa Grund af Polakkernes Modstand, der søge at gjøre den h. Stol begribeligt, at der ved Besættelsen af Bispedømmerne med andre end polske Præster

vilde opstaae en stor Fare (?) for den katholske Kirke i Rusland.

3. Til ethvert vacant Bispedømmme vil Paven for Fremtiden præsentere den russiske Regering 3 Candidater, af hvilke Czaren da vælger Biskoppen.

4. De, som vælges til Biskopper, skulle være russiske Statsborgere.

5. Med Hensyn til de kirkelige Handlinger og Besættelsen af vacante Embeder nyde Biskopperne fuld Frihed, og de ere desangaaende kun ansvarlige for den Apostoliske Stol i Rom.

6. Ordningen af de kirkelige Anliggender i de enkelte Dioceses og særlig dissers Circumskription foretages af Paven efter Overenskomst med Regeringen.

7. Enhver Anvendelse af Biskopperne til Politier eller Denunceringsøiemed er fuldstændig udelukket.

8. Enhver katholsk Skole staaer under den katholske Geistligheds, navnlig Sognepræstens Tilsyn.

9. Samtlige nugjældende Love, som angaae den katholske Kirkes og dens Bekjenderes Forhold blive underkastede en Revision ved den russiske Regering i Forstaaelse med den h. Stol og de Biskopper, som skulle vælges, og bragte i Overensstemmelse med Ruslands særlige Fornødenheder.

10. Sognebørnenes Sprog er tillige Sognets Embedssprog. Denne Artikel har vakt Betænkeligheder i Vaticanet, som lade sig forklare af følgende Omstændigheder:

Polakkerne søge at bibringe den h. Stol den Tro, at der i de 5 katholske Dioceses i Rusland egenlig slet ikke gives katholske Russere, men at Diocesperne ere polske, og at der paa Grund heraf kun burde prædikes paa polsk og ikke paa russisk. Det russiske Sprog er efter Polakkernes Paastand kun et „Fangnet“ for at føre den katholske Befolkning i Rusland til Schismaet. Denne Paastand stemmer imidlertid ikke med Sandheden; thi det langt overveiende Flertal af Folket i hine Egne, d. v. s. hele Folket med Undtagelse af den poloniserede Adel taler det russiske Sprog. Og naar der da alligevel tidligere for det meste blev prædikeret paa polsk, saa begik man derved en ligesaa stor Uret mod Folket, som Polakkerne i Østerrig endnu begaae mod de katholske Ruthenere, idet de prædike polsk og indføre dette Sprog i de ruthenske Skoler.

Paa Grund af disse Vanskeligheder stillede Dr. Dudik et Andrageede om, senere at ordne dette Punkt ad administrativ Vei, hvorpaa Regeringen gik ind.

11. Den romerske Stol er villig til at tilbagekalde alle de Brever, som den har udstedt i Sprogsspørgsmaalet til Fordel for Polakkerne. Det sidste af disse Brever, af Juli 1877, forordnede, at kun Polakker maatte vies til Biskopper i Rusland, og at det polske Sprog bør være Embedssproget. Med Hensyn til disse Brever, der paa Polakkernes Foranstaltning udbredtes i mange tusinde Exemplarer, er det konstateret, at man ved usandfærdige Paastande har foranlediget deres Udstedelse. Ogsaa dette Punkt skal senere ordnes ad administrativ Vei.

12. De ordenlige Forhandlinger mellem Vaticanet og Cabinettet i Petersborg ville blive førte paa Grundlag af Status quo.

13. Angaaende de Biskopper og Præster, som for Tiden leve i Landsforviisning, skal der føres videre Underhandlinger. Indtil nu er blot Saameget afgjort, at Biskopperne af Wilna og Kowno skulle vende tilbage fra deres Landsforviisning, saaledes at de skifte Bispedømme. Desuden skal Ærkebispedømmet Mohilew besættes, ligeledes Bispedømmet Sandomir. Den 5te Biskop residerer i Saratow. Russisk Polen har 4 Bispedømmer, nemlig Ærkebispedømmet Warschau og de 3 Bispedømmer Kielce, Pløck og Kalisch. Samtlige Katholikers Antal i Rusland (Russisk Polen iberegnet) udgjør 6 Millioner. Saasnart den høitbedagede Minister, Rigscaantsler Gortschakoff, der er den største Hindring for en Forstaaelse med Rom, vil have forladt sin Plads, skal Russeren Butiénew, Attache ved det russiske Gesandtskab i Paris og en mod den katholske Kirke velsindet Mand, sendes til Rom for at tilveiebringe en definitiv Overenskomst. Det synes i det Hele taget, at den russiske Regering nærer en særdeles Høiagtelse for den nuværende Paves Person, og at den ledes af et oprigtigt Ønske om en venlig Forstaaelse med ham. Et Beviis herpaa er den velvillige Imødekommen, som Dr. Dudik fandt hos Cultusministrene Mahow (for orientalsk Cultus) og Masalow (for de ikke græske Riter). Et andet Beviis paa god og oprigtig Villie har den russiske Regering givet derved, at den tillod Dominicanerne i Petersborg at optage No-

vicer, ligesom den ogsaa beredvilligt tillod 3 Præster af Dominicanerordenen at indtræde i Klosteret i Petersborg. Efter russisk Lov maatte nemlig ingen Novice optages i et Kloster, før han havde fyldt det 24. Aar. Men da det som Følge af denne Forholdsregel næppe mere var muligt at faae Candidater for Ordenen, saa har Regeringen paa Dominicanernes og Dr. Dudiks Ansøgning undtagelsesviis tilladt, at ogsaa yngre Novicer kunne blive optagne. Vi ønske, at de glædelige Udsigter, der saaledes aabne sig for den katholske Kirke i Rusland, snart maae blive kronede med det heldigste Udfald.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Diöcesancomiteen for christelige Skoler i Paris har bekjendtgjort, at den allerede havde aabnet 29 frie Skoler med 7000 Børn, som igjen vare blevne lukkede, og retter derfor samtidigt Opfordring til alle ædelt tænkende Mennesker om at sikre disse Skolers Bestaaen ved Legater. Der trænges saa meget mere til Hjælp, som Seinepræfecten har bebudet, at endnu 36 andre offentlige katholske Skoler ogsaa ville blive lukkede.

Nordamerica. Generalvicaren P. Otto Jair (Franciscaner) er af Ærkebiskop Purcell bleven udnævnt til Diöcesets Administrator indtil Coadjutoren Biskop Elders Ankomst. Denne har paa sin sidste Missionsreise i Diöceset Natchez confirmeret 40 Converterter i Missouri.

Mariacongregationen.

Søndagen den 14de Marts Kl. 8½, Fælleskommunion i Kapellet i Kronprindsessegade.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 14de Marts. Passionssøndag. 15. M. Longinus. Biskop og Mart. 16. Th. Heribert, Biskop. 17. O. Patritius, Biskop. 18. To. Gabriel, Ærkeengel. 19. F. Joseph, Jesu Pleiefader. 20. L. Marias syv Smertes.

Fredagen den 19de Marts. Aften Kl. 7½ Korsveilandagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søndagen den 21de Marts. Palmesøndag, Palmevielsen i Sct Ansgars Kirke begynder Kl. 9½.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.

” 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

” 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

” 6½ stille Messe i Hospitalet.

” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

” 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 12. Søndagen den 21. Marts. 1880.

Indhold: Passionsblomster, eller den smertefulde Rosenkrands. Langfredagebøn. En 1400 Aars Mindedag. Troens Triumph. Kirkelige Efterretninger: Rom, Westpreussen, Baden, Rusland, Kjøbenhavn

Passionsblomster, (eller: Den smertefulde Rosenkrands).

Indgang.

Præg, o Jesus! dybt din Smerte
I mit syndefulde Hjerte,
At det maa omvende sig.
Lad det sorte Kors kun true,
Ei dets Byrde skal mig kue,
Naar jeg bærer det med Dig!

I. Jesus, som har svedt Blod for os!

Maanen skinner, Alt er stille;
Til Gethsemane vi ville
Følge troe vor Herres Spor,
See vor Frelser blodigt svede,
Til sin høie Fader bede,
Høre paa hans Alvorsord:

„Er det muligt, Herre, Fader!
Jeg Dig beder, at Du lader
Denne Kalk mig gaae forbi!
Dog — i hvad Du end mig byder,
Skee Din Villie; flux jeg lyder,
Tømmer Kalken smerterig!“

Saa Du trende Gange, Kjære!
Os Hengivenhed vil lære —
Ak, hvor lidt jeg ligner Dig!
Naar jeg skuer bittre Dage
Vil jeg altfor gjerne klage;
O, forbarm Dig over mig!

2. Jesus, som er bleven hudstrøget for os!

Seer Du hist Pilati Svende?
Dine Øine bort sig vende —
Ja, medrette gyser Du!
Thi for Dig han maatte lide
Denne skjændselsfulde Kvide,
Som Du tænker paa med Gru.

Sku Din Frelser blottet, nøgen,
Under grumme Slag hudstrøgen,
Bunden i Pilati Gaard!
Ak, hvor ofte har Du skuet
Ting, ved hvilke Kinden lued' —
Derfor her din Jesus staaer!

Kjære Sjæl! hør op at synde,
Du et bedre Liv begynde,
At Du ei engang skal staae
Nøgen, uden Bryllupsklæde,
Naar Du for Guds Dommersæde
Regnskab strengt aflægge maa.

3. Jesus, som er bleven kronet med Torne for os!

Klædt til Haan i Purpursmykket
Og af Tornekronen trykket —
Ecce homo! — Kom og see!
Maa det haardeste af Hjerter
Ikke her vel føle Smerter,
Gribes af Bedrøvelse?

Saa med Haan Du overøser,
Grumme Verden! min Forløser:
Derfor jeg forsager dig!
Kan Du vel med dine Glæder
Og med fine Purpurklæder
Gjøre Sjælen lykkelig?

Min Ærgjærighed at sone
Bar Du denne Tornekrone
Sarons Rose underskøn!
Lær mig, Jesus! at forsage
Verdens Tant i Naadens Dage;
Skjenk mig hisset Seirens Løn!

4. Jesus, som har baaret det svære Kors for os!

See I her vor Sjælehyrde,
Tynget ned af Korsets Byrde,
Rolig gaae sin tunge Vei?
Saa, min Jesus! Du mig lære
Mine Kors i Tro at bære
Og af Kjærlighed til Dig.

Hist hvor Folkehoben bølger
Og en Kvindeskare følger
Mesteren paa Korsets Vei,
Jesus sig til Fløkken vender
Og et Alvorsblik den sender:
„Ynkes ikke over mig!

Thi naar grønne Træ man fælder,
Hvad mon da det tørre gjælder“?
Saa han talte, Smertens Mand.
Men Maria fulgte trolig
Sønnens Fjed i Sorgen rolig:
Sligt bevirker Naadens Stand.

5. Jesus, som er bleven korsfæstet for os!

Det er fuldbragt! — Offerlammet,
Som af Herren var berammet,
Ligger nu paa Offerbord;
Og Maria ved dets Side
Stander opreist i sin Kvide,
Hører Sønnens sidste Ord.

Salig den, som veed at tie
Og i Smertens Stund at bie
Paa et Ord af Herrens Mund!
Lad det sorte Kors kun true,
Naar vi ikkun Jesus skue
Staaer vort Haab paa Klippegrund!

Lange Fredag! lad dit Minde
Aldrig gange mig af Sinde
Plettet af min Herres Blod.
Maatte Korsets tause Tale
Vække hver en Sjæl af Dvale,
Kalde Syndere til Bod!

Slutningsvers.

Paaskesol paa Grave skinner
Vækker Haabets lyse Minder
Tænder Glød paa blege Kind.
Lad en Stund kun Mørket ruge; —
Efter sorte Dimmeluge
Drager Paaskeglæden ind!

Langfredagsbøn.

Idag Du leed,
Idag Du streed:
Paa Korset randt dit Blod.
I Døden bliv
Mig evigt Liv!
For mig Du gjorde Bod!

Din grumme Død,
Min Jesus sød!
Har slettet ud min Synd,
Har draget mig
Saa naaderig
Af Syndepø lens Dynd!

Min Jesus, gid
Til evig Tid
Jeg maatte elske Dig
Uendeligt
Og inderligt
Som Du har elsket mig!

A. W.

En 1400 Aars Mindedag.

Idag, den 21de Marts, er det Sct. *Benedicts* Festdag, den store Mands, hvis Levnet allerede er Læserne bekendt. Alligevel troe vi ikke at turde lade denne Dag gaae forbi, uden at mindes ham paany. Det er jo netop

iaar (1880) 1400 Aar siden, at han blev født, hvem Digteren¹⁾ ligesaa sandt som smukt priser, som

Middelaldrens lyse Heros,
Som Europæes store Lærer,
Videnskabens første Grunder,
Folkeaadens vise Leder,
Munkelivets faste Styrer,
Stærk i Daad og reen i Levnet, —
Han, hvem Kirken og Historien
Stor og hellig har benævnet.

Vi tillade os en kort Hentydning til, hvad Tak Verden i Almindelighed, og Norden isærdeleshed skylder ham og hans Ordensbrødre.

Søn af ansete og formuende Forældre kunde den lille Benedict nok haabet engang at komme til at „svømme ovenpaa“ og spille en glimrende Rolle i Verden. Men han hørte alt som Dreng i sit Indre en Røst, der formanede ham:

Du din Rigdom maa forsage,
Hvis fuldkommen Du vil blive,
Al Din Eiendom bortgive
Og saa Korset paa Dig tage,
Fattig, ja, som Herren selv og
Hele hans Apostelskare; —

og fremdeles:

Tænk paa, hvad Sanct Paulus siger:
For et Menneske det godt er,
Om en Kvinde han ei rører; —

og tilsidst:

Glem ei, hvad Dig Skriften siger:
Hvo der være vil den Første,
Netop være skal den Sidste,
Alles Tjener skal han være.

Sct. Benedict fulgte Indbydelsen og begravede sig i Ørkenen, for der, ligesom Paulus og selve Frelseren, at forberede sig til sit Livs Gjerning. Den Opgave, der ventede ham, var stor og tung, ja for menneskelige Skuldre alene altfor tung.

¹⁾ Fr. Paludan-Müller: Benedict af Nursia.

Tiden var mørk og urolig. Christendommen havde ikke endnu tilfulde faaet Bugt med Hedenskabets onde Magter i Hjerterne og i Livet. En ny Tid var i Frem-bryden, men ikke endnu kommen til Gjennembrud.

Rom, hvor Hedenskabets Ørne
Mod og Manddomsliv betrygged;
Rom, hvor Christenhedens Vidner
Sig med Martyrkrandsen smykked;
Rom, hvor hellige Apostle
Fast paa Klippen Kirken bygged:
Rom var fra sin Throne stegen,
Al dens Hæder var bortvegen.

Under slige Tidsforhold blev han kaldet til at omskabe Verden. Men det er jo netop de Svage og Ukyndige og dem, der ligesom Intet ere, som Gud Herren med Forkjærlighed udvælger til at gjøre de Stærke, Vise og Stolte til Skamme.

Benedict var fattig paa verdslige Kundskaber, men saa meget desto rigere paa himmelsk Viisdom, der var ham given fra oven, saa hans aandrige Levnetsbeskriver, Pave Gregor den Store, kunde kalde ham for „scienter nesciens et sapienter indoctus, d. e. uden Kundskaber kundskabsrig, og uden Lærdom lærd.“

Forsynet førte skareviis Disciple til ham, og han gav dem en fortrinlig Veiledning til en gudfrygtig og fuldkommen Livsvandel, og efterlod dem en Leveregele, der røber grundigt Bekjendtskab med det menneskelige Hjerter og parret Mildhed med Strenghed til en vidunderlig Harmonie.

Den *Orden*, han saa indstiftede, udbredte sig lidt efter lidt over hele Vesterleden, foruden i Italien, Benedicts Fødested, ogsaa i Sicilien, Frankrig, England, Irland, Spanien, Tydskland, ja indtil Polen og Rusland. Den har givet Kirken ikke færre end 24 Paver og — hvad der vil sige langt mere, over 50,000 Helgener; den talte i sin Tid over 37,000 Klostre.

Benedictiner-Munkenes Historie bærer samme Præg i alle de forskjællige Lande. Hidkaldte af nidkjære

Biskopper eller fromme Fyrster, fæstede de Bopæl som oftest i udyrkede Egne, byggede der fattige Celler under allehaande Savn og Møisommeligheder, opdyrkede den hidtil upløiede Jord, og begyndte under Bøn og Spægelse, Selvopoffrelse og Veldædighed at saae Troens og Oplysningens Frøkorn. De toge sig af de Fattige og Trængende, underviste de Smaa i Religion og nyttige Kundsaber og opdroge dem til fromme Mennesker, for ved dem at bringe Forældrene til et sædeligt Levnet i ægte christelig Aand; de prædikede Guds Ord med Nidkærhed og holdt Gudstjenesten paa en værdig og høitidelig Maade, for paa Andagts Vinger at løfte Hjerterne til det Himmelske og opvække dem til Kjærlighed.

I Tidernes Løb udvidedes Klostrene til store Abbedier med ypperlige Kirker, rige Bogsamlinger og Kunstens herlige Mesterværker. Og, indtraadte der saa en Slappelse af den strenge Tugt og den ufortrødne Stræben i Videnskabens eller Velgjørenhedens Tjeneste, da opvakte Forsynet Mænd med Sct. Benedicts Aand, de hh. *Odo, Romvald, Johannes Gualbert, Stephan, Bruno, Bernhard*. Det ældgamle livskraftige Træ frembragte stedse friske Grene. Saaledes fremkom der mangfoldige Forgreninger af Benedictinerordenen, hvilke Historien har givet særlige Navne: *Cluniacenserne* A. 910, *Camaldulenserne* 1018, Ordenerne af *Valumbrosa* 1038 og *Grandmont*, *Cartheuserne* 1084, *Cistercienserne*, og tilsidst *Trappisterne* 1662. Selv nogle Ridderordener, saasom *Johanniterne*, *Tempelherrene* og *Alcantararidderne*, henføres til dem. Og det svage Kjønn vilde ei lade Mandkjønnet være ene om at efterligne Sct. Benedicts Dyd, hvis kjødelige Søster *Scholastica* havde været Broderen aandsbeslægtet; det har meget mere givet ham mange Disciple, der søgte og fandt Fuldkommenhedens Vei i *Benedictinernonnernes* Orden.

Saa meget om Benedictinernes Fortjenester i Almindelighed. Men, for til Slutning at sige et Ord om,

hvad *Danmark* har at takke dem for, tør vi ei glemme, at den Mand, vi kalde Danmarks første Apostel, Sct. *Ansgar*, var en værdig Søn af Sct. Benedict. Under Sct. Benedicts Regel havde han levet og arbeidet paa sin egen Fuldkommelse i Frankrig og Tydskland, i Gammel- og i Ny-Corvei; veiledet af Sct. Benedicts Aand havde han naaet til den Kjærlighed, Selvfor-nægtelse og Høihjertethed, at han gjerne gav Afkald paa sin kjære, fredelige Ensomhed, for at hellige sit Liv til det vanskelige Hverv, at bringe Nordboerne Christendommens Lys og Naade.

Det Værk, han havde paabegyndt, og som i de første Aar kun havde liden Fremgang, optoges senere af hans Ordensbrødre med ny Iver og større Held. Efter gamle Efterretninger var det under Kong Knud den Store, at Benedictinerne fik fast Bopæl i Danmark. Deres ældste Kloster var rimeligviis Voerkloster i Aarhus Stift. Andre Benedictinerklostre vare Sct. Bendts i Ringsted, Sct. Knuds i Odense, Sct. Peders i Nestved, Essenebek, Glendstrup eller Nørrekloster i Jylland, maaske ogsaa Alling i Jylland og Halsted paa Lolland. Domcapitlerne i Lund, Viborg og Slesvig have rimeligviis fra først af været besatte med Benedictinere. — Cluniacensere, altsaa ligeledes Sønner af Sct. Benedict, boede maaskee i de forfaldne Klostre Vang og Kalløe, sikkert i Sct. Mikkel's Kloster i Slesvig og Allehelgeners Kloster i Lund. — Til Cistercienserordenen hørte, foruden Herrisvad i Skaane og Aas i Halland, Esrom og Sorøe.

Om enkelte af disse Klostre agte vi at give Læseren nogle Oplysninger efter de paalidelige Hjemmelmænd: Biskop J. B. Daugaard ¹⁾ og Etatsraad J. P. Trap ²⁾.

¹⁾ Om de danske Klostre i Middelalderen. Kbh. 1830.

²⁾ Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark.

Troens Triumph.

(Sluttet).

XVIII.

Engelbert og Irene.

Sex Aar ere heurundne siden de ovenfor omtalte Ting foregik. Edgar sad en skjøn Eftermiddag med sin Hustru Blanca paa en Bænk i Haven ved Siden af deres Huus og glædede sig ved deres smaa Børns fonøiede og uskyldige Leg.

Blanca var just ifærd med at reise sig og spørge et Tyende, om det Værelse var i Orden, som hendes Fader, der ventedes den følgende Dag, skulde beboe, da man hørte Hundegjæven ved Havedøren og Herr Leslie traadte ind. „Velkommen, kjære Fader“ jublede Blanca glad, medens de smaa styrtede den gamle Herre imøde med Glæderaab, „jeg tænkte netop paa Dig og vilde sørge for et Værelse. Velkommen Fader! Du seer godt ud og, som jeg synes, er Du, istedetfor at blive ældre, fra Dag til Dag bleven yngre“.

„Ja, kjære Fader, min Hustru har Ret“ faldt Edgar leende ind: „Jeg turde næsten sige, at De havde fundet en Skat paa Veien, saa lykkelig lader De, Fader, og nu sæt Dem et Øieblik paa Bænken midt imellem os begge, hvil Dem lidt ud og fortæl os saa, hvilke Nyheder De har oplevet paa Reisen“.

„Ja, jeg har en Nyhed, og gætter engang hvilken?“ sagde Herr Leslie smilende.

„Irene skal vel atter have faaet den første Præmie i Pensionatet, og derfor er Bedstefader saa hemmelighedsfuld“, begyndte den lille Frants, medens han vuggede sig paa den gamle Herres Knæ.

„Skudt feil, din Skjelm“, svarede Bedstefaderen Drengen; „Irene passer meget godt paa, faaer mange Præmier i de barmhjertige Søstres Kostskole; hun er et rart Barn, som ogsaa I skulle tragte efter at blive. Men nu maae I engang sidde stille og lade eders Moder gjette“.

Blanca forskede og spurgte om adskillige huslige Ting, hvorved hun troede at kunne løse Gaaden; men det vilde ikke lykkes hende. Endelig afbrød Edgar

hende og sagde: „Saa er der vist indløbet en god Efterretning fra Corinna, ikke sandt, Fader“?

Rigtigt, min Søn, svarede Herr Leslie, „jeg har faaet Brev fra hende med overordenlig gode Efterretninger. Jeg er saa glad derover, at jeg ikke føler mig i Stand til selv at forelæse Eder det. Her er det. Sender først de smaa Plageaander i Børneværelset, og læser saa med Opmærksomhed, hvad Corinna skriver til mig. Jeg gaaer i Mellemtiden først til Kirken for at takke Gud derfor, og jeg rider endnu i Aften til Oakland, for at meddele den gode Herbert det glade Budskab“.

Man rettede sig efter den gamle Herres Ønske og Edgar læste Brevet for sin Hustru, som lød saaledes:

„Dyrebare Fader!

Først for to Uger siden tilskrev jeg Dig et langt Brev; men særegne Grunde bestemme mig til, allerede idag at skrive paany. For det Første er jeg af mine Foresatte bleven sendt til Sygehuset i New-Orleans, hvor siden nogen Tid ogsaa Søster Theresia opholder sig. Vi føle os begge overmaade lykkelige i vort hellige Kald, og, naar vi undertiden ere ene, saa gjenvandre vi endnn engang de Veie, ad hvilke Gud førte os, for at gjøre os deelagtige i saa stor en Lykke, og da strømme vore Hjerter over af Taknemmelighed. Ja, kjære Fader, det guddommelige Forsyns Veie ere vidunderlige. Det, som jeg nu meddeler Dig, leverer et nyt Beviis paa Guds uendelige Godhed og Viisdom. Thi viid: Engelbert er ikke længere den forlorne Søn fra fordums Tid; nei, han er bleven en angerfuld og bodfærdig Christen! Hvorfra denne Forandring? vil Du maaskee spørge. Forleden Uge blev en Patient, om Natten Klokken halv tolv bragt i vort Kloster, som satte os alle i den største Skræk ved sine vilde Skrig og Gudsbespottelser. Man havde fundet ham haardt saaret paa Gaden; Skummet, som stod paa hans Læber, det vilde Blik i hans Øine, hans Lemmers Skjælven, hans uhyggelige Adfærd og Skrigen vidnede om, at han, som Følge af en umaadelig Nydelse af Drikkevarer, havde et Anfald af Delirium tremens. Forstanderinden overdrog mig og Søster Theresia det Hverv, at hjælpe til at forbinde den i Hovedet og paa Armene saarede Mand. Da jeg traadte ind, saa erkjendte jeg snart Engelbert i denne Ulykkelige. Men han kjendte mig ikke og rasede i sit Delirium, saa at Læ-

gerne og Opvarterne kun med Magt formaaede at holde ham i Sengen. Da han den paafølgende Dag nogenlunde kom til Bevidsthed igjen, forsøgte vor Skriftefader paa at foreholde ham Religionens trøstende Sandheder. Men forgjæves; skrækkelige Gudsbespottelser vare det eneste Svar, Præsten fik. Søster Theresia og jeg besluttede os da til at holde en ni Dages Andagt til Ære for den hellige Gudsmoder. Og see: den paafølgende Dag, da vi just havde opoffret den hellige Communion i den Hensigt at opnaae Engelberts Omvendelse, saa lod han efter egen Indskydelse kalde paa en Præst; han bad Gud om Tilgivelse og forlangte at undervises i den hellige katholske Religion, som han forresten ikke var aldeles ubekjendt med. Efter at have faaet tilstrækkelig Kundskab om den katholske Kirkes Lære, aflagde han Troesbekjendelsen, skriftede, og er siden den Tid et lysende Exempel paa Taalmodighed og Bod. Og endnu et andet slaaende Beviis paa Guds Godhed! Igaar kom en fremmed Herre med en Dame i vort Kloster for at besee det. Jeg beskæftigede mig just med den lille Irene, der var en Uge hos os for at holde Ferie, da jeg igjen med Søster Theresia blev sendt til Taleværelset for at modtage Gjæsterne. Men aldrig saa snart var Søster Theresia traadt ind i Værelset, førend den fremmede Dame faldt i Afmagt. Da hun kom sig igjen, kastede Søster Theresias Samtale med de Fremmede et klart Lys over den hemmelighedsfulde Begivenhed. Den fremmede Herre og Dame vare Irenes Forældre! Ved Skibbrudet havde de, siddende paa en Bjælke halvanden Dag trodset Døden og vare derpaa blevne optagne af et andet Skib. Men deres Barn og Søster Theresia, troede de, havde fundet Døden i Bølgerne. Dyrbare Fader! Let er mig umuligt at beskrive den taknemmelige Glæde, som ved Gjensynet udstrømmede af Forældrenes Hjerter. Irenes Forældre agte om et Par Dage med deres Datter at gjøre et Besøg hes Eder paa Elvertonhall. Lad os love og prise Gud og aldrig glemme, at vi stedse hele vort Liv igjennem tillidsfulde skulle hæve vort Blik til hans faderlige Forsyn.“

Naar Du, kjære Læser! overveier og følger dette den eenfoldige Klostersøsters velmeente Raad, saa ville disse Ord være Dig af den største Nytte saavel i dit Liv som paa dit Dødsleie; de ville gavne Dig langt mere end alle Verdens Tillokkelser og dens afsindige Viisdoms smuktlydende Ord.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 27de Febr. afholdtes det bebudede Consistorium. Hs. Hellighed Pave Leo XIII. traadte, omgiven af sin Hofstat, Kl. 10 ind i Consistorialsalen, hvor den høitidelige Overrækkelse af Cardinalhatten foretoges. Den overraktes til Friedrich von Fürstenberg, Fyrstbiskop af Olmütz, Americo Ferreira dos Santos Silvas, Biskop af Porto, Jacob Cattani, Ærkebiskop af Ravenna, Pietro Meglia, Ærkebiskop af Damaskus i. p. i. og Dominico Sanguigni, Ærkebiskop af Tarsus i p. i. Cardinal Jacobini var ikke tilstede, da vigtige Forretninger havde holdt ham tilbage i Wien. I samme Consistorium fornyedes for anden Gang Bønnen om Saligerklæring af den fromme ærværdige Guds Tjener Gasparo Delbuffalo. I et hemmeligt Consistorium præconiseredes ikke mindre end 51 Biskopper, nemlig 15 for Italien, 19 in part. inf., 8 for Frankrig, 1 for Sweits, 5 for America og 3 for Østerrig. Desuden erholdt 5 Ærkebiskopper Palliet. Efter Cæremonierne, som varede i flere Timer, bleve de udnævnte Cardinaler modtagne af den h. Fader i en Privataudients.

Westpreussen. Pelplin 26de Febr. Ifølge „Amtl. Kirchbl.“ ønsker Biskoppen af Culm (den mere end 80 aarige Hr. v. Marwitz) at feire sit 50 aarige Præstejubilæum i stille Tilbagetrukkenhed, og anmoder derfor sine Diocesaner om at erindre ham i deres Bønner, men at undlade personlige Lykønskninger. Den kirkelige Festlighed, som Aftenen forud bliver forkyndt med alle Klokker, vil blive afholdt i samtlige Diocesets Kirker Søndagen den 11te April.

Baden. Carlsruhe. Den badiske Culturkamp nærmer sig heldigviis nu sit Endeligt. Som bekjendt havde de Liberale i Aaret 1874 vedtaget en Lov, ifølge

hvilken enhver Theolog skulde tage Statsexamen, og at Ingen som vægrede sig, kunde blive ansat som Præst. Biskoppen forbød de Studerende at underkaste sig denne Examen, og som Følge heraf vare den 1. Juli 1879 29 katholske Sognekald, 63 Capellanier og 121 Embeder for Hjælpepræster ubesatte. Nu er der imidlertid blevet indbragt et Forslag i Kammeret om at tilbagekalde hin Examenslov, og Forslagets Vedtagelse synes at være saa godt som sikker. Den 25de Februar var det til Behandling i andet Kammer, hvor det eenstemmigt vedtoges, og den 27de Februar har Udvalget i første Kammer ligeledes erklæret sig for det, saa der er al Sandsynlighed for, at ogsaa det første Kammer eenstemmigt vil vedtage det. Dermed vilde altsaa Freden være sluttet. Forhaabenlig vil Regeringen nu ogsaa i Spørgsmaalet om Gjenbesættelse af den ærkebiskoppelige Stol lægge en lignende Forsonlighed for Dagen og saaledes vise den preussiske Regering, hvorledes der kan gjøres Ende paa Culturkampens Ødelæggelsesværk.

Rusland. Vi kunne endnu tilføie nogle interessante Enkeltheder til den i Numer 10 indeholdte Meddelelse om Sognepræsten Kobilowicz. Den myrdede Embedsmand i Oratow var gift med Præstens Niece. Snart efter at det skæbnesvangre Skud var faldet, kom Folk til Præstens Bolig, for at berette ham, hvad der var skeet. Det var allerede seent paa Aftenen. De saae, at Sengen havde været benyttet, men Sognepræsten selv var ikke til at finde. Da de imidlertid to Timer senere vendte tilbage, laae den Søgte tilsyneladende i en dyb og rolig Søvn. Paa Spørgsmaalet om, hvor han havde været, da Katastrofen fandt Sted, kunde eller vilde han ikke give noget tilfredsstillende Svar. Denne Umulighed, at bevise sit alibi, afgav i Forbindelse med den fundne Bøsse et Hovedbeviis for Præstens Domfældelse. Men hvor havde han da været, medens Forbrydelsen blev begaaet? Ogsaa det forblev en Hemmelighed, som først oplystes 20 Aar senere ved Organistens Tilstaaelse. Han havde nemlig netop da i al Hemmelighed begivet sig til en Embedsmand, der paa kaiserlig Befaling var bleven „omvendt“ til Schismaet, men i Hjertet var Katholik, og her havde han døbt dennes Barn efter katholsk Ritus. Hvis han havde tilstaaet dette for Retten, da vilde hin Embedsmand, som havde en stor Familie, være bleven brødløs og idømt haarde

Straffe; derfor vilde han ikke forraade ham, men hellere paadrage sig Forbrydelsens Skændsel. Embedsmanden selv havde ikke Mod til at give Sandheden Æren og bevidne den Anklagedes Uskyldighed; han meente, at hellere maatte en ugift Mand lide end han, der havde Hustru og 6 Børn. Sin Hustru, der besad mere Pligtfølelse, og flere Gange foresatte sig at bekjende hvad hun vidste, lod han dengang ikke komme ud af Huset; siden blev hun sindssvag og talte bestandigt om Daab, om en katholsk Geistlig, en „orthodox“ Pave o. s. v. Man ansaae dette for en religiøs Mani. Men Organisten var efter egen Tilstaaelse senere gaaet til Præsten i Fængslet og havde skriftet hos ham, for saaledes at sikre sig endnu mere. Han naaede sin Hensigt; den uskyldige Sognepræst, der kjendte Morderen fra Skriftemaalet, blev dømt til 20 Aars Tvangsarbeide i Siberien.

Kjøbenhavn. „Dansk Kirketidende“ skrev fornylig: „Gammel-Katholikernes Rækker tyndes i en betænkelig Grad. Ifjor døde Joh. Huber, Professor i Philosophi ved Münchener-Universitetet, en af Gammel-Katholicismens bedste Støtter; for kort Tid siden er en anden Lærer ved samme Høiskole, Professoren i Archæologi, Messmer, ligeledes en fremragende Gammel-Katholik, afgaaet ved Døden. Professorerne Reusch og Langen i Bonn indtage en mere konservativ Holdning, og fra forskjellige Steder meldes der om Præsters Frafald og Tilbagegang til Romerkirken. Professor Michelis, der virker i Freiburg, har forgjæves søgt at faae en ny Congres i München samlet med en konservativ Anskuelse om Pavedømmet som Udgangspunkt; men Badens Gammel-Katholiker have svaret ham, at de aldrig kunne blive begeistrede for et Pavedømme, selv om det blev reformat. Det er da intet Under, at Dr. Reinkens og Professor Friedrich blive noget modløse over den Gang, Begivenhederne have taget; men den Første trøster sig med, at denne Tid kun er en „Lutringstid,“ i hvilken de daarlige Elementer, „den radikale Hale“ forsvinder. Hvorvidt denne Trøst i Længden vil vise sig virksom, er dog vist et Spørgsmaal. Gammel-Katholicismen svinder mere og mere ind til at blive et Tilløb til Noget, som engang skal blive ført til Seir, men som endnu er langt fra at seire.“

Stanislauscongregationen.

Søndagen den 21de Marts Fælledscommunion i Capellet i Kronprindsessegade.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

- Søndagen den 21de Marts. Palmesøndag. Kl. 9½ Palmevielse i Sct. Ansgars Kirke; derefter Høimesse med Prædiken. — 22. M. Paulus, Bisk. 23. Tl. Catharina af Sverig, Jomfru (Lidelseshistorien efter Marcus oplæses). 24. O. Epigmenius, Mart. (Lidelseshistorien efter Lucas oplæses).
- 25de Marts. Skærtorsdag. Kl. 10 Levitmesse med Procession i Sct. Ansgars Kirke; Kl. 6 Aften: Andagt.
- 26de Marts. Langfredag. I Sct. Ansgars Kirke begynder Formiddagsgudstjenesten Kl. 10; den slutes med Prædiken. Aftengudstjenesten begynder Kl. 6.
- 27de Marts. Paaskeløverdag. I Sct. Ansgars Kirke begynder Formiddagsgudstjenesten Kl. 8, og den slutes med Høimessen, som begynder henved Kl. 9¾.
- Søndagen den 28de Marts. Jesu Christi Opstandelse. 1ste Paaskedag. Korsets høitidelige Optagelse i Sct. Ansgars Kirke Kl. 6; derefter første Levitmesse.
- Søn- og Festdags-Gudstjeneste:
- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
 - „ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
 - „ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
 - „ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
 - „ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
 - „ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
 - „ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
- „ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- Søgnedags-Gudstjeneste:
- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
 - „ 6½ stille Messe i Hospitalet.
 - „ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
 - „ 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
 - „ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
 - „ 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
 - „ 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
- Almindelige S kriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.
- I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 13. Søndagen den 28. Marts. 1880.

Indhold: Pave Leo XIII.' Encyclica om Ægteskabet. Ringsted Kloster. Esrom.

Pave Leo XIII.' Encyclica om Ægteskabet.

(Fortsat fra Nr. 11).

I det Christus saaledes fornyede Ægteskabet til dets oprindelige og høie Værdighed, overdrog han Kirken at bære Omsorg for den rette Forvaltning af dette vigtige Anliggende. Denne Myndighed over de Christnes Ægteskaber har den altid og allevegne udøvet, og udøvet paa en saadan Maade, at den viste sig klart at høre til dens Væsen, og altsaa ikke at være en Indrømmelse fra Menneskers Side, men en af dens guddommelige Stifter overdraget Rettighed. Men hvor megen Aarvaagenhed og Omhu den har anvendt paa at bevare Ægteskabets Hellighed og Ukrænkelighed, er saa bekjendt, at det ikke behøver at bevises.

Vi see den ubundne og frie Kjærlighed fordømt af Conciliet i Jerusalem¹⁾, en i Ægteskabsbrud

¹⁾ Ap. Gj. 15, 29.

skyldig Korinthier¹⁾ af den h. Paulus udstødt af Menigheden, ligesom vi ogsaa allerede i Christendommens første Tider see Kirken udtale en afgjort Forkastelsesdom over Gnostikernes, Manichæernes, Montanisternes fjendtlige Angreb paa Ægteskabet, og i vore Dage over Mormonernes, Sansimonisternes og Communisternes Forsøg paa at nedværdige dets Betydning for Samfundet. Ligeledes see vi Retten til at indgaae Ægteskab at være tilstaaet Alle uden Forskjæl, og at være den samme for Alle, idet Christendommen ophævede den gamle Forskjæl mellem Slaver og Fribaarne; vi see fremdeles Mandens og Kvindens Rettigheder ligestillede; thi, siger Hieronymus:²⁾ *Hvad der hos os ikke er Kvinderne tilladt, er heller ikke Mændene tilladt, og begge maae finde sig i, under lige Vilkaar at bære det samme Aag;* og disse Rettigheder have ved gjensidig Velvillie og Pligtopfyldelse vundet yderligere Fasthed: Kvindens Værdighed er hævdet og sikret; Manden tør ikke længere kræve Dødsstraf over en utro Hustru eller krænke den hende tilsvorne Troskab ved at hengive sig til et udsvævende og ukydsk Levnet. Af ikke mindre Betydning er det, at Kirken har bragt Familiefædrenes Ret indenfor de tilbørlige Grændser, for at Sønnernes og Døttrenes retmæssige Frihed til at indgaae Ægteskab ikke skulde hindres eller formindskes; at den har erklæret Ægteskaber mellem Beslægtede og Paarørende indenfor visse Grader for ugyldige, for at Ægtefællernes overnaturlige Kjærlighed ligesom kan brede sig videre; at den saameget som muligt har sørget for at fjerne enhver Forseelse i denne Henseende, saavel som al uberettiget Tvang og Underfundighed fra Ægteskaberne; at den har værnet om det ægteskabelige Samlivs Reenhed, Ægtefællernes Sikkerhed og Ægteskabernes Værdighed, som og om selve Religionens Ukrænkelighed. Endelig har Kirken ved saa vise og virksomme Love

¹⁾ 1 Kor. V, 6. ²⁾ De conjug. serv. Op. tom. I. col. 455.

fredet om denne guddommelige Indstiftelse, at ethvert billigt dømmende Menneske maa indsee, at den ogsaa i Alt, hvad der angaaer Ægteskabet, er Menneskeslægtens bedste Vogter og Beskytter, at dens Viisdom har holdt Stand under Tidernes hurtige Flugt og seirrig overlevet baade Verdens Bagvaskelser og de offentlige Forholds talløse Omskiftelser.

Men, da vor Slægts Fjende aldrig hviler, men stedse virker i det Skjulte, har det aldrig manglet paa Mennesker, som, ved Siden af en utaknemmelig Ringeagt for Forløsningens øvrige Velgjerninger, ogsaa nægte Ægteskabets Fornøyselse til den christelige Fuldkommenhed den skyldige Anerkjendelse. Vel opviser Fortiden Exempler paa en fjendsk Stemning mod enkelte Sider af det ægteskabelige Liv; men der begaaes i vore Dage en ulige større Synd, naar man søger aldeles at afskaffe det i den fuldkomne Skikkelse, som Christendommen har givet det. Aarsagen hertil er fornemmelig den, at en stor Deel Mennesker, under Paavirkning af en falsk Philosophies løse Grundsætninger, samt af fordærvede Vaner, ikke finde Noget saa utaaleligt som Underordning og Lydighed, og derfor af alle Kræfter arbeide paa, at ikke blot de enkelte Mennesker, men ogsaa Familierne og hele Samfundet skulle vænnes til, trodsigt at foragte Guds høieste Herredømme over de menneskelige Forhold. Da nemlig Ægteskabet er Kilden og Roden baade til Familien og til hele Samfundet, ville de for ingen Priis taale, at det skal være Kirkens Jurisdiction undergivet, men trachte efter at afklæde det al Hellighed og anvise det en Plads indenfor de underordnede Tings Omraade, som have en reent menneskelig Oprindelse og ordnes og bestyres efter ethvert Folks borgerlige Lovgivning. Heraf fulgte med Nødvendighed, at de overdroge de verdslige Øvrigheder Ordningen af alle Ægteskabsanliggender, medens de frakjendte Kirken al Raadighed over disse, og paastode, at den Myndighed, som Kirken i tidligere Tider i denne

Henseende har udøvet, deels har havt sin Grund i de borgerlige Øvrigheders Eftergivenhed, deels i uberetigede Overgreb. Nu er det derimod efter deres Formening paa Tiden, at Staternes Styrere med Kraft gjøre deres Rettigheder gjældende, og ikke forsømme, efter deres Tykke at ordne Alt hvad der angaaer Ægteskabet.

Frugten af disse Bestræbelser blev det saakaldte *Civilægteskab* tilligemed de kløgtige Love om Ægteskabs-hindringer, og Retskjendelser om Ægteskabscontracter, disses Gyldighed eller Ugyldighed. Saaledes see vi tilsidst den katholske Kirke i den Grad berøvet al Leilighed til, i dette Punkt at gjøre sin Ret og dømmende Myndighed gjældende, at man hverken tager Hensyn til dens guddommelige Fuldmagt eller til de vise Love, under hvilke de Folk, som ved Christendommen ere blevene deelagtiggjorte i Culturens Velgjerninger, have tilbagelagt en lang og lykkelig Fortid.

Dog — Naturalisterne og alle de Mange, som rose sig af at yde Statsmagten en Slags guddommelig Hyldest, og ved disse fordærlige Lærdomme tragte efter at vende op og ned paa Alt i alle Stater og Lande, kunne her ikke undgaae en Anklage for aabenbar Forfalskning af Sandheden. Thi, er Ægteskabet indstiftet af Gud, og har det lige fra Begyndelsen af været en Afskygning af de guddommelige Ords Menneskevordelse, saa følger heraf at det har en hellig og religiøs Charakter, og at det Hellighed ikke er Noget, som vilkaarligt er tillagt dem en ligesom medfødt Egenskab, som ikke er grunde paa menneskelig Vedtægt, men som selve Naturen har indplantet det. Derfor kunde vore Forgængere, Innocents III.¹⁾ og Honorius III.²⁾ ikke med Urette og ikke uden Grund paastaae, at *Ægteskabet er et Sacrament saavel blandt Troende som Ikketroende*. Herom vider saavel Oldtidens Mindesmærker, som de Folks Vedtægt

¹⁾ C. 8 de vivortio. ²⁾ C. 11 de trausact.

og Indretninger, som opnaaede en høiere Dannelse og udmærkede sig ved en mere udviklet Kundskab om retslige og sædelige Forhold; det staaer nemlig fast, at alle disse Folk havde en dem ligesom medfødt Forudfølelse af, at Ægteskabet skulde behandles som et Anliggende, der stod i den nøieste Forbindelse med Religionen og Alt, hvad der gjælder for helligt. Det var derfor en almindelig Skik, at deres Ægteskaber aldrig sluttedes uden religiøse Cæremonier og præstelig Betjening og Stadfæstelse. Saa stor Magt udøvede Tingenes egen Natur, Erindringen om deres første Begyndelse og Menneskeslægtens fælleds Bevidsthed.

Naar altsaa Ægteskabet efter sit eget Væsen og Natur i sig selv er helligt, saa maa det ogsaa indrømmes, at det bør forvaltes og ordnes ikke efter de verdslige Øvrigheders Magtbud, men ved Kirkens Autoritet, hvem det alene tilkommer at forestaae Ordningen af alle hellige Anliggender. Man bør dernæst agte vel paa Sacramentets Værdighed, der paa en ganske særegen Maade adler de Christnes Ægteskaber. Men at tage Bestemmelser om og give Forskrifter for Forvaltningen af Sacramenter, dette kan og bør efter Christi Villie alene Kirken; og dette er saa indlysende, at det vilde være den største Urimelighed, om endog den mindste Deel af dens Myndighed i dette Punkt skulde være overladt til de verdslige Magthaveres Forgodtbefindende.

Det er endelig af stor Betydning, at Historien lærer os klart og tydeligt, at den lovgivende og dømmende Magt, hvorom Vi tale, altid frit og med Fasthed er bleven hævdet af Kirken, ogsaa i Tider, hvor det vilde være den største Daarsksb at troe, at Staternes Overhoveder skulde have indrømmet eller blot taalt Kirkens Udøvelse af denne Magt. Thi hvad er utroligere og urimeligere, end at den Herre Christus skulde have fordømt Fleerkoneriets og Skilsmisens fra Fortiden nedarvede Vedtægt i Medfør af en ham af den romerske

Statholder eller Jødernes Konge overdraget Fuldmagt? eller at Apostlen Paulus skulde have lært, at Ægteskabs-skilsmisse og ægteskabsbryderiske Giftermaal vare utilladelige, paa Grund af, at Tiberius, Caligula og Nero gav ham Tilladelse dertil, eller stiktiende billigede det! Ligesaa lidt vil noget fornuftigt Menneske troe, at de mange Love, som Kirken har givet om Ægteskabets Hellighed og Uopløselighed, om Giftermaal imellem Slaver og Frie, skulde være udstedte ifølge Fuldmagt fra de romerske Kaisere, disse det christne Navns frysende Fjender, hvem Intet var mere magtpaaliggende, end med Vold og Mord at udrydde Jesu Christi Religion under dens første Stræben efter at vinde Fremgang og Udbredelse. Og dette saameget mindre, som den af Kirken udøvede Ret undertiden i den Grad afveg fra den borgerlige Ret, at Martyrerne Ignatius¹⁾ og Justinus²⁾, Athenagoras³⁾ og Tertullian⁴⁾ offentlig betegnede enkelte Personers efter de kaiserlige Love tilladte Ægteskaber som uretmæssige og stridende mod Kirkens Love.

Siden, da al Magt gik over til de christelige Kaisere, ere Paverne og de paa Concilierne forsamlede Biskopper vedblevne med den samme Frihed og Bevidsthed om deres Ret at udstede baade Bud og Forbud om Ægteskabet, alt som de fandt det gavnligt og svarende til de forskjellige Tidens Krav uden Hensyn til den borgerlige Lovgivnings Forskjællighed. Enhver veed, hvormange Bestemmelser om Hindringer for Ægteskab, der i Henseende til endnu bestaaende Baand, til Løfter, Religionsforskjællighed, Slægtskab, Forbrydelser, offentlig Ærbarhed ere tagne paa Concilierne i Elvira, Arles, Chalcedon, Mileve (II.) o. a. af de paa disse forenede Biskopper. Ja, det var saa langt fra, at Fyrsterne anmassede sig nogen Magt over de christelige Ægte-

¹⁾ Epist. ad Polycarp. C. 5. ²⁾ Apol. maj. n. 15.

³⁾ Legat. pro Christian. nn. 32. 33. ⁴⁾ De coron milit. C. 13.

skaber, at de meget mere anerkjendte og offentlig erklærede, at denne i dens hele Fylde tilhørte Kirken. Saaledes have navnlig Kaiserne Honorius, Theodosius den Yngre, Justinianus¹⁾, uden at gjøre Vanskeligheder, tilstaaet, at de i Alt hvad der angik Ægteskabet, kun vare berettigede til at haandhæve den kirkelige Lovgivning. Alt hvad deres Edicter bestemme om Ægteskabshindringer have de nemlig efter deres udtrykkelige Erklæring derom anordnet med Kirkens Tilladelse og i Kraft af dens Autoritet²⁾, ligesom de ved Stridigheder om ægteskabelig Fødsel, om Skilsmisser og overhovedet i Alt, hvad der paa nogen Maade stod i Forbindelse med Ægteskabet, altid pleiede at forlange og med Ærefrygt modtage Kirkens Dom. Derfor erklærede Conciliet i Trient med fuld Føie, at *Kirken har Ret til at fastsætte Hindringer, der ophæve Ægteskabets Gyldighed, samt at alle Ægteskabs-sager høre under geistlige Domstole*³⁾,

Man lade sig derfor ikke vildlede af den høitpriste Distinction, i Kraft af hvilken den verdslige Magts Talsmænd skjælne imellem Ægtepagten og Sacramentet i det Øiemed, at, naar blot det som angaaer Sacramentet overlades til Kirken, skulle de verdslige Øvrigheder have Raadighed over Alt hvad der angaaer Ægtepagten. Denne Adskillelse eller rettere sagt, vilkaarlige Løsrivelse kan nemlig paa ingen Maade billiges, da det christelige Ægteskab aabenbart ikke taaler nogen Sondring og Adskillelse mellem Ægtepagten og Sacramentet, og at der saaledes ikke kan være Tale om en virkelig og lovmæssig Ægtepagt, uden at den tillige er et Sacrament. Thi den Herre Christus har prydet Ægteskabet med sacramental Værdighed; men Ægteskabet er netop selve Ægtepagten, forudsat, at denne ad retmæssig Vei er tilveiebragt. Hertil kommer, at Ægteskabets sacramentale Charakteer har sin Grund i, at

¹⁾ Novell. 137. ²⁾ Feier. „Matrim. ex inst. Christ.“ Pest 1835.

³⁾ Trid. sess. XXIV., can. 4 ibid. can. 12.

det er et helligt og naaderigt Tegn, som afbilder Christi mystiske Formæling med Kirken. Men denne hemmelighedsfulde Forenings Idee har netop sit Udtryk i det inderlige Kjærlighedsbaand, som knytter Mand og Kvinde til hverandre, og som altsaa ikke er noget andet end selve Ægteskabet. Det er saaledes indlysende, at ethvert retmæssigt Ægteskab mellem Christne i og ved sig selv er et Sacrament, og at Intet strider mere mod Sandheden, end at Sacramentet blot skulde være en Slags Prydelse, eller en udenfra det vilkaarligt tillagt Eiendommelighed, som efter menneskeligt Skjøn kunde adskilles fra Ægtepagten. Paa Grund heraf taler hverken Fornuften eller Tidernes Vidne, Historien, for den Paa-stand, at Raadigheden over christelige Ægteskaber nogensinde skulde være retmæssigt overdraget til de verdslige Myndigheder. Skulde her nogen fremmed Ret være krænket, da skal isandhed Ingen sige, at Kirken bærer Skylden derfor.

Disse Naturalismens Yndlingssætninger ere ikke blot fra først tilsidst falske og aldeles uberettigede, men desværre ogsaa en frugtbar Kilde til de sørgeligste Misligheder. Thi det er ikke vanskeligt at komme til en klar Erkjendelse af de Ulykker og af al den Fordærvelse, som Ægteskabets Vanhelligelse deels allerede har bragt, deels truer med i Fremtiden at bringe over det menneskelige Samfund. Det er jo nemlig en klar Lov i den guddommelige Forsynsstyrelse, at Alt, hvad der har sin Grund i guddommelig Indstiftelse og i Naturens eengang fastsatte Orden, bliver os i samme Forhold gavnligt og heldbringende, som dets oprindelige Tilstand bevares reen og uforandret, eftersom Gud, alle Tings Skaber, fra Begyndelsen af godt har vidst, hvad der vilde være tjenligst for enhver Deels Udvikling og Vedligeholdelse, og ordnet Alt efter sin Villie og Hensigt saaledes, at det opfylder sin Bestemmelse og naaer sit sidste Øiemed. Men, naar Menneskenes Letfærdighed eller Slethed tragter at forandre og forstyrre den af

Forsynet grundede Tingenes Orden, da kunne selv de viseste og gavnligste Indretninger blive skadelige, eller dog høre op at gavne, enten fordi de ved Forandringen have tabt Evnen til at stifte Nytte, eller fordi det behager Gud paa denne Maade at straffe den menneskelige Hovmod og Formastelse. Men de, som nægte Ægteskabets Ukrænkelighed og sætte det i Classe med Ting, der ere blottede for al religiøs Charakteer, de undergrave den naturlige Grundvold for hele Samfundsbygningen og bekæmpe baade det guddommelige Forsyns Planer og forstyrre, saavidt de kunne, dets Anordninger. Man maa derfor ikke undres over, at saadanne afsindige og ugudelige Bestræbelser ere blevne en frugtbar Udsæd til de saavel for Sjælenes Frelse som for Staternes Velfærd fordærveligste Onder.

Overveier man nærmere Hensigten med Ægteskabets guddommelige Indstiftelse, vil det blive indlysende, at Gud i det har villet nedlægge de frugtbareste Spirer til Samfundets Velfærd. Og sandelig — afseet fra Menneskeslægtens i det begrundede Forplantelse — har det i flere Henseender en forædlende og heldbringende Indvirkning paa Ægtefællernes Samliv ved gjensidig Bistand til i Forening at bære Livets Byrder, ved trofast og bestandig Kjærlighed, ved fælleds Andeel i alle Livets Goder og i den himmelske Naade, som Sacramentet meddeler. Alt dette bidrager i høi Grad til en christelige Familiers Lyksalighed og timelige Velvære. Thi, saalænge Ægteskaberne opfylde deres naturlige Bestemmelse og føres i Overensstemmelse med Guds Øiemed, vil de tilvisse formaae at befæste Forældrenes indbyrdes Enighed, betrygge Børnenes gode Opdragelse, mildne den faderlige Myndighed ved Erintringen om den guddommelige Myndighed; Børnene ville ære og adlyde deres Forældre, Tyendet deres Herskaber. Af saadanne Ægteskaber kunne Staterne have Ret til at vente sig Slægter af velsindede Borgere, som, fordi de fra Ungdommen af ere blevne vænnede til

Ærefrygt for Gud og Kjærlighed til ham, erkjende det for deres Pligt at adlyde Enhver, der har Ret til at befale, at elske Alle og Ingen forurette.

Disse saa store og herlige Frugter har det christelige Ægteskab virkelig frembragt, saalænge det bevarede Hellighedens, Eenhedens og Uopløselighedens Charakter, som er Kilden til alle dets frugtbare og heldbringende Virkninger; og det er aldeles utvivlsomt, at det til enhver Tid vilde have baaret de samme velgjørende Frugter, dersom Beskyttelsen af dets Ukrænkelighed altid og overalt havde været anerkjendt for en Ret, der ene tilkom Kirken, som altid har viist sig at være hine ophøiede Goders trofaste Vogterinde og Værge. Men, siden man baade det ene og det andet Sted har fundet for godt at sætte menneskelig Ret istedetfor den naturlige og guddommelige, har ikke blot Ægteskabets ophøiede Idee og det rette Begreb om dets vigtige Bestemmelse begyndt at tabe den Betydning, som allerede Naturen havde indpræget i de menneskelige Gemytter og ligesom paatrykt sit Segl; men selv i troende Christnes Ægteskaber kunde man, som Følge af menneskelige Feilgreb, iagttage en betænkelig Svækkelse af denne religiøse Betragtning, der overalt har udbredt en saa rig Fylde af Velsignelser. Thi hvad Godt kan der fremgaae af ægteskabelige Forbindelser, der unddrage sig enhver Paavirkning af den christelige Religion, som er Kilden til alle virkelige Goder, og som nærer alle store Dyder ved at opmuntre og tilskynde til Alt, hvad der pryder en ædel og høisindet Sjæl? Afviser og forskyder man den, maa dette nødvendig have til Følge, at de ægteskabelige Forbindelser hjemfalde til et nedværdigende Slaveri under den fordærvede Menneskenatur og de skændigste Lidenskabers Herredømme, eftersom den naturlige Ærbarhed kun vil yde dem en altfor svag Beskyttelse. De mangeartede fordærlige Virkninger af denne Ringeagt for alle religiøse Hensyn have ikke blot

udøvet en forstyrrende Indflydelse paa Familielivet, men ogsaa gjort sig gjældende i Staternes Lovgivning. Thi naar Menneskene ikke længere frygte Gud, og det Lægemiddel mod alle Livets Sorger og Bekymringer bortfalder, som ene den christelige Religion er istand til at byde, da sees desværre altfor ofte Ægtestandens Byrder og Pligter at blive utaalelige; og Mange fristes da til at ønske et Baand løst, som efter deres Mening kun er knyttet i Kraft af menneskelig Ret og eget Behag, saasnart Forskjællighed i Charakter og Tænkemaade, huuslig Tvedragt, Brud paa den ægteskabelige Troskab fra en af Siderne, eller gjensidig Overeenskomst synes dem at gjøre Ophævelsen af deres Forbindelse ønskelig. Naar da Loven er til Hinder for Fyldestgjørelsen af deres lidenskabelige Ønsker, saa udskrige de Lovene for at være stridende mod frie Statsborgeres Rettigheder, og derfor uretfærdige og umenneskelige, og paa Grund heraf forlange de Afskaffelsen af disse forældede Love og deres Afløsning af en ny menneskeligere Lov, der tillader Skilsmisse.

Men vor Tids Lovgivere kunne, hvor gjerne de end maatte ville det, ikke værge sig mod den forkastelige Tænkemaade, som vi her have omtalt, eftersom de selv hylde og aabent vedkjende sig de samme Retsgrundsaetninger. Derfor ansee de det for at være i sin Orden, at give efter for Tidens Fordringer og tillade Skilsmisse. Dette stadfaester ogsaa Historien. Thi, for ikke at gaae videre ind paa dette Punkt, da var det først under den Forstyrrelse, der i Frankrig mod Slutningen af forrige Aarhundrede som en ødelæggende Brand hærgede hele Samfundet, at den almindelige Vanhelligelse af alle Forhold, som den christelige Religions Afskaffelse medførte, ogsaa fandt sit Udtryk i Lovgivningens Bestemmelser om Ægteskabsskilsmisssers Tilladelighed og Gyldighed. Disse Love ønske i vor Tid Mange at see fornyede, fordi de tilsidesætte Hensynet til Gud og Kirken, som de helst ønske at see fortrængte

fra det menneskelige Samfund — i den taabelige For-
mening, at man i saadanne Love vil finde det sikreste
Lægemiddel mod den stedse tiltagende Usædelighed.

(Slattes).

Ringsted-Kloster. Esrom.

1. *Sct. Bendts Kloster i Ringsted.* Var Ringsted i Mittel-
alderen en meget anseelig By, saa var det Sct. Bendts
Kloster, som Byen skyldte en Deel af sin Anseelse. Det blev
oprettet under Svend Estridsen og fuldendt 1081 eller 1082.
Indviet baade til Jomfru Maria og Sct. Benedict, blev
det snart efter den Ene kaldet „Vor Frues“, snart efter
den Anden „Sct Bendts.“

Den samtidigt med Klosteret byggede lille Kirke
skulde om kort Tid ombyttes med en anden større. Da
nemlig Hertug Knud Lavard var bleven myrdet i
Haraldsted Skov 1131, gjaldt det om at skaffe hans hellige
Levninger et værdigt Gjemme. Der blev da paabegyndt
en prægtig romansk Pillebasilica, der bestod af tre
Dele: et treskibet Langhuus, to Korsfløie, og et Chor
med halvrund Altervæg, og var prydet med et Taarn over
Korsets midterste Hvælving. Denne Kirke, som endnu
staaer, angives at være 28 Alen høi, 31 Alen bred (i
Choret 67 Alen) og at have været omtrent 100 Alen lang;
ved en Ildebrand i 1806 har den nemlig mistet sit vestligste
Stykke. I dette værdige Guds Huus, som Beneditinernes
kunstfærdige Hænder havde opført og prydet, bleve hellig
Hertug Knuds Levninger, efterat han i 1169 var bleven
canoniseret, Aaret efter under stor Høitidelighed, skrin-
lagte. Eskild, Ærkebiskop af Lund, løftede selv det ær-
værdige Legeme op af Graven, indsvøbte det i hvidt
Silketøi, lagde det i et forgyldt Skrin og hensatte det
paa Høialteret. Denne Høitidelighed bivaanedes af

Kongen, Valdemar I, med hans syvaarige Søn Knud, der strax efter samme blev kronet af Ærkebiskop Stephan af Upsala, 8 Biskopper, nemlig de 7 danske samt Helge, udvalgt Biskop af Oslo, og en talrig Folkemængde. Efter Skrinlægningen blev sunget en Collect (Kirkebøn) og Knuds Helgenhistorie blev oplæst, hvorpaa det forsamlede Folk istemmede: „Lovet være den Herre Jesus Christus, som har beskikket Hellig Knud til Sjællands Skytspatron“. Fra den Dag af fik Kirken og Klosteret sit tredje Navn „Sanct Knuds Kirke og Kloster i Ringsted.“

Intet Under, at flere kongelige Personer ønskede at finde deres sidste Hvile i Benedictinerkirken i Ringsted, ved Siden af en h. Martyrs Been. Ikke færre end 19 kongelige Lig er denne Ære bleven til Deel, deriblandt Valdemar den Store, „Slavernes første Betvinger, det fortrykte Fædrelands herlige Befrier, Fredens Gjenopretter og Bevarer,“ Dronning Sophie, Knud VI, Valdemar Seir med sine Dronninger Dagmar og Bengjerd, den unge Kong Valdemar og hans Dronning Eleonore, Erik Plovpenning, Erik Menved og Dronning Ingeborg, den svenske Konge Birger Magnusson og hans Dronning Margrethe af Danmark. Det fortjener her særlig at bemærkes, at, da Kong Frederik VII. i 1855 lod Kongegravene aabne, fandt han Valdemar den Stores Grav velbevaret og urørt og selve Liget indhyllet i en Benedictiners Ordensdragt.

Ligeledes maae vi henlede Opmærksomheden paa Ringsted-Byes gamle Segl, ¹⁾ hvorpaa er fremstillet Kirkens og Klosterets tre Skytshelgener: i Midten Guds Moder med Jesusbarnet paa Armen, siddende paa en Throne med Maanen under Fødderne, til Venstre Sct. Knud med Krone paa Hovedet og tre Blomster i Haanden, til Høire en Ordensmand, der ved en velsignende Haand ovenover ham betegnes som den „Velsignede“ (Benedictus). Nedenunder sees Abbeden i knælende Stilling og med foldede Hænder.

¹⁾ Trap 3, 363.

Efter Reformationen uddøde Klosteret, rimeligviis henved 1580, og Abbederne afløstes af kongelige Embedsmænd, der for det meste tillige vare Landsdommere i Sjælland. I 1806 fortærede en Ildebrand Hovedgaarden Ringstedkloster og angreb den umiddelbart ved Gaarden liggende Kirke; dog er den sidste, som alt sagt, i det Væsenlige bevaret, som en af Landets ældste og skjønneste Muursteens-Kirker.

2. *Esrom*, et Cistercienser Kloster, laa i gamle Dage

Hvor Esromsøen, som et sølvblankt Speil,
At Mark og Skov, af Høi og Dal indfattet,
Dig viser Luft og Jord i lige Skjønhed,
Hvor Kattegattets Vindpust møder Sundets
Og bringer Sjæl og Legem Friskheds Bad,
Hvor mangen Høi dit Øie aabner Udsigt
Til Sverrigs Kyst og Øresundets Skibe,
Til Kullens blaalig dunkle skarpe Bjergryg.

Klosteret var stiftet Aar 1153 af Ærkebiskop Eskild, der selv reiste til Frankrig og hentede de første Munke af den h. Bernhards Skole i Clairvaux, ja gik saavidt i sin Kjærlighed til Klosterlivet, at han nedlagde Hyrdestaven for at døe som Cisterciensermunk i Clairvaux. Dog var det ei blot Biskopperne Eskild og Absalon, der viste sig rundhaandede mod den unge Stiftelse, men ogsaa Paver og Konger med andre verdslige Herrer viste Esrom særdeles Yndest. Allerede Kongerne Valdemar og Knud havde skjænket Dele af sex Byer med Skov og Tilbehør. Kong Erik erklærede i et Beskjærmelsesbrev 1249, at han vel oprigtigt elskede ethvert Munkesamfund, men dog skjænkede Brødrene af Cistercienserordenen i Esrom sin synderlige Naade. Kong Hans „under og tillader“ endnu i 1499 i et aabent Brev, givet paa Kjøbenhavns Slot paa de 1100 Jomfruers Dag (21. Octbr.), „at de ham elskelige, reenlivede Brødre, Abbeden og mene Convent, mue og lade holde et frit Birkething og Birkeret med al kongelig Ret, paa det Gudstjenesten skal desydermere opholdes og forøges udi Esroms Kloster, og at ham elskelige og

reenlivede Brødre, som derinde ere, skulle des troligere og inderligere bede til Gud for ham, hans kjære Huusfrue og for hans kjære Faders, Kong Christians, hans Forfædres og alle Christnes Sjæle.“ Frue Ingefrid, Datter af Ridder Peder Jansen betænkte Klosteret i 1357 med en Gaard m. m. „paa det Vilkaar, at Munkene skulde lade ophænge foran Høialteret, hvor Guds eenbaarne Søn daglig offres, et Voxlys paa syv Mark i en Lampe, at brænde Dag og Nat; thi“, heder det, „det sømmer sig, at Kirkens Huus, hvori den hellige Kirkes uskabte Lys dyrkes af de Troende, oplyses ogsaa med et materielt Lys, om det endog er ringe. Hvert Aar skal der holdes en Mindedag med Messe for hendes og hendes Forældres Sjæle. Samme Dag skulde ogsaa gives de Fattige ved Klosterets Port et Anker Øl og 100 Brød af klækkelig Størrelse til hendes og alle afdøde Troendes Sjæles Kvægelse.“

Et hæderligt Tegn paa, at Klosterbrødrenes gode Aand har holdt sig til det Sidste, er, at 1477 fik Abbed og Convent af Christian I. Tilladelse til „at forlægge Landeveien udenfor Klosteret, paa det at Reisende ikke skulde behøve at tage derigjennem, da dette nemlig forhindrede at holde Klosteret tillukket, som Kirkelovene og Ordensreglen fordrede.“

Heller ikke manglede det paa videnskabelig Aand. Thi en af vore bedste Krøniker fra Middelalderen, „Annales rerum Danicarum Esromenses“, er forfattet af en Munk i dette Kloster, muligviis ogsaa en anden, „Chronicon Danorum et præcipue Sialandiae“.

Esrom var Moder til Sorø, til Vidskild og Hilda paa Rygen, maaskee ogsaa til Colbatz i Pommern. Ogsaa til Dargum havde Esrom sendt Munke.

Om den anseelige Kirke vides intet andet, end at der laae begravet to Tvillingssønner af Erik Menved og Dronning Ingeborg, maaskee ogsaa Valdemar IV.' Dronning Helvig. Frederik II. lod Kirken nedrive for at benytte dens Steen til Frederiksborg Slot.

Heller ikke vides nøie, naar Klosteret blev ind-
draget. Dog mener Daugaard, at det bestod som Kloster
til henimod samme Frederik II.' Tid. Vistnok har den
nævnte Forfatter Ret i, at Stedets nuværende Brug
som Amtsforvalterbolig med tilstødende Gaard (fordum
„Schæferi-Gaard“ kaldet), er heelt forskjællig fra den,
hvortil de første Stiftere bestemte det, og som i næsten
4 Aarhundreder blev gjort deraf. Og det er saare
mærkeligt, at trods Alting Benævnelsen *Esrom-Kloster*
har vedligeholdt sig til den Dag idag.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

- Søndagen den 28de Marts. Jesu Christi Opstandelse. 1ste Paaskedag.**
Kl. 6 Korsets høitidelige Optagelse med Procession, og Le-
vitmesse med Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Levit-
messe med Prædiken. Kl. 3 Eftm. Vesperandagt.
- Mandagen den 29de Marts. 2den Paaskedag.** Gudstjenesten holdes som
paa Søndagene. — 30. Ti. Johannes Climacus, Abbed.
31. O. Guido, Abbed. 1. April, To. Hugo, Biskop. 2. F.
Frants af Paula, Bekj. og Ordensstift. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabs-
messe til Jesu guddommelige Hjerte. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften,
Broderskabsandagt. 3. L. Richard, Biskop.
- Søndagen den 4de April. Hvide Søndag.** Den høitidelige Messe,
under hvilken Neocommunicanterne fornye Daabspagten og
annamme den første hel. Communion, begynder allerede
Kl. 9; stille Messe i Sct. Ansgars Kirke Kl. 7 og Kl. 11.
- NB.** Paa Hvide Søndag afholdes i Sct. Ansgars Kirke den
anden Kvartalscollect af Peterspengen.
- Søn- og Festdags-Gudstjeneste:**
- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet,
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
- Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ans-
gars Kirke.
" 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ans-
gars Kirke.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 14.

Søndagen den 4. April.

1880.

Indhold: Prædiken paa den første Søndag efter Paaske. Kirkelige Efterretninger: Rom, Baden, Strassburg, England, Nordamerica, Sydamerica, Kjøbenhavn.

Prædiken

paa den første Søndag efter Paaske*).

Evangelium.

Om Aftenen paa denne Dag, som var den første i Ugen, og da Dørene, hvor Disciplene vare forsamlede, vare lukkede af Frygt for Jøderne, kom Jesus, stod midt iblandt dem og sagde til dem: Fred være med Eder! Og, da han havde sagt dette, viste han dem sine Hænder og sin Side. Da bleve Disciplene glade over at see Herren. Han sagde da atter til dem: Fred være med Eder! Som Faderen har sendt Mig, saaledes sender ogsaa Jeg Eder. Da han havde sagt dette, aandede han paa dem og sagde til dem: Annammer den Helligaand! Hvem I forlade Synderne, ere de forladte, og hvem I beholde dem, ere de beholdne. Men Thomas, en af de

*) Af Année pastorale, ou Prônes nouveaux eu forme d'homélie. Par l'abbé Røyre, S. J. Lyon et Paris 1861.

Tolv, som kaldtes Tvillingen, var ikke med dem, da Jesus kom. Derfor sagde de andre Disciple til ham: Vi have seet Herren! Men han sagde til dem: Naar jeg ikke seer Naglemærket i hans Hænder og stikker min Finger i Naglegabet, og lægger min Haand i hans Side, vil jeg ikke troe. Og otte Dage efter vare hans Disciple atter derinde, og Thomas med dem. Da kom Jesus, som Dørene vare lukkede, stod midt iblandt dem og sagde: Fred være med Eder! Derpaa sagde han til Thomas: Ræk din Finger hid og see mine Hænder, og ræk din Haand hid og læg den i min Side, og vær ikke vantro, men troende! Og Thomas svarede og sagde til ham: Min Herre og min Gud! Jesus sagde til ham: Du har troet Thomas, fordi Du har seet mig. Salige ere de, som ikke have seet, og dog troet. Endnu mange og andre Tegn har Jesus gjort i sine Disciples Paasyn, men som ikke ere skrevne i denne Bog. Men disse ere opskrevne, for at I skulle troe, at Jesus er Christus, Guds Søn, og for at I ved Troen skulle have Livet i hans Navn.

Der gives isandhed Intet, som stiller vor Herres og Frelsers Godhed imod os i et klarere Lys, end de forskjellige Begivenheder, som denne Dags Evangelium beretter. Alle Apostlene, med Undtagelse af den h. Johannes, som stod ved Foden af Korset, da han udaandede, havde forladt eller fornægtet ham. De havde Alle vægret sig ved at troe paa hans Opstandelse, skjøndt de hellige Kvinder, der havde seet ham, efter at han var gaaet ud af Graven, havde bevidnet, at han havde „taget sit Liv igjen“*). Men det var saa langt fra, at vor Frelser straffede dem herfor ved at lade dem forblive i deres Vantro, at han endog gik saa vidt i Overbærelse med deres Skrøbelighed, at han imødekom den, ved paa en underfuld Maade at begive sig til det

*) Joh. 10, 17. 18.

Sted, hvor de vare forsamlede, og pludselig vise sig midt iblandt dem, for tilfulde at overbevise dem om sin Opstandelses Virkelighed.

Vel giver Jesus ikke os saa øiensynlige Beviser paa sin Godhed; men han er alligevel ikke mindre god imod os. Have maaskee ogsaa vi, ligesom Apostlene, forladt ham, saa har han desuagtet nedladt sig til at forekomme os med sin Naade og tilgive os vor Utroskab; og, har han end ikke synlig begivet sig til vor Bolig, saaledes som han indfandt sig i Apostlenes Forsamling, saa har han dog ikke mindre virkelig villet besøge os i Eucharistiens Skikkelser, og ved den h. Communion tage Bolig i vore Hjerter. Kunde han vel drive sin Godhed videre, og have vi Noget at misunde Apostlene?

Men Herren nøiedes ikke med at vise sig iblandt dem; han værdigede dem endog at tale til dem; og, hvad sagde han til dem? Hører det, mine Venner, og lærer deraf, hvad der fremfor Alt bør være den værdigste Gjenstand for Eders Længsler og Ønsker, og lærer tillige at trøste eder over at maatte savne de timelige Goder, som I maaskee hidtil have anseet for de vigtigste, og især have elsket og attraaet.

Naar Herren da her tiltaler sine Disciple, og ønsker dem det, som fremfor Alt andet kunde gjøre dem lykkelige, siger han ikke til dem: Overflødighed herske i eders Boliger; Frugtbarhed udbrede sig over eders Marker; Rigdom afløse den Fattigdom, hvori I indtil denne Dag have levet; eders Bekymringer vorde rigeligt opveiede af de Glæder og Nydelser, som Fremtiden vil bringe eder, og eders hele Liv vorde en lang Række af timelige Velsignelser! Han siger blot: *Fred være med Eder!* Og hvergang han nærmer sig dem, indskrænker han sig til at gjentage dette ene Ønske.

Men hvorfor ønsker han dem vel Fred, og slet ikke andet end Fred? Det er fordi man, uden Fred med Gud, med Næsten og sig selv — var man iøvrigt end

omgiven af alle jordiske Herligheder og Nydelser — dog aldrig vilde føle sig lykkelig, medens man altid er lykkelig, naar man veed sig i Besiddelse af denne blide himmelske Fred, der forvisser os om, at vi Intet have at frygte enten fra Guds eller vore Medmenneskers Side, eller Aarsag til at ængtes for Noget, der er grundet i vor egen indre Tilstand. Man har Intet at frygte fra Guds Side, naar man istedetfor at vise ham Ulydighed og fortørne ham, ene beflitter sig paa at give ham Beviser paa sin Lydighed og Kjærlighed. Man har Intet at frygte fra sine Medmenneskers Side, naar man, istedetfor at søge at skade dem eller hævne sig paa dem, bestræber sig for at tjene dem og gjøre dem Godt. Man har endelig ingen Grund til at ængstes for sig selv, naar man, istedetfor at hengive sig til sine Lidenskaber, der sædvanligt kun tilfredsstilles paa den indre Freds og den sande Lykkes Bekostning, søger at undertrykke og beherske dem.

Seer her, m. V.! den store Kunst at blive lykkelig! Seer her de eneste Midler, ved hvilke I kunne vinde den sande Lykke og sikre eder dens blivende Besiddelse. Trøster eder da over Savnet af de Goder, de Udmærkelser og øvrige Fortrin, som I maaskee misunde dem, som ved deres Rang og deres Rigdomme hæve sig over Eder. Thi den sande Lykke bestaaer hverken i Rang eller Rigdom; den bestaaer i Sjælens Fred, i Samvittighedens Ro; og det er derfor den, som bør være den eneste Gjenstand for eders Higen og Stræben. Det staaer ikke i Eders Magt at erhverve eder andre Goder; men det beroer ene Eder selv at vinde det, som er det kostbareste af alle. Om man end er i Besiddelse af alle andre Goder, kan man dog ofte være meget ulykkelig, fordi man ikke sjældent har Meget at bebreide sig med Hensyn til de Midler, hvorved man har erhvervet dem; men, har man vundet denne Fred, er man altid lykkelig, fordi man Intet har at bebreide sig. Alle udvortes Goder kunne andre Mennesker be-

røve os; men Hjertets Fred og Samvittighedens Ro kan Ingen berøve os, uden vi selv, naar vi besmitte vor Sjæl med Synden. Lad os da aldrig frygte Nogetsomhelst i Verden saameget som Synden og dens fordærvelige Følger. Lad os omhyggeligt vogte os for den, saafremt vi maatte have været saa lykkelige hidtil at have undgaaet den, og lad os ile med at befrie os fra den, naar vi have været saa ulykkelige at bukke under for dens Fristelser.

Denne Dags Evangelium lærer os, at Jesus Christus har forsynet os med et virksomt Middel til at opnaae dette uvurdeerlige Gode — Betingelsen for den Hjertets blivende Fred, som han forjætter sine Disciple, og altsaa en af de største af alle de Velgjerninger, som vi skyldte hans Barmhjertighed. Saasandt vi nemlig i ethvert Øieblik af vort Liv ere udsatte for at synde, hvorledes vilde det da gaae os, dersom det ikke var os muligt at frigjøre os fra Synden? Maatte vi da ikke blive et Bytte for den trøstesløseste Fortvivlelse? Men vor kjærlige Forløser, som paa Korset tørstede efter vor Salighed og ikke vil Andet end vor Frelse, har forebygget denne Ulykke ved at indstifte et Sacrament, som kan helbrede vor Sjæl for de Saar, som Synden har tilføiet den; og seer, hvorledes han har indstiftet det!

Efterat have sagt til sine Apostle: *Fred være med Eder*, og efterat have givet dem et nyt Beviis paa sin Kjærlighed ved at vise dem de Saarmærker, der, som ligesaamange veltalende Munde, syntes at tilraabe dem: Seer, hvor høit jeg har elsket Eder! aandede han paa dem og sagde til dem: *Annammer den Helligaand! Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte, og hvem I beholde dem, dem ere de beholdne.* Dette er den Magt, som Jesus overdrog Apostlene, en Magt, som Apostlene siden overdroge til deres Efterfølgere, og som deres Efterfølgere endnu den Dag idag overdrage alle Kirkens Præster ved deres Ordination. Kan der vel gives noget

mere Trøstende for os, end at vide, at alle Religionens Tjenere ere udrustede med denne Myndighed, og at vi ere visse paa at erholde Tilgivelse, naar vi henvende os til dem med Bekjendelse af vore Synder og med en oprigtig Erklæring om vor Afsky for dem? Dersom vor guddommelige Frelser, som jeg ved en anden Leilighed har sagt eder, havde givet Apostlene og deres Efterfølgere Magt til at helbrede vore Legemer, saa ofte de maatte blive angrebne af Sygdom: da vilde vi betragte denne Gave som den ypperste af alle hans Velgjerninger imod os. Men, er det sandt — hvad jo Ingen af os tvivler om, og hvad vi Alle sætte en Ære i at troe — at vor Sjæl er uendeligt mere værd, end vort Legeme, som tilsidst jo kun er en haandfuld Støv: har da vor Herre Jesus Christus ikke viist os en uendelig større Velgjerning ved at forunde sine Tjenere Evne til at helbrede vor Sjæl, som er Guds eget Billede? Og — kunne vi betænke os paa at høste Gavn af en Velgjerning, som er os saa nyttig og saa nødvendig? Naar vi føle vort Legeme angrebet af en farlig Sygdom, tøve vi aldrig med at tage vor Tilflugt til Lægerne og til de Lægemedler som de anordne, for at blive befriede for Sygdommen. Skulde vi da ikke gjøre det Samme, naar det gjælder vor Sjæl? Thi vi behøve dog kun at have en, om end nok saa liden Gnist af Tro, for at haste med at gjengive den det Liv i Guds Naade, som den har tabt ved Synden. Men Menneskets store Ulykke er netop, at glemme hvad der er Forudsætningen og Grundlaget for den Tro, som skulde være dets Raadgiver og Veileder, og det er for at oplive den, at Evangeliet foreholder os den h. Thomas' Exempel.

Denne Apostel, som kaldtes Tvillingen, en af de Tolv, var ikke hos dem, da Jesus kom. De andre Disciple sagde da til ham: Vi have seet Herren. Men han svarede dem: Naar jeg ikke seer Naglegabene i hans Hænder, og lægger min Finger i dem, og min Haand i hans Side, vil jeg ikke troe.

Intet kunde være mere ubeføiet og anmassende, end denne Fordring af Thomas, eftersom Jesus, hans Herre og hans Gud, jo aldrig kunde være forpligtet til at fremstille sig for ham og vise ham sine aabne Saar for at befæste ham i Troen. Det var fuldkommen nok, at han havde ladet sin Opstandelses Virkelighed bevidne ved Mennesker, som ikke havde nogen Interesse af at be- drage ham; og det var jo dette, som de andre Apostle havde gjort, da vor Frelser havde aabenbaret sig for dem i hans Fraværelse; de havde jo sagt ham, saasnart han kom: *Vi have seet Herren!* Da Jesus imidlertid saae, at hans Vægning ved at troe mere havde sin Grund i hans Aand, end i hans Hjerte: at han ikke kunde troe, fordi han frygtede for at see sig skuffet i sin Tro, saa nøiedes han ikke med at tilgive ham hans Vantro, men vilde meget mere hjælpe ham til at overvinde den.

Otte Dage efter, siger Evangelisten, havde Disciplene atter forsamlet sig paa det samme Sted, og Thomas med dem. Da kom Jesus, som Dørene vare lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: Fred være med Eder! Derefter sagde han til Thomas: Ræk hid din Finger og see mine Hænder, og ræk hid din Haand og læg den i min Side, og vær ikke vantro, men troende! Thomas efterkom sin guddommelige Herres Opfordring; og efter saaledes at have forvisset sig om hans virkelige Opstandelse, udraabte han henrykt og tilbedende: *Min Herre og min Gud!*

Vi kunne vel ikke, saaledes som Thomas, berøre vor guddommelige Forlørsers Saarmærker; men vi have ikke nødigt at beføle hans hellige Vunder, for at erkjende, at han er vor Herre og vor Gud. Apostlene have bevidnet hans Opstandelse; de have Alle med deres Blod beseglet Sandheden af dette Vidnesbyrd, og det bør være nok til at overbevise os derom. Vi kunne ikke vægre os ved at troe dem, uden at gjøre os skyldige i den uforsvarligste Vantro. *Værer derfor ikke*

vantroe, siger jeg her til Eder, som Jesus sagde til Thomas, men værer troende!

Det er ingenlunde nødvendigt, selv at være Vidne til en Begivenhed, hvor overordenlig den end maatte forekomme os at være, for at kunne troe den. Det er nok, at den bevidnes af dem, som have seet den, og at vi ingen Grund have til at nære Mistanke med Hensyn til disse Øienvidners Sanddruhed og Redelighed. Naar flere Personer, hvis Indsigt, Oprigtighed og Retskaffenhed I ikke nære Tvivl om, forsikre eder, at der i deres Paasyn har tildraget sig Ting, som I aldrig selv have seet, og som forbause eder ved deres Besynderlighed, da gjøre I ingen Vanskeligheder ved at troe dem, fordi I føle, at de, som berette dem, ikke have kunnet skuffe sig, og heller ikke kunne have til Hensigt at skuffe Eder. Mærker eder da vel, m. V., at dette fremfor Alt finder Anvendelse paa vort Forhold til Miraklerne, og fornemmelig til Vidnesbyrdet om Christi Opstandelse. I have ikke selv været Vidner til denne underfulde Begivenhed, men alle Apostlene forsikre os, at de have seet deres opstandne Herre, talt med ham, og spist med ham; de have bevidnet denne Sandhed indtil deres Død paa Retterstedet, og de have været saa fast overbeviste om den, at de hellere gik i Døden, end bekvemmede sig til at gjenkalde eller nægte den. Derfor *launne* vi ikke blot troe den, men vi *bør* troe den; og det er derfor, at, da Thomas havde bekjendt sin Tro paa den opstandne Forlørsers Guddom, sagde hans guddommelige Herre til ham: *Du har troet, Thomas, fordi Du har seet; salige ere de, som ikke have seet, og dog troet!*

Vi have Alle Deel i den Lykke, hvorom vor Frelser her taler; vi troe, uagtet vi ikke have seet, og netop derfor priser Herren os salige. Men — hvori bestaaer denne Lykke? Den bestaaer deri, at vor Tro, uden derfor at være mindre fast, er mere fortjenstlig end Thomas', som ikke troede, førend han havde seet.

Den bestaaer deri, at vor Tro oplyser os, idet den viser os den Vei, som vi bør følge for at naae Frelsens Havn, og at den derved bevarer os for de Forvildelser, som Alle de ufeilbarligt henfalde til, der ere berøvede det Lys, som Religionen udbreder over Livet. Den bestaaer deri, at vor Tro trøster os, idet den lærer os, at Lidelsen er den Vei, som fører til Himlen, og at vi, naar vi lide med Christus, engang skulle herliggjøres med ham. Den bestaaer endelig deri, at vor Tro opliver, styrker og opmuntrer os, idet den lærer os, at Gud vil betale Enhver efter hans Gjæringer, at han vil straffe de Ondes Idrætter med en evig Straf, at han vil belønne de Godes Troskab med uforgængelig Herlighed, og at følgelig Intet bør være os vigtigere, Intet nødvendigere, end at vogte os for Synden og fatte Kjærlighed til Dyden, end at afskye det Onde og gjøre det Gode.

Seer her, m. V., den uvurdeerlige Vinding, som vor Tro bringer os! Et Menneske, der tænker og handler som en sand Christen, er i Besiddelse af den eneste sande Viisdom; derfor er han sædelig i sin Vandel, tro i Opfyldelsen af sine Pligter og Forbindtligheder, taalmodig i Modgang, maadeholden i Medgang, streng imod sig selv, kjærlig og overbærende mod Andre, og rede til hellere at ofre Alt og taale Alt, end at fortørne Gud og skade Næsten. Men — staaer det saaledes til med dem, som have forglemt den christelige Religions Sandheder, Grundsætninger og Love? Er det ikke tvertimod blandt dem, man seer Laster og Udskeielser tage Overhaand? Og lærer Erfaringen os ikke daglig, at de, som have tabt Troen og leve uden Religion, ogsaa for det meste ere blottede for Alt hvad der hører til Sædelighed og Dyd, for Alt hvad der er en Frugt af Viisdom og Retskaffenhed?

Lader os da omhyggeligt bevare denne heldbringende Tro, som baner os Vei til saamange Goder, og som befrier os fra saamange og store Onder! Lader os

troe, uagtet vi ikke have seet, og ikke frygte for, at vor Tro skal blive skuffet! De Begivenheder, som idag have været Gjenstand for vor Betragtning, ere nemlig ikke de eneste Beviser for de Sandheder, som ere Gjenstande for vor Tro.

Jesus har endnu, siger Evangelisten, gjort mange andre Tegn i sine Disciples Paasyn, som ikke ere skrevne i denne Bog; men disse ere optegnede, for at I skulle troe, at Jesus er Christus, Guds Søn, og for at I ved Troen skulle have Livet i hans Navn.

Det var ikke nødvendigt, at den hellige Historie skulde berette os alle Herrens øvrige Aabenbareelser, for at bevise hans Opstandelse. De, om hvilke vi her have talt, ere tilstrækkelige til at overbevise os derom, fordi det efter dem er en afgjort Sag, at han, efter at være opstanden, ikke blot er bleven seet af alle sine Apostle, men at Een af dem, som gjorde Vantroens yderligstgaaende Fordringer til Betingelse for sin Tro, ved sine egne Sanders Vidnesbyrd blev tvungen til at erkjende Virkeligheden af hans Opstandelse og tilbede ham som sin Herre og sin Gud. Lad da os have den samme Mening om ham som Thomas! Lad os tilbede ham, ligesom han; lad os indvie os til hans Tjeneste, følge hans Lære, efterligne hans Exempel, troe paa ham, leve for ham her i Tiden, og vi skulle da i en salig Eighed have Livet i hans Navn!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 7de Marts, den h. Thomas' Festdag, paa hvilken Hs. Hellighed Pave Leo feirede sit 50-aarige Doctorjubilæum, er bleven høitideligholdt paa en i Sandhed skjøn og glimrende Maade. Fra alle Europas Lande, især fra Italien, Frankrig, Spanien, England og Tydskland vare katholske Lærde ilede til Rom, for at bringe den h. Fader deres Lykønskninger og aflægge Vidnesbyrd om deres Troskab og Lydighed mod den h. Stol.

Aftenen før selve Festen afholdtes en storartet Forsamling i Paladset Altemps pragtfulde Sale. Cardinal og Ærkebiskop af Bologna, Msgr. Parochi hilste Forsamlingen med en længere Tale og dvælede ved den forestaaende Fests Øiemed og Betydning. Herpaa fulgte Foredrag, der holdtes af Lærde fra Italien, Spanien og Frankrig, og som især behandlede Emner fra Philosophiens Omraade. Af de tilstedeværende tyske Theologer optraadte Professor Hergenrøther fra Eichstädt som Repræsentant for denne Stads philosophisk-theologiske Facultet, der har den Roes at gjælde for det bedste i hele Tydskland. Den næste Dag, den h. Thomas af Aqvins Mindedag, feirede Cardinal Zigliara en høitidelig Pontifikalmesse, der sluttedes med en Prædiken i det latinske Sprog. Kl. 11 forsamlede et Par tusinde Dyrkere af den h. Videnskab, Geistlige og Lægfolk fra alle Lande, sig i Vaticanets Consistorialsal. Trods dennes Størrelse kunde den ikke rumme de Fremmedes Mængde, saa at Mange bleve nødte til at søge en Plads i Forsalene. Kl. 12 traadte den h. Fader ind i Salen, fulgt af henved 30 Cardinaler, mange Biskopper og Prælater. Næppe blev Forsamlingen ham vaer, før en sand Storm af Begeistring reiste sig, og Vivatraabene toge først en Ende, da han havde taget Plads paa Thronen. Msgr. Tripepi oplæste derpaa en Adresse, i hvilken de katholske Lærde bevidnede den h. Fader deres Tak for hans Stræben og Virken til de h. Videnskabers Fremme, samt udtalte deres Kjærlighed og Troskab mod den h. Stol, hvis Tro ogsaa var deres Tro. Derpaa reiste den h. Fader sig fra sin Throne og holdt med klar og kraftig Stemme en lang og betydningsfuld Tale. Dens Hovedindhold var følgende: Efterat den h. Fader i nogle Ord havde udtalt sin Tak og Glæde over den ham viste Ovation, omtalte han det thomistiske Studiums Vigtighed og store Betydning. Derpaa viste han, hvorledes den h. Lærer bør forstaaes, og at der kun ved en grundig Tilbagevenden til den gamle Philosophi og den thomistiske Skole kunde haabes Frelse og Hjælp i denne Forvirringens og Vantroens Tid. — Til Slutning udtalte han Ønsket om, at den h. Thomas af Aqvin allerede i den nærmeste Fremtid maatte blive udkaaret til Skytspatron for alle Studieanstalter, et Ønske, der med stor Begeistring optoges af Forsamlingen og sikkerligt ogsaa vil finde en levende Tilslutning

over hele den katholske Verden. Efterat Paven havde anraabt den h. Thomas om hans Forbøn, meddelte han den apostoliske Velsignelse. — Efter Talen overrakte der Hs. Hellighed en Mængde heldigt affattede Adresser, og forskjellige Dioceses nedlagde en betydelig Sum som Peterspenge for hans Fødder. Hele Audientsen varede i over 2 Timer og er uden tvivlden meest storartede, der hidtil har fundet Sted under Pave Leo's Pontificat.

Baden. Carlsruhe. Det første Kammer har med alle Stemmer mod een vedtaget det i vort Numer 12 omtalte Lovforslag angaaende Theologernes Examen. Nu vil der atter indtræde ordnede Tilstande for Kirken i Baden. Først og fremmest ville alle de hidtil landsforviste Gejstlige vel snart kunne vende tilbage til deres Hjem, for at varetage deres Embeder. De Ordensgejstlige derimod, som ifølge Rigslovene maatte forlade deres Fædreland, have desværre endnu ikke faaet Tilladelse til at vende tilbage.

— I Anledning af disse Forhandlinger gjør „Neue Evang. Kirchz“. den træffende Bemærkning: „Saaledes have dens egne Ophavsmænd faaet en Lov afskaffet, som har afstedkommet megen Forbitrelse og tilføiet ikke blot den katholske, men ogsaa den evangeliske Kirke megen Skade, men dog fuldstændigt forfeilet sit Maal. Thi iugen katholsk Theolog har taget hin Statsexamen. Kun de evangeliske Theologer, mod hvilke Loven slet ikke var rettet, have taget den og bleve derved prisgivne for en just ikke meget fin Behandling fra enkelte Gymnasiallæreres Side. Det er den gamle Historie: „Man slaer efter Rom, men rammer den evangeliske Kirke“!

Strassburg. „Cöln. Volksztg“. meddeler, at Hr. Domvicar Berlage i Osnabrück, som for en Deel Aar siden var Præst ved St. Ansgarskirken i Kjøbenhavn, til April overtager Pladsen som Medarbejder ved Udarbejdelsen af en Lov om Ordningen af Gjenstandene for den højere og lavere Underviisning i Ministeriet for Elsass-Lothringen. — Til Forebyggelse af Misforstaaelser være det bemærket, at dette Embede er overtaget med den kirkelige Øvrigheds Tilladelse.

England. Cardinal Manning, Ærkebiskop af Westminster, har iaar udstedt et meget betydningsfuldt Hyrdebrev, i hvilket han bl. A. omtaler vor Tids sørgelige Tilstande. „Verdens Tilstand, siger han, antager et

stedse mere betænkeligt Udseende. Østen og Vesten og Centrum af Europa true hverandre gjensidigt. Revolutionens Aand, som udgik fra Frankrig, er nu trængt ind allevegne og søger at udrydde Christendommen. Hvert Aar tiltager denne Aand i Magt. Politik uden Religion, Videnskab uden Tro, Moral uden Gud, Opdragelse uden Christendom — dette er nufortiden Europas Evangelium. Den moralske Kraft, som gennem Christendommen regerer Verden, viger og forsvinder mere og mere, hvorimod Vaabnenes Magt voxer Aar for Aar. Hele Europa ligner en væbnet Krigsleir. Syv Millioner væbnede Mænd bevogte hverandre gjensidigt med Mistillid og Frygt. Med Angst og Skræk maa man see Fremtiden imøde. Fyrsterne ere ikke mere sikre paa deres Throner, Staternes Grundvolde ere rokkede. Ogsaa i England lade Tilstandene meget tilbage at ønske. Den Frihed, som her hersker, udarter ofte til en Ubundenhed og Tøilesløshed, som truer det offentlige saavel som det private Vel. Englands Handel og Velstand have vel gjort store Fremskridt, men midt under den uhyre Rigdom findes her en Armod, hvis Lige næppe kjendes i Europas fattigste Egne. Denne skrækkelige Pauperisme ødelægger og skænder den engelske Nation. Intetsteds er Kløften mellem Rig og Fattig saa dyb som i England. Af Tusinde findes her Hundrede, som aldrig have sat deres Fod indenfor en Kirke, 100 af Tusinde leve udenfor gyldigt Ægteskab, mange Tusinder ere ikke døbt, i mange Huse bliver Guds Navn aldrig nævnet; en skrækkelig Drikfældighed afkræfter baade Mænd og Kvinder og bringer Mangfoldige til Bettelstaven; her begaaes Forbrydelser og Misgjerninger af enhver Slags, hvilke en Christen hverken burde kjende eller nævne.“

— Efter Forlydende ville Katholikerne i England under Cardinal Mannings Ledelse til Foraaret foretage en Valfart til Lourdes, i hvilken ogsaa flere katholske Pairs ville tage Deel. Man er nu allerede beskæftiget med at tilvirke den Fane, som skal ophænges i Lourdes Kirke; den kommer til at bære Billedet af St. Georg, Englands Skytshelgen

Nordamerica. Ifølge „Sadliers Catholic-Directory“ for 1880 findes der nu i de forenede Stater en katholsk Befolkning paa 6,143,222 Sjæle, 6,408 katholske Kirker med 12 Ærkebiskopper, 55 Biskopper, 5,989 Præster og 1,136 Studerende i de theologiske Seminarier. Antallet

af de katholske Skoler og Skolebørn tiltager med hvert Aar. De tyske Katholiker tilkommer Æren for, først at have oprettet katholske Sogneskoler. De katholske Skolebørns Tal udgjør for Øieblikket 405,234. I New-York besøge 33,495 katholske Børn 83 katholske Skoler. I Newark have 153 katholske Skoler 23,080 Disciple. I Dioceset Boston findes kun 16 katholske Skoler. I de Dioceses, hvor det tyske katholske Element er det fremherskende, blomstrer det katholske Skolevæsen meest. — Ogsaa hertillands havde Benedictinerklostrene gjort omfattende Forberedelser for, paa en høitidelig og værdig Maade at feire deres Ordensstifters 1400-aarige Jubilæum.

— Den 1ste Febr. consecreredes Benedictinerabbeden af S. Mainrad, Martin Marty, til Biskop af Tiberias i. p. i. Consecrationen foretoges af Biskop Frants Silas Chatard af Vincennes (Ind.), en af de meest ansete amerikanske Kirkefyrster. Den nyviede Biskop, født den 12te Juni 1834 i Schwyts, har 3 Brødre, som alle ere Geistlige; han skal være 8 Sprog mægtig, har erhvervet sig store Fortjenester af sit Klosters Opblomstring, som ogsaa af Sioux-Indianernes Omvendelse, og vil nu tage Residents i Byen Bismark, hvor den nordlige Pacifikbane passerer Floden Missouri, saa denne Stad har Udsigt til at blive et rigt befolket Midtpunkt for Handel og Omsætning. Foreløbigt har Bismark en katholsk Kirke, Skole og et lille Kloster med Benedictiner Nonner; hele det apostoliske Vicariat har blandt 120,000 Indvaanere 10,000 Katholiker, 20 Kirker og Capeller, 8 Verdens- og 5 Ordenspræster, 6 smaa Nonneklostre m. m. Foruden mange tusinde Indianere findes her Tydskere, engelsktalende Franskmænd, Bøhmere o. fl. i Vicariatet. Med Guds Hjælp vil dette Missions-Dioces efter 10—15 Aars Forløb udvikle sig til en blomstrende Kirkeprovinds. — Biskop Elder af Natchez har definitivt modtaget sin Udnævnelse til Ærkebiskop Purcell af Cincinnati's Coadjutor.

Sydamerica. Anglicanernes Fører i Lima (Peru), Hr. Campbels er vendt tilbage til den katholske Kirke og har afsvoret sin Vildfarelse for den apostoliske Delegat, Msgr. Mocenni. Denne overrakte ham et Billede af den h. Fader, og hans Hustru, som ligeledes converterede, modtog en kostbar Rosenkrands. — De Salesianske Missionærer ere blevne udsendte af Ærkebiskop Aneiras for

at prædike Evangeliet for Pampas-Indianerne. Fornylig have, ifølge en Journal fra Buenos-Ayres, 1200 af disse modtaget Daabens h. Sacrament.

Kjøbenhavn. Første Paaskedags Middag modtog dette Blæds Udgiver med Posten en Anmodning fra Secretairen ved den i Cöln bestaaende „Forening til den h. Grav“ om, igjennem Nordisk Kirketidende at opfordre danske Katholiker til Deeltagelse i den „Langfredagscollect“ til Bedste for Missionen i det hellige Land og Vedligeholdelsen af de paa de hellige Steder værende Capeller, som paa ovennævnte Forenings Vegne foranstattes afholdt i Tydskland og flere andre Landes katholske Egne. Denne Anmodning kunde paa Grund af dens sildige Modtagelse, selvfølgelig ikke — hvad der fra Afsenderens Side synes at være forudsat — bekjendtgjøres i Kirketidenden førend Paaskeugen. Den sees nemlig tydeligt paa Veien hertil at være bleven forsinket, eftersom den kom hertil over Gøtheborg, hvor den i nogen Tid maa have ligget over.

Dette er jo imidlertid ingen Hindring for, at denne Sag, som vi erindre, for flere Aar siden af egen Drift at have anbefalet, vil kunne finde den Deeltagelse, som den i saa høi Grad har Krav paa. Thi, om der nu end af den anførte Grund ikke her kan foranstalles nogen Langfredagscollect, saa indeholde dog Paaskeugens uforglemmelige Minder og Erindringer om de Andagts og Taknemmelighedens Tilskyndelser, hvormed troende Katholiker have bivaanet hine Dages høitidelige Gudstjenester, en indtrængende Paamindelse om, hvad alle Christne skyldte Kjærligheden til det Land, som var Skuepladsen for de uforglemmelige Kjendsgjerninger, der ere Grundvolden for vor Tro og vort Haab — det Land, som maa kaldes alle Christnes fælleds og sande Fædreland. Disse Følelser og Ønsket om, at faae Leilighed til at bevise deres Alvor og Oprigtighed vil Læserne af disse Linier finde fyldestgjorte, ved med et høist ubetydeligt aarligt Bidrag at indtræde i „Foreningen til den h. Grav“.

Vi skulle i et følgende Numer meddele Foreningens Opfordring hertil.

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde Tirsdagen den 6te April Aften Kl. 7.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 4de April Hvide Søndag. I Sct. Ansgars Kirke holdes Kl. 7 og Kl. 11 stille Messe, Kl. 9 høitidelig Messe, under hvilken Neocommunicanterne fornye deres Daabspagt og annamme den første h. Communion. Kl. 5 Efterm. Fest- og Takkeandagt med Prædiken og „Te Deum“.

NB. Paa Hvide Søndag og den følgende Søndag afholdes den anden Kvartalscollect af Peterspengen. — 5. M. Mariæ Bebudelse (feires offentlig paa den 4de Fredag efter Paaske). 6. Th. Vilhelm, Abbed. 7. O. Hermann Joseph, Bekj. Kl. 8¼ Messe for Ansgariusforeningen. 8. To. Dionysius, Biskop. 9. F. Prochorus, Abbed. 10. L. Fulbert, Biskop

Søndagen den 11te April. 2den Søndag efter Paaske. Levitmessen, efter hvilken Confirmationens h. Sacrament meddeles, begynder allerede Kl. 9. Stille Messe i Sct. Ansgars Kirke Kl. 7. Eftermiddagsandagten Kl. 5.

Søn- og Fstedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
- „ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- „ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- „ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
- „ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
- „ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- „ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
- „ 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
- „ 6½ stille Messe i Hospitalet.
- „ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- „ 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- „ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- „ 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- „ 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skrifтетimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 15.

Søndagen den 11. April.

1880.

Indhold: Pave Leo XIII.' Encyclica om det christelige Ægteskab. En Paaskecommunion. Kirkelige Efterretninger: Rom, Ordrup.

Pave Leo XIII.' Encyclica om det christelige Ægteskab.

(Sluttet.)

V i behøve næppe at tale om, hvormange Onder og Ulykker der følge af Ægteskabsskilsmisser. De gjøre Ægtepagten opløselig; de formindske den gjensidige Velvillie, friste til Utroskab, have en skadelig Indflydelse paa Børnenes Opdragelse, forstyrre det huuslige Samliv, udsaae Spirer til Tvedragt mellem de vedkommende Familier, og nedværdige Kvinden, som seer sig udsat for den Fare, at komme i en forladt og hjælpeløs Stilling, naar Mandens Lidenskab engang maatte søge anden Tilfredsstillelse. Og, da Intet i saa høi Grad bidrager til at ødelægge Familielivet og svække Staternes Magt og Anseelse, som sædelig Fordærvelse, sees det let, at Intet staaer i en skarpere Modsætning til de enkelte Familiers og hele Samfundets Velfærd,

end Ægteskabsskilsmisser, hvilke ene have deres Grund i Folkenes sædelige Fordærvelse, og, som Erfaringen vidner, aabne Døren for alle lastefulde Sædvaner baade i det private og offentlige Liv. Men disse Onder ville først erkjendes i deres hele Udstrækning, naar man betænker, at der aldrig vil kunne udfindes noget Middel, der vil være stærkt nok til at holde den engang tilstaaede Frihed til Opløsning af Ægteskabet indenfor visse forud antagne Grændser. Stor er tilvisse Exemplets Magt, men endnu større Lidenskabernes; under begge disse Indflydelsers fristende Paavirkning kan det ikke feile, at Tilbøieligheden til Skilsmisse, som en smitsom Sygdom eller en Vandflod, der gjennembryder sine Dæmninger, Dag efter Dag vinder større Magt over Gemytterne.

Alt dette er vistnok allerede i sig selv indlysende, men det bliver det end mere ved Erindringen om Kjendsgjæringer. Aldrig saasart havde Lovgivningen banet Veien for Skilsmisse, før man saa Uenighed, Tvistigheder og gjensidig Fjernelse fra hverandre tage stærkt Overhaand blandt Ægtefolk. Men dette havde atter saa oprørende Følger for alle Livets Forhold, at selv de, som tidligere havde forsvaret og anbefalet denne Frihed, fortrøde hvad de havde gjort; og, havde de ikke itide søgt et Lægemiddel i en modsat Lov, havde man havt Grund til at befrygte Samfundets fuldstændige Opløsning. De gamle Romere siges at have betragtet de første Exempler paa Skilsmisser med Forbandelse og Afsky; men det varede ikke længe, før Sandsen for Ærbarhed og Anstand begyndte at tabe sig, Undseelsen, der lægger Baand paa Lidenskaberne, at forsvinde; og den ægteskabelige Troskab blev da krænket med en saadan Frækhed, at det har stor Sandsynlighed, hvad flere af den Tids Skribenter berette, at de gifte Kvinder talte Aarene ikke efter Consulernes Embedstid, men efter Antallet af deres Ægtefæller.

Noget lignende har senere gjentaget sig. Lovgiv-

ningen i protestantiske Stater tilstede i Begyndelsen i enkelte faa Tilfælde Skilsmisser; men snart tiltog deres Antal i Tydskland, America og andensteds i saa stort et Omfang, at alle alvorlige Mennesker maatte faae Øinene op for det høist beklagelige Overmaal af sædelig Fordærvelse, saavel som for det Utaalelige i Lovgivningens kortsynede Letfærdighed. Og hvor man i katholske Stater fulgte dette Exempel og i enkelte Tilfælde tillod Ægteskabers Ophævelse, overgik Mængden af de Misligheder, som bleve Følgen deraf, langt Lovgavernes Forventning. Kun altfor Mange lagde formeligt an paa, ved en ondskafuld og underfundig Fremgangsmaade, saasom ved Mishandlinger, Krænkelser, Ægteskabsbrud, at hidføre Omstændigheder, der kunde tjene til Paaskud for, ustraffet at frigjøre sig for det ægteskabelige Samlivs besværlige Aag. Og dette skete med saa paafaldende Anstød mod den offentlige Sømmelighedsfølelse, at Alle erkjendte Nødvendigheden af, saa hurtigt som muligt at skride til en Forbedring af Lovene.

Kan der vel herefter være nogen Tvivl om, at Love, der begunstige Skilsmisse, vilde have de samme sørgelige og fordærvelige Følger, dersom man paany vilde indføre dem i vor Tid? Menneskelige Paafund og Bestemmelser formaae tilvisse ikke at forandre Forholdenes naturlige Charakter og Udvikling; og de have i Sandhed intet Begreb om, hvad der beforder det almindelige Vel, som mene, at et sandt og virkeligt Ægteskab ustraffet kan ophæves, og, ved at tilsidesætte ethvert Hensyn til Religionens og Sacramentets Hellighed, synes at tilsigte en endnu skændigere Forvanskning af det, end der findes Exempler paa blandt Hedningerne. Derfor have baade de enkelte Familier og hele Samfundet — med mindre der skulde indtræde et afgjørende Omslag i de herskende Anskuelser og Tendenter — Grund til at frygte for, at Alt engang bliver et Bytte for den ulyksalige Opløsning af alle offentlige og private Forhold, som alt længe har været Endemaalet for Socialisternes og Communisternes

forbryderiske Planer. Det er saaledes aabenbar ufornuftigt, at vente sig gavnlige Følger for det offentlige Vel af Ægteskabsskilsmisser, hvilke tvertimod ville berede Samfundet sikker Fordærvelse.

Det vil saaledes ikke kunne nægtes, at den katolske Kirke ved den Alvor og Kraft, hvormed den stedse har værnet om Ægteskabernes Hellighed og Uopløselighed, har erhvervet sig store Fortjenester blandt alle christelige Nationer, og at disse have al Grund til at være den taknemmelig, fordi den offentlig har gjort Indsigelse imod de mange og store Forsyndelser i de sidste hundrede Aars Statslove¹⁾, belagt det protestantiske Hæresi om Skilsmisse og Separation med Anathem²⁾, ved flere Leiligheder fordømt de i den græske Kirke vedtagne Grunde for Opløsningen af et Ægteskab³⁾, erklæret Ægteskaber, som sluttedes paa Betingelse af mulig Opløsning, for ugyldige, og endelig, fordi den lige fra de tidligste Tider har tilbageviist de keiserlige Love, som begunstigede Skilsmisse og Forskydelse⁴⁾. Hvergang Paverne modsatte sig mægtige Fyrster, som under Trudsler forlangte, at Kirken skulde erklære deres Skilsmisser for gyldige, maae de erkjendes for, ikke blot at være traadte i Skranken for Religionens Hellighed, men for Humanitetens vigtigste Anliggende; og alle kommende Slægter ville beundre det uovervindelige Mod, hvormed Nicolaus I. hævdede Kirkens Afgjørelse af dette Spørgsmaal ligeoverfor Kaiser Lothar, ligesom se-

¹⁾ Pius VI, ep. ad. episc. Lucion. 28. Mai 1793. — Pius VII., lit. encycl. 17. Febr. 1809, et Const. 19. Juli 1817. — Pius VIII., lit. enc. 29 Mai 1829. — Gregor XVI., Const. 15. Aug. 1832. — Pius IX., alloc. 22. Sept. 1852.

²⁾ Trid. sess. XXIV, can. 5 et 7.

³⁾ Conc. Flor. et Instr. Eug. IV. ad Armenos. — Bened. XIV., Const. Etsi pastoralis, 6. Mai 1742.

⁴⁾ Hieron ep. 79 ad Ocean. — Ambros., l. VIII. in c. 16 Luc. n. 5. — August de nuptiis c. 10.

ner Urban II. og Paschalis II. mod Kong Philip den I. af Frankrig, Coelestin III. og Innocents III. overfor Kongerne Alphons af Leon og Philip II. af Frankrig, Clemens VII. og Paul III. overfor Henrik VIII, og endelig den ligesaa hellige som modige Pave Pius VII. mod den af sin Lykke og sin Magts Storhed berusede Napoleon I.

Havde altsaa alle Styrere og Ledere af de offentlige Anliggender laant Øre til Fornuftens og Viisdommens Røst, havde de havt deres Folks sande Vel for Øie, da havde de vogtet sig for at rokke ved Kirkens hellige Love om Ægteskabet, og snarere paakaldt den af Kirken tilbudte Bistand til Sædelighedens og Familievellets Beskyttelse, end gjort den mistænkt for at have statsfjendtlige Hensigter, og falskeligt anklaget den for Overgreb mod den borgerlige Retsorden. Og dette er saa meget mere indlysende, som den katholske Kirke, ihvorvel den i intetsomhelst Punkt kan forsømme sin hellige Pligt og opgive Forsvaret for sin Ret, dog altid har viist sig tilbøielig til imødekommende Eftergivenhed i Alt, hvad der lader sig forene med Ukrænkeligheden af dens Rettigheder og dens Forpligtelsers Hellighed. Den har derfor aldrig forordnet Noget om Ægteskabet, uden at tage Hensyn til det borgerlige Samfunds og Folkenes særlige Vilkaar, og den har ved flere Leiligheder formildet sine Lovbestemmelser, hvor dette af vægtige og berettigede Grunde blev agtet for billigt. Kirken anerkjender tillige villig, at Ægteskabets Sacrament, forsaavidt det har den Bestemmelse at bevare og forøge Menneskeslægten, har vigtige Berøringspunkter med de reent menneskelige Anliggender, som vel have Ægteskabet til Forudsætning, men i sig selv henhøre til det borgerlige Omraade, og derfor medrette bedømmes og afgjøres af dem, som styre og ordne de verdslige Forhold.

Ingen kan dog tvivle om, at Kirkens Stifter, Jesus Christus har villet, at den geistlige Magt skal være ad-

skilt fra den verdslige, saaledes at enhver af dem har fri og uhindret Raadighed over sine Anliggender, dog med Tilføielse af den for dem begge, som for alle Mennesker heldbringende Bestemmelse, at der stedse bør være Overensstemmelse og Enighed imellem dem, og at ved alle Spørgsmaal, som under forskjællige Hensyn berøre begges Rettigheder og kræve deres fælleds Afgjørelse, — at da den Magt, som er sat til at varetage reent menneskelige Interesser, viser en hensynsfuld Eftergivenhed ligeoverfor den, som er sat til at forvalte de himmelske Ting. Denne gjensidige Forstaaelse og harmoniske Samvirken giver ikke blot den fuldkomneste Sikkerhed for begge Magters Selvstændighed, men er tillige det bedste og virksomste Middel til at befordre Menneskeslægtens baade timelige og evige Velfærd. Thi, ligesom den menneskelige Erkjendelse — som Vi i en tidligere Encyclica have viist -- ved Overensstemmelse med den christelige Tro tager en ædlere og høiere Flugt, og styrkes til at undgaae og tilbagevise Vildfarelser, medens paa den anden Side Troen af Erkjendelsen modtager ikke Lidet af hvad der tjener den til Beviisførelse og Forsvar: saaledes maa en venlig og cendragtig Samvirken af de verdslige Myndigheder med Kirkens aandelige Magt nødvendigt blive en stor Vinding for dem begge. Den første vil nemlig vinde i Værdighed og af skyldigt Hensyn til Religionen aldrig gjøre en utilbørlig Brug af sin Magt, medens den anden i dette Forhold vil finde Beskyttelse og Forsvar for de Troendes offentlige Vel.

I Henhold til disse Overveielser formane Vi nu paany, ligesom Vi ved flere Leiligheder tidligere have gjort, paa det indstændigste alle regerende Fyrster til at træde i venlig Forbindelse med Os, idet Vi fra Vor Side med faderlig Velvillie først række dem Haanden og tilbyde dem Vor høieste Myndigheds Bistand. Dette er dobbelt nødvendigt i vor Tid, hvor Herskerretten er Gjenstand for de fjendtligste Angreb, og har

tabt sin Anseelse i den offentlige Mening. Thi i en Tid, hvor Gemytterne ophidses af alle en ubunden Friheds frække Lidenskaber og nægte selv den lovligste Regering Lydighed, i en saadan Tid kræver det offentlige Vel, at begge Magter forene deres Kræfter for at forebygge Ulykker, som ikke blot true Kirken, men ogsaa hele det borgerlige Samfund.

Men, i det Vi indtrængende anbefale en saadan venkabelig Samvirken, og bede Fredens Gud om at indgyde Kjærlighed til Enighed i alle Menneskers Hjerter, kunne Vi ikke, Ærværdige Brødre, hvormeget Vi end altid have anerkjendt og paaskjønnet Eders store Omhu og Aarvaagenhed, herom tilbageholde et tilskyndende og opmuntrende Ord. Gjører Alt hvad der staaer i Eders Magt for, at de Eder anbetroede Menigheder holde fast ved den hele uforvanskede Lære, som den katholske Kirke altid samvittighedsfuldt har bevaret og budet alle Christne fra Slægt til Slægt at bevare.

Vaager isærdeleshed over, at Folkene i rig Fylde tilegne sig den christelige Viisdoms Forskrivter, og aldrig glemme, at Ægteskabet ikke er en menneskelig Indstiftelse, men fra Begyndelsen af har havt sin Grund i Guds Autoritet og Anordning, at dets Grundlov er Foreningen af een Mand med een Kvinde, samt at Kristus, den nye Pagts Stifter, har adlet det, som tidligere var en blot naturlig Act, ved at optage det blandt Kirkens Sacramenter, og i alle selve Ægtepagten berørende Spørgsmaal overdraget denne sin Kirke den lovgivende og dømmende Magt. Med Hensyn til dette Punkt vil det være af stor Betydning, at Gemytterne ikke forvirres og vildledes af de falske Slutninger, hvormed Modstanderne søge at afkræfte Kirkens Ret til Udøvelse af denne Magt.

Det bør fremdeles være ikke mindre utvivlsomt for Alle, at enhver imellem Christne uden Hensyn til Sacramentet indgaaet Forbindelse imellem Mand og Kvinde mangler den væsenlige Betingelse for et virkelig christe-

ligt Ægteskab, og at det, om det end fyldestgør den borgerlige Lovs Fordringer, dog ikke har mere Værd end en i Civilretten hjemlet Cæremoni eller Vedtægt. Men den borgerlige Ret kan alene anordne og forvalte hvad der i Virkeligheden kun er en Følge af Ægteskabet i borgerlig Henseende; men om disse Følger kan der jo aabenbart ikke være Tale, naar det, som skulde være deres sande og retmæssige Forudsætning — selve Ægtepagten — ikke er tilstede. At vide Alt dette er af stor Vigtighed for alle Brudfolk, hvilke tillige bør vel mærke sig, at det i disse Henseender er dem uformeent at rette sig efter de bestaaende Love, hvad Kirken ingenlunde modsætter sig, da den tvertimod vil og ønsker, at Ægteskabets Virkninger i alle Maader betrygges, og at Børnenes Ret ikke krænkes.

Under den store Forvirring i Meninger, som daglig griber videre om sig, er det ligeledes nødvendigt at vide, at det ikke staaer i noget Menneskes Magt at ophæve et imellem Christne gyldigt og fuldbyrdet Ægteskab, og at derfor de Ægtefæller gjøre sig skyldige i en aabenbar Forbrydelse, som af nogensomhelst Grund ville indgaae et nyt Ægteskab, førend Døden har ophævet det bestaaende. Hvor det maatte komme til den Yderlighed, at Samlivet bliver de Vedkommende utaaleligt, tillader Kirken, at Ægtefællerne fjerne sig fra hverandre, medens den anvender de til Omstændighederne svarende Midler, der egne sig til at mildne Ulemperne ved denne indbyrdes Fjernelse, og ligesaa lidt undlader noget Forsøg paa at tilveiebringe Enighed, som den mistvivler om, at dette vil lykkes.

Dog dette er det yderligste Tilfælde, som let kunde forebygges, naar Ægtefolk ikke lode sig lede af Liden-skabens lavere Tilskyndelser, men efter alvorlig Eftertanke over Ægtestandens Pligter og ophøiede Bestemmelse besluttede sig til at indtræde i denne Stand med det Sindelag, som et Valg af saa stor Betydning kræver, istedetfor at nedkalde Guds Vrede over sig ved at

ved at forberede deres Ægteskab ved en Række af fortsatte Brud paa Ærbarhed og Sædelighed. Og, for at sige Alt med faa Ord: Alle Ægteskaber vilde henleves i uforstyrret Fred og Lykke, naar begge Ægtefæller af Religionen øste Kraft til at føre deres Liv i den Aand, som styrker Sjælen til at bevare en uforstyrrelig Ligevægt, og gjør det muligt, at personlige Skrøbeligheder og Feil, Forskjællighed i Charakter og Vaner, Trykket af huuslige Sorger og de byrdefulde Bekymringer, der følge med Børneopdragelsen, i Forening med alle andre fra det menneskelige Liv uadskillige Besværligheder og Gjenvordigheder ikke blot mildnes, men villigt overtages og bæres med Taalmodighed.

Ogsaa maa det være Gjenstand for Eders særlige Opmærksomhed, at Ægteskaber med Ikke-Katholiker ikke blive indgaaede altfor let, eftersom Gemytter, der ikke stemme overens i religiøs Henseende, ikke give Haab, om i Længden at kunne bevare Enigheden i andre Henseender. Saadanne Ægteskaber burde saa meget mere undgaaes, som de utvivlsomt, ved at give Anledning til forbuden Deeltagelse i uretmæssige Religionsøvelser, udsætte den katholske Ægtefælle for at blive ligegyldig for sin Religion, og ere til Hinder for Børnenes religiøse Opdragelse; det bliver nemlig i saadanne Familier let til Vane, at ansee alle Religioner for lige gode, idet man mere og mere taber Evnen til at skjælne det Sande fra det Falske.

Sluttelig maae Vi, Ærværdige Brødre, i Bevidstheden om, at Vi ikke tør udelukke Nogen fra vor Kjærlighed, anbefale de Ulykkelige til Eders trofaste Omsorg, som, uden at tænke paa deres Sjæls Frelse, i slavisk Lydighed mod deres blinde Lidenskaber leve i utilladelige Forbindelser uden lovligt Ægteskab. Antager Eder ogsaa disse med indsigtfuld Iver og Omhu, og bestræber Eder for at føre dem tilbage paa Pligtens Vei. Søger at bringe dem til Erkjendelse af det Forbryderiske i deres Leveviis, til at gjøre Bod for deres lastefulde

Levnet, og til at indgaac et retmæssigt Ægteskab efter den katholske Kirkes Ritus.

Det vil ikke være undgaaet Eders Opmærksomhed, Ærværdige Brødre, at disse Vidnesbyrd og de til samme knyttede Anviisninger i Henseende til det christelige Ægteskab, som Vi have troet ved denne Skrivelse at burde meddele Eder, — at de ikke mindre egne sig til at fremme det borgerlige Samfunds Velfærd, end til at befordre de enkelte Individuers evige Lyksalighed. Gud styre det saa, at de overalt maae finde en lige saa stor Villighed baade til at lægge dem paa Hjerte og til at gjøre dem frugtbringende for Livet, som Anerkjendelsen af deres Gyldighed er af stor Betydning. Lader os da i dette Øiemed med indstændige og ydmyge Bønner eendrægtigt paakalde den ubesmittet undfangne Jomfru Marias Bistand, om at hun, ved at føre alle Aander og Hjerter tilbage til Troens Lydighed, vil vise sig at være alle Menneskers Hjælperinde og Moder; og lader os med samme Iver og Inderlighed bønfalde Apostelfyrsterne Petrus og Paulus, som have beseiret Hedenskabets Overtro og udbredt Sandheden i Verden, om at de ved deres mægtige Forbøn ville bevare Menneskeslægten for de paany opdukkende Vildfarelsers Syndflod.

Som Underpant paa de guddommelige Naadesbeviisninger, og til Vidnesbyrd om Vor synderlige Velvillie meddele Vi til Slutning Eder Alle, Ærværdige Brødre, tilligemed de til Eders Omsorg betroede Folk af Vort ganske Hjerte den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peder, den 10. Februar 1880,
i Vort Pontificats Andet Aar.

Leo P. P. XIII.

En Paaskecommunion.

B., en velhavende Kjøbmand i N. og Søn af meget gudfrygtige Forældre, førte som ung Mand og i sit Ægteskabs første Aar en i alle Henseender mønsterværdig Vandel. Men paa Grund af sin Forretnings Udvidelse nødsagedes han til ofte at foretage Reiser til store Byer, og at omgaaes Personer, der havde lidt Skibbrud paa Religion og Tro. Denne farlige Omgang smittede, og B. tabte mere og mere den gode Aand, som hidtil havde besjælet ham. Ogsaa hjemme begyndte han at vænne sig til Værtshuslivet; og altid hyppigere indtraadte det Tilfælde, at han hengav sig til overdreven Nydelse af stærke Drikke; han læste religionsfjendtlige Aviser og Skrifter, hvis Gift i kun altfor rigeligt Maal fandt Veien til hans Aand og Hjerte. Omsider kom det saa vidt, at han om Søndagen forsømte den h. Messe, og ikke engang i Paasketiden modtog de hh. Sacramenter. Han havde tabt sin Tro. Som en naturlig Følge heraf gjorde han sig ogsaa skyldig i altid værre sædelige Udskeielser. — Saaledes var han da bleven et tungt Kors for sin brave Hustru og sine ligesaa brave alt voxne Børn, en Søn og tre Døtre; men sørgelige Erfaringer havde bragt dem til Overbeviisning om, at gode Ord her vare frugtesløse, og at kun Guds Naade endnu formaaede at skaffe Hjælp. Den h. Faste-tid kom. Det var allerede ti Aar siden, at B. sidste Gang havde holdt sin Paaskecommunion, og Kirken havde han ikke besøgt i lang Tid. Denne Gang blev der især bedet meget for ham. Da skete det, at en af de Geistliges Fasteprædikener vandt et ganske usædvanligt Bifald; man kunde ikke rose dem nok, alle strømmede til for at høre dem. Da dreves ogsaa B. af Nysgjerrighed til engang at høre dem.

Fremmed for enhver Følelse og Tilbøielighed til at drage nogen Nytte deraf for sin Sjæl, haabede han tværtimod at finde en Anledning til at latterliggjøre den almindelige Begeistring for Prædicanten. Og see, denne Aften talte Præsten — efter Prædikernes Følgerække — netop om de Aarsager, der lede til Vantroen; med overbevisende Klarhed og overvældende Eftertryk udførte han, hvorledes Vantroen ikke har sin Grund deri, at de Indvendinger, man reiser mod Troen ere uigjendrivelige,

men deri, at Mennesket, naar det lader sig beherske af Synd og Sandselighed, bliver indtaget mod Religionens Lærdomme, der fordømme hans Levnet, og saa beroliger sig i sin Vantro med intetsigende, let gjendrivelige Skingrunde. B., som i Førstningen hørte paa Præsten med Kulde og LigeGYldighed, blev lidt efter lidt heelt underlig tilmode; Ordet begyndte at virke paa hans Sjæl; fra Sætning til Sætning var det, som følte han Noget i sig, der nødte ham til at bekjende: „Han har Ret“; han saae Intet mere, bemærkede Intet: det forekom ham, som han var alene med Prædicanten i Kirken, at dennes Ord vare rettede udelukkende til ham, at den retfærdige Dommer selv stod for ham i Præstens Person for at dømme hans Levnet; han var rystet i sin Sjæls Inderste. Og, da Prædikenen var til Ende, sank han uvilkaarligt paa sine Knæ, hvad der ikke var skeet i mange Aar; de, som stode ham nærmest, forundredes høiligen; Tilhørerne bortfjernede sig, B. forblev i sin knælende Stilling, Ansigtet skjult med begge Hænder og vædet med Taarer; Hjem søgelsens Time — hidkaldt ved hans Hustrues og Børns indstændige Bønner — var kommen, hans Beslutning stod fast: det maa og skal blive anderledes!

Da han var kommen hjem, talte han meget lidt, og efter Aftensmaaltidet trak han sig tilbage til sit Arbeidsværelse, istedetfor efter Sædvane at gaae i Værts- huset; dette saavel som hans dybe Alvor forekom Familien i høi Grad mærkeligt og paafaldende. Men fra nu af blev han ligesom et andet Menneske; ikke blot, at han regelmæssigt hørte de øvrige Fastepredikener, og om Søndagen gik i den h. Messe, men man saae ham endog hver Morgen i Kirken, og hvor forandret var ikke hans Opførsel i Hjemmet! Alvorlig og taus, men besjælet af en eiendommelig Mildhed og Venlighed. Mandagen i den stille Uge sagde han om Aftenen: Paaskeløverdags- Aften gaaer jeg til Skrifte og Dagen derefter til den h. Communion; jeg beder Eder Alle at gjøre ligesom jeg. Derpaa bortfjernede han sig dybt bevæget, men de Tilbageblevne faldt uvilkaarligt paa deres Knæ og takkede Herren under en Strøm af Taarer for saa mange Bønners og Ønskers endelige Opfyldelse.

Paaskeløverdags Aften tilbragte B. flere Timer i Kirken; Paaskemorgen traadte han, ledsaget af sin Familie, hen til Communionbænken og modtog — efter

ti Aars Forløb — den h. Communion med stor Andagt. Mange af de Tilstedeværende kunde ikke holde deres Taarer tilbage ved dette rørende Syn. Da B. kom hjem med sin Familie — Alle havde de i Taushed tilbagelagt Veien fra Kirken — stod Frokostbordet dækket. Men førend de satte sig, greb B. sin Hustrues, sin Søns og sine Døttres Haand, og sagde: „Eder, I gode og troe Sjæle, har jeg næst efter Gud at takke for, at jeg idag har oplevet den skjønneste Dag i mit Liv; ved Eders Bønner have I erhvervet mig denne ufortjente og store Naade. Modtager nu min inderligste Tak! Tilgiver mig al den Sorg, som I have maattet bære for min Skyld, tilgiver mig den Forargelse, som jeg har givet Eder; fra nu af skal det være min eneste og oprigtige Stræben, efter Evne at gjøre Alt godt igjen!“ Og Taarerne kvalte hans Stemme; alle hans Kjære faldt ham om Halsen, heller ikke de formaade at tale et Ord; deres Taarer vare Glædestaarer.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 6. Marts. Den høiærværdige P. Paolini Mansiano af Benedictinerordenen har i Abbediet Subiaco fundet et betydeligt Antal Haandskrivter, af hvilke flere frembyde særlig Interesse. I denne literære Skat findes der saaledes Manuskripter af den h. Thomas af Aquin, nemlig Levnetsbeskrivelser af flere Helgener, et fuldstændigt Cursus Fastepredikener og en Deel „quaestiones disputatae“, af hvilke tre endnu ikke ere trykte. De to første handle om Sjælens Udødelighed. Den nævnte høiærværdige Pater har tillige fundet flere Haandskrivter, der ere skrevne af den h. Thomas' Disciple efter deres store Lærers Dictat. Den h. Thomas' Haandskrivter ere blevne prøvede af de bedste Palaeographen (Skriftkyndige), som stadfæstede, at de hidrørte fra den nævnte h. Forfatter.

Ordrup. Sct. Andreas-Kirken her har nylig faaet to udmærkede smukke Glasmalerier indsatte i Choret paa begge Sider af Høialteret. De fremstille to hellige Mænd, der stode i det nærmeste Forhold til deres Herre og

Mester, Sct. Johannes den Døber, og Sct. Johannes Evangelist. Billederne maae kaldtes særdeles vellykkede; og det turde være vanskeligt at sige, hvad man meest skal beundre, Figureernes ædle Holdning, Farvernes Pragt, Rigdom og Blanding, eller den dybe Symbolik, der afpræger sig i Alt.

Til Høire, altsaa paa Epistelsiden, hvor Præsten tidt lærer Lectier af det gamle Testament, der skulle bane Veien for Evangeliets Komme, staaer den gamle Pagts sidste Helgen, der skulde berede Veien for Kristus: hans Forløber Johannes. Han er fremstillet som en skægget Mand med alvorlige Ansigtstræk; han bærer en Haarskjorte og en rød, med Lyseblaat foret Kappe; som Prædicant staaer han vendt mod Beskueren; han opløfter ligesom advarende den høire Haand, medens han i den venstre holder en smal Korsfane med Paaskrivten: *Ecce agnus Dei, d. e. Seer Guds Lam!*

Til Venstre eller paa Evangeliesiden, hvor Præsten pleier at slutte Messebønnerne med at læse Johannes-Evangeliet, sees Evangelistens ungdommelige Skikkelse, vendt mod Alteret, hvor Han er virkelig og væsenlig nærværende, ved hvis Bryst Johannes dengang laae, da dette hellige Sacrament blev indstiftet. Det jomfruelige Aasyn med det lidt sværmeriske Blik røber Kjærlighedens Discipel, der føler sig dragen til Ham, som elsker Sine indtil Enden. Han er iført en grøn, med Fiolblaat foret Kaabe over en folderig rød Kjortel, der kun lader det Yderste af Fødderne ubedækket. Hans Høire er løftet, ligesom for at velsigne et Bæger i hans venstre Haand, over hvilket en Slange snoer sig om et Kors — en Hentydning til Legendens, som fortæller, at der en Dag var skjænket Gift for ham; men da han efter Sædvane gjorde Korstegnet over Bægeret, krøb en Slange ud, saa den skumle Mordplan kom for Dagen og Apostlen blev frelst. — Begge Figurene staae under en rig gylden Baldachin og have et mørkeblaat Tæppe til Baggrund.

Vi tvivle ikke om, at Foraaret vil indbyde Mange fra Hovedstaden til et andægtigt Besøg af Sct. Andreas-Kirken for at tage den nye Seeværdighed i Øiesyn. Men for Alle, som have Interesse for kirkelig Kunst og Aand, maa det være os tilladt her at fremdrage et Spørgsmaal, som Kirkens nuværende Udsmykning vakte hos os: Er det ikke mærkeligt, at den katolske Kirke viser sig den Dag idag at være den samme, som

for mange Aarhundreder siden, ei blot i det Væsenlige og Store, men ogsaa i det Ligegyldige og Smaa? Den er konservativ ikke alene i sin Lære, hvilket jo er nødvendigt. for at den kan være Christi sande Kirke, men ogsaa i sin Cults meest uvæsenlige Dele, og i den Maade, hvorpaa den kirkelige Aand uvilkaarligt lægger sig for Dagen. Saaledes har den, som prydede Sct. Andreas-Kirken — vistnok uden at ville eller vide det — givet den en paafaldende Lighed med den ældgamle Kirke ved Sorø-Klosteret. Om sidstnævnte Kirke berettes, at den havde ved Siden af Høichoret tvende Capeller, der bare Navn af og havde Altere til Ære for Johannes den Døber og Johannes Evangelist. Desuden fandtes i den Altere, der vare indviede til Jomfru Maria, Sct. Petrus og Paulus, Sct. Benedict og Sct. Bernhard. Men i Ordrupskirken sees nu Altere, Billeder eller Statuer af de selvsamme Helgener, Jomfru Maria, Johannes den Døber og Johannes Evangelist, Petrus og Paulus samt Andreas (Kirkens Patron), Sct. Joseph og Aloysius. Forskjællen er ringe, og i selve Forskjællen skjuler sig atter Lighed. Benedict og Bernhard bleve nemlig særdeles hædrede i Sorø som Cisterciensermunkenes aandelige Fædre og Skytshelgener, Joseph og Aloysius, der begge bære Lilien som Særkjende paa Kydskhed og Uskyldighed, ere særlige Beskyttere og Forbilleder for Ungdommen, og have derfor passende fundet Plads i en Kirke, der er særligt bestemt til Brug for Ungdommen.

Hvorafter kommer nu denne Lighed? Deraf, at det er den samme Aand, der uden Forsæt og eget Vidende prydede de to ellers saa ulige Gudshuse med de samme Mindesmærker, hist Sorøs store Vor-Frue-Kirke, her det beskedne, hyggelige Sct. Andreas-Capel. Det er den katholske Aand, der ærer Herren i hans Helgener og derfor med Forkjærlighed ærer de Helgener, som Herren selv viste Forkjærlighed for og paa en særlig Maade henviste os til.

Mariaforeningen

holder sit vanlige Møde paa Søndag den 18de April efter Høimessen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 11. April. 2den Søndag efter Paaske. I Sct. Ansgars Kirke: Stille Messe Kl. 7 og Kl. 11. Levitmessens begynder Kl. 9; efter den meddeles Confirmationens h. Sacrament. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken. I Sct. Knuds Capel: Stille Messe Kl. 9.

NB. Collect af Peterspengen. — 12. M. Johannes Sarcander, Mart. 13. Tl. Hermenegild, Mart. 14. O. Tiburtius og Lidelsesfæller, Mart. 15. Tø. Maximus og Olympias, Mart. 16. F. Benedict Joseph Labre, Bekj. 17. L. Rudolph, Mart.

Søndagen den 18de April. 3de Søndag efter Paaske. Den h. Josephs Skytsfest.

Sen- og Feskdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.

„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 7 og 11 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

„ 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

„ 6½ stille Messe i Hospitalet.

„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 16.

Søndagen den 18. April.

1880.

Indhold: Den katholske Mission i det hellige Land. Sorø-Kloster. Foreningen for christelige Mødre. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, England, Holland.

Den katholske Mission i det hellige Land¹⁾.

~~~~~

Paa skeuens opløftende Høitideligheder hendrage uvilkaarligt vore Tanker til det Land, som var Skuepladsen for vor Forløsning, til den Stads Helligdomme, hvor vor guddommelige Frelser udøste sit Blod, og navnlig til det ærværdige Minde om hans Død og hans Seir over Døden — *Den hellige Grav*, der efter Sct. Bernhards Ord har Forrangen blandt alle de Steder, som ere Gjenstand for hellige Længsler. Den hellige Grav er indviet ved Gudmenneskets allerhelligste Legeme, som i tre Dage hvilede i den; den er det levende, gjennem alle Aarhundreder talende Vidnesbyrd om de

---

¹⁾ Under denne Overskrift blev den, i vort Nr. 14 omtalte Opfordring os tilsendt, som vi her fuldstændigt meddele til nærmere Underretning for dem, der maatte ønske at indtræde i Foreningen til den h. Grav.

to Kjendsgjerninger, paa hvilke alt vort Haab for hele Evigheden er grundet — de to Troesartikler: „Christus er isandhed død og begravet, og paa den tredje Dag opstanden fra de Døde“. Desværre er Herrens Grav, Verdens største Helligdom, til hvis Beskyttelse og Befrielse fordem Hundredetusinder toge Korset¹⁾, allerede i flere Aarhundreder ikke længere i de Christnes Hænder. Endnu gjenlyder Propheten Esaias Klage: „Din Helligdoms Stad Sion er bleven en Ørken, Jerusalem ligger øde, vor Herligheds Bolig, hvor vore Fædre prisede Dig, er opbrændt med Ild, og Alt hvad vi havde kjært, er sunket i Grus“ (Is. 64, 10. 11). *Tyrkerne* ere indtil denne Dag den hellige Gravs Eiermænd; de schismatiske Grækere og de øvrige Secter gjøre Katholikerne Medbesiddelsen af den stridig, og vanhellige ikke sjældent paa den forargeligste Maade den saavel som de øvrige hellige Steder²⁾.

„Men den hellige Gravs, saavel som det hellige Lands øvrige Sanctuariers nærværende Tilstand er tillige et tro Billede af den Tilstand, hvori den katholske Kirke i Palæstina overhovedet befinder sig. Den katholske Kirke i det hellige Land med dens smaa Menigheder og dens Kloostere og Helligdomme er nemlig omgivet af en rørig *protestantisk Propaganda*³⁾, samt af de forskjellige orien-

---

¹⁾ Hentydning til Korstogene i 11—13 Aahundrede.

²⁾ Hermed sigtes til de skandaløse Tumulter, hvilke Grækerne ved flere Leiligheder have sat i Scene i den Hensigt, at sætte sig i Enebesiddelse af Jerusalem's Helligdomme. Herom samt om Tilstanden i det h. Land i det Hele og Andagtsøvelserne paa de hellige Steder i Jerusalem benytte vi Leiligheden til at henvise Læserne til „Besuch bei Sem, Cham und Japhet“. Von A. Stolz, Freiburg 1858 (Herder).

³⁾ Vi erindre her om det af England og Preussen i Forening i Aaret 1840 oprettede protestantiske Bispedømme i Jerusalem, der i Medfør af dets vage confessionelle Grundsatninger væsenlig er anlagt paa, ved en imødekommende Holdning ligeoverfor de østerlandske christelige Secter at rivalisere med den Romersk-katholske Kirke.

talske Secter og Islams fanatiske Tilhængere. Her maa Hjælpen komme fra det katholske Europa, naar ikke vor Forløsnings hellige Minder skulle gaae tabte for os, og dersom den katholske Kirke skal tage et nyt Opsving i det Land, der maa kaldes dens jordiske Fødselssted.

„Hvorledes skulle vi yde denne Hjælp?

„Der tilbydes os en dobbelt Leilighed hertil. Først ved en Almisse til den for den hellige Grav indsamlede *Langfredags-Collect*, der efter en gammel kirkelig Anordning er bestemt for Verdens ærværdigste Helligdomme og for den *katholske Mission* i det hellige Land. Hvo kan have Hjerte til at nægte sin døende Frelser en Almisse? Thi hvor høit Herren vurderer en Almisse for hans Grav, har han selv i klare Ord tilkjendegivet. Da nemlig Maria Magdalena faa Dage før hans Død udgød en Krukke med kostbar Salve over hans Hoved og salvede hans Fødder, tog Herren hende i Forsvar mod den knurrende Judas, der spurgte: Hvortil denne Spilde? som og mod de andre Disciple, med de Ord: „Hvorfor fortrædige I denne Kvinde? Hun har gjort en *god Gjerning* imod mig; thi *Fattige have I altid iblandt eder; men mig have I ikke altid*. Thi at hun udgød denne Salve over mit Legeme, det har hun gjort for min *Begravelse*“. Og for at vise, hvor høi Pris han satte paa denne Kjærlighedsgjerning tilføiede han: „Sandelig siger jeg eder: Hvorsomhelst i Verden dette Evangelium forkyndes, der skal ogsaa det, som hun har gjort, omtales til hendes Ihukommelse“. (Matth. 26, 6. flgd.).

„Men vor Deeltagelse for det hellige Land, som vor Frelser har vædet med sin Sved og sit kostbare Blod, burde ikke indskrænke sig til denne enkelte Almisse; men vi skulde, ligesom vore Forfædre i Middelalderen foranstalte et Korstog for Kirkens Frihed og dens Udbredelse i Orienten — ikke et Korstog med Vaabenmagt, men med den christelige Kjærligheds og Bønnens

Gjærninger. Dette kan skee paa den virksomste Maade ved Tilslutning til en Forening, som har gjort sig til Opgave, at bidrage til den christelige Troes Udbredelse i Østerlandet, og især i Palæstina. En saadan Forening er den under den høiærværdigste Ærkebiskop af Cölns Protectorat staaende Forening af den hellige Grav i Cöln, som er approberet og benaadet med Aflad af den høisalige Pius IX., nylig velsignet af den nærværende Pave, Leo XIII. og har fundet Tilslutning i en stor Deel af Tydskslands Dioceses. Dens Opgave er ifølge Statutterne en udelukkende og directe religiøs, nemlig: *Beskyttelse af de hellige Steder og de katholske Missioner i det hellige Land*. Foreningen understøtter saaledes først og fornemmeligt den *romersk-katholske Kirkes* af Pius IX. gjenoprettede *Patriarchat i Jerusalem* saavel som de hellige Steders ærværdige Vogtere, *Franciscanerfædrene* i det hellige Land, dernæst de kirkelige Instituter, navnlig de saa vigtige Skoler, Seminarier og Vaisen-huse; den udstyrer de derværende fattige Kirker ved Oversendelse af Paramenter og Kirkekar, og sørger for Erhvervelse, Vedligeholdelse og Istandsættelse af de gamle ærværdige Sanctuarier¹).

„Enhver katholsk Christen kan blive Medlem af denne Forening mod aarligt at bidrage 50 Pf. (35 à 40 Øre) til Opnaaelsen af Foreningens Øiemed, ligesom enhver nok saa ringe Almisse modtages med Taknemmelighed og forunder Giveren Andeel i de h. Messer, som i det hellige Land feires til Bedste for dets Velgjørere. Et aarligt Bidrag af 6 Mark (c. 5 Kr.) giver Yderen Krav paa et Exemplar af Foreningens Organ, som hveranden Maaned udkommer i Hefter paa to Ark, der sædvanlig ledsages af en Afbildning, og meddele Beretninger om den katholske Kirkes Stilling i det h. Land“.

„Foreningens Forstanderskab paatager sig, imod Godtgjørelse af de fornødne Udlæg, at besørge alle Slags

---

¹) d. e. Capeller og Monumenter paa indviede Steder.

Erindringer fra det h. Land: Billeder, Rosenkrandse, Kors, hvori er indlagt Reliquiestene fra de 14 Stationer. Vedkommende have herom at henvende sig til Hr. *C. J. Schmitz-Leven* i Cöln (Landsbergstrasse 14), der tillige modtager alle Pengeforsendelser, medens Breve om Forningens Anliggender adresseres til dens Præsident, Høiærv. Hr. Viebiskop Dr. *Baudri* i Cöln, eller til dens Secretair, Dr. *Pingsmann*, Subregens ved det ærkebiskoppelige Præsteseminar sammesteds.

„Maatte Interessen og Iveren for de hellige Steders Ære, saavelsom for Kirkens Udbredelse og Blomstring i det hellige Land blive ret levende iblandt os, for at den lykkelige Dag snart maatte komme, der glædede os med Opfyldelsen af Psalmistens Ord: „Du vil reise Dig, Herre, og forbarme Dig over Sion; thi Tiden er kommen til at forbarme sig over hende; Tiden er kommen; thi dine Tjenere have Velbehag i hendes Stene og ynkes over hendes Gruus“ (Ps. 101, 14. 15).

Ovenstaaende Opfordring var ledsaget af en Forningens Bestyrelse tilstillet Skrivelse fra *Patriarchen i Jerusalem, Msgr. Vincenzo Braccho*, der giver Beretning om Tilstanden i det h. Lands 17 Romersk-katholske Missioner, hvilke sees alle at befinde sig i en Stilling, som i høieste Grad har Krav paa deres europæiske Troesbrødres Deeltagelse. I dem alle fortrædiges Missionærerne dels ved de ikke unerede Grækere, dels ved Protestanternes chicanerende Rivalitet (f. Ex. især i Nazareth og det nærliggende Japhia); et enkelt Sted (Karak) har Muhamedanernes Fanatisme anrettet saa stor Forstyrrelse, at Missionerne for Øieblikket befinder sig i en meget mislig Stilling. Patriarchen udtaler sig iøvrigt med Tilfredshed om sit Seminariums Tilstand, til hvis fremtidige Betydning for Missionens Fremgang han knytter de bedste Forhaabninger, ligesom han navnlig ogsaa med megen Paaskjønnelse omtaler *Josephsøstrenes* Virksomhed; disse have fire Huse og arbeide

som Lærerinder i flere af Stationerne og i Hospitalet i *Jerusalem* tillige som Sygepleiersker. Patriarchen har den svære Opgave, ved de ham fra Europa ydede Bidrag at tilveiebringe alle Midler til Missionens Vedligeholdelse. Ene den nylig oprettede Mission i *Gaza* paa Grændsen af Ægypten og Syrien gjør i denne Henseende en Undtagelse, da den underholdes af den af *P. Ratisbonne* alt forlængst grundlagte Mission i *Jerusalem*. Dens Udsigter tegne gunstigt, eftersom de forskjællige schismatiske Kirkepartier paa denne Handelsplads, der stadigt samler en stor Mængde Reisende fra alle Egne, i det Hele taget nære en velvillig Stemning mod de Romersk-katholske Christne.

Sorø-Kloster *).

De gamle Benedictiner- og Cistercienser-Munke havde Ry for at kunne udfinde de meest tiltrækkende Egne, for der at bygge deres Klostere og Kirker. Et Blik paa Klostrene i Sjælland og deres Beliggenhed turde nok stadfæste dette. Thi, laae eet

„ved Esromsøens Speil, saa blankt og blidt“,
saa kunde et andet

„speile sit stolte Tag i det riflede Vand, som af Himlen
laaner sit dunkle Blaa, blandet med sivgrønne Skjær“.

Det var *Sorø*, en Datter af *Esrom*, men endnu mere berømt end *Moderen*, et Cistercienserkloster, indviet til *Jomfru Maria*. Hvor ligger det

„venlige *Sorø*, hvis Aasyn leer, — blufærdig det titter
gjennem den blomstrende Skov, Hinden bag Buskene
ligt“ —,

der laae i fordums Tid en lille Landsby, som tilhørte

---

*) Fortsættelse af Artiklerne i Nr. 12 og 13.

Skjalm Hvides Søn, Fader til Axel og Esbern Snare, Asger Ryg. Denne byggede med sine tvende Brødres Hjælp der en lille Steenkirke samt et Kloster. Han overgav det til Broder Thomas, Prior for Sct. Knuds Benedictiner-Kloster i Odense, hvorom der nedenfor vil blive Tale. Efter et Tog, han gjorde med Svend Grathe mod Sverig, indtraadte han ogsaa selv som Munk i Klosteret med sin Hustrues Samtykke, og døde der 1153, faa Dage efter at have seet Kirken indviet.

Dog det lader, som om de første Forstandere vare mindre dygtige til at styre Klosteret. Thi den første Stifters Søn Axel, der 1158 havde bestaget Roskilde Bispestol, besluttede ligesom at foretage dets Skabelse fra ny af. Istedetfor Benedictinere førte han de driftige og videnskabelige Cisterciensere derhen fra det opblomstrende Esrom den 13. Juni 1161. Han lovede at være Munkene en Fader, og han holdt Ord. Han udstyrede Klosteret rigeligt, og i sit Testament, som man har Grund til at antage, er blevet forfattet i selve Sorø-Klosteret, efterlod han det saagodtsom hele sin Fædrearv og tilligemed nogle mindre Legater en stor Sølvskaal, hvoraf der skulde forfærdiges en Messekalk, en Sølvbøsse med Reliquier, og de to Bøger, Saxo havde laant sf hans Bibliothek. Broderen Esbern Snare traadte med andre Slægtninge i den biskoppelige Velgjørers Fodspor.

Klosterets Besiddelser tiltoge saaledes Aar for Aar, dels ved fordeelagtige Kjøb og Mageskifter, dels og især ved rundelige Gaver fra dem, som ønskede at faae et Hvilested paa Brødrenes Kirkegaard og Deel i deres Messer og Bønner. Kong Christopher den Anden f. E. havde allerede som Hertug af Halland i 1315 skjænket en betydelig Gave i Betragtning af, „at Alt i denne Verden er ustadigt, og at intet af denne Verdens Goder kan medføres ind i det andet Liv“. Blandt Betingelserne var, at han og hans Hustru skulde begraves der for Klosterets Regning; at to store Voxlys skulde

brænde Dag og Nat, det ene til Ære for Christi Legeme og Blod, det andet til Jomfru Marias Ihukommelse, at begge deres Sjæle udtrykkeligt skulde erindres i Brødrenes Messer og Bønner 4 Dage aarlig, og at paa samme Dage skulde Klosterets Medlemmer faae et rundeligt Maaltid, og de Fattige Almisser udenfor Klosterporten. — Dronning Margrethe skjænkede i Aaret 1393 en Deel Jordegods for Klosterets Velgjerninger mod hende og hendes Forfædre, og for at gjøre sig og dem deelagtige i de Bønner og gode Gjerninger, som skete paa dette hellige Sted. Erik af Pommern stadfæstede Gaven 1397.

Baade Paver og Konger tildeelte Sorø-Klosteret mange Friheder og Rettigheder, som stode ved Magt indtil Reformationen. De sorøiske Abbeder havde en høi Rang blandt Rigets Prælater. I Sjælland vare de de fornemste næst efter Biskopperne af Roeskilde. Som Medlemmer af Kongens og Rigets Raad skreve de deres Navne næst efter Biskopperne. I det Brev, hvorved Rigets Raad 1524 forpligtigede sig til at „modstaae den nye Lære og værne om den hellige romerske Kirkes Rettigheder“, findes ogsaa Abbed Henrik af Sorøs Navn. Samme Henrik Tornekrands blev 1538 af Christian III. betroet Overopsynet over de Cistercienserklostre, der fik Lov til fremdeles at bestaae som Kongens og Kronens Klostere, nemlig, foruden Sorø, ogsaa Esrom, Herresvødt, Widschølf og Øm Kloster. Dog døde han endnu samme Aar. Hans to nærmeste Eftermænd synes endnu at være blevne valgte af Klosteret. Men 1565 kaldtes en „Abbed“ af Kongen, og han blev syv Aar senere pastor primarius ved Roeskilde Domkirke. Endelig i 1580 døde den sidste Munk, og Kongen inddrog Klosteret fuldstændigt under Kronen.

Sorø udmærkede sig efter Trap¹⁾ ved en mere end almindelig *videnskabelig* Retning hos dets Medlemmer.

---

¹⁾ III. S. 334.

Disse have gjort sig fortjente af Videnskaben i Almindelighed, men især af den danske Historie. Det var f. E. her, for kun at nævne Eet, at Broder Niels omtrent i Aaret 1470 forfattede den danske Riimkrønike, en Slags Danmarkshistorie ligetil Kong Christian den første incl., hvori de enkelte Konger indføres fortællende om, hvad der tildrog sig i deres Tid; det er den første danske Bog, der blev trykt (1495).

Som Mindesmærke om Munkenes Gudsfrygt, Kunstsands og Flid staaer deres prægtige *Kirke* endnu. Den Steenkirke nemlig, som Asker Ryg havde ladet bygge, blev snart afløst af den nuværende Klosterkirke. Det var Biskop Absalon, som lod den opføre og sin Farfaders og Farbroders, Skjalm Hvides og Tokes Been flytte derhen. En ødelæggende Ildebrand overgik Klosteret i 1247; og Kirken led ogsaa meget derved. Dog varede det ikke længe, inden denne blev istandsat igjen, ligesom hiint gjenreistes af sin Aske. Saaledes blev det Mindesmærke frelst, hvori flere af Danmarks meest kjendte Mænd have fundet deres sidste Hvilested, blandt dem Esbern Snare, der blev jordfæstet foran Trinene til Høichoret, med Sønner og Sønnesønner, og selve Biskop Absalon, der fik sin Grav paa Kirkens helligste Sted, nemlig i selve Høichoret, foran det til Jomfru Maria indviiede Alter. Der hviler den store Kirkefyrste og Helt ved Guds Moders Fødder, imellem begge sine Forældre, hvis Been senere (1285) flyttedes derhen. Paa Ligstenen er hans Billede udhugget i Bispeornat, med Korsstaven i den venstre Haand, medens den høire er løftet til Velsignelse, og med tvende Biskopper (maaskee Kirkefædrene Ambrosius og Augustinus) ved Fødderne. Desuden hvile der tre danske Konger, nemlig Christopher den Anden, Valdemar den Tredie, Atterdag og Oluf, Dronning Margrethes og Kong Hakons Søn.

I Aaret 1515 fik Kirken en Hovedreparation ved den ovennævnte Abbed Henrik Tornekrannds. Først i de sidste Aar af Frederik den Andens Regering forandredes

Kirkens gjennemgaaende Præg af katholsk Ritus; Altrene, hvoraf Kirken havde fem foruden Høialteret, borttoges saavel som Helgenbilleder, Reliquieskrin og andre til den katholske Cultus hørende Gjenstande. Dog selve den herlige Bygning staaer endnu for os, siger Trap, „som et talende Mindesmærke om Absalons og hans Slægts Kjærlighed til Sorø Kloster, som ogsaa om dette Klosters Anseelse og Rigdom. Den er indvendig 110 Alen lang, 34 Alen bred og 26 Alen høi til Hovedskibets Hvælving; den overgaar saaledes i Størrelse alle vore gamle Klosterkirker og kan endog maale sig med enkelte af vore Domkirker (Viborg og Ribe), medens den staaer tilbage for disse i Pragt og Pyntelighed samt i Taarnprydelse „thi Sorø Kirkes Skjønhed er parret med en alvorlig Sempelhed, som svarer til den Tarveligheds Aand, der dengang sømmede sig for et Cistercienserkloster“.

Den gamle *Klostergaard* bestod af tre To-Etagers Bygninger, der dannede de tre Sider af en Firkant, medens den fjerde dannedes af Kirken. Langs med de tre Bygninger løb en Omgang med 28 Korshvælvinger, 6 Alen høi og paa de to Langsider 60 Alen lang. Den mellemliggende Gaard kaldtes Fratergaarden, og Brønden i dens Midte Fraterbrønden. Denne Bygning stod, indtil Frederik V. lod den nedbryde og Akademiet opføre i det gamle Klosters Sted. Dog skaanedes dengang endnu Munkegangen, der først blev nedbrudt i Aarene 1822—24. Reliquier og Oldsager fra Klostartiden haves heller ikke mere. Alle slige Ting gik til Grunde tilligemed Bogsamlingen og Klosterarchivet i en forfærdelig Ildebrand i Aaret 1813.

Dog, naar Alt kommer til Alt, turde Daugaard have Ret i at sige: „Cistercienserabbediet i Sorø har havt en bedre Skjæbne end de allerfleste af Landets Klostre, da det, siden det ophørte at være Munkebolig, stedse har været brugt til en Dannelsesskole for Landets Ungdom, en Anvendelse, som sikkert ikke vilde mishage

Klosterets første Stiftere. Adskillige Benævnelser, som endnu hyppigt bruges f. E. Klosterporten, Priorvænget og Fraterbrønden i Academigaarden, hvis Vand ansees for det bedste der paa Stedet, minde endnu om Stedets oprindelige Bestemmelse og Brug“.

Sorø blev Moder til tre andre Cistercienserklostre, *Aas* i Halland, *Guldholm* eller *Rye* i Slesvig og *Knarstrup* i Sjælland.

Det Sidste, som her skulde omtales blandt Sjællands Klostre, vides der kun saare lidt om. Det var først en Kongsgaard, men blev af Christopher II. 1326 forvandlet til en Munkebolig, og fik som saadan sine første Indbyggere fra Sorø. Da det blev sæculariseret 1538, henlagdes det først under Kjøbenhavns Universitet; senere kom det ved Mageskifte i Kong Frederik II.' Besiddelse. Nu kjendes vel dets Tomt; men af Bygningen ere ingen Levninger mere tilbage.

P.

Foreningen for christelige Mødre.

Om denne ligesaa skjønnede som hensigtsmæssige Forenings Oprindelse skriver den for kort Tid siden i Mainz afdøde Grevinde Ida Hahn-Hahn:

„Det var i Mai 1850, at nogle fromme Mødre i Byen Lille i Frankrig, bekymrede for deres Børns Opdragelse, sluttede sig sammen, for indbyrdes at raadføre sig, i Fælledsskab bede for deres Anliggender, anbefale dem til den h. Gudsmoder, og lade det h. Messeoffer frembære i nysnævnte Øiemed. Af denne tilsyneladende ubetydelige Tildragelse i en Afkrog af Frankrig fremgik de „christelige Mødres Forening“, som nu, efter tyve Aars Forløb, ligesom med kjærlighedsfulde Moderarme omspænder Jorden; thi ikke blot i Europa, men ogsaa i Nordamerika, Brasilien, Ostindien og Tyrkiet har denne Forening Filialer.“

Først kom Efterretningen om de i Fælledskab bedende Mødre til Paris; og hvad nogle Kvinder i Lille havde gjort, og hvoraf de havde øst saa megen Trøst og Kraft, det skete nu i større Maalestok og under talrigere Deeltagelse i Paris. Da nu stedse flere Mødre sluttede sig til den første Kjærne, viste der sig snart Trang til, paa den ene Side at holde Foreningen sammen ved visse Statuter, og paa den anden Side at gjøre den frugtbringende ved Foredrag over Moderens Pligter, Stilling og Livsopgave. Efterhaanden sluttede ogsaa mange andre Medlemmer sig til den, saa at man snart kunde oprette Filialer i andre Byer; og Deeltagelsen blev saa levende, at allerede i Aaret 1856 Foreningen i Paris blev ophøiet til et Ærkebroderskab og ved paveligt Breve benaadet med 12 fuldkomne Afraad aarligt. Fra Ærkebroderskabet udgik efterhaanden i alle Verdens egne Affiliationsdocumenter, som stadfæstede og bevidnede den canoniske Oprettelse af Filialforeningerne. Ti Aar senere blev den første Forening i Tydskland grundlagt i Mainz. Siden den Tid har Foreningen gjort glædelige og trøsterige Fremskridt; thi paa forskjellige Steder begynder Interessen for de christelige Mødre at vaagne, og Oprettelsen af Foreninger tiltager. Nu vel, vil man maaskee sige, atter en Forening til blandt de talløse Foreninger! Vistnok kunde den undværes efter Tallet at regne, det indrømmer jeg gjerne, men ikke efter dens Væsen, ikke efter dens Formaal. Thi vi tør ikke skuffe os: Familien trues med Ødelæggelse. En mod christelig Tro, ja al Religion fjendtlig Stemning hersker allerede nu, eller vil i den nærmeste Fremtid faae Magt i Almueskolen, paa Værkstederne, i de høiere Opdragelsesanstalter, i Dagspressen o. s. v. Men er først Troen udryddet af Hjerterne, saa er det ude med de Grundsætninger, som have deres Rod i den, og da forsvinde ogsaa alle Dyder, alle disse Grundsætningers gode Frugter, da bliver Sindelaget lavt, og Døren aabnes for enhver Synd. I denne Retning bevæger Verden sig nu-tildags, og den har en sørgelig Indflydelse paa Familien. Mændene, som i Medfør af deres Kald, Embede eller Stilling ere i stadig Berøring med denne Tidsaand, tabe lidt efter lidt det klare Blik og uhildede Omdømme, og lade sig indtage og besnære af den i samme Grad, som de mangle den Selvstændighed, der er en Frugt af den katholske Troes Grundsætninger; og disse Mænd ere

Ægtefæller og Fædre! Ville de vel kunne give deres Børn en christelig Opdragelse?

Moderen staar paa Grund af sin Stilling og sine Pligter fjernere fra Samkvem med Verden, end Faderen; hun bevarer derfor lettere og sikrere Troen og christelige Sæder, og saaledes indvirker hun ogsaa paa sine Børn; hun har lært dem at bede, har fortalt dem om Gud og deres korsfæstede Frelser, har underviist eller overhørt dem i Katechismen. Men nu blive de ældre, besøge Skoler, i hvilke den moderlige Aand ikke hersker, komme i Berøring med Jevnaldrende, høre og see Meget, som smigrer Forfængeligheden, Selvkjærligheden og Nydelsessygen. Moderen ser det. Med en Løve vilde hun kæmpe, men med Verden? Forestillinger, Bønner have deres Tid og Time; men Barnet er ikke altid tilbøieligt til at høre paa dem, til at agte paa dem! Gjentagelsen svækker Indtrykket, kjæder endog ofte. Stakkels Moder! hun kan umulig overlade sit elskede Barn til Verden og dens Farer, som true Livets Lykke og Værdighed i Tiden, og Sjælens Frelse for Evigheden! Hvad skal hun da gjøre? — Hun kan bede! Men ak; hendes Hjerte svigter, naar hun tænker paa denne Syndflod af Farer, — og paa sin svage fattige Bøn. Vær trøstig, stakkels Moder, træd ind i Broderskabet for de christelige Mødre. Der finder Du Hjælp og Understøttelse, der finder Du Deeltagere i dine Sorger; der bede med Dig og for dine Børn 120,000 Mødre daglig den lille Bøn, hvilken Du som Medlem da ogsaa skal bede for dem og deres Børn; der bliver eengang hver Maaned frembaaret det høihellige Offer for Dig og dine Anliggender, og i den hellige Communion forener sig Jesu guddommelige Hjerte med dit kummerfulde Hjerte, og en from Præst giver Dig Belæring om dine ofte saa vanskelige og tunge Pligter, Formaninger, som oplive dit Mod og atter og atter forestille dig, at du har en himmelsk Opgave at løse, en Opgave, som din Frelser deler med dig — at udbrede Guds Rige paa Jorden og frelse Sjæle for det evige Liv“.

Saaledes den ædle Forfatterinde. Skulde det ikke ogsaa i vore Menigheder her i Landet være paa Tiden, at oprette Filialer af Ærkebroderskabet for de christelige Mødre? Betingelserne ere ikke svære og forpligte jo heller ikke under Synd.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Ifølge Statistiken have de katholske Universiteter lige siden deres Oprettelse i Aaret 1875 kunnet glæde sig ved et talrigt Besøg. I Tidsrummet 1875—79 beløb de ved de katholske Faculteter Indskrevnes Tal sig til 14,912 nemlig: Paris 7,021; Lille 2,804; Lyon 1,673; Angers 2,559; Toulouse 855. Totalsummen af de for den blandede Commission i det nævnte Tidsrum aflagte Examina udgjør 962, nemlig Paris 659; Lille 131; Lyon 105; Angers 67. I Toulouse var den blandede Commission endnu ikke organiseret, men 137 Studenter ved dette katholske Facultet have ladet sig prøve af Statens Jury og bestode samtlige Examen. Ved den nye Underviisningslov ere disse Universiteter tilintetgjorte. De franske Studenter ville for Eftertiden være nødsagede til at frekventere irreligiøse Skoler i den republicanske Friheds Land.

— Den franske Republiks Regering drives af de Radicale til energiske Skridt og Forholdsregler mod Jesuiterne. Vel er Ministeriet ikke fjendtlig stemt mod de Radicales Ønsker, men allerede den Omstændighed, at det ikke over Hals og Hoved udviser Jesuiterne af Landet, er tilstrækkelig til at det maa høre bitre Bebrejdelser fra radical Side. Regeringen vil foreløbigt ikke udvise Ordenspersonerne, hverken Fransk-mænd eller Udlændinge, men den vil lukke deres Huse. To Bestemmelser angaaende de ikke autoriserede Congregationer ere offentlig blevne publicerede. Den første decreterer Opløsningen af Jesu Selskab, mod hvis længere Bestaaen den nationale Følelse afgjort skulde have udtalt sig, samt Lukningen af alle Etablissementer, det har benyttet, og deres Rømning i Løbet af 3 Maaneder, hvilken Termin dog kan udsættes til den 31. August 1880. Den anden Bestemmelse indeholder de Formaliteter, som de øvrige Congregationer have at iagttage; Regeringen forlanger, at de af den ikke autoriserede Congregationer, som ikke høre til Jesu Selskab, skulle forelægge deres Statuter og ansøge om Regeringens Autorisation; de, som ikke erholde denne, ville blive opløste. „France“ har erfaret, at de af Decreterne rammede Congregationer ville appellere til alle Domstolenes Instanser, og at deres Superiorer i Fælledskab have drøftet Forholdsregler til deres Forsvar.

England. Mellem Anglicaneren Dr. Littledale og den katholske Forfatter Orby Shipley er der fornylig opstaaet en interessant Strid angaaende de Personers Tal, som i de sidste Aar ere vendte tilbage til den katholske Kirke. Dr. Littledale havde paastaet, at Convertiternes Tal i de sidste 50 Aar kun beløb sig til 2000 i alt. Dette foranledigede Hr. Shipley til at anstille Undersøgelser herom, og de have givet et heelt andet Resultat. Hr. Shipley paastaaer nemlig, at han er i Stand til, ved Acter at bevise, at i 3 Fjerdedele af de engelske Diocesser og i Løbet af de sidste 16 Aar — thi kun saa langt række hans Undersøgelser — ikke færre end 13,777 have sluttet sig til den katholske Kirke.

Holland. I „Arnheimischer Courant“, et „liberalt“ Blad, taler en protestantisk Indsender meget ivrigt for Oprettelsen af et Hospital i Arnheim, ved hvilket de fra Tydskland fordrevne „Søstre af den christelige Kjærlighed“ skulde ansættes som Sygepleiersker. Han siger bl. A.: „Mange herværende Familier have allerede lært at skatte den Pleie, som de fra Tydskland udviste Søstre give de Syge; hvilken Troesbekjendelse disse end tilhøre, finder man dem stedse beredte til at yde Hjælp, hvor den forlanges; Ansete og Ringe have nydt denne i udstrakt Maal“. Saaledes taler en herværende Protestant om de selvsamme Søstre, som maatte udvandre fra det mægtige tyske Rige, fordi de ansaaes for „statsfarlige“. En mere beskæmmende Dom kunde der vel næppe blive udtalt over „Culturkampen“.

Rettelse i Nr. 15.

S. 238. Lin. 8 fr. o. lærer — Læs: læser.

Mariacongregationen

feirer Søndagen den 18. April sin Skytspatron den h. Josephs Føst ved Fælledscommunion i St. Ansgarskirken Kl. 8 Morgen, og ved en Andagt Kl. 6 Aften i Anledning af nye Medlemmers Optagelse.

Stanislauscongregationen.

Fredagen den 23 April, Maria Bebudelse, feires Congregationens Titularføst. Kl. 8½, Formiddag Fælledscommunion. Kl. 8 Eftermiddag Festandagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer i Capellet i Kronprindsessegade.

Mariaforeningen

holder sit vanlige Møde Søndagen den 18. April efter Høimessen.

Elisabethforeningen

lader paa Tirsdag Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læse en h. Sjølemesse for sit afdøde Medlem, Hr. Meelhandler Jørgen Hansen.

Smukt udførte Lithografier af Marias Himmelfart (29—19 $\frac{1}{2}$ “) og af Pave Leo XIII (22—14“) tilbydes for den billige Priis af 50—25 Øre i Herluftrollesegade Nr. 2 i Stuen hos

C. Bruun.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 18. April. 3de Søndag efter Paaske. Den h. Josephs Skytsfest 19. M. Emma, Enke. 20. T. Victor, Mart. 21. O. Anselm, Biskop og Kirkelær. 22. To. Soter og Cajas. Paver og Mart.

Fredagen den 23de April. (Georg, Mart.) Mariæ Bebudelse. Gudstjenesten holdes som paa Søndagene. — 24. L. Fidelis af Sigmaringen, Mart.

Søndagen den 25de April. 4de Søndag efter Paaske.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: som i Nr 15.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 17. Søndagen den 25. April. 1880.

Indhold: Prædiken paa fjerde Søndag efter Paaske. Literatur. Kirkelige Efterretninger: Rusland, Africa.

P r æ d i k e n

for den fjerde Søndag efter Paaske*).

Evangelium.

Jesus sagde til sine Disciple: Nu gaaer jeg bort til Ham, som har udsendt mig, og Ingen af Eder spørger mig: Hvor gaar Du hen? Men fordi jeg har talet saaledes, har Bedrøvelse opfyldt Eders Hjerte. Men jeg siger Eder Sandheden: Det er Eder gavnligt, at jeg gaaer bort; thi, gaaer jeg ikke bort, skal Trøsteren ikke komme til Eder; men, naar jeg er gaaet bort, vil jeg sende ham til Eder. Og, naar han kommer, skal han overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom: Om Synd, fordi de ikke have troet paa mig; men om Retfærdighed, fordi jeg gaaer til Faderen, og I skulle ikke see mig mere; men om Dom, fordi denne Verdens Fyrste allerede er dømt. Jeg har endnu mange Ting at sige Eder, men nu kunne I ikke fatte det.

---

*) „Année pastorale“. S. S. 207 Anm.

Men naar han, Sandhedens Aand, kommer, skal han belære Eder om al Sandhed; thi han skal ikke tale af sig selv; men han skal tale hvad han hører, og de tilkommende Ting skal han forkynde Eder. Han skal herliggjøre mig, thi han skal tage af Mit og forkynde Eder. Joh. 16, 5—14.

Jesus havde ved flere Leiligheder forkyndt sine Disciple, at han snart skulde forlade dem, og de vare blevne saa bedrøvede derover, at de, overvældede af Sorg, ikke engang havde tænkt paa at spørge ham om, hvor han gik hen. Det var derfor, at Herren sagde til dem: *Jeg gaaer bort til ham, som har sendt mig, og Ingen af Eder spørger mig: Hvor gaar Du hen? Men fordi jeg har talet dette til Eder, har Bedrøvelse opfyldt Eders Hjerte. Men jeg siger Eder Sandheden: Det er Eder gavnligt, at jeg gaaer bort.*

Ved at tale saaledes til dem havde Jesus ikke til Hensigt at gjøre dem Bebreidelser; han vilde alene formilde det Bitre i deres Smerte; han vilde trøste dem over Skilsmisens og Fraværelsens Haardhed, ved at foreholde dem den Vinding, som hans Bortgang vilde bringe dem, og det var i denne Hensigt, at han udtrykkeligt siger dem: *Det er Eder gavnligt, at jeg gaaer bort; thi, gaaer jeg ikke bort, skal Trøsteren ikke komme til Eder: men naar jeg er gaaet bort, vil jeg sende ham til Eder.* Apostlene, som endnu ikke vare oplyste af den Helligaand, hvem Jesus kalder Trøsteren, vare dengang hildede i kjødelige Forestillinger og jordiske Synsmaader. Deres Kjærlighed til deres guddommelige Mester var kun en naturlig Kjærlighed, og de troede endnu, at han blot var kommen her til Jorden for at grundlægge et timeligt Rige. Vildledte af denne falske Forestilling hørte de ham med Smerte sige, at han stod i Begreb med at skilles fra dem, fordi hans

Hjemgang til Himlen, ved at berøve dem den Fyldestgjørelse, som hans guddommelige Nærværelse ydede dem, betog dem deres Haab om at dele hans Magt her paa Jorden med ham. Dog — de bedrøvedes over det, som burde have glædet dem, efterdi deres guddommelige Herres Fraværelse, langt fra at blive dem til Skade, tvertimod, som vi siden skulle see, bragte dem den største Vinding.

Men den Vildfarelse, hvori Apostlene vare hildede, er netop den samme, som vi selv altfor ofte gribe os i. Vi hengive os ikke sjældent, ligesom de, til Sørgmodighed; men hvor ofte hændes det ikke, at vi, fordi vi ikke erkjende, hvad der virkelig er skadeligt for os, og hvad der i Sandhed er til vort Gavn, bedrøves over det, som er et sandt Gode for os, men ikke bedrøves over det, som forvolder os de største Ulykker.

Sæt f. Ex., at vi ved at synde have forspildt Guds Venskab! da havde vi Grund til at græde, til at sukke og være utrøstelige; og hvorfor? Fordi vi ved at synde blive Guds Fjender og Djævelens Trælle; fordi, naar vi synde, lukke Himlens Porte sig for os, medens Helvedes aabne sig; fordi vi ved at synde berøve os selv en uendelig Lyksalighed og udsætte os for en evig Elenighed. Kan der vel gives en beklageligere Tilstand, en Tilstand, som mere egner sig til at opfylde os med levende Smerte? Men — hvor seer man dem, der føle den Smerte, som Synden burde opvække i vore Hjerter? Hvor seer man dem, som gjøre sig Bebreidelser, som angre deres Synder, som føle Bedrøvelse over den Skyld, de have paadraget sig? Ak, man synes tvertimod at behage sig deri og regne sig det til Fortjeneste! Man bekymrer sig ikke det mindste derom, og Størstedelen af Syndere ere ligesaa rolige, ja endog ligesaa tilfredse, som om de aldrig havde begaaet den mindste Synd!

Sæt derimod, at man bliver hjemsøgt af en eller anden Gjenvordighed, eller angrebet af en Sygdom, at

man under Lidelser og Fattigdom befinder sig i en ydmygende og fornedret Stilling: da føler man sig strax ulykkelig, man sukker over sin tunge Skæbne, og kan ikke betragte den Stilling, hvortil man finder sig nedtrykt, uden, ligesom Apostlene, at overvældes af Sørgeomdighed. Og dog, mine Venner, efter Religionens Grundsatninger, indeholder en saadan Tilstand Intet, som burde kunne bedrøve os; den medfører tvertimod Intet, uden hvad vi burde glæde os over; thi vor Tro lærer os, at Sorg, Lidelser og Fattigdom ere de Veie, som føre til Himlen, naar man bærer sin Skæbne paa en christelig Maade, og at, jo mere ulykkelig man er her i Tiden, desto mere har man Grund til at haabe at blive lykkelig i Evigheden. Saaledes betragte vi det, som burde glæde os, som noget Sørgeligt; vi græmme os over det, som burde trøste os, og — ville I vide Grunden dertil, da er det, fordi vi see Alt med jordiske Øine, det er, fordi vi kun tænke som Mennesker, og ikke som sande Christne.

Dette var den store Ufuldkommenhed ved Apostlenes Betragtningmaade; og det var derfor, at Jesus sagde dem, at det var gavnligt for dem, at han gik bort: fordi han, efterat have forladt dem, vilde sende dem den Helligaand for at oplyse dem og bringe dem ud af deres Vildfarelse. Dette gjorde den Helligaand, da han paa Pindsefesten dalede ned over dem i Skikkelse af flammende Tunger og forvandlede dem til nye Mennesker.

Men, den Forandring, som Han bevirkede i deres Indre, kan han ogsaa virke i os; og, naar han værdiger at meddele os sin guddommelige Oplysning, saaledes som han altid meddeler den til dem, som paakalde ham med Tillid, skulle vi snart være mere oplyste, end dem, som allermeest gjøre sig til af deres Erkjendelse og Indsigt. Thi, naar denne Sandhedens Aand taler i vort Indre, forunder han os en grundigere og fuldstændigere Erkjendelse, end vi kunne erhverve os ved det meest vedholdende Studium; thi man har ikke sjældent seet een-

foldige Hyrder, udannede Mennesker, unge Jomfruer, som, oplyste ved denne guddommelige Aands Underviisning have beskæmmet de meest oplyste Philosopher og de frygteligste Tyranner. Vistnok frembringer han ikke altid saa underfulde Virkninger; men han forhjælper os idetmindste altid til at vinde Seir over vore Fjender; han belærer os altid om Sandheden, deels umiddelbart, deels igjennem Kirken, hvis Afgjørelser og Domme Han alle leder. Og derfor er det, at Jesus siger: *Naar han kommer, skal han overbevise Verden om Synd, om Retfærdighed og om Dom: om Synd, fordi de ikke have roet paa mig; om Retfærdighed, fordi Jeg gaaer til Faderen, og I skulle ikke see mig mere; men om Dom, fordi denne Verdens Fyrste allerede er dømt.* I forstaae uden Tvivl ikke Meningen med disse Ord, m. V.! Hører mig derfor, naar jeg vil forsøge paa at gjøre dem forstaaelige for Eder efter den Forklaring, som den h. Augustinus har givet os af dem.

Den Helligand skal først *overbevise Verden om Synd, fordi den ikke har troet paa Ham*; det vil sige: Han skal gjøre det indlysende for de Ugudelige og Vantroer, at man paadrager sig en stor Skyld, naar man ikke troer, hvad Jesus Christus har lært os, og at ikke blot Vantroen i sig selv er en Synd, men at den tillige er Kilden til alle Synder. Hvad kan der vel, efter alle de Beviser, som vi have for vor Religions Sandhed, undskylde, at man ikke vil troe dem? Kan man være uvidende om, at den er bleven bebudet ved de troværdigste Prophetier, at den er bleven stadfæstet ved de øiensynligste Mirakler, og at den stammer fra et Menneske, som har viist sig at være i Besiddelse af al den Viisdom, Hellighed og Magt, som kun en Gud kunde aabenbare? Veed man ikke, at den er bleven prædikeret af tolv Fiskere, og at disse udannede og for alle menneskelige Hjælpemidler blottede Fiskere have seiret over alle de Hindringer, som Folkenes Overtro, Philosophernes Hovmod og Kongernes Magt reiste imod dem?

Har Historien ikke viist, at den, efter i Begyndelsen allevegne at være bleven foragtet, forkastet og forfulgt, er endt med at fæste Rod overalt i Verden, og at, dersom dens Grundlæggelse og Udbredelse ikke havde været en Virkning af de Undergjæringer, som ledsagede Apostlenes Prædiken, maatte vi, som den h. Augustinus bemærker, betragte dens Seir over alle Hindringer som det største af alle Underværker? Men at vægre sig ved at troe, hvad der er gjort saa indlysende troværdigt, og hvad der har været troet af en talløs Skare af Martyrer, som hellere have udgydt deres Blod, end opgivet deres Tro — er det ikke forsætligt at tillukke Øinene for Sandhedens klare Lys? Er det ikke at gjøre sig skyldig i den strafværdigste Vantro?

Men denne Vantro er ikke blot i sig selv en Synd; den er tillige Kilden til alle andre Synder. Thi, naar man Intet troer, agter man Intet, og lader sig ikke holde tilbage af Noget. Man lader sig blindt lede af sine naturlige Drivter og Lyster; man kjender ingen anden Lov, end sin Fordeel og sine Lidenskaber; og hvilken Forbrydelse kan der nævnes, hvortil man ikke lader sig henrive af disse fordævelige Lidenskaber?

I vide, m. V., at, for at holde en Bjergstrøm, hvis Oversvømmelser man har Grund til at frygte, indenfor sine Bredder, opfører man et Dige imod den, og, at saalænge dette Dige staaer, er man beskyttet imod de Ødelæggelser, som den kunde afstedkomme. Men dersom det ved et Ulykkestilfælde bliver gjenembrudt, da udbreder Bjergstrømmen, som ikke længer møder nogen Hindring, sig med Voldsomhed over den Egn, som omgiver den; den ødelægger Høsten, omkaster Træerne, bortfører Hjorderne, omstyrter endog undertiden Husene og anretter allevegne Forstyrrelse og Ødelæggelse. See, saaledes er det ogsaa med vore Lidenskaber, der ofte rase heftigere end den voldsomste Bjergstrøm. Saalænge de lade sig beherske af Religionen, der er det Dige, som ene formaaer at holde dem tilbage, adlyde de Fornuftens

Bud, forholde sig rolige og afstedkomme intet Ondt. Men har man den Ulykke at nedbryde denne Dæmning ved at tabe Troen, saa kaste disse Lidenskaber, som ikke længere have noget Baand paa sig, eller nogen Tvang over sig, med Voldsomhed sig over enhver Gjenstand, der smigrer dem; de følge frit enhver Tilskyndelse, som tiltaler dem; de trodse uden Sky alle Love, og bringe saaledes Forstyrrelse ikke blot i de Enkeltes Hjerter som ere blevne deres Slaver, men ogsaa i de Familier og Samfund, som blive deres sørgelige Offere.

Behøves der noget andet Beviis for denne Sandhed, end de sørgelige Begivenheder, hvortil vi i de sidste Tider have været Vidner?*) Fred, Orden og Ro herskede allevegne; og, ihvorvel der kunde være Nok af Misbrug og Uordener, saa undgik man dog de store Forbrydelser, man agtede Personer og Eiendom og følte Afsky for Tyveri og Mord. Da saa man med Eet ugudelige og ærgjærrige Mennesker optræde, som ikke vilde have nogen Herre over sig enten paa Jorden eller i Himlen; man saa disse Mennesker ivrigt arbejde paa at fremkalde en omfattende Forstyrrelse og Omvæltning af den bestaaende Orden, for at gjøre sig selv til hele Samfundets enevældige Herrer. Men da de frygtede for, at den Agtelse og Kjærlighed til Religionen, som endnu levede i Folket, skulde forhindre dem i Udførelsen af deres ærgjærrige Planer, saa opbød de Alt for at gjøre den foragtet og forhadet. I dette Øiemed bragte de først Religionens Tjenere i Vanrygte og søgte at overbevise den store Mængde om, at den christne Tro ikke var Andet, end en from Vildfarelse; men de endte med at lære, at der ikke gives nogen anden Gud, end Tilfældet, og at man følgelig i dette Liv ikke bør tragte efter Andet, end at forskaffe sig Alt hvad der kan tilfredsstille Ens Ønsker og Attraaer. En saa afskyelig Lære

---

*) Hentydning til den første franske Revolutions antichristelige Idrætter. Prædikenen er nemlig holdt faa Aar efter Kirkens Restitution ved Napoleon I.

maatte naturligviis oprøre alle bedre Mennesker; men, eftersom den smigrer alle Lidenskaber, blev den godkjendt af alle onde Mennesker; og dette blev Kilden til alle de Ulykker og Forbrydelser, som have oversvømmet vort ulykkelige Fædreland.

For da atter at komme tilbage til den Sammenligning, jeg nylig betjente mig af, siger jeg nu: Naar der i Eders Omegn var en Bjergstrøm, som havde gjennebrudt sit Dige og bragt Ødelæggelse over eders Marker — Hvad vilde da være det Første, som I tænkte paa at gjøre? det vilde uden tvivl være, at istandsætte Diget, som den havde nedbrudt, for at sikre eder imod, at den forarsagede nye Ødelæggelser. Nu vel, m. V., det er netop hvad I maae gjøre med Hensyn til Religionen, der, som jeg før sagde, er den eneste Skranke, som kan bevare eder for de Ulykker, hvori eders egne og Andres Lidenskaber kunde styrte eder. Beflitter Eder derfor paa at gjenopreise og befæste denne hellige Skranke, hvis Nedbrydelse har været saa fordærvelig for eders Lykke. Forener eders Anstrængelser og eders gode Exempel for at gjøre den urokkelig iblandt eder; og mærker eder vel, at I aldrig ville blive dydige og lykkelige, med mindre I holde Religionen i Ære.

Men da det ikke vilde nytte at holde fast ved Religionen, naar man ikke troligt opfyldte de Pligter, som den foreskriver os, tilføier Herren i vort Evangelium, at, naar den Helligaand kommer, *skal han overbevise Verden om Retfærdighed*, idet han viser dens Børn, at de have ingen Undskyldning for at have forsømt Udøvelsen af de Dyder, som gjøre os retfærdige i Herrens Øine. Og, for at vise dem dette — skulde det da ikke være nok at stille dem det Exempel for Øine, som Jesus Christus har efterladt os, saavel som de Helliges, der have efterfulgt ham?

Naar en Feltherre i Spidsen for sin Hær drager i Krig, anseer enhver af hans Soldater sig forpligtet til at følge ham. Men vor Anfører er Jesus Christus; Han

har givet os Exemplet paa Høimodighed og Heltemod; han har først betraadt den Vei, som han vil, at vi skulle følge; han har selv øvet Alt, hvad han har befalet os; han har endog til Bedste for os bragt tusinde Gange sværere Offere, end han kræver af os! Have vi da nogen Undskyldning, dersom vi vægre os ved at træde i hans Fodspor, medens en uendelig Mængde andre Mennesker, ligesaa svage, og maaskee endnu svagere end vi, ere gaaede forud for os?

Vi læse i den h. Augustins Levnet, at han, efterat have hørt Fortællingen om Alt, hvad den h. Antonius havde gjort for at hellige sig, sagde til en af sine Venner: Hvorledes kunne vi tillade, at Andre reise sig og erobre Himlen, medens vi modløse sidde stille? Burde vi skamme os ved at følge dem, naar de ere gaaede forud for os? Burde vi ikke snarere skamme os over, ikke at ville følge dem? — Seer her, m. V., hvad vi burde sige os selv ved at betragte de gode Exempler, som vi see for vore Øine! Man seer jo saadanne overalt, og der er intet Sogn, hvori der ikke findes fromme og dydige Sjæle, som Forsynet har bestemt til at opbygge og oplive os ved deres Fromhed. Låder os tage disse til Mønstre, hvis vi ikke ville, at de engang skulle blive vore Anklagere! Thi, ere vi for lade og feige til at efterligne dem, vil vor høieste Dommer engang beskæmme os med deres Exempel; og det er derfor, at Jesus endnu tilføier, at, naar den Helligaand kommer, *skal han overbevise Verden om Dommen*, idet han gjør det indlysende for alle verdsligsindede Mennesker, at, naar de engang blive fordømte, da blive de det, fordi de hellere have villet ligne denne Verdens Fyrste, som allerede er dømt, end træde i de Retfærdiges Fodspor, som hisset blive belønnede og herliggjorte. Lader os derfor, siger den h. Augustinus, efter at have forklaret de sidste Vers af Evangeliet, lader os troe paa Jesus Christus, for at vi ikke skulle blive overbeviste om Vantroens Synd! Lader os efterligne de troende Sjæles Livsvandel, for at deres

Dyder ikke skulle berøve os al Undskyldning for vore Laster! Lader os altid tænke paa den forfærdelige Døm, som venter os Alle efter dette Liv, for at vi ikke skulle blive fordømte, saaledes som de faldne Engle forlængst ere blevne!

Jeg har endnu Meget at sige Eder, saaledes slutter Herren sin Tale i denne Dags Evangelium, men I kunne endnu ikke bære det. Men naar Han, Sandhedens Aand, kommer, skal han belære Eder om al Sandhed; thi han skal ikke tale af sig selv; men han skal tale hvad han hører, og de tilkommende Ting skal han forkynde Eder. Han skal herliggjøre mig; thi han skal tage af det som er Mit og forkynde Eder.

Det synes i det første Øieblik paafaldende, at vor Frelser ikke selv har belært sine Apostle om de Sandheder, som han lover, at den Helligaand skulde forklare dem nærmere. Men det var i sin Orden, at den h. Trefoldigheds tre tilbedelsesværdige Personer i Forening medvirkede til Fuldbyrnelsen af vor Frelses store Værk. Ligesom derfor den himmelske Fader har sendt sin Søn, og denne guddommelige Søn er kommen til Verden for at forløse os, saaledes kom derefter den Helligaand, som udgaaer fra dem Begge, for at tage sin Andel i vor Forløsning, ved at udbrede det klareste Lys i Apostlenes Aand, uagtet dette indre Lys ligesaa fuldt udgik fra Faderen og Sønnen, fordi disse tre Personer tilsammen kun ere Een eneste Gud. Vi have altsaa i lige høi Grad Faderen, Sønnen og den Helligaand at takke for vor Frelse. Det er hele den h. Trefoldighed, som har værdiget at gjøre Alt for os! Vilde vi da ikke gjøre os skyldige i den vederstyggeligste Utaknemmelighed, dersom vi ikke vilde gjøre Alt for Den, og kun gjengjældte dens Kjærlighed med Synder og Fornærmelser? Lader os derfor, m. V., aldrig ophøre med at lovprise og takke den, med at tilbede og forherlige den her i Tiden, for at vi maa agtes værdige til at skue den Ansigt til Ansigt i al Evighed!

Literatur.

1. Kirkens Historie i fjerde Aarhundrede af Biskop Theodoret og Samtidige. Oversættelse af C. A. H. Muus. Fjerde Bog. Kbhvn. K. Schönbergs Boghandel 1880.

Dette Bind indeholder, foruden Theodorets fjerde Bog (SS. 1—64), som Udfyldning og Forklaring hertil Brudstykker af Sokrates' og Sozomenos' Kirkehistorie (67—117), Skildringer af Munkelivet, tagne af Sozomenos, Hieronymus og Athanasius (117—160), og som Tillæg Stykker af Gregor fra Nazianz, Hilarius, Basilius og Sulpitius Severus. Et nøiagtigt Register (319—328) letter Bogens Afbenyttelse. — Paa Vandringen igjennem Jovians samt Valentinians og Valens' Regeringstid møde vi betydelige, ærværdige og hellige Skikkelser: Kirkefædrene Athanasius og Ambrosius, Basilius og Gregor af Nyssa, Gregor fra Nazianz, Munkene Antonius, Pachomius, Paulus, Hilarion med Martin af Tours og den indflydelsesrige og som Bibeloversætter bekendte Arianer (Ulphilas'). Vi bør være den utrættelige Oversætter særdeles taknemmelige for, at han i det foreliggende Bind har gjort en Kilde til religiøs Belæring og Opvækkelse tilgængelig for Alle. Det kan jo kun virke opløftende paa Læseren i 4 Aarhundrede at finde aldeles de samme Grundsatninger om Primat, Bispeværdighed, Martyrdom, Jomfruelighed, Afholdenhed, Munkeliv m. m., som Kirken prædiker og følger den Dag idag. „Vi have glemt saa meget“, mener Udgiveren, „af vor attenhundredaarige Erfaring, have næsten glemt os selv og kunne ikke mere

---

) M. mener, at „man gjerne kan unde Protestanterne at skimte et Forbillede af Luther i Gothebispen“ (64). Rigtignok; forsaavidt han, ved at oversætte Bibelen paa sit Modersmaal, deri har en vis Lighed med Luther. Kun bør vi undgaae alt Skin af at bifalde den forslidte Phrase, „dass Luther erst die Bibel unter der Bank hervorgezogen habe“, som om han havde været den Første, der gjorde den h. Skrift tilgængelig for sine Landsmænd. Den historiske Sandhed er, at ikke blot var Vulgata indtil A. 1500 bleven trykt i nærved 100 Oplag, men der var ogsaa før Reformationen udgaaet idetmindste 15 fuldstændige Bibeloversættelser paa Overtydsk og 5 paa Plattydsk, og 1483 var der udkommet en prægtig Bibeloversættelse paa Tydsk, der var forsynet med over 100 Træsnit“. Janssen, Geschichte des d. Volk. I, 16.

forstaae, hvad vi læse om de gamle Dage, men skulle dog betænke, at Mænd som Athanasius, Basilius, Gregorerne, der ikke vare dumme, baade beundrede deres Tids efter vor Forstand overdrevne Askese og selv, naarsomhelst de kunde, personligt filosoferede paa samme Maade“, d. e. hengave sig til de samme Andagstens og Spægelsens Øvelser. — Skulle vi udpege Et eller Andet, som isærdeleshed tiltrak os, da kunne vi gjøre opmærksom paa Biskop Petrus' Beretning om den Forfølgelse, der ramte Kirken i Alexandrien efter den h. Athanasius' Bortgang (S. 40 ff), Skildringerne af Munkelivet (S. 117 ff.), Fortællingen om, hvorledes Hellig Morten fældede et til en Afgud indviet Træ (S. 316) m. m. Sidstanførte Fortælling af Sulpitius Severus er som Fortælling ligefrem mønsterværdig.

Maatte denne og lignende Legender blive bekjendte ogsaa udenfor den Læsekreds, som Bogen i sin Heelhed vil finde! De ville yde en ligesaa tiltrækkende Læsning som mange gængse Æventyr og andre intetsigende Smaafortællinger, og derhos overgaae disse langt i aandelig Næring og Nytte. Maatte vor velfortjente Oversætter, cui cruda etiam viridisque senectus, snart kunne lade udgaae Theodorets femte Bog med Tillæg, og derved bringe hele sit smukke Foretagende, at levere en Kirkens Historie i de fire første christne Aarhundreder, til Fuldendelse.

2. Lille Katekismus for Elementarskolens nederste Classer af P. J. Deharbe, Kbhvn, i Commission hos A. F. Høst & Søn, 1880.

Der turde vel næppe være en eneste Katechet, som ikke har gjort Erfaringer om de Vanskeligheder, Katekismus-Undervisningen hos Smaabørn hidtil har havt at kæmpe med. Vor hidtil brugte „lille katholske Katekismus“ af samme Deharbe, der sidst udkom A. 1875 i tredie uforandrede Oplag, skulde nemlig efter Forfatterens Hensigt give et muligt kort og tillige muligt fuldstændigt Overblik over hele den katholske Troes- og Sædelære. Den er beregnet paa at gjøre ældre Katechumener i størst mulig Korthed bekjendte med Alt, hvad de kunde trænge til at vide; for de Smaa indeholder den som Følge heraf baade Formegtet og Forlidt.

Den nyoversatte Katekismus er derimod ene bestemt for de Smaa. Efter hvad der antydes paa selve

Titlen, er det just disse, hvem den vil meddele det Maal af Religionskundskaber, som de i deres Alder og med deres Fatteevne ere modtagelige for. Men saa skal den senere afløses af „Katekismus for Elementarskolens mellemste og høiere Klasser“ (der udkom for henved et Aar siden), for at Barnets første Kundskaber ved den kunne udvides, fuldstændiggjøres og fordybes. Den nøie Begrænsning af Maalet gjorde det muligt, i Alt at lempe Bearbejdelsen efter Børnenes Trang og Evne. At Maalet lykkeligt er naaet, at den nye Ledetraad i en nidkjær Lærers Haand kan lette den første Underviisning betydeligt, at Oversætteren isandhed har raadet Bod paa et meget føleligt Savn; det vil forhaabentlig blive indrømmet af alle dem, som ville nytte den her tilbudte Hjælp.

I 258 Spørgsmaal og Svar fremsættes det Vigtigste af den katholske Lære, inddeelt i tre Hovedstykker, der omhandle

1) de Sandheder, som Enhver maa kjende og troe, nemlig Sandhederne om Gud, om de tre guddommelige Personer, om Gud, Verdens Skaber, om Gud, vor Forløser, om Gud, vor Dommer;

2) de Bud, som Enhver skal holde, de ti Guds Bud¹⁾ og Kirkens Bud;

3) de Naademidler, som skulle bruges, de hellige Sacramenter og Bønnen, Herrens Bøn, Englens Hilsen.

Til det første Hovedstykke er der føiet den apostoliske Troesbekjendelse samt det Vigtigste om Kirken; til det andet Lærestykket om Budenes Overholdelse, Synden og dens Arter. Et Tillæg indeholder Underviisning om det første Skriftemaal, samt en Deel daglige Bønner paa Vers og en Skrifteandagt med et meget brugeligt Skriftespil.

Behandlingen røber Sagkyndighed og Færdighed. Den, som sammenligner den nye, lille Katekismus med hin større for de mellemste og høiere Classer, opdager i dem begge let den samme nøiagtige og øvede Haand, der snarere maa siges hensigtssvarende at have bearbejdet, end blot at have oversat den tydske Original. Alt, hvad den større Katekismus her (forrige Aarg. S. 522 ff.) er bleven roest for, kan med Føie ogsaa fremhæves som den mindre nyes Fortrin. Sproget er heri ei blot let for-

---

¹⁾ For Concinnitetens Skyld skulde S. 27 den Overskrift „De ti Guds Bud i Særdeleshed“ være indskudt foran „§ 1. Om de tre første Bud.“

staaeligt, men ret barnligt; Sætningernes Bygning er let, overskuelig og stedse aldeles concis; Retsskrivningen er den nye, af Ministeriet foreskrevne; ¹⁾ Trykken er tydelig. Dertil kommer, at mange Steder Vers ere indstrøede, der kunne tjene til baade at indprænte Sandheden des dybere i de Unges Hukommelse og lade dem des sikrere indvirke paa de barnlige Hjerter. Vi tør vel haabe, at den lille Katekismus efter Oversætterens Ønske vil udbrede Oplysning om og Kjærlighed til vor hellige Religion i vide Kredse, tilmed da Masse-Anskaffelsen lettes, ved den saa ringe Pris af kun 13 Øre, (indb. 25 Øre).

Kirkelige Efterretninger.

Rusland. Warschau, 21. Marts. Czas har atter faaet en Meddelelse om en af de Forfølgelser mod de katholske Uniter, paa hvilken den moderne Historie desværre er saa rig. I Januar d. A. blev en velstaaende Bonde i Landsbyen Surownica, Kredsen Zamosc, transporteret i Lænker til Zamosc og derfra til Lublin, fordi han var bleven denunceret for at have ladet sit nyfødte Barn døbe efter katholsk Ritus, og holdt sig fjern fra den schismatiske Kirke. Det lykkedes ham imidlertid at undflye under Transporten. Da blev hans Hustru taget i hans Sted og kastet i Fængsel, hans fem Børn overgaves til Fogdens Forvaring og Omsorg. Ved den indledede Undersøgelse fandt man, at endnu 18 andre Bønder holdt sig tilbage fra den schismatiske Kirke, til hvilken de vare blevne „omvendte“ efter den bekjendte

---

¹⁾ Enkelte, saare faa Afvigelser ere vel kun Trykfeil; vi bleve ved Gjennemsynet kun opmærksomme paa: fremforalt (S. 5), tredie (17), Hævnjerrig (59) og synderknust (61), istedetfor: fremfor alt (i tvende Ord), tredje, Hævnjerrighed, sønderknust. Angaaende selve Sagen var det os paafaldende, at S. 32 i det fjerde Kirkebud er „beskikket Præst“ forandret til „retmæssig P.“, medens Ordet „beskikket“ efter vort Skjøn bedre vilde antyde, at der foruden Vielsemagten kræves Jurisdiction; — og at S. 27 er kun Guds Barmhjertighed anført som Støtte for det christelige Haab. Dette findes nu vel ogsaa i Originalen; dog vilde vi foretrække følgende Formel: O min Gud, jeg troer paa Dig, fordi Du er alvidende og sandfærdig. Jeg haaber paa Dig, fordi Du, den almægtige, barmhjertige og trofaste Gud, har lovet mig den evige Salighed. Jeg elsker Dig, fordi Du er min kjærligste, uendelig elskværdigste Fader.

russiske Maner. Disse 18 bleve altsaa ligeledes slæbte i Fængsel paa Grund af deres Troskab mod den katholske Kirke. Er slig en Fremgangsmaade ikke det bedste Middel til at kvæle enhver Følelse af Kjærlighed og Hengivenhed for Czaren og hans Regering i Under-saatternes Bryst?

Africa. Døden kræver mange Offere blandt de Missionærer, som under Africas glødende Solhede have indviet deres Liv til Hedningernes Omvændelse. Den 28. Januar døde Høiærværdige Hr. P. Carl Fuchs, S. J. af en klimatisk Feber, og 2 af hans Medarbejdere vare allerede før ham faldne som Offere for den samme Sygdom. Den Afdøde, en Søn af Cancelliraad Fuchs i Cöln og Broder til den preussiske Landagsdeputerede af samme Navn, var først kommen til Africa i Begyndelsen af Aaret 1879 og havde overtaget Ledelsen af Jesuiternes Mission ved Zambesefloden.

En anden africansk Missionær af samme Navn, Høiærværdige Hr. Victor Fuchs, Søn af Borgmester Fuchs i Kybnik i Schlesien, omkom ifjor paa en ynkelig Maade. I Institutet i Verona havde han uddannet sig for Missionen i Africa; den 19. Januar 1879 blev han viet til Præst, og den 26. Marts samme Aar tiltraadte han Reisen til sit Bestemmelsessted. Efter nogle Maaneders Ophold i Kairo seilede han den 21. November med 14 Reisefæller fra Suez til Suakin, og drog derfra gennem Ørkenen til Berber, hvor de alle ankom lykkeligt og velbeholdne. Den 26. besteg han et lille Fartøi paa Nilen, og kunde nu haabe at naae Chartum, sin Rejses Maal i Løbet af nogle Dage. Den 28. havde de Modvind og maatte ligge stille; Hr. Fuchs, der var en udmærket Svømmer, vilde da tage sig et Bad. De Andre bade ham, dog ikke at udsætte sig for Fare; men han troede at være sikker og vovede det alligevel, men forsvandt i Floden, og hans Lig var ikke til at finde. Man troer, at en Krokodil har gjort Ende paa hans Liv. Den saa sørgeligt Omkomne (han var kun 26 Aar gammel), var en høitbegavet og dygtig Præst, til hvem Biskop Comboni havde sat store Forhaabninger. Han havde ogsaa det sjældne Privilegium, at meddele Confirmationens h. Sacrament. Den unge modige Missionær havde ikke anet, at Døden skulde ramme ham saa tidligt; i sit sidste Brev havde han bedet sine Venner om at ville sende de til ham bestemte Breve til Chartum.

Vincentiusforeningen

afholder paa Søndag d. 25de April, efter Høimessen sit andet Generalmøde for iaar, hvortil alle Medlemmer indbydes.

Mandag d. 26de April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Sjølemesse for Foreningens afdøde Medlem Hr. Jørgen Hansen.

Maiandagterne

tage deres Begyndelse Fredagen den 30te April Aften Kl. 8 i Capellet i Kronprindsessegade og fortsættes de følgende Aftener.

Smukt udførte Lithografier af Marias Himmelfart (29—19 $\frac{1}{2}$ “) og af Pave Leo XIII (22—14“) tilbydes for den billige Priis af 50—25 Øre i Herluftrollesgade Nr. 2 i Stuen hos C. Bruun.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 25. April. 4de Sondag efter Paaske. Marcus, Evangelist. 26. M. Cletus og Marcellinus, Paver og Mart. 27. Tl. Petrus Canisius, Bekj. 28. O Paul af Korset, Bekjender og Ordensstift. 29. To. Petrus, Martyr. 30. F. Catharina af Siena, Jomfru. 1. Mai. L. Philippus og Jacobus, Apostler.

Søndagen d. 2den Mai. 5te Sondag efter Paaske.

Søn- og Fesdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige S kriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 18.

Søndagen den 2. Mai.

1880.

Indhold: Paaskelilier. Katholsk Sygepleie. Den h. Fulgentius. Den h. Makarius af Alexandrien. Kirkelige Efterretninger: Baden, Østerrig, Spanien, Belgien, Nord-america.

Paaskelilier, (eller: Den herlighedsfulde Rosenkrands).

Indgang.

Med gyldent Skjær, min Rosenkrands!
Du straal'er nu i Solens Glands;
Og i den rene Foraarsluft
Du fryder os med himmelsk Duft.

I. Jesus, som er opstanden fra de Døde!

Din Fryd, o Helvede, var kort;
En Engel vælter Stenen bort,
Og Jesus, som du troede død,
Stod op af Gravens tause Skjød.

Saa blev opfyldt hvad han har sagt,
Før han i Klippegrav blev lagt:
„Bryd ikkun dette Tempel ned —
Jeg reiser det med Herlighed;

Ja, inden trede Dage gaae
Skal atter det af Jord opstaae!“
Og Paaske-Morgensolen stod
Bag Sions Bjerge rød som Blod ;

Men da den op af Havet steg
Til Purpurskyers lette Leg,
Den neied sig i Ydmyghed
For den Opstandnes Herlighed.

II. Jesus, som er opfaren til Himlen!

Hvor er nu, Helvede, din Daad?
Hvor bliver Dødens skarpe Braad?
Thi Vagt og Grav ei holde kan
Min elskelige Frelsermand.

Marias Kind var bleg og hvid,
Nu trøster hende Jesus blid.
Han viste sig for sine Smaa,
Før han til Himlen vilde gaae.

„Jeg hver en Sjæl har dyrekjøbt:
Og hvo som troer og bliver døbt,
Om end han dør, dog leve skal
Og boe med mig i Himmelsal!“

Med disse søde Trøstens Ord,
Min Jesus, Du til Himlen foer ;
Apostle i Jerusalem
Nu vente Bud fra Englehjem.

III. Jesus, som har nedsendt den Helligaand!

See, Helvedmagten aldrig skal
Nedbryde Sions Tempelhal ;
Som Petri Klippe fast den staaer,
Mens Babels tomme Glands forgaaer,

Din Helligaand i Kirken boer
Nu evigt med sit Sandhedsord;
Saa endte Du dit store Værk
Med Pintsedagens Under stærk.

Lad Verdens Kloge spotte kun;
Paa hvert et Ord af Kirkens Mund
Jeg troer: thi *han* ei feile kan,
Som Du har sendt, min Frelsermand!

Din Stedfortræder, Jesus Christ!
Og Hyrde hver mod Satans List
Beskyt, o Gud! i Miskundhed;
Før Folkene til Kirkens Fred!

IV. Jesus, som har optaget Dig, o Jomfru, i Himlen!

Din Moder, Jesus, Du modtog,
Da hun fra Jordens Dale drog
Og under Engles Strengelig
Til lyse Himmelborg opsteg.

Naar jeg skal døe, tag ogsaa mig
Da naadig op i Himmerig;
Thi troligt jeg til Dommedag
Vil kæmpe under Korsets Flag.

Den Time, Jesus! komme vil,
Da Verdens hule Gjøglespil
Som Sæbebobler briste maa,
Naar Døde frem til Dommen gaae.

O, lad da Mindet om din Død
Mig frelse, Herre Jesus sød!
Da skal en Paaskepsalme ny
Jeg synge Dig i Himmelsky.

V. Jesus, som har kronet Dig, o Jomfru, i Himlen!

Nu giver Himlens Kongesøn
Sin Moder den fortjente Løn:
Han sætter Himmelkronen prud
Paa Helligaandens rene Brud.

Beed for mig, Moder! at jeg maa
Din Herlighed at skue faae;
Retfærdighedens Krone skjøn
Udbeed mig af din store Søn!

Op! al Guds Skabning! syng en Sang
For Ham, der paa hin Fredag lang
Forløste ved sin bitre Død
Den faldne Slægt fra evig Nød!

Ja, syng med festlig Jubelklang
En ny og hellig Paaskeang
For Lammet, som blev slagtet, men
Paa tredie Dag opstod igjen!

Slutningsvers.

Gud Fader være priset nu,
Og Jesus Christ, vor Frelser Du
Samt Aanden, som i Kirkens Hal
Evindelig regere skal!

A. W.

Katholsk Sygepleie.

Det er Læserne noksom bekjendt, at under den saakaldte „Culturkamp“ i Preussen og hele Tydskland er det ei blot Præster, Munke og Læresøstre, der see sig udsatte for allehaande vilkaarlige Indskrænkninger, Plagerier og Forfølgelser; men ogsaa de *barmhjertige* Søstre, skjøndt Staten ei kan undvære dem for den stedse fornødne Sygepleies Skyld. Og dog kunde der afvigte 13de Februar i Berlin paa Deputeretkamrets Talerstol holdes en varm Lovtale over dem, som vandt uforbeholden Tilslutning og Bifald paa den ene Side og fra ingen Side, ei engang de hidsigste „Culturkæmperes“, kunde modsiges. I den hed det:

„De barmhjertige Søstre attraae intet Andet, end at gjøre vel mod deres Medmennesker; de have bestemt sig til, hele deres Liv igjennem at udføre de besværligste Arbejder, og som mindst tiltale den menneskelige Natur, og det blot for at pleie og lindre de Syge og Trængende, og om muligt, gjengive dem Sundhedens uskatteerlige Gode. De ville tilbringe hele deres Liv i skumle Sygekamre og ved de Klagendes og Døendes Smerteleie, for nogenledes at lindre deres Smerter og efter Evne komme deres nødlidende Medmennesker til Hjælp. Hvor heltmodigt er ikke dette, at hellige sit hele Liv til saa besværlig en Gjærning! og det ene og alene af religiøse Bevæggrunde, ene og alene i Forvisningen om Gjængjæld i en anden Verden! Thi jordisk Løn kan der her ei være Tanke om; den hverken attraaes eller ventes. Desuagtet ville disse høihjertede Kvinder, de ædleste, som i vor Tid den christelige Livsanskuelse kan danne, tilbringe alle deres Levedage af Uegennyttighed i denne vanskelige og selvopoffrende Gjærning, idet de give Afkald paa en hvilken-somhelst verdslig Glæde, udelukkende af Kjærlighed til Gud. Hvad det er at være *syg*, det vide alle de Herrer, der nogensinde have været bundne til Smerteleiet.

Men gaaer ind i de *Fattiges* Hytter! der skulle De faae at see, at, naar Sygdom for sig alene allerede er et Onde, da er Sygdom med Fattigdom et skrækkeligt Onde. Men nu er det ei blot i Hospitaler, at disse Ordenspersoner røgte deres Kald; de pleie ikke alene de Formuende, som mulig for Penge kunde skaffe sig en anden Pleie; nei, hvorsomhelst disse Ordenssamfund bestaae, har en stor Deel Medlemmer det Hverv, at opsøge de Fattige i deres Hytter, for der at pleie Familiens syge Medlemmer, medens Familiefaderen, maaskee under Sorg og Bekymring, tjener det daglige Brød, samt for at passe Børnene, gjøre reent og skaffe Orden i den usle og skumle Bolig, hvor tilligemed Nøden den største Elendighed, Sygdom, har holdt sit Indtog.

„Naar De sammenfatter alt dette, da, synes jeg, kunne De ikke modsige den Paastand, at disse Søstre vise det høieste Maal af christelig Offervillighed, Selvovervindelse, Charakterfasthed og Selvopoffrelse for Almeenvællets Fremme; paa ingen anden Maade kan den alvorlige Stræben efter christelig Fuldkommenhed lægge sig bedre for Dagen. Det er vistnok smukt at give Almisse, selv om man giver af sin Overflod; men hvad er al Almisse inod, at disse Ordensfolk hengive og hellige sig selv med alle deres Kræfter og hele deres Liv til at tjene de Fattige og Syge? Skulde der være Nogen, som ikke yder denne glade Offervillighed den største Paaskjønnelse og Høiagtelse? Jeg synes ikke, at Nogen kunde være saa hjerteløs, at han ikke blev rørt inderlig af en saadan Hengivelse! (Bifald).

„For nu at fuldende Billedet, bør jeg endnu spørge: Hvorledes have disse Ordenssøstre røgtet deres Gjerning? Her kan jeg beraabe mig paa de meest ansete Læger og paa alle andre Personer, der have at gjøre med de omtalte Sygepleiersker. Disse ere alle enige i den Dom, at de have løst deres Opgave paa den meest fuldkomne Maade, ikke blot med al den Hengivenhed og Kjærlighed, der vækkes og vedligeholdes ved selve deres

hele Livsretning og betydeligt udmærker sig fremfor en betalt Sygepleiers Gjerning, men ogsaa med *fuldendt Fagkundskab og stor teknisk Dygtighed*, som Følge af deres særlige Uddannelse og langvarige Øvelse i at pleie Syge. At de udføre deres Gjerning paa en udmærket, ja fuldkommen Maade, er stedse bleven erkjendt. Jeg kan gjøre opmærksom paa, at, hvorsomhelst Byer eller større Corporationer have Hospitaler, foretrækkes og søges disse Ordenssøstre, for at pleie de Syge i dem; det skorter kun paa det fornødne Antal Pleiersker, for at det kan blive muligt at tilfredsstille Alles Ønsker. Jeg kan navnlig pege hen paa det Vidnesbyrd, der gaves dem i Krigene 1866 og 1870. Thi baade Militair-Lægerne og Bestyrelserne for den militaire Sygepleie udtalte uforbeholdent, at de syge og saarede Soldater ikke kunde være taknemmelige nok for, hvad de katholske Ordener, der hellige sig til Sygepleien, havde gjort for dem. Selv nu — under „Culturkampen“ — søge Militair-Bestyrelserne overalt at faae disse Søstre til Pleien i Lazaretterne.

„Disse Ordener have desuden en fremragende Betydning for det *sociale* Liv. Jeg tillod mig allerede ifjor at bemærke, at den praktiske Øvelse af den christelige Kjærlighed til Næsten, som sees hos disse Ordener, slaaer paa den bedste og lempeligste Maade Bro over den uhyre Kløft imellem Rigmand og Fattigmand, en truende Kløft, hvilken overhovedet ene Christendommen er istand til at udfylde. Naar nemlig de Ulykkelige, hvis Liv er berøvet alle jordiske Goder og Glæder, see, at disse fromme Kvinder, drevne af Kjærlighed til Gud, gjæste deres Hytter, for at staae dem bi i den yderste Nød, hjælpe dem, pleie deres syge Kone eller Børn, skaffe Orden og bære Omsorg for Reenlighed, kort sagt vise sig som trøstende Engle i deres lave Bolig og ved Sygeleiet; naar en Mand seer sin syge Familie paa saa kjærlig en Maade hjulpen, da, synes jeg, er det umuligt, at hans Hjerte skulde forblive tillukket og uimodtageligt

for gode, formildende Indtryk. Maaske faaer han nærmest ikkun en Følelse af, at ogsaa han, hvem disse Søstre møde med Kjærlighed og Offervillighed, er et ligeberettiget Medlem af det menneskelige Samfund. Dog samtidigt bliver hans Hjerte blødt og blidt. Seer han saa, at det skeer af Kjærlighed til Gud, da vil han nok komme saavidt, at Troen igjen vaagner i ham; ja, da vil vistnok hans ved Nøden blødgjorte Hjerte føle sig bevæget til at troe. Og naar han bliver troende og saa begynder at bede, da er han ingen Socialist længere“.

Talerens sidste Ord fulgtes af Bifalds og Samstemnings Yttringer. Maa det være os tilladt at knytte en kort Bemærkning til dem.

(Sluttes).

Til Kirketidens Læsere.

~~~~~

Paa de 4 næste Sider vil der i dette Numer — ligesom for Eftertiden i de fleste følgende, alt som Hensynet til de øvrige Artiklers Størrelse maatte tillade det — blive meddeelt et Par korte Legender med ligeledes kortfattede Vink om deres praktiske Anvendelse. De ville samlede engang omfatte alle Aarets Dage og ere en Oversættelse af en i England paa Ærkebiskop Mannings Foranstaltning udgivet Samling.

Vi kunne naturligviis ikke paa anden Maade opfylde Meddelerens Ønske om, at disse Legender maatte anbringes paa særskilte Blade, end ved — hvor det maatte blive nødvendigt — før og efter dem at afbryde og fortsætte Bladets øvrige Indhold.

Udg.

Den h. Fulgentius, Biskop.

† 533.

Trods sit svage Helbred valgtes Fulgentius allerede som Yngling til Statholder over Provinsen Karthago i Africa. Denne Værdighed formaaede imidlertid ikke at tilfredsstille hans Hjertes Attraa; han tragtede efter noget Høiere og traadte snart derefter i Kloster. Her fandt han Ro for sin Sjæl og blev der sex Aar. Da Arianerne Angreb Klosteret, flygtede han ud i den ægyptiske Ørken; dog ogsaa derhen naaede Vranglæren; dette bevægede ham til at begive sig til Rom. Den Glands, han her blev Vidne til ved det kaiserlige Hof, vakte i hans Sjæl en Anelse om det himmelske Jerusalems Skjønhed og tilskyndte ham til igjen at opsøge sin Klostercelle i Africa, eftersom Forfølgelsen igjen var ophørt. Valgt til Biskop i Aaret 508, forsvarede han uforfærdet den katholske Tro mod Arianernes Vranglære. Vandalerkongen Thrasimund, der dengang herskede over Nordafrika, en af de meest blomstrende Kirkeprovindser, og som bekjendte sig til den arianske Vranglære, forviste ham derfor tilligemed henved 60 andre Biskopper til Øen Sardinien. Skjønndt den Yngste blandt sine Embedsbrødre blev han snart deres Ordfører, idet han i Bøger og Breve bekæmpede Arianernes og Pelagianernes Vranglære og bestyrkede Katholikerne i Africa og Frankrig i Troen. Efter Thrasimunds Død vendte Fulgentius tilbage til sit Bispestæde, som han dog senere igjen forlod for at døe i et Kloster.

Taalmodighed og Tro.

Ethvert nyt Aar bringer nye Forandringer og Prøvelser. Som den h. Fulgentius ville ogsaa vi med Taalmodighed bære alle Tilskikkelser, som Gud sender os til vort Bedste.

„Forund mig, o Herre“! sagde den h. Fulgentius paa sit Dødsleie, „Taalmodighed i dette Liv og i det andet Liv Tilgivelse“!

En ariansk Præst forraadte den h. Fulgentius til Numidierne og lod ham pidske. Selv den arianske Biskop var oprørt over denne umenneskelige Behandlingsmaade og foreslog at anklage Præsten for Ketten. Men Fulgentius svarede: „En Christen tør ikke hævne sig i denne Verden. Overgav jeg hin Præst til den menneskelige Retfærdighed, da vilde jeg miste min Løn hos Gud. Det vilde forarge de Fromme, naar jeg som Biskop og Munk søgte Opreisning hos en vrangtroende Biskop for en mig tilføiet Krænkelser“.

„Kaster derfor ikke Eders Frimodighed bort, hvilken haver en stor Belønning; thi I have Taalmodighed behov, at naar I have gjort Guds Vilie, I da kunne faae Forjættelsen“. Hebr. 10, 35. 36.

Den h. Makarius af Alexandrien.

† 394.

Makarius forlod som Yngling sin Frugthandel i Alexandrien og begav sig til den store h. Antonius, der oplyst om hans Dyd i et Syn, kaldte ham Arvingen af sine Dyder. Hans Liv var en stadig Kamp mod hans sandselige Natur. For at Søvnens ikke mere skulde overmande ham, vaagede han engang i samfulde 30 Dage og Nætter; og fra den Tid af var han fuldkommen Herre over Søvnens Tvang. Engang fik han nogle Druer forærende; skjøndt han selv vansmægtede af Tørst, sendte han dem dog til den næste Eneboer i Ørkenen, uden engang at smage dem. Denne sendte dem igjen til den tredie og fjerde, og saaledes gik Druerne paa Omgang hos alle Eneboerne. Tilsidst kom de igjen til Makarius, som takkede Gud for sine Brødres Afholdenhed. Efter at han i mange Aar havde beklædt Forstander-Embedet blandt Eneboerne, flygtede han forklædt til Pakomius, for endnu engang at lade sig undervise i Klosterlivet af denne høit benaadede Mand. Men Pakomius sendte ham tilbage til hans Brødre, der elskede ham som en Fader. I en høi Alder, da han troede sit Kjød fuldkomment behersket af Vilien, vilde han tilbringe fem Dage uforstyrret i Bøn, men paa den tredie Dag syntes hans Celle at staae i lys Lue, og Makarius maatte forlade den. Gud tillod denne Skuffelse for at advare ham mod Stolthed. I en Alder af 73 Aar blev han grusomt mishandlet af Arianerne og sendt i Landflygtighed.

Selvfornægtelse er Bønnens Hemmelighed.

Bønnen er Sjælens Næring. Men den h. Makarius lærer os, at Sandseligheden maa underkues, førend Sjælen kan blive skikket til Bøn.

„Jeg piner mine Bødler“, sagde Makarius til dem, som mødte ham, da han sukkede under Vægten af en Kurv fuld af Sand, han bar paa. „Saa ofte jeg lider af Dovenskab, gribes jeg af det Ønske at reise til fjerne Lande“. Først efter fuldbragt Arbeide vendte han tilbage til sin Celle.

Makarius saae, hvorledes de onde Aander fristede Eneboerne under Bønnen. Ofte foregøglede de dem sandselige Billeder og dreve da Spot med dem, naar de lode sig skuffe deraf. Kun dem, som stadigt vare aarvaagne, formaaede Satan ikke at bescire. Fire Maaneder igjennem besøgte Makarius daglig en Eneboer, men kunde aldrig faa ham i Tale, da han stedse var fordybet i Bøn. Derfor kaldte han ham „En Engel paa Jorden“.

„Himmeriget lider Vold, og kun de, der bruge Vold, rive det til sig“. (Matth. 11, 12.)

Kirkelige Efterretninger.

Baden. Efterat Striden om Examensspørgsmaalet (s. Nr. 12 og 14) er bleven bilagt, træder nu et andet, meget vigtigt Spørgsmaal i Forgrunden, nemlig Bèsættelsen af den ærkebiskoppelige Stol, der har været vacant siden den 14de April 1868. For 12 Aar siden lod Regeringen, i hvilken Jolly førte Forsædet, af 7 Navne paa Candidatlisten kun staae et eneste, de øvrige 6 bleve strøgne af Regeringen som „mindre vel sete“. Hermed beroede Sagen i 6 Aar; da opstilledes der med Pave Pius IX.' udtrykkelige Tilladelse en ny Candidatliste, men før dennes Affattelse havde man forvisset sig om, at de foreslaaede Herrer denne Gang ikke vilde blive betegnede af Regeringen med Prædicatet „mindre vel sete.“ De paa Listen anførte vare: v. Haneberg, Biskop af Speir, v. Hefele, Biskop af Rottenburg, Dr. Alzog, Professor i Freiburg, Dr. Dieringer, tidligere Professor i Bonn, og Domkapitular Behrle i Freiburg. Samtlige Candidater bleve imidlertid hver for sig af Regeringen opfordrede til at afgive den edelige Forsikring, „at de vilde holde alle Landets, Rigets og den overrhinske Kirkeprovincs (Preussens, Würtembergs, Badens, Hessens) Love, samt underkaste sig de af Statsmagten retsgyldigt udstedte Forordninger, med Udclukkelse af enhver Indskrænkning eller Indvending, der muligviis kunde foranlediges af andre Forhold og Forpligtelser.“ Selvfølgelig var ingen af Candidaterne i Forlegenhed for Svar paa denne Anmodning. De erklæredes da alle uden Undtagelse for „mindre vel sete,“ og som Aarsag dertil angav man den Omstændighed, „at de ikke havde kunnet aflægge Eden om, uden Forbehold at adlyde Statslovene.“ Saaledes staae Sagerne endnu for Øieblikket. Det er imidlertid utvivlsonit, at den nuværende Regering ikke vil stille ovennævnte Fordring; og, eftersom 3 af Candidaterne, (Alzog, Dieringer og Haneberg) ere afgaaede ved Døden, maa Listen nu suppleres med tre andre Navne. Da Ærkebispedømmets Administrator, Dr. Lothar v. Kübel, ikke mere kan betragtes som „mindre vel set,“ saa vil han uden Tvivl komme paa Listen, og da høist sandsynligt ogsaa blive valgt af Domcapitlet. Aaret 1880 — saa venter og haaber man paa det bestemteste — vil ikke gaae til Ende, uden at den 4de Ærkebiskop atter har

taget Besiddelse af Kathedralen og Palæet og derved gjort Ende paa den lange Afbrydelse af Ærkebiskoppernes Række.

Østerrig. Den 4de April foretoges i Brixen den nye Fyrstbiskop Johannes v. Leiss-Laimburgs Consecration med den største Høitidelighed. Consecrator var Hs. Højærv. Fyrst-Ærkebiskop Eder af Salzburg. Minister Grev Taaffe, Statholder Baron v. Wiedmann, alle Abbeder fra Tyrol og en stor Folkemængde vare tilstede. Samtlige Decanater i Vorarlberg havde sendt Repræsentanter. Om Aftenen var Byen prægtigt illumineret.

— Den i Dalmatien, Istrien, Triest, Görz, Øvre- og Nedreitalien og andre Steder høit feirede Missionær, Capuciner-Ordenspræst P. Robert fra Spalatro, som i Tredserne var Jurist og praktiserede i Wien, indtil han i en stille Celle med Aand og Hjerte hengav sig til Theologiens Studium, er nu af den h. Fader Leo XIII. bleven udnævnt til Biskop af Metilopolis og consecreret i Rom. Kaldet til a. udbrede og styrke vor h. Tro paa Balkan-Halvøen, vil han især rette sin Opmærksomhed paa den slaviske Befolkning og tilvende den sin nidkjære Omhu og Virksomhed.

— Det theologiske Facultet i Insbruck havde i Begyndelsen af dette Studieaar 189 Tilhørere, hvoraf de 134 vare Udlændinge; 133 vare Verdenspræster eller Candidater, der vare bestemte til Verdenspræster, deriblandt ogsaa en fra Kjøbenhavn; 56 vare Medlemmer af geistlige Ordener.

— I Anledning af Benedictiner-Jubilæet har Universitetet i Wien gennem Fyrst-Ærkebiskoppen af Salzburg ladet overrække Abbeden af Monte Cassino en latinsk Lykønskings-Adresse, der i Oversættelse lyder saaledes: Ihukommende Benedictinerordenens udødelige Fortjenester, lykønske Universitetets Rector og Senat til den Dag, paa hvilken for 1400 Aar siden den h. Benedict af Nursia blev født. Benedictinerordenen har med roesværdig Omhu og Stræben fredet om de classiske Mindesmærker i hine stornifulde Tider, hvor al Videnskab og al Lærdom syntes at skulle gaae tilgrunde i Occidenten, og den har ved Grundlæggelse af nye Skoler bevaret Kundskaben til de gamle Sprog, saa de gamle Videnskaber og frie Konster atter kunde tage et nyt og freidigt Opsving. Wien, 1. April 1880.

Spanien. Madrid, 27 Marts. Ministerpræsidenten

Canovas del Castillo har tilladt Jesuiterne atter at aabne deres Huus i Loyola, som var blevet lukket i Aaret 1868. — Franske Jesuiter have kjøbt Hertugen af Ozunas Slot for 125,000 Franks.

Belgien. Frimurerministeriet og de Liberale paa-staae bestandigt, at der har hersket Uenighed mellem Paven og det belgiske Episkopat. Nu bringer „Courrier de Bruxelles“ Meddelelse om en Privataudiens hos Pave Leo XIII., ved hvilken denne, da Talen kom paa den foregivne Strid mellem den h. Stol og det belgiske Episkopat, sagde: „Hvorledes har man kunnet troe, at der hersker Uenighed mellem mig og Biskopperne, der gjøre Alt, for at forsvare Religionen De kan overalt sige, at der aldrig har været Uenighed mellem Paven og Biskopperne, og De kan sige, at De veed det af Pavens egne Ord.“

Nordamerica. Den alderstegne Biskop af Brooklyn, John Langhlin, vil i næste (Mai) Maaned reise til Rom, for at raadføre sig med den h. Fader angaaende sit Dioceses Anliggender. Ærkebiskop Gibbons af Baltimore reiser allerede i disse Dage til Rom.

Mariaforeningen

har i det nu forløbne Regnskabsaar havt en

Indtægt af.....	952 Kr. 8 Øre,
og en Udgift af.....	755 — 11 —
saa at Beholdningen ved Regnskabsaarets	
Slutning udgjør.....	196 — 97 —

Foruden fornævnte Indtægt har Foreningen fra to Velgjørere modtaget 3 uldne Tørklæder, 2 Muffediser og 31 Par hjemmestrikkede Strømper.

Foreningen har havt den Glæde at kunne understøtte 20 trængende Confirmanter, 12 Communicanter og 21 Skolebørn. Trangen i Menigheden er desværre meget stor og stiller store Fordringer til Godtgjørenheden, hvorfor Foreningen tillader sig at rette en indtrængende Bøn til Enhver, der har Evne og Villie, om at komme den til Hjælp i dens Bestræbelser.

Nye Medlemmer kunne indtegnes hos Foreningens Protector, Hr. Pastor C. Freund, Bredgade Nr. 64.

Elisabethforeningen

holder sit vanlige Møde paa Christi Himmelfarts Fest efter Høimessen.

St. Andreas Kirke i Ordrup.

Paa Christi Himmelfartsdag feires Børnenes første h. Communion ved den K. 9 begyndende Messe.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 2. Mai. 5te Søndag efter Paaske. — 3. M (Kirkelig Bededag) Korssets Finding. 4. Tl. (Bededag) Monica, Enke. 5. O. (Bededag) Pius V. Pave. Paa de tre Bededage holdes Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Sct. Ansgars Kirke en høitidelig Messe og efter den læses Litaniet til alle Helgener for at nedbede Guds Velsignelse over Markfrugterne.

Torsdagen den 6te Mai. Christi Himmelfart. (Gudstjenesten holdes som paa Søndagene). 7. F. Stanislaus, Biskop og Mart. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerter; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. 8. L. Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse.

Søndagen den 9de Mai. 6te Søndag efter Paaske.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Tolddodveien 14.

” 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.

” 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

” 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.

” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

” 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

” 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

” 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech; Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 19.

Søndagen den 9. Mai.

1880.

Indhold: Franz Borgia. Katholsk Sygepleie. Skolen og Religionen. Kirkelige Efterretninger: Rom. Den h. Genoveva.

Franz Borgia.*)

Denne mærkværdige Mand, der, efter at have levet mere end den første Halvdeel af sit Liv i fyrstelig Høihed og Glands, men endte sin jordiske Løbebane som Ordensgeneral for Jesu Selskab, var en Søn af Hertug Johannes Borgia og Johanna af Arragonien, og blev født d. 28. October i Aaret 1510 i Gandia, en Stad i Kongeriget Valencia. Han fik i Daaben Navn efter den h. Franciscus af Assisi, hvilken Helgen særlig var Gjenstand for hans Forældres Ærefrygt og Kjærlighed. Disse vaagede med stor Omhu over hans Opdragelse og betroede den allerede tidligt til Lærere, der udmærkede sig baade ved Lærerduelighed og Fromhed. I hans tolvte Aar overdrog hans Fader sin afdøde Gemalindes Broder, Johan af Arragonien, som var Ærkebiskop af Saragossa, Omsorgen for hans videre Uddannelse og Opdragelse. Franz havde den Lykke stedse at have saadanne Mænd til Lærere,

*) Efter Theodosius Florentini: „Leben der Heiligen Gottes“.

som ikke blot bibragte ham de for hans Stand nødvendige Kundskaber og dannede hans Smag, men ogsaa indgød ham Kjærlighed til sand Gudsfrygt og Fromhed. Siden blev han sendt paa Reiser, og blev ved sin Hjemkomst i Aaret 1528 anbragt ved Kaiser Carl V.'s Hof.

Som altid og overalt, saaledes glade han ogsaa i denne Stilling, omgiven af verdslig Herlighed, af Gode og Slette, en saa mandig og velbefæstet Dyd for Dagen, og vidste saa godt at forene Hoflivet med en christelig Vandel, at Kaiseren fik stor Agtelse for ham og omtalte ham som et Mønster for alle unge Mænd af fyrstelig Stand. Han opfyldte med Troskab enhver Pligt, ærede af Hjertet sin kaiserlige Herre, vaagede over sig selv, og imødekom alle Andre med Venlighed og Tjenstagtighed. Han søgte kun Omgang med fromme og sædelige Mennesker og undgik ethvert Forhold til letsindige og verdsligtsindede Personer af begge Kjøen, ligesom han navnlig havde en sand Afsky for alt Spil, om hvilket han pleiede at sige: „Man taber ved det ikke blot sine Penge, men ogsaa Tid, Fromhed og Samvittighed.“ Han fordrede den samme Reenhed i Sæder af sit Tjenerskab, og agtede nøie paa, at de ikke gave Forargelse ved usømmelig Opførsel. I sine Fritimer beskæftigede han sig med Læsning, fornemmelig af religiøse Skrifter, eller med Musik, hvori han opnaaede stor Dygtighed, samt med Vandringer gennem Skove og Marker, hvor Alt stemte hans Hjerte til Beundring af Naturens Skjønhed og den guddommelige Almagts Viisdom og Godhed.

For at knytte ham nærmere til Hoffet ønskede Kaiseren og hans Gemalinde at see ham formælet med en Hofdame ved Navn Eleonore de Castro, en Jomfru af høi Fødsel, der var udmærket baade ved sjelden Fromhed og ved Aandens og Hjertets skjønneste Egen-skaber. Den unge Hertug gav sit Samtykke til denne Forbindelse, som ikke mindre behagede hans Fader og tillige stemte overens med hans egen Tilbøielighed; han havde nemlig alt længe anerkjendt og beundret sin Bruds

Uskyldighed og ædle Tænkemaade. Paa Bryllupsdagen udnævnte Kaiseren i hele Hoffets Nærværelse Hertugen til Medlem af sit Statsraad og tillige til Kaiserindens Overstaldmester. Gud velsignede dette Ægteskab med otte Børn, som alle erholdt en omhyggelig paa sand Guds frygt bygget Opdragelse og siden bleve forsørgede paa den ærefuldeste Maade.

Gud lærte imidlertid snart den unge til jordisk Herlighed fødte Mand at forsage denne Verdens forgængelige og blændende Glimmer. I Aaret 1539 døde nemlig Kaiserinde Isabella pludseligt i hendes Livs Blomsteralder, og den unge Hertug fik, som en af Hoffets fornemste Herrer, det Æreshverv at ledsage Liget til Granada, hvor det skulde bisættes i det kaiserlige Gravcapel. Da Hoffets Etikette krævede, at Ligkisten inden Begravelsen skulde aabnes, for at Ligets Identitet kunde beedigges, bleve alle de Tilstedeværende dybt rystede ved at see den Forandring, som Dødens forstyrrende Magt havde udbredt over den Afdødes skønne Ansigt, og det sig opløsende Legeme udbredte en saa forpestende Luft, at Alt flygtede for den.*) Ingen blev tilbage uden Ligets fyrstelige Ledsager, der maatte blive, fordi han skulde beedige, at det virkelig var Kaiserindens Lig; og han betragtede nu med Forfærdelse den skrækkelige Forandring. „Hvor er nu,“ sagde han ved sig selv, „al denne Skjønhed og Ynde: disse funklende Øine, de purpurfarvede friske Læber og de blomstrende Kinder, som vi for faa Dage siden beundrede? Hvad er der blevet af denne Majestæt, som Alle maatte hylde? O Forgængelighed! — Isabella! Krone og Scepter smykkede Dig, dit Vink satte Tusinder i Bevægelse, Ære og Rigdomme omgave Dig, og alt dette har nu Ende? Og disse intetsigende og forgængelige Ting skulde et Menneske hellige sin hele Tilværelse, al sin Stræben, alle sine Kræfter? — Nei!

*) Den Afdøde havde nemlig i sine sidste Øieblikke forbudt Balsameringen af hendes Lig.

længe nok har jeg tjent dødelige Mennesker og denne Verdens Forfængelighed!“ Dybt greben af Dødens Rædsler og opfyldt af uudslettelige Indtryk forlod Borgia den kaiserlige Begravelse og tilbragte en søvnløs Nat. Han kastede sig paa Knæ i sit Soveværelse og bad under hede Taarer til Gud: „Hvad har jeg endnu at søge i Verden og hvorlænge skal jeg plage mig med at jage efter dens tomme Skygger? Herre, oplys og styrk mig med din Naade til at frigjøre mig fra al denne Jammerlighed! Viis mig den Vei, paa hvilken jeg herefter skal tjene Dig, for at jeg engang maa vinde Fred i min Sjæl og en salig Evighed!“

Uagtet han ikke var mere end tredive Aar gammel, fattede han under denne Nats alvorlige Betragtninger over Døden og dette Livs Forgængelighed og Elendighed den Beslutning, herefter kun at søge de sande og blivende Goder; og den Prædiken, som den berømte Taler, Johannes Avila, den følgende Dag ved den høitidelige Sørgegudstjeneste holdt om al menneskelig Størheds og alle jordiske Tings Forgængelighed, styrkede og fuldendte denne Beslutning. Han gjorde det Løfte, at han, i det Tilfælde, at han skulde overleve sin Gemalinde, vilde ofre Gud sine øvrige Levedage, og fra nu af føre et ved Bøn og Betragtning helliget Liv. Det var hans Ønske at fratræde de Embeder, han hidtil havde beklædt, og trække sig tilbage fra Hoffet; men Kaiseren afslog den første Deel af hans Begjæring, idet han erklærede, at han ikke vilde undvære hans Tjeneste, men udnævnte ham til Vicekonge i Catalonien. Borgia begav sig nu til Barcelona og gav i denne høie Stilling Verden et Exempel paa en gudfrygtig og i alle Henseender mønsterværdig Regent. Han gav Forordninger og iværksatte Foranstaltninger, der befordrede Landets Velstand, og bar Omsorg for Befolkningens baade aandelige og timelige Vel, haandhævede Ret og Retfærdighed og afskaffede alle Misbrug, hvormed Havesyge og Underfundighed lagde Hindringer iveien for Retspleiens ordnede og uforstyrrede

Gang, ligesom han ivrigt sørgede for Oprettelsen af Skoler og veldædige Stiftelser.

Dette Afsnit af Borgias Liv og Virksomhed blev imidlertid ikke af lang Varighed. I Aaret 1543 døde nemlig hans Fader, og han søgte nu Afsked fra sine Embeder, for at kunne succedere den Afdøde som Hertug af Gandia. I Marts 1546 døde imidlertid hans fromme Gemalinde Eleonora; han var nu løst fra det stærkeste Baand, som havde fængslet ham til denne Verden, og beredte sig nu til at opfylde sit Løfte om, at indvie sig til udelukkende at tjene Gud i en eller anden geistlig Orden. Ved denne Tid kom P. le Fevre, en af den h. Ignatius' første Disciple paa sin Reise til Italien til Gandia. Hans Prædikener og opbyggelige Livsvandel foranledigede Hertug Borgia til at indbyde Jesuiterne til at nedsætte sig i Gandia, og han sendte i dette Øiemed et Bud til Rom med en egenhændig Skrivelse til den h. Ignatius, hvori han bad om Optagelse i hans Selskab. Denne erklærede sig beredvillig til at opfylde hans Ønske, men bad ham opsætte Udførelsen af sit Forehavende, indtil han havde ordnet Alt i sit Hertugdømme, faaet sine Børn forsørgede, erholdt Kaiserens Bevilling til at overdrage sine Besiddelser til sin ældste Søn, og erhvervet sig den for en Geistlig fornødne Uddannelse.

I Aaret 1550 havde han opfyldt disse Betingelser og tiltraadte nu med Glæde Reisen til Rom. Ved Porten til Jesuiternes derværende Collegium knælede han ydmyg ned for den h. Ignatius, bad om hans Velsignelse, og udraabte under Taarer: „Herren være takket! Endelig ere mine Baand løste, og min Sjæl er som en Fugl, der har sønderrevet Jægerens Garn.“*) Efter at have tilbragt nogle Maaneder i Omgang med Ignatius og med daglige Bodsøvelser, vendte han tilbage til Spanien, overgav Hertugdømmet Gandia til sin ældste Søn, modtog til hele Spaniens Forbauselse, som Medlem af Jesu Selskab

*) Ps. 114, 16. 123, 7.

de geistlige Vielser i Aaret 1551, og feirede i en stor Mængde Menneskers Nærværelse det h. Messeoffer i det til et Capel omdannede Værelse i Loyola, hvor den h. Ignatius var født, og hvor han under en langvarig Sygdom var bleven omvendt. Fra denne Tid af indviede han hele sit Liv til Guds Tjeneste og Sjælenes Frelse. Hans Optræden som Geistlig vakte overalt stor Opsigt; og „den hellige Hertug“, som Folket kaldte ham, gjorde ved sin Forsagelse af al verdslig Høihed og Herlighed et saa mægtigt Indtryk paa alle Spaniere, at Kaiser Carl V., i Forventning om en stor religiøs Virkning af denne ualmindelige Mands kirkelige Udmærkelse, anmodede Pave Paul IV. om at beklæde ham med Kirkens Purpur; men Borgia afslog dennegang, ligesom engang senere, enhver saadan Udmærkelse, og meente bedst at gavne Christi Sag og sørge for sin Sjæls Frelse, ved at blive ved med at stræbe efter at ligne sin fattige Forløser i Selvfornægtelse og Verdensforsagelse.

Da skrev den h. Ignatius til ham, at Gud ikke havde bestemt ham til at føre et ubemærket, hans egne fromme Tilbøieligheder og Trang fyldestgjørende Liv, men at han var kaldet til at efterligne Guds Søn og blive mange Mennesker til Frelse. Det blev ham derfor af hans Foresatte paalagt, at holde Prædikener i forskjellige Provindser og Byer i Spanien og Portugal; og det vilde falde vanskeligt at beskrive denne fromme Guds Tjeners utrættelige Virksomhed til Bedste for sine Medmennesker, for Fattige, Ulykkelige og Lidende, og hvor taalmodig og ydmyg han fandt sig i alle Armodens Besværligheder. Men det var netop dette, som gav hans Prædiken en saa vidunderlig Kraft, at de meest forhærdede Syndere omvendte sig; thi hans hellige Levnet og Afkald paa al jordisk Høihed, Besiddelse og Nydelse mindede uvilkaarligt hans Tilhørere om Guds Søn, der frivilligt forlod Himlens Herlighed og antog en Tjeners Skikkelse, for at give den evige Sandheds Ord Magt over Menneskenes Hoffærdighed og Sandselighed. Samtidige vidne

nemlig, at man aldrig før havde seet en Mand paa nogen Prædikestol, hvis hele Ydre saa levende mindede om *Ham*, der blev fattig for at gjøre os rige. Da han saaledes engang holdt Fasteprædikener i Evora, og en Dag var saa træt, at han ikke følte sig istand til at prædike, lod Cardinal-Ærkebiskoppen ham paa Meldingen herom sige, at han alligevel skulde betræde Prædikestolen, fordi Alle vilde opbygges ved blot at see den Mand, som af Kjærlighed til Gud havde forladt Alt i denne Verden.

Efter i flere Aar at have virket som Forstander for alle Jesuitercollegier i Spanien, Portugal og Ostindien, blev Borgia efter den h. Ignatius' og hans Efterfølger Jacob Laynez' Død af Pave Pius IV. i Aaret 1565, uagtet sin ydmyge Vægning, beskikket til Ordensgeneral. Dette Embede forvaltede han indtil sin Død til stor Velsignelse for hele Kirken. Streng imod sig selv var han stedse mild og sagtmodig mod Andre. Under Pesten i Aaret 1566 ydede han under stor Livsfare de Pestsyge Hjælp, og man saae ham ofte bære paa en Kurv, hvori han bragte dem Fødevarer og Lægemedler.

Efterat han i de forløbne fem Aar havde virket utrætteligt til Selskabets Udbredelse i alle katholske Lande og udsendt Missionærer til Verdens fjerneste Egne, gjorde han i Aaret 1570 paa Pave Pius V.'s Begjæring og i Selskab med denne Paves Brodersøn, Cardinal Alexandrini en Reise til Frankrig, Spanien og Portugal for at bevæge de christelige Fyrster til et Forbund mod Muhamedanerne. Denne Reises Besværligheder udtømte imidlertid hans iforveien svækkede Kræfter, og han vendte syg tilbage til Rom. Sine tilbageværende faa Levedage anvendte han til at forberede sig paa Herrens Komme; og, efterat han med brændende Andagt havde modtaget Dødssacramenterne, beskæftigede han sig alene med Gud, frabad sig alle Besøg, selv af Cardinaler og Biskopper, med de Ord: „Jeg har nu Intet at gjøre med Andre end med Herren over Liv og Død,“ og døde i

Natten til d. 1. October 1572 i sit 62de Aar. Hans Lig blev først bisat i Profeshusets Kirke i Rom, men siden ført til Madrid. I Aaret 1671 blev han paa Grund af de mange Undere, som skete ved hans Grav, af Pave Clemens IX. erklæret for hellig, og Innocents IX. befalede, at denne hellige Guds Tjeners Ihukommelse aarligt d. 10. October skulde feires i den katholske Kirke.

Katholsk Sygepleie.

(Sluttet.)

Vi Katholiker ere langt fra at vrage, nedsætte eller oversee, hvad der fra andre Sider gjøres til de Syges Hjælp og Lindring. Men vi tør nok være stolte af og glædes over, at vore kirkelige Ordeners Præstationer i Sygepleien erkjendes ogsaa af Ikkekatholiker at være glimrende og, mindst sagt, ikke at staae tilbage for Andre. Hvad der er Grunden til denne glædelige Kjendsgjerning, er let at sige. En Sygepleierske maa have erhvervet sig mangehaande Kundskaber og Færdigheder samt solide Dyder, der ei ere byggede paa Sand eller blot grunde sig paa et heldigt Temperament.¹⁾ Disse

¹⁾ Man efterseo f. Ex. hvad der læses i „Veiledning til Kunsten at pleie Syge med Fortale af Dr. S. Engelsted. Kbh. 1876“ S. V: „Naar Lægen forlader Hospitalet, maa han kunne stole paa, at Udførelsen af hans Ordre er betroet til Hjælpere, som ikke have mindre Kjærlighed til og Agtelse for den Gjerning, de skulle udføre, end han har til sin, og som ere istand til at fatte den virkelige Betydning af de givne Ordre og ikke blot deres Ordlyd, men tillige kunne tage Initiativet, naar Saadant bliver uundgaaeligt paa Grund af nye Symptomer, pludseligt Ildebefindende hos den Syge osv.; han maa kunne stole paa, at de minutøst sørge for Reenlighed i enhver Henseende, fordi de forstaae Nødvendigheden deraf for de enkelte Syge og tillige vide, at det er en Livsbetingelse for Hospita-

Kundskaber og Færdigheder, den tekniske Uddannelse og Indøvelse, erhverves bedst i et religiøst Samfund, hvor der i Tidens Løb er blevet samlet en rig Skat af

let, at de paa en fornuftig og tænksom Maade drage Omsorg for, at alle ydre Betingelser, Temperatur, Lys, Luftfornyelse osv. ere saa gunstige, som de bør være for de Syge; og han maa kunne være sikker paa, at den vedvarende Omhu ikke er mindre om Natten end om Dagen. Det er nemlig en meget forskjællig Virksomhed, der fordres af Sygepleiens Personale. De maae kunne udføre det simpleste Arbejde, have den tekniske Færdighed, som er nødvendig for at yde dem forskjællig Bistand, — saa megen Dannelse, at de kunne opfatte Lægens Ordre korrekt og fornuftigt, roligt og forstandigt iagttage de Syge og beskrive deres Tilstand for Lægen, uden at glemme Noget og uden at overdrive, — saa megen Selvbeherskelse, at de ikke lade sig bringe fra Concepterne ved pludseligt optrædende voldsomme Symptomer eller ved urimelige Fordringer af enkelte Syge eller deres Omgivelser, eller ved Livsfare, men roligt kunne tage rigtige Forholdsregler under alle Forhold, — endelig saa stor en Kjærlighed til deres Kald, at de kunne udholde at udføre deres Gjerning den ene Dag efter den anden, uden at blive trætte eller forknytte. Men disse Egenskaber kan Ingen opnaae alene ved Menneskekjærlighed og god Villie; de maae erhverves ved methodisk Uddannelse i Sygepleien. I vore Hospitaler, uavnlig i de større civile, er Sygepleien nu som tidligere betroet til Stuekoner med Gangkoner, Vaagekoner og Vagter til Hjælpere. De antages uden at have modtaget nogen methodisk Uddannelse, og faae ingen saadan, men maae ved Hjælp af en Slags indbyrdes Underviisning see at lære at opfylde de Fordringer, der pleie at stilles til dem. Denne forældede Ordning — forsaavidt man kan kalde en saadan Tilstand en Ordning — har ikke tidligere taget sig saa ilde ud eller været saa slet, som den nu er (skrevet 1876) og Dag for Dag bliver mere — formedelst Tidens lette Tone. En betryggende Ordning kan kun opnaaes derved, at Sygepleien bliver anerkjendt ved Siden af Lægekunsten som en særegen Kunst, der ikke kan udøves af Enhversomhelst, men kun af Saadanne, som ere i Besiddelse af Anlæg dertil, have faaet den nødvendige Uddannelse og besidde tilstrækkelig fysisk Styrke og Udholdenhed; og at der gives Underviisning i denne Kunst i de større Hospitaler.“

nyttige Erfaringer, der gaae i Arv til alle Samfundets Medlemmer.

Af Dyder fordres der Reenlighed, Anstand, Punktlighed, Hurtighed, Ærlighed, Paalidelighed, Ædruelighed, Sanddruhed, Lydighed¹⁾ og navnlig uudtømmeligt Taalmod og offervillig Kjærlighed. Men hvem kan nu naae en høiere Grad af dem end Ordenssøstre, hvis hele Livsformaal er at følge Christus, den fattige, taalmodige, sagtmodige, medlidende, barmhjertige, veldædige Frelser? En særdeles nødvendig Dyd er endnu *Udholdenhed*. Thi Sygepleien har til alle Tider fordret stor Selvovertindelse; men i vore Dage fordrer den des større, da hele Livet er blevet bevægeligere og ustadigere, „da Vexel af Arbeide og Stilling ikke er ualmindelig og for mange synes tiltalende, da Forlystelserne ere mangfoldige og Fordringerne overalt voxende, da flere og flere Veie aabne sig for Kvindens Kræfter.“²⁾ Hvor findes nu en stærkere Modvægt mod Fristelsen til at ombytte saa tungt et Kald med en mere let og lovende Livsvei, end Ordenssøstrenes trende *Løfter* om at leve i livsvarig Armod, Kydskhed og Lydighed til lidende Medmenneskers Bedste? Derved knytte de jo frivilligt et tredobbelt Baand, som fra deres Side er ligefrem uopløseligt. Der gives vistnok ædlere Bevæggrunde, som en Christen skal lade sig lede af, Haab paa en himmelsk Løn og Kjærlighed til sin Gud og Frelser; men Villien er svag og omskiftelig, og derfor skulle alle moralske Baand, der holde den knyttet til det Gode og Fuldkommenheden, være os kjærkomne; i Fristelsens Time kunne vi nok trænge til dem, og det des mere, jo større Fordringer, der stilles til os. Hvem vilde nu vel nægte, at til en Sygepleierske stilles overvættets høie? Ere altsaa Klosterløfter efter protestantisk Begreb aldeles forkastelige,³⁾

¹⁾ Veiledning o. s. v. S. 5.

²⁾ Veiledning, Fortale SS. V, VI.

³⁾ Martensen, Ethik 2, 506.

da kan Lutherdommen, allerede af den Grund, aldrig have et forholdsviis lige stort Antal lige dygtige og dydige Sygepleiersker som Katholicismen. Men, er den katholske Kirke, ifølge sin Lære og sine Naademidler, uforlignelig frugtbarere paa høihjertet Selvopoffrelse, da er dette et nyt Beviis for, at den er den Kirke, i hvilken Hans Aand lever og virker, der „tog vore Skrøbeligheder fra os og bar vore Sygdomme“. Den barmhjertige Søster, som vi see nidkjær og fordringsløs løse sin svære Opgave iblandt os, fortjener ei blot vor Høiagtelse, Beundring og Tak for den Hjælp, hun stedse er rede til at yde os selv og Vore og hvilkensomhelst Syg; men hun godtgjør ved sin Gjerning ogsaa, at Katholicismen er Hans Religion, som gjorde Kjærlighed — ikke en Kjærlighed i vindige Ord og billige Talemaader, men en Kjærlighed i Gjerning og Sandhed — til Mærke og Kjendetegn paa hans sande Disciple.

P.

Om Skolen og Religionen.

Herom er der i nogle Uger ført en ret hidsig Avisfeide. Anledningen dertil gaves ved, at Bestyreren for Borgerdydsskolen paa Christianshavn, Hr. J. Helms, i sit Skoleprogram gjorde Rede for sin Skoles Forhold til Christendommen. Han erklærede sin Skole for en christelig Skole og forklarede nærmere, hvad han forstod derved. En christelig Skole, meente han, bør ikke blot undervise sine Disciple i den christelige Religion, men ogsaa stille bestemte Fordringer til alle sine Lærere, i hvilkensomhelst Fag de end undervise. Det vilde nemlig vel være ønskeligt, om alle Lærerne selv personligt vare grebne af Christendommens Aand; men hvad der ubetinget bør fordres, er to Ting: 1) at ingen Lærer søger ved Underviisningen at nedbryde hvad Skolen opbygger, spotter eller spøger med det, som Skolen lærer Disciplene at ansee for helligt; ellers kunde jo Disciplene

komme til at tænke: Hvem skulle vi troe, ham, der i forrige Time lærte os at bede til Faderen, Sønnen og den Helligaand, eller ham, der i denne Time underviser os i Mathematik? — og 2) at ingen Lærer udenfor Skolen paa en opsigtvækkende Maade stiller sig afgjort blandt Christendommens Modstandere, da den anti-christelige Aand er „en Smitte, farligere end Mæslinger og Skarlagensfeber.“

Man skulde troe, at disse Fordringer til en christelig Skole vare stillede saa lavt som muligt, og at ingen christelig Fader kunde med god Samvittighed betroe sine Børn til en Skole, hvis Lærere idetmindste ikke afholdt sig fra at bekæmpe Christendommen enten i selve Skolen eller udenfor samme. Alligevel reistes der Modsigelser. Det kom til Svar og Gjensvar, som vi iøvrigt ikke agte at gaae nærmere ind paa. Kun tillade vi os at hidsætte en enkelt Ytring af Hr. Fr. N., der i „Dagbl.“ for 3. April tog sig med Varme af Hr. Helms' Sag. Enhver katholsk Familiefader, hvem Ansvar for Børnenes Opdragelse paahviler, vil have godt af at lægge sig den Bemærkning paa Sinde. Hr. Fr. N. skriver:

„Der siges, at Skolen i andre Fag end Religion maa give Underviisningen saaledes, at den ikke forarger Børn af forskjellig Troesbekjendelse. Men dette er misvisende. Fordi en jødisk eller katholsk Dreng meldes ind i en Skole, skal Skolen ikke skifte Præg. Den jødiske eller katholske Fader veed paa Forhaand, hvad han gjør, naar han sætter sit Barn i en protestantisk Skole. Jo mere religiøst bevæget han selv er, desto bedre vil han forstaae Religionens gennemgribende Betydning ogsaa for Skolens Virksomhed, og desto klarere vil han see, at der i Skolen kan voldes hans Barn religiøs Forargelse. Hvorledes vil det t. Ex. være muligt at give forsvarlig Underviisning i Historie ud fra et protestantisk Standpunkt uden at forarge et jødisk eller katholsk Barn? Christi Liv og Reformatorerne Værk ere saa dybt indgribende Momenter i Historien, at en forskjellig Opfattelse af disse Punkter ikke kan andet end præge selv en meget elementær Underviisning i Historie.“

Unægteligt! Hr. Fr. N. har Ret: en katholsk Dreng løber i en ikke-katholsk Skole altid Fare for at forarges. Men saa er det ogsaa unægteligt, at den katholske Kirke ei kan andet end advare katholske Forældre mod ikke-

katholske Skoler. Den vilde forsømme sin Pligt, hvis den ikke prædikede, hvad den for kort siden saae sig foranlediget til at lægge de katholske Forældre i Nord-america paa Hjerte, at de synde: 1) naar de undlade at meddele Børnene den fornødne christne Underviisning og Opdragelse, ligeledes 2) naar de lade dem søge en Skole, hvor Faren for deres Sjælefrelse er uundgaaelig, og endelig 3) naar de have Leilighed til at betroe dem til en god katholsk Skole, men alligevel sætte dem i en ikke-katholsk uden tilstrækkelig Grund og de fornødne Forsigtighedsregler, der kunne gjøre den nærmeste Fare for Forførelse til en fjernere. r.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Præsten Louet, Æresdomherre i Civita Castellana har efter de omhyggeligste, i 9 Aar anstillede Undersøgelser opdaget Katakomberne under S. Maria dei Falleri. De bestaae af flere Gallerier, af hvilke Louet hidtil har besøgt 4; de ere saavel i Høide som i Bredde enestaaende i deres Slags og overgaaer heri Katakomberne i Rom. Der findes talrige Gemakker, i hvilke Domherren haaber at finde Fresker og navnlig Indskriverter. Han er stødt paa mange af de Christne omændrede etruskiske Grave, i hvilke man bemærkede Spor af Guds Moder- samt Apostelbilleder. Endnu skulle de øvrige Gallerier undersøges, hvad der vil skee med det første. Den biskoppelige Stol af S. Maria dei Falleri er bleven grundlagt af den h. Petrus, og dette archæologiske Fund har derfor ikke ringe historisk Betydning.

Den h. Genoveva, Jomfru.

† 519.

Hun fødtes i Nanterre ved Paris. Da den h. Biskop Germanus besøgte dette Sted og traf sammen med den lille Faarevogterske, forudsagde han hendes fremtidige hellige Livsvandel. I en endnu ungdommelig Alder af lagde hun det bestandige Kydskhedsløfte. Efter hendes Forældres Død blev Paris hendes stadige Opholdssted; dog forlod hun det af og til for at udøve Barmhjærtighedsgjerninger. Gaven til at virke Vidundere understøttede hende herved. I Begyndelsen blev hun vel forfulgt, men senere erhvervede hun sig Alles Høiagtelse og blev æret som en Helgeninde. Da Frankernes Konge, Childerich beleirede Paris, forlod Genoveva Byen, for at skaffe de trængende Indbyggere Korn. Skjøndt Hedning ærede Childerich hende og skjænkede mange Fangne Livet paa hendes Forbøn. Da Attila og hans Hunner nærmede sig Staden, toge Indbyggerne paa Genovevas Raad deres Tilflugt til Bøn og Bodsøvelse, og holdt saaledes, som den Hellige havde forudsagt det, den truende „Guds Svøbe“ borte. Kong Clodevig, der af sin fromme Dronning Clotilde omvendtes til Christendommen, tog Genoveva til sin Raadgiverinde, og under hendes Veiledning blev han, trods sin heftige Karakter, en høimodig og christelig Konge. Hun døde snart efter Kongen i Aaret 512, 97 Aar gammel. Genoveva er Skytspatroninde for Staden Paris, hvor hendes Been opbevares i et kostbart Skrin.

Hellighedens Magt.

Hos Gud gjælder ingen Personsanseelse. Han ynder at lade sin Naade triumfere netop i de Smaa og Forladte. Genoveva var en fattig Bondepige, men Christus boede i hendes Hjerte. Hun var salvet med den Helligaand og med Kraft; hun gik omkring og gjorde vel, og og Gud var med hende.

„Ingen er hellig uden Du, o min Gud, thi Ingen er hellig, uden ene ved Dig.“ (H. Augustinus.)

I Aaret 1129 rasede Pesten i Paris og bortrev i kort Tid 14,000 Mennesker. Trods alle Forebyggelsesmidler fordrede den daglig nye Offere. Endelig, den 26de November, blev den h. Genovevas Skrin i festlig Procession baaret igjennem Staden, og paa denne Dag døde kun tre Syge, de Øvrige kom sig; Ingen blev mere hjemsøgt af Ondet. Det var den første af de mange paafaldende Naadesbeviisninger, som Staden Paris har opnaaet ved sin h. Skytspatronindes Forbøn.

Alle priste hende eenstemmigt og sagde: „Du er Jerusalems Berømmelse, Du Israels Fryd, Du vort Folks Ære. Thi Du har handlet mandigt, og modigt var dit Hjerte, fordi Du har elsket Kydskheden.“ (Judith. 15, 10-11.)

Maiandagterne

fortsættes frømedes hver Aften hele Maanedn igjennem i Jesu Hjertes Capel.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 9de Mai. 0te Søndag efter Paaske. — 10. M. Antoninus, Biskop — 11. Tl. Frants af Hieronymo, Bekj. — 12. O. Ne-reus og Lidelsesfæller, Mart. Kl. 8¼ Messe for Ansga-riusforeningen. — 13. To. Octav af Christi Himmelfart. 14. F. Apostlen Johannes' Martyrium. — 15. L. Vigilie til den hel. Pintsefest.

Løverdagen den 15. Mai er befalet Vigilie-Fastedag. I Sct. Ansgars Kirke begynder den høitidelige Gudstjeneste Kl. 8 med Profetiernes Læsning; derefter følger Døbevam-dets Indvielse og Litaniet til alle Helgener. Høimessen be-gynder henved Kl. 8¾.

Søndagen den 16. Mai. Pintsefest.

Søn- og Fesdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldts-gade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-dreas Kirke i Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6½ stille Messc i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.
I Capellet i Kronprindsesse-gaden hele Dagen med Und-tagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 20.

Søndagen den 16. Mai.

1880.

Indhold: Et frimodigt Ord. Den h. Titus. Den h. Simeon. Et godt Middel mod Uenighed. Kirkelige Efterretninger: Rom, Vestpreussen, Kempen, Mainz, Nordamerica.

Et frimodigt Ord.

Under denne Overskrift meddeler det Berlinske „Politisches Wochenblatt für das Volk“ — et mindre populært Ugeskrift, der staaer i nærmere Forhold til det ansete store Dagblad „Germania“s Redaction — de vigtigste Hovedtræk i disses indre Sammenhæng af en under den tyske Rigsdags Forhandlinger om *Socialistloven* af den Deputerede Hr. v. *Ludvig* holdt længere Tale om vor Tids indre Politiks brændende Spørgsmaal. De i den berlinske Presses meest udbredte og læste Organers af Sammenhængen udrevne Referater af denne Tale — hvoraf atter endnu kortere Brudstykker ere gaaede over i de herværende politiske Blade — betegne Talen som en stokreactionær Gjenganger af en forlængst tilbagelagt Tids absolutistiske Phantasterier og lade det derfor beroe med at latterliggjøre dens fra den dominerende liberale Majoritets Doctriner afvigende politiske Betragtning, ved at berette, at „Taleren blev hørt under Forsamlingens vedvarende Munterhed“.

Det ovennævnte Ugeblad begynder med den Bemærkning, at Talerens klare og skarpe Udtalelser om den nærværende Tids indre Tilstande, ingenlunde fortjene at udlees, men tvertimod at gøres til Gjenstand for alvorlig Overveielse. Det bemærkes tillige, at, naar han androg paa, at Socialistloven burde omfatte alle de Bestræbelser, der paa samme Maade som Socialdemokratiet tilsigte Undergravelsen af de christelige og monarkiske Grundlag for den bestaaende Stats- og Samfundsorden: da ventede han paa ingen Maade, at hans Andragende skulde blive vedtaget, men han gjorde blot opmærksom paa de berettigede Consekventser af de Principer, hvis ubestridelige Gyldighed han fandt det betimeligt at minde Forsamlingen om. Kort sagt: han udtalte kun sin Mening djervt og fyndigt, og tog derefter sit Andragende tilbage.

Vi indskrænke os til — med Udeladelse af Alt, hvad der i streng Forstand ene har Anvendelse paa Tydsklands nærværende Forhold — at meddele efterfølgende korte Udvikling af hvad der var Hovedtanken i Talerens Betragtning af Staternes nærværende sociale Forhold.

„Man kunde nu eengang ikke slaae sig til Ro med en tryk Tillid til Politi og Soldater, naar der var Spørgsmaal om at banlyse de blandt et Folk af i sig selv *berettigede* Motiver fremdukkende Ideer, og Ingen kunde nægte, at Socialismen — ganske afseet fra den Maade, hvorpaa den hyppigt optræder, og den Agitation, hvorved den søger Udbredelse, og som Ingen kan billige — har et berettiget Grundlag. Dette er den *moderne Stat*, hvis Lovgivning ikke giver de lavere, arbejdende Classer nogetsomhelst fast Støttepunkt, men ganske overlader dem til sig selv, saa at Enhver, der er nærmere bekendt med Middelalderens Tilstande, maa indrømme, at det dengang var heelt anderledes. Nuomstunder sørge vel Arbeidsherrene — thi Undtagelserne herfra forandre ikke Regelen — for deres Heste og Oxer, naar disse ikke længere kunne gjøre dem Nytte, men for deres menneskelige Arbeidere sørge de ikke, naar disse ere

blevne gamle, og de ikke mere have Brug for deres Arbeide. Dem sende de ud i den vide Verden, hvor de da kunne see, hvorledes de bedst kunne hjælpe sig selv; og ingen Statslov kan tvinge dem til at handle anderledes. Det er denne Ligeegyldighed for Arbeideren, det er denne Usikkerhed i hans hele Existents, som er vor Tids Sygdom; om Lønnen er noget større eller mindre, er ikke det Afgjørende; thi Arbeideren kan selv med en temmelig ringe Løn leve i Tilfredshed og øieblikkeligt Velbefindende, men — han maa have *Sikkerhed for sin Existents*.

„Dette berettigede Krav, som i vor Tid sætter Socialdemokratiet i Bevægelse, er blevet et brændende Spørgsmaal, efterat det fra oven givne Exempel har i de lavere Classer undergravet og udryddet den beroligende Tro paa en *udjevne Retfærdighed i det andet Liv*, og hertil kommer endnu den Omstændighed, at man ikke heller har synderlig Tillid til den nærværende Retfærdighed her paa Jorden. *Socialistloven* rammer udelukkende Lærlingene, medens den holder Læremestrene i Ære; den lader Aarsagerne staae, og vil blot fjerne Symptomerne. Dette var en stor Halvhed, en stor Uretfærdighed, som ikke kunde Andet, end gjøre Ondet værre. Der gaves dernæst, foruden den saakaldte røde *Internationale*, endnu adskillige efter Talerens Mening langt *farligere og mægtigere Forbindelser*; dem lader man ganske i Ro og forulemper dem ikke i nogen Maade; men det maa kaldes en Svaghed, som nødvendigt maa sætte ondt Blod.

„Det er saaledes ret betegnende for den i vor Tid herskende *Materialisme*, at man tillader, at Menneskehedens høieste Goder uhindret og ustraffet antastes, besudles og undergraves; ja man befordre og gjør sig medskyldig i disse Forsyndelser, idet man begunstiger Tidens Bæstræbelser for, igjennem Pressen, Theatret og Billedhandlernes Vinduer og Udhængsskabe at paavirke Befolkningens Øine og Øren i denne Retning. Gjælder det

derimod den kjære *Pengepung*, da opmander man sig endelig til energisk Daad; men man tager da atter her ene sin Tilflugt til reent udvortes Magtmidler. Ethvert anstændigt, til den bedre Deel af Samfundet hørende Menneske skulde dog føle sig forpligtet til, paa dette Omraade at vise nogen Interesse for den svagere og i moralsk Henseende ubefæstede Deel af hans Medborgere; og Staten burde ansee det for en Deel af sin Opgave, ved virksomme Midler at komme disse til Hjælp, hvad der maa indrømmes, at tidligere Tiders *absolut* regerende Fyrster, paa faa Undtagelser nær, ikke have undladt. Siden den Tid derimod, da man overalt har faaet *Parlamentar*, er man derimod slaaet ind paa en ganske modsat Vei. Idet Taleren betegner denne Side af de nærværende Tilstandes mange Misligheder som den ham nærmestliggende Anledning til at beskæftige sig med de sociale Spørgsmaal, udtaler han det som Resultat af sine Granskninger, at de mange lærde Afhandlinger om Socialismen for en stor Deel maa kaldes ufrugtbare og aldeles upraktiske Hjernesvind. Alt, hvad der er sandt i Socialismen er for totusinde Aar siden langt mere træffende og eftertrykkeligt udtalt af den Herre Christus, hvilket Ingen, selv blandt dem, som ikke see Andet i Christus end Mennesket, nogensinde har nægtet; i vore Dage derimod kan man for lutter Videnskab og Lærdom ikke see Skoven for Træer. Han ønsker derfor, at alle Fyrster, Statsmænd og Parlamenter vilde lægge sig Christi Ord paa Hjerte og anbefaler dem, som den bedste Forberedelse til en sand og grundig Løsning af det sociale Spørgsmaal, at fordybe sig i Studiet af den christelige Katechismus og de ti Guds Bud, og med Energi bringe det deraf Lærte til Anvendelse i Lovgivning og Forvaltning, idet han tillige henviser til flere gode katholske Exempler fra Fortiden.

„I den moderne Stat er der derimod yderst lidt Tale herom, og Forsøgene paa, ved Lovgivningen at fjerne de sociale Onder, uden samtidigt at anvende Læge-

midler mod Samfundets unægtelige Sygdom, maae nødvendigt faae en ganske modsat Virkning. Men — *hvor seer man nu positive Forholdsregler* for at hæve de arbejdende Classer? Dengang, da Socialismen var i høi Bølgegang, da begyndte selv Børsbladene at jamre og blive fromme, og Regering og Rigsdag vare ikke karrige med Løvter; men *hvad blev der af Opfyldelsen?* Og — hvad Udsigt er der til at *Culturkampen* vil faae Ende?

„Efter at have omtalt Fyrst Bismarks uheldige Projecter til Told- og Skattereformer og de ikke mindre kummerlige Virkninger af den saakaldte Børslov, og omtalt det conservative Parties dadelværdige Holdning ligeoverfor den saakaldte Nationalliberalismes politiske Bankerot og den nysnævnte Statsreformators Forlegenheder, kommer han til det Enderesultat, at, dersom det nogensinde skal blive bedre, vil der udkræves en gennemgribende *Reaction mod hele den liberale Lovgivning*. Det vilde nemlig være en stor Vildfarelse, dersom man indbildte sig, at kunne henholde Folket med Løvter. Folket forlanger Gjerninger, det troer kun paa Ord, der stadfæstes ved Gjerninger. — Socialismen er en Frugt af det moderne Statslegems organiske Udvikling. Den tilstræber en Forbedring af de lavere Folkeklassers Stilling; og denne Stræben er hverken noget Nyt eller Uforklarligt. Man bliver den vaer i enhver af Verdenshistoriens Epocher, og der har aldrig været nogen Samfundsform, i hvilken de lavere Classer af Befolkningen have befundet sig i en saa mislig Stilling, som i den „liberale“ Stat. Thi hvad er vel *Liberalismens* egenlige Qvintessents? Hvad er Bourgeoisiets*) Religion — vel at mærke, naar man vil karakterisere dets Formaal og ledende Grundsætninger, ikke efter de skjønne Ord, hvormed man besmykker dem, men efter hvad det virkelige Liv aabenbarer? Hvad

*) d. e. hvad man ved den første franske Revolutions Begyndelse kaldte „den tredie Stand“, nemlig den velhavende Deel af Borgerstanden.

er den liberale Stats *Ideal*? Det kan sammenfattes i tre Dogmer. Det *første*: Man maa skaane *Kongedømmet* og smigre det, men gjøre det ganske *afmægtigt*. Under Parlamentarismen og med en routineret Presse lever man høit i Ly af Kongedømmet, naar man blot har nok af Penge og behændigt forstaaer at bruge Guld-nøglen. Det *andet* og *tredie*: Alt, hvad der i Samfundet staaer over Bourgeoisiet, det maa vige Plads for det; alle ordnede Sondringer indenfor de forskjellige arbejdende Classer maa ophæves, for at de Stærkeste og Fedeste under den frie Concurrence kunne blive endnu stærkere og federe. Alt, hvad der staaer under os — sige de liberale Partisaner — maa holde sig roligt og nøies med de Phraser om Frihed og Lighed, som vi hænge dem om Halsen, og som smigre deres Indbildskhed. Jo fattigere og afhængigere den store Mængde bliver, desto mere nødes den til at bøie sig for Capitalens Almagt!

„Man troe dog aldrig, at Arbeiderne ville finde sig i en saadan Tilstand, naar man fra en anden Side, som ovenfor antydet, uophørligt foreprædiker de lavere Classer, at Vexlerne paa det hinsidige Liv ikke mere honoreres. Det er en fuldkommen Umulighed. Skal den sociale Agitation trænges tilbage, maa den hele Samfundsorden undergaae en gjennergribende Omdannelse.

„Men — det er ikke blot den *røde Internationale*, som maa gjøres uskadelig; der gives andre langt farligere Forbindelser, og mod dem gjør man slet Intet! der er først den gamle, bekjendte over hele Verden udbredte *hemmelige Forbindelse*, som saa fortræffeligt forstaaer at skaffe sig Anseelse ved fornemme og formaaende Medlemmer, for hvilke den dog veed at skjule sine sidste Formaal. For de lavere Grader blandt Medlemmerne udfolder den Humanitetens, Velgjørenhedens og selskabelige Glæders uskyldige Banner, medens de Indviede og de Vidende virke for ganske andre Øiemed. Saavidt man af en stor Mængde paalidelige Skrivter kjender disse sidste, der tillige ere stadfæstede af historiske Kjendsgjerninger,

er det en afgjort Sag, at der i de sidste hundrede Aar ikke har fundet nogen Revolution Sted, hvortil dette Selskab ikke har medvirket. Det er fremdeles ikke mindre bekjendt, at den Humanitet, det bærer til Skue, er anlagt paa at gjøre al positiv Religion overflødig ved at sætte alle religiøse Bekjendelser i lige Rang.

„Med dette hemmelige Selskab eller Forbund staaer i den nyeste Tid et *andet* i nøie Forbindelse. Det fører det store Ord i Parlamenterne og veed at skaffe sig Indflydelse paa Regeringerne, uden at Nogen lægger syndeligt Mærke dertil, og det trakter efter, ved i alle Retninger at forvirre Forholdene, at bringe Folkenes Erhverv og Besiddelse, og dermed al *Magt og Indflydelse* i Hænderne paa en *fremmed*, mod Christendommen og Christenheden ikke gunstig stemt Folkestamme. De i dette Øie med benyttede Midler ere de uophørlige Statslaan i Forbindelse med de noksom bekjendte Børsoperationer.“

Disse Hentydninger til *Frimurerlogerne* og til den saakaldte „*Alliance israélite*“ kunde i en Tid, hvor disse to Magter beherske de vigtigste offentlige Forhold, paa Grund af den frimodige Aabenhed, hvormed denne Udtalelse hævder Nødvendigheden af en Reaction mod Liberalismens Forsyndelser mod de Grundsætninger, der under Christendommens Indflydelse hidtil have afgivet Normen for Udviklingen af Staternes indre Samfundstilstande, selvfølgelig ikke kunde Andet end forarge den store Mængde af vor Tids Oplyste, som blindt troe paa Ufeilbarheden af dens politiske Viisdom og Virkeliggjørelsen af den Fremtidslyksalighed, som dens talrige Ordførere saa tillidsfuldt bebude.

Den h. Titus, Biskop,
Aposteldiscipel.

Titus antog Christendommen og blev den h. Paulus' Discipel. Han var en af de Udvalgte, der ledsagede Apostlen paa Reisen til Conciliet i Jerusalem, og hans Medarbejder i mange apostoliske Missioner. Det andet Brev, den h. Paulus sendte de Christne i Corinth, gennem Titus, giver os ikke alene et Indblik i denne Aposteldiscipels fortræffelige Charakteer, men ogsaa et Begreb om den store Kjærlighed, Apostlen nærede til ham. Thi et dobbelt Hverv, hvis Udførelse krævede Bestemthed og Erfaring, blev ham betroet af den h. Paulus. Han skulde irettesætte Corinthierne, der gavede Forargelse ved deres Vaklen i Troen, men tillige fremhæve deres Gavmildhed og opmuntre dem til at understøtte Kirken i Jerusalem med rige Almisser. Den h. Paulus skrev fra Troas: „Min Sjæl havde ingen Ro, fordi jeg ikke fandt min Broder Titus.“ Derfor indskibede han sig til Macedonien, hvor Titus kom til ham og bragte ham gunstige Efterretninger om hans Bestræbelsers Udfald. Titus skildrede Corinthernes Smerte, Iver og Høimod paa en saadan Maade, at Apostlen ikke formaaede at tilbageholde sin Glæde og sendte sin tro Medhjælper med ovennævnte trøsterige Brev til Corinthierne. Titus blev af Apostlen udnævnt til Biskop i Kreta; der fik han ogsaa det efter sit Navn bekjendte Brev af den h. Paulus, og der hensov han i Herren, efter at have naaet en Alder af 94 Aar.

Medlidenhed.

De Hellige vandt deres Medmenneskers Kjærlighed ved deres ømme og deeltagende Medlidenhed. Det var et fremragende Charaktertræk, saavel hos den h. Titus, som ogsaa hos den h. Paulus, Franciscus Xaverius og Philippus Neri.

„Kjære Broder, fordrag andre, og de ville fordrage Dig; undskyld, og Du bliver undskyldt; hav Medlidenhed med Synderens Svaghed, og man vil have Medlidenhed med Dig; trøst de Bedrøvede, og Du vil blive trøstet; reis de Faldne, og Du vil blive baaret af Gud.“

(Thomas af Kempis.)

Titus' Sendelse til Corinth viser os, hvormeget af Mesterens Aand, Disciplen havde optaget i sig. Han vidste at optræde bestemt og at indgyde Agtelse, saa at Corinthierne modtog ham „med Frygt og Bæven.“ Men tillige var han fuld af Taalmod og Omsorg, og den h. Paulus takkede Gud, der havde nedlagt saa megen Kjærlighed i Titus' Hjerte. Disse Gaver bleve endnu mere ophøiede ved den Beredvillighed til ogsaa at fremme det Gode hos Andre, og ved en Munterhed, der endog strømmede over paa den h. Paulus selv, der „glædede sig over al Maade ved Titus' Glæde.“

„Glæder Eder med de Glade, og græder med de Grædende, haver eet Sind med hverandre.“ Rom. 12, 15-16.

Den h. Simeon Stylit.

† 460.

Paa en Vinterdag i Aaret 401 laac høi Sneee omkring Sisan, en lille By i Cilicien. En Hyrdedreng, som ikke kunde føre sin Hjord ud paa Engen paa Grund af den isnende Kulde, gik istedet derfor til Gudstjenesten, hvor Evangeliet om de otte Saligheder netop oplæstes. Paa hans Spørgsmaal, hvorledes man kunde gjøre sig deelagtig i disse Frelserens Forjættelser, viste man ham hen til Eneboernes Liv, og hans Indre opfyldtes af en brændende Længsel efter Fuldkommenhed. I et Drømmesyn meddeelte Gud ham, at han vilde have svære Kampe at bestaae. Allerede som Dreng førte han et gudindviet Liv og tilbragte omtrent tolv Aar i næsten overmenneskelig Strengthed. Han blev ogsaa Verdens Vidunder, den store h. Simeon Stylites. Han bar en Bodsskjorte, tog kun een Gang om Ugen Næring til sig, og undertog sig fyrretyve Dages Faste, inden han begyndte sit Eneboerliv. Syv og tredive Aar levede han paa en Søjle, udsat for Hede og Kulde, Dag og Nat. hensunken i Tilbedelse af den guddommelige Majestæt. Kjærlighed til Næsten, Ydmyghed og Lydighed forklarede hans Bodsøvelser. De Ord, Gud lagde ham i Munden, førte hele Skarer af Hedninger til Daaben, utallige Syndere til Bod. I Aaret 460 saae man ham tre Dage igjennem ubevægelig hensunken i Bøn. Da man steg op paa Søjlen, fandt man den ærværdige Mands Legeme endnu i bedende Stilling, medens hans Sjæl allerede var hos Gud.

Længsel efter Fuldkommenhed.

Et Liv, som den h. Simeons, synes os ubegribeligt, næsten latterligt. Men naar man læser i de gamle Beretninger, hvor storartet den eensomme Mand paa Søilen har virket, saa forstaaer man, at det var Guds Aand, som ledede ham. Hvor overordenligt den h. Simeons Liv end synes os at være, saa indeholder det dog to vigtige Lærdomme for os. For det første skulle vi nære en stadig Længsel efter Fuldkommenhed, og for det andet skulle vi ogsaa med Troskab og Mod benytte de af Gud tilbudte Midler til at opnaae Fuldkommenhed.

„Det er vort Livs Opgave, ved Arbeide og Møie, ved Bøn og Attraa at tiltage i Guds Naade, indtil vi have naaet Høidepunktet af den Fuldkommenhed, hvori vi skulle skue Gud med reent Hjerte.“

(H. Augustinus.)

Fuldkommenheden var Alt i Alt for den h. Simeon. Midlerne til at opnaae den havde kun Værd for ham, forsaavidt de vare Guds Valg. Ægyptens Eneboere nærede Betænkeligheder ved denne nye Levemaade og lode Simeon indbyde til igjen at slutte sig til dem. Da han strax var villig til at give efter for deres Ønske, gav den til ham sendte Eneboer sig tilfreds med dette Beviis paa Ydmyghed. „Bliv,“ raabte han, „og fat Mod, din Leveviis stammer fra Gud.“

„Salige ere de, som hungre og tørste efter Retfærdighed, thi de skulle mættes.“ Matth. 5, 6.

Et godt Middel mod Uenighed og Tvedragt.

I en vis By levede et Par Ægtefolk, der, endskjøndt de vare rige og velhavende, dog aldrig kunde holde Fred med hinanden. Manden var hidsig og opfarende, Konen egensindig og paastaaelig, saa at Ufred og Trætte selvfølgelig ikke kunde udeblive. Konen fattede vel ofte gode Forsætter, men de glemtes snart igjen, naar hendes Temperament henrev hende til heftige Talemaader og bitre Bebreidelser. Og derpaa fulgte saa igjen Taarer og Klager. — Blandt Huusbibliotekets gamle Bøger befandt sig en, som hed „Familiebogen“; i den havde hendes afdøde Bedstemoder nedskrevet alle Slags Huusmidler og Recepter for de forskjællige Tilfælde i det daglige Liv. En Aftenstund bladede hun tilfældigvis i den gamle Bog for at finde et Huusmiddel. Da faldt, medens hun bladede, hendes Øjne paa følgende Randbemærkning: „Det allerbedste Middel mod Ufred og Utilfredshed har jeg gjemt i vort Huuscapel paa et hemmeligt Sted bag ved Billedet af den lidende Frelser“. Konen kunde næppe vente til den næste Morgen; hun maatte vide hvad dette dog var for et Middel. Hun skyndte sig da til det lille Capel, tog det gamle Billede bort fra dets Sted og gav sig til at søge. Endelig fandt hun et sammenfoldet Blad Papir, hvis Skrivt tydeligt røbede Bedstemoderens Haand. Indholdet var som følger: Hvergang du fristes til Vrede, betragt da i 3 Minutter med Opmærksomhed dette Billede af Herren, og bed 3 Fadervor; du vil da vende beroliget tilbage til dit Arbeide, og Freden vil tage Bolig i dit Hjerte. Dette er et Raad, som min Skriftefader engang har givet mig. Jeg har fulgt det i 30 Aar og har følt mig lykkelig derved. 1794. Anna Selmbach. — Konen vidskede Støvet af Billedet, og følte en ubeskrivelig Rørelse i sit Hjerte. Fra nu af fulgte hun stedse samvittighedsfuldt den gamle Bedstemoders Raad; hvergang et Uveir truede med at bryde løs, ilede hun til det kjære Billede i Capellet. Jo længere hun betragtede dette Ansigt, bedækket med Blod og Saar og dog saa mildt og sagtmodigt, desto roligere blev hendes Indre, og Fred og Gudhengivenhed droge atter ind i hendes Sjæl. Hun vrededes og skjændte aldrig mere. Med stedse voxende Forundring iagttog hendes Mand den

Forandring, der var foregaaet med hende. En Dag spurgte han hende om, hvorledes det var blevet hende muligt, saa aldeles at beherske sit vredagtige og utilfredse Sind. „Jeg har fundet en udmærket Lærer“, svarede hun smilende. — „En Lærer? Hvorledes skal jeg forstaae dette“? — „Kom blot med og see“! Hun førte nu sin Mand ind i Capellet foran Frelserens Billede og viste ham det Blad, som hun der havde fundet. Manden blev rørt og foresatte sig fast og urokkeligt at ville følge sin Hustrus Exempel. Fra nu af levede de begge i Fred og Endrægtighed med hinandem som sande katholske Ægtefolk.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Søndagen den 18de April holdt Propagandaens Elever et saakaldet Akademi i Vaticanets Consistoriesal, som overværedes af Hs. Hellighed Pave Leo XIII. og hans Hofstat. Tre og tyve Cardinaler omgave den h. Faders Throne, og mange italienske og udenlandske Biskopper, det diplomatiske Corps, det romerske Prælatur o. s. v. overværede Akademiet, i hvilket Eleverne i 49 forskjellige Sprog og Dialecter holdt ligesaamange Foredrag til den h. Fader. De tiltalte ham i det hebraiske, chaldaiske, koptiske, tamuliske, arabiske, tyrkiske, kurdiske, singalesiske, armeniske, persiske, syriske, æthiopiske o. fl. Sprog. Kirken og det romerske Pontificat dannede disse Foredrags Themaer, som afvexlede med nationale og religiøse Sange og med det pavelige Capels henrivende Melodier. Da Akademiets første Deel, bestaaende af asiatiske og africanske Sprog, var til Ende, fulgte de europæiske Sprog, navnlig det græske Tale- og Skriftsprog, det engelske, irske, danske, tyske, franske, islandske, bulgariske, rumæniske, albanesiske, polske, svenske, flamske, illyriske, russiske, hollandske, spanske, ungariske, portugisiske og ruthenske Sprog. Et heldigt foredraget italiensk Digt dannede Slutningen. Hs. Hellighed var i høi Grad tilfreds med Talerne og underholdt sig, efter at være stegen ned fra Thronen, nogen Tid med

de Gesandter, som havde overværet Festligheden. Da han trak sig tilbage, sagde han til dem, der trængte sig om hans Person, at de 3 Timer, hvilke Akademiet havde været, vilde forblive ham og alle Tilstedeværende i kjær Erindring. En smagfuldt indbundet italiensk Oversættelse af de holdte Foredrag omdeelttes blandt de Tilstedeværende, tilligemed en Fortegnelse over de Foredragendes Navne og Hjemstavn.

Vestpreussen. Den 10de April feirede Biskoppen af Culm, Johannes Nepomucenus v. d. Marwitz, født den 20de April 1795, sit 50-aarige Præstejubilæum. Jubilaren var allerede 35 Aar gammel, da han blev viet til Præst. I sit tyvende Aar havde han nemlig som Frivillig ved Husarregimentet „Blücher“ taget Deel i Krigen 1813—14, hvilket paa Grund af Feltlivets mange Strabadser for en længere Tid svækkede hans Helbred. Blandt de talrige Lykønskningsskrivelser modtog han ogsaa en fra Kaiseren, Jubilarens forhenværende Krigskammerat, samt fra Kaiserinden og Kronprindsen. Der overrakte den høiærværdige Jubilar en Sum af 27,000 Mark, som ere bestemte til en from Stiftelse. „Germania“ bragte en fortrinlig Biografi af den ærværdige Kirkefyrste, hvis Slutning lyder saaledes: „Hvad den høie Jubilar har maattet lide i de senere Aar som Følge af „Culturkampen“, det skulle vi her ikke omtale udførligere. Han, der i sit lange Liv aldrig havde lidt nogen Straf, blev ved sit Livs Aften berøvet sine Subsistentsmidler, og to Gange pantsatte man hans Bohave; han, der som Yngling frivillig og med Glæde havde grebet til Vaaben, for i Farens Tid at værne om sit Fædreland, han blev som Olding erklæret for at være en Fjende af Fædrelandet. Og dog, Ynglingens ædle opoffrende Sindelag er ikke vejet fra Oldingen, ikke han har forandret sig, men Lovene bleve forandrede! Vi ville haabe, at det vil blive ham forundt, idetmindste i sit virksomme og bevægede Livs sidste Dage, endnu at see Freden vende tilbage til Kirken, saa han med Oldingen Simeon kan sige: „Herre, nu lader Du din Tjener fare i Fred!“

Kömpen. Denne By vil, som bekjendt, snart feire Femhundredearsfesten for den ærv. Thomas af Kempis, Forfatteren til „Christi Efterfølgelse“s Fødselsdag. Til Minde om denne Dag har en af Byens Borgere, Hr. J. Mich. Kersten, forfærdiget et Photographi efter et Byen tilhørende Oliemaleri, der fremstiller den berømte Lands-

mand, saaledes som han med Pennen i Haanden og hensunken i dyb Eftertanke er beskjæftiget med Affattelsen af sin herlige, over hele Verden bekjendte Bog, der har trøstet saa mange Sjæle og bragt saa mange tilbage paa den rette Vei. Photographiets Udførelse er smuk og vellykket.

Mainz, 20de April. Det nyligt byggede katholske Lærlingehuus er nu blevet overgivet til sin Bestemmelse. Ved Festmaaltidet skildrede Hr. Domdecan Dr. Heinrich i talende Træk det religiøse Livs Forfald i Trediverne og Fyrretyverne, og sammenlignede dermed det Opsving, det nu atter havde taget, og hvorom ogsaa dette Huus for katholske Lærlinge afgav et veltalende Vidnesbyrd.

Nordamerica. Generalvicaren af Newark, New-York, Hr. Doane, er af den h. Fader bleven udnævnt til pavelig Huusprælat. Han er en Søn af den afdøde protestantiske Biskop af New-Yersey. Den unge Doane forberedte sig ligeledes til det protestantiske Præsteembede, men vendte, efter at have taget de akademiske Grader, i Aaret 1854 tilbage til den katholske Kirke og blev 2 Aar senere viet til Præst af Hs. Højærv. Biskop Bailey. I 20 Aar har han nu været Sognepræst ved St. Patricks-Katedralen i Newark; i Mai 1873 udnævnte Biskoppen ham til sin Generalvicar.

— I Montreal (Canada) afholdtes i 4 Uger en Mission i den franske Notre-Damekirke for dennes Menighed og for de 2 tilstødende Sogne, St. Josephs og St. Jacobs. Missionen lededes af 10 Redemptorister. Den store Notre-Damekirke rummer 15,000 Mennesker og var ved alle Prædikenerne opfyldt lige til den sidste Staaplads. At denne Mission er bleven kronet med et velsignet Udfald, bevise bl. a. de 28,000 Communioner, som uddeltes i nævnte Tidsrum. Mange, der hidtil havde vandret paa Afveie, ere atter blevne førte tilbage paa den rette Vei.

Rettelse i Nr. 19.

Ved en Trykfeil staaer der feilagtigt S. 290 L. 6 f. o. „glade“. Læs: lagde.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 16. Mai. Den Helligaands Sendelse. 1ste Pintsedg.
Mandagen den 17. Mai. 2dcu Pintsedag. (Gudstjenesten holdes som paa Søndagene.) -- 18. Ti. Erik, Konge af Sverrig. Martyr. — 19. O. Fastedag. Petrus Coelestinus, Pave. — 20. To. Bernardinus af Siena, Bekj. — 21. F. Fastedag. Felix af Cantalicio, Bekj. — 22. L. Fastedag. Venantius, Martyr.
Onsdagen den 19de, Fredagen den 21de og Løverdagen den 22de Mai ere kirkelige Tamperdage og derfor befalede Fastedage.

Søndagen den 23de Mai. 1ste Søndag efter Plutse. Den allerhelligste Trøenighedsfest.

Sen- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
" hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 21.

Søndagen den 23. Mai.

1880.

Indhold: Den h. Anselm. De katholske Gudshuses Tiltrækningskraft. De hellige tre Konger. Den h. Lucianus. Kirkelige Efterretninger: Ordrup, England, Africa.

Den h. Anselm.*)

Apostlen Paulus skriver i Brevet til Romerne: „Ligesom vi paa eet Legeme have mange Lemmer, men alle Lemmer ikke have den samme Gjerning, saaledes ere vi Alle eet Legeme i Christus; men hver for sig ere vi hverandres Lemmer. Vi have efter den Naade, der er os given, forskjellige Gaver.“ Ligeledes taler han ogsaa i det første Brev til Corinthierne om dette Christi Legeme, eller om Kirken, og sammenligner Lemmernes eller de enkelte Christnes Gaver med Øret, Øiet, Foden og Haanden: Een er kaldet til at være Lærer, en Anden til at føre Tilsyn, en Tredie har den Gave at kunne helbrede Syge o. s. v. Men om den *h. Anselm* kan man med Sandhed sige, at han paa eengang var Øie og Haand paa Christi Legeme, og han er en Stjerne af første Rang, der fra en Fortid af otte Aarhundreder**) skinner klart

*) Efter „Legende“ von Alb. Stolz.

**) Han blev født i Aosta i Piemont A. 1033 og døde i Canterbury d. 21. April 1109.

ned til os og vil straaale, saalænge den katholske Kirke er til her paa Jorden.

Der var i Normandiet et Benedictinerabbedi ved Navn *Bec*. Her blev Anselm Munk og uddannede sig for den geistlige Stand under dets berømte Priors, *Lanfranks* Ledelse, og han blev ved denne Foresattes Forflyttelse til et andet Kloster allerede i sit 30te Aar hans Efterfølger som Klosterets Forstander. I denne Stilling udmærkede han sig ved ualmindelig Menneskekundskab, Kjærlighed og Sagtmodighed, og tog sig med stor Iver af de unge Munkes videnskabelige Uddannelse. Han vandt Alles Hjerter ved Sagtmodighed og Venlighed, ligesom han med stor Selvfornægtelse bar Omsorg for de Syges Forpleining. Han var yderst sparsom med Tiden; Dagen tilbragte han med at føre Tilsyn med Alt, meddele Underviisning og andre Embedsarbejder; om Natten studerede han, eller arbejdede paa sine theologiske Skrifter. Sædvanligt gik han først tilsengs ved Midnat, naar den første Nattegudstjeneste var tilende; ja ofte overraskede Dagen ham, førend han havde begivet sig til Ro.

I sit Priorats femtende Aar blev han eenstemmigt valgt til Abbed, og hans Person udøvede en saadan Tiltrækning paa Gemytterne, at et stort Antal unge Mænd snart meldte sig til Optagelse i Klosteret, og han blev uophørligt baade skriftligt og mundtligt anmodet om Raad og Veiledning i alleslags Anliggender. Ved ham opnaaede Klosteret baade i dets Indre og Ydre en stor Glands; dets Berømmelse udbredte sig til fjerne Provindser, og det erholdt allevegnefra rige Gaver. For at sikre Abbediets Velstand maatte Anselm gjøre flere Reiser til England, hvor det havde flere Besiddelser, og han fik saaledes Leilighed til at besøge sin inderligt elskede Ven, Lanfrank, der kort iforveien var bleven beklædt med den ærkebiskoppelige Værdighed i Canterbury. Han modtog her fra alle Sider Beviser paa Høiagtelse, og især Klostrene kappedes om at bringe ham deres ærefrygtsfulde Hyldest. Selv Kong Vilhelm II. med Tilnavn

„den Røde“ (Rufus), der var saa raa i Sæder og en Skræk for sine Undersaatter og Kirkens Tjenere, syntes ved den fromme Abbeds Nærværelse at være bleven et heelt andet Menneske. Dog, denne pludselige Forandring blev ikke af lang Varighed.

I Aaret 1089 døde nemlig Lanfrank; og den tyranniske Konge, som lige fra sin Regerings Begyndelse havde trykket baade Kirker og Klostere, men hidtil stedse mødt kraftig Modstand i den modige Ærkebiskops Fæsthed, gav nu sine Uretfærdigheder frit Løb. Han lagde Beslag paa de ledige Bispedømmers Indkomster, og, for desto længere at have disse til sin Raadighed, tillod han intet Valg af nye Biskopper. Saaledes havde Kirken i Canterbury i fem Aar været uden Overhyrde, da Anselm atter kom til England, for at ordne et nyt Klosters Anliggender. Da holdt Geistligheden ham mod hans Villie tilbage og valgte ham til Overhoved for alle Englands Biskopper. Han var nemlig i de forløbne Aar tre Gange af flere engelske Stormænd bleven opfordret til at komme til England, for med sine Raad at staae dem bi mod Kongens voldsomme Adfærd, men havde vægret sig, fordi han havde en Anelse om, at man vilde vælge ham til Ærkebiskop. Kongen havde vel ikke havt Mod til at afslaae sit Riges meest ansete Stormænds Begjæring om at besætte den i saa lang Tid vacante ærkebiskoppelige Stol med en værdig Efterfølger af den hedengangne Kirkefyrste; men neppe havde de fjernet sig, før han svoer paa, at, saalænge han levede, skulde Ingen komme til at beklæde den ærkebiskoppelige Stol. Dog — en farlig Sygdom bragte ham kort efter paa andre Tanker; han stadfæstede Valget og udnævnte Anselm til Ærkebiskop, som modtog Udnævnelsen paa den Betingelse, at Kongen tilbagegav alle Kirken frarøvede Besiddelser. Paa dette Løfte lod Anselm sig vie til Biskop d. 4de December 1093. Men med denne Ophøielse gik han en urolig og trængselsfuld Tid imøde.

Kong Vilhelm gjenvandt sin Sundhed, men med Sund-

heden vendte ogsaa hans forrige Sindelag tilbage. Han begyndte nu at øve et saadant Tryk paa Kirken, og stillede saa uretfærdige Fordringer til Biskopperne, at Tilstanden blev reent utaalelig. Alle Anselms Forestillinger og Formaninger om at opfylde hans Løfter og gjengive Biskopperne og Abbederne deres Rettigheder besvarede han i Vrede med de Ord, at han ligesaalidt vilde give Slip paa Abbedierne, som han var tilsinds at bortgive sin Krone; han truede endog Ærkebiskoppen med at berøve ham hans Værdighed, og søgte paa alle Maader at fortrædige ham, saa at Anselm tilsidst ikke vidste anden Udvej, end at tage sin Tilflugt til Paven, for at raadføre sig med ham om, hvad der under disse Omstændigheder var at gjøre. Han forlod da England i Efteraaret 1097.

Uagtet han paa Reisen derhen næsten ikke gav sig tilkjende for Nogen, opfyldte det blotte Syn af ham Folk med Ærefrygt, saa de trængte sig om ham og bade om hans Velsignelse. I Rom fandt han en ærefuld Modtagelse. Pave *Urban II.* anviste ham Bolig i sit Palads og lod sig nøie underrette om Kirkens Tilstand i England og Indholdet af Anklagen mod Kongen, hvem han da kort efter tilsendte en Skrivelse, hvori han alvorligt formanede ham til at gjenindsætte Kirken i dens gamle Rettigheder og forandre sin Adfærd mod Anselm. Men, da Kongen ikke agtede herpaa og fortsatte sine Plagerier mod Kirken og Geistligheden, maatte Anselm i hele tre Aar opholde sig udenfor England. Han var bleven syg i Rom, og efterat han, for at gjenvinde sit Helbred, havde tilbragt en længere Tid i det sydlige Italien, begav han sig til Frankrig. Her erfarede han, at Guds straffende Haand anden og sidste Gang havde truffet den mod Kirken fjendtligsindede Konge. Denne var nemlig efter en med Jagt tilbragt Dag, om Aftenen bleven fundet død med en af en ubekjendt Haand afskudt Piiil i Brystet. Anselm sørgede oprigtigt over dette skrække-

lige Endeligt; han havde nemlig stedse haabet, at Gud vilde høre hans Bønner om Kongens Omvendelse.

Den nye Konge Henrik I. opfordrede strax i en egenhændig Skrivelse Anselm til at vende tilbage til England, og atter overtage Kirkens Styrelse og staae ham bi med sine Raad. Kongen modtog ham ogsaa med stor Venlighed; men det varede ikke længe, før han begyndte — tiltrods for de høitidelige Løfter, hvormed han havde vundet Anselms og sine mægtige Baroners Yndest — at fortsætte sin Forgængers Anmasselser, og hindre Kirker og Klostere i den frie Udøvelse af deres Valgret, idet han egenmægtigt udnævnte baade Biskopper og Abbeder. Ærkebiskoppen modsatte sig med Bestemthed disse Overgreb, og nægtede at vie de af Kongen udnævnte Biskopper. Efter langvarige Stridigheder herom reiste Anselm da i Aaret 1103 atter til Rom for at søge Pavens Mægling. *Paschalis II.* erklærede sig afgjort mod Kongen, og det lykkedes tilige dennes fromme Søster at indlede en Forsoning, hvorved Pavens Afgjørelse fandt Anerkjendelse. Anselm vendte nu under almindelig Jubel tilbage til England, og han havde den Glæde, efter aarlange Trængsler og Gjenfordigheder at have tilkæmpet den engelske Kirke Selvstændighed.

Den h. Anselm kunde fra nu af glæde sig ved en fredelig Alderdom og forvaltede sit hellige Embede med al den Iver og Anstrengelse, som hans ved Arbejde, Lidelser og høi Alder nedbrudte Kræfter endnu tillode. I de sidste Maaneder af sit Liv var han ikke længere istand til at gaae, og lod sig derfor daglig bære til Kirken for at bivaane det h. Offer. I Natten før Onsdagen i Lidelsesugen lod han sig Passionen efter den h. Lucas forelæse. Da man kom til de Ord: „Men I ere de, som have holdt ud med mig i mine Trængsler, og jeg bereder Eder Riget, ligesom min Fader har beredet mig det,“ begyndte han at aande tungere, og døde kort før Dagens Frembrud den 21de April i Aaret 1109 i sit syv og halv-

fjerdsindstyvende Aar, efter i sexten Aar at have beklædt den ærkebiskoppelige Værdighed. Hans Lig blev bisat i Domkirken i Canterbury ved Siden af hans Ven Lanfranks. (Sluttes.)

De katholske Gudshuses Tiltrækningskraft.

De katholske Kirker og Capeller pleie ikke blot at aabnes om Søndagen, men staae aabne hver Dag hele Ugen igjennem. Den katholske Christen søger derhen ei blot paa Søn- og Helligdagene, naar Kirkebudet forpligter ham dertil; men han føler sig tilskyndet til, om muligt, ogsaa om Hverdagen at høre den h. Messe. Og, træder man i Dagens Løb ind i et katolsk Gudshuus, finder man ei sjældent en eller anden Andægtig knæle i eenlig Bøn. Katholiken elsker sit Gudshuus, hvor lidet og uanseeligt det end monne være, og dvæler der gjerne. Den Kjendsgjerning indrømmes selv af Ikkekatholiker. Vi kunne anføre et dansk Vidne. Den afdøde Biskop *C. S. W. Bindesbøll* gjorde i Trediverne en Udenlandsreise med kongelig Understøttelse, og besøgte med særlig Interesse de katholske Lande, Østerrig, Italien og Frankrig for at lære Land og Folk at kjende, navnlig i religiøs Henseende. Han vilde, for at bruge hans egne Ord, ad Rummets og Synlighedens Vei gennemløbe den samme store Strid, som han hjemme ad Historiens Vei havde gennemgaaet, Striden mellem Protestantismen og Catholicismen. Hvad Indtryk han fik, gjør han Rede for i „Meddelelser fra og om Udlandet“. Der fortæller han S. 40, hvad han saae og hørte i Bøhmen, i Landsbyen Zedlitz, ikke langt fra det bekjendte Badested Carlsbad. Han skriver:

»Jeg har en Søndag foretaget en Vandring derud for at overvære en katholsk Gudstjeneste paa Landet. Kirken var omtrent af Størrelse som de største af vore Landsbykirker. Det Indre vidnede just ikke om stor Pyntelighed og Pænhed; Gulvet saae ikke ud til at være feiet den Dag. Ingen Spor af Elegants, Rigdom, Overflod; Vedligeholdelsen i det Hele ikke bedre end den, der bliver vore Landsbykirker til Deel. Over Alteret var istedetfor Altertavle et Vindue med guult Glas i Form af en straalende Sol. Der var en temmelig talrig Forsamling af smukt pynkede bøhmiske Landsbyfolk. Der gaves Signal med en lille Klokke oppe i Choret, og Messen begyndte; Orgel og Orchester faldt ind. Man havde faaet samlet 3—4 Violiner, en Violoncel, 2 Trompeter og en Basun, og en Deel, jeg vil ikke sige Sangere og Sangerinder, men syngende Mandfolk og Fruentimmer, yngre og ældre, alle af de simple Classer, og ved Hjælp af dette høist ufuldstændige og uligt besatte Orchester, i Forening med et Orgel, der var for svagt til at høres ved Siden af Trompeterne og Basunen, søgte man at udføre de Musiknumre, der høre til en Messe. Man kan let slutte sig til, hvad Skjæbne et saadant Forsøg maatte have. De Musicerende vare sjelden sammen; det Hele var maaledigt og enkelte Steder utaaeligt. Imidlertid fandt Menigheden sig vel deri, blev, uanfægtet af de mange uopløste Dissonantser, roligt, andægtigt liggende paa Knæ i Stolene, læste i deres for det Meste skrevne, med malede Begyndelsesbogstaver zirede Bønnebøger den ene Bøn og Betragtning efter den anden, saa langt som Behov gjordes. Da Messen var forbi, begav Menigheden sig bort, først Mandfolk, siden, efter en god Stund, Fruentimmer, yderst langsomt; det var, som havde de Lyst til at blive liggende der længere endnu, som kostede det dem Overvindelse at rive sig løs derfra. Man sporede ikke Noget til det Hastværk med at komme bort, den Trængen til Udgangen, den Løben fra Kirke, som man ikke sjelden bliver vaer hos os paa Landet, og som stikker underligt af ved Siden af den Langsomhed, Betænkksomhed, hvormed man vandrer til Kirke, og som giver en protestantisk Kirkegang Lighed med en militair Begravelse, hvor man drager til Graven med Sørgemusik i langsom Parademarsch, men forlader den med ilende Skridt under klingende Spil og lystig Musik.

Katholiken er fastere knyttet til sin Kirke, hvad det saa er, der binder ham dertil.«

Fra den bøhmiske Landsby kom vor Reisende til Rigets Hovedstad, til Wien med dens livsglade Befolkning. Han beretter derom:

»Wienerne, det vil sige Mængden, den Deel af Folket, som man seer fleest af paa Gaden, synes at være et religiøst Folk. Kirkerne ere ved »Ave Maria« (Aftensangen) talrigt besøgte. Og hvad der behager mig, Religiøsiteten forliges der vel med og undseer sig ikke ved at gaae Haand i Haand med den Munterhed og Livslyst, som allevegne, hvor Leilighed gives, kommer for Dagen. Jeg gik forleden, en Søndag Eftermiddag, ud til Prateren — for Wienerne, hvad Jægersborgbakken i Dyrehavstiden er for Kjøbenhavnerne, kun betydeligt nærmere og større. En Mængde Mennesker tilfods tog deres Vei sammesteds hen. I en Kirke i en Gade i Leopoldstadt, hvorigjennem Veien fører, ikke langt fra Prateren, blev der holdt Gudstjeneste. Sangen lød ud paa Gaden og drog de Forbigaaende til sig, saa Kirken snart blev fyldt, og Dørene ikke kunde lukkes. Da der ikke længer var Plads indenfor, sluttede de Tilkommende sig, ligesom Bierne ved en Kube, omkring Indgangen i en bestandig voxende Klynge, der, lyttende til Sangen indenfor, sluttende sig til den, forplantede den ud paa Gaden og gjorde det til en Gudstjeneste under aaben Himmel. Saasart Tonerne indenfra taug, opløstes Skaren, og hver fortsatte sin afbrudte Vandring til den lystige Prater. Hjemme vilde neppe nogen Kirke formaae endog for et Øieblik at standse Mængden, der engang har sat sig Skoven som Maal for sin Bevægelse, eller er kommen Dyrehavsbakken saa nær, at den kan begynde at ytre sin tiltrækkende Kraft. —

»Jeg gaaer saa længe ud og ind i Kirkerne, at det tilsidst bliver mig til Vane, ligesom Katholiken, een eller flere Gange om Dagen at gaae i Kirke, idetmindste er det blevet mig mere »gelaüfigt«, end det var mig hjemme. Det ligger i den katholske Kirkegangs Natur. Alle Livets Veie og Stier føre ind i Kirken igjennem en af dens mange større eller mindre Døre og Indgange. Fra enhver Gjærning og Syssel, selv den verdsligste, kan Overgangen iværksættes umiddelbart til Andagtsøvelserne i Kirken.

Arbejdsmanden kommer der lige fra sit Arbejde; Tiggeren træder ind i sine Pjalter, efter st have sammentigget sig nogle Skillinger; ved Siden af ham knæler den flintklædte Dame i den Pynt, hvori hun har viist sig paa Gaden, besøgt Boutikerne: Enhver, som han gaaer og staaer og viser sig ellers i Livet. Der er ingen Pyn-ten-til-Kirke, ingen Skiften-Dragt og -Udseende. En Draabe Vievand ved Indgangen, der væder den yderste Fingerspids og sprænges imod Klæderne, er istand til at gjøre Alt, bevirke den hele Forvandling, og gjøre Mennesket, hvad dets Ydre angaaer, velbehageligt i Guds Øine. Her er en bestandig Strømmen frem og tilbage igjennem alle Indgange. Kirkens Gulv staaer i Niveau med Torvepladsen udenfor. Høichoret hæver sig over de øvrige Dele og danner Overgangen fra det Profane til det Hellige; men Skibet, hvor Menigheden staaer, er ikke stort Andet end Hedningernes Forgaard. I Protestantismen er Kirkegulvet blevet nivelleret, Menighedens Plads er hævet til samme Høide som Geistlighedens, Choret. Men den hele Kirke er derved kommet til at indtage en større Høide i Forhold til de verdslige Omgivelser. Det er det, der gjør Gangen til Kirken saa tung for Protestanten. Kirken ligger dem for høit. Det er kun eengang om Ugen nogle Faa kunne vinde derop. Derfor maa der gjøres san mange Tilberedelser, tages saa mange Tilløb. Men Hverdagsklæderne ere lettere at aflægge end Hverdagstankerne. Hedningernes Forgaard, saaledes maatte Nævnet komme til at lyde paa den Plads i en protestantisk Kirke, som vi savne, hvor man vilde vente at finde en Menighed forsamlet.

»En protestantisk Kirke uden Menighed er tom og øde. Den er et Legeme uden Sjæl. Hverken Gud eller Mennesker komme En ved Indtrædelsen imøde. Menigheden bringer først det Allerselligste med sig derind. »Kirken er et gammelt Huus« — er et Ordsprog, der sikkert er protestantisk af Oprindelse. Der er Intet af hvad man faaer at see i en protestantisk Kirke, som bringer den Tilstedeværendes Tanker ud over Kredsen af de Mennesker, som der ere tilstede, uden det skulde være Altertavlen — i reformeerte Kirker mangler ogsaa den — hvor Begivenheder af Christi Historie, hvis ellers ikke Fremstillingen er for nat dertil, udvide Synskredsen.

„En katholsk Kirke derimod tager sig omtrent lige godt ud, enten Menigheden er i den eller ikke, eller rettere, den tager sig bedst ud, naar Menigheden ikke er tilstede i større Antal, end at Kirken vedbliver at være det dominerende, og tager sig bedre ud tom end overfyldt; thi om den end er forladt af Mennesker, den er ingensinde forladt af Gud; det Allerhelligste er tilstede i dens Midte; Lysene brænde paa Alteret, hvor det er fremstillet, og minde den Indtrædende om, at han ikke er ene, at Herren i Huset er hjemme.“

Dette er den sande Grund, hvorfor Katholiken saa tidt og gjerne gaaer i Kirke, ogsaa midt under Hverdagslivets Travlhed, — den Tro, at han finder Gud Herren hjemme i Kirken. Den katholske Kirke staaer langt fra ikke i Niveau med Torvepladsen udenfor; den er meget mere grundlagt paa et Bjerg, hvis Tinde naaer til Skyerne. Den lader sig langt fra sammenligne med Hedningernes Forgaard ved det jødiske Tempel; tvertimod, den er en Forgaard til Himmeriget. Den er et *Guds Hus* i Ordets egenligste Forstand.

Da Tausens reformatoriske Bestræbelser havde Fremgang i Kjøbenhavn, begræd *Paul Eliæsen* det „af stor Medynk, at der, hvor han tilforn havde en Herre og Gud i By med sig, der havde Tausen forjaget Christus, alle christne Menneskers Herre og Gud, og ladet Kjøbenhavn et Stykke Brød og en Slug Viin igjen.“ Vi Katholiker vide, at vor Herre og Gud boer endnu iblandt os i Kjøbenhavn og dens Omgivelser, ja endog paa syv Steder. Derfor have vore Kirker og Capeller saa stor Tiltrækningskraft paa os, fordi vi endnu kunne feire *Christi-Legems-Fest*.

r.

De hellige tre Konger.

De h. tre Konger hede ifølge den gamle Legende: Kaspar, Melchior og Balthasar. De vare Repræsentanter for Menneskeslægtens tre Stammer, og fremstilles derfor ogsaa som Yngling, Mand og Olding. Efter Evangeliet vare de Hedninger, Repræsentanter for hele Verden, der ved dem først kom og tilbød den nyfødte Frelser. Selv om den h. Skrift senere ikke mere omtaler dem, saa er det dog ikke til at betvivle, at Mænd, der havde et saa mærkeligt Kald og saa stor Troesiver, ogsaa have holdt ud i Troen, og forkyndt den christelige Sandhed blandt deres Undersaatter. Derfor æres de fra gammel Tid af saavel i Østerlandet som i Vesterlandet. Deres jordiske Levninger fandt et værdigt Hvilested i Domkirken i Cöln. „Naar de tyske Kaisere,“ siger Cardinal von Geissel, „vare smykkede med Carl den Stores Krone i Domkirken i Aachen, saa var deres første Gang til Hellig-tre-Kongers-Kirken i Cöln. Som de hellige Vise dengang nedknælede for Krybben i Bethlehem og frembare de betydningsfulde Sindbilleder paa deres Hylding: Virak til Gudssønnen, Guld til Kongen, Myrrha til det dødelige Menneske, saaledes bøiede ogsaa *de* i de Helliges Nærværelse deres med den første jordiske Krone smykkede Hoved. De vidste, at blandt Hedningerne vare hine de først Kaldede til den christelige Sandhed, og de bleve sig bevidste, at den samme Stjerne ogsaa lyste for dem, at den samme christelige Sandhed ogsaa skulde lede dem paa deres Herskerbane“.

Sand Viisdom.

Naar vi ville opnaae den sande Viisdom, maae vi ikke følge vor egen Dom eller Verdens Mening; vi maae meget mere give Agt paa Guds Villie, og fremfor Alt stræbe efter at opfylde den.

„Kunde Du hele Biblen og alle de Vises Udtalelser udenad, vilde det dog Intet nytte Dig uden Guds Kjærlighed og uden Naaden.“

(Thomas af Kempis.)

„Og der kom Vise fra Østerlandet til Jerusalem og sagde: „Hvor er Jødernes nyfødte Konge? Vi have seet hans Stjerne, og ere komne for at tilbede ham.“ Matth. 2, 1.

De h. tre Konger blive af den h. Evangelist Matthæus kaldet Vise. Ved naturlig Viden kom de til overnaturlig Erkjendelse af Gud. Ved Stjernevidenskaben lærte de den vidunderlige Stjerne at kjende; Kjendskabet til Bibelen, som for Herodes og de Skrivtkloge var en død Viden, bestyrkede dem i deres dunkle Anelse og viste dem Veien til Bethlehem. De lode sig ikke skuffe af Frelserens ringe Skikkelse, de vendte ikke tilbage til Herodes, ei heller til deres første Beslutning, der viste dem samme Vei; som sande Vise for Gud fulgte de Englens Bud og vendte ad en anden Vei tilbage til deres Land.

Den h. Lucianus, Præst og Martyr.

† 312.

Lucian af Somosata uddeelte som Yngling hele sin Formue blandt de Fattige, og i Edessa helligede han sig til Studiet af Philosophi og Veltalenhed under Makarius' Ledelse, men især søgte han at trænge ind i den h. Skrivts dybere Mening. Han blev Præst i Antiochien, hvor han grundede en vidtberømt Skole. Han indlagde sig særlig Fortjeneste af Bibelhaandskrivterne, som han rensede fra indsnegne Vildfarelser og gjengav deres oprindelige Skikkelse. Da han havde den Ulykke at feile i sine offentlige Foredrag og derfor blev belagt med Kirkeban, vendte han strax angerfuld tilbage, og vedblev med, ved sin Lære og sit Exempel at lyse for de Christne i Antiochien. To Gange fængsledes han i Christenforfølgelserne, under Diocletian i Aaret 306 og under Maximus i Aaret 311. Ved Sult vilde man tvinge ham til at spise Kjød af Offerdyrene; men han taalte taalmodig denne saa vel som andre Kvaler. Hans eneste Svar for Domstolen var og blev: „Jeg er en Christen!“ I Fængslet maatte han ligge paa Gulvet, udspændt i en Blok, derfor frembar han det h. Messeoffer paa sit Bryst. Vi finde heri et ældgammelt Vidnesbyrd for Kirkens Skik, kun at feire det h. Messeoffer over Martyrernes Reliquier. Lucian døde en Martyrs Heltedød i Aaret 312, den 7de Januar.

At lide Spot for Christi Skyld.

I Spot besidder Verden et af de farligste Vaaben mod den christelige Livsanskuelse. Allerede i den første Tid maatte de Christne taale den meest bidende Spot af hedenske Skribenter; og det er bekjendt, at det lykkedes de vantroe Philosopher i forrige Aarhundrede, især ved deres letfærdige Vittigheder, at forføre Mange til Frafald. De, som vilde have forsvaret deres Tro i alvorlig Samtale, lode sig ofte ved Spot bringe til Taushed, ja ofte til Fornægtelse af deres Overbeviisning.

„For at befæste vor Fromhed er det godt, naar vi fra Begyndelsen af maae taale Spot og Forhaanelse; derved bevares man for Indbilskhed og Stolthed, hvilket undertiden fordærver de første Frugter af et gudeligt Levnet.“
(Philothea.)

Den h. Lucianus' Svar: „Jeg er en Christen!“ havde en ganske særegen Betydning, der hvor det blev givet. I Antiochien bleve nemlig den sande Troes Bekjendere spottende kaldte Christianere, Christne. Den h. Lucianus sagde altsaa tilligemed de andre Christne, at han ansaae dette Spottenavn for et Hædersnavn, og at han var beredt til at offere endog sit Liv for denne bespottede Tro.

„Disse (Apostlene) gik ud fra Forsamlingen, glade over at være blevne agtede værdige til at lide Forhaanelse for Jesu Navns Skyld.“ Apost. Gjern. 5, 41.

Kirkelige Efterretninger.

Ordrup. I Sct. Andreas Kirken er der først i denne Maaned opstillet en Statue af den smertefulde Moder som Sidestykke til den tidligere omtalte Jesu-Hjerte-Statue, af kararisk Marmor og af samme Størrelse ($2\frac{1}{2}$ Alen) som denne. Gudsmoder, ikklædt en lang og folderig Kjortel, har et endnu længere og folderigere Slør kastet over det lidt bøiede Hoved. Hendes aldrende Ansigtstræk bære Præg af den dybeste Sjælesmerte; det opadvendte Blik og hele Holdningen med de udstrakte Hænder udtrykke Hengivelse i den himmelske Faders uransagelige Villie. Den andægtige Betragter mener at høre fra Marmorlæberne det Smertens Suk: Sku og sec, om der er en Smerte, som min Smerte, — samt den i selve Prøvelsens Stund gjentagne Selvopoffrelse: See, jeg er Herrens Tjenerinde; mig skee efter dit Ord, ihvor haardt det end kan lyde.

England. Seniorens i det engelske Episkopat, Biskop Brown af Newport og Minevia, er død i en Alder af 82 Aar. Tidligere havde han været Prior for Benedictiner-Stiftet i Downside og dette Diocesens første Overhyrde efter Hierarkiets Gjenoprettelse.

Africa. Efter hvad tunesiske Blade meddele, have flere Medlemmer af Jesu Selskab af fransk Nationalitet nedladt sig i den store Handelsstad Gadames, der er beliggende i Oasen af samme Navn i den nordlige Sahara. De ville oprette et Collegium der i Byen, og gjøre Regning paa, at africanske Høvdinge snart ville anbetroe dem deres Sønner til Opdragelse. Ogsaa skal der fra den nævnte Oase som Centralpunkt udgaae Missionairer til de hedenske Folkeslags Omvendelse.

Forening for christelige Mødre.

De Mødre, som agte at slutte sig til den paatænkte Forening for christelige Mødre, indbydes til et Møde paa Søndag den 23de ds., Efterm. Kl. 4, i Forsamlingsværelset i Præsteboligen ved Sct. Ansgars Kirke.

Bøhmer.

Stanislauscongregationen.

Søndagen den 23de Mai Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel.

Mariacongregationen.

Søndagen den 30te Mai kl. 8½ Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 23de Mal. 1ste Søndag efter Plutse. Den allerhelligste Treenighedsfest. 24. M. Maria, de Christnes Hjælp — 25. Ti. Gregor VII., Pave. — 26. O. Philippus Neri, Bekj. og Ordensstifter.

Torsdagen den 27de Mal. Christi Legemsfest. I Sct. Ansgars Kirke holdes Kl. 10 høitidelig Procession og derefter Levitmesse; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken. I Sct. Knuds Capel feires en stille h. Messe Kl. 8½; ellers holdes Guds-tjenesten som paa Søndagene. — 26 F. Vilhelm, Hertug og Bekj. — 29. L. Maximinus, Biskop.

I Christi Legemsfest-Octav holdes hver Aften Kl. 8 Andagt til det allerh. Alterets Sacrament i Sct. Ansgars Kirke.

Søndagen den 30. Mal. 2den Søndag efter Plutse.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.

„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.

„ 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.

„ 6½ stille Messe i Hospitalet.

„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

„ 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.

„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.

hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 22.

Søndagen den 30. Mai.

1880.

Indhold: Den h. Anselm. Gudshuus eller Forsamlingshuus?
Den h. Severinus. Kirkelige Efterretninger: Rom, Spanien, England, Japan.

Den h. Anselm.

(Sluttet.)

Uagtet den h. Anselm stedse havde ført et saa utrættelig virksomt og tillige høist uroligt Liv, saa var han dog en af de dybsindigste Kirkelærere, som ikke blot Middelalderen og hele Kirkens Fortid, men ogsaa de følgende Aarhundreder kunne opvise. Hans dybtgaaende Betragtninger over de christelige Troessandheder og hans skarp-sindige Forskninger over deres klare Fremstilling og sammenhængende Udvikling førte ham til Erkjendelser, der altid ville vedblive at være en Vinding for den christelige Videnskab. Han er — for særligt at nævne eet Exempel — saaledes den Første, som har givet den videnskabelige Tænkning fyldestgjørende Udvikling af Grundene for den Sætning, at *Forsoningen ved Christus* er det eneste Middel til Syndsforladelse, og Tankegangen i hans Fremstilling af denne christelige Hovedlære er følgende:

At *synde* er, ikke at yde Gud, hvad man er ham skyldig, at krænke hans *Ære* ved Ulydighed mod hans Bud. Men

nu kræver *Syndeskylden* en Forsoning for dette Brud paa den af Gud givne Lov. Der maa altsaa til *Bod* herfor ydes Noget, som ikke i og for sig allerede iforveien var Pligt, ligesom den, der saarer en Anden, ikke blot vilde være forpligtet til at gjengive ham sin Førlighed, men ogsaa til at give ham Erstatning for den lidte Smerte. Uden en saadan *Fyldestgjørelse* maa Gud straffe Synden; thi ellers vilde han i sit Rige taale en Forstyrrelse af den for samme fastsatte Orden, og Synderen og den Retfærdige maatte da agtes for lige. Men Gud kan ikke ville eller taale Noget, som strider mod Orden og Sømmelighed; han kan ikke see sin Retfærdighed krænket, uden at kræve Fyldestgjørelse eller Bod derfor. Underkaster Mennesket sig ikke Gud i frivillig Lydighed, saa aabenbarer Gud sig som hans fortørnede Herre ved at straffe hans Overtrædelse. Vel er Guds *Ære* væsenlig det Samme som Gud selv, og Ingen kan derfor berøve ham den; men den afspeiler sig ogsaa i Skabningen, i den hele Verdensorden, og navnlig deri, at de fornuftige Skabninger erkjende og frivilligt underordne sig Guds Villie; thi derved æres Gud. Den, som ikke lever saaledes, han griber forstyrrende ind i Verdensordenen og forgriber sig dermed paa Guds *Ære*. Men vi kunne aldrig undgaae Guds Villie; søge vi at undflye hans bydende Villie, hjemfalde vi til hans straffende Villie.

Der gives altsaa kun en sand Fyldestgjørelse for Synden, naar man yder Noget, som ikke iforveien allerede er Pligt. Anger, Bodsgjæringer, Almisser o. s. v. kunne derfor aldrig være nogen Fyldestgjørelse for Noget, som er forsømt eller undladt, fordi det er en *Pligt* at sørge over at have fortørnet Gud, og fordi det er en Pligt at meddele vore Medmennesker hvad vi selv kunne undvære; ligesaalidt er en Fornyelse af den Lydighed, som vi have undladt, nogen Forsoning, fordi Gud har Krav paa Alt, hvad vi ere, Alt, hvad vi gjøre og Alt, hvad vi eie. Derfor have vi Intet, hvormed vi kunne betale vor Gjæld til Gud.

Skulde vi nemlig betale Gud, hvad vi skyldte ham, da maatte *Afsoningen af vor Skyld* være ligesaa stor som selve Skylden. Men nu er den mindste vitterlige Synd noget meget Stort, og kan ikke sammenlignes med nogen anden Ulykke, naar man betænker, at den strider mod Guds Villie, f. Ex. blot et syndigt Blik. Forestil Dig i dine Tanker, at Du stod for Guds Throne, og antag, at Nogen sagde til Dig: See derhen! men Gud sagde til Dig: see ikke derhen: maatte Du da ikke hellere lade al Verden gaae tilgrunde, end lige for Guds Øine at vise ham Ulydighed? Endog den mindste Synd veier mere end den allerstørste Ulykke i Verden; thi den er ligesom den Villie, at nedstøde Gud fra hans Throne, ved ikke at vise Agtelse for hans Lov. Men vi staae i Virkeligheden altid for Guds Throne, og Han byder os i ethvert Øieblik ikke at synde, og — hvor uendelig stor er da ikke vor Skyld! Derfor maatte Fyldestgjørelsen være større end vor Skyld, den maatte ikke blot opveie den; den maatte være hvad der var mere værd end hele Verden, fordi man ikke tør begaae en eneste Synd, om man end kunde vinde en heel Verden derved. Men af den Art har Mennesket Intet at byde Gud.

Mennesket har endelig ved Synden frarøvet Gud Noget: det har ødelagt og fordærvt den Sjæl, som Gud havde givet det, og som var bestemt til Hellighed og Salighed, saa at den er bleven ganske uskikket til at opnaae sin Bestemmelse; den er tvertimod nu en Kilde til en uendelig Mængde Synder. Men denne Forgribelse paa hvad der er Guds Eiendom maa *erstattes*; men det kan intet Menneske; den ene Synder kan ikke rense den anden.

Skylden for Synden og Sjælens Fordærvelse er altsaa af saa stor Vægt, at den kun kan opveies ved en Ydelse, som er større end hele Verden, større end Alt, hvad der ikke er Gud. Men dette er Ingen uden Gud selv; følgelig kan alene Gud selv yde denne Fyldestgjørelse, medens paa den anden Side Retfærdigheden kræver,

at den ydes ved Mennesket. Der finder altsaa kun da en *gyldig Fyldestgjørelse* Sted, naar denne i Forening ydes af Gud og af Mennesket, idet *Gud bliver Menneske* og tillige vedbliver at være Gud, og hans Guddom og Menneskevæsen forenes i een og samme Person; og det er dette, som er skeet ved Jesus Christus. Men hans Menneskevæsen skulde ikke skabes paany, saaledes som Adam i Begyndelsen blev skabt; han skulde nemlig tage sin menneskelige Natur ud af Menneskeslægten, fordi han ellers ikke kunde yde en gyldig Fyldestgjørelse for vor Slægt. Ligesom nu Eva blev tagen af Adams Legeme, saaledes blev Christi Legeme taget af Jomfruens, for at Frelsen kunde udgaae fra Kvinden, ligesom Synden var udgaaet fra hende. Men Gudmennesket maatte bringe Noget til Forsoning, som ikke var hans Skyldighed, og som han derfor ikke var forpligtet til at yde. Gud kunde fordre Lydighed af ham; men Lidelse og Død kunde Gud ikke fordre, fordi Christus ikke var en Synder. Dette var *følgelig* en sand og fuldstændig Fyldestgjørelse, eftersom her den Nydelse, som Synden skjænker Mennesket, opveiedes af Smerte over Synden, og det Offer, der blev bragt Gud, svarede til det, som Synden havde berøvet ham. En *Nydelse* styrtede Menneskeslægten i Fordærvelse; derfor maatte den frelses ved *Lidelse*. Men, at Jesu Liv er Mere end alle Verdens Synder, det føler enhver Christen; thi han vilde hellere bære Vægten af al Verdens Synder, end med Vidende og Villie myrde Gudmennesket. Derfor maa Opoffrelsen af hans Liv langt overveie alle Verdens Synder; og der gives Intet og lader sig Intet tænke, hvorved det vilde være Gud muligt at frelse os Syndere, uden ved Menneskevordelsens og Jesu Christi Døds store og ubegribelige Under. Her aabenbarer sig paa en vidunderlig for al menneskelig Tænkning og Fornuft ufattelig Maade *Guds Barmhjertighed og Retfærdighed* i den inderligste Forening, idet Gud hengiver os sin Søn, for at forløse os fra Synden, og idet han lader Ham

betale en saa dyr Priis for Tilgivelsen af Synden og Eftergivelsen af alle dens Straffe baade her og hisset.

Den h. Anselm havde grundigt tilegnet sig den hellige *Augustinus'* Anvendelse af den platoniske Philosophi i Udviklingen af den christelige Troeslæres Hovedsætninger; og han benyttede med stor Dygtighed Resultaterne af Fortidens Stræben efter at give Fremstillingen af de christelige Dogmer en streng videnskabelig Form. Hans Grundanskuelse kan i Korthed betegnes med følgende Hovedtræk:

Mennesket bærer Guds Billede, hvilket dog kun er meddeelt ham som en Samling af Evner, der mere og mere skal udvikles til højere Fuldkommenhed. Men dette kan, paa Grund af hans oprindelige Væsens Forvanskning ved Syndefaldet, samt de Skranker, som hans forkrænkelige Natur sætter for hans aandelige Væsens højere Flugt, kun skee ved en *overnaturlig Aabenbaring*, hvis Sandhed og hvis Kjendsgjerninger maae anerkjendes og tilegnes i *Tro*, før den menneskelige Aand kan fatte deres Betydning og gjøre sig Rede for deres Fornuftnødvendighed og indre Sammenhæng. Han siger i sit vigtigste Skrivt om dette Punkt: „Jeg formaster mig ikke til, o Herre, at trænge ind i dine Dybheder; thi dertil føler jeg min Indsigt og Forstand at være altfor indskrænket; men jeg længes inderligt efter, til en vis Grad at erkjende din Sandhed, som mit Hjerte elsker. *Jeg traqter ikke efter Indsigt for at kunne troe, men jeg troer, for at kunne erkjende og forstaae*, og jeg troer ogsaa dette, at jeg aldrig vil komme til at forstaae, dersom jeg ikke troer.“ Og et andet Sted: „Ligesom den rette Orden kræver, at vi *troe* den christelige Aabenbarings Hemmeligheder, *førend* vi fordriste os til at drøfte dem med vor Fornuft, saaledes synes det mig at være høist *utilbørligt*, om vi, efter at være bekræftede i Troen, *ikke stræbte efter at erkjende hvad vi have troet*. Dette vilde være en Efterladenhed, der maatte beskæmme Christne ligeoverfor Hedningerne.“

Foruden det ovenfor udførligere omtalte filosofiske Beviis for *Incarnationens Nødvendighed* har han givet det af den hedenske (græske) Philosoph Plato opstillede „ontologiske Beviis for Guds Tilværelse“ den til det christelige Begreb om en personlig Gud svarende Form, og dertil knyttet en filosofisk Behandling af *Treenighedsdogmet*. Disse Forskninger gik ud fra den Grundtanke, at Oprindelsen til alt Liv, til alle endelige Væsners Tilværelse maa søges i hvad der i Philosophien kaldes „det Absolute“, d. e. i en uendelig, over alle endelige Forhold ophøiet Væsens Tilværelse, hvori al timelig Væren og Vorden har sin Tilblivelses evige Urkilde, og af hvis fuldkomne Væsen alt Endeligt og Skabt er en ufuldkommen Afspeiling. Disse Undersøgelser førte atter ind paa det i de to følgende Aarhundreder af Middelalderens skarpsindigste Theologer behandlede Spørgsmaal: om *Ideerne* (d. e. den menneskelige Erkjendelses Grundsandheder) og de i dem begrundede almindelige Begreber havde en selvstændig Tilværelse før de concrete Gjenstande, hvori de deelviis afspeile sig, eller om alle disse Begreber ikke havde anden Virkelighed, end den, der var knyttet til bestemte Enkeltheder, ja i streng Forstand ikke vare Andet, end den menneskelige Tænkning vilkaarlige Abstractioner og Reflexioner over de givne timelige Virkeligheder.

Da Anselm ved en seirrig Gjendrivelse af et Angreb paa hans Theologi gav det første Anstød til denne langvarige og mærkværdige videnskabelige Forhandling, gjælder han medrette for den saakaldte skolastiske Theologies Fader, saameget mere, som senere den skarpsindigste og meest fremragende af alle disse Tænkere, den store *Thomas af Aquino* fuldstændigere udviklede Anselms Opfattelse, og Kirken fra Begyndelsen af vedkjendte sig den af disse to Theologer repræsenterede „realistiske“ Betragtning af dette Forhold.

Gudshuus eller Forsamlingshuus?

Christi-Legems-Fest høitideligholdes med større Pragt end nogen anden Fest i Kirkeaaarets Løb. Kirker og Capeller prydes med Blomster og Guirlander, Alterne straale i rig Belysning, Præsterne iføre sig de kostbareste og smukkeste Dragter, og, som om Capeller, Kirker og Cathedraler vare for snevre til at rumme de Andægtiges Glæde og Jubel, drage Processioner igjennem de katholske Byers festligt smykkede Gader og over Mark og Eng under Bøn og Psalmesang.

Hvem gjælder denne Jubel? eller hvad er Kilden til denne paa saa mange Maader særligt fremhævede Høitideligholdelse af Christi-Legems-Fest? Det er den levende Bevidsthed om, at vor Herre og Frelser sandelig og virkelig boer iblandt os; det er Følelsen af, at der om os i Sandhed kan siges, hvad Moses sagde om Israeliterne: Der er intet andet Folk saa ophøiet, intet der har sin Gud saa nær ved sig, som vor Gud er nær ved os; det er med eet Ord Troen paa Christi vedvarende Nærværelse i Alterets Sacrament. Ved aarlig at høitideligholde en særlig Mindedag om Indstiftelsen af dette ærværdigste Sacrament vil Kirken stedse paany vække og oplive denne Tro i os. Thi den skal gennemtrænge, adle og forklare vort daglige Liv og være os Lys, Trøst og Støtte under alle dets vexlende Forhold. Den Bevidsthed skal stedse leve i os, at vore Kirker og Capeller i Sandhed ere Gudshuse, og at vi i dem finde Søndag og Hverdag. Dag og Nat vor kosteligste Skat, vor dyrebareste Ven, det kjærligste Hjerte, vor Gud og Frelser.

Den Tro: det gjælder om intet Mindre, end at bygge et værdigt Huus til selve Herren — var og er Ledestjernen for de katholske Kunstnere, hvergang det gjaldt eller gjælder om at gjøre Udkast til en Kirke eller et Capel. Det kan derfor ei være Andet, end at vore Kirker og Capeller i Plan, Indretning, Værdighed og Pry-

delse, som oftest overgaac de Huse, som kun have den beskedne Bestemmelse, ugenlig eengang at samle Menigheden til Prædiken og fælleds Psalmesang. Den samme Iagttager (Biskop S. C. W. Bindesbøll), der har skildret os det katholske Gudshuses Tiltrækningskraft, skal ogsaa sige os, hvad Forskjæl han har fundet imellem en katholsk Kirke og et protestantisk Forsamlingshuus.

B. føler sig i Anledning af Sct. Stephanskirken i Wien, foranlediget til følgende Betragtninger:

»Man seer det strax paa en katholsk Kirke, at den ikke er beregnet paa dens synlige Medlemmer, paa det Menneskeantal, som ifølge Sogneinddelingen regnes at høre med til den; den passer ikke til Menigheden, er ikke modelleret over den. Man kan træffe den ligesaa stor i en lille By, som i en stor Stad, ved en ringe Menighed, som ved en talrig, ved et eensomt Kloster, som i en folkerig Egn. Katholicismen er »Kathedralernes Religion.« Enhver, endog den mindste Kirke er en Aspirant til Kathedral-Værdigheden. Architectur, Indretning, Prydelser, Alt tyder hen paa, at det ikke er en Bolig for et Samfund, der tæller en 500—1000—2000 Medlemmer, men for den store, almindelige Kirke, der omfatter alle Troende, alle Slægter, nærværende og forbigangne, det gamle og nye Testament, ja som strækker sig ud over Tiden ind i Evigheden, tager det himmelske Jerusalem med og Englenes mange Tusinder, som gjør Fordring paa at være det store Legeme, i hvilket al Guddommens Fylde boer legemligen.

»En Architect, der skal bygge en protestantisk Kirke, jeg vil ikke sige, som den efter Ideen burde være, men efter hvad Erfaringen viser at være blevet en temmelig almindelig traditionel Typus, behøver ikke at fatte Opgaven paa en saa storartet Maade. Han maa snarere spørge: hvor stor er Menigheden? hvor mange synlige Medlemmer søge til denne Kirke? hvor mange Mennesker skal det Huus, jeg bygger, kunne rumme? For disse synlige Medlemmers Skyld, for at skaffe dem bekvem Plads og Sæde, maa Hensyn til de Usynlige, selv til den første og største af alle Usynlige, Gud selv, for Øieblikket vige.

•Kirken er hos Protestanten bleven fra et Konge-

slot til et Stænderhuus; der maa først gjøres Plads til Kirkens Repræsentanter, Folket, Menigheden. Forsaauidt den høieste Magt ogsaa der skal repræsenteres paa en synlig Maade, da er en tom Throne nok til at betegne det.

»Derfor spille Stolene en saa vigtig Rolle i en protestantisk Kirke, ere saa store og kolossale, at Menneskene selv blive borte i dem, udbrede sig over det hele Gulv, Hoved- og Sidegange, løbe opad Pillerne, saar en Snylteplante. En i katolske Tider bygget Kirke, som senere er kommen i protestantisk Eie, er gjerne i sit Indre bleven om- eller overbygget; der er oprettet en Trækirke af Pulpiturer og Stole i den store Steenkirke, en Kirke for Mennesker og til menneskeligt Brug, i den til Guds og Helgeners Ære indviende. Hvor de fra Nyt af have kunnet indrette sig den efter eget Hoved, er den ofte ikke bleven til Mere end et blot Forsamlingshuus. For at man ikke i den Henseende skulde være i Uvished og søge noget Mere og Hoiere, ere Stole og Pladser numererede og lukkede, ja jeg har seet Kirker, hvor Navnene af Pladsernes Eiere eller Leiere med fulde store Bogstaver vare maalede hver paa sit Sted, saa de maatte falde Enhver i Øinene, og afgive ikke blot en Art Mandtalsliste over dem, som pleiede at komme sammen, men tillige et øiensynligt Beviis for, at man befandt sig i en Kreds og en Verden, hvor Forskjællen mellem Mit og Dit blev overholdt, hvor der ikke var Plads tilovers uden for den, som forud havde sikret sig den ved at erlægge sin Betaling.

»En katolsk Kirke tager sig omtrent lige godt ud, enten Menigheden er i den eller ikke. Thi om den end er forladt af Mennesker, den er ingensinde forladt af Gud; det Allerhelligste er tilstede i dens Midte. Lysene brænde paa Alteret, hvor det er fremstillet, og minde den Indtrædende om, at han ikke er ene, at Herren i Huset er hjemme; den er befolket af sine usynlige Medlemmer, Helgenerne, til hvis Ihukommelse Altere ere viiede i Sidegange og Capeller.

»En protestantisk Kirke uden Menighed er tom og øde; den er et Legeme uden Sjæl; hverken Gud eller Mennesker komme En ved Intrædelsen imøde. Menigheden bringer først det Allerhelligste med sig derind. »Kirken er et gammelt Huus«— er et Ordsprog, der sikkert er protestantisk af Oprindelse. Der

er Intet af hvad man faaer at see i en protestantisk Kirke, der bringer den Tilstedeværendes Tanker ud over Kredsen af de Mennesker, som der ere tilstede, uden det skulde være Altertavlen, — i reformeerte Kirker mangler ogsaa den — hvor Begivenheder af Christi Historie, hvis ellers ikke Fremstillingen er for mat dertil, udvide Synskredsen, lede Blikket ud igjennem Aarhundreders Række til Christendommens første Tider og drage dens guddommelige Stifter paa en synlig Maade med indenfor Kirkens Mures Omkreds, som dens dybeste Baggrund.

»Men skulde det være Bestemmelsen med Altertavlen, og ikke snarere blot at tjene til Ornament og Forziring, da opfylder den samme kun høist ufuldkomment, fornemmelig paa Grund af sine Omgivelser. Christi Liv og Skjæbne rykkes Øiet for nær; det bliver et Maleri uden Mellegrund. Han flyttes med Forbigaaelse af al mellemliggende Historie umiddelbart midt ind i vore Tider og blandt dens Mennesker. Han berøves sit Følge af Apostle og deres Efterfølgere, Christendommens Udbredere og Grundfæstere, Martyrerne, der altid i større eller mindre Antal ere tilstede og danne hans Suite (Følge) i de katholske Kirker — disse Kirkens Piller og Grundvolde, hvis Rækker udfylde Afstanden og danne et storartet Perspectiv, som om man kunde see igjennem hele Kirkens Historie tilbage til Troens Begynder og Fuldender, i hvem det Hele samles. Enhver katholsk Kirke er et i ydre Former forvandet, forstenet kirkeligt Epos (Beretning om Kirkehistoriens Begivenheder). Jeg troer ikke paa Helgener,¹⁾ men dog kan jeg ikke nægte, at en Altertavle befinder sig paa en bedre Plads i en Kirke mellem Omgivelser af saa ideel Betydning, end ganske alene mellem nøgne Vægge, eller omgivet nærmest paa alle Sider af en Mængde Mennesker, der opmærksomt høre til paa en Prædiken, eller andægtig synge Psalmer, men forresten, Søndagsklæderne fraregnede, ere som man træffer dem hver Dag paa Gaderne.

»Som hele Kirken med alle dens Ornamente hos Katholiken tjener Altertavlen til Ramme og stiller Tilskuerne i rette Afstand, i det rette Øiepunkt, saaledes giver den og Sangen en Indfatning.

¹⁾ Læseren huske, at den, som skriver dette, er Protestant.

hvorved den vinder en høiere ideel Betydning. De store Kirker udvide ved Resonantsen Tonerne, almindeliggjøre, catholicere dem, om jeg saa maa sige; det Individuel-Charakteristiske i Stemmerne forsvinder, den ene lyder som den anden; man vil ikke kunne kjende sin egen Røst mellem Andres i den forandrede Skikkelse: Personligheden bringes til Taushed. Man veed ikke ret, naar man træder ind, hvorfra Sangen og Tonerne komme; de svæve omkring, som vare de uden Herre, uden Eiermand, uden Hjem, som horte de Aanderne til i den store, usynlige, almindelige Kirke.

»Saaledes river Alt, hvad man hører og seer i en katholsk Kirke, sig løs fra det Synlige, Legemlige, Materielle; man føres hen over det Jordiske, Menneskelige ad Tankens Vei ud i Helgenernes Kirke, Samfundet af alle Forklarede, Salige, Helgener, de sande Christne, som have vandret her paa Jorden fra de ældste Tider, d. e. i den usynlige Kirke. Det er paa dette usynlige Samfund, at Alt i den hele Gudstjeneste peger hen; thi den er i Grunden ikke Andet end dets uafbrudt fortsatte Fornyelse. Det er ikke blot igjennem Christus, men gjennem alle Helgener, Indbegrebet og Summen af al sand Christelighed, at den søger at vinde et sandt Tilknytningspunkt til det Guddommelige.»

En Ikkekatholik kunde kæmpe sig igjennem Vanens Fordomme til en saa ophøiet Anskuelse af de katholske Kirker. Lad mig da til Slutning spørge, opmærksomme Læser: Hvad anseer Du din Sognekirke for? mon for et ligesaa *gammelt* Huus, hvori det er uhyggeligt at være? eller for et blot og bart *Forsamlingshuus*, hvori Du indfinder Dig ugenlig en eneste Gang — for en kort halv Time — og det kun nødtigt — mere for at sees og see, end for at høre og opbygges? eller for hvad den virkelig er, et *Gudshuus* og en Forgaard til Himmeriget, hvor Du med Englene, Helgenerne og alle Fromme paa Jorden tilbeder din Herre og Frelser, som sandelig, væsenlig og virkelig er der tilstede, for at findes af Dig, hvergang Du føler Trang til ham? r.

Den h. Severinus, Østerrigs Apostel.

† 482.

Da Hedningerne og Arianerne efter Attilas Død ødelagde den romerske Provinds Noricum, det nuværende Østerrig, fremstod der i Asturre (ved Klosterneuburg), uden at man vidste, hvorfra han kom, en hellig Mand, alvorlig af Udseende, anseelig af Skikkelse, mild i sit Væsen: den h. *Severinus*. Han var sendt af Gud for at trøste Folket i dets Lidelser, for at styrke det i den katholske Tro. Han sov paa den nøgne Jord, gik barfodet og i Bodsklædning, og nød først henimod Aften et tarveligt Maaltid. Staden Asturre, der udloede den alvorlige Bodsprædikant, rantes snart derefter af Guds Straffedom, som han havde forudsagt det, og blev jevnet med Jorden i en blodig Krig. Da Indbyggerne i Greifenstein, der ogsaa havde udleet ham, hørte dette, troede de Apostlens Ord, fastede og bad, og saae snart, hvorledes Fjenderne flygtede derfra, forfærdede ved et Jordskjælv. I Wien, Passau, Salzburg og andre Steder ærede man Propheten, der havde forudsagt Faren og formanet til at afvende Straffedommen ved Bøn og Faste. Især toge de Fattige deres Tilflugt til ham, da han indsamlede Tienden til Bedste for dem. Hans Arbeides Velsignelser bleve af Varighed, idet han stiftede flere klosterlige Samfund. Han døde efter en trediveaarig Virksomhed den 8de Januar 482. Da de romerske Indbyggere bleve fordrevne fra Noricum, toge de den Helliges Legeme med sig til Italien. Her hviler han i Neapel.

Bøn med Faste.

Fastens store Nytte lærer den h. Kirke med korte og kraftige Ord i Præfationen i Fastetiden. Der heder det: „Evide Gud, Du som ved den legemlige Faste be-
tvinger Lasten, hæver Aanden, forlener Dyd og Beløn-
ning.“ . . . Vor Bøn er saa meget virksommere, jo renere
vort Hjerte er; derfor have de Hellige altid knyttet
Bodsøvelser til deres Bønner. Man kan ogsaa faste ved
af Kjærlighed til Gud at frasige sig en Fornøielse, bryde
en kjær Vane, være mindre pyntelig i sin Paaklædning.

„Fast, fordi Du har syndet; fast, for ikke at synde;
fast, for at opnaae, fast, for at beholde, hvad Du har
opnaaet.“
(H. Joh. Chryst.)

I Wien opstod der en stor Hungersnød. Den h. Se-
verinus rørte da en rig Dames Hjerte med de Ord:
„Hvorledes kan Du gjøre Dig til en Slavinde af din Mam-
mon? Gud vil have Medlidenhed med os, og Du maa
da kaste den Føde, Du har nægtet dine trængende Brø-
dre til Næring for Fiskene i Donau!“ Damen forbar-
mede sig. Men Severinus samlede Folket til Bøn og
Faste, og Gud lod Isen tõe, saa store Skibe kunde føre
Proviant til Staden.

„Vid, Herren vil høre Eders Bønner, naar I holde
ud i Faste og Bøn for Herrens Aasyn.“ Judith 4, 7.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 9de Mai aabnedes „den h. Thomas af Aquinos Academi“ i Cancellipaladset, det eneste Palads i Byens Indre, hvilket Revolutionen har overladt Paven til Forsamlingssted for kirkelige Myndigheder, og det samme, paa hvis Trapper Grev Rossi blev myrdet den 15de Novbr. 1848.

Som bekjendt har Leo XIII. nylig oprettet dette Academi i det Øiemed, at fremme Forstaaelsen af den store Kirkelærers Philosophi og Theologi samt at foranstalte en ny Udgave af hans Værker. Tyve Cardinaler, mange Biskopper og Prælater samt talrige Elever fra de forskjellige romerske Seminarier og andre Indbudne overværede denne storartede Fest. Cardinal Joseph Pecci, Pavens Broder, holdt Aabningstalen.

Spanien. De storartede Pilgrinstog, der hele Aaret igjennem drage til Lourdes, fremkaldte Tanken om regelmæssige Valfarter til Naadestederne i selve Fædrelandet, og især til „Vor Frue af Søilen“ i Saragossa. Udfaldet overtraf alle Forventninger. Deeltagernes Tal beløb sig til c. 15,000 Mennesker. Den pavelige Nuntius, Biskopperne af Siguenza, Jaca, Tortosa, Huesca, Cuenca, Ternel, Valencia, Leon og Callahorra, flere Domcapitler og ca. 1600 Geistlige befandt sig i Pilgrimenes Tal. Mange høje Personer deeltog i Toget; alene fra Madrid kom 600 Deeltagere, af hvilke en tredie Deel tilhørte den høje Adel. Byen Saragossa var festligt smykket med Flag; om Aftenen var der almindelig Illumination. Domkirkens Kuppel var paa det prægtigste oplyst, og mange fremragende Katholikers Huse tiltrak sig Alles Opmærksomhed. Processionerne i Saragossa toge deres Begyndelse den 16. April om Morgenens Kl. 9½, da alle Pilgrimene i høitideligt Tog begave sig til Søilekirken. De gik i tvende Rækker, og paa hele Veien blev Rosenkrandsen bedet. Deeltagerne fra Jaca, som havde gjort hele Reisen til Fods, vare klædte som Pilgrime, i Lighed med dem, der i tidligere Tider droge til Compostella. Alle Kvinder, med Undtagelse af dem, der kom fra Jaca, bare den spanske Mantille, og samtlige Deeltagere bare et Billede af Vor Frue paa Brystet, medens Mange tillige havde Rosenkrandse med store Perler hængende om Halsen.

England. Dr. G. Riddel, Sognepræst ved St. Peterskirken i Scarborough, er af Paven bleven udnævnt til den første Biskop over det nyoprettede Bispedømme i Northampton.

Japan. Hvilken fuldstændig Religionsfrihed Katholikerne i Japan kunne glæde sig ved, fremgaaer af følgende Skrivelse fra den apostoliske Missionær Pelu. Han beretter saaledes: For nogle Maaneder siden beredte man Katholikerne i Hirado Ubehageligheder, fordi de vægrede sig ved at yde Pengebidrag til Omkostningerne ved Festligheder, som de Indfødte afholdt til Ære for deres Guder. Katholikerne henvendte sig til Politiet, der opsaa strax tog sig af denne Sag ved at tvinge Hedningerne til at tilbageerstatte de Christne Alt, hvad de i Løbet af de sidste Aar havde frataget dem. I Ikitsuki gjorde Afgudspræsterne de Christne Vanskeligheder; Chefen for Politiet erklærede da, at Enhver havde Frihed til at holde sine Religionsøvelser, og forbød, paa nogensomhelst Maade at forulempe dem, der bekjendte sig til Christendommen. Han gjorde endnu mere: han befalede Officererne paa Øen at forsamle Indvaanerne og paalægge dem at de skulde leve i pod Forstaaelse med de Christne, samt erklære dem, at de i modsat Tilfælde vilde blive idømte Straffe.

For den mig i Anledning af „16de Mai“ tilsendte Gave fra en Unævnt af 27 Kr. til St. Ansgariusforeningen takkes herved paa Foreningens Vegne.

Den 23de Mai 1880.

J. Th Erlewein,
f T. Kasserer.

Foreningen for christelige Mødre.

Paa Tirsdag d 1 Juni Kl 8¹/₄ holdes i Sct. Ansgars Kirke den statutmæssige Messe med fælleds Communion.

Mariacongregationen.

Søndagen den 30te Mai kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælledscommunion i Jesu Hjertes Capel.

I Jesu Hjertes Capel i Kronprindsessegade vil Fredagen den 4de Juni Hovedfesten for Jesu allerhelligste Hjerter blive fejret Kl. 9 med en Levitmesse til Ære for det allerhelligste Sacrament, som forbliver udstillet hele Dagen fra den første Messe Kl. 7 indtil Velsignelsen, som meddeles Kl. 8 om Aftenen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 30. Mai. 2den Søndag efter Plutse. I Sct. Ansgars Kirke holdes Kl. 8 Aften Andagt til det allerh. Sacrament med Prædiken; ogsaa paa de følgende fire Aftener holdes Kl. 8 offentlig Andagt, og sidste Aften d. 3die Juni sluttes den festlige Octav af Christi Legemsfest med Prædiken Procession. — 31. M. Angela Mericia, Jomfru. — 1. Junj. Tl. Pamphilus. Mart. — 2. O. Marcellinus, Petrus og Erasmus, Mart. — 3. To. Octav af Christi Legemsfest. — 4. F. Fest for Jesu guddommelige Hjerter (fcires offentlig først-kommende Søndag); Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerter. — 5. L. Bonifacius, Apostel for Tydskland.

Søndagen den 6te Junj. 3die Søndag efter Plutse. Hovedfesten for Jesu guddommelige Hjerter.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Kætechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige S kriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Milléch, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 23.

Søndagen den 6. Juni.

1880.

Indhold: Jesu-Hjerte-Festen. Den h. Veronica. Den h. Gotfred. Daabs- og Communionskjerten. Sønlig Kjærlighed. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, Østerrig, Hamborg, Palæstina, Nordamerica.

Jesu-Hjerte-Festen,

der høitideligholdes idag, er nu bleven feiret i lidt over hundrede Aar. Det var nemlig i Aaret 1765, at Pave Clemens XIII. tilstod nogle enkelte Kirker dens Høitideligholdelse. For den hele katholske Kirke blev den først indført af den sidste Pave, Pius IX., uforglemmelig Ihukommelse, i Aaret 1856. *Festen* til Jesu Hjerte, Fredagen eller Søndagen efter Christi-Legems-Octav, er altsaa af nyere og nyeste Datum. *Andagten* til Jesu Hjerte derimod kan baade siges at være gammel og at være ny. Det lyder maaskee lidt sælsomt; dog vil det let forstaaes, naar vi gjøre os Regnskab for, hvad der er *Gjenstand* for samme, hvad vi egentlig dyrke ved at dyrke Jesu Hjerte.

At kunne give et bestemt og klart Svar paa dette Spørgsmaal, er langt fra ikke uvigtigt. Thi al Andagt bør have Støtte og Kilde i en klar Forstaaelse og en velgrundet Overbeviisning. Og det kan ikke nægtes: jo bedre vi forstaae, hvad vi dyrke, og jo dybere vi ere overviste om, at det er værdigt til at dyrkes, des inderligere

og frugtbarere vil vor Andagt selv være. — Ei heller er Spørgsmaalet overflødig. Thi Ordet *Hjerte* bruges i forskjellige Betydninger, naar vi f. Ex. sige om et ophidset Menneske: Hans Hjerte banker heftigt — og om et ufølsomt Menneske: Han har intet Hjerte. I første Tilfælde mene vi det legemlige Hjerte, den Legemsdeel i Brystet, der afvejlende udvider og sammentrækker sig for at optage Blodet og igjen at udstøde det, hvis regelmæssige Bevægelse vi føle ved at lægge Haanden paa Brystet. I det andet Tilfælde og i lignende Talemaader bruges *Hjerte* for *Kjærlighed*. eller ogsaa i mere udvidet Betydning for *Følelse*, *Gemyt*, *Attraa*, *Villie*, *Sindelag* i Almindelighed.

Det Spørgsmaal bliver altsaa at besvare: I hvad Betydning bruge vi Ordet *Hjerte*, naar vi tale om den kirkelige *Andagt til Jesu Hjerte*? Og Svaret er: Vi bruge det i begge de anførte Betydninger under Eet; vi forstaa derved Christi legemlige Hjerte som Sindbillede paa hans Kjærlighed og hele hans indvortes Dydsliv. Gjenstanden for vor Andagt er altsaa en dobbelt, en synlig og en usynlig, Jesu *synlige Hjerte* og hans *usynlige Kjærlighed*.

Vi dyrke for det første Christi legemlige Hjerte, det Hjerte, der blev dannet ved den Helligaaands Almagt, der begyndte at slaae under Jomfru Marias Moderhjerte, der vedligeholdt Livet i det Legeme, som led for os Hunger og Tørst, Træthed og Afmattelse, usigelige Pinsler og tilsidst Korsdøden, det Hjerte, der brast paa Korset og blev gjennemboret med et Spyd, saa den sidste Blodsdraabe udrandt af det, men derefter blev gjenopvakt af Graven og nu findes baade oppe i Himlen, hvor Frelseren sidder ved Faderens høire Haand og hernede paa Jorden, allevegne, hvor Alterets Sacrament skjuler Frelserens Legeme, hvis ædleste Deel netop selve Hjertet maa siges at være.

Dette legemlige Hjerte tør og bør dyrkes, og det med den høieste Dyrkelse, der tilkommer Gud Herren: *det tør og bør tilbedes*. Hvorfor? Fordi det er en Deel

af Christi tilbedelsesværdige Menneskehed. Da nemlig Guds Søn vilde blive vor Frelser, antog han en menneskelig Sjæl og et menneskeligt Legeme af samme Art, som vi andre Adams Børn have; han iførte sig dem ligesom et Klædebon, hvilket han aldrig vilde aflægge. Sit Legeme og sin Sjæl knyttede han ved et dobbelt Baand saavel til sin guddommelige Person som til hverandre indbyrdes. Det sidste, Baandet mellem Legeme og Sjæl, skulde for en kort Tid løses ved hans Død, indtil det nemlig blev knyttet paany ved hans Opstandelse paa den tredie Dag. Det første, Baandet mellem den guddommelige Natur og den menneskelige, skulde aldrig løses. Christi Legeme saavel som hans Sjæl bleve forenede med hans guddommelige Person for stedse. Da hans Sjæl efter Døden nedfoer til Forhelvede, var den skilt fra Legemet, men ikke skilt fra Guddommen; den vedblev at være Guds Søns Sjæl og derfor tilbedelsesværdig, og den blev tilbudet af de Retfærdiges Sjæle i Forhelvede, formedelst dens inderlige Forening med Guds Søn. Og paa den anden Side, Christi *Legeme* i Graven var skilt fra hans Sjæl, men ei skilt fra Guddommen; det var et guddommeligt Lig og derfor tilbedelsesværdigt -- ikke i og for sig, men paa Grund af dets inderlige Forening med Guds Søn.

Hvad Guds Almagt nemlig har sammenføiet, det kunne vi ikke adskille i vor Dyrkelse. Men nu er den menneskelige Natur, med alle dens Bestanddele, Forstand og Villie, Øine, Øren, Hænder, Hjerte o. s. v., antagen af Guds Søn, saa Gud handler og lider gjennem den menneskelige Natur. Det var Guds Søns Øine, der fieldede Taarer i Krybben og ved Lazarus' Grav; det var Guds Søns Kinder, der bleve slagne og bespyttede; det var Guds Søns Hænder, der hvilede velsignende paa Børnene, og lægede den Blindfødte ved at smøre Dynd paa hans Øielag; det var Guds Søns Hjerte, der i Døden ophørte at slaae og blev gjennemboret med et Spyd. Det var denne Guds Søn, hvem Hyrderne bleve indbudne

til at hyldede og tilbade. Og Hyrderne med Maria og Sct. Joseph hyldede og tilbade ham, den hele, udeelte Herre Christus, som han laae for dem paa Straa i Krybben, som Gud og Menneske. De skilte ei kunstigt i Tanken hans Guddom fra hans Menneskehed, men hyldede deres Gud, som de saae ham ligge for sig, det lille Barn med grædende Øine, frosne Lemmer og glødende Hjerte.

Hvad de gjorde, gjøre ogsaa vi; vi tilbade den hele udeelte Herre Christus, som han er, som Gudmenneske med Øine, Øren, Hænder, Saarmærker; vi tilbade derfor ogsaa hans *Hjerte*. Ved at gjøre det, gjøre vi intet Nyt, men det Selvsamme, som alle Christne i alle tidligere Aarhundreder gjorde lige fra den Tid, da Maria tilbade sin guddommelige Søn strax efter hans Undfangelse, og hendes Frænde Elisabeth istemte sin Hilsen: „Velsignet er dit Livs Frugt!“ Forsaavidt er vor Andagt en *ældgammel Andagt*, den daterer sig fra Guds Søns Menneskevordelse.

Men Andagten til Jesu Hjerte leder — hvad selve Benævnelsen antyder — til at *concentrere* vor Opmærksomhed og Dyrkelse netop paa Jesu *Hjerte*, paa *et eneste Organ*, *en eneste* Deel af det Legeme, Guds Søn har iklædt sig, med Forbigaaelse af de andre. Dette maa forståes saaledes: Ved at dyrke Jesu Hjerte er jeg mig vel bevidst, at det paa ingen Maade er adskilt eller nogensinde har været adskilt fra hans øvrige Legeme, at det meget mere i Gudmenneskets Bryst stedse staaer i samme Forbindelse med Legemets øvrige Dele, som mit Hjerte i mit Bryst staaer med mit Legemes andre Dele; men denne Forbindelse lægger jeg ikke særligt Mærke til; jeg lader den upaaagtet og gjør som en Kunstner, der ved at studere et stort Maleri lader sit Blik hvile paa en eneste af de mange Sikkelser, der tilsammen udgjøre det ene store Billede; Kunstneren finder overflødig Næring for sin Kunstsands i den ene Skikkelse. Saaledes ogsaa vi: ved at betragte Jesu Hjerte — selvfølgelig i dets uopløselige Forening med Guds Søns Per-

son — finde vi Stof nok til Oplysning, Opbyggelse, Kjærlighed og Efterligning. Men det, at vi rette hele vor Dyrkelse paa Hjertet, uden at tage de øvrige Dele af Christi tilbedelsesværdige Person med, det er noget Nyt, og forsaavidt kan selve Andagten kaldes ny.

Men spørges her: hvorfor fæste vi Blikket paa Jesu Hjerter snarere end f. Ex. paa hans Øine, der dog vistnok tilsmilte Hyrderne guddommeligt sødt eller paa hans velsignede Læber, over hvilke jo Ynde var udbredt, eller hans naaderige Hænder, der allevegne gjorde vel imod Alle? Der svares: Vi gjøre det, fordi Hjertet er blandt alle Legemets Organer meest skikket til at tjene som *Sindbillede paa Christi Kjærlighed*; og det er just Christi Kjærlighed, som især er Gjenstand for vor Andagt; denne usynlige Kjærlighed, der opflammede og endnu opflammer Gudmennesket, er den anden Gjenstand, ja *Hovedgjenstanden for vor Andagt*. Og forsaavidt er Andagten igjen saa gammel som selve den christne Religion.

Det er os om at gjøre, ved Gudmenneskets Kjærlighed at opflamme vore Hjerter til Gjenkjærlighed; vi ville i os optænde den Ild, hvilken Christus er kommen for at kaste paa Jorden, og som han ønsker at see optændt. Vi lede efter et synligt Tegn paa denne usynlige Kjærlighedsflamme, og vi finde da intet bedre end Jesu legemlige, synlige Hjerter. Thi Hjertet ere vi nu eengang vante til at ansee som Sæde for Kjærligheden samt for alle andre Sindsbevægelser. Det er jo forresten ogsaa unægteligt, at Kjærlighed og Had, Attraa og Afsky, Haab og Frygt, uventet Glæde og pludselig Forskrækkelse øve deres Indflydelse paa Hjertet; stærkere Sindsbevægelser faae det til at slaae hurtigere og livligere, mulig endog til at banke lydeligt. Intet Under altsaa, at vi bruge Ordene *Hjerter* — og *Følelse, Sindelag, Kjærlighed* iflæng, at vi tale om et godt, ømt, følsomt *Hjerter*, om et koldt, lunkent og haardt *Hjerter*, et *Hjerter* fuldt af Misundelse, Avind og Had. Heller intet Under, at Skrivten, der lemper sig efter menneskelig Anskuelse og Udtryksmaade,

følger Sprogbrugen ogsaa i dette Stykke og siger f. Ex. „Hvor eders Liggendefæ er, der vil ogsaa eders Hjerte være;“ — „Jeg har løbet dine Buds Vei, da Du udvidede mit Hjerte;“ — „Vederstyggeligt er for Herren et vanartet Hjerte.“ Det er altsaa med Ret og Føie, at Andagten til Jesu *Kjærlighed*, forestillet ved hans legemlige *tilbedelsesværdige Hjerte*, betegnes kort som Andagt til Jesu *Hjerte*.

Men er det Meningen med Festen idag og med Andagten til Jesu Hjerte overhovedet; dyrke vi derved under Eet Christi legemlige Hjerte og hans Kjærlighed med hans hele indvortes Dydsliv: da kan der vel ikke tænkes nogen baade dybere og lettere Andagt. Den er let; thi Guds Søns skabte Hjerte er et sandt Menneskehjerte af samme Art som det, der slaaer i dit eller mit Bryst, og er os derfor overvættets sympathetisk. Gjør engang et Forsøg: viis et opvakt Barn, der kjender lidt til sin Katechismus og Bibelhistorie, et Billede af Jesu Hjerte; siig til det: „See, det fremstiller din Frelser og hans Hjerte, som er heelt opfyldt af Kjærlighed til Dig, mere endnu end din Moders Hjerte; kjære Barn, elsk din Frelser igjen; vogt Dig for at lønne hans Kjærlighed med Utak og Synd.“ Gjør og taler Du saaledes, da skal Du see, at det gjør et dybere Indtryk paa Barnet end blotte Ord om, hvormeget Frelseren har elsket os. — Paa den anden Side er denne selvsamme Andagt, som et Barn kan øve med særdeles Nytte, ogsaa *dyb*, uudtømmelig dyb. Thi den aabner os det Hav af Naadeskatte og Dyder, som gjemmes i Christi menneskelige Sjæl, der jo er den Helligaands meest fuldendte Mesterværk, og langt overgaaer alle andre Skabninger.

Skulde det Sagte ikke være Grund nok til at elske denne Andagt, og med fornyet Iver deeltage i den, især i indeværende Juni Maaned? Bringer Festen idag os til at gjøre det, da ville vi i des rigeligere Maal øse Frelsens Vande af Gudmenneskets udtømmelige Kildevæld.

Den h. Veronica af Mailand.

† 1497.

Veronica nedstammede fra fattige Bønderfolk i en Landsby ved Mailand. Fra Ungdommen af hjalp hun sine Forældre med Markarbeidet og paatog sig med Glæde de simpleste Gjæringer. Lidt efter lidt vaktes imidlertid hendes Længsel efter en høiere Fuldkommenhed. Opvoxet uden Skoleunderviisning stod hun op om Natten for at søge nogen Uddannelse ved Læsning, men hun blev af den h. Guds Moder Maria advaret mod al for stor Iver herfor. Efterat have ventet i tre Aar opnaaede hun at blive antaget som Lægsøster i den h. Marthas Kloster i Mailand, hvor hun daglig paa Gaderne indsamlede Almisser til Klosteret, der befandt sig i stor Armod. Omtrent tre Aar efter at have aflagt Løvterne, hjemsøgte hun af en langvarig, smertelig Sygdom, under hvilken hun alligevel forrettede sine Arbejder og Bønner med sædvanlig Punktlighed. Streng og villig Lydighed gjorde hende til et levende Mønster paa Efterlevelse af Ordensreglen. Sin største Glæde fandt hun i Udøvelsen af de simpleste Tjenester. Hun blev benaadet med mange Henrykkelser, i hvilke hun beskuede Frelserens Liv, og desuden mange andre Hemmeligheder. Disse høie Begunstigelser hindrede hende aldrig i Opfyldelsen af hendes klosterlige Pligter. Efter sex Maaneders Sygdom døde hun i Aaret 1497, netop paa den af hende forud betegnede Dag, i en Alder af to og fyrretyve Aar, tretten Aar efter hendes Indtrædelse i Ordenen.

Stadig Flid.

Da Veronica i sin Sygdom blev opfordret til at opsætte Noget af sit sædvanlige Arbeide, svarede hun: „Jeg maa arbeide saalænge jeg kan, saalænge Tiden dertil er mig forundt.“

„*Tiden* er et Gode, som man finder i denne, men ikke mere i den anden Verden, den er hverken i Himlen eller i Helvede. For enhver Priis vilde de Fordømte tilkjøbe sig en Time, et Øiebliks *Tid* for at undflye deres evige Undergang, men denne Time, dette Øieblik forundes dem ikke mere. Kunde de Salige græde, da vilde de græde over at have spildt saa megen Tid her paa Jorden, hvilken de kunde have benyttet til at fortjene endnu større Herlighed.“ (Alfons Liguori.)

Den h. Jomfru viste Veronica tre Breve, der belærte hende mere end mange Bøger. Det første handlede om den gode Mening, det andet, om det Afskyelige i at vredes paa andre Mennesker, det tredie, om Nødvendigheden af daglig at betragte Christi Lidelser. Ved det første lærte hun at gjøre sit Dagværk af reen Kjærlighed til Gud uden menneskelige Bevæggrunde; ved det andet, ikke alene at afholde sig fra al Dom over Næsten, men ogsaa at bede for de Vildfarende. Det tredie Brev bevægede hende til at forene sine Lidelser med Christi Lidelser.

„Værer ikke lunkne i Eders Iver, værer brændende i Aanden; tjener Herren.“ Rom. 12, 11.

Den h. Gotfred af Kappenberg.

† 1126.

Paa Fædrene Side nedstammede Gotfred, Greve af Kappenberg i Vestphalen, fra Carl den Store, paa Mødrene Side fra de schvabiske Kaisere. Fremragende ved sin Stands Dyder, tapper Ridder, god Huusfader, dydig Ægtemand, var han et Mønster for hele Adelsstanden. For sine Undergivne var han en Fader, og forbandt usædvanlig Samvittighedsfuldhed med ægte Gudsfrygt. Da den h. Norbert, hin Tids mægtige Bodsprædicant kom til Gotfreds Borg, gav han Afkald paa al jordisk Eiendom, tilligemed sin Gemalinde Jutta, sin Broder Otto og sin Søster Beatrix, forvandlede sine tre Borge til Klostere og traadte tilligemed disse sine Nærmeste i Præmonstratenser-Ordenen, trods alle de Vanskeligheder, som især hans Svigerfader, Grev Frederik af Arnsberg, lagde ham i Veien. Han vilde aldrig tiltales med sit grevelige Navn, begræd ofte sit Livs faa tilgivelige Synder og bad: „O, min Herre og Gud, forbered Du mig med Din Naade paa min Hedengangs Time!“ Som Munk og Ven af den h. Norbert virkede han velsignelsesrigt ved at prædike Bod i Vestphalen, Sachsen og i Vetterau, indtil han hensov i Herren den 13de Januar 1126 i sit tredivte Aar i Klosteret Ilmstadt. Hans sidste Ord vare: „Jeg seer min Herres Sendebud, de ile mig imøde, o hvor velkomne ere de mig dog!“ En saa lykkelig Død opnaaede den h. Gotfred ved utrætteligt Arbeide og vedvarende Bøn.

Samvittighedsfuldhed i Forretninger.

Ogsaa christelige Forretningsfolk, det er saadanne, der i Handel og Vandel bestræbe sig for at leve efter Christendommens Forskrivter, blive i vor Tid mere end tidligere fristede til at gjøre hvad der strider imod deres Samvittighed, da det nu engang er blevet Forretningsskik, og de paa denne Maade see saa Mange berige sig, uden derved at skade deres gode Navn.

„Rigdom erhverver man kun med Møie og Besvær, man besidder den med Ængstelse, mister den med Smerte, men hvad der er det værste — den bliver sjældent samlet, uden at Gud bliver krænket derved.“

(Ludvig af Granada.)

Den h. Gotfred er bleven et Mønster for de Christne i Verden og i Klosterne. Som Ridder var han stadigt betænkt paa at give Enhver sit, og selv at lade sine Fjender vederfares Ret. Da han engang i en Feide mod Borgerne i Münster saae en Mand vende tilbage fra et Streiftog med rigt Bytte, vilde han ikke see ham for sine Øine, før han havde tilbagegivet Alt. Det var især Frygten for ikke at kunne bevare sig aldeles fri for al Uretfærdighed i den raa Feidetid, der bevægede ham til at give Afkald paa Verden.

„Hvad gavner det Mennesket, om han end vinder den ganske Verden, men tager Skade paa sin Sjæl!“ Matth. 16, 26.

Daabs- og Communionskjerten.

En from Præst og nidkjær Sjælesørger holdt engang som Fadder et Pigebarn over Daaben. Efterat den h. Handling var fuldendt, gjemte han Daabskjerten som et kosteligt Minde i et Skab. Da hans Guddatter efter nogle Aars Forløb gik første Gang til Herrens Bord, gav Præsten hende den selvsamme Kjerte ved denne høitidelige Handling at bære, og gjemte den saa i Skabet igjen. Senere havde Pigen den Ulykke at komme i slet Selskab, og som Følge deraf at geraade paa Afveie i religiøs og sædelig Henseende. Da kaldte Præsten, bekymret for sin Guddatters Sjælefrelse, denne til sig, lukkede Skabet op, tog Kjerten ud af det, tændte den for hendes Øine og sagde alvorlig til hende: „Melanie, denne Kjerte brændte paa din h. Daabs Dag. Præsten rakte Dig den med de Ord: Modtag denne Kjerte! den betyder Troens, Kjærlighedens og de gode Gjærningers brændende Lampe; hold trofast din Daabspagt og Guds Bud, for at Du, naar Herren engang kommer til Bryllupsmaaltidet, kan gaae ham imøde med alle Himlens Helgener og faae Deel i det evige Liv. Med denne Kjerte i Haanden traadte Du som et uskyldigt tolvaarigt Barn, iført et hvidt Klædebon, første Gang hen til Herrens Bord for at annamme din guddommelige Frelser. Hvor reent og klart, som Stjernernes Glands, skinnede ikke dengang Kjertens Lys! Men nu — hvilket Lys vilde den kaste paa Dig, dersom Du nu kom til at ligge paa Dødsleiet, og jeg gav Dig den i din kolde Haand for at lyse for Dig paa din sidste Gang til Guds Domstol? Kjære, stakkels Melanie, din Troes Lampe er slukket, din Uskyldigheds hvide Klædebon er sønderrevet, Du er død for Gud og Himlen!“

Disse den ærværdige Præsts Ord skare i hans forførte Guddatters Hjerter. En Strøm af Angerstaarer udrandt af hendes Øine. Sønderknust gik hun bort og førte fra nu af et ærbart og fromt Levnet.

Sønlig Kjærlighed.

Det er vistnok Regelen, at Børnene faae Underviisning i og Tilskyndelse til det Gode af deres Forældre. Imidlertid skeer det ikke sjældent, at Fader og Moder kunne lære af deres Børn.

Frants var første Gang gaaet til Herrens Bord. De Formaninger, han havde faaet i Communion-Underviisningen, vare faldne i modtagelig Jordbund, og Frelseren havde ved sit Besøg gjort Spirerne til det Gode endnu mere frugtbare. Men den gode Dreng var utrøstelig over, at han aldrig saae sine kjære Forældre gaae til Sacramenterne eller Messen. De levede nemlig i en Fabrikegn og vare aldeles optagne af Livets Sorger, saa de kun altfor hurtigt havde givet efter for deres Omgivelsers daarlige Exempel og glemt Guds og Kirkens Bud. Den lille Frants var bleven bevaret for en lignende Ligegyldighed i Tro og Liv, takket være hans dybt indgroede Religiositet samt Skoleunderviisningen! Men, hvad han hidtil af barnlig Enfoldighed mindre havde lagt Mærke til, blev nu Kilde til en dyb Sjælesmerte i ham, siden han ved den første h. Communion var vaagnet til en levende Troesbevidsthed. Han havde alt bedet og bønfaaldt sine Forældre om at opfylde deres Pligt som Christne og Katholiker; men forgjæves. Hvad skulde han nu videre gjøre? Hans barnlige Fromhed og sønlige Kjærlighed lod ham finde paa et andet Middel. Udskreven af Skolen blev han rigtignok sat til daglig strengt Arbeide; alligevel unddrog han sig daglig en halv Times Søvn for at kunne høre en h. Messe og offe sin barnlige Bøn skifteviis idag for Faderen, imorgen for Moderen. Den sidste blev snart opmærksom paa, at Frants meget tidligt regelmæssigt hver Dag forlod Seng og Hjem. Hvor han vel monne gaae hen saa tidligt? — Moderomsorg eller Nysgjerrighed drev hende engang til ubemærket at følge ham. Han gik til Kirken. Hun traadte ogsaa ind, om end nærmest af Nysgjerrighed. Men den Andagt og Inderlighed, hvormed hun saae sin Søn bede, gik hende til Hjerte. Efterat Messen var endt, ventede hun paa ham ved Kirkedøren. Frants kom ud, ikke uden et Træk af Alvor og Bekymring. Dette foruroligede Moderen endnu mere; hun spurgte: „Frants, hvad feiler Dig, eller hvad gjør Du saa tidligt her?“ Den

gode Dreng, høist forundret over at see Moderen her, svarede: „Moder, vær ei vred; idag gjorde jeg det for Fader, imorgen gjør jeg det for Dig!“

Naaden havde seiret over Moderens Hjerter; den seirede ogsaa over Faderens. Den naturlige Kjærlighed til et saa fromt og elskeligt Barn bidrog Sit til at gjøre Seiren fuldstændig. Den næste Søndag saaes Frants ikke mere alene i Kirken. Fader og Moder gik med ham ikke blot til Messen, men ogsaa til Skrifte og Herrens Bord.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Biskoppen af Poitiers, Cardinal Pie, er pludseligt død Natten til den 19de Mai i Angoulême, hvorhen han havde begivet sig for at holde et offentligt Foredrag i Anledning af Pintsefesten. Dagen iforveien befandt Cardinalen sig endnu fuldkommen vel. Den Af-døde var 65 Aar gammel, og var allerede i Aaret 1849 bleven udnævnt til Biskop af Poitiers. Han har altid udmærket sig ved sin store Iver for den katholske Sag, for Pavens verdslige Herredømme og i Særdeleshed for Ufeilbarheds-Erklæringen paa det Vaticanske Concil. I Anledning af et Hyrdebrev fra Aaret 1861, i hvilket han, ved at imødegaae en af den bekjendte Laguér onniéres Brochurer, havde sammenlignet Kaiser Napoleon III. med Pilatus, blev han stevnet for Statsraadet og af dette erklæret for at have gjort sig skyldig i „Misbrug“. Endnu for to Maaneder siden befandt Cardinal Pie sig i Rom, hvor han confererede med Pave Leo XIII. om den franske Kirkes nærværende Stilling; paa Tilbagereisen blev han 14 Dage i Paris og syntes dengang at være ved god Helbred. Cardinalen var altid i uafbrudt og rastløs Virksomhed, saa „Univers“ medrette kan sige, at han er falden som en Helt paa Valpladsen med Vaaben i Haand. Umiddelbart før sin Afreise havde han consecreret Hr. E. de Briey, der er udvalgt til Biskop af Meaux. Hr. E. de Briey er en Broder til Biskoppen af

Saint-Dié, saa at her foreligger det siden 1792 ukjendte Tilfælde, at to Brødre ere beklædte med den biskoppelige Værdighed. Det sidste biskoppelige Broderpar vare Brødrene Rochefoucauld, den ene Biskop af Saintes, den anden af Beauvais, som begge bleve guillotinerede i Rædselsperioden.

Østerrig. Den bekjendte Trappist-Prior af Klosteret Maria Stern, P. Franz, vil tilligemed 24 Brødre i Juni Maaned begive sig til Caplandet, hvor den engelske Regering har overladt dem store Landstrækninger, der saaledes ville blive deelagtiggjorte i den europæiske Culturs og Civilisationens Velsignelser.

— En smuk Festlighed foranstaltedes for kort Tid siden i den katholske Svendeforenings Sal i Wien, nemlig Gjntagelsen af „Billeder af Jesu Lidelseshistorie“, hvilke for første Gang vare blevne opførte paa St. Josephsfesten. Ærkehertug Carl Salvators Familie, Cardinal Kutscher, Fyrst Zeil, Grev Caoriani, Centralpræsers Feltbiskop Dr. Gruscha, Localpræsers Hofcapellan Dr. Seywald, Canonicus Dr. Marschall, den for Votivkirken designerede Provst og andre distingverede Personer af geistlig og verdslig Stand overværede Forestillingen. Denne bestod af 9 Tableauer, som forestillede: Den sidste Nadvere, Christus ved Oliebjerget, Christus, som tages tilfange, Christi Domfældelse, Gangen til Golgatha, Christi Død, Gravlægningen, Vogterne ved Graven og Opstandelsen; samtlige Billeder vare meget virkningsfulde, Acteurernes Holdning ædel og svarende til den ophøiede Gjenstand; særdeles vellykket var især Fremstilleren af Christi Person. Fiirstemmige Chor med passende Text ledsagede de af Professor Grünes, Svendeforeningens Tegnelærer, arrangerede Tableauer.

Hamborg. Stadens Borgerrepræsentation har d. 12te Mai skjænket et ypperlig beliggende Grundstykke paa 5000 Kv.-Meter til det katholske Maria-Hospital her. — Ved den sidste Samling til Hospitalets Ombygning indkom der en Sum paa henved 25,000 Rigsmark (22,222 Kroner).

Palæstina. P. Ratisbonne har nu opført Halvdeelen af sit Drengelinstitut „St. Peter“, og hans Elever have allerede taget denne Deel i Brug. Til at opføre den endnu manglende Deel savner han desværre Midlerne. Den smagfulde Bygning er opført c. ¼ Miil udenfor Jerusalem og har en meget smuk Beliggenhed. In-

stitutets Opgave er at uddanne ærlige Haandværkere og arbeidsomme Christne, en høist nødvendig og vigtig Gjerning i dette fattige, nu atter vaagnende Land. „St. Peter“ vil blive et Civilisationens Arnested; flere Værksteder ere allerede i fuld Virksomhed under duelige Brødres Ledelse. Skomagere, Skrædere, Snedkere, Bødkere, Tapetserere, Hjulmænd, Sadelmagere, Dreiere, Bagere og Gartnere ere alle i fuldt Arbeide, og Bogbindere, Malere, Glarmestere have nylig begyndt deres. Ved Siden af deres Haandværk faae Drengene Underviisning i det arabiske Sprog; paa Søn- og Festdagene samt hver Torsdag have de to Timers Religionsunderviisning. Eleverne og de latinske Christne, som boe i Omegnen, bivaane daglig den h. Messe i det beskedne, provisoriske Huuscapel. Alle Eleverne ere sunde, lykkelige og tilfredse. Befolkningen har ogsaa tilfulde indset dette Foretagendes store Betydning, og Hundreder af Drengesøge om Optagelse i „St. Peter“, men af letfattede Grunde har man desværre maattet afvise dem. P. Ratisbonne behøver endnu 60,000 Francs for at kunne fuldende sit Værk.

Nordamerica. For nogle Uger siden er Methodistpræst J. L. Russel, tilligemed sin Kone og 5 Børn bleven døbt af Højærv. Hr. J. J. O'Connell i Benedictinerenes Kirke „Maria Hjælp“ i Gaston. Convertiten har i 19 Aar været en af de ivrigste og meest ansete Methodistprædicanter i Syd-Carolina.

— Arvingerne efter John Casey, en fornylig afdød katholsk Borger i Erie, have skjænket Hs. Højærv. Biskop Mullen af Erie en Sum af 60,000 Dollars, for at sætte ham istand til at kunne fuldende Cathedralens Opførelse.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 6te Juni. 3de Søndag efter Pinte. Hovedfesten for Jean guddommelige Hjerte. I Sct. Ansgars Kirke holdes om Aftenen Kl. 8 Festandagt med Prædiken. — 7. M. Robert, Abbed. — 8. Tl. Medardus, Biskop. — 9. O. Primus og Felicianus, Mart. Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariusforeningen. — 10. To. Margaretha, Dronning. — 11. F. Barnabas, Apostel. — 12. L. Johannes af Sct. Facundo, Bekj.

Søndagen den 13. Juni. 4de Søndag efter Pinte.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 8 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret.
" 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8¹/₂ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 24. Søndagen den 13. Juni. 1880.

Indhold: Jesu Hjerte og Alterets Sacrament. Den h. Eskild. Kirkelige Efterretninger: Rom, Bosnien, Africa. Den h. Theodosius.

Jesu Hjerte og Alterets Sacrament.

I.

Det høihellige Sacrament pleier at fremstilles til offentlig Tilbedelse saavel paa Jesu-Hjerte-Fest, tredie Fredag eller Søndag efter Pintse, som paa den første Fredag eller Søndag i hver Maaned. Den fromme Dyrker af det guddommelige Hjerte pleier ogsaa paa de anførte Dage at gaae til Herrens Bord, og ofte sees han at knæle i andægtig Bøn i Kirken foran Tabernaclet. Det kan ei heller være andet.

Han dyrker for det Første Christi *Kjærlighed*. Men, hvor luer Kjærlighedens Flamme vel lysere og varmere end i Alterets Sacrament? Kaldes det ei Kjærlighedens Sacrament? Er det ei med Hentydning til Sacramentets Indstiftelse, at Evangelisten indleder Beretningen om den sidste Nadvere med de Ord: Da Jesus havde elsket Sine, saa elskede han dem lige til Enden? Har Kjærligheden ikke udtømt sig her? I Sandhed, medens Frelseren i andre Sacramenter meddeler os sine Gaver, giver han

os sig selv i Alterets Sacrament, og det ikke blot for at dvæle iblandt os, men ogsaa for at blive vor Offergave og Sjælespise. Den som betragter Christi Kjærlighed, tør og kan derfor mindst af alle oversee det største Beviis paa Kjærlighed, Alterets h. Sacrament.

Dyrkeren af Jesu Hjerte retter sin Andagt for det Andet paa selve det *legemlige Hjerte*. Men det finder han virkelig, sandelig og væsenlig nærværende i Sacramentet. Er det da ikke en Selvfølge, at han uimodstaaeligt drages derhen, hvor han veed, at det stedse slaaer, glødende af Kjærlighed til sig? Andagten til Jesu Hjerte staaer altsaa i nær Forbindelse med Sacraments-Andagten. Et inderligt Baand holder dem knyttede til hinanden.

Dog vilde man tage feil, dersom man meente, at der ingen Forskjæl var imellem dem. Meget mere findes der en dobbelt. *Forskjællige* ere begge disse Andagter, saavel i deres *nærmeste Gjenstande* som i deres *Formaal*, hvad der i det Følgende agtes nærmere oplyst, for des fyldigere at kunne besvare vort oprindelige Spørgsmaal: Hvad dyrke vi ved at dyrke Jesu Hjerte?

Troen lærer os, at Christi *hele* Legeme er nærværende i Sacramentet, efter hvad Frelseren selv sagde ved dets Indstiftelse: Det, som jeg nu tilbyder Eder som Spise, er mit Legeme. Hele Legemet annammes af os i den h. Communion; hele Legemet tilbedes af os, naar vi knæle foran Tabernaclet. Til Christi Legemes Ære pryde vi vore Altare; til dets Lovpriisning synges vi vore Psalmer. Den aarlige Fest, vi feire til Ære for Sacramentet, betegne vi rigtigt som Christi-Legems-Fest. Hele den skjønne Høitid, de Processioner, der da holdes, og den Glands, Pragt og Rigdom, der udfoldes, sigte til at dyrke det tilbedelsesværdige Legeme, som sandelig er tilstede paa vore Altare.

Men feire vi saa efter Christi-Legems-Octaven Jesu-Hjerte-Fest, da er det, efter de ovenfor givne Oplysninger, kun en eneste Deel, et eneste Organ af Christi

Legeme, som vor Dyrkelse nærmest er rettet paa; Legemets øvrige Dele dyrke vi kun, forsaavidt vi ere os bevidste, at Hjertet hverken nu er eller nogensinde har været adskilt fra dem. Vor Andagt holder sig da blot indenfor snevrere Grændser, end naar vi dyrke Sacramentet.

Dog er det paa den anden Side ogsaa sandt, at den udvider sig, ikke dvæler ene og alene ved Jesu Hjerte i *Tabernalet*, men gaaer ud over Jordens og Nutidens Skranker, hæver sig til Himlen og sætter sig i Aanden tilbage til den Tid, da Jesus vandrede iblandt Menneskene som jordisk Pilgrim. Vi dyrke nemlig hans Hjerte, hvorsomhelst dette findes. Men det er ei blot i vore Kirker, men ogsaa i Himlen. Thi vor Tro lærer os at bekjende, at Christus fyrretyve Dage efter sin Opstandelse er opfaren til Himlen, og siden den Tid har siddet og stedse vil sidde ved Faderens høire Haand. Og, sige vi end med Føie, at han i enhver Messe stiger ned fra Himlen paa vore Altere for at forblive der under Brødets og Vinens Skikkelser, saalænge Skikkelserne vedvare, da hører han dog aldrig op med ogsaa at være i Himlen; hans Legeme forlader aldrig sin himmelske Throne, meget mere er det samtidigt tilstede baade i Himlen og i Sacramentet; og vi tilbede Christi Hjerte baade her og der.

Ja, som Dyrkere af det guddommelige Hjerte gaae vi ogsaa tilbage i Fortiden, til de velsignede Aar, da Gudmennesket levede her paa Jorden i et synligt og dødeligt Legeme. Vi ledsage gjerne vor Frelser paa hans Vandring hernede fra Nazareth, hvor han blev Menneske, og fra Bethlehem, hans Fødeby, gennem Ægypten, Galilæa, Samaria og Judæa lige til Golgathaberget, fra hans Vugge til hans Grav. Vi betragte ikke blot hans Gjerninger og Lidelser, som de fremstillede sig for det udvortes Øie; men som Disciple af hans Hjerte søge vi at trænge ind i hans Indre, beundre de Dyder og Naadegaver, med hvilke den Helligaand har prydet dette sit helligste Tempel; vi lytte til Jesu Hjertes lønligste Tanker og Følelser, til hans Trøst og Glæde, Sukke og

Smerter, Bønner og Velsignelser; vi gjætte os til, hvad Barnet følte, da det hyldedes af Hyrderne, blev fremstillet i Templet eller baaret til Ægypten, — hvad Drengen tænkte i den lave, fattige Hytte i Nazareth, naar han hjalp sin Moder i Kjøkkenet eller sin Pleiefader i Tømmerværkstedet, — hvad der bevægede Mandens Hjerte, naar han hørte de Lidendes Raab, helbredte de Syge, opvakte de Døde, revsede Pharisæernes Hykleri, undveg de trædske Skriftkloges Snarer, græd over det forblindede Jerusalem, underviste sine Disciple, var overbærende med deres Feil og Skrøbeligheder, prædikede for Folkemængden, for at bringe den til at bære Omsorg for det ene Fornødne, forlade den brede Vei til Fordærvelse og vandre den trange, som fører til Livet. Vi søge at tolke os de Sukke, som vi høre fra den lidende Frelsers Læber: Min Sjæl er bedrøvet indtil Døden; Fader, om det er muligt, da lad den Kalk 'gaae fra mig; min Gud, min Gud, hvi har du forladt mig; Fader! i dine Hænder befaler jeg min Aand. Kort sagt, vi ligesom studere Jesu Hjerte, lige fra dets første Selvopoffrelse strax efter Menneskevordelsen til det afsluttende og udfriende Raab: Det er fuldbragt. Vi finde i Jesu Hjerte den Arne, hvorfra vi hente glødende Kul for at tænde vore egne, lunkne Hjerter med; men tillige søge vi derhen som til den *Skole*, der underviser os i alle Dyder og veileder os til al Fuldkommenhed. Vi efterkomme Frelsers Formaning: *Lærer af mig*; thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjertet.

En grundig Veiledning til at gjøre hurtige Fremskridt i Jesu Hjertes Skole giver den ligesaa dybe, som let forstaaelige Bog „om Efterlignelsen af Jesu helligste Hjerte“. Forfatteren, *P. J. Arnold*, som i den hele ydre Indretning af sit Skrivt har sluttet sig til Thomas af Kempis' fire Bøger om Christi Efterfølgelse, giver ligeledes i fire Bøger fortrinlige Vink om, med rensat Hjerte at efterligne Jesu Hjerte i dets virksomme, lidende og salige Liv. Skulde Bogen endnu være Læseren ubekjendt,

da ansee vi det for vor Pligt, varmt at anbefale den.¹⁾ Den byder, ligesom Thomas af Kempis og Frants af Sales' Philothea, den frelsesøgende Sjæl den sundeste og rigeligste Næring; ja, den tør endog siges i een Henseende at overgaae Thomas af Kempis' gyldne Bog, forsaavidt som den nemlig giver nøie Oplysninger om adskillige vigtige Troes- og Sædelærdomme, der forudsættes, og derfor ikke videre omhandles af Forfatteren til Christi Efterfølgelse.

Afhvad der her er antydet, fremgaaer, at Jesu-Hjerte-Andagten, langt fra at være et Slags Sværmeri, der bevæger sig i søde Følelser, meget mere er en overmaade solid Andagt, som, rigtig forstaaet og øvet, er et kraftigt Middel til en ægte christelig Livsvandel i Guds frygt og Dyd. „Jesu Hjerte“, yttrede vor h. Fader, Pave *Leo*, for kort siden i en offentlig Audients, „er det fuldkomneste Forbillede paa de meest ophøiede Dyder. Det var derfor en naaderig Opfindelse og et stort Kjærlighedsbeviis, at Herren nedlod sig til at fremstille sit Hjerte for det hovmodige Menneske, der helst vilde afkaste al Autoritets Tøile, og med umættelig Attraa higer efter jordiske Goder og sandselige Forlystelser, at fremstille for det jordisksindede Menneske sit eget guddommelige Hjerte, som ikke er besjælet af andre Følelser, end dyb Ydmyghed. uovervindelig Sagtmodighed, fuldkommen Lydighed, uforlignelig Hellighed og Reenhed. Gid alle Mennesker maatte i Kjærlighed slutte sig til dette Hjerte, efterligne dets Dyder, afsone de det tilføiede Krænkelser, forene deres Bønner, Bestræbelser og Følelser med dets Bønner, Bestræbelser og Følelser, og saaledes tage Deel i dets Godhed, Reenhed og Fuldkommenhed.“

¹⁾ Den er udkommen i Commission hos F. A. Høst, og faaes, foruden i nævnte Boghandel, ogsaa i Kjøbstæderne hos d'Hrr. Geistlige.

Den h. Eskild. † 1069.*)

Det Sennepskorn, hvorom Jesus Christus taler, bringer ikke blot Blade og Grene, men ogsaa nye Korn, som fuldstændigt ligne det første. Saaledes er vistnok hele den katholske Kirke det Træ, som er fremvoxet af det i Jorden nedlagte Sennepskorn, nemlig af Jesus Christus; men den katholske Kirke frembringer ogsaa Mænd, som forsaavidt ligne Christus, at de ogsaa have udbredt Sandheden og ere døde for Sandheden; og af deres Ord og Blod ere atter nye Grene voxede frem paa Kirkens Træ. Til disse høre Apostlene og mange Martyrer, ligesom ogsaa den h. *Eskild*. Den 3die Februar feirer Kirken Mindet om den h. Ansgar, som ogsaa udbredte Christendommen i Sverige. Men, ligesom man ofte i Marts Maaned faaer smukt varmt Veir, og Menneskene glæde sig til, at Föoraaret nærmer sig, men der saa pludseligt igjen kommer Sncestorme og Kulde, som om Vinteren skulde til at begynde paany, saaledes brød atter det gamle Hedenskab løs i Sverige, da den h. Ansgar ikke mere levede. Da besluttede den h. Sigfred, Ærkebiskop af York i England, at reise til Sverige og med Guds Naade atter tænde Christendommens udslukkede Lys; og med ham reiste den h. *Eskild*.

Om ham fortæller nu et gammelt svensk Skrivt Følgende:

„Denne Hellige foragtede fra Barndommen af Verdens Tillokkelser og udgød sit hele Væsen i Guds Kjærlighed. Underviist af den guddommelige Lovs h. Skrifter, øste han begjærligt af dette honningsøde Væld, hvoraf han da senere rakte Mange Frelsens Kalk. Da han havde opnaaet Mandsalderen, udgik ogsaa Guds Kald til ham, ligesom engang til Abraham: „Gaa bort fra dit Hjem og fra din Slægt, og kom til et Land, som

*) Alb Stolz „Legende“.

jeg vil vise Dig; og jeg vil lade Dig voxe til et stort Folk.“

„Uden at lade sig holde tilbage af sine Forældre og Fædrelandets Behageligheder forlod han England og reiste til Sverige, fuldt overbeviist om, at, jo længere han for Guds Skyld fjernede sig fra sit Hjem, desto mere nærmede han sig Himlen.“

Efterat Eskild i Forening med den h. Biskop havde gjenoprettet Christendommen i Sverige, saa at endog Kong Inge antog Troen, vendte den h. Sigfred atter tilbage til England. Paa Kongens og Folkets Begjæring viede han først den h. Eskild til Biskop af Sverige, og nu beretter det gamle Skrivt videre:

„Han lyste her som Morgenstjernen i Mørket, og bragte Mange, som tidligere havde vandret paa Afveie, tilbage paa Veien til det himmelske Fædreland. De Troende bleve grebne af hans mægtige Prædiken, begyndte at bygge Kirker, nedrive Afgudstemplerne og forstyrre de Steder, i hvilke de før havde bragt deres Guder Offere.

„Da nu den gamle Fjende (Djævelen) med Misundelse saae, at hans Tjeneres Antal daglig blev mindre, hvorimod Kirken ved Forøgelsen af de Troendes Antal triumferede, søgte han at udslukke Hyrdens Liv, for at de adspredte Faar saaledes skulde blive et Bytte for Helvedes Ulve. Denne Fjende, hvis Aandedræt faaer Kul til at brænde, ophidsede nu nogle daarlige Mennesker, som allerede længe havde viist Tilbøielighed til at vende tilbage til Satans Tjeneste, til heftigt Had imod Troens Forsvarer, Kong Inge. Men da disse saae, at under Kongens Regering vilde dette være en Umulighed, saa samlede de en Hær, overfaldt Kongen og fordrev ham. Ligesom det israelitiske Folk, for ikke at staae under Roboam, hvor dog Templet og den sande Gudsdyrkelse var, valgte sig Jeroboam til Konge, efter hvis Raad de bleve Afgugsdyrkere og tilbade Guldkalve: saaledes valgte disse, efter at have fordrevet den christne Konge,

en Afgudsdyrker, en ugudelig, den kongelige Værdighed aldeles uværdig Mand, ved Navn Blodsven,*) som med Ret hed saaledes, fordi han tillod, at hans Folk drak til Afguderne indviet Dyreblod og spiste Kjødet af Afguds-offrene.

„Efter at have seiret over Kong Inge, kom nu de Vantroer med deres Konge paa en Plads, som tidligere havde været benyttet til Afgudsdyrkelse, for at ofre Oxer og Faar til deres Afguder og holde et stort Festmaaltid. Medens de nu her fraadsede og tilraabte deres nye Konge Lykønskninger, skyndte Eskild sig derhen, en anden Elias, der i sin Tid hellerikke frygtede for Fyrsterne. Iført Retfærdighedens Pandser, dækket med Troens Skjold og bevæbnet med Aandens Sværd, hvilket er Guds Ord, traadte den hellige Biskop med sine Præster og nogle faa Andre uforfærdet frem for Afgudsdyrkerne, og bebreidede dem, at de med Forglemmelse af deres Herre og Skaber offrede til de onde Aander og ikke til Gud. Men de tilstoppede deres Øren for ikke at høre Guds Ord, og knurrede imod det. Da den Hellige saae dette, opløftede han sine Øine og Hænder til Himlen og bønfuldt Gud om, at han dog vilde gjøre et Mirakel, for at de Vantroes steenhaarde Hjerter maatte erkjende, at han alene var den sande Gud.

„Paa denne Bøn fornyede sig nu det gamle Tegn, som paa Samuels Bøn skete mod Philisterne. Herren svarede med et vældigt Tordenbrag, og Hagel, Snee og Regn styrtede ned over Afgudsdyrkernes Altere og Offer og ødelagde dem; men paa Biskoppen faldt ikke en eneste Regndraabe. Da disse Belials Sønner saae dette, bleve de opfyldte af Raseri. Een kastede en Sten i Hovedet paa den hellige Biskop, og en Anden kløvede hans Hoved med en Øxe.

*) „Blot-Sven“ af „blote“, d. e. ofre Dyrs eller Menneskers Blod til Afguder, og bestryge Afgudsbillederne og Templets Vægge med Offerblodet. O. Anm.

„Derpaa slæbte de den halvdøde Martyr til Kongen, og, for at det ikke skulde have Udseende af, at han uskyldig var bleven saaledes mishandlet, sagde de, at han havde fremkaldt dette Veir ved Troldomskunster, for at fornærme den nye Konge og Guderne. Kongen udtalte nu strax Dødsdommen over ham, og Eskild blev slæbt op paa et Bjerg, og blev for sin Troesiver stenet ihjel; saaledes endte han dette timelige Liv — og begyndte at nyde den evige Salighed i Himlen.

Men ligesom i Achabs Tid, da Herrens Propheter vare myrdede, og Afguderiet herskede, Gud dog havde bevarret 7000 Mand, som ikke bøiede deres Knæe for Baal: saaledes havde ogsaa denne Gang mange gode Troende ikke bifaldet og deeltaget i de Frafaldnes ryggesløse Gjerninger. Disse bare nu Martyrens Legeme bort, for at begrave det; men, da de kom til et Sted, som nu kaldes Eskilstuna, havde en saa tæt Taage formørket Luften, at de ikke kunde gaae videre. Dette ansaae man for et Tegn paa, at her skulde Martyrens Lig bisættes; og man byggede til hans Ære her en Kirke og et Kloster. Da Legemet var begravet, skete der saa glimrende Undergjerninger, at i Herrens Faaresti Ulvene forvandlede til Faar, og Kirkens Forfølgere til dens Beskyttere.“

Fra nu af udbredte Christendommen sig mere og mere i Sverige. Der reiste sig senere omtrent 60 Klostre, hvorfra Religion, Agerdyrkning og Kunst udbredte sig over hele Landet. Det christelige Liv blomstrede saa herligt, at Kong Erik, ti Biskopper og flere andre Personer i Sverige bleve canoniserede. Præsteskabet i Sverige førte et strengt sædeligt Liv, og Folket var sine Præster hengivent i Høiagtelse og Kjærlighed. Allerede var Troesadsploittelsen, den saakaldte Reformation, udbrudt i Tydskland, da det svenske Folk med stor Glæde feirede deres to Landsmænds, Hemmings og Nicolaus' Canonisation, og endnu havde den Lykke at blive regeret af

fromme katholske Konger. Men da kom Gustav Vasa til Magten, og han troede at befæste sin Throne ved at indføre den lutherske Lære i Landet. Med den største Samvittighedsløshed anvendte han List og Vold for at gjøre hele Landet luthersk, og forgjæves reiste sig det stakkels Folk paa flere Steder i Landet, for med Vaaben i Haand at forsvare deres dyrebareste Gode, den katholske Tro. Men Kongen opbød al sin Kløgt og Magt for at gjennemføre sin Plan; og saaledes er da ved ham og de følgende Konger den katholske Tro bleven saa grundigt udryddet i Sverige, at indtil den Dag i Dag enhver Svensker, som vil vende tilbage til den gamle Kirke maa forlade Landet.*)

Naar Du nu spørger: Hvorledes har Gud kunnet tillade, at hellige Troesvidners møisommelige Værk, Grundlæggelsen af den katholske Kirke i Sverige, ved verdslig Vold igjen blev tilintetgjort — og hvorledes kunde Gud tillade, at et heelt Folk, som tidligere med en saadan Kjærlighed og Troskab elskede deres gamle Tro, paa en saa skammelig og elendig Maade er blevet den berøvet, saa at det nu alt i flere hundrede Aar ligger som en Green, der er afhuggen fra Kirkens levende Træ? — Naar Du spørger saaledes, hvorledes Gud kunde tillade dette, giver jeg Dig ganske simpelt til Svar: Det veed jeg ikke. Men ikke destomindre tvivler jeg ikke paa Guds uendelige Almægt, Godhed og Viisdom; jeg seer kun heraf, hvor ringe vor Indsigt er. Jeg siger med den h. Apostel Paulus, og — dersom Du ikke anseer din indskrænkede Forstand for et Verdens Lys — saa siig Du andægtig med mig: „*O Rigdoms Dyb paa Guds Viisdom og Kundskab! Hvor urandsagelige ere hans Domme, og hvor usporlige hans Veie! Thi hvem har kjendt Guds Sind? Hvo har været hans Raadgiver?*“ Dette Skrivsted staaer i Brevet til Romerne, hvor Apostlen taler

*) Denne Lovparagraph er først for faa Aar siden ophævet.
O.' Anm.

om, hvorledes det tidligere udvalgte jødiske Folk nu lever i Vantro. Men han tilføier, at ved Tidernes Ende skal hele Israel omvendes til Troen. Ligeledes kunne vi ogsaa haabe, at Sverige igjen engang bliver ført tilbage til den katholske Kirke — paa en Maade og til en Tid, som kun Gud alene kjender. Men saa ofte som Du i „Fader Vor“ beder: „til os komme dit Rige“, saa tænk ogsaa paa det svenske Folk, udstræk ogsaa din Bøn til det, og bed, at det atter maa blive deelagtigt i den katholske Kirkes Tro og Sacramenter.

J.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. „Postulatores causae“ i Sagen om Joseph Labres' og Johan Baptist Rossis Canonisation have nu erholdt Meddelelse om at foretage Udsmykningen af det Alter, som de efter gammel Hævd maae skjænke Basilicaen S. Peter i Anledning af Helgenerklæringen. Paven har nemlig besluttet, at skride til denne næste Aar i Mai Maaned; paa Grund af de Forhold, hvori den h. Stol for Tiden befinder sig, vil Cæremonien imidlertid ikke finde Sted i selve Basilicaens Indre, som det ellers pleier at skee, men i den rummelige Sal over Vestibulen. Den pavelige Architect, Grev Vespignani, har faaet det Hverv at gjøre Udkast til Tegningerne til Salens Udsmykning og til dens Omdannelse til et Capel.

— Ifølge specielle og meget sikre Meddelelser tage de mellem Rusland og den h. Stol ifjor aabnede Underhandlinger et regelmæssigt og tilfredsstillende Forløb; de føres i Wien mellem Cardinal, Pro-Nuntius Jacobini og Ruslands Repræsentant ved Kaiser Frants Josephs Hof.

— Paa den høihellige Pintsefest holdtes der i Moderklosteret paa Monte-Cassino en Efterfest til Benedictinerjubilæet. I det pragtfuldt decorerede Tempel, som indeslutter den h. Benedicts jordiske Levninger,

saae man paa hin mindeværdige Dag 32 Benedictiner-Abbeder, af hvilke nogle vare komne fra Nord- og Syd-america, 4 fra Syd-Asien (Øen Ceylon) og 1 fra Australien; 10 Biskopper assisterede ved Høimessen, der celebreredes af Cardinal-Biskop Johan Baptist Pitra (Benedictiner) som pavelig Delegeret. Efter Messen blev den pavelige Velsignelse meddeelt de Tilstedeværende. Hele Festen gjorde et dybt og uudsletteligt Indtryk.

— Den h. Fader, der stedse er rede til at understøtte Velgjørenhedsanstalter, lod den 5. Mai overrække P. Simplician 2000 Lire til St. Margaretha-Stiftelsen paa Marmorata. Dette er nu den tredje Gave, som Leo XIII. uagtet de trykkende Forhold har tilstillet ovennævnte Institut. Det oprettedes for ikke lang Tid siden, ledes af Franciscanerinder og forsørger allerede 70 fattige Piger.

— Paa den herlige Promenade Monte Pincio har Byen Rom opreist et Monument for P. Sechi (Jesuit). Ansigtstrækkene ere vellykkede; den berømte Astronom vender Øiet mod Observatoriet, og bærer sin Ordens Dragt.

Bosnien. Bygningen af den katholske Kirke i Serajewo vil paa Regeringens Foranstaltning nu tage sin Begyndelse; Kirken kommer til at ligge paa Musalapladsen, paa samme Sted, hvor St. Petri Kirke og et Dominicanerkloster have staaet før Bosniens Forfald. I Nærheden af denne Plads ere ogsaa tvende katholske Biskopper bisatte, hvis Grave fordem bleve holdte i Ære af selve Tyrkerne. Gravene sees endnu den Dag idag, og et Lys brænder der bestandigt til Biskoppernes Minde. Mange tyrkiske Gravsteder omgive Pladsen, fordi enhver anseet tyrkisk Familie ønskede at blive begravet i de hh. Biskoppers Nærhed. Til Opførelsen af Kirken, Præsteboligen og det biskoppelige Palais har Kaiser Frants Joseph skjænket 200,000 Gylden; Planen til Bygningerne lod Kaiseren udkaste af en Hof-Ingenieur i Wien.

Africa. I April 1879 begav den højærv. P. Charmetant, Missionair i Africa, sig til Belgien i det Haab, her at finde nogle unge Mænd til de Præsters personlige Beskyttelse, som prædike Evangeliet for Central-africas vilde Folkeslag. Allerede den 14de Mai samme Aar havde 5 Flamlændere, der nogle Aar tilbage havde tjent som Zouaver i den pavelige Armee, erklæret sig beredvillige til at overtage dette nye militaire og reli-

giøse Apostolat. Den 3. Juni reiste de, efterat have modtaget Pave Leo XIII.s apostoliske Velsignelse, fra Bryssel over Paris til Marseille, hvor de besøgte det berømte Naadested „Notre-Dame de la Garde“. Den 7de Juni seilede de til Algier, hvor de bleve modtagne af P. Degerry, Missionaireernes Superior, og den 20de Juni paa Jesu h. Hjertes Fest, knælede de i Vor Frues Kirke foran Høialteret, paa hvis Trin de nedlagde deres blottede Sværd, som derpaa af Ærkebiskop Lavigerie høitideligt bleve indviede til deres religiøse Tjeneste. Anførelsen for den lille Skare modtog Sværdet af Ærkebiskoppens Haand med de Ord: „Bruger dette Sværd til Guds Ære, og vogter Eder for, nogensinde at drage det i et uretfærdigt Øiemed.“ Officeren gav hver af Soldaterne tre lette Slag paa Skulderen med de Ord: „Vær en fredelskende Soldat, ligesaa tapper som troende og from.“ Derpaa aflagde Enhver Lydighedens Løfte for Biskoppen og modtog af Missionens Superior et Kors, hvilket han bærer paa sig i hele Tjenestetiden. De unge Mænd have forpligtet sig til at staae Missionspræsterne bi i alle vanskelige Forhold, at beskytte Leiren og Karavanerne ved Dag og Nat imod Røvere, Mordere og vilde Dyr, at beseire de Indfødtes Modstræben ved en værdig og fast Optræden, og til at forkynde Religionens Lærdomme og Civilisationens Grundsætninger under Missionaireernes Ledelse. Den 22de Februar i dette Aar ere 19 forhenværende pavelige Zouaver reiste til Algier for at indvie sig til den samme Tjeneste. Hvo seer ikke i denne tilsyneladende ubetydelige, men meget lovende Begyndelse Spiren til et storartet Institut, der kan faae de vigtigste og velsignelsesrigeste Følger for Africa, dersom de franske Radicale ikke kvæle Værket i dets Opkomst?

Den h. Theodosius, Abbed,

† 529.

Theodosius blev født i Aaret 423 i Kappadocien. Patriarken Abrahams Exempel bevægede ham til at forlade sin Hjemstavn, og Længslen efter at efterligne Christus bevægede ham til at træde i Ordensstanden. Uddannet af den h. Longinus bestemtes han af denne til at lede et Kloster i Bethlehem. Hans dybe Ydmyghed bragte ham til at forlade Klosteret og flygte til en Hule. Lidt efter lidt strømmede der fra alle Sider Disciple til ham, hvorfor han lod bygge et nyt Kloster og tre store Kirker. I Tidens Løb udnævntes han til General-Prior over samtlige religiøse Samfund i Palæstina. Aldrig bortviste Theodosius Fattige eller Trængende; mange Gange var der dækket hundrede Borde, ved hvilke de rigelig bleve bespiste. Under en Hungersnød taalte Theodosius ikke, at Almisserne bleve formindskede; ofte formerede han endog Levnetsmidlerne paa en vidunderlig Maade. Fem Sygehuse have ham at takke for deres Tilværelse. Uafsladeligt beskæftiget med at tjene sine lidende Medmennesker, bevarede han sit indre Livs Friskhed ved flittig Læsning i gudelige Bøger. Med Held kæmpede han i Jerusalem mod Eutyches' Vranglære og blev derfor landsforviist af Kaiseren. Han hjemsøgte af en lang og smertelig Sygdom, men vilde ikke bede om Befrielse fra den, da han ansaae den for en retfærdig Straf for sine tidligere Synder. Han døde i den høie Alder af 106 Aar.

Kjærlighedens Offer.

Af Kjærlighed til Næsten bragte den h. Theodosius de største Offere; sin Hjemstavn forlod han af Kjærlighed til Gud; sin Eensomhed af Kjærlighed til Næsten. Kan vor Kjærlighed vel kaldes ægte, naar den Intet eller næsten Intet koster os?

„Giv altid Kjærligheden til Næsten Fortrinet, saafremt Kjærligheden til Gud ikke tilsidesættes derved.“

(H. Nilus.)

Theodosius lempede sig saaledes efter sine Undergivnes Charakteer, at hans Tilretteviisninger bleve elskede istedetfor frygtede. Dog eengang var han nødt til at udstøde en Munk af Ordenen paa Grund af en stor Forseelse. Da denne i sin Anmasselse gik saa vidt, at han vilde banlyse sin Foresatte, viste Theodosius intet Spor af Uvillie og underkastede sig ydmygt denne Uretfærdighed. Men denne Overvindelse gjorde et saadant Indtryk paa Disciplen, at han strax vendte tilbage til Lydigheden og bekjendte sin Forseelse.

„Renser Eders Sjæle i Sandheds Lydigheid formedelst Aanden til uskrømtet Broderkjærlighed, og elsker hverandre inderligt af reent Hjerte.“ (1. Pet. 1, 22.)

Ansgariusforeningen

Bestyrelsesmøde i Forsamlingslocalet Tirsdagen d. 15. Juni,
Kl. 7 Aften.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 13. Juni. 4de Søndag efter Pinte. — 14. M. Basilius, Biskop og Kirkelærer. — 15. Tl. Vitus, Mart. — 16. O. Johannes Franciscus Regis, Bekj. — 17. To. Avitus, Bekj. — 18. F. Marcus og Marcellianus, Martyrer. — 19. L. Juliana af Falconerii, Jomfru.

Søndagen den 20de Juni. 5te Søndag efter Pinte.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 (Mandag, Onsdag og Fredag) stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 (Tirsdag, Torsdag og Lørdag) stille Messe i Klosteret.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 25. Søndagen den 20. Juni. 1880.

Indhold: Jesu Hjerte og Alterets Sacrament. En Bogaanmeldelse. Indbydelse. Kirkelige Efterretninger: Belgien, England, Bamberg, Odense. Den h. Benedict.

Jesu Hjerte og Alterets Sacrament.

II.

Vi have omtalt den ene Forskjæl inellem Andagten til Alterets Sacrament og til Jesu Hjerte. Den nærmeste Gjenstand for den førstnævnte er hele Christi Legeme i Sacramentet; den nærmeste Gjenstand for den sidstnævnte er den ædleste Deel af Christi Legeme, nemlig hans Hjerte, og det betragtet baade som det nu i forklaret Tilstand er i Sacramentet og i Himlen, og som det engang i 33 Aar har været i dødelig Tilstand, -- Jesu Hjerte, som Sindbillede paa, og Sæde for en ubegribelig Kjærlighed, for al Dyd og Fuldkommenhed.

Den anden Forskjæl ligger i, hvad disse tvende Andagter sigte til. Sacraments-Andagten vil yde den skjulte Gud al den Dyrkelse, der tilkommer ham. Andagten til Jesu Hjerte vil gjengjælde Kjærlighed med Kjærlighed, og give det saarede Hjerte Opreisning for Menneskenes Utaknemmighed. „Gid alle Menneskene maae gjenelske Jesu Hjerte og afsone de ham tilføjede Krænkelser,“ det

er vor h. Faders nys anførte Ønske, hvori Andagtens dobbelte Formaal er antydet. Det er i to Ord: *Gjenkjærlighed* og *Opreisning*.

Som Dyrkere af det h. Sacrament bestræbe vi os for at yde Frelseren i vor Midte den skyldige Hyldest. Vi troe, at han bliver nærværende paa vore Altere, naar en retmæssig viet Præst paa hans Vegne udtaler Indstiftelsens Ord over Brød og Vin. Ordene: „Dette er mit Legeme, dette er mit Blod,“ bevirke hvad de indeholde. Hvad der tilforn var Brød og Vin, er, efterat hine Ord ere udtalte, ikke længere Brød og Vin, men Christi Legeme og Blod. Af Brød og Vin, som vi fremdeles mene at see, føle, lugte og smage, er kun det Udvortes, hvad vi kalde „Skikkelser“, tilbage. Gud er kommen til os; vi bør hylde og tilbede ham, ihvor tæt end det Slør er, under hvilket han skjuler sig for vort legemlige Øie. Naar Præsten derfor opløfter Hostien eller Kalken, falde vi paa Knæ, gjøre Korstegnet og slaee os for Brystet for at bekjende vor Tro, Ydmyghed og Anger.

Vi troe, at Forvandlingen af Brød og Vin til Christi Legeme og Blod er en sand *Offring*, en Ihukommelse, Fremstilling, Fornyelse og Fortsættelse af Korsofferet: at den samme Frelser, som eengang for alle har offret sig paa det blodige Kors, nu offerer sig paa en ublodig Maade for at meddele os Korstræets Naadefrugter. *Messen* er derfor Midtpunktet for al vor Gudsdyrkelse. Vi samles om Alteret, efter Kirkens Bud hver Søndag, — efter from Skik, om muligt, hver eneste Dag.

Vi troe, at Christus vedbliver at være tilstede i Sacramentet, ogsaa efter at Messen er feiret og Altertjenesten fuldendt, da han nu engang har behaget at knytte sin Nærværelse til Brødets og Vinens Skikkelser. Er denne Tro levende i os, da driver den os til gjerne at besøge ham i Kirken, hvor vi til en hvilkenksomhelst Time finde Ham, hvem Englene uafsladeligt lovsynge, og hvem vi engang haabe at see i det himmelske Fædreland.

Vi troe, at han ikke blot er vor Offergave og Deel-

tager i vor Landflygtighed, men vil endog blive vor Spise. Han indbyder os til sit himmelske Gjæstebud; og, forat Følelsen af vor Uværdighed ei skal skræmme os, truer han os endog med at udelukke os fra Naadelivet, medmindre vi æde hans Kjød og drikke hans Blod. Vi følge hans Indbydelse og gaae gjerne og ofte til Herrens Bord, dog altid kun med rensset Hjerte og efter omhyggelig Forberedelse.

Ved alt dette, ved at tilbede Sacramentet, bivaane Messen, besøge Kirken, annamme Communionen, øve vi Andagten til det høihellige Sacrament.

Men det kan iøvrigt alt ogsaa henføres til Dyrkelsen af Jesu Hjerte, naar det, som driver os til disse Andagtsøvelser, ikke er nogen mindre ædel Bevæggrund, end Gjenkjærlighed. Thi det er, hvad Andagten til Jesu Hjerte først og fremmest sigter til — at gjengjælde Kjærlighed med Kjærlighed.

Dog, ligesom Christi Kjærlighed i *Sacramentet* ei er den eneste Gjenstand for Jesu-Hjerte-Andagten, saaledes er heller ikke Gjenkjærlighed til den *sacramentale* Gud det eneste Formaal for samme. Den vil meget mere bringe os til at gjengjælde Jesu Kjærlighed, paa hvilken somhelst Maade vi kunne i hele vor Livsvandel, ved al vor Gjøren og Laden, Arbeiden og Liden, Talen og Tien, ved indvortes Selvovervindelser og Kjødets Spægelse, ved gode Gjæringer og Bodsøvelser. Bodsøvelser kan en Dyrker af Jesu Hjerte slet ikke undlade, og det af to Grunde. Den første er, at vi bedst gjøre Fremskridt i Kjærlighed til vor Frelser, naar vi ved Bod og Spægelse tage Deel i hans Lidelse, hvad en Helgen har udtrykt i de aandrige Ord, at intet andet Stof tændes saa let af Kjærlighedens Lue som Korstræet. Den anden Grund er, at Christi Kjærlighed kun faaer Utak til Løn af Størstedelen af hans Forløste; en oprigtig Elsker af Jesu Hjerte vil derfor gjøre Sit for efter Evne at læge de Saar, som hans og Andres Synder, Ligegyldighed og Lunkenhed tilføie det.

Hermed ere vi komne til vor Andagts andet Formaal, hvilket er: at give den misagtede og dybt saarede Kjærlighed Æresoppreisning.

Hvo som inderlig elsker sin Frelser, har stedse i levende Erindring, at det guddommelige Hjerte har offret sig for alle Mennesker uden at undtage et eneste; at det vilde drage Alle uden en eneste Undtagelse til sig, og virkelig indbyder Enhver med sin indre Naaderøst til at komme til sig. Men han seer Millioner af Hedninger og andre Vantroer, der ei engang kjende Jesus af Navn. Han seer andre Millioner af Christne, der nok ere døbte i Jesu Navn, men alligevel famle i Vrangtroens Tusmørke, der vel have hørt om deres Frelser og hans Gjerninger, men for en stor Deel ikke troe paa ham som Guds Søn, for en Deel nok troe, at han er Gud, men aldrig have faaet noget bedre at see, end et meget ufuldstændigt, maaskee forvansket Billede af hans Person og Gjerning. Han seer, at en kun saare ringe Brøkdeel af hele Menneskeslægten kjender Frelseren, som han er, i hele hans Kjærlighed, Elskværdighed og guddommelige Fuldkommenhed, men selv af disse faa lønne Mange ham med Utak, Ukjærlighed, Lunkenhed, Synd og svære Forbrydelser. Ja, han behøver kun at see paa sig selv og ransage sin egen Samvittighed, saa finder han ialtfald Feil nok, der kunne opvække ham til Anger og Smerte, Bod og Bedring og alvorlig Stræben efter, ved fordoblet Iver at gjøre dem gode igjen. Han kan allermindst overse de mange Synder, hvormed Jesu Hjerte saares i selve Kjærlighedens Sacrament, uværdige Communioner, Forsømmelse af den pligtmæssige Gudstjeneste, Vanhelligelse af Gudshuset ved Forfængelighed i Paa-kledning, Lader og Adfærd, ved Nyfigenhed, Letsindighed og Usømmelighed, ved Leen og Snakken, for ei at tale om værre Synder.

Selve Synet af Jesu Hjerte minder ham om alt dette. Kunsten fremstiller det jo for hans legemlige Øie, som aabnet med et Spyd, bekrandset med Torne og betegnet

med Korset. Han veed godt, hvad disse Symboler skulle betyde. Tornene hentyde til de Krænkelser, større eller mindre, hvormed det kjærligste Hjerte saares af alle Mennesker, ham selv ei undtagen. Han slaaer sig for Brystet og bekjender først og fremmest, selv at være et syndigt Menneske og en unyttig Tjener, derpaa, at være et Led af en syndig Slægt, som ved sine Udskeielser uaffadelig udæsker Dommerens Vrede. For at formilde den, offerer han den guddommelige Retfærdighed Frelserens Taarer og Blod, og saa offerer han selve Frelseren sine egne Lidelser, Spægelser og andre Bodsøvelser i Forening med, hvad alle andre fromme Sjæle lide og gjøre i samme Kjærlighedens og Bodens Aand.

At oplive denne Aand i os, er Kirkens Hensigt med den aarlige Jesu-Hjerte-Fest. Den skal efter Kirkens Mening være en stor Bods- og Forsoningsdag, paa hvilken vi afbøde vore og Alverdens Synder ved at gjøre Afbigt for dem og angerfuldt annamme den hellige Communion. Paa samme Maade: ved Afbigt og Communion, og i samme Hensigt, som Vederlag for vor Lunkenhed, Uærbødighed og Forsømmelser, helligholdes ogsaa den første Fredag eller Søndag i hver Maaned.

Saaledes vil Andagten til Jesu Hjerte blive ligesom en Sol, i hvis varmende Straale Gjenkjærlighedens, Bodsaaendens og alle Dyders Frugter trives og modnes. Saaledes at have dyrket Jesu Hjerte i Livet, vil det ei indgyde Mod, Haab og Tillid i Døden? „Min Dommer vil blive Ham, til hvis Hjerte hele mit Liv var helliget; hvad skulde jeg altsaa have at frygte for?“ Med dette Skjold væbnede en from Jomfru sig mod Dødens Rædsler. Maatte vi alle engang kunne gribe til dette Vaaben!

P.

En Boganmeldelse.

Paa A. F. Høsts og Søns Forlag er udkommet: „*Five Bøger om Christi Efterfølgelse, fra Grundtexten oversat i Anledning af Thomas af Kempis' femhundredte Fødselsaar (1380—1880)*“. Denne Oversættelse er en Berigelse af vor asketiske Literatur, som vi troe os forpligtede til at gjøre vore Troesfæller opmærksomme paa. Hidtil saae vi os henviste til W. A. Wexels norske Oversættelse af Christi Efterfølgelse, som mindre ubrugelig end andre, skjønt langtfra ikke fri for, hvad der maatte gjøre os varsomme i at bruge og anbefale den. Den støder os ved at sætte adskillige Stykker i Parenthes, som Noget, der „i og for sig har mindre Værd og vel kunde være udeladt“, men af Pietet for Forfatteren er medtaget, f. Ex. første Bogs 25. Cap. Nr. 8 og 9 og samme Bogs hele 17. Cap. om Klosterlivet. Den mener, at skulle advare os mod den ærværdige Forfatters Overdrivelser og Feiltagelser, og stempler enkelte Steder som „fra Evangelii rene Lære afvigende og vildfarende Forestillinger“, der saa „oplyses og berigtiges“ fra Oversætterens Standpunkt, ved vildledende, tildeels heelt urigtige Bemærkninger,¹⁾ for at „rense en Samling af kostelige Guldkorn og ægte Ædelstene for enkelte uægte Stene“. Og tilsidst, hvad der er værst, den holder ikke nøie, hvad den lover paa Titlen, at give Grundtexten „fuldstændig og uforandret“; thi den oversætter *Missa* ved *Nadvere*, *celebrare* ved at *uddele Herrens Nadvere*, at *indvie Sacramentet*, *meritum* ved *Gjerning*, *promereri* med at *sanle sig en Slat*, *dolor est satisfactorius* ved: *den smertefulde Anger finder Forsoning; per poenitentiam* (ved Bods-gjerninger) udelades I., 23, 6 m. m.

¹⁾ f. Ex., at i Messen følger selve Ofringen strax efter Consecrationen, og at en stille Messe bestaaer deri, at Messe-Offeret skeer, uden at nogen Anden end Præsten og den, som gaer ham tilhaande, er nærværende.

Disse og lignende Feil er den nye Oversættelse fri for. Vel har Oversætteren hverken navngivet sig eller røbet sit confessionelle Standpunkt (han gjengiver *confessio* og *horae*, Ord der i Thomas a Kempis' Mening tydeligst vilde oversættes med *Skriftemaal* og *Breviarbønnerne*, med de almindelige Udtryk *Bekjendelse* og *pligtmæssige Bønner*); men han tager ikke i Betænkning at oversætte de ovenanførte latinske Udtryk ærligt ved de tilsvarende danske, nemlig *Messe*, at *fejre Messen*, *Fortjeneste*, at *samle Fortjenesteskatte* og: *din Anger gjør Fyldest*. Overhovedet findes der ikke i Bogen et eneste Udtryk — Anmelderen kan trygt paastaae dette, efter at have læst den heelt igjennem —, der kunde støde Katholiker, saa vi skyldte Udgiveren megen Tak for hans Objectivitet.

Dog er dette ei hans eneste Fortjeneste. Meget mere er det lykkedes ham flere Steder, langt bedre end Wexels, at udtrykke Forfatterens Mening. Man sammenligne f. Ex. Wexels og den Unævntes Oversættelse af

I., 19 „*inspector noster est Deus*“:

W. Han bør være mere indvortes, end han udvortes synes; thi den, som har Øie med os, er Gud

U. Hans Indre burde staae langt høiere, end hans Ydre viser; thi den, som kjender vort Hjerte, er Gud.

I., 19 „*alia in festis, alia in feriatis diebus magis sapiunt*“:

W. Nogle Øvelser skikke sig bedst til Festdagene, andre til de almindelige Helligdage (!)

U. I nogle finder man mere Behag paa Festdagene, i andre paa Hverdagene.

IV., 7 „*tam tenax ad retinendum*“:

W. saa fast i dit Forsæt, naar det gjælder om at beholde Noget.

U. saa snu i at beholde.

(W'. Oversættelse lægger her den Tanke nær, at han

har glemt, hvad *tenax* egentlig betyder, over Horats „*justum ac tenacem propositi virum.*)

IV., 5 „*cum popularibus et communibus hominum viis*“:

W. Præstens Omgjængelse maa ikke være med den store Hob paa den brede Vei.

U. Præstens Omgjængelse maa ikke følge de almindelige og lave Veie, hvorpaa den store Mængde vandrer.

(Den brede Vei er efter Matth. 7, 13 den, som fører til Fordærvelsen; men Thomas af Kempis vil selvfølgelig sige mere, end at Præsten ei skal gaae Fortabelsens og Helvedes Vei.)

I., 22 „*occupationem*“:

W. Læs de Skrifter, som røre og bøie dit Hjerte og ei alene beskæftige din Forstand.

U. Gjennemlæs saadanne Skrifter, som snarere vække Anger og Hjertets Sønderknuselse end kun yde Tidsfordriv.

IV., 10 „*affectatus*“:

W. Hvor lykkelig er ikke den at ansee, som hver Dag var beredt til Communionen, hver Dag havde den rette Følelse derfor.

U. Hvor lykkelig er den, som lever saaledes, at han var baade forberedt og redbon . . .

Særdeles træffende synes os Oversættelsen af det mærkelige: „*Dominum majestatis verbis sacris consecrare*“ (i. e. *consecrando adducere*), nemlig: Det er givet Præsterne ved Consecrationens hellige Ord at *neddrage* Herlighedens Herre (S. 464; Skade. at det analoge „*consecrare corpus Domini*“ S. 434 er oversat med det uforstaaelige „at *indvie Christi Legeme!*“)

Trykken er besørget med stor Omhu. Af egentlig forstyrrende Trykfeil fandt Anmelderen ved opmærksom Gjennemlæsning kun: S. 43 af istedetfor *al*; S. 205 mig selv, den Gang . . . istedetfor mig, selv den Gang . . .; samme S. *nødvendigt* istedetfor *vidunderligt*.

Lidt forstyrrende kunde Følgende være: To Sider

ere betegnede med 143 istedetfor med 142, 143; som oftest findes „ved“ uden Accent (= „veed“ af at vide) istedetfor „véd“ med Accent; der savnes Consekvents i Brugen af store Begyndelsesbogstaver, f. Ex. S. 142 den Gudelskende Sjæl istedetfor gudelskende, hvad der vilde være overensstemmende med gudhengiven (133), gud-indviet (208, 283). S. 299 staae ved Siden af hinanden *Mig* og *jeg*, skjøndt begge disse Stedord her bruges om Gud, S. 400 staaer „*du Selv*“, ligeledes sagt om Gud istedetfor *Du selv*, S. 253 mangler Overskrivten („Disciplen“).

Dhrr. Forlæggere have gjort sig al Flid for baade at byde Publicum en værdig Festgave til Thomas af Kempis' halvtusindaarige Jubilæum og tillige at gjøre den muligst tilgængelig for alle Opbyggelse søgende Læsere, idet de have ladet denne Oversættelse samtidigt udgaae i to Udgaver, en Pragtudgave (Kr. 3,50) og en Folkeudgave (Kr. 1,50). r.

Indbydelse.

Aar 1591 Natten imellem 20. og 21. Juni, d. e. imellem Christi-Legemsfests Octav og den Fredag, hvorpaa Jesu-Hjerte-Fest nu feires, døde en ung Mand paa 23 Aar, hvem Verden vilde regne blandt de Daarer, hvis Levnet den anseer for Galskab, og hvis Endeligt den mener at være æreløst.¹⁾ Som Stamherre af et markgreveligt, regerende Huus, syntes han at være kaldet til at spille en Rolle paa Verdens Skueplads og sole sig i hvad man kalder Lykkens Glands. Men for hans rigt benaadede Sjæl var det tidligt gaaet op, at al jordisk Herlighed snart blegner, og kun det Himmelske har

¹⁾ Viisd. 5, 4.

varigt Værd. Som Barn og Dreng færdedes han som en velkommen Gjæst ved de meest glimrende Hoffer; han saae sig nødt til at tage Deel i prunkende Fester, der nok kunde tiltrække et modtageligt Hjerte, som hans var; der fremlagdes for hans aabne Øie med Forsæt al Verdens Pragt og Bram. Dog forgjæves; hans Hjerte var, hvor hans Skat var, og hans Skat, den var i Himlen. Paa alle Tilbud og Tillokkelser svarede han med det seirrige Spørgsmaal: Hvad vilde det gavne mig for Evigheden? Saaledes lykkedes det ham at gaae igjennem denne Verdens Vrimmel uden nogensinde at være af denne Verden, og at bevare sit Hjerte frit for dens Smuds og Støv. Han kunde med den unge Mand i Evangeliet sige: „Alle Herrens Bud har jeg holdt fra Barndommen af uden svært at forsee mig mod et eneste af dem.“ Og da han tilføiede det Spørgsmaal: „Hvad fattes mig endnu?“ fik ogsaa han at høre: „Vil Du være fuldkommen, da gaae hen, sælg hvad Du har, og kom, følg mig.“ Han fulgte Indbydelsen med Glæde og Høimodighed, gav Afkald paa sit Fyrstedømme, gjorde sig til en Fattig for Himmeriges Skyld og fulgte sin Frelser ad Forsagelsens og Lydighedens Vei. Sex Aar levede han endnu i Ordensstanden, i Haab om engang at blive en dygtig Missionær i det fjerne Indien; da kaldte Herren sin trofaste Tjener til sig og optog den englelige Yngling blandt Englenes Chor.

Hvad Aloysius¹⁾ ikke havde opnaaet i Livet, det skulde han opnaae i des rigere Maal efter Døden. Han skulde blive en Missionær for alle Lande og Tider. Den hellige Ynglings Liv og Levnet blev snart bekjendt, beundret og efterlignet i den christne Verden. Tusinde Ynglinge og Jomfruer have seet paa ham som deres Mønster og paakaldt ham som deres Beskytter, Veileder og Støtte paa de unge Aars slibrige Vei; Tusinder have ham at takke for, at de have bevaret Uskyldighedens Lilie uknækket og uplettet.

Snart opkom den fromme Øvelse, til Ære for Sct. Aloysius og til særligt Minde om hans 6 sidste Livsaar i Fuldkommenhedens Stand, at modtage Sacramenterne paa 6 Søndage i Rad. Kirken selv anbefaler os denne

¹⁾ Hans udførlige Levnetsbeskrivelse findes i denne „Kirketid.“ s 23. Aarg. 1875 S. 553 ff.; den kan ogsaa faaes som Særtryk hos d'Hrr. Geistlige.

Andagt ved at forlehnne en fuldkommen Affad paa hver af de 6 Søndage. Man vælger gjerne dem, der gaae nærmest forud for, eller dem, der nærmest følge efter Sct. Aloysius' Mindedag, d. 21de Juni. Dog behøves det ikke. Man kan holde „de sex aloysianske Søndages“ Andagt og vinde fuldkommen Affad til hvilkensomhelst Aarstid, naar man kun gaaer til Skrifte og Herrens Bord, samt beder (f. Ex. 6 Fadervor og Hil Dig Maria), eller gjør en anden god Gjerning til Sct. Aloysius' Ære paa sex Søndage i Træk. Men det Sidste, at Søndagene følge hverandre i uafbrudt Række, er en nødvendig Betingelse. Thi just deri ligger denne Øvelses særlige Kraft, at vi i længere Tid nøiere prøve os selv, bede inderligere og alvorligt give Agt paa os selv

Fromme Læser! lad mig spørge: vilde denne Andagt ikke være ogsaa nyttig for Dig? Er Du ung og endnu Sct. Aloysius' Jævnaldrende, da kan Du i ethvert Tilfælde godt have Brug for hans Bistand og Forbøn; Saa meget kan jeg sige paa Forhaand, uden nærmere at kjende til dine Forhold. — Har Du overskredet Sct. Aloysius Leveaar og naaet en modnere Alder, da kan det heller ikke skade Dig at vinde en saa elskelig Forbeder ved Guds Naadethrone. Rimeligviis har Du ogsaa at gjøre med og bærer Ansvar for unge Sjælc, som ere Herrens Øiestene og meest afholdte af hans nidkjære Hjerte. Vel, let dit Ansvars Byrde; deel den med de Unges særlige Beskytter; han vægrer sig ikke derved; Du vil have rigelig Nytte og Glæde af det lille Offer paa Tid og Selvovervindelse, som Du bringer for Dig og dine Kjæres Skyld.

r.

Kirkelige Efterretninger.

Belgien. Det turde maaskee ikke være uden Interesse for en eller anden af vore Læsere at erfare, at der nu ikke mere tilstedes noget Besøg hos den stigmatiserede Louise Lateau. Paa de hh. tre Kongers Fest

havde hun et Slagtilfælde; man bragte hende til sengs, og hun har endnu ikke kunnet reise sig fra sit Sygeleie. Hendes Lidelser tage til; hun har daglig Exstaser, og under disse er hendes Legeme som et Lig.

England. Enhver, som har besøgt London, vil uidentivl ogsaa have betragtet det skumle, uregelmæssige, af Grave omgivne Bygningscomplex, kaldet „Tower“ og beliggende i Nærheden af Themsen. Allerede i Romernes Tid skal der have været en Fæstning paa dette Sted, medens det nuværende Tower maa føres tilbage til Wilhelm Erobreren, den første engelske Normannerkonge, død 1087. Bygningen indtager 49,500 Kvadratmeter i Omfang og benyttes nu til Arsenal og Garnison, samt til Opbevaringsplads for Krigstrophæer og Kronjuvelerne, hvis Værdi udgjør c. 50 Millioner Kroner. I de 800 Aar, det nu har staaet, har vist ingen Bygning paa Jorden havt mere sørgelige Erindringer og Begivenheder at optegne i Historiens Annaler, end Londons Tower. De største Gjerninger falde dog i Henrik VIII.s Tid, hvem det lykkedes, for et kort Tidsrum at forvise Katholikerne fra Øriget, og som ikke undsaae sig ved, paa alle Maader at lade de Biskopper og Præster martre og pine til Døde, som bleve standhaftige i Bekjendelsen af deres h. Tro. Et venligere Billede frembød Tower imidlertid paa en Søndag i afvigte Mai Maaned. Den katholske Sjælesørger ved en Militærcommando, som for to Aar siden blev bestemt til Towers Bevogtning, havde et saa stort Antal Katholiker blandt Soldaterne, at den katholske Sognekirke ikke formaaede at stille den fornødne Plads til deres Raadighed, for at de kunde bivaane Gudstjenesten. Gjennemtrængt af Ønsket om at afhjælpe denne Mangel, og tillige at meddele sine Soldater Underviisning i Religion udenfor Gudstjenesten, henvendte Presten sig til Towers Commandant med Bøn om, paa Søndagene at maatte læse den h. Messe for Soldaterne i et af Bygningens Værelser. Allerede efter faa Dages Forløb modtog han en Skrivelse fra den høieste Myndighed, hvorved den forhenværende katholske Kirke arvistes ham til det ønskede Øiemed, og Commandanten bevidnede ham desuden sin inderligste Tak for den Omsorg, han viste for de ham Anbetroede. „Snart vare Forberedelserne truffne til den første Gudstjenestes Afholdelse,“ skriver den nidkjære Præst; „en dyb Rørelse betog mig, da jeg, for at frembære det h. Messeoffer skred hæn til det Alter,

der i over 340 Aar ikke mere havde turdet tjene til sin oprindelige Bestemmelse. Jeg stod kun faa Fodsbred fra den Celle, i hvilken den store Ærkebiskop Fisher havde ligget fængslet flere Maaneder, før han blev henrettet; Thomas Morus, Philip Howard og saa mange andre Martyrer for vor h. Kirkes Frihed stode levende for min Sjæls Øie. Med „Veni Creator“ begyndte, og med „Te Deum“ sluttede den første Gudstjeneste i Tower i Frelsens Aar 1880.“

Bamberg. Pintsælørddag blev Hr. Major v. Ragues optaget i den katholske Kirke. Efterat have deeltaget i Felttogene fra 1866 og 1870 tog han sin Afsked, fordi han som Officeer maatte staae i Forhold til den preussiske „evangelisk-unerede“ Landskirke, der beredte ham, den strenge Lutheraner, religiøse Betæneligheder. Han trak sig derpaa tilbage til Erlangen, hvor han under Omgang med de betydeligste lutherske Theologer ganske hengav sig til religiøse Granskninger. Ved Bøn og Studium kom han imidlertid til den Erkjendelse, at en af Gud indsat ufeilbar Autoritet er nødvendig og kun findes i den katholske Kirke, som ogsaa, at den protestantiske Lære om Retfærdiggjørelsen staaer i Modstrid med den h. Skrift. Afvigte Høst opholdt Hr. v. Ragues sig nogle Dage i Insbruck; de, som da havde den Fornøielse at gjøre hans Bekjendtskab, tænke med Glæde paa hans dybe Fromhed og paa hans for en Lægmand usædvanlige theologiske Kundskaber, og glæde sig over hans Tilbagevenden til vor h. Kirke.

Odense. Den Apostoliske Præfect, Højærv. Hr. Prælat Grüder, som i denne Tid foretager en Reise gjennem Provindserne, for at meddele Confirmationens h. Sacrament, gjæstede i Søndags den katholske Menighed i Odense. Festligheden, som i denne Anledning fandt Sted, var, som vi erfare af et Privatbrev, overordentlig opbyggelig og høitidelig. Under Høimessen udførte Sangchoret en fleerstemmig Messe af Haller saa mønsterværdigt, som man neppe kunde have forventet. Ogsaa Aftengudstjenesten bar samme høitidelige Præg, hvortil den skønne Kirkesang væsenlig bidrog sit. Vi tvivle ikke om, at hele Festligheden har gjort et dybt og blivende Indtryk ikke blot paa dem, der havde den store Naade, at modtage Confirmationens h. Sacrament, men ogsaa paa alle Menighedens øvrige Medlemmer.

Den h. Benedict, Biskop.

† 690.

Benedict, en fornem Englænder, nedlagde i en Alder af 25 Aar de af ham beklædte Hofembeder, forlod sit udstrakte Gods og foretog en Pilgrimsreise til Rom. Dybt gjennemtrængt af Ærefrygt for den h. apostoliske Stol vendte han tilbage til sit Hjem og virkede der for Indførelsen af den romerske Moder-Kirkes gudstjeustlige Skikke. Efter en senere Romerreise begav han sig til Lerin i Sydfrankrig, hvor han indtraadte i den h. Benedicts Orden. Næppe havde han fuldendt sin Prøvetid, før han udnævntes til Abbed for St. Peters Klosteret i Canterbury i Englang, og sendtes til Northumbrien, hvor han understøttede den h. Vilfred i hans Bestræbelser for at indføre den romerske Moder-Kirkes gudstjenstlige Skikke og Benedictinerregelen. Han byggede to Abbedier, St. Peter i Wearmouth og St. Paul i Jarrow, og lod Stenhuggere komme fra Frankrig, som for første Gang forsynede de engelske Kirker med Glasvinduer. Johannes, en berømt Sanger fra St. Peters Kirken i Rom, underviste Munkene i Kirkesang, til hvis viderè Uddannelse Benedict medbragte en Mængde lærde Værker fra sin tredie Romerreise. Endelig smykkede han Kirkerne med Malerier, for at ogsaa de mindre Dannede blandt de Troende derved kunde blive bekjendte med Frelsens store Sandheder. Han døde i Aaret 690, efter at hans Orden havde faaet fast Fodfæste i Nord-England og efter at have opnaaet Overensstemmelse med den h. Stol.

Ærefrygt for den h. Stol.

I den engelske Kirke finde vi allerede tidligt Bestræbelser, der gaae ud paa at komme i nær Forbindelse med den romerske Kirke. Det var ingen tom Tanke, det var en dybere religiøs Overbeviisning, der bevægede Englands store Helgener til, ogsaa i uvæsentlige Ting at søge Overensstemmelse med den h. Stol i Rom. Thi de vidste, at Gud der har opreist en Throne for sin Stedfortræder og for Fortolkeren af sin Sandhed.

Den h. Beda, Discipel af den h. Benedict i Jarrow, beretter, at begge Klostrene, St. Peter og St. Paul, vare saa enige, at de syntes at være kun eet Hjerte og een Sjæl; thi ligesom et levende Legeme ikke kan skilles fra Hovedet, gennem hvilket det aander, saaledes formaaede Intet at forstyrre den Enighed, der herskede mellem disse to Klostre.

Paa sin Dødsseng udnævnte den h. Benedict Munken Cealfried til sin Efterfølger, fordi ogsaa han var bleven uddannet i Rom, og det var ham Borgen for Vedligeholdelsen af Enigheden mellem Wearmouth og Jarrow.

„Opbygte paa Apostlenes og Profeternes Grundvold, saa Jesus Christus selv er Hoved-Hjørnesteinen.“ Ephes. 2, 20.

I Sct. Andreas Kirke paa Ordrupshøi feires den h. Aloysius' Mindedag Mandagen d. 21. Juni Kl. 9 med Levitmesse. Kl. 7 $\frac{1}{4}$ Festandagt.

Stanislauscongregationen.

Søndagen den 20de Juni Fælledscommunion i Capellet i Kronprindsessegade.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 20de Junl. 5te Søndag efter PIntse. — 21. M. Aloysius, Bekj. — 22. Tl. Paulinus, Biskop. 23. O. Edeltrudis, Jomfru. 24. To. Johannes den Døbers Fødsel. — 25. F. Vilhelm. — 26. L. Fastedag. Johannes og Paulus, Martyrer.

Lørdagen den 26. Juni er befalet Vigilie-Fastedag.

Søndagen den 27. Junl. 6te Søndag efter PIntse. De hellige Apostel-fyrster Petrus' og Paul festlige Mindedag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 (Mandag, Onsdag og Fredag) stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 (Tirsdag, Torsdag og Lørdag) stille Messe i Klosteret.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Uudtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 26. Søndagen den 27. Juni. 1880.

Indhold: Morgenkvad. Verdens Fornyelse, et Beviis for Christi Guddom. Aloysius' Ledestjerne.

Morgenkvad.

Morgenstunden
Er oprunden,
Staaer nu op af Søvnens Favn.
Fuglesangen
Over Vangen
Priser alt Gud Faders Navn.

Ei Du glemme
At din Stemme
Hører Gud, vor Herre til
Lad den stige
Mod Guds Rige;
Gjerne Gud den høre vil.

Glad Du ile
Fra din Hvile
Til din Gjerning denne Dag.

Kæmp og strid
I Naadens Tid:
Kæmper fare ei i Mag!

Hist i Himlen
Englevrimlen
Støder høit i Kæmpeluur.
Høit den gjalder
Kæmper kalder;
Hildurs Leg staaer nu for Tur.

Hist berede,
Hisset smede
Engle Seirens gyldne Krands.
Hvo som strider
Tro og lider,
Bærer den i Himlens Glands.

A. W.

Verdens Fornyelse — et Beviis for Christi Guddom.*)

Der er tre Ting, som paatrykke en social, en sædelig eller religiøs Omdannelse Guddommelighedens Præg. Det Første er det Overmenneskelige i selve Begivenheden, naar man betragter denne efter dens indre Væsen og Udstrækning; det Andet er Udelukkelsen eller Ikke-Tilstedeværelsen af noget hertil fornødent menneskeligt Mittel; det Tredie den mægtige og uforsonlige Strid

*) Et Brudstykke (den sidste og afsluttende Deel) af en saakaldet Conferents af P. Felix, S. J., en af den nyere Tids berømteste franske Prædicanter.

imellem den vedkommende Begivenhed og den Kreds, hvori den har tildraget sig. Men dette er just det tredobbelte Vidunder, der fremlyses af vor guddommelige Verdensfornyers Værk. Hvad nu særligt dette Værk i sig selv angaaer, hvorledes skal jeg da, mine Tilhørere, skildre Dem denne af Jesus Christus fuldbragte Omdannelse af Menneskeverdenen efter dens ægte Træk og dens hele kæmpemæssige Omfang? Dette storartede Maleri er tusinde Gange, og det ikke sjældent mesterligt fremstillet, men har maaskæe netop ved disse Gjentagelser tabt noget af sit overvældende Indtryk. Vel straa-ler denne store christelige Kjendsgjerning nu Aarhundreder igjennem i den sædelige Verden ligesom Solen i den naturlige Skabnings Verden; men, ligesom det dagligt tilbagevende Syn af Solen udsletter Indtrykket af det Overordentlige, saaledes fordunkler Vanens og Gjentagelsens Magt ofte Glandsen af den aandelige Verdens Vidundere. Ja, Mange have endog forsøgt at udviske det uforlignelige Stempel, der er paatrykt dette Guddommens Værk. De troede, eller gave sig idetmindste Udseende af at troe, at ogsaa dette overordentlige Phænomen lader sig føre tilbage til de almindelige Love, der beherske Historien og alle menneskelige Forhold. De saae i hin Kjendsgjerning kun Høidepunktet af den sædelige Verdens Kraftytringer, omtrent saaledes, som man i mægtige Bjergstrækninger seer de høieste Tinder af Jorden hæve sig mod Himlen; med andre Ord: de søgte dens Forklaringsgrund i en ubekjendt hemmelighedsfuld Kraft, der slumrede i Menneskeverdenens Skjød og her tilfældigt var kommen til Udbrud. Men dette maa man dog vel kalde, at tale i den Hensigt Intet at sige, at skjule sin indre Tomhed under skjønne Ord. Den af Christendommen bevirkede Verdensfornyelse er ikke blot en sjælden og overordenlig; den er i egenlig Forstand en overmenneskelig og overnaturlig Begivenhed. Grunden hertil er simpel og slaaende: Naturen staaer ikke over Naturen, Mennesket ikke over Mennesket; det Na-

turlige og Skabte kan ikke hæve sig over sig selv, ikke af egen Kraft omdanne Grundbetingelserne for dets Tilværelse; det kan ikke, saa at sige, forrykke sit Livs Midtpunkt og vende de Poler om, mellem hvilke dets Bevægelse foregaaer. Men hvad Verden ikke mægtede ved egen Kraft, det fuldbragte Christus ved guddommelig Almagt: Han flyttede den Axe, der forbinder begge Verdenspolerne og omdannede Menneskeslægtens Liv fra dets inderste Midtpunkt til dets yderste Omkreds. Seer her, mine Tilhørere, det rette Udtryk for det Underfulde ved dette Omsving! Og ligeoverfor et videnskabeligt Aarhundrede betjener jeg mig med Forkjærlighed af dette Billede.

Gud sagde engang til Patriarchen Job: „Formaaer Du at rokke ved Jordens Grændser?“ Men Christus har gjort ulige Mere! Han greb den med sin almægtige Hørehaand ved begge dens Poler — ikke den legemlige, men den aandelige Verdens, og vendte fuldstændigt Alt om. Og, da der i Aande verdenen gives flere Verdener, der kredse sig om et fælleds Midtpunkt, saa flyttede han ligesom med eet Greb alle disse Verdener Axer og Poler. *Forstandens Verden* bevægede sig udelukkende om den menneskelige Tanke; Mennesket havde gjort sig selv til Sandhedens Midtpunkt. Da kom Christus og sagde: „Jeg er Sandheden“ og gjorde *sig* til Aande verdenens Midtpunkt; og see! hermed frembrød den Dag, da alle christelige Aander skulde bevæge sig om dette Midtpunkt som Planeterne om Solen. Den *sædelige Verden* bevægede sig ligesaa udelukkende om Egenkjærligheden; Polerne i denne mægtige Sphære vare Stolthed og Nydelsessyge, dens Midtpunkt Selvsyge. Christus kom, og satte istedetfor Egenkjærligheden — den ubetingede Kjærlighed til Sig, istedetfor Stolthed og Nydelsessyge Ydmyghed og Kydskhed, istedetfor Selvsygen det, som er Kilden og Tyngdepunktet i alle heroiske Dyder — Offeret. Den *borgerlige Verden* bevægede sig om Sværdets Magt. Despotisk Vilkaarlighed bredte sig i Høi-

sædet med Slaveriet til sin Fodskammel, og Magten drev Menneskeslægten frem med Sværdet og Svøben. Christus kommer, og forvandler Alt: Magten viger for Retten, Tyranniet for Autoriteten, Slaveriet for Friheden. Og endelig: den *religiøse Verden* — hvilke Kræfter ledede den, hvilke Love adlød den? Hvad var Hedenskabet, dets Tempers og Alteres Midtpunkt og Bærer? Det var den Grundvildfarelse, at *Alt* var *Gud*, ene med Undtagelse af Gud! Christus kommer, og henviser den hele religiøse Verden til sin sande Pol, til sit sande Udgangspunkt og Endemaal; han henvører den Tilbedelse, som hidtil var deelt imellem talløse Guder, til sig selv, og bliver den religiøse Verdens levende Midtpunkt, Christendommens, den almindelige og fuldkomne Verdensreligions Skaber. Her, mine Tilhørere, bliver jeg staaende og seer bort fra alle øvrige ved Christus bevirkede Forvandlinger; thi kan vel Nogen nægte disse fire, der vel dog maae kaldes grundvæsenlige? Nei, de ligge aabenbare for vore Øine; de ere fuldbyrdede for femten Aarhundreder*) siden og bestaae endnu den Dag idag, ligesom de Bjergkjæder, hvorom vi nylig talte, i vedvarende Majestæt have staaet gennem Aarhundreder, som uforandrede Vidner om den Kæmpekraft, der reiste dem.

Og nu, mine Tilhørere, — med disse Kjendsgjerninger for Øie — spørge man sig selv, om dog maaskee ikke en eller anden naturlig, reen menneskelig Magt havde været istand til, i et lykkeligt Øieblik at bevirke en saadan Forandring. Hvilke ere vel de virksomste Kræfter, der spille en Rolle ved alle store Omvæltninger? Den første er Sabelens Magt — tilvisse ingen ringe Magt; thi den har grundet og omstyrtet Riger. Og med Sabelens forener sig Guldets Magt, som med forføreriske Tillokkelser besnærer det stedse lystne Hjerte, og endnu

*) Taleren regner her Tiden fra Constantin den Store, da den christelige Religion vandt offentlig Anerkjendelse.

den Dag idag i Herskernes Haand bevæger den Vægt, paa hvilken Folkenes Skæbner veies. Dog, høiere end begge disse Magter staaer *Lovenes* og Forvaltningens Magt; thi, formaaer Sværdets Magt at grundlægge Riger, saa er det givet disse at vedligeholde dem; det er jo ved dem, at Herskerne knytte Folkenes Villie til sig, og ligesom omslynge Mennesker og Ting med et kæmpemæssigt Net. Men endnu høiere staaer *Tankernes*, Systemernes og Videnskabens Magt. Denne Magt synes vel i vor Tid at besidde et uindskrænket Herredømme, men dog bliver ogsaa den overfløiet af en anden Magt — af *Ordets* Magt. Denne, den offentlige Menings Bærer, den er Verdens Dronning; hvad enten vi ville kalde den Presse eller Veltalenhed: den har i alle Kredse af det menneskelige Liv bemægtiget sig Herredømmets Tøiler.

Disse ere de mægtige Kræfter, der sætte Verden i Bevægelse. Velan da, mine Tilhørere, lad os sætte det Tilfælde, at ikke blot een af dem, men at de alle i For- ening havde opbudt deres Virksomhed for et Værk som det, der her er Gjenstand for vor Betragtning: Sværdets Magt, Guldets Magt, Lovenes Magt, Ideernes og Ordets Magt — vilde de da have været istand til at fuldførde dette Værk? Ingenlunde! Og hvorfor ikke? Fordi disse Magter altid i større eller ringere Maal stode til alle civiliserede Folks Raadighed; men — naar have de, endog hvor de alle forenede deres Magt, frembragt en Omdannelse, der kun havde den fjerneste Lighed med den af os omtalte? Just i vor Tid ere disse Magter virksommere end nogensinde før! Hvormange Ildsvælg og Sværd, hvilke Strømme af Guld, hvilken Syndflod af Love, for ikke at tale om den vidtforgrenede Embeds- myndigheds og den kunstigt sammenføjede Forvaltnings Omfang! Hvilken Magt har ikke Videnskaben og Veltalenheden i alle Retninger udfoldet i denne nye Verden? Nu vel! forsøger ved Hjælp af disse Kræfter at tilveiebringe noget Lignende; giver Verden et nyt Midtpunkt og en ny bevægende Kraft, frembringer et nyt

Aandernes Rige, som Aarhundreder igjennem forbliver det samme; ja, endnu mere: forudsiger dette med Bestemthed, forkynder, at det ufeilbarligt vil lykkes, og at hverken Tiden eller nogen menneskelig Magt nogensinde ville formaae at omstyrte denne Bygning! Jeg veed vel, at der har været dem, der forsøgte noget Saadant, som ikke blot vilde efterligne Christus, men overgaae ham, og som høitideligt forjættede dette. Men hvad skete? Halvt begyndt styrtede deres Bygning sammen og blev begravet under al Verdens Haanlatter. Gjentager disse Forsøg, gjentager dem ti Gange, ja hundrede Gange; gjentager dem med Paakaldelse af alle hine Verdensmagter, og Eders Værk vil ikke høste anden Løn end Overspændthedens og Daarskabens Lovtaler!

Seer da, mine Tilhørere, hvor langt det har været fra, at nogen af disse Magter, enten i Jesu Christi eller hans Apostles Haand, har været medvirkende ved hans Gjerning. Har Christus virket ved Sværdets, ved Guldets, ved Lovenes, ved Videnskabens, ved Veltalenhedens Magt? Og hans Sendebud? — vare de Herskere? Rigmænd? Politikere? Lærde? Talere? Det Modsatte er saa verdensbekjendt, at det vilde være latterligt at føre Beviis derfor. Men — havde de Intet formaaet ved at slutte Forbund med alle disse Verdensmagter, fordi der vilde have været et uendeligt Misforhold mellem Øiemed og Middel: hvad formaaede de da *uden* dem? Naar alle Verdens og Naturens Kræfter Intet formaaede, hvad har da *Svagheden* været istand til at udrette? Ja, de vare virkelig svage, Svagheden selv, en Svaghed, som havde alle Jordens Magter imod sig, og dog — jeg har endnu sagt Formeget om dem — de vare noget langt Ringere end den blotte Svaghed; de vare saa at sige et Intet — efter menneskeligt Omdømme Intet; men, just *fordi de vare Intet*, udkaarede Christus dem til sine Redskaber. Han udvalgte det som Intet var for at tilintetgjøre det,

som var Noget.*) O, mine Tilhørere, De ville aldrig være istand til at begribe den guddommelige Hemmelighed, som ligger i dette Valg — i Svaghedens Udvælgelse til at bekæmpe Styrken, deri, at et Intet skulde slaae det til Jorden, som var Noget! Var allerede denne Udvælgelse et Under, saa var dens Virkning et Under over alle Undere. Og dog: hvo skulde troe det — midt i dette Lyshav af guddommelige Kjendsgjæringer, findes der alligevel Mennesker, som foregive, at de heri ikke finde det mindste Spor af et høiere Livs Straalebrydninger. Og hvorfor see de Intet? Aarsagen hertil er et nyt Vidnesbyrd for Christendommen. De sige, at Christi Gjærning maa betragtes som de tidligere Aarhundreders umodne Frugt, som kun ventede paa den Haand, der var bestemt til at plukke den. En dyb sympatisk Dragen, sige de, gik igjennem Verden og førte den med dens Ideer, dens Forhaabninger og Fornødenheder i Armene paa Den, som lovede at blive dens Frelser. Verden var udmattet, udtømt, døende; dybest i Menneskeslægtens Skjød gjærede der en Længsel efter Fornyelse og Befrielse, og — Christus kommer i det rette Øieblik og Verden bliver Hans! En grundig Omdannelse var given med selve Tidens Vilkaar; til dens Gjennemførelse behøvedes kun den fastbesluttede Mand, men ikke nogen Gud!

Dette har man saa ofte forsikret Eder, at det maa skee kunde synes Flere end Een iblandt Eder ikke at være saa ganske utroligt; thi vi have desværre, i Medfør af vor Tids Virtuositet i at stille Alt paa Hovedet, i mange Henseender lidt Skibbrud paa den ægte historiske Bevidsthed. Nei, Christus fandt slet ingen aandsbeslægtede Forbundsfæller i Verden. Alt, hvad han baade i og udenfor Jødeland kunde gjøre Regning paa, var — den meest haardnakkede Modstand. Og, hvorledes kunde det være anderledes? Hvor, tør jeg vel

*) 1. Cor. 1, 28.

spørge, findes her noget Spor af gjensidig Tiltrækning og Tilnærmelser? I Tingenes og Begivenhedernes indre Væsen, i Christendommens og Verdens Natur og Livsyttringer? Hvor finder man noget Vidnesbyrd herom i Historien? Finder man der noget Tegn paa gjensidig Slægtskab og Sympathi? Eller skulde man have glemt, at der nødvendigt maatte reise sig en uforsonlig Kamp mellem en Lære, som gjorde Fordring paa Eneherredømmet, og en Verden, som ikke vilde døe? Thi hvad tilsigtede Christus ved sin Verdensfornyelse? Blandt andet tre Ting: at herske over Aanderne i Kraft af *Troens Lov*, at herske over Hjerterne ved *Broderkjærlighedens Lov*, at herske over Handlingerne ved *Selvfornægtelsens Lov*.*) Hvilken af disse Love havde noget Tiltalende for Verden? Mon Troens Lov? At troe paa, hvad et Menneske havde talt, var noget aldeles Uhørt; Ingen troede jo, hvad selv en Lærer sagde; Enhver troede kun sit eget Ord! — Mon Kjærlighedens Lov? Denne var som Lære ganske ukjendt, og som Dyd var den traadt under Fødder. Ja, Verden manglede endog et Ord, som udtrykte, hvad Broderkjærlighed er! Thi Oldtidens Udtryk (*fraternitas*) betegnede blot, hvad vi kalde Broderskab, eller et Forhold, der er begrundet i Slægtskab og Fælledskab i Interesser og Bestræbelser, og Ordet havde ingen Betydning udenfor de nærmest med hverandre forbundne Kredse. — Mon Selvfornægtelsens Lov? Verden forstod ved dette Ord ikke Andet, end Tilintetgjørelsen af det naturlige, legemlige Liv, og havde ingen Anelse om dets ophøiede Betydning, som Grundlag for den christelige Sædelære — hvormeget mindre da nogen Sympathi derfor! Skulde vel den hedenske Verden have følt sig tiltalt af Fordringen om Selvfornægtelse, af Læren om Kjødets Spægelse, naar vor Tids Mennesker, efterat Christendommen har bestaaet i atten Aarhun-

*) mortification, eg. Afdøen fra Verden.

dreder, endnu ere opfyldte af den dybeste Uvillie og Modstræben mod denne Christendommens Grundlov?

Men Christi Lære var ikke blot uforstaaelig, og som saadan uantagelig for Verden, men Verdens afgjorte og almindelige Uvillie imod den dannede en dyb Kløft, som intet menneskeligt Middel kunde udfylde. Den menneskelige Fornufts Hovmod oprørte sig mod Troens Ydmyghed, den grændseløseste Selvsyge mod Broderkjærlighedens Lov, og den tøilesløseste Usædelighed mod Selvfornægtelsens Aag. Kamp og atter Kamp var Troens stadige Løsen, og Christus maatte ved ethvert Skridt paa sit Erobringstog gennem Verden vær fattet paa, istedetfor imødekommende Sympathier, at møde et med alle fjendtlige Vaaben udrustet Had. I Sandhed — de tre første blodige Aarhundreder med deres Millioner af Martyrer bevidne klart, hvorledes Verden var stemt mod Christendommen. Hvorfor disse Strømme af Blod, dersom Verden havde følt sig tiltalt af Christi Troes- og Sædelære? „Hvorfor vrededes Folkene? Hvorfor oprørte Jordens Konger sig mod Herren og hans Salvede“ (Ps. 2). O, indtil Tidernes Ende vil Martyrernes Blod, ledsaget af Verdenshistoriens stadfæstende Røst forkynde: Den, som uden alle menneskelige Midler og uden verdslige Vaaben har grundlagt et saadant Guddomsværk i Menneskeverdenen, og har vedligeholdt og bevaret det tiltrods for en vedvarende fjendtlig Modstand, han kunde ikke være et Menneske, men maatte være en Gud! Ja, denne for et Menneske umulige Omdannelse af Verden — Christus har tænkt den som Gud, villet den som Gud, virkeliggjort den som Gud: *altsaa er han Gud*. Derfor — Ære være vor guddommelige Forløser; Ære være Jesus Christus vor Gud! Gloria in excelsis Deo!

Aloysius' Ledestjerne.¹⁾

Det Første i vor Børnelærdom var den Sandhed, at vi ere her paa Jorden for at forberede os til Himlen. Paa vore Mødres Skjød fik vi den kjærlige Formaning: „Mit Barn, ligesom Du har en Fader paa Jorden, saaledes har Du ogsaa en Fader i Himlen; elsk denne, som Du elsker hin; thi Han, hvem Du ikke seer, har givet Dig din Fader, som Du seer, og mig, din Moder, der bærer Dig paa mine Arme. Han skabte Dig for nogle Aar tilbage, da Du Intet var. Han har sat Dig her paa Jorden, for at Du kan komme til ham i Himlen, dersom Du gjør, hvad han byder, og undlader, hvad han forbyder. Siig ham ofte, at Du i Alt vil glæde ham, for sikkert engang at komme til ham. Fold dine Hænder og bed: Fader vor, Du som er i Himlene, til os komme dit Rige, skee din Villie, som i Himlen, saa og paa Jorden.“

Lykkelige vi, som tidligt have faaet denne Sandhed om Gud og Himlen indpræntet i vort barnlige Hjerte! Den kunde vi saa godt forstaae; og dog er den saa dyb, saa afgjørende for hele vor Livsretning og hvilket som helst enkelt Foretagende.

¹⁾ Vi agte, foruden ovenstaaende Artikel at bringe 5 lignende om Sct. Aloysius. De, som ville følge vor Indbydelse til at holde de 6 aloysianske Søndage, ville deri finde et Hjælpemiddel til at vinde den Aflad, som denne fortrinlige Andagtsøvelse er benaadet med. Thi, som nys bemærket, fordres dertil foruden Skriftemaal og Communion paa 6 Søndage i Træk, at man paa samme Dag gjør en hvilken som helst god Gjerning til Ære for Sct. A. Ved opmærksomt at læse disse Betragtninger vil man kunne opfylde denne Betingelse. Andre, der ei kunne eller ville saa ofte annamme Sacramenterne, ville dog gjerne læse om en saa elskværdig Helgen, som A. er. Alle bedes læse Ovenstaaende langsomt og med Eftertanke, saa de anvende det paa sig selv. Da vil Læsningen blive til en Slags Betragtning, der med Guds Naade kan bringe varig Frugt.

Den staaer urokkelig fast. Fornuft og Tro ere enige derom. Vi føle en uudslukkelig Tørst efter Lyksalighed. Det kan ei være andet: denne Tørst maae engang blive stillet. Men en flere tusinde Aars Erfaring siger, at den ei kan stilles her i Tiden, da Døden stedse truer med at gjøre Ende paa den Lykke, vi muligt kunne nyde. Nei, efter Tiden maa der følge en Evighed. Taaredalen maa engang ombyttes med Salighedens Hjem. Vi ere ikke her, for efter nogle Aars Møie og Plage at blive Tilintetgjørelsens Bytte, men for at forberede os til Evigheden. Død er ikke Død. Døden er meget mere Overgangen til et andet Land, hvor Enhver skal høste, hvad han her har saaet, Løn eller Straf, Fordømmelse eller Salighed.

Troen stadfæster Fornuftens Lærdomme. Den vil, at vi kun skulle betragte os som Gjæster og Udlændinge paa Jorden, og søge vort Hjem andensteds, i et andet og bedre Fædreland i Himlen, hvor Gud har beredt os en Stad.¹⁾ Dette skulle vi aldrig glemme; Himlen skulle vi aldrig tabe af Syne; at naae derhen, skal være vor første, ja vor eneste Omsorg. „Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skulle de jordiske Ting tillægges Eder. Thi kun Eet er fornødent. Hvad gavnede det altsaa Mennesket, om han vandt den ganske Verden, men tabte sig selv eller led Skade paa sig selv?“²⁾

Men, skjøndt denne Sandhed er saa tydeligt skreven i Hjertets og Skrivtens Lovbog, kan den alligevel gaae i Glemme. Jorden see vi med dens Glands og Glæder; Himlen derimod see vi ikke, den haabe vi kun paa. Tiden er nærværende; Evigheden derimod have vi kun ivente, Dødens mørke Port skiller os endnu fra den, som fra et ukjendt Land. Vi ere i Fare for at glemme det Usynlige over det Synlige, det Tilkommende over det Nærværende, Evigheden over Tiden.

¹⁾ Hebr. 11, 13-16.

²⁾ Matth. 6, 33. Luc. 10, 42. 9, 25.

Til Glemsomheden kommer Lidenskabens og Vantroens Tillokkelser. Andre Røster indenfor og udenfor os søge at overdøve Fornuftens, Samvittighedens og Naadens Røst. De hviske og raabe: Vær ingen Daare! Nyd Livet saa meget og saa længe Du kan! Hvem er kommen tilbage fra hinsides Graven, og har fortalt, hvordan det der seer ud, og om det er sandt, hvad der siges om Dom og Gjengjældelse, Straf og Løn, den stedse gnavende Orm og den uudslukkelige Ild! Ialtfald vil der senere være Tid nok til at tænke paa Død og Evighed, Himmel og Helvede. Hvorfor vil Du nu, i Livets solklare Morgen, plage Dig med, hvad den sene Aften muligt kan bringe Dig? Nei, tøm nu Glædens Bæger, saalænge det rækkes Dig; tidlig nok skal det tages fra din Læbe!

Desværre, Mange lade sig bedaare, og drikke Lystens Bæger, til de beruses af dets søde Gift. Mange hensove deres Levedage som i en Ruus, og vaagne — naar? Ak, maaskee først i Evigheden — for seent, og naar Alt er redningsløst tabt; — maaskee just ikke *saa* silde, ikke *for* silde, men dog silde nok til at maatte raabe: Ak, vi have i lang Tid taget fejl; vi skulde have samlet Guld, Sølv og dyrebare Stene; men i Virkeligheden have vi kun sanket Træ, Hø og Straa, der duer til Intet uden til at brændes.¹⁾ Mange henleve Maaneder eller Aar i Gudsforglemmelse og Synd, i Mørke og Blindhed, uden at nogen sikker Ledestjerne lyser for dem. Omvende de sig end tilsidst, saa de blive frelste, da lide de dog en ubodelig Skade ved at spille Meget af den uendelig kostbare Tid.

Lykkelige ville vi derimod være, dersom vi aldrig glemme vor Børnelærdom, aldrig tabe Ledestjernen af Syne, men stedse tænke paa Gud og Evigheden, dersom vi gjøre Aloysius' Løsen til vort, og spørge i alle

¹⁾ 1. Cor. 3, 12.

Tilfælde og angaaende alle Ting: Hvad gavner det mig til for Evigheden?

Aloysius tilbødes det meest Glimrende og Bestikende af hvad Jorden eier. Hvad han end kunde have ønsket sig, saa stod det til hans Raadighed. Ønskede han Rigdom, Vellefnet i Overflødighed, Glæder, idelige Fester og afvexlende Fornøielser? — Alt dette var faldet i hans Lod, uden at han behøvede at udstrække Haanden derefter. Men han spurgte sig selv: Hvad nytter Rigdom og Vellefnet til for Evigheden? Og han fandt i sin Børnelærdom det Svar: Rigdom gavner i og for sig til slet Intet for Evigheden; meget mere kan den let forvolde ubodelig Skade. Thi Himmelveien er trang, og Himmelporten er snever. Den som bærer megen Bagage paa sig, løber Fare for ei at kunne trænge sig derigjennem. Ja, den evige Sandhed siger: „Det er lettere, at en Kameel gaaer igjennem et Naaleøie, end at en Rig — hvis Hjerte hænger ved det uretfærdige Mammon — kommer ind i Guds Rige.“¹⁾ Og Fraadseren, „der havde klædt sig i Purpur og kosteligt Linned og levet hver Dag herligt og i Glæde, blev begravet i Helvede.“²⁾

Eller skulde Aloysius maaske have ønsket at spille en glimrende Rolle paa Verdens Skueplads? Veien derhen laae aaben ham, eller bedre sagt, ved selve Fødselen saae han sig anviist en Plads blandt Verdens Store og en Krone sat paa sit Hoved. Dog, hvor meget den end funkede, han lod sig ikke forblinde af den, men spurgte sig i Tro: Hvortil gavner mig Verdens Glands for Evigheden? Og han fik ogsaa her det samme Svar: En høi Stilling gavner i og for sig til Intet; tvertimod kan den let skade meget. Hvo som staaer høit, kan let blive svimmel. Himlens Port er lav; den, som ikke ydmygt bøier sit Hoved, kan paa ingen Maade komme igjennem den. Thi „hvo som ophøier sig selv,

¹⁾ Matth. 19, 24.

²⁾ Luc. 16, 19-22.

skal fornedres; og kun den, som fornedr sig selv, skal ophøies.“¹⁾)

Aloysius var mandig nok til at følge Troens Røst. Ja, han valgte endog den sikrere og fuldkomnere Deel, og gav aldeles Afkald paa de timelige Goder, for des rigeligere at vinde de evige. Som Apostlen lod han sig nøie med det Fornødne, for at samle des større Skatte i Himlen.

Fromme Læser, hvo Du end er! Jorden tilbyder Dig langt fra Saameget som Aloysius. Og det, den tilbyder Dig, behøver Du just ikke at gjøre saa fuldstændigt Afkald paa, som A. gjorde. Men hvad ogsaa Du bør gjøre er, at Du sørger for at frelse din Sjæl og ei tabe Dig selv; at Du aldrig fornærmer Gud ved en svær Synd for en jordisk Vindings Skyld; at Du gjør Aloysius' Løsen til dit og følger den Ledestjerne, som han stedse fulgte — Gud, Himmel og Evighed; at Du holder fast ved din Børnelærdom: at Tiden kun er en Forberedelse for Evigheden, og at hvert Minut er spildt, der ikke gjøres frugtbringende for Himlen. Aloysius har ikke forregnet sig, og Du vil heller ikke gjøre det.

(Fortsættes.)

¹⁾ Luc. 14, 11.

Mariacongregationen.

Fælledscommunion Søndagen den 27de Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegade.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 27. Juni. 6te Søndag efter Pintse. De hellige Apostel-
fyrster Petrus' og Paulus' festlige Mindedag. — 28. M. Leo, Pave.
— 29. Ti. Petrus og Paulus. Apostelfyrster. — 30. O.
Pauli Ihukommelse. — 1. Juli. To. Octav af Johannes den
Døbers Fødsel. — 2. F. Mariæ Besøgelse (feires offen-
lig paa førstkommende Søndag); Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse
til Jesu guddommelige Hjerter; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broder-
skabsandagt. — 3. L. Irenæus, Biskop og Mart.

Søndagen den 4de Juli. 7de Søndag efter Pintse. Mariæ Besøgelse.

NB. Søndagen den 4. Juli og den følgende Søndag af-
holdes den 3die Kvartalscollect af Peterspengen.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet,
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars
Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 (Mandag, Onsdag og Fredag) stille Messe
i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 (Tirsdag, Torsdag og Lørdag) stille Messe
i Klosteret.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Und-
tagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 27. Søndagen den 4. Juli. 1880.

Indhold: Jerusalem og dens hellige Steder. Det vigtigste Skridt. Kirkelige Efterretninger: Holland, Horsens. Den h. Kentigern.

Jerusalem og dens hellige Steder.*)

Bjergene bleve bestandigt mere øde og nøgne; Veiene bestode ofte ikke af Andet, end ligesom tilfældigt sammenrystede store og smaa Steen, og lignede en udtørret Bjergbæks stenede Flodleie, som af og til vexlede med en Klippeflade, hvis Skraaninger Hestene havde Møie med at passere; og, naar man betragtede Bjerget fra

*) Vi meddele her og i flere følgende Artikler Uddrag af det ved en tidligere Leilighed (s. Nr. 16 d. A.) omtalte Skrivt af A. Stolz „Besuch bei Sem, Cham und Japhet.“ Den Valfart, hvorefter Forfatteren meddeler høist interessante Skildringer, forenede med en aandrig Mands Betragtninger over det Op-levede, blev i Foraaret 1855 — i Lighed med hvad der flere Gange var skeet i Frankrig — foranstaltet efter Indbydelse af Severinusforeningen i Wien. Vi forbigaae Reisen fra Triest til Alexandria og derfra til Jaffa i Palæstina, og begynde med den sidste Deel af Reisen fra denne Stad til Jerusalem.

Siden af, saa havde det alle de Farveforbindelser, som give et Bjerg et sørgeligt Udseende, graat, brunt og ligblegt. Paa dets Høider laae forvitrede Kalksteen spredte, der lignede Knokler af Kæmpelegemer. Vi tilbagelagde lange Veistrækninger mellem trøstløse Bjerge; vare vi komne over eet, saa havde vi et andet ligesaa høit eller endnu høiere for os, som havde et endnu sørgeligere Udseende; ja, selv Dalene vare blottede for al Vegetation. Endelig kom vi efter henved ti Miles Ridt til den sidste Bjergtop; og, ligeoverfor den, og omtrent i lige Høide med den — kun adskilt ved en Dal — laae *Jerusalem*.

Det er allerede tidligere undertiden forekommet mig, at man, ved Budskabet om en nær Beslægtets pludselige Død, eller naar en uventet stor Lykke blev os tildeel, i det første Øieblik kan forblive temmelig ligegyldig derved. Begivenheden falder ved saadanne Leiligheder paa Sjælen som en Plaskregn, der ikke formaaer at trænge ind i den tørre Jordbund; dertil behøves Tid. Maaskee af denne Grund, men vel ogsaa som en Følge af Træthed efter Dagens Strabadser, gjorde Synet af Jerusalem i det første Øieblik ikke synderligt Indtryk paa mig, omtrent som naar man i Drømme betragter de underligste Ting uden stor Forundring. Min første Tanke var: „det er ikke det Jerusalem, hvor Herren har dvælet, ikke engang den Jord, hvorpaa han har vandret — Alt er jo afskrabet indtil Klippegrunden; Alt grundigt forsvundet fra Jordens Overflade. Kun Himlen, der hvælvede sig over den, er der endnu, og Landskabets Skelet — Bjergene. Der, hvor Herren, som Menneskehedens Phønix*) blev opbrændt, vilde han ikke efterlade sit Baal, men kun en udbrændt Askedyng. Hans Aand og hans Legeme er overalt levende og virksom; men her regerer Tyrken, og kives Schismatikerne, og Naturen klæder sig i Sørgedragt!“

*) En Hentydning til det fra Ægypten og Arabien stammende græske Sagn om Phønix eller Solfuglen, som, efterat være brændt paa et af den selv beredt Baal, opstaaer forynget af sin Aske. U.' A.

Denne mismodige Tanke overfaldt mig, ligesom en Hund, der knurrende og gjøende farer paa den Vandrer, der nærmer sig Borgporten. Men, da hele Selskabet lidt efter lidt havde samlet sig, istemte vi Alle, uden at stige af Hestene, et „Te Deum“. Havde min Sjæl nylig følt sig træt og tør, saa begyndte nu varmere Følelser at røre sig i den. Jeg maatte under Sangen flere Gange tie; jeg veed ikke, om mine Taarer kom af Sorg og Smerte, eller af en uklar og ubeskrivelig Rørelse, som pludseligt ved Synet af det Sted, der var Aarsag dertil, greb Alt, hvad der i en lang Fortid var mig forundt af indre Erfaringer om Sandhed og Naade. Men det var, som om et Jordskjælv rystede min hele Sjæl, og som om alle christelige Indtryk, der i lang Tid havde ligget begravne i Glemsel, fik nyt Liv og vilde opstaae fra de Døde for at see Jerusalem!

Da vor Ankomst til Staden iforveien var anmeldt, fandt vi baade fra geistlig og verdslig Side en særdeles venlig Modtagelse, og fik den første Velkomsthilsen allerede paa den sidste Høj foran Jerusalem. Den østerrikske Consul havde sendt os Folk imøde med Forfriskninger, og det endog — skjøndt han er en italiensk Greve — med en ægte tydsk, som man ellers aldrig seer i Palæstina, nemlig med Øl. Franciscanerklosteret sendte os to tydske Patres, som bøde os velkommen og ledsagede os til Klosteret.

Indtrædelsen i Staden var høist interessant. Da vi dannede en anseelig Skare, og det tydske Pilgrimstog blev ventet af den christne Befolkning, vare mange Mennesker forsamlede udenfor Staden for at see os. Dennes Mure ere i høj Grad romantisk skjønne; de ere opførte af Qvadersteen, og i rig Phantasi smykkede med Tinder, Taarne og mange Porte. Selv om det ikke var Jerusalem, vilde Synet af den forekomme Enhver at være høist

tiltrækkende; jeg har aldrig nogensteds i Europa fundet en saa vel vedligeholdt Stadmuur i Middelalderens reneste Stil.

Vi rede ind igjennem snevre Gader, og tilsidst skraadisse saa brat nedad, at der udkrævedes stor Forsigtighed og Langsomhed, for at Hestene ikke skulde styrte. Vi bleve nu deels indkvarterede i selve Klosteret, deels i „Casa nova“, en rummelig Bygning, som Klosteret nylig har opført for at kunne modtage Fremmede. Aftenen hengik for Størstedelen med den prosaiske Om-sorg for, paa bedste Maade at anbringe Personer og Bagage, og med fat indrette sig nogenlunde hyggeligt. Mennesket er nu eengang besværet med Legemets og sine legemlige Anliggendes Blyvægt og med alle dermed følgende Plagerier, som stadige Paamindelser om dette Livs Forfængelighed.

Den næste Morgen gik jeg med flere af vort Selskab, ledsagede af en Lærling i Klosterets Bogtrykkeri ned til Lidelsesveien (via dolorosa) og ud af Porten til den Dal og Bjerghule, hvor Christus skal have svedt Blod, og som nu er indrettet til et Capel. Paa Veien derhen kom vi forbi den underjordiske Kirke, som siges at inde-slutte Marias Grav. Den tilhører Grækerne og stod aaben. Man maa stige meget dybt ned, og Lampelyset var for mine Øine ikke tilstrækkeligt til nøie at see Alt; og, ligesom det sandselige Syn var usikkert, saaledes havde jeg ogsaa Betænkelighed ved at troe, at denne mægtige Hule virkelig skulde have været Marias Grav. Dog fandt jeg den Erindring skjøn — at jeg blandt alle Palæstinas hellige Steder først skulde komme til det, der æres som Marias Gravsted; thi hun var ligesom den Jordbund, af hvilken den guddommelige Korsrose frem-spirede; jeg befandt mig altsaa paa et Sted, der mindede mig om al Christendoms egenlige Begyndelse!

Efter at have besøgt det først omtalte Capel gik jeg længere Tid omkring ved Foden af Oliebjerget, fulgt af en enkelt ligesindet Reisefælle, der paa Grund af sin

Stilhed og Taushed ikke forstyrrede mig i mine Betragtninger. Dette var mig en vidunderlig skjøn Time — for første Gang, og i Lidelsesugen at betragte det Bjerg, som Herren paa saa overordenlige Maader har helliget. Jeg befandt mig ikke i nogen heftig Sindsbevægelse; mit Indre var tvertimod opfyldt af Mildhed og Ro, og min Sjæl vuggede sig blidt i religiøse Længsler og Drømmes Fortidsminder. Paa den ene Side hævede sig Oliebjerget, paa den anden det Bjerg, hvorpaa Jerusalem ligger. Staden og dens Bjerg belystes af Morgensolen i Sydens klare og skarpe Lys, og foran Byens Mure sade og stode rundt omkring Bjerget hvidklædte Kvinder, som samtalede med hverandre.

Da vi vendte tilbage til Staden, og, efter Opstigningen ad Bjerget vare naaede til Porten, og kom ind i den Gade (via dolorosa), gennem hvilken Herren bar Korset op paa Høien, havde Ingen af os nogensinde fundet Opgangen til et høitliggende Sted saa lidet besværlig, ja, saa kjær som her, hvor Herren paa sine blødende Skuldre bar Symbolet paa vore Synder, Stammen af Kundskabens Træ, for at gaae i Døden for os arme Syndere: „O Luft, opfyldt af Smerte, Fryd og Taarer — af din Smerte indaander jeg Glæde!“

Det var overdraget Directøren for Klostertrykkeriet at føre vort Selskab til de hellige Steder. Henimod Middag gik vi under hans Ledsagelse først til Oliebjerget. Dette er meget høiere, end jeg havde forestillet mig. Øverst oppe ligger en lille muhamedansk Landsby, og der, hvor Kaiserinde Helena havde bygget et Tempel, staaer nu en lille Moskee, i hvilken Søiler af den tidligere christne Kirke ere indmurede. Den tyrkiske Sacristan, om man saa vil kalde ham, kom til os, rakte venlig hilsende Franciscaneren Haanden, og aabnede os derpaa Moskeen. Midt i samme er Klippegrunden ikke

overklædt, men indfattet med et Gitter; man seer nemlig paa den Fordybningen af et Fodtrin, som Christus ved sin Himmelfart skal have efterladt. Er denne Fordybning ægte, da vilde Christus være opfaret med Ansigtet vendt mod Norden; og derhen har unægteligt hidtil saagodtsom udelukkende Christendommen banet sig Vei, og dens Velsignelse beredt sig et blivende Sted, medens den sydlige Deel af Palæstina, og hvad der kommer derefter, vender Christendommen Ryggen, ligesom Christus dengang vendte sig bort fra den. Tidligere skal der have været Mærker at see af begge hans Fødder, men Stykket med den anden Fod være løsslaaet. Det Mærke, som nu forevises paa Stenen, er iøvrigt ikke saa skarpt omgrændset, at man nødvendigt maa ansee det for et Fodtrin. Men, da selv de virkelig nødvendige Troes-sandheder ere meddeelte paa en saadan Maade, at det utilbøielige eller tvivlesyge Menneske kan forkaste dem, og mene, at hans Fornuft nøder ham dertil — thi den frie Villie og Frivillighed ere nødvendige Elementer i Aandslivet, uden hvilke der ikke kan være Tale om Tro —: saa vil det guddommelige Forsyn saameget mindre paatrykke saadanne Ting tvingende Kjendetegn, som det ikke er nødvendigt at troe, medens der paa den anden Side gives udstrakte Gebeter af de skjønneste Begivenheder og aandelige Kjendsgjæringer, som uden nogetsomhelst saadant udvortes Mærke til alle Tider have været af stor Betydning for religiøse Gemytter.

Denne Moskee har iøvrigt den Mærkværdighed, at den paa en Maade kan kaldes en Fælledskirke for Tyrker og Katholiker; disse have nemlig Tilladelse til, paa Christi Himmelfartsdag at feire den h. Messe i samme.

Paa den øverste Deel af Oliebjerget har man en meget vid Udsigt: mod Østen det døde Hav, mod Vesten Jerusalem. Det døde Hav ligger næsten ti Mile derfra, uagtet det, seet fra Moskeen synes at være ganske nær derved. Jerusalem tager sig herfra — selv bortseet fra dets historiske Betydning — meget tiltalende ud for

Øiet, der kun forstyrres ved Synet af de tørre Steenbjerger, blandt hvilke det ligger.

Fremfor Alt tiltrækker Omarsmoskeen sig Opmærksomhed. Den staaer paa det Sted, hvor Salomons Tempel stod, og som endnu er den skjønneste Plads i Jerusalem. Hvor Bjergene have den bratteste Skraaning, udbreder sig et vidt udstrakt og skjønt Fladerum, medens man ellers intetsteds øiner noget saadant; man seer paa denne brede Steenterrasse kun Omars store Kuppelmoskee. Der, hvor Templet stod, skulde der ikke sees nogen christelig Kirke; der har nu Tyrken sit Bedehus; han foragter og hader Jøden, og bliver ikke mindre hadet af ham. Denne Muhamedscultus paa det Sted, hvor engang det eneste Tempel for den sande og ene gyldige Gudstilbedelse havde sin Plads, gjør samme Indtryk, som en bred og kraftig Tornebusk paa en forladt og øde Mark, som tidligere har baaret Korn og Frugter.

Den nordlige Deel af det forhenværende Jerusalem ligger nu udenfor Ringmurene og fremviser kun en øde, med Gruus og Stene bedækket Slette, hvorimod *Calvariebjerget* nu ligger indenfor Murene og er overbygget af den *hellige Gravs Kirke*. At give en nøiagtig Beskrivelse af Jerusalem vilde være ligesaa møisommeligt, som det vilde være utilfredsstillende at læse en saadan, for derefter at danne sig en rigtig Forestilling om det; thi de fleste Tegninger, som man sædvanligt seer hos os, ere meget mangelfulde.

Da vi stege ned af Bjerget, brækkede vi alle Grene af de Olietræer, hvormed det endnu er rigeligt beplantet. Ved Kedronbækken viser man et Sted, hvor en Fordybning i Klippen skal være en Virkning af et af Christi Fald paa Veien til Calvariebjerget. Selve Bækken er egenlig kun en med Stene oversaaet Rende, hvori der ikke mere flyder nogen Vanddraabe, selv ikke i Regntiden. Den udtørrede og tørstige Kalkgrund synes hurtigt at opsuge Regnvandet.

Derpaa gik vi den Vei, ad hvilken Herren blev ført,

da han, efterat være fængslet i Oliehaven, blev bragt til Ypperstepræsten. Da en Deel af denne Vei strækker sig langs med Stadmurene, havde vi Leilighed til nærmere at betragte de kolossale Bygningssteen, som ere benyttede til den underste Deel af dem. Man formoder, at de ere Rester af det andet Tempel, og at det var dem, som Disciplene pegede paa, da Herren forudsagde Templets Ødelæggelse. (Fortsættes.)

Det vigtigste Skridt.

(Fortsat fra Nr. 26.)

I.

Evigheden er vort Maal, som vi i Alt bør have for Øie, baade i det Store og i det Smaa. Denne store Sandhed mindes vi hver Morgen, naar vi efter christelig Skik fornye den gode Mening og sige: „Evighedens Konge, den Udødelige og Usynlige, Ham være Ære og Lovpriesning ved Alt, hvad jeg idag gjør og lider!“ Dog, skal Tanken om Evigheden styre alle vore Skridt og lyse for os under Hverdagslivets jevne Gang, saa skal den især vise os Veien, naar det gjælder om at gjøre et vigtigere Skridt, der fordrer moden Overveielse. Men det allervigtigste Skridt paa Menneskets Livsbane er *Valget af hans Stand*. Dette skal derfor mere end noget andet foretages i Evighedens Lys, med Henblik paa Gud og Himlen.

Gud har nemlig selv anordnet de forskjellige Stænder og Livsstillinger. Han har skabt os Mennesker saaledes, at vi trænge til at hjælpes af hverandre indbyrdes, ligesom de forskjellige Lemmer paa vort Legeme, af hvilke intet kan undværes. Det var hans Villie, at tusinde Hænder skulde arbeide sammen, for at vi blot kunne

spise et eneste Stykke Brød eller erholde et eneste Klædningsstykke. Hvormange maae ei først arbeide sammen, for at vi ikke alene nogenlunde kunne friste Livet, men leve paa en Mennesket værdig Maade!

Den samme Gud har endvidere bestemt ethvert enkelt Menneske til en bestemt Stand og Stilling. Et Blik paa vort Legeme forklarer os dette. Øiet er indrettet til at paavirkes af Lysbølgerne og derved at see, Øret derimod til at modtage Lydbølgerne og derved at høre o. s. v. Vi slutte heraf, at Skaberen har bestemt Øiet til at see, Øret til at høre, Haanden til at gribe Noget, Foden til at gaae og staae paa; Ingen falder paa at ville see med Øret eller høre med Øiet o. s. v. Noget Lignende kan siges om det menneskelige Samfund. Hver Stand og Beskæftigelse stiller særlige Fordringer til den, der vil hellige sig til den. Men ikke Enhver kan tilfredsstille enhver Fordring; tvertimod, den Enkelte duer i Regelen kun til nogle faa bestemte legemlige eller aandelige Sysler.

Evangeliet fortæller om en rig Mand, der efter Behag fordeelte forskjellige Pund blandt sine Tjenere. Een Tjener fik ti Pund, en anden fem, en tredie to, den sidste fik kun eet, men det kunde gjerne have været et, som den første, den rigeste Intet havde faaet af. Denne Parabel gjælder ei alene om Fordeling af Naadegaverne, men ogsaa af de naturlige Anlæg, Evner, Kræfter og Dueligheder. Gud, vor Skaber, udruster de forskjellige Mennesker paa forskjellig Maade; Enhver faaer sit Pund eller sine Pund med den Anviisning: Tag imod dette Pund; det er just det, som jeg vil, at Du skal aagre med. Den Ene har god aandelig Begavelse, eller, saa at sige, Evne til at være Øie; en Anden har mere Evne til at være Haand eller Fod, nemlig legemlig Kraft, Behændighed eller Færdighed. Det er unægteligt Herrens Villie, at den Første virkelig skal være Øie, den Anden være Haand eller Fod. Og det er en dybsindig Udtryksmaade, at betegne Menneskets rette Livsstilling som hans „Kald“;

thi denne hans Stilling er virkelig den Post, som Herren har kaldet ham til. Men, kalder Herren, da bør vi, hans Tjenere, lyde Kaldelsen. Deraf flyder den vigtige Grundsætning:

Enhver Enkelt bør følge Herrens Villie i at vælge just den Stilling, Herren kalder ham til. Skulde derimod Nogen vælge en Livsstand mod Herrens Villie, saa vilde dette baade være Uret og Daarskab: Uret mod Gud, der har Ret til at lydes i Alting, allermeest i det allervigtigste Skridt, — Daarskab overfor ham selv og hans Omgivelser.

Mennesket i sit rigtige Kald er ligesom Fisken i det speilklare Vand, og Fuglen i den grønne Skov under det vide blaa Himmeltelt; han føler sig ligesom i sit Element, bevæger sig der let og glad og befinder sig vel. Men kast Fisken paa det Tørre: da ligger den og spræller af Længsel efter Vandet, og det er snart forbi med dens Leven. Eller indespær Fuglen i et Buur, var det endog bag forgyldte Stænger og med den rigeligste Føde: den vil alligevel ikke mere synge saa fuldt og frit som i dens forrige Frihedsdage. Paa samme Maade gaaer det Mennesket. Bringes han ud af den Stilling, som han passer for, og som passer for ham, da føler han sig ikke længere hjemme, ikke i sit Element, eller, for at komme tilbage til Skrivtens Lignelse, han føler sig som en Haand eller Fod, der ere komne af Led, og ikke vel kunne røgte deres Gjerning, men føle Smerte og volde andre Lemmer Smerte. Udenfor de rigtige Forhold er Mennesket sig selv og sine Omgivelser til Byrde og Besvær.

Har Herren altsaa bestemt Dig til at være Fod, hvorfor skulde Du da modsætte Dig og arbeide paa at blive Haand eller Øie? — Du vil maaskee sige: Men Haanden er dog ædlere end Foden, og Øiet ædlere end Haanden. Ja, Foden er vel en mindre ædel Legemsdeel; men mindre nødvendig til hele Legemets Vel er den ikke, og derfor er det tilsidst lige hæderligt at være Haand, Fod eller Øie. Ja, endnu mere. En sund, stærk Fod

er bedre end en keitet eller kraftløs Haand og bedre end et skelende eller blindt Øie. Vilde Du alligevel foretrække at være en syg Haand eller et daarligt Øie blot for ei at maatte tjene som Fod? Var det ikke en besynderlig Forfængelighed eller Daarskab? Hvorledes turde Du da haabe at komme frem i Verden? Hvad vilde det gavne Dig for Tiden? Dog lad mig hellere spørge: Hvad vilde det gavne Dig for Evigheden? Thi Sagen har en endnu meget alvorligere Side, end den er, som jeg hidtil har omtalt. Ved Standens Valg dreier det sig nemlig ikke blot om Ens Tilfredshed og Fremgang hernede, men ogsaa og især om hans evige Lykke og Salighed.

Enhver Stand har nemlig sine Farer for Sjælens evige Velvære. Den, som kaldes af Herren til en Stand, han faaer ogsaa rigelig Naade til at undgaae disse, eller seire over dem; vi kalde denne særlige Bistand i det christelige Sprog „Kaldsnaade“. Men hvad har den at vente, som trænger sig ind i en Livsstilling mod Herrens Villie? Han vil see sig truet af Standens eiendommelige Farer; men vil ogsaa han kunne gjøre Regning paa Kaldsnaaden? Kan Herren ei svare ham: „Jeg har ikke beskikket Dig til denne Stilling; Du har trængt Dig ind i den; see Du selv til, hvorledes Du kommer igjennem!“ Det er vist, Herren lader os aldrig friste over vore Kræfter; men det er ogsaa vist: Vi benytte os ikke altid af den Naade, hvormed vi kunde og skulde tilkæmpe os Seiren. Derfor maa det være os meget magtpaaliggende at forskaffe os et rigligere Maal af Naade, for ei blot at *kunne* medvirke, men *virkelig* medvirke med den. Men denne rigligere Naade tør vi ei haabe paa, naar vi som trodsige Børn ville sætte vor egen Villie igjennem mod vor himmelske Faders Villie. Det dreier sig altsaa ved Valg af Stand virkelig ikke alene om Menneskets timelige Velfærd, men ogsaa om hans evige Salighed.

Hvad har da den at gjøre, som skal vælge sin Stand?

Og hvad have Forældre eller deres Stedfortrædere at raade til, naar de raadspørges i sligt et Anliggende? Dette vigtige Spørgsmaal skal i det Følgende besvares af Sct. Aloysius, som ogsaa i denne Henseende er Ungdommens Mønster og Patron. (Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Holland. De fra Tydskland forviste Dominicanere, som for nogle Maaneder siden havde nedladt sig i Venlo, ere de første Ordensbrødre i denne By. Deres Gudstjeneste besøges med særlig Forkjærlighed. I det lille Capel bleve Kirkestolene udleiede paa nogen Tid, hvilket har indbragt de gode Patres en Sum af nogle tusinde Francs. Dominicanernes Skole har 60 Elever; flere maatte afvises paa Grund af utilstrækkelig Plads. Klosteret og Kirken „Trans Cedron“ byggedes i Aaret 1618, 1797 bleve de imidlertid inddragne af de franske Republicanere, som omdannede dem til Boliger og Magasiner, indtil det Hele ved Salg i afvigte Aar gik over i Dominicanernes Hænder. Udentvivl ville Kloster og Kirke om ikke lang Tid atter staae i deres gamle Pragt. De tydske Klosterer bringe os ingen Skade, men blive os tvertimod til Nytte og Velsignelse. De komme ikke med tomme Hænder, men kjøbe gamle Bygninger, lade disse ombygge og bringe saaledes Arbejde og Velstand i Landet. Deres Skoler søges meget fra Udlandet, og paa flere Steder have de overtaget Ledelsen og Pleien i Hospitalerne. I Herzogenbusch ville de den 1. September overtage det derværende store Civil- og Militærhospital. Det er derfor intet Under, at vi Hollændere nære Frygt for, at en eventuel Fredslutning mellem Stat og Kirke i Tydskland atter kunde berøve os de Ordener, der bringe os saa megen Gavn.

Horsens, 25. Juni. Herfra er der tilsendt os følgende Meddelelse:

Enkelte Læsere kjende maaskee allerede det beskædnede, uanseelige Huuscapel, i hvilket Frelseren boer her, og hvor den herværende katholske Menighed maa feire Religionens ophøiede Hemmeligheder; megen Pragt kan et saa lille Gudshuus ikke udfolde, men hvad der

var muligt, det var skeet igaar for at pryde Capellet paa det Festligste; thi den Apostoliske Præfect, Hr. Prælat H. Grüder, havde valgt Sct. Hansdag til Confirmationsdag for Menigheden.

Travle Hænder havde smykket ikke blot Alteret og Choret med Guirlander og Bouketter af levende Blomster, men ogsaa alle Capellets Bænke vare omvundne med Grønt, saa at det lille Capel tog sig virkelig nydeligt ud i denne sin Høitidsdragt, medens de vaiende Dannebrogssflag udenfor Huset forkyndte alle Forbigaaende Menighedens Festglæde. Til den af Hr. Præfecten celebrerede høitidelige Messe Kl. 10, havde ikke blot alle 22 Confirmander med deres Faddere, men ogsaa saagodtsom alle øvrige Troende og flere Ikke-Katholiker indfundet sig; Confirmanderne og samtlige Faddere modtog den h. Communion, saa denne Dag samlede det hidtil største Antal af Fælledscommunicanter i St. Josephs Capellet.

Som sidste Forberedelse til Confirmationen efter den h. Messe blev det ældgamle „Veni creator“ afsunget skifteviis af et fleerstemmigt Sangchor og „unisono“ af hele Menigheden. Til den festlige Aftenandagt Kl. 8, under hvilken Hr. Præfecten atter prædikede, var Capellet igjen fyldt med Troende, som særligt opbyggedes ved Af-syngelsen af et Par fleerstemmige Motetter.

Denne ualmindelig talrige Deeltagelse fra de Troendes Side fortjener her særlig at paaskjønnes, fordi Flere vare komne endog langveisfra, og saa godt som Alle, paa Grund af, at det jo ikke blot var Søgnedag, men endog „Torvedag“, kun meget vanskeligt havde kunnet frigjøre sig fra deres øvrige Sysler. Viser denne Nidkærhed sig at være af Varighed, da maa den vistnok kaldes mønsterværdig.

Vor herværende Kirkeskole med nogle og tredive Disciple, som naturligviis ogsaa var Gjenstand for en grundig Prøve fra Hr. Prælatens Side, lider desværre af en stor Mangel, idet den maa have Dreng og Piger samlede i een Classe, vi ville haabe, at det ret snart maa lykkes at tilveiebringe de fornødne Midler til at oprette en anden særlig Klasse for Piger under Ordenssøstres Ledelse, ligesom det er Tilfældet i alle andre katholske Menigheder i Danmark. Først da vil ogsaa den herværende Skole kunne maale sig med de øvrige Skoler.

Den h. Kentigern, Biskop.

† 600.

Denne store Mand var en Pictar af Fødsel og blev den h. Serfus' Discipel. Denne opdrog og uddannede ham og gav ham Tilnavnet Mungo eller den Elskede. Han beklædte Bispestolen i Glasgow. Ham have Skotlands vestlige Egne at takke for Christendommen. Forviist fra sit Hjem kom han til Egnen om Glasgow, hvor han omvendte de afgudiske Hedninger og de pelagianske Vrangtroende ved sit h. Liv og sin glødende Iver for Troen. En fremmed Konge, der underkastede sig Nordengland, tvang den h. Kentigern i Aaret 543 til at søge Beskyttelse i Egnen om St. David i Wales. Her byggede han et Kloster og samlede Tusinder af Disciple om sig, blandt hvilke især fremhæves den h. Asaph, der efterfulgte ham i Abbed-Embedet efter hans Tilbagekomst til Dioceset. Mange af disse Munke ledsagede Kentigern til Skotland, hvorfra de bleve udsendte for at forkynde Troen paa Ørkenøerne, i Norge og endog i Island. Paa Grund af sin strenge Levemaade fik Kentigern Tilnavnet den anden Johannes den Døber; men aldrig tillod han, at hans Bodsøvelser hindrede ham i Opfyldelsen af hans Pligter. Den h. Kentigern lagde stor Vægt paa legemligt Arbeide, for at han ikke, som han sagde, skulde spise en Lediggangers Brød. I Aaret 600 døde han i en Alder af fem og firsindstyve Aar. Ved hans Grav i Glasgow skete mange Vidundere.

Det gode Exempel.

Hvor rigelig Guds Naade end monne være, saa forøges den dog ved det gode Exempel. Vort gode Exempel forhverver os en Deel af de Fortjenester, Naaden fremkalder hos vore Medmennesker; thi ingen Naade bliver ene og alene givet Modtageren.

„See hen paa de Helliges levende Exempler, der som vore Forbilleder opmuntre os til Dyd.“

(Thomas af Kempis.)

Da den h. Kolumba hørte om Kentigerns Berømmelse, aflagde han ham et Besøg, omgiven af sine Munke. Den h. Kentigern gik ham imøde med sine. Da begge disse Jesu Christi Hære stode ligcoverfor hinanden, istemte de aandelige Sange. Men den h. Kolumba sagde til sine Ledsagere: „Jeg seer et straalende Lys i Form af en Guldkrone dale ned fra Himlen og sætte sig paa Biskoppens Hoved.“ See her, hvor Lige søger Lige. Ville vi samles med de Hellige i Evigheden, saa lader os efterligne dem i Livet.

„Lader Eders Lys lyse for Menneskene, at de maae see Eders gode Gjerninger og prise Eders Fader, som er i Himlen.“ Matth. 5, 16.

Sct. Andreas-Collegium i Ordrup

slutter sit Skoleaar Tirsdagen d. 6. ds. med Præmieuddeling og Tedcum Kl. 10 Form. Til at overvære denne Høitidelighed indbydes herved Elevernes Forældre samt Enhver, som interesserer sig for Skolen.

J. B. Lohmann, Rector.

Fra d. 11. Juli holdes i Sct. Andreas Kirke Prædiken under Møssen Kl. 10, Aftengudstjenesten Kl. 6 $\frac{1}{2}$ —7. — Paa Hverdagene begynder den sidste Messe Kl. 8

Skolen ved Sct. Knuds Capel.

Den mundtlige Examen vil blive afholdt Onsdagen d. 7. Juli. Til at overvære den, indbydes herved Elevernes Forældre samt Enhver, som interesserer sig for Skolen.

Foreningen for christelige Mødre.

Paa Tirsdag d. 6. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Sct. Ansgars Kirke den statutmæssige Messe med Fælledscommunion.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 4de Juli. 7de Søndag efter Pntse. Marlæ Besøgelse. — 5. M. Domitius, Mart. — 6. Tl. Octav af Petrus' og Paulus' Fest. — 7. O. Pulcheria, Kaiserinde. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. — 8. To. Elisabeth, Enke. — 9. F. Martyrerne af Gorkum. — 10. L. Felicitas' syv Sønner og Lidelsesfæller, Mart.

NB. Søndagen den 4. Juli og den følgende Søndag afholdes den 3die Kvartalscollect af Peterspengen.

Søndagen den 11. Juli. 8de Søndag efter Pntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel. Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 28.

Søndagen den 11. Juli.

1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Det vigtigste Skridt. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, England. Den h. Hilarius.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 27.)

Foran Sionsporten fandt vi en heel Flok Spedalske forsamlede, som tilbetlede sig Almisser af de Forbigaaende. De boe i en Deel Smaahuse eller Hytter i Nærheden, der ere ligesaa elendige, som deres eget Udseende og Klædedragt. Ogsaa udenfor Jaffaporten traf vi paa Saadanne. De havde store Blikkaale, som de rakte frem imod os, og bade i en syngende Tone om Almisse. Man saae i disse Mennesker et Billede af den dybeste jordiske Jammer. De ere legemligt saa at sige vanskabte: Ansigt og Lemmer have et graaligt Udseende; Alt er forkrøblet og tildeels ophovnet. Deres Klædning er lurvet, forreven og bliver næppe nogensinde vadsket; de martres af den bitreste Armod og plages ikke blot af de Smerter, som deres Sygdom forvolder dem, men lide tillige stadigt Hunger, da de ikke ere

istand til at arbeide. Alle Mennesker skye dem; de ere udstødte af deres Familier, ere ligesom levende begravne i deres forpestede Boliger, og tør kun lade sig see i disses nærmeste Omgivelser. Hertil kommer endnu to Ting: den fuldkomne Haabløshed, eftersom de ikke have Andet at vente, end at Smerterne bestandigt ville tiltage, at flere Dele af Legemet ville blive angrebne, og det ene Lem efter det andet afraadne, indtil hele Legemet er fortæret. Men den anden og værste Ulykke er, at disse Mennesker ere komne heelt bort fra deres Religion: de kunne aldrig tage Deel i nogen Gudstjeneste, og saaledes uddør Religionen tilsidst ganske iblandt dem. Dette Sidste vil en og anden skørhovedet Philantrop mulig finde meget rørende — at saaledes Tyrker, Jøder og Christne boe sammen i een Hule, Mænd og Kvinder mellem hverandre. Det gaaer nemlig med Forskjællen i Henseende til Tro og Sæder, som med deres forvrængede og halvt fortærede Ansigter!

Mit nærværende Ophold i Baden*) erindrer mig her om en Samling af Mennesker, som tilsyneladende fremviser den meest skærende Contrast til disse Spedalske, og som jeg daglig seer for mine Øine. Det er de fornemme Badegjæster, denne Verdens Rige og Mætte, der her nyde Alt, hvad europæisk Luxus og raffineret Nydelse formaaer at opbyde for at berede dem et jordisk Himmerige efter deres Smag. Jeg finder nemlig — hvad udentvivl En og Anden vil forundre sig over — en høist mærkværdig Lighed mellem hine Spedalske udenfor Sionsporten, mellem disse jammerfulde Mennesker, og de her samlede yppige Herrer og Damer. Medens man i Østerlandene vauskeligt vil finde Mennesker, der hverken besøge Kirke, Synagoge eller Moskee, Mennesker, i hvilke alt religiøst Liv i den Grad er udslukt, at Christen og Tyrk ikke føle sig adskilte fra hverandre: saaledes vil

*) En Deel af disse Reiseerindringer er nemlig skrevet under Forfatterens Ophold som Cuurgjæst i Baden-Baden.

man derimod hos os, her i Conversationshusets glimrende Sale, see netop det Samme, soim hist i de Spedalskes usle Hytter — en fuldstændig Ignoreren af al Religion, en Banlysning af ethvert religiøst Tegn. Man seer ligeledes her ved Mammons grønne Alter den samme Hunger efter Penge, som hist blandt de Spedalske, der begjærlige stirre paa ethvert velklædt Menneske, ja paa enhver Kameeldriver, og række deres Blikskaale ud imod ham. Jeg tilføier blot, at mine ærede Læseres Charakter og Smag vil have sit Barometer i de Følelser, hvormed de sammenligne disse glimrende Selskabsmennesker med hine Spedalske!

Jeg forbigaaer mange Steder, paa hvilke man under den her omtalte Vandring gjorde os opmærksomme, fordi jeg senere efter nærmere Betragtning kommer tilbage dertil. Jeg skal derfor endnu blot omtale et enkelt Punkt ved Enden af Veien, nemlig det Sted, hvor engang Herodes' Palads stod. Her have i den nyere Tid Protestanterne bygget en Kirke og oprettet et Bispedømme.*) Dersom Hensigten hermed ikke var nogen anden, end at varetage de protestantiske Sjæles Tarv i Palæstina, saa vilde der ikke være Meget at sige derimod. Men hvortil anvender man her de store med denne Foranstaltning forbundne Omkostninger? Kirken kostede over 200,000 Gylden, og Missionen aarligt mere end 50,000 Gylden i de tolv Aar, den har bestaaet, altsaa — efter et paalideligt protestantisk Vidnesbyrd — henimod en Million; og for hvor mange Menneskers Skyld alt dette? Den nøiagtige *Tobler****) forsikrer, at der i det Høieste findes 50 Protestanter i Jerusalem, og at af disse have en

*) Det i Aaret 1840 af England og Preussen i Forening etablerede Episkopat.

**) en protestantisk Schweitser, som har skrevet et udførligt Værk om Palæstina.

forholdsviis stor Deel Ansættelse ved denne ufrugtbare Anstalt. I Modsætning hertil findes der, som bekjendt i de to engelske og preussiske Hovedstæder undertiden ikke engang for 50,000 Protestanter en Kirke og en Præst, end sige en Biskop! Sandsynligviis maa man have ventet at kunne gjøre mange Proselyter i Palæstina. Med Muhamedanerne er der imidlertid Intet at gjøre, da der endnu bestandigt er Dødsstraf for ethvert Frafald fra Islam. Angaaende Jøderne hørte jeg i Jerusalem, at undertiden en og anden forarmet Jøde melder sig til Overgang, for at erholde Understøttelse i Underviisningstiden;*) men, naar de siden see andre Udveie aabne sig, eller den Tid nærmer sig, da de skulle aflægge Troesbekjendelsen, blive de borte! Der gives overhovedet intet Sted i Verden, der er ugunstigere for Jøders Omvendelse end Jerusalem, da de her mere end noget andet Sted ere deres Tro fyrigt hengivne. For ikke lang Tid siden skal det Tilfælde endog være indtruffet, at en Christen gik over til Jødedommen, som man forsikrer, uden alle timelige Hensyn, alene af Forkjærlighed for det gamle Testament! Saaledes bliver der endnu kun ikke-protestantiske Christne tilbage, efter hvilke denne Proselytappetit hungrer. Man viste mig saaledes i Nazareth, hvor der ogsaa er ansat en protestantisk Geistlig, en Mand, som tidligere har været Agent for Franciscanerklosteret, men var afskediget paa Grund af forskjellige Uredeligheder, var derpaa gaaet over til Protestantismen, og, i Medfør af den Almagt over sine Nærmeste, som en Familiefader i Orienten er i Besiddelse af, nødte sin Kone og sine Børn til at gjøre det Samme. I Lilleasien have ligeledes protestantiske Selskaber rundt omkring deres Missionsprædicanter med den aabent udtalte Hensigt, at udbrede Protestantismen blandt Christne.

*) Tischendorf (en protestantisk Theolog) fortæller, at denne Mission udbetaler en Sum af 600 Gylden til enhver Jøde, som lader sig døbe.

Og, hvad Forsamlingen i Genf i forrige Sommer offentlig behandlede som et Hovedspørgsmaal, nemlig: hvorledes man directe og indirecte skulde søge at omvende Katholiker til Protestantismen, det er ogsaa en væsenlig Bestræbelse blandt de ivrigste Medlemmer af Gustav-Adolfsforeningen og vel blandt Nutidens Pietister overhovedet. Hvadenten det nu her er passende Sted derfor eller ikke, og skulde endog en stor Deel af mine Læsere tage Anstød deraf, saa kan jeg dog ikke lade mig afholde fra at udtale min Mening om dette Proselytjægeri.

Jeg baade agter og elsker mange Protestanter, jeg har blandt dem fundet mange fortræffelige Mennesker, og jeg mener, at den i Sandhed fromme Protestant staaer den troende Katholik uendeligt nærmere, end et Menneske af katholsk Bekjendelse uden levende Tro og Kjærlighed til Gud. Fra et katholsk Standpunkt kan det heller ikke altid tilregnes Protestanter som en personlig Skyld, at de ikke ere overbeviste om de katholske Troessandheder. Men ganske anderledes stiller Sagen sig, naar man betragter mange Pietisters Hidsighed paa at lokke Katholiker til Frafald fra deres Kirke. Dette maa dog vel kaldes en høist *uforsvarlig Letsindighed*. Thi hvorfra vide disse Folk saa sikkert, at deres Opfattelse af Christendommen er den ene rette? Katholiker kunne dog ogsaa være fornuftige Mennesker; og at Troen paa den katholske Kirke er mere end en Vanesag, viser den Omstændighed, at der ubestrideligt blandt de Protestanter, som blive Katholiker, findes mange baade lærde og gudfrygtige Mænd, hvorimod man i vore Dage aldrig vil have seet nogen lærd og *tillige gudfrygtig* Katholik blive Protestant; og at et Menneske i Katholicismen kan naae Høidepunktet af christelig Fuldkommenhed, viser alle store Helliges Liv igjennem alle Tider.

Den uhildede Protestant vil derfor idetmindste aldrig nægte Muligheden af, at den katholske Kirke er Christi sande Kirke. Men indrømmer man Muligheden af, at den Kirke, som tæller to hundrede Millioner Bekjendere,

er den af Christus stiftede Kirke, da paabyrde Proselytmagerne sig et forfærdeligt Ansvar, naar de berøve Katholiken hans Sacramenters Hjælp og Trøst, og ikke give ham andet Vederlag derfor, end et fra Kirken løsrevet Brudstykke af Papir, nemlig Bibelen, i hvilken de indsmugle, og af hvilken de atter udlæse deres egne Indbildninger, idet de tillige give ham Anviisning paa hans egen Fortolknings vilkaarlige Formodninger eller paa ordrige Prædicanters Declamationer. Saulus var ligesaa sikker paa, at Christendommen ikke kunde være den sande Religion, som I ere sikre paa, at Catholicismen er en falsk Religion. Men — jeg siger endnu Mere: Dette Proselytmageri er ofte ikke Andet end den samme Selvsyge og religiøse Hoffærdighed, som Herren allerede bebreidede Pharisæerne. Fanatismen taaler nemlig ikke, at Andre troe paa Christus, uden at eftersnakke den af Luther opfundne Phrase om „Retfærdigheden af Troen alene“, og uden at forkaste den katholske Kirkes Sacramenter som uægte. Og jeg siger endvidere: Mene I det virkelig saa alvorligt med Guds Riges Udbredelse, da vilde I anvende Eders Pengemidler og aandelige Kræfter paa den umaadelige udstrakte Hedningeverdens Deeltiggjørelse i Christendommens Velgjerninger, i christelig Tro og christelig Cultur, eller i det Mindste tage Eder af de mange tusinde Christusnægttere i Eders egen Kirke, og ikke bryde ind i de Enemærker, hvor Christendommen allerede forlængst har fæstet Rod og baaret Frugter. Men det meest slaaende Beviis for, at disse Bestræbelser ledes af ureen Lidenskab, og ere blottede for al Paavirkning af sand og ægte christelig Iver, leverer især den Omstændighed, at mange Pietister forsætligt benytte den aabenbare Synd som Middel til at bevæge Katholiker til at gaae over til Protestantismen. Man tilbyder den fattige Katholik directe eller indirecte Understøttelse, giver ham Udsigt til Arbeide eller Ansættelse, dersom han vil gaae over. I Basel tilstaaer man ham Borgerret, naar han idetmindste vil opoffre sine

Børns Tro og lade dem protestantisk opdrage. Mange Steder snige protestantiske Damer sig omkring til fattige Familier og Syge og understøtte dem med Pengehjælp; efter da i længere Tid at have bearbejdet dem i pietistisk Retning antyder man paa en delicat Maade, at der i den protestantiske Præstebolig uddeles Understøttelse, og at deres Børn kunne faae fri Underviisning i en protestantisk Skole. Saaledes frister den ordrige Pietist den trængende Katholik til at begaae den Judassynd, at sælge sin Tro for timelig Vindings Skyld. I Frankrig betale de protestantiske Proselytforeninger den faste Priis af 300 Fr. for en katholsk Sjæl!

Der, hvor Herodes' Palads fordem stod, der har nu den engelske Biskop, Hr. *Gobat*, sin Embedsbolig. Herodes tragtede efter at myrde Christus i hans Barne-skikkelse. Den, som forleder Katholiker til at opgive deres Tro, han gjør, hvad Herodes havde til Hensigt at gjøre; han myrder Christus i en anden Skikkelse, idet han berøver dem Alterets helligste Sacrament og Troen derpaa.

Efterat have fuldendt den ovenfor omtalte Vandring vendte vi tilbage til Klosteret. Her spiste vi dagligt og fandt ved Bordet endnu en Deel andre Gjæster, som havde Herberge i Klosteret. Enhver Pilgrim nyder nemlig Godt af Klosterets Gjæstfrihed og kan uden Betaling opholde sig en heel Maaned i samme; kun de sjældnere Gjæster af fornem Stand efterlade en frivillig Gave. I Palæstina finder tillige et omvendt Forhold Sted — i Sammenligning med, hvad der er sædvanligt hos os — mellem Franciscanerklostrene og den katholske Befolkning. I vore Lande samle de saakaldte Betlerordener deres Fornødenheder blandt Befolkningen; i Palæstina derimod blive de for en stor Deel fattige Katholiker understøttede af Klostrene. Naar der altsaa hos os for-

anstaltes Indsamlinger for Klostrene i det hellige Land, skjænker Giveren ikke blot de derværende Franciscanere en Almisse, men han giver tillige et Bidrag til de Fremmedes Underhold og en Understøttelse til sine fattige Troesbrødre i Palæstina. Franciscanerklostrene have saaledes i Aarhundreder i Ordets egentligste Forstand været den katholske Kirkes Fæstninger i Orienten: ene ved dem er der i disse Lande grundet og vedligeholdt katholske Menigheder indtil vor Tid. Saa ofte Munkene i tidligere Tider bleve Offere for den muhamedanske Fanatisme, afløstes de bestandigt af andre, fornemmelig fra Italien og Spanien, som villigt udsatte sig for den samme Fare.

For nærværende Tid, hvor i Nødstilfælde vesterlandske Kanoner ved Dampens Hjælp lettere og hurtigere kunne accompagnere de østerrigske og franske Consulers Forestillinger med deres Bastoner, er Tilstanden bleven langt bedre — da vi vare der, saa god som aldrig nogensinde før; men Franciscanerne føre desuagtet langt fra noget behageligt Liv. De maae undvære Alt, hvad der kan glæde det udvortes Menneske, hvortil endnu kommer mange andre Plager, f. Ex. den trykkende Hede, en uvant og ofte endog slet Næring. I stedse hverandre afløsende Afdelinger ere de tre Maaneder igjennem indelukkede i den hellige Gravs Kirke, for der Dag og Nat i hele Christenhedens Navn at lovprise og takke Verdens Forløser og høieste Herre.

(Fortsættes.)

Det vigtigste Skridt.

(Fortsat fra Nr. 27.)

II.

At vælge sin Stand og sin Livsstilling er en saare vigtig Sag. Den som ikke faaer sin Livsvei anvist ved tvingende ydre Forhold, maa gjøre sit Valg med fuldt Alvor. Spørges der nærmere: hvorledes? da kan der kort svares: *Gjør, som Aloysius gjorde; raadfør Dig med Gud, Dig selv og Guds Stedfortrædere.*

Den h. Aloysius anbefalede Sagen til Herren, ofte, andægtigt og indtrængende. Thi han vidste, at al god Gave kommer fra oven, fra Lysenes Fader. Men han vidste ogsaa, at Gud vil, at vi skulle benytte os af det Lys, han selv har tændt i os, for at kunne skjelne mellem den rette Vei og Afveie. Dette Lys er et dobbelt, Fornuftens og Troens; og han fulgte det udelukkende, uden at lade sig skuffe af Lidenskabens Lygtemænd.

Han spurgte ikke: I hvilken Stilling kan jeg leve mageligst, glimre meest, nyde Livet bedst? Nei, han holdt fremfor alt i dette Spørgsmaal fast ved sit gamle Løsen: Hvad gavner det mig til for Evigheden? I hvilken Stilling, spurgte han sig selv, vil Herren, at jeg skal tjene ham? eller, hvad der er det samme: I hvilken Stilling kan jeg, Aloysius Gonzaga, med min Charakter, mine Tilbøieligheder og Anlæg, mine Aandsevner og Legemskræfter bedst berede mig en salig Evighed, arbejde paa min Frelse og Fuldkommelse, samt gjøre mig nyttig for mine Medmennesker?

Ved nøie at prøve sig selv troede han at maatte svare: Om jeg end som den Førstefødte kunde synes at være kaldet til at tiltræde Regeringen efter min Fader, drager mit Hjerte mig dog andetstedshen, til udelukkende at hellige mig til Gud; i denne mit Hjertes Tilbøielighed taler Herrens Naade til mig; Frelseren ind-

byder ogsaa mig: Sælg Alt, lev jomfruelig kydsk, følg mig i Lydighed.

Efter moden Overveielse var hans Beslutning fattet: Ja, det er Herrens Villie, at jeg træder ind i Ordensstanden; jeg vil følge hans Indbydelse. Men nu var det videre Spørgsmaal at løse: I hvilken Orden skal jeg indtræde? Mon i en mindre streng, for ved mit Exempel og min Indflydelse at bringe den til større Strengthed og Tugt? Det vilde være et farligt og farmasteligt Foretagende, som min aandelige Styrke ikke er voxen. Mon omvendt i en Orden, der udmærker sig ved strenge legemlige Bodsøvelser? Det vilde mit svage Helbred ikke tillade; og, hvor roesværdig Kjødets Spægelse end kan være, er den dog ikke det Fuldkommenste; bedre endnu end den er Aandens Underkastelse under Lydighedens og Ydmyghedens Aag. Mon i en contemplativ Orden, der ene helliger sig til Bønnen? Men endnu fuldkommere er det, at forene Bøn med Arbeide til Andres Frelse. Jeg bør derfor vælge en Orden, hvori den første Aand lever, og den oprindelige Tugt endnu hersker, en Orden, der helliger sig Missionsgjerningen og Opdragelsen, og udelukker sine Medlemmer fra Adgang til kirkelige Æresposter.

Han raadførte sig med sin Sjølesørger; han offrede sit Forsæt til Herren, og Alt bestyrkede ham deri. Hans Tilbøielighed og Evner, samt Guds Stedfortræders Raad, Alt pegede paa det Samme; dertil kom den dybe indre Overbeviisning: Ja, det er Herrens Ville; i Klosteret og intet andet Sted skal jeg tjene ham. Ynglingen havde prøvet sig selv med en Mands Kløgt, Oprigtighed og Alvor. Han var kommen til en Beslutning, som han ikke kunde tvivle om, var Naadens Indskydelse. Nu tøvede han ikke længere med at gjøre de fornødne Skridt til at udføre, hvad han erkjendte for Guds Villie. Og heri viste han en Mands Udholdenhed. Hans fromme Moder syntes godt om Sønnens høimodige Forehavende. Anderledes Faderen; denne nægtede i Begyndelsen at give sit Samtykke dertil. Kampen var haard for Aloy-

sius; den saarede hans sønligtelskende Hjerte dybt. Den var langvarig. Faderen fandt stedse paa nye Paa-skud til at henholde ham med tomme Løvter. Aloysius forblev ved den bestemte Erklæring: Kjære Fader, det er Herrens Villie, som De modsætter Dem. Og hans Standhaftighed blev kronet med Seir. Faderen kom tilsidst til at indsee, at han nok kunde og burde raade og veilede Sønnen ved Valg af hans Stand; men at Herrens Bud og Villie bør have Overvægt over et ømt Faderhjertes Ønsker. Han gav efter. Og Aloysius betraadte Ordenshuset med Psalmens Ord: „Det skal være mit Hvilested for stedse; her skal jeg boe; thi det har jeg valgt.“

Og han fandt der virkelig den attraaede og forventede Hvile; thi han havde fulgt Herrens Kaldelse.

Mange unge Mennesker finde ikke den attraaede Tilfredshed i den valgte Livsstilling. Mange begynde idag paa Ect, imorgen paa noget Andet. Hvoraf kommer denne sørgelige Vaklen? Deraf, at de tage det vigtigste Livsspørgsmaal altfor let og letsindigt, følge deres egne eller Andres Luner, ei Herrens Veiledning, bede ikke, overveie ikke; raadføre sig ikke med dem, som kunne og ville give dem et godt Raad, slaae ind paa den første den bedste Livsvei paa Maa og Faa; og, efter letsindigt at have betraadt een, forlade de den ligesaa letsindigt igjen, for at forsøge det ad en anden. Og dog er den Regel saare rigtig: „Prøv selv og vælg! men har Du valgt, saa vakle Du ikke!“

Skylden kan ogsaa ganske eller tildeels ligge hos Forældrene, naar de, som Aloysius' Fader, ville tvinge Barnet ind i en bestemt Stilling efter deres eget Hoved, istedetfor at veilede Barnet til at erkjende, hvad Stilling Herren har kaldet det til. Fornuft og Tro give følgende Anviisning hertil:

Gjør, som Aloysius gjorde. Det vil ikke sige: Forlad Verden, som Aloysius, for alene at leve for Gud. Nei, det vil nærmest kun sige: Tænk paa Evighed og

Himmel, og spørg saa, hvilken Livsvei der vil være den sikreste Himmelvei for Dig.

Du behøver ikke at frygte for, at Du da paa Forhaand maatte sige med Aloysius, at det ene kan være Ordensstanden. Thi for det Første vilde dette *ikke* være at *befrygte*; thi Kaldelse til Ordensstanden er meget mere en særlig Naade, som man nok kunde misunde Andre, men ei behøver at være bange for. For det Andet kan Du slet ikke sige det paa Forhaand. Ordenslivet er vel den sikreste Himmelvei, i Almindelighed talt. Men det forudsætter særlig Kaldelse. Det Spørgsmaal, Du bør stille, er: hvilken Stilling der vil være den sikreste Himmelvei for *Dig*, for *Dig* i *dine* Forhold, med *dine* Anlæg, Tilbøieligheder, Lidenskaber, Evner, *dine* gode og onde Egenskaber.

Dette Spørgsmaal kan i Regelen ikke afgjøres i en Haandevending; det maa længe og omhyggeligt overveies. Vælg dertil de meest gunstige Timer, da din Sjæl ligner den rolige Havflade, som ingen Lidenskabs Storm oprører, ingen uordenlig Tilbøieligheds Blæst kruser. Bedst er Tiden lige efter den h. Communion. Siig da oprigtig: „Herre, hvad vil Du, at jeg, din Tjener, skal gjøre? Herre tal, din Tjener hører!“ Spørg: Hvorhen drage mine naturlige Tilbøieligheder mig? Hvad er jeg bedst skikket og duelig til? Hvad raade de mig til, som mene det godt med mig og mit sande Vel, samt have den fornødne Kundskab og Kløgt?

Vælg dette; thi kun det kan være det Rigtige. Og saa, bliv fast trods de Hindringer, Du muligt kan møde. Og Du kan være vis paa, at Herren vil lønne din oprigtige gode Villie og din Udholdenhed med sin Velsignelse ovenfra. Dit Valg vil gavne Dig, ei alene for Evigheden, men ogsaa for Tiden. (Fortsættes.)

Den h. Hilarius af Poitiers.

† 368.

Han nedstammede fra den franske Stad Poitiers, der dengang hørte til Aquitanien. Indtil sin modnere Alder var han endnu Hedning; først da følte han sig tilskyndet til at bekjende den christne Tro, især efter at have læst meget i den h. Skrivt. Han udvirkede ogsaa sin Kones og Datters Omvendelse, og søgte paa det Omhyggeligste at undgaae al Omgang med Ikke-Katholiker. I Tidens Løb modtog han de hellige Vielser og blev da udnævnt til Biskop i sin Fædreneby. Dengang havde netop Arianernes Vranglære naaet sit Høidepunkt, især ved Kaiser Constantius' Beskyttelse. Dette bevægede den h. Hilarius til modigt at forsvare den sande Troes Sag paa flere franske Kirkeforsamlinger, paa hvilke ogsaa arianske Biskopper i stor Mængde havde indfundet sig. Anklaget hos Kaiseren herfor, blev han forviist til Phrygien i Lilleasien og tilbragte der tre Aar, hvilken Tid han benyttede til Udarbeidelsen af sit store Værk om den h. Treenhed. I Aaret 359 bivaanede han Conciliet i Seleucia og begav sig med dets Sendebud til Constantino- pel. Hovederne for det arianske Parti bekæmpede han her saaledes, at disse bade Kaiseren om at sende ham tilbage til Frankrig. Medens han reiste igjennem Illyrien, Italien og Frankrig, bekæmpede og beseirede han alle vegne Vranglærdommene og befæstede den katholske Tro. Efter at have virket i syv Aar paa denne Maade, vendte han tilbage til Poitiers, hvor han døde i Aaret 368.

Had til Vrangtroen.

Som den h. Hilarius saaledes ere ogsaa vi kaldede til livsvarig Kamp med Vrangtroen, men kun da tør vi haabe Seir, naar vi med Hadet til Vranglæren, nære inderlig Medlidenhed med de Mennesker, der ere blevne dens Offere.

„Alle Vranglærdomme angribe Kirken, men, da de bekæmpe hinanden indbyrdes, opnaae de ingen Seir. Deres Seir er kun en Triumph for Kirken, da den ene Vranglære netop bekæmper det i den anden, som ogsaa Kirken fordømmer; thi Vranglærdommene have intet fælleds Grundlag.“

(H. Hilarius.)

Strax efter sin Omvendelse vilde den h. Hilarius ikke spise sammen med Jøder og Vrangtroende, ja ikke engang hilse dem. Senere mildnede han denne Streng-
hed for at vinde dem.

„Derfor ligesom I have antaget den Herre Christus Jesus, saa omgaaes i Ham, rodfæstede og opbyggede i Ham og stadfæstede i Troen, ligesom I ere lærte, voxende i den med Taksigelse.“

„Seer til, at Ingen gjør Eder til Rov ved verdslig Viisdom og tomt Bedrageri, efter Menneskers Sætninger, efter Verdens Børnelærdom, og ikke efter Christus.“
Coloss. 2, 6-8.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Fornylig er Grev Robert d'Esclaibes de Hust af Pariser-Sorbonnen bleven creeret til Doctor i de matematiske Videnskaber. Han er Jesuit og udmærkede sig i den Grad ved Examen, at Præsidenten overøste ham med Roes og erklærede i Facultetets Navn, at Videnskaberne kunde vente de største Tjenester af hans Talenter. Tiltrods for denne glimrende Anerkjendelse vil P. d'Esclaibes nu snart blive tvungen af Regeringen til at forlade sit Ordenshuus i Paris, og, vil han vedblive at være offentlig Lærer, maa han udtræde af Ordenen.

England. Marquien af Ripon er som bekjendt bleven udnævnt til Vicekonge i Indien. For fem Aar siden havde Frimurerlogerne overdraget ham som deres intelligenteste Medlem og Ordenens Stormester det Hverv, at bevise Katholicismens Falskhed. Han tog med stor Iver fat paa sin Opgave og studerede den saa grundigt, at han en Dag aflagde et Besøg hos Oratorianerne og ytrede det Ønske, at blive optaget i den katholske Kirke. De gode Patres forundredes over hans store Kundskaber, men hvilken Overraskelse, da han ved Indskrivningen tegnede sig Lord Ripon! For dem var det jo Navnet paa den værste Katholikfjende. „Ja, ja, det er mig,“ svarede han paa de tvivlende Spørgsmaal; „hidtil har jeg forfulgt Kirken, men fra nu af vil jeg tjene den!“ Han har troligt holdt sit Løfte, og nu er han bleven udnævnt til Vicekonge over Indien. Som saadan befaler han over 250 Millioner Mennesker, og kan virke meget Godt. Maatte han blive til et udvalgt Redskab i Forsynets Styrelse!

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde i Præsteboligen Tirsdagen den 13. ds., Kl. 7 Aften.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 11. Juli. 8de Søndag efter Pintse. 3die Kvartalscollect af Peterspengen. — 12. **M.** Johannes Gualbertus, Abbed. 13. **Ti.** Anacletus, Pave og Mart. — 14. **O.** Bonaventura, Biskop og Kirkelærer. — 15. **To.** Apostlenes Deling. — 16. **F.** Skapularfest. — 17. **L.** Alexius, Bekj.

Søndagen den 18de Juli. 9de Søndag efter Pintse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 6½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 (Mandag, Onsdag og Fredag) stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 (Tirsdag, Torsdag og Lørdag) stille Messe i Klosteret.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 29. Søndagen den 18. Juli. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Lilien. Kirkelige Efterretninger: Rom, Ordrup. Den h. Paulus.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 28.)

Om Eftermiddagen førte en anden Franciscaner, Pater Wolfgang, os paany ned ad Bjerget. Under hans Veiledning besøgte vi en Deel af Lidelsesstationerne og holdt vor Andagt ved dem. Det Sted, der blev os betegnet som det, hvor Pilatus engang har havt sin Residents, ligger forholdsviis lavt, og Gaden hæver sig derfor paa samme Maade op mod Dødsstedet, som her i Staden Baden den Gade, der fører op til den høitliggende Kirke. Nu har Paschaen sit Palais her, og i Nærheden af dette seer man en Caserne; men ligeoverfor det første staaer en lille Kirke, det saakaldte Hudstrygelsescapel, en skjøn og vel vedligeholdt Bygning, hvortil Hertug Maximilian, den nuværende østerrigske Kaiserindes Fader, under sin Valfart til Jerusalem erhvervede Byggepladsen overladt af den tyrkiske Regering til Brug for katholsk Gudstje-

nesten. Hovedalteret, som er opreist over det Sted, hvor Hudstrygelsessøilen skal have staaet, har forneden en Aabning, hvori Stedet er betegnet med stedse brændende Lamps. Opholdet i denne Kirke forekom mig at være særdeles venligt og hjemligt. Dets dæmpede Lys, dets Afsondring fra Gadelarmen, den Omstændighed, at den udelukkende besøges af Katholiker, følgelig kun af faa Personer, Alt dette bidrog til at forhøje denne Følelse. Jeg besøgte oftere denne lille Kirke og læste der den h. Messe.

Den katholske Kirke har affødt mange Indretninger og Skikke, som ved Siden af det opbyggelige Øiemed tillige indeholde en skøn religiøs Poesi. Dertil høre ogsaa de saakaldte *Korsveie*, der sædvanligt ere anbragte langs Opgangen til høitliggende Steder, hvor smaa Capeller eller fritstaaende Afbildninger fremstille de enkelte Scener af Christi Lidelser, medens hans Død paa Calvariebjerget sees afbildet i et større paa det høieste Punkt beliggende Capel eller Kirke. Den Andægtige gaaer da fra det ene af disse Billeder til det andet, og forretter en kort Andagt foran ethvert af dem, indtil han øverst oppe ved Korset og Christi Grav ganske nedsænker sin Sjæl i Betragtning af Forsoningens og Forløsningens Hemmeligheder.

• Kan Andagten paa en saadan Korsvei, der dog kun er en Efterligning eller et Afbillede af den virkelige, kan allerede den indaande religiøse Sjæle en sørgmodig Kjærligheds ømmeste Følelser: hvormeget dybere og inderligere maa denne Andagts Virkninger da være, naar man befinder sig paa den Vei, ad hvilken Christus virkelig er vandret til Dødshøien, forudsat, at det friske Indtryk ved et længere Ophold i Jerusalem ikke ved Vanens Magt er bleven sløvet og svækket. De Steder, hvor Christus segnede, mødte sin Moder, blev afløst af Simon af Cyrene o. s. v. lod *Kaiserinde Helena* opsøge og betegne med Søiler. Tyrkerne have vel omstyrtet Søilerne, men de ligge endnu paa deres gamle Plads, fordi deres Bortskaffelse vilde kræve mere Arbeide og Uleilighed,

end Tyrkerne ere vante til, hvorimod de lige til den nyeste Tid have givet deres Afsky for disse christelige Mindesmærker Luft paa en anden og lettere overkommelig Maade. De lade det nemlig nu blive ved at gjøre det modbydeligt for de Christne at kysse dem, og lægge deres Iver for deres egen Religion for Dagen ved, saa ofte de gaae forbi dem, at overspytte dem, og paa andre Maader afskrække fra at nærme sig dem.

Vi knælede imidlertid ikke destomindre ved enhver Station, efterat Franciscaneren havde talt nogle Ord om dens Betydning, toge Hattene af og bade høit et Fader-vor og Ære være Faderen og Sønnen og den Hel-ligaand etc. Senere opfordrede Franciscaneren os til, ikke mere at knæle, men at bede staaende, fordi vi ellers vilde udsætte os for, at Tyrkerne kastede Stene paa os. Jeg for min Deel frygtede dog ikke herfor. For ikke at tale om, at alene vort betydelige Antal maatte sætte os i Respect, syntes tillige den daværende østerlandske Krig (Krimkrigen) at have bibragt dem en tildeels i Frygt begrundet agtelsesfuld Velvillie mod alle Franker (d. e. Europæere).

Jeg tilføier her en Bemærkning, som vil have Interesse for mange katholske Læsere. Under vor Vandring ytrede nemlig P. Wolfgang, at han allerede havde levet sex Aar i Jerusalem og gjort de hellige Steder til Gjenstand for Studium og sammenholdt Resultaterne af af samme med Catharina Emmerichs bekjendte Bog: „Vor Herres Jesu Christi bitre Lidelse,“ jøg ikke fundet Noget deri, som modsagde de betegnede Steders Beliggenhed.*)

Naar jeg nu tænker tilbage paa denne Vandring i

*) Ogsaa den afdøde Professor Hug ytrede engang i en Forelæsning, at de af Nonnen fra Dülmen angivne Steder for de enkelte Dele af Christi Lidelsesvei ere i fuldstændig Overensstemmelse med Josephus Flavius' Beskrivelse af den.

Jerusalem opad Bjerget mellem de høie Mure og Huse, uden Vinduer til Gaden, fra den ene omstyrtede Søile til den anden, og hvorledes vi der tilvendte Herren vor Andagt, medens Jøden og Tyrken gik tause forbi dem, eller nu og da En blev staaende for at betragte de Fremmede: hvor er dog Livet der langt naturligere og friere end hos os! Var det end nok saa meget en Hjertets Trang at knæle ned foran et helligt Sted i en europæisk Gade, og opsende en hørlig Bøn til Gud — Enhver vilde dog afholde sig derfra af Hensyn til andre Menneskers Omdømme; han vilde ikke gjøre Opsigt; man kunde jo let ansee ham for forrykt; Politiet, selv om det var nok saa velvilligt sindet, vilde idetminste komme i Forlegenhed, vilde afgive Beretning og indhente Forholdsregler; et vist Sted paa den høire Rhinbred vilde man endog være udsat for at blive arresteret, „paa Grund af Forstyrrelse af den offentlige Ro og Sikkerhed“. — Men, under mit nærværende Ophold i Baden ligger der mig ogsaa en anden Sammenligning nær. Andagten paa Jerusalems Korsvei var tillige en af Alvor gjennemtrængt Glæde. Her i Baden forener sig Alt, hvad der kan glæde rige Folk: udsøgte Spise- og Drikkevarer, elegante Boliger, udmærket Opvartning, kostbare Klæder, prægtige Heste og Livreetjenere, glimrende Selskab, al Slags Øienlyst og Ørelyst, Dands, Promenader og Udflugter; og til alt dette kommer endnu det fineste Raffinement paa alle disse Nydelser — Spillebanken. Den, som her gjør Alt med, vil udentvivel med haanlig Ringeagt see ned paa en saa eufoldig Andagt, som den her omtalte. Forskjællen, eller, rettere sagt, Modsætningen mellem disse to Slags Glæder, er her den: den paa Korsveien i Jerusalem har sin Rod i og henter sin Næring af Troen; Legemet er her Aandens beskedne Tjener; men den anden Glæde har sin Rod i Sandseligheden, og Aanden maa som dens Tjener opbyde alle sine Kræfter, for at kunne byde den sandselige Lyst Alt, hvad den er istand til at opdrive af det mest Udsøgte af denne

Verdens Nydelser. Bliver nu et Menneske altfor længe uforstyrret siddende i denne tropiske Sumpluft, da udruges der i den en høist modbydelig Yngel, der, om den end her i Livet veed at dække sig med den ydre Anstands Flitterguld, følger Sjælen over i det hinsidige Liv, men ogsaa af og til modnes før Tiden, og allerede her sprænger sit Hylster. I forrige Uge skød sig saaledes en Franskmand ikke langt fra Promenadehuset. Han var i flere Aar hver Sommer kommen hertil for at spille; dennegang satte han paa eengang Liv og Sjæl paa Sort og Rødt. Og for ganske nyligt lod en fornem russisk Dame en Menneskelæge kalde for at tage hendes syge Yndlingshund under Behandling. Han anbefalede Dampbade; og Damen paalagde sit Tjenerskab, inden Kl. 9 om Morgenen at holde sig saa stille som muligt, og navnlig at gaae ganske lydløst, for ikke at forstyrre Hunden i dens Morgenslummer. Jeg sætter denne Bestialitet, denne Caricatur af Barnekjærligheden, hvormed denne Dame adopterede en Hund som sit Barn, og alt-saa betragtede sig som sin Hunds Moder, jeg sætter denne bestialske Parodi paa Moderkjærligheden i Classe med Selvmord; thi det Ene med det Andet kan lignedes ved den stærkt ynglende Svamp, der skyder frodigt op af den indre Forraadelse i de Sjæle, som nedsænke sig dybt i Verdenslysternes mudrede Sump. Af den religøse Glæde fremgaaer Sjælen derimod fornyet og forynget, til et sundere og skjønnere Liv.

Det var aftalt, at vi skulde tilbringe den næste Nat i den h. Gravs Kirke og lade os indelukke i den. Denne Kirke bestaaer af en Samling af Kirker, der ikke blot, den ene ved Siden af den anden, men ogsaa den ene over og under den anden, omslutte hellige Steder. Men det vilde være et høist møisommeligt Arbeide, at efterbygge og gjenopføre denne vidtløftige og forviklede

Bygning paa et Stykke Papir; dog vil jeg ikke lade nogen Læser, der kunde ønske i Aanden at valfarte til den, forblive ganske utilfredsstillet. For da at undgaae den Kjedsommelighed og Tørhed, som i Almindelighed er uadskillelig fra Beskrivelsen af Bygninger, har jeg foretrukket at give en Skildring af den Procession, som Franciscanerne hver Aften foretage til de hellige Steder i Kirken. Saaledes vil jeg paa en Maade gjentage den og tage Læseren med mig.

Udgangspunktet for denne Andagts og Bønnens Vandring er det saakaldte „Vor Frues Capel“ i den Katholikerne udelukkende tilhørende Kirke. Denne ligger mod Nord flere Trin høiere end den for alle christelige Bekjendelser fælleds Hovedkirke. Herren skal paa dette Sted efter sin Opstandelse have aabenbaret sig for sin Moder. Det er en smuk Kirke, der ganske har Form og Indretning tilfældes med vore vesterlandske Kirker; den har kun eet Alter, et Orgel og Chorstole, hvor Franciscanerne Dag og Nat forrette deres Breviarandagt. Denne Kirke er tillige det eneste Sted, hvor Alterets allerhelligste Sacrament stedse opbevares i Tabernaklet, og den er forsaavidt for Katholiker det helligste Sted i hele Jerusalem. Af denne Grund er den derfor ogsaa det Sted, som meest egner sig til, derfra at begynde Lidelsesprocessionen, eftersom jo Indstiftelsen af den h. Nadvere gik umiddelbart foran Herrens Lidelse og i høiere Forstand var dens Begyndelse. Med Kjerter i Haanden og de smaa Bøger, der indeholde de der brugelige Bønner og Lovsange, knælede vi ned med Franciscanerne og gjorde Begyndelsen med følgende Andagt.

Her følger Antiphonen:

O sacrum convivium etc.

V. Panem de coelo etc.

R. Omne delectamentum etc.

med Orationen:

Deus, qui nobis sub sacramento etc.

I denne Kirke sees nær ved Indgangen, bag et Gitter

en Nische, hvor et Stykke af Hudstrygelsessøilen æres. En anden Deel af denne Søile befinder sig i Rom i den h. Praxedis Kirke, hvor den blev henbragt af Cardinal Johan Colonna, da han kom tilbage fra Korstoget i 1223. Det først omtalte Søilestykke bagved Gitteret er det iøvrigt vanskeligt at see paa Grund af Nischens Dybde. Saa snart Bønnen og Incensen (Røgofferet) foran Hovedalteret er tilendebragt, standser Processionen foran denne Reliquie. Under Gangen derhen og paa selve Stedet synges Hymnen „Tropheae crucis mystica“ med tilhørende Antiphon og Responsorier:

Da tog Pilatus Jesus og lod ham hudstryge etc.

V. Jeg hudstryges Dagen igjennem.

R. Og min Pine varer til Morgenens.

(Fortsættes.)

Lilien.

(Fortsat fra Nr. 28.)

Har Læseren nogensinde været i Sct. Andreas Kirken paa Ordrupshøj? Der staaer ved Siden af Gudsmoder-Alteret en Statue af den h. Aloysius. Den ungdommelige Helgen med de fine og uskyldige Ansigtstræk er iført Altertjenerens hvide Klædebon over en lang Præstekjole og bærer et Crucifix i den venstre Haand, og en Lilie i den høire. Hvad betyder Lilien? Den er et Sindbillede paa Sct. Aloysius' Uskyldighed og beundringsværdige Reenhed.

Man kan medrette kalde ham et Naadens Mirakel. Aloysius saae sig omgiven af mangehaande og store Farer for at synde og blive Lastens Bytte. Men Guds Naade førte ham igjennem dem, uden at han led den mindste Skade. Han holdt sin Daabspagt trofast uden at lade sig besnære af den onde Fjende, eller forlokke af den forføreriske Verden. Det Naadens Klædebon, hvormed han ved Daaben blev prydet, har han aldrig tabt

igjen ved nogen svær Synd, ja, næppe nogensinde plettet med den mindste ganske frivillige Forseelse. Det har hans ligesaa oplyste som fromme Skriftefader, den berømte Cardinal Bellarmin, efter hans Død bevidnet — til Guds Ære og hans udvalgte Tjeners Forherligelse.

Faderen, der havde en særlig Forkjærlighed for militære Manøvrer, tog den lille syvaarige Aloys med til Leirøvelser, for at den unge Prinds tidlig skulde faae Smag for Vaabenleg og Soldaterliv; og virkelig blev hvad han der saae og hørte, langtfra uden Virkning paa hans modtagelige Sind; han fandt det især skjønt at see Kanoner blive affyrede. Den unge Rekrut vilde gjerne selv engang have den Fornøielse at faae en Kanon til at lyne og tordne. Men han havde jo seet, at dertil behøvedes Krudt, og det havde han ikke, og fik det ikke med det Gode. Derfor søgte han hemmeligt og ubemærket af Soldaterne at tilvende sig Lidt deraf. Og det lykkedes ham virkelig saaledes engang at faae Leilighed til selv at affyre en saadan. Vi vilde være tilbøielige til at lee deraf og kalde det en Barnestreg. Men Aloysius tog det alvorligere; han ansaae det for en Overtrædelse af det syvende Gudsbud og angrede det inderligt hele sit Liv igjennem.

Ved at færdes blandt de raae Krigsmænd fik han nogle Ord og Talemaader tidt at høre, som han selv rigtignok ikke forstod, men saae modtagne af de andre Soldater med Smil og Latter. Han lærte dem udenad og snakkede dem efter. Men aldrig saasnart havde hans Hovmester gjort ham opmærksom paa, at det var usømmelige, tvetydige og syndige Ord, førend han begræd sin Uforsigtighed og lovede, at de aldrig mere skulde slippe ham af Munden. Og han holdt sit Løfte, saa der med Føie kan siges: Den lille Aloysius begyndte at hade og afskye Synden, saasnart han lærte den at kjende. Men de to omtalte, forholdsviis ubetydelige Forseelser, fortrød han saa oprigtigt, at han kaldte den nærmest følgende

Tid sin Omvendelses Tid, og aldrig ophørte med at angre dem og gjøre Bod for dem.

Vi ansee det maaskee for Overdrivelse. Og virkelig kan det jo gjerne være, at Aloysius ikke havde for-tørnet Herren saa meget derved, som han selv meente; det synes vel saa; man kan og bør da undskylde ham med, at han ikke vidste, hvad han gjorde og sagde. Ialtfald tør vi være overbeviste om, at der ei behøvedes saa mange Bodsøvelser, som Aloysius underkastede sig, for at udslette saa ubetydelige Pletter. Men paa den anden Side er det ogsaa sandt, at Herren veier paa en anden, en retfærdigere Vægtskaal end vi, og at vi gjerne undervurdere Syndens Storhed og Vederstyggelighed.

For rigtigt at bedømme, hvad Synden er, maatte vi vide, hvad Gud er. Thi enhver Synd er jo en Overtrædelse af hans hellige Bud, Ulydighed mod ham, vor høieste Herre og retfærdige Dommer, Utaknemmelighed mod ham, vor største Velgjører, det høieste, elskeligste Gode. Men hvor er det Menneske, der nogenledes kan begribe Guds Retfærdighed, Godhed og Elskværdighed, hvor store de ere?

Dog er der en anden Vei, til at erkjende Syndens Hæslighed og Ondskab, som vi skrøbelige Mennesker lettere kunne betræde. Af Frugterne kjendes Træet, af Virkningerne Aarsagen, og af Syndens Frugter og Virkninger dens indvortes Natur og Væsen. Vil Du vide, hvad Synden er i Herrens Øine, da husk paa, hvor strengt han straffer den, baade her og hisset, baade i Tid og Evighed; husk paa den evige Ild, der efter Herrens egne Ord aldrig skal slukkes, og at det er Synden, og Synden alene, der har tændt den. Husk paa, hvad Dommeren paa den yderste Dag vil sige til de Ubarmhertige: Gaaer bort fra mig i den evige Ild, som blev beredt for Djævelen og hans Tilhæng, deengang de satte sig op imod mig og mit Bud og nægtede at lyde mig. Husk paa det Fængsel, hvor al Gjæld maa betaales, og

son Ingen slipper ud af, førend den sidste Hvid er betalt. Husk paa, hvad Skrivten beretter om Sodomas og Gomorrhias Undergang, om Syndfloden og det tabte Paradis. Det var Synden, der lod Svovl og Beg regne ned paa de usædelige Byer, aabnede Himlens Sluser for at drukne den vanartede Slægt, og drev vore første Forældre ud af Edens Have, for i deres Ansigts Sved at dyrke den med Torn og Tidsler begroede Jord, og æde deres Brød under mangehaande Gjenvordigheder og Møisommeligheder.

Og for ei at mene, at det kun er den svære Synd, som Herren straffer ubarmhjertig strengt, saa husk paa, hvad vi læse om Moses og Oza. Moses slaaer Klippen med sin Understav *tvende* Gange i en vis Mistillid; og han, Israels Fører i fyrretyve Aar, tør ei selv betræde det forjættede Land, der skal flyde med Mælk og Honning, til Straf for, at hans Tro havde vaklet et Øieblik. Og Oza? Ja, vi kunne næppe opdage nogen Skyld eller Forseelse i hvad han gjorde; vi vilde meget mere rose ham derfor. Da Pagtens Ark nemlig var i Fare for at omfalde, udtrakke han Haanden og greb fat i den Helligdom, som det var forbudt andre end hellige Hænder at berøre. Men Herrens Vrede optændtes imod Oza, og Gud slog ham paa Stedet for hans Forseelses Skyld, og han faldt død om ved Guds Ark.¹⁾ Saa strengt dømmer Herren om Synden, ogsaa om den kun halvt frivillige Synd. Men Du? hvad tænker Du om Synden? Jeg vover næppe at spørge, om Du med Aloysius har det alvorlige Forsæt, ikke blot at undgaae en hvilkensomhelst ganske frivillig Synd, men ogsaa al tilgivelig Synd. Nei, lad mig blot spørge, om Du undflyer den *svære* Synd, om det er din alvorlige Beslutning, at undgaae al *Dødssynd*, om Du har den oprigtige Villie, hellere at døe, end at overtræde et Gudsbud i et vigtigt Stykke med klar Erkjendelse og fuldkommen Indvilgelse?

¹⁾ 2. Kong. 6, 6.

Du veed nok, at ikke alle Synder ere lige store; tvertimod, der er en stor Forskjæl mellem Synd og Synd. Den ene berøver Synderen Guds Venskab og Naade, den anden lader Kjærlighedens Baand bestaae, uden at overskjære det; den ene straffes med evig Straf, den anden med timelig; den ene døder Sjælens overnaturlige Liv, den anden lignes snarere ved en Sygdom; den ene kaldes og er Dødssynd, fordi den, som træder frem for Guds Domstol med en saadan paa Hjertet, er fortabt for stedse og bliver den evige Døds Bytte, den anden kaldes en tilgivelig Synd, fordi den er en mindre svær Forseelse og *lettere* finder Tilgivelse. Vil Du engang blive frelst, naae til dit Maal og nyde Guds saliggjørende Beskuelse i Evighed, da vogt dig idetmindste for al *Dødssynd*; eller, skulde en saadan tynges paa din Samvittighed, da gjør dig fri for den, saa snart som muligt, og fly i Fremtiden al svær Synd som det største Onde, der kunde ramme dig.

Siig ei: Men det kan jeg ikke. Kunde Aloysius dette og endnu langt Mere, hvi skulde Du da ikke kunne det, eftersom Du rimeligviis er stedt i meget færre og mindre store Farer? Gud byder dig det; og Gud fordrer Intet, som Du ikke er istand til. Men, siger Du, det er svært og koster Anstrengelse og Overvindelse; ja, saa svarer jeg: Du har Ret, det er sandt; dog sec, Herren selv vil lette dig Anstrengelsen og hjælpe dig til at overvinde Fjenderne. Heller ikke har Aloysius tilkæmpet sig Sciren uden guddommelig Hjælp, men han gjorde sig den værdig ved at bruge de Midler, som kunde betrygge ham mod Synden.

Gjør Du da det Samme. Han vaagede uafbrudt over sig selv og Alt, hvad der vedkom hans Samvittighed, og han bevarede Hadet til al Synd stedse levende i sig. Ransag Du din Samvittighed idetmindste eengang om Dagen, ved din Aftenbøn i fem Minutter, førend Du gaaer til sengs. Og forny din Anger og dit Forsæt, før Du hengiver Dig til Søvn. Det koster jo ikke saa Meget, og

er dog saa overordenlig vigtigt. Du veed ikke, om, medens Du sover, Døden vil komme uforvarende som en Tyv. Har Du angret dine Synder af fuldkommen Kjærlighed, da er Du ialfald belavet gaa dens Komme. Thi fuldkommen Anger med det Forsæt, ved given Leilighed at skrifte Synden, udsletter den, ja endog en Dødssynd, lige strax, førend Synderen annammer Bodens Sacrament.

Aloysius skriftede hver Uge. Hvor tidt skrifter Du? mon hver Maaned? Det vilde vist ei være for ofte. Vi vaske Ansigtet, saasnt det har den mindste Plet; og vi skulde ikke haste med at tvætte vor Sjæl, naar den er smudsig for Herrens Øine? Og smudsig vil den stedse igjen blive, trods alle vore gode Forsætter, saalænge vi færdes i Jordens Støv. Vilde vi benytte dette eneste Mittel, vilde vi maanedlig gaae til Skrifte, da kunde det lykkes os at bevare os frie for Dødssynden. Vilde det ikke være en stor og uskatteærlig Vinding?

Fromme Læser, fæst dit Blik paa Lilien i Aloysius' Haand og spørg dig saa, om det ikke er Umagen værd at bevare dit Hjerte reent, idetmindste for al svær Synd, og hvad der lader sig gjøre fra din Side og under dine Forhold for at opnaae det.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Ifølge et Decret af den kgl. Commissarius for Kirkegodsets Liquidation ere Propagandaens fornemste faste Eiendomme blevne solgte ved Auction den 12. Juni. Saaledes har man altsaa fuldstændigt udplyndret dette berømte Verdensinstitut, der blev grundlagt og underholdt ikke af Italianere alene, men af hele den katholske Verden. De liquiderede Gjenstande vare: 7 Eiendomme, beliggende i selve Byen Rom, og 3 Landeiendomme. Det Hele var anslaaet til en Værdi af 1,348,000 Fr., men denne Sum staaer langt under den virkelige Værdi, da denne udgjør mindst en Trediedeel mere end det nævnte Beløb. Dette Ran er et af de skjændigste Angreb, som kunde gjøres paa Kirken og Pavedømmet, ja paa hele den

katholske Verden, og man kan heraf let danne sig et Begreb om, i hvilke Hænder den katholske Kirkes Overhoved befinder sig, hvorledes man med aabenbar Forhaanelse af den saakaldte Garantilov søger at ødelægge Alt, hvad der hører Kirken til, i den Tro, saaledes desto lettere at kunne tilintetgjøre selve Religionen. Vilde det ikke være paa Tide, at Katholikerne over den hele Verden engang nedlagde Protest mod dette den italienske Revolutions Plyndringssystem? Thi ligesom man nu forgriber sig paa de for Religionen saa velsignelsesrige Instituter, saaledes kan den aldrig mætte Revolution ogsaa snart udstrække sin Haand efter Vaticanet og Kirkens øvrige Skatte.*)

Ordruk. Sct. Andreas-Collegium sluttede sit Skoleaar den 6. ds. efter Sædvane med en høitidelig Takke-Gudstjeneste. Den apostoliske Præfect, Hr. Prælat G r ü d e r saae sig desværre ved en Visitats-Reise i Jylland forhindret fra, som i tidligere Aar, at rette nogle opmuntrende Ord til Anstaltens Elever, og ved selv at uddele Præmier at forøge deres Værd og hele Festens Høitidelighed. Det var derfor Collegiets Rector, af hvis Haand de dygtigste Elever modtog deres Præmier. Et nyindstuderet Tedeum af Witt blev derpaa sunget med den Kraft og Begeistring, som man i saa glædelig en Anledning kunde forvente. De Anstaltens Velyndere, som tillige med en Deel af Byens Geistlige havde indfundet sig til den smukke Fest, deelte vistnok af ganske Hjerte Prædicantens varme Ønske om, at Herrens Engel maatte ledsage Eleverne og føre dem vel til deres Hjem og efter endt Ferie tilbage til St. Andreas-Collegiet, styrkede paa Legeme og Sjæl.

Collegiet talte i Skoleaaret 1879—80 39 Elever og 5 skolesøgende Disciple, der vare fordeelte i 6 Classer. Fire Disciple af sjette Klasse indstillede sig til Afgangsexamen ved „Lyceum“ i Kjøbenhavn, efter for et Aar siden at have taget 4de Classes Hovedexamen samme-steds. De bestode Afgangsprøven med henholdsviis 79 (to), 71 og 59 Points. Desuden tog en Discipel 4de Classes Hovedexamen og opnaede et Antal af $40\frac{2}{3}$ Points. Det nye Skoleaar agtes paabegyndt Torsdagen d. 2. Septbr.

*) Efterat Ovenstaaende var trykt høre vi, at Kong Umberto, i Henhold til Nordamericas, Englands og andre Magters diplomatiske Intervention, skal have befalet, at Liquidationen af Propagandaens Eiendomme indtil videre skal stilles i Bero.

Den h. Paulus, den første Eneboer.

† 361.

Født i Øvre-Ægypten i Aaret 320, nød han en omhyggelig Opdragelse, men mistede allerede i sit femtende Aar sine Forældre. Den mod de Christne rasende Forfølgelse bevægede ham til at begive sig til en afsides liggende Landsby; senere, da hans Svoger, der endnu var Hedning, angav ham for Øvrighedøn, flygtede han ud i Ørkenen. Efterat Forfølgelsen var ophørt, vilde han ikke mere forlade denne, da han her havde lært at skatte Bønnens og Bodens høie Værd. Han reiste dybere ind i Ørkenen, indtil han fandt et Sted, omgivet af Klipper, hvor en Kilde fremvældede ved Foden af en eensom herlig Palme. Samfulde halvfemsindstyve Aar tilbragte han her i Bodsøvelse, Faste og Bøn. Gud meddeelte den h. Antonius hans Opholdssted, og han søgte kun tre Dage efter ham. Ved at følge en Ulvindes Spor fandt han den h. Paulus; begge kjendte strax hinanden og priste Gud for denne Naade. Den næste Morgen forudsagde den h. Paulus, at han skulde døe, og udtalte tillige Ønsket om at blive begravet i den Kappe, som Antonius havde faaet af den h. Athanasius. Antonius gik for at hente Kappen, men paa Tilbageveien saae han, hvorledes Paulus' Aand foer op til Himlen. Den Helliges Legeme hvilede endnu i bedende Stilling, medens to Løver vare komne til og gravede hans Grav med deres Poter. Paulus døde i den høie Alder af et hundrede og tredive Aar.

Tillid til Gud.

Aldrig ville vi fortryde, at have stolet paa Gud; umuligt kan han forlade den, der sætter sin Lid til ham; men den, som stoler paa sig selv, vil sikkert blive skuffet.

„Gud forunder dem særlig Beskyttelse, som med fuldkommen Fortrøstning hengive sig til ham; den som handler saaledes vil ikke rammes at noget Ondt.“

(H. Vincenz af Paul.)

Den h. Paulus forlod de Steder, hvor hans Tro var udsat for Fare og begav sig til Ørkenen med fuld Fortrøstning til, at Gud vilde bære Omsorg for ham. Hans Tillid blev belønnet; thi paa det ham af Forsynet betegnede Sted fandt han en Palme, hvis Frugt tjente ham til Føde, og hvis Blade bød ham Beklædning, og en rindende Kilde, der forsynede ham med vederkvægende Drik. Da den h. Antonius besøgte ham, bragte en Ravn et heelt Brød, hvortil den h. Paulus yttrede: „See, hvor god Gud er; tredsindstyve Aar igjennem har denne Fugl bragt mig et halvt Brød, nu, da Du er hos mig, har Gud fordoblet sine Tjeneres Føde.“

„Kast alle dine Sorger paa Herren, og han vil bære Omsorg for Dig.“ 1. Pet. 5, 7.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 18de Jull. 9de Søndag efter PIntse. 19. M. Vincents af Paul, Bekj. og Ordensst. — 20. Ti. Hjeronimus Æmiliani, Bekj. — 21. O. Henrik, Kætser. — 22. To. Maria Magdalena. — 23. F. Apollinaris, Biskop og Mart. — 24. L. Christina, Jomfru.

Søndagen den 25. Juli. 10de Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 6½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 (Mandag, Onsdag og Fredag) stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 (Tirsdag, Torsdag og Lørdag) stille Messe i Klosteret.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Vincentiusforeningen.

Søndagen d. 18. ds. efter Høimessen Generalmøde, hvortil alle Medlemmer herved indbydes.

Mandag d. 19. ds., den h. Vincents af Pauls' Fest, læses den h. Messc Kl. 8¼ for Foreningens Medlemmer.

Tirsdagen d. 20. Juli, Kl 8¼ Aften, afholder den katholske Syge- og Ligkasse sin aarlige Generalforsamling i Forstanderskabets Forsamlingsværelse. Regnskabet fremlægges. Valg foretages af Næstformand, Secretair, eventuelt en Kasserer, samt en Revisor.

J. C. Jørgensen,
f. T. Secretair.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

N°. 30.

Søndagen den 25. Juli.

1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Lilien blandt Torne. Literatur. Kirkelige Efterretninger: England, Norge, Rusland, Africa.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 29.)

For at give et nogenlunde klart Begreb om Fortsættelsen af denne Bedegang, vil jeg anstille en Sammenligning med Domkirken i Freiburg, forsaavidt som Omstændighederne gjøre det muligt. Man maa tænke sig Skibet i denne Kirke som en høi, ganske rund Kuppelkirke, i hvis Midte den h. Grav befinder sig. Hvad der i vor Kirke er Chor, det er her i Jerusalem en særskilt Kirke af betydelig Størrelse, som udelukkende tilhører Grækerne. Rundt omkring denne græske Kirke løber en bred Gang med forskjællige Capeller. Saasnart Processionen nu fra den omtalte katholske Kirke træder ind i den store Kuppelkirke, begiver den sig strax ind i denne Gang. Ved den nordøstlige Side af samme er der et temmelig mørkt Capel, som man kalder Christi Fængsel, fordi Herren der skal have været bevoget, medens

Korsbjælkerne bleve sammenføiede paa Golgatha. Her standser Processionen og synger Hymnen: Jam crucem propter hominem etc.

Da jeg aldrig har vidst Noget om et „Christi Fængsel“, saa interesserede det mig siden at erfare, om, og hvad *Catharina Emmerich**) i sine Visioner siger derom. Hun fortæller nu udtrykkeligt, at „da Bødlerne vare komne til Retterstedet med Jesus, kastede de ham ned paa Jorden, maalte hans Legeme og betegnede dets Længde paa Korsbjælkerne, reiste ham derpaa op, og førte ham bunden omtrent halvfjerdsindstve Skridt mod Nord hen til en Klippehule, hvori de indelukkede ham og satte en Vagt foran den.“

Hvad Visionen antyder svarer omtrent til de omtalte Steders Retning og Afstand fra hverandre, saaledes som disse i den h. Gravs Kirke ere betegnede.

Åfsyngelsen af Hymnen sluttedes med Antiphonen:

Jeg udførte Dig af dit Fangenskab i Ægypten og druknede Pharao i det røde Hav, og Du har indelukket mig i dette mørke Fængsel.

V. Du, o Herre, har løst mine Lænker.

R. Jeg vil bringe Dig mit Lovoffer.

Christi her omtalte Fængsling erindrer mig om et Billede, som man ofte seer i Steyrmærk og hyppigt ogsaa træffer paa i de bairiske Bjergegne, snart i Kirker, snart i Skove og paa Marker, nogle Steder forfærdigede af Steen, andre Steder af Træ, undertiden blot malet. Det forestiller den lidende Christus i en hvilende Stilling — en sand christelig Elegi i Billedform. Herren sees her med alle Tegn paa de Kvaler, han har lidt, med Tornekronen og Purpurkaaben, udhvilende sig efter sine svære Pinsler; han sidder der eensom i dyb Sørgmodighed og

*) En stigmatiseret Nonne i Augustinerklosteret Agnetenberg i Dülmen i Westfalen (f. 1774, † 1824), der var benaadet med en Række mærkværdige Visioner, især om Christi Lidelse, der ere optegnede og udgivne af Clemens Brentano.

støtter sit smertefulde Hoved paa Haanden. Ved andre Afbildninger af den lidende Forsoner og Forløser erindres man mere om hans legemlige Kvaler; men, naar man i længere Tid fordyber sig i Betragtningen af dette Billede, da føler man mere og mere, hvad hans Sjøl maatte lide — at han sørger ikke over hvad han selv har lidt, men over, at vi saa lidt med vor Kjærlighed gjengjælde ham, hvad han har lidt af Kjærlighed til os. Den sig udhvilende smertefulde Forløseres ophøiede Ro forstyrrer med sin stille Magt den letsindige Synders Ro, naar han stiller sig ligeoverfor det.

Processionen bevæger sig nu videre forbi Longinus-capellet*) til et Capel, der danner den østlige Afslutning af den Gang, der løber bag om den græske Kirke, og som er helliget Erindringen om Fordelingen af Christi Klæder imellem hans Bødler. Det siges at tilhøre Armenierne.

At blive berøvet sine Klæder maatte være en stor baade fysisk og moralsk Lidelse for Herren. Klæbende fast ved hans sønderrevne Legeme maatte deres Løsrielse paany forvolde ham heftige Smerter og Blodtab. Men endnu utaaleligere maatte det være for Sønnen af den reneste Jomfru, i det klare Middagslys at staae uden Klæder ligeoverfor den store Folkemængde. Hvor kan man ikke allerede ængstes ved at drømme, at man gaaer paa Gaden, og med Eet bemærker, at man kun er halvt paaklædt, og — hvor har man nogensinde seet en saa stor Armod, at et Menneske i levende Live ikke besad det Mindste, hvormed det kunde dække sin Nøgenhed? og hvor har man seet alle et endnu levende Menneskes Klæder fordeelte, som om han slet ikke mere

*) En af de ældste Legender kalder den romerske Soldat, som gjennemborede Christi Hjerne med sit Spyd, Longinus, og beretter, at hans Gjerning tilligemed Alt, hvad han her havde været Øienvidne til, siden gjorde et saa dybt Indtryk paa ham, at han blev troende og tilbragte sit øvrige Liv som en bodfærdig Eremit i Judæas Ørken. U? A.

var til? Selv den Døde lader man dog beholde sin Skjorte! Klædningen forekommer mig overhovedet at have en langt dybere Betydning, end man i Almindelighed antager. Den er ikke blot et Middel til at beskytte sig mod Klimaets Umildhed, eller en Fornødenhed for Blufærdigheden, men den er som en Deel af Mennesket selv — et nødvendigt Tilbehør til at være Menneske; kun er denne Deel overladt til Menneskets eget Valg, medens Naturen bestemmer dens Beskaffenhed for Dyrene. Et nøgent Menneske synes mig derfor at være noget ligesaa Unaturligt som et Dyr, der er berøvet sine Haar eller Fjer. Denne Betragtning staaer kun tilsyneladende i Strid med de første Menneskers Nøgenhed og deres Beklædning efter Syndefaldet. De første Mennesker befandt sig i en Tilstand, der lignede den tidligste Barndom; de vare nylig fremgaaede af Jordens Moderskjød, men Synden havde en altfor tidlig Modenhed tilfølgende, som pludseligt gjorde Klæder fornødne. Selv bortset fra Synden, vilde Mennesket under dets fremskridende Udvikling til et høiere Trin af Fuldkommenhed have erkjendt Nødvendigheden af at overklæde sit Legeme, ikke alene for at beskytte sig mod Veirliget og mod urene Blikke, men fordi det var en naturlig Fuldstændiggjørelse af hans Legemlighed. Derfor aabenbares Christus i sin Forklarelse paa Tabor og efter sin Opstandelse iført en Klædning, og hans Klæder bleve forklarede med ham (Matth. 17, 2), ligesom ogsaa Englene altid fremstilles dækkede med et Gevandt, og de Opstandnes forklarede Legemer i Himlen ville være overklædte, ikke med jordiske Stoffer, men med Stoffer, som ere tilvirkede og ligesom fremvoxede af deres eget indre Væsen, i Lighed med Sommerfuglens Vinger eller Englenes himmelske Dragter. De græske Statuers Nøgenhed gjør mig her ligesaa liden Betænkelighed som Adams og Evas. I de varme Ø- og Kystlande, hvor der stadigt bades, vænnes Øiet til Synet af nøgne Skikkelser, i det mindste af mandlige — thi Kvinderne fremstilledes dog sædvanligt til-

deels overklædte med et Gevandt — ihvorvel Philologers og Æsthetikeres Sværmeri for det Nøgne ligesaalidt er mig et Beviis for den sande og naturmæssige Skjønhed, som de Skamløsheder, hvormed det græske Publicum i dets fordærvede Periode opbyggede sig, fordi de i dem saae Beviser for Usædelighedens Naturlighed og Skjønhed!

Er Klædningen saaledes en Bestanddeel af Mennesket selv, der blot er noget løsere end hans Hud, saa kan Herrens Afklædning for den forsamlede Mængdes Øine sammenlignes med at blive levende flaaet; den maatte være ubeskrivelig piinlig for Den, som var saa uendelig ophøiet over alle Dødelige. Men paa den anden Side maatte hans Klædning, naar den blev bevarret, for enhver Troende, der ikke er forskruet af usund Aandelighed, faae en eiendommelig Betydning, og udøve en ganske særegen tiltrækkende Magt over Sjæle, der have Følelse for Kjærlighedens helligste Minder; thi den er en Reliquie af Ham, som sidder ved Guls høire Haand.

Jeg stod nu altsaa i det Capel, hvor Christi Kjortel under Mængdens Haan og Spot og under hans faa Venners bitre Smerte blev skilt fra hans Legeme, for derefter at tiltræde sin vide Vandring over Land og Hav. For ti Aar siden befandt jeg mig i *Trier*, og stod i dens store Basilika ligeoverfor denne Reliquie, og saae, hvorledes Hundredtusinder, opfyldte af Ærefrygt, Rørelse og hjertelig Andagt, valfartede til denne hellige Kjortel. Jeg hidsætter her af mit forlængst udtjente Flyveskrivt mod Rongefebere*) („den nye Komet“) min daværende Betragtning af denne Begivenhed:

*) Denne Valfart bød i Aaret 1844 en paa Grund af flere Forseelser suspenderet schlesisk Præst, Johannes Ronge, og en Deel ligesindede Navnkatholiker en velkommen Anledning til fuldstændigt Frafald fra den katholske Kirke. Han offentliggjorde nemlig en i de hadefuldeste og usømmeligste Udtryk affattet Skrivelse til Biskoppen af Trier, som den eccentriciske liberale protestantiske Presse strax bemægtigede

„Jeg var der Vidne til en høist vidunderlig religiøs Bevægelse. Selv de ellers meest ubefærdede Veie i den vidt udstrakte Skov- og Bjergegn vare opfyldte af Valfartsfolk; man saae enkelte Vandrere og Processioner i stor Mængde bevæge sig frem, snart syngende, snart bedende, snart i Taushed. Til enhver Tid, Dag og Nat droge disse Skarer af Pilgrime igjennem Stadens gamle Porte, og selv de bredeste Gader vare ofte ikke brede nok til at rumme de talløse Mennesker, der kom og gik. Man hørte den dæmpede Lyd af deres Bønner og Sang; man saae Faner vaie, som vare hidbragte fra de fjerneste Kirker, og utallige Ansigter, der vidnede om, at enhver verdslig Lidenskab var udsukt, saae Andagt og from Alvor udbredt over hele denne vidunderlige Bevægelse. Det saae i Sandhed ud, som om Folkene her samlede sig for at feire en stor Fred, som om hele Staden og Egnen vare blevne til et Tempel, der vakte Anelser om den evige Sabbat. Otte Dage tidligere havde jeg seet Verdenshavet; her stod jeg foran et Menneskehav, hvis høie Bølgegang var en Virkning af Troens friske Luftninger, der gjorde Mindet om Christus levende, hans Liv og Død nærværende. Allevegne, hvor Processionerne droge frem, vaagnede der en Christenkjærlighed og et christeligt Venskab, som mindede om Kirkens første Tider. Beboerne af Stæder og Landsbyer gik i Mængde ud, ligesom fordem Patriarkerne, og opfordrede ganske fremmede Mennesker til at følge hjem

sig. Denne gav nu sit Nag til den katholske Kirke frit Løb, overøste Paven og Biskopperne med Forbaanelser, betegnede dem som Samvittighedsstyranner, og opfordrede alle katholske Præster og Lægfolk til Frafald fra Kirken. Man saae i Ronge „en ny Luther“ og bebudede i ham en Reformator, hvis Minde alle kommende Aarhundreder vilde velsigne (!). Det varede imidlertid ikke længe, før denne Bevægelse tog sit Afløb i saa skandaløse Optrin, at alle troende og moralsk hæderlige Protestanter protesterede mod alt Makkerskab med denne „anden Luther“!

U. A.

med dem, spise med dem og overnatte hos dem. Alle betragtede sig som Slægtninge og Venner, hvem den fælleds Tro, Andagt og Kjærlighed havde samlet fra fjerne Egne. En Million var draget herhen for at see den Dragt, i hvilken Herren havde tilbagelagt sin sidste tunge Vandring her paa Jorden, som havde bedækket hans blodige Skuldre, og paa hvilken Korset havde ligget. Selv om man havde taget fejl med Hensyn til Klædningen, saa kom det dog ved denne Leilighed for Dagen, at den samme Tro, Kjærlighed og Andagt til Jesus Christus endnu er ikke mindre levende i Millioner af Christne, end paa Korstogenes Tid; og denne Tro er ægte, om ogsaa Kjortlen ikke var ægte. Naar man saae de lange Processioner hele Timer igjennem ventø udenfor dette ældgamle Guds Tempel, indtil Touren kom til dem, og at de ikke agtede nogen Venten eller noget Veir, eller skyede nogen Møie. for blot i nogle Øieblikke at betragte et Klædningsstykke, som Jesus sagdes at have baaret, og naar man saae kraftige unge Mænd fra Tydskland, Frankrig og Lothringen fælde Taarer ved Synet af samme, da rørte sig i Sjælen det Spørgsmaal: Hvor kjært og dybt maa ikke Erindringen om Den have indgravet sig i Menneskehjertet, hvad maa dog Den have gjort, for hvis Kjortels Skyld saa mange Tusinder af Mennesker endnu efter atten Aarhundreders Forløb uopfordrede komme sammen i det fjerne Tydskland, mere end tusinde Mile borte fra Jerusalem? Og Millioner havde vistnok følt Længsel efter at komme, dersom det havde været dem muligt.

Evangelisten Marcus beretter: „Man satte de Syge paa Gader og Torve, og bad Jesus om, at de blot maatte berøre Sømmen af hans Klædebon; og saa Mange som rørte ved ham bleve helbredte.“*) Ligeledes blev den blodsottige Kvinde helbredet ved at røre ved Herrens

*) Marc. 6, 56. Matth. 14, 36.

Klædebon.*) Saaledes lod Gud ogsaa den h. Kjortel i Trier blive til Helbredelse for mange Sjæle; thi de Angreb paa den katholske Kirke, som denne Valfart gav Anledning til, ere øiensynligt blevne til Gavn for den, og til Vækkelse for mange slumrende og ligegyldige Katholiker. Men *derved* har Gud ligesom selv afgivet et Vidnesbyrd for Christi Kjortel!

I dette Capel synge Franciscanerne den skjønne Hymne:

Ecce nunc Joseph mysticus e lacu dum extrahitur
med Antiphon:

Da Soldaterne nu havde korsfæstet Jesus, toge de hans Klæder og delte dem i fire Dele, en Deel for hver Soldat, samt hans Kjortel.

V. De delte mine Klæder imellem sig,

R. Og kastede Lod om min Kjortel.

(Fortsættes)

Lilien iblandt Torne.

(Fortsat fra Nr. 29.)

En spæd Blomst skal man pleie kjærligt, og for at beskytte den mod røveriske Hænder, maa den indhegnes omhyggeligt. Dette gjælder ogsaa om Dydens Blomst. Aloysius var tidligt ved den Helligaand bleven oplyst om denne Sandhed. Han vidste, at Uskyldighed og Reenhed er en spæd Lilie, og at kun den største Aarvaagenhed og omhyggeligste Pleie kan sikre den for at knækkes eller visne. Han havde tidligt lært sin Frelser at kjende og forstaaet hans alvorsfulde Ord, at Himmeriget lider Vold, og kun de, der bruge Vold mod sig selv, rive det

*) Matth. 9, 20. Luc. 8, 44.

til sig.¹⁾ Det var tidligt gaaet op for ham, at Frelserens Aand og Verdens Aand ere uforligelige Modstandere, og, medens Verdens Løsen er Morskab og Fornøielse, prædiker den Korsfæstede *Afholdenhed* og *Spægelse*, *Selvornægtelse* og *Selvovertindelse* — baade i Ord og endnu tydeligere og mere indtrængende ved sit Exempel.

Vil Herren rose Johannes den Døber, der straalere i alle Dyders Glands, da er den Dyd, han alene fremhæver, Eneboerens Ubøielighed og forbausende Strenghed mod sig selv. „Hvad,“ spørger han Folket, „ere I udgangne i Ørken at see? Mon et Rør, som bevæges hid og did af Lidenskabernes Veir? Nei, det ligner Johannes paa ingen Maade. Mon et Menneske, iført bløde Klæder? Men et saadant tør ei søges i Ørken; de, som bære bløde Klæder, findes snarere i Kongernes Paladser.“²⁾ En anden Gang, da en ung Mand, besjælet af den bedste Villie, tilbød at blive hans Ledsager og Discipel, svarede vor guddommelige Mester, der ellers indbyder alle dem, som kunne fatte det, til at følge sig: „Rævene have deres Huler, og Fuglene have deres Reder; men Menneskets Søn har ikke det, hvortil han kan helde sit Hoved,“³⁾ som om han vilde sige: „Betænk vel, hvad du tilbyder. Jeg eier Intet, og maa derfor ofte føle Armodens Trang og Savn. Derfor maa den, som vil blive min Ledsager og Apostel og dele mine Kaar, finde sig i, ligerviis at bære Fattigdommens Aag med dens Savn og Nød, Arbeide og Møisommelighed.“

Hans udvalgte Vener, Apostlene, kunde alle rose sig med Petrus: „See Herre! vi have forladt Alt for Dig og dit Evangeliums Skyld.“ De kunde alle sige med Paulus: „Naar vi kun have hvad der er uundværligt for at friste Livet, Føde og Klædning, saa tage vi gjerne tiltakke dermed.“ Saa burde det sig; de skulde prædike

¹⁾ Matth. 11, 12.

²⁾ Matth. 11, 7. 8.

³⁾ Matth. 8, 20.

Christus den Korsfæstede for en havesyg og nydelsessyg Verden; de skulde prædike Guds Søn, undfangen af en fattig Moder, født i en Stald i Vinterkulden, hvis første Leie var Straa i en haard Krybbe, og som efter Prophe-tens Ord var fattig og betynget med Arbeide fra Ungdommen af, som vilde ende sit Liv paa Korsets smerte-fulde Dødsleie, som sagde til Alle — ei blot til sine Apostle, men til Alle, der vilde høre ham: „Vil Nogen komme efter mig, han fornægte sig selv dagligt. Thi jeg er Veien, den eneste Vei til Livet. Ingen kommer til Faderen uden ved mig, og uden at tage Deel i min Aand og Idræt, det er i Forsagelsens, Spægelsens og Selvovervindelsens Aand. Jeg er Veien til Fuldkommenhed: Vil Nogen blive fuldkommen, saa følge han mig i Armod og Forsagelse ad Korsets Vei. Thi Alle, som ville være mine, have korsfæstet Kjødet med dets Lyster.

Det kjødelige Menneske kan ikke fatte dette; for ham er denne Sandhed en Gaade. Men Sandhed er den alligevel; thi det er Sandhedens Aand, der har sagt, at de, som høre Christus til, have korsfæstet deres Kjød samt dets Lyster.¹⁾ Det vidste den unge Aloysius. Han var uskyldig som en Engel; han havde kun saare Lidet eller saa godt som Intet at gjøre Bod for. Hans Opdragelse og Omgivelser syntes at maatte drage ham til glad Livsnydelse. Men den Helligaand drev ham meget mere til, i hans Faders rige Slot og ved de yppigste Hoffer at kappes med de gamle Eneboere i Strenghed mod sig selv.

Han havde læst i Bibelhistorien, at Frelseren ofte tilbragte hele Natten i Bøn til sin himmelske Fader. For at efterligne dette guddommelige Exempel reiste Aloysius sig om Natten for at bede — kun let paaklædt — uagtet Vinternætternes Kulde, der i Øvreitalien ofte kan være meget streng. Selv den korte Søvn, han

¹⁾ Gal. 3, 24.

undte sig, skulde blive til et Gud velbehageligt Offer; derfor gjorde han sit Leie saa haardt som muligt.

Han vidste endvidere, at Frelseren havde fastet i samfulde 40 Dage og Nætter, uden at nyde den mindste Føde. Aloysius vilde efter Evne gjøre sig ligedannet med vort guddommelige Forbillede og al Fuldkommenheds Mønster. Som Dreng paa 11 Aar holdt han 2 til 3 Fastedage ugenlig, foruden de kirkelige Fastedage og andre overordenlige, som hans Andagt og Iver paalagde ham. Men ogsaa de øvrige Dage spiste han saa Lidt, at man nok med Føie kunde kaldt ogsaa dem for Fastedage, og den unge Fyrstes hele Liv kunde siges at have været en uafbrudt Faste. Han sad daglig ved et rigt besat Taffel; han saae sig ofte nødt til at tage Deel i glimrende Fester, hvor Intet savnedes, som kunde kildre selv en forvænnet Gane; men det var just de velsmagende Spiser, han lod urørte eller spiste kun saare Lidt af. Aldrig gav han efter for Magelighed eller Træthed; altid viste han sig fuldstændig at være Herre over sig selv, et fuldendt Mønster paa Selvbeherskelse i sit hele Ydre. Om den hellige Grusomhed, hvormed han som Dreng og Yngling ofte hudflettede sig selv og tugtede sine uskyldige Lenner, vover jeg ikke at tale. Jeg frygter, at Læseren allerede mere end een Gang har tænkt: Det var Overdrivelser! Det var for Meget: Christendommens Aand er ei mørk, men glad; Herrens Aag er sødt og let, ei bittert og tungt. Og skulde det end maaskee have været det Rigtige for Aloysius, for mig Hverdagsmenneske duer det ikke. Maa man end beundre ham, saa kan man dog ei efterligne hans Strenghed.

Fromme Læser, det vil nok være Umagen værd at prøve disse Indvendinger og see til, om de vel holde Stik for Christi Lære og Christendommens Aand. Lad os gjøre det næste Gang. For idag anmoder jeg Dig om to Ting: I Ugens Løb siig engang imellem til dig selv: Christus min Frelser er naglet til Korset — og jeg skulde kun søge Morskab og Lyst? Og læs saa en

eller anden Gang Kirkebønnen til den h. Aloysius; den lyder: Gud, Du, der som Meddeler af de himmelske Gaver, har i den englelige Yngling Aloysius forenet en beundringsværdig Uskyldighed med en lige saa stor Bodsiver, giv os ved hans Fortjenester og Forbøn den Naade, at vi, som ikke have fulgt den Uskyldige, maae efterligne den Bodfærdige. Ved Christus vor Herre. Amen.

Literatur.

Den nye Bøn- og Psalmebog, „Den bedende Christen“, af Hr. Pastor Lichtle, er nu bleven forøget med en ny Korsvei-Andagt, som vil findes ved Slutningen af alle de Exemplarer, som herefter ville blive solgte. De, som allerede eie Bogen, kunne gratis erholde denne Andagt hos deres respective Præst og lade den indhefte i Bogen. Den samme Korsvei-Andagt kan ogsaa faaes i et særskilt Hefte for 15 Øre. Selve Andagtsbogen er i Commission hos den Hømpelske Boghandel i Odense, i Kjøbenhavn hos Universitetsboghandler F. A. Høst og Søn, og kan rekvireres hos alle Boghandlere. Prisen er 2 Kroner.

Der er nu af denne Bønnebog ogsaa udkommen en Udgave for Ungdommen, som kun skjelner sig fra Udgaven for de Voxne derved, at en Deel — fra Side 123 til Side 211 —, som egner sig mindre for Ungdommens Brug, er udeladt, men i dens Sted findes særlige Andagter for Børn. Denne Udgave egner sig navnlig for den større Skoleungdom, som er istand til at følge med ved Menighedens offentlige Bøn og Sang. Denne Udgave faaes hos selve Forfatteren for 1 Kr. 40 Øre heftet, indbunden i Halvlæder og Lærred for 2 Kr., i Chagrain for 2 Kr. 75 Øre.

De, som ville bruge Bogen til Sang i de Kirker, hvor „Psalmebogen“ endnu er i Brug, kunne gratis erholde en trykt Henviisningstabel, som henviser fra Psalmebogens Numere til „Den bedende Christen“s Numere.

Dog vil selvfølgelig Bogens Brug ved Kirkesangen være forbunden med nogen Vanskelighed, saalænge den ikke benyttes som Menighedens Psalmebog, og Numerne angives i Kirken efter den.

Det bemærkes endnu, at selve Bogen ogsaa kan faaes i to Bind, det ene som Messebog, det andet som Vesperbog. Messebogen indeholder da Alt, med Undtagelse af Vesperandagterne, og Vesperbogen indeholder Alt med Undtagelse af Messe- og Communionandagterne, saa at baade Privat-Andagterne og Psalmerne forekomme i begge Dele. Denne Inddeling i to Bind vil være behagelig og hensigtsmæssig for dem, som ikke gjerne tage en tyk Bog med sig til Kirken. Prisen for de to Bind er 3 Kr. 50 Øre. x.

Kirkelige Efterretninger.

England. Den protestantiske Missionsforening til Irlands Omvendelse havde ifølge egen Beretning i Aaret 1878 en Total-Indtægt af 21,273 Lstr. (c. 400,000 Kr.), og henved 140 „Udsendinge“ virkede for Missionen. Tusinder af Bibler og Smaatractater bleve uddeelte — og med hvilket Udfald ere disse Offere paa Penge og Arbeide blevne kronede? Sexten enkelte Individuer og een Familie have ladet sig drage over til Protestantismen. Denne Missionsforenings rige og mægtige Beskyttere og Velyndere i England have derfor ikke synderlig Aarsag til at prale med store Resultater!

Norge. Fra Christiania skrives til „Freib. Kbl.“: „Om den først ifjor oprettede St. Birgitta-Station i Frederiksstad, en By ved den svenske Grændse, kan jeg give dem nogle glædelige Meddelelser. Denne lille Menighed har i de sidst forløbne 9 Maaneder erholdt en Tilvæxt af mere end 50 Personer fra den lutherske Statskirke. 2den Paaskedag meddeelte Hs. Høiærv. den Apostoliske Præfect, Msgr. Bernard, 22 voxne Conver-

titer Confirmationens h. Sacrament. Min første norske Elev, Hr. Edvard Kjelsberg, hvem jeg Pintsemandag 1858 optog som 10aarig Dreng i vor h. Kirke tilligemed hans Moder og Slægtninge, virker nu paa denne Station som Missionspræst. Capellet, som for Tiden endnu befinder sig i et leiet Locale, har et smukt Alterbillede, hvilket fremstiller den h. Birgitta, som hun knælende for den korsfæstede Frelser nedskriver sine Aabenbarelses og Reglerne for sin Orden. Jeg fik dette Maleri tilsendt som Foræring fra de ærværdige Søstre af St. Birgittas Orden i Altøtting, da jeg i Aaret 1867 paa min Tilbage-reise fra Rom opholdt mig i Capucinerklosteret i München. Gid den h. Birgitta og hendes fromme Døtre maatte nedbede Guds Velsignelse over vor Station — maaskee kunne disse snart, om Gud vil, sende en Søster, den første efter 300 Aar, af hin store Helgenindes Orden.

Rusland. „Niederrh. Vztg.“ meddeler følgende Statistik over den romersk-katholske Kirke i Rusland. I Rusland (Polen ikke iberegnet) findes der for Tiden 1 Ærkebiskop, 4 Biskopper, 1864 Præster og en Befolkning af 3,397,788 Sjæle, der ere fordeelte paa 1044 Sogne. Den nuværende Kaiser har ophævet 2 Bispedømmer, nemlig Minsk og Kamnicz. Ærkebiskoppen af Mohilew, som har Sæde i Petersborg, har Jurisdiction over Hvide-Rusland, de baltiske Provindser, Finland, Siberien og de russiske Nordprovindser i Europa, Moskow med indbefattet. I dette Dioces er der 168 Sogne med 425,323 Katholiker. Udenfor Hvide-Rusland ere de betydeligste Sogne de i Kasan med 19,419 Sjæle, Tobolsk med 5000, Kursk med 4,538, Omsk med 4000, Irkutsk med 3,296 og Krasnozatsk med 2000. Disse Sogne ligge, med Undtagelse af Kasan og Kursk, alle i Siberien. Biskoppen af Wilna er landsforviist, og hans Sæde indtages af en af Regeringen ansat Vicar (en Ny-Katholik). Dioceset har 289 Sogne, 480 Præster og 1,223,111 Katholiker. Dioceset Samogite eller Telch indbefatter 216 Sogne, med 526 Præster og 1,049,700 Katholiker. Dioceset Succor og Zytomir omfatter Volhynien, Podolien og Ukraine, har 257 Sogne, 393 Præster og 489,110 Katholiker. Dioceset Teraspol, som i Aaret 1848 blev oprettet af Pius IX. ved Bullen Universalis, omfatter den nedre Volga, Kaukasus samt nogle andre Provindser. — I Syrien gives der 200,000 Katholiker, fordeelte paa 114 Sogne med

137 Præster; af disse høre 85 til den latinske, og 52 til den armeniske Ritus. Biskoppens Residents er forlagt til Sanatav, hvor en Cathedral nu er under Opførelse. Dioceset Teraspol er mærkeligt ved den Omstændighed, at det er det eneste i Rusland, hvor Polakker ikke udgjøre Katholikernes Fleertal.

Africa. Det synes, at den barmhjertige Gud i den nærmeste Fremtid vil tilvende det ulykkelige Africa sin Naades Skatte i særdeles rigeligt Maal. Fra den Mission, som blev overtaget af Hs. Højærv. Biskoppen af Algier, Msgr. Lavigerie's Missionærer, er der indløbet en Meddelelse, der vil fylde alle katholske Christnes Hjerter med glad Forventning. Mtesa, saaledes heder det, den mægtige Kaiser af Ugunda i Sydafrika, har besluttet at vende Hedenskabet Ryggen og at antage den Religion, som vil være istand til at føre de fleste Beviser for sin Sandhed og Fortræffelighed. Som Følge heraf skulle de muhamedanske Lærde og de engelsk-protestantiske Missionærer i hans Overværelse disputere med de katholske Missionærer om deres religiøse Bekjendelsers Sandhed. Dersom de katholske Missionærer gaae af med Seiren, vil han høitideligt lade erklære, at den katholske Religion er den eneste, som skal prædikes for hans Undersaatter. De protestantiske Missionærer skulde da forlade Ugunda. Saaledes Efterretningerne fra Africa. — Hvo vil vel undlade med sine Bønner at komme de nidkjære katholske Troessendebud i Africa til Hjælp!

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 25. Juli. 10de Søndag efter Pintsø. Jacobus Apostel. —
26. M. Anna, den h. Jomfrues Moder. — 27. Tl. Pantaleon, Martyr. — 28. O. Nazarius og Lidelsesfæller, Mart. —
29. To. Olaf, Konge, Martyr. — 30. F. Martha, Jomfru. —
31. L. Ignatius, Bekj. og Ordensstifter.

Søndagen den 1. August. 11te Søndag efter Pintsø.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 højtidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 6½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 (Mandag, Onsdag og Fredag) stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 (Tirsdag, Torsdag og Lørdag) stille Messe i Klosteret.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Stanislauscongregationen.

Søndagen den 25. Juli Fælledscommunion i Capellet i Kronprindsessegade.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 31. Søndagen den 1. August. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Lilien blandt Torne. Kirkelige Efterretninger: Rom, Frankrig, Belgien, Holland, Bosnien.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 30.)

Processionen gaaer nu nogle Skridt videre tilhøre, og stiger derefter ad en Trappe omtrent tredive Trin ned under Jordan og kommer her først til Helenacapellet. Men, da man dvæler her paa Tilbageveien, vil der siden blive Tale derom. En Aabning fører endnu dybere ned, og Trinene under samme ere tildeels indhugne i Klippen. Hvor disse slutte, befinder man sig i et underjordisk af Lamper nødtøftigt oplyst Rum med et Alter og et i Væggen anbragt Kors, og den nøgne Klippe rager frem af Væggene. Det Hele erindrede mig om det halvt underjordiske Capel i Mariastein.*)

*) Et berømt Valfartssted i Canton Solothurn i Schweits, der aarligt besøges af mange tusinde Pilgrime.

U. A.

Underjordiske Andagtsteder vække en eiendommelig Stemning, især naar man der befinder sig ganske alene. Det er, som man allerede var tagen bort fra Verden, og Aanden endnu tøvede hos det begravede Legeme med Tanker og Anelser om Evigheden. Alene Udelukkelsen af det sædvanlige Dagslys stemmer Sjælen til Stilhed og Ro. Af denne Grund benytter man sig i Sindssygeanstalter af et ved Kunst tilveiebragt Halvmørke som Middel mod heftige Anfald af Raseri, fordi det har en beroligende Virkning, medens det stærke Dagslys beforder disse Anfald. Men, seet fra et høiere Standpunkt befinde alle Mennesker sig siden Affaldet fra Gud i en Tilstand, der i en vis Forstand kan kaldes Afsindighed: Gud og Evigheden forekommer dem at være noget saa Fjerntliggende og Ringe, som Stjernens blege Glands ved Fuldmaanens Skin, medens det Jordiske og al dets Jammerlighed kaster sin falske Glands i Sjælen og blænder den som Balsalens Lysekroner eller Gadernes skarpe Gaslys. Dette kommer navnlig for Dagen, naar et Menneske vil bede; har en Christen ikke allerede i lang Tid og alvorligt arbeidet paa sin Helliggjørelse, saa ville sædvanligt en Mængde verdslige Tanker imod hans Villie forstyrre ham. Derfor betjener Kirken sig her af det samme Middel som Lægerne, for at helbrede Mennesket for denne sidstnævnte Svaghed, og bibringe det Modtagelighed og Sands for hvad der hører til en høiere Verden. Ogsaa den finder det hensigtsmæssigt, at kaste et Dække over Sandseverdenen ved at skabe en kunstig Dæmring; saaledes bliver Aanden bedst skikket til at samle sig i sig selv og i Gud. I dette vigtige Instinct for Bønnens og Andagtens Krav har den nemlig lige fra dens tidligste Tider ved smaa eller farvede Vinduer værnet baade sine store Kathedraaler og de øvrige Gudshuse mod det skærende Dagslys som det Element, igjennem hvilket Sandseligheden især gjør sin Magt over Sjælen gjældende. Det er først senere Tidens Papirsandagt, som maa ud-bogstavere sine Bønner og opbyggelige Tanker af en

Bog, der, i Forening med den noksom bekjendte Philisteroplysning, som forlanger udvortes Lys for at faae det til at lysne i Hovedet, har siden Reformationen forsynet Kirkerne med store Boutiksvinduer med høie og brede vandklare Glasruder.

Dog — vi vende tilbage til Capellet under Golgathas Klippe. Det gjælder for Christi Korsens Grav; ligesom Han nemlig selv paa den tredie Dag opstod af Graven, saaledes skal det Kors, paa hvilket han døde, igjen være opstaaet, efterat denne „Nøgle til det himmelske Jerusalem“ allerede tre Aarhundreder havde ligget skjult under Jorden. Saasnart nemlig Gud ved Kaiser Constantin havde rakt Christendommen Fredens Oliegreen, og den uden Fare kunde færdes i det offentlige Livs Luft og Lys, blev der med stor Iver anstillet Efterforskninger om Herrens Kors; og at det baade blev søgt og fundet, derom ere de christelige Skribenter enige, som stode denne Tid nærmest, navnlig Rufinus, Sulpicius Severus, Theodoret, Sokrates, Sozomenus, den h. Ambrosius, den h. Paulinus, den h. Chrysostomus og den h. Cyrillus af Jerusalem, saa at denne Begivenhed er saa sikkert bevidnet, som det ved historiske Begivenheder kan forlanges. De paagjældende Beretningers Forfattere afvige kun i enkelte Henseender forsaavidt fra hverandre, som dette altid er Tilfældet med vigtige Begivenheder, der igjennem forskjellige Beretninger komme til fjerne Steder og Tider, uden at disse Uoverensstemmelser derfor give nogen Anledning til at betvivle selve Sagens Troværdighed. Det Sted, hvor Christus blev korsfæstet, var for de Christne altfor helligt, til at Kundskaben om det kunde ganske gaae tabt; kjende adelige Slægter ikke efter Aarhundreders Forløb det Sted, hvor deres Stamfader har øvet en stor Bedrift eller fundet en ærefuld Død?

Man nedrev da de Bygninger, som dengang (i 4de Aarh.) stode paa Golgatha og nærmest omkring denne Høi, og man foretog Udgravninger, for om muligt at finde

Korset. Da dette af Jøderne betragtedes som urent, og det ikke maa være faldet dem ind, at denne Gjenstand for deres Afsky siden vilde blive æret af de Christne som en stor Helligdom, er det sandsynligviis blevet kastet ned i en Grav eller Grube i Nærheden af Retterstedet, hvor det da snart er blevet skjult af Gruus og forglemt. Den h. Ambrosius siger: „Djævelen vilde skjule det Sværd for Menneskenes Øine, hvormed han er bleven gjennemboret.“ Man fandt da ved Eftergravningerne tre Kors tilligemed et Stykke af den Indskrivt, som Pilatus lod sætte paa Christi Kors. Denne Indskrivt var efter den nysnævnte Kirkefader Kjendemærket paa Christi Kors. Andre af de ovenfor omtalte Beretninger melde iøvrigt, at hint lille Brædt blev fundet liggende i nogen Afstand fra Korset,*) og at man derfor kom i stor Forlegenhed med at udfinde, hvilket af dem, der var det hellige Kors. Den h. Makarius, som dengang var Biskop i Jerusalem, førtes da af sin levende Tro til at foreslaae en ganske eiendommelig Udvei. Han lod de tre Kors bringe til en christelig Kvinde, der laae i en svær Sygdom, og man bønfuldt ved hendes Sygeleie Gud om, at han vilde gjøre Verdensforløserens Kors kjendeligt ved den Syges Helbredelse. Konen berørte da de to Kors uden nogen kjendelig Virkning; men ved at berøre det tredie gjenvandt hun øieblikkeligt sit Helbred. Sozomenus, Paulinus og Sulpicius Severus fortælle endvidere om en Død, der, ved at blive berørt af det ægte Kors, skulde være gjenopvakt til Livet. — Fra det sjette Aarhundrede af er Optagelsen af det hellige Kors („Korsets Finding“) blevet feiret baade af den østerlandske og den vesterlandske (katholske) Kirke.**)

*) Jeg har siden søgt dette Brædt i Rom. Alt, hvad der er at see derpaa, Stof, Form, Indskrivt etc, vidner for dets Ægthed. Forf.' A

***) I det syvende Aarhundrede (A. 614) erobrede Perserne under Chosroes II. Jerusalem, og førte Korset som Seierstrophæ med sig til Persien; men i en senere Krig vandt Kaiser

Paa det her omtalte Sted feire Franciscanerne hver Aften Mindet om Korsets Optagelse med Afsyngelsen af den bekjendte Hymne: „Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis,“ med Antiphon:

„O velsignede Kors, Du som alene agtedes værdig at bære Himlens Konge og Herre, alleluja.

V. Dette Korsets Tegn skal sees paa Himlen.

R. Naar Herren kommer til Dommen “

Efter at være steget op af denne Fordybning dvæler Processionen i *Helena capellet*, for ogsaa her at holde en kort Andagt. Helena var som bekjendt den første christne Kaiser Constantins Moder. Efter de sandsynligste Beretninger var hun, ligesom hendes Søn, født i England og af engelsk Herkomst. Som om Englændernes bekjendte Interesse for at opsøge historisk mærkværdige Gjenstande allerede skulde ytre sig hos hende, tilvendte denne fromme Kvinde Christendommens tidligste hellige Minder med stor Iver denne Forkjærlighed. Hendes høie Rang og den store Ærbødighed, som Kaiseren havde for sin Moder, satte hende istand til at opbyde alle Midler for at gjenfinde de Steder, som gennem alle kommende Tider skulde blive ærværdige Minder om vor Forlørsers Liv, Lidelse og Død, samt betegne disse Steder med storartede Mindesmærker. Saaledes har denne ni og halvfjerdsindstyveaarige Matrone tre Aarhundreder senere sluttet sig til de trofaste Kvinder, som ledsagede Herren paa hans Lidelsesvei og søgte efter ham i Graven for at ære hans Legeme ved at salve det. Hun lod opføre en pragtfuld Kirke over Golgathahøien og den hellige Grav; eller — om det ogsaa efter en anden Beretning var Kaiseren, der gjorde det — saa tog hun idetmindste virksom Deel deri; hun

Heraklius (628) en glimrende Seir over Perserne og førte Korset til Glæde for alle Christne tilbage til Jerusalem. Til Minde herom feirer hele Kirken siden Aaret 691 Fæsten for „Korsets Ophøielse“ (14de Septbr.).

byggede tillige paa det Sted, hvor Christus blev født, og paa Oliebjerget, hvor han opfoer til Himlen, to berømte Kirker. Men ogsaa ved sin hele Vandel gjorde hun den christelige Religion Ære; hvor hun paa sin Reise kom hen, tilskyndte hendes Kjærlighed hende til at uddele rigelige Almisser, og hendes Ydmyghed bevægede hende til, under Gudstjenesten i en tarvelig Dragt at tage Plads blandt de øvrige Kvinder og til at gjøre et Gjæstebud for de gudindviede Jomfruer, som hun selv opvartede under Maaltidet. Det er derfor i sin Orden, at Hun, som gjorde saa Meget for at ære Christus, og hvem man især kan takke for, at de hellige Steder bleve fundne, — at hun ogsaa bliver æret af Christenheden. I hendes Capel bedes Hymnen: „Fortem virili pectore laudemus omnes Helenam“ med Antiphon:

„Helena, Constantins Moder, kom til Jerusalem for at finde Herrens Kors.

V. Bed for os, hellige Helena.

R. At vi maae agtes værdige til at faae Deel i Christi Forjættelser.“

Naar man træder ud af Helenacapellet og gaar videre i Retningen mod Golgatha, altsaa mod Sydvest, kommer man ganske nær derved til „Bespottelsens Capel“. Dette maa ikke forstaaes, som om man holder dette for Stedet, hvor Christus blev bspottet og kronet med Torne; men det kaldes saaledes, fordi der i samme opbevares en Sten eller et Stykke af en Søile, hvorpaa Christus skal have siddet under sine Fjenders Bspottelser og Mishandlinger. Capellet, der er uden Vinduer og i det Hele har et fattigt Udseende, har blot eet Alter, i hvis nedre Aabning en halv Alen høi Steen sees bagved et Gitter. Men netop den Fattigdom, som omgiver denne Lidelsesgjenstand, vil tiltale Mange mere, og mindre forstyrre deres Tanker og Andagt, end byzan-

tinsk Kirkeluxus. Dette Capels Armod synes mig mere end noget Andet at være den rette Omgivelse og Prydelse for den Steen, paa hvilken Herren, forladt af Alle, blev given til Priis for sine Bødlers Mishandlinger og martredes med deres Spot. Jeg kan ikke lade mine Læsere gaae forbi denne Steen, uden at bede dem at dvæle nogle Øieblikke ved den nærmere Betragtning af en Lidelse, hvis Storhed vi af Mangel paa finere Medfølelse, ikke ere istand til at vurdere tilbørligt.

De sædvanlige Veiledninger til en frugtbar Betragtning af Christi Lidelser ere forsaavidt ofte eensidige, som de fornemmelig lægge Vægt paa Herrens legemlige Smerter. Og dog har man selv blandt vilde Folkestammer, der ere blevne Naturen mere troe, seet den Sandhed stadfæstet, at en legemlig Smerte er mindre kvalfuld end en sjælelig Lidelse. Naar Indianerne nemlig føle sig indvortes ret forpinte, f. Ex. ved en kjær Persons Død, saa saare de deres Legeme for at bedøve deres indre Kval ved Legemets Blod og Smerte, ved ligesom at overføre Lidelsen fra Sjælen paa Legemet. Jeg har selv engang seet et halvt vanvittigt Menneske, der paa en offentlig Plads var Gjenstand for de Omkringstaaendes Spot, rasende bide sig i Fingrene for paa denne Maade at aflede sin indre Smerte og formindske den ved en legemlig Lidelse. Saaledes maa vistnok Herrens sjælelige Kval under hans natlige Bespottelse have været endnu større, end da han paa Korset overvældedes med de legemlige SmerTERS Myrrhadrik og nærmede sig sin Død og Fuldendelse. Enhver fornuftig Sjæls Følelsesliv er nemlig efter sit Væsen ligesom sammenvoxet med den øvrige fornuftige Verden med to aandelige Nerver — ved Kjærlighed og Agtelse. Dette forklarer den brændende Smerte, der piner Sjælen saa inderligt, naar disse Nerver saares i deres dybeste Rod og overskæres ved Had eller Foragt. Men det var jo netop Had og Foragt, der kappedes om at gjøre den Spot ret brændende,

som Herren maatte lide — man tænke her blot paa, at man spyttede ham i Ansigtet!

Saaledes var Tornekronen ikke blot et Marterredskab; den er ogsaa et Symbol paa Herrens sjælelige Lidelse. Jeg er nemlig ikke af den Mening, at efter Syndefaldet er Alt i Naturen endnu godt og skjønt som i Begyndelsen. Der gives nemlig i alle Naturens tre Riger Skabninger, der ere ligesom Skyggebilleder af den Forbandelse, som Gud har udtalt over Synden og Livet i Synden i alle dettes Ytringer. Tornen synes mig i Medfør af denne Betragtning at være et synligt Billede paa hjerteløs, ondskabsfuld Spot. Den trængte ikke blot ind i Menneskesønnens Hoved og voldte ham Smerte, men den giftige Spot trængte dybt ind i hans Sjæl. Herrens Kroning med Torne er et smertefuldt Sindbillede paa en Forhaanelse, som ret inderligt maatte saare hans Hjerte.

Ved „Bespottelsens Steen“ synges Hymnen „Coetus piorum exeat,“ med Antiphon:

„Jeg gav dig et kongeligt Scepter, og Du har trykket en Krone af Torne paa mit Hoved.

V. De flettede en Krone af Torne.

R. Og satte den paa hans Hoved.“

(Fortsættes.)

Lilien iblandt Torne.

(Sluttet.)

Vor Frelser gik Korsets Vei fra Vuggen til Graven; han lader os sige ved sin Apostel, at „vi ikke ere Kjødets Skyldnere“, men Aandens, for „ved Aanden at døde Kjødets Gjæringer“, at Enhver, som vil tilhøre ham, „maa korsfæste sit Kjød,“ og at den, som vil tage Deel i hans

Herlighed, maa i dette Liv tage Deel i hans Lidelser. Alle Helgener havde et aabent Øre for denne Lære om Korsets Hemmelighed og fulgte Herren ad Korsets Vei med Mod og Udholdenhed. Aloysius var sig ingen svær Synd bevidst, men troede sig alligevel ikke fritaget for at bruge Vold mod sig selv og døde sin sandselige Natur.

Vi vide det; vi erkjende den Korsfæstede som vor Frelser og Helgerne som vore Brødre. Men høre vi ikke til de Mange, som, for at tale med Thomas af Kempis, nok ville sidde tilbords med Herren, men ikke ville drikke Lidelsens Kalk med ham? Vor Natur veed altid at finde paa Udflugter for at unddrage sig denne Pligt. Den tænker gjerne: Hvad Helgener, som Sct. Aloysius, gjorde for at spæge sig selv, var Formeget og *Overdri-velse*. Hvad vil det sige? Mon, at Sct. Aloysius ei var *forpligtet* til at faste som Dreng paa 11 Aar eller overhovedet til saa strenge Bodsøvelser? Det er vistnok sandt; det vidste han ogsaa selv godt; det veed jo ethvert Barn, der kjender Kirkens Bud. Men er Meningen den, at han vilde have gjort *bedre* i, mere at skaane sig, da er det det sandselige Menneske i os, der dømmer saaledes, og ikke Guds Aand. Allerede i Aloysius' Levetid og blandt hans Omgivelser var der dem, som meente, at han nok engang vilde komme til at angre sin Strenghed imod sig selv og indsee, at den havde været altfor stor. Aloysius vidste, at man dømte saaledes; men paa sit Dødsleie kunde han erklære, at han, langt fra at fortryde sine Bodsøvelser, tvertimod fandt en sød Trøst i den Tanke, uafadeligt at have baaret Korset efter sin Frelser. Andægtige Læser, hvem vil du fæste Lid til? Din sandselige Natur, som knurrer mod alt Ubehageligt, og Verdens Børn, der tilstaae sig Alt, hvad deres Natur lyster, eller den døende Helgen, hvis bristende Øie forklaredes ved Synet af den Palme, som han ved sin heltmodige Selvovervindelse havde erhvervet sig? — Dog nei; lad mig ei spørge, om Du vil fæste

Lid til en Helgens Dom. Lad mig hellere spørge, om du ikke vil troe din Frelser, der har sagt, at Enhver, som ønsker at komme efter ham og at gaae ind i Himmeriget med ham, maa fornægte sig selv og tage sit Kors paa sig og daglig bære det efter ham og hver evige Time? Du er en Christen, og troer paa Christus som Guds Søn, den evige Sandhed og uendelige Kjærlighed. Derfor tager du ei i Betænkning at bekjende: Hvad han har sagt, er sandt; der gives virkelig ingen anden Vei til Livet end Korsets, d. e. Afholdenhedens, Spægelsens og Selvfornægtelsens.

Men, siges der videre, Christendommen er jo et glad Budskab, og dens Aand er ei mørk, men en Fredens og Glædens Aand. — Tilvisse, Christendommen er et glad Budskab om vor Forløsning, men et Budskab om, at Christus har forløst os ved sit *Kors og Blod*, og at vi, for at blive deelagtige i hans Forløsning, bør tage Deel i hans Kors. Christi Aand er ei mørk; nei, han prædiker og tilbyder os meget mere Glæde og Fred, men Glæde i den Helligaand, ei efter Kjødets, og han forjætter Sine ei den Fred, som Verden tilbyder og giver, ei en udvortes Glæde og Fred i et uforstyrret behageligt Liv, men den sande indvortes Glæde og den uforstyrrelige Hjertefred, der er en Frugt af den Bevidsthed, at Hjertet er reent, og al Gjæld til Herren er betalt, saa hans Straffedomme ei ere at frygte. Men den Bevidsthed kan kun udspringe af Bodens Aand. Christus har sagt: „Jeg giver eder min Fred;“ men han har ogsaa sagt: „Jeg er ikke kommen for at bringe Freden, men Sværdet. Salige ere I, som nu hungre og græde; thi I skulle mættes og lee. Men Væc Eder, I som ere fyldte og lee; thi I skulle engang hungre og græde.“

Herrens Aag er sødt og hans Byrde let. Ja, det er lettere end Syndens og Lastens Jernaag. Det er let ved Naadens Salvelse og Aandens Styrkelse; men Naaden erhverves og Styrken vindes just ved Selovervindelse. Det gaaer os alle, som det gik den store Hed-

ningeapostel: vi føle en anden Lov i vore Lemmer, d. e. i vor syndige Natur, en Lov, der strider mod Aandens Lov; den bør bringes til at tie; Legemets Lyster maae nagles til Korset ved Spægelse og Selvovervindelse.

Siig derfor ikke: Den Bodens og Selvfornægtelsens Aand, som nok kunde passe for Aloysius, duer idetmindste ikke for mig. Tvertimod, meente Aloysius ikke at kunne undvære den, saa kan du det endnu mindre. Bod er nødvendig for at afsone vore Synder. Vel, hvem synes du har syndet meest, Aloysius eller du? Betragt endnu engang Lilien i den englelige Ynglings Haand, og ransag saa din Samvittighed og siig: Vilde Lilien ogsaa passe i din Haand? Besvar dette Spørgsmaal oprigtigt for dig selv, for Gud Herren, der ransager Hjerter og Nyrrer, og for din Skriftefader. Og, opmuntrer den Sidste dig til at benytte dig af de Leiligheder til Bodsøvelser, der tilbydes dig, da følg hans velmeente Raad. Enhver, som har syndet, skal bøde — enten i Livet eller efter Døden, enten her med Fortjeneste, eller hisset uden Fortjeneste. Vær Du klog og vælg, hvad der er fordeelagtigst for din Sjæl i det evige Liv!

Selvornægtelse er nødvendig for at holde de onde Tilbøieligheder i Tømme og blive Herre over sine Lidenskaber. Aloysius meente, at Selvovervindelse var nødvendig for ham, skjøndt Lidenskaberne aldrig havde faaet Raaderum i hans fromme Hjerte, takket være Forsynets særlige Styrelse, hans Opdrageres kjærlige Aarvaagenhed, og hans egen Charakterfasthed og Villiestyrke. Hvorledes seer det ud med dig? Er der ingen ond Lidenskab, der bringer dig til oftere at overtræde Guds Bud og forsømme din Pligt — Hovmod, Forfængelighed, Sandselighed, Dovenskab, Egensindighed eller deslige? Agter du paa dig selv, da vil du finde, at den onde Begjærlighed tidt søger at drage din Villie med sig til Synd og Last. Vær derfor aarvaagen! Fjenden er i dig og sover aldrig. Kast aldrig Vaabnene fra dig. Et af de meest uundværlige Vaaben er Spægelsens

Sværd. Aloysius fastede frivilligt af indvortes Drivt; fast du idetmindste, naar Kirkebudet forpligter dig dertil. Aloysius nægtede tidt sine Øine, hvad de gjerne saae og glædede sig ved; tæm du dine idetmindste saa meget, at „Døden“ ikke, efter Prophetens ¹⁾ Ord „kan stige ind igjennem dem“. Aloysius ledte efter alle Slags Leiligheder til at overvinde sig selv og døde sin sandselige Natur; benyt du dig idetmindste af dem, der tilbyde sig dig, uden at du søger dem. Har du baaret Tornekronen med ham her, skal du bære Hæderskronen med ham hisset ved Guds Throne. r.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den 4de Juli frembød Vaticanets Consistoriesal et smukt Skue. Et stort Antal Prædicanter fra alle Europas Lande havde nemlig der forsamlet sig for at bevidne den h. Fader deres Kjærlighed og Troskab. Kl. 12 traadte Pave Leo, omgiven af 20 Cardinaler og et stort Antal Prælater, ind i de christelige Prædicanters Forsamling. Efterat han havde taget Plads paa Thronen, oplæste Canonicus Deggiovanni en Adresse, i hvilken han i Forsamlingens Navn gav de Følelser Udtryk, som havde hidført dem alle. Den h. Fader svarede herpaa i en Tale, der varede en halv Time, med en Fyrighed og Varme, som man kun sjældent seer hos en Olding af hans Alder. Han vidste meget vel, sagde han, at alle de Tilstedeværende vare opfyldte af Kjærlighed og Hengivenhed til den h. Stol, men alligevel havde det været ham en overordenlig Trøst og Glæde at kunne modtage et saa herligt Vidnesbyrd om deres Tro og Kjærlighed. Vantroen var for Tiden meget stor, Sædernes Fordærvelse endnu større, fordi Verden havde vendt sig bort fra Evangeliets Sandhed. Prædicantens Opgave var, atter at føre den tilbage hertil,

¹⁾ Jerem. 9, 23.

og dette maatte skee ved Forkyndelsen af den rene, uforfalskede Sandhed, som Christus havde bragt til Jorden, og som allerede cengang havde overvundet Verden. Til at udstrøe denne Sandhed skulde Prædicanterne gjøre sig skikkede ved Studiet af den h. Skrivt og Kirkefædrene, navnlig den h. Chrysostomus, som jo var Prædikembets Patron. Heller ikke den verdslige Veltalenheds Kunst burde lades upaaagtet, thi ved denne blev Sandheden bragt det christelige Hjerte nærmere. For at den barmhjertige Gud maatte forlene alle Prædicanter Kraft og Styrke til deres Embedes Fyldestgjørelse, vilde han give dem alle sin apostoliske Velsignelse. Da denne var meddelt, udbrød hele Forsamlingen i et begejstret Leve for Paven, hvilket sluttedes med den bekjendte Bøn: „Lader os bede for vor øverste Hyrde Leo. Herren opholde og bevare ham og gjøre ham lykkelig paa Jorden og overgive ham ikke i hans Fjenders Hænder.“ Under begejstrede Leveraab forlod Paven, kjendelig udmattet af Heden og Anstrengelsen, Forsamlingen, der atter for Verden har givet Vidnesbyrd om sin Troskab og Kjærlighed til den h. Stol.

Frankrig. Biskopperne ville nu fra deres Protestbreve gaae over til Gjærning og overalt tage Jesuiterne i Beskyttelse. Cardinal-Ærkebiskoppen af Paris, Guibert, har gjort Begyndelsen ved at forordne, at en Deel af Jesuiterne skal ansættes i de forskjellige Sogne, for der at medvirke i Sjælesorgen; og flere udenlandske Jesuiter have indlogeret sig i et Huus i Quartier de l'Europe og erklæret, at de ville stille sig under deres resp. Gesandters Beskyttelse, saafremt Republiken skulde udvise dem. Hvorvidt Hadet mod alt Christeligt kan gaae i dette Land, skildres i en Klosterdames Beretning. I hendes Egn maaledt man saaledes Kors under Sko og Støvler, for at kunne sige, at man altid træder Korset med Fødder. Er dette ikke i Sandhed djævelsk? Men ogsaa her har Ondskaben frembragt Godt; en from Søster har med Forstanderindens Tilladelse opfordret alle Troende til, at de, for at give Frelseren nogen Erstatning, ret ofte i deres stille Sind skulle ære det h. Kors med de Ord: „Vær hilset, o hellige Kors, du vort eneste Haab, vær hilset,“ og ved at de gjøre det h. Korstegn med større Andagt, undgaae enhver Feil med større Omhu, bære alt Ubehageligt med Taalmodighed og Kjærlighed, og ofte med Andagt kysse det Kors, som de bære. Overalt mødes her de

skarpeste Modsætninger; jo længere man er her, desto mere opbygges og forundres man over de gode troende Katholikers dybe og inderlige Fromhed; hvilken Iver i Udbredelsen af fromme Broderskaber, i Befordringen af alle Formaal, der tjene til Guds Ære og Medmenne-skens Vel!

Belgien. I Belgien, som ogsaa i Bayern, Frankrig og andre Lande have Katholikerne kun daarlig benyttet den Tid, da de vare i Majoritet. Nu har Frimurer-Ministeriet tilbagekaldt den belgiske Gesandt ved Vaticanet. Man beskyldte den h. Fader for Tvetydighed i det belgiske Skolespørgsmaal. Men den h. Stols værdige Holdning kunde ikke finde en bedre Motivering end det skete i den af Cardinal-Statssecretair Nina til den pavelige Nuntius i Bryssel rettede Depeche, som var et Svar paa Frère-Orbans Forlangende, at den h. Stol endelig maatte afgive den Erklæring, at den misbilligede Biskoppernes og Geistlighedens Opposition mod den antichristelige Underviisning. Den h. Stol har lige fra Begyndelsen af erklæret, at den holdt hin Modstand mod den religionsfjendtlige Underviisning for aldeles correct, og at den ikke kunde gjøre Andet i denne Sag, end at anbefale Maadehold og Skaansomhed i de enkelte Tilfælde. Frère-Orban derimod er gaaet frem med Forstillelse og Falskhed. Allerede strax ved sin Forvaltnings Tiltrædelse vilde han ophæve Gesandtskabet hos den h. Stol, men Kongen indlagde sit Veto. Nu vedblev Frère-Orban hyklerisk at føre Underhandlinger, men kun i den Hensigt, at finde en Anledning til Gesandts Tilbagekaldelse, og han har nu ogsaa været saa heldig, at faae Kongen omstemt.

Vi behøve ikke at tage os Afbrydelsen af Forhandlingerne mellem den h. Stol og Belgien synderlig nær. Krigen er der nu engang; hvorfor skal man søge at dølge dette med venlige Ord? Klarhed i Situationen er den første Betingelse for, at det kan blive bedre. Den h. Stol har jo i Belgien sine faste Gesandter — Biskopperne. Og, dersom Katholikerne kun gjøre deres Skyldighed ved Valgene, da vil den pavelige Nuntius snart med Triumph atter drage ind i Bryssel.¹⁾

¹⁾ Efterat Størstedelen af Bladet allerede var sat, have vi modtaget en kortfattet Gjengivelse af den i den h. Stols Memorandum af 10. Juli indeholdte Fremstilling af de nærmere Omstændigheder ved den Conflict, der har foranlediget den

Holland. Af det lille Holland kan man leilighedsviis ogsaa lære Noget. De nederlandske Generalstater ere traadte sammen, og et af Regeringens vigtigste Lovforslag er en Lov til Bekæmpelse af Drukkenskaben. Forslaget indskrænker Værtshusenes Antal efter Stædernes Størrelse og Indbyggermængde. I mindre Byer skal der for Fremtiden kun findes eet Værtshuus paa hver halvtrediehundrede Indvaanere, i Byer med 10—20,000 Indvaanere eet paa hver trediehundrede, i Byer med 20—50,000 Indvaanere eet paa hvert fjerdehundrede, i endnu større Byer eet paa hvert sjettehundrede. Endvidere forbydes der at udskjænke spirituøse Drikke til Personer under 16 Aar. Hvo, som udleverer slige Drikke til Personer, der allerede ere beskjænkede, skal bøde derfor med otte Dages, og hvo som træffes beruset paa Gaden, med een Dags Arrest.

Bosnien. Tredive Trappister (blandt hvilke 5 Præster) forlode den 22de Juni deres Kloster Mariastern, for at grunde en ny Coloni i Sydafrica. Reisen gik over London. Den engelske Regering tilstod Munkene fri Reise til deres Bestemmelsessted Dunbrody i Caplandet. Der har den stillet ti engelske Quadratiil til Disposition for den nye Trappist-Coloni, ligeledes udreder den de nødvendige Omkostninger til Vandingsanstalter o. s. v. Maatte den unge Coloni opblomstre ligesaa herligt som Moderklosteret Mariastern!

belgiske Regering til at afbryde den diplomatiske Forbindelse med Vaticanet. Den os tilsendte Artikel vil følgelig blive optaget i næste Nr. U.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 1. August. 11te Søndag efter Pinte. Petri Lænkefest. 2. M. Alphous af Liguori, Biskop, Ordensstifter og Kirkelærer. — 3. Ti. Opdagelse af den h. Stephanus' Relikvier. — 4. Ø. Dominicus, Bekj. og Ordensstifter; Kl. 8¹/₄ Messe for Ansgariusforeningens Medlemmer. — 5. To. Maria af Snce (Kirke i Rom). — 6. F. Christi Forklarelse; Kl. 8¹/₄ Messe for Broderskabet til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7¹/₂ Aften Broderskabsandagt. — 7. L. Cajetan, Bekj. og Ordensstifter.

Søndagen den 8. August. 12te Søndag efter Pinte.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt med Katechese i Sct. Ansgars Kirke.
" 6¹/₂ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7¹/₂ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¹/₄ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8¹/₂ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Foreningen for christelige Mødre.

Paa Tirsdag d. 3. August Kl. 8¹/₄ holdes i Sct. Ansgars Kirke den statutmessige Messe med Fælledscommunion.

Den katolske Syge- og Ligkasse.

Angaaende Sygeanmeldelser og andre Syge- og Ligkassen vedkommende Forretninger, bedes man at henvende sig paa min Bopæl i Præsteboligeu ved Sct. Ansgars Kirke, hver Dag mellem Kl. 4—5 Efterm.

F. M. Jensen,
Secretair.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 32. Søndagen den 8. August. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Den h. Stols Memorandum angaaende Ophævelsen af det belgiske Gesandtskab ved Vaticanet. Den h. Isidor. Kirkelige Efterretninger: Nordamerica.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 31.)

Processionen bevæger sig derpaa henimod den sydvestlige Afslutning af Chorgangen i Retning mod Portalen, og kommer da til Foden af *Golgotha*. Man stiger op ad en steil Trappe og befinder sig da i en lille Kirke, som paa Trappesiden udmunder i den store Hovedkirke. Man holder den for at være det Sted, hvor Herren blev korsfæstet. Selv de, der reise Indvendinger mod flere af de andre Steder, vide ikke at nævne noget andet. Det hele Rum er afdeelt ved to svære Piller, som bære Loftet, og enhver Deel har et stort og smukt Alter. Den venstre Side og dens Alter tilhører Katholikerne og skal være det Sted, hvor Christus blev naglet til Korset. Processionen synger her den ogsaa i vore Kirker brugelige Hymne: „Vexilla regis prodeunt“, med Antiphon:

„Da toge de Jesus og førte ham ud, og han gik, bærende sit Kors, ud til det Sted, som kaldes Calvarie, men paa Hebraisk Golgatha, hvor de korsfæstede ham.

V. De gjennemborede mine Hænder og Fødder.

R. Og talte alle mine Been.“

Adskilt ved de nysnævnte Piller, men ellers i det samme Rum, staaer det andet Alter til Ære for Herrens Korsfæstelse. Man viser en Aabning i det af Klippen dannede Gulv som det Sted, hvori Korset var befæstet. Paa begge Sider, lidt længere tilbage, omtrent fem Fod derfra har man anbragt to sorte, runde Stene i Gulvet for at betegne de Steder, hvor de to Misdæderes Kors have staaet. Henimod det først omtalte Alter (det paa den venstre Side) seer man den Spaltning af Klippen, som skal være opstaaet ved Christi Død; den er overdækket med en Sølvplade, der kan løftes tilside, saa man kan see ned i Dybet. Da den Fordybning i Gulvet, hvori Korset har staaet, er indfattet i Sølv, er denne Aabning i den spaltede Klippe det eneste Sted, hvor man kan see den nøgne Steen i Bunden; alt Andet er nemlig beklædt med Marmor.

Vistnok maatte Korsfæstelsesstedet, dersom man havde kunnet see det i dets oprindelige, af Menneskehaand uberørte Tilstand, have gjort et uendelig mægtigere Indtryk paa en Christen end den nuværende Golgathakirke, som skjuler Alt med sit Marmor. Men Ærefrygten og Omsorgen for at bevare et for alle Christne saa uendelig helligt Sted gjorde det nødvendigt paa denne Maade at beskytte det mod Vanhelligelse og Ødelæggelse. Udentvivl vilde Golgathahøien sikkert ellers være grundigt sløfet, og ikke været Andet tilbage af den, end det Gruus og Sand, som de talløse Pilgrime i Aarhundredernes Løb vilde have bortslæbt og adspredt alle vegne over den christelige Verden, ligesom hverken Tyrken eller Jøden vilde have undladt at bidrage deres til at vanhellige en de Christne saa dyrebar Jordbund. Vi have i det Foregaaende omtalt deres Bestræbelser i

denne Retning langs med „Via dolorosa“, hvor de have gjort Alt for at forarge og forhaane de Christne. Hvad vilde der da vel være skeet med det Sted, hvor Christenhedens Forløsning blev fuldbyrdet, dersom det havde ligget ubeskyttet ved en befærdet Vei?

Alteret over Korsfæstelsesstedet tilhører Grækerne; det er Katholikerne tilladt at holde deres Andagt ved det, men ikke at feire den h. Messe. Dette græske Alter er, som sædvanligt, rigt udsmykket, og Lyset i de mangfoldige foran det hængende Søvlamper brænder bestandigt. Processionen standser ogsaa foran dette og synger Hymnen: „Lustris sex qui jam peractis“ med Antiphon:

„Men det var omtrent ved den sjette Time, og det blev mørkt over hele Jorden indtil den niende Time, og Solen blev formørket, og Forhænget i Templet splittedes i to Stykker fra øverst til nederst, og Jesus raabte med høi Røst: Fader, i dine Hænder befaler jeg min Aand; og, da han havde sagt dette, opgav han Aanden.

V. Vi tilbede Dig, Christus, og lovprise Dig;

R. Thi ved dit hellige Kors har Du forløst Verden.“

For mange Aar siden, vandrede jeg ene mellem Odenwalds Bjerge. Naturen er her ikke saa mægtig og heroisk som paa Schwarzwald; de vidtstrakte mennesketomme Høider overlade Vandreren til sine egne Tanker, og indaande kun Sjælen deres stille Melancholi, en Stemning, som den der vækkes, naar man om Aftenen i længere Tid hører en Landsbyklokke ringe. Under denne timelange Eensomhed traf jeg af og til paa smaa Billedstøtter af Steen, der i halvt ophøiet Arbeide fremstillede Guds Moder med sin Søns afsjælede Legeme paa Skødet. I et lille Capel læste man under Billedet de skjøne Ord:

„Hvor Barn saa kjært? — o Smertens Glød!
See Jesus paa sin Moders Skjød!“*)

Dengang havde jeg ikke den fjerneste Anelse om, at jeg nogensinde skulde komme til det Sted, hvor denne Modersmerte virkelig blev lidt. Nu stod jeg der! Imellem begge de store Altere paa Golgatha, der ere helligede Naglingen til Korset og dettes Reisning, sees nemlig et mindre Alter til Minde om, at Maria her tog sin Søns Lig paa Skødet.

Vistnok indeholder Bibelen Intet herom, saa lidt som om saa meget Andet, der dog utvivlsomt er skeet. Men det er en dyb christelig Idee, som taler igjennem dette Billede; og den er sand, hvadenten den har givet sig en synlig Skikkelse i den virkelige Verden, eller ikke. Det er nemlig ganske i sin Orden, at vi Christne ikke blot ære det Blod, som Herren har udøst til vore Synders Forladelse, men ogsaa den ufattelige Smerte, som gjen- nemtrængte Marias Moderhjerter ved hendes Søns Lidelse og Død; thi ogsaa denne var en Følge af vore Synder. Og just fordi Christendom, Poesi og Sandhed ligeligt gjen- nemtrænge hverandre i denne Idee, har den faaet en Livskraft, som fra Mariaalteret paa Golgatha har for- plantet den til Odenwald og mange andre christelige Egne, og til utallige andægtige Christensjæle. Ja selv i Drømmeverdenen har dette alvorlige og ædle Billede kundgjort Sandheden af den Idee, som ligger til Grund for det, og mildnet Smerter, der lignede den, som det fremstiller. Jeg har saaledes kjendt en Dame af fornem Stand, som i stor Hjerteangst indstændigt bad til Gud om sit syge Barns Helbredelse. Da drømte hun, at hun befandt sig i en Kirke og bad foran et Mariabillede om, at hendes Barn maatte gjenvinde sin Sundhed. Da hævede Billedet paa eengang Armen og pegede hen mod Siden; den Bedende saae derhen, og blev da et andet

*) Kein Kind so lieb, kein Schmerz so gross,
Als Jesus auf der Mutter Schooss!

Billede vaer — Maria med sin Søns Lig paa Skødet. Da vaagnede Moderen, og Barnet døde.

Paa den sydlige Væg i Golgathakirken, hvor den grændser til Hovedkirken, er der et Gitter, gennem hvilket man seer ind i et Capel, der, som en Slags Karnappe, er anbragt paa den udvendige Side af Fælledskirken. En Trappe og en Dør føre fra Pladsen foran Hovedkirkens Indgang op til dette Capel og ind i samme. Jeg veed ikke, hvem der har Nøglen til det, og vi fik det ikke at see. Det er helliget den smertefulde Moder (Mater dolorosa); man ærer nemlig her det Sted, hvor Maria skal have opholdt sig under Korsfæstelsen.

Tænker jeg mig det Forfærdeligste, som det legemlige Øre kan høre, saa veed jeg Intet, som maatte være utaaaleligere og skrækkeligere, end Lyden af de Hammer-slag, der dreve Naglerne gennem hendes Søns Hænder og Fødder. Hvormangen Moder har ikke følt sit Hjerte gjennemboret af de Nagler, hvormed hendes Barns Ligkiste blev tilsømmet; og dog var her kun Tale om et dødt Brædt og et dødt Legeme! Ja, intet Menneske har nogensinde saaledes, i saa rigeligt og fyldigt Maal deeltaget i Christi Lidelser, som hans Moder, og der har vistnok aldrig levet nogen Kvinde, som har lidt Smertes, der kunde lignedes ved hendes. Her gennemtrængte nemlig Moderkjærligheden og den religiøse Kjærlighed gjensidigt hverandre paa en Maade og i en Grad, som vi almindelige Mennesker ikke have nogen Anelse om, og forhøiede hendes Smerte over at see sin Søn, den Helligste af Alle, blive Gjenstand for en Mishandling, som næppe nogensinde er blevet et Dyr til Deel. Men denne Marias Lidelse maa have en dyb Betydning; ellers vilde Gud ved en tidlig Død have forskaanet hende for den. — Jeg spørger nu: Er det dog ikke en ubegribelig Raahed, naar Mennesker, der kalde sig Christne,

og som i fromme Ord prise Herren og hans Gjerning, ignorere og ringeagte hans Moder, og neppe kunne skjule deres Uvillie over, at Andre holde hendes Minde i Ære? I mangt et protestantisk Huus seer man ikke blot den velnærede Luthers, men ogsaa hans bekjendte Hustrues Billeder pryde en af Væggene; men en Madonna derimod ligesaalidt i deres Huse, som i et jødisk Huus. Og dog skulde allerede den blot naturlige Menneskefølelse synes at maatte indgyde Enhver, som troer paa Christi Forsoningsdød, Medfølelse, Taknemmelighed og Ærbødighed for Den, som ikke blot fødte ham, men led det Skrækkeligste med ham. Herren overdrog sin kjæreste og trofasteste Discipel at antage sig hende som sin Moder. Men hvad hans Ven og Discipel har gjort, at tage Maria til sig og ære hende som sin Moder, det gjør ogsaa hans sande Brud, hans Kirke. Et Kirkesamfund, som ikke ærer Christi Moder, som ikke gjør hvad Disciplen gjorde, kan ikke være hans Brud, og er følgelig ikke den sande Kirke. Vel tier Bibelens skrevne Bogstav herom; men ogsaa her gjælder det atter: Bogstaven ihjelslaaer, men Aanden gjør levende. Bogstavens Taushed afholder Protestanten derfra, men den hellige Skrivts Aand nøder Katholiken til at ære Den, som har født og ledsaget til Korset *Ham*, som er vor eneste Frelse. Hermed ære vi Christus; thi den Dyrkelse, vi yde Maria, indeholder Bekjendelsen af vor Tro paa Christus: Alt hvad vi ære hos Maria er en Afglans af Hans Skjønhed og Herlighed, og vor Kjærlighed til hende en Afspeiling af vor Kjærlighed til Ham!

Fra Golgatha stiger Processionen atter ned ad Trappen og kommer til Salvellsens Steen. Denne er egentlig den første Gjenstand, man kommer til, naar man igjennem Portalen træder ind i den h. Gravs Kirke. Her, imellem Golgatha og den h. Grav, skal Joseph af Arimathia

have salvet Christi Lig. Dog, den Paastand, at det skal have været netop denne Steen, paa hvilken Christi afsjælede Legeme blev lagt og salvet, forekommer mig mindre sandsynlig. Det lader sig nemlig ikke vel tænke, at en Marmorplade af næsten otte Fods Længde skulde være saa vel bevaret efter alle de Forstyrrelser og Krigsuroligheder, som Jerusalem til forskjellige Tider har været hjemsøgt af. Men jeg fortryder desuagtet ikke, at ogsaa jeg med Christne af alle Bekjendelser — kun Protestanterne ere i dette Punkt enige med de Omskaarne — har kysset denne Steen; og skulde Gud føie det saa, at jeg endnu engang kom til Jerusalem, saa vilde jeg atter gjøre det Samme. Thi om Stenen ogsaa er lagt der senere, og om ogsaa Stedet just ikke skulde være det, hvor Christus blev salvet, saa har Christendommen adopteret dette Sted, for her at ære den evangeliske Sandhed om Christi Salvelse.

Her synges Hymnen: „Pange lingua gloriosi proelium certaminis,“ med Antiphön:

„Joseph og Nicodemus toge Christi Legeme og indsvøbte det i Linned med vellugtende Urter, saaledes som det er Begravelsesskik blandt Jøderne.

V. Dit Navn er som udgydt Olie.

R. Derfor elske dine Jomfruer Dig.“

(Fortsættes.)

Den h. Stols Memorandum angaaende Ophævelsen af det belgiske Gesandtskab ved Vaticanet.

Den h. Stol har den 10de Juli offentliggjort et omfangsrigt Memorandum, i hvilket den, under stadig Henvisning til Sagernes og Forhandlingernes Gang, paa den

meest fyldestgjørende Maade forsvarer sig mod det belgiske Ministeriums Beskyldning for „Uklarhed og Tvetydighed“, og saaledes stiller Gesandtskabets Ophævelse i det rette Lys, nemlig som en Uretfærdighed og Fornærmelse mod den h. Stol fra den belgiske Regerings Side. Vi gjengive her i Korthed Hovedpunkterne i dette vigtige Actstykke:

„Gesandtskabets Ophævelse var alt strax fra Begyndelsen en besluttet Sag hos Regeringen; *Underviisnings-spørgsmaalet* har derfor ikke været *Aarsagen*, men kun givet den ønskede *Anledning* til at foretage hint Skridt. Saasntart nemlig de Liberale ved Valgene i Juni Maaned f. A. vare gaaede af med Seiren, meddeelte Ministerpræsidenten, *Frère-Orban*, den belgiske Gesandt ved Vaticanet, *Baron d'Anethan*, at Ministeriet snart vilde bestemme Tidspunktet for hans Tilbagekaldelse. Og i en Tale, som han holdt i Deputeretkammeret den 18. Novbr. f. A. erklærede *Frère-Orban*, at Ministrene, saasntart de havde overtaget Regeringen, eenstemmigt havde erkjendt, at det nu var paa Tiden at *afbryde Forhandlingerne med den h. Stol*. Tydeligere kunde der ikke blive talt; man søgte altsaa kun en passende Leilighed for at kunne opfylde det herskende Parties Ønske. Man troede at have fundet en saadan Leilighed i det den 20. Januar 1879 af Regeringen forelagte Lovforslag om Elementar-Underviisningen.

Under Debatten om Forslaget havde Episkopatet, hele Geistligheden og den katholske Presse eenstemmigt hævet deres Røst for at protestere mod Lovforslaget. Navnlig kunde Biskopperne ikke være ørkesløse Tilskuere ved en Lov, der unddrog dem, de retmæssige Hyrder, Tilsynet med Religionsunderviisningen, der løsrev Skolen fra Religionen, og Underviisningen fra den christelige Opdragelse, der udsatte Ungdommens Tro og Sæder for den største Fare og krænkede den katholske Kirkes Rettigheder. I Tidsrummet mellem Lovforslagets Forelæggelse og dets Ikrafttræden rettede imidlertid den belgiske

Regering flere Noter til den h. Stol, hvilke havde til Hensigt at foranledige denne til at skride ind og til at paalægge Biskopperne Taushed i Skolesagen. Men Cardinal-Statssecretair *Nina* erklærede gjentagne Gange, at, hvad Principet angik, nemlig i Forkastelsen af den nye Lov som en Uretfærdighed, stod Rom i fuldkommen Overensstemmelse med de belgiske Biskopper, og at der i det Høieste kunde reises Spørgsmaal om, hvorvidt de Forholdsregler, som Biskopperne anvendte, i de enkelte Tilfælde vare hensigtsmæssige og opportune.

Nu traadte Ministerpræsidenten frem i Kammeret og paastod, at den h. Stol befandt sig i Modstrid med det belgiske Episkopat i Underviisningsagen, at den havde dadlet Biskoppernes Fremgangsmaade, og han, Ministeren, erklærede sig rede til at bevise dette ved de i Notevexlingen mellem Regeringen og Vaticanet stedfundne Udtalelser. For at forebygge enhver Misforstaaelse, enhver *tvetydig Fortolkning* af hine Noter, sendte nu den h. Stol sin Nuntius i Bryssel en udførlig Depeche, i hvilken der paa det Bestemteste hævdedes, at enhver Paa-stand om Uoverensstemmelse mellem Paven og Biskopperne var ugrundet og falsk. Da indløb der den 14de Novbr. et Telegram fra den h. Stols Nuntius i Bryssel, der meldte, at Ministeren, efterat have læst Depechen, havde vægret sig ved officielt at modtage den, og erklæret, at, hvis den ikke idetmindste foreløbigt toges tilbage, vilde han gjøre Kamret det Forslag, at *ophæve Gesandtskabet ved Vaticanet*.

Den h. Stol føiede Ministerens Ønske, da den i dette Øieblik ansaae Forhandlingernes Afbrydelse for et større Onde, og Depechen dog alligevel maatte antages at have opnaaet den tilsigtede Virkning, idet Ministeren efter dens Gjennemlæsning ikke mere kunde nære nogen begrundet Tvivl angaaende Enigheden mellem Rom og de belgiske Biskopper.

Stor var derfor Overraskelsen, da Ministeren i sin Tale den 18. Novbr. 1879 alligevel fastholdt sin tidligere

Paastand om hin formentlige Uoverensstemmelse mellem den h. Stol og Biskopperne, foregivende, at en saadan nødvendig fremgik af de med Vaticanet udvekslede Depecher. Den katholske Presse og de katholske Deputerede tilbageviste denne ugrundede Beskyldning, og Cardinal-Ærkebiskoppen af Mecheln udstedte en officiel Erklæring, der paa det Bestemtteste demtererede Ministerens Paastand. I en Skrivelse til denne Prælat benyttede da den h. Fader Leiligheden til at rose Belgiens Katholiker, fordi de med saa store Offere havde oprettet egne Elementarskoler, der skulde afværge den fordærlige Lovs sørgelige Følger og værne om Ungdommens Tro og Sæder.

Frère-Orban indsaae Nødvendigheden af at borttrydde hin mere i Indbildningen end i Virkeligheden bestaaende Tvetydighed, og rettede en Depeche til Baron d'Anethan, i hvilken den h. Stol opfordredes til at afgive en bestemt Erklæring, nemlig: at den, dersom der virkelig herskede Overensstemmelse med Biskopperne, da vilde bekræfte det klart og tydeligt, men saa ogsaa maatte paatage sig alle Følgerne af en aaben Kamp mellem Kirken og Staten, eller, hvis hin Enighed ikke var tilstede, da vilde fjerne enhver Misforstaaelse og forskaffe sine Opfordringer til Biskopperne Lydighed.

Ministerens Ønske blev opfyldt. Cardinal-Statssecretaren sendte den 3die Mai en Note til den pavelige Nuntius i Bryssel, der gjorde enhver Misforstaaelse umulig. Deltagelsen i det nye Underviisningssystem, saaledes hed det deri, var en, saavel ved den katholske Morals Grundsætninger som ved selve Naturloven, forbuden Handling, og Biskopperne havde indlagt sig store Fortjenester ved at skride ind mod den fordærlige Lov o. s. v. Paa denne Depeche svarede Frère-Orban, at hidtil havde der hersket en anden Aand i Forhandlingerne mellem Regeringen og Vaticanet, men at dettes Skrivelse til Cardinal-Ærkebiskoppen af Mecheln og senere Erklæringer syntes at staae i Modstrid med tidligere Udtalelser. Han beraabte sig paa andre Lande,

i hvilke den neutrale Underviisning var indført, uden at Biskopperne havde modsat sig samme; og, da det liberale System for Øieblikket var det herskende i Belgien, maatte Geistligheden i Lydighed bøie sig for dets Love.

Cardinal Nina gjendrev Ministerens Paastande. Den h. Stols Holdning, sagde han, havde altid støttet sig til de samme Grundsætninger, og den h. Faders Skrivelse til Ærkebiskoppen af Mecheln stod i fuld Overensstemmelse med de tidligere afgivne Erklæringer; i andre Lande havde den neutrale Underviisning altid fundet Biskoppernes og den h. Stols Misbilligelse, og, fordi de Liberale nu havde Magten i Hænde, vare de dog ingenlunde berettigede til at foreskrive Love, som strede mod Samvittighedens helligste Rettigheder.“

Netop som denne Depeche skulde afsendes, meddeelte Baron d'Anethan Statssecretairen, at han af Ministeren havde erholdt en Meddelelse, ifølge hvilken han tilbagekaldtes fra sin Stilling som den belgiske Regerings Gesandt ved Vaticanet.

Den h. Stols Memorandum slutter med følgende Ord:

„Af de Kjendsgjæringer, Vi have anført, maa man nødvendigst drage følgende Slutninger:

1. Den hellige Stol har ligesom de belgiske Biskopper gjentagne Gange *fra Dogmaets Standpunkt forkastet den nye Lov om Elementarunderviisningen.*

2. Under Striden har den h. Fader ved sine Raads Autoritet stedse indprentet Sandhedens Forkæmpere ikke at skille Kjærlighed, Klogskab og Maadehold fra Iver og Fasthed.

3. Idet *Belgiens Biskopper* modsatte sig den nye Lov og søgte at gjøre dens Følger mindre fordærlige for de Troende, opfyldte de deres Embedes h. Pligt, og kunde paa Grund heraf *ikke finde Misbilligelse hos den h. Stol.*

4. De af den h. Stol givne Raad til Maadehold bleve, som altid, af Biskopperne modtagne med Agtelse

og tage tilfølg i det Omfang, som Omstændighederne tillode det.

5. Efterat Regeringen forgjæves havde anvendt alle Midler for at bevæge Rom til at dadle Biskopperne, greb den til spidsfindige Raisonsnements, for at gjøre den Paastand troværdig, at der bestod en Meningsforskjæl mellem den h. Stol og de belgiske Biskopper.

6. Da Regeringen stillede den h. Stol for det Alternativ at vælge mellem *Gesandtskabets Ophævelse* og Godkjendelsen af falske Slutninger, der skulde fremgaae af Notevexlingen, da har den ikke tøvet et Øieblik med at vælge det første og afvise det sidste.

7. Under disse Omstændigheder antager Gesandtskabets Ophævelse Charakteren af en *Fornærmelse*, der ikke lader sig undskylde, saameget mere, som Ophævelsen fra den første Dag, den nuværende Regering kom til Magten, blev erklæret for en politisk Nødvendighed, medens dens Ophavsmænd nu fremstille den som en Følge af den h. Stols Indsigelser.

„Men“ — som den pavelige Nuntius har sagt i sit Svar til Frère Orban —: Europa vil lade den h. Stols Imødekommen og de utvetydige Beviser, som den har givet for sit Ønske om Forsoning og Fred, vederfares Retfærdighed. Det var dens Pligt, og det vil være dens Ære for Historien, at den aldrig har ofret sin guddommelige Sendelse for Overenskomster, hvis Priis vilde have været Ungdommens, ja maaskee et heelt Folks Religion og Tro.

Rom. Statssecreteriatet, den 10. Juli 1880.

Den h. Isidor, Eneboer.

† 389.

Den h. Isidor havde samme Ære som den h. Makarius og den h. Pambo, at blive landsforviist for den sande Troes Skyld. Han var en Discipel af den h. Antonius, der i det fjerde Aarhundrede anbettede ham Ledelsen af Eneboerne i den nitriske Ørken i Ægypten. Fra Ungdommen af havde han den Vane, aldrig uden gyldig Grund at forlade sin Celle, for ikke at forstyrre sit Hjertes Forening med Gud. Heri, saaledes sagde han, efterlignede han de Dyr, der søge Beskyttelse i deres Huler. Dag og Nat hengav han sig til Psalmebøn, uden dog derved at forsømme sit Arbeide, som han helligede ved Bøn. Selv i en ældre Alder arbeidede han til langt ud paa Natten, og pleiede at svare dem, der raadede ham til at unde sig mere Hvile: „Selv om Isidor vilde lade sig opbrænde og sin Aske strøe omkring, saa vilde han dog derved ikke kunne afbetale sin Taknemlighedsgjæld mod sin gode Mester, der har nedladt sig til at komme paa Jorden for at frelse ham.“ Med største Omsorg søgte han at undertrykke selv den mindste Tilbøielighed til Vrede; ja, en Dag, da han paa Torvet faldt nogle af ham forfærdigede Kurve og følte et Anfald af Vrede i sit Hjerte, lod han sine Varer staae og trak sig ufortøvet tilbage. Paa denne Maade opnaede han en saa høi Grad af hjertelig Mildhed, at han formaaede at røre og omdanne de meest forstokkede og haardnakkede Hjerter.

Sandsernes Bevogtelse.

Undgaa omhyggeligt enhver Leilighed til Synd, ogsaa dem, der kunne blive Anledning til Vrede, Forfængelighed eller andre Lidenskaber. Paa denne Maade naaede den h. Isidor en saadan Grad af Fuldkommenhed, at han i Løbet af fyrretyve Aar ikke gav efter for en eneste ond Tanke.

„Vor Sjæls Fjende opbyder Alt, hvad der staaer i hans Magt, for at lokke os til Synd; lad da ogsaa os anvende alle Midler til det Gode, navnlig Bønnen, og vi ville drive vor Fjende paa Flugt. Tanken om Gud forhverver os Seir.“
(H. Isidor.)

Den h. Isidor besøgte engang Biskop Theofilus af Alexandrien. Ved hans Tilbagekomst spurgte Eneboerne ham om Nyheder. „Jeg har kun seet Biskoppen,“ svarede han. „Men er da den store Stad bleven ødelagt?“ spurgte de videre. „Nei,“ svarede han dem, „men jeg holdt mig forpligtet til at bevogte mine Øine, og saaledes skete det, at jeg Intet har seet uden ene og alene Biskoppen.“

„De Oprigtiges slagne Vei er at vige fra det Onde; hvo der vil bevare sin Sjæl, maa vare paa sin Vei.“
Ordspr. 16, 17.

Kirkelige Efterretninger.

Nordamerica. Biskop Martin Marty udfolder en velsignelsesrig Virksomhed i Territoriet Dakota. I Forstet Totten har han en Præst, to Brødre af Benedictinerordenen, og fire graa Søstre fra Montreal; hans Indianere gjøre saa store Fremskridt i Skolen i Religion og Civilisation, at selv deres Fjender forbauses derover. Endnu større er Indianernes Fremskridt i Standing-Rock, hvor der for Øieblikket findes 3 Præster, 6 Brødre og 6 Søstre af Benedictinerordenen. De større Drengene lære Haandværk med Lyst og Glæde, medens deres Forældre ivrigt beskæftige sig med Markarbeide. Ifjor havde Indianerne i Standing-Rock en rig Høst af Korn og Kartofler. Ogsaa til Kvægavlen begynde de at faae Lyst. Men den nye Biskops Virksomhed indskrænker sig ikke til Indianerne alene. For tre Aar siden fandtes der kun 2 Præster i Territoriet Dakota; nu staae 14 Præster under den nye Biskop og tre dygtige Seminarister forberede sig til Præstestanden; det mangler heller ikke paa Anmeldelser fra Præster, som hidtil have virket i østligere Egne, men nu ere villige til at overtage de Strabadser, som Missionslivet i Dakota fører med sig. Marty har grundlagt en tydsk Coloni i Kranzburg, som allerede har sin egen Præst, og lignende Colonier ville snart følge efter. Hvorledes Irlænderne og Americanerne ære Biskoppen, sees af den glimrende Modtagelse, der beredtes ham paa hans sidste Visitatsreise i Deadwood i de saakaldte „Black Hills“, en offentlig Modtagelse, i hvilken alle Classer af Befolkningen toge Deel. I „Black Hills“ arbeide tre Præster; to Hospitaler ere allerede byggede, og selvfølgelig oprettes her nu ogsaa Skoler. I Yankton have „Sisters of Charity“ et smukt Institut, og Benedictinerinderne have et lignende i Bismarck.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 8de August. 12te Søndag efter PIntse. — 9. M. Cyriacus, Largus og Smaragdus, Mart. — 10. Tl. Laurentius, Diacon og Mart. — 11. O. Tiburtius og Susanna, Mart. — 12. To. Clara, Jomfru og Ordensstifter. 13. F. Johannes Berchmans, Bekj. — 14. L. Eusebius, Bekj.

Løverdagen d. 14. August er befalet Vigiliefaste dag.

Søndagen den 15. August. 13de Søndag efter PIntse. Mariæ Blumefart.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14
- ” 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- ” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet, Griffenfeldtsgade 44.
- ” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
- ” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
- ” 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

- Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 6 $\frac{1}{2}$ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
- ” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- ” 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- ” 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 33. Søndagen den 15. August. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. En „oplyst“ Moder og hendes Søn. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, China.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 32.)

Gaaer man nu fra Salvessesstenen videre fremad, saa kommer man til den meest storartede Deel af Fælledskirken. Her staae nemlig sexten Piller, der ere saa høie, at de synes slanke, uagtet enhver af dem er sex Fod bred. Den af dem dannede Rotunde eller Rundkreds er omtrent 60 til 70 Fod i Gjennemsnit. Oventil løbe to Gallerier rundt mellem Pillerne saaledes, at disse paa alle Sider, med Undtagelse af den østlige, ere forbundne med hverandre. Ovenover det Hele hvælver sig en høi Kuppel, der er tækket med Kobber; øverst oppe er den i Midten aaben, og Aabningen kun dækket med et Gitter af Metaltraad; dog er den ogsaa paa Siderne saa medtagen af Veirets Paavirkninger og fortæret af Tidens Tand, at man hist og her kan see den blaa Him-

mel igjennem den. Hjemme hos os seer man ofte en Kirke forfalde, fordi den Ene skyder Forpligtelsen til dens Vedligeholdelse over paa den Anden, og Ingen er villig til at overtage den. I Jerusalem derimod forfalder denne Kuppel af en modsat Grund, idet nemlig Grækere og Katholiker bestride hverandres Ret til at besørge de nødvendige Reparationer, af Frygt for, at Udførelsen af disse kunne have Eiendomskrav tilfølge. Grækerne have engang været i Begreb med at lægge Haand paa Værket; men Sultanen forbød, paa Grund af en fra Katholikernes Side reist Indsigelse, at de udelukkende overtog Vedligeholdelsen.

Dette høie, storartede Rundtempel er imidlertid kun en Slags Forgaard eller en ydre Indfatning af den egentlige Gravkirke. Denne sidste er et skjønt, rigt forziret Marmorcapel, der omgives af tre Rækker i Kjæder hængende Sølvlamper, der i Forening danne et tredobbelt Diadem af Sølvglans og Lysflammer. Naar man træder ind i dette Capel, kommer man først ind i det saakaldte Englecapel, der danner et Slags Forgemak til den egentlige Gravhvælving. Her sees en Steen, der skal være et Stykke af den, som Englen ved Opstandelsen bortvæltede, og hvorpaa han af Kvinderne saaes siddende.

I det første Øieblik gjorde den Tanke: „her har man engang seet en Engel,“ et sælsomt og mere gribende Indtryk paa mig, end Erindringen om Herren selv. Det havde maaskee sin Grund i, at Han som Menneske er os nærmere beslægtet, som Gud ubegripligere, og som den i sin Kirke altid sacramentalt nærværende Forløser mere tilvant, end en uden legemlig Natur skabt Aand.

Ligeoverfor Indgangen til dette Forkammer er en lille lav Aabning, gjennem hvilken man kun i bøiet Stilling kan træde ind i det egentlige Gravkammer. Dette er saa lille, at det til Nød kan rumme fire Personer, og paa dets nordlige Side befinder sig det omtrent sex Fod lange Gravgemme („Grabestrog“), hvoraf kun de to Sider træde frem

fra Capellets Væg, nemlig den Væggen modsatte tre Fod høie Side og den med Marmorplader bedækkede Overdeel, der omtrent har samme Brede som Høide. Berettigelsen til at læse Messe ved dette Alter er fælleds for Katholiker, Grækere og Armeniere. Bagved dette Capels Endevæg have de fattige Kopter en uanselig Tilbygning, hvor de holde deres Gudstjeneste.

Ved den h. Grav synges Hymnen: „Aurora lucis rutilat, coelum laudibus intonat,“ med Antiphon:

„Her sagde Englen til Kvinderne: Frygter ikke! I søge den korsfæstede Jesus af Nazareth; han er ikke her; han er opstanden; seer Stedet, hvor de lagde ham, aleluja.

V. Af denne Grav opstod Herren,

R. Som hængte paa Træet for os.“

Det er her Tid og Sted, at omtale en Bog, som jeg først læste efter min Hjemkomst fra Palæstina: „Golgatha og Jerusalem af *Titus Tobler*, praktiserende Læge i Horn ved Bodensee.“ Denne Mand har med en mærkværdig seig Udholdenhed foretaget Opmaalinger og anstillet Undersøgelser, for tilsidst at bevise, at Christus ikke er bleven begravet i den h. Grav, og ikke korsfæstet paa det Sted, som nu antages for at være Golgatha, og at man slet ikke kjender de virkelige Steder. Hr. T. veed kun med Sikkerhed ene det, at de hidtil antagne Steder ikke ere de rette. Jeg har virkelig beundret Forfatterens utrættelige Flid, saameget mere, som den tillige vidner om et ualmindeligt Talent for saadanne Undersøgelser. Vel har jeg for min Deel ikke Leilighed saalidt som Flid og Udholdenhed til, enten ved at anstille Undersøgelser paa selve de paagjældende Steder, eller ved Gjennemforskning af alle stemmeberettigede Skrivter, at bringe paa det Rene, hvem der i denne Henseende har Ret, Hr. T., eller den ældgamle Tra-

dition, men bemærker blot, at selv *Fallmeraiier*, der i „Allgemeine Zeitung“ har udtalt sig rosende om Toblers Skrivt, gjør en heel anden Betragtning gjældende, efter hvilken den h. Gravs Kirke godt *kan være* det rigtige Sted, hvor Christus virkelig er korsfæstet og begravet. I Fortolkningsvidenskaben (Hermeneutiken) gjælder det jo som Regel, at den Læsemaade, som er vanskeligst at forklare, er den rigtige, og den lettest forstaaelige interpoleret (forvansket). Saaledes taler netop den Omstændighed for Traditionens Sandhed, at den h. Grav netop er paa et Sted, som har altfor lidt Sandsynlighed for at kunne være opdigtet, idet den nemlig befinder sig indenfor de nuværende Stadmure. — Jeg spørger iøvrigt her: Hvad har man saa ud af al den Tid og Møie, man har anvendt paa at gjøre Alt tvivlsomt? Det vil i det Høieste være det, at Mange, som alligevel aldrig komme til Jerusalem, blive end mere bestyrkede i deres Tvivl, baade med Hensyn til den h. Grav, og Alt hvad der grunder sig paa Fortidens og Overleveringens Vidnesbyrd, medens Franciscanerne, Grækerne og Armenierne aldrig ville opgive den h. Gravs Kirke, fordi en praktiserende Læge i Horn ved Bodensøen godtgjør, at Graven ikke ligger paa det rette Sted!

Forsaavidt imidlertid *Protestantismen* kunde antages at være interesseret i, at det med nogen Sandsynlighed kunde godtgjøres, at de af Katholikerne ærede hellige Steder ikke skulde være de rette, saa bemærker jeg hertil: Naar en katholsk Christen i stor Kjærlighed til sin Frelser her (i Jerusalem) med bodfærdige Forsætter og Beslutninger hengiver sig til Betragtning af Christi Død, uden dog at være fuldkommen sikker paa, at befinde sig paa det rette historisk og topografisk afhjemlede Sted for denne Begivenheds Fuldbyrdelse — hvad Magt ligger der da paa, om dette virkelige Sted befinder sig nogle, ja mulig flere hundrede Skridt derfra? Han staaer dog tilsidst paa det rette Sted, nemlig i Jerusalem, og det er jo ikke Stedet og Stenen, men Gjerningen og dens

Aand, og den Person, der har udført den, som er Gjenstand for hans ærefrygtfulde Hyldest; og endelig vil en Katholiks Tro, hans Haab og hans Kjærlighed ikke behage Gud mindre, om han ogsaa af Mangel paa historisk Undersøgelse, men i god Tro maaskee lidt formeget tilhøre eller tilvenstre udøser sine Følelser i inderlig Andagt. Ja, om man ogsaa med Vished vidste, at det Sted, der hidtil har gjældt for at være den hellige Grav, ikke var det sande eller rigtige Sted, medens selv Hr. Tobler ikke er istand til at angive, hvor det virkelige Sted er: saa vilde jeg dog holde fast ved min Mening, at man skulde vedblive med at feire disse Andagter paa de gamle Steder. Det skeer jo saaledes ikke ved alle Sjælemesser, at de Afdødes Lig opstilles i Kirken og indvies for Overgangen til Evigheden. Naar det ofte kun er Symbolet paa det virkelige Lig, nemlig den saakaldte „Tumba“, der opstilles, saa vil dog ingen fornuftig Katholik ansee Bønnen for denne fingerede Baare for mindre gyldig, end om den var forrettet for den Afdødes Ligkiste eller ved hans Grav; han troer, at Gud vil ligefuldt bønføre den. Saaledes vil ogsaa den Grav, ved hvilken Christenheden i langt mere end tusinde Aar har begrædt sin Forlørsers Død, selv da vedblive at være den rette Tumba Christi, det rette Mindesmærke om hans Død, om ogsaa Hr. Toblers Opdagelse skulde vise sig at være rigtig.

Men Hr. T. tillader sig nogle Ytringer om en ganske anden Sag, som jeg ikke kan undlade at kræve ham til Regnskab for. Den Mand, som med saa stor Flid har undersøgt enhver Ubetydelighed for at udbringe et negativt Resultat, hvormed der tilsidst ikke er vundet det Mindste, skriver endvidere om Golgatha: „Det fromme Besøg af dette Sted lønnes den romerske Katholik med en fuldkommen Befrielse fra alle hans Synder.“ Og i hans Topographi af Jerusalem's Omgivelser siger han ligeledes om Rachels Grav: „Den romerske Katholik erholder for et andægtigt Besøg en ufuldkommen Aflad for

sine Synder.“ Hr. T. havde i enhver katholsk Katechismus kunnet finde, at der efter Daaben ikke gives nogen anden Vei til at erholde Syndsforladelse end Bodens Sacrament, samt at den ueftergivelige Betingelse for Syndsforladelse er Hjertets sande Omvendelse, saaledes at selv Absolutionen i Skriftemaalet uden denne er ugyldig, hvorimod en sand indre Omvendelse, saafremt Skriftemaal skulde være umuligt, bringer et Menneske Tilgivelse. Han vilde da ligeledes have fundet, at den Aflad, som Kirken ganske rigtigt forunder alle dem, som med Andagt besøge den hellige Grav, ikke er nogen Tilgivelse eller Eftergivelse af Syndeskylden, men væsenlig noget ganske Andet,*) og at selv den fuldkomne Aflad

*) Da Forfatteren her blot kort omtaler, hvad Aflad ikke er, finde vi det ikke overflødigt at fuldstændiggjøre hans Ytringer ved at tilføie en kort Oplysning om denne af alle Ikke-katholiker sædvanligt aldeles misforstaaede og miskjendte Lære.

Aflad er en gennem Kirken meddeelt og til visse Betingelser knyttet Eftergivelse af de timelige Straffe, hvormed den guddommelige Retfærdighed hjem søger Synden og Synderen allerede i denne Verden — efter at i Bodens Sacrament selve Synden er tilgivet og den evige Straf for samme er eftergivet. Den Straf, der ikke enten tilfulde er lidt eller ganske eftergivet i dette Liv, maa efter Kirkens Lære afsones i det hinsidige Renselsessted (Skærsilden). De timelige Straffe ere deels saadanne, som Gud umiddelbart tilskikker, nemlig de naturlige Følger, han i sit Forsyns vise og retfærdige Anordning har knyttet til Synden i enhver af dens Ytringer; deels — forsaa vidt de begaaede Forseelser maatte medføre kirkelige Censurer — tillige disse saakaldte canoniske Kirkestraffe. Medens Befrielsen for disse sidste indskrænker sig til særlige bestemte Tilfælde, har derimod den af Gud umiddelbart forundte og til reent aandelige Betingelser knyttede Aflad en stor og omfattende religiøs-sædelig Betydning for enhver troende og bodfærdig Sjæl, der er forvisset om, at Gud hører de Bønner, som opsendes til ham, og at han har baade Magt og Villie til at fritage den Bedende for de timelige Trængsler, Fortrædeligheder og Ydmygelser, som denne kunde have

efter vor Kirkes Lære ikke nytter det Menneske det Mindste, som ikke ved Bodens Sacrament har rensset sig fra Syndeskylden.

Dog — jeg absolverer gjerne Hr. Tobler for enhver ond Hensigt med hine formentlige historiske Oplysninger til Bedste for hans protestantiske Læsere, da hans Bog i alt Øvrigt bærer et umiskjendeligt Præg af oprigtig Søgen efter Sandheden. Men, da, som bekjendt, Afladen i de fleste protestantiske Skoler og Religionsbøger hører til de obligate Læreartikler, der skulle bevise den katholske Kirkes Forkommenhed, og da ikke faa protestantiske Theologer med stereotyp Uforskammethed vedblive at gjentage de ofte nok gjendrevne Løgne om dette Punkt, havde jeg dog gjerne ønsket, at Hr. T. lidt omhyggeligere havde undgaaet Skinnet af at synge i Chor med saadanne Mennesker. Ja, jeg havde helst ønsket endnu Mere. Naar han nemlig i Fortalen til sit Skrivt siger: „Jeg har med den Alvor, der sømmer sig for en Mand, ogsaa bragt Klarhed i saadanne Ting, som hidtil med barnagtig Letfærdighed ere blevne fortalte og troede,“ da vilde det vistnok have været nok saa gavnligt, om han havde gjort sig ligesaa megen Flid for at belyse de med samvittighedsløs Letfærdighed stedse paany gjentagne Løgne om den katholske Aflad. Han vilde da have seet og været istand til at gjøre indlysende for Andre, at den katholske Kirkes Lære om Aflad ikke indeholder Noget, som en af Fordomme uhildet Christen vilde finde uforligeligt med Bibelen og med en christeligt oplyst Fornuft. Enhver Udartning og Misbrug, som heri kan paavises, maa betegnes som Ulydighed og Forfalskning af Kirkens Anordninger. — Vi slutte disse Bemærkninger

fortjent at lide, og — hvor hans Viisdom maatte finde det gavnligt — til i det mindste at mildne Følgerne af de angrede Forvildelser og lade de med Taalmodighed baarne Lidelser blive til Velsignelse for den Bedende i dette Liv, og tjene til Forkortelse af Renselsestiden i dét andet Liv.

U.' A.

med at bede Enhver, hvem det maatte være magtpaaliggende at faae nærmere Underretning om denne Sag, at læse *Hirschers* lille Skrivt: „Die katholische Lehre vom Ablasse.“ 6te Aufl. Tübingen 1855.

(Fortsættes.)

En „oplyst“ Moder og hendes Søn.

Den 75aarige Præst og forhenværende Missionær T. sad paa sit Værelse og bad sit Breviar, da der blev anmeldt et Besøg. Strax derefter traadte en Dame, iført en lang Slæbkjole, med stolt Gang ind i Værelset, og uden at værdige ham en Hilsen, tiltalte hun ham med de Ord: „Hvor kan De vove at overtale min Søn til at blive Geistlig?“

„Det vilde være den første Gang i mit Liv.“ svarede Oldingen blidt, „at jeg havde gjort mig skyldig i noget Saadant. Og dog har jeg seet mange Dage; Alderen har alt for længe siden bleget mit Haar og furet mine Træk.“

„Men hvorledes kan det da være, at min Søn siden han gaaer til Skrifte hos Dem, har sat sig saadanne Grillen i Hovedet? Tidligere have vi aldrig mærket noget til sligt hos ham. Hvorledes skulde han da komme paa disse Tanker, hvis De ikke havde sat dem i ham? Af sig selv kunne disse Tanker dog ikke komme!“

„Af sig selv ganske vist ikke, thi Ingen tager sig denne Ære, siger Apostlen, uden den som er kaldet, lig Aaron. Men dersom Gud hat lagt dette Kald i Deres Barns Hjerter, da vilde det vel næppe være raadeligt at træde det hindrende i Veien.“

„I et saadant Kald, som De behager at sige, finder jeg for mig og min Søn slet ingen Ære. Lad Børn af fattige Forældre blive Præster, for at de senere kunne have noget at leve af. Men vi behøve ikke at see os om efter saadanne Erhvervsilder, da vi ere stillede heelt anderledes. Nei, vor Alfred skal ikke være Præst. Han

er vor Førstefødte, og hans Bestemmelse er at opret- holde Husets Glands.“

„Allerede mangen Yngling og mangen Jomfru selv af høie og høieste Slægter har Gud i Aarhundredernes Løb kaldet til sin særlige Tjeneste, og netop det Offer, som de selv og deres Forældre havde bragt, hine, at de fulgte Guds Røst, og disse, at de ikke modsatte sig, sikrede saadanne Familiers Glands og Bestaaen. Havde de handlet anderledes, hvem veed, hvor snart da deres Glands vilde blevet fordunklet og al deres Herlighed smuldret hen til Støv!“

„Jeg indseer nok, at vore Meninger i dette Stykke ere ganske modsatte, og at vi aldrig kunne blive enige. Vi ville derfor opgive Striden. Men jeg troer som Moder at være berettiget til, idetmindste at stille den Fordring til Dem, at De gjør Dem al Umage for at faae min Søn til at opgive disse Dunheder.“

„Gud bevare mig derfra! Thi hvor kunde en Præst forglemme sig i den Grad, at han med vanhellig Haand skulde udrydde Naaden af de ham betroede Sjæle og træde dem med Fødder, istedetfor at vogte og frede om den. Selv om det kostede mit Liv, kunde jeg ikke beslutte mig dertil.“

„Det er kun tomme Phraser. Naturligviis taler man saa fromt, for tilligemed min Søn ogsaa at faae fat i hans store Formue! Jeg mærkede strax dette og gjorde mig derfor ingen Betænkning ved aabent at udtale det for Dem.“

„Maatte Gud tilgive Dem en saa uværdig Beskyldning! Penge og Gods skatter jeg ikke højere end Jordens Støv. Selv hele Verdens Rigdomme vilde ikke bevæge mig til at udtale en eneste forsætlig Løgn.“

„Saa siger jeg Dem hermed, at min Søn aldrig mere skal skrifte hos Dem. Jeg skal da nok selv finde Midler til at curere ham for en saa jammerlig Daar- skab.“

Med disse Ord bortfjernede den stolte Dame sig; hun sagde ikke et eneste Ord til Afsked, men slog Døren i med en saadan Heflighed, at hele Værelset rystede og Kalken paa flere Steder faldt ned fra Væggen.

Omtrent et Aars Tid var forløbet. Det er Aften; den gamle Præst beder Breviaret og overhører, at der bankes paa Døren, og at denne sagte bliver aabnet. Først ved Lyden af Skridt i Værelset bliver han op-

mærksom, og seer en bøiet sortklædt Skikkelse for sig, men som strax synker ned for hans Fødder og under en Strøm af Taarer omfavner hans Knæ. Han hører under vedvarende Hulken kun enkelte afbrudte Sætninger: „Tilgivelse, min Fader! — Hav Barmhertighed med en ulykkelig Moder! — Frels min Søn! — Han styrter os Alle i Fordærvelse! — Hold aandelige Øvelser med ham!“

Det var den samme Dame, som vi ovenfor have fortalt, for et Aar siden havde været hos Præsten.

Dengang havde hun forladt ham med de Ord: „Jeg skal nok finde Midler til at curere ham for hans jammerlige Daarskab,“ og nu beder hun: „Hold dog aandelige Øvelser med min Søn.“

Hvad havde der da tildraget sig, siden hin fornemme Dame, som dengang ikke havde værdiget Oldingen en Hilsen, nu beder ham om Hjælp? Hvorledes er det kommet dertil, at hun, som for et Aar siden stolt og hovmodig stod for ham, nu ydmygt knæler ned for hans Fødder? Hvorfor har hendes prægtige, kostbare Klædning vejet Pladsen for Sorgens og Smertens Klædebon? Hvorfor er hendes Øie, som dengang funkede af Hovmod og Vrede, nu blevet saa mat og vædet af Taarer?

Ulykkeligt Svar!

Alfreds Moder var en af hine forfængelige Verdensdamer, som man, især i de større Byer og blandt de Fornemmere, desværre kan træffe i Hundredevis. Blændet af Rigdom og Stolthed, behersket af Pynte- og Nydelsessyge, levede hun kun for denne Jord. Fromhed og Religion fandt ingen Plads i hendes Hjerte. Da det første Besøg hos Præsten, hendes Søns Skriftefader, ikke havde ført hende til Maalet, tænkte hun længe efter, hvorledes hun skulde bære sig ad, for at bringe sin Søn paa andre Tanker. Tilsidst syntes hun, at det bedste Middel vilde være, at gjøre ham modtagelig for denne Verdens Glæder og Nydelser; thi, sagde hun medrette, er han først bleven indtaget for disse, da vil Tanken om at blive Præst af sig selv forsvinde.

Saa arrangeredes der Festligheder af den forskjelligste Slags, og det blev Alfred befalet, at deeltage i dem. Tidligere havde han næsten ganske holdt sig tilbage fra de Fornøielser, som hans Forældres Huus i rigeste Maal bød ham. Endskjøndt han kun var 18 Aar, havde han ført et tilbageholdent Levnet, fordi han altid var sysselsat med Tanken om at træde ind i den geist-

lige Stand. Men nu deeltog han efter Moderens Befaling i alle Maaltider, Soireer og Selskaber; dog, han forblev som tidligere stille og tilbageholden. Dette Middel havde altsaa ikke frugt et noget.

Nogle Dage senere tog Moderen sin Søn med i Theatret. Alfred havde endnu aldrig i sit Liv været der, og saa meente Moderen, at dette nok vilde have en heldbringende Virkning og omvende ham til en fornuftigere Livsanskuelse. Men den unge Mand skjænkede Stykket, som opførtes, ingen Opmærksomhed; han sad med lukkede Øine i Logen og bad.

En Time kunde omtrent være forløben. Paa Scenen blev der talt, sunget og declameret, men da med Et blev det ganske stille. Der herskede en saadan Stilhed i Huset, at man skulde have troet, det pludseligt var bleven forladt af alle Tilskuerne.

Kun Musikken spillede endnu sagte. Den trængte saa indsmigrende, saa lokkende og saa indtagende til Øre og Hjerte, at Alfred ikke kunde afholde sig fra et Øieblik at aabne Øinene og kaste et Blik paa Scenen. Der gaves en Ballet. En Række unge Piger, yppigt og letfærdigt klædte, opførte en Dands. Dette Skuespil tiltrak ham. Han reiste sig, skjænkede de Dandsende altid større Opmærksomhed og mønstrede endelig, bøiet forover, med vidt aabnede Øine de lette, frem- og tilbage-svævende Skikkelser. Dette var Timen, i hvilken den gode Engel forlod ham og en ond traadte i hans Sted. Næppe var Balletten endt, før han vendte sig om til sin Moder og sagde: „Moder, nu vil jeg ikke mere være Præst!“

Moderen sprang glædestraalende op fra sit Sæde, trykkede et Kys paa hans Pande og raabte: „Nu er Du min Søn, og jeg din lykkelige Moder!“ Og derpaa førte hun ham i Triumph til Hjemmet.

Dog, hendes Lykke skulde ikke have lang Varighed. En Flod, der beskyttes af sikre Dæmninger, flyder let og rolig videre, dens Syn glæder Øie og Hjerte. Men, hvis nogen af Letsindighed eller Ondskab gjennembruder Dæmningen, saa baner Vandet sig en Vei gennem en nok saa lille Aabning. Tilsidst river det strømmende og brusende med altid større Magt hele Dæmningen bort og udbreder trindt omkring Skræk og Død og Fordærvelse. Saaledes forholder det sig ogsaa med den menneskelige Sjæl. Beskyttes den af Troen, Dyden og Reli-

gionen, da gaaer den let og rolig det Maal imøde, til hvilket Gud har kaldet den; de ødelæggende Kræfter, som slumre i den, ere bundne og gjorde uskadelige. Men, blive Tro og Dyd, endog kun paa et eneste Punkt, dødeligt saarede, da findes der i Hjertet en Aabning, gennem hvilken de vilde Lidenskabers Vande kunne trænge ind, for tilsidst at overstrømme og bortskylle alt Godt og Ædelt, som forhen fandtes hos et Menneske.

Saaledes skete det ogsaa med Alfred. Blandt mange andre Naadesbeviisninger havde Gud ogsaa skjænket ham et kydisk Hjerte og et tugtigt Sind. Og denne kostelige Gave havde han, saasnart hans Moder gav Anledning dertil, med Vidende og Villie kastet fra sig, idet han gav sine Øine og sin Phantasi et Spillerum, hvormed Naadens Liv ikke mere kan bestaae.

Den unge Mand hengav sig fra hin Tid aldeles til Verden og dens Glæder. Herimod havde hans Moder selvfølgelig Intet at indvende, tvertimod, hun var meget glad derover. Men da Grændserne for den ydre Anstand snart bleve overskredne, fulgte Formaninger og Forestillinger. Han loe imidlertid deraf og brød sig ikke om dem. Saaledes sank han altid dybere og dybere, og hengav sig tilsidst til Laster, om hvilke Apostlen siger, at de ikke engang skulde nævnes blandt Christne. Nu kom det til skrækkelige Optrin mellem Moder og Søn. Men han forblev kold ved hendes Taarer; hendes Bønner rørte ikke hans Hjerte, og paa hendes Bebreidelser svarede han med det Spørgsmaal: „Hvem er det da, der har bragt mig saa vidt? Kjender Du hende maaske ikke? skal jeg nævne Dig hendes Navn?“

Efter et saadant Optrin var det, at den ellers saa stolte Dame besluttede sig til at besøge den gamle Præst og bede ham om at holde aandelige Øvelser med hendes ulykkelige Søn. Men under disse Omstændigheder kunde det jo slet ikke lade sig gjøre.

Saaledes stod Sagerne, da 1848 Revolutionen udbrød i hele Europa. Alfred sluttede sig med sit Hjertes hele Lidenskabelighed til de revolutionære Bevægelser for at knække Fyrsternes Magt og befrie Folkene. Ved en Opstand blev han greben med Vaaben i Hænderne og dømt til Døden. Den følgende Dag blev han skudt paa en offentlig Plads.

Snart derefter sank ogsaa den af Sorg nedbøiede og af Kummer fortærede Moder i Graven. Om denne Kum-

mer og denne Sorg har bragt hende til Erkjendelse af den Synd, hun havde begaaet mod sit Barn, og saaledes ført hende til sand Anger og Udsoning med Gud, det vide vi ikke. Hun var en Barnemorderske; hun havde med egen Haand, med Moderhaand ledet sin Søn paa Lastens Vei; dog nej, ikke ledet, men — draget og nødt ham; medens han endnu stræbte imod, og saaledes beredt ham Sjælens Død; hans tidlige elendige legemlige Død var hun en Følge heraf; hun var en Barne-morderske!

Give Gud, at det maatte blive os forundt at bringe denne sørgelige Fortælling til saa mange Mødres og Fædres Kundskab, der handle ganske paa samme Maade mod deres Børn! Medens de forsømme, ja ofte endog ligefrem forsmaae, tidligt at indpode den christelige Guds-frygt og Fromhed i deres Børn, ja ved deres uchristelige Levnets Exempel, og maaske endog med letfærdig religions- og kirkefjendtlig Tale ligefrem indtage dem imod Religionen, opelske og styrke de i Børnenes Hjerter den fordærvede Naturs onde Tilbøieligheder: Forfængelighed, Hovmod, Sandselighed, Selviskhed o. s. v. Intet Under da, at saadanne Forældre senere see sig omgivne af vanartede Sønner og Døtre, der, ligesom hin ulykkelige Søn, forbitre dem Livet og berede dem Kummer og Sorg uden Ende. Da tage de med hin oplyste Moder deres Tilflugt til allehaande Midler, for at bevirke en Omvendelse og Bedring, men forgjæves. Den onde Spire, de selv have plantet, lader sig ikke mere udrydde; Letsindighed og Synd skyde stadigt frem af den, deres Børn til Fordærvelse og dem selv til usigelig Kummer. De have selv dannet sig Svøben. Og hvorledes vil det gaae saadanne Barnemordere for Herrens Domstol?

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Den 24de Juni have de christelige Skolebrødre med stor Høitidelighed feiret 200 Aarsdagen for deres Ordens Stiftelse ved Johan Baptist de la Salle, Domherre i Dioceset Rheims. Den Sæd, som hin store Guds Tjener udstrøede, fremspirede under mange Vanskeligheder, og kun svag var den Plante, som den i Begyndelsen frembragte. Men nu har der af denne udviklet sig et Kæmpetræ, hvis frodige Grene brede sig over alle Verdens egne. 12,000 Ordensbrødre, dertil endnu 2000 Novicer — og mere end 400,000 Disciple! Hvilken Hæderskrone for den salige Stifter! Hvor megen Aarsag til Opmuntring for hans ufortrødne Disciple og for alle dem, som kæmpe for den christelige Underviisning! — Og alligevel, hvorledes har den onde Fjende ikke arbejdet paa at forhindre denne frodige Blomstren! Hvormegen Forfølgelse, Had, Bagvaskelse har ikke uden Afbrydelse stormet løs mod de christelige Skolebrødres Institution! Næstefter den h. Ignatius' heltemodige Sønner er det Skolebrødrene, hvem den Ære tilkommer, stedse først at blive angrebne, slaaede og forviste. Efterat de paa Valpladsen havde udgydt deres Blod for Fædrelandet, for at lindre de Ulykkeligens Nød, maatte man være Vidne til, hvorledes det samme Fædreland, eller rettere de som styrede det, fordrevede dem fra deres ved egne Midler oprettede Ambulancer, ja endog tilranede sig de Mobilier, som Brødrene i deres Patrotisme havde stillet til de Saaredes Disposition. Vel hædrede Frankrig, det sande høimodige Frankrig, den værdigste af de la Salles Sønner Broder Philip — og i ham den hele Orden — ved at hæfte Æreslegionens Kors paa hans Bryst, men nogle Dage senere eftersporedes den samme Broder af Communens Fangevogter, og da Brødrene havde frelst deres ædle Fader, blev den ældste af dem grebet i hans Sted og ført til Døden. — Ved Hundreder af offentlige Prøvelser have Skolebrødrene ved det meest glimrende Udfald godtgjort deres Underviisnings Overlegenhed. Deres Methode bliver rost ved enhver Udstilling, og alligevel har man ikke fundet dem værdige til at undervise i de offentlige Skoler! Men Stormen bidrager kun til at gjøre Skovens Kæmper endnu stærkere, til endydermere at fæstne deres Rødder, og til at sprede den

Sæd vidt omkring, af hvilken nye Træer fremspire. Saaledes gjøre ogsaa Forfølgelsens Storme ethvert Værk, som bærer et guddommeligt Præg i sig, kraftigere, fastere og mere frugtbringende. Et Beviis herfor er de christelige Skolebrødres Orden, der fornylig har feiret sin 200aarige Bestaaen.

China. Medens man i Frankrig arbejder paa Jesuiter-Ordenens Undertrykkelse, meddeler nu M. Faye, en af de første Meteorologer i det franske Videnskabernes Academi, at det er lykkedes et af denne Ordens Medlemmer, en Missionær i China, at gjøre en Opdagelse, som vil være til uberegnelig Nytte ved Seiladsen i Chinas og Japans farlige Vande. Som bekjendt have de europæiske Meteorologer ved nøiagtige Beregninger fundet den Vei, som de store Orkaner pleie at tage tværs over Oceanet, og det undersøiske Kabel er i Stand til, i rette Tid at sende de advarende Meddelelser til de forskjellige Havne. Paa denne Maade ere allerede Hundreder af Skibe og Tusinder af Menneskeliv blevne frelste fra Undergang. Jesuit-Pateren Dechevreus, Missionær i Sikawei ved Shanghai har nu ved utrættelige Iagttagelser godtgjort, at de frygtede Orkaner og i Almindelighed alle Barometerdepressioner i de chinesiske og japanesiske Farvande tage den samme Retning som i det atlantiske Ocean. „Skibsførernes Selskab til Søfartens Forbedring“ i Shanghai her allerede bedet Missionæren om at overtage Forsædet, eller, som chinesiske Avis „Det himmelske Rige“ udtrykker sig, om at blive „Captainernes Captain“. Selvfølgelig har P. Dechevreus kun tilsagt sin Hjælp for den meteorologiske Sections Vedkommende. Saaledes blive nu alle meteorologiske Iagttagelser ved den chinesiske Kyst meldte til Sikawei; Pateren sammenstiller dem, og den undersøiske Telegraf vil i farlige Tilfælde melde Resultatet til Havnene i Japan. Vilde Underviisningsministeren ikke gjøre bedre i at anvende sin Tid og sine Penge til lignende almeennyttige Foretagender, end til at ødelægge hine Anstalter, af hvilke P. Dechevreus er fremgaaet.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 15. August. 13de Søndag efter PIntse. Mariæ Blommefart.
10. M. Hyacinth, Bekj. — 17. Ti. Octav af Laurentius. — 18.
O. Helena, Kaiserinde. — 19. To. Octav. — 20 F. Bernhard,
Abbed og Kirkelærer. — 21. L. Johanna Francisca af Chan-
tal, Enke.

Søndagen den 22de August. 14de Søndag efter PIntse. Joachim, den
h Jomfrues Fæder.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet,
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
" 6½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Und-
tagelse af fra Kl. 1—4.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kongensgade 21, Kjøbenhavn.

Nr. 34. Søndagen den 22. August. 1880.

Indhold: Jesu Lov og Priis. Jerusalem og de hellige Steder. Den h. Antonius Den h. Felix af Nola. Kirkelige Efterretninger: Rom, Africa.

Jesu Lov og Priis.

Nu vil jeg paa enfoldig Viis
Min Frelser sjunge Lov og Priis;
Thi han mig frelste ved sit Blod,
Da jeg paa Afgrundsranden stod.

Han styrked' ved sin Tjeners Haand
Mit Hjerte i den Helligaand;
Han til sin Stridsmand salved mig
Med Korsets Tegn evindeligt.

Og skete det, at Fjendens Stød
En Vunde i min Side brød:
Ved Bodens stærke Lægedom
Jeg atter til min Helsen kom.

Hvor ofte læsked' han min Sjæl
Af Naadens klare Kildevæld;
Hans Ord er Lygte paa min Vei,
Lys for min Fod: den snubler ei.

Sin Moder selv Han kjærligt bød
At vogte vel paa al min Nød.
Hans Engel ved min Side staaer,
Han følger mig, ihvor jeg gaaer.

Som Pelikanen hjertensgod
Han med sit eget Kjød og Blod
Mig nærede miskundelig,
Ham være Lov evindelig!

A. W.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 33.)

Efter Andagten ved den h. Grav begiver Processionen sig tilbage til den katholske Mariakirke (s. S. 454), hvorfra den er kommen. Ikke langt fra Indgangen til den standser man paa et Sted, hvor Gulvet med en Kreds af Mosaik er betegnet som det Sted, hvor Kristus skal have aabenbaret sig for Magdalena. Her syn- ges Hymnen: „Christus triumphum gloriae monstrare cunctis voluit“ med Antiphon:

„Paa den første Dag i Ugen opstod Jesus og aaben- baredes for Maria Magdalena, af hvem han havde ud- drevet 7 Djævle.

V. Maria, rør mig ikke;

R. Jeg er endnu ikke opfaret til min Fader.“

Herrens Opstandelse var ved Siden af hans Menneskevordelse og Død den største af alle Begivenheder baade for Himmel og Jord. Ligesom en med Electricitet fyldt Atmosphære, fortættede sig her Aande verdenen, der kom i en hidtil ukjendt Bevægelse omkring hans Grav og blev synlig i Englenes Aabenbarelse. Guds i sig selv udeelte Væsen aabenbarer sig i hans enkelte Egenskaber som Sollysets brudte Straaler i Regnbuens forskjellige Farver; og den Egenskab, der fremfor alle kundgør sig paa Jorden eller i Menneskeverdenen, som ellers intetsteds i hele den synlige og usynlige Verden, er hans *Barmhjertighed*. Den store Hyrde over alle Stjerner og Sole havde tabt et Faar, som endnu stod til at redde, nemlig *Jorden* med dens Mennesker, og den søgte han. Den Allerhøiestes evige Søn blev Menneske og frelste ved sin Forløsergjerning Alt, hvad der vilde lade sig frelse. I hans Opstandelse afspeiler sig hans Glæde over at have fundet, hvad han søgte, en Glæde, som billedlig talt kan kaldes den Glorie, der omstraalet hans Barmhjertighed. Derfor see vi ogsaa dette klart fremlyse i Skildringerne af denne Begivenheds enkelte Træk. Blandt alle Dødelige var det en stor Synderinde, som først blev agtet værdig til at see den Opstandne — den engang fortabte, men gjenfundne og nu aandelig opstandne *Maria Magdalena*. Og blandt alle Herrens Apostle blev ligeledes den, som ved sin tre Gange gjentagne Fornægtelse kort iforveien havde forsyndet sig saa svært imod ham — *Petrus* — agtet værdig til at være den Første, der saae den Opstandne.

Et Alter i Nærheden af den foromtalte Mosaikkreds anskueliggjør i et skjønt Billede den Begivenhed, hvis Minde her bliver fejret.

Herfra vender nu, som sagt, Processionen tilbage til den latinske Kirke, hvorfra den er udgaaet. Da Herren

antages her at have aabenbaret sig for sin Moder efter Opstandelsen, saa synges til Erindring herom Hymnen: „Jesum Christum crucifixum . . . Hunc vidisti et flevist, o gloriosa Domina.“

Derefter synges Litaniet til den saligste Jomfru Maria med Orgelaccompagnement. Sangen udføres af de arabiske Chordrenges overordenlig klare og klangfulde Stemmer. Denne Composition af Franciscanernes spanske Capelmester er særdeles skjøn og tiltalende. Jeg erindrер ikke mere, om det var her eller ved en anden Leilighed, at der blev opført en Sang af usædvanlig Virkning. Der var nemlig to Chor, af hvilke det ene befandt sig udenfor i den h. Gravkirkes store Rum, det andet hos os i den latinske Kirke. Begge Chor vexlede paa den Maade deres skjønne Melodier, at det ene ved sit Svar fuldstændiggjorde det andet, eller ligesom dannede den anden Deel af den begyndte Melodi. Herved fik det Hele Lys og Skygge, idet man hørte det ene Chor lyde som fra et fjernt Sted, det andet ganske nær ved i al dets Klarhed.

Alle disse i Henseende til Indhold og Melodi saa skjønne Sange i den h. Gravs Kirke, Orgelet, Alterpyrdelserne, Franciscanerne, som alt i Aarhundreder troligt i hele vor Kirkes Navn her have varetaget Gudstjenersten, Alt dette i Forening med de i Jerusalem levende katholske Araberes Tro — hvorfra kommer det Alt? Aabenbart fra Vesterlandet; men dertil er det atter kommet fra Jerusalem. Her paa Høien, og ved den Grav, hvor vi dengang knælede, er Kilden til Christendommen og til Alt, hvad Christendommen har frembragt. Saaledes udgyde de høie Bjerge deres Vand over Dalene; det væder Mark og Land og samler sig i Bække, der tilsidst strømme ud i Havet, hvis Dunster atter samle sig til Skyer, som Sydvestvinden fører ud over Landene, medens de skovbegroede Bjerge indsuge deres Indhold og lade den nedstrømmende Regn paany fylde deres Kilder. Patriarken i Jerusalem sagde, at han haabede, at vor

Pilgrimsreise vilde tjene hans Katholiker til Opbyggelse, og at vi paa denne Maade vilde igjen have bragt tilbage til Jerusalem, hvad vi derfra havde modtaget.

Efter Litaniet synges endnu den sidste Hymne: „Gaude virgo, mater Christi“ med Responsorierne:

V. Fryd Dig og vær glad, Jomfrú Maria, Alleluja.

R. Thi Herren er sandelig opstanden. Alleluja.“

Fra Franciscanernes Mariacapel fører en mørk Gang op til en uanseelig Tilbygning, hvor tolv Patres have stadigt Ophold i nogle faa Gemakker. De forrette i den katholske Kirkes Navn Dag og Nat Gudstjenesten paa de hellige Steder og forblive her indelukkede i tre Maaneder. Deres Føde bliver dem bragt fra Klosteret og rakt dem gennem en Aabning i Muren. Naar deres Tid er udløben, blive de afløste af andre. En from Phantasi vil et saadant fjerdingaarligt Ophold i den h. Gravs Kirke forekomme at maatte være interessant og tiltrækkende; men i Virkeligheden er det en streng og vanskelig Opgave. De Phantasifrome, som man nu saa hyppigt træffer paa baade blandt de Dannede og det egenlige Folk, vilde tilvisse inden kort Tid, efterat Nyhedens Tillokkelse og det første Indtryk havde tabt deres Friskhed, blive et Bytte for alle Kjedsommelighedens Lidelser, tilmed, naar de, i den Grad som disse Munke, maa give Afkald paa alle Livets Afvexlinger, paa Samtaler, tilvante Bekvemmeligheder og Nydelser. Deres Bolig ligger tilmed mod Nord og er usund paa Grund af Mangel paa Luft og Lys. Da det ofte kan være meget koldt i Jerusalem, hvor det endog undertiden sneer, maa det ikke være lidet føleligt, Dag og Nat at opholde sig mellem disse kolde Mure. Spørger man: men hvortil dog alt dette? saa veed den christelige Mystik og Asketik at give et tilfredsstillende Svar paa dette Spørgsmaal. Ligeoverfor det oplyste Verdensmenneskes Hver-

dagsforstand gives der derimod intet tilfredsstillende Svar, hvad der jo heller ikke er nødvendigt. — En Franciscaner fra Fremersberg i Baden, der for omtrent 100 Aar siden levede en Tid lang i Palæstina og efter sin Hjemkomst offentliggjorde en Skildring af alle de Trængsler og Plagerier, hvormed Tyrkerne fortrængede hans Ordensbrødre og alle andre Christne, siger herom: „Gud prises og lovsynges i denne Kirkes Chor Nat og Dag, og den h. Messe feires hver Dag. De Enhver i hans Kald paahvilende daglige Pligter ere den Magnet, som drager de over hele Jorden adspredte Franciscanere hertil; de ere den kostelige Balsam, som stedse paany helbreder vore under alleslags Lidelser saarede Gemytter; de ere vor sikre Tilflugt og frelsende Ark under vore Forfølgelser, og vort stærke Skjold mod synlige og usynlige Fjender; de gjøre midt i den muhamedanske Vildfarelses ægyptiske Mørke det hellige Land til et jordisk Paradiis og en aandelig Himmel. Vor Recreation og Tidsfordriv bestaaer i en hver Dag gjentagen Gud velbehagelig Spadseregang, naar vi vechselviis Dag efter Dag, for i Christenhedens Navn tilbørligt at ære de hellige Steder, i Procession med brændende Kjerter i Hænderne under vedvarende Kirkesang valfarte til den h. Gravs Tempel i Jerusalem eller til de h. Steder i Bethlehem, til Sct. Johan og til Nazareth.“ — Mange fromme Munke have her levet sig ind i en saa overjordisk Tilværelse, at de i mange Aar aldrig mere forlode den h. Gravs Kirke. I lang Tid at leve her, vil nemlig lige saa lidt som de Saliges Liv i Evigheden falde det Menneske byrdefuldt og eensformigt, som ret grundigt har hævet sig over denne Verden og alle det jordiske Livs stedse vekslede Tilløkkelser, og i Sandhed fundet sit Liv og sin Verden i Christus!

Intetsteds i Verden vil man finde et saa tro Billede af Oldtidens og særligt af den christelige Oltids Liv og Tænkemaade, som i Østerlandene. De kirkelige Sondringer og Spaltninger, som der fandt Sted allerede i de

første Aarhundreder, have vedligeholdt sig i en ligesom forstenet Skikkelse; men derfor maa ogsaa *det, som er eens og fælleds for alle Secter, være ældgammelt og have været til før Noget af det, som har skilt dem fra hverandre.* Hvad Franciscanerne her gjøre, det Samme gjøre nemlig ogsaa Grækerne, Armenierne og Kopterne. De have alle deres Præster i den h. Gravs Kirke, som Dag og Nat ære de h. Steder og der opsende Bønner for deres Folk.

Ved den vestlige Afslutning af Fælledskirken fører en Trappe bag ved Pillerne op til en lille Afdeling af Galleriet. Der har en koptisk Præst sin Bolig. Dette Religionsparti er nemlig saa fattigt, at det ikke er istand til at underholde flere. Franciscanerne have derfor af og til maattet afhjælpe deres Trang ved milde Gaver, for at disse deres vildfarende Brødre ogsaa paa deres Viis kunne vise de hellige Steder Ære. De have, som ovenfor sagt, ved Bagsiden af den h. Grav en lille fattig Tilbygning, hvor de holde deres Gudstjeneste.

Nær ved Indgangen er ligeledes paa den ene Side en Tilbygning for Armenierne, paa den anden for Grækerne, for at de, ligesom Franciscanerne kunne boe her ved Kirken og holde deres Gudstjeneste. Armenierne have dog ikke saa mange Munke som Grækerne, hvis Afdeling undertiden tæller henved tredive Mand. De Sidste ere ogsaa, som alt tidligere fortalt, i Besiddelse af den h. Gravs Kirkes egenlige Chor, som en egen, særligt dem tilhørende Kirke, efterat de have fortrængt Katholikerne derfra. Denne græske Kirke er ualmindelig rigt udsmykket i byzantinsk Smag, og over den hvælver sig en endnu høiere Kuppel end over den h. Grav, og nede i Gulvet seer man en Marmorblok, der har en Fordybning, hvori der ligger en Halvkugle. Dette Sted udgive Grækerne for at være Verdens Midtpunkt, medens Tyrkerne paastaae, at Klippen i deres Omarsmoskee*) er Midtpunktet af alle denne Verdens Goder.

*) Omar var den 2den Khalif efter Muhamed. Han indtog Jerusalem i Aaret 636. Denne Moskee blev siden opbygget til

Saaledes have forskjellige Folk meent, at netop deres Land laae lige i Verdens Midtpunkt. De gamle Grækere kaldte deres Olymp for „Jordens Navle“, og de forfængelige Atheniensere meente specielt, at deres Stad var Jordens Centrum. Denne Indbildning, at man sidder lige midt i Verdens Centrum som Edderkoppen i sit Spind, har ikke saa meget sin Grund i en naiv Vildfarelse som i Hjertets Selvsyge og Aandens Hovmod. Grækerkirkens Halvkugle er netop et Mindesmærke i Steen om denne Arvesynd, som allevegne vil være Midtpunkt og Topunkt. Blandt andre Nationer ytrer sig denne moralske Svimmel blot paa en mere aandelig Maade. Franskmanden mener f. Ex., at hans Folk er det aandrigeste, det nobleste, det tappreste, det meest civiliserede af alle, og lægger han lidt Vægt paa Religiøsitet, tillige det frommeste paa Jorden. De engelske Blade prise de Krigsbegivenheder, hvormed deres Landsmænd have hævdet Englands i deres Øine alt Andet i Verden overveiende „Interesser“, som det Høieste og Herligste, Verden nogensinde har kjendt. Her i Tydskland, hvor Nationalitetsfølelsen har havt saa ondt ved ret at trives, optræder denne Selvsyge og Hovmod i en endnu modbydeligere Skikkelse, forsaavidt som den udelukkende indskrænker sig til det lille *Jeg*. Hvor ofte sees nemlig ikke hos os unge Studenter, som, efter et Par Aar at være forede med filosofiske Talemaaders Straa og Tidsler, indbilde sig, at Verdensaanden endelig netop i hans Hoved har fundet et lille Tagvindue, hvorfra den klart kan overskue hele Universet.**)

Hvor elskværdig og tillige hvor fornuftig maa man derimod ikke finde de saakaldte een-

Minde om hans store Bedrifter; han erobrede nemlig Syrien, Palæstina og Ægypten. U.' A.

**) Læserne ville erindre, at dette er skrevet i Aaret 1856. Aarene 1864—70 vilde udentvivel have givet Forf. Anledning til interessante Ytringer om hans Landsmænds Svindlerier netop paa det nationale Omraade, hvortil iøvrigt allerede Begivenhederne i Aarene 1848—50 kunde have givet ham god Anledning. U.' A.

foldige Menneskers dem selv ubevidste Ydmyghed. Selv i den h. Gravs Kirke føler man sig uvilkaarligt tiltalt af Kopternes ydmyge Fattigdom, som midt i dette Kirkepalads, fuldt af Pragt og kostbar Udsmykkelse, kun have en fattig Tilbygning til den h. Grav, der i Forhold til alt det Øvrige kan lignedes ved en Svalerede under Taget af et Palads, og hvis Præster stille deres Hunger ved det Brød, som en anden Confessions Præster række dem.

I Nischerne mellem de mægtige Piller have ogsaa andre mindre Religionspartier deres Altere: Nestorianere, Abyssinier, Jacobiter. Men, da disse Secter ikke til Staddighed have Præster her i Kirken og i Jerusalem saaledes som Katholikerne, Grækerne og Armenierne, kan deres Gudstjeneste kun afholdes ved særegne Leiligheder.*)

(Fortsættes.)

*) Kopterne skilte sig fra den katholske Kirke midt i det 6te Aarh. Under dette Navn dannede de ægyptiske Monophysiter et eget Kirkesamfund, hvortil ogsaa de i det 4de Aarh. christnede Abyssinier eller Æthiopier sluttede sig. De syriske Christne af denne Bekjendelse kaldes Jacobiter. Disse Secters Ilæresi er begrundet i Fornægtelsen af Christi menneskelige Naturs Virkelighed, medens Nestorianerne fremhævede Virkeligheden af Christi Menneskevæsen, men paa en vilkaarlig Maade adskilte den guddommelige og den menneskelige Natur fra hverandre som to forskjellige Personer i Christus. Denne Sect udbredte sig dybt ind i Asien og kaldes i Forasien chaldaiske Christne, i Indien Thomaschristne. Det anseeligste og talrigste af disse østerlandske Kirkepartier er Armenierne, der bleve christnede i Begyndelsen af det fjerde Aarhundrede. I det 5te Aarh. blev Landet erobret af Perserne, der vilde paatvinge dem deres Religion (den saakaldte Zendlære; men de forsvarede deres katholske Tro med en saa heltemodig Udholdenhed, at deres Overvindere maatte tilstaae dem Religionsfrihed. Siden begunstigede de persiske Konger, af Opposition mod de østromerske Kaisere, Monophysitismen, og opnaaede, at den armeniske Kirke skilte sig fra den katholske og stillede sig under en egen Patriark (A. 60). Fra det 12te Aarh. har en stor Deel af den armeniske Kirke uneret sig med den katholske, hvilken Forening blev høitideligt bekræftet paa Conciliet i Florenz 1439.

Den h. Antonius, Munkenes Patriarch.

† 356.

Han blev født i Aaret 251 i Overægyp ten. Da han engang under den h. Messe hørte de Ord: „Vil Du være fuldkommen, saa gaa hen og sælg Alt hvad Du har, og giv det til de Fattige,“ saa uddeelte han strax sine udstrakte Besiddelser, og bad en Eneboer om Underviisning i det aandelige Liv. Tillige besøgte han flere andre Eneboere for at opbygges ved deres Dyder. For at kunne tjene Gud endnu mere udeelt, begav Antonius sig ud i Ørkenen og levede eensomt i et forfaldent Hus, hvis Døre han paa det Omhyggeligste holdt tillaasede. Her havde han heftige Kampe at bestaae mod onde Aander, der endog saarede hans Legeme, men han overvandt dem ved sin Tillid til Gud og ved Brugen af det h. Kors-tegn. Brød og Vand udgjorde hans eneste Spise, som han først tog til sig efter Solnedgang, undertiden endogsaa med tre, fire Dages Mellemrum. Et Faareskind var hans Klædning. Hele Nætter tilbragte han i Bøn. Mange fromme Troende strømmede til, og udbade sig Raad i aandelige Anliggender. Efter tyveaarigt Ophold i Ørkenen lod han sig bevæge til at stifte et Kloster og til at lede Sjælene. Men da Rygtet om hans Vidundere stadigt tiltrak nye Skarer, flygtede han paany ud i Ørkenen. I en høi Alder indgik den Hellige til den evige Hvile. Den h. Athanasius siger om ham, at alene Bekjendtskabet med hans Liv, var en sikker Fører til Dyd.

Styrke i Fristelsen.

Omendskjøndt den h. Antonius' Samtidige og Efterfølgere levede eensomt i Ørkenen, indvirkede de dog høist velsignelsesrigt paa hele Kirken, deels ved deres Bønner og Fortjenester, deels ved at deres Liv blev til en Skole for Bøn og aandelig Øvelse. Jo heftigere Fristelserne stormede ind paa den h. Antonius, desto kraftigere greb han til sine Vaaben: Selvfornægtelse og Bøn. Lader os efterligne ham heri, dersom vi ønske at faae Deel i hans Seir.

„I kjende de Snarer, som de onde Aander lægge for os, og det Raseri, hvormed de efterstræbe Sjælene. Pleier derfor Jesu Christi Kjærlighed i Eder, stoler paa Ham, og Seiren er Eders.“ (H. Antonius.)

Engang, da den h. Antonius tilbragte en Nat i Ørkenen, pidskede de onde Aander ham i den Grad, at han segnede om som død. En Ven fandt ham i denne Forfatning og vilde bære ham hjem; men Antonius, der imidlertid kom til sig selv igjen, bønfuldt ham om at bringe sig ud i Ørkenen igjen. Her tilraabte han de onde Aander: „Jeg frygter Eder ikke; fra Christi Kjærlighed formaae I ikke at skille mig.“ Da flyede de onde Aander, og Frelseren viste sig for ham i sin Herlighed.

„Bi efter Herren, vær frimodig, og Han skal styrke dit Hjerte.“ Psalm. 26, 14.

Den h. Felix af Nola.

† 256.

Født i Nola i Campanien, blev Præsten Felix kastet i Fængsel for Troens Skyld under Kaiser Decius' Forfølgelse i Midten af det tredie Aarhundrede. Man belagde ham med Lænker og strøede Glas paa Fængselsgulvet, for paa denne Maade at hindre ham i at sove. Men en Nat blev Fængslet pludselig oplyst; en Herrens Engel befriede den Hellige fra Lænkerne, aabnede Fængslets Døre, og bød ham at opsøge Biskop Maximus, der var flygtet ud i Eensomheden. Felix fandt Biskoppen i Dødskamp, men ved sin Bøn kaldte han ham til Live igjen og førte ham tilbage til Nola. Kort efter vare Forfølgerne igjen paa Spor efter Felix. Men Gud beskyttede ham: snart forblindede han deres Øine, saa at de ikke kunde kjende ham, snart spandt en Edderkop sit Væv over Indgangen til den Helliges Skjulested, snart blev han ernæret paa en underfuld Maade. Ved Maximus' Død blev Felix valgt til hans Efterfølger. Han besad alle de Egenskaber, som dette vigtige Embede krævede: Maximus' Tillid, de Troendes Høiagtelse, ualmindelig Klogskab, og ved et guddommeligt Vidunder var hans Liv blevet bevaret for Kirken. Dog, af Ydmyghed nægtede han at modtage den biskoppelige Værdighed, ligesom han tidligere havde givet Afkald paa sin Arvedeel af Frygt for Rigdommens Farer. Som simpel Præst døde han i en Have, han selv dyrkede med egne Hænder til Underhold for sig selv og de Fattige.

Mistillid til os selv.

Søg aldrig Menneskenes Agtelse under Paaskud af, da at kunne virke mere for Gud. Kun naar vi glemme os selv og nære Mistillid til os selv, vælger Gud os til Redskab for Udførelsen af sine Hensigter. Stræben efter Rigdom og Ære er det sikreste Tegn paa, at vi ere uskikkede til at anvende dem vel.

„Det er den høieste og nyttigste Lære, at kjende og foragte os selv. Alle ere vi svage; tro dog Ingen svagere end netop Dig selv.“

(Thomas af Kempis.)

Gud tillod den h. Felix at føre et skjult Liv, og saaledes at bane sig Vei til Himlen. Efter sin Død blev den Hellige kronet med den Ære og Berømmelse, han havde forsmaaet her paa Jorden. Næppe var han død, før Folket strømmede til, for opfyldt af Ærefrygt at kysse og berøre den Helliges Legeme. Fem Kirker byggedes snart omkring hans Grav. Den h. Augustinus taler om en Aabenbarelse af den Hellige. Den h. Pave Damasus tilskriver den h. Felix' Fortjenester, at han frelstes fra Døden; den h. Paulinus af Nola, der optegnede hans Liv, fører al den Naade, han modtog, tilbage til den h. Felix' Forbøn.

„Men til denne vil jeg see, til den Elendige og Sønderknuste i Aanden, og til den, som skjælver for mine Ord.“ Isaias 66, 2.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. I den Proces, som Propagandaens Congregation anlagde mod det italienske Finantsministerium for at forhindre dette i at bortauktionere Congregationens faste Eiendomme og udbetale Salgsprisen i italiensk Statsrente, har den herværende Civilret i første Instants afsagt en for Ministeriet gunstig Dom, efter hvilken alle Congregationens Grundeiendomme, alene med Undtagelse af den til Elevernes Collegium og til Forvaltning af Forretningssagerne benyttede Anstalt, skulle behandles ligesom de øvrige geistlige Anstalters Besiddelser (d. v. s. sælges). Congregationen, som hævder Institutets internationale (for hele den katholske Christenhed bestemte) Charakter, har imidlertid appelleret til en højere Instants mod denne Dom. Men desværre kan det forudsees, at Dommen ogsaa her vil falde ligesom i Civilretten, fordi de italienske Dommere gennemgaaende ere besjælede af et antichristeligt Sindelag. De fremmede Magter, som paa den h. Faders Anmodning gjorde den italienske Regering Forestillinger til Gunst for Propagandaens Eiendomsret, viste ikke saamegen Energi, at der kunde ventes noget Resultat af dette Skridt; og saaledes vil desværre i en ikke fjern Fremtid den storartede kirkelige Anstalt, der leder og underholder de katholske Missioner over hele Verden, i sin Bestaaen være afhængig af Kongerigets kun lidet sikre Skæbne.

— Den hellige Fader tilvender Orienten sin særlige Omhu, for der at erstatte Kirken de Tab, som den har lidt i Occidenten. I Mosul ved Tigris er der oprettet et chaldaisk Collegium, som er overgivet til Jesuiternes Ledelse, og disse have desaaarsag faaet Tilladelse til at betjene sig af den chaldaiske Ritus. Ligeledes forberede Jesuiterne i et nyoprettet Collegium i Cairo unge Mænd til Præstestanden efter koptisk Ritus, og i Erzerum vil der blive oprettet et armenisk Seminar. Den græske Regering skal gjøre Vanskeligheder mod Oprettelsen af et græsk uneret Seminar i Athen. I det Hele taget ere Udsigterne meget gode i Orienten. Bulgarerne vedblive med at træde over til Kirken i store Skarer, og de til Schismaet tvungne, forhen unerede (d. e. katholske), Ruthener holde i Hem-

melighed fast ved deres Tro. Leo XIII. skal ogsaa omgaaes med den Plan at oprette et orientalsk Universitet i Rom, i hvilket da de meest begavede orientalske Præster ville kunne uddanne sig videre i de theologiske Studier.

Africa. I et Tidsskrift, som udkommer i det franske Dioces Bourges giver Forstanderen for det lille arabiske Semiar Saint Laurent d'Oit (Algier) følgende Beretning om en ung Arabers Martyrdød: Peter, en af vore arabiske Vaisendrenge, blev, da han ikke havde de fornødne Anlæg til Studeringer, for nogle Maaneder siden overgivet til en Colonistfamilie, som boer i Provindsen Algier ved Orleans ville. Der vogtede den unge Peter sin Herres Hjorder, og kom saaledes i hyppig Berøring ikke blot med andre arabiske Hyrder, men ogsaa med hele Folkestammer, som boede der i Omegnen. Det varede ikke længe, før Drengen, som var omtrent 12 Aar gammel, blev opfordret af de vantroe Hyrder til at frafalde sin Tro. Man lovede at optage ham i en af de omtalte Stammer, at opholde ham der og senere hen at skaffe ham en behagelig Stilling. Disse Opfordringer bleve altid heftigere, men Drengen svarede stedse med de Ord: „Hvorledes kunde jeg vel fornægte min christne Tro og atter blive Muhamedaner? Nei, aldrig skal dette blive Tilfældet!“ Da de vantroe Fristere saae, at de Intet udrettede ved Løvter, toge de deres Tilflugt til Trudsler og Vold. Men Alt var forgjæves. En Dag bemægtigede de sig atter den fromme Dreng og truede ham med Døden, dersom han ikke gav efter. Endskjønt de sloge og saarede ham ved Knivstik, lød Svaret altid: „Aldrig vil jeg fornægte min Religion.“ Nu opfordrede de ham for sidste Gang. Da han vægrede sig, myrdede de ham og skar hans Hoved fra Kroppen. Den heltmodige Drengs Martyrdød blev snart bekjendt, og den brave Familie, hos hvilken han havde været i Tjeneste, tøvede ikke med at reise ham en Mindestøtte, der bærer de Ord til Indskrift: „Her hviler de jordiske Levninger af Peter, der led Døden for sin Tro.“ Ærkebiskop Lavigerie befalede ufortøvet at give ham de nøiagtigste Meddelelser om Drengens Død.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 22de August. 14de Søndag efter Plutse. 23. M. Philip-
pus Benitius, Bekj. — 24. Tl. Bartholomæus, Apostel.
25. O. Ludvig, Konge, Bekj. — 26. To. Zephyrinus, Pave og
Mart. — 27. F. Joseph af Calasanz, Bekj. og Ordensstifter.
— 28. L. Augustinus, Biskop og Kirkelærer.

Søndagen den 29. August. 15de Søndag efter Plutse. Marlæ Bjerte-Fest.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
" 6½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Und-
tagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen

begynder Torsdagen den 2den September sine afbrudte Møder.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 35. Søndagen den 29. August. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Den h. Knud. Kirkelige Efterretninger: Rom, England, München, Spanien.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 34.)

Der kunde endnu være Meget at fortælle om den h. Gravs Kirke, om hvorledes dens enkelte Dele, den ene efter den anden, ere blevne til, hvorledes den deelviis er bleven ødelagt og atter istandsat. Jeg kunde skrive om saare mange Ting: om det gamle Taarn, om Begravelserne under det af Klippen dannede Gulv, hvor Joseph af Arimathia og Nicodemus skulle hvile, om de talløse prægtige Søvlamper og Candelabrer, om det uhyggelige Syn af tyrkiske Effendis, der fra gammel Tid af have lagt Beslag paa Portalen og forlange Betaling af de Indtrædende, medens de sidde paa Tepper og fordrive Tiden med at ryge Tobak og drikke Kaffe. Dog — vil Nogen gjøre sig grundigt bekjendt med disse Ting, saa maa han søge Oplysning i Bøger, som ere skrevne i denne Hensigt; jeg selv har hverken Tid eller Lyst til at af-

maale Stene og opstøve Citater, ja, jeg føler endog et vist Velbehag i min Uvidenhed og Mangel paa Forsker-aand. Jeg har blot villet give et anskueligt Billede af den h. Gravs Kirke i det Hele, saaledes at jeg lader en Deel af samme være indhyllet i Taage, for at lade Phantasien have desto friere Spillerum. Naar denne bestandigt bygger videre, efter at det, som man klart og tydeligt kan see, har givet Betragtningen Flugt, da har man en skjønnere og værdigere Nydelse end i den reent passive Beskuelse af alle en saadan Gjenstands Enkelt-heder.

Det er Skik, at Pilgrimene lade sig indelukke i den h. Gravs Kirke, for der at tilbringe en heel Nat i Andagt. Kan Nogen ikke ganske undvære Søvn, da finder han et Hvilested i et af Franciscanernes Tempelkamre. Hele vort Selskab gik altsaa om Aftenen i Kirken, førend de omtalte Effendis havde lukket Porten og vare gaaede hjem. Om Aftenen Kl. 9 kom da P. Wolfgang, gav Enhver af os en tændt Kjerte, og førte os i dette mægtige Tempels Labyrinth til alle mindeværdige Steder, idet han paa ethvert af dem erindrede om, hvad der gav det Betydning, og holdt en dertil svarende kort Andagt med os. Da vi kom til Golgathaalteret, vendte han sig imod os og holdt en Tale til os, hvori han skildrede den Lykke, at staae paa det Sted, hvor Jesus havde hengivet Ære, Blod, Moder og Liv for os, og opfordrede os til, Enhver i sin Stilling at virke for, at stedse flere Mennesker bleve vundne for Troen paa ham. Læseren vil selv kunne tænke sig, at der vel næppe kunde gives nogen Situation i Verden, hvor en Christus-prædiken kunde gjøre dybere Indtryk, end vor Andagt paa dette Sted — i Jerusalem, i den h. Gravs Kirke, paa Korsfæstelsesstedet, i Lidelsesugen, om Natten, og -- saa kun denne lille Forsamling, som var kommen hertil fra Steder, der vare fjernede tusinde Mile herfra!

Efter den fælleds Omgang, skilte vi os fra hverandre, og Enhver søgte hen til et eller andet helligt Sted

i dette natlige Tempels mægtige Haller, for der i Een-somhed at tilbringe Tiden med Betragtning og Bøn. Jeg valgte Golgathaalteret, og satte mig paa en fremspringende Deel af Muren, hvor Grækernes „evige Lamper“ holdt deres stumme Gudstjeneste og udbredte deres dæmrende Lys over Omgivelserne. Jeg var nu for første Gang her alene og om Natten. Mine Tanker og Phantasier dvælede i alvorsfuld og tungsindig Ro ved de Forestillinger og Billeder, som Mindet om den Korsfæstede fremførte for min Betragtning. De bragte mig Christus ligesom nærmere og gavede Billedet af ham Virkelighed. En armenisk Diakon gik taus omkring i de vide Haller og svingede sit Røgelsekar foran ethvert Sted, hvor en Helighed æres. Dette Syn gjorde under disse Omgivelser et ganske eiendommeligt Indtryk; det var som om man saae en afdød Præst, der ikke fandt Ro i Graven, men om Natten gik omkring i Kirken og udførte sine tidligere Functioner; dog Synet af ham indjog ikke Skræk, fordi man følte sig selv som en hedenfaren Aand, der var vant til at befinde sig i Selskab med Aander, eller som en Drømmende, der, uden at afskrækkes derved, seer Afdøde færdes omkring sig.

I den romerske Kirke begyndte kort efter den tidligste Morgenbøn („die Mette“); da den var tilende, bad jeg en af Franciscanerne om at høre mit Skriftemaal. Ved denne Tid, hvor jeg selv første Gang har hørt Skriftemaal, Kl. 1 om Natten, aflagde jeg her mit. Han paalagde mig en Bod, som Tusinder vilde have agtet det for en stor Lykke paa dette Sted at kunne udføre, nemlig paa Golgathahøien at bede fem Fadervor til Ære for Herrens fem hellige Vunder.

Tre christelige Bekjendelser, Katholiker, Grækere og Armeniere ere ligeberettigede til at holde Gudstjeneste i den h. Gravs Capel. Derfor har enhver af dem sin særlig tilmaalte Tid hertil. Katholikerne benytte de tidligste Morgentimer, og der blev tilstaaet Enhver af de Geistlige i vort Selskab en halv Time til Læsning af den

h. Messe i Gravcapellet. Der bliver nemlig ovenpaa den tildækkede Klippegrav, der ligesom Krybben i Bethlehem har omsluttet Herrens Legeme, anbragt en Opsats, saaledes, at den faaer et Alters Høide. I selve Gravhulen kunne foruden den celebrerende Præst kun to eller tre Personer opholde sig. Det var just Onsdag i Passionsugen, da Lidelseshistorien bliver oplæst efter Lucas' Evangelium, som netop omtaler det Sted, hvor jeg stod, nemlig hvorledes Joseph af Arimathia begjærede Jesu Lig af Pilatus og lagde det i denne Grav.

Jeg betænker mig her uvilkaarligt paa, ligeoverfor en blandet og mulig tildeels heelt anderledes sindet Kreds af Læsere at udbrede mig over, hvad min Sjæl følte under denne hellige Handling og i denne uforglemmelige Time, paa Christendommens Fødselssted, ved Kilden til alle Søndage. Som om al Andagt, der i mere end halvandet Tusinde Aar af talløse Christensjæle er bleven udøst i brændende Bønner, havde samlet sig her og concentreret sig til en hellig Atmosfære, saaledes følte jeg mig i disse Øieblikke overstrømmet af Glæde, Kjærlighed, Lov og Priis. Min Aand hensank ganske i Glæde over Christus, og Haabets Morgenstjerne, en usigelig glad Følelse af Tilgivelse og Forsoning gik op over Sjælens skyfri Horizont. Som Virakskornet, lagt paa det brændende Kul, forvandler sig til en duftende Røgsky, saaledes gik min Sjæl ganske op i det Udbrud af Forbauselse og Taksigelse, hvormed Præsten efter Communionen tiltaler sig selv: „Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Hvad skal jeg give Herren for Alt, hvad han har givet mig.“

Men, da efter den os tildeelte Tid endnu to andre Geistlige skulde celebrere efter mig, vilde det have været religiøs Egoisme at dvæle saalænge ved dette Andagts udtømmelige Væld, til min Tørst tilfulde var stillet.

Samme Dag gjorde vi Patriarchen vort Besøg. Skjønndt Italiener (Genueser) havde han viist os tyske Pilgrime den Opmærksomhed, strax efter vor Ankomst at sende sin Secretær til os, for i hans Navn at byde os velkommen eg tilbyde os hans Tjeneste. Han er en endnu ung Mand med et meget langt Skæg. I Orienten lade nemlig alle Geistlige, ogsaa de katholske Verdenspræster, Skæget voxe. Ogsaa i vort Selskab lode Alle Skæget staae, til de kom tilbage til Europa; kun jeg og En til af Selskabet kunde efter et kortvarigt Forsøg ikke vænne os til at bebyrde vore Ansigter med en saadan Pelts.

Vi erfarede af Patriarken mange Ting om de christelige Forhold i Jerusalem. At Tyrkerne have Nøglen til den h. Gravs Kirke, og at de efter Behag kunne baade aabne og lukke den for de Christne, er en saa meget større Skam for Christenheden, som det nu ikke mere, som paa Korstogenes Tid, vilde koste Hundredtusinders Blod og Liv, men kun en Smule diplomatisk Blæk at komme i Besiddelse af de hellige Steder; thi Sultanen er i denne Retning meget velvillig og føielig. Men de, som sidde omkring det grønne Bord, synes at brede sig altfor meget i verdsligt Velvære, til at de skulde bekymre sig stort om den Kirke, som hvælver sig over Golgatha og den h. Grav. Saalænge iøvrigt ingen christelig Magt holder Orden her, saa er det, som selv en Franciscaner sagde mig, langt bedre, at Tyrkerne føre Regimentet; thi dersom disse uden videre opgav dette, saa vilde de lidenskabelige og langt talrigere Grækere med Magt sætte sig i udelukkende Besiddelse af Kirken, ligesom de allerede nu ved Intriger og Penge have fortrængt Katholikerne fra flere Steder og Altere, hvortil der knytte sig hellige Minder.

Grækerne valfarte iøvrigt langt hyppigere til den h. Grav end Katholikerne. Der skulde dengang (i 1855) være ankommet henved Totusinde for at feire Passionsugen i Jerusalem, og man sagde, at der vilde være komne

endnu langt Flere, dersom Russerne ikke vare blevne forhindrede ved Krigen. Af katholske Pilgrime var der derimod før 1848 aarligt kun kommet ganske Enkelte, undertiden kun een eller to. Patriarken forsikrede os, at den Omstændighed, at Antallet af tilreisende Katholiker nu begyndte at tiltage, havde en særdeles gunstig Indflydelse paa Palæstinas katholske Indvaanere, hvis kirkelige Selvfølelse derved blev vakt, oplivet og styrket. Han tilføiede, at det var i sin gode Orden, at vi Europæere, som havde faaet Christendommen fra Jerusalem, ved vort Exempel bidroge til, igjen at opflamme og styrke det christelige Liv i Jerusalem, hvor Christendommen kunde lignedes ved et knækket Rør og en rygende Tande.

Om Aftenen gik jeg atter i den h. Gravs Kirke; der blev holdt Gudstjeneste foran Graven; Capellet var rigt udsmykket og oplyst baade udenfor og indenfor. Jeg har endnu et Blad, hvorpaa jeg dengang optegnede mine Tanker: „Her var engang Smerte, Blod, Mord og Mørke; nu seer jeg her den rigeste Pragt, Sølv, Guld, Lys og Alt, hvad menneskelig Kunst formaaer; jeg hører den skønneste Sang, som man nogensteds kan høre, paa det Sted, hvor man engang hørte Hammerslag og djævelske Bespottelser, hvor Christus i den største legemlige og sjælelige Nød raabte: „Min Gud, min Gud! hvorfor har Du forladt mig?“ — Alle den christnede Verdens Confessioner flokke sig om dette Sted; fra Egne, der ligge tusinde Mile herfra, komme Pilgrime for at ære det; det er den Forvandling, som Dit Blod og Din Smerte har bevirket Herre! Og dog er ikke Alt blevet forvandlet! — Dette hellige Sted er endnu bestandigt et aabent Saar, som ikke vil heles; Christi Lidelse fortsættes uophørligt. Medens den skønne katholske Sang lover og priser Herren, trænge Schismatikerne sig herind og forstyrre Andagten ved usømmelig Larm, og deres Børn støie og skrige under de høie Haller.“

Paa Skærtorsdag foretog Patriarken den, saavidt jeg veed, i alle biskoppelige Kirker sædvanlige Fodvadskning. Vi Katholiker bebreide ingenlunde Protestanterne, at denne symbolske Handling aldrig foretages i deres Kirker. Vi ere nemlig ganske enige med dem i, at denne Cæremoni ikke grunder sig paa nogen Befaling af Herren, ihvorvel han i Joh. 13, 14. 15. udtrykkeligt og gjentagende siger, at ogsaa hans Tjenere og Disciple skulle toe hverandres Fødder. Vi ere ligesom de overbeviste om, at Bibelordet her ikke er at tage bogstaveligt, men skal forstaaes efter dets Aand, at Herren nemlig hermed indskærper sine Disciple Ydmyghed, men ikke foreskriver dem dette Beviis paa denne Dyd.

Samme Dags Morgen modtog alle vesterlandske Katholiker, der opholdt sig i Jerusalem, tilligemed alle Præster, fremmede og derværende, den h. Nadvere. Jeg bemærker her for protestantiske Læsere, at Præsterne, ligesom stedse alle Lægfolk, modtog Sacramentet blot i Hostiens Skikkelse og uden Kalken. Vor Kirkes Modstandere pleie nemlig at sige, at Kalken forholdes Lægfolk, for at udmærke Præstestanden. Men at dette ikke er sandt, beviser den Omstændighed, at Kalken ikke rækkes nogen Præst, selv ikke Paven, naar han modtager Communionen uden selv at læse den h. Messe. Grunden til, at Kalken ikke rækkes Alle, er den katholske Kirkes Ærefrygt for Herrens Blod, som det næsten vilde være umuligt at meddele alle Communicerende uden Fare for, at Noget deraf kunde spildes, og i det Hele, for at undgaae enhver Vanhelligelse af Sacramentet. At den katholske Kirke, uagtet Herrens udtrykkelige Ord, at vi skulle æde hans Kjød og drikke hans Blod, alligevel kun rækker os Brødsykkelsen, har sin Grund i, at efter dens Lære er Christus heel og fuldstændigt nærværende i enhver af Sacramentets Skikkelser. Den som altsaa modtager Hostien, modtager den hele *levende* Christus, altsaa ogsaa hans Blod, hvilket i et *levende Legeme* er uadskilleligt forenet med dets Kjød.

Det er saaledes paa ingen Maade *nødvendigt*, at ogsaa Blodet nydes i dets særlige Skikkelse. Men, endnu engang — Bibelen siger jo dog: „Tager og drikker *Alle* deraf!“ Hertil svarer jeg: Bibelen siger ogsaa: „Ligesom jeg har toet Eders Fødder, saaledes skulle ogsaa I toe hverandres Fødder,“ — hvorfor gjøre I det da ikke? Skal det Ene tages bogstaveligt, da maa vel det Samme ogsaa gjælde om det Andet. Dog, den katholske Kirke vilde alligevel ikke have vovet at forholde nogen Christen Kalken, dersom den ikke i en anden Kilde, der for den veier ikke mindre end Bibelen og sikrer den Bibelordets rette Mening, fandt sin Berettigelse til denne Praxis velbegrundet. Denne Kilde er den levende, i Ord og Gjerning bestandigt rindende *Tradition*, hvilken den Helligaand, som Kirkens høieste Leder og Styrer, stedse bevarer i dens oprindelige Friskhed og Reenhed.

Vor Communion's Høitidelighed blev ved flere Omstændigheder ualmindeligt forhøiet. Jerusalems Patriark, Apostlen Jakobs Efterfølger, feirede den h. Nadvere — ved Foden af den Høi, hvor Legemet blev brudt og Blodet udgydt for os — foran den Grav, hvor Hvedekornet blev lagt i Jorden og paa den tredie Dag atter fremspirede. Fremdeles deeltog i dette guddommelige Maaltid Gravens troe Vogtere, de italienske, spanske og tyske Franciscanere, Hertugen og Hertuginde af Brabant med deres Følge, Østerrigs og Frankrigs Consuler, vort samlede Selskab tilligemed et belgisk-fransk Selskab, og enkelte tyske, italienske og polske Reisende. Fremfor Alle interesserede mig en spansk Grande, der i sin Tid har holdt Don Carlos over Daaben, og, som en af hans ivrigste Tilhængere, befinder sig i Landflygtighed. Han har valgt Jerusalem til sit Hjem, og har i længere Tid boet der tilligemed sin Broderdatter. Jeg finder dette Valg af Opholdsted ægte spansk og katholsk. Forviist fra sit Fædreland har han søgt Erstatning ikke i fremmede Residentser og Luxusbadesteder, men i sin Frelasers fattige Fædreland, ved vor

Forløsnings Fødselssted. En Franciscaner forestillede mig siden for denne ærværdige gamle Spanier. Hans unge Broderdatters Physiognomi var et tro Udtryk af hendes Sjæls Tilstand, der med en ualmindelig Bestemthed afprægede sig i hendes Ansigt og Tale. Den religiøse Smerte, som Erindringen om Christus paa denne Dag og dette Sted vakte i hendes følende Sjæl, forhøiedes af den vedvarende Sorg over hendes Fædreneland, hvorfra hun og hendes gamle faderlige Beskytter vare banlyste; men det er jo netop det Eiendommelige ved den sande menneskelige Skjønhed, at Sjælen, naar den føler sig mægtigt greben af en eller anden stærk og ædel Følelse, med stor Bestemthed kan afspeile den i Ansigtet. Hvor ædel og ærværdig tog denne unge, sortklædte spanske Pige sig ud her i den h. Gravs Kirke i Jerusalem, hvor hun i sit trofaste og følende Hjerter forenede Lidelsen med Herren og Sorgen over sin gamle Adoptivfaders Landflygtighed — i Sammenligning med vor Tids forfængelige og kokette Verdensdamer, bag hvis reent ydre Skjønhed man tydeligt seer en aand- og gemytløs Sjæl røbe sin hele Tomhed!

Derefter holdt vi i Fælledskab en Procession i Kirkens store Rotunde med Kjerter i Hænderne og under Afsyngelsen af religiøse Sange. Det tyrkiske Militær dannede Spalier i Kirken og præsenterede Geværet; jeg veed iøvrigt ikke, om denne Æresbeviisning gjaldt Hertugen af Brabant, eller Patriarken, eller den katholske Cultus overhovedet; Paschaen i Jerusalem syntes nemlig i det Hele at vise sig meget velvillig og forekommende mod Katholikerne. Jeg glæder mig iøvrigt over Tyrkerne's Nærværelse ved denne Leilighed, forsaavidt som den Alvor, Værdighed og Andagt, hvormed Alt under vor Procession foregik, i deres Øine maatte gjøre et gunstigt Indtryk og give den christelige Gudstjeneste en Æresopreisning i Modsætning til det oprørende Skuespil, som Grækerne kort efter paa det samme hellige Sted skulde opføre i deres Paasyn.

Paa de høieste Festdage opdukker der i enhver for saadanne Følelser modtagelig Christen en tilsvarende Stemning og Tilskyndelse, der ikke finde deres Forklaring enten i den blotte Reflexion eller i Omgivelsernes sandseligt bemærkelige Indtryk. Det er, som om Himlens salige Beboere feirede Festen med os og vederkvægede vor Sjæl med Deelagtighed i deres Gjæstebud, ligesom ogsaa Sørgetidernes Tungsind uvilkaarligt stemme Sjælen til alvorlige Tanker paa Dage som Allesjælesdag og i Lidelsesugen. — Skjærtorsdag Eftermiddag gik jeg i Selskab med een eller to Ledsagere til Haven Gethsemane. Den ligger i Dalen Kidron, der dannes af Oliebjerget og den Høi, hvorpaa Jerusalem ligger, og strækker sig langs med Foden af Oliebjerget. Den er omgivet af en Steenmuur og tilhører nu Franciscanerklosteret. Porten er meget smal og saa lav, at man maa bukke sig for at passere igjennem den. I den veldyrkede Have staae otte Olietræer, der ere saa tykke og gamle, at man siger, at de allerede have staaet der paa Christi Tid, og at han har vandret under deres Skygge. Men da Titus under Jerusalems Beleiring lod alle Træer omhugge, saa kan denne Mening kun forsaavidt have Gyldighed, som disse Træer godt kunne være Spirer af de gamle Rødder, eftersom Olietræet har den Egenskab, at Resten af Roden frembringer nye Skud, efter at Stammen er afhugget. Paa Murene seer man i Email indbrændt billedlige Fremstillinger af Christi Lidelse, de saakaldte Stationer, som, efter de spanske Overskrivter at slutte, maae være komne fra Spanien. En fransk Præst holdt eensom sin Andagt foran ethvert Billede, og vi gjorde da det Samme. Vi havde her Alt, hvad der kunde befordre en andægtig Betragtning af Herrens Lidelser. Vi stode paa det Sted, hvor disse toge deres Begyndelse, og det var den samme Dag, paa hvilken Kirken feirer hans Lidelsers Begyndelse. Vi vare ved de høie Mure afsondrede fra Omverdenen og dens Adspredelser, og

havde den frie Himmel over os. Alt dette i Forening med Billederne øvede en stille Magt over Sjælen, der hensank i en salig Tungsindighed.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rom, 6. Aug. I Henhold til den Bøn, som var bleven udtalt i de talrige Tilslutnings- og Takadresser for Encyclicaen „Aeterni Patris“, i hvilken Pave Leo XIII. indtrængende anbefalede alle katholske Academier, Lyceer, Universiteter og Lærde Studiet af den h. Thomas' Philosophi, har nu den h. Fader, efter Raadslagning med Cardinalscollegiet, den 4. August i en egenhændig skreven Bulle erklæret den h. Thomas for Studiernes og den studerende Ungdoms Patron.

England. „Dansk Kirketid.“ bragte i sit Nr. 28 følgende Efterretning om England: „En af de mærkeligste Ritualister i England er Broder Ignatius. Han stammer fra en af Englands meest ansete Familier og har opgivet en glimrende Livsstilling for at gjenoprette Benedictiner-Ordenen i den (protestantiske) engelske Kirke. Med sin hvide Kutte vakte han Opsigt paa Londons Gader, men alle Spotterier tog han sig let. Han samlede nogle Benedictinere om sig, men var ikke saa heldig med dem, som (den katholske Præst) Lacordaire i sin Tid var med sine Dominicanere i Frankrig. Han kunde ikke trives i London og trak sig da tilbage til Wales. Der boer han i Monastery of St. Mary and St. Dunstan (d. e. den h. Marias og den h. Dunstans Kloster), i Nærheden af en gammel Klosterruin, ti Miil fra den nærmeste Jernveis-Holdeplads, fire Miil fra den nærmeste Kro. Klosteret er en storartet Bygning med Korsgange og Celler, og Broder Ignatius tænker allerede paa at udvide den ved Byggearbejder, der skulle koste over en halv Million Kroner, saa at han maa raade over store Midler. Hvorvidt han har tilstrækkelige Beboere

til dette protestantiske Benedictinerkloster, siger vor Hjemmelsmand ikke, men hvert Aar gaaer der et Pilgrimstog til dette Kloster for „at bede om Tilgivelse for Reformationens Synder“. Iaar fandt Toget Sted den 6. Mai, og Alt gik til som ved Romerkirkens Pilgrimstog. Ignatius selv prædikede fire Gange om Dagen. Han skildrede Englands Tilstand som et Liv paa Randen af en Vulkan, der snart vilde komme til Udbrud. Han var glad over, at man havde valgt til Parlamentet en Atheist som Bradlaugh; thi saa var man snart ved det Sidste, og saa kom den yderste Dag. Han erklærede, at England siden Reformationen havde været uden Bøn; denne Mangel vilde han nu afhjælpe ved med sine Munke at leve et heelt fra den ydre Verden afsondret Liv i bestandig Forbøn. Sidst i Mai Maaned holdt det saakaldte „Confraternity of the blessed Sacrament“ (det h. Sacraments Broderskab) Aarsmøde, og Selskabets Leder, den bekjendte ritualistiske Canon (Kanik) Carter, bekjendtgjorde, at i det forløbne Aar havde 69 Præster og næsten 1000 Lægfolk meldt sig ind i Samfundet, saa at det nu tæller 100 Præster og 12,000 Lægfolk. Dette Samfund nærmer sig mere og mere til Rom. En af dets fremragende Støtter, Dr. Lee, har reent ud i „the Guardian“ erklæret, at Paven er Ærkebiskoppen af Canterburys ligefremme „spiritual Superior“ (d. e. Foresatte i geistlige Ting) baade i Rang og i Myndighed, 1) fordi Herren selv har givet St. Peter, den første Pave, denne Magt; 2) fordi hele den gamle Kirke har erkjendt dette; 3) fordi Pave Gregor (den Store, død 604) har grundet den engelske Kirke ved Missionæren Augustinus.“

München. En Tilskuere ved Passionsspillet i Oberammergau, skriver saaledes i „Freie Stimme“: „Den lille beskedne Landsby Oberammergau er i dette Øieblik bleven et Skuespil for Engle og Mennesker. Vor guddommelige Frelasers bitre Lidelse og Død, som engang førte den fortabte Menneskeslægt tilbage til Gud, og som her paa en saa gribende Maade fremstilles for Tusinder og Hundredetusinder af alle Jordens Folkeslag, bevirker atter det Vidunder, at Døde opstaae. Mange undre sig over, hvorledes Petrus paa den første Pintsefest kunde tale et Sprog, der forstodes af de forskjellige Nationer. Undre Dig ikke, begiv Dig til Oberammergau; der vil Du hver Søndag kunne blive Vidne til det samme Under. Der træffer Du Italienerne, Franskmand, Russere, Englæn-

dere, Americanere, Tydskere, Folk fra alle Verdens Egne, som alle forstaae det Sprog, som Passionsspillet taler til dem; Kjærlighedens og Angrens Taarer væde deres Kinder, dybe Suk trænge frem af deres Bryst, og deres Smerte giver sig tilkjende i Graad og lydelig Hulken. Ingen kan see Jesu hjerteskkærende Afsked fra hans Moder i Bethania, hans heftige Sjælekamp og hans blodige Angstsved i Gethsemane, eller de grædende Kvinder fra Jerusalem og hans smertefulde Moder, da hun møder ham under Korsets Byrde, uden at blive greben i sin inderste Sjæl, og Ingen kan betragte Hudstrygelsen, Tornekroningen, Korsbærelsen og det rene Gudslams Korsfæstelse, uden bitterligt at angre sine Synder, for hvilke Frelseren led saa forfærdelige Kvaler. — Det er en Prædiken! Der tier og skjælver den hele Jord for Herren og hans strenge Dom, der udstrække sig tusinde Arme efter deres Midler og Forsoner og bønfalde om Naade — der trænge alle vor guddommelige Religions Sandheder, vædede med Jesu Blod, med uimodstaaelig Magt ind i Sjælens inderste Helligdom, for at udrydde det sidste Ukrudt og nedlægge Sædekornet til et nyt og helligt Liv. Det er jo vel muligt, at mange blive førte hid af Nysgjerrighed eller Reiselyst, men ogsaa af disse gaaer næppe Nogen bort fra Oberammergau saaledes som han er kommen; det er umuligt, at dette blodige, gudmenneskelige Drama uden Frugt skulde drage forbi hans Sjæl uden at efterlade noget Indtryk.

Spanien. Til den 31. Juli, den h. Ignatius af Loyolas Fest, strømmede fra alle Sider en stor Folkemængde sammen i Loyola, for der at bivaane de Festligheder, som hvert Aar afholdes til Ære for den store Helgen. Ærkebiskoppen af Sevilla ledede Festlighederne, som ogsaa overværedes af mange udviste franske Jesuiter.

Den hellige Knud, Konge af Danmark.

† 1086.

Kong Knud regerede paa en Tid, da Christendommen endnu ikke var rodfæstet i de nordiske Lande. Han hørte til de christelige Regenter, som vare kaldede til at vinde Folkene for den christne Tro og for christelige Sæder, og tillige med den katholske Tro bringe dem den sande Civilisation. Selv et Mønster paa sand Fromhed, mandig Selvbeherskelse og streng Retfærdighed, gav han tilligemed sit Hof Landet det bedste Exempel. Sit Riges Stormænd tvang han ved strenge Paamindelser, og hvor det var fornødent, ved haarde Straffe til at afholde sig fra al Uretfærdighed mod deres Undergivne. Da han, som Skik var i de øvrige christne Lande, vilde indføre Kirketienden, for saaledes til Folkets Vel at give Kirken ydre Anseelse og dermed at sikre den større Indflydelse, stødte han paa haardnakket Modstand. Et Oprør udbrød, og, da han om Aftenen den 10. Juli 1086 bivaanede Vesperen i Odense Kirke, blev Gudshuset stormet af Oprørerne. En Steen traf Kongen over Øiet; Eivind, Oprørernes Anfører bibragte ham et Dolkestød. Efterat have forberedt sig til Døden ved Skriftemaalet og tilgivet sine Fjender, blev han, knælende for Alteret, dræbt af et Kastespyd der gennem et Vindue slyngedes ind i Kirken. Men Folket afsonede Oprørernes Misgjerning ved at ære Kongen som Martyr og som Landets Skytspatron.

Smiger.

Smiger er en stor Fare for høiere stillede Personer. Ikke alene de, som smigre Andre, gjøre sig skyldige i denne Synd, men ogsaa de, som med Velbehag høre paa dem. Den er vor bedste Ven, som ikke roser vore virkelige eller formentlige Fortrin, og derved forleder os til forføngeligt Selvbehag, men derimod med christelig Kjærlighed gjør os opmærksomme paa vore Feil.

„Selv om man havde stiftet nok saa meget Godt, og naaet en meget høi Grad af Fuldkommenhed: indbildte man sig Noget derfor, da var man kun en elendig Tigger.“
(H. Johannes Chrysostomus.)

Den h. Knud holdt streng Tugt ved sit Hof, og viste sine Undergivne hen til den høieste Herre, hvem de alle skulde tjene. Da han engang sad ved Havets Bred, smigrede nogle af hans Tjenere ham med den Ytring, at selv Havet maatte lyde ham. Imidlertid steg Vandet, og Kongen blev roligt siddende. Forfærdede tilraabte hans Tjenere ham at frelse sig; thi snart vilde Vandet overskyllie ham. Nu reiste Knud sig og beskæmmede dem med de Ord: „Saa ringe er altsaa min Magt, at jeg ikke engang kan byde Havet at vende tilbage. Gud alene er alle Tings høieste Herre!“*)

„Det er bedre at høre Skjænd af den Vise, end at høre Sang af en Daare.“

*) Alle danske Historikere henføre isøvrigt efter Saxo og andre gamle Krøniker denne Fortælling til Knud den Store.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 29. August. 15de Søndag efter PIntse. Mariæ Hjerter-Fest.
30. M. Rosa af Lima, Jomfru. 31. Th. Raymundus Nonnatus, Bekj. — 1. Septbr. 0. Johannes den Døbers Halshuggelse; Kl. 8¼ Messe for Ansgariusforæningen. — 2. To. Stephanus, Konge og Bekj. — 3. F. Serapia. Jomfru og Mart. Kl. 8¼ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerter; Kl. 7½ Aften Broderskabsandagt. — 4. L. Rosa af Viterbo, Jomfru.

Søndagen den 5te September. 16de Søndag efter PIntse. De h. Skyt-
engles Fest.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel.
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
" 6½ offentlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Und-
tagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen

begynder Torsdagen den 2den September sine afbrudte Møder.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 36. Søndagen den 5. September. 1880.

Indhold: Ledsageren til Himlen. Bognyt. Den h. Sebastian. Den h. Agnes. Kirkelige Efterretninger: Rom, Spanien, Belgien. Cöln.

Ledsageren til Himlen.

I det gamle Testamentes Bibelhistorie har næppe Noget tiltrukket mig saa meget som Fortællingen om den unge Tobias og Ærkeenglen Raphael, der ledsagede ham paa Reisen til det fjerne Medien. Og jeg tvivler ikke paa, at det er gaaet Læseren som mig. Tør jeg gjette mig til Grunden, saa synes jeg, at, dengang vi som Smaa-børn læste dette Stykke af den hellige Historie paa Skolebænken, havde vi allerede en Følelse af, at Tobias, ledsaget af Guds Engel, er et Billede paa os, der ledsages paa vor Livsvei af vor Skytsengel.

Psalmisten siger, at Herren har givet *sine Engle* Befaling til at bære os paa deres Hænder. Forfatteren til Hebræerbrevet lærer, at „de *alle* ere tjenende Aander, udsendte til Tjeneste for dem, som skulle arve Salighed.“¹⁾

¹⁾ Hebr. 1, 14.

Frelseren selv antyder, at *ethvert enkelt Barn* har en Engel til *særlig Beskytter*; „*deres Engle*“, siger han om de Smaa, „*see altid min Faders Aasyn.*“¹⁾ Da jeg var lille, gaves der altsaa en Engel, hvem jeg kunde kalde *min Engel*. Skulde han, der vaagede over min Barndom, senere være vegen fra min Side? Nei, siger de Frommes Tro efter Kirkelærerne Origenes, Chrysostomus og Bernard, nei, *alle Mennesker* uden Undtagelse, ikke blot Børn, men ogsaa Voxne have hver især en Engel til særlig Beskytter, — en Skytsengel. Du har din Engel, og jeg har min, for at de maa ledsage os gennem Livets Farer til vort himmelske Fædreland.

Takket være Gud; i ham have vi en ligesaa *kyndig og stærk* som *trofast og paalidelig* Ledsager.

Tænk, fromme Læser, hvad der skete i Himlen i det Øieblik, da din Sjæl blev skabt. Gud sad paa sin op-højede Throne, han, den Evige, Uendelige og Almægtige. „Tusinde Gange Tusinde tjente ham, og Titusinde Gange Titusende stode for ham.“²⁾ Det var hans Engle, rene Aander, frie for Jordens Støv, begavede med Forstand og Villie, prydede med Guds Naades Klædebon og op-højede over deres naturlige Fuldkommenhed til at være Guds Børn og beskue Gud Ansigt til Ansigt. Herren overskuede alle disse Hærskarer, og lod saa tilsidst sit Blik hvile paa en af dem, og sagde til ham: „Skynd dig, stig ned til Jorden. Jeg har just nu skabt et Menneskebarn. Tag dig af det; beskjærm det mod alt Ondt; sørg for, at det ikke forvilder sig paa sin Vandring; thi det er mit Ønske at see denne Sjæl engang hos mig i eders Rækker.“ Saaledes lød Herrens Bud.

Men din Engel ilede ned for at tage sig af dig med kyndigt Blik og stærk Haand. Eller mener du, at Englene kunne mangle det Ene eller det Andet? Den h. Bernard mener det ikke; thi han siger: Prudentes sunt angeli, potentes sunt, de ere baade kyndige og stærke.

¹⁾ Matth. 18, 10. ²⁾ Dan. 7, 10.

I Sandhed, du tør ei sige til din Skytsengel, hvad den unge Tobias sagde til Ærkeenglen Raphael: Da du tilbyder dig at være min Ledsager, maa jeg saa spørge, om du ogsaa *kjender Veien*, de *Fjender*, som der lure paa mig, og de *Farer*, som der true mig? — Veien kan ei være ham ubekjendt. Himlen er jo hans Fædreland og Hjem. Derfra kommer han just, og derhen skal han føre dig. Heller ikke kunne Fjenderne være ham ubekjendte. Han har jo holdt Stand mod de selvsamme Fjender, dengang Kampraabet hørtes i Himlen, og Lucifer vilde forføre alle Englene til Frafald. Dengang har din Skytsengel kæmpet med under Michaels Fane og slaaet Fristeren paa Flugt med det Løsen „Mi-cha-el“ d. e. „Hvem (er) som Gud“? — Eller skulde han ikke kjende dig? Dertil har Herren jo betroet ham dig, for at han skal tage sig af dig, iagttage dig, gjøre sig bekjendt med dig, dine gode og slemme Egenskaber, dine stærke og svage Sider, dine Dyder, Laster og Feil. Vær ei bange for, at han kunde være efterladet i at røgte sit Hverv.

Eller mener du, han kunde mulig mangle *Kraft og Styrke* til at hjælpe dig? Vil du lære Englenes Magt at kjende, spørg da Judith, den svage Kvinde, hvem der satte Mod i hende til at gaae i den fjendtlige Leir og i selve Holofernes' Telt, hvem der styrkede hendes Arm til at afhugge hans Hoved. Du faaer det Svar af hendes Mund: „Saa sandt Herren lever, var det hans *Engel*, der bevarede mig baade paa Henveien og Hjemveien, og medens jeg opholdt mig der.“¹⁾ — Gaa til Babylon, til Løvekulens Rand; see Daniel sidde der uskadte mellem graadige, hungrige Løver og lege med dem. Spørg ham med Kong Darius: Daniel, Du lever endnu imellem Løvernes Klær og Tænder? og der er ikke krummet et Haar paa dig? hvorledes er det muligt? Og Propheten selv svarer dig: „Min Gud sendte sin *Engel* og lukkede Løvernes Mund, saa de ikke have gjort mig Skade.“²⁾

¹⁾ Judith 13, 20. ²⁾ Dan. 6, 22.

Husk paa, hvad der hændtes Petrus, dengang Herodes vilde lade ham henrette for at føie Jøderne. Han blev bevogtet af 4 Vagtskifter, hvert paa 4 Mand. To Væbnede stode tæt ved hans Side; ovenikjøbet var han endog lænket til dem. Da vækkes han pludseligt af en Skikkelse, han ei kjender: „Staa hurtigt op.“ Og med det Samme falde Lænkerne af hans Hænder. „Tag dine Skoe paa, kast din Kappe om dig og følg mig.“ Og Petrus følger, uden næsten at være sig selv bevidst, hvad han gjør. Den første Vagtpost lader dem gaae; de komme forbi den anden uden at bemærkes af den. De komme til Jernporten, der fører til Staden; og Porten aabner sig af sig selv. Petrus, vaager du eller drømmer du? Han selv veed det ikke endnu. De gaae en Gade frem med hinanden; og saa lader Skikkelsen ham staae ganske alene midt paa Gaden. Først nu faaer Petrus Vished om, at det er Virkelighed og ikke et Drømmesyn. Han udbryder i de Ord: Nu veed jeg i Sandhed, at Herren har sendt sin *Engel* for at udfrie mig fra Herodes' Hænder.“¹⁾ Og han gaaer til Johannes Marcus' Huus og banker paa Døren. Og da Dørvogtersken hører og kjender hans Stemme, glemmer hun af lutter Glæde at aabne Døren, men løber strax til de Mange, som der vare samlede til fælleds Bøn. De ansee, hvad Pigen siger, for en taabelig Tale. Men saa levende er deres Tro paa, at Mennesket har sin Skytsaand, at de alle udbryde i det Raab: Det er ei ham, „det er *hans Engel*.“²⁾

Kjære Læser! Du tænker maaskee: Saaledes gik det rigtignok hellige Mænd og Kvinder; ja, var jeg en anden Petrus, Daniel eller Judith! men, hvorledes tør jeg haabe paa, at en Engel kunde værdige mig sin særlige Beskyttelse! — Nei, siig ei det! See, hvad det her nærmest kommer an paa, er det, at overbevise os om Englenes Magt og Styrke til at beskytte og hjælpe os. Hvor stor den er, det sees af disse historiske Træk. Men saa

¹⁾ Apost. Gj. 12, 11. ²⁾ Smst. 15.

har jeg endnu en anden Trøst: Du tør vel ei haabe paa slige *Vidundere*; nei, thi du har hverken Peters Tro eller Daniels Haab eller Judiths Høimodighed. Men din Skytsengels Omsorg for dig er intet Vidunder; den hører meget mere med til Forsynets *ordenlige* Verdensstyrelse. Herren har eengang for alle deelt sin Omsorg for dig med sine Engle, og navnlig med din Skytsengel. Du har derfor i ham ikke blot en kyndig og stærk Ledsager, men ogsaa en *trofast og paalidelig*. Herren har betroet dig til ham. Han er trofast i Herrens Tjeneste og adlyder alle hans Bud og Ønsker. Eller, siig mig: hvorledes beder du i Fadervor? Beder du ikke: Skee din Villie, som i Himlen, saa og paa Jorden —? Og, er det ikke Guds Søn selv, som har lært os at bede saaledes? Han forestiller os derved Himlens Beboere, de hh. Engle, som Mønstre paa, hvorledes vi skulle opfylde Herrens Villie.

Din Skytsengel kjender det ophøiede Maal, du skal naae. Han seer dig tillige svæve i Fare for at gaae glip af den Glæde og Salighed, Herren har bestemt dig til. Han elsker dig som Guds Skabning, Forløste og Barn og som sin egen Medarving til Himlens Salighed. Hvorledes skulde det være tænkeligt, at han alligevel var efterladet i at vogte og værge dig og bære kjærlig Omsorg for dig?

Gid vort Blik var allerede her i Jordens Taage opladt for Alt, hvad der truer os, og Alt, hvad der indvirker paa os, baade til vort Bedste og til vor Skade! Da vilde *vor egen Erfaring* belære os om, at vi have en trofast Ledsager i ham, hvem vi kunne sætte vor Lid til. Hvor Mange maatte da vel ikke sige med den unge Tobias: „Han har frelst mig fra mange Farer og beriget mig med alt Godt; hvorved kan jeg paa en nogenlunde værdig Maade lægge min Taknemmelighed for Dagen?“

Hvor mange Børn løbe ikke Fare for at brække Arme og Been eller endog for ynkeligt at komme af

Dage. Men Psalmens Ord synes bogstavelig at gaae i Opfyldelse paa dem: „Englene skulle bære dig paa Hænderne.“ Thi Barnet løber, frelst fra den overhængende Fare, glad og leende til Moderen, som om Intet var skeet; og den christelige Moder har vel Ret i at sige: „Kjære Barn, tak Gud Herren og din Skytsengel; det var ham, der frelste dig.“

Hvor Mange af dem, der læse dette, have ikke været i stor Fare for deres *Sjæl*, i en farlig Fristelse, og have havt deres Skytsengel at takke for at være slupne uskadte fra den. Den Onde troede maaskee alt at have vundet Seir. Men saa følte Sjælen sig pludseligt greben af den Tanke: Nei, det tør jeg ikke gjøre. Herren og hans Engel ere hos mig; hvorledes turde jeg vove at gjøre noget Ondt for deres Øine? Og Fristeren maatte trække sig tilbage. Hvor mangan En var alt paa Veien til hiut Huus, hint Selskab, hine Kammerater, som tidt have forledet ham til at synde. Men saa følte han sig pludseligt rystet af den Tanke: Hvad vil du gjøre? Mon begive dig i den nærmeste Fare for og Leilighed til igjen at begaae din Vanesynd? Nei, det vilde jo i og for sig være en svær Synd, selv om Faren ikke blev dig til Fald. Jeg har saa ofte lovet Herren og min Skriftefader omhyggeligt at undgaae enhver Leilighed til at synde. Jeg vil vise mig som Mand af Charakter og frygte Gud, der saa ofte har lovet den Bodfærdige Syndsforladelse, men aldrig har tilsagt Synderen Tid til Anger og Bod. — See, det var Skytsenglen, hvem et saadant Menneske havde at takke for, at hans Samvittighed blev reen.

Hvor mangan Christen har i lang Tid følt sig betyngtet af en svær Synd. Han følte: Skriftemaal alene kan bringe mig Lettelse og Ro; men at skrifte — det er for svært. Da blev han medeet rystet af bellig Frygt: Hvad vilde der blive af dig, dersom du nu kaldtes for Herrens Domstol? Evig Pine vilde da blive din Lod. Gives der da intet Frelsemiddel for dig? Jo,

tilvisse: Anger og Skriftemaal. Vær altsaa klog og anvend det. — Og Synderen tog Mod til sig, han knælede ned for Skriftefaderens Fødder. Hvad der havde syntes ham umuligt, det skete virkeligt. Efter en oprigtig Bekjendelse fik han at høre: Vær frimodig, min Søn; dine Synder ere dig forladte. Gaa bort i Fred; synd blot ikke mere. Den saaledes omvendte Synder har nok Grund til med Tobias at bekjende: „Han, min Skytsengel, har reddet mig fra en stor Fare.“ Vi alle tør med ham lægge til: „Han har overøst mig med alt Godt, med utallige *Velgjerninger paa Legeme og Sjæl.*“

Sover jeg, vaager han ved min Seng, som den ømme Moder vaager ved sit eneste Barns Sygeleie. Han staaer mig bi under mit Arbeide, tæller nøie alle Timer og Minuter, som jeg helliger mine daglige Sysler med god Mening. Og vil jeg blive træt og lunken, saa sætter han paany Mod i mig og paaminder mig: Husk dog paa, at det gjælder om en evig Løn fra Ham, der er guddommeligt stor i Alt, ligesom i at straffe, saaledes i at belønne sine trofaste Tjenere. Han optegner hver Sveddraabe i Livets Bog med gylden Skrivt til Gjengjældelsens store Dag. Og folder jeg mine Hænder til andægtig Bøn, da knæler min Engel ved min Side og frembærer min Bøn som kostelig Røgelse paa Alteret oppe i Himlen foran Guds Throne. I Sandhed, han har beriget mig med alt Godt. Hvorledes skal jeg lægge min Taknemmelighed for Dagen paa en nogenlunde værdig Maade?

Fromme Læser! Kommer det Spørgsmaal fra dit Hjerte, da hør: Han er din himmelske Faders Stedfortræder, bærer Omsorg for dig, som en Fader eller Moder for sit eget Barn. Velan, bær dig ad imod ham, som et Barn bærer sig ad mod Fader eller Moder. Barnet løber strax til Faderen i alle sine Smaaforlegenheder; kommer der en stor Hund, saa skjuler det sig bag Moderens Forklæde; der veed det sig betrygget mod al Fare. Barnet ærer og elsker Fader og Moder og vogter

sig for at volde dem Fortræd eller gjøre noget Usømmeligt i deres Paasyn. — Vi, Guds voxne Børn, ville mærke os det. Vi ville for det Første tye til vor Skytsengel. Ved vor Morgen- og Aftenbøn ville vi aldrig glemme at befale os til hans Varetægt. I al Forlegenhed, Nød og Fare, især i al Fristelse ville vi sige til os selv: Jeg troer, at Guds gode Engel ledsager mig. Hvad skulde jeg da være bange for? Vi ville for det Andet have Ærefrygt for ham og Kjærlighed til ham. Og Ærefrygt og Kjærlighed skulle afholde os fra nogensinde at volde ham Sorg. Fristeren hvisker os maaskee i Øret: Hvorfor saa skrupuløs? Hvorfor vil du ikke unde dig denne uskyldige Fornøielse? Og synes den maaskee ei at være aldeles uskyldig; naa, hvad skader det; Ingen seer dig, du er alene, og det er mørkt om dig. Mørket skal ikke fortælle, hvad det er Vidne til: da ville vi svare: Nei, du lyver. Jeg troer, at Guds gode Engel staaer ved min Side. To see mig: Gud og min Skytsengel. Hvi skulde jeg ikke blues ved at gjøre for hans Øine, hvad jeg ikke vilde gjøre i et blufærdigt Menneskes Paasyn? Hvi skulde jeg nøde ham til at lukke sit rene Øie eller endog at vige bort fra min Side? Nei, jeg vil meget mere gjøre Mit for at vise mig taknemmelig for hans store Kjærlighed til mig. P.

Boguyt.

I Commission hos Jacob Zeuner i Aarhus er der udkommet: „*Den hellige Elisabeth af Thyringen af Alban Stolz. Med mange Billeder.*“ (S. 82. Priis 1 Kr.)

I denne lille Bog skildrer den navnkundige Forfatter en af de elskværdigste Helgeninders Liv og Levnet paa en ligesaa tiltalende som opbyggende Maade. Vi see i

Elisabeth det svage Menneske, den ømme Kvinde, der bevidstløs segner ned ved den første Efterretning om, at hendes Huusbond skal skilles fra hende for at tage Deel i Korstoget til det fjerne hellige Land, og, efter igjen at være kommen til Besindelse, ikke veed andet, end at fremsamme den Bøn: Kjære Huusbond, dersom det ikke er imod Guds Villie, bliv da hos mig; — men, vi beundre i hende den christne Heltinde, som berøvet sin Gemal, fordreven fra sit Slot af en haardhjertet Svoger, og henviist til en Svinesti med sine tre Smaabørn, hjælpeløs og forkommen af Vinterkulde, har Aandsstyrke nok til at lade Graabrødrene synge Tedeum som Takkepsalme for alle de Lidelser, hun af Gud er bleven be-naadet med. Den ligesaa aandrige som fromme Forfatter veileder Læseren til i Hverdagslivet at efterligne Kongedatterens heltedige Dydsexempel. Vellykkede Afbildninger anskueliggjøre de vigtigste Begivenheder ei blot for de Smaa, men ogsaa til de Voxnes større Opbyggelse. Anmærkninger, som Oversætteren har tilføiet, give adskillige Oplysninger, som mangen en Læser vil være taknemmelig for.')

Den ydmyge og barmhjertige Fyrstindes ophøiede Skikkelse har noget særdeles Tiltrækkende for ethvertsomhelst menneskeligt følende Hjerte. Den smukke Gave vil derfor være kjærkommen for Alle, men i Sær-

1) Der læses f. Ex. S. 23, at ogsaa vort Kongehus stammer fra den h. Elisabeth gennem hendes Dattersøn Henrik, Stamfaderen til Landgreverne af Hessen-Kassel. Af Huset Hessen-Kassel var nemlig ikke blot Christian V.' Dronning Charlotte Amalie, men ogsaa baade Kong Christian IX.' Moder og Dronning Louises Fader. — Forøvrigt kunde Anmærkningerne gjerne have været talrigere. For at forebygge al Misforstaaelse, kunde det t. Ex. S. 20 gjerne være oplyst, at, naar Elisabeth for at skjule sin Velgjørenhed for Manden, sagde, hun havde Roser til at flette sig en Krands af, var det ingen Nødløgn, men Ordet „Roser“ forstod hun i billedlig Betydning af „Kjærlighedsgaver“, medens Gud Herren efter Legenden bar Omsorg for, at det maatte forstaaes i egenlig Bemærkelse.

deleshed for Medlemmerne af Elisabethforeningen her i Byen samt de Menigheder, som i deres Gudshuse stedse have hendes Billede for Øie (Randers og Fredericia). Prisen maa med Hensyn til de mange Billeder siges at være lavt stillet. Vi haabe derfor, at Forfatterens og den danske Udgivers fælleds Ønske vil opfyldes, at foreliggende Levnetsbeskrivelse „ikke blot maa tjene til øieblikkelig Opbyggelse, men være en vedvarende Tilskyndelse til Efterligning af denne Helgenindes gudfrygtige Liv.“

P.

Kirkelige Efterretninger.

Rom, 12. August. „Aurora“ offentliggjør et af flere Katholiker til den katholske Verden rettet Opraab om Dannelsen af en almindelig Forening for en daglig Peterspenge. Foreningen skal kaldes: „Almindelig Forening for et dagligt Bidrag til den h. Fader“, og har en saadan allerede dannet sig her i Rom. Foreningens Medlemmer, hvis Formaal er, at bestride den h. Stols Udgiver ved et dagligt Bidrag af 1 Cent (c. 1 Øre), deles i to Classer: 1) i active Medlemmer, hvortil de saakaldte Consultorer høre, 2) i Medlemmer. Enhver, som maanedlig giver 30 Cents (c. 30 Øre) for den h. Fader, kan høre til den anden Classe, andre Pligter har han ikke. Det er altsaa ikke noget stort Offer, hvorom man beder, og det er jo i Grunden et Offer for den, hvis Stedfortræder paa Jorden den h. Fader er. Og naar Kirkens Stifter allerede har forjættet dem rigelig Løn, som hjælpe deres trængende Medmennesker, saa gjælder denne Forjættelse dobbelt, hvor Talen er om Christi Stedfortræder og Kirkens Fornødenheder. Ideen maa ansees for at være meget praktisk, og vistnok findes der blandt Jordens 200 Millioner Katholiker mange Tusinder, som ere rede til at træde ind i denne Forening. Enighed gjør stærk, og ved hvert Aars Slutning vil man upaatvivleligt have opnaaet et gunstigt Resultat.

Spanien. Madrid, 4. August. Efter paalidelig Kilde meddeles, at Justitsministeren skal have udstedt et fortlørligt Circulære til de spanske Biskopper, i hvilket de anmodes om, regelmæssigt at tilstille ham en Liste over de dygtigste Geistlige, som befinde sig i deres Diocesser; denne Forholdsregel skulde tjene til at lette ham Valget, naar han maa foreslaae den h. Fader Candidater for ledigblevne Bispesæder.

Belgien. Den h. Fader har rettet en Skrivelse til Cardinal-Ærkebiskoppen af Mecheln, Dechamps, og dennes Suffraganer, i hvilken han takker de belgiske Biskopper, fordi de tilligemed ham have protesteret mod den Kirken tilføiede Uret. Han roser dem for den Maadeholdenheds og christelige Klogskabs Aand, som de have lagt for Dagen, og deres Diocesaner for de vedvarende Beviser, de have givet paa barnlig Hengivenhed og Kjærlighed til den apostoliske Stol, som styrke den h. Fader i hans Tillid til det guddommelige Forsyn. Til Slutning meddeler den h. Fader Biskopperne, de Geistlige og alle Troende den apostoliske Velsignelse.

Cöln. Den 14de August, Kl. 10 om Formiddagen, blev Domkirken fuldendt, idet den sidste Sten indsattes i Korsblomsterne paa de mod Himlen stræbende Taarne, og dermed var dette Vidunder af gothisk Byggekunst, Tydsklands herligste Kirke, det Kæmpeværk, paa hvilket 6 Aarhundreder have arbeidet, fuldendt. Netop for 632 Aar siden, den 15. August 1248, var Grundstenen bleven lagt, og nu kneiser det høie Gudshuus, smykket med de vældige Korsblomster, til den Høiestes Ære og til Staden Cölns Pryd. Desværre kan der som Følge af de religiøs-politiske Forviklinger foreløbigt ikke tænkes paa nogen Festlighed for Domkirkens Fuldendelse, men forhaabenlig vil det ikke vare altfor længe, inden Ærkebiskoppen kan istemme Te Deum fra Høialteret i dette herlige Gudshuus!

Den h. Sebastian, Martyr.

† 288.

Som Befalingsmand i den romerske Hær, blev Sebastian af Hedningerne skattet som en fortræffelig Soldat, af Kirken fra de ældste Tider æret som Christi Stridsmand. Den h. Ambrosius og den h. Carl Borromæus nærede en særlig Andagt til ham; den h. Philippus Neri blev benaadet med den Helligaands underfulde Naadegaver, medens han bad i den h. Sebastians Katakombe. Født i Narbonne i Sydfrankrig, kom Sebastian til Rom i Aaret 284 og traadte ind i Armeen. Tvilling-Brødrene Marcus og Marcellinus, der vansmægtede i Fængslet for Troens Skyld, men allerede stode i Begreb med at give efter for deres Slægtnings Bønner, opmuntrede han til at foragte Kjød og Blod, og at døe for Christus. Gud understøttede hans Bestræbelse; thi, medens han talte, omstraaledes han af et blændende Lys. Syge helbredede han ved Bøn, og førte Tusinder til Kirkens Skjød, blandt dem ogsaa Roms Præfect og hans Søn Tiburtius. Sine Disciple saae han døe før sig; men en af dem viste sig for ham og forkyndte ham hans nærforestaaende Endeligt. Han blev ført for Kaiseren og paa hans Befaling gjennemboret af Pile. Paa en vidunderlig Maade blev han dog ilive, og traadte efter sin Helbredelse igjen frem for Kaiseren for at bede ham holde inde med Forfølgelsen mod Kirken. Endnu engang dømt til Døde, blev han dræbt med Knipler, og kronede saaledes sine Arbejder ved et dobbelt Martyriums Fortjenester.

Iver i Troen.

Dine Standspligter ville altid byde Dig Leilighed til at virke for Troen. Bønfald den h. Sebastian om Hjælp. Han var jo heller ikke hverken Præst eller Ordensmand, men Soldat.

„Satan opbyder Alt for at bemægtige sig de Sjæle, der ere Christi Eiendom. Vi ville ikke blive trætte af at fravriste Tyrannen dem, for igjen at skjænke Christus dem. (H. Sebastian.)

Det var Iverens og Kjærlighedens Kamp, der skaffede den h. Sebastian Martyriets Palme. Da Præfecten for Rom efter sin Omvendelse begav sig til sit Gods i Campanien, tog han mange Nyomvendte med sig til dette sikre Sted. Der opstod derved det Spørgsmaal, om Præsten Polykarpus eller Sebastian skulde ledsage dem. Begge ønskede at blive i Rom; da afgjorde Paven, at den romerske Kirke ikke kunde undvære den h. Sebastians Tjenester. Han holdt ud paa sin farlige Post, indtil en falsk Broder forraadte ham, og han, som Følge heraf, blev Maalet for de mauritanske Bueskytters Pile, og endelig dræbt i Cirkus ved Kølleslag.

„Paa det Eders prøvede Tro, som er meget dyrebarere, end det forgængelige Guld, hvilket dog prøves ved Ilden, maa findes til Lov og Priis og Ære i Jesu Christi Aabenbarelse.“ 1. Pet. 1, 7.

Den h. Agnes, Jomfru og Martyrinde.

† 304.

Den h. Agnes havde næppe naaet sit tolvte Aar, førend hun i Rom blev ført frem for Gudinden Minervas Alter og opfordret til, efter Kaiser Diocletians Ordre at offre Virak. Da den hedenske Offerfest skulde begynde, bad Agnes til Christus, sin Brudgom, og gjorde Korsets Tegn. Da man bandt hendes Hænder og Fødder gjorde hun ingen Modstand, hvad der rørte de omkringstaaende Hedninger til Taarer. Efter hendes Domfældelse gik hun til Retterstedet, som en Brud til Bryllupsfesten. Da Dommeren mærkede, at legemlige Smerter ikke anfægtede hende, tilføiede han hende en Skjændsel værre end Døden. Klæderne bleve revne af hende, og hun gaves til Priis for den hedenske Pøbels Blikke. Heller ikke denne Sjælekval formaaede at bøie hende. „Christus,“ sagde hun, „vil beskytte sin Eiendom.“ Og virkelig gjorde hendes Uskyld et saadant Indtryk paa Hedningerne, at de bortvendte deres Øine. Til sidst skulde hendes Troskab mod Herren prøves ved Smiger og Udsigter til et glimrende Parti. Men hun svarede: „Christus er min Brudgom; Han valgte mig først, og Hans vil jeg blive.“ Paany dømt til Døden tilbragte hun et Øieblik i Bøn, og bøiede da sit Hoved under Sværdet. Et Slag, og Hovedet var skilt fra Kroppen, medens Englene ledsagede hendes rene Sjæl til Paradiset.

Øinenes Bevogtelse.

Det var den h. Agnes' Uskyldighed, der gjorde hende saa elsket af Christus og af Hans Kirke. Vi, som trænge til Bod, skulle, Enhver efter Evne, efterligne hendes Uskyldighed. Lader os omhyggeligt bevogte vore Øine, og Herren, som seer, at vi bevare vore Hjerter rene af Kjærlighed til ham, vil fornye vor Ungdom. Det er allerede Reenhedens jordiske Løn, at den bevarer Hjerter og Aand frisk og ungdommelig, medens Synden før Tiden gjør Mennesket gammel paa Legeme og Sjæl.

„Et Segl satte han paa mit Aasyn, for at jeg ikke skulde elske nogen Anden end ham. Ved Troens Ring trolovede han sig med mig, og smykkede mig med et Halsbaand af uendelig Skjønhed. Ham elskede jeg og blev kydsk; Ham berørte jeg og blev reen, Ham modtog jeg og er jomfruelig.“

(Respons. i den h. Agnes' Officium.)

Ved et Vidunder viste Christus, hvilken Værd han lægger paa Øinenes Afholdenhed. Da Mængden bortvendte deres Øine fra Christi Brud, vovede kun en eneste paa en ubeskeden Maade at see paa det uskyldige Barn, men en Lysstraale fra oven blændede ham, og halvdød af Skræk maatte han bæres bort.

„Bortvend mine Øine, at de ikke maae see paa Forfængelighed.“ Psalm. 118, 37.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 5te September. 16de Søndag efter Pintse. De h. Skyts-
engles Fest. — 6. M. Laurentius Justiniani, Biskop. — 7. T.
Regina, Jomfru og Mart. — 8. O. Mariæ Fødsel (feires
offenlig førstkomende Søndag). — 9. To. Petrus Claver,
Bekj. — 10. F. Nicolaus af Tolentino, Bekj. — 11. L. Protus
og Hyacinthus, Martyrer.

Søndagen den 12. September. 17de Søndag efter Pintse. Mariæ Fødsel.

Son- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offenlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
" 6½ offenlig Andagt i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel,
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Foreningen for christelige Mødre.

Tirsdagen d. 7. September Kl 8¼ holdes i Sct. Ansgars Kirke
den statutmæssige Messe med Fælledscommunion.

Mariacongregationen.

Fælledscommunion Søndagen d. 5. Septbr. i Capellet i Kron-
prindsessegade Kl. 8½.

Stanislauscongregationen.

De ugentlige Møder begynde atter efter endt Ferie Mandagen
den 6. September, Kl. 8½ Aften.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 37. Søndagen den 12. September. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Om Aarsagerne til Folkenes Forarmelse. Den h. Vincentius. Den h. Meinrad. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, Palæstina, Nordamerica.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 35.)

Langfredag Morgen opsøgte P. Wolfgang mig og sagde mig, at jeg nu kunde gaae til den h. Grav. Da denne kun kan rumme tre eller høist fire Personer, modtog jeg det som en skjøn Gave af Forsynet, at jeg paa denne Dag saa godt som alene og uforstyrret kunde dvæle paa dette hellige Sted; her knælede nemlig foruden mig blot en fremmed Præst i stille Andagt. Gravhulens Indre var rigt og skjønt prydet med Zirater af Elfenbeen og Sølv og smykket med en Mængde brændende Kjerter, og paa selve Graven stod et lille Sacramenthuus med det Allerhelligste. Her kunde jeg nu paa det helligste Sted paa Jorden og paa selve Herrens Dødsdag i Eensomhed hengive mig til Andagt. I min Sjæl rørte sig fromme Følelser og Tanker, der, befrugtede af Jesu Blod og Smerte og Død, kaldte Forsætter og Beslutninger tillive

i mit Hjerte, som i Lighed med Vaarens friske Blomster der varsle om Sommerens Skjønhed — skjænkede mig en Forudfølelse af den fuldkomne Forløsnings Salighed. Men ved Tanken om, hvad de Salige i Himlen besidde i Christus, faldt det mig pludseligt ind, at jeg engang ved en tidligere Leilighed havde undret mig over, medens jeg selv i denne Kirke følte mig saa mægtigt greben af Erindringen om Christus — at see nogle Franciscanere staae i Nærheden af mig med et tilsyneladende roligt og hverdagsagtigt Udtryk i deres Ansigter. Jeg kom dengang paa den Tanke, om denne hele Livet udfyldende Alvor, som man seer hos disse Munke, der under Forsagelse og religiøst Arbeide bringe Gud et vedvarende Offer, ikke skulde behage Ham uendelig mere, end mine fromme Tanker og skønne Følelser, som ingen Overvindelse koste mig, men endog ere mig en Nydelse? Hos dem, sagde jeg til mig selv, er Religionen bleven Stammen af et kraftigt Træ, hos mig kun Blade og Blomster uden Frugt. Jeg gjorde mig nu det Spørgsmaal: Ligner Du ikke den rige Yngling, der venligt og tillidsfuld nærmede sig Herren. Du føler Glæde ved at tænke paa ham; men, saasnart han forlanger et afgjort Offer og Gjerninger af Dig, da vender Du dig sørgmodig atter bort fra ham. Og saaledes er det! Men hvad Christus dengang sagde, det trøster ogsaa mig: „For Gud er Alting muligt.“ Og jeg bad ham indstændigt om at styrke min Svaghed.

Mange ville maaskee finde det upassende at meddele Offenligheden sine hemmeligste andægtige Følelser, og mene, at man bør holde disse indesluttede i Hjertets Lønkammer. Men, saa stor Afsky jeg end har for al Koketteren med fromme Følelser, saa bør det dog paa den anden Side ikke glemmes, at Herren engang har sagt: „Den som skammer sig ved mig for denne troløse Slægt, ham vil ogsaa jeg skamme mig ved for min himmelske Fader.“ Jeg vilde saa meget mindre begrave min Langfredagsandagt ved den h. Grav i Taushed, som

det uidentvivil maatte forekomme troende Christne blandt mine Læsere unaturligt, at en Christen og tilmed en Præst kunde forblive kold eller lunken under denne Situation. Den Vantro derimod turde maaskee dog ane, at der i det christelige Liv gives religiøse Timer og Øieblikke, der opveie Alt, hvad man under sandselige og aandelige Nydelser kan uddestillere af Verden og Jorden!

Naar man gaaer ud af Stadens sydlige Port, fører en Vei ned i Josaphats Dal. Den vestlige opad skraaende Side af denne snevre Dal er opfyldt af jødiske Gravsteder, som ere bedækkede med store Steenplader. Jeg opholdt mig der i nogen Tid tillige med min Ledsager. I det klare Dagslys var det mig uhyggeligt at see disse Grave vrimle af de hæslige smaa Dyr, som man kalder Tusindbeen, og hvis natlige Omkryben i Leirene paa Krim Soldaterne frygtede mere end Bajonetter og Kugler i blodige Feltslag. De ere fire til fem Tommer lange, have en Barnefingers Tykkelse og en glindsende sort Farve. Deres Bid eller Stik skal være meget ondartet.

Mange Jøder fra alle Lande ere indtil den Dag idag vandrede til Jerusalem, for der at døe og blive begravede i Josaphats Dal — deels fordi de mene dermed at sikre deres Sjæls Frelse, dels overhovedet af Kjærlighed til deres forlorne Fædreland. Naar man sidder imellem disse Grave og deres Mindestene, som omgive den nederste Deel af Oliebjerget, saa har man ligeoverfor sig det Bjerg, paa hvilket Jerusalem ligger. Ligesom et Baand trækker sig Veien fra Høien paa den modsatte Side skævt nedad over den tidligere Bæk Kidron til Jødernes Dødningemark. Ad denne Vei blev Jesus, da han var tagen tilfange i Gethsemane, af Jøderne slæbt op til Kaiphass' Palads, og ad den samme Vei ere de selv

alt igjennem Aarhundreder lige til denne Dag baarne døde hened, og ville maaskee blive det lige til den yderste Dag. Ligesom de hæslige Tusindbeen krybe omkring paa deres Grave, saaledes ville uophørlige Samvittighedsbid martre deres uforløste Sjæle; thi det gjælder alle Jøder, der vedblive at være det, hvad Herren fordum sagde: „I skulle søge mig, men ikke finde mig, og I skulle døe i eders Synder!“ Det romerske Breviar forelægger paa Langfredag Præsterne Læsningen af en Deel af Propheten Jeremias' Lamentationer; men der gives vel intet Sted i Verden, og ingen Tid af Aaret, hvor disse maac gjøre et dybere Indtryk paa en Christen, end naar han her blandt Jødernes Grave ligeoverfor Staden og paa Langfredag læser de Ord: „Dine Propheter have havt falske og daarlige Syner, og have ikke foreholdt Dig dine Synder for at kalde Dig til Omvendelse; de have fyldt Dig med falske og hovmodige Indbildninger. Jerusalem, Jerusalem, omvend Dig til Herren din Gud!“

I en brat Bjergskraaning, der hæver sig over denne med Grave opfyldte Slette, ere nogle Monumenter af Størrelse næsten som hele Huse udhuggede, og som have Navn efter bekendte bibelske Personer. Et af dem har Form af en Tærning af omtrent tyve Fods Høide, der bærer en lav Pyramide. Det er udhugget af selve Bjergtet og hænger altsaa sammen med det. Ved Siden af det rager et andet frem af omtrent tolv Fods Høide, som har en Indgang mellem doriske Søiler, der skal føre ind i en stor Hule. Det første af disse har Navn efter den Zacharias, som omtales i Matth. 23, 35 som en af Jøderne myrdet Guds Prophet; det andet skal være et Mindesmærke om Apostlen Jakob. Meest iøinefaldende er det fyrretyve Fod høie Monument, hvormed Absalon i sin Levetid selv skal have villet forevige sit Minde. Det

staaer vel ganske frit, men er, ligesom de foregaaende, udhugget af Bjerget og dækkes af en Kuppel, der er dannet af nogle øverst oppe anbragte Klippeblokke. Nær ved samme har den lodrette Bjergvæg en Portal, der fører ind i Kong Josaphats Gravhule. Denne Forhals Søiier og Capitæler m. m. viser en Blanding af græske og ægyptiske Erindringer. Man veed iøvrigt intet Sikkert om, fra hvilken Tid disse Gravminder stamme, saa lidt som om, af hvem eller for hvem de ere satte. Det saakaldte Absalons Taarn staaer imidlertid for Efterverdenen som et vedvarende Minde om denne Kongesøns Skændsel og tidlige Død, hvormed Millioner Jøde- og Christenbørn alt i Skolen blive bekjendte. Selv de Døde synes at skye hans Nærhed — ingen Jøde vil begravnes nær ved dette Mindesmærke —, og enhver Tyrk, der gaaer forbi det, kaster en Steen imod det, for dermed at udtale en Forbandelse af hans Gjerning. Naar saaledes bestandig nye Slægter blive bekjendte med en Synder og hans Udaad faaer man en Anelse om, hvad der i evig Forstand er Skam og Skændsel. Paa samme Maade foreviges dagligt Pontius Pilatus' Navn i ethvert Credo, der bedes eller synges.

Medens intet af de Steder, hvor for nærværende Tid den christelige, jødiske og muhamedanske Befolkning i Jerusalem stedes til den sidste Hvile, kan opvise et nogenlunde anseeligt Gravminde, seer man derimod lidt sydligere ved den store Landsby *Siloa* en forlængst indgaaet Kirkegaard, en heel Dødningestad, der maa stamme fra bedre Tider. Langs med Bjerget sees nemlig talløse i den lodret staaende Klippevæg indhuggede Indgange, som føre ind i Gravkamre. Disse Døre staae nu aabne, men Kamrene og Sarkophagerne ere tomme. Der hviler en tung Melancholi og Vægten af en streng Dom over disse Haller. Det gamle Jerusalem havde med stor Omhu søgt at bevare de Dødes Been, og indesluttet dem i Klippekamre, og nu ere alle Dørstenene forsvundne, og man finder ingensteds et eneste Dødninge-

been. Ellers lader Forgængeligheden dog Benene hvile i Ro; her derimod har den fortæret Alt indtil den sidste Knokkel. Paa alle disse fornemme og rige Jøder ere den første Psalmes Ord bogstaveligt gaaede i Opfyldelse: „De ere blevne som Støvet, der henveires af Vinden.“

Om Aftenen eller snarere om Natten bliver Langfredag især fra katholsk Side helligholdt med stor Høitidelighed. I den Gade, som fører til den h. Gravs Kirke, var der anbragt en stor Pande med Begkrandse, hvis Flamme blev vedligeholdt og passet af en tyrkisk Skilvagt. Denne Opmærksomhed fra Paschaens Side for de katholske Kirkegængere bør vurderes saa meget høiere, som man i hele Sultanens Rige, selv i Konstantinopel, ellers aldrig seer noget til Gadebelysning, og som der gives christelige Lande, hvor Gadelygterne ikke engang holdes tændte Jülenat, da Tusinder af Mennesker strømme til Kirkerne. De brænde sædvanligt kun saa længe til Værtshuusgjæsterne ere komne vel hjem, og ved visse Leiligheder, saalænge et Maskebal eller en anden lignende Forlystelse gjør det ønskeligt!

Ved den natlige Gudstjeneste blev der prædikedet i syv Sprog efter hverandre og ved forskjællige Stationer, nemlig italiensk, græsk, engelsk, tydsk, fransk, spansk og arabisk. Den tydske Prædiken holdtes af P. Wolfgang, den franske af Hertugen af Brabants Ledsager, Abbé Mislin. Det Hele varede til henimod Midnat.

(Fortsættes.)

Om Aarsagerne til Folkenes Forarmelse.*)

Der gives vel Nok af høilærde, videnskabelige, nationaloekonomiske, statistiske Bearbejdelser af dette Thema — Aarsagerne til hele Classer af Befolkningens stedse tiltagende Forarmelse. Alle disse Undersøgelser gjøre imidlertid ikke synderligt Indtryk, eftersom man temmelig sikkert føler, at Forfatterne ikke ere fortrolige med den Sag, de behandle, at de selv leve ganske udenfor de Forhold, som de ville belyse, og ikke have skrevet efter indre Tilskyndelse og støttede paa egne Erfaringer. Dette har derimod en Borger i Strassburg, *Christian Hackenschmidt*, ypperligt forstaaet i sit for kort Tid siden udgivne Skrivt: „Armod og Barmhertighed i Elsass.“ Han taler som den, der er „født og opdragen i Borgerstanden, i den Mellemregion, som er lige langt fra Fattigdom og Rigdom, har været Lærling, Svend og Mester under den gamle Tingenes Orden, med egne Øine har seet ned i Elendighedens Afgrunde og Syndens forgiftede Huler, og som har staaet i Berøring med Tusinder af Ulykkelige.“ Hans Bog er ikke en Frugt blot af en mangeaarige Samling af officielle Indberetninger, men ogsaa af egne Overveielser. Medens han i Bogens anden Deel udvikler, hvad den christelige Barmhertighed i Elsass har udrettet til Lindring af den tiltagende Fattigdom, beskæftiger han sig i den første Deel med *Aarsagerne til Folkets Forarmelse*.

Han nævner „*Arbejdets Frihed*“ som den første Grund. Tidligere ydede *Laugsvæsenet* en kraftig Modvægt mod Elendigheden; men denne Vogter over gammel Tugt, gammel Skik og sandt Borgersind existerer ikke mere. Nuomstunder ere de fleste Industrigrene i Hænderne paa penge- og creditrige Speculanter. De større Mestere ere blevne Fabrikanter, de mindre simple Arbeidere.

*) Efter „Hamburger Kirchenblatt“ af 21. August d. A.

Svenden befinder sig ikke mere i et Overgangsstadium fra Lærling til Mester; han kan nu snarere kaldes en Dagleier. Baandet mellem Arbejder og Arbeidsgiver er løsnet. Den første gjør saa Lidt som muligt for den Løn, han erholder; den anden betaler ham den saa knapt som muligt. Dette kræver „Arbeidets Frihed“, denne haarde og uforanderlige Lov. Ogsaa Friheden til Valg af Opholdssted bliver Mange til Fordærvelse. Naar Enkelte eller hele Familier letsindigt forlade deres Hjem, fordi de foretrække det tilsyneladende bedre lønnede Arbeide i Fabriker eller ved Bygning af Jernbaner og Fæstninger for Agerbruget, naar hele Landsbyer affolkes og Beboerne strømme til de store Stæder, saa bliver dette for disse Veien til sædelig og materiel Ødelæggelse. De altfor tidlige og letsindigt indgaaede Ægteskaber, Nydelses- og Pyntesyge og Mangel paa Sparsommelighed ere Capitler, hvorom Forfatteren meddeler mange bedrøvelige Ting.

Men ogsaa Herskaberne og Arbeidsgiverne bidrage mere eller mindre bevidst til, at Folket forarmes. De forglemme, at deres Undergivne leve i det nærværende Samfunds Atmosfære, og at de indaande dens Luft. Ingen vil vel nægte, at denne Luft indbyder til at nyde Livet, og at det ikke er de lavere Classer af Folket, der have givet den denne Charakter, men netop de høiere. Herskaberne forlange Troskab og synge uophørligt Klagesange over deres Tjenestefolks Utroskab, imdens de selv ere utroe imod dem. De fordre af dem Dyder, som ene Religionen kan frembringe, medens de selv ere uden Religion; selv besøge de ikke Kirken, og, om deres Folk ogsaa ville derhen, saa hindrer det ofte netop om Søndagen forøgede Arbeide dem deri.

En meget beklagelig Aarsag til Folkets stedse voxende Armod er det stærkt tiltagende Værtshuusliv. Hvo kan beregne, hvormange Tusinder, ja Millioner, der udfordres for at dække de betydelige Omkostninger, som betinge denne Næringsveis Drift og gjøre den indbringende?

Hvo kan beregne, hvormeget de Fattige bortødsle i dette Øiemed? Dernæst ere de offentlige Dandselocaler altfor ofte Forførelsens og Immoralitetens forgiftende Arnesteder, medens Aageren i materiel Henseende udsuger de fattige Classer og umuliggjør enhver Forbedring af deres Kaar. Men fremfor Alt har den mere og mere i de underste Lag af Samfundet Overhaand tagende Irreligiøsitet de fordærveligste Følger; thi den ligger paa Bunden af alle de øvrige Aarsager til Armød. Folket har glemt baade Guds Bud og Evangeliet; det drikker af Vantroens og Syndens Kilder, og heraf følger Mangel paa Ærefrygt for al Herskermagt og Øvrighed, for Forældres Rettigheder og Myndighed, falske Begreber om Fremskridt i Dannelse, samt en Utilfredshed med beskedne Kaar, der vækker alle hidtil slumrende onde Lidenskaber; og det jordiske Sindelags voxende Herredømme fører da tilsidst til en Usædelighed, der ender med Forbrydelser.

Med den franske Revolution trængte den saakaldte fjerde Stand sig frem paa det offentlige Livs Skueplads, og *Proletariatet* er siden blevet en Stormagt. Det var i Begyndelsen en uorganiseret Masse, men det samlede snart Folk af alle Samfundsclasser under sin Fane, paa hvilken det skrev de lokkende Ord: Socialreform, Frihed og Broderskab, og det er blevet til en mægtig, sig stedse forstærkende Armee.

Maatte dog denne fjerde Stand erkjende, at ene den levende Christendom er det sande Grundlag for alt borgerligt Samliv; da vilde dens berettigede Ønsker snart og rigeligt gaae i Opfyldelse; af Christendommen og Verdens Forhold til den afhænger Alt, hvad Fremtiden endnu skjuler for vore Øine.

Den h. Vincentius, Martyr.

† 303.

Den h. Vincentius var Ærkediakon for Kirken i Saragossa i Spanien. Da den daværende Biskop var forhindret fra at prædike paa Grund af Lamhed i Tungen, udfyldte den h. Vincentius hans Plads. Han forsvarede sig selv og Biskoppen, da Begge for Troens Skyld bleve slæbte frem for Præsidenten Dacianus under Kaiser Diocletians Forfølgelse. Biskoppen blev landsforviist, Vincentius dømt til Døden. Man spændte ham paa Pincbænken og rev hans Lemmer af Led, hvorefter Dacianus spottende spurgte ham, hvorledes han nu befandt sig. Vincentius svarede, at han nylig havde bedet, om altid at forblive i sin nuværende Tilstand. Dacianus opmuntrede Bødlerne til deres grusomme Gjerning. De reve Martyrens Kjød fra Lemmerne, satte ham paa en gloende Jernstol, og strøede Salt i de gabende Saar, for ydermere at forværre Pinslerne. Alt var forgjæves; Vincentius holdt Blikket rettet mod Himlen; han blev kastet i et mørkt Fængsel; dog Herrens Engle oplyste det, og forsikrede ham, at Seirens Stund var nær. Det blev tilladt de Troende at besøge Vincentius i Fængslet, og talrigt ilede de til, kyssede hans Saar og vædede Tørklæder med hans Blod. Allerede forestod der ham nye Kvaler; da nærmede Martyrens sidste Time sig; før nye umenneskelige Grusomheder kunde naae ham, var han indgaaet til den evige Hvile.

Tillid til Christus.

Vil Du bevare Freden under Lidelser og Fristelser, saa øv Dig stadigt i Bøn, og hold Dig forenet med Frelseren. Stol paa Ham; Han vil hjælpe Dig til at seire over din Sjæls aandelige Fjender, og over Dig selv. Han vil oplyse dit Mørke, forsøde dine Lidelser, og være Dig nær med sine h. Engle, naar Du føler Dig tør og nedslaaet.

„Husk paa, hvorledes Herren i Evangeliet opmuntrer sine Disciple, hvorledes Martyrernes Konge bevæbner sine Krigere, viser dem Fjenden, lover dem Hjælp, og giver dem Udsigt til Belønning. Han forkyndte sine Troende Trængsel i denne Verden, men tilføiede til deres Trøst de Ord: Fatter Mod, thi jeg har overvundet Verden.“
(H. Augustinus.)

Ogsaa de Helliges afsjælede Legemer ere kostbare i Herrens Øine. Man sænkede den h. Vincentius' Lig i Havet, men Bølgerne førte det igjen til Strandbredden. Hans Relikvier blive til de Troendes Trøst endnu idag opbevarede i Augustiner-Klosterets Kirke i Lissabon.

„Dette haver jeg talet til Eder, for at I skulle have Fred i mig. I Verden skulle I have Trængsel, men være frimodige; jeg haver overvundet Verden.“ Joh. 16, 33.

Den h. Meinrad, Eneboer.

† 861.

Grev Berthold af Zollern, der nedstammede fra den adelige Slægt Hohenzollern og var gift med en Grevinde von Sulgen, fødtes i Aaret 800 en Søn, der blev kaldet Meinrad. Den unge svabiske Greve, opdraget hos sin Onkel Hatto i den vidtberømte Klosterskole i Reichenau, gav tidligt Afkald paa Verdens Ære og Lyst og modtog Præstevielsen, da han var 25 Aar gammel. Efter i flere Aar med Velsignelse at have forestaaet en Opdragelsesanstalt i Oberbollingen ved Züricher Søen, drev Længslen efter det beskuende Liv ham hinsides Søen til Etzelberg, hvor han ene vilde leve for at fuldkomme sin Sjæl, bede for sine Medmennesker og paatage sig Sjælesorgen for de afsides levende Bjergbeboere. Efter syv Aars Forløb ønskede han endnu større Ensomhed. Han trak sig tilbage hinsides Ijseret til den mørke Skov, hvor han byggede en Celle og et lille Capel; her boede han 33 Aar som Eneboer. En Dag aabenbarede Gud ham under Forvandlingen i den h. Messe, at han skulde døe en voldsom Død. To Skurke brøde samme Dag, den 21. Januar 861, ind i hans Celle og myrdede ham; men Skatte fandt de ikke. Forfulgte af den Helliges to Yndlingsravne, bleve de opdagede og overleverede til den retfærdige Straf. Den fromme Eneboer blev vidunderligt forherliget af Gud. Af hans Hytte opstod senere det berømte Abbedi *Einsiedeln*, i hvilket herlige Offergaver bevidne, at den Hellige staaer høit i Ære i Hohenzollernes saavel katholske som protestantiske Linie.

Kjærlighed til Bønnen i Ensomhed.

Bønnen er Hjertets Opløftelse til Gud, den bliver desto fuldkommere, jo mere vi under den frigjøre os for Verden og hæve os til Gud. Derfor sammenligner den h. Gregor af Nazianz den med Døden: „Bønnen er en Slags Død. Først løsriver den Sandserne fra de ydre Ting, derpaa — for at fuldende Døden — løsriver den ogsaa Aanden fra Sandserne, for at den kan forene sig med Gud, sit Udspring.“ Dette er Grunden til, at vi see saa mange store Helgenere efter Frelserens Exempel opsøge Ensomheden.

„Lettere er det hjemme i Ensomheden at vaage over sig selv, end ude. Hvo der vil blive fuldkommen i det indre aandelige Liv, maa med Jesus trække sig tilbage fra Menneskenes Uro.“ (Thomas af Kempis.)

Da den h. Meinrad laac myrdet i sit Capel, tændtes ifølge en gammel Beretning Lysene af sig selv, og hele Skoven opfyldtes af Vellugt. Dette Vidunder var et betydningsfuldt Sindbillede paa hans indre Hellighed og paa den rige Velsignelse, hans vedholdende Bøn i Ensomheden nedkaldte over utallige Mennesker.

„Salig er den Mand, som har Lyst til Herrens Lov, og som grunder paa Hans Lov Dag og Nat; han skal være som et Træ, der er plantet ved en Vandbæk, hvilket giver sin Frugt i sin Tid.“ Psalm. 1.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. De rørende Klageord, som Gud ved Profeten Isaias Mund udtaler over Israel: „Filiis educavi, et spreverunt me: jeg har opdraget Sønner, og de have foragtet mig,“ kan den katholske Kirke endnu udtale den Dag idag. Hvem kjender ikke Christusfornægteren Renan, der nylig blev optaget i Academie française? Hele sin Dannelse og sin Videnskab har han Kirken at takke for. En anden Helt er Citoyen Sarcey. Han har især gjort sit Navn berømt ved sit indgroede Had til de christelige Skolebrødre og Skolesøstre, hvilke han paa enhver Maade har forfulgt og søgt at fortrænge. Men mindre bekjendt er det, at Hr. Sarcey har lært Alt hvad han veed hos Skolebrødrene, hos hvem han har erholdt gratis Underviisning. Og med mange andre af de radicale Helte i Frankrig forholder det sig ganske paa samme Maade; de have spiiist Kirkens Brød; men desto uværdigere opføre de sig nu mod deres Velgjører. Om Citoyen Tirard, en Hovedkæmpe i den radicale Leir, offentliggjordes nylig nogle interessante Afsløringer. En af hans fordums Skolekammerater skriver saaledes om ham til Bladet „Le Citoyen“: „Veed De, hvor Citoyen Tirard har lært, hvad han veed? I Jesuiternes Collegium i Melan i Savoyen. Jeg sad der med ham paa de samme Skolebænke. Pierre Tirard, født 1828 i Genf, blev 1838 bragt til Collegiet i Melan. Aldrig har jeg kjendt en frommere og bravere Elev; han kjendte meget godt Cæremonierne i Kirken, og ved Religionsunderviisningen var han altid en af de Første. Jeg seer ham endnu ved Alteret med sit røde Bælte, den hvide Rochet og den blaa Soutane den 11. Mai 1840 i Anledning af Festen for den h. Franciscus de Hieronymos Canonisation; man skulde have troet at see en Cherub i Exstase! En skjøn Morgen blev Tirard af sin Fader kaldt tilbage til Genf. Under mange Taarer forlod han Collegiet, og kun med Møie formaaede han at skille sig fra sine Lærere. Blandt Andet sagde han os dengang, at Frimurerne havde tvunget hans Fader til dette Skridt. Det Øvrige er bekjendt. Tirard er nu Handelsminister i Frankrig og hjælper sin Collega Ferry med at fordrive Jesuiterne. Man maa leve i en Republik, for at blive Vidne til slige Kjendsgjæringer.“ Saaledes hans Skole-

kammerat Hr. Augustin Canron, „Union du Vancluse“s Redacteur. Verdens Løn er endnu stedse den samme.

Palæstina. Efter et Aars møisommelige Forhandlinger og Udredelsen af en uhyre Pengesum er det endelig lykkedes Katholikerne at komme i Besiddelse af Emauskirkens Ruiner. Eiendomsretten er tilstaaet en rig fransk Dame, Stifterinden af Karmeliterklostret i Bethlehem. Denne fromme Kvinde har besluttet at gjenopbygge den ærværdige Helligdom og ved Siden af samme ogsaa at oprette et nyt Karmeliterkloster til Pilgrimes Modtagelse. Der er allerede lagt Haand paa Værket, og efter to Aars Forløb skal Indvielsen finde Sted.

Nordamerica. Cardinal-Ærkebiskop Msr. Clokey af New-York vil snart erholde en Coadjutor, der skal understøtte ham i Ledelsen af det udstrakte Dioces. Biskopperne Lynch af Charleston, Loughlin af Brooklyn og Corrigan af Newark ere blevne foreslaaede den h. Stol til dette Embede.

— Den berygtede Indianerhøvding „Sitting Bull“ synes nu for bestandigt at ville trække sig tilbage fra Krigslivet. Han har foræret en canadisk Missionær sin Tomahavk (Kampøxe), og dette Vaaben er nu udstillet til Skue i et Collegium i Ottava.

— Bispedømmet Chicago skal ifølge „Western Wachtman“ ophøies til et Ærkebispedømme med Biskoppen James O'Connor som første Ærkebiskop. Diocenserne Vincennes og Fort Wayne skulle for Fremtiden høre under Kirkeprovindsen Chicago.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 12. September. 17de Søndag efter PIntse. Mariæ Fødsel. 13. M. Amatus, Biskop. — 14. Th. Korsets Ophøielse. — 15. O. (Fastedag) Octav af Marias Fødsel. — 16. To. Cornelius og Cyprianus, Martyrer. — 17. F. (Fastedag). Den h. Frants af Assisi's Vundemærker. — 18. L. (Fastedag). Joseph af Cupertino, Bekj

Onsdagen den 15. Fredagen den 17. og Lørdagen den 18. Septbr. ere befalede Tamper-Fastedage.

Søndagen den 19de September. 18de Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Stanislauscongregationen.

Søndagen d. 12. Septbr. Fælledscommunion Kl. 8½ i Capellet i Kronprindsessegade.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 38. Søndagen den 19. September. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. I Nød lærer man at bede. Den h. Timotheus. Den h. Paula. Kirkelige Efterretninger: Rom, Sweits, Palæstina.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 37.)

Paaskeløverdag var derimod langt fra at være nogen opbyggelig Dag. Denne Dag, paa hvilken Grækerne feire deres Fest til Ære for det „evige Lys“, var en sand Forargelsens Dag. Om end Djævelen selv kunde fare i Menneskene for at give sit bitre Had til den christelige Gudsdyrkelse Luft i de vildeste Forhaanelser, vilde han ikke have Meget at tilføie til det forargerlige Skuespil, som Grækerne ved denne Leilighed opførte. Jeg følte mig paa det stærkeste angreben af en Blanding af Afsky, Forfærdelse, Vrede og Smerte. Omkring det h. Gravcapel løb uophørligt Skarer af lurvet klædte Mænd og Drengene under vedvarende høie Skrig og heftige Gebærder. Snart saae man dem samle sig i Flokke, der saa trak Flere med sig, styrtede afsted og trængte de foran

dem Staaende videre frem; snart grebe de En eller Anden, tilhyllede hans Ansigt og bare ham paa Skuldrene igjennem Kirken under vedholdende høie Brøl, og Børnene efterabede heri de Voxne. Man saae endog Flere blive baarne omkring, staaende paa Skuldrene af Andre, og med udstrakte Arme holdende sig ved hverandre; nu og da faldt en iblandt dem om, men den tætte Trængsel forhindrede Faldet i at naae videre end til de Omstaaendes Hoveder og Skuldre. Baade de Bærende og de Baarne skrege da høit og gebærdede sig som Drukne eller Rasende. Denne vilde Larm formindskedes ikke ved, at den græske Patriark med sit Præsteskab begyndte en Procession, thi ogsaa de kom selv ind i Trængslen. Nogle gik saa vidt i deres Ekstase, at de blottede deres Legemer indtil Hofterne og reve Turbanen af deres ragede Hoveder. Man saae Kvinder og Børn ryge Tobak i Kirken og Mænd brydes med hverandre som i et Gadeslagsmaal. Naar det undertiden blev altfor galt, slog en tyrkisk Officeer med den største Gemytsro, uden at forandre en Mine, med en Pidsk løs paa disse bestialiserede Mennesker, men de syntes i deres rasende Ophidselse næppe engang at føle det. En af disse Karle rev i sit Raseri endog en af de i Kredsen opstillede tyrkiske Soldater Geværet af Hænderne, hvorpaa de andre Soldater sloge ham til Jorden med Geværkolbene. Da saa endelig Patriarken bragte det første Lys ud fra den h. Gravs Capel, styrtede en gammel hvidhaaret Præst ud i Kirken med en Fakkell i hver Haand, og løb som En, der iler ud af et brændende Huus, ind i den græske Kirke. Den græske Pøbel troer nemlig, at den himmelske Ild paa denne Dag falder ned fra Himlen, og at den har underfulde Kræfter og Virkninger. Alle kaste sig derfor, saasnart de see den, ind i den tætteste Trængsel for at tænde deres egne Kjerter ved Faklerne, og nogle Øieblikke efter seer man Tusinder med deres i en ubegribelig Hast tændte Lys i Hænderne. Kvinderne især gebærdede sig saa lidenskabeligt, at de blottede deres Bryst og stødte

det brændende Lys imod det; ja det Lys, som først er blevet tændt umiddelbart ved Patriarkens Lys, betales ofte med en Priis af indtil 100 Gylden.

Naar jeg sammenligner den Skildring, som min Franciscaner fra Fremersberg (s. S. 534) giver af de Optrin, som jeg paa denne Dag var Vidne til, saa synes Grækernes Ustyrlighed i de siden forløbne hundrede Aar endog at være tiltaget. Han siger kun, at Folket raabte af fuld Hals op mod Himlen og skreg paa den overnaturlige Ild, at Biskoppen kom ud af Capellet med to tændte Lys, og at Enhver vilde være den Første, der fik sin Voxkjærte tændt. Han skildrer den vilde Larmen og Skrigen og beklager, at hans Ordensbrødre maae finde sig i alt dette, uden at kunne gjøre Noget for at forhindre det. Dog — den største Ulykke, som dengang skete, var, at den Hidsighed, hvormed Alle stimlede sammen om Patriarken, gav Anledning til, at den himmelske Ild kom i Berøring med hans lange Skæg og fortærede den ene halve Side af samme, og at denne Omstændighed havde tilfølge, at der Paaskedag ikke kunde feires nogen biskoppelig Messe i den h. Gravs Kirke!

Naar der et eller andet Sted skeer en stor Ulykke, uden at være fremkaldt ved store Forsyndelser, saa anseer man medrette en saadan Begivenhed for en Tilskikkelse, hvormed det guddommelige Forsyn i sin opdragende Viisdom hjem søger sine Børn. Men naar mange Aar igjennem den samme Udaad gjentager sig paa et Sted, saa samle sig efterhaanden svære Uveirsskyer, og Straffen bryder løs i et forfærdeligt Tordenveir; men det bliver igjen stille, og Menneskene ere vel blevne forskrækkede ved Synet af Lynildens og Haglens Ødelæggelser, men gjentage snart efter de samme Gjerninger som før.

I Aaret 1834 vare ved Lysfesten mere end sex tusinde Mennesker samlede i Kirken. De græske Præster vare indelukkede i den h. Gravs Capel, for der, som Folket troer, ved deres Bønner at nedkalde den hellige

Ild fra Himlen, men — egentlig talt — for at tænde den nye Ild.*) Dette kan undertiden vare en halv Time. Trængslen udenfor Capellet er da ganske forfærdelig; jeg følte mig flere Gange nær ved at blive kvalt. Hertil kom dengang (i 1834) den Omstændighed, at flere Personer besvimede i det Øieblik, da Ilden kom tilsyne, og Menneskevrirmlen geraadede i et sandt Raseri for at trænge sig til. Der hørtes Nødraab, og Alle grebes pludseligt af en panisk Skræk, som om Kirken var i Begreb med at styrte sammen, eller stod i Brand, og hele Menneskemassen styrtede sig i Dødsangst hen mod Portalen. Men da denne kun kan aabnes indadtil, gjorde den sammenstimlende Mængde det umuligt at aabne den. Saaledes bleve i mindre end et Kvarteer under denne afsindige Forvirring et Par hundrede Mennesker trykkede eller traadte ihjel af den rasende Mængde, og henved Eethundrede saa ilde medhandlede, at de døde samme Nat. Men Grækerne have desuagtet ikke ladet sig bevæge til at unnlade denne aarlige Skandale.

Naar man midt under disse vilde Udskeielser og bacchantiske Orgier paa et saa helligt Sted betragtede de opstillede tyrkiske Soldaters Holdning, hvorledes de stode med rolig Alvor uden Spot eller Latter, ja selv uden Nysgjerrighed, kunde man ikke andet, end høiagte dem i Sammenligning med den græsk-orthodoxe Kirkes Pøbel. Vi hørte den næste Dag af den katholske Patriark, at en tyrkisk Soldat, unægteligt meget simpelt og træffende skulde have sagt: „Grækerne have ingen Gud!“

Man kan nu baade høre og læse Noksaameget om den Harme og Afsky, hvormed dannede og virkelig christelige Mennesker betragte saadanne Optrin, og man kan være nok saa villig til at indrømme, at disse Overtroens

*) Dette skeer naturligviis i den græske Kirke paa samme Maade som i den romerske, hvor Paaskelyset og den evige Lampe tændes ved den af Staal og Steen fremhragte Ild.

vilde Orgier paa det helligste Sted paa Jorden, og paa den Dag, der for Mennesker, der ville gjælde for Christne, er den alvorligste af alle, ere en langt grovere Fornærmelse mod Gud, end lignende af Hedninger begaaede Vederstyggeligheder. Man kan have Ret i at mene, at at der ikke er nogen sand Velsignelse ved den græske Religion og Religiøsitet, — at deres Kirke er en afskaarne Green, et indskrumpet og vissent Lem af Christenhedens store Legeme, et gammelt Ornat, en forfalden Ruin af en Fortidens Pragtbygning, hvori nu tugtløse Menneskesjæle drive deres Uvæsen. Men, trods alt dette, mener jeg alligevel, at vor Tids Europæere ikke have mindste Berettigelse eller Kald til, i Medhold af deres Politidyder, at opkaste sig til Dommere over disse Orientaler i Anledning af Udskeielser, som dog mere have deres Grund i religiøs Forsømmelse end i Ondskab. Hos os fornærmer man tilvisse ved store og klart bevidste Synder Gud ganske anderledes og mere, end denne tøilesløse Araber- og Grækerslægt med dens forrykte Kirketumulter. Jeg antager nemlig, at den Usædelighed og overhovedet alt det uchristelige Væsen, der gaaer i Svang blandt vore store Stæders baade fornemme og lave Pøbel, — at alt dette moralske Smuds er af langt større Omfang og Betydning, end disse græsk døbte Araberes Afsindigheder. Da jeg engang om Natten i Maaneskin gik igjennem Jerusalems Gader var mig den Ro og Anstand paafaldende, som overalt lagde sig for Dagen, og gjorde et Indtryk, som om man befandt sig i en Kirke, uagtet Staden dog tæller over tyvetusinde Beboere. Man seer her Intet til de uanstændige Sammenkomster af Personer af begge Kjøen, samt til Værts-huuslivets Ryggeløsheder; man seer der ikke Befolkningen skareviis strømme sammen i det moderne Venus-tempel, der driver et sandt Afgudereri med Kjønndriften, og hvor Ægteskabsbryderen lønnes med Bifaldsklap og Bravo. Naar fremdeles hos os Folk af alle Samfundscasser ere enige om, ikke at bryde sig stort om Kirken

og dens Festdage, saa fortørnes Gud, i Aand og Sandhed forstaaet, derved langt mere, end ved at gudstjenstlige Skikke udarte til Caricatur, naar dette hos den store Mængde skeer uden Hensigt og klar Bevidsthed om, at Religionen vanæres.

Under Alt dette staaer den h. Gravs Kirke for os som en Mikrokosmos (en Verden i det Smaa), som en Extract af det kirkelige Liv over hele Jorden. Tyrkerne have Nøglen til Kirken, og betragte den som en Erhvervskilde og gjøre Polititjeneste i den. Grækerne have Altere i den og en Mængde Rettigheder; ligesaa Armenierne, Kopterne, Syrerne. Selv blandt Katholikerne har man oplevet uvenlige Berøringer, navnlig mellem fransk- og østerrigsksyndede. Under den katholske Langfredagsgudstjeneste kan man høre en hensynsløs Larm af Orientens andre Confessioner, medens man samtidigt kan see protestantiske Englændere løbe allevegne omkring, og ligeledes see Katholiker, der mere opføre sig som Tourister, end som troende Pilgrime. Og det Selvsamme, som vi i Lidelsesugen see i den h. Gravs Kirke, seer Gud uophørligt i det Store over hele Jorden. Den katholske Kirke tjener ham vel; men selv i den skille sig mange indbyrdes og med den uenige Gemytter, og Hundredtusinder af Katholiker ere ligesaa religionsløse som en sædvanlig nydelsessyg Tourist. Saa trænger sig Schisma af alle Farver udenom Kirken og indenfor den, dernæst Protestantismen, og endelig Muhamedanismen og Hedenskabet. Men ligesom Gud rolig finder sig i al denne Forvirring og lader den langsomt udgjære, saaledes værner man sig i den h. Gravs Kirke efterhaanden til al denne Larm, saa at man tilsidst, uden at forstyrres af den, godt og inderligt kan bede til Gud.

Naar man staaer paa Oliebjerget og seer over paa det paa den modsatte Side beliggende Bjerg, over hvilket

Jerusalem udbreder sig, er der Intet, som i saa høi Grad uvilkaarligt fængsler den Betragtendes Opmærksomhed, som den sydøstlige Deel af Staden. Der seer man nemlig en stor med Steenplader bedækket Flade, der vel kan have mere end en Fjerdingvei i Omfang, og paa den staaer den mærkværdigste Moskee i Verden, den af Tyrkerne høitskattede Omarsmoskee. Medens Tyrken er dens Eier og skinsyg vogter den, seer Jøden og den Christne fra det Fjerne længselsfuldt hen til den; thi den staaer paa den Plads, hvor engang det gamle Testaments Tempel har staaet. Da nu Tyrkerne næst efter Moskeen i Mekka ikke agte nogen anden for helligere end denne, saa er det under Dødsstraf forbudt alle Ikke-Muhamedanere at betræde den. Til Advarsel herimod hænge Stene i Touge over Portene til den store Tempelplads, for at enhver Jøde eller Christen skal vide, at han maa vente at blive stenet, hvis han vover at træde ind. Udenfor den store Omfangsmuur er der derimod paa dennes vestlige Side en lille Plads, hvor det er tilladt Jøderne at bede. Man seer endnu i de underste Lag af Muren enkelte Stene af henved tolv Fods Længde, som efter al Sandsynlighed stamme fra Kong Salomons Tider. Denne Plads bliver stærkt besøgt af Jøder, og er paa deres høie Festdage ganske overfyldt; den er deres Klageplads, hvor deres Sorg og Sukke aldrig forstumme. De sidde her med de ærværdige Levninger af deres for dums Herlighed for Øie med blottede Fødder, kysse Jorden og læse Skrivsteder af Psalmerne og Propheeterne, der tale om dette engang saa hellige Steds Glands og Forstyrrelse. Man kan ikke andet end blive rørt af Medlidenhed, naar man seer disse fattige Jøder sukke og græde ved de sidste forvitrede Stene fra en tusindaarig skjønnere Fortid. Hos os har man sædvanligt kun Øie for det Hæslige og Frastødende ved Jøden, hos den simple Jøde for den smudsige Handelsaand, hos den oplyste for hans ofte ufordulgte Fjendtlighed mod al Religion, og en med Civilisationens visne Straablomster smykket

Nederdrægtighed. I Jerusalem erindres man derimod om, at der i Jøden ogsaa gløder en ædlere, for os sædvanligt skjult Ild: den hede, smertelige Kjærlighed til hans nedtraadte Fædreland og tilintetgjorte Gudsdyrkelse. Bliver man her Vidne til denne evige Sorg, da føler man sig med Apostlen Paulus overbeviist om, at Gud ikke ringeagter en saadan Trofasthed, selv i Vildfarelsen, og at hele Israel engang vil komme til Sandhedens Erkjendelse.

Jeg gik engang ind i Jødekwarteret, hvor det seer ubeskrivelig smudsigt ud, og er en utaalelig Stank af slagtede Dyrs Levninger. Selv Gådehundene synes med en vis Ærgerlighed at snøfte omkring imellem de mange Aadsler. De unge Jøder have et kvindeagtigt Udseende; de bære Peltshuer (en sandsynligt fra Galicien indført Mode), og en lang tynd Haarlok hænger ned paa begge Sider af deres skægløse Ansigter, der have den eiendommelige med en Smule Rødme blandede Hvidhed, der sædvanligt antyder Tæring. Jøderne i Jerusalem skulle iøvrigt i Gjennemsnit leve i stor Armod; men man tør maaskee sige, at de netop derfor ere deres Religion saa inderligt hengivne; thi stor religiøs Iver lader sig vanskeligt forene med Rigdom. Selv Jøden kan ikke godt tjene to Herrer. Kun her i Europa blive Jøderne rige, men deres Religion ligner derfor ogsaa en Plante, der er hensat i en Kjælder.

(Fortsættes.)

I Nød lærer man at bede.

En Præst fortæller Følgende: „Det er nu flere Aar siden, at jeg opholdt mig paa Øen Borkum for at bruge Søbadene. Et blandet Selskab havde indfundet sig

sammesteds — Katholiker, Protestanter og Jøder. Da jeg en Dag bad mit Breviar, saae jeg tilfældigviis, at en Jøde i Forening med nogle andre Herrer gjorde sig lystige derover. Jeg mærkede mig dette. Efter nogen Tids Forløb besluttede et Selskab af flere Herrer at gjøre en lille Tour til en Ø, der laae i en to Miles Afstand fra Borkum. Det var i August Maaned, Solen brændte stærkt, medens mørke Skymasser trak op paa den vestlige Horizont. — Før vi anede det, brød Uveiret løs. Lyn fulgte paa Lyn, som ledsagedes af bedøvende Tordenskrald. Bølgerne bruste med forfærdelig Voldsomhed, Stormen rasede og truede med at kæntre Baaden. Da knælede en katholsk Herre ned og forebad høit Allehelgens-Litaniet. Og see — Alle faldt paa Knæ — selv Protestanter og Jøder; Enhver svarede: „Herre, forbarm Dig over os osv.“ Baaden kom lykkeligt tilbage til Borkum; man havde maattet opgive Tanken om at naae det fastsatte Bestemmelsessted. — Da vi nu vare stegne ud af Baaden slog jeg Jøden, der som sagt tilligemed nogle Andre havde gjort sig lystig over mit Breviar, paa Skulderen med de Ord: „I Nød lærer man at bede.“ Jøden forstod Meningen af mine Ord. „De har Ret, min Herre,“ svarede han, „Saadant maa man selv opleve, og man lærer da igjen at bede. Tilgiv, at vi nylig opførte os paa en mindre passende Maade imod Dem!“

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den italienske Ynglingeforening har besluttet at vælge Rom til Sæde for Overpræsidiets; hidtil har dette været i Bologna. Den høitfortjente mangeaarige Præsident Acquaderni har af Sundhedshensyn nedlagt sit Embede og Philippo Tolli er i hans Sted bleven valgt til Præsident. — Den 8. August foretoges i Mailands Domkirke den høitidelige Afsløring af et Monument for Pius IX. Det er en kolossal Statue i omtrent dobbelt Legems-

størrelse af det fineste carrariske Marmor, udført af den berømte Billedhugger Gonfalonieri. Kunstneren har fremstillet Pius IX.' imponerende Skikkelse i det Øieblik, da han modtager Budskabet om Fundet af de hh. Gervasius og Protasius, Mailands Skytspatroners, Reliquier. Den h. Fader staaer opreist, iført den pavelige Pontificaldragt og med Tiaraen paa Hovedet. Hans høire Haand hæver sig som for at meddele Velsignelsen, medens den sænkede venstre Haand holder Skrivelsen med den glædelige Efterretning. Ansigtstudtrykket er fremstillet med fuldendt Lighed, og det Hele vidner om Kunstnerens store Begavelse og Pietet. Foreløbigt bliver Statuen paa sin nuværende Plads under Basilikaens anden store Langbue paa den Indtrædendes høire Side; senere skal den opstilles i et eget Capel, der for Øieblikket befinder sig under Restauration. Et Triduum (3 Dages Festandagt) gik forud for Afsløringsdagen. Paa selve Festdagen kunde den mægtige Domkirke ikke rumme de Troendes store Antal.

Sweits. Fra Jura bringer Luzernerbladet „Vaterland“ følgende Correspondance: „I Mervelier paa Grændse-skjættet mellem Berns og Solothurns Jurabjerger, virkede i 40 Aar en from Præst, Peter Josef Monttet, en i Sandhed apostolisk Mand og et levende Exempel paa christelig Godgjørenhed. Han levede kun for de Fattige og for sin Menighed, der ei heller har en eneste Fra-falden at opvise. For 15 Aar siden blev den fromme Olding berøvet sine Øines Lys. Alligevel udførte han sit præstelige Embedes Forretninger, saa godt han formaede; naar han ikke kunde meddele Andre aandelig Trøst, bad han. Da han var gammel og svag, fandt han Naade for den høihjertede bernske Regerings Øine og behøvede ikke at vandre i Landflygtighed som hans øvrige Embedsbrødre. — Det sørgelige Aar 1874 var for ham dobbelt besværligt, thi, da ingen katholsk Præst turde opholde sig i Omegnen, blev den altid tjenstvillige Mand overlæst med Arbeide. Midt om Natten lod han sig føre milevidt op i Bjergegnene for at meddele de Syge Religionens Naademidler. Var Paasketiden begyndt, da tilbragte Monttet saa at sige Dag og Nat i Skriftestolen, han undte sig ingen Hvile, hvor det gjaldt om at frelse Sjæle. Paaskelørdag meddeelte han saaledes Bodens Sacrament fra om Middagen til om Aftenen Kl. 10, og Paaskemorgen Kl. 4 sad han igjen i Skriftestolen. Kl. 9

forlod han den for at træde hen til Alteret. Indbyggerne i Mervelier have nu en Lade til Kirke. Endskjøndt træt til det Yderste vilde han dog synge en Høimesse paa den h. Paaskefest. Han sang med høi Stemme og prædikede klart og tydeligt. Alle vare dybt rørte, og Ingen anede, at det skulde være den elskede Hyrdes Afskedsord til sin Menighed. Han fortsatte det h. Messeoffer, men da han bad Sanctus, paakom der ham en stor Udmattelse; dog, han opmandede sig, consecrerede, modtog den h. Communion og sank død om ved Alteret for at overgive sin Sjæl i hans Hænder, der har sagt: „Jeg er Opstandelsen og Livet.“ Som af een Mund lød den forsamlede Menigheds Jammerskrig; dens Sorg var ubeskrivelig.“

Palæstina. Kun sjeldent har Jerusalem i tidligere Aar frembudt saa livligt et Skue, som i dette Foraar. Veiene til Zion syntes ikke mere at sørge; thi formelige Skarer af Pilgrime strømmede gennem Jerusalems snevre Gader til alle dens Helligdomme. Fra alle Jordens Lande saaes Pilgrime i de forskjælligste Dragter og af alle Bekjendelser. Man kan vel anslaae de fromme Pilgrimes Tal til 12,000, som til Trods for en lang Reises Besværligheder, til Trods for Farerne ved Landingen i Jaffa, til Trods for Manglen paa Jernbaner og mange andre Ubehageligheder, have besøgt det h. Lands høist usikre Egne samt dets Helligdomme. Medens andre Verdensdele havde sendt enkelte Pilgrime, var Europa repræsenteret af hele Karavaner, den bayerske Karavane, kaldt til Live ved Hr. Geiger, bestod af 35, den franske af 45 Medlemmer. For at de Besøgende kunde faae Herberge, maatte alle Klostre og religiøse Selskaber stille deres Localiteter til Disposition. — Ved Siden af „Zions Vaisenhuus“ har P. Ratisbonne for 2 Aar siden grundlagt en særegen Anstalt for unge muhamedanske Piger, som for Tiden besøges af c. 60. I Anstalten er ogsaa henved 20 israelitiske Piger til Trods for alle de Forbandelser, som Rabbinerne have udslynget mod disse Børns Forældre. Blandt Pilgrimenes Tal i indeværende Aar befandt sig ogsaa den berømte Marquis og Cinvertit Bute, den rigeste Mand i England.

Den h. Timotheus, Biskop og Martyr.

† 97.

Født i Lystra i Lille-Asien af en hedensk Fader og en jødisk Moder, opvoxede han i Jødedommen, men havde fra Ungdommen af læst de hellige Skrivter. Da den h. Apostel Paulus prædikede i Lystra, antog Timotheus, hans Moder og Bedstemoder den christne Tro. Efter syv Aars Forløb besøgte den h. Apostel igjen Staden og fandt nu den unge Timotheus voxet op til en Mand, hvem Alle med Ærefrygt saae op til paa Grund af hans Hjertensgodhed, hans strenge Levemaade og hans Iver. Den h. Paulus erkjendte strax i ham en dygtig Arbejder for Herrens Vingaard. Timotheus modtog de h. Vielser og blev nu Apostlens !høitelskede Medhjælper. Med ham besøgte han Lilleasiens og Grækenlands Stæder, snart ilende forud som Apostlens Sendebud, snart blivende tilbage for at bestyrke de nygrundede Kirker i Troen. Tilsidst blev han udnævnt til Biskop i Ephesus og fik her to Breve fra den h. Paulus, af hvilke det første blev skrevet i Macedonien, det andet i Fængslet i Rom. I det sidste udtaler Apostlen det Ønske, om muligt endnu engang før sin Død at see „sin inderlig elskede Søn“. Efter nogle Aars Forløb opnaaede Timotheus Martyriets himmelske Krone i Ephesus. Her blev han nemlig, ifølge en gammel Overlevering, stenet til Døde af nogle Hedninger, hvem han vilde forhindre i deres Afgudsdyrkelse.

Aandelig Læsning.

Ved den aandelige Læsning fik den h. Timotheus megen Naade. Som Barn læste han med Glæde i den h. Skrivt, og uden Tvivl have hans aandelige Faders, den h. Apostel Paulus' Ord: „Hold ved med Læsningen,“ foresvævet ham lige til hans Død. Personer, der leve i Verden, skulle flittigt bivaane Prædikenen og læse gude-lige Bøger, navnlig den d. Skrivt og de Helliges Levnet.

„Du gjør den bedste Brug af den aandelige Læsning, naar Du betjener Dig af den som af et Speil, for at Sjælen ligesom kan see sit Billede deri og enten forbedre alt det Hæslige eller endnu mere smykke det Skjønne.“

(H. Augustinus.)

Den h. Paulus sendte to Breve til Timotheus, der dog var en prøvet Guds Tjener og en Biskop. Han taler til ham som til en Søn, og er ængstelig bekymret for hans Udholdenhed i Tro og Fromhed. I sine Breve til ham lægger Apostlen stor Vægt paa, at han vogter sig for unyttig Samtale og pleier den aandelige Læsning. Gjentagne Gange formaner han sin tro Discipel Timotheus til „at undgaae Sladder og Lediggang, ikke at agte paa Nyheder og forfængelig Tale, men ved Ord og Gjer-ning at være et levende Mønster.“

„Bliv hart ved Læsningen, Formaningen, Lærdommen, indtil jeg kommer.“ 1. Timoth. 4, 13.

Den h. Paula, Enke.

† 404.

Den h. Paula var en af sin Tids fornemste romerske Damer. Hun førte et helligt Liv, men havde den Feil at elske sin Familie med en overdreven Kjærlighed. Gud vilde da drage hende til sig, og berøvede hende derfor hendes Gemal, da hun var 32 Aar gammel. Som hendes Kjærlighed havde været grændseløs, saaledes blev nu hendes Kummer det, indtil den h. Marcella gjorde hende opmærksom paa det Utilbørlige heri. Høihjertet fattede hun da den Beslutning, fra nu af at frasige sig al udsøgt Klædedragt og verdslig Underholdning, at hengive sig ganske til Gud og føre et tilbagetrukket Liv i Bodfærdighed og Velgjørenhed. Fem Aar tjente hun Gud i Verden; da tog hun Afsked med sin Familie, og begav sig til det h. Land, kun ledsaget af sin Datter Eustochium. Her afviste hun en hende tilbudt Bolig, og flyttede ind i en lille Celle i Bethlehem. I Nærheden af Jerusalem byggede hun et Herberge for Pilgrime, et Kloster for den h. Hieronymus og hans Munke, og et andet for de Jomfruer og Enker, hun selv ledede, medens hun tillige tjente dem. Dette religiøse Samfunds Leve-maade var meget streng; daglig bleve Davids Psalmer forelæste. I sin sidste Sygdom hengav Paula sig med særlig Forkjærlighed til Psalmebønnen og udtalte bestandig sin Længsel efter det himmelske Jerusalem. Hun døde i Aaret 404 i sit fem og halvfjerdsindstyvende Leveaar.

Andagt til Jesu h. Barndom.

Som det h. Land i den gamle Pagt var Maalet for Israeliternes Længsel, hvor de end vare, saaledes have ogsaa de Christne stedse følt en hellig Længsel efter de Steder, hvor Frelseren blev født og vandrede iblandt os. Kunne vi end ikke, som den h. Paula, vælge vort Opholdssted i Bethlehem, saa kunne vi dog indbyde det guddommelige Barn til at komme til vore Hjerter, og ved Fattigdom i Aanden, Selvfornægtelse og Kjærlighed, der berede Ham en værdig Bolig.

„Hvem der ikke betragter min Barndom paa Jorden, skal ikke skue min Storhed i Himlen.“

(H. Angela af Foligno.)

Den h. Paulas Kjærlighed til Jesusbarnet overgik Kjærligheden til hendes egen Søn, hvis Bønner og Taa-
rer ikke formaaede at rokke hende i den Beslutning, at leve og døe i Bethlehem. Da hun betraadte den h. Grotte, betragtede hun, ifølge den h. Hieronimus' Beretning, med Troens Øine, hvorledes Jesusbarnet laae i Krybben og blev tilbedet af de Vise. Grædende af Glæde og Trøst udbrød hun i de Ord: „Jeg hilser Dig, o Bethlehem, Du Brødets Huus, hvori det levende Brød, der kom fra Himlen, blev født.“

„Et Barn er os født, en Søn er os given, og Herredømmet skal være paa hans Skulder.“ Isaias 9, 5.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 19de September. 18de Sondag efter Pinte. — 26. M. Eustachius og Lidelsesfæller, Mart. — 21. Ti. Matthæus, Apostel. — 22. O. Thomas af Villanova, Biskop — 23. Tø. Linus, Pave og Mart. — 24. F. Maria, de Fangnes Befrielse. — 25. L. Januarius og Lidelsesfæller, Mart.

Søndagen den 26. September. 19de Sondag efter Pinte. Kirkevelesfest.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen

fortsætter fremdeles sine Møder Torsdagen d. 23. September.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 39. Søndagen den 26. September. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Den h. Polykarpus. Slet Selskab. Kirkelige Efterretninger: Østerig, Frankrig.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 38.)

Medens man i Constantinopel maa betale tusinde Pjastre for et af Sultanen udstedt Ferman, som tillader den Reisende at besee Sophiamoskeen, saa gives der for en Christen intet Middel til at erholde Adgang til Omarsmoskeen. Dog, havde jeg paa en eiendommelig Maade, uden at være forsynet med noget Ferman, dengang jeg var i Constantinopel, ved en tyrkisk Embedsmands (Imans) Forekommenhed, faaet Sophiamoskeen at see, saa skulde jeg ligeledes i Jerusalem have det Held, ved en ganske overordenlig Leilighed at kunne betræde Omarsmoskeen.*)

*) Jeg bør dog her corrigere mig selv. Næsten alle Mennesker have stor Lyst til at gjøre sig vigtige med, at de ved en og anden Leilighed, ved denne eller hin Forbindelse have nydt

Sultanen havde nemlig givet Paschaen i Jerusalem Befaling til at vise Hertugen af Brabant Alt, hvad han ønskede at see. Men blandt Alt, hvad Tyrkerne i Jerusalem kunne vise Fremmede, er der Intet, som i Henseende til Interesse og Mærkelighed kan lignedes ved denne Moskee; derfor skulde ogsaa den besees. Hertugen havde nemlig ytret det venlige Ønske at gjøre nærmere Bekjendtskab med vort Selskab, og vi aflagde ham derfor alle et Besøg. Ved denne Leilighed gjorde han os det Tilbud, at medtage fem Personer af vort Selskab, naar han begav sig til Omarsmoskeen. Nogle gave frivilligt Afkald herpaa, og blandt de Øvrige blev der kastet Lod, og Loddet traf blandt Andre ogsaa mig. Man talte strax om, at der vilde blive stor Gjæring blandt den tyrkiske Befolkning i Anledning af, at deres Helligdom skulde betrædes af de Vantro; de havde nemlig en gammel Spaadom om, at, dersom Christne lode sig see i denne Moskee, saa vilde det om fyrretyve Aar være forbi med det muhamedanske Herredømme og Religion. Der var desaaarsag nu almindelig Vrede og Bestyrtelse i hele Staden. Man havde imidlertid søgt at berolige Tyrkerne med at foreholde dem, at Hertugen var en af Russernes mægtigste Fjender!

Vi maatte til den fastsatte Tid indfinde os i Paschaens Huus, dels for der at modtage Adgangskortene til Moskeen, dels for at gjøre Hertugen vor Opvartning og slutte os til hans Følge. Medens vi ventede her (Paschaens Palads ligger paa det Sted, hvor Pilatus' Palads fordem stod) følte jeg Samvittighedsskrupler over, om det ogsaa var Ret at krænke Tyrkernes religiøse

i en extraordinær Begunstigelse. Jeg vil her give saadanne aristokratiske Nykker et lille Spark ved at bemærke, at der ligger noget i christelig Henseende langt Ædlere i Savn og Tilsidesættelse. Det er jo nemlig just dette, der giver os Lighed med Ham, som her paa Jorden antog en Tjeners Skikkelse, og med alle dem, som skulle dømme Israels tolv Stammer.

Følelser ved saaledes at trænge os ind i deres saa høit ærede Moskee. Der staaer vistnok Intet om en saadan Synd i nogetsomhelst Moralcompendium eller Katechismus, og den, som har vant sig til kun at betragte Overtrædelsen af bestemt udtalte Sætninger for Synd, vil maaskee ansee denne Betænkelighed for tom Skrupuløsitet. Jeg kunde imidlertid nogenlunde berolige mig med, at Tyrkerne ikke blot betræde vor christelige h. Gravs Kirke, men endog besidde den som deres Domæne. Naar det da føier sig saa, at ogsaa vi Christne engang betræde deres Moskee, saa skeer der dem jo kun, hvad de paa tusinde Maader gjøre mod os Christne, og de kunne jo desuden ene ved ydre Tvang begynde at vænne sig til at blive tolerante! Der sluttede sig ogsaa nogle Franciscanere til os.

Da vi kom til en af Portene paa den store Muur, der omgiver Moskeen, maatte Enhver af os forevise sin i det tyrkiske Sprog skrevne Indgangsbillet. Paa den vide og brede Plads indenfor Muren vare forskjællige Afdelinger Soldater opstillede, og en større Afdeling ledsagede os allevegne til vor Beskyttelse og fulgte os endog ind i selve Moskeen. Forinden vi stege op ad den terrasseformede Forhals Steentrapper, maatte Alle trække deres Sko og Støvler af. Vi følte os unægteligt alle mere eller mindre anfægtede af nogen Ængstelighed ved Tanken om, at der tilføiedes Muhamedanernes religiøse Følelser og Sædvaner et dybt Saar ved, at de nu, førstegang siden denne pragtfulde Moskees Opbyggelse, skulde see en stor Skare af Christne træde ind i den og besee Alt. Og vi havde næppe været nogle Minuter derinde, før vi pludseligt hørte et høit og hylende Raab. Man kunde vel have Grund til at ansee dette for Signalet til et Overfald, der muligt kunde udarte til et formeligt Oprør; thi, dersom Tyrkerne i deres Fanatisme havde kastet sig over os, vilde Soldaterne udentvivel næppe have kæmpet mod deres Landsmænd i et Religionsanliggende. Dog, den af Smerte hylende Dervisch

blev strax — jeg veed ikke paa hvilken Maade — bragt til Taushed. Andre Tyrker stode rundt omkring med Taarer i Øinene; de syntes med sørgmodig Resignation at finde sig heri, som i en uundgaaelig Skæbne. — Ja, Gud har dog opslaaet sit Paulun i Menneskenaturens inderste Hjerte. Er endog Forestillingen om Gud og om Gudstjeneste nok saa forkeert, den menneskelige Natur føler dog i sit Indre Gud som sin Fader og sit høieste Gode; og det er kun, fordi den ikke kan adskille den tillærte Form fra Ideen, at alle religiøse Mennesker — det være Christne, Jøder eller Muhamedanere — føle en dyb Smerte, en sand Dødsangst, ved at see deres Gudsdyrkelse og Tro behandlet med Hensynsløshed. Kun det aldeles irreligiøse Menneske er fuldkommen sikret mod alle Følelser af denne Art.

Moskeen er ottekantet og dækket af en Kuppel. Allerede dens Ydre tager sig prægtigt ud paa Grund af dens elegante Form og rige Bygningsmateriale. Ydersiden bestaaer nemlig af hvidt Marmor i Forening med en blaalig Glasur; og enhver af de otte Sider aabner sig i syv høie Vinduer, der ligesom vore gothiske Domkirkers, ere smykkede med farvet Glas og ende i Spidsbuer. Bygningens fire store Portaler vende ud mod de fire Himmelegne, og den sydlige Indgang er prydet med sex Marmorsøiler. — Træder man derefter ind i Moskeen, bliver man i det første Øieblik næsten blændet ved Synet af dens ganske uventede Form. Man synes at have taget Salomons Tempel til Forbillede for dens Inddelinger i tre Tempelrum, det ene indeni det andet. Omtrent ti eller tolv Fod fra Ydermuren danne otte svære Piller, som atter have korinthiske Søiler imellem sig, en ny Ottekant. Over disse otte Piller og toogtredive Marmorsøiler trækker sig en Architrav, der løber hele Moskeen rundt. Det Eiendommelige, men i høi Grad Tiltalende herved er den Omstændighed, at den af Architraven baarne gjenembrudte Væg er afdeelt med, eller rettere sagt, bestaaer af lutter ziirlige

Spidsbuer, saaledes at den gothiske Bygningsstil her ligesom voxer frem af den græske og hæver sig over den. — Derefter kommer et mere end eengang saa bredt Rum, der indadtil begrændses af sexten Søiler, som ikke ere forbundne med hverandre ved nogen Architrav, men i romersk Bygningsstil ved runde Buer. De skjøne korinthiske Marmorsøiler ere sandsynligviis tagne af græske eller romerske Templer. Denne inderste Afdeling omfatter for Tyrkerne den største Helligdom, og for enhver Fremmed den største Mærkværdighed. I Midten af samme rager nemlig ti til tolv Fod høit op over Gulvet en stor Klippeblok i dens naturlige Tilstand, over hvilken, ligesom i den h. Gravs Capel en Baldachin er anbragt; Klippen er tillige omgiven af et forgyldt Jerngitter, og under den er en temmelig stor Hule, omtrent tyve Fod bred, hvortil i selve Klippen indhuggede Trappetrin føre ned. Paa denne Klippe skal Abraham have villet ofre sin Søn Isak, og i denne Hule skal Muhamed efter Tyrkernes Tro engang holde Dom over Verden. Muhamedanerne have iøvrigt det endnu underlige Sagn, at denne Klippe egenlig svæver i Luften, men at man paa den ene Side har anbragt en Støtte for den, fordi frugtsommelige Kvinder ellers kunde blive altfor forskrækkede ved at betragte den mellem Himmel og Jord svævende Klippe. Middelalderens Christne holdt den for at være den Steen, paa hvilken Patriarken Jakob havde sovet og drømt om Himmelstigen. Da Bjerget Moria ellers overalt er udjevnet til en stor Flade, kan man vel næppe tænke sig Andet, end at denne Klippe allerede paa Davids Tid og langt tidligere maa have haft en eiendommelig Betydning, og derfor er holdt i Ære, medens alene den ellers vistnok ikke uberørt havde faaet Lov til at rage frem midt paa Tempelpladsen. Over Klippen hvælver sig den høie Kuppel; Buerne og Væggene, der bære den, ere prydede med gyldent Stukkararbeide og arabiske Indskrifter.

Sydvestlig for denne pragtfulde Bygning staaer en

anden Moskee af en Bygningsstil, hvortil der næppe gives et Sidestykke i hele Sultanens Rige, nemlig en overordenlig stor Basilika med fem Skibe, der næsten have en Brede af tohundrede Fod. To større og to mindre Moskeer danne Tilbygninger til dette Tempel; men jeg vil ikke trætte Læseren med en nøiagtig Beskrivelse af disse Moskeers Beliggenhed og Bygningsmaade. Hvad derimod paa denne Jerusalems skjønneste Plads tiltalte mig mere end alle dennes øvrige Mærkværdigheder, var Synet af det ligeoverfor liggende *Oliebjerget*, ligesom overhovedet dette Bjerg forsaavidt har Forrang for alle det hellige Lands christelige Mindesmærker, som det med Sandhed kan kaldes Herrens egentlige Hjem. Hvad Johannes var for ham blandt Menneskene, det var Oliebjerget blandt de Steder, hvor han jevnligt opholdt sig; det var det Sted, hvor hans Sjæl saa ofte fandt Ro og Lindring. Oliebjerget forener i sig hele Forløsningsværkets to modsatte Poler. Ved dets Fod begyndte Herrens Lidelse, og fra dets Høider indførte han seirrig vor menneskelige Natur i Himlen. Der gives tillige intet Sted i Palæstina, som med saa stor Sikkerhed kan siges virkelig at være, hvad det menes at være, som netop Oliebjerget. Medens det for den christelige Erindring er en dyrebar Helligdom, saa har det ogsaa uden al Reflexion ganske umiddelbart og for den reent udvortes Betragtning noget vidunderlig tiltalende — ikke, som om man her saae noget Overordenligt og Underfuldt af det, som er eiendommelig for et skjønt Landskab; men der hviler over dette Bjerg en ligesaa følelig som uforklarlig himmelsk Venlighed. Det gjorde flere Gange, naar det viste sig for mig, et Indtryk, som var det en kjær Person, en skøn og venlig Menneskesjæl, en kjærlig smilende Engel. Ja, selv den blotte Erindring om det, vækker en Stemning hos mig, som naar man paany hører en skøn Melodi, hvortil der knytte sig kjære Minder.

Paaskeløvedag om Aftenen gik jeg endnu engang i

den h. Gravs Kirke. Her havde græsktroende arabiske Kvinder med deres Børn leiret sig langs Væggene, og gjorde Forberedelse til her at overnatte og oppebie Paaskemorgen. Jeg fandt, at Alt her gik meget familiært til, omtrent som naar en Bande Zigeunere gjør Forberedelser til at overnatte i en Lade.

Paaskesøndags Morgen fandt jeg den græske Deel af den h. Gravs Kirke ligesom sat under Vand; det hører nemlig med til den græske Ritus, at Kirken Paaskedag bliver vadsket. Det vilde unægteligt forresten efter alt det Uvæsen, der i Lidelsesugen var drevet i Kirken, have passet bedre, om Kirken paany var bleven indviet. Siden feirede Katholikerne Høimessen; baade Musiken og Sangen bleve paa denne Dag særdeles godt udførte, ligesom vi hele Passionsugen igjennem ikke havde kunnet noksom beundre de arabiske Drenges klare og klangfulde Sangstemmer.

Paaskedags Aften brøde vi op fra Jerusalem for at tiltræde Reisen til *Bethlehem*. Jeg med flere Andre gjorde Holdt ved den romantisk beliggende Jaffaport, for at oppebie den endnu manglende Deel af Selskabet. Omtrent en Time derefter kom vi til et græsk Kloster, der er helliget Propheten Elias. Det er omgivet med høie og stærke Mure, for i denne ensomme Bjergegn at være sikret mod Røverhorder. Vi gjorde intet Forsøg paa at faae Adgang til det. Siden førte den kummerlige Vei forbi *Rachels Gravmæle*. Det er af Størrelse som etsædvanligt Huus med eet Stokværk og har Form af en Terning, hvorover der hvælver sig en Kuppel af Sten. Indgangen lukkes af en Gitterdør af Jern, gennem hvilken man kan see ind i det tomme Indre. Da Tyrkerne som bekjendt ogsaa holde det gamle Testamentes hellige Personer i Ære, saa bliver der valfartet til dette Sted baade af Jøder, Tyrker og Christne. Ja, Tyrkerne ansee det for

en Lykke, ogsaa efter Døden at hvile i Nærheden af denne Grav; ihvorvel der nemlig ikke er noget beboet Sted nær ved den, seer man dog rundt omkring tyrkiske Begravelser. Tidligere benyttede Tyrkerne det Indre af Monumentet som Moskee; nu have imidlertid Jøderne Nøglen til det. Vistnok stammer denne Bygning ingenlunde fra Oldtiden; men man har allerede fra de tidligste Tider Efterretninger om, at dette Sted æredes som Rachels Grav, og at kun Mindesmærket, som oprindeligt var en Pyramide, fra Tid til anden er blevet fornyet og omdannet. Man tør vel altsaa antage, at dette er det Sted, om hvilket Moses taler, naar det i 1. Moseb. 35,17 heder: „Og det skete, at Rachel fødte med Besvær, og Jordemoderen sagde til hende: Frygt ikke, thi ogsaa denne Søn skal Du have. Og som hun opgav Aanden under Smerterne, kaldte hun sin Søns Navn: Benoni, det er: min Smertes Søn; men hans Fader kaldte ham: Benjamin, det er: min høire Haands Søn. Og Rachel døde og blev begravet paa Veien til Efrat, det er Bethlehem. Og Jakob reiste et Mindesmærke paa hendes Grav, og det er Rachels Gravminde indtil denne Dag.“ Dette Sted er saaledes i en vis Henseende det eiendommeligste i Verden. Her er en Kvinde død paa Reisen og begravet ved Veien, og hendes Grav er bevaret i fire tusinde Aar, og bliver holdt i Ære af tre ganske forskjellige Religioners Bekjendere: af Christne, Jøder og Tyrker; og man kan ansee det for sandsynligt, at ogsaa i den fjerneste Fremtid, ja maaskee indtil Verdens Ende, dette Gravsted aldrig vil gaae tabt eller blive forglemt. Det er ikke vel tænkeligt, at dette skulde være et Tilfælde; der maa være en hemmelig Grund til, at Gud har føiet det saaledes, — maaskee ogsaa, fordi hun var den ægyptiske Josephs Moder, og hans Skæbne i flere Henseender var et Forbillede paa Christi Liv og Person, og hun selv altsaa et Forbillede paa *Maria*.

Et Sted som Bethlehem gjør ved første Øiekast et sælsomt Indtryk paa Sjælen. Det er, som om det Billede, der i Barndommen har sat sig fast i Sjælen, pludseligt træder ud af den reent indvortes Beskuelse og forvandler sig til en udvortes Virkelighed. Det kommer En for, som var den lille By et kjært gammelt Hjem, der nu paa eengang var blevet en materiel, til Bygninger af Steen forvandlet Deel af Ens egen Sjæl og denne flyver nu, venligt hilsende alt fra det Fjerne hen imod Stedet. I Barndommen phantaserer Sjælen sig nemlig med langt inderligere Længsel til Bethlehem end til Jerusalem, fordi det nyfødte Jesusbarn paa Grund af Slægtskabet og Aldersligheden tiltaler Barnet mere end den lidende og døende Forsoner paa Golgatha.

Byen laae foran os paa en Høi, og Eggen er langt bedre dyrket og beplantet, især med Olietræer, end vi hidtil havde seet det i Palæstina. Det var allerede Aften, da vi rede ind i Byen. En stor Deel af Beboerne sade og stode festligt klædte omkring os; i Bethlehem skal der nemlig være henimod totusinde Katholiker, uidentvilt flere end i nogen anden By i Landet. Da det netop var Paa-skedag, vare de iførte deres bedste, farverige Dragt, og især deres lange hvide Gevandt tager sig meget male-risk ud. Men endnu langt skjønnere var den ualmindelige Venlighed, hvormed de modtog os. Store og Smaa hilste os, eller tilkjendegave idetmindste ved deres venlige Smil deres Glæde over at see saa mange Christne fra Europa komme til dem. Disse Folks Skjønhed var mig paafaldende; den er mere iøinefaldende og almindelig, end jeg noget andet Sted i Palæstina har seet. Jøder tør ikke bosætte sig i Bethlehem, saalidt som i Nazareth. Ligesom dette næppe kan ansees for noget Tilfældigt, saaledes er der intet af disse Steder Noget for Jøden at søge, som kunde have Værdi for hans religiøse Erindringer; hvorimod det maa vække eiendommelige Følelser hos enhver christelig Bethlehemither, at kunne kalde Verdens Frelser sin Landsmand. Bethlehem maa

selv i hans himmelske Herlighed være Menneskesønnen en kjær Erindring fra Jorden. Derhen kom Hyrderne og de Vise fra Østen for at hylde ham i hans Barndom; Bethlehems Beboere have ikke, som de i Nazareth og Jerusalem, forfulgt ham, og Børnene i Bethlehem vare de første Martyrer. Derfor maa der endnu indtil denne Dag og fremdeles stedse hvile en venlig Herrens Velsignelse over dette Sted.

Førend vi toge ind i Klosteret, vilde vi først besøge det Sted, hvor Englene viste sig for Hyrderne. Det ligger knapt en halv Miil fra Bethlehem i en yndig grøn Dal. Vi rede ned ad en Klippevei, og kom da til det Capel, hvortil den oprindelige Hule er omdannet, i hvilken Hyrderne befandt sig, da Englen bragte dem det glade Budskab. Man stiger omtrent tyve Trappetrin ned til dette Capel, og jeg tvivler ikke om, at det er det rette Sted; thi siden den Tid har Bethlehem aldrig manglet christelige Beboere, og derfor har Kundskaben om det Sted aldrig kunnet uddøe, hvor Hyrderne fortalte deres Efterkommere, at Englenes Hærskarere havde aabenbaret sig for dem. Siden havde Kaiserinde *Helena* bygget en Kirke over denne Hule. Hulen er vedbleven at være til, men Kirken er forlængst ødelagt. Kun Steenhobe og Ruiner af Murene betegne det Sted, hvor den engang har staaet. En gammel Tyrk, som jeg, paa Grund af hans Turban, ansaae for en Muhamedaner, tændte Lysene i Capellet, og begyndte til vor Overraskelse at bede Fadervor, Englens Hilsen og Troesbekjendelsen i det latinske Sprog. (Fortsættes.)

Den h. Polykarpus, Biskop og Martyr.

† 166.

Den h. Polykarpus, Biskop af Smyrna i Lilleasien, var en Discipel af den h. Apostel Johannes. Han sendte en Skrivelse til Indbyggerne i Philippi, hvem han formanede til christelig Kjærlighed og til Afsky for Vranglæren. Da Polykarp under Christenforfølgelsen fik at vide, at Betjentene allerede overskredte Dørtærskelen i hans Landsted, sagde han: „Guds Ville skee!“ Kun bad han dem, at lade ham alene nogle Øieblikke, og anvendte den ham forundte Frist til at bede for sin Hjord og hele den katholske Kirke. Paaskelørdag blev han bragt til Smyrna; ved Stadens Port hørte han en Stemme fra Himlen, der tilraabte ham: „Polykarpus, fat Mod!“ Da Proconsulen opfordrede ham til at fornægte Christus, svarede den Hellige: „I sex og firsindstyve Aar tjener jeg Christus, og aldrig har han tilføiet mig noget Ondt; hvorledes kunde jeg da fornærme min Konge og Frelser?“ Betjentene truede ham med Baalet. Polykarp svarede: „Denne Ild varer kun et Øieblik, Helvedes Ild derimod varer evigt.“ Opstillet paa Baalet, takkede han Gud med høi Røst; men den blussende Flamme rørte ham ikke. Da stak man ham ihjel, og hans Lig slukkede Ilden. „Hans faa Levninger,“ saaledes fortæller Martyracten, „kostbarere end Guld og Ædelstene, gjemte vi, og skrinlagde dem et Sted, hvor vi med Guds Naade haabe at kunne samle os, for at feire den h. Martyrs Gjenfødelse til det evige himmelske Liv.“

Iver for Troen.

Elske vi i Sandhed Jesus Christus, da maae vi ogsaa elske Kirken og hade Vranglæren, fordi denne forstyrrer hans mystiske Legeme, og ødelægger Sjælene, for hvilke han døde. Ligesom den h. Polykarpus skulle ogsaa vi grunde vor Standhaftighed i Troen paa Kjærligheden til Christus.

„Staaer faste og urokkelige i Troen. Elsker Brødrene, værer tjenstvillige mod hverandre, forenede ved Sandhedens Baand.“
(II. Polykarpus.)

Da den frafaldne Marcion mødte den h. Polykarpus i Rom, spurgte han den Hellige, om han endnu kjendte ham. „Ja,“ svarede denne, „jeg kjender Satans Førstefødte.“ Og dette Svar kom fra en Mands Mund, der især udmærkede sig ved sin Kjærlighed til Næsten og Medlidenhed med Syndere; thi han havde tilegnet sig den h. Johannes' Aand, denne Kjærlighedens Discipel, hvis Ord stadigt svævede ham paa Læberne. Netop derfor hadede han al Vranglære saameget, fordi han omfattede Gud og Menneskene med saa stor Kjærlighed.

„Derpaa kjende I Guds Aand: hver Aand, som bekjender Jesus Christus at være kommen i Kjødet, er af Gud. Og hver Aand, som ikke bekjender Jesus Christus at være kommen i Kjødet, er ikke af Gud; og denne er Antichristens Aand, om hvilken I have hørt, at han kommer, og han er allerede nu i Verden.“ 1. Joh. 4, 2-3.

Slet Selskab.

„Da jeg endnu var en ung Student,“ fortæller Thomas, Biskop af Canterbury, „havde jeg en Meddiscipel, med hvem jeg levede i det inderligste Venskab. Han var en Søn af meget ansete Forældre og udmærkede sig ved alle Dyder, som man maa ønske at finde hos Ungdommen; han vilde have været lykkelig, dersom han havde bevaret sin kosteligste Skat. Men desværre kom han i slet Selskab, og fra den Tid af begyndte hans Hjerte at brænde af Vellystens urene Ild. Alle hans gode Anlæg gik tilgrunde, han styrtede sig i Syndens og Lastens Svælg, og hele hans Liv var en uafbrudt Række af Synder. Enhver kjendte hans ugudelige Levnet. Til trods for hans Venners Forestillinger fremturede han i denne Livsvandel. Jeg selv — siger Thomas — har ofte formanet ham, for atter at bringe ham paa den rette Vei, men forgjæves. Da han saaledes foragtede enhver Tilretteviisning og Formaning, vilde Gud i hans Person give alle de unge Mennesker, som letsindigt lade sig forføre til Synd, et skrækkeligt Exempel. Som han engang ved Midnat laae i dyb Søvn, blev han pludseligt greben af en heftig Skræk, han vaagnede og udstødte de forfærdeligste Angstraab. Alle Husets Beboere ilede til; paa deres Spørgsmaal, svarede han kun med Graad og Jamren. Man sendte skyndsomst Bud efter en Præst, der opmuntrede ham til at haabe paa Guds Barmhjertighed og til at bede Gud om sine Synders Forladelse; men den ulykkelige Yngling blev uimodtagelig for ethvert Indtryk. Præsten blev ved; med Taarer i Øinene bad han ham at vende sig til Jesus og at anraabe ham, men den Elendige vendte Præsten Ryggen og raabte med en frygtelig Stemme: „Vee dem, som have forført mig! Jeg vilde forgjæves bede Gud om Forbarmelse! Jeg seer Helvede aabent for at opsluge mig!“ Alle de Tilstedeværende rystede af Skræk ved disse Ord. Men den Ulykkelige opgav Aanden i den skrækkeligste Fortvivelse.“

Kirkelige Efterretninger.

Østerrig. Midt i October ville samtlige østerrigske Biskopper træde sammen til en Conferents i Salzburg, for at raadslaae om en bedre Organisering i Henseende til Indsamlingerne af Kjærlighedsgaver til den h. Fader. Bevægelsen er udgaaet fra Cardinal-Ærkebiskop Fyrst Schwarzenberg i Prag. Om Biskopperne tillige ville beskæftige sig med andre Spørgsmaal, er ikke bekjendt. Ogsaa det ungarske Episkopat vil søge at organisere Indsamlingen af Peterspengen.

Kaiser Frants Joseph store Vældighed til kirkelige Øiemed er bekjendt; utallige ere de Gaver, som denne Fyrste har skjænket til Opførelse eller Udsmykkelse af Gudshuse og til Gudstjenestens Forherligelse. Nylig har han ogsaa bestemt en værdifuld Gave for Nazareth i det h. Land. Det er et skjønt Alter i romansk Stil af rødt og gult salzburgsk Marmor. Alterbordet er prydet med en Gudsmoders Statue (den h. Jomfru med Jesusbarnet), som er udført i cararisk Marmor. Denne Gave, hvis Værdi beløber sig til 5000 Gylden, vil sikkert tjene Nazareths og det h. Lands Beboere til Opbyggelse. Den lille By Nasareth har nu omtrent 6000 Indvaanere, af hvilke 1800 ere Katholiker. De ørrige ere deels shismatiske Christne, deels Protestanter og ca. 2000 Muhamedanere.

Frankrig. Statsadvocaten i Blois, Hr. Viardot, der gjør sig særlig fortjent ved at holde et vaagent Øie med de „statsfarlige“ Geistlige, havde endelig efter megen Søgen været saa heldig at gjøre den Opdagelse, at Sognepræsten i Ouzain allerede i længere Tid i sine Fritimer forsamlede Sognets Skoleungdom hos sig til belærende og underkoldende Foredrag, for derved at unddrage dem Lediggangens farlige Fristelser. Paa Grund af denne Misgjerning: Stiftelse af en saadan ikke anerkjendt Forening paa mere end 20 Medlemmer,“ blev den værdige Geistlige af nævnte Advocat citeret for Rettens Skranker i Blois og, som man ikke kunde vente anderledes, fuldstændig frikjendt. Det eneste, som denne Lovens Vogter opnaaede, var altsaa, at han ved Rettens Frikjendelse og de vidnende Forældres Udsagn forskaffede Præstens ædle Opoffrelse den meest rosende offentlige Anerkjendelse.

— Storartede vare de talrige Pilgrimstog, som i de sidst afvigte Maaneder valfartede til den Ubesmittet-undfangnes Grotte i Lourdes. Tiltrods for Culturkamp-Symptomerne har man endnu aldrig seet Pilgrimene knæle i Grotten med større Sjælero og urokkelig Tillid. Den 21. Juni kom fra Bezieres 600 Pilgrime, den 22. Juni 1500 fra Montauban; fra Toulouse kom 1300, blandt hvilke Biskopperne af Montauban og Martinique befandt sig. En tre Dages Andagt sluttede Jesu-Hjerte Maaneden under en overordenlig stor Tilstrømning af Pilgrime. Den 2. Juli valfartede Biskoppen af Agen, fra den 6—11 Juli Ærkebiskop Langalerie af Auch, den 8. Juli Biskop Kovacs af Vespren (Ungarn) med 13 Pilgrime, den 12. Juli Biskoppen af Adramyte, der som apostolisk Vicar i Abyssinien fornylig tilligemed sine Medborgere bleve overfaldne af 300 Røvere, og da gjorde det Løfte at sende en Pilgrim til den Ubesmittet-undfangne i Lourdes, saafremt de bleve frelste. Den 14. Juli kom Biskoppen fra det nærliggende Tarbes, den 15. Biskoppen af Adrana, den 19. atter Biskoppen af Agen. En af de mærkeligste Pilgrime var den 8. Juli Frøken Sophie Hoesl fra München. Tre Aar havde hun været fængslet til Sygeleiet, indtil hun den 5. Juni 1879 gjorde det Løfte at valfarte tilfods til Paray le Monial og Lourdes i det Tilfælde, at hun gjenvandt sit Helbred. Om tvende Naadesbevisninger vilde hun bede i Grotten. Hendes Søster var for 11 Aar siden frafalden sin Tro for at ægte en rig Protestant. Fornylig er denne Søster tilligemed hendes Mand og 5 Børn vendt tilbage til den katolske Kirke. Den anden Naadesbeviisning er — Dörlingers Underkastelse. Maatte det behage Guds urandsagelige Viisdom ogsaa at forunde denne anden Naade.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 26. September. 19de Søndag efter PIntse. Kirkevielsesfest.
I Sct. Ansgars Kirke udstilles det allerh. Sacramente til offentlig Tilbedelse fra Kl. 8 Form. til Kl. 9 Aften. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Ki. 3 og 5 recitere de Geistlige Breviarbønnerne. Kl. 8 Aften. Festandagt med Prædiken og „Te Deum“. I Sct. Knuds Capel Kl. 9 stille Messe. — 27. M. Cosmas og Damian, Mart. — 28. Th. Wenceslaus, Hertug. Mart. — 29. O. Michael, Ærkeengel. — 30. Th. Hieronymus, Bekj og Kirkelærer. 1. October. F. Remigius, Biskop. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. — 2. L. Leodegar, Biskop og Mart.

Søndagen den 3de October. 20de Søndag efter PIntse. Rosenkrandsfest.
I Sct. Ansgars Kirke afholdes den sidste Kvartalscollet af Peterspengen for dette Aar.

Søn- og Festsdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14
- „ 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel. Kronprindsessegade 42.
- „ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- „ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
- „ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
- „ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
- „ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- Efterm. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
- „ 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.

Stanislauscongregationen

holder sin Fælledsandagt Søndagen den 26de Septbr. Kl. 3 $\frac{1}{2}$ i St. Ansgars kirken.

Mariacongregationen

Paa Kirkevielsesfesten, Søndagen d. 26. September, Møde fra Kl. 7 til 8 Aften i Sct. Ansgars kirke.

Søndagen d. 3. Octbr. Fælledscommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegade.

Søgnedagsmessen i Capellet i Kronprindsessegade Kl. 7 $\frac{1}{2}$ bortfalder indtil videre.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 40. Søndagen den 3. October. 1880.

Indhold: Minder fra den katholske Fortid.. Mon Tilfælde eller Bønhørelse? Fordærlige Bøger. Kirkelige Efterretninger: Østerrig, Tyrkiet, Kjøbenhavn. Den h. Johannes Chrysostomus.

Minder fra den katholske Fortid

i oldnordisk Museum i Kjøbenhavn.

Blandt de udmærkede Samlinger, hvorpaa Danmarks Hovedstad er saa rig, er uden tvivl det „oldnordiske Museum“ en af de interessanteste. I 15 Værelser indeholder dette Museum Størstedelen af de Oldsager, som de nordiske Landes Fortid har levnet os. Den første Hovedafdeling omfatter den hedenske Tid; den anden Hovedafdeling, den *christelige* Tid, indbefatter to Underafdelinger, *Middelalderen* fra Christendommens Indførelse indtil Reformationen (1536), og den *nyere Tid* eller Renaissanceperioden fra Aaret 1536 indtil den absolute Regerings eller Enevældens Indførelse i Danmark A. 1660. Hvad der meest vil interessere Kirketidendens katholske Læsere, er naturligviis *Middelalderen*; og ingen Katholik, der gjæster Kjøbenhavn, burde undlade at aflægge et Besøg i denne Samling. Omgiven af saa talrige Minder

fra den katholske Fortid, føler man sig her ligesom hjemme, og det er, som om man færdedes blandt Aandsbeslægtede fra vort Fædrelands skønneste og hæderfuldeste Tid. Dog, denne Afdeling der desværre i Sammenligning med de andre den mindst fuldstændige, som Følge af den barbariske Vandalisme, hvormed man ved Reformationens Indførelse søgte at ødelægge Alt, hvad der mindede om den katholske Fortid; men desto værdifuldere ere derfor de opbevarede Levninger for os, og, ere de end faa, saa give de os dog et ret anskueligt Billede af den katholske Kirkes Cultus og Tro i den dybtfølende og sindrige Middelalder.

Samlingen befinder sig, ligesom det ethnographiske Museum, i det saakaldte Prindsens Palais. Døren paa venstre Haand ved Indgangen fører os til den første Afdeling, den hedenske Tid. Vi møde her en saa stor, med beundringsværdig Flid sanlet Mængde hedenske Oldsager, at det er fuldstændig umuligt, at tage de enkelte Gjenstande i Øiesyn; de fylde 9 Værelser og ere paa en sindrig Maade ordnede i en *Steen-, Bronze- og Jernalder*. Vi nøies med et Overblik over denne for den archæologiske Granskning høist vigtige Samling, og skynde os at komme til den anden Hovedafdeling, den *christelige* Tid.

Vi standse først i det 10de Værelse, hvilket saa at sige danner Overgangen fra den hedenske Fortid til den christelige. Paa Gulvet see vi Gravminder og Ligstene, tildeels med Runeskrift. Paa en af dem seer man Kristus, fremstillet som det Guds Lam, der bærer Verdens Synder; med det ene Forbeen holder det et Kors. Paa en anden Steen sees Djævelen, der gaacr omkring som en brølende Løve og søger, hvem han kan opsluge; den anden Side viser den Afdødes Kamp med Centaurerne (d: de onde Lyster), og en Engel, der tager den befriede Sjæl, fremstillet som et lille Barn, i sine Arme. En *Døbefont* af Granit, som efter Katalogen i længere Tid har været nedgravet som Andetrug i en Gaard ved Aalborg, bærer Fremstillingen af en menneskelig Skikkelse,

der stikker begge Armene i Gabene paa to Løver. Stige vi opad Trappen for at betragte de øvrige Gjenstande fra den første christelige Tid, komme vi til det 11te Værelse (Fortsættelsen af den ældre Middelalder eller *Rundbuestilens Tidsalder* fra A. 1030 til 1300). Ved at betræde dette Værelse føler man sig hensat midt i den katholske Middelalder, hin eminent christelige Tid, hvor Religionen, lig en Dronning, beherskede hele Livet, og Alt stod i dens Tjeneste. Alle Kunstens enkelte Grene arbejdede til dens Forherligelse, og Tidens hele Pragt og Herlighed udfoldedes ved Gudstjenesten. Med Undtagelse af et Skab med Vaaben, der minder om Middelalderens ridderlige Aand, er det lutter kirkelige Gjenstande, der omgive os, og de fleste af dem staae i Forbindelse med det *hellige Messeoffer*, som fra Christendommens første Tider af var Middelpunktet for den katholske Gudsyrelse, den aandelige Sol, hvorfra alt religiøst Liv udgik. Vi finde saaledes i Skabene tilvenstre et stort Antal *Røgelsekar*, *Vandkander* i Form af Væddere, Løver og Ryttere, *Metalbækkener* til Brug ved Alteret, *Alterlysestager*, *Hostieasker*, *Messeklodker*, *Altercrucifixer*; en forgyldt *Kalk* med tilhørende *Patene*. Paa Patenens Midte er indgraveret en Haand, sværgende paa et Kors, med Omskriften: „dextera Domini“ ☩: „*Herrens Høire*“, (hentydende til Forjættelsesordene om Alterets allerhelligste Sacrament) medens den ydre Rand bærer Indskriften: „Hinc panem vitae mundati sumite quique“ d. e. „*Tager heraf Livets Brød, I Rensede*“ (☩: efterat have rensed Eder). En forgyldt, emalleret *Due* med en indvendig forgyldt Beholder i Ryggen har sandsynligviis tjent som *Ciborium*, for at opbevare den hellige Hostie. En Lampe i Form af en *Fugl* minder om den saakaldte „*evige Lampe*“, der Dag og Nat brænder foran det Allerseligste. Nederst i Skabet finde vi en Mængde *Reliquiegjemmer* af Steen, Bly og brændt Leer, som vare nedlagte eller indmurede i Alterbordene, som det endnu er Skik den Dag idag. Ogsaa store, kostbare Reliquiegjemmer

eller *Helgenskrin*, som ved høitidelige Leiligheder bleve hensatte paa Alteret, forefindes her. Et fiirsidet Stykke *Bjergkrystal* med et i det Indre udarbejdet Kors skal endnu indeholde et Stykke af Christi Kjortel. Et andet Gjemme, dannet som en *Underarm*, indsluttede en Reliquie af *Kong Olaf den Hellige*; hvilken Reliquie Museet har afstaaet til den afd. Enkedronning Josephine af Sverig, og som nu opbevares i den katholske Sct. Olafs Kirke i Christiania. Et saarende og smerteligt Indtryk gjør det, at see Hovedet af den h. Pave *Lucius*, Skytspatron for den h. Trefoldigheds Kirke i Roeskilde, liggende bart og blottet mellem de andre Gjenstande.

Missaler eller Messebøger fra denne Tid findes der ingen af i det oldnordiske Museum; de befinde sig alle paa det kgl. Bibliothek. En Bog med pragtfuldt Bind, som vort Øie falder paa, er en skreven latinsk *Evangeliebog*, indeholdende de 4 Evangelier med prægtige Initialer og Haaandtegninger, der fremstille de 4 Evangelister. En anden Gjenstand, som er vor Opmærksomhed værdig, er et smukt lille *Alterbillede* til at slaae sammen. Aabner man Fløidørene, seer man Christus paa Korset, omgiven af Maria og Johannes, og paa Fløienes indre Side læses følgende Indskrivt:

„Effigiem Christi, qui transis, semper honora;

Non tamen effigiem, sed quem designat, adora!“

Paa Dansk:

„Christi Billed Du ære, saa ofte Du gaaer det forbi;

Ei dog Billedet her, men Christus skal Du *tilbede!*“

Hvor fyndigt og træffende er den katholske Helgendyrkelse ikke udtalt i disse Ord! Billedet bærer paa Bagsiden Aarstallet 1021. I samme Skab er endnu en anden mærkelig Gjenstand, nemlig et smukt udskaaert *Kors af Hvalrostand*. I Midten sees Frelseren i siddende Stilling, fremvisende de h. Saarmærker, med Omskrivten: „Videte manus meas et pedes meos, dicit Dominus“ ∴: „Seer mine Hænder og Fødder, siger Herren.“ Korsets fire Hjørner ere smykkede med 4 Medaillons; øverst:

den fattige Lazarus i Abrahams Skjød; forneden: den rige Fraadser i Helvede; paa høire Side: de Velsignede; paa venstre: de Fordømte; hver Medaillon med tilsvarende bibelsk Indskrivt. Paa Kanterne af Korset læses følgende Ord paa Latin: „Hvo som seer mig, bede til Christus for Helena, den store Kong Svenns Datter, der lod mig forfærdige til Minde om Herrens Lidelse.“ Og: „Iivo, som troer paa den korsfæstede Christus, mindes i Bønnen Liutger, der udarbejdede mig paa Forlangende af Helena, som ogsaa kaldes *Gunhild*.“

I et andet Skab opbevares en *Messehagel* af Guld-brocade, besat med Koraller og ægte Perler; en *Bispe-lue*, *Bispestav* og *Shoe*. Ogsaa see vi *Altere* med Fremstillingen af Christi Liv og Lidelseshistorie. Paa et *Antemensale* (Forside til et Alterbord) fra Trondhjem Kirke er den hellige *Olaf* fremstillet med Sølvæxen og Æblet; endvidere Optrin af den Helliges Liv, hans Død i Slaget ved Stiklestad (29. Juli 1030) og hans Skrinlæggelse. I et Glasskab under Vinduet findes blandt andet *Dronning Dagnars Reliquiekors*, et kunstfærdigt emaillet Guld-kors af byzantinsk Arbejde. Paa Forsiden sees den korsfæstede Frelser, paa Bagsiden 5 Brystbilleder, Kristus i Midten, omgivet af Maria, Johannes og to andre Hellige — et skjønt og betegnende Minde om Danmarks fromme og yndede Dronning. Vi forbigaae mange andre Minder og begive os til det følgende (12te) Værelse, som bærer Overskriften: den yngre Middelalder eller *Spidsbuestilens Tid* (fra 1300 til 1536).

Ogsaa her finde vi adskillige Gjenstande til kirkeligt Brug: store *Lysestager* til at bæres ved Processioner, *Abbedstave* og *Bispestave*, deriblandt en meget pragtfuld, som skal have været de sidste Lundske Erkebispers Stav, et *Pluviale* m. m. Værelsets ene Væg optages af en meget stor *Altertavle* (saakaldet „*Alterskab*“) af Træ med to Fløidøre, prydet med mange smukt udskaarne Figurer: i Midten den opstandne Frelser, øverst oppe Marias Krøning som Himlens Dronning, paa begge Sider Helgener

og Helgeninder, 36 i Tal. Midt paa Gulvet staar en saakaldet „*Christi Grav*,“ sandsynligviis anvendt ved Aftengudstjeneste i den stille Uge. I Glasskabet ved Vinduet finde vi blandt andre Smykker et kostbart *Patriarchalkors* af Guld med Rubiner og andre slebne Ædelstene, indeholdende en lille Partikel af Frelserens virkelige Kors. Dette værdifulde Kors blev fundet, svøbt i et Silkeklæde inden i Hovedet af et stort Crucifix fra Roeskilde Domkirke. Crucifixet blev ved Auction for en ringe Pris købt af en Mand, der ved at kløve dets Hoved fandt dette Guldkors.

I det følgende (13de) Værelse finde vi ved Vinduet Pavebiller, skrevne og illustrerede Bønnebøger, trykte Afladsbreve, udstedte af den bekjendte pavelige Legat Arcinboldus. Endvidere et *Alterbillede* af Elfenbeen, med Fremstillinger af den h. Olafs Liv, et fint udskaaret Arbejde, hvilket Kong Christian I. under sit Ophold i Rom (1474) skal have skjænket Pave Sixtus IV. Innocents XIII. skal derefter igjen have foræret det til Frederik IV., da denne som Kronprinds var i Italien 1694. Et Kirkevindue med et indbrændt Maleri, forestillende den saligste Jomfru med Jesusbarnet og en Biskop, viser os en Prøve af det gamle Glasmaleri. Her finde vi ogsaa flere saakaldte „*Sacramenthuse*“. I Kathedralkirker bliver nemlig det allerhelligste Sacrament ikke opbevaret paa Højalteret, hvor dets Nærværelse vilde vanskeliggjøre mange biskoppelige Functioner, men paa et særligt dertil bestemt Sidealter, saakaldet *Repositionsalter*; i de nordlige Lande har man istedetfor disse Altere forfærdiget egne Beholdere i Form af smaa Taarnbygninger. Det ene af disse Sacramenthuse med Aarstallet 1480 har den Indskrift: „*Ave caro Christi, quæ pro me passa fuisti*“ ☩: *Vær hilset Jesu Legeme, Du som har lidt for mig*. Et *Alterskab* fremstiller paa forgyldt Baggrund den h. Kong *Knud* med Krone og Scepter med Overskriften: „*Sancte Canute, ora pro nobis*“ ☩: *Hellige Knud, bed for os!* Malerierne paa den ene Fløidørs indre Side frem-

stille Mordet paa den Hellige i Sct. Albani Kirke i Odense den 10de Juli 1086 og hans Skrinlæggelse den 19. April 1101. Den anden Fløidør mangler. De to store Træfigurer, som opfylde Gulvet, ere Fremstillinger af *Hellig Jørgens* (Sct. Georgs) *Kamp* med Dragen.

Træde vi ind i det 14de Værelse, falder vort Øie paa en stor *Kirke-Lysekrone*, der hænger ned fra Loftet. Den er dannet af to store Kronhjortehorn; Midtstykket, som er af Træ, viser paa den ene Side den h. Anna med to Børn, Maria og Jesusbarnet, paa Armene, paa den anden Side den h. Barbara. Et Alterbillede, som forestiller Dommens Dag, er fra Carmeliterklosteret i Helsingør. Ogsaa her findes et Skab med en Mængde kirkelige Gjenstande, store Messingfade, sandsynligviis brugte ved Daaben, *Røgelsekar*, flere *Ciborier*, *Monstranser*, deriblandt en, som udmærker sig ved sin Størrelse og smukke Form, *Kalke* og *Patener*. Paa en Sølvkalk staaer paa Latin, at den er „skjænket af *Fru Margarethe*, Danmarks, Norges og Sverrigs Dronning; bed for hende!“ En Guldkalk er efter Indskriften paa Foden given af Fru Christina til Arvaslef til Guds Ære og til *Vederkvælgelse for hendes kjære Afdødes Sjæle i Skjærsilden*. Nogle smaa Kar, med tre særskilte Rum og et Laag med et opreist Kors, synes at have tjent til Opbevaring af den hellige *Olie*, som bruges ved Meddelelsen af den med flere af Sacramenterne forbundne *Salvelse*, og som er tre Slags: Den h. Chrisam, de Syges *Olie* og Katechumenernes *Olie*. En gammel *Skriftestol*, som vi finde her, er fra Kirkebo paa Strømø (Færøerne), og en *Abbedstol* fra 1472 har staaet i den nedbrudte Esrom Klosterkirke.

Opholde vi os endnu nogle Øieblikke i det 15de Værelse, der indeholder de verdslige Gjenstande fra Middelalderen, saa have vi fuldendt vor flygtige Vandring gennem Danmarks katholske Fortid. Hjelme og Stridshuer, Sværd og Landser og andre Vaaben minde os om, at vi komme ind i en anden Tidsalder,

Reformationstiden med de ødelæggende Religionskrige. Vi ville denne Gang ikke faae Tid til at opholde os i denne Afdeling, men slutte med den for Besøget fastsatte Time. Men hvad der opfylder os ved at forlade det Oldnordiske Museum, er den Tanke, at, medens Alt trindt omkring os er blevet forandret og omskiftet — Folkets Skikke og Sæder, Landets Dynasti, Forfatning og Love, ja selv dets Religion og Kirkeforfatning — er derimod vor h. katholske Kirkes Tro og Love og Forfatning den Dag idag endnu de samme som paa Sct. Knuds, Sct. Olafs, Dronning Dagmars og Margaretes Tid — en Kjendsgjerning, som vi have faaet et øiensynligt og haandgribeligt Beviis for under vor Vandring gjennem Museets 11. til 14. Værelse. Er denne Kirkes vidunderlige Uforanderlighed midt under idelige Omskiftelser paa alle andre Enemærker, ikke ogsaa et Bevis for dens indre Sandhed? Alt Menneskeligt er omskifteligt, men Sandheden er evig een og den samme.

X.

Mon Tilfælde? eller Bonhørelse?

For faa Uger tilbage fik Meddelelsen fra en brav christelig Familiefader ved Rhinen et Brev, hvoraf han agter idag at give Læseren et Uddrag til Ære for Rosenkrandsens Dronning. Det heder deri:

»I 1866 og 1867 havde vi en lille Urtekramhandel samt Beværtning; men da Krigen brød ud, havde vi ingen Fortjeneste mere, og vi maatte aarligt den 1ste Marts betale 200 preussiske Daler (533 Kr.) i Huusleie, og det til en rig Gnier. Terminen kom stedse nærmere. Min salig Kone, der aldrig lagde Rosenkrandsen af Hænderne, før Døden tog den fra hende, havde ellers aldrig Næringssorg. Stedse flittig og ubekymret, kunde hun heller ikke lide, at jeg ytrede Angst og Bekymring. Denne Gang havde hun, dreven af Nød, uden mit Vidende ladet to af vore Børn hente en »Dombau-Lotteriseddel« (d. e. en Lod-

seddel i det Lotteri, der holdtes i Cøln til Fremme af Domkirkens Færdigbygning), og see — hun vandt netop 200 preussiske Daler derved.

Otte Maaneder senere kom den Tid, da min Kone skulde tage Afsked med denne Verden. En Dag kunde jeg ikke længere holde mig; jeg maatte gaae i Sideværelset for der at græde. Det var for haardt for mig at tænke, at jeg skulde miste hende og blive alene tilbage med 5 Børn. Hun havde hørt mig græde, og kaldte da paa mig og spurgte, hvorfor jeg græd. Jeg svarede, fordi jeg ikke vidste, hvad jeg skulde gjøre efter hendes Bortgang. »Det veed jeg ikke heller«, svarede hun, »men Eet vil jeg sige Dig. Du veed, at jeg aldrig har havt Bekymring for vort Udkomme. Kuu, dengang vi ingen Fortjeneste havde, blev ogsaa jeg en kort Stund trykket af Bekymring for, hvorfra jeg skulde faae Husleien. En Dag folte jeg mig heelt nedtrykt af Sorg; dog satte jeg snart Mod i mig igjen og sagde til mig selv: »Hvad er jeg dog for en Daare! Store Gud, den ganske Verden er dog Din! Som Du vil, er det altid bedst; hele min Sorg være lagt paa Dig!« Derpaa bad jeg atter og atter Rosenkrandsen, med de to ældste Børn. Siden lod jeg Lotterisedlen hente og bad om at faa 200 Daler; og Du har seet, at vi virkelig fik de 200 Daler. Men, skulde vi ikke have faaet dem, da kan du stole paa, at de vilde ei have gavnet os; og vi havde faaet noget Bedre istedetderfor.« Saa, sluttede hun, skulde ogsaa jeg gjøre; det vilde da aldrig gaae mig ilde. Andet vidste hun ikke at raade mig til.

Sidenefter som Enkemand holdt jeg mig til hendes Raad. Det gik med mine Formuesforhold op og ned. Dog har jeg stedse tjent saameget, at jeg kunde holde mine Børn borte fra daarlige Værksteder og Fabriker. Thi jeg har tidligt lært at indsee, at nutildags kunne unge Mennesker kun med Nød og Næppe blive gode Christne, og det er just Fabriker og Værksteder, der ligesom paa Kraft arbeide paa at styrte udødelige Sjæle i Fordærvelse.«

Saa langt var Brevskriver. Har Du, fromme Læser, alt været stedt i lignende Forlegenhed, som han? Eller har ogsaa Du Børn at bære Omsorg og engang at gjøre Regnskab for? Da veed og føler Du, at Du trænger til Guds Hjælp. Gad Du da vide, hvorledes Du sikkert kan opnaa den? Husk saa paa, hvad den døende Kone sagde til sin Mand om, hvad der havde hjulpet hende i den yderste Nød! Du hører jo ikke til Dem, der mene, at det var et reent Tilfælde, at Konen indtrængende og vedvarende bad til vor Herre ved sin himmeiske Moders Forbøn, og fik just saamange Penge, som hun trængte til. Gjør

Du, som det var Dig, hvem hun gav det Raad med døende Læber!

Bed daglig Rosenkrandsen eller idetmindste to à tre Decader (Led) af samme — og det, om muligt, med alle dine Huusfæller til Aftenbøn, før I gaae tilsengs. Du vil ikke fortryde, mindst paa Dødsleiet, hver Dag at have bedet 53 Gange: Hellige Maria, bed for os Syndere nu og i vor Dødstime! Og, vil Du lære andægtigere at bede denne fortrinlige Bøn, saa see idag, paa Rosenkrandsfesten, eller i Ugens Løb efter i Kirketidendens forrige Aargang SS. 365. 381 ff, hvad der staaer om Rosenkrandsens Fortrinlighed og Kraft samt den rette Maade at bede den paa.

r.

Fordærlige Bøger.

En Moder havde to Sønner og en Datter. Den ældste Søn henlevede sine Ungdomsaar i Guds frygt og blev Ordensmand. Hendes Datter, Euphrosyne, førte en mønsterværdig Vandel indtil sit tyvende Aar. Da var hun saa ulykkelig at stifte Bekjendtskab med en ung Dame, som laante hende slette Bøger. Næppe havde Euphrosyne læst nogle af dem, før hun tabte al Guds frygt og al Følelse for Ærbarhed. Moderen sukkede og græd, og kunde ikke forklare sig Grunden til denne store Forandring. En Dag havde Euphrosyne ladet Døren til sit Værelse staae aaben; hendes yngste Broder traadte ind og saae en Bog ligge paa Bordet. Da han aabnede den, fandt han saa paafaldende Ting i den, at han strax løb til Moderen og viste hende Bogen. Hun læste en Side i den. „Ak,“ raabte hun, „hvilken Bog! Nu seer jeg, hvad der har fordærvet min Datters Aand og Hjerte. Du, min Søn, hav Afsky for hvad Du læste i denne smudsige Bog, og hengiv Dig aldrig til slig afskyelig Læsning. Djævelen selv taler ud af denne Bog; hellere tage Gift end besudle sin Sjæl med saadant Smuds.“ I dette Øieblik traadte Euphrosyne ind. „Min

Datter," sagde Moderen, „er den Bog, Du læser i, en god Bog?" „Moder," svarede Euphrosyne, „giv mig den, for at jeg kan bringe den tilbage til min Veninde, af hvem jeg laante den." „Giv Dig den tilbage!" svarede Moderen, „hellere vilde jeg see mit Huus staae i lys Lue! Denne og lignende Bøger, Ulykkelige, have været din Fordærvelse, og den vil maaskee endnu røve mange Andre Sjælens Fred!" Med disse Ord kastede hun Bogen i Ilden. Moderens kloge Raad kom desværre for seent. Datterens Hjerte var allerede tilbunds fordærvet, og hun hengav sig til et usædeligt Levnet. Midt i sine Synder blev hun angreben af en farlig Sygdom. Et ungt Menneske, som pleiede Omgang med hende, og som ofte havde laant hende slette Bøger, besøgte hende et Par Timer før hendes Død. „Ak," raabte hun paa sit Dødsleie, „jeg forfærdes over det Liv, som jeg har ført; jeg har drevet Spot med Religionen, med Himmel og Helvede, men jeg bekjender, at jeg nu har en ganske anden Mening om disse Ting. Hvor skrækkelig er dog den Tanke: der gives en Himmel og et Helvede." Men hun lyttede ikke til denne Samvittighedens advarende Røst; piint af Samvittighedsnag døde hun i Ubodfærdighed. — Den unge Mand blev dybt greben ved denne usalige Død, han overveiede alvorligt Religionens rystende Sandheder og omvendte sig endnu i rette Tid.

Kirkelige Efterretninger.

Østerrig. Den 18. Juli feiredes der i Domkirken i Waitzen (Ungarn) en skjøn Fest. Paul Sarkany, der tidligere be kendte sig til den lutherske Confession og havde absolveret sine theologiske Studier i Jena og Halle, derefter virket i 5 Aar som Hjælpepræst i Sjælesorgen, og alt længe havde søgt efter den sande indre Fred, besluttede sig endelig til, i Efteraaret 1878, i sit 35. Aar, efter mange Kampe med sin Familie og

sine Embedsbrødre, at vende tilbage til den katholske Kirke. Derpaa bad han Hs. Høiærv. Biskoppen af Waitzen om at blive optagen i det biskoppelige Præsteseminar. Den brave Mand fik strax sin Bøn opfyldt. Med utrættelig Iver helligede han sig nu til Studierne og absolverede Theologien efter to Aars Forløb med gode Resultater. Den 4. Juli viedes han til Præst, og den 18. frembar han første Gang det h. Messeoffer i Domkirken i Waitzen, hvortil der havde indfundet sig en talrig andægtig Menneskemængde. Seminariets Director, Ludvig Vinten, holdt ved denne Leilighed en gribende Tale.

Tyrkiet. Medens de „oplyste“ europæiske Lande, Tydskland og Frankrig, ved de meest vilkaarlige Forholdsregler umuliggjøre eller dog i høi Grad indskrænke Jesuiternes Virksomhed, have disse under Sultanens Herredømme Frihed til at lære og virke, saavidt de kunne. I Beyrut (Syrien) have de et formeligt Universitet, om hvilket en ved samme ansat Professor skriver følgende til sine Paarørende: „Vort Universitet til den h. Joseph“ har ca. 500 Studenter, af hvilke imidlertid Størstedelen efter europæiske Begreber vilde kaldes Gymnasiaster, nemlig Ynglinge fra hele Orienten, fra Damascus, Mesopotamien, fra Athen og Constantinopel, fra Ægypten, Cypern og Smyrna, Sønner af Scheikernes, Effendiernes og Emirernes velstaaende Familier. Fleertallet af dem er Katholiker d. v. s. de tilhøre Riter, der anerkjende Paven for deres Overhoved; Mange ere schismatiske Grækere, nogle Muhamedanere, men alle tilsammen gaae de til den katholske Religionsundervisning og i den h. Messe. Ja ofte ere netop Moslimerne de mest andægtige og beskedne i Kirken. De ville forhaabenlig bidrage til at lægge et Fundament for Orientens religiøse Restauration, paa hvilken Jesuiterordenen arbejder med saa store Resultater.

Det egentlige Universitets Faculteter have hidtil været indskrænkede til Philosophi, Theologi, Philologi og Handelsret, men om nogle Aar ville to ny Faculteter, Civilret og Medicin, blive tilføiede. Universitetet har under i sin nu treaarige Bestaaen udfoldet en overordentlig velsignelsesrig Virksomhed. Ogsaa selve Bygningen svarer til det storartede Foretagende; det er den smukkeste Bygning i orientalsk Stiil i Beyrut. Gavnfulde Hænder i America have skjænket Jesuiterne Midlerne dertil. Ifor-

veien havde de allerede et lille Collegium paa Libanon i Ghazir, men det var ikke tilstrækkeligt. Saa stege de ned fra Bjergene og droge ind i Syriens Hovedstad, og de have været saa heldige med deres Foretagende, at „Beyruter Universitetet til den h. Joseph“ er blevet den europæiske Culturs og Videnskabs Centrum for hele Orienten

Kjøbenhavn. Som bekjendt opholder der sig i Hovedstaden ikke faa Katholiker især af de høiere Stænder, som ikke ere det danske Sprog tilstrækkeligt mægtige for at kunne høste Gavn af en dansk Prædiken, og derfor maae undvære al den Naade, som er knyttet til den mundtlige Forkyndelse af Guds Ord. I Betragtning heraf have en Deel fremragende kirkeligssindede Mænd henvendt sig til den Apostoliske Præfect med Anmodning om, at der i Sct. Ansgars Kirke jevnlig ogsaa maatte blive holdt Prædiken i det franske Sprog; thi herved vilde ialtfald saa godt som alle dannede Udlændinge sættes istand til at høre Guds Ord. Efter sikkert Forlydende skal den høiærværdige Herr Præfect ikke blot med stor Beredvilighed have givet den begjærede Tilladelse, men selv ogsaa directe have indledet skriftlig Forhandling desangaaende med en af den franske Geistligheds navnkundige Prædicanter, og skal der som Følge heraf være Udsigt til, at P. Felix, der i sin Tid ved sine aandrige Conferentstaler i Paris' Kathedralkirke har høstet saa stor Berømmelse, vil følge Herr Prælatens Indbydelse og komme hertil, for i Løbet af Vinteren hver Søndag at holde franske Prædikener i Sct. Ansgars Kirke. Lad os da haabe og bede, at denne tilsigtede, særdeles heldige Foranstaltning snart maa komme til Udførelse, og saaledes den omtalte Mangel blive afhjulpen!

Den h. Johannes Chrysostomus.

† 407.

Denne navnkundige Kirkelærer blev født i Antiochia i Aaret 344. For at bryde med Verden, der beundrede og smigrede ham, begav han sig i Aaret 374 til et eensomt Bjerg. Efter her at have tilegnet sig den christelige Tausheds Kunst, vendte han tilbage til Antiochia og virkede her som Præst med sjeldent Held. I Aaret 398 blev han viet til Biskop af Constantinopel. Vidunderlige vare Virkningerne af hans Prædikener. Uafslædigt opmuntrede han Folket til flittigt at bivaane den h. Messe, og, for at borttrydde al Paaskud for Forsømmelse, afkortede han de dengang lange Bønner i Liturgien. Den apostoliske Iver, med hvilken han bekæmpede alle Laster, skaffede ham talrige Fjender, og paa drog ham Landsforvisning. Vel blev han snart kaldt tilbage, men i Aaret 404 atter forviist til Kucusum i Armenien. Endnu havde hans Fjender ingen Ro; i Aaret 407 bragte man ham over hundrede Mile længere til Pytius. Udsat for alle mulige Savn og allerede i en meget fremrykket Alder, bevarede dog den Hellige sit Sinds Munterhed og Kjærlighed til sine Medmennesker. Paa Reisen blev han syg; og, da han mærkede, at hans Endeligt nærmede sig, klædte han sig i en hvid Dragt, modtog det h. Vandringsbrød, og hensov med sine Yndlingsord paa Læberne: „Ære være Gud for alle de Ting, som han har skabt, Amen.“ Paa Grund af sin omfattende Lærdom bliver han regnet med blandt de store Kirkefædre; paa Grund af sin udmærkede Veltalenhed fik han Tilnavnet Chrysostomus, d. e. Guldmund.

Bivaanelse af den h. Messe.

Gid den Overbevisning maatte gjennemtrænge os, at det velsignelsesrigeste Værk for Tid og Evighed, som Mennesket hver Dag kan udføre, bestaaer i Bivaanelsen af den h. Messe. Den h. Johannes Chrysostomus følte dette saa dybt, at Bestræbelsen for at lette alle Troende Bivaanelsen af den h. Messe bevægede ham til at tilside-sætte andre gudstjenstlige Skikke.

„Istedetfor Palmegrene frembære Englene ved det h. Offer Jesu Christi Legeme. Til Gunst for Menneskene bede de til Herren: „Vi indlægge Forbøn for dem, som Du har elsket indtil Døden, vi anraabe Dig for dem, for hvem Du har udgydt dit kostbare Blod; vi bede for dem, for hvem Du her offerer dit h. Legeme. Ihukommende dette, lader os benytte den kostbare Leilighed, for at vi kunne finde Barnhjertighed og Naade i Nødens Stund.“

(H. Chrysostomus.)

Den h. Nilus beretter, at den h. Johannes Chrysostomus under det h. Messeoffer har seet mange Salige stige ned fra Himlen, iførte skinnende Klæder, for at være Vidner til Fuldbyrdselen af denne Hemmelighed.

„Fra Solens Opgang indtil dens Nedgang skal mit Navn være stort iblandt Folkene, og paa hvert Sted skal der ofres og i mit Navn frembæres et reent Madoffer.“
Malachias 1, 11.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 3die October. 20de Søndag efter Pinse. Rosenkrandsfest.
Paa denne og følgende Søndag afholdes den sidste Kvartalscollect af Peterspengen for dette Aar. — 4. M. Frants af Assisi, Bekj. og Ordensstifter. — 5. Ti. Placius og Lidelsesfæller, Mart. — 6. O. Bruno, Bekj. og Ordensstifter Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Messe for Ansgariusforeningen. — 7. Tø. Marcus, Pave. — 8. F. Birgitta, Enke. — 9. L. Dionysius og Lidelsesfæller, Mart.

Søndagen den 10. October. 21de Søndag efter Pinse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 3 offentlig Andagt i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Mariacongregationen

Søndagen d 3. Octbr. Fælledscommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegade.

Foreningen for christelige Mødre.

Tirsdag den 5te October Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe og Communion i Sct. Ansgars Kirke.

Mandagen den 4de October og fremdeles indtil Videre holdes om Søgnedagens i Capellet i Kronprindsessegade kun een h. Messo Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader saent hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 41. Søndagen den 10. October. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. En hæderlig Hustru. Kirkelige Efterretninger: Belgien, Persien. Den h. Cyrillus af Alexandria.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr 39.)

En Flok unge Personer, som vare løbne efter os fra Bethlehem, holdt vore Heste, indtil vi kom tilbage fra Grotten. Det var allerede blevet temmelig mørkt, da vi begave os tilbage til Byen. Man saae Lysene i Husene skinne ned fra den høitliggende, et Castel lignende Stad, der i Frastand seer ud som en Samling af gamle Borge. En mild Luft var udbredt over Dalen, den rene Himmel belyste den med sine klare Stjerner; og, — som et levende Minde om den første Julenat — saae vi i Nærheden af vor Vei Faarehjøder og Hyrder. Med Rørelse og Glæde følte Sjælen ved dette Syn, at Gud her ikke blot forundte os at see det Sted, der var Vidne til hvad der skete i hin Nat, men at — ligesom en Fader glæder sig over at kunne vise sine Børn et skjønt Billede —

saaledes lod Gud os tillige der see Hyrder og Hjorde, for at vise os, hvorledes Alt maa have seet ud i hin Nat.

Dengang jeg var et Barn, var det ved Juletid sædvanligt den saakaldte *Krybbe*, der paa en tiltalende og yndefuld Maade gav os Børn et anskueligt Billede af Alt, hvad der kan sætte den barnlige Phantasi i Bevægelse: Englene og Stjernen, den i klar Lysglands straalende Klippe, Jerusalem med dets Porte, Taarne og Tinder; nedenfor Høienes Skraaninger, de græssende Faarehjorder, og dybt nede i Dalen Stalden med Barnet, Maria og Joseph, de tilbedende Hyrder og de tre Vise fra Østen, medens alle Slags Folk oplivede de Veie, der slyngede sig opad Blerget. Alt dette egnede sig ret til at fylde den barnlige Sjæl med Glæde over den nyfødte Verdensforløser.*) Nu i mine modnere Aar vilde den al gode

*) I de Fornemmes og Velhavendes Huse synes i vor Tid Krybben at være ganske fortrængt af Juletræet. Dette er ikke uden Betydning. Krybben sysselsætter nemlig fortrinsviis den barnlige Phantasi og giver den en religiøs Retning, og Intet i Verden kan gjøre et ufordærvet Barn en større Glæde. Juletræet derimod tjener mere til at nære den lavere Sandselighed og Egenkærlighed, medens der Intet bliver tilovers for Phantasien; thi istedetfor det, som dog skulde være Hovedsagen paa Julefesten — at vække Barnets Sands for Festens Betydning, og minde det om dets nyfødte Frelser, istedet derfor fylder Juletræet Barnets Sjæl til Overmaal med Tanken om og Beskuelsen af de ventede eller erholdte Foræringer, og vækker ofte Fortrydelighed og Misundelse. Hvor langt Juletræet kan fjerne sig fra den christelige Idee (Livets Træ), har jeg engang oplevet et slaaende Exempel paa i Carlsruhe, hvor en fornem Dames Mand fortalte mig, at hans Frue, der ingen Børn havde, Juleaften arrangerede et Juletræ for sine Yndlingskatte. Det Eiendommelige ved dette bestod blot i, at det, istedetfor det ellers sædvanlige Sukkergodt og Legetøj, var behængt med stegte Pølser etc. Vi have tidligere omtalt et lignende Exempel paa, hvorledes Barnekærligheden kan antage en saadan bestialsk Skikkelse (s. S. 453).
Forf.' Anm.

Gud paa en anden Maade, der kom Sandheden nærmere, atter bringe mig Julenatten i levende Erindring.

Dersom det havde ladet sig gjøre, at blive her ganske alene tilbage, og i eensom Betragtning tilbringe Natten i denne Hyrdedal, da vilde det vistnok have udøvet en langt mægtigere Virkning paa Sjælen, end selv det, at tilbringe en Nat i den h. Gravs Kirke. Thi, hvor helligt end ethvert Sted der er, saa ere de dog alle paa en Maade blevne usynlige ved Overbygning og Marmorbeklædning, medens denne Dal endnu er Græsgang, og den samme Himmel endnu hvælver sig over dens Hjorder og Hyrder, som for 1856 Aar siden, da Englene der istemte deres Lovsang. Ja, jeg kan ikke tænke mig Noget i Verden, som paa en mere gribende Maade kunde føre et christeligt Hjerte tilbage til hin hellige Nat, og lade det opleve Alt, hvad der engang er skeet — end naar man kunde sidde en Nat i denne Dal og tillige høre den Musik, som jeg idag har hørt i Høimessen.*) Det var Abbé Voglers Pastoralmesse, et af Verdens første musikalske Kunstværker. I dens „Credo“ slynge Oboens yndige Toner sig som Blomsterfletninger om Sangen, som om man hørte en paa Bethlehems Høie siddende Hyrde, der i disse Toner hen over Dalen udaandede sin Glæde over det guddommelige Barns Fødsel i Forening med Elegiens Klagesuk over den smertelige Fremtid, der forestod det. Ved Ordene: „Incaratus est ex Maria virgine“ griber Musiken Hjertet med en uimodstaaelig Magt, og foretaler os Jomfru Maria, Jesusbarnet og Guds Kjærlighed i underfulde Toner. Denne ubeskrivelige Musik vil have bibragt mange af de Tilstedeværende Anelser om himmelsk Jubel og evig Salighed. Ved „Agnus Dei“ forekom det En, som om efter Ordene „Da pacem“ en heel Verden af Længslens og Haabets Toner jublende brøde frem fra Underverdenen, hvilke Compo-

*) Dette Afsnit er nemlig skrevet i Forfatterens Hjem paa det samme eller det følgende Aars Juledag. U.' A.

nisten syntes at have mindre Møie med at frembringe, end med at beherske og tilbagetrænge. Derefter hørte man Sange af Englenes Chore, i hvilke den samme Jubel i stedse forskjellige Tonarter og med afvexlende Styrke gjentog sig, indtil den tilsidst tabte sig i usikre, langsomt hendørende Toner fra de fjerneste Himmelegnes ophøiede Beboere.

Det var allerede blevet Nat, inden vi kom til Bethlehem. Vi bleve i Klosteret, hvor vi forud vare anmeldte, modtagne med den største Venlighed. Da vi allerede den næste Dag ad en Omvei over St. Johan vilde vende tilbage til Jerusalem, foretog vi endnu i samme Nat under Guardianens Anførsel en Procession for at holde Andagt paa de hellige Steder, og, efterat Enhver af os havde faaet sin Kjerte, førte Pateren os til den store Kirke.

Denne maa udentvivel gjælde for den ældste christelige Kirke i det hellige Land; thi det er vel næppe tænkeligt, at det Sted, hvor Herren blev født, skulde være gaaet i Glemme, saameget mindre, som hans Moder endnu levede længe efter at Christendommen havde begyndt og fortsat sin Udbredelse. Det Sagn, at der allerede i det første eller i Begyndelsen af det andet Aarhundrede her blev bygget et Bedehuus eller en Kirke, men at denne i Aaret 137 paa Kaiser Hadrians Befaling blev nedbrudt, fortjener derfor i denne Henseende Opmærksomhed. Jeg minder blot til Sammenligning hermed om Rachels forholdsviis langt mindre betydende Dødssted, hvorom Erindringen ligefra hendes Død til den nærværende Dag aldrig er uddøet i Palæstina. Mindre sikkert er det, at Hadrian paa dette Sted skulde have ladet bygge et Afgudstempel til Ære for Adonis. Men i det sjette Aarhundrede lod den pragtelskende Kaiser Justinian — som ogsaa byggede den verdensberømte og

ældste Domkirke, Santa Sophia i Constantinopel — den Basilika, som Constantin her havde ladet opføre, nedrive for paa samme Sted at bygge et prægtigt Tempel, hvortil der selv i Jerusalem dengang ikke fandtes Mage. Det synes, som skulde hans Bygning i Bethlehem have den samme sjeldne Lykke, som hans pragtfulde Kathedrale i Constantinopel, at den staaer endnu den Dag idag, altsaa ikke lidt over tusinde Aar.*) Ganske ødelagt er

*) Denne oprindelig af Constantin d. Store († 337) til Forherligelse af den evige uskabte himmelske Viisdom („Sophia“) byggede, men to Gange ved Jordskjælv og Ildebrand ødelagte Kirke blev i det sjette Aarhundrede gjenopbygget af Kaiser Justinian I. († 527) og udstyret med en Pragt og Kostbarhed, som overgaaer Alt, hvad den christelige Bygningskunst nogensinde har frembragt. Denne Kirke, der i alle Bygningens udvortes Hoveddele, i Skikkelse af en tyrkisk Moskee, endnu staaer uforandret som et fuldendt Mønster paa byzantinsk Kirkestil, blev under Ledelse af Bygmestrene Anthemius og Isidorus ogført i Form af et græsk Kors, hvis Midte er overhvalvet af en elliptisk formet Kuppel (162 F. lang og 147 F. bred) samt to Halvkupler og sex mindre Kupler. Den i Forhold til dens Størrelse temmelig flade af 24 Vinduer oplyste Hovedkuppel, hvis indvendige Høide er 180 Fod, hviler paa fire colossale Piller, medens de øvrige Dele af Kirken i Alt tælle 170 Søiler, hvoraf de 8 af Porphyre ere tagne af Aurelians Solens Tempel i Rom, og 8 af grøn Jaspis af Dianatemplet i Ephesus. Murene ere udvendigt og indvendigt beklædte med Marmor, Gulvet deels med Marmor, deels med Porphyre, og den store Kuppels indvendige Side med Mosaik. Den til Alteret, Søilecapitæler, Lamper, Lysekroner, Kirkekar, Missaler og Paramenter anvendte Masse af Guld, Sølv og Ædelstene var af en Værdi, som overgik Alt, hvad senere Tidens Luxus i denne Retning har kunnet opvise. Saavel Tvergangen som Hovedskibet (den første 213 F., det sidste 240 F. lang) havde, ligesom den store Kuppel, Form af Ellipser, og Kirken var ved 9 med Hautreliefs smykkede Brønseporte adskilt fra to af hvælvede Søilegange bestaaende store Forhaller. Da Tyrkerne i Aaret 1453 erobrede Constantinopel, plyndrede de alle Kirkens Kostbarheder, overkalkede dens Malerier og omdannede den til en Moskee ved at vanzire dens Ydre med Tilbygningen af fire Minarets.

ialfald, saavidt vides, denne Kirke siden aldrig blevet, hvorimod Taget vel er fornyet, og enkelte Dele af den ombyggede. Bethlehem har, som en aaben By, ikke havt den forfærdelige Skæbne som Jerusalem, der i Aarhundredernes Løb ikke mindre end sytten Gange er bleven stormet og ødelagt; derfor er ogsaa den Kirke, der skulde forherlige Hans Fødsel, hvem ogsaa Tyrkerne ære som en Prophet, forblevet uantastet af Tidens Tand.

Vel er der nu, med Undtagelse af Choret, ikke Stort tilbage af den gyldne Mosaik og al den overordenlige Pragt, som den gamle Tids Skribenter beundre. Kirkens Skib, der er 80 Fod bredt med fire Rækker, hver af 11 eller 12 høje Marmorsøiler, er bleven en øde og forfalden Forhalle, af hvis Sidevægge mange Marmorstene ere afbrudte og bortslæbte. I det syttende Aarhundrede begik tillige Grækerne den Judassynd mod dette Guds Tempel, at de brøde Blytaget af og solgte det til Tyrkerne, der i den Krig, som de førte mod de Christne paa Candia, brugte det til at støbe Kugler af. Denne ryggesløse Handel er saa meget mere ubegribelig, som Grækerne ellers pleie at ofre store Summer paa hellige Steders Forherligelse. Nu er altsaa Choret den egentlige Kirke; det er adskilt fra Skibet ved en Muur, der naaer op til Loftet.

Choret i denne Kirke har et skjønt stort Høialter, og i den Tverbygning, der adskiller Choret fra Skibet, stiger man temmelig dybt ned i den Grotte, der æres som Christi Fødselssted. Denne har et middelstort Værelses Omfang, er omtrent ti Fod høi og har tre Altere. Dens østlige Side danner en Nische, hvori der staar et Alter af Marmor, der forneden er aabent som et Bord. I en Marmorplade under samme er en Stjerne indlagt, der nu blot er af en Sort Steen, der har en anden Farve, men var tidligere af Sølv, og dens Straaler besatte med Diamanter og andre Ædelstene. Over denne hænge flere stedse brændende smaa Lamper ned fra den indre Side af Alterbordet. Her er det Sted, hvor Verdens Frelser

som Menneske først berørte Jorden. Ikke langt fra dette er et Alter, hvis Bordplade bedækker den Krybbe, hvori Christus skal have ligget, og det tredje Alter betegner det Sted, hvor de Vise fra Østerlandet tilbade den nyfødte Konge. Begge disse Altere ere ligeledes stedse belyste, og ethvert af dem har et godt Maleri, af hvilke det ene forestiller Hyrdernes, det andet de Vises Tilbedelse.

Blandt alle de Steder, som besøges og æres i det hellige Land, er der vel intet, hvorom man med større Sikkerhed tør troe, at det er det rette, end netop om Herrens Fødselssted. Selv *Tobler*, der ellers ingensteds lader nogen tænkelig Tvivl ligge uberørt, veed Intet at indvende herimod.

Mange troende Christne have ønsket at kunne knæle paa det Sted, hvor Barnet har ligget; og den, der, saaledes som vi, har havt denne Lykke, han ønsker, ligesom Maria, Joseph, Hyrderne og de Vise fra Østen, ogsaa at see Barnet lyslevende for sine Øine. Ja, hvormangen from Sjæl har ikke tænkt sig det som den allerstørste Lykke, der i dette Liv kunde times dem, engang, ligesom Simeon i Templet, at turde tage Barnet paa sine Arme og kysse det. Saa naturligt dette Ønske nu end er, saa er det dog altid et Tegn paa en Ufuldkommenhed ved vor Tro; thi Herren har gennem sin Kirke virkelig forundt os denne Lykke, og gjort det let for os at opnaae den. I enhver h. Messe see vi Ham, som i Bethlehem laae i Krybben, ligge paa Alteret. I Krybben laae han i et fattigt værgeløst Barns ydmyge Skikkelse; paa Alteret see vi ham i Hostiens uanseelige Skikkelse, og dog her som der, paa en forborgen Maade nærværende i hele sin guddommelige Magt og Høihed. Og saa ofte dit Hjerte længes efter Christus, og Du har rensset Dig i Bodens Sacrament, tør Du gjøre mere end Simeon, som tog Barnet paa sine Arme: Du modtager ham her i dit Hjerte, idet han her fremstiller sig for Dig i Skikkelse af en Spise. Dette er Grunden til, at

der blandt Hedningerne i Christendommens første Tid gik det Rygte, at de Christne slagtede og spiste et Barn, og at Kirkefædrene kaldte sig og alle Christne Christophori (Christusbærere).

(Fortsættes.)

En hæderlig Hustru.

Ved Grændsen af Preussen, henimod Frankrig, forekom der tidligere mange Fortrædeligheder i Pengeanliggender. Thi i Frankrig havde man Francs og Centimer og i Preussen Thalere, Silbergrotschen og Pfenninge, og de vilde ikke altid forliges. Man havde rigtignok i det Hele taget draget Omsorg for, at de største Vanskeligheder kunde undgaaes; det gik godt med Femfrancstykkerne, thi de gjaldt een Thaler og ti Silbergrotschen, men en Kjøbmand, som fik sine Varer fra Tydskland, vidste ikke, hvad han skulde gjøre med Centimerne og de halve Francstykker. Ligeledes kunde Franskmanden ikke godt hitte paa, hvorledes han skulde komme af med „5 Groschen- og 2½ Groschenstykker“ og med „Groschen“ og „Pfenninge“ i det Indre af Frankrig, hvorfra han modtog sine Varer. Man modtog dem ikke, og han var nødt til at ombytte dem med „Grovmønt“, som Folk sagde.

En ung dygtig Kjøbmand begyndte dengang sin Forretning i en saadan Grændseby, og tog en brav, flittig Pige til Ægtefælle. Han havde ingen Lighed med den store Mængde af de Personer, som man nutildags kalder „Reisende“; han havde heller ikke, som saa mange af hans Standsfæller, ført et lystigt Liv og „moret sig godt“, men havde, sparsommelig som han var, sammensparet sig en anseelig lille Capital, for dermed at kunne be-

gynde en Handel i sin Fødeby. Hans Brud var heller ikke af dem, som medbringe store Sække fulde af klingende Mønt, men istedet derfor bragte hun ham til Medgift stor Beskedenhed, Flid, Sparsommelighed og stor Dygtighed til at føre en Huusholdning, hvori Huusmoderen ikke er en fin Dame, men slet og ret Huusmoder, der selv koger Suppen til sin Mand.

En saadan Huusmoder er desværre en Raritet i vore Dage. Thi de unge Piger blive sjældent opdragne saaledes som vore salige Mødre. De lære alle tænkelige Ting, lære at spille og dandse, samt pynte sig „comme il faut“ og lignende brødløse Kunster. Men naar de engang komme i et Kjøkken, tage de Handsker paa for ikke at tilsmudse deres Fingre, og rødme, naar et uventet Besøg overrasker dem i Kjøkkendøren. Istedetfor at Moderen skulde opdrage sin Datter og lære hende at føre Huusholdning, lader hun hende lære lidt Fransk, at comportere sig vel og optage en stærk Portion Forfængelighed i sin unge Sjæl. Et Par Aar senere, efter at Frøkenen er udskreven af Skolen, har hun glemt al sin Fransk og Engelsk, men Forfængeligheden bliver tilbage, og saaledes kan det let hændes, at hun bliver ligesaa klog, som den unge Kone, om hvem man fortæller Følgende: Hun havde ladet vasket Tøi lægge paa Blegen. Den paafølgende Nat indfaldt stærkt Frostveir. Da nu Kokkepigen bragte Morgenkaffen til sin Frue, sagde hun: „Ak, hvor koldt er det ikke idag; Alt er frosset denne Nat!“ „Men du gode Himmel,“ udraabte da den unge Kone forskrækket, „hvad skal jeg nu gjøre? saa ere jo ogsaa alle mine smukke Ting frosne!“ — Gud være en saadan Mand naadig! Har han ikke fuldt op af Penge, saa maa han see til, hvorledes det vil gaa ham! —

Men den unge Kjøbmands Hustru var ikke en saadan Dukke. Hun havde en fortræffelig Moder, en ægte gammeldags Huusmoder, som er en Skat for sin Mand og hele Familien. Naar hendes Fader kaldte sin Hustru

en „kostbar Skat“, saa behøvede han ikke at forstaae dette Ord, som mange Ægtemænd ere nødte til, der kalde deres Hustru for en „kostbar Skat“ paa Grund af, at hun koster mange Penge. Saaledes havde hun ogsaa opdraget sin Datter; og hendes Svigersøn saae med Tak til Gud, at han i sin Hustru besad en Rigdom, som hun ikke kunde have medbragt ham i rede Penge.

Da Kjøbmanden efter den første Maaned opgjorde sit Regnskab, saae han til sin Glæde, at han havde tjent en net Sum, og at Huusholdningen ikke havde kostet meget. Da han nu sjæleglad sorterede Pengene, kastede han de halve og Fjerdedeelsfrancstykker samt Kobbercentimerne tilside, og sagde, da han var færdig, til sin Hustru: „Hør, kjære Lotte, jeg agter at gjøre en Accord med Dig. Hver Aften skulle alle halve og Fjerdedeelsfrancstykkerne samt Centimerne være dine. Prøv engang paa, om Du kan bestride Huusholdningen dermed. Til Syvende og sidst troer jeg nok, at Du kan; thi Du er en udmærket Huusholderske. Har Du Noget tilovers, saa vil jeg ikke have det igjen; men bekost dermed din daglige Paaklædning. Alt andet sørger jeg for, det forstaaer sig; og naar dine Penge ikke strække til de daglige Klæder, saa yder jeg dig Bistand. Vil Du det?“ — Hustruen betragtede den lille Sum af Smaamønt og sagde: „Jeg skal forsøge derpaa,“ og smilede. „Hvis det gaaer, saa skal det glæde mig. Du veed, jeg er ingen Øde-land.“ Han sagde smilende: „Jeg kjender dig, min Kjære.“

Dermed var Sagen afgjort.

Kjøbmanden havde ikke Tid til at tænke paa Huusholdningen, men hans Hustru forlangte ingen Penge af ham, det var ham nok. Hun fik naturligviis Kaffe, Sukker, Olie, Eddike, Salt og slige Ting, som de havde i Boutikken, for Ingenting. Men Handelen gik med hver Dag bedre, og hver Aften forøgedes de halve og Fjerdedeelsfrancstykker. Den unge Kone tog imod dem med Glæde. Efter en Maaned mærkede hun, at hun kunde

gjemme nogle Ruller med smaa Sølvmonter, som hun ikke kavde Brug for. De skulle nok engang komme os tilgode, sagde hun ved sig selv, og jeg kan da overraske min Mand paa en behagelig Maade, eller de kunne — Gud frie os derfor — blive en Nødskilling i daarlige Tider. Hun taug, og saae sin Skat voxte med hver Dag. Hendes Mand købte en Silkekjole af svært Silketøi til hende til hendes Navnedag.

Men, kjære Mand, sagde hun, gjør dog ikke det! Se jeg har flere af den Slags Klæder end jeg har Brug for. Min Moder har altid sagt mig, at Gadedøren gaaer op indadtil. Deraf skulle vi Kvinder lære at blive hjemme, og det gjør jeg. Hvortil da Stadskjoler? Du har købt en Silkekjole til mig, og jeg er meget taknemlig for din Kjærlighed. Men jeg vilde have købt mig en Uldkjole til Vinteren. Den havde jeg havt godt af.

Godt, sagde han, saa skal jeg købe en saadan til Julen.

Vil du tillade mig en Bøn? spurgte hun derpaa.

Ti for een! var Svaret.

Nuvel, sagde Konen, saa giv mig, saa ofte Du agter at købe en Kjole til mig, de Penge, som den vilde koste. Jeg skal da selv købe mig den til den Tid, jeg behøver den!

Det lovede Manden, og hun fik en anseelig Sum i dette Øiemed. Hun var stedse smukt klædt og hendes Mand var glad og fornøiet og bragte hende blot Lidt med fra Leipziger Messen, som han besøgte, da han ogsaa havde begyndt en Manufacturhandel.

Saaledes behøvede man da en Svend, og en Lærling kom til. De havde to yndige Børn og holdt en Pige. Huusholdningen krævede mere; men Forretningen gik bedre og bedre; den lille Sum blev hver Dag større og det hemmelige Rum, hvori hun gjemte sine Penge, blev med hver Dag mere opfyldt. Manden saae nok, at han gav hende stedse Mere, men han oversaae heller ikke at Huusholdningen blev større, og han kjendte sin Hustru

for godt til at kunne stødes over hendes større Indtægter. Han var netop meget glad over, at de tiltoge. Ofte spurgte han hende: „Kjære Kone, har du ogsaa nok?“

Det gaaer nok, svarede hun da smilende, og, om det ikke skulde slaae til, saa rækker jeg mig efter Dækkenet.

Den Bemærkning, hun engang havde gjort med Hensyn til, at Gadedøren gik op indadtil og hvad det skulde betyde, var heller ikke faldet i gold Jord hos ham. Fra den Tid af blev han hjemme, legede med sine Børn, samtalede med sin Hustru eller læste i en god Bog. Saaledes fandt han da, at han sparede mange Penge, og disse Penge beregnede han hver Maaned og gav sin Kone dem, idet han tilføiede: det skeer kun, for at Du ikke saa ofte skal være nødt til at strække Dig efter Tæppet. Hun vidste, hvor han sparede, glædede sig derover, lagde Pengene i det hemmelige Rum, hvis Indhold stadigt voxede, og desuden havde hun den Glæde, stedsø at have sin kjære Mand hos sig.

(Sluttes.)

Kirkelige Efterretninger.

Belgien. Foreningerne for „den katholske Skolepenge“ have haft en stor Sammenkomst i Brygge, hvor der feiredes en smuk og storartet Fest. Over 5000 Medlemmer og Delegerede fra de forskjellige Foreninger i Antwerpen, Mecheln, Løwen og andre store Byer drog i et prægtigt Optog gennem Gaderne. Foreningen fra Lille i Frankrig mødte med sin guld- og silkebroderede Fane, Greven af Chambords kongelige Foræring. De katholske Skoleforeninger kunne med Stolthed see hen paa de Resultater, de hidtil have tilkjæmpet sig ligeoverfor den mægtige Statsconcurrance.

Persien. Den i Districterne Ourmiah og Salmas graserende Hungersnød har naaet en saadan Høide, at kun Øienvidner kunne gjøre sig en Forestilling om dens Rædsler. Den Prøvelse, som Forsynet har ladet komme over de apostoliske Missionairer og den ædle til enhver Opofrelse rede Ærkebiskop Msgr. Cluzel, Apostolisk Delegat, kan kun sammenlignes med den Nød, som de mange i Sandhed fromme nestorianske Convertiter maae lide, og blandt hvilke Erkebiskoppen af Salmas (ogsaa Convertit) giver det meest ophøiede Exempel paa Selvfornægtelse. De americanske Sekterere tilbyde de hungrende Christne og de stakkels Vaisenbørn Penge og rigelig Føde, men selv i den høieste Nød ere de haardt Prøvede som eet Hjerter og een Sjæl og dele de for den syvdobbelte Pris kjøbte Bid Brød mellem sig, medens det desværre ikke sjældent skeer blandt Muhamedanerne, at de dræbe deres sultende Børn og kaste dem i Vandet, eller ogsaa at Mødrene, som ofte blive vanvittige af Trangen til Føde, stege deres Børn paa Spiddet, for saa med glubsk Hast at fortære dem; ligledes forekommer ofte det Tilfælde, at Ligene fortæres. Til de stakkels Vaisenbørns Underhold, som ellers blive pleiede af Missionen, vilde der udkræves en Sum af 3000 Mark, hvilke de mere velhavende Christne i Østerrig og Tydskland bedes at skjænke i vor guddommelig Frelseres Navn, saa meget mere, som de tidligere Understøttelser fra Frankrig have aftaget i en følelig Grad, og de Christne i Ourmiak og Salmas af Mangel paa Føde ere saa udmattede, at de ikke kunne dyrke deres Marker med den fornødne Flid og Anstrængelse.

Den h. Cyrillus af Alexandrien.

† 444.

Den h. Cyrillus blev udnævnt til Patriarch af Alexandrien i Aaret 412. Da Nestorius, Biskop i Constantino-
pel, i Aaret 428 fremkom med den Vranglære, at i Christus gaves der ikke een men to Personer, og at den h. Jomfru derfor ikke kunde kaldes „Guds Moder“, blev han irettesat af den h. Cyrillus; og, da han fremturede i sin Vildfarelse, anklaget for Pave Coelestinus. Denne bød Nestorius, under Trudsel af Kirkeban, at tilbagekalde sin Vranglære, og Cyrillus fik det Hverv at sørge for Udførelsen heraf. Den 7de Juni 431 indfandt Nestorius sig i Ephesus, hvor ogsaa Cyrillus mødte med mere end 200 Biskopper. Efter i tolv Dage forgjæves at have ventet paa de syriske Biskopper begyndte Conciliets Drøftelser, der endte med Nestorius' Afsættelse. Strax søgte Syrerne og Nestorianerne at belægge den h. Cyrillus med Ban og anklage ham for Kaiseren som Fredsforstyr-
rer. Skjøndt han blev kastet i Fængsel og truet med Landsforviisning, glædede den h. Biskop sig dog over at kunne lide for Christus. I Tidens Løb blev det almindeligt anerkjendt, at Cyrillus havde forsvaret den sande Tro mod Nestorius, og at Kirken væsenlig skyldte ham Seiren over denne Vranglære. Cyrillus vendte tilbage til sit Dioces og holdt fremdeles Samfund med dem, som underkastede sig hans biskoppelige Myndighed og fuldt og fast anerkjendte Guds Søns Menneskevordelse.

Tilbedelsen af Menneskevordelsens Hemmelighed.

Menneskevordelsen er den Hemmelighed, i Kraft af hvilken Gud Herren boer iblandt os. Den burde derfor være den kjæreste Gjenstand for vor Betragtning. For denne Hemmeligheds Skyld led Cyrillus Trængsel og Forfølgelse, for den ofrede han høimodigt Ære og Ven-skab.

„Guds Ord, Faderens Eenbaarne, ved hvem og i hvem alle Ting ere, som er Lyset og giver ethvert Væsen Livet, blev i Tidernes Fylde som Menneske født af den h. Gudsmoder Maria. Ikke som om Han ophørte at være Gud, fordi han paatog sig et Legeme, det er: blev et Menneske som vi. Thi kun forsaavidt Guds Væsen ikke kan undergaae nogen Forandring, idet Han altid vedbliver at være, hvad Han var, er og vil være, er Han bleven Menneskets Søn.“ (H. Cyrillus.)

Da Læren om, at Maria er Guds Moder, danner en væsentlig Bestanddeel af Læren om Menneskevordelsen, saa tør Dyrkelsen af Maria ikke skilles fra Tilbedelsen af hendes guddommelige Søn. Den h. Patriarch har efterladt os en Tale, hvori han med fyndige Ord fremhæver Marias Storhed.

„Og Ordet er blevet Kjød og har boet iblandt os.“
Joh. 1, 14.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 10. October. 21de Søndag efter PIntse. Collect af Peterspengen. — 11. M. Frants Borgias, Bekj. — 12. Tl. Maximilian, Mart. — 13. O. Edvard, Konge og Bekj. — 14. To. Calixtus, Pave og Mart. — 15. F. Theresia, Jomfru. — 16. L. Gallus, Abbed.

Søndagen den 17de October. 21de Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Stanislauscongregationen.

Fælledscommunion Søndagen d 10. Octbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegade.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 42. Søndagen den 17. October. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. En hæderlig Hustru. Kirkelige Efterretninger: Aarhus, Østerrig, Nord-america, Africa. Den h Frants af Sales.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 41.)

For mere end 1400 Aar siden blev en berømt Mand, der havde levet i Rom og andre store Stæder, ret grundigt træt af Verden og drog til Betlehem for at ende sit Liv ved Frelserens Fødested. En lille snever Celle var hans Bolig, en grov Klædning hans Dragt, Brød og Urter hans Føde. Han tilbragte sin Tid med Bøn, Studium og literære Arbejder, og et af hans Arbejder, *Oversættelsen af de hellige Skrifter i det latinske Sprog*, har faaet stor Betydning som den romerske Kirkes Bibel. Han levede mere end tredive Aar i Bethlehem, hvor han døde den 30te September 420. Han havde selv udhugget sig en Gravhule i Nærheden af Herrens Krybbe, for at hans afsjælede Legeme kunde finde et Hvilested der, hvor hans Liv og hans Hjerte havde fundet Hvile. Dette Sted

mener man endnu med Sikkerhed at kunne paavise; det er en temmelig stor Hule, der ved en Gang staaer i Forbindelse med Kirken. Denne Mand var den h. *Hieronymus*. I Hulen seer man endnu blot et Alter med et Portræt af ham; den berømte Kirkefaders jordiske Levninger bleve siden førte til Rom. Den h. Hieronymus' Værker bleve senere samlede i fem store Foliobind og ansees efter halvandet tusinde Aars Forløb for saa vigtige, at man vil finde dem i ethvert Universitets- og Klosterbibliothek, at enhver Lærer i de theologiske Videnskaber kjender dem, og at de stedse ville blive læste og skattede, saalænge der er Christendom paa Jorden. Selv hans tomme Grav bliver besøgt af Alle, som valfarte til Bethlehem.

I denne Hule eller Grotte viser man os ogsaa de to berømte Kvinders, *Paulas* og hendes Datters *Eustochiums* Gravsteder. Et skjønt Maleri paa Væggen fremstiller Begge som Lig, Moderen i sort Pilgrimsdragt, Datteren med Roser omkring det jomfruelige Hoved. Af adelig Slægt og fødte i Rigdom forlode de deres Fødeby Rom, for, ligesom Hieronymus, her paa Christi Fødested ved alvorlig Fromhed og Dydsøvelser at tilkæmpe deres Sjæl den fuldendte Fødsel for det himmelske Liv. Deres store Rigdom anvendte de til, ved Oprettelsen af flere Klosterer at give fromme Personer Leilighed til at føre et gudfrygtigt og helligt Liv; men, uagtet de tillige vare rige paa aandelig Dannelse og Kundskaber i en for Kvinder sjælden Grad, saa indskrænkede de sig dog i Henseende til Føde og Klædning til det Allernødtørftigste og udførte de ringeste Arbejder. Medens man ellers under Opholdet i Gravhvælvinger eller Mausoleer ofte betages af uhyggelige Følelser, idet Legemet anfægtes af Gru for Døden, og Sjælen af Skræk for Dommen, føler man sig ved disse Helliges Hvilesteder vidunderligt vel og opfyldt af Trøst over Døden. Det er, som om Nærheden af deres jordiske Levninger yder Beskyttelse mod alle onde Magter, som efterstræbe Menneskenes Legeme

og Sjæl. Her vilde mangan ellers frygtsom ung Pige kunne tilbringe en Nat ganske alene uden at føle den mindste Angst. Ogsaa ved andre Leiligheder har jeg i Nærheden af hellige Legemer følt et sælsomt Velbefindende, ligesom Aandepust af en høiere Livsluft, hvorimod den største Pragt, som kan omgive et fyrsteligt Lig paa Paradesengen eller i Sarkophagen — for kun at sige det Mindste derom — i alt Fald ikke bringer Tilskueren nogen Trøst!

Paa Grund af den Dunkelhed og Usikkerhed, der forekom mig at klæbe ved Sagnene om flere andre her-værende Gravminder og Capeller, f. Ex. den h. Josephs og de uskyldige Børns o. fl., opholder jeg mig ikke ved en nærmere Beskrivelse af disse, saameget mindre, som Tiden desuden ikke tillod os at blive her længere, da vi maatte bryde op den følgende Morgen, saasart de geistlige Medlemmer af vort Selskab havde celebreret.

Da vi altsaa om Mandagen efter Morgengudstjeningen fra Kirken vendte tilbage til Klosteret, ventede i Forhallen en Mængde Bethlehemiter paa os, som falbød os Jerichoroser, Rosenkrandse, Kors og Perlemoerarbejder af forskjellig Art. Enkelte af disse Sager vare virkelig smukke, men Prisen ogsaa i Forhold dertil høi. Disse Folk komme fra Bethlehem ogsaa til Jerusalem for at sælge disse Ting til Pilgrimme, og sætte sig da sædvanligt i „Casa novas“ Gaard eller paa Pladsen foran den h. Gravs Kirke. Man hører da ofte En og Anden anbefale sig med at forsikre, at han er en „christiano cattolico“. Det Perlemoer, som de forarbeide, faae de fra det røde Hav. Klosteret har et stort Forraad af disse Arbejder, der give de indfødte Katholiker Leilighed til at fortjene Noget og tilbyde de Fremmede for en, i det Hele taget, billig Priis et stort Udvalg af alleslags Gjenstande, som de kunne tage med sig som Erindringer om det hellige Land. — Da iøvrigt den hele Sværm af tyske Skolelærere sædvanligt i Anledning af Reformationens Historie ikke undlade at indpode Ung-

dommen de gængse Løgne om den romerske „Afladshandel“, maa jeg her i Forbigaaende bemærke, at der vistnok *forsaavidt* er knyttet Aflad til Brugen af Rosenkrands og Crucifixer, der ere indviede over den h. Grav, som disses Besiddere paa visse Dage værdigt annamme de h. Sacramenter m. m.; men i de i Jerusalem trykte Bestemmelser desangaaende heder det udtrykkeligt, at en saaledes indviet Rosenkrands eller Crucifix taber dette Krav paa Aflad ved at *sælges og kjøbes*. Derfor ere alle disse i Klosterets Magazin beroende Gjenstande *ikke indviede*; først naar man paa en eller anden Maade er kommen i Besiddelse af dem, kan man lade dem indvie, hvilket altid skeer uden Betaling.

Førend vi forlade Bethlehem, skal jeg endnu anføre en moralsk Mærkværdighed. Denne By berømmes for dens kvindelige Beboeres Kydskhed, og tillige for den Omhu, hvormed hele Befolkningen søger at forebygge enhver Skandale i denne Retning. Dersom en Kvinde forseer sig i dette Punkt, saa maa hun bøde med Livet derfor; Folket udøver da selv Justits imod hende. P. Geramb fortæller saaledes en Historie, hvorefter en skjøn ung Enke alene paa Grund af en stærk Mistanke blev slæbt hen paa en offentlig Plads og der dræbt af sin egen Fader. Hr. *Tobler* siger herom: „Sand Dyd er umulig uden Frihed. Men hvorledes kan der være Tale om Frihed, naar allerede den blotte Mistanke kan føre et Menneske til Døden? Med samme Ret kunde man kalde den Tyv, der sidder i Fængsel, en brav Mand, fordi han der ikke kan stjæle.“ Bortset fra den besynderlige Logik i denne Sammenligning, der vistnok kan finde Anvendelse paa Personer, der i Sweits paa Grund af Utugt dømmes til Tugthuset, men ikke paa de ufordærvede Jomfruer i Bethlehem: saa ligger her det Agtværdige ikke blot i, at Kvindekjønnen bevarer sin Ærbarhed og Kydskhed, men ganske særdeles deri, at en heel Befolkning føler en saa stor Afsky for denne Last, og at hele Menigheden anseer sig for beskæmmet, der-

som den skulde forekomme iblandt dem. Det synes, som om Han, hvem al Magt i Himlen og paa Jorden er overgivet, vilde bevare det Sted, hvor han blev født af den reneste Jomfru, saa uberørt som muligt af sædelig Ureenhed i dennes vederstyggeligste Skikkelse.

Vi kom nu ad ujevne og skraanende Klippeveie til St. Johan, hvor der staaer en skjøn i italiensk Stil bygget Kirke med et i Nærheden liggende Kloster. Byen er for Størstedelen beboet af Muhamedanere, kun for en ringe Deel af Katholiker. Her skulle fordem Zacharias og Elisabeth have boet, og Johannes den Døber være født. Vi overlode vore Heste til den Flok unge Personer, der var løbet med os, og, efterat have meldt os i Klosteret, gik vi først til Ruinerne af Maria Besøgelses Kirke, der ligger omtrent en Fjerdingsvei fra Byen. Her skal nemlig Zacharias, foruden sin sædvanlige Bolig i Byen, have eiet et Huus, hvor Elisabeth just opholdt sig, da Maria kom og besøgte hende. Denne Kirke minder altsaa om det Sted, hvor Elisabeths Hilsen og den evige Hymne „Magnificat“ blev født. Af dens Ruiner er endnu Saameget tilbage, at man har kunnet benytte det Overblevne af Murene til et Capel, hvor Franciscanerne feire Marias Besøgelsesfest ved en hellig Messe. Denne ensomme Ruin paa en Bjergskraaning, omgiven af Træer og Buske og smykket med duftende Blomster og Urter, gjorde et ubeskrivelig velgjørende Indtryk paa mig; dens Omgivelser stemte Sjælen til Stilhed og Ro, trængte alle verdslige Tanker tilbage og vakte Længsler og Følelser, der hos os Alle ytrede sig i Ønsket om, at kunne forlænge vort Ophold gaa dette yndige Sted.

Klosteret i St. Johan er en solid Bygning af Qvaderstene, og seer næsten ud som et Castel. Den omboende muhamedanske Befolknings tidligere Stemning mod de Christne gjorde i sin Tid denne Forsigtighed nødvendig;

i den nyere Tid have disse Arabere faaet mere Respect for Katholikerne, og af Hensyn til de europæiske Consuler og den mod de Christne velsindede Pascha viist sig mere medgjørlige. Den ovenfor omtalte Kirke er i dens nærværende Skikkelse opført af den franske Konge Ludvig XIV. og ansees af Mange for den skjønneste katholske Kirke i Palæstina. Den har en skøn Kuppel i Midten. Gulvet er indlagt med Mosaik, og i en Fordybning, hvori man stiger ned ad Marmortrin, staar et rigt prydet Alter, under hvilket en hvid Stjerne og flere stedse brændende Lamper betegne det Sted, der æres som Johannes den Døbers Fødselssted. Blandt de fortrinlige Malerier, som pryde denne Kirke, er et af Murillo, der fremstiller Johannes i Ørken. Ligesom dette Billede, saaledes ere ogsaa Klosterets Munke alle Spaniere; de modtoges os med stor Venlighed og beværtede os med en fortræffelig Vin. Vi maatte imidlertid efter et kort Ophold atter sætte os til Hest, for endnu i rette Tid, inden Solens Nedgang og før Portene bleve lukkede, at naae til Jerusalem.

(Fortsættes)

En hæderlig Hustru.

(Sluttet.)

Saaledes var det gaaet i nogle Aar. Med Tak til Gud priste den gode Hustru sin Skjæbne og takkede det guddommelige Forsyn for, at hun ikke var bleven nødt til at angribe sin Skat. Men da den efterhaanden var bleven temmelig anseelig, pinte den Tanke hende, at hun skulde unddrage den sin Mands Forretning. Hun stod paa Nippet til at nedlægge den i en lille Kurv i Juletræet og saaledes at overraske ham, da en Tildra-

gelse indtraf, som gav hendes Beslutning en anden Vending.

Da hendes Mand var paa Messen fortalte en Ven til ham, at han havde faaet Handelsbreve fra America, som gjorde det aldeles klart for ham, at Sukker og Caffé vilde stige betydeligt i Prisen. Men han tilføiede, at det endnu var en Hemmelighed, og at de, istedetfor fra Messen strax at reise hjem, først burde reise til Antwerpen eller Amsterdam for der hurtigt at gjøre betydelige Indkjøb, og at de da vilde gjøre glimrende Forretninger. Det var indlysende, og vor Kjøbmand indvilgede. Han skrev til sin Hustru og tiltraadte Reisen.

Hidindtil havde han været meget forsigtig og var derfor aldrig kommen i Forlegenhed. Men denne Gang forlod den besindige Forsigtighed ham, da han havde et sikkert Haab om stor Gevinst. Han udgav alle sine Contanter og tænkte ikke paa, at der vilde blive udstedt store Vexler paa ham, som han strax maatte betale.

Begge de to Venner reiste altsaa til Holland og Belgien, kjøbte for store Summer og vendte glade tilbage til deres Hjem. Varerne bleve betalte i rede Penge og ankom betids til Cöln. Gevinsten var saa godt som allerede gjort, men det krævede dog nogen Tid, førend Varerne kunde omsættes i Penge. Der kom da nogle Vexler, som vor Kjøbmand endnu kunde indløse. Men en Dag, da Kassen var aldeles tom, kom en ny Vexel paa 3000 Frcs., som strax skulde betales. Kjøbmanden blev som ramt i Hovedet af en Øxe. Han kunde ikke betale Vexlen uden at optage et Laan, og den eneste Mand, han kunde betro sig til, var bortreist paa fjorten Dage. Hans Situation var skrækkelig. Betalte han ikke Vexlen, saa var hans Credit ødelagt, og Falliten uundgaaelig. En mørk Alvor, en sand Tungsindighed greb ham, som grændsede til Fortvivlelse.

Hans Hustru saae, at hans Stemning blev mørkere og mørkere. Hun haabede, at han skulde aabenbare hende, hvad der gjorde ham saa ulykkelig; men han

taug. Tilsidst kunde hun ikke længere see paa hans Kummer og spurgte ham derom, saasnart de bleve ene, om Aftenen.

Nu hældede han sit af Sorg trætte Hoved til hendes Bryst og klagede sin Lidelse for hende. Imorgen Kl. 9 skal jeg betale 3000 Frcs. og jeg har dem ikke, sagde han grædende. Jeg er fortabt, hvis der ingen Hjælp kommer! Jeg er fallit til Trods for min store, sikre Gevinst.

Hustruen foer sammen; men hun fattede sig snart. Hun trøstede ham paa enhver Maade; henviste ham til den nødvendige Tillid til Gud, og det lykkedes hendes indtrængende Ord nogenlunde at berolige ham.

Han betragtede hende fuld af Beundring, fordi hun saa fast regnede paa Frelse fra denne Nød, og den trøsteløse Mand fattede Mod ved hendes Tillid og sov igjen fast og roligt efter flere Dages Søvnløshed.

Næppe havde hans Hustru lagt Mærke til, at han var indsovet, førend hun reiste sig og sneg sig ud af Værelset. Hun tændte Lys udenfor Døren og ilede til sin skjulte Skat. Hun trak det hemmelige Kum ud, fremtog de smaa Ruller, talte dem, og var nærved at skrigе høit af Glæde. Thi i otte Aar havde hun sammensparet over 4000 Francs af de halve og fjerdedeels Francs og Centimer, saavel som af hendes Mands Foræringer, som hun ikke havde anvendt, samt af det, han gav hende maanedlig, fordi han ikke længere gik ud om Aftenen.

Fuld af en salig Glæde, tog hun en lille Kurv, lagde omhyggeligtt alle Pengene i den og dækkede dem med et hvidt Klæde. Derpaa faldt hun paa Knæ og takkede Gud med hede Taarer, thi hun havde selv ikke vidst, at Pengene efterhaanden vare blevne saa mange.

Derpaa tog hun den tunge Kurv, slukkede sit Lys og sneg sig igjen til Soveværelset. Der stillede hun Kurven under Speilet paa Vadskebordet og lagde sig ubemærket tilsens.

Men næppe gryede Dagen, førend hun vaagnede,

men lod som om hun sov. Hendes Mand var vant til at staae tidligt op. Da han vaagnede, var det allerede blevet lyst. Han sprang ud af Sengen; men nu faldt hans tunge Sorg paany paa hans Sjæl. Han sukkede dybt, rev sig i Haaret, stønnede og klagede.

Endelig klædte han sig paa og gik til Vaskebordet. Forbauset saae han der en Kurv staaende, som han ikke kjendte. Han trak Dugen tilside og udstødte et Skrig. „Hvad er det?“ raabte han bævende af Skræk og Glæde.

Da kunde hans Hustru ikke længere holde sig. Hun reiste sig i Sengen og sagde: Det er den Guds Hjælp, hvorom vi iaftes talte.

„Kone, for Guds Skyld, hvad har Du gjort? Hvorfra ere disse Penge?“ udraabte han.

Hun svarede grædende af Glæde og smilende under Taarer: „Hør mig, saa vil Gaaden snart være løst!“

„Veed Du ikke“, sagde hun, „at Du i otte Aar har givet mig alle smaa franske Mønter, som vare i Butiksskuffen? Jeg skulde føre Huusholdningen dermed og betale mine daglige Klæder. Jeg indsaae snart, at jeg kunde spare noget hver Dag og gjorde saa. Derpaa gav Du mig de rede Penge, som Du tidligere gav mig til Stadskjoler, som jeg ikke havde Brug for, og næppe iførte mig to Gange om Aaret. Jeg var rigelig forsynet med gode Klæder og udbad mig kun Pengene, fordi jeg vilde spare dem for et Nøds-tilfælde. Siden gik Du ikke mere ud om Aftenen, blev hos mig og vore Børn og beregnede, hvad Du kunde spare derved. Du gav mig da ogsaa dette som Tilgivet til Husholdningen. Jeg gjemte det Altsammen; og, da Du igaar vilde fortvivle, saa trøstede jeg Dig og talte tillidsfuld om Guds Hjælp. Jeg vidste rigtignok ikke hvor meget jeg havde, men troede dog, at det kunde strække til. Da Du saa sov inat, listede jeg mig ud, talte min Skat og fandt — Fire tusinde Francs! Der staae de. De ere

dine; Gud skee Lov og Tak, at Du nu kan være lykkelig igjen!“

Hans Knæ bøiede sig foran hans Hustrues Seng, hans Hoved sænkede sig, og hans Hænder foldede sig. Saaledes laae han længe fordybet i Bøn. Derpaa reiste han sig, drog den fortræffelige Hustru til sit Bryst og græd, saa at Taarerne trillede ned over hendes Kinder. Og disse den lykkelige og taknemmelige ved hende frelste Mands Glædestaarer syntes hende at være en Løn for hendes Sparsommelighed og Beskedenhed, som Intet i Verden vilde have ydet hende. Den dybtgrebne Mand kunde ikke tale.

Men da han omsider var bleven rolig, udraabte han: „Du er en frelsende Engel, som Gud har tilsendt mig.“

Vexlerne bleve betalte, og Nøden var forbi. Speculationen med Caffen og Sukkeret lykkedes herligt. Og da Handelsvennen kom for at opgjøre Regningen med ham, da fortalte den lykkelige Kjøbmand, hvorledes han fortræffelige Hustru havde frelst ham og denne istemte sin Vens Udraab:

„En dygtig Husmoder er den bedste Skat og den største Rigdom.“ Og han kyssede sin rødmende Hustru og sagde: Hun har været min frelsende Engel!

Kirkelige Efterretninger.

Aarhus, 10. Octbr. Idag foretog den Høiærv. Apostoliske Præfect den høitidelige Indvielse af vore 4 store Kirkeklokker. Disse vare ophængte ved Indgangen til Taarnet. Allerede om Morgenen var Menigheden bleven underviist om de betydningsfulde Cæremonier og Bønner, som Kirken foreskriver ved Klokkernes „Daab“. Om

Eftermiddagen Kl. 3 begav Celebranten med Diakon, Subdiakon og 8 Ministranter sig fra Capellet gennem den nye Kirke til Indgangen, hvor Menigheden havde samlet sig. Efter Oplæsningen af de foreskrevne syv Psalmer blev Vandet indviet til den rituelle Klokkevaskning. Derpaa blev enhver Klokke døbt, idet Celebranten med den h. Olie tegnede 7 Korstegn paa den udvendige, og 4 med den h. Chrisam paa den indvendige Side. Den største Klokke blev opkaldt efter „Jesu helligste Hjerte“, den anden efter „Marias ubesmittede Undfangelse“, den tredje fik Navnet „Joseph“, den sidste „Ignatius“. Til sidst blev Røgelsen, bestaaende af Virak, Tymian og Myrrha, indviet og hensat under enhver Klokke, hvorpaa Diakonen sang Evangeliet om Maria og Martha.

Klokkerne ere støbte af Edelbrock i Gescher (Westphalen). Støbningen bestaaer af Malm og udmærker sig ved Reenhed og kunstnerisk Prydelse. Tonen selv er i de sidste 5 Maaneder jevnlig bleven beundret af Alle, der besøgte Industriudstillingen i Düsseldorf.

Den største Klokke veier 2,660 Pund og har et Omfang af 6½ Alen; den angiver som sin Hovedtone „d“ og som Bitoner f, a, d.

Indskriften bestaaer af følgende to Chronogrammer, hvoraf ethvert gjengiver Aarstallet 1880:

eCCLesla In CorDe IesV Vna tVtaqVe oMnIa sVstInet.
(Paa Dansk: „Kirken, enig og tryk i Jesu Hjerte, bærer Alt“.)

Cor IesV tVI CorDis pVri signaCVLVM.

(Paa Dansk: „Jesu Hjerte være Dit rene Hjertes Segl“.)

Den anden veier 1848 Pund, har Tonen „e“ og Indskriften:

sanCta Mater sIne Labe orIgInaLI gLorIosa paroChIæ
noXIa DIssIpet.

(Paa Dansk: „Den hellige Moder, saa hæderfuld i sin ubesmittede Undfangelse, afværge alt Skadeligt fra Menigheden!“)

aVe VIrgo DeIpara præCLara pro MIserIs eXora
peCCatorIbVs.

(Paa Dansk: „Hil Dig, Jomfru, Du hæderkronede Gudsmoder! bed for alle arme Syndere!“)

Den tredje veier 1284 Pund, har Tonen „fs“ og Indskriften:

sanCtI nVtrICIi Iosephi patroCInIo IndVstrIa qVæqVe
seMper fLoreat.

(Paa Dansk: **Under den hellige Pleiefader Josephs Beskyttelse blomstre stedse enhver Viudskibelighed!**
beate Ioseph sVbCVrre pIIs hIC MorItVrIs ChrIstI
fIdeLibVs!

(Paa Dansk: **Hellige Joseph, staa alle her døende fromme Troende bi!**

Den fjerde veier 1045 Pund og har Tonen „g“.

Efter Indvielsen bleve Klokkerne prøvede, og det var en stor Glæde for alle Tilstedeværende, da de vældige Toner for første Gang rungede igjennem Kirkens høie Hvælvinger. Maatte deres rene Klang blive en Trøst og Glæde for talrige Slægter og Tider!

s.

Østerrig. Fornylig har Søsteren Maria Xaveria, en Negerinde fra Nubien, aflagt de høitidelige Løfter i Ursulinerindernes Kloster i Linz. I en Alder af 6 Aar stillede hun sig som Gidsel for sin Moder, der i en streng Dyrtid holdtes tilbage som Pant af en Kornpuger, fordi hun ikke kunde betale det modtagne Korn. Men denne nedrige Mand solgte baade Moder og Datter til forskjellige Slavehandlere. Det stakkels Barn kom i Hænderne paa mange tildeels meget grusomme Herrer, af hvilke Een endog tatoverede det hjælpeløse Væsen. Endelig blev den nuværende Søster Xaveria for en Sum af 700 fl. løskjøbt af Missionairen Olivieri paa Slavemarkedet i Alexandrien, og har nu i Linz fundet et varigt Asyl.

Nordamerica. Den 8. August blev den til Biskop af Columbus (Ohio) udsete Højærv. Hr. A. Watterson høitideligt consecreret af Biskop Elder (Cincinnati). Fra alle Sider vare Fremmede strømmede til; imidlertid kunde kun 1800 med Kort forsynede Personer blive indladte. Blandt de Tilstedeværende vare 8 Biskopper og 85 Præster. Kl. 2 vare Cæremonierne til Ende, og Biskop Watterson meddelte Velsignelsen, hvorved han særlig henvendte sig til sin høitbedagede Moder, et rørende Syn, der gjorde et dybt Indtryk paa alle Forsamlede.

I New-York er den Højærv. Hr. Thomas Farrel, der i 20 Aar har været Sognepræst ved Sct. Josephskirken, afgaaet ved Døden. Han var en Irlænder af Fødsel. Da han var formuende, har han i sit Testament udsat rige Legater til fromme Øiemed. Omkostningerne ved Begravelsen maae efter Testamentet ikke overskride 100 Dollars; til et Gravminde, hvortil han selv har bestemt Indskriften, er der udsat 400 Dollars. Hans værdifulde

Oliemalerier, Kunstværker og Bøger tilhøre Sct. Josephskirken, hans Gulduhr og Kostbarheder det katholske Vaisenhuus. Til Understøttelse af sit Sogns Fattige uden Hensyn til Confession bestemte han 500 Dollars og betroede Uddelingen til Vincentiusforeningen. Ligeledes har han bestemt 5000 Dollars til Opførelse eller Kjøb af en katholsk Kirke i New-York for farvede Katholiker (d. e. for Negere eller Saadanne, som nedstamme fra Ægte-skab mellem Negere og Europæere og dertillands ringe-agtes i den Grad, at de Hvide skye de Localer, hvor Farvede pleie at samle sig, saa der ikke kan tænkes paa at bringe begge Racer sammen i en Kirke. Han bemærkede tillige, at den hvide Befolkning i de Forenede Stater gjør dem, der nedstamme fra Africanerne stor Uret, og at ogsaa Katholikerne i den Henseende skammelig forsømme deres Pligt. Dersom denne testamenteriske Bestemmelse ikke er udført 3 Aar efter hans Død, skal den nævnte Sum overgives til den Anstalt for Negere, som findes i den 143. Gade i New-York. Hvad der saa efter Afdrag af nogle Legater til hans nærmeste Slægtninge og en Sum til Sjælemesser endnu bliver tilovers, skal anvendes til Bedste for de fattige Børn i St. Josephssogn. I Sandhed et smukt Testamente af en katholsk Præst, der viser ham at være en ædel Menne-skeven, hvem den sande Christendom har hævet høit over de herskende Fordomme, der her næsten med tyrannisk Magt hævde deres Herredømme i saagodtsom alle Samfundets Classer!

Africa. Trappisterne, som forlode deres Kloster Mariastern den 22de Juni for at grunde en ny Coloni i Sydafrica, ere efter en lang og besværlig Reise lykkelig ankomne til deres Bestemmelsessted Dunbrody i Caplandet.

Den h. Frants af Sales.

† 1622.

Født af fornemme Forældre i Annecy i Aaret 1567, fuldendte han sine Studier i Paris og Padua, gav Afkald paa den glimrende Stilling, hans Fader havde bestemt ham til i Regeringens Tjeneste, og blev Præst. Da Hertugen af Savoyen tænkte paa at føre det calvinistiske Landskab Chablais tilbage til Kirken, tilbød Frants sig til Udførelsen af dette gode Værk. Han begav sig tilfods derhen med sin Bibel, et Breviar og kun een Led-sager, hans Fætter Ludvig af Sales. Det var et Foretagende fuldt af Farer og Besværligheder. Men ingen Hindring formaaede at afskrække ham, og snart blomstrede et nyt Foraar for Kirken. Han siges at have omvendt 72,000 Calvinister. Paa Pavens Befaling overtog han en Coadjutors Embede hos Biskoppen af Genf, og besteg den derværende Bispestol i Aaret 1602. Som Biskop udstrakte han sin Omsorg selv til de mindste Ting, og hans Blidhed og Mildhed gjorde ham afholdt af Alle. I Forening med Francisca af Chantal stiftede han i Annecy Hjemsegelsens Orden, der snart udbredte sig i Europa. Skjøndt fattig, afslog han alle geistlige Godser og Værdigheder, blandt disse ogsaa Ærkebispesædet i Paris. Hans talrige Skrifter udmærke sig ved Dybde, Klarhed, Salvelse og livlig Fremstilling. Det mest bekjendte er: „Philothea eller Veiledning til et gudeligt Liv.“ Han døde i Aaret 1622 i Avignon, hvor hans Hjerter blev bisat; hans Legeme hviler i Klosteret i Annecy. Pave Pius den IX. har erklæret ham for Kirkelærer.

Sagtmodighedens Dyd.

Du vil fange flere Fluere, pleiede den h. Frants af Sales at sige, med en Skefuld Honning, end med hundrede Fade Eddike.

„Gaves der noget Bedre eller smukkere paa Jorden end Sagtmodighed, saa vilde Jesus Christus have lært os det; og dog vilde Han kun i to Ting være vort Forbillede, nemlig i Hjertets Sagtmodighed og Ydmyghed.“
(H. Frants.)

Den h. Frants af Sales' Sagtmodighed fortjener saa meget mere Beundring, som han af Naturen besad en heftig Charakter og maatte tilkæmpe sig Sagtmodighed ved Overvindelse. Undertiden vakte den Hellige næsten Forargelse blandt sine Venner ved den overordenlige Sagtmodighed, hvormed han modtog Vrangtroende og Syndere. En af dem sagde til ham: „Frants af Sales kommer naturligviis i Himlen, men om ogsaa Biskoppen af Genf kommer der, det veed jeg ikke saa sikkert; hans Sagtmodighed vil nok spille ham et slemt Puds.“ „Ja sandelig,“ svarede den Hellige, „jeg vil hellere aflægge Regnskab for alt for stor Sagtmodighed, end for overdreven Strenghed. Er Gud ikke idel Kjærlighed? Gud Fader er Naadens Fader, Guds Søn er et Lam, Gud den Helligaand er en Due, altsaa Sagtmodigheden selv. Er Du visere end Gud er?“

„Liflige Taler ere Honningkage, sød for Sjælen og Lægedom for Legemet.“ Ordsp. 16, 24.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 17de October. 22de Søndag efter PIntse. — 18. M. Lucas, Evangelist. — 19 Ti. Petrus af Alcantara, Bekj. — 20. O. Johannes af Kenty, Bekj. — 21. To. Ursula og Lidelsesfæller, Jomfruer og Mart. — 22. F. Margaretha Maria Alacoque, Jomfru. — 23. L. Hedvig, Jomfru.

Søndagen den 24. October. 23de Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtagade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Ansgariusforeningen.

Bestyrelsesmøde i Præsteboligen Tirsdagen den 19de ds., Kl. 7 Aften.

Mariaforeningen

holder Møde Søndagen d. 24de October efter Høimessen.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 43. Søndagen den 24. October. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Thomas af Kempis. Kirkelige Efterretninger: Rom, Frankrig. England, Tyrkiet

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 42.)

Den næste Dag skulde vi tiltræde Reisen til det døde Hav, en Reise, der stillede flere og andre For-
dringer, end man hjemme hos os har nødig at tænke paa. Der var nemlig ingen Værtshuse og Herberger paa Veien derhen; hvad der var nødvendigt for Nattekvarter og Livets Ophold, maatte vi følgelig selv føre med os: altsaa en Kok tilligemed Alt hvad han skulde koge og tillave, Kogekar, Ildsted og Alt hvad der hører til Dækning og Anretning, Mandskab til Betjening og Pasning af saamange Mennesker og Dyr, og endelig Telte og Sengerequisiter. Men for at vi med samt vor store Bagage ikke skulde falde i Hænderne paa rovlystne Beduinsværme, maatte vi sikre os en Eskorte af disse Folk, som skulde beskytte vor Caravane mod saadanne

Farligheder. En saakaldet Dragoman (Tolk) overtog da det Hverv at anføre og forpleie os alle for den arabisk høie Priis af 25 Fr. (17 Kr.) daglig pr. Hoved.

Saasnart vort Selskabs af saamange adspredte Lemmer sammensatte Legeme efter megen Talen og Løben frem og tilbage endelig var kommet i Sadlen, satte det lange Tog sig i Bevægelse, drog ud af Stefansporten og blev nede i Dalen ved Gethsemane Have modtaget af en Scheikh med to eller tre Beduiner, hvis lange Landser erindrede om Kosaker. Disse faa Exemplarer af denne Race skulde ikke beskytte os med Vaabenmagt, men deres Nærværelse skulde blot vise deres Stamme-fæller, at vi anerkjendte deres Herredømme paa Lovløshedens Enemærker.

Vi kom først til Bethanien, der ligger omtrent en halv Miil i sydøstlig Retning fra Jerusalem paa en Udløber af Oliebjerget. Det er nu en lille muhamedansk By, hvor Ruiner, smaa Klipper, Olie-, Figen- og andre Træer trække sig hen imellem terningformede uanseelige Steenhuse. Ved Indgangen til Lazarus' Grav staaer nu en Moskee, der tidligere har været en christelig Kirke. De Christne have derfor dannet sig en anden Indgang ned til Graven ad en af ikke faa Trin bestaaende Trappe. I dens Forkammer seer man et Alter, hvor hvert Aar det h. Messeoffer feires paa Fredagen i den fjerde Uge af Fasten, hvis Evangelium handler om Lazarus' Opvækelse. Kl. 3 om Natten gaaer en Procession af Franciscanere og Pilgrime med Fakler i Hænderne over til Bethanien. Naar den h. Messe er læst, stiger en Franciscaner op paa det flade Steentag af et Huus, der ligger ved Graven, og synger Evangeliet først i det latinske og derefter i det arabiske Sprog, og den muhamedanske Befolkning bivaaner andægtig denne Deel af Gudstjenes-ten, da ogsaa den troer paa Lazari Opvækkelse.

Herfra førte vor Vei os efterhaanden ind i en ganske øde Bjergegn, hvor Solen — det var d. 9. April — brændte saa hed, som det hos os sjældent er Tilfældet i

Juli eller August. Et Selskab af Englændere red med behørig Bedækning i nogen Afstand foran os; vor Drago-man skyndte da paa os, og vi jøge afsted i Trav og Galop op ad den skraa Bjergvei for at komme forbi Englænderne. Det lykkedes os, og vi havde da den Løn for vore Anstrængelser, deroppe i en Bjergkløft at finde en Plet, hvor en fremhængende Klippe ydede os Skygge. Dette Sted toge vi strax i Besiddelse for at udhvile os og indtage Forfriskninger, medens Englænderne maatte leire sig i den brændende Solhede. Disse Briter havde paa tyrkisk Viis indhyllet deres Hoveder i ziirlige Turbaner af farvede Tøier. Jeg har ofte før gjort den Iagttagelse, at, jo svagere og tommere et Menneskes Indre er, med desto større Lethed og Foranderlighed efterligner han og tilegner sig alt Fremmedt og Nyt, medens alvorlige og dygtige Mennesker ere for stærke og for stolte til at lade sig smitte at denne Jammerlighed.

Da vi rede videre, brændte Solen paa de skraanende nøgne Bjergvægge som ned i et stort Huulspeil, og det var, som skulde vi fuldstændigt gjennemtørres. Da kom der en bleg Strimmel af det døde Hav tilsyne, og Bjerget ved Siden af vor Vei spaltede sig lodret nedad i en overordenlig Dybde, igjennem hvilken en lille Bæk snoer sig i evig Skygge. Her dukkede Egnen om Jericho frem med en grøn af Træer og Buske opfyldt Slette, som midt i dette udbrændte Øde venligt tilsmilede Øie og Hjerte. Denne skarpe Modsætning af et planterigt og saftigt Jordstrøg midt i en Ørken hidrører fra Elisæuskilden, som har sit Udspring umiddelbart ved Foden af et lavt Bjerg, og hvis Vand fremvælder i en saa rigelig Fylde, at den hurtigt danner en lille Bæk. Det er den Kilde, om hvilket det 2. Capitel i 2. Kongernes Bog beretter: „Og de Mænd i Staden (Jericho) sagde til Elischa: see dog, Staden har en god Beliggenhed, men Vandet er slet, og Landet er ufrugtbart. Da sagde han: Bringer mig en ny Skaal og kommer Salt i den! og de bragte ham den; og han gik ud til Kilden, kastede Salt

i den og sagde: Saa taler Herren: Jeg gjør dette Vand sundt; og der skal herefter ikke mere være Død og Ufrugtbarhed deri! Og Vandet blev sundt indtil denne Dag efter Elischas Ord, som han taledede.“

Da der mange Mile vidt ofte ikke er drikkeligt Vand at finde i denne Egn, saa blev denne Kilde agtet for at være det Sted, som bedst egnede sig til at være vort Nattekvarteer. I vort fugtigt kolde Hjem kan man ikke gjøre sig nogen Forestilling om den Glæde, som den i Østerlandene Reisende føler ved at træffe paa en Kilde. I Jerusalem drikker man Regnvand af Cisterner, og maa ofte betale det, og paa Reisen maatte vi føre det med os i Sække af Gedeskind, og det havde ikke sjældent alle de Egenskaber, som Vand ikke bør have: det var gammelt, varmt, graaligt og fuldt af Dyrehaar, men det maatte alligevel drikkes. Derfor ilede vi alle til den friske Bæk, der var Omegnen til saa stor Velsignelse; og vi glædede os ogsaa paa Hestenes Vegne over, at disse efter det lange og hede Ridt bleve vederkvægede med dette herlige Kildevand.

I Østerlandene har man ikke, saaledes som hos os, i en Deel af Aaret Vinter, og naar den er tilende, Foraar; man kjender der ikke den Glæde, hvormed vi om Foraaret hilse Naturens Gjenfødelse. Men hvad der hos os er en Følge af Tidens Omskiftelse, det er i Orienten en Virkning af en Forandring i Rummet, som er ikke mindre overraskende. Har man ondt ved at gjøre Østerlænderen den Gjæring begribelig, som Foraaret fremkalder i Naturen og i Menneskets Indre, saa begriber Europæeren, som aldrig har været i Orienten, ligesaa vanskeligt den inderlige Glæde, man føler, naar man, efter at have tilbragt længere Tid mellem afsvedne og øde, af nøgne Klipper omgivne Sletter, pludseligt staaer for en Oase, en af Kilder gjennemrislet, grøn, med Buske bevoxet og af Fuglesang gjenlydende Egn. Selv den trætte af Tørst vansmægtende Hest deler Glæden over dette frydefulde Syn med Mennesket.

Det var altsaa her, at vi førstegang skulde overnatte under aaben Himmel. Dog, der var til min Forundring i den Grad sørget for Alt hvad der hører til Bekvemmelighed og Velbefindende, at en saadan Luxus midt i et Vildnis næsten forekom mig utilbørlig og uanstændig. Under de ziirlige Telte blev der paa Underlag af Træ redet en Seng med alt Tilbehør for Enhver især af os, saaledes at vi kunde aflægge vore Klæder og gaae tilsengs ganske paa samme Maade som i vort Hjem. Det største Telt blev benyttet til Spisesal; her blev dækket et stort rundt Bord for hele Selskabet, der var saa fuldstændigt forsynet med Tallerkener, Glas, Sølvskeer etc., som man kan vente at finde det i ethvert nogenlunde godt Gjæstgiversted. En italiensk Kok, der var udrustet med Alt for hans Haandtering fornødent Forraad og Redskaber, overraskede os med en aldeles europæisk Anretning; ja, vi skulde ikke engang savne et Slags theatralisk Skuespil. Der kom nemlig en Flok Beduiner fra Omegnen, som sluttede sig til os, for at yde os deres Bistand med at koge og spise. De bragte en levende Buk med sig, slagtede den, antændte et stort Baal og satte den paa Spid. En af dem fandt imidlertid disse Forberedelser vidtløftigere, end hans Appetit kunde billige; han skar da et Stykke af det ophængte Dyr og fortærede det, som det var. Disse vilde Skikkelser toge sig i den eiendommelige Belysning høist besynderligt ud; Nogle vare ildrøde, Andre paa Grund af Mørket kulsorte, og hele denne Scene erindrede ved sin maleriske Virkning om visse ældre Maleres æventyrlige Natstykker. Da disse spøgelseagtige Væsener vare færdige med at stege, koge og spise, begyndte de at opføre et heel forunderligt Skuespil, anførte af en Formand, som ideligt svingede en dragen Sabel over Hovedet. De stillede sig alle op i en Række eller Kreds, og kun deres Fødder bleve staaende paa samme Sted, medens ethvert af deres øvrige Lemmer var i en uophørlig Bevægelse. Snart bukkede de sig

ned, som om de vilde krybe omkring paa Jorden, snart kastede de Hovedet under de besynderligste Grimasser frem og tilbage, medens man bestandigt hørte en uarticuleret Grynten, der af og til blev afbrudt af et i dybe Strubetoner udstødt Hyl. Disse Folks Udseende og Gebærder gjorde et Indtryk snart af vilde Dyr, snart af Afsindige; ethvert Spor af Menneskelighed og Fornuft var her grundigt udvisket. En af mine Reisekammerater gjorde den træffende Bemærkning, at de saae ud som Hyæner, der havde reist sig paa Bagbenene. Overhovedet forekom Beduinerne mig fremfor alle andre Østerdere, som jeg har seet, uagtet deres i sig selv skjønne Hovedbygning, at have noget stærkt markeret rovdyragtigt udpræget i deres Physiognomi.

Beduinerne tilligemed det Mandskab, der betjente os, overnattede udenfor Teltene ved Hestene. Det var en skøn stjerneklar Nat, men den var langt fra saa rolig, som Natten pleier at være i et Sovekammer. Man hørte bestandigt Frørernes Kvækken i de nærliggende Vandsteder, Lyden af de græssende Hestes Bjælder og Samtaler mellem de Personer, der passede dem. En af disse Arabere sang uafadeligt Koransprog i snøvlende Mølmelodier, nu og da faldt et Skud, muligt for at bortkyse omsnigende Schakaler eller ildesindede Mennesker.

Tidligt om Morgenen bleve vi alle jagne op af vore Leire, og den, som ikke skyndte sig, maatte finde sig i, at Teltet blev afbrudt over Hovedet paa ham. Vort Mandskab behøvede nemlig en Deel Tid til igjen at pakke Alt sammen, og maatte i alt Fald for Sikkerheds Skyld ikke skille sig for langt fra os. Kort efter at vi vare brudte op, kom vi i Egnen af det fordums Jericho til en Beduinby. Boligerne vare deels Leerhytter, deels Telte af Kameel- eller Gedehaar. Disse Folk syntes mindre nysgjerrige end dette herhjemme vilde være Tilfældet, naar en Skare af over tyve Fremmede drog igjennem en afsides liggende Landsby. Deres aandelige Liv synes ikke engang at have naaet den mere udviklede

Barnealders Standpunkt. Tilmed ere Beduinerne de mindst religiøse blandt alle Muhamedanere; de komme høist sjældent i nogen Moskee og bryde sig i det Hele ikke stort om Koranens Forskrivter. Der findes vel ogsaa christelige Stammer blandt dette Nomadefolk, men disse tage det udentvivi paa samme Maade med Christendommen, som hine med Islamismen. Denne Race er næsten kun en Slags Caricatur af det virkelig Menneskelige; man kan, som sagt, knap engang ligne Beduinen ved en Dreng, der nærmer sig den voxne Alder; thi, føler han end en barnagtig Glæde ved Alt, hvad der tiltaler sandselige Mennesker, ved glimrende Vaaben, ved at afskyde Geværer o. lign., og gjør han sig end til af sin Færdighed i at tumle sin Hest, saa fattes der ham dog ganske det udvoxede Barns aandelige Opvaktethed, den længselsfulde og glade Interesse for Alt, hvad der kan sees, høres og læres. Ganske udelukkende at leve i og for det Naturlige synes — blot paa en anden Maade — at være ligesaa fortabt, som ved en falsk Civilisation at fjerne sig fra Naturen. Det Ene forvilder Mennesket og gjør det til et Dyr, det Andet forkrøbler det eller gjør det til en Djævel.

Efter et langt Ridt i østlig Retning ankom vi til Jordan. Synet af denne Flod maa i flere Henseender stemme en Christen til Glæde. Dens i rig Fylde strømmende Vand midt i et tørt af Solen udbrændt Land frembringer langs med dens vidtløftige Krumninger en rig Vegetation af Buskvæxter, ja selv hele Lunde, der yde Skjul for Smaavildt, og hvori Fugle synge og bygge Rede; og, naar man fra et høitliggende Punkt seer ud over den, bugter den sig som en umaadelig stor gulgrøn Kæmpeslange gennem Landet. Den er dernæst den Flod, der flyder gennem det gamle og ny Testament, og i hvilken Herren selv lod sig døbe af Johannes. Endelig synes den som Naturfrembringelse i en vis Henseende at være et Billede paa Menneske- og Folkehistorien. Den strømmer ned fra Libanons evige Iis

og Snee, fra det titusinde Fod høie Hermon, flyder ind i Søen Genesareth og atter ud af den, stiger derefter tusinde Fod dybere ned end nogen anden Flod i Verden, og taber sig tilsidst i det døde Hav og kommer ikke mere tilsyne. Saaledes er det ogsaa med Jødedommen. Udgaende fra et stort moralsk Høidepunkt, fra et Religionens Hermon, ender den der, hvor alle Jødesjæle nu mere udelukkende, end Tilfældet er med noget andet Folk paa Jorden, fortabe sig — i Jordens Dyb, i det moralsk døde Hav, i Metallet, i Pengebegjærlighed. Jerusalem seer sig selv, som i et Medusaspeil, i det døde Havs Blyglands. Dersom Golgatha ikke var overbygget, saa vilde man derfra kunne have seet det døde Hav, og dette Jordens Dødningeøie vilde da have kunnet seet, hvorledes den Korsfæstede døde. (Fortsættes.)

Thomas af Kempis.

Kirketidendens Læsere ere allerede gjentagne Gange gjorte opmærksomme paa, at indeværende Aar 1880 feires som det 500aarige Jubilæum efter Thomas af Kempis' Fødsel. I denne Anledning har et af vore herværende betydeligere Boghandlerfirmaer — Universitetsboghandler *Andr. Fr. Høst & Søn* — foranstaltet en ny, fuldstændig og correct Oversættelse af denne navnkundige Forfatters berømte Værk „*Om Christi Efterfølgelse*“, og ladet denne udgaae i en dobbelt Udgave, en særdeles fint og smagfuldt udstyret Pragtudgave og en simplere men dog enhver billig Fordring tilfredsstillende Folkeudgave — et Foretagende, som vi hilse med udeelt Glæde og Tilfredshed, da en omhyggelig Recension af Bogen (s. Nr. 25) har forvisset os om, at Læsningen af denne Oversættelse

i Eet og Alt kan erstatte Originalen for enhver, der ikke kan eller ikke ynder at læse den latinske Grundtext, hvilket unægteligt ikke kan siges om nogen anden dansk Oversættelse, vi kjende. I det vi derfor paany ret indtrængende anbefale alle Kirketidendens Læsere Anskaffelsen af denne herlige Bog, troe vi tillige at gjøre dem en velkommen Tjeneste, naar vi her ved nogle korte biografiske og literaturhistoriske Meddelelser søge at give dem et tro Billede af denne Mand, hvem den christelige Verden med rette agter saa høit paa Grund af den uvurderlige Skat, hvormed han har beriget den ved sine „Fire Bøger om Christi Efterfølgelse“.

Thomas blev født i Aaret 1380 i Kempen i Ærkedio-ceset Cøln, og efter Datidens Skik fik han derfor Navn efter sit Fødselssted, men hans Familienavn var Hemerken eller Hämerken, sjældnere Hamer og Hämerlein, paa Latin Malleolus (lille Hammer). Hans Fader Johannes var en Haandværker, der, som Navnet antyder, maatte arbeide med Hammeren, maaskee som Smed eller Sølvsmed. Moderen hed Gertrud og var, efter en Meddelelse af Georg Pirkheimer i et Brev af 1494 til Peter Danhäuser, af ringe Herkomst. Moorens Formodning, at hun tilhørte den anseete og rige Familie Knyt, synes nemlig at være usandsynlig, fordi Thomas i sine Studieaar ganske var henviist til Fremmedes Understøttelse. Saaledes lærte hint Barn af fattig og ringe Herkomst alt tidligt at kjende Fattigdommens og Fornedrelsens Gud.

I en Alder af 12 Aar forlod Thomas sit Fædrenejhem og begav sig, ledsaget af sine Forældres Velsignelse, til Deventer, for der at fortsætte sine Studier. Denne Skole, hvor hans ældre Broder Johannes, født 1365, ligeledes havde nydt sin høiere Uddannelse, stod i et saa stort Ry, at talrige unge Mænd endog fra fjerntliggende Egne strømmede derhen.

Tre Mile fra Deventer laae det nys oprettede Augustinerkloster Windesheim, til hvilket ogsaa Hemerken

hørte. Thomas henvendte sig nu først til denne, der da gav sin Broder en Anbefalingsskrivelse til sin forhenværende Lærer og Velynder i Deventer, den berømte Pædagog og fromme Vicar *Florentius Radewyn*. Denne Mand aabnede venlig sit Huus for den beskedne Dreng, forsynede ham med de nødvendige Bøger og sørgede i alle Henseender for ham som en Fader for sit Barn. Han beholdt den videlystne og flittige Discipel saalænge hos sig, indtil han havde forskaffet ham frit Underhold i en velhavende Dames Huus. Thomas taler med den dybeste Taknemmeligheds Udtryk om den ædle Dame, der endnu understøttede mange andre Studerende foruden ham, men hendes Navn fortier han. Hvad han ellers havde nødig, saasom Bøger, Klæder o. desl., det erholdt han af Florentius. Hemerkens Lærer hed Johannes Behme. Denne var Vicar ved Hovedkirken i Deventer og var en særlig Ven af Florentius.

I Deventer havde der under Florentius dannet sig et Samfund eller Broderskab, der kaldte sig „Brødre af det fælleds Liv“; blandt Folket havde de Navnet „Fraterherrer“. Brødrene af det fælleds Liv forpligtede sig ikke ved Klosterløfter; de levede i Fælledskab efter en bestemt Regel under en geistlig Foresat. Den Tid, som levnedes dem efter Bøn og Studium, anvendte de til Afskrivning af Bøger, og med dette Arbeides Indtægt bestrede de da Omkostningerne ved den fælleds Huusholdning. Da Bogtrykkerkonsten opfandtes, blev Ungdommens Opdragelse og Underviisning deres Hovedbeskæftigelse. Som Lærere og Ledere af talrige Gymnasier, Skoler o. l. erhvervede de sig de største Fortjenester saavel af Ungdommens Opdragelse som overhovedet af Videnskaben og den classiske Dannelses. Hvad Benedictinerne forhen havde været, det bleve de fromme Brødre for deres Tid og Sted, og Florentius Radewyn var Forstander for „Brødrene af det fælleds Liv“.

Thomas' Omgang med denne Mand og hans Medarbejdere blev for den modtagelige og fremstræbende Dreng

en Kilde til den største Glæde og til rigelig Velsignelse. De vare Lærere, som ikke blot underviste deres Disciple, men ogsaa af Hjertet elskede dem, levede for dem og hengave sig for dem med deres hele Personlighed, med hele deres Viden, Aand og Gemyt. Og Hemerken hørte ikke blot paa deres Lære, men betragtede ogsaa deres Liv, berigede sin Aand med Kundskaber og glemte derved ikke at indprente de ædle Dydsbilleder i sit Hjerte, som han daglig havde for Øie. Vi ville hellere lade ham selv tale: „Jeg har i Sandhed opbygget og glædet mig ved deres dydige Levnet og salvesfulde Foredrag. Jeg saae intet Spor af Forfængelighed eller Higen efter Roes enten i Ord eller Lader. Jeg mindes aldrig tilforn at have seet Mænd med en saadan Andagt og Aands-samling, med en saadan Kjærlighed til Gud og Mennesker. De levede blandt Verdensfolk, men Verden havde ingen Deel i dem; det Jordiske berørte dem ikke. De forbleve i deres Hjem og beskæftigede sig flittigt med de hellige Bøgers Læsning og Afskrivning, med aandelig Læsning og fromme Betragtninger. Og midt under Arbeidet styrkede og helligede de sig ved Bønnen. Tidligt om Morgenen opsendte de deres Lovsange til Gud; derpaa forsamlede de sig i Kirken, for med Frembærelsen af det h. Offer at fuldende deres Morgenoffer. Knælende i Støvet og Hovedet dybt nedbøiet opløftede de deres rene Hænder og Hjerter til Himlen, for at nedkalde Naade og Velsignelse over dem selv og deres Arbeide. Deres Levnet var en Efterligning af Apostlenes Levnet. De vare eet Hjerte og een Sjæl i Herren. Enhver af dem kunde sige til den anden: Hvad mit er, er ogsaa dit. De nøiedes med tarvelig Føde og Klædning og havde ingen Sorger for den kommende Dag. Af fri Tilskyndelse havde de ganske indviet sig til Herrens Tjeneste. Alle adløde de Rectoren eller hans Stedfortræder; denne fuldkomne Lydighed var deres første Regel. At beherske sig selv, undertrykke Egenkjærligheden og døde Lidenskaberne, det var deres Stræben. De

bade hverandre om stræng Irettesættelse for deres Feil og Efterladenhed. De opbyggede dem, som vare udenfor, ved Naadens Frugt, ved Ord og Exempel. De bare taalmodigt verdsligsindede Menneskers Spot, og mange af dem, der før havde anseet et saadant Liv for Daarskab, omvendte sig senere, og, efter først engang at have smagt Naadens Sødhed, bekjendte de sig offentlig som Guds Tjenere¹⁾.

Størstedelen af „Brødrene af det fælleds Liv“ boede med Florentius i samme Huus. Men da dette omsider ikke mere bød tilstrækkelig Plads, valgte Florentius et andet Opholdssted for de unge Mænd, paa hvilke han bedst kunde forlade sig, og blandt disse befandt sig ogsaa Thomas Hemerken.

„I vort Huus,“ fortæller Thomas, „boede tyve Klerikere²⁾, som havde Alt tilfælleds og som tjente Herren med inderlig Fromhed. Foruden dem var der endnu tre Læg-mænd: en Oekonom, en Kok og en Skræder. Med *Arnold af Schoonhoven* (ved den hollandske Grændse) har jeg i omtrent et Aar deelt Værelse og Seng. Jeg afskrev Bøger, studerede den h. Skrift og det religiøse Livs Videnskab. Hvad jeg fortjente ved Afskrivningen, bragte jeg til den fælleds Kasse; hvad jeg havde nødig for min egen Person, gav Fader Florentius mig. Ved Samkvemmet med mine kjære Medbrødre lærte jeg lettere at foragte alt Jordisk.“

(Fortsættes.)

¹⁾ De vitis discipulorum D. Florentii c. 1. Nr. 2.

²⁾ Ved Klerikere forståes de Brødre, der forberedte sig til den geistlige Stand.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. En i hele Missionssystemet dybt indgribende Forholdsregel synes snart at ville blive bragt til Udførelse. Det er bekjendt, hvilken Antipathi alle orientalske Schismatikere have for de Missionærer, som følge den latinske Ritus. For nu at vise disse den størst mulige Imødekommen har Rom besluttet, at de i Orienten virkende Missionærer for Fremtiden skulle antage den Nations Ritus, i hvilken de arbeide. Msgr. Rampolla, Propagandaens Secretær, har allerede affattet de herhenhørende Befalinger. Under disse Vilkaar begynde Jesuiterne en ny Mission i Armenien med den armeniske Ritus, og i Kairo have de allerede oprettet en Skole og et Seminar for den koptiske Ritus. Dominicanerne i Mosul skulle følge den chaldæiske Ritus, Kapucinerne i Merdin den syriske. Maatte denne Forholdsregel have den ønskede Virkning og gjenforene de østerlandske Kirker med den romersk-katholske!

Frankrig. Jesuiternes Udviisning. En af de Forenede Staters meest ansete Dommere, Hr. Black, som for Tiden opholder sig i Paris i en officiel Mission, har meddeelt „Philadelphia Times“ sine Reiseindtryk. Han synes ikke at være synderlig tilfreds med Tilstandene i Frankrig, hvilket fremgaaer af følgende Afsnit i Brevet: „Endskjøndt den franske Republik paastaaer, at under dens Herredømme alle Undersaatter ere ligeberettigede i Nydelsen og Udøvelsen af deres Rettigheder, og at nde offentlige Ro opretholdes ved Rettens upartiske Haandhævelse, har den dog tiltrods herfor ikke alene be-naadet Tusinder af Mænd, der efter alle Lovens Former og medrette vare erkjendte skyldige i at have begaaet de skrækkeligste Forbrydelser, men den har endog ved deres Tilbagekomst til Hovedstaden beredt dem en entusiastisk Modtagelse. Dette kalder man Barmhertighed, ihvorvel man ikke kan nægte, at Barmhertighedens Begreb paa denne Maade faaer et utilbørlig stort Omfang. Dog kunde denne Forholdsregel have et Skin af Høimodighed, og være skikket til at bibringe Verden den Tro, at Republiken føler sig stærk; men samtidigt hermed begyndte Republiken, ligesom for at gjøre sin overdrevne Barmhertighed mod Skyldige god igjen ved Grusomhed mod

Uskyldige, en lovløs Forfølgelse mod Jesuiterne. Uden Beviis, uden nogensomhelst retslig Forhandling, ja uden saa meget som en Anklage for en bestemt Forseelse eller en i Straffeloven betegnet Forbrydelse blev et religiøst Selskab berøvet sin Formue og Retten til at undervise Disciple og til at udbrede sin Tro. Er det den saa ofte høitpriste Frihed, Lighed og Broderlighed? Er det den Retfærdighed, som enhver Regering skylder sine Under-saatter? Hvad mig angaaer, da har jeg aldrig kunnet indsee, hvorfor et Kirkeran skulde være mere tilladt end hvilket som helst andet Ran, eller hvorfor et Menneske eller et Samfund af Mennesker skulde kunne gaae Glip af Lovens Beskyttelse, blot fordi de bekjende en Tro, som deres faktiske Beherskere ansee for falsk. Med spændt Opmærksomhed har jeg lyttet til de Grunde, som den franske Vantro fremførte for at retfærdiggjøre denne Forfølgelse, men ikke en eneste af disse Grunde har kunnet overbevise mig. En Regerings Vantro og dens Foragt for den christelige Moral vil aldrig kunne undskyldte Undertrykkelsen af et Folk, der følger sin Samvittigheds Stemme og holder fast ved den fra Fædrene nedarvede Tro.“ Dette er en amerikansk Statsmands Anskuelse om Forfølgelsen i Frankrig, og ethvert upartisk Menneske, der sætter Ret og Retfærdighed over Vantroens og religiøse Fordømmes Fanatisme, maa bifalde den. Følelsen for Retfærdighed, Frihed og Upartiskhed har holdt sig renere og bliver øvet bedre i den nye Verden end det er Tilfældet i den gamle. Og det kan bevises, at Kirkens Blomstren hinsides Oceanet staaer i nøie Sammenhæng med de sociale Tilstandes Forbedring og de politiske Institutioners Befæstelse.

England. Nottingham. Cardinal Manning har fornylig i Overværrelse af et overordentlig talrigt Publicum holdt en Tale om det confessionelle Skolesystems Fortrin. Talen dreiede sig om den Sætning!: at dette System for det første var billigere end det confessionsløse, at det for det andet var retfærdigt og christeligt, og endelig, at det gav en Garanti for Samvittighedsfriheden. Særlig interessante vare de statistiske Notiser, med hvilke han beviste Talens første Deel. Af disse fremgaaer det nemlig, at „de ved frivillige Bidrag fra 1835—1839 i England underholdte Skoler afgang Plads for tre Millioner Børn med en Udgift af 1,700,000 Pund Sterl. Derimod anvendte Præsidiets for det con-

fessionsløse engelske Skolesystem i samme Tidsrum otte Millioner Pund Sterl. paa Opførelsen af nye Skoler, i hvilke kun 624,000 Børn fandt Plads. I de confessionelle Skoler, hvilke forøvrigt svare til alle Regeringens Fordringer, koster et Barns Opdragelse 1 Pd. St. og 14 Shilling, hvorimod den koster 3 Pd. i de confessionsløse. Af hin Sum udredes de tre Fjerdedele ved frivillige Bidrag, men ved de confessionsløse Skoler blive de to Trediedele tilskudte af Staten. Den dybt gjenneamtænkte, paa flere Steder med et sprudlende Lune krydrede Tale optoges med levende Bifald af Tilhørerne, der for en stor Deel ogsaa bestod af Protestanter.

Tyrkiet. Franske Jesuiter ere ankomne til Konstanopel for der at oprette et Collegium. Er det ikke en bitter Ironi, at Ordensfolk blive forviste fra de christne Lande og maae søge et Tilflugtsted hos Tyrkerne, at Jesuiterne blive i Constantinopel modtagne med Enthusiasme! Et tyrkisk Blad „Osmanli“, der staaer Regeringen meget nær, skriver bl. a. saaledes: „Med Glæde tage vi mod dem (Jesuiterne). Vel beskylder man os stedse for at være Forfølgere, men de Forfulgte have altid fundet et sikkert Asyl i vor Midte. Maaskee man har Ret i at bebreide os vor Uvidenhed, hvilket jo ofte skeer; nuvel, Jesuiterne ville meddele os deres Kundskader. Vi skulle vide at opsanke de Brødkrummer, som falde fra de „oplyste“ og „frie“ Folkeslags rigt besatte Bord.“

— I den muhamedanske Verden hersker der for Tiden en ikke ringe Bevægelse, da Valfarterne til Mekka have begyndt, og de Fromme i Tusindvis strømme til den hellige By. De Rige blandt Pilgrimene medbringe kostbare Foræringer, som de fordele til Moskeerne og andre hellige Steder i Mekka. En Fyrste fra Indien medbragte saaledes iaar en Spand af massivt Guld, hvilken han skjænkede den h. Brønd Semsem. Denne Brønd befinder sig i Kaabaens Forgaard, er 40 Alen dyb og skal være gravet af Prophetens Bedstefader. Enhver Pilgrim, som kommer til Mekka, iler strax hen til denne Brønd for at faae en Skaal Vand, der ofte betales i dyre Domme. Fanatiske Pilgrimme tømme endog et heelt Dusin saadanne Skaale. Indtægten af Brønden udgjorde i 1877 mere end 800,000 Frcs. og tilfaldt deels Stor-Sherifen, deels Kaabaen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 24de October. 23de Søndag efter PIntse. — 25. M. Chrysanthus og Daria, Mart. — 26. Tl. Evaristus, Pave og Mart. — 27. O. Frumentius, Biskop. — 28. To. Simon og Judas Thaddæus, Apostle. — 29. F. Narcissus, Biskop og Mart. — 30. L. Alphons Rodriguez, Bekj.

Løverdagen den 30te October er befalet Vigilie-Faste dag.

Søndagen den 31. October. 24de Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

Ældre Aargange af Nordisk Kirketidende kunne erholdes for 1 Kr pr. Aargang i Ansgariuskirkenes Præstebolig.

Mariaforeningen

holder Møde Søndagen d. 24de October efter Høimessen.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 44. Søndagen den 31. October. 1880.

Indhold: „Den sidste Hvid“. Thomas af Kempis. Kirkelige Efterretninger: Rusland.

„Den sidste Hvid.“

(Prædiken paa Allesjælesdag).

„Du skal ikke komme ud derfra, førend Du betaler den sidste Hvid“. Matth. 5, 26.

Vore Tanker dvæle gjerne hos vore hedengangne Frænder og Venner. Hjertet selv driver os dertil, og Religionen, langtfra at forbyde os det, forædler og helliger denne Drift og giver den en sund Retning. Det er især idag, Allesjælesdag, at vor hellige Moder Kirken, indbyder os til Kirkegaarden, for der at dvæle en kort Stund paa det dyrebare Sted, hvor vore hedengangne Kjære have fundet deres sidste Hvile, i andægtig Forbøn for dem, eller til ialfald at samles foran Herrens Alter og forene vor Bøn med Præstens og med Christi Blods Stemme til det fælleds Raab: Herre, giv dem den evige Hvile og lad det evige Lys lyse for dem! Vi kunne da næppe svare bedre til Kirkens Moderkjærlighed end ved at betragte,

hvor meget Kirkens Lære om de Afdødes Kaar tilfredstiller baade Forstandens og Hjertets Fordringer.

Dødens Rige er et mørkt og hemmelighedsfuldt Land; vi lukke helst vore Øine for Død, Grav og Evighed. Men hvad kan det hjælpe? Døe maae vi dog engang alle, Du og jeg, Gammel og Ung. Oldingen dør ufeilbarligt snart; Manden, Ynglingen og Barnet døe mulig snart. Heller ei er Graven saa dyb og mørk, at Fornuft og Tro ikke udbrede noget Lys over den.

Det er Mennesket beskikket, engang at døe, og saa kommer Gjengjældelsen. Baade Fornuft og Tro lære dette. Hvad bliver der saa af Sjælen? Det er her det Afgjørende. Er Mennesket i det Øieblik, da Døden indstævner ham for Guds Domstol, et Fortabelsens Barn, en Guds Fjende, da begraves hans Sjæl i Helvede med den rige Fraadsers. Er han derimod aldeles reen, ganske skyldfri og straffri, da vil han strax blive optaget i Himlens salige Boliger, for evig at beskue Gud, som han er, og evig vorde salig i denne Beskuelse. Det lærer Guds eenbaarne Søn os. Vor Fornuft, der kun skimter Helvedes evige Ildsluer, men ingen Anelse har om, hvad Herren har beredt dem, som elske ham, bøier sig for den guddommelige Sanddruhed og bekjender: Herre, jeg troer; Troen skal være mit Lys, Haabets og Frygtens urokkelige Grundvold.

Men hvad vil der blive af de Sjæle, som nok ere i Naadens Tilstand, men ikke aldeles rene og straffrie? Forskydes de til Helvede? Nei — takket være Guds Naade og Jesu Christi Blod; i Retfærdiggjørelsen tillukkes Helvedes Port for os. Gaae de maaskee strax ind i Himmerigets lyse Rige? Heller ikke Intet Ureent kan gaae ind i Himlen; Ingen, som endnu er Herrens Skyldner. Altsaa: hvad bliver der af dem?

Unægtelig et vigtigt Spørgsmaal for Alle og Enhver! Vi tør haabe engang at faae en salig Død. Men tør vi ogsaa haabe, da at være frie for al Synd, ogsaa den mindste, og for al Strafskyld, selv den ringeste? Næppe

vil Nogen af os fordriste sig til at mene dette om sig selv. Men vel spurgte en englelig Sjæl, den h. Aloysius, paa Dødsleiet sin Skriftefader, om han vel meente, at den Lykke kunde undtagelsesviis times nogle Enkelte. Spørgsmaalet er altsaa vigtigt, først for dit eget Vedkommende; dernæst: Du har Venner og Slægtninge i den anden Verden. Disse vare og ere Dig kjære, og Du spørger bekymret: Hvor ere de?

Vore christne Brødre udenfor den katholske Kirke famle her alle mere eller mindre i Uvishedens Nat eller Tvivlens Tusmørke, og savne en fast Grund, som deres Haab kunde kaste Anker paa; de kunne ikke hæve sig over et Maaskee. „Maaskee,“ sige de, „er der en Mellemtilstand mellem Døden og den yderste Dom; og dersom der troes paa en saadan, da vil Kjærligheden ikke lade sig afholde fra at gjøre Forbønner for de Døde; Forbønner for de Døde ere os ingensteds forbrudte.“¹⁾ Hvor usikker er denne Trøst! hvor vaklende! hvor lidet skikket til at oplive de Efterlevendes Haab eller opflamme deres Kjærlighed!

¹⁾ „Der er i vort Forhold til de Døde det, som kun er overladt til den religiøse Anelse, men som fra Anelsens Dæmring ikke kan hæves til bestemte Begreber. Læren om Mellemtilstanden mellem Døden og den sidste Dom blev i den lutherske Kirke tilbagetrængt og stillet i Skygge, og dermed ogsaa Forbønnen for de Døde . . . I den nyere Protestantisme har Læren om Mellemtilstanden atter gjort sig gjældende, om det end maa erkjendes, at der herom ingenlunde endnu hersker almindelig Overensstemmelse. Men troes der paa en Mellemtilstand i de Dødes Rige, hvor der for dem, som i dette Liv have tilhørt Christus, endnu staaer en Udvikling tilbage. da vil Kjærligheden ikke lade sig afholde fra at befale de Døde til Guds Barmhjertighed og gjøre Forbønner for dem . . . Det heder i Apologien for den Augsburgske Confession, idet Messeofferet forkastes: Vi vide, at de Gamle (nemlig i Oldtidskirken) tale om Forbøn for de Døde, hvilken vi ikke forbyde hvorlidet end saadan Forbøn blev støttet ved Reformationen.“ (Martensen, Eth. II 328 f.) cf. Haase II, 6 D.

Da er den katholske Lære dog ganske anderledes bestemt og trøsterig, vort Haab fastere begrundet! Takket være Aabenbaringens Lys, der her skinner klart for os! Takket være Kirken, Aabenbaringens trofaste Vogter og ufeilbare Tolk! Den lærer os:

Der er en Mellemtilstand mellem Død og Himmel, et Renselsessted, i daglig Tale kaldet Skærsild, d. e. rensende, lutrende Ild, et Udtryk, som allerede Sct. Augustin¹⁾ for 1400 Aar siden har brugt.

Sjælene ere der „arme Sjæle“. Men vi kunne komme dem til Hjælp.

Det kan nok være, min Christen, at din Fader eller Moder, din Ægtefælle eller en anden af dine Kjære er der. Men bedrøv Dig ikke for meget! Vær trøstig! Du kan hjælpe dem i deres Nød. Siig da selv: Tilfredsstill den Lære ei baade Forstandens og Hjertets Fordringer? Bærer den ei Sandhedens Præg paa sig? Er den ei i den skønneste Samklang med andre unægtelige Sandheder, især med den tredobbelte Sandhed, at Gud er retfærdig og barmhjertig og alviis?

Gud er *retfærdig*; han gjengjælder Enhver efter hans Gjerning og straffer enhver Synd, medmindre Mennesket kommer hans Retfærdighed i Forkjøbet. Det staaer med Flammeskript over Helvedes Port, men endnu tydeligere over Renselsesstedet. Thi det er jo kun hans Fjender, der straffes i Helvede; og hvad Under, at han forskyder dem, som have forskudt ham, at han straffer med evige Lænker og Pinsler dem, som have hovmodet sig til frækt at erklære: Du er min Herre, men jeg tjener Dig ikke? — Hvem er det da, som holdes fangne i Renselsesstedet? Det er hans lydige Undersaatter, hans Venner og Børn, de som have faaet deres svære Synder forladte, men endnu ikke have afsonet dem tilfulde; ja der er endog saa dem, som aldrig have fornærmet ham ved en svær Synd, men endnu have at bøde for mindre Forseelser,

¹⁾ Enchirid. c. 69.

for tilgivelige Synder. Altsaa Herren straffer enhver Synd og fordrer den sidste Hvid betalt.

Og hvormed straffer han Synden? Baade med *Fangenskab* og *Pinsler*. Renselsesstedet er et Fængsel, for at bruge Herrens egne Ord hos Matthæus 5,25. Her advarer Frelseren os imod at blive overantvordede til Dommeren. Thi, vedbliver han, ellers vil Dommeren lade Dig kaste i *Fængsel*; og „sandelig, siger jeg Dig, Du skal ikke komme ud derfra, førend Du betaler den sidste Hvid.“ Sjælene holdes der ligesom lænkebundne. Allerede i dette Liv drager vort Hjertes Attraa os til Gud, Lyksalighedens eneste Kilde. Hvor meget større maa hin medfødte Længsel efter Gud da ikke være, naar Døden har sønderrevet ethvert jordisk Baand og opløst al Jordens Glands og Herlighed, Lyst og Glæde i Støv og Taage. Da føler Sjælen sig med sin Længsels hele Attraa tiltrukken af Gud; men en Jernhaand støder den tilbage. Den skimter Himlens lyse Rige fra det Fjerne, men den selv sidder i Mørke og Dødens Skygge. Dommen over den lyder: Betal; betal hvad Du skylder; betal Alt indtil den sidste Hvid; før har Du intet Haab om Befrielse. Kjære Tilhører, har Du nogensinde følt Dig ensom, forladt og hjælpeløs, ligesom et forældreløst Barn i den vide, kolde, hjerteløse Verden; har Du nogensinde følt, hvad man kalder Hjemvee: da har Du faaet en Anelse om, hvor haardt Fængslet maa være for de arme Sjæle. Saa haardt straffer Gud Synden; en saa retfærdig Dommer er han. Og Fangenskab er ikke den eneste Straf.

„Renselsessted,“ — det siger endnu mere end Fængsel. Sjælen renses ved *Pinsler*, hvormed Herren tugter dens tidligere Synder, ligesom han tugtede Moses' og Davids Synder efter allerede at have forladt dem. Dommeren prøver Enhvers Gjerning. Hver den, som har bygget paa Grundvolden Christus, i Tro og Kjærlighed, han skal frelses. Var det, han byggede, lutter Guld,

Sølv og dyrebare Stene — for at tale med Sct. Paulus¹⁾ — var hans Livsvandel fri for hvilkensomhelst Brøde, da skal han faae Løn ligestrax. Men var det Træ, Hø, Straa, han byggede derpaa, befandttes han i Dommen nok at være i Naadens Tilstand, men ikke aldeles fri for Syndeskyld eller Strafskyld, da skal han kun frelses ligesom gennem *Ild*. Kunne vi tænke os en grusomere Kval end den, som Ilden forvolder?

Man vil indvende: Ordet „Ild, Skærsild“ maa just ikke forstaaes bogstaveligt, men kun om en Kval, der har en vis Lighed med den, som Ilden volder paa Jorden. — Vi ville ikke svare, at Mænd, udmærkede ved Lærdom og Fromhed, forstaae Ordet i egenlig Betydning, — heller ikke, at det kommer ikke an paa, hvad vi synes, men hvad der virkelig er Tilfældet, og at Ilden, dersom den virkelig brænder, ikke slukkes ved at vi sige: Nei, den brænder ikke. Vi ville nøies med at sige: Det er lige meget, hvad enten de arme Sjæle pines af en virkelig Ild, eller lide ligesaa store Kvaler, som om de pintes af en virkelig Ild. I begge Tilfælde maa det være vor Bekjendelse og Bøn: Herre, Du er retfærdig; Herre, lær mig at frygte dine Straffedomme og afsone mine Synder her paa Jorden ved oprigtig Anger og Bod! Thi Du er ogsaa langmodig og barmhjertig, og selve Skærsilden forkynder mig din *Barmhjertighed*.

Sjælene der ere „arme Sjæle“, men ikke hjælpeløse Sjæle; thi vi, de Levende, kunne hjælpe dem. Vel er Barmhjertighedens Tid udløben for dem selv. Natten er frembrudt; de kunne ei længere samle Skatte for Himlen, ei længere forøge deres Fortjenester; paa det Trin i Guds Naade, de havde naaet i det Øieblik, da Dødens Haand standsede dem, ville de vedblive at staae hele Evigheden igjennem, uden at kunne stige høiere op. Det Eneste, de kunne og see sig nødte til, er at lutres i Lidelsens Smelteovn, at lide, og derved give den

¹⁾ 1 Cor. 3, 12—15.

guddommelige Retfærdighed Æresopreisning for den Kræn-
 kelse, de have tilføiet den ved deres Synder, og afbetale
 deres Gjæld. Men her mødes Guds Retfærdighed og
 Barmhjertighed. Retfærdigheden kræver Betaling, fuld
 Betaling indtil den sidste Hvid. Dog Barmhjertigheden
 tillader, at vi, de Levende, betale for de Hedengangne.
 Er Du retfærdiggjort ved Christi Blod, da ere dine Bøn-
 ner, Almisser, Spægelser og andre Bodsgjæringer, saa at
 sige, en værdifuld Mønt i den himmelske Faders Øine;
 Du kan dermed betale din egen Gjæld, men Du kan ogsaa
 dele den med de arme Sjæle; *Du* kan dermed be-
 tale deres Gjæld istedetfor dem. Ja, vi raade over
 selve Christi Blod til Bedste for de arme Sjæle. See,
 det flyder paa Alteret til Forladelse for Alles Synder, ei
 blot for de Levendes, men ogsaa for de Afdødes i Ren-
 selsesstedet. I Messen raade vi over de Forsoningens
 Frugter, Korsets Træ har baaret; Du tør plukke dem,
 ligesom for Dig og andre Levende, saaledes ogsaa til
 Bedste for de Afdøde. Dette var Oldtidens Tro. Den
 blev udtalt af den h. *Monica*, Sct. Augustins legemlige
 og aandelige Moder, da hun paa Dødsengen bad sine
 Nærmeste: „Begraver mit Legeme, hvorsomhelst I ville;
 det bryder jeg mig ikke om; men Eet ligger mig paa
 Hjerte; og det lægger jeg Eder paa Sinde: Ihukommer
 min Sjæl ved Herrens Alter, hvorsomhelst I end maatte
 være!“

Kj. T.! hvem Du end er: Du har vistnok allerede
 En eller Anden af dine Kjære i den anden Verden,
 Bedstefader eller Bedstemoder, Broder eller Søster,
 Ægtefælle eller Barn, maaskee Fader eller Moder, maa-
 skee begge dine Forældre. Jeg antager gjerne, at de førte
 en christelig Livsvandel i Hjertets Enfoldighed og søgte
 at behage Gud efter bedste Vidende; Du har derfor
 grundet Haab om, at de ere hedenfarne som Guds Ven-
 ner, have fundet en naadig Dommer og ei for stedse
 skulle udelukkes fra Himmeriget. Dog, Du veed, de
 vare svage Mennesker; Du kjender deres Skrøbelig-

heder og troer paa Guds Retfærdighed; Du veed, at Dommeren er forfærdelig nøieregnende. Du har Frygt for, at de endnu kunde være i Gjæld til Herren. Maaskee maa Du anklage Dig selv. Maaskee siger din Samvittighed Dig: Jeg har ofte sat deres Dyd paa Prøve; min Opførsel har opirret dem til Utaalmodighed, Vrede, Skjeldsord og Banden, jeg har sat Splid og Uvenskab imellem dem. Slaa Dig ikke slige Tanker af Sinde! Det kan vel være, at din Fader eller Moder, dine Søskende eller Venner pines for din Skyld. I saa Fald er det en heldbringende Frygt, der ryster Dig. Den kan være til Gavn for Dig og Dine. Har Du syndet mod dine kjære afdøde Forældre, da lad Dig ei nøie med at angre det. Nei, Du kan paa en Maade gjøre det godt igjen. Takket være Guds Barmhertighed! Du kan betale deres Syndegjæld istedetfor dem. Tilbyd den himmelske Fader din Bøn og Bod og især Christi Fyldestgjørelser i Messen; og saa trøst Dig; han skal ikke tilbagevise dem.

Han er jo vor og Alles Fader; vi ere alle Lemmer af en og samme store Familie; vi høre alle med til de Helliges Samfund, som indbefatter, foruden Helgenerne i Himlen og de Rettroende paa Jorden, ogsaa de arme Sjæle i Renselsesstedet. Alle Trængende i dette Samfund kunne hjælpes af de Andre. Den himmelske Fader tillader og ønsker det, ja, han opfordrer dertil, især idag og i denne November-Maaned, som fromme Christne gjerne hellige til de Afdødes Ihukommelse ved særlige Andagtsøvelser. Luk ei dine Øren for denne venlige Indbydelse, luk dem ei for de Stemmer, der fra det Hinsides naae til os og gjentage Hiobs Klage: Forbarm Dig over mig, idetmindste Du, min Broder, mit Barn, min Ægtefælle; thi jeg lider meget i denne Flamme. Hvad vi ofre som Løsepenge for at udfrie de arme Sjæle, beholde vi vel ikke for os; men vor Uegennyttighed og Offervillighed trøster dem i deres Lidelser, glæder Guds Faderhjerter, gjør os Herren desto behageligere, forøger vor Rigdom

paa himmelske Skatte og kan ei savne den gavnligste Indflydelse paa vor hele Tænke- og Handlemaade.

Og her fremlyser Guds *Viisdom*, der ved Kjærlighedens Lov afholder os fra Last og Synd og opmuntrer os til Bøn og Bod. Tænk paa Renselsesstedet, og siig Dig tidt: Saaledes straffer Herren enhver Synd, den mindste ei undtagen! Kan Du da vedblive letsindig at overtræde Guds Bud og ikke ændse hans Straffedomme? Nei, Du vil fatte det Forsæt: Herre, med din Hjælp vil jeg omhyggelig undgaae al frivillig Synd, ogsaa den mindste: al Forfængelighed, Utaalmodighed, Løgn, alle bagtalende, spodske, fornærmende, ukjærlige Ord.

Siig Dig ofte: Hvem veed, om ikke en eller anden af Mine nu pines i Skærsilden? Og det er vist: i saa Fald kan jeg hjælpe dem. — O min Christen. jeg er overbeviist om, Du har Kjærlighed nok til din afdøde Fader eller Moder, Velgjører eller Ven; Du siger: Ja, Fader, Moder, Broder, Ven, jeg vil gjøre Mit for at afkorte eller lindre Eders kvaler; jeg vil bede og give Almisse for Eder og lade Christi Blod ofre for Eder i Messen. Jeg gjør det gjerne og med Glæde.

Siig endvidere: Jeg selv er Herrens Skyldner; usikkert er, om jeg har afsonet min Synd. Da vil jeg vælge det Sikrere, arbeide paa min Frelse med Frygt og Bæven, overvinde min Sandselighed, Magelighed, Nyfigenhed ogsaa i tilladelige Ting; aldrig vil jeg knurre mod Herrens Tilskikkelser, men altid bære mit Kors med Taalmodighed. Taalmod under det af Herren mig paalagte Kors ansees af ham som en Bodsøvelse. Det er bedre at komme Guds Retfærdighed i Forkjøbet, end at vente paa Andres Hjælp efter Døden. Det er gavnligt at vinde Venner, som engang ville optage os i de evige Boliger.

For nogle Maaneder siden ¹⁾ var Byen Lüttich i Belgien Vidne til en opbyggelig Begivenhed. Theodor af Montpellier, der i 27 Aar havde været Biskop samme-

¹⁾ A. 1879.

steds, følte, at hans Endeligt nærmede sig. Oldingen samlede da alle sine Kræfter, for paa en værdig Maade at modtage sin Frelser og Dommer som Vandringsbrød. Med egen Haand smykkede han sit lille Huuskapel og indbød sit Domcapitel samt en Deel andre Geistlige og Lægmand til sig. I deres Nærværelse annammede han det h. Sacrament af den Mands Haand, der havde været hans Medhjælper og var bestemt til at blive hans Eftermand i det biskoppelige Embede. Efter en stille Bøn til Frelseren henvendte han sig til de Forsamlede for at tage Afsked med dem og sige dem sit sidste Farvel. „Jeg takker Dem, mine Herrer og Venner, sagde den døende Kirkefyrste, for dette nye Beviis paa Kjærlighed og Hengivenhed for min uværdige Person. Har det været mig forundt under 27 Aars Embedsførelse at gjøre noget Godt, saa skylder jeg mine Brødre i det præstelige Embede Tak derfor. Jeg træder for Guds Domstol uden Bekymring for Bispedømmets Fremtid; thi jeg veed, til hvilke Hænder jeg betroer det. Kun Eet foruroliger mig endnu: min Sjæl, min arme, stakkels Sjæl! Mine kjære Medbrødre, glemmer ei min Sjæl! Jeg betroer den til Dem. Hører den stundom bede om Deres Hjælp: Forbarmer Eder over mig, i det mindste I, mine Venner! Beder for mig! Endnu engang Tak! Farvel!“

Saaledes skjælvede en Mand, der i 27 Aar har baa-ret Bispевærdighedens tunge Kors ulasteligt, elsket af Sine, hadet af Religionens Fjender, da han altid stod som vældig Stridsmand for Guds Riges Sag. Han var ikke uden Frygt for, at han mulig i lang Tid gjældbunden maatte hensidde i det hinsidige Fængsel.

Naar tør vi da haabe, at der skal siges til os: Du har betalt den sidste Hvid; gaa ind til din Herres Glæde — ?

P.

Thomas af Kempis.

(Fortsat fra Nr. 43.)

„Fornemmelig,“ vedbliver Thomas, „havde jeg stor Nytte af den broderlige Opmuntring, som Arnold af Schoonhoven daglig gav mig ved sit Ord og Exempel. Mange Træk af hans opbyggelige Liv har jeg indprentet i min Sjæl. Han var en i enhver Henseende mønsterværdig Yngling; saavel i Huset som i Skolen viste han sig forekommende og venlig mod Alle, og han nød derfor ogsaa almindelig Agtelse og Kjærlighed. Saasnart der om Morgenen Kl. 4 gaves Tegn med Klokkerne til at staae op, reiste han sig hurtigt fra sit Leie, knælede ned ved Sengen og indviede med glødende Hjerter sine Læbers første Frugt til Herren. Naar han havde klædt sig paa, begav han sig strax til Choret, for der at bede Timebønnerne (Breviarer) til den saligste Jomfru og det h. Kors. Under den h. Messe knælede han med rørende Ærefrygt og Ydmyghed ved Alteret og forblev ubevægelig hensunken i den dybeste Betragtning indtil Offerets Slutning. I Dagens Løb trak han sig gjerne tilbage til et afsides Sted, for der uforstyrret og uhindret at kunne udgyde sit Hjerter i Bønnen. Men han vogtede sig vel, for at Nogen skulde høre ham; kun Gud alene skulde være Vidne til hans indtrængende Bøn. Og denne var i Virkeligheden desto hjerteligere og inderligere, jo mere han vidste sig afsondret fra Andre. Men ikke altid kunde han forblive skjult; saa lys og herlig en Flamme maatte nødvendigviis ogsaa kaste sit Skin paa Omverdenen; nogle Gange har jeg ganske hemmelig listet mig hen i hans Nærhed for at blive Vidne til hans eensomme Bøn. Hvilken Andagt! Og hvor brændte da mit Hjerter! Ak! sukkede jeg, gid jeg dog engang kunde smage den Andagts Gave, som han dagligen nyder!“

I Arnold havde Thomas sit levende Forbillede for hin Christi Efterfølgelse, til hvilken han senere har skrevet den uovertrufne Veiledning. Forsynet havde givet den uskyldige Yngling trofaste Venner og Førere, som udenfra beskyttede og understøttede den indre Naades Virksomhed i ham, og saaledes bidroge Deres til allerede tidligt at forberede det providentielle Værk, Bøgerne om „Christi Efterfølgelse“, som utvivlsomt indeholde mange Tanker af Hemerkens Medbrødre. I Skildringen af hin inderlige Venskabspagt med Arnold fremstiller Thomas sig selv som den Part, der kun modtager, men aldrig giver, der ikke tilregner sig det mindste Gran af alt Stort og Godt, som Vennen udfører. Maaskee det bedre vilde svare til Virkeligheden, at opfatte Velsignelsen af hint skjønne Forhold som gjensidig og tillige at ansee Skildringen af Arnold som en Beskrivelse af Thomas.

Syv Aar havde Hemerken tilbragt i Congregationen i Deventer og opnaaet den aandelige og sædelige Modenhed, som man ved en Sammentræffen af saa gunstige Omstændigheder var berettiget til at vente. Men nu nærmede sig den afgjørende Time for Valget af en Livstilling. Hans faderlige Ven Florentius stod ham bi med sit vise Raad. Med alvorsfulde Ord, fortæller Jodocus Badins,¹⁾ mindede han den tyveaarige Yngling om Verdenslivets Farer, Fristelser og mangehaande Sorger, af egen Erfaring viste han alt det Jordiskes Forfængelighed og Intethed, skildrede ham den salige Fred i Klosters Celle og viste ham endelig Kjærlighedens Gud paa Korsets Træ. Florentius havde talt med en saadan Inderlighed, Varme og Bevægelse, en saadan Overbeviisning og Kjærlighed, at Thomas blev mægtigt greben af de helligste Følelser og næsten ikke formaaede at tale. „Ak, Fader,“ sagde han endelig med glædekvalt Stemme, „hvad jeg alt længe saa inderligt har ønsket, det tør jeg efter dine Ord nu

¹⁾ Vita Rev. P. Thomae cap. 11. Florentius' Tale har næppe været holdt saaledes, som Badins beretter.

virkelig haabe at opnaae. Giv mig en Anbefaling til Rectoren i Windesheim¹⁾, for at ogsaa jeg kan finde Optagelse paa Agnetebjerget, hvorhen mine kjæreste Meddisciple allerede ere gangne forud for mig.“

Var Thomas lykkelig ved Tanken om at være kommet sine Ønskers Maal saa nær, da havde Augustinermunkene ikke mindre Aarsag til at ønske sig selv til Lykke med den nye Aspirants Ankomst. Men for Priorren ved Klosteret St. Agnes var Glæden en dobbelt. Det var nemlig Thomas' kjødelige Broder, Johannes, som allerede ovenfor er bleven omtalt. For syv Aar siden havde han betroet den stræbsomme Dreng til sin fordums Lærer Florentius; som en Yngling af uplettet Reenhed og med vel uddannet Aand og Hjerte skulde han nu atter modtage ham af Florentius' Haand. Gjensynets Glæde fik en høiere Indvielse ved det Velkommen, der ei mere udelukkende gjaldt den kjødelige Broder, men den aandelige Søn og Ordensbroderen. Snart derefter døde Florentius, den 25. Marts 1400. Med rørende Pietet feirer Thomas Mindet om sin uforglemmelige Lærer: „Skulde ogsaa alle tie om ham,“ siger han, „jeg vil altid prise min Herre Florentius' Godhed og Barmhertighed, thi jeg har erfaret dem i syv Aar.“

Hvor alvorligt de tvende Brødre tænkte om Ordensstanden, fremgaaer deraf, at Thomas først efter sex Aars Forløb modtog Ordensdragten, i hvilket Tidsrum han maatte udstaae mauge Prøvelser og Savn. Paa Christi Legemsfest den 12. Juli 1406 aflagde han de hellige Løvter i sin Broders Hænder. Efter hvad mange antage, har han endnu i samme Aar skrevet den fjerde Bog om Christi Efterfølgelse.“²⁾ De tre andre Bøger har han sandsynligviis skrevet ikke længe efter og har

¹⁾ Rectoren for Augustinerklostret i Windesheim havde flere omliggende Klostre, blandt hvilke ogsaa Klosteret paa Agnetebjerget ved Zwoil, stiftet i Aaret 1398, under sin Jurisdiction.

²⁾ Sml. Christi Efterf. IV. Bog, Cap. 5, Nr. 2.

da ved dette saa fortjenstfulde Arbeide uden Tvivl benyttet de bedste Frembringelser af Florentius' Skole, egne Optegnelser fra tidligere Aar og skriftlig eller mundtlig overleverede Udtalelser af andre aandeligsindede Mænd.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Rusland. Katholikerne i de polske Provindser. I Preussen, i Frankrig, i Italien forfølges den katholske Kirke nu aabenlyst og for Alles Øine; men der gives ogsaa mindre omtalte Districter, hvor den lider en Martyrdom, hvis Grusomhed kun sjældent kommer til Offenlighedens Kundskab. Dette gjælder fornemmelig om Ruslands polske Provindser. Der fører Czarriget en stille men grundig Ødelæggelseskamp mod den katholske Kirke, der betragtes som et farligt Giftstof, til hvis Udsondring af Statslegemet alle Midler bør anvendes; om disse Midler ere retfærdige eller hjemlede i Loven, dertil tages intet Hensyn; Spørgsmaalet er kun, om de ere brugelige og tjenlige til Øiemedet. Ligesom fordem den græsk-unerede Religion blev forfulgt, undertrykt og udryddet i hint ulykkelige Land, saaledes gaaer man nu frem mod Katholicismen; Seminarierne lukkes, man bemægtiger sig Kirker og Klostre, confiskerer deres Eien- dom, jager Hundreder af Præster i Landflygtighed og underkaster dem den grusomste Behandling. Prædicanterne staae under den verdslige Øvrigheds Censur, og enhver Forbindelse med Paven er paa det strængeste forbudt. Podlachiens Indbyggere, som standhaftigt holde fast ved deres Tro, blive i Tusindviis transporterede til Siberien, hvor de have en sørgelig Skæbne at vente, for det meste en tidlig Død som Følge af Hunger, Mishandling og klimatiske Forhold; og det er ikke blot enkelte Classer af Befolkningen, men hele Folket, Høie og Lave, Fattige og Rige, som blive Grusomhedens Offere. Paa Grunde

mangler det selvfølgelig aldrig; hvor har der nogensinde været en despotisk Regering, som var forlegen for Grunde til Opnaaelsen af sine Hensigter? At man med Forkjærlighed først berøver Folket dets Hyrder, for derpaa saa meget lettere at kunne underkue det, det forundrer os ligesaa lidt som den Hensynsløshed, med hvilken man gaaer tilværks. Det er bekjendt, at de høie Kirkefyrster, Ærkebiskoppen af Varschow og Biskoppen af Zytomir, allerede i mange Aar have været landsforviste; imidlertid befinde sig de af deres Embedsbrødre, som endnu ere blevne tilbage, ikke i en meget bedre Stilling, thi deres Autoritet undergraves paa alle Maader, og selv ere de ofte udsatte for Myndighedernes Brutalitet. Men fremfor alt strider den Behandling, som vederfares den lavere Klerus, navnlig Sognepræsterne og deres Stedfortrædere, imod al Retfærdighedsfølelse; de ere Fanger i deres Sogne, hvis Grændser de ikke maae overskride, og meget ofte forenes fysiske Tvangsmidler med de moralske, saa at mange bukke under for dette Mishandlings-system; i den seneste Tid regner man blandt Verdenspræsterne og blandt de Ordensgeistlige 58 af saadanne Offere. De deporterede Præsters Skjæbne er i høi Grad beklagelsesværdig. Dersom hine Ulykkelige ikke bleve hjulpede af „Understøttelses-Foreningen for landsforviste polske Geistlige“, maatte de ligefrem døe Hungersdøden, eftersom Regeringen i den sidste Tid ogsaa har forholdt dem sin hidtil udbetalte ringe Understøttelse, og der ikke tilbyder sig den ringeste Mulighed for Erhverv i de elendige Egne, hvortil man har forviist dem. Desuden gjør det høie Politi dem Livet utaalcligt, ethvert af deres Skridt udspioneres, samtlige Breve confiskeres, ja, de tør ikke engang selv begrave deres Døde, men maae udlevere dem til de russiske Poper. Mange af disse stakels Offere blive vanvittige ved den uafbrudt fortsatte Forfølgelse. Men hvad bryder den russiske Regering sig derom? Den indignerer høiligt ved Tanken om de daarligere Tilstande i Sultanens Rige og er saa optagen af sin store Mission, at bringe „Christendom, Civilisation, Cultur og Frihed“ til de undertrykte Folkeslag paa Balkan-Halvøen, at der ikke levnes den Tid til at tænke paa Barbariet indenfor sine egne Grændser!

Rettelser i Nr. 43.

S. 678 L. 12 fr. n. Leire. l. Leier.

S. 681 L. 1 fr. n : Hemerken, l. Johannes Hemerken.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 31te October. 24de Søndag efter Pinte.

Mandagen den 1ste November. Alle Helgeners Fest. Gudstjeneste holdes som paa Søndagene.

Tirsdagen den 2den November. Alle Sjæles Dag. I Sct. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 høitidelig Sjælemesse. — 3. O. Hubertus. Bekj. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ansgariusforeningen. 4. To. Carl Borromæus, Bisk. 5. F. Zacharias og Elisabeth. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. 6. L. Leonard, Abbed.

Søndagen den 7. November. 2de Søndag efter Pinte.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.

„ 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel.
Kronprindsessegade 42.

„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.

„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.

„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,

„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,

„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.

Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup

„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: S. Nr. 43.

Mariaforeningen

lader Søndagen d. 7. November læse en h. Messe for sit sidst afdøde Medlem Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegaden. Under Messen Fælledscommunion.

Elisabethforeningen

holder Møde Søndagen den 7. November efter Høimessen.

Mødreforeningen.

Tirsdag den 2. November, alle Sjæles Dag, bortfalder den h. Messe for Foreningen; men Medlemmerne ville paa denne Dag modtage den h. Communion.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N°. 45. Søndagen den 7. November. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Pater Felix. Biskop Martin i Tours. En Datters Kjærlighed. Kirkelige Efterretninger: Berlin. Frankrig.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 43.)

Vi kom da endelig til det døde Hav. En Deel af mine Læsere ville uidentvilt før have læst Beskrivelser af det og have en temmelig mørk Forestilling om det. Da jeg nu i det Væsenlige har fundet Alt anderledes, og derfor ogsaa maa fremstille det anderledes, saa vil jeg her forudskikke den Bemærkning, at jeg ikke skriver det Følgende efter Hukommelsen, hvorved jeg kunde mistænkes for, af Lyst til at modsige, mere eller mindre at have ladet mig forlede til Overdrivelse; men jeg har paa ethvert Sted gjort Optegnelser og paa Papiret ligesom afcopieret Alt, hvad der umiddelbart fremstillede sig for mine Sandser.

Vi fandt Temperaturen at være ret behagelig og Luften frisk, skjøndt det næsten var Middag, da vi ankom

til Strandbredden. Søen havde snarere et venligt end et trist Udseende. Vandets Farve i Solskin var som Bodensøens. Kun gik det Blaa noget over i det Grønne, eller nærmede sig Vitriolblaat. Søen havde en temmelig stærk Brænding, endskjøndt der kun blæste en let Nordenvind. Flere Steder var Strandbredden bevoxet med tæt Siv, og alslags Vegetation, selv Naaetræer bedækkede en Deel af den; jeg saae en Ravn og hørte en Fugl synge i Buskene; og medens man ellers i Palæstina undertiden kan reise en heel Dag uden at see en eneste Sommerfugl, saae jeg en netop i Nærheden af det døde Hav, ligesom jeg der ogsaa saae Fluer. I Egnen Vesten for Jerusalem havde vi seet Landstrækninger, som vare langt mere øde og udtørrede af Solen end den nordlige Deel af det døde Havs Omgivelser. Ved Strandbredden laae meget Drivtømmer, som rimeligviis var skyllet derned af Jordan. Men det er unægteligt sandt, at der i mange Lavninger sees Strækninger, der ere overtrukne med et Saltlag af fordunstet Havvand, samt at der ingen Fisk er i Vandet, og at dette, saa uskyldigt det end seer ud, er afskyelig haardt; jeg fik ved at smage paa det en Fornemmelse, som om et Insect kunde have stukket mig paa Tungen. Det er endelig ogsaa sandt, at Vandet opskyller Asphalt; jeg tog et Stykke deraf med mig; det havde et glindsende sort Udseende.

Hvoraf kommer det da vel, at andre Reisende give saa gruopvækkende Beskrivelser af denne Egn, medens vi ikke fandt den nær saa slem? Bortseet fra, at Mange maaskee i en anden Aarstid og fra en anden Side have besøgt Søen — om Sommeren maa vistnok Heden 1300 Fod under Havfladen være reent utaalelig —, saa see de fleste Mennesker mange Ting med andre Øine, naar deres Phantasi iforveien har skabt sig en Forestilling derom, ligesom ogsaa mange Fromme mene at gjøre Bibelen en Tjeneste med at colorere Steder, der omtales i den, med vel tykke Farver. Jeg for min Deel er derimod overbeviist om, at den rene Sandhed i Tidens

Længde befordrer Troen bedre, end rhetorisk svulmende Skildringer. Skjøndt det døde Hav ikke forekom mig saa skrækkelig sort, saa troer jeg dog ligefuldt, at Dommen der er kommen over de fem Stæder, saaledes som Bibelen fortæller det. Det er nu eengang Guds Fremgangsmaade ligeoverfor Menneskene: han vil ikke ved utvivlsomme Undere med Magt paanøde dem Troen, men han lader nu og da et Under komme tilsyne som et Stjerneskud, og, ligesom dette, atter hurtigt forsvinde, medens han lader sit aabenbarede Ord uforanderligt lyse for Verden. Enhver har da at vælge og træffe sin Afgjørelse, idet han bestemmer sig enten for Tro eller Vantro. Gud vil, at den haardnakkede Vantro altid skal have en Bagdør, gennem hvilken han kan snige sig bort fra Aabenbaringens ham modbydelige Lys.

Efter den nyere Tids nøiagtige Undersøgelser er det døde Hav omtrent 20 Mile langt, 4 til 5 bredt, og paa flere Steder over 1000 Fod dybt. Et Bjerg ved Strandbredden er ganske sort af Slakker og Lava, og ovenfor en Bugtning af den staaer en Saltstøtte saa høi som et middelmaadig høit Huus. Det døde Hav har intetsteds noget Afløb, uagtet Jordan har sit Udløb deri; dets Vandstand synes saaledes at holde sig eens ved Fordunstning.

Fra det døde Hav gik vor Reise til Klosteret Saba. Først nu, da vi kom ind mellem Bjergene, befandt vi os i en Ørken, mod hvilken Egnen ved det døde Hav næsten er en Have. Det er vanskeligt at give europæiske Læsere en anskuelig Beskrivelse af dette forfærdelige Øde; thi man befinder sig her i en Verden, hvoraf to Riger i Naturen, Planteriget og Dyreriget, ere ganske udelukkede. Det seer her ud, som om man var kommen ud over den yderste Dom og Jordens Brand, og kun den øde Brandtomt var tilbage som en Ligsteen, der be-

dækkede det overalt udslukte Liv. Steile og glatte sænke Bjergvæggene sig mod hverandre til spidsvinklede Dale — men hverken foroven eller forneden seer man Andet end den guulagtige døde Klippe, Steen og Støv. Langs Bjergryggene snoer sig møisommeligt og kummerligt en smal Fodsti, som var den eneste Vei for vore Heste; Enhver, der er udsat for at blive svindel, vilde her føle stor Angst. Noget senere kom dog Skrænter og Dalstrækninger tilsyne, hvor man saae en Smule Plante- og Græsvæxt. Men Atmosfæren over denne vandløse Egn har en vidunderlig Klarhed. Engang, da jeg med nogle faa af de Andre var redet forud ned i en Dal, saae jeg de øvrige Ryttere saa skarpt tegnede i Luften, som om de vare oplyste af bengalsk Ild. En Hest styrtede her paa en skraa Klippeflade, og Rytteren vilde have været ilde faren, hvis dette var skeet lidt tidligere ved det sig brat nedsænkende Dyb.

Endelig naaede vi en Vei, der var anlagt og behandlet med større Omhu, end vi hidtil havde seet i Palæstina; det var Veien til Klosteret Saba, som snart dukkede frem af den øde og vilde Bjergkløft midt iblandt de høit fremragende Klippetinder. Man seer i de bratte lodrette Bjergvægge en talløs Mængde Huler, der engang have tjent til Bolig for over tusinde Eneboere. Først da Chosroes brød ind fra Persien og lod alle Eneboerne myrde (A. 614), blev dette Kloster nogen Tid derefter bygget. Dets høie af store Qvaderstene opførte Mure give det ganske Udseende af en krigsberedt Fæstning. Ovenpaa Murene ligge hele Dynger af løse Stene til Forsvar mod Angreb af omstreifende Beduiner, og paa det høie Taarn holdes der Vagt Dag og Nat. Udenfra kan Ingen faae Adgang til dette paa anden Maade, end ved at blive heiset derop i en Kurv. Ved at trække i en Snor, der staaer i Forbindelse med elleve smaa Klokker, underretter Vægteren Klosterets Beboere om, at der er Fare paafærde. Vi fik først Adgang efter at have foreviist en Anbefalingsskrivelse fra den græske

Patriark i Jerusalem. Dette Kloster er en forunderlig Blanding af Kirker, Capeller, Boliger, Trapper, Gange, Terrasser, Gaarde og Haver, fra hvilke et høit Palmetræ hæver sig op over det Hele.

De græske Munke viste os beredvilligt Alt. I en af Kirkerne ligge hele Dynger af Menneskebeen og Hovedskaller af de af Perserne myrdede Eneboere. Blandt Bedehusenes mange Malerier overgik flere i Skjønhed langt Alt, hvad jeg tidligere havde seet i græske Kirker; kun mishagede mig de lange smalle Næser, der alle vare som støbte i een Form og gjorde et Indtryk i Retning af det Kjedsommelige; man kom uvilkaarligt til at tænke paa Faar, paa hvilke Pande og Næse ligeledes efter græsk Model danne en lige Linie. Man bød os i Refectoriet Forfriskninger; men vor Dragoman havde iforveien advaret os imod dette Klosters Gjæstfrihed, og navnlig mod at overnatte i det, eftersom det der var Skik at tage mere end dobbelt Betaling af alle Fremmede. Vi foretrak derfor at tilbringe denne Nat, ligesom den forrige, udenfor Klostermuren i en af Klipper omgiven Dal, hvor der var gjort Forberedelser til at opslaae vor Teltleir.

Den næste Morgen vendte vi tilbage til Jerusalem. Vi kom dertil om Middagen, udhvilte os denne og den følgende Dag og beredte os til at tage Afsked med Staden. Jeg gik med et Par andre af Selskabet endnu engang til Oliebjerget, som jeg erindrede med saa stor Kjærlighed. Derfra betragtede vi for sidstegang den By, der, som intet andet Sted i Verden, havde været en Skueplads for Kampen mellem Himmel og Helvede, og hvor det Senepskorn blev lagt i Jorden, der nu som et mægtigt Træ udbreder sine Grene over alle Verdensdele.

Den sidste Dag henimod Aften gik vi alle endnu engang til den h. Gravs Kirke, for inden vor Afreise at tage den sidste Afsked med den. Jeg var med et Par

Andre gaaet iforveien, og dennegang igjennem den Gade, som forinden førte til Dombuset og altsaa var betraadt af Herrens sidste Skridt. Da vi kom i Kirken, holdt just det armeniske Præsteskab sin Omgang paa de h. Steder. Deres Sang havde hverken Rhythmus eller Melodi, men lød som en uordenlig og forstyrrende Larm, der maatte forarge ethvert Øre. Samtidigt hørte man fra det katolske Capel Franciscanerne bede og synge.

Det vilde være i sin gode Orden, at saa forskjællige Culter ved Siden af hverandre ærede Mindet om vor Frelser, dersom denne Forskjællighed og Mangfoldighed blot var grundet i Nationalitet og Vedtægt, medens Troens og Kjærlighedens Baand forenede disse udvortes skilte Kirkesamfund til indre kirkelig Eenhed, saaledes som dette er Tilfældet med romerke Katholiker, Maroniter, unerede Grækere og Armeniere. Men i den store indre Ulighed, som man finder blandt de forskjællige Troesbekjendere i den h. Gravs Kirke, ligger der, om ikke just noget Fjendtligt, saa dog noget indbyrdes Fremmedt og Koldt, der er en Fornærmelse mod Christus. Og, medens Franciscanere og Schismatikere ved Siden af hverandre udøvede deres religiøse Cultus, laae samtidigt Kirkens Herrer, Tyrkerne, omkring deres Kaffe-kander og røge Tobak.

Da vi siden Alle vare samlede, besøgte vi under P. Wolfgangs Anførsel for sidstegang de hellige Steder; ved ethvert af dem blev der bedet, og de til ethvert Sted hørende Strofer af en tydsk Passionspsalme sungne. Flere Tyrker — det syntes at være de Indgangen bevogtende Effendis — stode omkring os og hørte med ærbødig Alvor i Miner og Holdning paa de vesterlandske Pilgrimes Sang. Paa den sidste Station, ved den h. Grav, vendte P. Wolfgang sig til os og talte om, hvorledes vi nu meente, for stedse at tage Afsked fra Jerusalem, men dog engang, efter Prophetens Udsagn, skulde samles i Josaphats Dal. Han ønskede os Naade til at føre et saadant Levnet, at vi der engang maatte finde os stillede ved

Herrens høire Side. Det var nu siden Korstogenes Tid den første Gang; at tydsk Sang og Bøn atter var hørt paa disse Steder, og det var et Tegn paa, at der i Tydskland var vaagnet og rørte sig et nyt religiøst Liv. Vi skulde derfor, naar vi, opfyldte af hellige Erindringer, atter kom hjem, arbeide videre og gjenoplive de Følelser og Forsætter, som her vare blevne levende i vore Hjerter. Derpaa vendte han sig i en inderlig Bøn mod den h. Grav og nedbad alt Godt over os. Hans Ord glædede os ret; vi modtog dem som en sand Velgjerning, og Mange besvarede hans „Amen“ med et lydeligt: „Gud gjengjælde Dig det!“

Den følgende Morgen var der stor Uro og Tummel i Klostergaarden; christeligt og muhamedansk Mandskab med Heste og Muulæsler var der forsamlet for at transportere os med vor betydeligt forøgede Bagage bort derfra. Araberne raabe og støie ved en saadan Leilighed ganske forfærdeligt, og det tog Tid, inden Alt kom i Orden. Vi toge en hjertelig Afsked med de tydske Franciscanere, der havde beviist os saa megen Venlighed, hvorefter vort 40 til 50 Heste stærke Selskab passerede i en lang Række gennem en snever og kroget lang Gade, og tilbagelagde derefter endnu en Strækning i nordlig Retning, som tidligere har hørt til Staden.

Paa en Høi, hvor Veien bøier af, gjorde vi Holdt og vendte os alle mod Staden, for sidstegang at kaste et Blik paa Jerusalem. At blive der for bestandigt havde jeg ikke havt Lyst til; det naturlige Menneske føler sig ikke vel der. De hjemlige Vaner ere der forstyrrede og finde ingen Tilfredsstillelse; det mangler paa alle Bekvemmeligheder og al Afvexling; Omegnen har paa Grund af Vandmangel et kummerligt og forhungret Udseende, og eensomme Vandringer udenfor Byen ere betænkelige, da her selv ved høilys Dag ikke er personlig

Sikkerhed. En katholsk Christen vil i Tidens Længde heller ikke befinde sig vel i Jerusalem, hvor det katholsk-christelige Liv er indskrænket til Klosteret og et Par hundrede Arabere, der ere tæt omgivne af Tyrker og Jøder og mangeslags fjendtlige Religionspartier. I Aaret 1852 ankom saaledes Missionærer, der vare udsendte af et engelsk Selskab, der vedkjender sig, at det særligt har de romerske og græske Arabere for Øie. Selv fra America komme saadanne Apostle — som om Alt i America stod fortræffeligt til! Hos den Valfartende overveier vel Glæden og Andagten ved den h. Grav alle Besværligheder og Forargelser, men under et længere Ophold vilde Nyhedens Indtryk efterhaanden blive matte, medens den afkjølede Virkning af hele denne uskjønne Tilværelse vilde blive mere og mere trykkende. Denne Stad har blot forvoldt vor Frelser Bedrøvelse og Lidelse; derfor lyser hans Naade ikke mere over den, i hvor rigt Maal denne end kan blive den enkelte Christen til Deel, naar han paa dette den guddommelige Phønix' Brandsted fordyber sig i from Andagt. Derfor vil Vandreren, naar han tager Afsked med Jerusalem, love og takke Gud for, at han har forundt ham at see det, men han vil ogsaa takke ham for, at han kan vende tilbage til sit fjerne Hjem. Kun Oliebjerget synes endnu som en kjær Vens Ansigt at tilsmile ham; Øie og Hjerte bringe det sin venlige Hilsen og længes efter engang at see det igjen.

(Fortsættes).

Pater Felix.

Da det nu er afgjort, at denne navnkundige Prædicant i Løbet af denne Vinter, *fra 1ste Adventssøndag af, d. 28. Novbr.*, vil holde en Række Prædikener paa Fransk i den herværende Sct. Ansgars Kirke, troe vi at gjøre Kirketidens Læsere en Tjeneste, naar vi her give nogle orienterende Oplysninger om denne fremragende

Ordensmand, som i den lange Aarrække fra 1852 til 1870 har forstaaet at fængsle den franske Hovedstads Publicum til Notre-Dâme Kathedralen med uformindsket Opmærksomhed.

P. Felix, født i Dioceset Cambrai i Flandern, stammer fra tarvelige men særdeles hæderlige Forældre, og forener som Følge heraf stor Jevnhed og Ligefremhed med en ganske ualmindelig Aandrigthed og Skarpsindighed. Han er nu en prøvet og erfaren Olding paa henved 70 Aar, men hans Aand besidder usvækket ungdommelig Friskhed. Hans uanseelige Ydre og tilsyneladende frygtsomme Væsen lader næppe ane, hvilken Aandskraft der boer i ham. Han havde allerede i flere Aar været Professor i geistlig Veltalenhed og Literaturhistorie, dengang han af sine kirkelige Foresatte blev valgt til de to berømte Prædikanter, P. Lacordaires og P. de Ravignans Eftermand, et Valg, som opfyldte ham med stor Frygt og Ængstelse; thi han var langt fra at tiltroe sig selv den fornødne Dygtighed til at kunne tilbørligen beklæde den første og vigtigste Prædikestol i hele Frankrig; ja Øienvidner fortælle, at han endog „skjælvede af Angst“, da han for første Gang maatte forkynde Guds Ord i Notre-Dâme. Men det varede ikke længe, førend hans ualmindelige Talegaver droge altid tættere og talrigere Skarer til Kirken, saa at hans store Forgængere næsten syntes stillede i Skygge af ham; og, betænker man derhos, at P. Felix har udøvet denne forbavsende og heldbringende Indflydelse over sine Tilhørere vedvarende i atten samfulde Aar, da kunde man næsten fristes til at indrømme ham Fortrinet selv for Frankrigs største Prædikanter; thi hverken en Bossuet eller en Bourdaloue har kunnet rose sig af et saadant Held. Dertil kommer endnu den vigtige Omstændighed, at Kathedralen i Paris pleier at samle en Tilhørerkreds, som er saare vanskelig at beherske, og kræver Behandling af mange Æmner, der ikke let noget andet Sted kunde omtales, og hvis værdige og heldige Behandling frembyder de allerstørste Vanskeligheder for en christelig

Taler. Paris er jo et Samlingsted for alle Vildfarelser, Laster og Udskeielser, men paa den anden Side ogsaa et Arnested for den reneste Dyd og høieste Fromhed, samt for de skjønneste og ædleste Heltegjerninger i christelig Forstand. At fængsle et saa blandet Publicum til den religiøse Sandheds Lærestol, maa vel kaldes en Kæmpeopgave for en christelig Prædicant. Han maa forstaae at gjøre det ret klart for den store Mængde: at Religionen er „det ene Fornødne“, og at de evige Interesser staae uendelig høiere end Døgnets; han maa kunne tvinge den hoverende moderne „Videnskab“ og „Oplysning“ til at bekjende sin Uformuenhed til at løse Livets høieste Problemer; og samtidigt maa han forstaae at bringe al denne Verdens forfængelige Pragt og Glimmer til at bøie sig for den christelige Morals strenge Love og Fordringer. Og det er unegtelig P. Felix' største Ære og Fortjeneste, at han har viist sig denne Kæmpeopgave voxen, og saaledes i 18 Aar, lige til den fransktydske Krigs Udbrud i 1870, har vidst, ved sine herlige Conferentstaler i Notre-Dâme at begeistre mange Tusinder af Tilhørere for Gud og Religionen. Naar han behandle Religionens Apologi fra „*det christelige Fremskridts*“ Standpunct, blev det ham en let Sag at bekæmpe Religionens Modstandere paa deres egen Mark og med deres egne Vaaben; og dette har han gjort med glimrende Held, idet han efterhaanden fremstillede det intellectuelle Fremskridt, det moralske Fremskridt, det økonomiske og det egentlig sociale Fremskridt i Christendommens Lys. Herved fik han rigelig Leilighed til ogsaa at omhandle den christelige Philosophies høieste Stridsspørgsmaal, til at gjendrive den moderne Kritiks vigtigste og meest gængse Vildfarelser, og samtidigt begrunde Christendommens Fundamentalsandheder med de meest slaaende og indlysende Fornuftbeviser. — P. Felix' Conferentstaler over „den antichristelige Kritik“, over „Autoritetslæren“, over „Kirken som det christelige Samfunds Moder“, over „Socialismen“ ere *classiske Mesterværker* af kirkelig

Beviisførelse og Veltalenhed; de bleve for største Delen allerede strax oversatte paa Tydsk.

P. Felix besidder en ualmindelig Dygtighed i at fremstille og belyse een og samme Sandhed fra de forskjelligste Sider og Synspuncter; og hans Ord oplyse ikke blot Forstanden, men røre og opvarme ogsaa Hjertet; Tilhøreren mærker snart, at de komme fra Hjertet, derfor gaae de ogsaa til Hjertet; hans oratoriske Stil udmærker sig ved en overordentlig Kraft og Klarhed, parret med en eiendommelig Salvelse og ædel Elegance; kort sagt, P. Felix er en christelig Prædicant i Ordets bedste og fuldeste Betydning, og de, som høre ham, faae ved ham en Anelse om, hvad en Chrysostomus, en Ambrosius, en Bernhardus maae have virket ved Ordets Magt.

Denne hæderlige og høitfortjente Olding er iøvrigt i de sidste Maaneder bleven et Offer for den brutale Despotisme, som for Tiden raser i Frankrig imod Kirken og dens religiøse Ordener; thi ogsaa det Ordenshuus i Nancy, hvor P. Felix i de sidste Aar har virket som Superior, blev i August Maaned overfaldet af den liberale (!) franske Republiks Politimænd, og dets fredelige Beboere med P. Felix i Spidsen med Vold uddrevne af deres retmæssige Hjem og nødte til at søge Tilflugt i fremmede Privathuse, — Alt naturligviis i den moderne „Oplysnings“ og den liberale „Friheds“ Navn!

Hvo som forresten ønsker at lære grundig at kjende P. Felix' eminente Aandskraft, gjør bedst i at læse et eller andet af hans Værker, som for Tiden omfatte nogle og tyve Bind og tildeels allerede have oplevet talrige nye Oplag. De fornemste ere følgende, og kunne faaes i Paris hos *M. M. Roger & Cheznovitz, Rue des Grands Augustins 7*:

„*Progrès par le christianisme; conférences*“. — 17 vol.

„*Le Socialisme; conférences*“. — 2 vol.

„*Devoirs des catholiques envers l'Eglise*“. — 1 vol.

„*L'article 7 devant la raison ej le bon sens; ou: Lettres à Mr. Jules Ferry*“.

„*L'art ou l'industrie devant le christianisme*“. — 2 vol.
„*Les trois phases de l'Eglise*“.
„*La pureté dans l'éducation*“.

p.

Biskop Martin i Tours,

vor „Hellig Morten“, var en Ungar af Fødsel og levede omtrent fra Aar 306 indtil 401, først i hedensk Barndom, men allerede i Drengæarene stærkt greben af Christendommens Aand og af Lyst til Munkelivet, som han endnu i sin Krigsstand begyndte og hele sit Liv igjennem fortsatte, baade før og efter at han A. 375 blev Biskop i Tours.

Hans Samtidige og Ven, Sulpitius Severus, en udmærket Historiker, beretter om ham blandt andre mærkelige Tildragelser følgende¹⁾: „Engang, da han i en mindre By havde ødelagt et gammelt Tempel og gav sig til at omhugge et stort Træ i Nærheden, begyndte Stedets Præst og hele Skarer af Hedningerne at gjøre Modstand; og, skjøndt de under Templets Ødelæggelse havde holdt sig i Ave, var det dem utaaleligt, at Træet skulde fældes. Indstændigt lagde han dem paa Hjerte, at der ingen Helligdom var ved det; hellere burde de rette sig efter Gud, som han selv fulgte; det maatte fældes, dette Træ, da det var viet til Afguden. En af dem, meer fremsagt end de Andre, udbrød: „Har Du saamegen Tillid til din Gud, hvem Du foregiver at dyrke, velan, vi ville selv hugge Træet om; tag saa Du imod det i Faldet! Er din saakaldte Herre med dig, tager Du vel ingen Skade.“ Uforfærdet i sin Tro paa Herren, lover han det, og paa den Betingelse samtykkede hele Skaren og tog sig det

¹⁾ Ovenstaaende Fortælling er tagen af C. A. K. Muus' Kir-kens Historie i fjerde Aarhundrede, B. 4. S. 316 f.

let med Tabet af deres Træ, naar de ved sammes Fald kunde knuse deres Helligdoms Fjende.

„Altsaa, da Træet ludede til den ene Side, saa der ingen Tvivl kunde være om, hvor det vilde hen, naar det blev hugget løst, bandt man Martin og stillede ham efter Bøndernes Skjøn just paa det Sted, hvor Faldet ufeilbarligt maatte blive. Med stor Jubel og Glæde begyndte man selv at hugge løs. I Afstand stod Mængden undrende; allerede nikkede Træet saa smaat og truede med at styrte. Munkene stode der blege, og, som Faren kom nærmere, tabte de af Angst alt Haab og Mod, saae ikke Andet for sig end Martins visse Død. Men selv ventede han frimodigt i Tillid til Herren, og endnu, da Træet faldefærdigt gav sit sidste Brag, allerede faldt, allerede styrtede over ham, mødte han det med løftet Haand og med Korsets Tegn, — hvorpaa det ligesom svirrende dreiede af og faldt til den anden Side, saa Bønderne, der stode i Læ, nær vare blevne ramte. Med himmelhøit Skrig gjøs Hedningerne; Munkene græd af Glæde, og Alle tilhobe lovede Christi Navn.

„Noksom vitterligt blev, at Frelse den Dag vederfores Egnen; thi hartad Ingen var der af den umaadelige Mængde Hedninger, som jo med Længsel efter Haandspaalæggelsen slap den ugudelige Vildfarelse og troede paa vor Herre Christus. I Grunden havde i hine Egne, førend Martin kom, meget Faa, ja næsten Ingen taget imod Christi Navn, hvilket derimod nu ved hans Underværker og Exempel i den Grad vandt Overhaand, at intet Sted meer findes, som ikke er fuldt enten af flittigt besøgte Kirker eller af Klostre; thi hvorsomhelst han havde nedrevet Templer, byggede han strax Kirke eller Kloster.“

En Datters Kjærlighed.

En Hr. Monthyon i Frankrig har stiftet et stort Legat, af hvis Renter der aarligt bliver uddeelt Belønninger til Personer, der have udmærket sig ved fremragende dydige Handlinger. Iaar erholdt Leontine Micolle en Belønning af 900 Francs. Denne brave Pige havde fristet den tunge Skæbne, at hendes Moder var bleven vanvittig. I en Sindssygeanstalt vilde man ikke optage den stakkels Kone, fordi hun var for fattig og ej formaaede at betale. Da tog hendes Datter Tjeneste i Sindssygeanstalten og fortjente saaledes ved sine Hænders Arbejde Kostpengene for Moderen. I 27 Aar forlod den brave Pige aldrig sin Moder eller Anstalten; og først for et Aar siden er Moderen død uden at have gjenkjendt sit tro Barn. Slig opofrende Kjærlighed fortjener tilvisse at blive bekjendt og hædret.

Kirkelige Efterretninger.

Berlin. I Milliardstaden Berlin, skriver „Evang. Wochenbl. für Schlesien,“ vænner man sig med koldt Blod til Manglen paa Kirker og Præster. Hvad har ogsaa en By, i hvilken „Berliner Tagebl.“ og „Kladderadatsch“ regere, Kirker og Geistlige Behov! Kirkerne, i hvilke der prædiktes efter berlinsk Smag, bevise jo ogsaa hver Søndag ved deres Tombed, hvor overflødige de ere. Derfor ville vist ogsaa mange Berlinere enten aabenbart eller hemmeligt glæde sig og juble over, at de Geistliges Rækker i Staden altid blive tyndere, at Menigheder, som i Størrelse overgaae mangan stor By, ikke ere i Stand til at skaffe et par hundrede Mark tilveie for at bestride deres Fornødenheder. Rendanten ved St. Marcus Menigheden, der tæller 70,000 Sjæle, har nedlagt sit Embede paa Grund af andre Forretninger, og en ny Rendant er ikke til at opdrive i Menigheden, men til at ansætte en lønnet Rendant har denne store Menighed ikke Raad, medens

de smaa Hottentot-Menigheder i Sydafrika finde Midler og Udveie til at underholde deres Kirke og Skole. De ere rigtignok ingen fornemme Berlinere, som lade sig deres Tro røve af Aviserne, men christne Folk, som det guddommelige Ords Forkyndelse har gjort offervillige. I Aaret 1878 blev Taget paa Andreaskirken i Berlin saa brøstfældigt, at Prædicanten blev vaad, naar det var Regnveir, og det repareredes. Reparationsomkostningerne, 674 Mark, bleve laante af Magistraten, der nu, eftersom Menigheden ikke er i Stand til at betale, har anmodet Byens Repræsentanter om at eftergive denne Kirkegjæld!

Frankrig. I det sydlige Sidecapel af Kathedralen Notre-Dame i Paris staaer det herlige Marmormonument for Ærkebiskop Denys d'Affre, som blev skudt paa Barikaderne den 25. Juni 1848. Den ædle Kirkefyrste var stegen op paa en Barikade, for som en „Fredens Apostel“ at prædike Fred og forhindre den vederstyggelige Blodsudgydelse under den frygtelige Gadekamp. De vilde Revolutionsmænd bleve slaaede af den ædle Værdighed i den hellige Mands Optræden og hørte op med at skyde. Da løsnedes der endnu et Skud fra et nærliggende Huus, Ærkebiskoppen segnede saaret og døende til Jorden. Monumentet fremstiller Ærkebiskoppen i hans herlige Døds Øieblik. Hans af den dræbende Kugle gjennemborede Talar saavel som selve Kuglen ere opbevarede i Kathedralens Sakristi. Men hvem havde myrdet Biskoppen? Det forblev ubekjendt i mange Aar — Ingen vidste det. Da praalede flere Aar efter engang en beruset belgisk Møbelarbeider i en Pariser Møbel-fabrik — Laforce er hans Navn — af, at han havde myrdet Ærkebiskop d'Affre. Nogen Tid derefter reiste han med sin Søn til Californien for at grave Guld og blive rig. Det lykkedes ham virkelig ogsaa. Han havde allerede samlet en betydelig Mængde Guld og vilde nu tilligemed sin 18aarige Søn vende hjem til Europa; men han blev overfaldet af Røvere, udplyndret og myrdet. Vilde Dyr fortærede Halvdelen af Liget. Hans Søn fandt snart det saa skrækkeligt lemlæstede Legeme og vendte nu som Tigger tilbage til Paris. Han bekjendte ofte selv: „Gud har virkelig straffet min Fader og hævnnet Mordet paa Ærkebiskoppen.“ Ikke længe efter blev Morderens Søn vanvittig og døde i Sindssygeanstalten i Charenton ved Paris. Her fik altsaa atter Skrivtens truende Ord sin skrækkelige Opfyldelse:

„Lægger ikke Haand paa min Salvende!“

Rettelse i Nr. 44, S. 704 L. 10 fr. n.:
Mariaforeningen. Læs: Mariacongregationen.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 7de November. 25de Søndag efter Plutse. — 8. M. Octav af Allehelgensfest. — 9. Ti. Indvielse af vor Frelsers (Lateran-) Kirke i Rom. — 10. O. Andreas Avellinus, Bekj. — 11. To. Martinus, Biskop. — 12. F. Martinus, Pave. — 13. L. Stanislaus Kostka, Bekj.

Søndagen den 14. November. 26de Søndag efter Plutse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efter m. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 8 $\frac{1}{4}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

Mariacongregationen

holder Søndagen d. 7. November læse en h. Messe for sit sidste afdøde Medlem Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Capellet i Kronprindsessegaden. Under Messen Fælledscommunion.

Elisabethforeningen

holder Møde Søndagen den 7. November efter Høimessen.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 46. Søndagen den 14. November. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Thomas af Kempis. Pater Felix. Den h. Elisabeth. Kirkelige Efterretninger: Rom, Frankrig, Holland, Nürnberg, Persien.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 45.)

Omtrent tre Mile fra Jerusalem kom vi til den fattigt udseende Landsby el-Bireh, hvor midt imellem Muhamedanernes graae Steenhytter et Stykke af Choret af en ødelagt christelig Kirke rager frem i enkelte høie Spidsbuer. Denne Kirke maa rimeligviis i sin Tid være bygget af Korsfarerne. Det skal være Stedet, hvor Joseph og Maria savnede Jesus, dengang de fra Jerusalem vendte tilbage til Nazareth. Et Selskab af Englændere, baade Mænd og Kvinder, kom ridende i modsat Retning. I et Land som dette betragter man selv Englændere som Landsmænd, hvisaarsag man og hilste hverandre, hvilket som bekjendt en reisende Englænder ikke i noget andet Land pleier at gjøre.

Dagen var endnu langt fra tilende, og vi havde knap

redet fem Timer, da vor Dragoman fandt det at være paa Tiden at opslaae Teltene. Han vilde nemlig absolut have vor Reise til Nazareth fordeelt paa fire Dage, i Lighed med mange Advocaters Bestræbelse for at trække deres Processer i Langdrag. Vi skulde tage Kvarteer i Nærheden af en elendig Landsby, som roser sig af at være det Sted, hvor Jakob havde sin Drøm om Himmeltigen; man kalder det Bethel. I den brede Fordybning, hvor vi leirede os, var der en Brønd og meget Græs, og Pladsen tildeels omgivet af noget Muurværk. Bethels Døttre kom til Brønden for at hente Vand; de vare alle klædte i Blaad med hvidt Overtræk. En Deel Mænd sade i nogen Afstand paa Jorden og betragtede os; de talte ivrigt om os, og det lod ikke til, at de vilde gaae bort, saalænge det endnu var Dag. Det vilde maaskee have seet uhyggeligt ud for Natten, dersom vi ikke havde været saamange, og vor Dragoman gav derfor Befaling til, at alt vort Reisegods skulde anbringes i Teltene.

Efterat vi den næste Morgen vare blevne færdige med vore Forberedelser til at fortsætte Reisen nordpaa igjennem Samaritanernes Land, blev Egnen stedse grønnere, og mange Strækninger vare beplantede med Olive- og Figen træer, hvorimod Veiene her havde bragt det til en Slethed, som jeg i hele mit Liv aldrig har seet Mage til. Bortseet fra de bratte Sænkninger og Skrænter, vare mange af Veiene ikke andet end en dyb Rende, opfyldt med løse Steen, som paa sine Steder afveklede med skraanende glatte Steenflader; kun vore arabiske Hestes Sikkerhed kunde vi takke for, at der ikke tilstødte os noget Uheld af Betydenhed.

Henimod Aften passerede vi en Dal, hvor vi kom forbi sønderbrudte Levninger af en Kvadersteensmur, der vare omgivet af en yppig Vegetation. De siges at være Ruiner af en christelig Kirke, som engang skal have været bygget over den Brønd, ved hvilken Herren samtalede med Samaritanerinden, men siden være ødelagt af den tyrkiske Fanatisme. Dog, den 80 Fod dybe Brønd med

dens Vand og Steenindfatning er bleven tilbage. I dette paa Regn fattige Land er der næsten Intet, som saa sikkert betegner en historisk Plads, som en Brønd, fordi denne af Omegnen bliver holdt i Ære som et sjældent og kostbart Gode, ligesom det hjemme hos os vilde være en stor Herlighed at have Adgang til et Vinfad, der aldrig blev tomt. En af de os ledsagende Franciscanere forelæste her det fjerde Capitel af Johannes' Evangelium om den samaritanske Kvinde ved Jakobsbrønden, og Læsningen endtes med en fælleds kort Bøn. Udsigten over denne frugtbare vel dyrkede Dal kunde være overordenlig skjøn: paa den ene Side af den seer man Bjerget Garizim med en paa samme beliggende Moskee, og paa den anden Side Bjerget Ebal; men hvad der her, som overalt i Palæstina, mangler i fuld Naturskønhed, det er Skov. I alle Bjergegne rage nøgne Klipper frem mellem deres sønderrevne, foraarstrøgede Beklædning. I nogen Afstand har denne Dal endnu et andet bibelsk Mindesmærke, nemlig et Slags lille Capel, som Muhamedanerne have bygget over det Sted, hvor Josephs Been skulle være begravne.

Kort derefter ankom vi til den underlige Stad Naplus, det tidligere Sichem. Dens lange Hovedgade er saa smal, at vi maatte ride enkeltviis, den ene bag efter den anden, og istedetfor Fortouge løber der paa hver Side en halvanden Fod høi muret Fodsti langs med Husene, paa hvilken der gik, stod og sad en Mængde Tyrker. Men i denne dog temmelig store Stad (den skal tælle henimod 15000 Beboere) var der ikke Kvarteer for os; der boe blot Tyrker, Jøder, Grækere og Protestanter, men slet ingen Katholiker i Naplus; kun Franciscanerne fandt Herberge hos en uneret Græker af deres Bekjendtskab. Saaledes maatte vi ride ud igjen af den modsatte Port, for at opslaae vor Leir paa en stor fri Plads udenfor Byen. Der indfandt sig nu en stor Deel Lediggængere og Børn fra Byen, hvem vi bleve Gjenstand for Snakkesyge og Nysgjerrighed; vi befandt os her omtrent i samme

Situation, som naar en Zigeunerbande leirer sig udenfor en By og gjør Forberedelser til at holde Maaltid og tilbringe Natten, medens altslags Søndagspublicum, stort og smaat, spadserer omkring og betragter dem. Da vi rede igjennem Byen, faldt mig et Sted Fronten af en prægtig gammel Cathedral i Øinene, og jeg kunde have havt Lyst til at betragte den nærmere, men fandt det ikke raadeligt, om Aftenen og ganske alene at gaae omkring i disse vildfremmede Tyrkegader. Det er iøvrigt mærkeligt, at der her ogsaa boe flere Familier, der tilhøre den oprindelige samaritanske Sect og paa visse Dage valfarte til Bjerget Garizim og der bringe Offere af Lam. De siges endog at have en „Thora“ (d: de fem Mosebøger), der udgives for at være skrevne af en Sønesøn af Aaron.

Natten løb roligere af, end der efter Omstændighederne var Grund til at vente. Medens i katholske Stæder den tidlige Morgen sædvanligt hilses med Ringning af alle Byens Kirkeklokker, saaledes udmærkede Naplus sig ved, at Dagens Frembrud bebudedes af et saa forfærdeligt og vedholdende Hundeglam, at man kunde fristes til at troe, at Byen udelukkende var beboet af Hunde. At Dyr kunne tilegne sig og forplante saadanne Vaner fra Slægt til Slægt, finder for de østerlandske Hundes Vedkommende sin Forklaring i, at de alle ere af samme Race eller Herkomst og derfor mere føle sig som een Corporation, end dette er Tilfældet med vore civiliserede og uendeligt individualiserede Hunde.

Derefter begyndte vort arabiske Mandskab deres Morgenbøn, der sædvanligt bestod i et hidsigt indbyrdes Kævleri og Skrigen, naar de om Morgenen nedtogte Teltene og ordnede Alt til Afreisen. Jeg lod mig overtale til at benytte den tilbageværende Tid, indtil Alt var bragt i Rigtighed, til i den samaritanske Synagoge at tage den omtalte gamle og berømte Codex i nærmere Betragtning. Jeg blev da tilligemed et Par Andre af en Araber hurtigt ført derhen gennem høist forunderlige Gader. Da vi

endelig kom til Synagogen, fremstillede en høi gammel Mand med hvidt Skæg sig som Samaritanernes Rabbi. Vi maatte, inden vi traadte ind, ligesom ved Moskeerne, trække vore Støvler af, og, inden vi fik det gamle Pergament at see, erlægge en „Bakschisch“. Synagogen var i en forfalden Tilstand og belagt med gamle Tæpper; men Codexen viste intet bestemt Spor af overordenlig Ælde; den kunde vel i det Høieste naae lidt op i Middelalderen. Det kan ogsaa gjerne være muligt, at den gamle Rabbi har gjort sig en Fornøielse af, kun at vise os vantroe Gojimen en sædvanlig Codex; saaledes som disse bruges i enhver Synagoge og beholde den ældgamle i dens Gjæmmede.

Da vi kom tilbage til vor Samlingsplads, havde der indfundet sig en stor Mængde Spedalske, der utrætteligt og paatrængende bade os om Almisse. De udstrakte deres ynkeligt forkrøblede Hænder imod os, og en Deel af dem havde fortrukne og opsvulmede Ansigter. Jeg saae ogsaa her den meest skærende Modsætning mellem skjønn Natur og det fysisk og moralsk forkomne Menneske, som dog af Forsynet er bestemt til Naturens Herre. Med de indbyrdes stridende Arabere, de smudsige Jøder og hæslige Spedalske for Øine og i Tanker gik jeg til en Udkant af vor Leirplads, hvor denne i skarpe Afsnit sænkede sig ned i en lille Dal, der gjennemstrømmes af en Bæk. Den Fugtighed, som den tilgrændsende Jordstrækning af den indsugede, ydede en heel lille Skov langs med dens Bredder saa rigelig Næring, at jeg i hele Palæstina endnu aldrig nogensinde havde seet saa friskt grønnende Træer og Buske; og, medens man oppe paa Høien hørte Araberne larme og Muldyrene ringe med deres Bjælder, gjenlød Dalen og Skoven af talløse Sangfugles Morgenjubel.

Paa Veien til Nazareth bøiede vi noget af mod Vest for at opsøge Sebaste, det tidligere Samaria. Snart der-

efter viste sig en skjønn fritliggende Bjergkrone, som en høit fremragende Ruin giver et malerisk Udseende. Den udyrkede Jord omkring Veien op til samme er rigt bevoxet med de skjønneste blaae Lilier — det eneste Skjønnne, som denne engang saa pragtfulde Bjerghøide nu har at fremvise. Her siges Johannes den Døber at være begravet, og der er vel ingen Plante, der kunde være et skjønnere Sindbillede paa hans sjælelige Adel, hans mod Himlen stræbende Kjærlighed til Retfærdighed, end den blaa Sværdlilie, som derfor ogsaa er bleven det Smykke, hvormed Naturen hvert Aar bekrandser hans Gravsted.

Vi rede ikke strax ind i Byen, men besaae først dens nærmeste Omegn. Vi forefandt der en betydelig Mængde for en stor Deel endnu opretstaaende Steensøiler af forfaldne Arkader, Theatre, Templer o. s. v.; det var Alt, hvad der endnu er tilbage af den gamle Synderinde Samaria. I sit Boleri med græsk Kunst opførte nemlig her Herodes sit Sebaste (Cæsarca), en pragtfuld Stad i græsk Stil; nu staaer der en af de kummerligst udseende Byer paa Jorden. Istedetfor Huse have Mange dannet sig en Slags store Bagerovne af Stene og Leer med en lav Aabning, igjennem hvilken man maa krybe ind og ud, og Beboernes Klædedragt svarede ganske til disse Huler. Mændene gik ganske ledige, medens dog en Deel af dem forsaa vidt røbede nogen Sands for en Slags Driftighed, som de falbøde os gamle i Jorden fundne Mønter. Vor Dragoman tiltroede dem imidlertid noget Værre, og gav Befaling til, at for en Sikkerheds Skyld skulde kun Halvdelen af os staae af Hestene, og den anden Halvdeel have Tilsyn med dem og holde Vagt.

Midt imellem disse Ruiner af den forlængst ødelagte Stad og disse Svalereder af Leerhytter rager storartet og ædel Ruinen af en gothisk Domkirke frem og skuer majestætisk vidt ud over Samaritanerlandet. Det er Levningerne af den herlige Kirke, som Johanniterne forud her opførte til Ære for deres Patron. Den er bygget af store Kvadersteen, og man maa undre sig

over, at Ødelæggelsesraseriet ikke uagtet dets seige Varighed har formaaet Mere, end at nedbryde temmelig store Stykker af den. Fra Dybet af det af sønderbrudt Muurværk omgivne Kirkerum rage to høie Palmetræer op over Ruinen, og en lille Moskee har bygget sig ind i en Deel af det mægtige Chor. Tyrkerne forlangte hundrede Piaster for Adgangen til den; saamange Penge veiede dog i vore Øine mere end vor Nysgjerrighed; vi satte da op og rede videre uden at vanhellige Moskeen med vor Nærværelse.

Vore Folk vare efterhaanden atter blevne letsindige, Toget holdt sig ikke samlet; hvad enten nu Rytternes eller Hestenes Luner vare Skyld deri, blev en Deel af vor Karavane et Stykke tilbage, og En og Anden, som var bleven kjed af at ride, var stegen af og gik ved Siden af sin Hest. Da sprengte pludseligt fire eller fem Mand Beduinere frem fra Sletten og faldt Efternølerne i Flanken med tydelige Tegn paa mindre venlige Hensigter. En af dem holdt sin Landse tvers over Veien, da netop en Præst, som ved en tidligere Leilighed havde røbet stor Ængstelighed for saadanne Muligheder, kom gaaende bag efter de Andre. Nu havde paa eengang hans Frygt ganske forladt ham, ligesom Andre under saadanne Omstændigheder let tabe Modet, og han marscherede med den største Gemytsro lige imod Landsen, som om han slet ikke bemærkede den; Beduinen løftede da strax Landsen i Veiret og lod ham passere. Da vi nu hurtigt samlede os og gjorde Front mod disse Vagabonder, forføjede de sig ilsomt bort.

Denne Affære erindrer mig om en Ytring af Secretæren ved det østerrigske Consulat, der ledsagede os til Jerusalem. Han sagde, at naar man ikke reiser i større Selskab, gjøre Europæere bedst i at reise ubevæbnede i Palæstina. Beduinerne ere nemlig saa øvede og behændige Ryttere, at ingen Europæer kan maale sig med dem, men kun udsætter sit Liv for Fare ved at bære Vaaben. Hertil kommer, at Beduinens Lyst til at angribe

den Reisende netop tiltager ved Udsigten til at komme i Besiddelse af ziirlige Vaaben, saa at disse, ligesom slette Lynafledere, istedetfor at beskytte mod Fare, netop hidføre den. Er man derimod saa forsigtig kun at føre faa Penge med sig, saa risikerer man i det værste Tilfælde blot disse, men ikke at miste Livet. At forsyne sig med Vaaben er for Mange blot en nødtørftig Støtte for deres svage Mod, og tjener kun til at bortskræmme deres Angst.

(Fortsættes).

Thomas af Kempis.

(Fortsat fra Nr. 44.)

Johannes af Kempis, Thomas' Broder, havde i Aaret 1408 forladt St. Agnetebjerget for at overtage Ledelsen af St. Petersweyer, ligeledes et Avgustinerkloster, som stod under Moderklostret i Windesheim. Hans Efterfølger som Prior var Vilhelm Vorniken. Da denne efter en syttenaarig Embedsforvaltning udmævntes til hele Windesheimer-Congregationens Forstander, blev Dietrich af Cleve, der hidtil havde været Underprior i Klostret paa Agnetebjerget, dettes Prior, og Thomas af Kempis overtog nu Underpriorens ledigblevne Embede. I denne Stilling gav Thomas glimrende Prøver paa sit udmærkede Talent til at indføre Andre i Ordenslivet og veilede dem til den sande Guds frygt. Fra denne Tid skrive sig sandsynligviis ogsaa hans Taler til Novicerne.

I Aaret 1429 blev den fromme Ordensmand og hans Brødre ramte af et haardt Slag. Pave Eugen IV. var stedt i den sørgelige Nødvendighed at maatte udtale Interdictet (Forbud mod al høitidelig Gudstjeneste, mod Uddelelsen af visse Sacramenter o. s. v.) over en stor Deel af Dioceset Utrecht. „O gode Gud“, skriver Thomas med bitter Smerte i sin Chronik af St. Agnetebjerg, „Aftenen før St. Lamberti Dag blev Interdictet kundgjort os,

og strax hørte vi op med Chorsangen. Egnens Fornemme og tildeels ogsaa Folket bleve paa Grund heraf forbitrede paa os. Fordi vi overholdt Interdictet, have vi maattet udstaae mangel Forfølgelse og tilsidst endog forlade Landet og vore Klostre.“

Det var et sørgeligt Syn, at see de fromme Munke paa den h. Barnabas' Fest tage Afsked med deres Celler og Capellet paa Agnetebjerget. De lode nogle Lægbrødre blive tilbage og droge til Lünekerk i Friesland, hvor de fandt en hjertelig Modtagelse hos deres Ordensbrødre. Opholdet paa dette Sted varede til Aaret 1432, da Interdictet blev hævet.

Snart efter denne glædelige Begivenhed hjemsoegtes Thomas af et smerteligt Tab, idet han mistede sin elskede Broder Johannes. Denne døde som Rector for Nonneklostret Bethanien ved Arnheim den 4. Novbr. i samme Aar. Thomas havde haft den Lykke at staae ham bi i de sidste Maaneder og at lukke hans Øine i Døden.

En kort Tid forvaltede Thomas en Procurators eller Oekonomis Embede. Hans milde, venlige Væsen, og hans Forkjærlighed for at uddele Almisser til de Fattige vare Egenskaber, der særligt maatte gjøre ham skikket til denne Plads. Da han imidlertid savnede det tilstrækkelige Kjendskab til Huusvæsenet, og det adspredende Samkvem med den ydre Verden ikke tiltalte hans beskuende Gemyt, fratraadte han snart efter denne Stilling. I Aaret 1448 paa den h. Jakobus' Fest blev han for anden Gang udnævnt til Underprior. Han var dengang, som han selv fortæller, 67 Aar gammel og hørte til de ældre Brødre; og hvormeget han end undskyldte sig i Bevidstheden om sin Uduelighed, saa underkastede han sig dog med Lydighed sine Medbrødres Valg: han vilde ikke vægre sig ved af Kjærlighed til sin guddommelige Frelser at drage Omsorg for deres Vel. Men da han stolede mere paa Guds Naade end paa sin egen Kraft, anbefalede han sig indtrængende til sine Brødres Forbønner.

Thomas døde den 26. Juli 1471 af Vatersot, 91 Aar gammel og i sit Præsteembedes 58de Aar.

Af de desværre faa Notitser, som den berømte Avgustinermunks Samtidige have efterladt os angaaende hans Ydre, hans Charakter og klosterlige Vandel, meddele vi endnu Følgende :

Thomas var lille af Væxt, havde en noget mørkebrun Ansigtifarve og et skarpt Blik. Han var aldrig ubeskæftiget, og undte sig næppe den nødvendige Adspredelse. Hans Tid var deelt mellem Bøn og Betragtning, Studium og Skriven. De talrige Værker, som han har forfattet og tildeels flere Gange med egen Haand afskrevet til sine Medbrødres Brug, aflægge Vidnesbyrd om hans store Flid. Han afskrev med egen Haand en Bibel i 4 Bind, et Missale og flere af den h. Bernhards Værker, hvilke Afskrivter en Tidlang opbevaredes i et Domcapitel i Cøln, men ere siden gaaet tabt. Hans Haandskrivt roses som ziirlig og smagfuld, ja endog som kunstnerisk. Franz Backer, efter sin Fødeby Tholen kaldet Tholensis, var den sidste Underprior paa St. Agnetebjerget. Hans Meddelelser om Thomas, øste af de paalideligste Kilder, udkom 1575.

Det er vanskeligt at skildre, skriver den Biograf, efter hvem vi have berettet Ovenstaaende, med hvilken Værdighed og Andagt, med hvilken Nøiagtighed og Orden Thomas opfyldte sine Ordenspligter. I Choret som ved Alteret opbyggede han de Tilstedeværende ved sin Samling og Ærefrygt. Ved Psalmesangen havde han sine Øine vendte mod Himlen, og var ganske opfyldt af hellig Begeistring og Glæde. Mod Himlen higede al hans Attraa, Længsel og Stræben. Og saaledes stod han uafbrudt opreist, aldrig satte han sig, aldrig støttede han sine Arme eller Skuldre. Om Natten saavelsom om Dagen var han altid den første, der traadte ind i Choret, og den sidste, der forlod det. Gudstjenesten og Kirkens Prydelse laae ham meget paa Hjerte. Taltes der om verdslige Ting, forblev han tavs, som forstod eller hørte han Intet deraf; han sad som maalløs og brød først sin Tavshed, naar

han, spurgt om sin Mening, troede at kunne tjene Klosterets Interesser. Kom derimod Talen paa Gud eller guddommelige Ting, da lagde han ikke Skjul paa sine Tanker og Følelser. Der behøvedes blot den mindste Tilskyndelse, og fra hans Læber som fra en krystalklar Kilde flød da en Talestrøm af himmelsk Sødme.

Franciscus Tholensis omtaler et allerede paa den Tid (1569) ældgammelt Billede af Thomas, hvilket bar det meget betegnende Valgsprog: „Overalt har jeg søgt Ro men intetsteds fundet den uden i en lille Krog med en lille Bog“¹⁾, og fortæller i Anledning af disse Ord, at han ofte pludselig venligt tog Afsked med sine Brødre og bortfjernede sig med en Skyndsomhed, som om Nogen allerede længe havde ventet paa ham med stor Længsel. En indre Røst havde sagt ham, at Gud vilde tale med ham. Derfor trak han sig tilbage til sin Celles Ensomhed og hengav sig til Bøn. Her i Løndom erholdt saa den ydmyge Mand det overnaturlige Lys og den himmelske Viisdom, ved hvis uformørkede Glands han overstraalte de berømteste Philosophers Roes og Hæder.

Hans Taler vare ligesom hans Skriver simple og uden al kunstnerisk Udsmykkelse og lærde Bemærkninger, men fulde af Sandhed og Klarhed og gennemstrømmede af den Varme og Overbeviisningens Kraft, som aldrig forfeiler sin Virkning, fordi Hjertet deri taler til Hjertet. Hans i høi Grad tiltalende Prædikener bleve gjerne hørte, fordi man i dem fandt den umiddelbare og ukunstlede Udgydelse af et Hjerte, der elsker Gud over Alt og udelukkende lever for ham. Ofte var hans Celle omleiret af videbegjærlige Ynglinge, der søgte Belæring hos den jevne men erfarne, sjælekyndige og af Gud oplyste Mand. Og Ingen gik bort fra ham uden at have fundet Lys og Raad i hans venlige og kjærlige Ord.

(Fortsættes).

¹⁾ „In omnibus requiom quæsivi et nusquam inveni nisi in angello cum bibello“.

Pater Felix.

For Fuldstændigheds Skyld undlade vi ikke endnu at føie til vore Meddelelser i forr. Nr. af Kirke-tidenden den Bemærkning, at P. Felix ogsaa efter den fransk-tydske Krigs Udbrud har fortsat sin apostoliske Virksomhed ved at prædike i flere andre større Byer; saaledes holdt han f. Ex. Conferentstaler 1871 i Lüttich („Kirken — vor Moder“), 1872 i Toulouse („Paven — vor Fader“), 1878 i Grenoble („Socialismen for Samfundets Domstol“), og 1879 i Mans („Christendom og Socialisme“). — Iblandt de mindre Skrifter, han har udgivet, fortjene især følgende endnu at fremhæves:

- „*La France devant le Sacré Coeur*“.
- „*L'infailibilité pontificale*“.
- „*La guerre aux Jésuites*“.
- „*Voltaire*“.
- „*La Carmélite*“.
- „*Le travail*“.
- „*La cloche*“.
- „*Les morts*“.
- „*Les campagnes*“.
- „*Le Prince Czartorysky*“.
- „*St. Dominique*“.
- „*Le Moscovitisme, l'Anglicanisme et le Protestantisme*“.
- „*Les trois formules de St. Augustin: in necessariis unitas — in dubiis libertas — in omnibus caritas*“ (Paris. Roger & Chernowitz).

I Sct. Ansgar i Kjøbenhavn agtes P. Felix' franske Prædikener holdte fra d. 28. Novb. af hver Søn- og Hel-ligdag Kl. 1 Efterm.

Den hellige Elisabeth

afbildes gjerne med en Krone paa Hovedet, Ydmyghed og Kjærlighed i de blide Ansigtstræk og Roser i de ophæftede Klæder. Kronen bærer hun som Kongedatter og Landgrevinde. Ydmyg og rundhaandet Kjærlighed var den Dyd, der meest udmærkede hende, den var saa at sige hendes Særkjende. Men hvad betyde Roserne? En ældgammel Legende beretter derom Følgende:

En Dag, da hun gik ned fra sit Slot Wartburg med allehaande Spisevarer under sin Kappe, for at bringe dem til sine Fattige, nede i Byen, mødte hendes Gemal, Landgreve Ludvig, hende og spurgte nysgjerrig om, hvad hun der havde? Elisabeth kom i Forlegenhed. Hun huskede Frelserens Ord: „Naar du giver Almisse, da lad din venstre Haand ikke vide, hvad din høire gjør.“ Mon Ydmygheden da ikke bød hende at skjule sin Velgjørenhed for sin Ægtefælle? Hun vilde idetmindste prøve paa, om det maaskee vilde lykkes hende. Hun sagde derfor ikke med udtrykkelige Ord: „Jeg har Kjærlighedsgaver til de Fattige,“ men betjente sig af et billedligt Udtryk; hun betegnede Gaverne som „Roser“, da de jo ere en sød Vellugt for Herren, ligesom vi gjerne lugte til Roser. Men, havde hun haabet, at hendes Gemal vilde give sig tilfreds med dette undvigende Svar, da saae hun sig skuffet. Han, der kjendte sin Hustrus store Velgjørenhed, vilde see, hvad Slags Roser det monne være, da det tilmed var paa en Aarstid, da ingen Roser vare at finde i Haven. Med et: „Lad mig engang see,“ rakte han Haanden efter hvad Elisabeth havde i sine Klæder. Dog Herren kom sin Tjenerindes Ydmyghed til Hjælp. Hun lod ham nu villig see og gribe til; men — o Vidunder! — hvad han saae og fandt, var virkelig intet Andet end Roser, baade røde og hvide Roser, deilige at see paa og liflige at lugte til.

Den nylig paa Dansk oversatte Levnetsbeskrivelse af „den h. Elisabeth af Thyringen,“ — hvilken vi troe os

forpligtede til, i Anledning af den h. Elisabeths Fest, Fredag d. 19. ds., paany varmt at anbefale vore Læsere selv at læse og udbrede i videre Kredse, — tilføier den aandrige Bemærkning: „I denne Fortælling ligger en aandelig Sandhed. De Velgjerninger, som man beviser de Fattige af christelig Kjærlighed, forvandle sig nemlig til Roser og flette sig til en Krands for Giveren. Betragt engang en Rosenbusk: rodfæstet i fugtig Muldjord suger den deraf den Saft, der forvandler sig til Grene og dannes til grønne Blade og vellugtende Roser; i Jorden selv er der dog ingen Vellugt, ingen rød og hvid Farve, ingen grønne, fine Blade, og dog kommer alt Dette fra Jorden; Rosenbuskens Natur og den varmende Sol bevirke denne Forvandling. Saaledes er ogsaa et Stykke Brød eller Kjød, et Glas Viin, Strømper og Skoe, en Skjorte eller hvilketsomhelst andet Klædningsstykke, et Kronestykke eller nogle Øre ogsaa kun jordagtige Gjenstande uden Liv, uden Skjønhed. uden høiere Betydning. Men naar Du tager noget Saadant, og af christelig Barmhertighed skjænker det til en Nødlidende, saa forvandler Gaven sig til en Rose, som har Skjønhed og Vellugt for Gud; og Du bliver selv engang bekrandset med disse Roser og forherliget i Guds Thronsal ovenover Stjernerne. Den christelige Velgjører ligner derfor en Rosenstok, fordi det jordiske Gode ved ham bliver forvandlet til Barmhertighedens Roser; og den Sol, som i ham bevirker, at det Jordiske bliver forvandlet til det Himmelske, det Lave til noget Gud Velbehageligt, er den Helligaand, som med sin Kjærlighed og Varme straalere ind i de Christnes Hjerter. Vi finde talrige saadanne Roser i den hellige Elisabeths Liv.“ — Hvor mange finder Læseren i sit eget?

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Fader har modtaget den af Cardinal Statssecretær Nina paa Grund af Sundhedshensyn indgivne Ansøgning om Dimission. Cardinalen vedbliver imidlertid at beklæde Embedet som Præfect for de apostoliske Paladser. — Som ny Statssecretær betegnes Cardinal Jacobini og som dennes Efterfølger i Wiener-Nuntiaturen Msgr. Vanutelli.

Frankrig. Den 16. Octbr. begyndte man i hele Frankrig paa den videre Udførelse af Marts-Decreterne mod de Ordenssamfund, hvilke Staten ikke har anerkjendt. Begyndelsen gjordes med Barnabiterne og Carmeliterne. Politiet gaaer imidlertid frem med den størst mulige Stilhed, for ikke at give Anledning til Protester og Demonstrationer fra Folkets Side, der med stor Kjærlighed hænger ved de forfulgte Ordensbrødre. Paa sine Steder optræder Politiet endog i Civildragt. I flere af de nævnte Ordeners Klostre bleve Beboerne førte ud af deres Celler, Klosterporten og de til Klostrene hørende Kirker aflaaede og forsynede med Republikens Segl. Forstanderne i de forskjellige Klostre protesterede — men selvfølgelig forgjæves — mod den brutale Magt.

Holland. I Utrecht have Gregorius-Foreningerne afholdt en General-Forsamling til Kirkesangens Fremme. Deeltagelsen var ualmindelig stor.

Nürnberg. Den 6. Octbr. aflagde fire Novicer af de engelske Frøkeners Institut deres Ordensløvte i St. Katharine-Kirken og bleve høitidelig indklædte. Siden Reformationstiden havde Indklædning af en Ordensperson ikke mere fundet Sted i Nürnberg.

Persien. Medens det „katholske“ Frankrig udviser Ordenerne, har den muhamedanske Schah af Persien fornylig sendt den barmhjertige Søster Caroline fra Teheran til Paris for at hente saa mange Søstre som muligt til Persien. Han udreder alle Reiseomkostningerne.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 14de November. 26de Søndag efter PIntse. Mariæ Offring. — 15. M. Gertrudis, Jomfru. — 16. Pl. Didacus, Bekj. — 17. O. Gregorius, Undergjøreren, Biskop. — 18. Tø. Indvielse af Sct. Peters og Sct. Pauls Kirker i Rom — 19. F. Elisabeth, Landgrevinde af Thyringen, Enke. — 20. L. Felix af Valois, Bekj.

Søndagen den 21. November. Sidste Søndag efter PIntse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6½ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 8½ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 F.m.
" Søgnedagene Kl. 6—9 F.m.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Uudtagelse af fra Kl. 1—4.

Elisabethforeningen

lader paa den hel. Elisabeths Fest, Fredagen den 19de ds. Kl. 8¼ læse en hellig Messe for Foreningens Formaal og holder Søndagen den 21de ds. fælleds Communion under den hel. Messe kl. 8.

Stanislauscongregationen.

Søndagen den 14. November høitideligholder Congregationen den h. Stanislaus' Fest. Kl. 8: Fællescommunion i Sct. Ansgars Kirke; Kl. 6 Eftermiddag: Festandagt samt Optagelse af nye Medlemmer.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 47. Søndagen den 21. November. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. De Fattiges smaa Søstre i Frankrig. Den h. Adalgundis. Kirkelige Efterretninger: England, Nordamerika.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 46.)

Henimod Aften kom vi ind i en snever grøn Dal, som siden aabnede sig mere, og vi saae da i det Fjerne vore Telte opslagne. Medens vi nemlig vare paa Veien, havde vort Train taget en kortere Vei for at glæde os med, ved vor Ankomst at finde Alt færdigt. Dette Sted laae tæt op til Byen Dschinin, der havde et endnu mere vildt og uchristeligt Udseende end Naplus. Der kom flere Tyrker ud til os, for at betragte os og see, hvad vi toge os for, og En af vort Selskab viste sig i Besiddelse af en vis Færdighed i, ved Hjælp af Gebærder og en Nødhjælp af afbrudte Ordpartikler at føre en politisk Samtale med disse Folk, hvori de tilkjendegave deres Tilfredshed med, at vi ikke vare „Moskow“ (Russer), eftersom „Hovedet burde skæres af alle Moskow.“ Vor Dragoman,

som maatte kjende sine Landsmænd, ansaae dennegang vort Nattekvarteer for at være i en saa truøt Stilling, at han hvervede Vagtmandskab eller Natvægtere fra Dschinin til vor Bevogtning. Om Natten hørte man Schakaler skrige og nær ved Teltene af og til Larm og Skyden; dog, det forstyrrede mig ikke; thi jeg har under mit tilvante Reiseliv mere og mere gjort mig fortrolig med den Overbeviisning, at Gud kan finde mig paa ethvert Sted, saafremt det maatte behage ham at tage mig bort herfra, og at han ligeledes vil vide at beskytte mig, hvor jeg end er, saafremt det er hans Villie, at jeg skal vedblive at leve. Den sidste og eneste Fare for vort Liv er ene begrundet i det, som til enhver Tid er Hans ophøiede og hellige Villie.

Den næste Morgen lod vor Sikkerhedsvagt sig tilstille et Vidnesbyrd om, at Natten under deres Bevogtning havde overleveret os uskadte til Morgenens, og at vor tapre Vagt ikke alene selv ikke havde plyndret os, men ogsaa beskyttet os mod at blive bestjaalne af Andre. Medens der i Leiren blev kogt og drukket Kaffe, og vort Mandskab gav den sædvanlige støiende Forestilling med Afbrydning af Teltene, Opsadling af Hestene og Pakning af Kufferterne, steg jeg op paa den Høi, nedenfor hvilken vi havde sovet. Jeg fandt deroppe en Begravelsesplads for fornemme Muhamedanere og overskuede herfra den lavere liggende Egn. Byen var omgiven af frodige Kaktushækker og et yppigt af en lille Bæk gennemstrømmet Buskads, der gjenlød af Fuglenes glade Morgensang, medens man samtidigt hørte alle Byens Haner bebude Dagens Frembrud. En høi af Vinden sagte bevæget Palme bredte sine ædle Grene over Moskeen og dens Kuppel. Synet af dette skjønne Træ vækker eendommelige, ganske ubeskrivelige Følelser; det forekommer En at være som en Levning af Paradiset, en Helligdom blandt alle Jordens øvrige Træer. I nogen Afstand bredte sig en af mægtige Bjerge omgiven Dal; der mang-

lede blot en Skov, og denne Egn maatte kaldes ualmindelig skjøn.

Dog — atter her følte jeg mig overvældet af Menneskelivets uforstaaelige Hemmelighed. Dernede i Byen levede en fattig muhamedansk Befolkning; Kvinderne dreve omkring paa vor Leirplads og søgte at finde hvad vi mulig der kunde have glemt og opsamle Gjødningen efter vore Heste; i nogen Afstand saaes Grave med Been af uforløste Mennesker. Som det ved saadanne, baade lignende og modsatte Leiligheder forholder sig med vort indre Befindende, saaledes maa det ogsaa forholde sig med Guds Velbehag og Mishag. Fuglen fryder sig i den fulde Nydelse af sin uskyldige Tilværelse, medens Mennesket saa sjældent føler en uforstyrret og ublandet Glæde. Gud har vistnok, ligesom vi og mere end vi, Velbehag i den uskyldige lille Sangfugl; thi han har jo skabt den saa skjøn og lagt de yndige Toner i dens Bryst; men i det mismodige, uforløste, uigjenfødte Menneske kan Gud ikke have Velbehag, saalidt som vi kunne finde Behag i Tonerne af et slet og forstemt Instrument. Saaledes har Gud ikke skabt Mennesket, og, saalænge det ikke bliver helbredet ved Christendommen, bære alle dets Idrætter Fortabelsens Mærke. Men — hvad gjør saa Gud med de Millioner af Sjæle, der hvert Aar gaae over i det hinsidige Liv, ganske fremmede for Christus? — Rationalisten giver dem en Anviisning paa en lang Reise gjennem den over Himmelrummet udbredte Stjernehær, hvor de, alt efter den Tilstand, hvori de bleve tagne bort fra dette med saa megen Ufuldkommenhed behæftede og i saa mange Illusioner og Skuffelser hildede Jordeliv, under en kortere eller længere Vandring fra Klode til Klode, fra mørkere til bestandig lysere Regioner, skulle præpareres til Optagelse i de høieste himmelske, af rene og fuldkomne Fornuftvæsener befolkede Boliger. En vis Slags Christne derimod lader uden mindste Betænkning alle saadanne af Christendommen uberørte Sjæle uden videre fare til Helvede og pines i den Ild, som aldrig

slukkes. Dog — de fleste Mennesker have jo en Tro, og hvor forkert og besynderlig den end ofte kan være, saa hjælper den dem dog til at finde en efter deres Mening antagelig Udvei af dette Vilderede.*) Tilsidst bliver det vel det Fornuftigste og Christeligste at troe, at det er umuligt for os at besvare det Spørgsmaal, hvad Gud i Evighedens Huusholdning gjør med alle disse udødelige Sjæle. — Men Gud sagde til Jonas: „Du sørger over, at det Træ visnede, som Du hverken lod voxe eller fredede, som i een Nat blev til og i een Nat visnede, og jeg skulde ikke have Medlidenhed med Ninive, i hvilken der er mere end hundrede og tyve tusinde Mennesker, som ikke kjende Forskjæl paa deres høire og venstre Haand, og mange Dyr?“

Dschinin ligger paa Grændsen af Samaria og Galilæa. Efterat vi vare redne et Stykke Vei i nordlig Retning, kom vi til en stor Slette, der syntes at være overordenlig frugtbar; den var rigt bevoxet med Græs og en saa yppig Plantevæxt, som vi endnu ingensteds havde

*) Under den langvarige og grusomme Forfølgelse, hvormed den arianske Kaiser Valens i det fjerde Aarh. søgte at udrydde den katholske Christendom i den østlige Deel af det romerske Rige, bad den hedenske Philosoph Themistius i en offentlig Tale Kaiseren vel at betænke, at der „ikke var nogen fornuftig Grund til at undre sig over den Forskjællighed i Meninger om det høieste guddommelige Væsen, som dengang herskede blandt de Christne. Denne Forskjællighed var jo endnu langt større blandt Hedningerne, og den var netop et slaaende Beviis for det guddommelige Væsens Uudgrundelighed og tjente derfor Gud til Ære og Forherligelse.“ (S. „Geschichte der Religion Jesu Christi von Fr. L. Gr. Stolberg. XII. S. 292.) — Vi anføre denne Udtalelse i Sammenhæng med Ovenstaaende, fordi den forekommer os træffende at betegne mange af vore ærede Samtidiges „christelige“ Standpunkt.

seet i Syrien og Palæstina. Den ligger ikke destomindre brak og herreløs; vi traf nemlig paa en Strækning af otte Miil ikke paa et eneste Huus. Vi kom blot engang forbi en Beduinleir, der for den gode Græsnings Skyld der havde opslaaet deres sorte Telte. Alt havde her et fattigt og vildt Udseende. Vi have ved en tidligere Leilighed skildret den mandlige Deel af denne Race; her saae vi et Exemplar af den kvindelige, hos hvem det Dyriske ligeledes var stærkt fremtrædende, medens man — i Modsætning til disse uhyggelige Menneskevæsener — ikke kunde noksom glæde sig ved at betragte de omkring disse Hytter græssende arabiske Hestes fornemme Udseende. En arabisk Hest, som man her seer den gaae frit omkring, uden nogensinde at være indesluttet i en snever og mørk Stald, er det Skjønneste, som Naturen i denne Retning kan fremvise. Den ædle Hest hæver sig paa en vis Maade næsten til Jevnbyrdighed med Mennesket, medens Beduinerracen staaer paa et langt lavere Trin end Menneskets Natur er anlagt paa. Den arabiske Hest kan iøvrigt i Europa næppe forplante sine Dyder, fordi den i sin Hjemstavn stedse lever og aander i det Frie, medens dens Staldliv i Vesterlandet degraderer dens hele Naturel.

Da vi senere gjorde Holdt ved nogle Levninger af en nedbrudt Muur for at indtage vort sædvanlige Maaltid, saae vi et Par Beduiner ifærd med at vaske Faareuld i en nærliggende lille Dams mudrede Vand. En af disse Mænd var fuldstændig nøgen, men syntes ikke at undsee sig det mindste ved at lade sig see i denne Skikkelse, enten for os eller for en tæt ved ham staaende Kvinde; han undsaae sig ligesaalidt derved, som hjemme hos os en Dame ved ikke at have sin Haand bedækket med en Handske!

Som vi kort efter vare i Begreb med at bryde op herfra, havde en Beduin sat sig til Hest og red i en Rundkreds flere Gange omkring os, for tilsidst at rykke ud med den besynderlige Fordring, at vi skulde betale

en Tribut for vort Ophold der paa Stedet, saasom han ikke kunde tillade, at vi havde benyttet hans Jord til at udhvile os paa, uden at erlægge en Afgift. Da dette forunderlige Paafund ikke fandt mindste Anklang hos os, vilde han — formodentlig som et Slags Pant — rive en af Franciscanerne hans Straabat af Haanden; men denne, som var vel bekjendt med de arabiske Ørkensønners Naturhistorie og Behandlingsmaade, løftede blot sin Stok, og Beduinen vendte sig ligesaa forgjæves til nogle af de Andre, men kom dog snart igjen med en tyk Knippel og gjorde Mine til at gjøre ved os hvad Kain fordem gjorde ved Abel. I dette Øieblik kom imidlertid vor Dragoman, fulgt af vore Bevæbnede os til Undsætning; han rev ham i en Haandevending Kniplen af Haanden og kastede den langt bort, hvorpaa vi rede videre og overlode den ismaelitiske Skattekræver til hans trøstesløse Betragtninger over skuffede Forventninger.

Senere hen paa Dagen viste sig i østlig Retning Bjerget *Tabor*. Det er høit og har en ualmindelig skjøn og ædel Skikkelse, der kan sammenlignes med Længdesiden af en Ellipse. Paafaldende er især dets Afsondring fra den øvrige Række af Bjerge, og det er af denne Grund synligt for hele Omegnen. Dets Ensomhed, Høide og bløde Former gjøre et ubeskriveligt velgjørende Indtryk. Efterat vi den største Deel af Dagen bestandigt havde redet i lige Linie fra Syd til Nord, befandt vi os uden al Overgang ligeoverfor en meget steil Bjergskrænt, som vore Heste med stor Anstrengelse klatrede op ad. Da aabnede sig efter nogle Bugtninger en grøn til alle Sider af Bjerge indesluttet Dal, ved hvis nordlige Side, men betydeligt høiere, nemlig paa selve Bjergskrænten, *Nazareth* ligger, og foran Byen den Kirke, der er bygget over Marias Huus. Ved vor Ankomst blev en Deel af os anbragt i Klosteret; de Øvrige i dets Herberge „*Casa nuova*“. Dette er en ny og i en meget tiltalende Stil opført Bygning.

Vi kunde ikke noksom undre os over, at vi paa

den lange Vei fra Jerusalem til Nazareth undertiden halve Dage igjennem ikke traf paa noget beboet Sted, næsten aldrig mødte en Reisende, og kun en eneste Gang kan jeg erindre at have seet Folk ifærd med at pløie en Mark. Ploven var det simpleste Redskab, som man kan tænke sig; den kunde sammenlignes med en stor Høvl, hvorpaa der er anbragt et Stykke Jern, som trykkes ned i Jorden og dirigeres ved et bag ud bøiet Haandgreb. De to elendig udseende Køer, som trak den, havde et urimelig stort Aag liggende over Halsen, og Pløiemanden drev dem frem med en Stang, der var forsynet med en Jernspids. Køerne vare ualmindelig smaa, og deres Yver knap saa stort som en tydsk Ged. Vi indsaae nu, hvorfor vi i Jerusalem aldrig fik Mælk til vor Kæffe.

Jo længere man i nordlig Retning fjerner sig fra Jerusalem, desto grønnere bliver Landet; i Samaria havde vi hist og her seet veldyrkede Bygmarker og Oliventræer; Skov seer man derimod ingensteds hverken paa Bjergene eller i Dalene. Jeg kan heller ikke erindre, nogensteds paa denne Veistrækning at have seet et Vinbjerg, da dog Vinen, eller — forsaavidt Samaria udelukkende er beboet af Muhamedanere — i det mindste Druerne maatte kunne opnaae en fortrinlig Qvalitet. Kun i Egnen mellem Jerusalem og Ramla traf vi paa et Par Vinhaver; men Vinstokkenes Tykkelse eller — hvad der betyder det Samme — deres Ælde vidnede om Beboernes Ligegyldighed for at plante nye, hvilket rimeligviis har sin Grund i, at Eierne ikke have Sikkerhed for selv at komme til at høste de modne Druer.

(Fortsættes).

De Fattiges smaa Søstre i Frankrig.*)

Dersom Nogen skulde ønske at see de underfulde Resultater af inderlig, enfoldig Tro og Fortrøstning til Guds Forjættelser, saa bør han aflægge et Besøg i et af de mange *Asyler*, der ere spredte over hele Frankrig og andetsteds paa Fastlandet, henhørende under Selskabet „*Les petites Soeurs des Pauvres*“ (de Fattiges smaa Søstre). „Hvadsomhelst I begjære i Bønnen, *troende*, det skulle I faae“, kunde med Rette være deres Motto; thi hver Dag, hver Time erfare de Sandheden af disse Ord. For ikke mere end fyrretyve Aar siden indgav Herren en ydmyg Præst i St. Servan i Bretagne, dengang kun syv og tyve Aar gammel, den Tanke at stifte et Samfund af Kvinder, hvis Hovedvirksomhed skulde være, at tage sig af de Gamle og Svage (Mænd og Kvinder), der ikke havde andet Middel til at opholde Livet end at tigge. Det er ikke min Hensigt her at meddele, hvorledes denne Plan blev bragt til Udførelse, eller hvormegen Modstand den mødte, heller ikke hvorledes de, der satte den i Værk, i mange Aar bleve bespottede, ja forfulgte af andre religiøse Ordener. Alt dette kan erfares af et lille Skrivt, udgivet af Samfundet selv og til at erholde i dets forskjellige Hjem. Nei, jeg vil hellere fortælle om, hvad der udrettes nu, og vise, hvor underfuldt Gud har velsignet denne ydmyge lille Flok Arbeidere — tre Kvinder og den gode Præst —, der vare Banebryderne for denne storartede Virksomhed.

Følg mig da i Aanden, og jeg skal vise dig, hvad der for Øieblikket er sat i Værk i St. Servan. I denne By var det, at for fyrretyve Aar siden tre unge Kvinder — Marie Augustine, Marie Therese og Louise Fanchon — samt en ældre, Johanne Jugon, alle af ringe Stand, under Ledelse af Hr. *Lepailleur*, Sognepræsten, begyndte deres

*) Efter „Almindelig Kirketidende“ Nr. 10 d. A. (Church bells).

Arbeide paa følgende ydmyge Maade. Disse Fire leiede et lille Kvistkammer (der endnu er til), forsynede det med et Halmleie, et Par Stole og et Bord, og bare op ad Stigen, der var den eneste Opgang til dette Loftskammer, en gammel Mand. Her pleiede og passede de ham skifteviis, medens de paa samme Tid varetoge deres daglige Sysler. Hr. Le Pailleur var deres aandelige Raadgiver og han lever endnu, ligeledes Søster Marie Augustine og Johanne Jugon, der nu er over firsindstyve Aar gammel. Af denne ringe Sæd er opvoxet det mægtige Træ, hvis Rødder og Grene udbrede sig ikke alene over hele Europa, men ogsaa over Jørdens andre Egne.

Men lad os nu betragte Tingenes Tilstand i St. Servan for nærværende Tid. Naar du stiger op ad Bakken ved Kirken, vil du snart see en stor Bygning, der er omgivet af en Muur. Ring paa Klokken, og du vil snart blive indladt i en Gaard, der er omgivet af Bygninger. Ligeoverfor dig ligger Capellet og Modtagelsesværelset; til højre er Fløien taget i Brug for Kvinderne, til venstre boe Mændene. 105 gamle Folk finde Huusly her, og 12 Søstre passe dem og sørge for dem, som om de kunde være deres egne Forældre. Naar du er kommen ind i Gaarden, bliver du ført til Modtagelsesværelset, hvor efter et Par Minutters Forløb en Søster vil indfinde sig og føre dig omkring over hele Stiftelsen. Det gjør Intet til Sagen, hvor travlt de end have, eller paa hvad Tid du kommer, du er sikker paa at være velkommen; og med det venligste Smil og Væsen fører Søsteren dig først til Capellet, en stor og meget simpel Bygning, uden nogen Prydelse andetsteds end paa Alteret, og uden noget Sidecapel og andet Alter. Derfra bliver du ført til Mændenes Afdeling. Først seer du alle dem, der ere i Stand til endnu at beskæftige sig, thi hvo der kan arbeide, bliver opfordret og opmuntret dertil, og medens Nogle ere Skræddere, Andre Tømmermænd, kunne Nogle kun pille Hamp eller plukke Charpi. Alle synes tilfredse, Alle see mildt til Søsteren, som hilser

Enhver med et Smil eller et venligt Ord, Derfra gaaer du til Linnedkammeret, hvor Linned og Klædningsstykker opbevares, Alt smukt ordnet i Bundter, forsynet med Navn og Nummer og lagt paa de langs Væggen løbende Hylder. Nu stiger du op ad en Trappe og træder ind i Sovesalene, store, luftige Værelser, uden en Plet af Smuds og med meget bekvemme Senge, ofte med en heel Stabel af Puder („fordi“, siger Søsteren, „de skulle have det saa bekvemt som muligt, og Mange kunne ikke taale at ligge lavt“). Derefter kommer du ind i Sygestuerne og seer her dem, som ere sengeliggende eller ude af Stand til at staae op og gaae ned ad Trapperne. Og her viser sig endnu det største Vidnesbyrd om Betænk-somhed. Sygestuerne baade for Mænd og Kvinder ere anbragte saaledes, at, da Capellet befinder sig midt imellem Bygningerne, er der anbragt en Forbindelse med den vestlige Ende, hvor en Tribune eller et Galleri er bleven opført, og hvorhen, da det er i Høide med Syge-stuerne, de Svage og Hjælpeløse kunne føres for at overvære Messen, naar den holdes. Du gaaer over dette Galleri og befinder dig nu i Kvindernes Afdeling, hvor Alt er indrettet paa lignende Maade som hos Mændene. Mange af Kvinderne ere sysselsatte med Syning, Strikning, Spinding osv. Hvis det er Middagstid, vil du i hver Stue træffe en Søster, thi der er ingen fælleds Spisesal, men Suppe, Kjød eller hvad det nu er, uddeles i Portioner. Gaae nu ned ad Trappen og du vil befinde dig i en stor Have med brede Gange og en lille Lystskov, og i denne findes Statuer af deres kjære St. Josef, som de holde for at være alle gamle Folks særlige Skytshelgen.

De, som kunne det, arbeide i Haven eller Marken, der i de fleste store *Asyler* er henlagt til Eiendommen. Alle see glade og tilfredse ud, og skulde der opstaae nogen Utilfredshed, saa afhjælpes den snart af Søstrene, der sige med et Smil: „Det gjør Intet til Sagen; dersom Alle bestandig vare tilfredse og taknemmelige, vilde vort Arbeide være altfor fuldt af Glæde og Lykke.“ Hvad

du seer i St. Servan, kan du gjenfinde i alle andre Asyler, der ere oprettede af det samme Selskab, og saadanne findes nu i hundredevis over hele Verden. Thi saa vidunderlig er denne Orden „de Fattiges smaa Søstre“ voxet, at den, der i 1839 begyndte med tre Medlemmer, nu tæller med Novicer ialt 3000! og endnu staaer under sin første Stifter, Abbé Lepailleur. Endnu lever Søster Marie Augustine, den unge Sypige, som for fyrgetyve Aar siden helligede sin Fritid til deres første Patient, der levede og døde paa det lille Kvistkammer; endnu kan du, om du besøger La Tour de Becherel, der træffe Johanne Jugon, som nu er over firsindstyve Aar gammel, og som var den første, der kjækt og frimodigt gik med sin Kurv fra Dør til Dør for at bede for dem, der ikke mere kunde bede for sig selv. Og hvor ligger nu Hemmeligheden i dette vidunderlige Held? Hvad satte Værket i Gang, hvad fører det videre? Visselig, intet mindre end Tro, Haab og Kjærlighed! Hvad er det, som altid holder Søstrene saa tilfredse, saa lykkelige, saa at i alle disse Aar og af alle disse Tusinde Kvinder — Kvinder af enhver Rang, enhver Classe, af de forskjelligste Tilbøieligheder og Vaner — saa vidt jeg veed, ikke en eneste har trukket sig tilbage fra Samfundet, efterat hun først er indtraadt i det? Hvad andet end en sand, levende Kjærlighed, Kjærlighed til Gud og Mennesker, en Kjærlighed, der knytter dem saa nøie til hverandre, at det er umuligt at opdage nogen Forskjæl mellem dem, og at det endogsaa er vanskeligt at opdage, hvem der er Forstanderinden eller Moderen for Stiftelsen. Kjærlighedsbaandet har forenet dem, deres eneste Haab er Belønning hisset, ikke her, og deres ene urokkelige Tro paa hans Forjættelse, som siger: Hvadsomhelst I begjære i Bønnen, troende, det skulle I faae. Enfoldig, barnlig Tro paa Guds Forsyn, Forvisning om, at han vil skjænke dem Alt, hvad de i Sandhed have behov. De knurre aldrig, klage aldrig, bede kun om, hvad de behøve, og „i behørig Tid kommer det altsammen“, sagde

en Søster til mig en Dag. De have ingen faste Legater, der forlanges ingen fastsat Pengesum af dem, der ønske at slutte sig til dem; Alt hvad de forlange, er et villigt Hjerte og et virkeligt Kald — hermed mener jeg en fuldstændig Opgiven af sig selv, en fuldkommen Hengivelse af sin egen Villie i Guds Villie. Moderhuset er i Becherel i Cotes du Nord, og her oplæres 300 Novicer til Gjerningen. Prøvetiden varer to og undertiden tre Aar, og som en Regel bliver Ingen modtagen før i en Alder af fire til femogtyve Aar, fordi Arbeidet i saa mange Henseender er af en anstrængende Natur. I La Tour de Becherel er Abbé Lepailleurs og Forstanderinde-Moderens, Marie Augustines Hovedkvarteer. Der er et meget smukt Capel, bygget paa en Enkelts Bekostning (nu en Enke), som har givet Afkald paa alle sine jordiske Rigdomme og selv er bleven Medlem af Samfundet. Derfra udgaae Søstre til alle Jordens Egne, og derfra opstige uophørligt Bønner og Taksigelser for allerede modtagne Naadegaver og om Naade og Velsignelse til Fortsættelsen af den gode Gjerning. Lad Enhver, som tvivler om, hvad Tro og Bøn alene kunne bevirke, besøge „Les petites Soeurs des Pauvres“. Deres Tvivl ville henveires, og den Beundring, som de maae føle for disse simple Kvinder, vil stige til ærefrygtsfuld Beundring og Tilbedelse af den almægtige Herre, der endnu virker de samme Undere som fordem ved den galilæiske Søes Bredder, idet han forøger og mangfoldiggjør de simple, jordiske Gaver, der lægges for hans Fødder, saa de blive tilstrækkelige for Tusinders Behov, og beviser Sandheden af sin egen Forjættelse: „Sandelig siger jeg Eder, hvadsomhelst I bede Faderen om i mit Navn, det vil han give Eder.“ Der er ialt i de forskjellige Asyler 30,000 gamle Mænd og Kvinder under Søstrenes Pleie.

Kirkelige Efterretninger.

England. London. Medens man i Frankrig søger at udslette Congregationerne af de Levendes eller dog idetmindste af de berettigede Existentsers Tal, kan man i det protestantiske England blive Vidne til det Sælsomme i, at netop den meest frygtede, den meest bagtalte blandt Congregationerne er Gjenstand for Dronningens Gunstbevisning. I afvigte Maaned bærede Hds. Majestæt Jesuiternes Collegium ved Rochampton, Manresa House, som støder umiddelbart op til den kongelige Residents omgivende Park, med et Besøg, ved hvilken Leilighed hun af Superioren lod sig forestille de fornylig fra Frankrig ankomne Novicer. Dronningen underholdt sig paa det venligste med dem, erkyndigede sig om de Enkeltes Forhold og Omstændigheder og forsikrede Fædrene om sin Beredvillighed til at lade dem nyde sin kongelige Beskyttelse for al den Tid, Exilet maatte vare. Denne Efterretning er en sand Trøst for de Udvestes mange Venner, ja det er endog et Spørgsmaal, om ikke de Fordrevne efter kort Tids Forløb ville kunne kaldes misundelsesværdige af dem, som ere blevne tilbage. En af disse Ordensmænd skal have sagt: „Man beklage os dog ikke, naar Regeringen udviser os; det er min faste Overbeviisning, at, dersom der ikke snart indtræder en Forandring i Tingenes nuværende Tilstand — hvilket imidlertid er i høieste Grad usandsynligt — ville vi om kort Tid blive Vidner til et almindeligt Massacre af alle Præster i Frankrig.“

Nordamerica. Biskop Marty, den apostoliske Vicar for Dakota, befinder sig for Øieblikket i Fort Totten, hvor den katholske Religion gjør store Fremskridt blandt Sioux-Indianerne. Ogsaa i Agenturen Sisseton blev Overhyrden modtaget med Venlighed og Ærefrygt. De derværende Sioux forlange i stort Tal katholske Kirker og Skoler. Den i Sandhed apostoliske Biskops virksomme Nidkjærhed finder da ogsaa overalt Anerkjendelse, og hans rastløse Arbeide i Missionsgebetet fortjener al Understøttelse navnlig ved de Troendes fromme Bøn.

Den h. Aldegundis.

† 680.

Tiden der gik forud for den h. Bonifacius' Virken var meget sørgelig. Frankerne, kun Christne af Navn, lode sig beherske af de raaeste Lidenskaber, saa de snarere lignede Hedninger end Christne. Men i denne dunkle Nat lyste herlige Stjerner af Udvalgte, der ved Exempel og Fortjenester skulde berede bedre Tider. Til dem hørte den h. Aldegundis. Af fornem Slægt skulde hun efter Forældrenes Villie, være den engelske Kongesøn Cudos Gemalinde. Men hun havde lovet at tjene Gud i den jomfruelige Stand, og modstod alle Bønner og Trudslers. Alt var allerede beredt til Brylluppet, da kaldte Gud Forældrene til sig. Ynglingen vedblev med sin Begjæring; beskyttet af en Engel, flygtede Aldegundis til Biskop Amandus, der gav hende Sløret og tillod hende, med sin Formue at stifte Klosteret Maubeuge i Hennegau. Som Abbedisse fra 671--680 overgik hun Alle i Bøn, Bodsøvelser og Velgjørenhed. En svær Bagvaskelse bar hun, uden med et Ord at retfærdiggjøre sig. Gud hjemsøgte hende paa mangfoldige Maader, saaledes med mange-aarige Kræftsmerter, og især med den skrækkelige Tanke, at alle hendes gode Gjerninger og Fortjenester ikke vare tilstrækkelige til at opnaae den evige Salighed. Alle Lidelser bar hun standhaftigt, indtil hun den 30te Januar 680 døde i Ry for Hellighed, 33 Aar gammel. Mange Vidundere skete paa hendes Forbøn, især med saadanne Syge, der bleve hjemsøgte af Kræftonder.

Trøst i Sygdomme.

Gud selv har i den hellige Skrivt henviist os til at ære Lægen. Det heder hos Sirach: „Ær Lægen i Nødens Stund, thi den Allershøieste har skabt ham. Den Allershøieste har frembragt Lægemedlet af Jorden, og en klog Mand vil ikke vise det fra sig.“ Dog vilde det være Daarskab kun at stole paa Lægens Hjælp. Sand og vedvarende Trøst nyder kun den, der bærer sin Sygdom med et religiøst Sind og benytter den til sin Sjæls Frelse.

„Min Søn, sørg ikke over din Sygdom, tvertimod tak Gud for den; thi, er Du Jern, da er den som Ilden, der renses det fra Rust, men er Du Guld, da tjener den til Lutring.“

(Udsagn af en gammel Lærer.)

Den h. Aldegundis bliver anraabt som Forbederinde under Kræftsygdommens skrækkelige Smerter. For at blive den lidende Frelser saa lig som mulig, havde hun det Heltmod at bede Gud om en svær Sygdom. Hun blev da angreben af Kræft og priste Gud under langvarige Lidelser. Derfor er hun saadanne Syges Patroninde, dels fordi hun lærer at bære Sygdommen i den rette Aand som en Hjem søgelse af Gud, dels fordi hun ved sin Forbøn har opnaaet Helbredelse for Mange.

„Gjennem mange Trængsler bør det os at indgaae i Guds Rige.“

(Apost. Gjer. 14, 21.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 21de November. Sidste Søndag efter Plintse. — 22. M. Cæcilia, Jomfru og Martyr. — 23. Ti. Clemens, Pave og Martyr. — 24. O. Johannes af Korset, Bekj. — 25. To. Catharina, Jomfru og Martyr. — 26. F. Petrus, Biskop og Martyr. — 27. L. Leonardus af Portu Mauritio, Bekj.

Søndagen den 28. November. Iste Sondag i Advent.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- Efterm. Kl. 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
" 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Hospitalet.
" 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
" 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige S kriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
" Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8 $\frac{1}{2}$ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

P. Felix' Prædikener.

For at forebygge Skuffelser og Misforstaaelser, gjøres herved opmærksom paa, at alle Kirkestolene i Sct. Ansgar ville være oplukkede under P. Felix' Prædikener og uden Forskjæl tilgængelige for de Førstkommende.

Prédications en Français.

A partir du 28. Novembre le révérend Père Felix, de Nancy, commencera une série de sermons en français dans l'église de St. Ansgar. lesquels auront lieu chaque dimanche à 1 heure, de l'après-midi. L'entrée en est libre à tous ceux, qui désirent en profiter.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 48. Søndagen den 28. November. 1880.

Indhold: Efteraar. Jerusalem og de hellige Steder. Thomas af Kempis' Skrivter. Christelig Frimodighed. Den h. Petrus Nolasco. Kirkelige Efterretninger: Rom, Frankrig.

Efteraar.

Vinden sukker dybt i Skoven,
Bladløs Træet staaer,
Regnen pidsker ned fra oven
Og mod Ruden slaar.
Lærken meer ei med sin Trille
Høit mod Skyen gaaer,
Storme suse, grumme vilde;
Det er Efteraar.

Menneske, hvordan saa rolig
Kan Du vandre frem?
Vil Du til din Faders Bolig,
Til din Moders Hjem?
Vandrer Du den Vei, som fører
Til din Herres Gaard?
Stemmer raabe, ei Du hører;
Det er Efteraar.

Snart staaer Døden ved dit Leie
Med sin skarpe Lee ;
Høstens Ax han skal afmeie,
Frugten vil han see.
Klinten skiller skal fra Hveden
Ei vi veed hvornaar.
Da vi skælv maa herveden ;
 Det er Efteraar.

Har Du vandret som Du skulde,
Da Du frygte ei !
Da vil Engle milde, hulde
Lyse paa din Vei.
Seer Du Synd i høie Dynger
Paa den Vei Du gaaer,
Hør da paa den Røst som synger :
 Det er Efteraar.

Vend da om, vend om itide !
Snart det er for seent,
Læg al Syndens Lyst tilside,
Gjør dit Hjerte reent ;
Frem for Gud Du kan da træde,
Faaer som Seirens Løn
Evig Deel i Himlens Glæde,
 Foraarskrandsen skjøn.

h—h.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr 47.)

17 første Besøg gjaldt den smukke i italiensk Stil Kirke. Tæt ved Indgangen stiger man ad flere pper ned i et Capel, hvis Loft og Vægge

dannes af Klippen, hvorpaa Kirken ligger. Det æres som det Kammer, hvor Englen bragte Maria Budskabet om vor Frelzers Fødsel; Husene i Nazareth have nemlig ofte Værelser, der ere indhuggede i den af det opstigende Bjerg dannede Klippevæg. Der staaer nu paa dette Sted et skjønt af flere Søvlamper oplyst Alter, og paa Marmorgulvet under samme læses i Guldbogstaver den Indskrift: „*Verbum caro hic factum est*“ (Her er Ordet blevet Kjød). Ved Capellets Bagvæg sees en i Midten gjennemsauget Søile; her skal Englen have staaet, da han bragte Maria den himmelske Hilsen. Oppe i Kirken befinder sig det rigt smykkede Hovedalter, bag hvilket Franciscanerne have deres Chor.

Paa alle hellige Steder havde stedse Indtrykket af hele Egnen opbygget mig inderligere, end det enkelte lille Sted, hvortil en bibelsk Tildragelse knyttede sig. Saaledes tiltalte mig ogsaa Synet af Nazareth langt mere end Bebudelsens lille Capel. Den hele Egn kan med Sikkerhed siges at være det rigtige Sted, og en heel By med dens Omegn udfylder Gemyttet paa en langt mere tilfredsstillende Maade, end en lille med Marmor belagt Plet, paa hvis Ægthed Tvivlen gnaver og virker forstyrrende paa Andagten. Men jeg har selvfølgelig derfor med ikke mindre Glæde og Tak til Gud ved dette Alter læst Messen om Marias Bebudelse, som her bliver læst paa enhver Dag hele Aaret igjennem.

Som om Nazareth, selv under Søvnen, i Lighed med Maaneskinnet, øvede Indflydelse paa den Fremmede, som førstegang tilbringer Natten der, saaledes fandt jeg, da jeg om Morgenens vaagnede, min Sjæl fordybet i Betragtninger over det Gaadefulde i, at Gud tilskikkede denne udvalgte Jomfru saa umaadelig store Prøvelser og Lidelser, og det blev mig ret iudlysende, at *Korset* er et nødvendigt Middel til Menneskets aandelige Udvikling og tilkommende Forherligelse. Denne Jomfru var jo af Gud udmærket fremfor alle andre Mennesker; men for Verden var og blev hun en ubetydelig Kvinde af den

fattige Classe. Senere er dette blevet anderledes; Millioner Mennesker hilse hende hver Dag og hver Nat mange Gange og der er hele Aaret igjennem intet Døgn, hvor ikke Angelusbønnen (Ave Maria) stiger fra Jorden op til Himlen. Og paa det Sted, hvor den fattige Jomfru engang boede, der staae nu herlige Altere, hvis talrige Lamper og Lys kaste deres Glands paa den med skjønne Malerier og Guld og Sølvforziringer smykkede Marmornal, hvor duftende Virak, Sang og Orgeltoner forkynde den guddommelige Viisdoms og Kjærligheds største Vidunder.

Under vort Ophold i Nazareth bleve to Personer, rigtignok i ganske modsat Retning. Gjenstand for vor Opmærksomhed. En Mand hilste os men ikke videre venligt; det var den ved en tidligere Leilighed omtalte Person, som en Tid lang havde været Agent og Commissionær for Franciscanerklosteret i Jerusalem, men paa Grund af Uredelighed var bleven afskediget og siden gaaet over til Protestantismen. De protestantiske Missionselskaber have nemlig ogsaa en Missionær i Nazareth, som har det Kald at vinde christelige Sjæle (∴ romerske og græske Katholiker) for den protestantiske Lære; thi Jøder findes ikke i Nazareth. Den i det Foregaaende omtalte Franciscaner fra det syttende Aarhundrede siger herom, at Djævelen har ikke større Skræk for det hellige Kors, end en Jøde for at boe i Nazareth. Udentvivel har den omtalte protestantiske Missionær i Anledning af den nysomtalte Acquisition ikke undladt at meddele sit Selskab, at en anseet og dannet Mand med hele sin Familie havde sluttet sig til hans Menighed, hvorimod han næppe har indberettet Noget om hans ædle Bevæggrunde, saalidt som om Familiens Indvilgelse. Om den protestantiske Menighed i Nazareth tæller flere Sjæle end denne Nathanael og Missionærens egen Familie, er mig ubekjendt.

Større Glæde havde vi af Bekjendtskabet med den franske Consul i denne By. Han var en gammel Indfødt, en ikke uneret Græker, men stod i et venskabeligt Forhold til P. Wolfgang og ytrede stor Glæde over at gjensee ham; han bad ham indføre hele vort Selskab i hans Huus, hvor vi i hans store Familie fandt den venligste Modtagelse og bleve beværtede med Sorbet og Kaffe. Vi fik her et Indtryk af et høist mønsterværdigt Familieliv. Skjøndt tre gifte Sønner med deres Familier boede sammen med ham, herskede der den skønneste Fred og Orden i dette Huus, idet de Alle med Ærbødighed og Lydighed underordnede sig den gamle Faders Ønsker og Villie.

Vi gik da ogsaa ud til „Mariabrønden“, der vel ligger en lille Fjerdingsvei fra Nazareth; men Koner og Piger gaae alligevel derud for at hente Vand, fordi der ikke er nogen nærmere liggende Kilde, og det ikke kan være tvivlsomt, at den har været til paa Marias Tid, og at hun har drukket af dens Vand. Kvinderne i Nazareth bære, ligesom Armenierenderne, vide over Anklen sammenbundne Beenklæder; de Fleste have en frisk og sund Ansigtifarve og de hilste os alle venligt.

Som en christelig Mærkværdighed foreviser man i Nazareth ogsaa et Capel paa det Sted, hvor engang den h. Josephs Huus skal have staaet; det er meget uanseeligt og ligger midt imellem Tyrkehuse. Man bliver tillige gjort opmærksom paa et bredt Klippestykke i Nærheden af Maroniternes Kirke, hvor Herren og hans Disciple ofte skulle have været samlede, saavel som paa det Sted, hvor den Synagoge stod, i hvilken Herren forklarede Propheten Isaias' Ord (Luc. 4). Dog — hvor interessante og opbyggelige mange Pilgrime have fundet og kunne finde saadanne Ting, saa kan jeg for min Deel ikke komme ud over en temmelig svag og lunken Tro med Hensyn til Paalideligheden af disse og lignende Sagn.

Fra den Bjergtinde, der i forskjællige Høider ligesom et Tag dækker Klosteret, har man en skjøn Udsigt over

Nazareth og dets Omegn, hvorvel den ikke strækker sig meget langt; den grønne og frodige Dal er nemlig til alle Sider omgiven af de høie Bjerge. Jeg fik her et levende Indtryk af Overensstemmelsen mellem denne Natur og Herrens stille Ungdomsliv, som her maa have havt sin rette Vugge. Blikket nødes til, naar det søger at komme ud over Bjergene — at hæve sig mod Himlen; ja denne Høidal om Nazareth er den skønneste Celle i Verden, den afspærrer Forbindelsen med al Omverdenens Uro, den er et Hjem, ligesom Maria var en Moder.

Som jeg en Morgen stod paa Klosterets flade Tag, hørte jeg fra en Gade en sælsom Larm, som stedse kom mig nærmere. Det var en Ligbegængelse. Et ungt Menneske paa atten Aar, sine Forældres eneste Søn, var tidligt om Morgenen styrtet ned fra en Bygning, og samtidigt dermed en stor Kvadersteen, der havde knust hans Hoved. Kl. 10 samme Morgen blev han allerede begravet. Man bar Liget først til Kirken og holdt der de sædvanlige Bønner for de Døde; den mandlige Deel af Følget gik ind i Kirken, men af den kvindelige blot Moderen. De øvrige Kvinder, selv Søstrene, turde ikke gaae ind, men maatte blive staaende og vente i en Forgaard, for ikke ved deres Adfærd ganske at forstyrre al Andagt. Midt i den talrige kvindelige Forsamling var der ligesom en Kjerne af omtrent tredive Personer, der med høie Udraab uophørligt priste den Døde og jamrede over, at de havde mistet ham. Deres Raaben var rytmisk og havde et Slags Melodi; een eller flere Personer foresang en saadan Formel, og de Øvrige svarede i afvejlende Gjentakelser. Tillige klappede Alle heftigt og taktmæssigt i Hænderne og dreiede sig om i en Rundkreds, som om enhver af dem stod paa en roterende Skive. Inderst i Midten af denne Forsamling

befandt sig nogle unge Piger, som afslørede deres Hoveder, lode det løsnede Haar hænge frit ned, blottede Brystet, reve sig i Haaret og sloge sig baade i Ansigtet og for Brystet. Jo mere det overhovedet gik ind mod Centrum af denne Mængde, desto heftigere og vildere blev Lidenskaben, og jo mere det gik ud mod Peripherien, desto mere afkjøledes den, saaledes at de uden at sige noget og bevæge sig, kun vedbleve at slaae Hænderne sammen. Nu og da ophørte de rhythmiske Klagesange, og man hørte da et gjennemtrængende Hyl i de høieste Toner. Saaledes gik det i temmelig lang Tid, og jeg kunde ikke noksom forundre mig over disse Menneskers Udholdenhed. Da kom pludseligt to ældre Kvinder tilsyne, som gjorde sig en fri Plads i Midten, medens alle de øvrige sloge Kreds omkring dem. Disse Kvinder opførte en saakaldet Dødningedands. Enhver af dem greb begge Ender af sit folderige Slør og gjorde svævende og bølgende Bevægelser overfor og imod den anden, og det med en saa ædel Gratie, som jeg aldrig før mindedes at have seet, og som man snarere kunde have ventet af Grækerinder fra Perikles' Tid end af vor Tids Araberinder. Denne Dands udøvede ligesom en magnetisk beroligende Virkning selv paa den Afdødes af den vildeste Smerte grebne Søstre; hvor man kort iforveien havde hørt heftig Raaben og Larmen, der herskede nu lydløs Stilhed og Ro. Men det lader sig iøvrigt ikke nægte, at der er noget Hedensk eller ialt Fald dog mistænkeligt ved denne Dødningedands, og Franciscanerne have derfor ladet det være sig magtpaaliggende at faae denne Sørgecæremoni afskaffet; jeg saae tilsidst ogsaa en af dem trænge sig ind gennem Sværmen og bevæge de to Kvinder til at høre op med Dandsen. Det blev mig siden sagt, at disse forunderlige Skikke her udøves ganske paa samme Maade af Katholiker, Grækere og Muhamedanere, og det kan maaskee indrømmes, at Smertens heftigste og lidenskabeligste uvilkaarlige Udbrud ved disse østerlandske til vedtagne

Former bundne Cæremonier tilsidst faae en mere af-dæmpet og uskadelig Charakteer, end Tilfældet ellers vilde være.

Dog, da Liget blev bragt ud af Kirken, fulgt af Præsten, Moderen og Mændene, gav den lidenskabelige Smerte sig paany Luft. Kirkegaarden laae umiddelbart op til Klosteret nedenfor Terrassen, hvor jeg stod. Den Døde blev taget af Baaren, indhyllet i hvidt Linned og skudt ind i en Slags Gravhvælving, hvorefter det mandlige Ligfølge kastede Graven til, idet den ene rakte Spaden til den anden, for at de alle kunde tage lige Deel i denne Kjærlighedsgjerning. Flere af Mændene omfavnede og kyssede den Forulykkedes tause Fader; dette var en stum Scene, som ikke kunde andet end vække inderlig Deeltagelse hos ethvert følende Menneske. Nu satte Moderen sig paa Graven, løsnede sine Klæder og lod sine sortegraae Haar falde uordnede ned over Skuldrene; i sin heftige og ulidelige Smerte vred hun Hænderne og slog Armene over hverandre. Hermed udtømte de her brugelige Sørgeskikke Smerten i en af dens meest martrende Skikkelser. Man tænke sig en Moder, som for nogle faa Timer siden saae sin Søn sund og stærk gaae til sit Arbeide og nu sidder paa hans Grav! Og dog har en anden Moder fra Nazareth oplevet endnu langt skrækkeligere Ting med sin egen Søn.

(Fortsættes).

Thomas af Kempis' Skrifter.*)

(Fortsat fra Nr. 46.)

I. Prædikener: 30 Taler til Novicerne, 9 til Medbrødrene, 36 om Christi Menneskevordelse, Liv, Død og Forherligelse.

*) Efter den latinske Udgave af Thomas af K.' samlede Skrifter af Heinr. Sommalius. 3. Opl. Antwerpen 1615; 1ste Oplag udkom 1600, det andet 1607.

II. Opbyggelsesskrivter: 4 *Bøger om Christi Efterfølgelse*; Sjælens Samtale med sig selv (Monolog); Rosenhaven; Lilledalen; om de tre Telte; om Kloster-tugten; om den tro Huusholder; de Fattiges Hospital; Novicernes indbyrdes Samtale; aandelige Øvelser for Ordensfolk; Underviisning for Ynglinge; om Hjertets sande Sønderknuselse; om Eensomhed og Taushed; om Erkjendelsen af sin egen Svaghed; en lille Haandbog for Munke; en lille Haandbog for Børn om Hjertets Opløftelse; det lille Alphabet for Munken i Christi Skole; de Fattiges og Syges Trøst; om Spægelse; om Ydmyghed; om det gode og fredelige Levnet; en god Ordensmands Levnet; sex længere Breve af deels religiøst, deels trøstefuldt Indhold.

III. Levnetsbeskrivelser af Gerhard Groot, Florentius Radewyn, ni af deres Disciple og af den sal. Lidwina.

IV. Agnesbjergets Krønike.*)

V. Et Antal Hymner og Bønner.

Naar de fleste af disse Skrivter, som Følge af den falske Fordom, at de kun ere skrevne for Ordensfolk og ikke egne sig for den moderne desværre saa forvænnede d. v. s. fordærvede Smag, nutildags ere komne i Glemsel hos det kristelige Folk, da var det tidligere ikke saaledes. „Ingen bedre og mere velsignelsesrig Gjerning kunde Du foretage“, skriver Cartheuser-Prioren i Nürnberg, Georg Pirkheimer, til Peter Danhauser, „end at udbrede den helligmæssige Thomas af Kempis' Skrivter blandt Folket. Endnu ligge de skjulte, uagtet de kunde bidrage saa meget til de Christnes Fromhed.“**)

Strax efter Bogtrykkerkunstens Opfindelse foranstaltes en *samlet Udgave* af hans Skrivter, og saadanne Udgaver udkom senere gjentagne Gange: i Paris 1493, 1500, 1521, 1523, 1549; i Nürnberg 1494; i Venedig 1535, 1568, 1576; i Antwerpen 1574, 1600, 1607, 1615;

*) Udgivet af Jesuitpater Heribert Rosweyd, Antwerpen, 1615.

***) 17de Brev 1494, ved Sommalius.

i Lyon 1623; i Cøln 1660, 1680, 1728, 1759. En samlet Udgave i tydsk Oversættelse udkom 1713 i Cøln i 3 Bind; 1834 i Wien i 4 Bind. Hederers Oversættelse, der udkom 1839 i Münster i 4 Smaabind, omfatter kun „udvalgte Skrifter“. Desuden ere enkelte Smaaværker, saasom Rosenhaven og Liliedalen, trykte i flere Oplag.

Perlen blandt hans Skrifter er de *fire Bøger* „om *Christi Efterfølgelse*.“ Titelen er tagen af det første Capitel og er ikke ganske tilsvarende, thi enhver af de fire Bøger har en speciel og Indholdet nærmere betegnende Overskrift. Denne lille uanseelige Bog har forskaffet den ydmyge Munk fra Agnesbjerget en udødelig Verdensberømmeth, der stiller de berømteste Lærdes Navne i Skygge. Günther Zainer fra Reutlingen har trykt den fuldstændigt for første Gang.*) I Aaret 1486 udkom allerede to tydske Oversættelser i Augsburg og Tübingen; de tre første Bøger bleve af Caspar Pforzheim oversatte paa Tydsk allerede i Aaret 1448, altsaa længe før Thomas' Død. I Aaret 1493 udkom en fransk og en portugisisk Oversættelse. Af latinske Udgaver fandtes der indtil Aaret 1500 alt over tyve, men *nu* haves der langt over 2000.***) Allerede for et halvt Aarhundrede siden talte Fransk-mændene over 1000 Udgaver i deres Sprog; de tydske regnes ogsaa idetmindste efter Hundreder. Den uovertræffelige Bog er ei alene oversat i alle europæiske, men ogsaa i mange ikke europæiske Sprog. I Aaret 1615 udkom i Augsburg en græsk, 1837 i Franfurt en hebraisk Oversættelse; gjentagne Gange (f. Ex. ved Neubauer, Regensburg 1822) blev den sat i latinske og tydske Vers; 1837 tryktes den i Sulzbach som Polyglotte, nemlig paa latin, italiensk, spansk, fransk, tydsk, engelsk og græsk. Lyoner Polyglotten er en Pragtudgave og koster 60 Francs. De rosende Udtalelser, der ere blevne denne Bog til Deel,

*) Uden Angivelse af Aarstal og Sted, dog sandsynligviis i Aaret 1471 i Augsburg, efter andre allerede 1468.

**) Smlg. Silbert: Gerson og Kempis. Wien 1802. S. 2.

vilde fylde hele Bind. Alle, selv de som komme fra Ikke-katholiker, culminere i den Dou, at denne gyldne Bog er den bedste og skønneste, som nogensinde er skreven af et Menneske. Heri ligger ingen Overdrivelse, thi den h. Skrivt er ikke et Værk af Menneskehaand. For Millioner Christne, for Lærde og Ulærde, for Præster og Lægfolk, Ordensfolk og Verdensmennesker, Høie og Lave har den været og er den en tryk Veiviser til jordisk og himmelsk Fred. Den er en Bog, som danner Helgener, og som man beundrer desto mere, jo bedre man lærer den at kjende og faaer desto kjærere, jo oftere man læser den. At sige endnu mere til dette uvurderlige Klenodies Pris vilde være overflødigt.

(Sluttes.)

Christelig Frimodighed.

Den bekjendte franske Præst og Folkeskribent Msgr. de Ségur fortæller i sit 1875 udgivne Skrivt „Min Moder“ ogsaa enkelte Træk af sin Bedstemoders Liv, Træk, der vise os denne Dame som et Mønster paa en katholsk Kvinde og derfor ogsaa i vor Tid fortjener almindelig Paaagtelse. Hendes Gemal var General Grev Rostopschin, Kaiser Paul I. af Ruslands første Minister; hun bekjendte sig til den orthodox-russiske Tro, men traadte med Tilside-sættelse af alle andre Hensyn i sit 32. Aar, nemlig i Aaret 1806, over til den romersk-katholske Kirke. Daglig modtog hun den h. Communion, hver Morgen og Aften tilbragte hun en Time med Andagtsøvelser; hun bad uafladeligt og beskæftigede sig kun med Gud og sine Børn. Til de Fattige gav hun med udtømmelig Gavnildhed, men for sin egen Person nøiedes hun med to eller tre gamle simple Kjoler; kun paa de høieste Festdage bar hun en af Silkestof.

Der var navnlig een Begivenhed, der aabenbarede denne ædle Dames Charakteerstyrke. Hun bivaanede nemlig hver Dag den h. Messe. I Moskau, Grevens Opholdsted, var der kun to katholske Kirker, og, da de laae meget afsides, kjørte hun altid til S. Louis des Français. Den katholske Menighed i Moskau var ikke meget ivrig; kun yderst faa Personer bivaanede den h. Messe

paa Søgnedagene. Grevinde Rostopschin var den eneste, som daglig besøgte Kirken. Men en Dag fik hun Besøg af en hende ganske ubekjendt Herre, hvis Optræden var næsten overdreven høflig og forekommende. „Fru Grevinde,“ sagde han, „hver Dag kjører De til den katholske Kirke S. Louis des Français; tillad mig derfor at underrette Dem om, at Deres Handlemaade gjør et meget ubehageligt Indtryk; og, dersom Gouvernøren vidste det, vilde han i høi Grad blive foruroliget derved.“ „Min Herre,“ svarede Grevinden med den største Forbauselse, „jeg anmoder Dem om, ikke at blande Dem i mine Anliggender; jeg veed meget vel, hvad jeg gjør;“ og hermed tog hun Afsked med ham. Dagen derpaa meldte sig en Politiembedsmand i fuld Uniform: „Fru Grevinde, jeg kommer paa Hr. Gouvernørens Befaling. Hs. Excellence beder Dem at iagttage større Forsigtighed i Deres Optræden; thi dersom De vedbliver med, offenligt at vise Dem som Katholik, da anseer Gouvernøren sig forpligtet til at underrette Hs. Majestæt Kaiseren derom.“ Kaiser Nikolaus kjendte den Gang ikke meget til Skaansel, hvor Talen var om Katholiker.

Uden i mindste Maade at lade sig skræmme svarede min Bedstemoder Embedsmanden: „Min Herre, jeg beder Dem sige Gouvernøren, at han ikke skal gjøre sig den Uleilighed at skrive til Kaiseren, det vil jeg besørge selv, og endnu idag.“

Det Brev, som Grevinde Rostopschin sendte til Kaiseren, lød omtrent saaledes:

„Sire! Gouvernøren af Moskau truer mig med at ville underrette Deres Majestæt om, at jeg er Katholik og vækker Opsigt ved daglig tilvogns at begive mig til den katholske Kirke.

Da jeg er Katholik og bekjender at være det, kan Deres Majestæt efter Forgodtbeholdende erklære mig for skyldig og lade mig føre i Fængsel.

Men aldrig vil Deres Majestæt være istand til at hindre mig i at følge min Samvittighed, og formaae mig til at svigte min Herres Tjeneste og blive utro mod min Kirke.

Sire! betänk, at De engang skal døe ligesom alle andre Mennesker, og derefter vil blive dømt.“

Brevet blev afsendt og kom i Kaiserens Hænder. Men Grevinden hørte aldrig siden noget derom og kjørte siden, som før, hver Morgen paa samme Klokkeslet og med samme Ekvipage til Kirken S. Louis des Français.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. I disse Dage blev i den tyske Nationalkirke St. Maria all' Anima i Rom Aabningen af den nye Musikskole efter den almindelige Cæciliaforenings Grundsætninger høitideligholdt ved en Høimesse, der celebreredes af den pavelige Huusprælat Dr. Jänig. Den nye Anstalt har allerede 28 Elever; Rectoren er Dr. Müller, en Sveitser af Fødsel og tidligere Elev af Collegium Germanicum i Rom.

Frankrig. For Øieblikket opbyde de forskjellige „evangeliske“ Missions-Selskaber alle Kræfter for at skaffe Protestantismen i Frankrig større Udbredelse. Til alle Egne sendes Prædicanter, overalt udbredes Missionsskrivter i stor Mængde. I afvigte Aar alene er der af Societé évangélique blevet oprettet 47 Prædike-Stationer. De evangeliske Organer kunne ikke noksom rose den varme Understøttelse, der skjænkes disse Bestræbelser fra de franske Myndigheders Side. Det er unægteligt høist karakteristisk for de nuværende Magthavere i Frankrig, at de katholske Ordener og Congregationer i dette katholske Land blive forfulgte og fordrevne, medens de protestantiske Missioner støttes i deres Virksomhed! At endelig ogsaa den liberale Presse i Frankrig „med en vis Forkjærlighed“, som „Neue evang. Kirchenztg.“ udtrykker sig, beretter om de evangeliske Missions-Bestræbelser, kan ikke videre undre os. „Liberalismen“, hvor som helst den findes, veed nemlig meget vel, at den katholske Kirke er det Bolværk, paa hvilke dens Bestræbelser strandte, og derfor seer den naturlige Forbundsfæller i alle „Roms Modstandere“.

Den h. Petrus Nolasco.

† 1256.

Den h. Petrus, af den adelige Familie Nolasco, blev født i Provindsen Languedoc i Sydfrankrig i Aaret 1189. I en Alder af 25 Aar gav han Afkald paa et glimrende Parti, aflagde Natten derefter Kyskhedsløftet og skjænkede Kirken sine viddudstrakte Godser. Derefter fulgte han Simon af Montfort paa Korstoget mod de fanatiske Albigensere, blev Formynder for den beseirede Konge af Aragoniens Søn og reiste med sin Myndling til Spanien. Synet af de under Maurernes Tyranni sukkende Christen-slaver opfyldte Petrus med stor Uvillie, og han følte en heftig Attraa efter at befrie dem fra deres trykkende Aag. Snart kundgjorde Gud ham sin Villie. Den h. Jomfru viste sig i een og samme Nat for den h. Petrus, for hans Skrifte-fader Raymund af Pennafort, og for hans Myndling, Kong Jakob af Aragonien, og opmuntrede dem til at udføre deres gudvelbehagelige Foretagende. Efter at have beseiret mange Hindringer, blev „Ordenen for de Fangnes Løskjøbelse“ stiftet. Petrus blev udnævnt til dens første General-Prior, og han tilligemed et andet Ordensmedlem fik det Hverv at løskjøre Fangerne. I toogtyve Aar virkede han for disse Ulykkelige og befriede dem fra Slaveri og Synd; ikke sjældent omvendte han ogsaa deres muhamedanske Herrer. Udtømt og fortæret af sine apostoliske Arbejder indgik han til den evige Hvile Jule-aften 1256.

Nidkærhed for Næstens Sjælefrelse.

Den h. Petrus og hans Medarbeidere vare ikke Præster, men Lægmænd; alligevel levede de i den Bevidsthed, at de burde drage Omsorg for Næstens Sjælefrelse. Ligesom de, kunne ogsaa vi ved gode Raad, ved Bøn og fremfor alt ved godt Exempel bære Omsorg for vor Næstes Frelse, som for vor egen.

„See der de evige Skatte, der aldrig gaae tilgrunde!“
(Petrus Nol. ved Synet af de christelige Slaver.)

Da den h. Petrus befandt sig i Algier, gik han i Borgen for nogle fornemme spanske Fangnes Løsepenge, og skrev til Spanien efter den forlangte Sum. Imidlertid lykkedes det Fangerne at undslippe. Petrus blev greben, pidsket og bragt ombord i et Skib med den Befaling at reise til Spanien og hente den lovede Pengesum. Men Skibets Mandskab fik hemmelig den Befaling at seile Skibet, hvorpaa den h. Petrus befandt sig, isænk, og selv fortsætte Reisen paa det dem ledsagende Skib. Befalingen blev udført. Den h. Petrus blev overladt til sin Skjæbne i det synkende Skib. Men af Vinden blev den Hellige paa en vidunderlig Maade ført til Spanien ind i Havnen ved Valencia.

„Jeg Herren har kaldet Dig, . . . til at udføre de Lænkebundne af Fængsel.“ (Isaias, 42, 7.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 28de November. Iste Søndag i Advent. — 29. M. Saturninus, Mart. — 30. Tl. Andreas, Apostel. — 1. December. O. (Fastedag). Eligius, Biskop; Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Ans-gariusforeningen. — 2. To. Bibiana, Jomfru og Martyr. — 3. F. (Fastedag). Frants Xaver, Bekj. Kl 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Jesu guddommelige Hjerte; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Broderskabsandagt. — 4. L. Barbara, Jomfru og Martyr.

NB. Alle Onsdage og Fredage i Adventstiden ere befalede Fastedage.

Søndagen den 5. December. 2den Søndag i Advent.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe i Jesu Hjertes Capel.
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
- Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ans-
gars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: S. Nr. 47.

P. Felix' Prædikener.

For at forebygge Skuffelser og Misforstaaelser, gjøres herved opmærksom paa, at alle Kirkestolene i Sct. Ansgar ville være oplukkede under P. Felix' Prædikener og uden Forskjæl tilgængelige for de Førstkommende.

Prédications en Français.

A partir du 28. Novembre le révérend Père Félix, de Nancy, commencera une série de sermons en français dans l'église de St. Ansgar, lesquels auront lieu chaque dimanche à 1 heure, de l'après-midi. L'entrée en est libre à tous ceux, qui désirent en profiter.

Photograph Nissen i Skanderborg (eller: Aarhus, Rosenkrandsgade 7) anbefaler sine særdeles vellykkede Photographier af

Aarhuus' katholske Kirke,

samt Præstebolig og to Skolebygninger.

Cabinetformat à 50 Øre,

Stort Format - 2 Kr.

Mod Indsendelsen af Hølbet i Frimærker tilsendes Photographierne franco til den opgivne Adresse.

C. J. Elvius' Bogtrykkeri, Nybrogade 6, Kjøbenhavn.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 49. Søndagen den 5. December. 1880.

Indhold: Thomas af Kempis' Skrifter. „Hellig Niels“ af Aarhus. Den h. Brigida. Den h. Maurus. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, Tyrkiet, Nordamerica.

Thomas af Kempis' Skrifter.*)

(Sluttet.)

Dog troe vi ikke desto mindre at turde hidsætte et smukt Sted af den Fortale, med hvilken sal. Biskop *Sailer* har indledet sin Udgave af „Christi Efterfølgelse“ :

„Jeg søgte efter en Ven, som jeg stedse kunde beholde hjemme hos mig og hvem jeg ogsaa med Lethed kunde tage med paa mine Reiser uden at give Kudskene Anledning til at beklage sig over Reisegodsets Vægt; en Ven, der i alle Tilfælde vilde sige mig den rene Sandhed, overalt gjorde mig opmærksom paa Egenkjerlighedens Afgrund og paa den lille Ildgnist, der skinner over Afgrunden, med andre Ord, gjorde mig opmærksom paa mig selv; en Ven, der tilskyndte den Træge, holdt den Ivrigte inden de rette Grændser, opmuntrede den

Bedrøvede, tæmmede den Glade, straffede den Feilende og lædskede den Udmattede.

Vel vidste jeg, at en slig allestedsnærværende Ven ikke var til at finde udenfor Gud selv; men jeg længtes dog efter en anden synlig Ven, der erindrede mig om og drev mig hen til den allestedsnærværende, usynlige Ven i Himlen. Og denne trofaste synlige Ven, der mindede mig om Gud og førte mig til Gud, fandt jeg i den Bog, som kaldes „*Christi Efterfølgelse*“.

Aldrig har jeg kunnet gribe denne Ven i Smiger; han holdt altid med Fornuften mod den udsvævende Sandselighed, eller, naar Fornuften selv skeiede ud over sine Grændser, med den høieste Fornuft udenfor mig mod den udsvævende Fornuft inden i mig.

Aldrig talte han et Ord til Fordeel for Egenkjærligheden; overalt forfulgte han den og rev den hundrede Masker fra Ansigtet, eller drev den ubarmhjertig med en skarp indtrængende Svøbe ud af de hemmeligste Folder, i hvilke den havde skjult sig.

Aldrig forsvarede han Indbildningskraften imod den hellige Lovs Rettigheder, eller den ved Splid og Strid svækkede Forstand mod den sunde Fornufts aabenlyse Krav.

Aldrig tillod han mig, naar jeg spurgte ham om Raad, at tage Bogstav for Aand, Kjød og Blod for Naade, Skygge for Legeme og den blot udvortes Gjærning for Sjæl og Handling.

Han lærte mig at prøve mit Hjertes bedste Ønsker og at være mistroisk mod min Villies frommeste Rørelser.

Han lærte mig at skjælne mellem Drømme og Sandhed, mellem Guds Finger og Egenkjærlighedens skjulte Kunstgreb.

Styrket ved denne Vens velgjørende Indflydelse paa Hjerte og Forstand vandt jeg ham stedse kjærere, forstod ham altid bedre og blev omsider ogsaa *hans* Ven, saaledes som han alt længe havde været min.“

Ingen troende Christen formaaer at unddrage sig

denne gyldne Bogs velsignelsesrige Indflydelse ; hvor han end aabner den, strax udsender den Straaler af himmelsk Lys og mild Varme i Hjertet og opfylder Sjælen med overmenneskelig Trøst og salig Ro. Store og berømte Mænd have æret den som en kostbar Skat. Den h. Pave Pius V., den h. Cardinal Carl Borromæus og selv Prinds Eugen af Savoyen bære den stedse hos sig. Den h. Ignatius af Loyola læste daglig to Capitler af den, det ene i Rækkefølge, det andet saaledes som Tilfældet ved Bogens Aabning førte det med sig. Da Naturforskeren Ampère 1836 laae paa Dødsleiet, og en Ven vilde forelæse ham noget af „Christi Efterfølgelse“, svarede han med et venligt Smil : „Jeg er saa lykkelig at kunne den uforlignelige Bog udenad“.

Den som Philosoph og Theolog saavel som Statsmand berømte *Leibnitz* priser den lykkelig, der indretter sit Liv efter denne lille Bogs Veiledning. Lammennais overdriver ikke, naar han skriver : „Christi Efterfølgelse har gjort flere Helgener end alle Stridsskrivter tilhobe.“

Hvad der hidtil er blevet sagt om denne gudfrygtige Mands Personlighed og praktiske Virksomhed, ville vi til Slutning sammenfatte i en kort Charakteristik.

Thomas var ingen Philosoph, ei heller en skolelærd Theolog, ikke engang en „Dannet“ efter vor Tids Begreber. Han var en simpel, ligefrem Ordensbroder, men tillige en original aandelig Mand og en praktisk Asket. Sine ophøiede Tanker og herlige Leveregler har han ikke øst af de Lærdes Skrivter, men af de Helliges praktisk gennemlevede Videnskab. Christi og hans Efterfølgeres Lære og Liv var den udelukkende Gjenstand for hans Betragtning og Øvelse. Derfor anfører han stedse kun den h. Skrivt og de Helliges Exempel. Hvad han følte i sit Indre under Læsning, Studeren og Bøn, det nedskrev han til sine Medbrødres Nytte, som oftest uden Inddeling, uden Methode, stundom uden indre Sammenhæng. Hans Værker svare ganske til hans Charakter, hans Levnet og Dannelse og til Aanden i den Orden, til hvilken han hørte.

Den lærde Tone er ham ligesaa fremmed som theologiske Stridsspørgsmaal og verdslige Anliggender. Hans Stil er ikke classisk, men altid naturlig og ligefrem, paa sine Steder barok, ja endog barbarisk. Han pleier at sammenfatte sine Tanker i korte Sætninger og Sententser og nærer, hvad der i lang Tid er forblevet upaaagtet, stor Forkjærlighed for Rimet og rhytmisk Velklang.

Hans asketiske Retning er, ligesom hans hele Væsen, fri for Overspændthed og Overdrivelse, for Sørgmodighed og Angst, for Tungvind og Grubleri. Den har Intet op-hidsende, mørkt, afskrækkende eller voldsomt; den søger ikke det Usædvanlige eller Excentriske; stille Længsel, rolig Hvile, venlig Fred, Forsoning, Kjærlighed, Ydmyghed, Nøisomhed og Taalmodighed udgjøre dens særegne Kjendemærke. Verdens Forfængelighed, alt det Jordiske Intethed, det ene Fornødne, det indre Liv, Sindets Trøst, Ordensmandens Lykke, Bistanden ovenfra, den korsfæstede Jesus og hans Helgener danne Hovedgjenstanden i hans Fremstilling, der, uagtet den skjønneste Mangfoldighed i sit Anlæg, altid forbliver den samme. Thomas klager ikke over Uro og Utilfredshed, han skjænder og vredes ikke; han har ikke som mange andre Asketer først gjenfundet Hjertets Fred i Klosteret: han havde aldrig tabt den. Syndig Lyst var bleven fremmed for ham, derfor kjendte han intet til Sjælenød og Sjælekval; svære Forsyndelser havde han ikke at beklage, derfor taler han saa sjældent om Angersmerte og bodfærdigt Sindelag. Verden kjendte han ikke, derfor dømmer han saa uhildet og naivt. Hans rene og skjønne Sjæl lignede en rolig Sø, i hvilken Solen venlig speiler sig. For-dunkles den af Skyer, saa knurrer han ikke og farer ikke op, men fra dens Dyb udgaaer bestandig Længslen efter det evige Maal, efter det Uendelige.

Den gudfrygtige Thomas' Askese besidder noget ualmindeligt Tiltalende, Tiltrækkende og Yndefuldt, derfor

er ved den som ved ingen anden Fromheden bleven saa populær ogsaa blandt Lægfolk.

Dersom den Congregation, hvis Pryd og Velsignelse Thomas har været, endnu existerede, da vilde hans Femhundredaars - Jubilæum ikke været forløbet saa roligt. Maatte det da være en heldbringende Tilskyndelse for de Troende til idetmindste at benytte denne fromme Mands talrige Skrifter med større Iver!

o.

„Hellig Niels“ fra Aarhus.

Katholikerne i alle Verdensdele have iaar feiret Mindet om den h. Benedict af Nursia, der i Aaret 380, altsaa for femtenhundrede Aar siden, blev født, for efter Digterens smukke Ord at blive

„Middelalderens lyse Heros,
Videnskabens første Grunder,
Folkeaandens vise Leder,
Menneskelivets faste Styrer,
Stærk i Daad og reen i Levnet.“

Vi Katholiker her i Danmark have iaar et Jubilæum at feire til Minde om en Mand, der i Aaret 1180, altsaa for syv Aarhundreder siden, blev født til en bedre Verden, til Salighedens Hjem, efterat han her paa Jorden havde fulgt Sct. Benedict i at

„offre sig og heelt sig give
Hen til Gud, ved sig fra Verden
Og dens Væsen løs at rive,“

en Mand af kongelig Byrd, hvem hans Samtid beundrede for hans Ydmyghed, Fromhed og Vældædighed og hvem Efterslægten har givet Hædersnavnet „*Hellig Niels fra Aarhus*“. Vi vilde synes at gjøre os skyldige i en Forsømmelse, dersom vi lode Aaret 1880 gaae hen, uden

med nogle faa Ord at opfriske Mindet om ham hos vore Læsere.

Niels var en Søn af Knud V. Magnussen, der regerede fra 1147 til 1157. En ældgammel Beretning fortæller, at hans Moder døde strax efter hans Fødsel; men den opvoxende Dreng fik det ikke strax at vide; han ansaae og kaldte meget mere sin Bedstemoder for Moder. Dog, da han senere som syvaarig Dreng erfarede, hvorledes det var gaaet med hans Moder, blev han græben af dyb Sorg og Smerte. „Hvorledes kan jeg leve“, udbrød han, „da jeg er Skyld i min Moders utidige Død!“

Denne Tanke gik ham ikke mere af Sinde. Havde han før været en livsglad Dreng, der holdt af Spøg og Leg med sine Jevnaldrende og Kammerater, saa gav han nu Afkald paa alle barnlige Fornøielser og helligede sig ganske til et gudfrygtigt Liv i Bøn og Bod og Kjærlighedsgjæringer.

Hver Nat kastede han sig paa Knæ for at underholde sig med sin Gud i andægtig Bøn og vedblev med sin Andagt, indtil Træthed nødte ham til at lægge sig til Hvile. I Spægelsens Aand bar han en Haarskjorte under sin Brynie, fastede tidt, bevarede Kydskheden stedse uplettet, og trak sig endelig tilbage fra Hoffets Larm og Uro, for i Jylland at leve ene med en from Præst ved Navn Hugo. Men var han ubønhørlig streng mod sig selv, saa var han fuld af Kjærlighed til andre Mennesker. Saaledes bar han de tvende Kjændemærker paa en sand Christen paa sig: han havde korsfæstet sit Kjød samt dets onde Lyster og elskede Næsten for Guds Skyld som sig selv.

Især var han rundhaandet mod de Fattige og alskeus Trængende. Legenden beretter, at Gud Herren endog ved Jertegn viste, hvor stort Behag han fandt i sin ydmyge Tjeners gavmilde Velgjørenhed. En Dag, fortælles der, mødte han en Spedalsk, der bad den gode Herre om en Almisse. Da denne ingen Penge havde, sagde han til en af sine Tjenere: Ven, giv mig din

Kjortel til at beklæde den Nøgne med. Og see, næppe havde den Spedalske iført sig den, førend han blev karsk.

Da Niels laae paa sit Yderste, kom mange Fattige tilstrømmende, for endnu engang at nyde Godt af hans Rundhaandethed. Blandt dem var der En, som havde været blind i en heel Snees Aar. Den Døende bød ham træde ind i sit Kammer og vaage ved sit Leie tilligemed hans Capellan Hugo. Da sagde han til den Sidste: Giv efter min Bortgang Staklen her min Kjortel. Den følgende Nat hensov han, efter hvad han selv forud havde sagt. Da den Blinde hørte det, bad han inderlig om at blive ført til den afdøde Herres Lig, for at han kunde røre ved det. Og han rørte derved og blev seende.

Niels blev efter hans eget Ønske jordfæstet samme Sted, hvor han havde levet i sine sidste Aar, i Aarhus tætved Havet i et Træcapel. Biskop Peter Wagnsøn eller Vognsøn, en Neveu af Ærkebiskop Axel, omdannede enten Capellet siden til den prægtige Sct. Clemens-Domkirke, eller — hvad en anden Beretning siger — flyttede hans Been fra deres første Hvilested til den nys opbyggede Domkirke.

Ved Nielses Grav, fortæller Legenden videre, skete mange Jertegn. Om dem bemærker *J. F. Fenger*,*) at de fremtræde med stadigt Hensyn til *danske* Forhold, Personer og Steder, samt at Forfatteren til Legenden bestræber sig synligt for at afhjemle Miraklernes Troværdighed. Han beraaber sig paa de Personer, der have bevidnet dem og nævner baade disse og de Helbredede ved Navn; han siger f. Ex.: „Min Morbroder, som længe levede i Skibby, pleiede at fortælle, hvad jeg nu skal anføre“, eller: „Mester Hans, Cantor i Aarhus, fortalte, at Ærkedegnen Otto i en Præken paastod om en Pige ved Navn Estrude Bartelsdatter, at hun havde været vanskabt fra sin Fødsel, men blev helbredet ved Nielses Grav; og Prædicanten løftede Pigen paa sine Arme, for

*) Ny kirkehistoriske Samlinger ved H. F. Rørdam. I. S. 192.

at Folk kunde overbevise sig om, at hun virkelig var bleven helbredet; Mester Hans selv saae hende med sine egne Øine; og Præsten Othinkar bevidner det Samme. Legendeskriveren anfører ogsaa en dansk Bog om Nielses Levnet, som Præsten Eskil, Vicar ved den Kirke, Hellig-Niels byggede, har havt i sin Præstegaard.“*)

Den nysnævnte protestantiske Lærde har aldeles Ret med denne Bemærkning. Vor Legendeskriver var ikke saa lettroende og enfoldig, som man gjerne antager Middelalderens Skribenter for at have været.

Men hvad der endnu mere fortjener Opmærksomhed end selve Legenden, er to Pavebreve, som Historien har opbevaret os, angaaende Undersøgelsen af de Jertegn, som sagdes at være skete ved Nielses Grav. I det første beskikker Pave Innocents IV. Biskopperne af Slesvig og Viborg samt Abbeden for Øm-Kloster i Aarhus-Dioces til, med Bistand af andre gudfrygtige Mænd nøie at prøve baade Nielses Levnet og de formentlige Mirakler, og saa at berette Paven, hvad Udbytte de vilde faae af deres Undersøgelse. Da den førstnævnte Biskop døde, førend Sagen var afsluttet, udnævntes Forstanderen for Sortebrødrene i Aarhus af Pave Alexander IV. til tredie Commissær i den Afdødes Sted, fordi „de Pavestolen givne Oplysninger vare utilstrækkelige, og det burde sig dog i saa vigtig en Sag at gaae tilværks med største Forsigtighed.“ De skulde efter de Instruxer, de allerede havde faaet af Innocents, selv see de Personer, der sagdes at være helbredede ved Nielses Paakaldelse, og efter at have taget Ed af dem, flittigt udfritte dem. Skulde det være umuligt, at alle tre Commissærer samlede kunde tage Deel i disse Undersøgelser, da skulde ialtfald Biskoppen med een af de to andre overvære dem.**)

Disse Actstykker ere, som sagt, af særdeles Betydning. Thi 1) de ere et Exempel paa, hvor omhyggeligt

*) Jfr. Langebek og Suhm, Script. Rer. Danic. V, 307 sqq.

***) Langebek og Suhm l. c.

Pavestolen lader et formeent Mirakel prøve, før det erklæres at være virkelig et sandt og ægte Mirakel, d. e. en Begivenhed, der virkelig overstiger al naturlig Kraft og kun kan forklares ved den guddommelige Almagts Indgriben i Naturens lovbundne Orden. Det er altsaa langt fra, at Pavens Mirakler skye Kritiken.

2) De gjendrive en feilagtig Anskuelse, som man just ikke sjælden møder, som om Mirakler kun vare skete i Christendommens Begyndelse, men ganske ophørte i den senere Tid.

3) De indrømme derimod, at de vare hyppigere i de første Tider, samt angive Grunden, hvorfor de vare det.

Paven siger nemlig: „Da de Troendes Tal forøgedes, ombyttede Herren sine Lynstraaler med befrugtende Regnskyl, idet de Tegn og Mirakler, hvorved han i Kirkens Begyndelse havde herliggjort sine Helgener, ophørte for en Tid, og han istedetderfor opvakte Lærere, som med deres Viisdoms Regn skulde frugtbargjøre Hjerternes Jordbund, udrydde Lasternes Torne og fremkalde Dydens Høst og gode Gjeringers Frugt. Men da Uretfærdighed tog Overhaand og Kjærligheden i Mange kølnedes, saa gjør Herren, der ikke vil lade Nogen gaae tilgrunde, af og til nye Tegn og virker i sin Barmhjertighed adskillige Mirakler. Han kundgjør den stridende Kirke enkelte Saliges Tro og Fortjenester, for at de Vrangtroendes Ondskab derved skal beskæmmes og den katholske Tro stadfæstes. Saaledes have nu Kongen, Ærkebiskoppen, Biskoppen, Geistlighed og Menigmand i Danmark skrevet os til, at Niels — ærværdig Ihukommelse — ved vidunderlige Tegn beviisliggjør, at han har Deel i Salighedens Glorie.“ Saaledes Paven i det 13. Aarhundrede.

I vore Dage, da den sunde historiske Sands og Ærefrygt for vor store Oldtid er vaagnet igjen, har man paa Aarhuus gamle Kirkegaard ved Havet reist et smukt Kors som passende Minde om den Mand, som intet andet elskede eller søgte end den Korsfæstede og Deeltagthed i hans Kors. Maatte hans Aand gjenoplives

iblandt os og navnlig i Aarhus Menighed, der idag første Gang samles i det nybyggede, men endnu ikke indviede smukke Gudshuus! r.

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Expater *Hyacinthe's* forhenværende Vicar, Hr. Bichery, der har trukket sig tilbage til Klosteret La Trappe for at gjøre Bod, offentliggjør følgende Tilbagekaldelse i de franske Aviser: Monastère de la Grand-Trappe de Montagne (Orne), den 5. Octbr. 1880. Hr. Redactør! Efter frivillig at have tilbragt flere Maaneder i Ensomhed og i Bøn vil jeg, med Glæde og Tilfredshed i Hjertet ikke undlade offentlig og af fri Villie at aflægge min Troesbekjendelse. Jeg troer med fuld Overbeviisning, med Hjerte og Forstand Alt, hvad der troes og læres af den hellige, katholske, apostoliske og romerske Kirke, i hvilken jeg er født og i hvilken jeg vil leve og døe. Jeg underkaster mig ubetinget og uden Forbehold det Vaticanske Concil og den romerske Paves Læreembede, som er den h. Apostel Petrus' Efterfølger, Jesu Christi Stedfortræder og Overhovedet for den katholske Kirke, der aldrig vil blive overvældet af Helvedes Porte. Jeg fordømmer desuden de af mine Ord, Gjerninger og Skrivter, som fortjene at fordømmes, og beder de Sjæle, hvilke jeg har givet Forargelse, i al Ydmyghed om at tilgive mig. Af den h. Fader har jeg erholdt Absolution for alle over mig udtalte Censurer. Jeg beder og besværger nu mine elskede Brødre i Christus, som endnu ikke ere forenede med den h. Stol, at følge mit Exempel. Pave Leo XIII. vil modtage dem med Kjærlighed, og saaledes ville da de beklagelige Adskillelser ophøre, der hærge Guds h. Kirke. Pavl Bichery, Præst.

Tyrkiet. Fra Constantinopel meddeler „Germania“ en Begivenhed, der har opfyldt Peras Katholiker med Glæde. Præfecten for de katholske Missioner i Constantinopel, Smyrna, Barnabat o. s. v., Pater Theophilus di Castignano, der har virket i 27 Aar i Missionen og er meget afholdt, er den 1. Octbr. af Pave Leo XIII. bleven udnævnt til Biskop af Syra. Hans Consecration vil finde Sted i S. Mariakirken i Constantinopel. Tillige

gaaer det Rygte, at Msgr. Hassun, den armeniske Patriark, vil blive beklædt med Cardinalværdigheden. Foruden den græske og armeniske Ritus findes der i Constantinopel 20—25 Tusinder Katholiker af latinsk Ritus. Den tyrkiske Regering yder vel ingen Bidrag til christelig Cultus, men den lægger heller ingen Hindringer iveien for den christelige Religions Pleie og Udbredelse. Man kan bygge Kirker, Skoler, Hospitaler, holde Gudstjeneste, prædike, høre Skrifte, holde Processioner uden at blive forulempet af Tyrkerne, uden, som i flere christelige Stater, ved hvert Skridt at møde Hindringer, og enten blive aldeles forhindret, eller dog idetmindste krænket i Opfyldelsen af sine religiøse Øvelser. Ogsaa kan her enhver Geistlig, iført sin Præsteklædning uhindret passere Gaderne uden i mindste Maade at blive fornærmet af nogen Tyrk, saaledes som ofte i Berlin eller Paris. Dersom man kun formaaede at tilveiebringe en bedre Orden i det ottomaniske Riges Indre, da vilde Tyrkiet være den meest liberale Stat i Europa, ja maaskee i hele Verden.

Nordamerica. Folketællingen for indeværende Aar viser en overraskende Tiltagen af den katholske Befolkning i de Forenede Stater. Den udgjør nu 6,143,222 Sjæle i 61 Dioceses. I disse virke 67 Biskopper og Ærkebiskopper, 5,989 Præster og det i 6,507 Kirker eller Capeller. 1136 Studenter befinde sig i theologiske Seminarier og 405,234 Børn i Kirkeskoler. Foruden Kirkerne have Katholikerne endnu 1726 Missionsstationer, 687 Collegier, Seminarier og Academier, 2,246 Kirkeskoler og 373 Velgjørenheds-Anstalter. — Den h. Stol har efter Hs. Eminence Cardinal Mc. Closkeys Ønske givet denne en Coadjutor i Biskoppen af Newark, Michael A. Corrigan's Person. Biskop Corrigan erholder Titlen Ærkebiskop i. p. i. og Retten til Succession paa den ærkebiskoppelige Stol i New-York. Den Udnævnte er kun 41 Aar gammel og født i Newark; af hans 8 Sødskende ere tvende Brødre Præster; Forældrene stamme fra Irland.

Den h. Brigida, Irlands Patroninde.

† 528.

Brigida blev født i Nærheden af Dundalk i Irland nogle Aar efter at den h. Patricius, Irlands Apostel, der havde begyndt sin Mission. Efter Landets Skik hjalp hun sine Forældre ved Landhuusholdningen; men ved denne ydmyge Beskæftigelse skulde Verden lære hendes Sjæls Hellighed at kjende. Da hun en Dag malkede Køerne, uddeelte hun sin Spands Indhold til de Fattige; men da hun ikke turde sige Moderen det, bad hun Gud om at erstatte den manglende Mælk. Det viste sig da, at Brigidas Spand endnu indeholdt mere end de andre Pigers. — Fra Ungdommen af gav hun Alt, hvad hun havde at give, bort til de Fattige, hvorfor hendes Fader tænkte paa at bortgifte hende. Men Brigida afviste alle, selv de rigeste Tilbud; hun havde trolovet sig med sin Frelser og ønskede at tilhøre Ham alene. Hendes Længsel blev stillet. En Sygdom vanzirede i den Grad hendes Ansigt, at man gjerne tillod hende at tage Sløret. Næppe havde hun aflagt Løfterne ved Alterets Fod, førend alle Ar forsvandt, og hun fremstod atter i sin forrige Skjønhed. Til Celle valgte hun en stor udhulet Eg, kaldet Kildare; her grundlagde hun det første irske Kloster. Ved irske Munke kom en betydelig Relikvie af Helgeninden til St. Martinskirke i Cøln, hvor den endnu bliver æret.

Maria, vort Forbillede.

Den h. Brigida besad det sjældne Fortrin at ligne den h. Gudsmoder ogsaa i sit Ydre; men alle Christne skulle ligne hende idetmindste i Hjertets indre Reenhed. Denne Dyd besad Helgeninden ogsaa i saare høi Grad, og om denne beder hun nu ved Guds Throne ogsaa for sine Landsmænd.

„Elsker Du Maria, ønsker Du at behage hende, da vælg hende til dit Forbillede.“ (H. Bernhard.)

I en ved Kildare, i den h. Brigidas Levetid, afholdt Forsamling af Biskopper, bemærkede en af Fædrene, at han havde havt et Drømmesyn, hvori det var blevet ham aabenbaret, at den h. Gudsmoder den næste Dag vilde vise sig iblandt dem. Dagen efter kom Brigida med sine Medsøstre, hvorpaa Biskoppen udbrød i de Ord: „Der er den h. Gudsmoder, der viste sig for mig i Drømme.“ Fra den Tid af blev Brigida kaldt for „Irlændernes Maria“. I Virkeligheden var hun saa reen af Hjertet, saa hellig i sine Gjerninger, saa beskeden i Omgang og saa medlidende mod Betrængte, at selv saadanne Mænd, som havde naaet en høi Fuldkommenhed, i hendes Ydre og Indre troede at see et fuldkomment Afbillede af den h. Gudsmoder Maria.

„Den, som hører mig, skal ikke blive til Skamme.“
(Sirach 24, 30.)

Den h. Maurus, Abbed.

† 584.

Maurus blev født i Aaret 510 af adelige Forældre; fra hans tolvte Aar betroedes hans Opdragelse til den h. Benedict. Under hans Veiledning gjorde Drengen store Fremskridt i Dyd og Videnskab. Senere, da han var indtraadt i Benedictinerordenen, besad han endog den Gave at virke Undergjerninger. Hans Medbroder Placidus faldt en Dag i Vandet og blev dreven langt ud af Strømmen. Den h. Benedict, der var i sin Celle, saae det i Aanden, og bød Maurus at begive sig til Ulykkestedet og trække Placidus op af Vandet. Maurus adlød, vandrede paa Søen som paa det faste Land og bragte Placidus i Sikkerhed. Maurus tilskrev sin aandelige Faders Bøn dette Vidunder; Benedict derimod tilskrev sin aandelige Søns Lydighed det. Benedict udnævnte Maurus til sin Medhjælper ved Forvaltningen af Klostrene i Subiaco og paa Monte Cassino, hvor han i femten Aar førte et helligt Liv; derefter begav han sig til Frankrig for der at forkynde Evangeliet. Senere trak han sig tilbage til Ensomheden, for bedre at forberede sig til Døden. I to Aar led han af en snigende Feber; da han følte sit Endeligt nær, lod han sig efter den h. Benedicts Exempel, bære ind i Kirken af sine Ordensbrødre, og udaandede her sin Sjæl den 13de Januar 584.

Lydighed.

Næst efter Ydmygheden gives der næppe nogen Dyd, som saa ofte baade i det gamle og i det nye Testament, saavel som ogsaa af de dueligste aandelige Lærere bliver indskærpet, som netop Lydighed. Enhver Lydighedsøvelse, fuldført af Kjærlighed til Gud, bærer Frugt for det evige Liv, hvor ringe den end synes at være. Denne Dyd besidder saa stor Værd i Guds Øine, at Han aldrig lader en Sjæl gaa tilgrunde, der virkelig øver Lydighed. Ulydigheden bragte Døden over Verden, Lydighed giver Livet.

„Jo mere vi ydmyge os for Gud og ikke kjende nogen anden Villie end vore Foresattes, desto mere beherske vi vor Villie og gjøre den lig den guddommelige Villie.“
(H. Theresia.)

St. Maurus, der i sit Liv udmærkede sig ved Lydighed, blev efter Døden berømt for sin store Magt over de onde Aander. De Besatte bleve helbredte ved Berørelse af hans Relikvier, især var det en Arm af den Hellige, der i det ellefte Aarhundrede blev bragt til Monte Cassino, og endnu den Dag idag af de Besatte bliver æret i den gamle berømte Abbedikirke.

„En Mand, som er lydig, vil altid være seierrig.“
(Ordsp. 21, 28.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 5te December. 2den Søndag i Advent. — 6. M. Nicolaus, Biskop. — 7. Tl. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer. — 8. O. (Fastedag). Marias ubesmittede Undfangelse (feires offentlig paa førstkommende Søndag). — 9. To. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer. — 10. F. (Fastedag). Translation af den allersal. Jomfrues Huus til Loretto. — 11. I. Damasus, Pave.

Søndagen den 12. December. 3die Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel.
Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet
Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i
Ordrup.
Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. An-
dreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ans-
gars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 47.)

Onsdagen den 8de December, Marias ubesmittede Undfangelse holdes i Sct. Knuds Capel Kl. 8½ høitidelig Messe; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken.

Mødreforeningen.

Paa Tirsdag den 7. December Kl. 8¼ holdes i Sct. Ansgars-Kirke den statutmæssige Messe med fælleds Communion.

Excercitier for Mænd

afholdes i Capellet i Kronprindsessegade fra Søndagen den 5te December til Fredagen den 10de Dec. (begge Dage incl.) om Aftenen Kl. 8

Photograph Nissen i Skanderborg (eller: Aarhus, Rosenkrandsgade 7) anbefaler sine særdeles velykkede Photographier af

Aarhuus' katholske Kirke,

samt Præstebolig og to Skolebygninger.

Cabinetsformat à 50 Øre,

Stort Format - 2 Kr.

Mod Indsendelsen af Beløbet i Frimærker tilsendes Photographierne franco til den opgivne Adresse.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 50. Søndagen den 12. December. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Julekrybbe, Juletræ og Julegaver. Kirkelige Efterretninger: Rom, Belgien, England, Nordamerica. Sct. Josefsøstrenes Julebazar.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 48.)

Da jeg et Par Dage efter tidligt om Morgenen gik forbi Kirkegaarden, saae jeg Moderen tilligemed flere Kvinder igjen sidde sørgende og klagende ved Graven — jeg kunde næsten sige: Hun sad der endnu; thi om ogsaa hendes Legeme om Natten hvilede i hendes Hjem og Seng, saa var hendes Sjæl vistnok Dag og Nat bleven siddende ved Sønnens Grav; thi hun følte en Smerte, som nok kunde tilintetgjøre et Menneske, og i Orienten er Moderkjerligheden, navnlig til en Søn, vel endnu større end hos os.

Nogle Aar tidligere, da jeg i Constantinopel, eller egenlig i Pera, gjorde min første Udflugt, mødte jeg ogsaa et Ligtog. Men ligesom ved Ligbegængelsen i Nazareth den sjælelige Smerte paa den lidenskabeligste Maade

vidnede om sin Virkelighed, saaledes var her Alt, hvad man fra de Levendes Side saae og hørte, uægte. Det var en armenisk Begravelse. Korset bares foran Toget. Tre Præster i Ornat ledsagede Liget og opførte en forunderlig uordenlig og snøvlende Sang. Jeg fulgte efter Toget ud paa Kirkegaarden. Liget bares uden Ligkiste paa en aaben Baare; det syntes at være en ung Kvinde, der nylig var død, eftersom hendes Hænder endnu vare bøielige, og man havde sat hende en Tot hvid Uld mellem Læberne. En Tyrk, som stod i den ikke synderlig dybe Grav, forrettede Gravertjeneste. Da Baaren var sat paa Jorden, bleve Krandsene uden videre Cæremonier tagne af den Døde, ja endog den Haarfletning, som havde smykket Hovedet, men ikke var fremvoxet af dette, rev man af den Døde, formodenlig for at den skulde tjene ogsaa Andre, Levende eller Døde, til Forskjønnelse. Den ziirlige Kjole, som den Døde syntes at være iført, var ligesaa falsk som Haaret; den var nemlig blot lagt over hende og blev nu taget bort, for at den ikke skulde hensmuldre i Graven, saa at man kun lod hende beholde sine Underklæder, og man bar samme Omhu for den Afdødes Tøfler. En af Grædekvindeerne greb disse og puttede dem ind paa Brystet; andre Kvinder meente imidlertid at have mere Ret til Tøflerne, og der opstod saaledes en hidsig Strid for Præstens og den Afdødes Øine, hvilke begge, den Døde og Præsten, taalmodigt afventede Enden paa denne Scene. Efterat Retsstriden om Tøflerne var sluttet med, at den som først havde lagt Beslag paa dem, maatte udlevere sit Bytte og overlade det til en Anden, blev den Døde, blottet for enhver Prydelse, lagt i Jorden uden Ligkiste. Præsten heldte da et lille Glas af en rødlig Vin over Liget; Grædekvindeerne jamrede i et Par Minuter med „Vandtaarer“, og hørte da alle paa eengang op, hvorpaa de løb fra hverandre og overlode Liget til Tyrken.

En Betragtning af en eiendommelig Art paatrængte

sig mig ved denne Leilighed. To Mænd kyssede med alvorligt og fromt Udtryk i deres Ansigter den Afdøde, førend hun blev lagt i Graven; Grædekvinderne derimod plyndrede Liget og kivedes under højrøstet Skrigen ligeoverfor Præsten, Korset, Liget og Graven om et Par Lædertøfler, vendte derefter tilbage til deres Forretning, udstødte Klageskrig og udgød betalte Taarer!

Det var vor Bestemmelse, den følgende Dag at ride til Tabor og Tiberias. Veien førte os først langs med et jevnt opstigende Høidedrag, derpaa ned i en Dal, der var bevoxet med frodigt Græs, og derefter op paa *Tabor*.

Allerede flere Dage iforveien, da vi droge igjennem den store Slette Esdraelon, saae vi tilhøre for os dette skjønne ædle Bjerg, som saa eenligt, ligesom et Naturens Høialter hæver sig mod Himlen. Efter to Timers Forløb befandt vi os ved dets Fod. Bjerget er høit og seer fra den Side, hvor vi bestege det, ud som om det var punkteret; det er nemlig rigeligt bevoxet med immergrønne Ege, der dog allevegne staae saa langt fra hverandre, at de ikke danne nogen egenlig Skov.*) Da vi kom høiere op, afgav jeg min Hest og gik alene iforveien, hvor jeg traf sammen med en Anden, der havde gjort det Samme. Vi søgte paa den med Urter og Blomster ualmindelig yppigt bevoxede Bjergskraaning røde Immorteller, som vi siden fandt i stor Mængde og overordenlig Skjønhed paa Bjergets Høislette, paa hvis øverste Deel vi tillige fandt mægtige og vidtløftige Ruiner af Kirker, Klostere, Huse, Fæstningsværker; Tyrkernes Ødelæggelseslyst har nemlig forlængst her øvet sit Værk, og nu er Alt her eensomt og øde. Imellem Klipper og Muur-

*) I forrige Aarhundrede blev her dog skudt en stor Tiger, hvis Skind af Guardianen i Nazareth blev tilsendt Klosterets største Velgjørerinde, Kaiserinde Maria Theresia af Østerrig.

levninger er dog endnu en Hvælving tilbage, der mod Vesten er aaben; i den opreiste vi et Alter, til hvis tilbørlige Udstyrelse Klosteret i Nazareth havde forsynet os med alt Nødvendigt. Her læstes to Messer, den ene af en Benedictiner, den anden af en Franciscaner.

Hvor gives der vel i hele Verden en Domkirke, der kan rose sig af en Herlighed og Hellighed, som Bjergkatedralen Tabor, hvor vi nu havde holdt vor Gudstjeneste! Allerede dens Naturskønhed er noget af det meest Imponerende i Verden, og det vilde næsten være umuligt at give en Skildring af Galilæas henrivende Skønhed, af dets prægtige Bjerge og Havet, saaledes som Alt tager sig ud, seet fra Tabor. Men hertil kommer endnu Stedets Hellighed. Her, som ingensteds i Verden, flyde Himmel og Jord, en tusindaarig Fortid og den nærværende Tid sammen paa en Maade, som overvælder Betragteren: de tre Fremtidens Apostle hvilende paa Jorden, det gamle Testaments store Apostle i overnaturlig Aabenbarelse, Gudmennesket i himmelsk Forklarelse, og fra Himlen den evige almægtige Faders Røst. Et saa vidunderligt Sted kan ingen anden Egn paa Jorden opvise, ligesom der heller ikke kan nævnes noget Sted, hvor vor Frelser nogensinde har opholdt sig, som er vedblevet at være saa skjønt og har holdt sig saa ungdomsfriskt som Bjerget Tabor; og saaledes sømmer det sig ogsaa for det eneste Sted paa Jorden, hvor Han for et Øieblik aflagde sin Tjenerskikkelses Betlergevandt, hvor Guddommen brød frem af Menneskelegemets Sky, og han viste sig som Sønnen af Verdens Konge. Derfor maa vel Han, som nu sidder ved den almægtige Faders høire Haand, have bevaret dette skønne Bjerg for de Naturens og Tidens Omskiftelser, der kunde vanzire et Sted, hvortil der knytter sig en af Menneskehedens helligste og herligste Erindringer.

For den troende Christen havde derfor paa dette Sted baade Messen og Breviaret saavel i Historien som i Naturen et ganske eiendommeligt og vidunderligt til-

talende Underlag. I Messen var Han nærværende iblandt os, med hvem Faderen her udtalte sit høieste Velbehag. Hvo maatte ikke her føle sig opfyldt af Glæde og Kjærlighed til Christus; og „Laudes“ (3: de tidligste Morgenbønner) fik i hint improviserede Hulecapel mægtige Gjensvar af Naturen og selv af Himlen. Som om Gud selv vilde sørge for, at vi heller ikke skulde savne Orgeltoner og Klokkeklang, som svarede til det mægtige Tempel, hvor vi holdt vor Gudstjeneste, hørte man denne accompaneret af Tordenens fjerne Rullen, og, da Messerne vare tilende, brød et stærkt Uveir løs. Medens den øvrige Deel af vort Selskab flygtede ind under Hvælvingen for at beskytte sig mod Regnen, stillede jeg mig hen paa en fremragende Klippe og havde den ubeskrivelige Glæde at staae ganske alene paa Tabor under dette majestætiske Uveir. Jeg optegnede kort derefter mine Betragtninger derover. Jeg skrev: „Jeg tilbeder Dig, Du Evige! og takker Dig i al Evighed for den høie Lykke at staae her. Det tordner i Skyerne og en Sangfugl kviddrer i Trærnes Grene; Vinden bruser gjennem Træer og Buske, og i det fjerne Vesten hviler det skønneste Solskin over Bjergene. Vær tusindfold lovet og priset ogsaa af mig, ligesom hele Naturen her lover og priser Dig i en herlig Duet af Sydens og Nordens Torden. Tilvisse vil dette Sted, hvor Din Søn engang har staaet, være Dig velbehageligt for Hans Skyld, i hvem Du havde Velbehag! Lynet blænder mit Øie; og, skulde det ramme mig her — nu, om Gud saa vil — det vilde være en skjøn Død, paa dette Sted at blive hjemkaldt af Lynet! Ak, hvor fattig og nøgen vilde jeg staae for Ham; hvor lidet har jeg agtet paa Ham! — Hvor skjønt og mildt lyser Solen over det fjerne Vestens Skyer og Bjerge, medens her Nordvinden bruser, Tordenen larmer, og Lynet knitrer. Regnen styrter ned fra Himlen og Øiet kan ikke tilbageholde Taarer ved Tanken om Guds uendelige Godhed — at han forunder mig at staae saa ene i dette Uveir.“

Vi stege nu ned ad en anden betydeligt steilere Vei, som den stærke Regn i den Grad havde opblødt, at Hestene havde Møie med at passere den, og kom kort efter til en Høislette, der var rigt bevoxet med Græs og Urter og usaaet Korn, som grønnes om Foraaret, men visner om Sommeren, fordi Ingen høster det. Et Sted traf vi paa et stort Castel midt paa en Slette; dets endnu høie Mure vare rigeligt besatte med Taarne, men det stod nu ganske forladt, og der var milevidt hverken Huse eller Mennesker.

Da det lakkede mod Aften, aabnede sig pludseligt en Udsigt til en fjern Fordybning. Vi nærmede os Bjergslettens Rand, og saae nedenfor den bratte Skraaning Søen Genesareth og Staden Tiberias. Udsigten fra denne Høide fremkaldte hos os alle en dobbelt Glæde: Søens og de Bjerges Naturskønhed, der omgive den, glædede det reent Menneskelige i os, og den Tanke: „Det er Herrens Sø“ — det christne Menneske; det var, som naar en kold Taage fordeler sig, og en mild Vestenvind og Solskin opvarme den forfrosne Vandrer. Saa nær vi imidlertid meente os at være ved Maalet, havde vi alligevel langt tilbage, inden vi naaede til Dalen og Staden. Foran Porten stod en Jøde i sin Kaftan; han tog sin turbanagtige Hovedbedækning af og hilste os paa europæisk Viis med et: „God Aften, mine Herrer!“ Vi bleve alle overraskede ved her ved Genezareths Sø at blive tiltalte i det tydske Sprog; men vi erfarede siden, at over firehundrede Jøder i Tiberias ikke blot kunne tale Tydsk, men at dette er deres daglige Familiesprog.

Vor Leirplads blev som sædvanligt afstukket og indrettet paa en fri Plads udenfor Staden; men det baade regnede og blæste paa os; og man klagede i et og andet Telt over, at Regnen slog igjennem og gjorde Sengene vaade. Nogle Jøder underrettede os om, at en af deres Folk holdt Herberge for Fremmede; men Ingen af os havde Lyst til at modtage dette Tilbud, saameget mindre, som vi strax efter modtog et christeligt. Der har nem-

lig alt i flere Aar været en lille Kirke med tilhørende Bolig i Tiberias, hvor der opholder sig en Franciscaner tilligemed en Lægbroder. Han tilbød os sine to Værelser til Nattekvarteer. Fleertallet stemte for at modtage hans Tilbud, og vi begave os i den mørke Nat derhen gennem de uregelmæssige og vildsomme Gader. Vort atten Hoveder stærke Selskab belagde saa fuldstændigt Gulvet i begge Stuerne, at man næppe paa en lille Kirkegaard lægger de Døde nærmere op til hverandre. Men den slette af saamange sovende Personers Aandedræt og af vore vaade Klæders fugtige Dunster mættede Luft gjorde denne Nat høist pinagtig. Jeg forsøgte paa at aabne et Vindue, men hørte strax Stønnen og Jamren fra Flere af de Øvrige over den indstrømmende kolde Luft. Jeg gjorde da, hvad man sædvanligt gjør i en overfyldt Kahyt. Ganske tidligt, medens de Andre endnu sov, gik jeg op paa Dækket, d. v. s. paa Klosters flade Steentag. Ganske nær derved laae Søen. Der saae jeg en velklædt ung Tyrk, som ved dens Bred forrettede sine religiøse Tvætninger og Bønner. — Kast engang en Steen i Vandet! strax danner der sig en lille Kreds omkring den, i stedse større Ringe en anden og tredie, og tilsidst langt flere, end det menneskelige Øie er istand til at bemærke; Vandet vedbliver at zitre i lang Afstand fra det Sted, hvor Stenen er sunket. Saaledes holdt her den eenlige samvittighedsfulde Tyrk nede ved Søen, uden at vide det, en stum Prædiken for den eenlige Christen paa Klostertaget, og ved ham præker han atter for hans Læsere i Vesterlandet — at vi skulle ansee den daglige Bøn for en væsenlig og høist vigtig Pligt, som vi skulle opfylde med samme Alvor som denne Muhamedaner, der i den tidlige Morgenstund gik til Søen for at holde sin Morgenbøn.

Siden gik vi ind i den lille Kirke, hvor Franciscanerne havde overnattet for at kunne overlade os deres Bolig. Den er indviet til den h. Petrus, til Minde om, hvad her skal være skeet, og hvad det derværende Altermaleri fra

Portugal fremstiller — Nøglemagtens Overdragelse til Petrus. Der ligger en skøn katholsk Poesi deri, at en Præst her daglig frembærer det h. Messeoffer, og at Ckristus her dvæler ganske eenlig i Sacramentet. Vor Frelser lever saaledes her som Eneboer, skjult for Folket, netop paa det Sted, som engang var Vidne til hans fleste og største Undergjerninger. Præsten og hans Kirketjener ere nemlig de eneste Katholiker i Tiberias; ellers er Staden beboet af Jøder og Tyrker, der skulle være meget fjendtligsindede mod de Christne. Da Paschaen i sin Tid tillod, at her blev bygget en katholsk Kirke, gjorde Jøderne Indvendinger og vilde med Magt forhindre Arbejdet paa samme. Paschaen maatte da lægge Militær i Byen, men agtede sex Mand for tilstrækkelige til at holde de balstyrige Jøder i Tømme! Det viste sig ogsaa, at han ikke havde forregnet sig med Hensyn til de opbudte Stridskræfter: den totusinde Mand stærke jødiske Befolkning vovede ikke mere at knurre over Bygningen. Saa morsom den hurtige Afkjøling end er, som ved Synet af sex Soldater lagde sig over det rebelske Jødefolk, saa har den dog ogsaa en alvorlig Side. Herrens Disciple vare af Naturen alle frygtsomme, men da Christendommen ved den Helligaands Magt havde grebet deres indvortes Menneske, frygtede de ikke mere nogen Magt paa Jorden. Jøderne derimod vare tidligere modige Mænd, men, efter at have forkastet Christendommen, ere de blevne saa feige som næppe noget andet Folk paa Jorden, ganske som deres egne hellige Skriver i det gamle Testament have forudsagt dem, at Ti skulde flygte for Een, og at de alle skulde have zittrende Knæ.

(Fortsættes.)

Julekrybbe, Juletræ og Julegaver.

Dagene ere nu korte og Nætterne lange. Solen staaer silde op og gaaer tidlig ned. Og i den korte Tid,

hvori den er synlig for os, streifer den kun Jordranden, er som oftest skjult af tyk Taage og mørke Skyer, og meddeler os kun karrigt Lys og Varme. Jorden stivner af Kulde og Iis, og under et Sneetæppe, ligesom et Liglagen, sover alt Liv en lang, dyb Vinterdvale. Det er en melancholsk Tid — de korte, kolde eller fugtige Decemberdage.

Men see, saa kommer Kirken som en sindrig og kjærlig Moder, hvis opfindsomme Kjærlighed, finder et Middel til at betage den mørke og kolde Aarstid Noget af dens Barskhed, ja endog til at drage Nytte af den for vort Sjæleliv. Den indbyder os til just i disse triste Dage at holde *Advent* til Minde om de 4 Aartusinder, i hvilke Jødedommens Tusmørke og Hedenskabets Nat rugede over den kolde, stivnende, glæde- og livløse Jord. Vi skulle istemme Patriarkernes Suk: „O du, Morgenstjerne, det evige Lyses Glands og Retfærdighedens Sol, kom, oplys og udfri dem, som famle i Mørke og Dødens Skygge!“

De Gamles Raab er blevet bønhørt, og deres Længsel blev stillet, dengang Hyrderne paa Marken ved Bethlehem kunde synge:

„Helligste Nat, helligste Nat!

Mørket alt svinder, vi skue dernede

Vinkende Stjerner paa Himmelens Blaa.“

Og vort Raab vil ligeledes blive bønhørt. Efter *Advent* følger *Julen*; og i *Julen* — o, da vil det Barn ligesom fødes i vore Hjerter paany, hvilket vi hilse og tilbede som „Lys af Lys og Afglands af Faderens Herlighed.“

Juleglæden over det oprundne Lys er saa stor, at den paa mange Maader ytrer sig ogsaa udenfor Guds- huset og i det christne Hjem. Det var en sindrig Opfindelse, som Kjærlighed indgav en barnlig from Sjæl (Sct. Frants af Assisi), at smykke en Stald ude paa Marken saaledes, at den vakte et levende Minde om Stalden ved Bethlehem og der at prædike for den tilstrømmende Folkemængde om det Himmellys, der svøbte

sig i Menneskehedens Sky for i den bedre at kunne lyse for os. Det er nu over 6 Aarhundreder siden, at den h. Frants byggede den første saakaldte „Krybbe“. Hans Exempel blev efterfulgt baade i Kirker og i christne Huse; og denne barnlige Skik har holdt sig ligetil vore Dage trods det kolde Vindpust, der gaaer igjennem vor rationalistiske Tid. Endnu bygger mangen from Moderhaand en „Krybbe“ og pryder den med Mos og grønne Grene, med Engel og Hyrder, med Lam og Faar, Oxe og Æsel. Og kommer saa Juleaften, da tændes der Lys foran Krybben, og den utaalmodigt ventende Børneflokk glæder sig over dette brogede Billede og det kan vare længe, inden den har seet sig mæt derpaa. Lykkelige Børn! Slige Indtryk fra den tidligste Barndom ville aldrig ganske udslettes.

En Levning eller ligesom et Brudstykke af „Krybben“ er det nu hyppigere *Juletræ*. Ja, christne Moder, har Du ei Raad til at bygge en Krybbe, da pynt og tænd Juletræet til dine kjære Smaa; omplant Foraarets Farve og Liv til eders vinterlige Stue; lad Træet bære skjønne Æbler, Pærer og gyldne Nødder; sæt mange, brogede Lys i dets Grene. Men naar Barnets Øie saa tindrer af Glæde, og de smaa Fingre pege paa Undertræets søde Frugt, da glem ikke, hvad der er Hovedsagen; siig dine Smaa, hvad det betyder; fortæl dem om det Guds barn, der for os er bleven Livets Sol; fortæl dem om den Engel, der bebudede Hyrderne Barnets Fødsel og om de himmelske Gaver, det har bragt os: Guds Naade og Hjertets Fred og Fryd; siig dem: „Seer, Barnet derinde liggende paa Hø og Straa, det er Eders Frelser, den store Gud og dog tillige et svagt Barn, ligesom I selv ere; det Barn skulle I stedse søge at glæde, men aldrig, aldrig bedrøve.“ Da bliver Du under Juletræet en Prædikant for dine Smaa, som prædiker meget bedre end den meest veltalende Præst kan prædike i Kirken for de Voxne. Intet af dine beaandede Ord vil gaae tilspilde; Manden og Oldingen vil gjemme dem blandt Barndommens sødste

Minder; og paa Juleaften ville de rinde ham ihu; om end din Mund forlængst er bleven stum, vil det dog gjenlyde i hans Hjerte: „Dette Barn skal du stedse kun glæde, men aldrig, aldrig bedrøve.“

Endelig er det ogsaa en smuk Skik, at Slægt og Venner glæde hinanden med *Julegaver*. Disse skulle være et Minde om den uskatteerlige Gave, som den himmelske Fader har skjænket os i sin egen eenbaarne Søn, i hvem og med hvem han har givet os Alle Alt. Lad os følge den fromme Skik, men vogte os for, at den ei taber sin dybere Betydning for os. Lad der blandt Gaverne være dem, der kunne bringe varig Glæde og Nytte for Sjælen og dens religiøse Trang. *En gudelig Bog er den meest passende Julegave.*

Blandt de nylig udkomne Bøger anbefale vi især som Julegaver til *Børn*:

J. C. Lichtle, den bedende Christen. Udgave for Ungdommen. Odense 1880.*) Denne Udgave er vel i det Store og Hele den samme som denne Forfatters her i „Kirk.“ S. 42 fig. anbefalede Bønnebog for Voxne; dog ere Bønnerne 127—195, der ere mindre passende for Børn, ombyttede med andre, som Ungdommen mere trænger til, navnlig en særlig Skrifteandagt og andre paa de Unges Tarv beregnede Andagtsøvelser samt en Korsvei (der ogsaa kan faaes i Særtryk); — fremdeles anbefale vi:

Jesusbarnet, Børnenes Forbilledet, Kjbh. 1880.

Den første Anmeldelse af denne lille Bog her i „Kirket.“ udtalte ifjor det Ønske, at den maatte finde Veien til ethvert christeligt Huus, hvor der tændes et Juletræ til de kjære Smaa. Vi tiltræde og gjentage ogsaa iaar dette Ønske.

Som Gaver til de *Opvoxende* og *Voxne* anbefales foruden Hr. Pastor *Lichtles* nævnte Bønnebog, „den bedende Christen eller Veiledning for den Christnes Andagt i Kirken og i Hjemmet“, især:

*) See „Kirket.“ S. 476.

Den h. Elisabeth af Thyringen af Alban Stolz. Med mange Billeder. Aarhus 1880; — og endelig, „last, no least“, den nye Oversættelse af

Thomas af Kempis, fire Bøger om Christi Efterfølgelse. Kjbhn. A. F. Høst og Søns. Forlag 1880. Siden vi have denne danske Oversættelse, der tilfredsstillende alle en Katholiks berettigede Ønsker, maa det være en Æressag for Alle og Enhver at gjøre Sit til, at ingen katholsk Familie længere skal mangle denne gyldne Bog, der maa siges at være det Ypperligste, som den gudelige Literatur nogensinde har frembragt.

Af tidligere udkomne Bøger anbefales:

Sct. Aloysius. — Fabiola. — Fleurange. — Helligdommens Lampe. — P. Morris' Memoirer. — Rippel, den katholske Kirkes Skjønhed. — Troens Triumph.

7.

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Pave Leo XIII. skjænker Kirkesangens Forbedring og Fremme sin udeelte Opmærksomhed. Under hans Beskyttelse er der i Anstalten „Anima“ blevet dannet en Musikskole. hvis Formaal det er at opretholde og forbedre den gregorianske Kirkesang. Hvad Guido d'Arezzo skabte i det 11te, Palæstrina i det 17de og Bains i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede. det skal nu fortsættes af denne Skole. Ledelsen af den „gregorianske Skole“ er overdraget Msgr. Jaenig, som har stillet de nødvendige Localer og 10,000 Francs til Skolens Disposition. Directionen fører Hr. Dr. Müller fra St. Gallen, som i sex Aar har ledet den musikalske Skole i Collegium Germanicum. Foretagendet finder stor Anklang og mange ædle Velgjørere. Saaledes har Dr. Thywissen fra Dioceset Cøln tilsagt et aarligt Bidrag paa 4200 Francs og skjænket et udmærket Piano til en Værdi af 2000 Fr.; Hr. Witt, Cæcilia-Foreningens Generalpræsæs, har sørget for Friplads til en Elev ved et

aarligt Bidrag af 500 Fr.; Grev Frederik af Thun har tegnet sig for 750 Fr. aarligt i 5 Aar. Blandt dem, der have fremmet Skolen, befinder sig ogsaa Abbé Liszt.

Belgien. Den af Aandssvækkelse lidende Biskop Dumont af Tournai blev som bekjendt ved paveligt Decret af 22. Novbr. afvigte Aar af Paven suspenderet fra sin Embedsvirksomhed, og Msgr. du Rousseaux samtidigt udnævnt til Diocesets Administrator. Biskop Dumont har desværre ikke underkastet sig denne Anordning, men er i sin al Grændse overskridende Hefthighed gaaet saa vidt at anklage sin Efterfølger for den verdslige Myn- dighed i Sager, der angaae den biskoppelige Stols Ind- komster. Endvidere har han bedet Frimurerregeringen om dens Beskyttelse og til Logens Glæde offentliggjort sin tidligere Correspondance med Paven og de øvrige belgiske Biskopper i de liberale Blade og derved givet Kirkens Modstandere velkomne Vaaben ihænde. Endelig har han ophidset Geistligheden mod Diocesets retmæssige Administrator. Saaledes har da den h. Fader „om end med tungt Hjerte men i Medfør af sin Pligt“ seet sig nødsaget til, i Kraft af sin apostoliske Magtfuldkommen- hed at gjøre Ende paa en Tilstand, der var til Forargelse for Tusinder af Katholiker, ja for ethvert redeligt tæn- kende Menneske. Ved et paveligt Decret af 13. Octbr. a. c. er Biskop Dumont definitivt afsat, og er det forbudt ham for Fremtiden at føre Biskopstitlen. Den 30. Octbr. begave tre Domherrer sig til den afsatte Biskops Bolig, for ifølge høiere Befaling at forelæse ham det pavelige Afskedsdecret. Msgr. Dumont hørte paa dets Forelæsning uden at forandre en Mine. Da den var endt, trak han sig tilbage til sine Gemakker uden at have talt et Ord. Bladet „Courier de l'Escaut“, der hidtil havde staaet paa Biskoppens Side, erklærer ubeting- get at ville underkaste sig den h. Faders Befaling, da Biskop Dumont har hørt op at være Biskop af Tournai. Saaledes er der da grundet Haab om, at Ro og Fred atter ville vende tilbage til Dioceset.

England. Den 2. Juni 1780 blev det eneste katholske Gudshuus i London, det sardinske Gesandtskabs Capel i „Lincolns-Inn-Fields“ angrebet og nedbrændt af en fanatisk Hob No-Po-pery-Raabere under Lord George Gordons Anførsel. De hellige Kar og indviede Klæder kastede man sammen i en Hob og antændte dem paa aaben Mark til et „Glædesbaal“, omkring hvilket Pøbelen dandsede og hylede af Glæde over, at den eneste og

sidste „Papistkirke“, der siden Restaurationen ved Carl II. havde bestaaet under de katholske Gesandters Beskyttelse, nu endelig var falden. Saaledes stod det til for 100 Aar siden! Lader os nu engang tage den kirkelige Calender for England fra 1880 (The Catholic Directory) i Haanden og betragte de katholske Forhold i det samme London, som i Aaret 1780 nedbrændte det eneste katholske Capel, som fandtes paa dets Enemærker. Tvende Dioceses, Ærkedioceset Westminster og Suffragandioceset Southwark dele Hovedstaden imellem sig. Istedetfor Capellet i „Lincolns-Inn-Fields“ finde vi nu omtrent hundrede Kirker og Capeller (nøiagtigt 94), ved hvilke over 300 Præster varetage Sjælesorgen, 165 Verdenspræster og 148 Ordenspræster. Næsten med hver Kirke er der forbunden Dreng- og Pigeskoler; dertil komme endvidere flere høiere Gymnasial- og Realskoler. 133 offentlige Velgjørenhedsanstalter, Hospitaler, Fattighuse, Vaisenhuse og Forbedringsanstalter, Fængsler forvaltes dels udelukkende, dels besøges de regelmæssigt og erholde Gudstjeneste ved katholske Præster og Ordensfolk. Det katholske Ordensliv staaer i fuld Blomstring; der findes nu for Tiden 44 Ordensselskaber i London. Hvo skulde have forudsagt, hvo ahnet dette for 100 Aar tilbage, da hint lille sidste Capel stod i Flamme og Pøbelen under sin fanatiske Dands brølede sit „No Popery“ (ned med Pavedømmet)? — Det gamle Ord: „Per crucem ad lucem“: gennem Korset til Lyset, har her atter faaet sin Stadfæstelse, og vor Kirkes guddommelige Livskraft vundet en Seir, som er vel skikket til at indgyde os urokkelig Tillid i Kampens og Farens Stund.

Nordamerica. Convertiten Frederik Donner, der har forklaget Hs. Høiærv. Biskoppen Mc Quid af Rochester og krævet Skadeserstatning, fordi Biskoppen i et Hyrdebrev havde forbudt hans Smudsblad, er af den høie Domstol bleven afviist med sin Klage. Dommeren afgav den Erklæring, at Hs. Høiærv. Biskoppen ikke blot havde havt den Ret men ogsaa den Pligt at advare sin Hjord mod et saa slet Blad. Denne Biskoppens Seir maa glæde Enhver, hvem den katholske Geistligheds Ære og Folkets Bedste ligger paa Hjerte.

Sct. Josephssøstrenes Bazar.

Sct. Josephssøstrene anbefale til velgjørende Personers kjærlige Deeltagelse deres Bazar, som agtes afholdt til Bedste for Sct. Josephs-Hospitalet d. 13., 14. og 15. d. M. paa Toldbodveien Nr. 14.

De mindste Gaver ville blive modtagne med Taknemmelighed paa Toldbodveien Nr. 14, Bülow'sveien Nr. 28 og i Griffenfeldtsgade Nr. 44.

I Anledning af ovenstaaende Meddelelse om den i de første Dage af denne Uge afholdte Bazar til Fordeel for den længe paatænkte, men af Mangel paa tilstrækkelige Midler hidtil umuliggjorte *Udvidelse af fornævnte Hospital* troe vi ikke at kunne gjøre noget Bedre til Anbefaling for denne Sag, end at bringe alle Hospitalets og de barmhjertige Søstres Velyndere den i dette Blads Nr. 46 forrige Aargang indførte Artikel „Sct. Josephs-Hospitalet i Kjøbenhavn“ i fornyet velvillig Erindring. Vi kunne ikke andet end troe, at de denne Artikel ledsagende rosende Vidnesbyrd fra flere af Stadens ansete Læger, i Forening med de øvrige i samme anførte Omstændigheder, samt det udeelt gunstige Omdømme, der i den forløbne Tid er blevet den i Hospitalet øvede Sygepleie til Deel, ikke ville forfeile dens ærede Meddellers ædle Hensigt, men give Interessen for dette med saa store Opoffrelser iværksatte Forehavende et nyt og frugtbringende Opsving.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 12te December. 3de Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse. — 13. M. Lucia, Jomfru og Martyr. — 14. Ti. Vicelinus, Biskop. — 15. O. (Fastedag). Octav af Marias ubesmittede Undfangelse. — 16. To. Eusebius, Biskop og Mart. — 17. F. (Fastedag). Lazarus, Biskop. — 18. L. (Fastedag). Forventning af vor Frelseres Fødsel.

Onsdagen den 15., Fredagen den 17. og Lørdagen den 18. December ere befalede Tamper-Fastedage.

Søndagen den 19. December. 4de Søndag i Advent.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret. Toldbodveien 14.
" 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel. Kronprindsessegade 42.
" 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
" 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
" 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
" 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
" 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
" 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
" 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste: (S. Nr. 47.)

Mariaforeningen

holder Møde Søndagen den 19de December efter Høimessen.

Mariacongregationen

høitideligholder Søndagen den 12. Decbr. sin Titularfest i St. Ansgars Kirke om Morgenen Kl. 8 ved Fælledscommunion, om Aftenen Kl. 6 ved en Andagt med Prædiken og Optagelse af nye Medlemmer.

Vincentiusforeningen.

Søndagen d. 12. December efter Høimessen Generalmøde, hvortil alle Medlemmer herved indbydes.

En Aftenunderholdning

med fortrinlig Assistance, bestaaende af Musik, Sang og Declamation, agtes afholdt sidst i Januar eller først i Februar Maaned til Indtægt for Elisabethforeningen.

Tegning af Billetter finder Sted hos Hr. Pastor Freund à 2 Kr. Stedet og Tiden ville nærmere blive bekendtgjorte.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

Nr. 51. Søndagen den 19. December. 1880.

Indhold: Jerusalem og de hellige Steder. Den katholske Kirke i Aarhus. Kirkelige Efterretninger: Rom, Rusland, Kjøbenhavn. Den h. Ansgar.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 49.)

Henimod Middag gik vi ned til Søen, som i hele sin Længde er omgivet af Bjerge; ved dens nordlige Side flyder Jordan ind i den og ud igjen ved den sydlige. I en Bladartikel har jeg tilfældigviis nylig læst om denne Sø, at Jordans Vand ikke blander sig med dens, men i en Strækning af flere Mile flyder igjennem den, for ved dens sydlige Ende, lig en Svane eller anden Søfugl, at svømme ud af den, ligesaa uberørt af den, som den er svømmet ind i den. Denne formentlige Iagttagelse forekommer mig at være ligesaa paradox, som om Nogen vilde forsikre, at det Vand, som man vilde fylde i Spunds-aabningen af et Vinfad, flød ud af dettes modsatte Deel uden at komme i Berøring med Vinen! Søens Vand er dunkelgrønt ligesom Oceanets. Her synes mig iøvrigt

Guds Dom at have efterladt sig kjendeligere Spor end ved det døde Hav. I Matthæus 11, 21 truer Herren Stæderne Chorazin og Bethsaida med, at det skulde gaae dem værre end Tyrus og Sidon, og endnu strængere taler han i V. 23 til Kapernaum. Hvorledes seer det nu her ud? Om Kapernaum veed man ikke engang med Vished, hvor det har staaet; der, hvor mange antage dette, seer man nu kun øde Steendynger, og man veed ligesaalidt om Chorazin og Bethsaida. Paa det Sted, hvor Sidon fordem laae, seer man derimod endnu en By med 7000 Indbyggere, ihvorvel det bogstaveligt er gaaet i Opfyldelse, hvad Propheten Ezechiel (26, 14) forudsagde om den endnu paa Korstogenes Tid mægtige Stad Tyrus: „Jeg vil gjøre Dig til en nøgen Klippe, til et Sted, hvor Fiskere skulle tørre deres Garn, og du skal ikke mere blive opbygget, thi Jeg, den Evige, har talet, siger Gud Herren.“

Skjøndt Egnen er frugtbar og Søen fuld af Fisk, saa seer man i Tiberias dog kun en eneste Baad, som tilmed er temmelig ny, hvoraf følger, at der for ikke lang Tid siden slet ingen kan have været, medens Tiberias paa Josephus Flavius' Tid havde over tohundrede større og mindre Fartøier. Tiberias' Beboere synes ogsaa selv blot at være Ruiner af Mennesker, en udartet og udygtig Slægt. Den store herlige, sex Miil lange og et Par Miil brede Sø, som engang var omgiven af en overordenlig frugtbar Kyststrækning og gennemstrømmedes af Landets Flod, som kaldtes Chanaans Øie, som var prydet med femten omliggende Stæder, indfattet af skjønne Bjerge, ligger nu øde og forladt. For det sandselige Øie er den endnu skjøn, for det aandelige Øie tager den sig derimod sørgelig ud og vækker tungsindige Betragtninger.

Vi leiede den omtalte Baad og lode os roe omkring i Søen. Vor Franciscaner tog da en tydsk Bibel frem og forelæste os de Stykker, der tale om Christi Gjeringer paa og ved denne Sø. De hellige Ord gjorde

saa meget desto mere Indtryk, da Søen i dens hele Udstrækning laae saa eensom for os. Intet Dampskib, ingen moderne Huse hindrede Phantasien i, her, hvor Stedet var en nærværende Virkelighed, ogsaa at gjøre sig Tiden for disse Begivenheder nærværende. Siden gik jeg med nogle faa Andre omkring i Tiberias; den er saagodtsom ganske en Jødestad, har syv Synagoger, og Gader opfyldte med Ureenlighed og Smuds.

En temmelig hoffærdigt klædt Kvinde traadte ud af sin Huusdør for at betragte de Fremmede; hun havde tillige smykket sit Ansigt paa en eiendommelig Maade, idet hendes Næse, d. v. s. den ene Næsevæg, var gjennemboret af et Guldsmykke, der havde Form af en ziirlig lille Skjorteknap. Det Usædvanlige herved forstyrrede vel ved første Øiekast, men jeg kunde alligevel godt tænke mig, at det kunde behage dem, som vare vante til at see det, og det med mere Ret end de caricaturagtige Smagløsheder, hvori de Dannede her i Europa finde Behag, naar det kun heder, at det er Parisermode. — Det er overhovedet en af Orientens smukke Sider, at man der ikke kjender til Modens uværdige og hastige Omskiftelser, men med en i Sandhed ædel Ro enfoldigt holder sig til det fra Forfædrene Overleverede i Klædedragt, Bolig og Leveviis. Modens stedsevarende Foranderlighed, dens uafbrudte Omskiftelser ere, selv bortset fra deres usædelige Udspring og usædelige Frugter, en træffende Legemliggjørelse og ligesom et Barometer for et Folks, en Slægts, en Stands Charakterløshed, og den uophørlige Opdukken af nye Moder og deres Fortrængen af stedse nyere synes bestandigt at blive hidsigere, ligesom Dandsemusiken paa det sidste Carnevalsbal, naar det Natten til Askeonsdag nærmer sig Enden.

I Østerlandene hersker derimod en stor Stadighed, som i alt Andet, saaledes ogsaa i Klædedragt og Pynt. Allerede Propheten Isaias taler om gyldne Ansigtsprydelser, om Fodbjælder og en klirrende Gang. Som jeg saae det Første i Tiberias, saaledes saae jeg ogsaa det Sidste

engang ombord paa et Skib. Et Barn af østerlandske Forældre bar ovenover Anklen en Ring omkring Benet, som var besat med Sølvbjælder. En anden almindelig udbredt Prydelse synes ligeledes at stamme fra det Gamle Testament. Fornemme Kvinder bære deres Haar i en Mangfoldighed af Fletninger, i hvilke de anbringe smaa Guldmønter og smykke den øverste Deel af Hovedet med en lille Guldplade, hvilket tjener til yderligere at fremhæve deres rige kulsorte Haars Glands. Paa Gaden derimod seer man alle Kvinder fra smaa Piger til gamle Koner med Ansigtet ligesom indfattet i en Garnitur af med hverandre forbundne Sølvmonter. Selv de fattigste Personer bære saaledes ikke sjældent en Pengeværdi paa deres Hoveder af indtil 50 til 60 Daler, og disse Sølvmonter ere ofte saa afslidte, at man tydeligt seer, at de ere Arvestykker fra de ældste Slægter.

En af vort Selskab havde tabt et lille Sølvkors; en Jøde, som havde fundet det, kom da og falbød det til en af vore Folk. Da siden en anden Jøde fortalte mig dette, kaldte han det lille Kors „ein Stückerle Silber“; Ordet Kors maatte da enten være ham ubekjendt, eller han maa — hvad der er mere sandsynligt — have frygtet for at gjøre sig ureen ved at tage dette Ord paa sine Læber. De fleste Jøder her, som tale Tydsk, skulle stamme fra Galizien.

Om Natten havde Storm og Regn slemt medtaget vore Telte; nogle af dem vare endog ganske kastede omkuld, uagtet vort Mandskab havde overnattet i dem. Det skal ellers være meget hedt i Tiberias, eftersom det ligger næsten 700 Fod lavere end Middelhavet, hvorfor Husene sædvanligt have en Straahytte over det flade Tag, for at man kan tilbringe Natten paa et køligere Sted. Tyrkerne i denne By — omtrent tohundrede i Alt — skulle være meget ildesindede mod Christne; og, tager jeg ikke meget feil, maatte to af vort Selskab tage Flugten, da de udenfor Byens Ringmure stødte paa nogle Tyrker. Endelig er Tiberias i Vanrygte for at

være saa hjem søgt af alslags Utøi, at et længere Ophold der maa fraraades alle Reisende.

Vi toge nu ad en anden Vei tilbage til Nazareth. Paa Høiden af en vidtudstrakt Bjergslette viste man os det Sted, hvor Jesus havde bespist de femtusinde Mænd. Vi standsede der; Franciscaneren forelæste det paagjældende Sted af Johannes' Evangelium, og vi sluttede Læsningen med en kort Andagt. Stedet stemmer ganske overens med Bibelens Fortælling; det var rigt paa Græs; og, som om der endnu var Brødkrummer tilovers fra dengang, voxede der i Græsset og mellem Klippestykker en Mængde skønne Kornax, som Ingen har saæet og Ingen høster. I Dalen nedenfor saae vi Beduiner og Faarehjorder; dybere nede saaes Søen, og i Vesten Tabor. Vi holdt her vort Morgenmaaltid.

Efterat have tilbagelagt omtrent en Miilsvei paa denne Bjergslette, gjorde man os opmærksom paa et høiere Sted ved Siden, som skulde være det, hvor Kristus holdt Bjergprædikenen. Flere af os, og deriblandt jeg, havde ingen Lyst til at ride derop; vi fortsatte derfor vor Vei, medens de Andre rede op paa den temmelig fjernt liggende Høi. Da de nogle Timer efter havde indhentet os, fortalte de os, at Udsigten fra de otte Saligheders Bjerg var endnu mere henrivende end selv den fra Tabor. For mit Vedkommende var det Egensindighed og Ladhed, der havde skilt mig ved Nydelsen af denne Udsigt; men det maa vel kaldes den naadigste Straf for en saadan Forseelse, kun at blive berøvet et nyt Gode. En lille Erstatning for dette Tab havde jeg imidlertid fundet i den Omstændighed, at jeg i større Ensomhed end ellers kunde en Tid lang ride gennem Galilæas grønne Bjerglandskab. Men, hvor skjønt jeg endog fandt denne Deel af Palæstina, saa gaaer det dog med Jordan her i Østen som med den

kvindelige Skjønhed. Allerede i Mai hentørrer Alt: thi fra denne Tid af regner det sædvanligt ikke mere før i October, hvorimod her falder en meget stærk Dug, og Temperaturen afvexler høist paafaldende: om Morgenen undertiden kun 3 Graders Varme, og om Middagen stærk Sommerhede. Palæstina hører iøvrigt til de sjeldne Lande, hvor baade Vinstokken og Palmetræet kunne trives; dette er nemlig kun Tilfældet i de Regioner, i hvilke Aarets Gjennemsnitstemperatur er 20 Grader. Er Temperaturen lavere, trives Palmetræet ikke; er den højere, som f. Ex. i Indien, groer Vinstokken ikke. Dette er et Beviis for, at Klimaet i Palæstina efter det Gamle Testamentes Tider ikke er undergaaet synderlig Forandring, eftersom det ogsaa dengang ikke var for hedt for Vinstokken og ikke for koldt for Palmen.

Efterat hele vort Selskab igjen var blevet samlet, naaede vi til Kana. Denne By har en yndig Beliggenhed i en Dalkjedel og hæver sig jevnt op ad en Bjergskraaning. Ligesom vi havde fundet Stedet for Bispisningen smykket med vildt og frit voxende Kornax, saaledes saae vi her paa Vinunderets Sted en eneste ung Vinstok uden Støtte ranke sig op ad Ruinen af en ødelagt christelig Kirke med dens skinnende grønne Løv gjennemlyst af Aftensolen. Byen har ingen katholske Beboere; men i den lille græske Kirke foreviser man en stor Krukke, der skal være bevaret som en Slags Reliquie til Minde om det Under, som Jesus gjorde ved Brylluppet i Kana. Det er kun en slem Omstændighed ved denne fordringsfulde Krukke, at den ikke er af Steen, men af brændt Leer. Vi renoncerede derfor paa at tage den i nærmere Betragtning.

Vi vare nu blot ved et Bjerg skilte fra Nazareth, da vi kom til en med friskt Grønsvær bedækket og med Træer beplantet Dal, og ved dens vestlige Aabning havde en Udsigt til fjerne blaae Bjerge og Lyset af den nedgaaende Sol — en Udsigt, saa hjemlig skjøn, som om vi en Sommeraften befandt os i den yndige Neckar-

dal; blot nogle Tyrkerdreng, som hentede Vand, bragte os ud af denne phantastiske Illusion.

(Fortsættes.)

Den katholske Kirke i Aarhus

blev Søndagen d. 5. ds. taget i Brug, og agtes i Løbet af næste Sommer høitidelig indviet (consecreret). Den er bygget efter en Tegning af Architect *Franz Schmitz* i Cøln, en anerkjendt dygtig og genial Mand og mangeaarig Architect ved Cølner-Domkirken, om hvilken han har udgivet et storartet Værk. Bygningen er bleven opført under Muurmester Madsens og Tømmermester Tanderups dygtige Ledelse. Disse, saavelsom de øvrige Haandværksmestere: Blikkenslagermester Grouleff, Smedemester Jensen, Snedkermester Brodersen, ere fra Aarhus. Ogsaa de fleste Billedhuggerarbejder ere udførte der paa Pladsen.

De fleste af Kirketidendens Læsere ville vistnok være bekendte med Kirkens Ydre ved et Fotografi, som Fotograf Nissen har taget af en nøiagtig Tegning over Kirken. Taarnet, der i en Høide af 80 Alen kneiser mod Himlen, har paa hver Side et Trappetaarn og et Capel eller Vaabenhuus; det ene er Sideindgang, det andet Døbecapel. Hvad der især er iøinefaldende er den smukke Afvexling af Muursteen og Sandsteen. Portalen er meget rigt og mangfoldigt udstyret, endskjøndt den foreløbigt endnu mangler fem Statuer.

Naar man træder ind gjennem Hovedindgangen, har man en ziirlig, omendskjøndt ikke meget stor Kirke foran sig med tre gothiskhvælvende Skibe, 60 Alen lang, 27 bred og i Midtskibet 25 Alen høi. Dette sidste hviler paa 6 tykke Piller af Sandsteen og 4 tilsvarende Halvpiller. Baade dets Gjordbuer og Gratbuer, som de kaldes, ere af huggede Tufsteen. Imellem disse større Piller staae paa hver Side fire Par slanke Søiler, ligeledes af Sandsteen, der deels bære Sidehvælvingerne, deels Udfyld-

ningen i de Buer, der strække sig fra en større Pille til den næstfølgende. Alle disse Piller, Søiler, Buer o. s. v. have omtrent 60 Capitæler, Consoler og Lignende, der alle ere forskjællige fra hverandre; stiliseret Løvværk og Blomster afvexle med Engle og Djævle, med Drager, Fugle og andre Dyr. Mange af disse Dyr ere symbolske, og betegne enten en Dyd eller en Last. Strax ved Indgangen sees en skrivende Engel og ligeoverfor ham en skrivende Djævel; den ene synes at ville optegne de Indtrædendes fromme Tanker og andægtige Bønner, den anden alle Adspredelser og onde Tanker. Paa en anden Capitæl forkynde Fugle med aaabent Næb Guds Lov, medens Englen under Orgelet spiller paa et Haandorgel og synger dertil.

Dog alt dette forsvinder næsten ved Siden af de store Statuer, der paa smukke Consoler og under prægtige Baldachiner med talrige gothiske Blomster staae over de større Piller. Foreløbigt ere de sex færdige, nemlig: den h. Petrus, og over Prædikestolen den h. Paulus, den h. Agnes, den h. Birgitta, den h. Clemens, Byens Patron, og h. Kong Knud; hver omtrent 3 Alen høi med en ligesaa høi Baldachin. For at gjøre Afvexlingen endnu større ere de nylig omtalte Udfyldninger mellem Buerne prydede med Medailloner i Steenrammer af 3 Alen i Gjennemsnit. Da den ene Bue ikke er udfyldt for at lade Plads til Orgelet, der skal anbringes i Nærheden af Choret, kunde der anbringes syv saadanne Medaillons, som skulle fremstille de syv Sacramenter. Imidlertid ere dog kun to af disse Medaillons færdige, nemlig de, som fremstille Daabens og Bodens Sacramenter. Ved det førstnævnte seer man Christus staaende i Jordanfloden og blive døbt af den h. Johannes, der i sin venstre Haand holder en lille Fane med Indskriften: „Ecce Agnus Dei“ (See det Guds Lam!) En staaer som Tilskuer ved Siden, medens en Anden affører sig sine Klæder for ogsaa at lade sig døbe. Ved Fremstillingen af Bodens Sacrament seer man Maria Magdalena knælende foran den staaende

Frelser og salvende hans Fødder, idet han siger: „Hende skal tilgives Meget, fordi hun har elsket meget“, og: „Dine Synder ere Dig forladte“. Ved Siden staae to Farisæere, hvis Ansigtstræk udtrykke den dybeste Foragt. Fremstillingen af Confirmationens Sacrament er under Arbeide: den Helligaand neddalende over Apostlene. Alterets Sacrament skal fremstilles ved, at Christus meddeler Apostlene den h. Communion; Præsteindvielsen ved Apostlenes Udsendelse af vor Frelser. De Medailons, som fremstille den sidste Salvelse og Ægteskabet ere endnu ikke modellerede.

Kirken skal have tre Altere, hvoraf de to Sidealtere med Billedstøtter af Gudsmoder og den h. Joseph dog næppe ere begyndte. Hovedalteret skal indvies til Jesu Hjerte. Det er et sandt Mesterværk i Snedker- og Billedhuggerarbeide. Dog savner det foreløbigt endnu nogle Statuer. I sin Fuldendelse skal dette Alter symbolisere vor Frelzers blodige Offer paa Korset og dets Fornyelse i den hellige Messe. Nedenunder i selve Alterbordet, som er udhugget i Steen, sees Guds Lam, der i Tabernaklet offerer sig til sin himmelske Fader og den Helligaand. Gud Fader throner derfor ovenover Tabernaklet tilbudet af to Engle; over ham er Gud-Helligaand fremstillet i Duens Skikkelse. Det hellige Offer sees paa Alterets øverste Deel fuldbyrdet af den paa Korset hængende Frelser, medens Maria og Johannes staae under Korset. Dette Offer var, forsaavidt det blev bragt paa Korset, et blodigt Offer, paa hvilket Abraham var et Forbillede, hvorfor han ogsaa afbildes paa Evangeliesiden med Kniven i Haanden, medens paa Epistelsiden Melchisedech frembærer Brød og Vin, der bruges til Korsofferets ublodige Fornyelse i den h. Messe. Otte Engle omkring Alteret bære Christi Lidelses Redskaber, medens andre tilbede den under Hostiens Slør paa Alteret nærværende Frelser.

Alt Andet i Kirken er dette Alter værdigt; især Communionbordet, Prædikestolen og Kirkestolene. Prædikestolen, som maaskee først kan ventes i den nærmeste

Fremtid, vil dog da savne sine otte Statuetter, af de fire Evangelister nemlig og de fire hellige Kirkefædre: Gregorius den Store, Ambrosius, Augustinus og Hieronymus. Kirkestolene ere forfærdigede efter Architectens Tegning i Hr. Brodersens Værksted der i Byen. Gulvet er belagt med Mettlacher Tæppefliser, der især i Choret ere meget smagfulde og kostbare.

Hvad der dog maaskee meest vækker Opmærksomhed er Vinduerne med deres Glasmalerier. Intet Vindue er af hvidt Glas, men næsten alle ere af saakaldet Cathedralglas, der lader meget Lys falde igjennem, uden dog at være gjennemsigtigt. I Midtskibet dannes Vinduerne af saakaldet Fletværk, eller Cathedralglas i forskjellige Farver. De andre Vinduer ere enten Tæppemalerier eller kirkehistoriske Malerier. Over selve Alteret fremstilles Frelseren, der omgivet af beundrende Engle sætter Herlighedens Krone paa sin elskede Moders Hoved. Den evige Fader skuer med Velbehag ned paa denne Scene, medens Gud-Helligaand sender sine Straaler over den. De to store Vinduer ved Siden blive først færdige til Foraaret. Paa Evangeliesiden skal Marias Bebudelse fremstilles. Medens Maria knæler paa sin Bedeskammel, træder Ærkeenglen Gabriel ind til hende med en Lilie i Haanden, medens den Helligaand overskygger hende. Paa Epistelsiden skal Christi Fødsel fremstilles. Liggende i Krybben tilbedes Jesusbarnet af Maria og Joseph tilligemed Hyrderne, der bringe deres Gaver; Oxen og Æslet staae ved Siden.

Paa Vinduerne ved Sidealtrene sees Medaillonsmalerier. I Spidsbuerne sees Engle, og den ene af disse Buer bærer Indskriften: „Aarhus Menighed“, den anden: „Jubilæumsgave 1879“. Ved Mariaalteret fremstilles Marias Fødsel, hendes Optagelse i Templet og hendes Besøg hos Elisabeth. Ved Fødselen seer man en lille Pige siddende paa Annas Skjød; bagved staaer den h. Joachim, medens en Engel svæver ind i Værelset med Navnet „Maria“ paa sit Skjold. Paa den anden Side

fremstilles Scener af den h. Josephs Liv. Ved sin Trolovelse med Maria bærer han i sin Haand den Stav, af hvilken efter Sagnet om Natten fremspirede Lilier, medens en af hans Medbeilere brækker sin tørre Stav over Knæet. Da den h. Joseph førte den hellige Familie til Ægypten, styrtede efter Legenden alle Afgudsbilleder om i samme Øieblik, som Frelseren betraadte Landet. Medens derfor Joseph fører Æslet, der bærer Maria med Jesusbarnet, sees i Baggrunden en omstyrtet Statue liggende ved en Pyramides Fod. Den tredie Medaillon fremstiller Jesusbarnet i Nazareth læsende for den h. Joseph og Maria, vistnok noget af Profetierne om den kommende Messias.

Det største og smukkeste Vindue, der vender ud til Ryesgade, kan desværre ikke ventes før til Foraaret. Foruden det danske og pavelige Vaaben, vil det fremstille ved den venstre Side: Harald Klaks Daab ved Ærkebiskop Ebbo i Mainz' Domkirke. Bag den knælende Konge og hans Dronning staae Kaiser Ludvig og Kaiserinden som Faddere. I den anden Halvdeel sees den h. Ansgar, der af Pave Gregor IV. sendes op til Danmark ledsaget af nogle Munke. Baade den h. Ansgar og Paven ere Portræter.

Vel vil det vare endnu nogle Aar, forinden Kirken er fuldt færdig og især smykket og malet saaledes, som det er paatænkt, alligevel maa den dog nu allerede kaldes en skøn Kirke. Og endskjøndt vi aldrig ville og kunne sige, at en Kirke er smuk nok, da vi jo maae ansee vore Kirker for Guds Huse i Ordets fuldeste og egenligste Betydning, saa maa man dog her tilstaae, at der er skeet, hvad der fra Konstens Side kunde skee, for at gjøre Kirken til et værdigt Guds Huus. Maatte Guds rigeste Velsignelse hvile over den og forlene alle dem Fred og Naade, der skulle samles i den!

Kirkelige Efterretninger.

Rom. Den h. Fader har rettet en Skrivelse til Cardinalerne Pecci og Zigliara, i hvilken han bevidner dem sin Tak for den Møie og Omhu, de som Præsidenter for det Romerske Academi til den h. Thomas bevise denne nylig oprettede Anstalt. Leo XIII. betoner, hvorledes det maa være Forstandernes og Lærernes Opgave, ikke alene at føre Eleverne ind i Philosophien, men at gjøre dem fortrolige med enhver Green af denne Videnskab, for at de strax kunne erkjende, mod hvilken Sandhed Fjendens Angreb er rettet, og saaledes slaae disse paa deres eget Gebet og med deres egne Vaaben. I dette Øiemed burde der anskaffes et Bibliothek, der kom til at indeholde de fortrinligste Værker fra de forskellige Lande. Ogsaa maatte der sørges for, at selve Academiets Forhandlinger hvert Aar bleve offentliggjorte. Den h. Fader forpligter sig sluttelig til, af sin Privatkasse at yde et aarligt Beløb, der kan dække Omkostningerne ved Udgivelsen af Academiets og Elevernes Skrifter og ved Anskaffelsen af en Række vigtige Bøger. Endelig skal en Deel af Summen beuyttes til fremmede Elevers Understøttelse. Pengenes Forvaltning er overdraget de to fornævnte Cardinaler.

— Protestanten Giovanni Piana, der i mange Aar har været protestantisk Præst, blev i afvigte Maaned optaget i den katholske Kirke. Piana var født af katholske Forældre i Dioceset Biella Aar 1837 og lod sig senere ved fordeelagtige Løvter drage over til protestantiske Missionærer. Ivrigt Studium af den h. Skrivt førte ham tilbage til den katholske Kirke.

Rusland. Mellem den h. Stol og den russiske Regering er der den 31. Octbr. i Wien bleven sluttet en Overenskomst angaaende Biskoppernes Udnævnelse, Præsteseminiariernes Ledelse og den unge Geistligheds Opdragelse. De resp. Acter ere sendte til Rom, for der at gjennemgaae de sædvanlige Instantser. Man nærer ingen Tvivl om Hovedpunkternes Stadfæstelse i Petersborg. Fra Petersborg var en Ministerialraad bleven sendt til Wien, der underhandlede med Pronuntius Cardinal Jacobini, medens Hr. v. Oubril samtidigt befandt sig som russisk Gesandt ved det østerrigske Hof. Hr. v. Oubril, der hidtil i mange Aar havde været russisk

Gesandt i Berlin, er en troende romersk-katholsk Christen, hvilket sikkert har bidraget meget til Forhandlingernes heldige Udfald. Men foruden en bedre Forstaaelse af katholsk-kirkelige Anliggender maa der paa russisk Side ogsaa være forefundet mere god Villie end andetsteds, f. Ex. i Berlin. Rom befandt sig, som Følge af den polske Opstand i Aaret 1863, der foranledigede Rusland til en indtil den nyeste Tid varende barbarisk Forfølgelse, i langt større Uenighed med Petersborg end med Berlin, og alligevel kan det maaskee snart komme til Fred mellem de stridende Parter; skulde det Samme da ikke ogsaa være muligt mellem Rom og Berlin? Utvivlsomt jo, saafremt man i Berlin blot vilde.

Kjøbenhavn. Ved sin Rundskrivelse af 4. August 1879 (jfr. „Nord. Kirketid.“ 1879 Nr. 38, 39 og 40) anbefaler den h. Fader meget indtrængende at studere den h. Kirkelærer Thomas af Aquin's philosophiske og theologiske Værker, eftersom Troens ophøiede Sandheder fremstilles og forsvares i disse med en ganske ualmindelig Klarhed og Nøiagtighed. I denne Anledning ville vi ikke undlade at gjøre opmærksom paa en Udgave af de to meest fremragende af den h. Thomas' Værker, som af flere Grunde fortjener en almindelig Anbefaling. Boghandler-Firmaet Pierre Brück i Luxemburg har nemlig foranstaltet en Udgave af den h. Thomas' „Summa contra gentiles“ i eet stort Octavbind (Priis: 4 Mk., indb. 5 Mk.) og af hans store „Summa theologica“ i 8 Octavbind (Priis: 15 Mk.; indb. i 4 Bind: 21 Mk. 40 Pf.; i 8 Bind: 23 Mk.). Denne Udgave er, til Trods for sin uhørte Priisbillighed, dog meget correct og ret godt udstyret, og Summa theologica er forsynet med syv udmærkede „Indiccs“ og et temmelig udførligt „Lexicon verborum Scholasticorum“, hvorved Brugen af den hellige Lærers Text lettes for Enhver, som er det latinske Sprog nægtig. Vi ere overbeviste om, at ingen af Kirketidens videnskabelig dannede Læsere vilde fortryde at have benyttet denne Leilighed til, for en forholdvis meget moderat Pris at berige sit Bibliothek med to saa værdifulde Værker.

Den h. Ansgar, Biskop og Danmarks Apostel.
† 865.

Ansgar, Nordens Apostel, indviede sig fra sin tidligste Ungdom til Herrens Tjeneste i Benedictinerklosteret Corvey ved Amiens. Forberedt til store Arbejder i Herrens Vingaard og styrket til hellig Alvor ved himmelske Syner, kom han til det nystiftede Kloster Corvey i Vestphalen som Skoleforstander og Folkelærer. Da Kong Harald Klak udbad sig christelige Missionærer for Danmark hos Ludvig den Fromme, tilbød Ansgar sig til det farefulde Hverv, at omvende Danskerne til Christendommen. Rundelig udstyret af Kaiseren med alt Fornødent, reiste den h. Ansgar og hans Medhjælper Autbert med den danske Underkonge til Cöln, og derfra til det hedenske Norden. Guds Velsignelse fulgte saa øiensynligt hans Gjerning i Danmark og Sverig, at Pave Gregor IV. i Aaret 833 udnævnte ham til Ærkebiskop for de nordiske Missioner med Sæde i Hamborg. Understøttet af ligesindede Medarbejdere, blandt hvilke især nævnes den h. Rembert, hans Ven og Efterfølger, grundede han flere Skoler for at uddanne indfødte Præster, sendte talrige Missionærer til Norden, og hjalp selv til overalt, hvor det var fornødent. Ingen Farer eller Forfølgelser fra de vilde Normanner, der i 845 ødelagde hans Bispesæde, kunde standse hans glødende Iver. Han døde i Bremen, hvor han siden 848 havde beklædt Bispesædet, den 3die Februar 865, begrædt af de Fattige, beundret for sin Bodsiver, æret af hele Norden som Guds Sendebud til Hedningernes Omvendelse.

Omsorg for Troens Bevarelse.

Vor største Lykke paa Jorden er og bliver den sande Tro. Vi have ikke os selv at takke for den, men Guds Naade og deres Arbeider og Lidelser, som have prædiket den i vort Fædreland og bevaret den under haarde Forfølgelsers Storme. Derfor er det ogsaa vor hellige Pligt, at bidrage Vort til Troens Udbredelse og Bevarelse. Dette kunne vi især gjøre ved at understøtte Dannelsesanstalter for Præster og Missionærer.

„Vi formane indtrængende Geistlige og Lægfolk til efter Evne at understøtte de kirkelige Seminarier, for at opnaae gode Hyrder for dem selv og deres Efterkommere.“
(Cøln. Provincial Concil 1860.)

Da den h. Ansgar i Klosteret Turholt saae Børnene gaae til Kirke, forundredes han især over en Dreng, den mindste af dem alle; han gik alvorlig ind, betegnede sig med det h. Korstegn og bad andægtig. Han erkjendte strax det geistlige Kald hos ham, og lod ham uddanne til Præst. Det var den h. *Rembert*, hans Efterfølger som Biskop i Hamborg og Bremen. Ved denne velsignelsesrige Virksomhed som Overhyrde vedblev vor Helgen endnu at leve længe efter sin Lød.

„Høsten er vel stor, men Arbeiderne ere faa; saa beder da Høstens Herre, at Han sender Arbeidere til sin Vingaard.“ (Matth. 9, 37, 38.)

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 19. December. 4de Søndag i Advent. — 20. M. Philogonius, Biskop. — 21. Ti. Thomas, Apostel. — 22. O. (Fastedag.) Ischyron, Martyr. — 23. To. Thorlak, Biskop. — 24. F. (Fastedag.) Vigilie til den h. Julefest.

Lørdagen den 25. December. Guds Søns Fødsel i Hjødet. 1ste Juledag. I Sct. Ansgars Kirke: Kl. 5 første Levitmesse. Efter Levitmassen og indtil Kl. 9 holdes hver halve Time en stille hellig Messe. Kl. 10 anden Levitmesse. Kl. 1 fransk Prædiken. Kl. 6 Aften høitidelig Festandagt med Prædiken. I Sct. Knuds Capel holdes Kl. 7½ og Kl. 8 stille hellig Messe; Kl. 9 Høimesse med Prædiken.

Søndagen den 20de December. Sct. Stephaus' festlige Mindetag. 2den Juledag.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
- ” 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel. Kronprindsessegade 42.
- ” 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
- ” 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel.
- ” 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- ” 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
- ” 6½ stille Messe i Hospitalet.
- ” 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
- ” 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
- ” 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
- ” 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.

Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
” Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.

I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undtagelse af fra Kl. 1—4.

De af nogle Damer i Anledning af Julehøitiden indsamlede Gaver ere til behageligt Eftersyn Fredagen den 24de d. M., Form. Kl. 9—10 i Skolelocalet i Præsteboligen.

Mariaforeningen

holder sit sædvanlige Møde Søndagen den 19de December efter Høimessen.

Nordisk Kirketidende

for katholske Christne.

Otteogtyvende Aargang.

„Nordisk Kirketidende“ udgaaer hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedcommissionær, Grosserer Millech, Store Kjøbmagergade 10, 1. Sal, Kjøbenhavn.

N° 52. Søndagen den 26. December. 1880.

Indhold: Vor Frues Rosenkrands. Jerusalem og de hellige Steder. Kirkelige Efterretninger: Frankrig, Østerrig, England, Palæstina.

Vor Frues Rosenkrands.

Mageløse Rosenkrands,
Kvægende for Sjæl og Sands,
Af Dominicus opfunden;
Til Marias Ære bunden
I Vor Herres Urtegaard!

Rig paa Duft fra Paradiis,
Gjør du Sjælen god og viis,
Varsler sødt om Juleglæde,
Lærer ogsaa bittert græde
Over Jesu Lidelse.

Ja tilsidst og Himmerig
For vort Øie aabner sig;
Der vi see i evig Glæde,
Christus paa sit Kongesæde
Med Maria frydelig.

Vinterrosen

(el.: Den glædefulde Rosenkrands.)

Indgang.

Jeg veed en Have, vidunderlig skjøn,
Den staaer baade Sommer og Vinter grøn;
Der Roserne blomstre ved Juletid,
Øm du vil dem plukke med fromme Flid!

Mariæ Bebudelse.

Den første Rose har Gabriel bragt,
Da han saa vidunderlig skjønt fik sagt:
„Vær hilset, Maria! af Naade fuld,
See, Herren er med Dig, o Jomfru huld!

Blandt alle Kvinder velsignet mest,
Du Moder skal vorde til Jesus Christ:
Han er den Stjerne af Jakob klar,
Som blev for Balaam aabenbar.“

Maria da svared i Jomfrustand:
„Hvi skeer det? Jeg haver ei nogen Mand!“
Men Gabriel sagde: „Den Helligaand
Alene kuytter det salige Baand.

For Gud jo Intet umuligt er,
Naar blot Du giver Dit Minde her.“
Maria svarer med Glæde stor:
„Det skee mig saa efter Herrens Ord!“

Da blev det opfyldt i Nazareths By,
Hvad Englen talte til Jomfruen bly:
Kjød blev nu Ordet i selvsamme Stund,
Saa takke vi Gud da af Hjertens Grund!

Mariæ Besøgelse.

Den anden Rose med liflig Duft
Har mættet Bjergenes kolde Luft,
Da Livets Herre i Jomfruskjød
Marias Frænke sin Frelse bød.

Det var Maria, den Jomfru god,
Hun vandrede frem paa sin lette Fod,
Ad Bjergestien hun ilede brat
Med Jesus sin eneste, rige Skat.

Elisabeth vil hun gjæste paa Stand,
Saa lidet hun ændser nu Solens Brand :
Hun bar under Hjertet den Naadesol,
Som mægtigst lyser fra Pol indtil Pol.

Elisabeth hilsede hende med Lyst :
„Nu sprang mit Foster i Moderbryst!“
Det var Johannes; i trange Baand
Han fyldtes alt af den Helligaand.

Da sang Maria saa hjertensglad
Om Herrens Størværk et herligt Kvad.
Den Sang har Lucas os efterladt,
Som Kirken kalder „Magnificat“.

Jesu Fødsel.

I Stalden paa Marken der blomstrer frem
Den yndigste Rose i Bethlehem :
Maria, den Kvist af Isai Rod,
Hun fødte en Blomst med Kjød og Blod.

Den favreste Rose i Verden vist
Kan kaldes Vor Herre Jesus Christ.
I Krybben lagdes den Herre god,
Som vilde sone vor Synd med sit Blod.

Saa vilde da nu den gode Gud,
At Englene bragte det glade Bud
Til Hyrder paa Bethlehems Mark med Sang
Om Barnet, som fødtes i Krybben trang.

En Stjerne lyste hin Julenat
For Østens Konger; da kom de brat,
Og Røgelse, Myrrha med røden Guld,
De ofred den Herre og Frelser huld.

Blandt Oxe og Asen er Barnet lagt,
Som evig Frelse os haver bragt:
Paa Knæ vi ville ham takke da
Og synge et rørt Halleluja!

Mariae Renselse.

Den fjerde Rose i Tempelhal
Til Herrens Ære vi ofre skal:
Maria og Joseph fra Bethlehem
Den bragte med Flid til Jerusalem.

Med Ansgar vi glæde os allerbedst,
Paa Jomfru Marias Renselsesfest;
Da see vi det deiligste Barn paa Jord
Med Salighedslyset i Kirkechor.

Da kommer Anna og Simeon til,
At skue sin Herre og Frelser mild,
Men Oldingen Barnet favner saa glad
Og synger sit salige Afskedskvad.

Saa lifligt det toner i Kirken ud:
„Velsignet være nu Israels Gud
For Naadelyset og Frelsens Ord,
Som her jeg skuer ved Alterbord.

Saa feilede da Propheterne ei ;
Saa tryggelig vandrer jeg nu min Vei.
Ja, lad mig i Fred kun fare herfra,
Thi Frelsen jeg saae, Halleluja!“

Jesusbarnet i Templet.

Den femte Rose af Livets Træ
Skal give vort Hjerte Ly og Læ :
Trods bidende Blæst og Vinterens Slud
Vi kjende nu Veien til Jakobs Gud.

Med Jesus, Maria og Joseph glad,
Vi drage op til den hellige Stad,
Og miste vi Jesus end for en Stund,
Saa skulle vi søge af Hjertens Grund.

Da bliver der Ende paa al vor Kval :
Han lader sig finde i Tempelhal :
See Tolvaarsbarnet, min Jesus god,
Som Læremester i Tempelet stod !

Ja, Herrens Huus er det Himmerig,
Hvor Jesus findes grandgivelig ;
Der lægger han Skrivternes Mening ud,
Bereder for Himlen sin kjære Brud.

O, glem det aldrig, o Menighed !
At ene i Kirken Du faaer Besked
Af Jesu egen ufeilbare Mund,
Om Troen og Haabet paa Kjærlighedsgrund.

Slutning.

Saa takke vi Gud af Hjertensgrund,
For Rosenkrandsen i hver en Stund,
For Glæde og Sorg paa denne Jord
For Herligheden i Helgenchor.

A. W.

Jerusalem og de hellige Steder.

(Fortsat fra Nr. 51.)

Vi tilbragte nu atter en Dag i Nazareth. Om Formiddagen foretog Nogle af os en Udflugt til en muhamedansk Landsby, der laae omtrent en Miil fra Byen. Ikke langt derfra fandt vi nemlig en lille Bygning, der egnede sig til, at den h. Messe der kunde læses. Her skal nemlig det Huus have staaet, hvor fordum Zebedæus skal have boet, og Jakob og Johannes bleve fødte og have levet. Betænker man nu, at vor Frelser tog sine Disciple fra det Sted, hvor han selv just opholdt sig, saa tør det vel antages, at han ogsaa paa andre Steder og i andre Lande ligesaa godt havde kunnet finde Mænd, som egnede sig til at blive hans Apostle. Det var saaledes ganske udelukkende et Naadevalg, at han just tog *dem*, og hvad der gjorde dem saa store, var den Helligaand, der her virkede forædlende og lutrende paa et naturligt godt Grundlag. Ja selv det at forlade al Eien- dom var ikke i Østerlandene, hvor Mennesket lever langt simplere og nøisommere end hos os, noget overordenlig Stort. Herren udtaler derfor kun sin overvættes store Godhed, naar han besvarer det Spørgsmaal af Petrus, hvad de skulde faae til Vederlag for Alt, hvad de havde forladt — med Forjættelsen om himmelsk Herlighed, eller lover sine Troende en Kongethrone til Løn for, at de have rakt en af hans lidende Vidner en Skaal Vand.

I Nazareth have ogsaa Maroniterne en Kirke, som iøvrigt havde et meget fattigt Udseende. Ikke destomindre var der, ligesom hos Tyrkerne, en egen tilgitret Tribune for Kvindekjønnet. Den maronitiske Præst, en gammel Mand med hvidt Skæg, lever i bedste Forstaaelse med Franciscanerne og gik ved Siden af den functionerende Præst ved den omtalte forulykkede Ynglings Begravelse. Han anmodede gennem Franciscanerne vort Selskab om en Understøttelse, da de kunde bevidne, at

han levede i meget trængende Kaar. Maroniterne røbe overalt en oprigtig Hengivenhed for Paven og den romerske Kirke, uagtet de have bibeholdt Præsteægteskab, Kalkens Nydelse af Lægmand og flere andre eiendommelige Ritus.

Der blev mig sagt, at Skikke, Sædvaner og Klæde- dragt i Nazareth og i det Hele i Orienten vare ganske de samme hos Christne, Jøder og Muhamedanere, og dette strækker sig endog til det Religiøse. Man seer Christne, som trække Skoene af i Kirken og beholde deres Fez eller Turban paa under Gudstjenesten, som af og til kysse Gulvet og under Bønnen udstrække Armene ganske som Muhamedanerne pleie at gjøre. Paa den anden Side seer man baade Tyrker og Grækere opføre det samme larmende Skuespil ved Begravelser, som jeg havde været Vidne til ved den katholske Ligbegængelse i Nazareth. Men, medens i Jerusalem og mange andre Steder i Østerlandene Kvinderne, uden Forskjæl i religiøs Henseende, aldrig lade sig see uden Slør, saae jeg i Nazareth næsten ikke en eneste Kvinde med tilsløret Ansigt.

Der var ogsaa et Bryllap under vort Ophold i Nazareth; men jeg saae Intet deraf med Undtagelse af en Vugge, som en ridende Person med stor Omhu havde faaet anbragt paa sin Hest og med synligt Velbehag førte gennem Byen. Pigerne bortgiftes her allerede i det tolvte eller trettende Aar, og næsten ingen forbliver paa Grund af den ringe Befolkning ugift. Man har i Nazareth saa Lidet tilovers for den ugifte Stand, at en katholsk Moder, hvis Søn blev Præst, begræd ham, som om han var død, ene fordi han paa Grund af Coelibatet ikke vilde faae Efterkommere. Ogsaa hos os bliver en ung vordende Geistlig ikke sjældent beklaget, men dog ikke saameget af den nysnævnte Grund, som af Hensyn til Savnet af Ægttestandens Glæder, paa hvilke han maa give Afkald. Saaledes tænker Verden! Men det er ikke desto mindre en afgjort Sag, at der allerede i dette Liv

ikke gives noget lykkeligere Menneske, end en katholsk Geistlig, *naar* han i Sandhed er gjennemtrængt af Kjærlighed til Gud og Mennesker. Da er hans Liv i Ordets ædleste Betydning et sandt Kunstnerliv. Det Stof, hvori han arbejder, er udødelige Sjæle, og det Ideal, som han udpræger i dem, er Jesus Christus, det Geni, som begeistrer ham selv, er den Helligaand, og hans Kunstværker skulle engang vorde opstillede foran Guds Throne i den store himmelske Helligdom, og berede ham uforgængelig Ære. Befriet for de mangfoldige Besværligheder og Bryderier, hvormed Ægtestanden plager og nedtrykker, har Sjælesørgeren sin Familie i Menigheden, og han savner ingenlunde det Bedste og Ædleste i Ægteskabet — en reen Kjærlighed. Man kan tvertimod med Sandhed sige, at, naar man undtager en Fyrste, gives der vel næppe noget Menneske, der formaaer at vinde saa mange Menneskers inderlige Kjærlighed, som den rette Præst i en Landsbymenighed. Og, naar han f. Ex. under lang Underviisning og religiøse Øvelser har forberedt en Børneflokk for Herrens Bord, og de førstegang rene og hellige nærme sig det, da føler han en ædlere og mere berettiget Faderglæde, end kjødelige Forældre, fordi han er bleven deres aandelige Fader ved, at deres Fødsel til det nye Liv er fuldbyrdet ved ham. For den, der saaledes virker som en Kunstner af første Rang, vilde Ægteskabet være en Blyvægt og en Hindring; dette føles sædvanligt ogsaa selv af verdslige Kunstnere og Videnskabsmænd i samme Grad, som de ere i Besiddelse af en ualmindelig Begavelse. Saadanne leve for det meste enten ugiftc, eller føle sig ikke lykkelige i Ægtestanden.

En Eftermiddag foretog vi under vor tyske Franciscaners Førelse en Vandring til den steile Bjergvæg, hvorfra Nazareths Beboere fordem vilde nedstyrte Herren. Det Bjerg, hvorpaa Nazareth ligger, skraaner nemlig der saa brat ned mod den Slette, hvorfra vi vare komne, at der kun behøvedes et eneste Stød for at

nedstyrte et Menneske fra denne Bjergrand. Saafremt dette virkelig var det Sted, som Jøderne, da de gik ud af Synagogen, med Magt førte Jesus hen til, saa beviser dette ret slaaende den hadefulde Seighed i Jødernes Forbitrelse; thi man behøver ikke blot en halv Time for at tilbagelægge Veien fra Nazareth derhen, men det er besværligt, ja endog farligt at nærme sig Randen af denne Bjergvæg. En Herre af vort Selskab, som havde Tilbøielighed til at blive svimmel, turde derfor ikke nærme sig Stedet.

Det var allerede blevet Aften, da vi paa Tilbageveien befandt os nede i Dalen, paa hvis Skraaning op ad Bjerget Nazareth ligger. Som vi nu vandrede hen over den grønne Dalslette, lød Bedeklokken fra Kirken. Vi bleve staaende, toge Hatten af og bade Englens Hilsen („Angelus“): „Herrens Engel bragte Maria Budskab, og hun undfangede af den Helligaand. Maria sagde: Jeg er Herrens Tjenerinde; mig skee efter dit Ord! Og Ordet er blevet Kjød og har boet iblandt os. Vær hilset Maria! Du er fuld af Naade; Herren er med Dig; velsignet er Du iblandt Kvinderne, og velsignet er dit Livs Frugt Jesus! Hellige Maria Guds Moder! bed for os Syndere nu og i vor Dødsstund. Amen.“

Den Lærde betragter med Interesse det Sted, hvor i Fortiden en stor Bedrift skal være udført, eller hvor en berømt Mand skal have levet. Og dog angaaer denne Erindring blot Ting og Personer, der engang have været og levet; men den Omstændighed, at Begivenhedens Skueplads, som tidligere kun af en Bog kastede en bleg Skygge over Aanden, nu staaer levende og nærværende for Øiet, den vækker ganske eiendommelige Følelser, under hvilke Beretningerne derom ligesom forvandles til noget virkelig Oplevet. Dog, den Stemning og de Følelser, som vi oplevede i Dalen om Nazareth, stod uendelig høiere. Vi bad den gamle Hilsen, hvilken vi ikke havde lært og hørt forklare i Skolen som et Sted af en gammel Classiker, men som en Bøn, vi fra

vor tidligste Barndom havde været vante til at bede, og vi stode nu paa det Sted, hvor det var skeet, som var Gjenstand for vor Bøn. Og Klokken, som mindede os om denne Bøn, lød til os fra den Kirke, der var bygget over Marias Bolig, over det Sted, hvor Englen havde hilset hende. Det var, som om den religiøse Sandhed i dette Øieblik blev Kjød og tog Bolig iblandt os; var end Tiden, da dette skete, forlængst hensvundet, saa stod dog Stedet nu for vore Øine, og Maria, Englen, den Helligaand og Ordet høre aldrig op at være til, men blive evig nærværende for den andægtige Christensjæl.

Jeg skriver dette her i Freiburg paa Marias Undfangelsesfest. Jeg fandt det nemlig passende at feire denne Festdag med en aandelig Valfart til det kjære Sted, hvor Maria har levet, og til de skjønne Dage, som jeg der oplevede. Efter den Tid, da jeg har besøgt de hellige Steder i Palæstina, faaer enhver christelig Erin-dring og min Andagt mere Liv og Varme, Bibelens hellige Personer træde mere plastisk frem for min Sjæl, siden Skuepladsen for deres Liv og Virksomhed ved den umiddelbare Anskuelse undsletteligt har afpræget sig i mit Indre.

Denne Fest feiredes her idag med en Messe af Beet-hoven. Da jeg efter Forvandlingen hørte vor Frelser, det paa Alteret nærværende Guds Lam, under Lovsangen „Benedictus“ hilset med de yndigste Toner, som en Men-neskesjæl kan frembringe: da førte denne Musik atter mit Gemyt og min Aand tilbage til Nazareth og talte til mig om det vidunderlige Liv, som den hellige Familie der maa have ført — om hvor salig Maria maa have følt sig ved al den Glæde og Kjærlighed, som en Moder kan have af sit opvoxende Barn, og hvorledes hun tillige maatte være gjennemtrængt af en langt dybere Ære-

frygt og Tilbedelse af Barnet, end vi ere under Forvandlingen og ligeoverfor det hellige Sacrament. Thi Troen var hos den syndefrie Jomfru og Herrens Moder mere en Skuen, saaledes som man skuer i Himlen. Vi kunne ikke engang have nogen Anelse om, hvorledes alle himmelske Følelsers underfuldeste Musik, i Forening og vextende med umaadelig store Smerter og Klager, uophørligt i stedse nye Melodier opfyldte den hellige Marias Sjæl, saa ofte hun betragtede sit Barn, hendes Søn, hendes Livs Frugt, der tillige var hendes Gud — og naar hun tænkte paa den Armod, som hun kunde byde sin Søn og Herre, og paa det Kors, paa hvilket han skulde dø. Ja, hun maa vel engang have seet, hvad et gammelt Maleri fremstiller — Barnet Jesus, legende i sin Pleiefader Josephs Værksted, sammentømre et lille Kors, saaledes som andre Børn ved Valget af Legetøi ofte hentyde til deres senere Bestemmelse.*)

Nazareth blev det andet Paradis her paa Jorden. Thi siden Verdens Skabelse og efter Adams og Evas Forviisning fra Paradiset, har der aldrig været Mennesker til, som vare ganske uskyldige og syndefrie, som Adam og Eva oprindeligt vare. Da skete det for førstegang efter 4000 Aars Forløb, at der i en Række af Aar boede en Kvinde i Nazareth, som fra Fødselen af og hele sit Liv igjennem var fuldkommen hellig og ubesmittet af al Synd. Kirken kalder hende derfor *den anden Eva*. Og der levede sammesteds en Søn af denne Kvinde, som ikke blot var uendelig hellig, men al Tilgivelses og Helligheds Ophav, som har forsonet alle Mennesker med Gud og gjort dem muligt at blive forløste fra Synden, der ved Adam har vundet Herredømme over alle Mennesker med Undtagelse af de to Hellige i Nazareth. Derfor kalde vi ham *den anden Adam*. Kan saaledes Nazareth med Rette kaldes det andet Paradis, fordi vor Slægts bedre For-

*) Dette Maleri saaes ogsaa i det Capel, som siges at staae paa det Sted, hvor Joseph havde sit Huus. Forf. A.

ældre — vor Aands og vor Gjenfødsels Ophav — levede der: saa bestaaer Modsætningen imellem hint første og dette andet eller nye Paradis deri, at det første under en Fylde af jordisk Nydelse bragte Synd og Ulykke over Menneskeslægten, medens det andet Paradis er blottet for al jordisk Lyst, men rigt paa urokkelig Troskab mod Gud.

Og dog har Nazareths Beliggenhed ogsaa i det Synlige noget Eiendommeligt, der ganske egner sig til at være et Paradis for gudfrygtige Sjæle. I en vis Høide af Bjerget aabner sig en grøn Dal, der til alle Sider er omsluttet af høiere opstigende Bjergvægge, i Lighed med hvad man ofte træffer paa i Schwarzwald, blot med den Forskjæl, at man paa disse Høie ikke, som der, finder Naaletræer. Saaledes leve nu her Menneskene, afsondrede fra Verden; den Deel af Jorden, som de daglig have for Øie, er kun lille, og, vil Blikket strække sig videre, saa glider det hen mod de nærliggende Bjerge og hæver sig op igjennem den eneste synlige Aaaring mod den vide Himmel. Nazareths Høidal kan lignedes ved en mod Himlen opløftet Patena, der er beredt til at modtage den levende Hostie Jesus Christus. Her havde hans Ungdoms forborgne Liv sin rette Vugge, tilsyneladende Himlen nærmere end Jorden, og, stiger man op paa en af de omliggende Høie, da har man for sig en af de skønneste og videste Udsigter i Verden — til det eensomme ædle Tabor, til det alvorlige med mørk Skov og sølvhvid Snee bedækkede høie Libanon, og endelig Prophetbjerget Karmel, og under det det dunkelblaa Hav.

(Fortsættes.)

Kirkelige Efterretninger.

Frankrig. Garnisonen i Chambéry hjemses for Tiden af en heftig Typhus, der kræver talrige Offere.

En Dag steg de Dødes Antal til 10, og Sygdommen greb om sig i den Grad, at Militair- og Communehospitalerne ikke havde Plads for de Syge. Da begave nogle ædle Mænd sig til Myndighederne for at tilbyde deres eget Huus og erklære sig beredte til, i samme at optage og pleie saa mange syge Soldater, som Huset kunde rumme. Og hvem vare disse ædle Borgere? Var det maaskee Byens fornemme liberale Herrer? Nei; disse ædle Mænd vare de fattige og forfulgte Capucinermunke, som saaledes toge Hævn over de radicale Politikeres barbariske Behandling, ved at gaae til Øvrigheden og udbede sig som en Naade at turde stille dem selv og deres Kloster til de stakkels af smitsom Sygdom angrebne Soldaters Tjeneste. Og saadanne Mænd, der med saa heltemodig, christelig Kjærlighed hengive deres Bolig, deres Arbeide, og selv deres Liv til Folkets Bedste, rives ud af deres velsignelsesrige Virksomhed og blive Offere for et uchristeligt og ufornuftigt Had! Ja, og hvorfor da? De Radicale have vedtaget en Lov, og efter denne Lov maae ogsaa Capucinerne udvandre „til Folkets Bedste“, hvilket man stedse fører i Munden, medens man i Virkeligheden træder det under Fødder. Men er dette da ikke den største Slethed? Nei; der gives endnu en større. Og det er: At *rose* slig Nedrigheid, saaledes som det skeer i mange liberale Blade!

— Den 2. December forhandlede der i Parises Communalraad om den bekjendte Resolution „at ophæve Loven af 24. Juli 1873, der meddeelte Bemyndigelse til Opførelsen af en Jesu-Hjerte-Kirke paa Montmartre, og at benytte Terrainet til et andet „almennyttigt“ Øiemed.“ Resolutionen blev vedtaget, og, hvad der især maa lægges Mærke til, Seinepræfecten Herold, der var tilstede som Regeringens Repræsentant, bifaldt udtrykkeligt Beslutningen. For de henrettede Mordbrændere vil man reise et Mindesmærke, men ovennævnte ved fromme Gaver opførte Kirke skal nedrives.

Østerrig. Det bøhmiske Blad „Kath. Schulzeitung“ bringer følgende Meddelelse om den moderne Skoles Frugter i Østerrig: „Ikke blot de „Klericale“ men selv mange Demokrater og Liberale, der i sin Tid hilste „den nye Æra’s“ d. v. s. den fra Kirken løsrevne Skole med Jubel, udtale nu høit og ganske ugenert, at vor nuværende Ungdom gjør saadanne Fremskridt i Raahed, Ubændighed og Demoralisation, at det opfylder ethvert nogenledes velsindet Menneske med Skræk og Gru.

Allerede i Almueskolen træffer man unge Forbrydere, ja formelige Tyvebander. Der er endvidere Skolepiger paa 14 Aar, som ere indviede i alle Utugtens Laster, Gymnasial-Elever behæftede med unævnelige hemmelige Sygdomme; Drukkenbolte paa 16—18 Aar o. s. v. — ikke blot i Byerne men ogsaa i Landsbyer og Flækker. Ungdommen har ingen Agtelse mere enten for Præster eller Lærere, og ikke uden Grund sige ældre Folk: „Siden man har vænnet vore Børn af med den skjønne katholske Hilsen: Lovet være Jesus Christus! og i dens Sted har indført det moderne: God Dag! er den Onde faret i dem!“ Der ligger tilvisse meget sandt i disse Ord. Uden Religion kan man ikke opdrage Mennesker, endsige Christne!“

England. For Øieblikket følges her med stor Spænding Udfaldet af en Tildragelse, der ved Siden af de mange andre vigtige Spørgsmaal, der staae paa Dagsordenen, har vakt almindelig Interesse. Den 20. Octbr. blev en ritualistisk Geistlig af den anglicanske Kirke, ved Navn Dale, arresteret og, ifølge en af den verdslige Domstol for kirkelige Anliggender afsagt Dom, ført i Fængsel. Men hvad der giver Sagen forhøiet Interesse, er den Omstændighed, at Hr. Dale nu har faaet to nye Lidelsesfæller, nemlig D'Hrr. Pastorer Euraght fra Bervesley ved Birmingham og Green fra en lille Flække ved Manchester. Begge de nævnte Herrer, der allerede en Tid lang havde været suspenderede paa Grund af ritualistiske Cæremonier i deres Kirker, have, uden at ændse Forbudet, fremdeles holdt Gudstjenesten paa den Maade, som de pleiede. Det er mærkværdige Tilstande. Men hvortil vil denne Kamp mellem de verdslige Myndigheder og en vis Deel af Statskirken føre? Saalænge en Geistlig vil blive ved at være Medlem af Statskirken og ikke vil give Afkald paa sine Indtægter, burde han dog ogsaa vise sin Kirke og dens „Biskopper“ Lydighed. Kirken maa søge at opretholde sin Autoritet med alle Midler, der staae til dens Raadighed, og Staten, som paa det inderligste er knyttet til denne Kirke, maa enten tiltvinge sig Lydighed med Magt eller løse det bestaaende Baand. Dette er netop den eiendommelige Tilstand, som fremkommer ved den protestantiske Kirkes Forening med den engelske Stat. En Mellemsvei, saaledes som Ritualisterne ønske den, gives der ikke. Deres Fordring paa religiøs Frihed efter enhver Enkelts Ønske vilde føre til Anarchi. Det kan ikke saaledes uden videre tilstedes,

at den enkelte Præst søger at tiltvinge sig Tilladelse til at bryde en Contract, og Ret til ikke at gjøre det, som han har forpligtet sig til. Dersom disse fortsatte Udfordringer skulde føre til Kirkens Adskillelse fra Staten eller endog til dens Opløsning, saa vil den engelske Stat ikke mere roligt kunne see til. Enhver ny Domfældelse forhøier selvfølgelig den Interesse, med hvilken man følger disse Bevægelser, der ganske vist ville gavne den katholske Kirke. Maatte Udøvelsen af Cæremonierne, saaledes som den finder Sted i den romersk-katholske Kirke, aabne Øinene paa ret mange Ritualister, for at de, efter at have fundet selve Kjærnen, som ligger i den katholske Lære om disse Skikke, med Ro og Fred i Samvittigheden kunne betræde den eneste sikre Vei til Moderkirken!

Palæstina. Patriarkatet Jerusalem tæller for Tiden 11,000 Troende, d. e. omtrent 7,000 flere end paa den Tid, da det i den høisal. Valergas Person atter erholdt sin første residerende Overhyrde.

Paa Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst & Søns Forlag er udkommet: Thomas af Kempis fire Bøger om Christi Efterfølgelse, fra Grundtexten oversat i Anledning af Forfatterens femhundredede Fødselsaar (1380—1880), trykt i to Udgaver: en Pragtudgave (heftet 4 Kr., indb. 7 à 8 indtil 25 Kr.) — og en Folkeudgave (heftet 1 Kr. 50 Ø., indb. 3 à 4 Kr.).

Onsdagen den 29. d. M., Kl. 6 Aften, afholdes en privat Aftenunderholdning i Localet i Fredericiagade 15.

Af Programmet fremhæves:

„Den taalmodige Job“,

Bibelhistorisk Skuespil i 4 Acter; opføres af Skolens Elever.

Hymne af Busch,

udføres af den kirkelige Sangforening.

Solo for Fløite,

udføres af kgl. Kapelmusicus N. N.

Indtægten anvendes til en Juleglæde for flittige Børn af Kirkeskolen, og det vordende Overskud lægges til det lille Grundfond, Kr. 50, som indkom ved den sidst afholdte Aftenunderholdning.

Billetter à 1 Kr. erholdes hos Hr. Particulier C. Grüder.

Kirkelig Kalender og Erindringsliste.

Søndagen den 20de December. Sct. Stephanus' festlige Mindedag. 2den Juledag. — 27. M. Johannes, Apostel og Evangelist. — 28. Tl. De uskyldige Børns Fest. — 29. O. Thomas, Biskop og Martyr. — 30. To. Sturm, Abbed. — 31. F. Sylvester, Pave.

Paa Aarets sidste Aften holdes i Sct. Ansgars Kirke en høitidelig Takkeandagt med Prædiken og „Te Deum“.

Løverdagen den 1. Januar 1881. Christl Omskærelse. (Gudstjenesten holdes som paa Søndagene).

Søndagen den 2. Januar. (Octav af Sct. Stephanus). Søndag efter Nytaar.

Søn- og Festdags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
„ 7 og 8½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
„ 8 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 8 stille Messe med Homilie i Hospitalet Griffenfeldtsgade 44.
„ 9 Høimesse med Prædiken i Sct. Knuds Capel,
„ 10 Høimesse med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke,
„ 10 høitidelig Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
Efterm. Kl. 1 fransk Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.
„ 5 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
„ 6 offentlig Andagt med Prædiken i Sct. Ansgars Kirke.

Søgnedags-Gudstjeneste:

- Form. Kl. 6 stille Messe i Klosteret, Toldbodveien 14.
„ 6½ stille Messe i Hospitalet.
„ 7 stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 7½ stille Messe i Jesu Hjertes Capel, Kronprindsessegade 42.
„ 7¾ stille Messe i Sct. Andreas Kirke i Ordrup.
„ 8¼ stille Messe i Sct. Ansgars Kirke.
„ 8½ stille Messe i Sct. Knuds Capel.
Almindelige Skriftetimer: paa Søndagene Kl. 6—12 Fm.
„ Søgnedagene Kl. 6—9 Fm.
hver Lørdag Kl. 5—8½ Eftm.
I Capellet i Kronprindsessegaden hele Dagen med Undertagelse af fra Kl. 1—4.

En Aftenunderholdning

med fortrinlig Assistance, bestaaende af Musik, Sang og Declamation, agtes afholdt sidst i Januar eller først i Februar Maaned til Indtægt for Elisabethforeningen.

Tegning af Billetter finder Sted hos Hr. Pastor Freund à 2 Kr. Stedet og Tiden ville nærmere blive bekendtgjorte.